PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

ŠVP Mistrovská škola – hudebník Pražská konzervatoř

ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE:

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1

Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1

Vzdělávací program: Mistrovská škola - hudebník

Obor vzdělání: 82-44-M/01 Hudba 82-44-P/01

Hudba odborná zaměření:

– **hra na hudební nástroj**: hra na varhany, hra na klavír, hra na cembalo, hra na bicí nástroje, hra na akordeon, hra na kytaru, hra na elektrickou kytaru, hra na housle, hra na violu, hra na violoncello, hra na kontrabas, hra na harfu, hra na flétnu, hra na zobcovou flétnu, hra na barokní flétnu, hra na hoboj, hra na klarinet, hra na saxofon, hra na fagot, hra na lesní roh, hra na trubku, hra na pozoun, hra na tubu

– **ostatní**: skladba, skladba a aranžování populární hudby, dirigování

Stupeň poskytovaného vzdělávání:

Úspěšným ukončením vzdělávacího programu žák získává

– vyšší odborné vzdělání v konzervatoři

– střední vzdělání s maturitní zkouškou

– vyšší odborné vzdělání v konzervatoři se získá úspěšným ukončením šestiletého vzdělávacího programu (§ 87 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb. – školský zákon)

– střední vzdělání s maturitní zkouškou se získá úspěšným ukončením odpovídající části šestiletého vzdělávacího programu nejdříve po 4 letech v denní formě vzdělávání (§ 87 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. – školský zákon)

Délka a forma vzdělávání

– 6 let, denní vzdělávání

Ředitel školy: doc. MgA. Ivo Kahánek, Ph.D.

PROFIL ABSOLVENTA

Název a adresa školy: Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1

Vzdělávací program: Mistrovská škola - hudebník

82-44-M/01 Hudba

82-44-P/01 Hudba

Popis uplatnění absolventa

Absolvent se uplatňuje dle odborného zaměření jako instrumentalista (sólista, člen orchestru, koncertní mistr, vedoucí souboru, komorní hráč), dirigent (sbormistr instrumentálních a vokálně instrumentálních souborů, komorních a symfonických orchestrů), skladatel (aranžér) apod.

Může se také uplatnit jako korepetitor, hudební redaktor, hudební dramaturg, hudební režisér, hudební manažer atd. Tyto činnosti může vykonávat jak samostatně, tak i v rámci subjektů působících v oblasti hudební kultury.

Absolvent je připraven také k výkonu povolání učitele příslušných předmětů, a to zejména v základních uměleckých školách a v konzervatořích, příp. ve školských nebo jiných zařízeních pro zájmovou uměleckou činnost a vzdělávání a také jako privátní hudební pedagog.

Očekávané kompetence absolventa

Vzdělávání v tomto oboru vzdělání směřuje v souladu s obecnými cíli odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, na úrovni odpovídající jejich schopnostem, talentu a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence. Tučně jsou zvýrazněny ty kompetence (včetně dílčích), na které bude škola ve vzdělávacím programu klást zvýšený důraz.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání,1 tzn., že absolventi by měli:

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;**
- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;**
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;**
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;**
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;**
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;**
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;

- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).**

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- **vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;**

- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;**

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;

- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;

- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;

- **zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);**

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;

- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);

- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;**
-

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;

- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;**

- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;**

- **mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;**

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;

- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;**

- **přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;**

- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;

- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;**

- **jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;**

- **uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;**

- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;

- **podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.**

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;**

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;

- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;

- orientovat se v možnostech podnikání v daném oboru, rozumět podstatě a principům podnikání.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;

- učit se používat nové aplikace;

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

ODBORNÉ KOMPETENCE

Ovládat základy uměleckých činností hudební oblasti, tzn., aby absolventi:

- využívali znalosti o historickém vývoji a současných tendencích hudebního umění;
- měli všeobecný kulturní přehled;
- znali historii a vývoj zvoleného oboru;
- využívali znalosti z hudební teorie a odborné hudební literatury k vlastní umělecké činnosti, odborné komunikaci i umělecko-pedagogické činnosti;
- charakterizovali, identifikovali a analyzovali hudební styly, žánry a díla významných hudebních skladatelů;
- aktivně využívali tvůrčí fantazii, hudebně mysleli, uplatňovali výrazové prostředky osobitého estetického a hudebního cítění;
- ovládali techniku hry na obligátní nástroj;
- ovládali základy hry z listu, improvizace a doprovodu;
- využívali příslušné počítačové programové vybavení v oboru;
- orientovali se v organizaci hudebního života a uměleckého managementu;
- ovládali standardní normy profesní etiky;
- sledovali, aktivně vyhledávali a využívali zdroje informací o nových tendencích ve svém oboru.

Vykonávat umělecké činnosti dle daného zaměření, tzn., aby absolventi:

- využívali znalosti hudební historie, estetiky, struktury, tektoniky a formy díla k interpretačním, dirigentským nebo skladatelským činnostem;
- analyzovali a hodnotili interpretační umění významných pěveckých osobností;
- ovládali na profesionální úrovni techniku hry na zvolený hudební nástroj, dirigentské a sbormistrovské techniky nebo kompoziční techniky a využívali je ve své hudební činnosti;
- ovládali hru v souboru;
- interpretovali hudební dílo s technicky a stylově přesvědčivým výrazem a uplatňovali vhodně vlastní osobité pojetí interpretace v souladu s obsahem díla;
- komponovali skladby s vlastním osobitým sdělením, reagovali na potřeby hudební praxe;
- zvládali koncentraci, psychickou a fyzickou zátěž při výkonu uměleckých činností;
- samostatně pracovali a spolupracovali odborným tvůrčím způsobem při realizaci společného díla;
- rozvíjeli své tvůrčí a interpretační schopnosti individuální přípravou, vlastním cvičením a dalším studiem.

Vykonávat umělecko-pedagogickou činnost, tzn., aby absolventi:

- využívali v praxi znalosti z pedagogiky a psychologie;
- ovládali didaktické principy a využívali je při projektování pedagogické činnosti;

- používali moderní metodické přístupy a tvůrčím způsobem rozvíjeli talentové předpoklady žáků;
- objektivně hodnotili výkony žáků, vhodně je motivovali k uměleckým činnostem;
- vedli žáky k uvědomělé péči o zdraví a ke zdravému způsobu kompenzace profesní zátěže;
- projektovali, realizovali a vyhodnocovali vlastní pedagogickou činnost a případně se zapojovali do činnosti v projektech - uměleckých, pedagogických, atp.;
- sledovali a využívali odbornou literaturu. Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., aby absolventi:
- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. žáků ve škole, návštěvníků, klientů);
- uvědomovali si význam kompenzačních a relaxačních cvičení pro zvládnutí psychické a fyzické profesní zátěže;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; ⎪ ovládali zásady zdravé sluchové hygieny;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s elektronickými přístroji a zařízeními (osobní počítače, syntezátory, zesilovače, elektronické hudební nástroje, apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit, aby závady byly odstraněny;
- znali systém péče státu o zdraví pracujících (včetně preventivní zdravotní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- ovládali zásady poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout. 10 ŠVP Mistrovská škola – hudebník Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 Kvalitně vykonávat umělecké činnosti, tzn., aby absolventi:
- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména, jak vlastního, tak i zaměstnavatelské organizace;
- dbali na zabezpečování kvality pracovních činností (popř. stanovených parametrů nebo standardů kvality), zohledňovali požadavky klienta (např. pořadatele apod.).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje, tzn., aby absolventi:

- zvažovali při plánování a posuzování konkrétní činnosti možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili se svými finančními prostředky;
- nakládali s energiemi, odpady, vodou a případně jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Vzdělávání v konzervatoři se zpravidla ukončuje absolutoriem v konzervatoři (§ 89 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb. – školský zákon). Dokladem je vysvědčení o absolutoriu v konzervatoři a diplom absolventa konzervatoře. Konání absolutoria se řídí § 90 zákona č. 561/2004 Sb. – školský zákon, a příslušným prováděcím právním předpisem.

Žáci mohou ukončit vzdělávání také maturitní zkouškou, nejdříve však po čtvrtém ročníku (§ 89 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb. – školský zákon). Dokladem je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

CELKOVÉ POJETÍ VÝUKY, ORGANIZACE VÝUKY

Školní vzdělávací program (ŠVP) **Mistrovská škola – hudebník (MŠH)** je zpracován v souladu Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání 82-44-M/01 Hudba, 82-44-P/01 Hudba a s platnou legislativou. Vychází z tradic školy, zároveň reflektuje nejnovější trendy ve vzdělávání. Jeho název symbolicky odkazuje k Mistrovské škole Pražské konzervatoře, která v období mezi dvěma světovými válkami proslula vysokými nároky a skvělými výsledky. Název má tedy motivační charakter, zároveň je ale z něho zřejmé k jaké profesi absolventy škola v tomto vzdělávacím programu připravuje.

MŠH je zpracován jako standardní (klasický) ŠVP na základě vyučovacích předmětů, v nichž jsou obsaženy vzdělávací oblasti a realizována průřezová témata. Vzdělávací program usiluje o funkční propojení teorie a nácviku uměleckých dovedností (praxe). Jeho jádrem jsou umělecké předměty odborné přípravy. Ty jsou pokládány za předměty rozhodující pro **odborné zaměření žáka podle § 67 odst. 2)** druhé věty školského zákona. Zejména směrem k nim jsou využity disponibilní hodiny, a to i k profilaci jednotlivých studijních zaměření.

Výuka odborné přípravy bude zaměřena na spolehlivé ovládnutí uměleckých dovedností v potřebné šíři a univerzálnosti. Vyučující budou celkově klást větší měrou důraz na rozvoj studijní disciplíny žáků, rozvoj smyslu pro profesní etiku, schopnost sebereflexe, kázně, tvůrčí pokory a zdravé ctižádosti žáků v umělecké práci.

Celkové pojetí výuky bude směřovat k tomu, aby si žák osvojil všechny interpretační či skladatelské dovednosti nezbytné pro profesionální činnost v oboru. Bude kladen důraz na rozvoj tvořivé interpretace a osobité kompoziční činnosti opřené o spolehlivé zvládnutí technických aspektů odborné kompetence. V zaměřeních hry na hudební nástroj bude kladen větší důraz na orchestrální a komorní hru.

V rovině teoretického vyučování budou ve větší míře využívány moderní formy výuky pomocí nových didaktických pomůcek (PC, CD a DVD, internet). Vedle výkladu budou preferovány metody aktivizační, procvičování probrané látky, referáty, žákovské projekty apod. Teoretická výuka bude orientována na propojení s praktickou odbornou uměleckou přípravou a k rozvoji kritického myšlení.

Výuka předmětů vzdělávací oblasti odborná příprava dle zaměření bude organizována jednak jako individuální výuka (zejména pěvecké předměty), jednak jako skupinová. Podrobněji je to rozvedeno v poznámkách k učebnímu plánu.

Teoretická výuka z oblasti odborného základu bude organizována v celých ročníkových skupinách. V předmětech, které jsou společné pro obory vzdělání 82-44-M/01 Hudba, 82-44 P/01, 82-45-M/01 Zpěv, 82-45-P/01 Zpěv, 82-47-M/01 Hudebně dramatické umění, 82-47 12 ŠVP Mistrovská škola – hudebník Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 P/01 Hudebně dramatické umění, mohou být spojovány ročníkové skupiny napříč uvedenými obory vzdělání.

Vyučování bude probíhat v týdenních cyklech s tím, že ve dnech, kdy se budou konat hlavní orchestrální zkoušky a koncerty orchestru, může odpadnout ostatní výuka, která bude pokud možno v průběhu školního roku nahrazována.

Umělecká praxe bude organizována jako součást orchestrální hry (v případě zaměření hra na cembalo součást barokního orchestru). Za den umělecké praxe se bude pokládat den, ve kterém se

konají hlavní zkoušky orchestru či ansámblu, generální zkouška nebo koncert. V zaměřeních hra na klavír a hra na varhany se bude umělecká praxe realizovat v hlavním oboru a v doprovodu a korepetici. V ostatních zaměření se bude realizovat v hlavním oboru a dále v metodicea a řízení hudebních těles (zaměření dirgování) a počítačové hudbě (zaměření skladba a skladba a aranžování populární hudby).

Za den praxe se bude počítat hlavní zkouška na koncert, nahrávací frekvence, koncert. Učitel, který uměleckou praxi povede, ji zaznamená do pedagogické dokumentace žáka. Požadováno bude splnění 100% umělecké praxe.

Klíčové kompetence budou rozvíjeny prostřednictvím všeobecného i odborného vzdělávání, v teoretickém i praktickém uměleckém vyučování, ale i prostřednictvím různých dalších aktivit doplňujících výuku, kterých se žáci sami aktivně účastní.

Důraz bude kladen na rozvoj kompetence k učení, **kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence a rozvoj personální a sociální kompetence.** Tyto kompetence budou rozvíjeny ve všech vzdělávacích oblastech i aktivitách školy. Kompetence k učení („dovednost učit se“) bude rozvíjena s důrazem ve vztahu k vzdělávací oblasti odborná příprava.

Vzhledem k tomu, že klíčové kompetence jsou souborem vědomostí, dovedností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj jedince a jeho aktivní zapojení do společnosti a pracovní uplatnění a jsou univerzální, budou základním nástrojem rozvoje klíčových kompetencí vhodné vyučovací strategie (metodické přístupy, organizační formy a postupy) i mimoškolní a mimotřídní aktivity, které:

- Vedou k maximální podpoře motivace, vlastních aktivit a kreativity žáka.

- Umožňují bezprostředně aplikovat teoretické dovednosti i praktické umělecké dovednosti v komplexně projektovaných úkolech, které měly být co nejvíce podobné úkolům řešeným v reálném životě a při výkonu povolání.

- Směřují k propojení školního prostředí, v němž žák je většinou pasivním příjemcem informací, s reálným prostředím existujícím mimo školu.

- Přesunují roli a působení vyučujícího v pedagogické interakci od vystupování direktivní a autoritativního ke konzultačnímu a poradenskému.

Při hodnocení výkonů žáků v oblasti klíčových kompetencí je zapotřebí si více než při hodnocení jejich vědomostí a dovedností uvědomit, že tyto kompetence jsou výrazně podmíněny osobnostními vlastnostmi, charakterovými rysy, sociálním zázemím a určitou celkovou zralostí každého jedince. Proto by měl vyučující posuzovat jejich dosažení vzhledem k individuálním předpokladům každého žáka. Je tedy zapotřebí spíše žáky taktně upozorňovat na určité nedostatky (např. v komunikaci, chování v uměleckém týmu apod.) než přísně posuzovat, že to někteří z nich nedovedou. Hodnocení vyučujícím by tedy mělo být pokud možno tolerantní a napomáhat k vytváření vědomého úsilí o zlepšení s ohledem na individuální možnosti a meze každého jedince.

Konkrétně půjde o účast na uměleckých soutěžích, na akcích typu „Konzervatoř vrstevníkům“, kde žáci školy připravují vystoupení pro žáky jiných škol, vystoupeních na cyklu koncertů organizovaných s partnery školy, o výměnné akce s partnerskými školami apod.

V případě projektů účast půjde nejčastěji o samostatné nastudování a příprava koncertního vystoupení, případně operní (operetní, muzikálové) inscenace (nebo její části) žáky. Může jít i o spolupráci žáků různých oborů vzdělání, nebo i o spolupráci s žáky jiných (uměleckých) škol.

Název tématu projektu	Organizace, realizace koncertu a samostatné nastudování koncertního programu žáky
Charakteristika projektu	Žáci sami navrhnou dramaturgii koncertu nebo hudebně divadelního díla, (případně ve spolupráci z žáky zaměření skladba nebo skladba a aranžování populární hudby), rozdělí úkoly – dirigent, korepetitor, režisér, dramaturg, případně produkční - ohlášení koncertu, příprava rozpočtu, atd.
Zařazení projektu do ŠVP	Napříč ročníky, zpravidla bude organizovat 4. až 6. ročník.
Počet zúčastněných žáků	Ročníková skupina nebo její část, mohou se podílet i žáci jiných ročníkových skupin, případně i jiných oborů vzdělávání (hudebníci, zpěváci) či dokonce jiných škol.
Činnosti realizované v projektu	Návrh titulu, přihlášení žáků do projektu, rozdělení úkolů a rolí, ustanovení vedoucího projektu (zpravidla dirigent), nácvik a nastudování, prezentace při představení, koncertu.
Časové a organizační zajištění práce na projektu	Kdykoliv v průběhu školního roku v době, kdy je prostor ke zkoušení v některém z koncertních sálů školy či v divadelním sálu.
Formy práce a další metodické přístupy	Role vyučujícího zde bude konzultační.
Způsob hodnocení práce žáků	Sebehodnocení, veřejná prezentace, v příslušných předmětech (např. orchestrální hra, komorní hra, hlavní obor) se přihlíží k práci žáka v projektu.

REALIZACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Při realizaci průřezových témat bude důraz kladen na téma Občan v demokratické společnosti a téma Člověk a svět práce žáků. Škola si zde klade za cíl zejména vychovávat žáky k tomu, byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby; dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Budou realizovány jednak předmětově, k jejich realizaci budou ale voleny též jiné formy: adaptační kurzy, semináře, workshopy, projekty, exkurze, besedy s odborníky a doplňující aktivity. Žáci budou také zapojováni do života školy mj. formou žákovského poradního týmu ředitele školy.

V rámci tématu člověk a životní prostředí se žáci budou zapojovat do péče o zušlechtění prostředí a okolí školy.

V rámci výuky i mimo vyučování budou rozvíjeny klíčové a odborné kompetence dalšími aktivitami:

- veřejným vystupováním doma i v cizině
- výukou a pomocí ostatním žákům konzervatoře
- účastí ve veřejně prospěšných akcích

ZPŮSOB A KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků se v návaznosti na školní řád bude řídit těmito zásadami:

- Hlavní funkce hodnocení je informační a diagnostická
- Hodnocení vychází z faktu partnerského vztahu k žákům
- Hodnocení je průběžné
- Hodnocení je kriteriální – žák bude hodnocen určitou známkou dle stanovených kritérií podle toho, jak zvládl požadavky vzhledem k požadované normě nikoliv v porovnání s ostatními
- V teoretickém vyučování bude kladen důraz praktickou aplikaci teoretických poznatků a hodnocení se bude provádět na základě kombinace různých forem písemného testování, ústního zkoušení a projevu, cvičení, referátů prací a hodnocení práce žáka v hodinách.
- V předmětech odborné přípravy se bude hodnotit jak nezbytná technická stránka, tak zejména kreativita, přesvědčivost a individuální vklad a též souhra s partnerem. V celkovém hodnocení se též bude hodnotit přístup žáka k předmětu, práce v hodinách, snaha, píle a zaujetí a osvojení správných pracovních návyků.
- Každý vyučující předmětu je povinen na začátku školního roku při zahájení výuky seznámit žáky s programem výuky, přehledem rámcového obsahu učiva a zejména s požadovanými výsledky vzdělávání.

VZDĚLÁVÁNÍ PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ KE VZDĚLÁVÁNÍ, PŘEDPOKLADY ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOSTI, ORGANIZACE, FORMA A OBSAH PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ, KRITÉRIA PŘIJETÍ KE VZDĚLÁVÁNÍ

Uchazeč musí splnit podmínky přijímacího řízení dle § 88 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb. – školský zákon a podmínky zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání v oboru vzdělání 82 44-M/01 Hudba, 82-4-P/01 Hudba.

Přijímací řízení se koná formou talentové zkoušky (§ 88 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. školský zákon).

V talentové zkoušce se posuzuje míra předpokladů ke vzdělávání v daném odborném zaměření, celková hudebnost a hudební gramotnost. Požaduje se znalost not a základních hudebních pojmů. Do kritérií přijímacího řízení jsou zapracovány i výsledky ze základného vzdělávání a eventuální úspěchy na významných soutěžích.

Požadavky zkoušky a kritéria přijímacího řízení jsou samostatnou součástí ŠVP a jsou přístupné na webových stránkách školy.

OBSAH A FORMA ABSOLUTORIA A PROFILOVÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY

Absolutorium:

- teoretická zkouška z odborných předmětů: témata, stanovená pro tuto zkoušku zahrnují učivo předmětů analýza skladeb, dějiny moderní hudby, dějiny umění a dějiny a literatura HLO
- zkouška z cizího jazyka
- absolventská práce a její obhajoba
- absolventský výkon
- zkouška z umělecko – pedagogické přípravy 17

Profilová část maturitní zkoušky:

- zkouška z dějin oboru (dějiny hudby)
- zkouška z teorie oboru (úvod do hudební teorie, hudební formy, harmonie, moderní harmonie, kontrapunkt)
- praktická zkouška - výkon z hlavního oboru
- nepovinná zkouška – zkouška z hry na klavír

Obsah zkoušek je podrobněji pojednán v osnovách příslušných předmětů

Společná část maturitní zkoušky (v závislosti dle aktuálně platné právní úpravy):

- český jazyk a literatura
- cizí jazyk (angličtina nebo němčina)
- volitelná zkouška z občanského základu

Komisionální zkouška

Ve všech ročnících vzdělávání konají žáci komisionální zkoušky z odborných předmětů, které ve školním vzdělávacím programu zahrnují tematický celek obsahového okruhu speciální odborná příprava dle zaměření.

Žák, který ukončuje vzdělávání v konzervatoři absolutoriem, bez předchozího konání maturitní zkoušky, koná v termínu stanoveném ředitelem školy závěrečnou komisionální zkoušku z předmětů, které ve školním vzdělávacím programu zahrnují obsahový okruh vzdělávání a komunikace v českém jazyce, odpovídající části oblasti estetického vzdělávání a odpovídající část tematického celku 1 obsahového okruhu společný odborný základ. Závěrečná komisionální zkouška z těchto předmětů se koná ve školním roce, kdy byla jejich výuka ukončena, nejpozději však do konce prvního pololetí následujícího školního roku (§ 90 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. – školský zákon).

Závěrečná zkouška z českého jazyka bude mít dvě části:

- ústní zkoušku z českého jazyka a literatury, která bude svým obsahem a rozsahem odpovídat společné části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury

- písemnou práci rozsahem a obsahem obdobnou písemné části společné části maturitní zkoušky.

Závěrečná zkouška z dějin hudby bude svým obsahem a rozsahem odpovídat obdobné zkoušce profilové části maturitní zkoušky.

PŘÍSTUPY KE VZDĚLÁVÁNÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Titoa žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ).

V praxi školy půjde nejčastěji nebo o žáky s mírnějšími zdravotními obtížemi nebo o žáky z odlišného kulturního prostředí. Vzhledem k charakteru vzdělávání v oborech vzdělání vyučovaných na škole nelze počítat např. s neslyšícími žáky a s ohledem na nároky těchto oborů vzdělání nelze přijímat v rámci přijímacího řízení, které se koná formou talentové zkoušky (§88 školského zákona), ke vzdělávání žáky s takovým zdravotním postižením, které by znemožnilo zvládnout obsah učiva v předmětech obsahového okruhu odborná příprava, kde jsou kladeny vysoké požadavky na pohybovou zdatnost a dovednost (podmínkou v oborech vzdělání 82-47-M,P/01 Hudebně dramatické umění a 82-45-M,P/01Zpěv, je též zdravý hlas), které všechny patří k předmětům rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Z vyučování těchto předmětů nelze žáky uvolnit, a to ani částečně (§67 školského zákona).

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola realizuje v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcími předpisy. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí žák, jehož vzdělávání vyžaduje z důvodu jeho přiznaných speciálních vzdělávacích potřeb uplatnění podpůrných opatření 1. – 5. stupně. Škola poskytuje podpůrná opatření, která mají kompenzovat speciální vzdělávací potřeby žáků a vyrovnávat jejich obtíže ve vzdělávání. Těmito opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školních poradenských službách, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám

žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou.

Pro žáky s přiznaným podpůrným opatřením 1. stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) – realizuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Výchovní poradci vždy na začátku nového školního roku procházejí osobní spisy studentů prvních ročníků, aby měli přehled, jestli u některého ze studentů není uvedeno, že na základní škole byl v péči pedagogicko-psychologické poradny (PPP). Výchovní poradci osloví také pedagogy jednotlivých předmětů, zda se u některých studentů neobjevily během výuky obtíže, které by napovídaly tomu, že bude potřeba vytvořit podpůrné opatření 1. stupně – příloha č. 1.

Podpůrná opatření 1. stupně spočívají buď v přímé podpoře žáka, tj. individualizaci výuky, nebo v plánu pedagogické podpory. Přímá podpora slouží ke zmapování možných forem podpory žáka.

Plán pedagogické podpory sestavuje učitel konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a obsahuje náležitosti dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. Při jeho zpracování budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy i žákem samotným. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce, ředitel školy a vyučující. V případě souhlasu jsou zapotřebí i podpisy zúčastněných osob.

PLPP obsahuje dále následující:

- individuální kontrola žákovy činnosti během vyučování
- zařazování specifických metod a forem práce
- kontrola písemných záznamů
- pomoc při výuce
- individuální přístup zejména při samostatné práci skupinové práci, práci ve dvojicích
- poskytnutí dostatečné časové rezervy na vypracování úkolů zadaných ve škole i doma, projektů, atd.
- podpora a povzbuzení při plnění úkolů, ocenění přístupu žáka, pečlivosti, svědomitosti aj.,
- dodržování individuálního pracovního tempa
- konzultace mimo výuku
- upřednostnění způsobu zkoušení
- přizpůsobení zasedacího pořádku

V oblasti organizace výuky učitel preferuje střídání forem a činností během výuky, využívání skupinové výuky a zohlednění postavení žáka ve třídě. Ve vyučovací hodině učitel věnuje větší

pozornost metodám výuky, struktuře vyučovací hodiny, přiměřenosti vyučování, logické organizaci a srozumitelnosti předkládaného učiva, motivaci k učení a opakování učiva. Organizace výuky směřuje k aktivizaci koncentrace pozornosti žáka, k zlepšení jeho motivace a schopnosti učení se, k zapamatování a vybavení si učiva. Současně je zohledňován sociální statut a vztahová síť žáka, prostředí, ze kterého žák přichází do školního prostředí.

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Podpůrná opatření 1. stupně nemají normovanou finanční náročnost. Pokud se ani s dostatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší, doporučí výchovný poradce žákovi (zákonnému zástupci nezletilého žáka) využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb. Výchovný poradce určený ředitelem školy ke spolupráci se školským poradenským zařízením zajistí prostřednictvím podatelny školy předání PLPP školskému poradenskému zařízení.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně realizuje škola (výchovný poradce a jednotliví učitelé žáka) na základě doporučení školského poradenského zařízení. Opatření jsou poskytována bezodkladně po obdržení doporučení školského pedagogického zařízení (PPC nebo SPC) a udělení písemného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Pražská konzervatoř dlouhodobě spolupracuje s PPP pro Prahu 1, 2, 4, konkrétně s paní Dr. Lýdií Jarkovskou, která se také věnuje studentům, kteří žádají o přizpůsobení podmínek u maturitní zkoušky.

Informovaný souhlas obsahuje:

- výslovné vyjádření souhlasu s poskytováním podpůrných opatření

- informace o důsledcích, které vyplývají z poskytování podpůrného opatření, zejména o změnách ve vzdělávání v souvislosti s poskytováním podpůrného opatření

- informace o organizačních změnách, které v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření mohou nastat

- podpis zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka, stvrzující, že informacím uvedeným výše porozuměl

Zletilý žák nebo zákonný zástupce doručí do školy písemný informovaný souhlas neprodleně. Za spolupráci školy a školského poradenského zařízení zodpovídá výchovný poradce. Škola poskytne školskému poradenskému zařízení plán pedagogické podpory žáka. Školské poradenské zařízení stanoví lhůtu, kdy vyhodnotí podpůrné opatření. Zároveň stanoví dobu, po kterou je poskytovanými podpůrných opatření nezbytné. Na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce zpracovává výchovný poradce pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření individuální vzdělávací plán žáka se SVP. Individuální vzdělávací plán schválený ředitelem školy (IVP) je závazný dokument a vychází ze školního vzdělávacího programu, je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou minimálně jednou ročně.

Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 školského zákona, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. V podmínkách konzervatoře nemůže být žák uvolněn z předmětů obsahového okruhu odborná příprava. Skutečnost, že se jedná o předmět

rozhodující pro odborné zaměření absolventa je uvedena v pojetí jednotlivých předmětů. Žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, odborného výcviku, učební a umělecké praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí maturitní zkoušky a absolutoria. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat závěrečnou nebo maturitní zkoušku (úpravu podmínek závěrečné a maturitní zkoušky a absolutoria v konzervatoři pro žáky se SVP stanoví příslušné prováděcí předpisy vč. vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Žákovi, který by nemohl zvládnout vzdělávání v oboru vzdělání 82-45-M/01 Zpěv a 82-45 P/01 Zpěv z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání). Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední škole. Požadavky na zdravotní způsobilost uchazečů o vzdělávání na střední škole jsou stanoveny v příloze k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření. Obecně nelze do budoucna ale vyloučit např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků, poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úpravu materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úpravu podmínek přijímání a ukončování vzdělávání, pokud by takový žák uspěl u talentových zkoušek. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními by v takových případech mohlo být v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence nebo pedagogická intervence.

Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b) ŠZ).

VZDĚLÁVÁNÍ NADANÝCH ŽÁKŮ

V souladu se zněním ŠZ § 17 škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka bude podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a bude zaměřena na to, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet. K rozvoji nadání bude možné rozšířit vzdělávání nad rámec stanovený vzdělávacím programem, umožnit žákům účast na výuce ve vyšším ročníku, či vzdělávání formou stáží v jiné škole.

Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Žákovi s mimořádným nadáním může být v odůvodněných případech povoleno vzdělávání podle IVP nebo ho přeřadit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 ŠZ; § 28 – § 31 vyhlášky). Podmínkou přeřazení je vykonání 22 ŠVP Mistrovská škola – hudebník Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Zkouška se vždy bude sestávat z hlavního oboru žáka, předmětů připravujících k maturitní či a absolventské zkoušce a případně dalších předmětů dle rozhodnutí ředitele školy. Složení komise stanoví ředitel školy.

IVP povoluje ředitel školy na základě žádosti a písemného doporučení školského poradenského zařízení. IVP je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Vzor IVP – příloha č. 2. Ředitel školy určí pedagogického pracovníka, který bude zodpovědný za podporu rozvoje nadaných žáků.

Obecně lze dále konstatovat:

- Cílem výchovy a výuky nadaných žáků na školy bude umožnit jim maximální umělecký růst s citlivým reflektováním jejich osobnosti. Škola těmto žákům bude umožňovat speciální přípravu a účast na významných domácích i zahraničních uměleckých soutěžích a mimoškolních uměleckých aktivitách.

- Důležitým faktorem pro umělecký růst žáků Pražské konzervatoře bude také spolupráce s významnými uměleckými institucemi a tělesy a divadelními scénami, Vzdělávání a rozvoj nadaných – talentovaných žáků je stěžejním posláním konzervatoří a projevuje se v celkové organizaci a strategii vzdělávání. Nejedná se přitom pouze o rozvoj profesní orientace žáků, ale také o rozvoj jejich osobnosti. Je třeba počítat také s tím, že i když do konzervatoří přicházejí žáci talentovaní a s výrazným zájmem o studium oboru, můžeme se ve vzdělávacím procesu setkat s problémy vyplývajícími např. z celkového rozvoje osobnosti a sebepojetí žáků a jejich vztahu k okolí, nebo ze vztahu k učení.

- Mimořádně nadaní - talentovaní žáci se projevují jako výrazné osobnosti, což ovšem může mít svá negativa, zejména v sociálně komunikativní oblasti. Mohou mít např. problémy v sebepojetí a sebehodnocení (někdy neadekvátně zvyšované rodiči), být přecitlivělí na kritiku a hodnocení druhých, obtížně navazovat vztahy s druhými lidmi. Ne vždy jsou tito žáci přijímáni s pochopením svými vrstevníky nebo i dospělými, problémy mohou nastat i v komunikaci s učiteli. Někteří žáci mohou mít problémy také při zvládání některých částí studia. Zatímco v činnostech, pro které mají mimořádné nadání nebo o které mají vysoký zájem, vykazují vynikající výsledky, mohou v jiných činnostech nebo vzdělávacích oblastech prokazovat průměrné nebo slabé výsledky. Příčinou může být jednak nerovnoměrné rozložení času věnovanému jednotlivým studijním disciplínám (k tomu může přistupovat i fyzická nebo psychická únava), jednak i to, že se neumějí efektivně učit, učivo nepovažují za důležité a přínosné, podceňují procvičování a opakování učiva nebo řešení jednoduchých úkolů, preferují vlastní tempo a způsob učení, zatímco společné tempo a frontální způsob výuky je zpomalují a demotivují aj.

- Bude tedy důležité diagnostikovat a průběžně sledovat problémy jednotlivých žáků, věnovat systematickou pozornost rozvoji osobnosti žáka a jeho začleňování do kolektivu. Žáci by měli být připraveni i na to, že jejich pracovní uplatnění nemusí odpovídat jejich nynějším představám. Rovněž je důležité, aby škola znala vývoj žáka již na základní škole, dosavadní způsob práce se žákem i rodinné prostředí. Významná je spolupráce všech učitelů, kteří mimořádně nadaného žáka vyučují.

- Ve výuce těchto žáků budou používány náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi aj. Žáci budou také vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové (projektové) práce (jako vedoucí i jako členové), vedeni k co nejlepším výkonům i v předmětech, na které nejsou orientováni. ⎪ Škola bude umožňovat těmto žákům rozšířenou výuku některých předmětů, vytvářet skupiny těchto žáků s přizpůsobeným tempem a metodami výuky, popř. umožní vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

- Škola bude podporovat jejich účast na soutěžích, včetně zahraničních, bude je zapojovat do výměnných projektů, podporovat jejich růst veřejným vystupováním atd. Ve spolupráci vyučujícího hlavního oboru, výchovného poradce, ročníkového učitele bude ale škola dbát o to, aby mimořádně nadaný žák nesoustředil neúměrně všechnu svoji snahu a píli na odbornou přípravu, nebo dokonce jen její části (hlavní obor) na úkor ostatních složek vzdělávání.

K podpoře a rozvoji nadání žáků bude škola dále:

- umožňovat žákům na jejich žádost absolvovat nepovinné předměty

- v odůvodněných případech zvyšovat počet hodin uměleckých odborných předmětů včetně hlavního oboru, například před významnou soutěží apod.

- organizovat mimořádné formy výuky typu masterclassů, workshopů s vynikajícími umělecko pedagogickými osobnostmi, včetně zahraničních

- umožňovat účast nadaných žáků v orchestrálních akademiích předních orchestrů

- organizovat koncerty a festivaly, v nichž žáci vystupují s předními uměleckými osobnostmi

- umožňovat žákům v přiměřeném rozsahu uplatnění v umělecké a umělecko pedagogické praxi v průběhu jejich vzdělávání, zejména v pomaturitním cyklu

- organizovat umělecké soutěže a podporovat účast žáků na soutěžích i formou vysílání pedagogů s žáky na významné soutěže

- zvát ke spolupráci se školními soubory přední režiséry a dirigenty a další umělce

- spolupracovat formou výměnných stáží a účastí na koncertech, festivalech a podobných akcích z různých institucí včetně vysokých škol a významných pořadatelů festivalů doma i v zahraničí

- umožní nadaným žákům souběžné vzdělání zejména v uměleckých vysokých školách formou individuálního vzdělávacího plánu nebo formou (částečného) uvolnění ve výuce

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na akordeon

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na akordeon*									
Typ předmětu [1]	**Název povinného předmětu**	**str.**	**Zkratka**	**Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících**						**Celkem**
				I.	**II.**	**III.**	**IV.**	**V.**	**VI.**	
PPF	Hlavní obor	3	HLO	3	3	3	3	3	3	**18**
PPF	Hra z listu a improvizace	14	HLI	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	Interpretační seminář	18	ISE	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Komorní hra	21	KOH	-	-	2	2	2	2	**8**
PPF	Dějiny a literatura HLO	33	DLHO	-	-	1	-	-	-	**1**
PVT	Český jazyk		CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura		LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk		AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[2]		AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka		ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis		D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika		IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova		TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace		INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv[3]		SBZ	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Úvod do hudební teorie		UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie		HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie		MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy		FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb		AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt		KTP	-	-	1	-	-	-	**2**
POP	Nauka o nástrojích		NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby		DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny hudby spec.		DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny moderní hudby		DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny umění		DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce		TAP	-	-	-	-		1	**2**
POP	IT technologie v hudbě		ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management		HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	36	KLP	1	1	1	1	-	-	**4**
PPP	Pedagogika a psychologie		PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie		HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy		DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	42	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	45	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem			**26**	**28**	**33**	**26**	**21**	**19**	**153**
								Uměleckáá praxe	*Uměleckáá praxe*	
								1 týden	*1 týden*	

*[1] **PPF** – předmět profilový, **PVT** – předmět všeobecné teorie, **POP** – předmět odborné přípravy, **PPP** – předmět pedagogické přípravy*

[2] Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele

[3] Spojený II., III. a IV. ročník

Informace o předmětech PVT, POP a PPP (kromě MET a VHO) jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na akordeon

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Hlavní obor

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti

hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Pozn.: výsledky vzdělávání podle ročníků jsou závazné pro všechna zaměření hra na hudební nástroj. Etudy a zejména přednesy představují příklady repertoáru, konkrétní titul, není-li uvedeno dále jinak, je věcí pedagoga.

Pozn.: výsledky vzdělávání podle ročníků jsou závazné pro všechna zaměření hra na hudební nástroj. Etudy a zejména přednesy představují příklady repertoáru, konkrétní titul, není-li uvedeno dále jinak, je věcí pedagoga.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Žák zcela přechází na nástroj s melodickým basem. Důraz je kladen na technická cvičení včetně stupnic, instruktivní literaturu, lehčí vhodné transkripce, seznamuje se s originální literaturou. Odstraňuje chybné návyky v držení nástroje, prstové technice, měchové technice. Učí se rozlišovat různé druhy artikulace.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Stupnice a akordy	
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy,	- stupnice: všechny dur a moll v rovném pohybu ve dvou oktávách - akordy: tříhlasé akordy v obratech přes dvě oktávy harmonicky i melodicky

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Etudy a technická cvičení	
Žák - správně drží nástroj - správně staví prsty pravé i levé ruky - správně vede měch - hraje bez svalového napětí a odstranil eventuální nežádoucí návyky - zvládá technické problémy obsažené v technických cvičeních a etudách - zvládá spojení technické náročnosti s hudebním obsahem	- Technická cvičení (C. Mahr, J. Smetana) - <u>etudy</u>: 10 - 15, např:I. Havlíček – Etudy, C. Czerny-Etudy op. 849, C. Czerny – Etudy op. 299
Přednesy	
Žák - hraje správně polyfonii - hraje skladbu v souladu s jejím charakterem ve správné stylové interpretaci - interpretuje cyklickou skladbu menší náročnosti	- <u>přednes</u>: snazší polyfonické skladby, vhodné transkripce, instruktivní cyklické skladby, originální literatura - Výběr: J. S. Bach – Dvojhlasé invence, čeští barokní skladatelé, J. Matys – 5 bagatelle, J. Pauer – Invence, I. Kašlík – Reminiscence, P. Trojan – Malá suita, V. Zolotarev – Sonata č. 2

<u>Pololetní zkouška:</u>

Žák zahraje stupnici s obraty akordů, etudu a 2 přednesy dle výběru komise z učiva zvládnutého za 1. pololetí

<u>Ročníková zkouška:</u>

Žák zahraje stupnice dur a moll s obraty akordů, dvě etudy

a tři přednesové skladby zpaměti dle výběru komise.

2. ročník

Studium je zaměřeno na zdokonalení techniky včetně měchové (technika bellow shake). Žák se učí specifika interpretace různých období, stylů a charakterů skladeb, poznává ve větším i zahraniční

originální literaturu. Zvyká si správně využívat registrové kombinace obou manuálů.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Stupnice a akordy	
Žák - Hraje všechny stupnice v rovném i kombinovaném pohybu, - hraje tříhlasé akordy, - ovládá měchovou techniku bellow shake	- stupnice: všechny dur a moll v rovném i kombinovaném pohybu ve dvou oktávách - akordy: tříhlasé akordy v obratech přes dvě oktávy harmonicky i melodicky - měchová technika bellow shake
Etudy a technická cvičení	
Žák - zvládá technické problémy obsažené v technických cvičeních a etudách - zvládá spojení technické náročnosti s hudebním obsahem	- Technická cvičení (C. Mahr, J. Smetana aj.) - etudy: 10 - 15, např:C. Czerny – Etudy op. 299, J. B. Cramer- H. Bülow-Etudy, S. Scappini-10 studií
Přednesy	
Žák - hraje skladbu v souladu s jejím charakterem ve správné stylové interpretaci - osvojil si správné pracovní návyky - umí si optimálně rozvrhnout cvičení	- přednes: polyfonické skladby, vhodné transkripce, instruktivní cyklické skladby, originální literatura, výběr: J. S. Bach – Tříhlasé invence, D. Scarlatti - Sonáty, J. Bažant – Musica mutabile, J. Podprocký – Suita choreica, P. Fiala – Aforismy, P. Trojan – Sonatina, T. Lundquist – Botany play, B. Dowlasz-Toccata

Pololetní zkouška:

Žák zahraje stupnici s obraty akordů, etudu a dva přednesy dle výběru komise z učiva zvládnutého za

1. pololetí

Ročníková zkouška:

Žák zahraje stupnice dur a moll s obraty akordů, dvě etudy a tři přednesové skladby zpaměti dle výběru komise.

3. ročník

Žák je veden k samostatnosti při utváření prstokladů, dynamické i agogické výstavbě skladby. K tomu je použito nastudování většího množství cyklických skladeb. Vedle transkripcí se seznamuje i s originální polyfonií pro akordeon.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Stupnice a akordy	
Žák - hraje spolehlivě všechny stupnice v rovném i kombinovaném pohybu a dělených terciích - hraje čtyřhlasé akordy - Zdokonaluje měchovou techniku bellow shake	- stupnice: všechny dur a moll v rovném, kombinovaném pohybu a dělených terciích ve dvou oktávách - akordy: čtyřhlasé akordy v obratech přes dvě oktávy harmonicky i melodicky, měchová technika bellow shake
Etudy a technická cvičení	
Žák - zvládá technické problémy obsažené v technických cvičeních a etudách - zvládá spojení technické náročnosti s hudebním obsahem	- etudy: 10 - 15, např:J. B. Cramer- H. Bülow– Etudy, S. Scappini-10 studií, J. Meisl – Beetledrive, T. Lundquist – Devět dvouhlasých invencí
Přednesy	
Žák - ukázněně a uvědoměle interpretuje polyfonické skladby včetně originálních - Zdokonaluje frázování, správný styl v transkripcích clavesinistů	- přednes: polyfonické skladby včetně polyfonií originálních, vhodné transkripce, cyklické skladby, originální literatura, výběr: J. S. Bach – Malé preludia a fugy, D. Scarlatti - Sonáty, F. Couperin-Skladby pro clavecin, A. Soler-Sonáty, J. Bažant – Polyfonická suita, J. Feld – Čtyři intermezza, J. Hatrík – Pět sentencí, E.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
- hraje se znalostí formy soudobé skladby, rozliší interpretačně charakter jednotlivých kompozic - zvládá rychlou brilantní techniku.	Douša – Sonata brevis, P. Trojan – Sonatina, F. Fugazza – Sonatina, T. Lundquist – Partita piccola, B. Precz – 332 -

Pololetní zkouška:

Žák zahraje stupnici s obraty akordů, etudu a 2 přednesy dle výběru komise z učiva zvládnutého za 1. pololetí

Ročníková zkouška:

Žák zahraje stupnice dur a moll s obraty akordů, dvě etudy

a tři přednesové skladby zpaměti dle výběru komise.

4. ročník

Žák je veden ke zdokonalení měchové techniky (včetně techniky ricochet) i techniky prstové a celkového ovládání nástroje. Učí se nové dovednosti (vibrato, perk.efekty). Repertoár je postaven na soudobé originální literatuře.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Stupnice a akordy	
Žák - hraje všechny stupnice v rovném i kombinovaném pohybu a terciích dělených i dvojhmatech, - hraje čtyřhlasé akordy - zvládá měchovou techniku ricoschet	- stupnice: všechny dur a moll v rovném, kombinovaném pohybu a terciích dělených i dvojhmatech ve dvou oktávách - akordy: čtyřhlasé akordy v obratech přes dvě oktávy harmonicky i melodicky - měchová technika: bellow shake a ricoschet
Etudy a technická cvičení	
Žák - zvládá technické problémy obsažené v technických cvičeních a etudách - zvládá spojení technické náročnosti s hudebním obsahem	- etudy: 10 - 15, např:S. Scappini-10 studií, J. Meisl – Beetledrive, J. Lukeš-Etudy

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Přednesy	
Žák - se znalostí formy správně stylově interpretuje preludia a fugy J.S.Bacha, sonáty D. Scarlattiho - hraje soudobou skladbu, ovládá technické a výrazové prostředky interpretace soudobé hudby	- přednes: polyfonické skladby, vhodné transkripce, cyklické skladby, originální literatura, virtuózní skladby, výběr: J. S. Bach – Dobře temperovaný klavír, D. Scarlatti - Sonáty, J. Truhlář – Interludia, J. Feld - Suita, P. Fiala– Musica dramatica, V. Trojan – Zřícená katedrála, P. Trojan – Astoriana, E. Krenek – Toccata, M. Kagel – Pandorasbox, A. Nordheim – Flashing, Y. Takahashi – Like a water bufalo, K. Olczak-Phantasmagorien, G. Hermosa-Fragilissimo -

Pololetní zkouška

Žák zahraje stupnici s obraty akordů, etudu a 2 přednesy dle výběru komise z učiva zvládnutého za 1. pololetí

Ročníková zkouška:

Žák zahraje stupnice dur a moll s obraty akordů, dvě etudy a tři přednesové skladby zpaměti dle výběru komise.

Maturitní zkouška:

- polyfonická skladba
- cyklická skladba
- Skladba z 2. pol. 20 stol. nebo skladba soudobá

5. ročník

Dle individuálních dispozic a zaměření je žák veden k nastudování širokého repertoáru, základu absolventského výkonu. Výběr etud je na zvážení pedagoga dle schopností a vybavení žáka s přihlédnutím k etudám koncertním. Nově je zařazena i koncertantní skladba. V popředí je náročnost, obtížnější skladby barokní, stěžejní díla moderní akordeonové literatury

Výsledky vzdělávání	*Učivo*

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Stupnice a akordy	
Žák - hraje brilantně všechny stupnice v rovném i kombinovaném pohybu a terciích dělených i dvojhmatech, dvojhmatných sextách - hraje čtyřhlasé akordy, dominantní septakord s obraty - zdokonalil měchovou techniku ricoschet	- stupnice: všechny dur a moll v rovném, kombinovaném pohybu a terciích dělených i dvojhmatech ve dvou oktávách, v dvojhmatných sextách - akordy: čtyřhlasé akordy v obratech přes dvě oktávy harmonicky i melodicky, dominantní septakord s obraty - měchová technika: bellow shake a ricoschet
Etudy a technická cvičení	
Žák - zvládá koncertní etudy	- etudy: 5 - 10, např:výběr z koncertních etud (mj. H. Brehme-Paganiniana op. 52, J. Šišakov – Etudy, V. Čuchran – Koncertní etuda, A. Puškarenko – Etudy, F. Liszt)
Přednesy	
Žák - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - hraje stylově obtížnější barokní skladbu - hraje koncertantní skladbu či její část - hraje závažnou soudobou skladbu, ovládá s jistotou technické a výrazové prostředky interpretace soudobé hudby	- přednes: polyfonické skladby, vhodné transkripce, cyklické skladby, originální literatura, koncert, výběr: J. S. Bach – Dobře temperovaný klavír, D. Scarlatti - Sonáty, V. Tichý – Passacaglia, P. Fiala – Toccata burletta, V. Trojan – Tarantella, O. Schmidt – Sonata č. 1, Sonata č. 2, T. Hosokawa – Melodia, P. Norgard – Anatomic Safari, K. Olczak – Berceuse, V. Zubitský – Partita concertante, S. Gubaidulina – De Profundis, J. Bažant – Concertino, A. Piazzolla – Tres tangos

Pololetní zkouška:

Žák zahraje stupnici s obraty akordů, etudu a 2 přednesy dle výběru komise z učiva zvládnutého za 1. pololetí

Ročníková zkouška:

Žák zahraje stupnice dur a moll s obraty akordů, jednu koncertní etudu a tři přednesové skladby

zpaměti dle výběru komise.

6. ročník

Studium je zaměřeno k přípravě skladeb na absolventské vystoupení. Výběr etud je na zvážení pedagoga dle schopností a vybavení žáka s přihlédnutím k etudám koncertním. Nastudováním jednoho z akordeonových koncertů se nabízí možnost vystoupení za doprovodu orchestru (klavíru).

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Stupnice a akordy	
Žák - Hraje brilantně všechny stupnice v rovném i kombinovaném pohybu a terciích dělených i dvojhmatech, dvojhmatných sextách, akordy čtyřhlasé, dominantní septakord s obraty, zmenšený akord s obraty - hraje další formy měchové techniky ricoschet	- stupnice: všechny dur a moll v rovném, kombinovaném pohybu a terciích dělených i dvojhmatech ve dvou oktávách, v dvojhmatných sextách - akordy: čtyřhlasé akordy v obratech přes dvě oktávy harmonicky i melodicky, dominantní septakord s obraty, zmenšený akord s obraty, - měchová technika bellow shake a ricoschet
Etudy a technická cvičení	
Žák - hraje brilantně koncertní etudy	- etudy: 3 – 5, např: výběr z koncertních etud (mj. H. Brehme-Paganiniana op. 52, J. Šišakov – Etudy, A. Puškarenko – Etudy, F. Liszt)
Přednesy	
Žák - Žák prezentuje výsledky svého studia a schopnost se uplatnit ve sféře koncertní praxe - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro akordeon - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo s technicky a stylově přesvědčivým výrazem a	- přednes: polyfonické skladby, vhodné transkripce, cyklické skladby, originální literatura, koncert, výběr: J. S. Bach – Dobře temperovaný klavír, D. Scarlatti - Sonáty, L. Berio– sequenza XIII, J. Feld – Koncertní skladba, J. Truhlář – Sonata op. 24, T. Lundquist – Metamorfózy, P. Makkonen-The flight betone the time, V. Semjonov-Caprice č.1, B. Precz – twelve in four, J. Bažant – Capriccio, F. Brož – Chromatické variace, V. Trojan – Pohádky, J. Feld-Koncert, P. Fiala – Koncert, O. Schmidt – Symfonická fantasie a allegro, J.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
osobitým vkladem -	Francaix-Concerto, B. Precz - Koncert

Pololetní zkouška:

Žák přednese skladby určené k absolventskému výkonu dle výběru komise. Repertoár této zkoušky lze při zachované obtížnosti individuálně obměnit s ohledem na přípravu žáka na absolutorium s orchestrem nebo přijímací zkoušku na vysokou školu.

Absolventská zkouška:

Nejméně dvě až tři přednesové skladby závažného charakteru, s výjimkou náročné soudobé skladby zpaměti

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na akordeon

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra z listu a improvizace

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra z listu a improvizace je předmětem odborným předmětem, který vede k rozvoji pohotovosti při čtení skladeb, dobré orientaci v neznámém notovém zápisu, dovednosti doprovodit píseň, k rozvoji improvizačních dovedností a celkové pohotovosti hudebního myšlení.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků a je vybrán ve vztahu k profilu absolventa. Učivo sestává ze čtení z listu, kadencí, improvizace doprovodu písní i připravené volné improvizace.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor*, *Komorní hra, Harmonie*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky a je organizována po dvou žácích. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáků zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale vysvětlení způsobu řešení problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, často i předehraje možné řešení, opravuje nedostatky a

pomáhá řešit problémy, motivuje k nejlepším výsledkům. Důraz je kladen na rozvoj pohotovosti při čtení not a pohotovosti a kreativity při improvizaci doprovodu písní a při volné improvizaci.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Individuální každodenní příprava je ale nezbytná. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům. Zejména je důležitá domácí příprava vlastní improvizované kreace, kterou pak žák na hodině konzultuje s pedagogem.

Způsoby hodnocení žáků

Celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Důraz je kladen na pohotovost při čtení z listu a pohotovost a kvalitu při doprovodu písní. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • hraje z listu jednodušší skladby na úrovni I. cyklu ZUŠ • hraje kadence základní i rozšířené • a zapojuje do nich septakordy a nónové akordy • vytvoří vlastní doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky s akordickými značkami • vytvoří vlastní doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky bez akordických značek	• • **Hra z listu snazších skladeb** (na úrovni I. cyklus ZUŠ) • **Církevní a jazzové stupnice** – seznámení s církevními mody, pentatonikou, „blue note“, chromatickými a celotónovými stupnicemi • **Kadence** – Dur/moll, základní a rozšířené, přísné/volné vedení hlasů • **Septakordy** – jednotlivé druhy a jejich obraty, zapojení septakordů do kadencí, nónové a další akordy

Ročníková zkouška:

- Hra z listu cca ½ stránky – 1 stránka skladby odpovídající technické úrovni 1. cyklu ZUŠ (zadá zkušební komise).
- Hra dvou durových a dvou mollových harmonických kadencí (první dle vlastního výběru žáka, druhá dle zadání zkušební komise)
- Hra lidové písně s improvizovaným doprovodem podle melodického zápisu s akordickými značkami (zadá zkušební komise).
- Připravená improvizace dle vlastního výběru žáka

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • hraje z listu i v živějším tempu snadnější skladby či party komorních nebo orchestrálních skladeb • hraje jednodušší skladby podle tabulatur • hraje sekvence • reprodukuje krátkých úryvků, doprovází akordicky podle nahrávky • vytvoří vlastní složitější doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky s akordickými značkami • vytvoří vlastní složitější doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky bez akordických značek • předvede vlastní krátkou improvizaci	**Hra z listu** • kytara: • jednohlasé party z komorních skladeb, klasicistní a moderní etudy, drobné přednesy, hra z basového klíče, stručný úvod do historických a moderních tabulatur, ukázky • akordeon: • J. S. Bach – Dvouhlasé invence, G. Frescobaldi – Skladby pro cembalo, P. Trojan – Drobnosti, J. Bažant – Hexameron, P. Fiala – Sonatina facile, P. Fiala – Nálady, J. Truhlář – Suita pro Iva, J. Vičar-Matylda a akordeon, J. Feld – Dvouhlasá partita, T. Lunquist – Devět invencí, Botany play, B. Precz-Dětské suity • bicí nástroje: • party z komorních a orchestrálních skladeb, klasicistní a moderní etudy, drobné přednesy, • **Akordové značky** – v případě kytary ukázky z kytarových škol a zpěvníků, způsoby doprovodu, stručný úvod do hry trsátkem, rytmické varianty • **Spojení akordického doprovodu a hry melodií** – melodie známých písní a skladeb včetně doprovodu z listu a podle akordových značek, vlastní harmonické ukázky s melodiemi, transpozice, rytmické úpravy, doplnění melodie o druhý hlas • **Sekvence** – druhy sekvencí (faux bourdon, stoupající/klesající, sled septakordů, sled mimotonálních dominant atd.), ve všech tóninách a polohách • **Hra podle sluchu** – opakování krátkých melodických úryvků, imitace slyšeného materiálu, hra akordického doprovodu podle nahrávky **Improvizace** – základy zdobení z historické praxe (imitace, melodické úpravy kadencí, sekvencí atd.), zdobení známých, jednoduchých

	melodií, vlastní melodie nad harmonickým schématem v rámci předem určené tóniny

Ročníková zkouška:

- Hra z listu cca 1 stránka skladby odpovídající technické úrovni 1. - 2. cyklu ZUŠ (zadá zkušební komise).
- Hra dvou durových a dvou mollových harmonických kadencí s tonálním vybočením (obě zadá zkušební komise)
- Hra lidové písně se složitějším improvizovaným doprovodem podle melodického zápisu s akordickými značkami (zadá zkušební komise).
- Volná připravená improvizace dle vlastního výběru žáka

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na akordeon

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretační seminář je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jak název napovídá, jedná se o předmět seminárního typu, jehož smyslem je mj. umožnit žákům interpretovat skladby před spolužáky a pedagogy oddělení a následně o pojetí interpretace vést diskusi. Předmět rozvíjí interpretační myšlení, seznamuje s různými interpretačními přístupy a inscenačními styly. Žák se zde také systematicky seznamuje i poslechem a analyticky s hudební literaturou a soudobými trendy svého studijního zaměření. Způsob myšlení, ke kterému je takto veden, jej činí otevřeným k širokým možnostem interpretačního (kompozičního) umění.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se interpretace různými interprety, interpretační přístupy slavných interpretů, interpretační rozbory vybraných, kritického hodnocení školních interních a veřejných koncertů oddělení, vystoupení žáků v rámci interpretačního semináře, hudebních událostí v Praze. V případě skladatelů jde o rozbory skladeb žáků, které zazněly na (školním) koncertu a diskuse nad nimi.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu, zejména k dějinám hudby a analýze skladeb a na umělecko - pedagogické předměty, neboť žáci se zde učí hodnotit výkony.

Strategie výuky

Převažuje praktická část výuky, tj. interpretační (kompoziční) výkony žáků, své místo má ale také výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Podstatnou součástí výuky jsou ukázky interpretace vynikajících interpretů s komentářem učitele osvětlující významné znaky této interpretace, ukázky významných operních inscenací např. pomocí DVD záznamů ze světových koncertních pódií, či návštěvy koncertů apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů, např. písemné zhodnocení koncertního vystoupení) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům. Zde zejména schopnost analyzovat interpretaci. Hodnotí se též aktivita při vyučování.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1. - 6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák • analyzuje a hodnotí interpretační umění různých osobností • s odbornou erudicí kriticky hodnotí a posuzuje interpretaci • popíše a vysvětlí rozdíly v interpretaci téže skladby v podání různých interpretů • popíše současné interpretační trendy • popíše interpretační styly významných interpretů • hodnotí interpretační výkon spolužáka • vysvětlí svoje pojetí interpretace skladby	• • Porovnávání interpretace jedné skladby různými interprety • Medailonky významných interpretů • Podrobnější rozbory vybraných děl • Hudební události v Praze • Vystoupení žáků a rozbor výkonu • Systematické seznamování se současnými trendy oboru formou poslechu nahrávek a následné diskuse Workshopy významných umělců, výměnné koncerty s žáky jiných škol atp.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na akordeon

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Komorní hra

Celkový počet hodin: 8

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	2	2	2	2	8

Celkový počet hodin: 6 (dechové a smyčcové nástroje)

8 (bicí nástroje, akordeon, kytara, klavír)

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Komorní hra je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v souboru a uplatnili se jako komorní hráči a vedoucí hráči skupiny. Učí interpretačním dovednostem potřebným pro hru v komorním souboru, seznamuje s komorní literaturou a učí zásadám profesní etiky práce v komorním souboru. Osvojuje si zásady správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení souborů a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v komorním souboru
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- pracovat s odbornou literaturou (partiturou, komorní literaturou)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do třech nejvyšších ročníků. Jde o repertoár komorních skladeb, který je volen s ohledem na složení souborů tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli stylová období od (renesance) baroka po současnou tvorbu a osvojili si specifika správné interpretace, včetně historicky

poučené interpretace staré hudby a interpretace hudby soudobé. Pensum učiva pro každý ročník: dvě rozsáhlejší (cca 15 minuta více) závažné skladby různých slohových období, v případě zařazení méně náročných (nebo) kratších skladeb tři až čtyři skladby.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu komorní hra k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru a k souboru smyčcových/dechových nástrojů, a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4., 5. a 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučovací lekce probíhají formou zkoušek souboru. Výuka je zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na (školním) koncertě. Studovaný repertoár žákům učitel blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Komorní soubor je při studování repertoáru veden pedagogem, zároveň je ponechán žákům prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru a žáci též sami soubor vedou. Je kladen důraz na smysl pro skupinové hraní (souhru) a zvukový kompromis, rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy v ansámblu, tedy především sluchově se orientovat a účastnit se týmově na koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesu. Učitel vychází jak z možností souboru jako celku, tak z individuálních dispozic žáků.

Pedagog vede žáky tak, aby se postupně ve všech parametrech úroveň jejich dovedností, kvalita hry, souhry, vystupování a přístupu k práci zvyšovala. Ve 4. ročníku si žáci osvojí na snadnějším repertoáru všechny základní návyky a dovednosti nezbytné pro komorní hru. V 5. a 6. ročníku pak v náročnějším až velmi náročném repertoáru tyto návyky a dovednosti rozvíjejí a prohlubují tak, aby na konci studia byli již plně vybaveni pro dráhu komorního hráče.

Komorní soubory jsou tvořeny žáky téhož ročníku. Výjimky může povolit pouze ředitel školy

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje koncertní vystoupení souborů a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast souborů na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Domácí pravidelná příprava (samostatné studium partů komorních skladeb) je ale nezbytnou součástí vzdělávání. Jako příprava k výuce jsou také nezbytné samostatné zkoušky komorních souborů bez přítomnosti pedagoga, které se konají zpravidla v učebnách školy. Učitel dává k přípravě žákům návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Komorní soubory mohou být sestavovány i tak, že hlasy jsou obsazeny vícenásobně. Výuka komorní hry se koná i v případech, kdy nejsou aktuálně, např. pro nemoc, přítomni všichni žáci a chybí interpreti některých partů (hlasů) studované komorní skladby. Pedagog má pro takové případy připraven program.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně, důraz je kladen na praktické zvládnutí učiva, přístup k předmětu, osvojování si profesní etiky, pohotovost a rozvíjejí smyslu pro souhru.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy a aplikují se následovně: vedle technické stránky a souhry se hodnotí i výraz, přesvědčivost pojetí, temperament a citlivost podání, stylovost apod. Hodnotí se též celkový přístup žáka k práci v předmětu a průběžné plnění studijních povinností (profesní etika), pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky i úroveň (pódiového) vystupování při zkoušce či na koncertech. **Nejsou hodnoceny soubory, nýbrž jednotliví žáci.**

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

(3. -) 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje bezchybně a v souhře s ostatními členy souboru svůj part - rozliší, kdy má doprovodný part a kdy sólový, a přizpůsobí tomu správně interpretaci - správně reaguje na hru spoluhráčů a na gesta vedoucího souboru - je zkoncentrován a připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i	Méně náročné komorní skladby, například instruktivní skladby 19. a 20. století nebo skladby z období baroka a klasicismu. Příklady repertoáru dle druhu hudebního nástroje: J. Haydn - rané kvartety, W. A. Mozart - rané kvartety (např. Kvartet G dur KV 156), díla českého klasicismu J. Haydn (Divertimenta), L. Boccherini - Tria op. 38,

koncertu - má správné posazení a držení těla při hře - vypracovává party (prstoklady, smyky) - vystihuje styl a obsah díla, sjednocuje tvorbu tónu se spoluhráči - správně intonuje (ladí) a přispívá k zvukové vyváženosti, jednotnému intonačnímu cítění, - ovládá společné nádechy (smyky) a zvládá oční kontakt mezi hráči - je odpovědný vůči spoluhráčům - zvládá vystupování před publikem	J. G. Albrechtsberger - Tria op. 9, díla českého klasicismu SMYČCOVÉ KVARTETO J. Haydn - rané kvartety, W. A. Mozart - rané kvartety (např. Kvartet G dur KV 156), díla českého klasicismu SMYČCOVÉ TRIO J. Haydn (Divertimenta), L. Boccherini - Tria op. 38, J. G. Albrechtsberger - Tria op. 9, díla českého klasicismu J. Bažant – Musica serena (ak.+kytara), J. Ceremuga – Čtyři obrázky (ak.+klarinet), Z. Hůla – Divertimento (housle+kytara+ak.), J. Matys – Poetické věty (housle+kytara+ak.), J. Teml – 4 malé studie (housle+kytara+ak.), Malá galerie (ak.+cello), J. Feld – Miniatury (housle+kytara+ak.), J. Truhlář – Trio (housle+kytara+ak.), Kontroverze a Skizzy op.48 (ak.+kytara), Scherzo (ak.+smyčc.kvarteto), P. Fiala – Hudba (ak.+bicí), Capriccio (housle+ak.), Metamorfózy (kytara+ak.), Kontrasty (housle+kytara+ak.), Flos et ventus (ak. + zpěv), Studijní pensum za školní rok: 4 skladby B. Lylloff - Duetta pro 2 malé bubny K. Palier - Duetta pro tympány a MB O. Balász - Osm trií pro bicí nástroje S. Fink - Duetta pro 2 malé bubny M. Veselý - Souhra pro tympány a soupravu W. Hiller - Katalog fur Schlagzeug M. Mihalovici – Improvisations S. Fink – Toccatina

	P. Petite – Salmigondis J. Délevluse - Cingne piéces bréves K.H.Koper - Percusiv Period S. Havelka - Skrytá Mana a bilý kamének S. Fink - Jeux pour quatre S. Havelka - Se zvučnými činely O. Lacerda - Trés Miniatures Brasilieras S. Leonard - Fanfare and Allegro S. Miracle - Four rudimental twists S. Jelínek - Quatro episodi S. Baudo - Trois dances paienes

Pololetní zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku nebo jedna rozsáhlejší, celkem nejméně 10 minut

Ročníková zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku (jiné než v 1. pololetí) nebo jedna rozsáhlejší (jiná než v 1. pololetí), celkem nejméně 10 minut

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje bezchybně a v souhře s ostatními členy souboru svůj part - spolehlivě rozliší, kdy má doprovodný part a kdy sólový, a přizpůsobí tomu správně interpretaci	Technicky obtížnějších komorní repertoár z období romantismu a 20. století. Příklady repertoáru (5. I 6. ročník): SMYČCOVÉ KVARTETO

- správně reaguje na hru spoluhráčů a na gesta vedoucího souboru - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - vystihuje styl a obsah díla, sjednocuje tvorbu tónu se spoluhráči - správně intonuje (ladí) a přispívá k zvukové vyváženosti, jednotnému intonačnímu cítění, - vede jasnými gesty a odbornou komunikací komorní soubor jako vedoucí hráč - je odpovědný vůči spoluhráčům - zvládá spolehlivě vystupování před publikem	závažnější díla klasicismu, např. L. van Beethoven - šest Lobkovických kvartetů op. 18 F. Schubert, A. Dvořák, případně 20. století SMYČCOVÉ TRIO závažnější díla klasicismu, např. L. van Beethoven - Pět trií op. 9, Serenáda op. 8, W. A. Mozart - Trio KV 563 F. Schubert - Trio D471, J. Sibelius, případně 20. století Volba repertoáru vychází ze složení souborů a ze schopností a vyspělosti jednotlivých hráčů i souboru jako celku. Vzhledem k obrovskému množství možných nástrojových kombinací s klavírem a z nich vycházejících repertoárových možností se tyto osnovy omezí pouze na obecné repertoárové okruhy tohoto předmětu na příkladu nástrojové kombinace klavír – smyčcové nástroje. Studium náročnějších komorních skladeb všech slohových období od renesance až po současnost **Volí se vždy nejméně dvě náročné (závažné) skladby, případně jejich části, nejméně dvou různých stylových období těchto typů:** <u>dua klavír – smyčcový nástroj (housle)</u> ***sonáty,*** *např. L. van Beethoven: Sonáta pro klavír a housle F dur op. 24 „Jarní“* ***koncertní*** *(komorní)* ***dua,*** *např. B. Smetana: Z domoviny* <u>klavírní trio klasického obsazení (klavír, housle, violoncello)</u> *např. L. van Beethoven: Klavírní trio c moll op. 1, č. 3;* *J. Suk: Trio c moll op. 2* <u>klavírní kvarteta klasického obsazení</u>

	(klavír, housle, viola, violoncello) např. *L. van Beethoven: Klavírní kvartet Es dur op. 16;* *B. Martinů: Klavírní kvartet* klavírní kvinteta klasického obsazení (klavír + smyčcové kvarteto J. L. Dusík: Klavírní kvintet f moll op. 41; J. Brahms: Klavírní kvintet f moll op. 34 klavírní kvinteta jiného obsazení (klavír, housle, viola, violoncello, kontrabas) F. Schubert: Klavírní kvintet A dur „Pstruh“ op. 114 V. Trojan – Císařův slavík, Princ Bajaja (housle+kytara+ak.), P. Trojan – Variace na téma a počest V.Trojana (housle+kytara+ak.), Imprese (ak.+bicí+klavír), Baletní scény)ak.+smyčc.kvarteto), E. Douša – Introdukce a tango (flétna+kytara+ak.), Imaginace (ak.+bicí), Čtyři jazzové studie (ak.+viola), J.Kapr- Circuli (ak.+housle), Sonatina (ak.+smyčc.trio), *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby* S. Gubaidulina – In croce (ak. + vcello), Silenzio (ak.+housle+cello), I. Yun – Concertino (ak.+smyčc.kvarteto), Intermezzo (ak.+cello), T. Lundquist –Duell (ak.+bicí), Bewegungen (ak.+smyčc.kvarteto), M. Seiber-Intridukce a allegro (ak.+cello), M.Kagel-Tango Aleman (ak.+viola+klavír+soprán). *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby* J. Beck - koncert pro timpani a bicí ensemble O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeug W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje

	T.Martinen – Loitsu Svatopluk Havelka 312. Azusa str. L.A. A. Jolivet - Suite en Concet K. Abe - Marimba spiritual O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeng W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje T.Martinen – Loitsu Morice Ohana – 7 baletních etud T. Lundquist – Duel E. Douša – Trio pro acc., cb. a perc. P. Fiala - Čtyři miniatury pro akordeon a bicí nástroje Pavel Trojan – Tančící kvartet, Baletní scény, Imprese

Pololetní zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku nebo jedna rozsáhlejší, celkem nejméně 15 minut

Ročníková zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku (jiné než v 1. pololetí) nebo jedna rozsáhlejší (jiná než v 1. pololetí), celkem nejméně 15 minut

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - interpretuje svůj part v precizní souhře, dynamické a výrazové propracovanosti, zvukové a barevné vyváženosti a	Technicky náročný a obsahově závažný komorní repertoár s důrazem na období 20. století.

s bohatými výrazovými prostředky a se smyslem pro styl a obsah díla - spolehlivě s velkou tvořivostí reaguje na hru spoluhráčů a na gesta vedoucího souboru - hraje party ve složitějším, netradičním notovém zápisu - významnou měrou se podílí na vytváření koncepce společné interpretace díla - vede jasnými gesty a odbornou komunikací komorní soubor jako vedoucí hráč popřípadě jako sólista - přistupuje k práci s vědomím svého podílu na uměleckém růstu souboru - pomáhá ostatní svými schopnostmi a zkušenostmi - zvládá pódiové vystupování na již profesionální úrovni	Skladby současné a z 2. poloviny 20. století se složitějším, netradičním notovým zápisem. Příklady repertoáru: SMYČCOVÉ KVARTETO závažnější díla klasicismu, např. L. van Beethoven - Razumovské kvartety, W. A. Mozart - Pruské kvartety B. Smetana, L. Janáček, vrcholný romantismus a impresionismus, 20. století, současnost SMYČCOVÉ TRIO díla romantismu, 20. století a současnosti, např. F. Schubert - Trio D581, M. Reger, E. Ysaye, P. Hindemith, E. von Dohnányi, B. Martinů, terezínští autoři, Z. Lukáš Volba repertoáru vychází ze složení souborů a ze schopností a vyspělosti jednotlivých hráčů i souboru jako celku. Vzhledem k obrovskému množství možných nástrojových kombinací s klavírem a z nich vycházejících repertoárových možností se tyto osnovy omezí pouze na obecné repertoárové okruhy tohoto předmětu na příkladu nástrojové kombinace klavír – smyčcové nástroje. Studium náročnějších komorních skladeb všech slohových období od renesance až po současnost **Volí se vždy nejméně dvě náročné (závažné) skladby, případně jejich části, nejméně dvou různých stylových období těchto typů:** <u>dua klavír – smyčcový nástroj (housle)</u> ***sonáty,*** *např. L. van Beethoven: Sonáta pro klavír a housle F dur op. 24 „Jarní“*

	koncertní *(komorní)* ***dua,*** *např. B. Smetana: Z domoviny* <u>klavírní trio klasického obsazení (klavír, housle, violoncello)</u> *např. L. van Beethoven: Klavírní trio c moll op. 1, č. 3;* *J. Suk: Trio c moll op. 2* <u>klavírní kvarteta klasického obsazení (klavír, housle, viola, violoncello)</u> např. *L. van Beethoven: Klavírní kvartet Es dur op. 16;* *B. Martinů: Klavírní kvartet* <u>klavírní kvinteta klasického obsazení (klavír + smyčcové kvarteto</u> J. L. Dusík: Klavírní kvintet f moll op. 41; J. Brahms: Klavírní kvintet f moll op. 34 <u>klavírní kvinteta jiného obsazení (klavír, housle, viola, violoncello, kontrabas)</u> F. Schubert: Klavírní kvintet A dur „Pstruh“ op. 114 V. Trojan – Císařův slavík, Princ Bajaja (housle+kytara+ak.), P. Trojan – Variace na téma a počest V.Trojana (housle+kytara+ak.), Imprese (ak.+bicí+klavír), Baletní scény)ak.+smyčc.kvarteto), E. Douša – Introdukce a tango (flétna+kytara+ak.), Imaginace (ak.+bicí), Čtyři jazzové studie (ak.+viola), J.Kapr- Circuli (ak.+housle), Sonatina (ak.+smyčc.trio), *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby* S. Gubaidulina – In croce (ak. + vcello), Silenzio (ak.+housle+cello), I. Yun – Concertino (ak.+smyčc.kvarteto), Intermezzo (ak.+cello), T. Lundquist –Duell (ak.+bicí), Bewegungen (ak.+smyčc.kvarteto), M. Seiber-Intridukce a allegro (ak.+cello), M.Kagel-Tango Aleman (ak.+viola+klavír+soprán). *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby*

	J. Beck - koncert pro timpani a bicí ensemble O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeug W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje T.Martinen – Loitsu Svatopluk Havelka 312. Azusa str. L.A. A. Jolivet - Suite en Concet K. Abe - Marimba spiritual O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeng W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje T.Martinen – Loitsu Morice Ohana – 7 baletních etud T. Lundquist – Duel E. Douša – Trio pro acc., cb. a perc. P. Fiala - Čtyři miniatury pro akordeon a bicí nástroje

Pololetní zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku nebo jedna rozsáhlejší, celkem nejméně 15 minut, musí být zastoupena soudobá skladba

Ročníková zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku (jiné než v 1. pololetí) nebo jedna rozsáhlejší (jiná než v 1. pololetí), celkem nejméně 15 minut

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na akordeon

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura hlavního oboru

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	-	-	-	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura hlavního oboru jsou předmětem odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru, dějin hudby, dějepisu a nauky o nástrojích, prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s literaturou nástroje žákova zaměření a dějinami, vývojem a stavbou tohoto nástroje a předmět tak vede ke komplexnějšímu pohledu na hudební nástroj žákova zaměření a jeho literaturu. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka a hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- znali historii a vývoj zvoleného oboru (zaměření)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do 5. ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se hudební literatury pro nástroj žákova zaměření a dějin, vývoje, stavby a údržby tohoto hudebního nástroje.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou úzké k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), zde zejména v tématu týkající se instruktivní literatury nástroje a tématu údržby nástroje, k hlavnímu oboru, orchestrálním partům (sólům) respektive hře z listu a improvizaci, dějinám hudby, dějepisu a nauce o nástrojích.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a zejména schopnost jejich aplikace. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka ve vyučování.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého odborného zaměření – sestaví dramaturgii koncertu ze skladeb pro svůj nástroj z různých slohových období – vyjmenuje a charakterizuje významné skladby a autory jednotlivých slohových období z oblasti sólové, komorní, orchestrální a instruktivní literatury svého nástroje – slohově zařadí i dosud neznámou skladbu pro svůj nástroj – popíše a vysvětlí historii svého nástroje – popíše stavbu svého nástroje, vyjmenuje významné výrobce a typy nástrojů a srovná jejich vhodnost z hlediska využití pro pedagogickou práci a pro koncertní praxi – popíše postupy správného zacházení a	předchůdci hudebního nástroje (dle odborného zamření žáka) vznik a vývoj nástroje stavba a údržba nástroje typy nástroje, výrobci nástroje sólová, komorní, orchestrální a instruktivní literatura jednotlivých slohových období včetně současné literatury využití nástroje v různých žánrech historie výuky hry na nástroj včetně historie této výuky na Pražské konzervatoři

údržby nástroje – uvede významné pedagogy a interprety nástroje – popíše historii svého oddělení na Pražské konzervatoři, uvede specifika, významné pedagogy a absolventy	

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na akordeon

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Klavírní praktikum

Celkový počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	-	-	4

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Pojetí předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Cílem předmětu je získání elementární klavírní techniky, která žáku umožní doprovázení zpěvu nebo svého nástroje při své pedagogické činnosti. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu mu budou rovněž účinnou pomůckou při studiu vlastního repertoáru.

Zvlášť úspěšní posluchači mohou z předmětu Klavírní praktikum složit maturitní zkoušku. Obsah zkoušky : 1 nebo 2 sólové náročnější skladby (hra zpaměti není podmínkou) a 1 klavírní doprovod sólisty. Skladby musí být různých stylových období. Celková délka skladeb 10 až 12 minut.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Skládá se ze stupnic, technických cvičení, etud, přednesových skladeb, doprovodu a hry podle akordových značek a reprodukce slyšených melodií.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu Klavírní praktikum k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům obsahového okruhu společný odborný základu, k předmětům odborné přípravy, zde zejména k hlavnímu oboru, a též k předmětům umělecko-pedagogické přípravy, zde zejména k Vyučovací praxi hlavního oboru (doprovody snazších skladeb studovaných v hlavním oboru).

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka je zaměřena na získání praktických dovedností ve hře na klavír. Učitel vychází z individuálních dispozic žáka. Vedle názorně demonstračních metod se uplatňuje verbální popis a zdůvodnění konkrétního postupu, vysvětlení způsobu řešení technického problému apod. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod.

Doporučuje se do výuky zařazovat prezentaci výsledků práce žáka na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy, ať už sólovým vystoupením nebo tak, že žák doprovází na klavír (korepetuje) svého spolužáka při interpretaci snadnějších skladeb.

Vzhledem k povaze tohoto praktického předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ke zvládnutí učiva je požadováno každodenní cvičení na klavír, ale výsledky musejí být pod pravidelnou kontrolou učitele v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vzdělávání vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. U technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka (vyrovnanost, artikulace, rytmus, apod.), u přednesového repertoáru pak vedle technické stránky správnost frázování, kvalita tónu, vyjádření hudebního obsahu, výraz, přesvědčivost podání a kreativita. V případě (improvizovaného) doprovodu písně (též podle značek) se hodnotí pohotovost, dále

pak vhodnost a bohatost harmonie, v případě doprovodu z not (korepetice) se vedle technického a přednesového zvládnutí hodnotí též souhra se sólistou.

Hodnotí se také celkový přístup žáka k předmětu během školního roku, snaha, píle, zaujetí, osvojení správných pracovních návyků a zásad profesní etiky.

Žák je hodnocen také průběžně v každé vyučovací hodině. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá základy klavírní techniky, sezení u klavíru, držení ruky - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - interpretuje jednoduchou skladbu - dbá na rytmus, základní dynamiku a artikulaci - hraje základy doprovodu i podle akordických značek (hlavní kvintakordy)	seznámení s nástrojem, základy hry na klavír, elementární nástrojové dovednosti a návyky stupnice dur i moll a akordy tříhlasé klavírní škola pro začátečníky snadné etudy a přednesové skladby improvizace jednoduchého doprovodu

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák: - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - ovládá hru na klavír v míře odpovídající požadavkům učiva - hraje jednoduchou polyfonní skladbu - používá základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - ovládá základy doprovodu i podle akordových značek s použitím hlavních harmonických funkcí a septakordů - hraje z listu hudební text elementárního stupně obtížnosti na jedné notové osnově v houslovém i basovém klíči (např. čtyřruční literaturu)	stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a základní kadence snadné etudy, např. Album etud I. a Czerny op. 261 jednoduché barokní skladby, např. Baroko I, II jednoduché skladby období klasicismu, romantismu a 20. století improvizace doprovodu dle akordických značek hra z listu

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - ovládá hru na klavír v míře odpovídající požadavkům učiva - hraje náročnější polyfonní	stupnice dur i moll rovným pohybem (kombinovaně), čtyřhlasé akordy a rozšířená kadence technicky náročnější etudy, např. obtížnější z Czerny op. 261 nebo Dvořák: Jazzové etudy

skladby a rozlišuje vedení hlasů - používá širší hudebně výrazové prostředky - využívá širokou škálu dynamiky - hraje hudební ozdoby - hraje klasicistní a romantické skladby větších forem - hraje skladby 20. století a soudobé skladby - hraje čtyřruční skladby - ovládá základy doprovodu i podle akordových značek s použitím hlavních i vedlejších harmonických funkcí a septakordů - hraje z listu hudební text elementárního stupně obtížnosti na dvou notových osnovách (např. čtyřruční literaturu) - reprodukuje jednoduché slyšené melodie	barokní skladby, např. J.S.Bach: Malá preludia skladby období klasicismu, romantismu, 20. století a soudobé, např. Benda: Sonatina, Beethoven: Bagatela, Smetana: Vzpomínka, Grieg: Valčík, Satie: Gnossiennes, Martinů: Loutky improvizace doprovodu písně i dle akordických značek reprodukce jednoduché slyšené melodie čtyřruční hra

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - ovládá hru na klavír v míře odpovídající požadavkům učiva - hraje náročnější polyfonní	stupnice dur i moll kombinovaně, čtyřhlasé akordy a rozšířená kadence technicky náročnější etudy, např. obtížnější z Czerny op. 299 nebo op.

skladby - využívá širokou škálu dynamiky výrazových prostředků - hraje hudební ozdoby - hraje klasicistní a romantické skladby větších forem - hraje skladby 20. století a soudobé skladby a jazz - hraje čtyřruční skladby - hraje z listu jednodušší hudební text (nikoliv však již elementárního stupně obtížnosti) na dvou osnovách, např. čtyřruční literaturu - ovládá základy doprovodu i podle akordových značek a vytváří doprovod s užitím všech stupňů včetně mimotonálních dominant - reprodukuje jednoduché slyšené melodie	718 (pro levou ruku) jazzové skladby - např.:Milan Dvořák: Jazzové etudy barokní skladby, např. J.S.Bach: Malá preludia nebo Dvouhlasé invence skladby období klasicismu, romantismu, 20. století a soudobé improvizace doprovodu písně i dle akordických značek reprodukce jednoduché slyšené melodie čtyřruční hra

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na akordeon

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Metodika HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí hudebně pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci uměleckého pedagoga. Zaměřuje se na teoretickou stránku výuky ve hře na nástroj a seznamuje žáky s metodami výuky hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi* a komunikativní

kompetence, zde zejména kompetence *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci* a kompetence *formulovat své myšlenky srozumitelně.*

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), na jehož učivo z 5. ročníku je bezprostředně navazováno v tom smyslu, že zde se zejména teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, a k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáci formou referátů zpracují doporučenou literaturu zabývající se výukou hry na nástroj apod. a v hodinách budou formou diskuse probírat názory jednotlivých autorů na danou problematiku v konfrontaci s vlastními zkušenostmi z výuky hlavního oboru.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Důraz je kladen na osvojení si teoretických poznatků nezbytných k rozvoji dovedností učit a naučit, ukázat a vysvětlit, komunikovat s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého studijního zaměření - Popíše (talentové) předpoklady ke hře na hudební nástroj, skladbě či dirigování, vysvětlí, v čem spočívají - popíše postup při zjišťování předpokladů ke hře na hudební nástroj svého odborného zaměření - popíše metody nácviku základů hry na	Předpoklady pro hru na nástroj, skladbu, dirigování Postupy při zjišťování předpokladů (vloh) ke hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření Příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina

hudební nástroj - popíše přípravu vyučovací lekce - popíše metody nácviku stupnic - popíše metody nácviku etud - popíše metody nácviku přednesových skladeb - popíše metody nácviku vyspělejších technických aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření - popíše přípravu žáka na vystoupení, vybere a sestaví žákovi vhodný repertoár - vyjmenuje důležité školy hry na svůj nástroj a popíše jejich přednosti a eventuální nedostatky - uvede příklady vhodné instruktivní a přednesové literatury různých období pro žáky ZUŠ různé úrovně a pro žáky konzervatoře - vyjmenuje hlavní typy chybných návyků a vysvětlí postupy při jejich odstraňování - uvede přehled pedagogické dokumentace, popíše chod umělecké školy - uvede příklady důležitých typů či výrobců nástrojů a vysvětlí vhodnost těchto nástrojů pro žáky a popíše zásady jejich správné údržby - vypracuje referát k problematice výuky hry na nástroj	Základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření *(správné držení těla, držení nástroje, tvoření tónu, práce s dechem, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atp.)* Metody nácviku vyspělejších aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření Nácvik stupnice, nácvik etudy Nácvik přednesové skladby Nácvik taktovací techniky Odstraňování chybných návyků Průpravná kompoziční cvičení Příklady instruktivní a přednesové literatury Přehled (a vývoj) školy hry na nástroj žákova odborného zaměření Příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace Vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady), Přehled nástrojů vhodných pro začátek výuky i pro vyspělejší žáky, údržba hudebních nástrojů

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na akordeon

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe hlavního oboru rozvíjí praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Učí uplatňovat poznatky z metodiky nástroje, hudební pedagogiky, psychologie, dějin a literatury nástroje a hlavního oboru ve výuce hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Z klíčových kompetencí jde o rozvoj kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák při práci s žákem (modelem) podle svého odborného zaměření: – provede zjištění předpokladů ke hře na hudební nástroj nebo ke skladbě – předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, práci s dechem, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atd. – předvede, vysvětlí a nacvičí různé způsoby artikulace, úhozy, smyky, polohy, legato, staccato, sautille, vibrato, hru polyfonie, přechody přes struny, spojení levé a pravé ruky, pedalizaci atp. – předvede, vysvětlí a nacvičí etudu – předvede, vysvětlí a nacvičí přednesovou skladbu (jejich části) – předvede a vysvětlí na konkrétní skladbě výrazové a interpretační odlišnosti různých stylových období – vybere a sestaví vhodný repertoár pro koncert či soutěž – vyplní z cvičné hodiny pedagogickou dokumentaci – uvede základní právní předpisy pro oblast školství – zadá žákovi vhodný úkol z hlediska skladby (improvizaci, kompozici drobné věty apod.), opraví chyby	postupy při zjišťování předpokladů ve hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření či ke skladbě příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj metody nácviku technických aspektů (od základních po vyspělejší) hry na nástroj žákova odborného zaměření nácvik stupnice, nácvik etudy nácvik přednesové skladby odstraňování špatných návyků příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady)

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na basovou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na basovou kytaru*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor	HLO	2	2	2	2	2	2	**12**
PPF	Hra z listu a improvizace	HLI	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	Interpretační seminář	ISE	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	Souborová hra	KOH	-	2	2	2	2	2	**10**
PPF	Dějiny a literatura HLO	DLHO	-	-	1	-	-	-	**1**
PVT	Český jazyk	CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk	AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[2]	AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka	ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace	INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv[3]	SBZ	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Úvod do hudební teorie	UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie	HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie	MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy	FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb	AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt	KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích	NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby	DH	2	2	2	3	-	-	**9**
POP	Dějiny jazzu a populární hudby	DJP	2	2	-	-	-	-	**4**
POP	Dějiny moderní hudby	DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudby spec.	DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění	DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce	TAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě	ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management	HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	KLP	1	1	1	-	-	-	**3**
PPP	Pedagogika a psychologie	PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie	HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy	DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem		**28**	**30**	**31**	**23**	**20**	**18**	**148**
							Umělecká praxe	*Umělecká praxe*	
							1 týden	*1 týden*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

[3] *Spojený II., III. a IV. ročník*

Informace o dalších předmětech PVT, POP a PPP jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na basovou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	2	2	12

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Vytváření základních technických návyků pro ovládání nástroje, odstranění chybných návyků. Získávání představy o tónové kultuře nástroje. Rozvíjení základních interpretačních dovedností, upevňování rytmického cítění, smyslu pro tempo a dynamickou stavbu. Poznávání hudebně technických zákonitostí prstokladů.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje spolehlivě stupnice, kvintakordy, septakordy a technická cvičení. - ovládá nástroj na základní technické i interpretační úrovni, pravá ruka - střídání prstů, tlumení palcem. Hraje sklady jak ve swingovém tak v beatovém frázování. Zná z paměti několik písní, originální tóninu a formu. -	**Stupnice:** dur a moll jedna i dvě oktávy + tónický akord a jeho obraty. Rytmické varianty (čtvrťové, osminové, triolové, šestnáctinové, kvintolové a sextolové hodnoty). Intervaly – III, IV, V, VI, VII, VIII. Sekvence po 3, 4, 5, 6, a sekvence akordu. Doškálné septakordy. **Technické cvičení:** dle výběru profesora nebo Rocco Prestia - Finger Style Funky. **Etudy:** Výběr z učebnice Basová kytara (20 etud). **Doprovody:** v POP music (10 dle výběru).

Pololetní zkouška: Stupnice, dvě etudy (swingová a beatová), přednes.

Ročníková zkouška: Stupnice, dvě etudy (swingová a beatová), přednes.

2. ročník

Rozvoj nástrojové techniky. Zdokonalení jednohlasých, intervalových, akordových a legatových technik. Hlubší vhled do interpretace různých slohových období a hudebních stylů. Základy barokní interpretace.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje spolehlivě stupnice, kvintakordy, septakordy a technická cvičení. - ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů. Hraje skladby jak ve swingovém tak v beatovém frázování. Zná z paměti další písně, originální tóninu a formu. Má správně zažity a zautomatizovány všechny základní herní návyky, odstranil všechny eventuální špatné návyky. -	**Stupnice** – melodická a harmonická jedna i dvě oktávy + tónický akord a jeho obraty. Rytmické varianty (čtvrťové, osminové, triolové, šestnáctinové, kvintolové a sextolové hodnoty). Intervaly – III, IV, V, VI, VII, VIII. Sekvence po 3, 4, 5, 6, a sekvence akordu. **Technická cvičení** – Rocco Prestia - Finger Style Funky. **Etudy** – Výběr z učebnic Basová kytara a Basová kytara2 (20 etud). Building Walking Bass Line. **Doprovody** - v POP music a Blues/Rock and Roll (10 dle výběru). **Přednes** - Bob Mintzar JazzBluesFunky nebo libovolný výběr skladby

Pololetní zkouška: Stupnice, dvě etudy (swingová a beatová), přednes.

Ročníková zkouška: Stupnice, dvě etudy (swingová a beatová), přednes.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje spolehlivě stupnice, kvintakordy, septakordy a technická cvičení. - ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů. Dokáže se stylově přizpůsobit danému žánru.	Stupnice: jednohlasé dur, moll od 4 do 7 křížků **Stupnice** – dorská, frygická, lydická, mixolydická, lokrická jedna i dvě oktávy + tonický akord a jeho obraty. Rytmické varianty (čtvrťové, osminové, triolové, šestnáctinové, kvintolové a sextolové hodnoty). Intervaly – III, IV, V, VI, VII, VIII. Sekvence po 3, 4, 5, 6, i sekvence akordu. Doškálné septakordy. **Technická cvičení** - Alexis Sklarevski – Slap Bass

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Chápu Bluesovou formu a dokáže ne ni improvizovat. Je součástí školní kapely.	Program nebo Tony Oppenheim – Slap It! **Etudy** – Výběr z učebnice Basová kytara 2 (20etud). **Doprovody** – v Blues a Modální jazzové standardy (10 dle výběru). **Přednes** - Bob Mintzer Jazz.Blues.Funky. Minimálně 2 za rok. Nebo skladby od světových sólistů: Victor Wooten, Marcus Miller, Jaco Pastorius, Alain Caron apod.

Pololetní zkouška: Stupnice rytmické varianty a tónický akord, dvě etudy (swingová a beatová), přednes.

Ročníková zkouška: Stupnice rytmické varianty a tónický akord, dvě etudy (swingová a beatová), přednes.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - s přehledem hraje stupnice, kvintakordy, septakordy a technická cvičení. - ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů.	**Stupnice** – Všechny módy + melodická a harmonická + tónický akord a jeho obraty. Rytmické varianty (čtvrťové, osminové, triolové, šestnáctinové, kvintolové a sextolové hodnoty). Intervaly – III, IV, V, VI, VII, VIII. Sekvence po 3, 4, 5, 6, i sekvence akordu.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Dokáže se stylově přizpůsobit danému žánru. Orientuje se ve složitějších písňových formách a harmoniích. Je součástí školní kapely. - při výkonu, vystupování před publikem - ovládá veškerou techniku hry na nástroj	Doškálné septakordy. **Technická cvičení** - Alexis Sklarevski – Slap Bass Program nebo Tony Oppenheim – Slap It! **Etudy** – Latin Bass Book 10 etud, Lothar Spiller 10 etud. **Doprovody** - Modální jazzové standardy a Jazzové Standardy (10 dle výběru). **Přednes** - Bob Mintzer Jazz.Blues.Funky. Minimálně 2 za rok. Nebo skladby od světových sólistů: Victor Wooten, Marcus Miller, Jaco Pastorius, Alain Caron apod.

Pololetní zkouška: *Stupnice rytmické varianty a tónický akord, dvě etudy (swingová a beatová), přednes.*

Ročníková zkouška: *Hra části maturitního repertoáru.*

Maturitní zkouška: *Jedna popová, jedna jazzová a jedna klasická skladba.*

5. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
- hraje brilantně stupnice, kvintakordy, septakordy a technická cvičení. - spolehlivě zpaměti interpretuje virtuózní skladby. zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem. orientuje se ve složitějších písňových formách a hramoniích. je součástí školní kapely. -	**Stupnice** – Všechny módy + melodická a harmonická + tónický akord a jeho obraty. Hrát v rychlejším tempu. Intervaly lze hrát obráceně nebo kombinovaně stejně tak i sekvence. Doškálné spetkakordy leze hrát pozpátku i kombinovaně. **Technická cvičení** – pokročilé techniky (tapping, double-thump, umělé flažolety). **Etudy** – Latin Bass Book 10 etud, Bob Mintzer JazzBluesFunky. **Doprovody** - Jazzové Standardy (10 dle výběru). **Přednes** - Bob Mintzer Jazz Funk. Minimálně 2 za rok. Nebo skladby od světových sólistů: VictorWooten, Marcus Miller, Jaco Pastorius, Alain Caron apod.

Pololetní zkouška: *Stupnice rytmické varianty a tónický akord, dvě etudy (swingová a beatová), přednes.*

Ročníková zkouška: *Hra části maturitního repertoáru.*

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje brilantně stupnice, kvintakordy, septakordy a technická cvičení. - spolehlivě zpaměti interpretuje virtuózní skladby. zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem. orientuje se ve složitějších písňových formách a harmoniích. je součástí školní kapely.	**Stupnice** – Všechny módy + melodická a harmonická + tónický akord a jeho obraty. Hrát v rychlejším tempu. Intervaly lze hrát obráceně nebo kombinovaně stejně tak i sekvence. Doškálné septakordy leze hrát pozpátku i kombinovaně. **Technická cvičení** – pokročilé techniky (tapping, double-thump, umělé flažolety). **Etudy** – Latin Bass Book 10 etud, Bob Mintzer JazzBluesFunky. **Doprovody** - Jazzové Standardy (10 dle výběru). **Přednes** - Bob Mintzer Jazz Funk. Minimálně 2 za

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
- vkladem	rok. Nebo skladby od světových sólistů: Victor Wooten, Marcus Miller, Jaco

Pololetní zkouška: *Stupnice rytmické varianty a tónický akord, dvě etudy (swingová a beatová), přednes.*

Ročníková zkouška: *Hra části maturitního repertoáru.*

Absolventská zkouška:

Absolutorium formou koncertu. Student je součástí doprovodné kapely absolventského koncertu populárního zpěvu nebo sólově vystoupí na absolventském koncertu oddělení bicích nástrojů.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na basovou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2019 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra z listu a improvizace

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra z listu a improvizace je předmětem odborným předmětem, který vede k rozvoji pohotovosti při čtení skladeb, dobré orientaci v neznámém notovém zápisu, dovednosti doprovodit píseň, k rozvoji improvizačních dovedností a celkové pohotovosti hudebního myšlení.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků a je vybrán ve vztahu k profilu absolventa. Učivo sestává ze čtení z listu, improvizace doprovodu písní i připravené volné improvizace.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za*

své zdraví. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor*, *Komorní hra, Harmonie*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky a je organizována po dvou žácích. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáků zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale vysvětlení způsobu řešení problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, často i předehraje možné řešení, opravuje nedostatky a pomáhá řešit problémy, motivuje k nejlepším výsledkům. Důraz je kladen na rozvoj pohotovosti při čtení not a pohotovosti a kreativity při improvizaci doprovodu písní a při volné improvizaci.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Individuální každodenní příprava je ale nezbytná. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům. Zejména je důležitá domácí příprava vlastní improvizované kreace, kterou pak žák na hodině konzultuje s pedagogem.

Způsoby hodnocení žáků

Celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Důraz je kladen na pohotovost při čtení z listu a pohotovost a kvalitu při doprovodu písní. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

5. a 6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák Hraje etudy z prvního dílu V.Hory v první a druhé poloze. - Muzikálové doprovody (divadelní party). - Umí zapsat skladby pomocí akordových značek a hrát z nich.	Aplikace doprovodu a stupnic na jazzové standardy vybrané učitelem, odpovídající úrovni studenta (Bass na 2 na 4, téma, sólo). V.Hora – první a druhá poloha. Muzikálové doprovody (divadelní party).

Ročníková zkouška:

- Náhodně vybraná eutda z prvního dílu V.Hory z první a druhé polohy.
- Téma, doprovod a sólo jazzového standardu.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - Hraje etudy z prvního dílu V.Hory v třetí a čtvrté poloze. základě zápisu melodické linky bez akordických značek - Muzikálové doprovody (divadelní party). - Dokáže se vyznat v notovém zápisu. Pohotově určit, tóninu, základní harmonické funkce, odhadnout prstoklad.	Aplikace doprovodu a stupnic na jazzové standardy vybrané učitelem, odpovídající úrovni studenta (Bass na 2 na 4, téma, sólo). V.Hora – třetí a čtvrtá poloha. Muzikálové doprovody (divadelní party).

Ročníková zkouška:

- Náhodně vybraná eutda z prvního dílu V.Hory z třetí a čtvrté polohy.
- Téma, doprovod a sólo jazzového standardu.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na basovou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2019 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Platnost: od 1. 9. 2020 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretační seminář je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jak název napovídá, jedná se o předmět seminárního typu, jehož smyslem je mj. umožnit žákům interpretovat skladby před spolužáky a pedagogy oddělení a následně o pojetí interpretace vést diskusi. Předmět rozvíjí interpretační myšlení, seznamuje s různými interpretačními přístupy a inscenačními styly. Žák se zde také systematicky seznamuje i poslechem a analyticky s hudební literaturou a soudobými trendy svého studijního zaměření. Způsob myšlení, ke kterému je takto veden, jej činí otevřeným k širokým možnostem interpretačního (kompozičního) umění.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se interpretace různými interprety, interpretační přístupy slavných interpretů, interpretační rozbory vybraných, kritického hodnocení školních interních a veřejných koncertů oddělení, vystoupení žáků v rámci interpretačního semináře, hudebních událostí v Praze. V případě skladatelů jde o rozbory skladeb žáků, které zazněly na (školním) koncertu a diskuse nad nimi.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu, zejména k dějinám hudby a analýze skladeb a na umělecko - pedagogické předměty, neboť žáci se zde učí hodnotit výkony.

Strategie výuky

Převažuje praktická část výuky, tj. interpretační (kompoziční) výkony žáků, své místo má ale také výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Podstatnou součástí výuky jsou ukázky interpretace vynikajících interpretů s komentářem učitele osvětlující významné znaky této interpretace, ukázky významných operních inscenací např. pomocí DVD záznamů ze světových koncertních pódií, či návštěvy koncertů apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů, např. písemné zhodnocení koncertního vystoupení) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům. Zde zejména schopnost analyzovat interpretaci. Hodnotí se též aktivita při vyučování.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

5. a 6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - analyzuje a hodnotí interpretační umění různých osobností - popíše a vysvětlí rozdíly v interpretaci téže skladby v podání různých interpretů - popíše současné interpretační trendy - popíše interpretační styly významných interpretů - hodnotí interpretační výkon spolužáka - vysvětlí svoje pojetí interpretace skladby	Porovnávání interpretace jedné skladby různými interprety Různé pojetí skladby (pomocí koncertu). Podrobnější rozbory vybraných děl Hudební události v Praze Skladby žáků a jejich rozbor (zaměření skladba a skladba a aranžování populární hudby) Workshopy významných umělců, výměnné koncerty s žáky jiných škol atp.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na basovou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2019 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Souborová hra (kapela)

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	2	2	12

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Souborová hra - Kapela je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učí interpretačním dovednostem potřebným pro hru v kapele, zásadám profesní etiky a seznamuje s literaturou populární hudby a jazzu. Osvojuje si zásady interpretace různých žánrů a stylů. Součástí předmětu jsou vystoupení na vánočních a absolventských koncertech POP oddělení.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v kapele
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do čtyř ročníků. Jde o repertoár skladeb z oblasti populární hudby a jazzu, který je volen tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli různé žánry a styly a osvojili si specifika správné interpretace.

Pensum učiva pro každý ročník: nastudování okolo čtyřiceti skladeb

doprovázení vánočních a absolventských koncertů POP oddělení

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět je vyučován ve 3., 4., 5. a 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučovací lekce probíhají formou zkoušek kapely. Výuka je zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na vánočních nebo absolventských koncertech. Kapela je při studování repertoáru vedena pedagogem, ale zároveň je žákům ponechán prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru. Je kladen důraz na smysl pro souhru a schopnost poslouchat ostatní nástroje v kapele. Rozvíjí se především sluchová orientace, účast na týmové koncepci díla a tvůrčí interpretační proces. Učitel vychází jak z možností souboru jako celku, tak z individuálních dispozic žáků.

Kapela je tvořena z žáků v rozmezí 3.-6.ročníku oboru elektrická kytara a baskytara.

Domácí pravidelná příprava je nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel dává k přípravě žákům návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnotí se celkový přístup žáka k práci v předmětu, průběžné plnění studijních povinností, pokrok, nebo zhoršení od předchozího hodnocení a úroveň vystupování při zkouškách či na koncertech. **Nejsou hodnoceny soubory, nýbrž jednotliví žáci.**

3. ročník

Výsledky vzdělávání

Žák dle svého nástroje

- hraje svůj part a orientuje se v notovém zápisu
- oposlouchá jednodušší skladbu z nahrávky a zapíše harmonii pomocí akordických značek
- je včas na zkoušce a ukázněně pracuje
- řídí se pokyny učitele
- spolupracuje při souhře
- zahraje sólo v jednodušších skladbách dle svých dovedností
- rozvíjí schopnost poslouchat ostatní nástroje v kapele

Učivo

Kapela doprovází skladby na vánočních a absolventských koncertech POP oddělení.

4. ročník

Výsledky vzdělávání

Žák dle svého nástroje

- čte z listu svůj part
- je schopný oposlouchat skladbu z nahrávky a vytvořit vlastní part
- hraje svůj part a bezpečně se orientuje v notovém zápisu
- je včas na zkoušce a ukázněně pracuje
- spolupracuje při souhře
- zahraje sólo ve stylově různorodých skladbách dle svých dovedností
- je schopen poslouchat ostatní nástroje a přizpůsobí se celkovému vyznění kapely

Učivo

Kapela doprovází skladby na vánočních a absolventských koncertech POP oddělení.

5. ročník

Výsledky vzdělávání

Žák dle svého nástroje

- pohotově čte z listu svůj part
- je schopný oposlouchat těžší skladbu z nahrávky a vytvořit vlastní part
- hraje svůj part a bezpečně se orientuje v notovém zápisu
- spolehlivě spolupracuje při souhře
- je včas na zkoušce a ukázněně pracuje
- zahraje sólo ve stylově různorodých skladbách dle svých dovedností
- umí bezpečně poslouchat ostatní nástroje a přizpůsobit se celkovému vyznění kapely

Učivo

Kapela doprovází skladby na vánočních a absolventských koncertech POP oddělení.

6. ročník

Výsledky vzdělávání

Žák dle svého nástroje

- bezproblémově čte z listu svůj part
- je schopný oposlouchat skladby z nahrávky v různorodých stylech a vytvořit vlastní part
- hraje svůj part a bezpečně se orientuje v notovém zápisu
- spolehlivě spolupracuje při souhře
- je včas na zkoušce a ukázněně pracuje
- zahraje sólo ve stylově různorodých skladbách dle svých dovedností
- umí bezpečně poslouchat ostatní nástroje a přizpůsobit se celkovému vyznění kapely

Učivo

Kapela doprovází skladby na vánočních a absolventských koncertech POP oddělení.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na basovou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura hlavního oboru

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	-	-	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura hlavního oboru jsou předmětem odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru, dějin hudby, dějepisu a nauky o nástrojích, prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s literaturou nástroje žákova zaměření a dějinami, vývojem a stavbou tohoto nástroje a předmět tak vede ke komplexnějšímu pohledu na hudební nástroj žákova zaměření a jeho literaturu. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka a hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- znali historii a vývoj zvoleného oboru (zaměření)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do 3. ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se hudební literatury pro nástroj žákova zaměření a dějin, vývoje, stavby a údržby tohoto hudebního nástroje.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou úzké k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), zde zejména v tématu týkající se instruktivní literatury nástroje a tématu údržby nástroje, k hlavnímu oboru, orchestrálním partům (sólům) respektive hře z listu a improvizaci, dějinám hudby, dějepisu a nauce o nástrojích.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a zejména schopnost jejich aplikace. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka ve vyučování.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - Žák se orientuje v historickém vývoji basové kytary. - Pozná zvukové rozdíly mezi zásadními nástroji. - Umí správně měnit struny. - Zná základní údržbu nástroje. - Zná zásadní typy a značky basových kytar, aparátů a efektu.	Vznik a vývoj nástroje. Stavba a údržba nástroje. Typy nástroje a výrobci. Typy aparátu, efektů a výrobci. Využití nástroje v různých žánrech.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na basovou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Dějiny jazzu a popu

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	-	-	-	-	4

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura populární hudby je předmět odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru, dějin hudby, dějepisu a prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s dějinami populární hudby. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka a hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecké i umělecko-pedagogické práci
- dovedli pracovat s odbornou literaturou
- dovedli vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- dovedli se přesně vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- znali historii a vývoj zvoleného oboru (zaměření)
- dovedli sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do dvou ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících vývoje populární hudby a jazzu od konce 19. století až po současnost včetně

přehledu literatury daného oboru. První ročník je zaměřen vývoj jazzu a populární hudby od konce 19. Století do současnosti, druhý roční se pak zabývá zejména vývojem české populární hudby.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou úzké k hlavnímu oboru, dějinám hudby, dějepisu, dále k metodice HLO, zde zejména v tématu týkající se instruktivní literatury.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky, výuka je ale pravidelně provázena praktickými ukázkami (pedagog hraje ukázky na klavír nebo pouští zvukové či obrazové záznamy). Jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a zejména schopnost jejich aplikace. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka ve vyučování

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - orientuje se v základní literatuře i v obecných otázkách, vysvětlí rozdíly populární a vážné hudby - - Popíše vývoj populární hudby až k tradičnímu jazzu, první nahrávky, první rozhlasové vysílání - Popíše historii swingu, slavné osobnosti - .. Dá do souvislostí: ock´n´roll, folk od počátku po Woodstock: Populární hudba jako výraz generačního protestu Prokáže znalost tvorby: 60, 70, 80, 90 léta pop, rock, folk, country osobnosti tvorba Prokáže znalost Žánry: Art Rock, Pop Rock, Rock, Heavy Metal, Folk, Folk Rock, Underground, Jazz rock, Psychedelic Music Prokáže znalost Světový muzikál, světový hudební film, ohlasy české tvorbě charakterizuje jednotlivá období vývoje jazzu a populární hudby, uvede hlavní osobnosti, vysvětlí jejich přínos a charakterizuje jednotlivé žánry populární hudby	Co je populární hudba? Rozdíl mezi artificiální a nonartificiální hudbou Vývoj populární hudby: církevní slavnosti, spirituál, gospel, ragtime, tradiční jazz, první nahrávky, první rozhlasové vysílání Swing, osobnosti, orchestry, slavné skladby Rock´n´roll, folk od počátku po Woodstock: Populární hudba jako výraz generačního protestu 60, 70, 80, 90 léta pop, rock, folk, country osobnosti tvorba Žánry: Art Rock, Pop Rock, Rock, Heavy Metal, Folk, Folk Rock, Underground, Jazz rock, Psychedelic Music Světový muzikál, světový hudební film, ohlasy české tvorbě Obchod s populární hudbou, vztahy populární hudby k jiným druhům umělecké tvorby

2. ročník

Výsledky vzdělávání:	Učivo
Žák - podá přehled o literatuře oboru a - popíše v historii tzv. malých divadel od 19.století do současnosti - vysvětlí počátky v podobě tzv. zpěváčků atp. - vysvětlí a popíše fenomén Osvobozeného divadla a poválečných divadel malých forem až k dnešnímu stavu a uvede důležitá fakta - popíše vznik a vývoj muzikálu, uvede hlavní díla a jejich tvůrce českého a amerického muzikálu - vysvětlí význam J. Ježka, podá přehled jeho díla v oblasti populární hudby a uvede hlavní životopisná data - charakterizuje jednotlivá období vývoje české populární hudby, divadel malých forem, kabaretu, uvede hlavní osobnosti, vysvětlí jejich přínos	19. století v českých historických zemích: tzv. zpěváčci, kuplety, tingl-tangly atp. Vliv mnichovského a pařížského kabaretu Karel Hašler, Eduard Bass, dr. Jiří Červený a Červená sedma Role revue jako zprostředkovatele jazzových vlivů ze zahraničí Emil František Burian, D 34. Vznik Osvobozeného divadla, West Pocket Revue, nástup Jaroslava Ježka do OD Inscenace a revue Osvobozeného divadla až k nerealizovanému představení Hlava proti Mihuli Odchod protagonistů OD do USA, návrat po roce 1945, poslední spolupráce Voskovce a Wericha Divadlo satiry. Divadlo ABC. Filmy V a W, filmy Císařův pekař a Pekařův císař. Konec Divadla satiry – zákaz 1949, hudební komedie Sto dukátů za Juana Reduta, Acord Club, Divadlo na Zábradlí Vznik Divadla Semafor a jeho vývoj k dnešnímu stavu Divadlo Rokoko. Večerní Brno, Divadlo Husa na provázku, Ypsilonka, Divadlo Járy Cimrmana Americký muzikál, český muzikál Zvláštní kapitola: Jaroslav Ježek jako velká osobnost české hudby

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Klavírní praktikum

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	-	-	-	3

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Pojetí předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Cílem předmětu je získání elementární klavírní techniky, která žáku umožní doprovázení zpěvu nebo svého nástroje při své pedagogické činnosti. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu mu budou rovněž účinnou pomůckou při studiu vlastního repertoáru.

Zvlášť úspěšní posluchači mohou z předmětu Klavírní praktikum složit maturitní zkoušku. Obsah zkoušky : 1 nebo 2 sólové náročnější skladby (hra zpaměti není podmínkou) a 1 klavírní doprovod sólisty. Skladby musí být různých stylových období. Celková délka skladeb 10 až 12 minut.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Skládá se ze stupnic, technických cvičení, etud, přednesových skladeb, doprovodu a hry podle akordových značek a reprodukce slyšených melodií.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu Klavírní praktikum k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné

kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům obsahového okruhu společný odborný základu, k předmětům odborné přípravy, zde zejména k hlavnímu oboru, a též k předmětům umělecko-pedagogické přípravy, zde zejména k Vyučovací praxi hlavního oboru (doprovody snazších skladeb studovaných v hlavním oboru).

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka je zaměřena na získání praktických dovedností ve hře na klavír. Učitel vychází z individuálních dispozic žáka. Vedle názorně demonstračních metod se uplatňuje verbální popis a zdůvodnění konkrétního postupu, vysvětlení způsobu řešení technického problému apod. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod.

Doporučuje se do výuky zařazovat prezentaci výsledků práce žáka na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy, ať už sólovým vystoupením nebo tak, že žák doprovází na klavír (korepetuje) svého spolužáka při interpretaci snadnějších skladeb.

Vzhledem k povaze tohoto praktického předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ke zvládnutí učiva je požadováno každodenní cvičení na klavír, ale výsledky musejí být pod pravidelnou kontrolou učitele v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vzdělávání vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. U technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka (vyrovnanost, artikulace, rytmus, apod.), u přednesového repertoáru pak vedle technické stránky správnost frázování, kvalita tónu, vyjádření hudebního obsahu, výraz, přesvědčivost podání a kreativita. V případě (improvizovaného) doprovodu písně (též podle značek) se hodnotí pohotovost, dále pak vhodnost a bohatost harmonie, v případě doprovodu z not (korepetice) se vedle technického a přednesového zvládnutí hodnotí též souhra se sólistou.

Hodnotí se také celkový přístup žáka k předmětu během školního roku, snaha, píle, zaujetí, osvojení správných pracovních návyků a zásad profesní etiky.

Žák je hodnocen také průběžně v každé vyučovací hodině. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá základy klavírní techniky, sezení u klavíru, držení ruky - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - interpretuje jednoduchou skladbu - dbá na rytmus, základní dynamiku a artikulaci - hraje základy doprovodu i podle akordických značek (hlavní kvintakordy)	seznámení s nástrojem, základy hry na klavír, elementární nástrojové dovednosti a návyky stupnice dur i moll a akordy tříhlasé klavírní škola pro začátečníky snadné etudy a přednesové skladby improvizace jednoduchého doprovodu

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - ovládá hru na klavír v míře odpovídající požadavkům učiva - hraje jednoduchou polyfonní skladbu - používá základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - ovládá základy doprovodu i podle akordových značek s použitím hlavních harmonických funkcí a septakordů - hraje z listu hudební text elementárního stupně obtížnosti na jedné notové osnově v houslovém i basovém klíči (např. čtyřruční literaturu)	stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a základní kadence snadné etudy, např. Album etud I. a Czerny op. 261 jednoduché barokní skladby, např. Baroko I, II jednoduché skladby období klasicismu, romantismu a 20. století improvizace doprovodu dle akordických značek hra z listu

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - ovládá hru na klavír v míře odpovídající požadavkům učiva - hraje náročnější polyfonní skladby a rozlišuje vedení hlasů - používá širší hudebně výrazové prostředky - využívá širokou škálu dynamiky - hraje hudební ozdoby - hraje klasicistní a romantické skladby větších forem - hraje skladby 20. století a soudobé skladby - hraje čtyřruční skladby - ovládá základy doprovodu i podle akordových značek s použitím hlavních i vedlejších harmonických funkcí a septakordů - hraje z listu hudební text elementárního stupně obtížnosti na dvou notových osnovách (např. čtyřruční literaturu) - reprodukuje jednoduché slyšené melodie	stupnice dur i moll rovným pohybem (kombinovaně), čtyřhlasé akordy a rozšířená kadence technicky náročnější etudy, např. obtížnější z Czerny op. 261 nebo Dvořák: Jazzové etudy barokní skladby, např. J.S.Bach: Malá preludia skladby období klasicismu, romantismu, 20. století a soudobé, např. Benda: Sonatina, Beethoven: Bagatela, Smetana: Vzpomínka, Grieg: Valčík, Satie: Gnossiennes, Martinů: Loutky improvizace doprovodu písně i dle akordických značek reprodukce jednoduché slyšené melodie čtyřruční hra

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na basovou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Metodika HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí hudebně pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci uměleckého pedagoga. Zaměřuje se na teoretickou stránku výuky ve hře na nástroj a seznamuje žáky s metodami výuky hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi* a komunikativní

kompetence, zde zejména kompetence *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci* a kompetence *formulovat své myšlenky srozumitelně.*

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), na jehož učivo z 5. ročníku je bezprostředně navazováno v tom smyslu, že zde se zejména teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, a k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáci formou referátů zpracují doporučenou literaturu zabývající se výukou hry na nástroj apod. a v hodinách budou formou diskuse probírat názory jednotlivých autorů na danou problematiku v konfrontaci s vlastními zkušenostmi z výuky hlavního oboru.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Důraz je kladen na osvojení si teoretických poznatků nezbytných k rozvoji dovedností učit a naučit, ukázat a vysvětlit, komunikovat s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého studijního zaměření - Popíše (talentové) předpoklady ke hře na hudební nástroj, skladbě či dirigování, vysvětlí, v čem spočívají - popíše postup při zjišťování předpokladů ke hře na hudební nástroj svého odborného zaměření - popíše metody nácviku základů hry na	Předpoklady pro hru na nástroj, skladbu, dirigování Postupy při zjišťování předpokladů (vloh) ke hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření Příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina

hudební nástroj - popíše přípravu vyučovací lekce - popíše metody nácviku stupnic - popíše metody nácviku etud - popíše metody nácviku přednesových skladeb - popíše metody nácviku vyspělejších technických aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření - popíše přípravu žáka na vystoupení, vybere a sestaví žákovi vhodný repertoár - vyjmenuje důležité školy hry na svůj nástroj a popíše jejich přednosti a eventuální nedostatky - uvede příklady vhodné instruktivní a přednesové literatury různých období pro žáky ZUŠ různé úrovně a pro žáky konzervatoře - vyjmenuje hlavní typy chybných návyků a vysvětlí postupy při jejich odstraňování - uvede přehled pedagogické dokumentace, popíše chod umělecké školy - uvede příklady důležitých typů či výrobců nástrojů a vysvětlí vhodnost těchto nástrojů pro žáky a popíše zásady jejich správné údržby - vypracuje referát k problematice výuky hry na nástroj	Základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření *(správné držení těla, držení nástroje, tvoření tónu, práce s dechem, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atp.)* Metody nácviku vyspělejších aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření Nácvik stupnice, nácvik etudy Nácvik přednesové skladby Nácvik taktovací techniky Odstraňování chybných návyků Průpravná kompoziční cvičení Příklady instruktivní a přednesové literatury Přehled (a vývoj) školy hry na nástroj žákova odborného zaměření Příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace Vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady), Přehled nástrojů vhodných pro začátek výuky i pro vyspělejší žáky, údržba hudebních nástrojů

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na basovou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe hlavního oboru rozvíjí praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Učí uplatňovat poznatky z metodiky nástroje, hudební pedagogiky, psychologie, dějin a literatury nástroje a hlavního oboru ve výuce hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Z klíčových kompetencí jde o rozvoj kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák při práci s žákem (modelem) podle svého odborného zaměření: – provede zjištění předpokladů ke hře na hudební nástroj nebo ke skladbě – předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, práci s dechem, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atd. – předvede, vysvětlí a nacvičí různé způsoby artikulace, úhozy, smyky, polohy, legato, staccato, sautille, vibrato, hru polyfonie, přechody přes struny, spojení levé a pravé ruky, pedalizaci atp. – předvede, vysvětlí a nacvičí etudu – předvede, vysvětlí a nacvičí přednesovou skladbu (jejich části) – předvede a vysvětlí na konkrétní skladbě výrazové a interpretační odlišnosti různých stylových období – vybere a sestaví vhodný repertoár pro koncert či soutěž – vyplní z cvičné hodiny pedagogickou dokumentaci – uvede základní právní předpisy pro oblast školství – zadá žákovi vhodný úkol z hlediska skladby (improvizaci, kompozici drobné věty apod.), opraví chyby	postupy při zjišťování předpokladů ve hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření či ke skladbě příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj metody nácviku technických aspektů (od základních po vyspělejší) hry na nástroj žákova odborného zaměření nácvik stupnice, nácvik etudy nácvik přednesové skladby odstraňování špatných návyků příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra v Big Bandu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2024 počínaje pátým ročníkem

Vyučovací předmět: Big Band

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace					2	2	4

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Big Band je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učí interpretačním dovednostem potřebným pro hru v Big Bandu, zásadám profesní etiky a seznamuje s literaturou populární hudby a jazzu. Osvojuje si zásady interpretace různých žánrů a stylů. Součástí předmětu jsou vystoupení na koncertech oddělení populární hudby.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v Big Bandu
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků. Jde o repertoár skladeb z oblasti populární hudby a jazzu, který je volen tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli různé žánry a styly a osvojili si specifika správné interpretace.

Pensum učiva pro každý ročník: nastudování okolo třiceti skladeb

doprovázení koncertů oddělení populární hudby.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět je vyučován v 5. a 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučovací lekce probíhají formou zkoušek Big Bandu v koncertním sále. Výuka je zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na koncertech. Big Band je při studování repertoáru veden pedagogem, ale zároveň je žákům ponechán prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru. Je kladen důraz na smysl pro souhru a schopnost poslouchat ostatní nástroje v Big Bandu. Rozvíjí se především sluchová orientace, účast na týmové koncepci díla a tvůrčí interpretační proces. Učitel vychází jak z možností souboru jako celku, tak z individuálních dispozic žáků.

Big Band je tvořen z žáků v rozmezí 5.- 6.ročníku oboru elektrická kytara, basová kytara, populární skladba a aranžování populární hudby, bicí, saxofon. Součástí Big Bandu jsou i žáci, kteří do výuky docházejí formou nepovinného předmětu.

Domácí pravidelná příprava je nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel dává k přípravě žákům návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnotí se celkový přístup žáka k práci v předmětu, průběžné plnění studijních povinností, pokrok, nebo zhoršení od předchozího hodnocení a úroveň vystupování při zkouškách či na koncertech.

Nejsou hodnoceny soubory, nýbrž jednotliví žáci.

5. ročník

Výsledky vzdělávání

Žák dle svého nástroje

- hraje svůj part a orientuje se v notovém zápisu
- je včas na zkoušce a ukázněně pracuje
- řídí se pokyny učitele
- spolupracuje při souhře
- zahraje sólo v jednodušších skladbách dle svých dovedností
- rozvíjí schopnost poslouchat ostatní nástroje v kapele

Učivo

Big Band doprovází zpěváky a interpretuje instrumentální skladby na koncertech oddělení populární hudby.

6. ročník

Výsledky vzdělávání

Žák dle svého nástroje

- bezproblémově čte z listu svůj part

- hraje svůj part a bezpečně se orientuje v notovém zápisu
- spolehlivě spolupracuje při souhře
- je včas na zkoušce a ukázněně pracuje
- zahraje sólo ve stylově různorodých skladbách dle svých dovedností
- umí bezpečně poslouchat ostatní nástroje a přizpůsobit se celkovému vyznění **Big Bandu**

Učivo

Big Band doprovází zpěváky a interpretuje instrumentální skladby na koncertech oddělení populární hudby.

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na bicí

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na bicí nástroje*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	str.	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
				I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor	**3**	HLO	3	3	3	3	3	3	**18**
PPF	Hra z listu a improvizace	**13**	HLI	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	Interpretační seminář	**16**	ISE	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	Komorní hra	**19**	KOH	-	-	2	2	2	2	**8**
PPF	Orchestrální hra	**29**	ORH	-	-	-	6	6	6	**18**
PPF	Dějiny a literatura HLO	**34**	DLHO	-	-	1	-	-	-	**1**
PVT	Český jazyk		CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura		LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk		AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[2]		AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka		ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis		D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika		IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova		TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace		INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv[3]		SBZ	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Úvod do hudební teorie		UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie		HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie		MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy		FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb		AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt		KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích		NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby		DH	2	2	2	2	-	-	**9**
POP	Dějiny moderní hudby		DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudby spec.		DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění		DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Seminář absolventské práce		SAP	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	IT technologie v hudbě		ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management		HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	**37**	KLP	1	1	1	-	-	-	**3**
PPP	Pedagogika a psychologie		PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie		HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy		DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	**41**	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	**44**	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem			**25**	**27**	**32**	**30**	**27**	**25**	**166**
								Uměleckápraxe	*Uměleckápraxe*	
								1 týden	*1 týden*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

[3] *Spojený II., III. a IV. ročník*

Informace o předmětech PVT, POP a PPP (kromě MET a VHO) jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na bicí nástroje

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Hlavní obor

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Pozn.: výsledky vzdělávání podle ročníků jsou závazné pro všechna zaměření hra na hudební nástroj.

Etudy a zejména přednesy představují příklady repertoáru, konkrétní titul, není-li uvedeno dále jinak, je věcí pedagoga.

Pozn.: výsledky vzdělávání podle ročníků jsou závazné pro všechna zaměření hra na hudební nástroj.

Etudy a zejména přednesy představují příklady repertoáru, konkrétní titul, není-li uvedeno dále jinak, je věcí pedagoga.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

První pololetí: žák se seznamuje s nástrojem - ladění tympánů, ovládání pedálů a dolaďovacích prvků, technika úhozu na tympány, představa základních intervalů od daného tónu (a´) a jejich aplikace na tympány, výběr paliček. Osvojuje si základní zásady tvorby rukokladů na dva tympány (dvojky, překlady) a tlumení tympánů.

První pololetí: hra na dva tympány se zaměřením na správnou tvorbu rukokladů a tlumení. Správné sezení za nástrojem, držení paliček. Získávání systému cvičení na nástroj, zvýšenou pozornost věnovat počítání. Od počátku je třeba klást velký důraz na rytmickou hru.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy, orchestrální party – hraje přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby – ovládá učivem požadovanou techniku hry – hraje přírazy (dvojité, trojité) – hraje jednoduché doprovody (rock, swing) – hraje jednohlas	stupnice: všechny dur, moll v pomalém tempu v triolovém metru akordy: rozklad kvintakordu a kadence etudy: 8 etud Morris Goldenberg, Radek Krampl V.Vlasák-přípravná cvičení 1-12, H.Knauer:Paukenschule-I.,V.Vlasák: Cvičení pro tympány, (Knauer,M.Veselý: Škola hry na tympány, R.Hochrainer: Etudy pro tympány-I.) Orchestrální party (Mozart) J. Tuzar- výběr z etud, M. Veselý- nácvik prstové techniky (střídavě i dvojitými údery) M. Veselý- Akcenty (různé verze), Koordinace (různé verze), Etudy (různé verze)

Pololetní zkouška:

Žák zahraje stupnici, akordy a etudu dle výběru komise z učiva zvládnutého za 1. pololetí

Ročníková zkouška:

Žák zahraje stupnici, akordy a etudu dle výběru komise z učiva zvládnutého za 2. pololetí

2. ročník

Ve druhém ročníku se žák zdokonaluje především v orientaci v notovém zápise, kulturou tvorby tónu na marimbu a xylofon. Důraz je kladen na schopnost již samostatné tvorby rukokladu, výběr paliček s ohledem na charakter skladby, rozsah a specifické vlastnosti nástroje. V prvém pololetí žák pokračuje ve hře na dva tympány. Po zafixování základních zásad tvorby rukokladů a tlumení se zaměřujeme na zvukovou stránku hry-vysoký zdvih paličky, rozeznívání tympánů. V druhém pololetí: hra na dva tympány-rukoklady, tlumení, technika vyhrávaného víření bez závislosti na rytmických hodnotách. Víření v různých dynamikách, vázání vírů. Technika přelaďování během hry. Rozvíjení prstové techniky (rychlejší tempa), nácvik paradiddlů.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – spolehlivě hraje všechny stupnice a akordy, etudy, orchestrální party, přednesové skladby – hraje dvojité přírazy dvojitým úderem a trojité přírazy paradiddlem (od pravé i levé ruky) – zvládne různé typy doprovodů (rock, swing, bossanova) s breakem v rámci dané formy – hraje vícehlas – spoluvytváří koncepci interpretace díla – má správně zažity a zautomatizovány všechny potřebné návyky hry na bicí nástroje, odstranil všechny eventuální špatné návyky související s hrou	stupnice: všechny dur, moll v rychlém tempu v triolovém metru akordy: rozklad kvintakordu a kadence etudy: 8 etud ke hře na marimbu se přidává hra na xylofon. 1 přednesová skladba pro xylofon. Clair Omar Musser, Morris Goldenberg, Radek Krampl Hochrainer, Veselý, W.Skowera: Etudy pro tympány Orchestrální party (Beethoven) Hochrainer, Veselý,Skowera V.Vlasák: Přelaďování, Dobri Paliev: Etudy s přelaďováním 1-3. J. Tuzar výběr z etud, M. Veselý- nácvik prstové techniky Akcenty- (různé verze) Koordinace- (různé verze) Etudy- (různé verze) Paradiddle-(různé verze)

Ročníková zkouška:

Žák zahraje stupnici, akordy a etudu dle výběru komise z učiva zvládnutého za ročník.

3. ročník

Ve třetím ročníku se začíná s nácvikem hry pomocí 4 paliček. Žák si vybere držení, které mu bude nejvíce vyhovovat (klasické držení nebo tzv. Burton grip). Z typu držení potom vychází nácvik víření a rolling, systémem Master-Slave pro získání schopnosti nezávislého víření (independent rolling) a dvojitých úderů. V prvním pololetí: hra na tři tympány. Žák si osvojuje technické odlišnosti hry na víc než dva tympány, např. větší vzdálenosti při přechodech mezi 1. a 3. tympánem a tomu přizpůsobená tvorba rukokladu (dvojky, křížení), funkční tlumení při rozeznění všech tří tympánů, vázání vírů atd. ve druhém pololetí: hra na tři tympány se zaměřením na zvukovou vyrovnanost, náročnější cvičení na přelaďování. Rozvíjení hry paradiddlů a jejich použití v praxi. Nácvik složitějších doprovodů v různých stylech se zaměřením na swing a shuffle.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – spolehlivě hraje všechny stupnice a akordy a rozložené akordy, etudy a přednesové skladby, orchestrální party – zvládá složitější doprovody, různých stylů (shuffle, latin apod.) s jednoduchými sóly. – zvládá rozličné druhy bicích nástrojů na srovnatelné úrovni – ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů (hra se čtyřmi paličkami, víření, základní rolling, hra na 3 tympány, hra paradidlů atd.) – vystupuje na školních koncertech	stupnice: všechny dur, moll v rychlém tempu v triolovém metru, stupnice pomocí dvojitých úderů akordy: rozklad kvintakordu a kadence, akordická hra kadence etudy: 8 etud nástroje: marimba, xylofon, zvonkohra. 2 přednesové skladby Technika 4 paliček, základní rolling Morris Goldenberg, Radek Krampl, Clair Omar Musser, Minoru Miki, Nebojša Živkovič, Paul Smadback. Hochrainer I.,II.,Paliev,Veselý. Technika hry na další bicí nástroje používané v orchestru-Velký buben,Činely,Triangl,Tamburína. Orchestrální party

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
	Smetana,Dvořák,Brahms,Berlioz. M. Veselý – Etudy na malý buben, dle výběru Akcenty- různé verze Paradiddle- různé verze Koordinace- různé verze Etudy- různé verze

<u>Ročníková zkouška:</u>

Žák zahraje stupnici, akordy a etudu dle výběru komise z učiva zvládnutého za ročník

4. ročník

Instrumentář je rozšířen o vibrafon s jeho specifickou problematikou – pedálováním a tlumením. Žák se zabývá náročnější přednesovou literaturou soudobé hudby. V prvním pololetí: Hra na čtyři tympány. Žáka je seznámen s interpretační praxí jednotlivých historických stylů-klasicismus, romantismus, novoromantismus, 20. století, s charakteristickými znaky v tympánových partech stěžejních autorů (volba paliček, používání tlumení, frázování, dynamika). V druhém pololetí: prohlubování techniky hry na čtyři tympány. Příprava na praktickou maturitní zkoušku. Hra orchestrálních partů, studium soudobé přednesové literatury pro bicí nástroje.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – spolehlivě hraje všechny stupnice a akordy a rozložené akordy, dominantní septakordy, zmenšené akordy, etudy, přednesové skladby, orchestrální party a	<u>stupnice</u>: <u>stupnice</u>: všechny dur, moll v rychlém tempu, stupnice pomocí dvojitých úderů, církevní stupnice, <u>akordy</u>: rozklad kvintakordu a kadence, akordická hra kadence rozložené akordy, dominantní septakordy,

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
maturitní skladbu multipercussion – ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů (technika 4 paliček, independent rolling, tlumení tónů, pedálování, hra na 4 tympány) – zvládá hru za doprovodu klavíru, tvořivě reaguje – spoluvytváří koncepci interpretace díla – spolehlivě hraje orchestrální party dle různých způsobů zápisu – vystupuje na školních koncertech	zmenšené akordy. etudy: 12 etud nástroje: marimba, vibrafon. 2 přednesové skladby Technika 4 paliček, independent rolling, tlumení tónů, pedálování. David Friedman – Dampening Etudes. Svatopluk Havelka, Morris Goldenberg, Radek Krampl, Clair Omar Musser, Minoru Miki, Nebojša Živkovič, Paul Smadback, Mark Glentworth, Evelyn Glenie. Hochrainer, Veselý, J.Zegalski: 30 etud pro čtyři tympány. Orchestrální party (Čajkovskij,Dvořák,Brahms) koncertní etuda (Zegalski) nebo sólová skladba pro tympány (např. Ph.Ramey:Sonáta pro tři tympány, I.Zelenka:Fantazie pro žestě a tympány-kadence),sólová koncertní skladba pro sestavu bicích nástrojů (např.J.Delécluse:Cinq piéces bréves pour Percussion et Piano,H.Tomasi:Concert Asiatique Přednesová skladba pro bicí nástroje (dle výběru) M. Veselý- Bicí nástroje v orchestru (dle výběru)

Maturitní zkouška:

přednesová skladba, ve které žák prokáže schopnost zvládnout široké spektrum bicích nástrojů, jak vyžaduje praxe orchestrálního hráče.

5. ročník

V pátém ročníku se žák seznamuje s náročnější orchestrální a přednesovou literaturou. Hra na další bicí nástroje s ohledem na jejich vzájemnou souhru ve skupině bicích nástrojů.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – hraje všechny stupnice a akordy a rozložené akordy, dominantní septakordy, zmenšené akordy – nastuduje 8 etud a 4 přednesové skladby. – ovládá všechny technické aspekty hry na čtyři tympány, docílí naprosté zvukové vyrovnanosti, plynulého vázání vírů ve všech dynamikách, samostatné koncepční tvorby rukokladů a tlumení – zvládá hru složitějších orchestrálních partů, hru v lichých a střídavých taktech. – navrhuje dramaturgii absolventského výkonu – vystupuje na školních koncertech.	stupnice: všechny dur, moll, stupnice pomocí dvojitých úderů, církevní stupnice, umělé stupnice, akordy: rozklad kvintakordu a kadence, akordická hra kadence, rozložené akordy, dominantní septakordy, zmenšené akordy. nástroje: marimba, vibrafon. etudy: David Friedman – Dampening Etudes, technika 4 paliček, independent rolling, tlumení tónů, pedálování. 4 přednesové skladby Svatopluk Havelka, Ivana Loudová, Morris Goldenberg, Clair Omar Musser, Minoru Miki, Keiko Abe, Nebojša Živkovič, Paul Smadback, Mark Glentworth, Evelyn Glenie, Emmanuel Sejurne, Rick O'Mear. Zegalski, Veselý, Hochrainer, Delécluse: 20 studií pro tympány Veselý:Souhra "velkých bicích" v orchestru). Orchestrální party Čajkovskij, Šostakovič, Prokofjev, Mahler, Strauss. M. Veselý – Bicí nástroje v orchestru (dle výběru) - Pararytmy (dle výběru) Hra play along (Weckl, Garibaldi)

Ročníková zkouška:

Žák zahraje stupnici, akordy a etudu dle výběru komise z učiva zvládnutého za ročník

6. ročník

V šestém ročníku se žák seznámí s náročnou orchestrální a přednesovou literaturou. Rozvíjí schopnosti samostudia, připraví absolventský koncertu včetně sólové skladby pro tympány.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – hraje naprosto spolehlivě a brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a etudy – aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb – spolehlivě interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, – zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem – interpretuje hudební dílo stylově s přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem – Žák dosáhne naprosté zběhlosti v ovládání jakéhokoliv počtu tympánů od dvou do pěti a syntézy všech složek uměleckého projevu jako je dynamika,agogika, rukoklady, tlumení ,ladění,styl – vystupuje na školních koncertech	stupnice: všechny dur, moll, stupnice pomocí dvojitých úderů, církevní stupnice, umělé stupnice. akordy: rozklad kvintakordu a kadence, akordická hra kadence rozložené akordy, dominantní septakordy, zmenšené akordy. nástroje: marimba, vibrafon. etudy: David Friedman – Dampening Etudes, technika 4 paliček, independent rolling, tlumení tónů, pedálování. 4 přednesové skladby Svatopluk Havelka, Ivana Loudová, Marek Kopelent, Tomáš Svoboda, Petr Kotík, Minoru Miki, Keiko Abe, Nebojša Živkovič, Paul Smadback, Mark Glentworth, Evelyn Glenie, Emmanuel Sejurne, Rick O'Mear, Kevin Bobo. J.Beck:Koncert pro tympány a soubor bicích nástrojů),sólová skladba pro sestavu bicích nástrojů (např.W.Kraft:Francouzská suita,H.L.Schilling:Cadenza vigilia pro bicí nástroje Play along (Gadd, Chambers) M. Veselý-Pararytmy (dle výběru)

Absolventská zkouška:

Absolventský výkon je sestaven ze skladeb sólové i komorní soudobé hudby, které byly nastudovány během posledních dvou let.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na bicí nástroje

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra z listu a improvizace

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra z listu a improvizace je předmětem odborným předmětem, který vede k rozvoji pohotovosti při čtení skladeb, dobré orientaci v neznámém notovém zápisu, dovednosti doprovodit píseň, k rozvoji improvizačních dovedností a celkové pohotovosti hudebního myšlení.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků a je vybrán ve vztahu k profilu absolventa. Učivo sestává ze čtení z listu, kadencí, improvizace doprovodu písní i připravené volné improvizace.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor*, *Komorní hra, Harmonie*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky a je organizována po dvou žácích. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáků zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale vysvětlení způsobu řešení problému.

V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, často i předehraje možné řešení, opravuje nedostatky a pomáhá řešit problémy, motivuje k nejlepším výsledkům. Důraz je kladen na rozvoj pohotovosti při čtení not a pohotovosti a kreativity při improvizaci doprovodu písní a při volné improvizaci.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Individuální každodenní příprava je ale nezbytná. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům. Zejména je důležitá domácí příprava vlastní improvizované kreace, kterou pak žák na hodině konzultuje s pedagogem.

Způsoby hodnocení žáků

Celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Důraz je kladen na pohotovost při čtení z listu a pohotovost a kvalitu při doprovodu písní. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje z listu jednodušší skladby na úrovni I. cyklu ZUŠ - hraje kadence základní i rozšířené a zapojuje do nich septakordy a nónové akordy - vytvoří vlastní doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky s akordickými značkami - vytvoří vlastní doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky bez akordických značek	**Hra z listu snazších skladeb** (na úrovni I. cyklus ZUŠ) **Církevní a jazzové stupnice** – seznámení s církevními mody, pentatonikou, „blue note“, chromatickými a celotónovými stupnicemi **Kadence** – Dur/moll, základní a rozšířené, přísné/volné vedení hlasů **Septakordy** – jednotlivé druhy a jejich obraty, zapojení septakordů do kadencí, nónové a další akordy

Ročníková zkouška:

- Hra z listu cca ½ stránky – 1 stránka skladby odpovídající technické úrovni 1. cyklu ZUŠ (zadá zkušební komise).
- Hra dvou durových a dvou mollových harmonických kadencí (první dle vlastního výběru žáka, druhá dle zadání zkušební komise)
- Hra lidové písně s improvizovaným doprovodem podle melodického zápisu s akordickými značkami (zadá zkušební komise).
- Připravená improvizace dle vlastního výběru žáka

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje z listu i v živějším tempu snadnější skladby či party komorních nebo orchestrálních skladeb - hraje jednodušší skladby podle tabulatur - hraje sekvence - reprodukce krátkých úryvků, - předvede vlastní krátkou improvizaci	**Hra z listu** bicí nástroje: party z komorních a orchestrálních skladeb, klasicistní a moderní etudy, drobné přednesy, **Akordové značky** **Hra podle sluchu** – opakování krátkých melodických úryvků, imitace slyšeného materiálu, hra akordického doprovodu podle nahrávky **Improvizace** – základy zdobení z historické praxe (imitace, melodické úpravy kadencí, sekvencí atd.), zdobení známých, jednoduchých melodií, vlastní melodie nad harmonickým schématem v rámci předem určené tóniny

Ročníková zkouška:

- Hra z listu cca 1 stránka skladby odpovídající technické úrovni 1. - 2. cyklu ZUŠ (zadá zkušební komise).
- Hra dvou durových a dvou mollových harmonických kadencí s tonálním vybočením (obě zadá zkušební komise)
- Hra lidové písně se složitějším improvizovaným doprovodem podle melodického zápisu s akordickými značkami (zadá zkušební komise).
- Volná připravená improvizace dle vlastního výběru žáka

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na bicí nástroje

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretační seminář je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jak název napovídá, jedná se o předmět seminárního typu, jehož smyslem je mj. umožnit žákům interpretovat skladby před spolužáky a pedagogy oddělení a následně o pojetí interpretace vést diskusi. Předmět rozvíjí interpretační myšlení, seznamuje s různými interpretačními přístupy a inscenačními styly. Žák se zde také systematicky seznamuje i poslechem a analyticky s hudební literaturou a soudobými trendy svého studijního zaměření. Způsob myšlení, ke kterému je takto veden, jej činí otevřeným k širokým možnostem interpretačního (kompozičního) umění.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se interpretace různými interprety, interpretační přístupy slavných interpretů, interpretační rozbory vybraných, kritického hodnocení školních interních a veřejných koncertů oddělení, vystoupení žáků v rámci interpretačního semináře, hudebních událostí v Praze. V případě skladatelů jde o rozbory skladeb žáků, které zazněly na (školním) koncertu a diskuse nad nimi.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu, zejména k dějinám hudby a analýze skladeb a na umělecko - pedagogické předměty, neboť žáci se zde učí hodnotit výkony.

Strategie výuky

Převažuje praktická část výuky, tj. interpretační (kompoziční) výkony žáků, své místo má ale také výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Podstatnou součástí výuky jsou ukázky interpretace vynikajících interpretů s komentářem učitele osvětlující významné znaky této interpretace, ukázky významných operních inscenací např. pomocí DVD záznamů ze světových koncertních pódií, či návštěvy koncertů apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů, např. písemné zhodnocení koncertního vystoupení) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům. Zde zejména schopnost analyzovat interpretaci. Hodnotí se též aktivita při vyučování.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1. - 6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - analyzuje a hodnotí interpretační umění různých osobností - s odbornou erudicí kriticky hodnotí a posuzuje interpretaci - popíše a vysvětlí rozdíly v interpretaci téže skladby v podání různých	Porovnávání interpretace jedné skladby různými interprety Medailonky významných interpretů Podrobnější rozbory vybraných děl Hudební události v Praze Vystoupení žáků a rozbor výkonu Systematické seznamování se současnými trendy oboru

interpretů - popíše současné interpretační trendy - popíše interpretační styly významných interpretů - hodnotí interpretační výkon spolužáka - vysvětlí svoje pojetí interpretace skladby	formou poslechu nahrávek a následné diskuse Workshopy významných umělců, výměnné koncerty s žáky jiných škol atp.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na bicí nástroje

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Komorní hra

Celkový počet hodin: 8

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	2	2	2	2	8

Celkový počet hodin: 6 (dechové a smyčcové nástroje)

8 (bicí nástroje, akordeon, kytara, klavír)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Komorní hra je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v souboru a uplatnili se jako komorní hráči a vedoucí hráči skupiny. Učí interpretačním dovednostem potřebným pro hru v komorním souboru, seznamuje s komorní literaturou a učí zásadám profesní etiky práce v komorním souboru. Osvojuje si zásady správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení souborů a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v komorním souboru
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- pracovat s odbornou literaturou (partiturou, komorní literaturou)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do třech nejvyšších ročníků. Jde o repertoár komorních skladeb, který je volen s ohledem na složení souborů tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli stylová období od (renesance) baroka po současnou tvorbu a osvojili si specifika správné interpretace, včetně historicky poučené interpretace staré hudby a interpretace hudby soudobé. Pensum učiva pro každý ročník: dvě rozsáhlejší (cca 15 minuta více) závažné skladby různých slohových období, v případě zařazení méně náročných (nebo) kratších skladeb tři až čtyři skladby.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu komorní hra k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru a k souboru smyčcových/dechových nástrojů, a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4., 5. a 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučovací lekce probíhají formou zkoušek souboru. Výuka je zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na (školním) koncertě. Studovaný repertoár žákům učitel blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Komorní soubor je při studování repertoáru veden pedagogem, zároveň je ponechán žákům prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru a žáci též sami soubor vedou. Je kladen důraz na smysl pro skupinové hraní (souhru) a zvukový kompromis, rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy v ansámblu, tedy především sluchově se orientovat a účastnit se týmově na koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesu. Učitel vychází jak z možností souboru jako celku, tak z individuálních dispozic žáků.

Pedagog vede žáky tak, aby se postupně ve všech parametrech úroveň jejich dovedností, kvalita hry, souhry, vystupování a přístupu k práci zvyšovala. Ve 4. ročníku si žáci osvojí na snadnějším repertoáru všechny základní návyky a dovednosti nezbytné pro komorní hru. V 5. a 6. ročníku pak v náročnějším až velmi náročném repertoáru tyto návyky a dovednosti rozvíjejí a prohlubují tak, aby na konci studia byli již plně vybaveni pro dráhu komorního hráče.

Komorní soubory jsou tvořeny žáky téhož ročníku. Výjimky může povolit pouze ředitel školy

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje koncertní vystoupení souborů a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast souborů na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Domácí pravidelná příprava (samostatné studium partů komorních skladeb) je ale nezbytnou součástí vzdělávání. Jako příprava k výuce jsou také nezbytné samostatné zkoušky komorních souborů bez přítomnosti pedagoga, které se konají zpravidla v učebnách školy. Učitel dává k přípravě žákům návod

tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Komorní soubory mohou být sestavovány i tak, že hlasy jsou obsazeny vícenásobně. Výuka komorní hry se koná i v případech, kdy nejsou aktuálně, např. pro nemoc, přítomni všichni žáci a chybí interpreti některých partů (hlasů) studované komorní skladby. Pedagog má pro takové případy připraven program.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně, důraz je kladen na praktické zvládnutí učiva, přístup k předmětu, osvojování si profesní etiky, pohotovost a rozvíjejí smyslu pro souhru.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy a aplikují se následovně: vedle technické stránky a souhry se hodnotí i výraz, přesvědčivost pojetí, temperament a citlivost podání, stylovost apod. Hodnotí se též celkový přístup žáka k práci v předmětu a průběžné plnění studijních povinností (profesní etika), pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky i úroveň (pódiového) vystupování při zkoušce či na koncertech. **Nejsou hodnoceny soubory, nýbrž jednotliví žáci.**

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

(3. -) 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje bezchybně a v souhře s ostatními členy souboru svůj part - rozliší, kdy má doprovodný part a kdy sólový, a přizpůsobí tomu správně interpretaci - správně reaguje na hru spoluhráčů a na gesta vedoucího souboru - je zkoncentrován a připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - má správné posazení a držení těla při hře	Méně náročné komorní skladby, například instruktivní skladby 19. a 20. století nebo skladby z období baroka a klasicismu. Příklady repertoáru dle druhu hudebního nástroje: J. Haydn - rané kvartety, W. A. Mozart - rané kvartety (např. Kvartet G dur KV 156), díla českého klasicismu J. Haydn (Divertimenta), L. Boccherini - Tria op. 38, J. G. Albrechtsberger - Tria op. 9, díla českého klasicismu SMYČCOVÉ KVARTETO

- vypracovává party (prstoklady, smyky) - vystihuje styl a obsah díla, sjednocuje tvorbu tónu se spoluhráči - správně intonuje (ladí) a přispívá k zvukové vyváženosti, jednotnému intonačnímu cítění, - ovládá společné nádechy (smyky) a zvládá oční kontakt mezi hráči - je odpovědný vůči spoluhráčům - zvládá vystupování před publikem	J. Haydn - rané kvartety, W. A. Mozart - rané kvartety (např. Kvartet G dur KV 156), díla českého klasicismu SMYČCOVÉ TRIO J. Haydn (Divertimenta), L. Boccherini - Tria op. 38, J. G. Albrechtsberger - Tria op. 9, díla českého klasicismu J. Bažant – Musica serena (ak.+kytara), J. Ceremuga – Čtyři obrázky (ak.+klarinet), Z. Hůla – Divertimento (housle+kytara+ak.), J. Matys – Poetické věty (housle+kytara+ak.), J. Teml – 4 malé studie (housle+kytara+ak.), Malá galerie (ak.+cello), J. Feld – Miniatury (housle+kytara+ak.), J. Truhlář – Trio (housle+kytara+ak.), Kontroverze a Skizzy op.48 (ak.+kytara), Scherzo (ak.+smyčc.kvarteto), P. Fiala – Hudba (ak.+bicí), Capriccio (housle+ak.), Metamorfózy (kytara+ak.), Kontrasty (housle+kytara+ak.), Flos et ventus (ak. + zpěv), Studijní pensum za školní rok: 4 skladby B. Lylloff - Duetta pro 2 malé bubny K. Palier - Duetta pro tympány a MB O. Balász - Osm trií pro bicí nástroje S. Fink - Duetta pro 2 malé bubny M. Veselý - Souhra pro tympány a soupravu W. Hiller - Katalog fur Schlagzeug M. Mihalovici – Improvisations S. Fink – Toccatina P. Petite – Salmigondis J. Délevluse - Cingne piéces bréves K.H.Koper - Percusiv Period

	S. Havelka - Skrytá Mana a bilý kamének S. Fink - Jeux pour quatre S. Havelka - Se zvučnými činely O. Lacerda - Trés Miniatures Brasilieras S. Leonard - Fanfare and Allegro S. Miracle - Four rudimental twists S. Jelínek - Quatro episodi S. Baudo - Trois dances paienes

Pololetní zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku nebo jedna rozsáhlejší, celkem nejméně 10 minut

Ročníková zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku (jiné než v 1. pololetí) nebo jedna rozsáhlejší (jiná než v 1. pololetí), celkem nejméně 10 minut

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje bezchybně a v souhře s ostatními členy souboru svůj part - spolehlivě rozliší, kdy má doprovodný part a kdy sólový, a přizpůsobí tomu správně interpretaci - správně reaguje na hru spoluhráčů a na gesta vedoucího souboru	Technicky obtížnějších komorní repertoár z období romantismu a 20. století. Příklady repertoáru (5. I 6. ročník): SMYČCOVÉ KVARTETO závažnější díla klasicismu, např. L. van Beethoven - šest Lobkovických kvartetů op. 18 F. Schubert, A. Dvořák, případně 20. století SMYČCOVÉ TRIO

- je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - vystihuje styl a obsah díla, sjednocuje tvorbu tónu se spoluhráči - správně intonuje (ladí) a přispívá k zvukové vyváženosti, jednotnému intonačnímu cítění, - vede jasnými gesty a odbornou komunikací komorní soubor jako vedoucí hráč - je odpovědný vůči spoluhráčům - zvládá spolehlivě vystupování před publikem	závažnější díla klasicismu, např. L. van Beethoven - Pět trií op. 9, Serenáda op. 8, W. A. Mozart - Trio KV 563 F. Schubert - Trio D471, J. Sibelius, případně 20. století Volba repertoáru vychází ze složení souborů a ze schopností a vyspělosti jednotlivých hráčů i souboru jako celku. Vzhledem k obrovskému množství možných nástrojových kombinací s klavírem a z nich vycházejících repertoárových možností se tyto osnovy omezí pouze na obecné repertoárové okruhy tohoto předmětu na příkladu nástrojové kombinace klavír – smyčcové nástroje. Studium náročnějších komorních skladeb všech slohových období od renesance až po současnost **Volí se vždy nejméně dvě náročné (závažné) skladby, případně jejich části, nejméně dvou různých stylových období těchto typů:** <u>dua klavír – smyčcový nástroj (housle)</u> ***sonáty,*** *např. L. van Beethoven: Sonáta pro klavír a housle F dur op. 24 „Jarní“* ***koncertní*** *(komorní)* ***dua,*** *např. B. Smetana: Z domoviny* <u>klavírní trio klasického obsazení (klavír, housle, violoncello)</u> *např. L. van Beethoven: Klavírní trio c moll op. 1, č. 3;* *J. Suk: Trio c moll op. 2* <u>klavírní kvarteta klasického obsazení (klavír, housle, viola, violoncello)</u> např. *L. van Beethoven: Klavírní kvartet Es dur op. 16;* *B. Martinů: Klavírní kvartet* <u>klavírní kvinteta klasického obsazení (klavír + smyčcové kvarteto</u> J. L. Dusík: Klavírní kvintet f moll op. 41; J. Brahms: Klavírní kvintet f moll op. 34 <u>klavírní kvinteta jiného obsazení (klavír, housle, viola, violoncello, kontrabas)</u> F. Schubert: Klavírní kvintet A dur „Pstruh“ op. 114 V. Trojan – Císařův slavík, Princ Bajaja (housle+kytara+ak.), P. Trojan – Variace na téma a počest

	V.Trojana (housle+kytara+ak.), Imprese (ak.+bicí+klavír), Baletní scény)ak.+smyčc.kvarteto), E. Douša – Introdukce a tango (flétna+kytara+ak.), Imaginace (ak.+bicí), Čtyři jazzové studie (ak.+viola), J.Kapr- Circuli (ak.+housle), Sonatina (ak.+smyčc.trio), *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby* S. Gubaidulina – In croce (ak. + vcello), Silenzio (ak.+housle+cello), I. Yun – Concertino (ak.+smyčc.kvarteto), Intermezzo (ak.+cello), T. Lundquist –Duell (ak.+bicí), Bewegungen (ak.+smyčc.kvarteto), M. Seiber-Intridukce a allegro (ak.+cello), M.Kagel-Tango Aleman (ak.+viola+klavír+soprán). *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby* J. Beck - koncert pro timpani a bicí ensemble O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeug W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje T.Martinen – Loitsu Svatopluk Havelka 312. Azusa str. L.A. A. Jolivet - Suite en Concet K. Abe - Marimba spiritual O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeng W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje T.Martinen – Loitsu Morice Ohana – 7 baletních etud T. Lundquist – Duel E. Douša – Trio pro acc., cb. a perc. P. Fiala - Čtyři miniatury pro akordeon a bicí nástroje Pavel Trojan – Tančící kvartet, Baletní scény, Imprese

Pololetní zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku nebo jedna rozsáhlejší, celkem nejméně 15 minut

Ročníková zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku (jiné než v 1. pololetí) nebo jedna rozsáhlejší (jiná než v 1. pololetí), celkem nejméně 15 minut

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - interpretuje svůj part v precizní souhře, dynamické a výrazové propracovanosti, zvukové a barevné vyváženosti a s bohatými výrazovými prostředky a se smyslem pro styl a obsah díla - spolehlivě s velkou tvořivostí reaguje na hru spoluhráčů a na gesta vedoucího souboru - hraje party ve složitějším, netradičním notovém zápisu - významnou měrou se podílí na vytváření koncepce společné interpretace díla - vede jasnými gesty a odbornou komunikací komorní soubor jako vedoucí hráč popřípadě jako sólista - přistupuje k práci s vědomím svého podílu na uměleckém růstu souboru - pomáhá ostatní svými schopnostmi a zkušenostmi - zvládá pódiové vystupování na již profesionální úrovni	Technicky náročný a obsahově závažný komorní repertoár s důrazem na období 20. století. Skladby současné a z 2. poloviny 20. století se složitějším, netradičním notovým zápisem. Příklady repertoáru: SMYČCOVÉ KVARTETO závažnější díla klasicismu, např. L. van Beethoven - Razumovské kvartety, W. A. Mozart - Pruské kvartety B. Smetana, L. Janáček, vrcholný romantismus a impresionismus, 20. století, současnost SMYČCOVÉ TRIO díla romantismu, 20. století a současnosti, např. F. Schubert - Trio D581, M. Reger, E. Ysaye, P. Hindemith, E. von Dohnányi, B. Martinů, terezínští autoři, Z. Lukáš Volba repertoáru vychází ze složení souborů a ze schopností a vyspělosti jednotlivých hráčů i souboru jako celku. Vzhledem k obrovskému množství možných nástrojových kombinací s klavírem a z nich vycházejících repertoárových možností se tyto osnovy omezí pouze na obecné repertoárové okruhy tohoto předmětu na příkladu nástrojové kombinace klavír – smyčcové nástroje. Studium náročnějších komorních skladeb všech slohových období od renesance až po současnost **Volí se vždy nejméně dvě náročné (závažné) skladby, případně jejich části, nejméně dvou**

	různých stylových období těchto typů: dua klavír – smyčcový nástroj (housle) ***sonáty,*** *např. L. van Beethoven: Sonáta pro klavír a housle F dur op. 24 „Jarní“* ***koncertní*** *(komorní)* ***dua,*** *např. B. Smetana: Z domoviny* klavírní trio klasického obsazení (klavír, housle, violoncello) *např. L. van Beethoven: Klavírní trio c moll op. 1, č. 3;* *J. Suk: Trio c moll op. 2* klavírní kvarteta klasického obsazení (klavír, housle, viola, violoncello) např. *L. van Beethoven: Klavírní kvartet Es dur op. 16;* *B. Martinů: Klavírní kvartet* klavírní kvinteta klasického obsazení (klavír + smyčcové kvarteto J. L. Dusík: Klavírní kvintet f moll op. 41; J. Brahms: Klavírní kvintet f moll op. 34 klavírní kvinteta jiného obsazení (klavír, housle, viola, violoncello, kontrabas) F. Schubert: Klavírní kvintet A dur „Pstruh“ op. 114 V. Trojan – Císařův slavík, Princ Bajaja (housle+kytara+ak.), P. Trojan – Variace na téma a počest V.Trojana (housle+kytara+ak.), Imprese (ak.+bicí+klavír), Baletní scény)ak.+smyčc.kvarteto), E. Douša – Introdukce a tango (flétna+kytara+ak.), Imaginace (ak.+bicí), Čtyři jazzové studie (ak.+viola), J.Kapr- Circuli (ak.+housle), Sonatina (ak.+smyčc.trio), *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby* S. Gubaidulina – In croce (ak. + vcello), Silenzio (ak.+housle+cello), I. Yun – Concertino (ak.+smyčc.kvarteto), Intermezzo (ak.+cello), T. Lundquist –Duell (ak.+bicí), Bewegungen (ak.+smyčc.kvarteto), M. Seiber-Intridukce a allegro (ak.+cello), M.Kagel-Tango Aleman (ak.+viola+klavír+soprán). *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby*

	J. Beck - koncert pro timpani a bicí ensemble O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeug W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje T.Martinen – Loitsu Svatopluk Havelka 312. Azusa str. L.A. A. Jolivet - Suite en Concet K. Abe - Marimba spiritual O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeng W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje T.Martinen – Loitsu Morice Ohana – 7 baletních etud T. Lundquist – Duel E. Douša – Trio pro acc., cb. a perc. P. Fiala - Čtyři miniatury pro akordeon a bicí nástroje

Pololetní zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku nebo jedna rozsáhlejší, celkem nejméně 15 minut, musí být zastoupena soudobá skladba

Ročníková zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku (jiné než v 1. pololetí) nebo jedna rozsáhlejší (jiná než v 1. pololetí), celkem nejméně 15 minut

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na bicí nástroje

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	6	6	6	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Orchestrální hra je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět vede k rozvoji orchestrálního interpretačního myšlení, k dovednostem potřebným pro hru v orchestru, seznamuje prakticky s orchestrální literaturou. Prostřednictví hry v orchestrálním souboru vede také k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby a osvojení zásad profesní etiky při práci v orchestru. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení školních orchestrů a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách. V rámci tohoto předmětu žáci absolvují povinné pensum umělecké praxe ve školních orchestrech.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v orchestrálním souboru
- respektovat autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin
- vystupovat na veřejnosti
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v orchestrálním souboru a uplatnili se jako orchestrální hráči a vedoucí hráči skupiny. Orchestrální repertoár, který je volen tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli stylová období od (renesance) baroka po současnou tvorbu s důrazem na repertoár období klasicismu, romantismu (a na něj navazujících směrů), moderních směrů a na současný repertoár. Žáci si osvojují specifika správné interpretace, včetně historicky poučené interpretace staré hudby a interpretace hudby soudobé. Nepominutelnou částí je

česká orchestrální literatura, jako např. Smetanova Má Vlast (či její části), Dvořákova Novosvětská symfonie, tvorba Janáčka, Martinů a skladby současných českých autorů.

Výuka zahrnuje také témata týkající se zásad práce orchestru, režimu zkoušek apod.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám *zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru a ke studiu orchestrálních sól, a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4., 5. a 6. ročníku po **šesti** hodinách týdně.Žáci se napříč ročníky stávají členy školního orchestru (orchestrů), předmět je realizován formou orchestrálních zkoušek (zpravidla nejprve zkoušek dělených, pak tzv. „tutti“ zkoušek), generálních zkoušek a koncertních vystoupení. Výuka bude zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na koncertním vystoupení. Studovaný repertoár žákům učitel (dirigent) blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových a vysvětlí zásady správné interpretace. Bude kladen důraz na rozvoj profesních návyků nezbytných pro práci v orchestru, smysl pro skupinové hraní (souhru), zvukový kompromis a rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy jak ve skupině tak orchestru.

Výuka bude zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a její součástí budou **koncertní vystoupení** s minimálně třemi různými dramaturgiemi za školní rok. Koncertní vystoupení zahrnují vystoupení na koncertech, soutěžní vystoupení, účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách, školní umělecké zájezdy, natáčení ve studiu apod.

V tomto předmětu žáci realizují **uměleckou praxi**. Umělecká praxe se koná formou koncertních vystoupení a jim předcházejících hlavních a generálních zkoušek. Může se uskutečňovat i o prázdninách. Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele - dirigenta. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Domácí pravidelná příprava (samostatné studium partů) je ale nezbytnou součástí vzdělávání. Výuka bude realizována v symfonickém orchestru a v dalších orchestrálních tělesech, jako např. v tzv. „barokním orchestru“, případně v orchestru zaměřeném na soudobou hudbu apod. Tím zároveň budou zohledněny individuální zájmy a preference žáků. Nejméně jeden školní rok bude ale žák absolvovat v symfonickém orchestru.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Probíhá průběžně, hodnotí se praktické zvládnutí učiva, kvalita hry po stránce technické i výrazové, dovednost souhry, nástupů, reakce na gesto, doladění, kvalita interpretačního výkonu a úroveň společenského a uměleckého vystupování na koncertních vystoupeních. Důraz se bude klást na pracovní disciplínu v průběhu zkoušek, průběžné včasné a kvalitní plnění studijních povinností, nastudování partu již před první zkouškou, přítomnost již na začátku zkoušky, celková ukázněnost a koncentrace.

Před první orchestrální zkouškou k určitému koncertnímu programu bude ověřena znalost partů. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin (orchestrálních zkoušek) učitel (dirigent) žáka pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí vyjádřeno klasifikací se uskutečňuje **po** zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - čte z listu svůj part - hraje svůj part a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - ladí (dolaďuje se správně s hráči ve skupině a orchestrem) - je včas ve zkoušce a ukázněně pracuje - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá pódiové vystupování v orchestru - spolupracuje při souhře - čte v různých klíčích - čte v transpozicích	Zásady orchestrální práce Režim a průběh zkoušky Povinnosti vedoucího skupiny, koncertního mistra Pracovní disciplína orchestrálního hráče Zásady pódiového vystupování s orchestrem Hra podle dirigenta – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny. Repertoár: Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák,) k hudbě 20. století (Janáček,Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace)

- čte transpozice - vypracovává party (prstoklady, smyky) - řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin	Principy operní hudby (recitativy)

5. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - pohotově čte z listu svůj part - hraje svůj part a bezpečně se orientuje v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - spolehlivě ladí - spolehlivě se řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertního vystoupení - spolupracuje při souhře - čte spolehlivě v různých klíčích - čte spolehlivě v transpozicích - vypracovává party (prstoklady, smyky) - zvládá úkoly vedoucího skupiny, koncertního mistra - hraje orchestrální sóla	Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák) k hudbě 20. století (Janáček, Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - pohotově čte z listu svůj part - hraje svůj part a bezpečně se orientuje v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - spolehlivě ladí - spolehlivě se řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertního vystoupení - spolupracuje spolehlivě při souhře - čte spolehlivě v různých klíčích - čte spolehlivě v transpozicích - vypracovává samostatně party (prstoklady, smyky) - zvládá úkoly vedoucího skupiny, koncertního mistra - hraje spolehlivě orchestrální sóla	Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák) k hudbě 20. století (Janáček, Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na bicí nástroje

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura hlavního oboru

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	-	-	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura hlavního oboru jsou předmětem odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru, dějin hudby, dějepisu a nauky o nástrojích, prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s literaturou nástroje žákova zaměření a dějinami, vývojem a stavbou tohoto nástroje a předmět tak vede ke komplexnějšímu pohledu na hudební nástroj žákova zaměření a jeho literaturu. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka a hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- znali historii a vývoj zvoleného oboru (zaměření)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do 5. ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se hudební literatury pro nástroj žákova zaměření a dějin, vývoje, stavby a údržby tohoto hudebního nástroje.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou úzké k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), zde zejména v tématu týkající se instruktivní literatury nástroje a tématu údržby nástroje, k hlavnímu oboru, orchestrálním partům (sólům) respektive hře z listu a improvizaci, dějinám hudby, dějepisu a nauce o nástrojích.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a zejména schopnost jejich aplikace. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka ve vyučování.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého odborného zaměření – sestaví dramaturgii koncertu ze skladeb pro svůj nástroj z různých slohových období – vyjmenuje a charakterizuje významné skladby a autory jednotlivých slohových období z oblasti sólové, komorní, orchestrální a instruktivní literatury svého nástroje – slohově zařadí i dosud neznámou skladbu pro svůj nástroj – popíše a vysvětlí historii svého nástroje – popíše stavbu svého nástroje, vyjmenuje významné výrobce a typy nástrojů a srovná jejich vhodnost z hlediska využití pro pedagogickou práci a pro koncertní praxi – popíše postupy správného zacházení a	předchůdci hudebního nástroje (dle odborného zamření žáka) vznik a vývoj nástroje stavba a údržba nástroje typy nástroje, výrobci nástroje sólová, komorní, orchestrální a instruktivní literatura jednotlivých slohových období včetně současné literatury využití nástroje v různých žánrech historie výuky hry na nástroj včetně historie této výuky na Pražské konzervatoři

údržby nástroje – uvede významné pedagogy a interprety nástroje – popíše historii svého oddělení na Pražské konzervatoři, uvede specifika, významné pedagogy a absolventy	

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na bicí nástroje

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Klavírní praktikum

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	-	-	-	3

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Pojetí předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Cílem předmětu je získání elementární klavírní techniky, která žáku umožní doprovázení zpěvu nebo svého nástroje při své pedagogické činnosti. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu mu budou rovněž účinnou pomůckou při studiu vlastního repertoáru.

Zvlášť úspěšní posluchači mohou z předmětu Klavírní praktikum složit maturitní zkoušku. Obsah zkoušky : 1 nebo 2 sólové náročnější skladby (hra zpaměti není podmínkou) a 1 klavírní doprovod sólisty. Skladby musí být různých stylových období. Celková délka skladeb 10 až 12 minut.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Skládá se ze stupnic, technických cvičení, etud, přednesových skladeb, doprovodu a hry podle akordových značek a reprodukce slyšených melodií.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu Klavírní praktikum k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování

si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům obsahového okruhu společný odborný základu, k předmětům odborné přípravy, zde zejména k hlavnímu oboru, a též k předmětům umělecko-pedagogické přípravy, zde zejména k Vyučovací praxi hlavního oboru (doprovody snazších skladeb studovaných v hlavním oboru).

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka je zaměřena na získání praktických dovedností ve hře na klavír. Učitel vychází z individuálních dispozic žáka. Vedle názorně demonstračních metod se uplatňuje verbální popis a zdůvodnění konkrétního postupu, vysvětlení způsobu řešení technického problému apod. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod.

Doporučuje se do výuky zařazovat prezentaci výsledků práce žáka na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy, ať už sólovým vystoupením nebo tak, že žák doprovází na klavír (korepetuje) svého spolužáka při interpretaci snadnějších skladeb.

Vzhledem k povaze tohoto praktického předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ke zvládnutí učiva je požadováno každodenní cvičení na klavír, ale výsledky musejí být pod pravidelnou kontrolou učitele v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vzdělávání vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. U technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka (vyrovnanost, artikulace, rytmus, apod.), u přednesového repertoáru pak vedle technické stránky správnost frázování, kvalita tónu, vyjádření hudebního obsahu, výraz, přesvědčivost podání a kreativita. V případě (improvizovaného) doprovodu písně (též podle značek) se hodnotí pohotovost, dále pak vhodnost a bohatost harmonie, v případě doprovodu z not (korepetice) se vedle technického a přednesového zvládnutí hodnotí též souhra se sólistou.

Hodnotí se také celkový přístup žáka k předmětu během školního roku, snaha, píle, zaujetí, osvojení správných pracovních návyků a zásad profesní etiky.

Žák je hodnocen také průběžně v každé vyučovací hodině. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá základy klavírní techniky, sezení u klavíru, držení ruky - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - interpretuje jednoduchou skladbu - dbá na rytmus, základní dynamiku a artikulaci - hraje základy doprovodu i podle akordických značek (hlavní kvintakordy)	seznámení s nástrojem, základy hry na klavír, elementární nástrojové dovednosti a návyky stupnice dur i moll a akordy tříhlasé klavírní škola pro začátečníky snadné etudy a přednesové skladby improvizace jednoduchého doprovodu

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - ovládá hru na klavír v míře odpovídající požadavkům učiva - hraje jednoduchou polyfonní skladbu - používá základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - ovládá základy doprovodu i podle akordových značek s použitím hlavních harmonických funkcí a septakordů - hraje z listu hudební text elementárního stupně obtížnosti na jedné notové osnově v houslovém i basovém klíči (např. čtyřruční literaturu)	stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a základní kadence snadné etudy, např. Album etud I. a Czerny op. 261 jednoduché barokní skladby, např. Baroko I, II jednoduché skladby období klasicismu, romantismu a 20. století improvizace doprovodu dle akordických značek

	hra z listu

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - ovládá hru na klavír v míře odpovídající požadavkům učiva - hraje náročnější polyfonní skladby a rozlišuje vedení hlasů - používá širší hudebně výrazové prostředky - využívá širokou škálu dynamiky - hraje hudební ozdoby - hraje klasicistní a romantické skladby větších forem - hraje skladby 20. století a soudobé skladby - hraje čtyřruční skladby - ovládá základy doprovodu i podle akordových značek s použitím hlavních i vedlejších harmonických funkcí a septakordů - hraje z listu hudební text elementárního stupně obtížnosti na dvou notových osnovách (např. čtyřruční literaturu) - reprodukuje jednoduché slyšené melodie	stupnice dur i moll rovným pohybem (kombinovaně), čtyřhlasé akordy a rozšířená kadence technicky náročnější etudy, např. obtížnější z Czerny op. 261 nebo Dvořák: Jazzové etudy barokní skladby, např. J.S.Bach: Malá preludia skladby období klasicismu, romantismu, 20. století a soudobé, např. Benda: Sonatina, Beethoven: Bagatela, Smetana: Vzpomínka, Grieg: Valčík, Satie: Gnossiennes, Martinů: Loutky improvizace doprovodu písně i dle akordických značek reprodukce jednoduché slyšené melodie čtyřruční hra

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na bicí nástroje

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Metodika HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí hudebně pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci uměleckého pedagoga. Zaměřuje se na teoretickou stránku výuky ve hře na nástroj a seznamuje žáky s metodami výuky hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi* a komunikativní kompetence, zde zejména kompetence *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci* a kompetence *formulovat své myšlenky srozumitelně.*

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), na jehož učivo z 5. ročníku je bezprostředně navazováno v tom smyslu, že zde se zejména teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, a k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáci formou referátů zpracují doporučenou literaturu zabývající se výukou hry na nástroj apod. a v hodinách budou formou diskuse probírat názory jednotlivých autorů na danou problematiku v konfrontaci s vlastními zkušenostmi z výuky hlavního oboru.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Důraz je kladen na osvojení si teoretických poznatků nezbytných k rozvoji dovedností učit a naučit, ukázat a vysvětlit, komunikovat s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého studijního zaměření - Popíše (talentové) předpoklady ke hře na hudební nástroj, skladbě či dirigování, vysvětlí, v čem spočívají - popíše postup při zjišťování předpokladů ke hře na hudební nástroj svého odborného zaměření	Předpoklady pro hru na nástroj, skladbu, dirigování Postupy při zjišťování předpokladů (vloh) ke hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření Příprava vyučovací lekce, první

- popíše metody nácviku základů hry na hudební nástroj - popíše přípravu vyučovací lekce - popíše metody nácviku stupnic - popíše metody nácviku etud - popíše metody nácviku přednesových skladeb - popíše metody nácviku vyspělejších technických aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření - popíše přípravu žáka na vystoupení, vybere a sestaví žákovi vhodný repertoár - vyjmenuje důležité školy hry na svůj nástroj a popíše jejich přednosti a eventuální nedostatky - uvede příklady vhodné instruktivní a přednesové literatury různých období pro žáky ZUŠ různé úrovně a pro žáky konzervatoře - vyjmenuje hlavní typy chybných návyků a vysvětlí postupy při jejich odstraňování - uvede přehled pedagogické dokumentace, popíše chod umělecké školy - uvede příklady důležitých typů či výrobců nástrojů a vysvětlí vhodnost těchto nástrojů pro žáky a popíše zásady jejich správné údržby - vypracuje referát k problematice výuky hry na nástroj	vyučovací hodina Základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření *(správné držení těla, držení nástroje, tvoření tónu, práce s dechem, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atp.)* Metody nácviku vyspělejších aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření Nácvik stupnice, nácvik etudy Nácvik přednesové skladby Nácvik taktovací techniky Odstraňování chybných návyků Průpravná kompoziční cvičení Příklady instruktivní a přednesové literatury Přehled (a vývoj) školy hry na nástroj žákova odborného zaměření Příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace Vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady), Přehled nástrojů vhodných pro začátek výuky i pro vyspělejší žáky, údržba hudebních nástrojů

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na bicí nástroje

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe hlavního oboru rozvíjí praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Učí uplatňovat poznatky z metodiky nástroje, hudební pedagogiky, psychologie, dějin a literatury nástroje a hlavního oboru ve výuce hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Z klíčových kompetencí jde o rozvoj kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák při práci s žákem (modelem) podle svého odborného zaměření: – provede zjištění předpokladů ke hře na hudební nástroj nebo ke skladbě – předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, práci s dechem, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atd. – předvede, vysvětlí a nacvičí různé způsoby artikulace, úhozy, smyky, polohy, legato, staccato, sautille, vibrato, hru polyfonie, přechody přes struny, spojení levé a pravé ruky, pedalizaci atp. – předvede, vysvětlí a nacvičí etudu – předvede, vysvětlí a nacvičí přednesovou skladbu (jejich části) – předvede a vysvětlí na konkrétní skladbě výrazové a interpretační odlišnosti různých stylových období – vybere a sestaví vhodný repertoár pro koncert či soutěž – vyplní z cvičné hodiny pedagogickou dokumentaci – uvede základní právní předpisy pro oblast školství – zadá žákovi vhodný úkol z hlediska skladby (improvizaci, kompozici drobné věty apod.), opraví chyby	postupy při zjišťování předpokladů ve hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření či ke skladbě příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj metody nácviku technických aspektů (od základních po vyspělejší) hry na nástroj žákova odborného zaměření nácvik stupnice, nácvik etudy nácvik přednesové skladby odstraňování špatných návyků příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady)

Aktualizace k 1. 9. 2020 **MgA. Petr čech, Art.D.**

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na cembalo

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na cembalo*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	str.	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
				I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor[2]	**3**	HLO	3	3	3	3	3	3	**18**
PPF	Varhanní pozitiv[3]	**13**	VAP	-	1	1	-	-	-	**2**
PPF	Barokní orchestr	**17**	BAO	-	-	-	6	6	6	**18**
PPF	Interpretační seminář	**22**	ISE	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Improvizace a hra generálbasu[4]	**24**	IHG	-	1	1	1	1	-	**4**
PPF	Nauka o varhanách	**29**	NAV	-	1	-	-	-	-	**1**
PPF	Dirigování	**32**	DIR	-	-	-	1	1	1	**3**
PPF	Dějiny a literatura cembala	**34**	DLHO	-	1	1	-	-	-	**2**
PVT	Český jazyk		CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura		LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk		AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[5]		AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka		ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis		D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika		IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova		TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace		INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv[6]		SBZ	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Harmonie		HAR	3	2	-	-	-	-	**5**
POP	Moderní harmonie		MHA	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Hudební formy		FOR	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Analýza skladeb		AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt		KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích		NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby		DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny hudby spec.		DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny moderní hudby		DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny umění		DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce		TAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě		ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management		HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum[4]	**37**	KLP	-	1	1	1	-	-	**3**
PPP	Pedagogika a psychologie		PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie		HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy		DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	**43**	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	**46**	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem			**26**	**34**	**32**	**32**	**27**	**24**	**175**
								Uměleck á praxe	*Uměleck á praxe*	
								1 týden	*1 týden*	

*[1] **PPF** – předmět profilový, **PVT** – předmět všeobecné teorie, **POP** – předmět odborné přípravy, **PPP** – předmět pedagogické přípravy*
[2] Je-li žák absolventem zaměření „hra na klavír“, „hra na varhany“ nebo „hra na akordeon“, má 2 hodiny týdně
[3] Je-li žák absolventem zaměření „hra na varhany“, tento předmět nemá
[4] Je-li žák absolventem zaměření „hra na klavír“ nebo „hra na varhany“, tento předmět nemá
[5] Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele
[6] Spojený II., III. a IV. ročník

Informace o dalších předmětech PVT, POP a PPP jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Zaměření: Hra na cembalo

Název vyučovacího předmětu: Hlavní obor - Hra na cembalo

Počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Platnost: od 1.9.2013

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor - hra na cembalo je stěžejním vyučovacím předmětem, rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učí žáky v individuálních hodinách hře na cembalo, tj. interpretačním dovednostem potřebným k zvládnutí hry na tento nástroj na profesionální úrovni. Pod vedením učitele a též samostatným cvičením nastudují žáci repertoár, poznají technickou a přednesovou literaturu, soudobé trendy v rozvoji cembalové hry a osvojí si pracovní návyky a zásady profesní etiky.

Charakteristika učiva

Metodika hry na cembalo je zaměřena na praktické zvládnutí teoretických poznatků o hudbě 17. a 18. století a dále pak o hudbě soudobé, zvláštní důraz je kladen na specifika jednotlivých národních škol a stylovou interpretaci.

V technické oblasti je žák veden ke zvládnutí všech základních forem techniky - tvoření tónu, prstovou

techniku, vedení basové linie, metro-rytmické vnímání tanců, polyfonní myšlení, harmonické myšlení, melodické ozdoby a další segmenty. Hudebně výrazová složka je rozvíjena pomocí dynamiky (registrace), frázování a agogiky. Žák je veden k tomu, aby se postupně spolehlivě orientoval v odlišnostech slohových období, národních škol a v dobové interpretaci. Výuka všech segmentů hry je realizována na kvalitní interpretaci instruktivní literatury, při studiu sólových i komorních děl. Prostředkem k tomu je individuální péče o růst technických schopností a postupné tříbení úhozových kvalit a stylového cítění.

Osnovy stanoví pro každý ročník pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a přednést na pololetní nebo ročníkové zkoušce.

Přednesové skladby - volné formy (preludia non mesure, tocatty), variační formy, suity, sonáty, polyfonní skladby představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování; může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.* V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry *sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Praktický interpretační seminář, Komorní hra, Hra číslovaného basu, Hra na varhanní pozitiv, Dějiny a literatura hlavního oboru* apod. Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k uvedeným předmětům naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd. Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena k získání hráčských dovedností. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně-demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede (zahraje) dané úseky skladby, technický problém, vede ho („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze atd. Zároveň však ponechá žákovi prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru, zejména v případě koncertního repertoáru. Vede jej tak, aby podíl samostatné tvořivosti žáka se postupně v průběhu studia zvyšoval. Nechybí ale také slovní popis (vysvětlení) interpretace, způsobu řešení technického problému. Studovaný repertoár učitel žákovi také blíže teoreticky osvětlí, zařadí do souvislostí dobových, vysvětlí formu skladby apod. Významnou součástí výuky hlavního oboru je umělecká praxe, tj. koncertní vystoupení žáka. Praktické koncertní zkušenosti získá žák vystupováním na interních či veřejných koncertech na které je žák nominován svým pedagogem podle potřeby a rovněž však nejméně v rozsahu jednoho vystoupení za pololetí.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení studijních výsledků žáků probíhá v průběhu každé vyučovací hodiny, učitel je sděluje ústní formou. Toto hodnocení obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žák v průběhu výuky dopustil a pozitivní hodnocení interpretace zadaného učiva, které správně zvládl. Před koncem prvního a třetího čtvrtletí probíhá klasifikovaná hodina, na jejímž konci učitel žákovi sdělí dílčí průběžnou klasifikaci. Nezletilému žákovi ji zapíše do studijního výkazu tak, aby byli zákonní zástupci nezletilého žáka průběžně informováni o studijních výsledcích jejich dítěte**.** Každý žák i jeho zákonní zástupci v případě žákovy nezletilosti mohou tedy být včas a bezodkladně upozorněni na případné výrazné zhoršení studijních výsledků a potažmo i průběžného hodnocení během školního roku.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení komise jsou dána školním řádem školy. V případě hlavního oboru se aplikují následovně: u technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, tempo, artikulace apod.), u přednesových skladeb pak vedle technické stránky výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost apod. Dále se hodnotí celkový přístup k práci v hlavním oboru, pokrok či zhoršení od předchozí zkoušky i úroveň vystupování při zkoušce.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy (cvičení na hudební nástroj).

1. ročník

V prvním ročníku se žák seznamuje s nástrojem, jeho registračními možnostmi a tvorbou tónu (učí se používat drobný svalový aparát). Fixuje správné sezení u cembala. Pracuje na specifické cembalové technice a úhozu. Učí se zvládat základy prstové techniky, akordické a dvojhmatové (včetně starých prstokladů). Osvojuje si základy harmonického cítění a polyfonní hry (vedení basové linie). Seznamuje se s metro-rytmickým vnímáním tanců.

Výsledky vzdělávání	Učivo
• Žák • - hraje spolehlivě úhozová a technická cvičení a základní ornamentiku • - hraje drobné skladby odlišného charakteru tanečních, volných a variačních forem , kde aplikuje získané elementární návyky. Správně je interpretuje a vystihne charakter skladby. •	**Úhozová a technická cvičení.** Doporučená literatura - - **školy a metody**: M. Boxall - Harpsichord Method K. Rosenhardt - Amsterdam Harpsichord Tutor I, II R. Siegel - Apprendre a toucher le clavecin F. Couperin - L´art de toucher le clavecin M. Kroll - Playing the harpsichord expressively - **skladby**:

Výsledky vzdělávání	Učivo
	F. Couperin - Preludia non mesuré Fitzwilliam virginal book - variace, tance J. S. Bach - Malá preludia a fugy, Dvouhlasé invence, Tříhlasé sinfonie D. Scarlatti - Sonáty **- skladby 20. století** B. Bartók – Mikrokosmos (výběr), atp. Další skladby adekvátní technické a výrazové obtížnosti

Pololetní a ročníková zkouška:

Jedna drobná francouzská taneční suita nebo dvě preludia z L´Art de Toucher F. Couperina
Jedna skladba ve variační formě anglických virginalistů nebo jedna krátká skladba volné formy např. J. Pachelbela či Preludium non mesuré např. J. Dandrieaua
J. S. Bach: dvě Dvouhlasé invence a jedna Tříhlasá sinfonie nebo jiné dvě polyfonní skladby podobné technické úrovně (např. preludium a fuga, nebo tři části z taneční suity)
D. Scarlatti: dvě sonáty (zpaměti)
Uvedené výstupy jsou minimem pro všechny žáky. Náročnější literatura je možná.

2. ročník

Ve druhém ročníku student prohlubuje všechny znalosti ovládání svého nástroje na základě dosažených zkušeností. Prohlubuje metrorytmické vnímání při interpretaci tanců, harmonické vnímání, polyfonní myšlení a vedení basové linie. Učí se rozlišovat interpretaci skladeb různých stylových období a národních škol. Učí se základy starých prstokladů ve skladbách virginalistů a pracovat s jednoduššími faksimile. Hru stupnic, rozkladů a technických cvičení a etud zvládá v hodinách povinného klavíru.

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • - ovládá základní technické a výrazové prvky barokní hudby, různé typy úhozů, artikulaci, agogiku	**Instruktivní literatura** a) Úhozová cvičení, technická cvičení (dle individuálních potřeb žáka)

Výsledky vzdělávání	Učivo
• - orientuje se v ornamentice a prstokladech studovaných skladeb a ve hře arpegií • - ovládá hru z jednoduššího faksimile • - hraje bezchybně zpaměti požadované přednesové skladby • - spoluvytváří koncepci interpretace díla	b) Skladby ze 17. a 18. století **- nastudování drobných skladeb odlišného charakteru** (dop. lit.: M. Boxall – Harpsichord Method, F. Couperin – L´art de toucher le clavecin a další) - upevnění volné formy non mesuré preludia a toccaty (F. Couperin, J. J. Froberger, G. Frescobaldi) **- seznámení s barokními tanci** (dop. lit.): J. F. Dandrieu, L.Couperin, E. J. de La Guerre, M. Corette, D. Buxtehude, H. Purcell, Reinecke a další) - D. Scarlatti – Sonáty - J. S. Bach – Tříhlasé Sinfonie, Francouzské suity **- seznámení s hudbou virginalistů** – variace Fitzwilliam Virginal Book , atd. - **skladby 20. a 21. Století** - B.Bartók Mikrokosmos (výběr) Další skladby adekvátní technické a výrazové obtížnosti dle výběru učitele

<u>Pololetní zkouška a ročníková zkouška:</u>

Jedna skladba volné formy (toccata nebo preludium non mesuré)
Francouzská taneční suita (minimálně čtyři části)
D. Scarlatti: dvě sonáty (zpaměti)
J. S. Bach: dvě Tříhlasé sinfonie nebo tři části z Francouzské suity
Jedna skladba anglických virginalistů
Jedna skladba autora 20. století

3. ročník

Ve třetím ročníku student dále prohlubuje všechny znalosti ovládání svého nástroje. Upevňuje si smysl pro metrorytmickou stavbu tanců. Vědomě pracuje s dynamickými možnostmi cembala. Je veden k vnímání odlišností skladeb různých národních škol (Francie, Anglie, Německo, Itálie a další). Prohlubuje znalost použití a hry starých prstokladů, hry z faksimile a seznamuje se s hrou z méně běžných klíčů.

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • - hraje spolehlivě skladby technického charakteru ve virtuóznějším tempu • - ovládá učivem požadovanou techniku hry • - interpretuje bezchybně závažnější přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby • - spoluvytváří koncepci interpretace díla. •	Úhozová a technická cvičení (dle individuálních potřeb žáka, např. J. B. Cramer, C. Czerny) **Skladby 17. a 18. století:** Volné formy - preludia non mesuré (L. Couperin, F. Couperin) - toccaty (G. Frescobaldi, J. J. Froberger, M.Rossi) Preludia anglických virginalistů Taneční formy - anglických virginalistů a suity francouzských skladatelů (J. F.Dandrieu, L. Couperin, E. J. de La Guerre,M. Corette) J. S. Bach - Francouzské suity, Anglické suity Suity - G. F. Handel, D. Buxtehude Sonáty - D. Scarlatti Variační formy - J. Pachelbel, D. Buxtehude Programní skladby - výběr ze suit (F.Couperin, J.Ph. Rameau a další) Skladba českého autora 18. st. - J. A. Benda, J. A. Štěpán **Skladba autora 20. a 21. století** (výběr)

<u>Pololetní zkouška a ročníková zkouška:</u>

Jedna skladba volné formy (preludium non mesuré nebo toccata)

Taneční suita - G. F. Handel nebo J. S. Bach (tři až čtyři části)

D. Scarlatti nebo některý portugalský autor: dvě sonáty (zpaměti)

Jedna skladba variační formy

Dvě programní skladby - např. F. Couperin, J. Ph. Rameau

Dvě věty ze sonáty či menší jednovětá forma českého skladatele 18.stol. nebo jeho současníka

Skladba 20. nebo 21. století

4. ročník

Práce studenta ve čtvrtém ročníku vrcholí cca patnáctiminutovou maturitní zkouškou. Vzhledem k závažnosti této zkoušky je nutno dobře zvážit repertoár celého ročníku i ročníkové zkoušky, která se koná cca 2 až 3 týdny před maturitou a z jejíhož repertoáru je program pro maturitní zkoušku zpravidla vybírán. Ročníková zkouška zde slouží i jako ověření zvládnutí maturitního repertoáru, který by měl ukázat profil žákovy nástrojové zdatnosti v oblasti technické i hudební, a to prostřednictvím ukázek z více stylových období, a podle toho je také stanoven.

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • - hraje spolehlivě skladby virtuóznějšího charakteru • - ovládá učivem požadovanou techniku hry • - interpretuje stylově přednesové skladby, vystihne jejich charakter • - hraje bezchybně skladby požadované zpaměti • - spolehlivě interpretuje skladby s obligátním cembalem • - spoluvytváří koncepci a interpretaci díla	Úhozová a technická cvičení (dle individuálních potřeb žáka, např. J. B. Cramer, C. Czerny) **Skladby ze 17. a 18. století** J. S. Bach: Preludia a fugy z TK D. Scarlatti - Sonáty Skladba autora 18. století (J. A. Benda, J. A. Štěpán, C. Ph. E. Bach a další) J. Ph. Rameau: Pieces de clavecin en concert, nebo jiná obdobně těžká skladba s obligátním cembalem Taneční suita (J. J. Froberger, J. S. Bach, D. Buxtehude a další) Tocatta - (M. Rossi, B. Storace, J. J. Forberger, G.Frescobaldi a další)

Výsledky vzdělávání	Učivo
	Skladby autorů 20. a 21. století B. Martinů, J. Teml, Z. Lukáš a další Další skladby adekvátní technické a výrazové obtížnosti

Pololetní a ročníková zkouška:

J. S. Bach : Preludium a fuga z TK
D. Scarlatti: Sonáta (zpaměti)
Rychlá a pomalá věta z klasické sonáty nebo ze skladby s obligátním cembalem
Jedna skladba ve volné formě
Jedna přednesová skladba 20. nebo 21. století

Maturitní zkouška:

Výběr z programu ročníkové zkoušky v délce cca 12- 15 minut.

5. ročník

Pedagog vede žáka k samostatnému studiu, respektuje případně jeho výběr např. libovolné závažné skladby s obligátním cembalem. Repertoár může být volen s předstihem a s výhledem na absolutorium v příštím ročníku, možnou účast na konkurzu o absolutorium s orchestrem či přijímací zkoušky na vysokou školu, případně s ohledem na další perspektivní zaměření činnosti žáka. Vedle toho žák studuje předepsané učivo a rozšiřuje tak svůj umělecký obzor a technickou zdatnost.

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • - spolehlivě interpretuje rozsáhlejší skladby virtuózního charakteru, závažné cyklické skladby, skladby s obligátním cembalem či formy koncertu s	**Skladby 17. a 18.století** J. S. Bach: Preludia a Fugy z TK, nebo Toccata, nebo Partita

Výsledky vzdělávání	Učivo
doprovodem komorního obsazení nástrojů • - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb • - interpretuje hudební dílo stylově s přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem • - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem	Sonáty - D. Scarlatti, A. Soler Skladba autorů 18. století (J. A. Benda, J. A. Štěpán, C. Ph. E Bach, W. F. Bach, J. Haydn a další) J. Ph. Rameau: Pieces de clavecin en concert, nebo jiná obdobně těžká skladba s obligátním cembalem např. (houslové, flétnové, gambové sonáty J. S. Bacha) Skladba ve volné formě **Skladba autorů 20. a 21. století** - (B. Martinů, J. Rychlík, V. Kalabis) Další skladby adekvátní technické a výrazové obtížnosti dle výběru učitele

Pololetní zkouška a ročníková zkouška:

Dvě Preludia a fugy z TK nebo jiná polyfonní skladba na stejné úrovni
Jedna rozsáhlejší skladba velké formy tj. celá suita, sonáta, koncert, nebo variace
Jedna skladba virtuózního charakteru D. Scarlatti, A. Soler, J. Ph. Rameau a další
Jedna skladba s obligátním cembalem

6. ročník

Studium v tomto ročníku je zaměřeno především na přípravu absolventského výkonu, případně konkurz o vystoupení s orchestrem. Žák, který se připravuje na přijímací zkoušky na vysokou školu, může podle toho přizpůsobit repertoár.

U pololetní zkoušky je též nutno předvést ukázky programu absolventského koncertu. Komise na tomto základě určí, zda žák bude absolvovat formou recitálu, půlrecitálu či komisionálně.

Výjimečně je možné, aby v rámci programu absolventského výkonu zazněly i skladby, které žák již nastudoval v minulých ročnících a později se k nim vrátil a obohacené novými poznatky je na svém koncertu přednesl.

Program absolventského koncertu by měl obsahovat mj. virtuózní skladbu hranou zpaměti a jeho dramaturgie by měla být sestavena tak, aby v plné šíři odrážela schopnosti a uměleckou osobnost budoucího absolventa.

Výsledky vzdělávání	Učivo
• Zvládnutím a zpravidla veřejným provedením absolventského programu před odbornou komisí žák prokáže výsledky svého studia a svoje možnosti a schopnosti zapojit se do koncertní praxe.	Příprava absolventského koncertu (recitálu) v rozsahu 30 - 50 minut. Dramaturgie koncertu je zcela svobodná, může obsahovat i díla koncertantního charakteru, případně díla komorní ve spolupráci s dalšími interprety. Ve výjimečných případech - pokud např. student vykazuje po celou dobu studia mimořádné studijní výsledky nebo se úspěšně účastní interpretačních soutěží - může jeho absolventský výkon proběhnout formou samostatného celovečerního recitálu. Student má rovněž právo požádat o neveřejnou formu svého absolventského výkonu - pouze před příslušnou zkušení komisí. Každý student (pokud splňuje podmínky) má rovněž právo zúčastnit se po eventuální předchozí výběrové přehrávce na příslušném oborovém oddělení celoškolního konkurzu o absolventský koncert s orchestrem. Program je volen též s přihlédnutím k případným k požadavkům k přijímací zkoušce na vysoké školy.

Pololetní zkouška:

Žák přednese na pololetní zkoušce část svého absolventského programu (nejméně 15 minut). Zkušební komise ohodnotí výkon známkou a rozhodne o veřejné či interní formě absolutoria, případně o jeho rozsahu.

Vypracovala: Mgr. Edita Keglerová Ph.D.

Květen 2013

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na cembalo

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Varhanní pozitiv

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	1	-	-	-	2

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Jed o předmět s obsahového okruhu odborná příprava, který seznamuje žáka s hrou na vahanní pozitiv. Žák získává v tomto předmětu představu o jeho funkčnosti, o základním úhozu, o estetice zvuku, a to zejména ve srovnání s cembalem, jakožto předmětem hlavního oboru. Zlepší též povědomí žáka o vývoji varhanní literatury.

Charakteristika učiva

Učivo je rozprostřeno do dvou ročníků, obsahuje drobné přednesové skladby různých národních stylů a rozmanitých forem a žánrů období 16.-18. století, které vybízejí k použití odlišných technických a výrazových prostředků. Kratší studie z oblasti realizace generálbasu jsou voleny tak, aby navazovala na látku předmětu Improvizace a hra generálbasu a pomohly tak důkladněji procvičit a pochopit danou problematiku.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Klavírní praktikum, Hlavní obor, Dějiny a literatura hlavního oboru.* Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena na získání hráčských dovedností a zlepšení hudebně-teoretického vhledu do hudební skladby. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede, (zahraje) daný úsek skladby, technický problém, vede ho k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze, artikulaci, specifickému prstokladu, ke správné stylové realizaci číslovaného basu, nápadité improvizaci a ornamentice atd. Nechybí ale také slovní popis (vysvětlení) interpretace, způsobu řešení technického problému, zdůvodňování daných historických postupů. Zároveň žáka vede k tomu, aby sám připravoval a charakterizoval svoji interpretaci. Vede jej tak, aby podíl samostatné tvořivosti žáka se v průběhu studia zvyšoval. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do dobových souvislostí.

Navazuje se na dosažený stupeň nástrojové dovednosti, který je na začátku studia u jednotlivých žáků na různé úrovni. První rok studia se věnuje osvojení odlišné techniky úhozu a držení ruky, žák zlepšuje cit pro působivou artikulaci. Rozšiřuje své znalosti ornamentiky různých národních škol a seznamuje se se specifiky její realizace na varhanách. Dovednosti procvičuje na elementárních generálbasových cvičeních a na drobných přednesových skladbách.

Ve 3. točníku se navazuje na znalosti a zkušenosti nabyté v předchozím ročníku. Náročnost hrané literatury je poněkud vyšší ve všech složkách, předpokládá se již samostatnější spolupráce na řešení interpretačních a obsahových nároků. Žák je veden k hlubšímu vhledu do jednotlivých specifik artikulace, agogiky, ev. realizace číslovaného basu.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků probíhá v průběhu každé vyučovací hodiny, učitel ji sděluje ústní formou. Toto hodnocení obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žák v průběhu výuky dopustil a pozitivní hodnocení interpretace zadaného učiva, které správně zvládl. Celkové hodnocení žáka na konci každého pololetí má formu známky udělené pedagogem.

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - správně staví ruce - dodržuje zásady přirozené artikulace - hraje bez svalového napětí - zvládá technické problémy obsažené ve vybraných skladbách - zvládá spojení technické náročnosti s hudebním obsahem	Doporučená literatura: J. Laukvik: Orgelschule zur historischen Aufführungspraxis kratší skladby manualiter: Scheidemann, Scheidt, Sweelinck, Frescobaldi (Fiori musicali) B. M. Willi: Generálbas aneb kdo zavraždil kontrapunkt J. B. Christensen: Škola hry

- hraje předem připravené vypracování jednoduššího číslovaného basu s jistotou	generálbasu na základě historických pramenů (český překlad JAMU Brno) J. F. Dandrieu: Principes de L´Acompagnement du Clavecin Bach/Schemelli: Musicalisches Gesangbuch

Ročníková zkouška:

kratší realizace číslovaného basu rozsahu a náročnosti 1 písně ze Schemelliho zpěvníku

2 drobné přednesové skladby odlišného typu J. P. Sweelincka, H. Scheidemanna, J. Pachelbela apod

3.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje drobnější přednesové skladby v souladu s jejich charakterem ve správné stylové interpretaci - hraje se správným postavením ruky a přesvědčivou artikulací - předem připravené realizace jednodušší generálbasové věty hraje s citem pro styl a specifické vlastnosti varhanního zvuku	Doporučená literatura: J. Laukvik: Orgelschule zur historischen Aufführungspraxis Skladby G. Frescobaldiho, G. Muffata, J. J. Frobergera, J. K. Kerlla ad. B. M. Willi: Generálbas aneb kdo zavraždil kontrapunkt D. Ledbetter: Continuo Playing according to Haendel J. B. Christensen: Škola hry generálbasu na základě historických pramenů (český překlad JAMU Brno) J. F. Dandrieu: Principes de L´Acompagnement du Clavecin Instrumentální sonáty pro flétnu či housle a b.c. G. F. Händela, A. Vivaldiho, G. Ph. Telemanna aj. Výběr z kantátové tvorby J.S.Bacha

Ročníková zkouška:

2 věty kontrastních temp ze sonáty italského nebo německého autora 17. nebo 18. stol.

1 skladba imitačního charakteru a 1 toccata či preludium G. Muffata, J. J. Frobergera, G. Frescobaldiho apod

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na cembalo

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Barokní orchestr

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	2	2	6

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Barokní hra je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět vede k rozvoji interpretačního myšlení v barokním orchestru, k dovednostem potřebným pro hru v orchestru, seznamuje prakticky s literaturou. Prostřednictví hry v barokním orhestru vede také k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a osvojení zásad profesní etiky při práci v orchestru. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách. V rámci tohoto předmětu žáci absolvují povinné pensum umělecké praxe ve školních orchestrech.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v orchestrálním souboru
- respektovat autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin
- vystupovat na veřejnosti
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v barokním souboru a uplatnili se jako hráči na cembalo (basso continuo). Repertoár bude volen tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli hlavní barokní repertoár. Výuka zahrnuje také témata týkající se zásad práce orchestru, režimu zkoušek apod.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám *zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru a ke studiu orchestrálních sól, a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se bude vyučovat ve 4., 5. a 6. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci zaměření hra na cembalo budou účastni práce barokního orchestru, tedy tělesa, v němž si žáci jiných studijních zaměření budou plnit povinnosti orchestrální hry v rozsahu čtyř hodin týdně. Nicméně pouze část repretoáru tohoto tělesa bude zahrnovat skladby s cembalem. Proto je volena nižší hodinová dotace pro předmět Barokní orchestr. Žáci se stanou členy barokního orchestru, předmět bude realizován formou orchestrálních zkoušek (zpravidla nejprve zkoušek dělených, pak tzv. „tutti“ zkoušek), generálních zkoušek a koncertních vystoupení. Výuka bude zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na koncertním vystoupení. Studovaný repertoár žákům učitel (dirigent) blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových a vysvětlí zásady správné interpretace. Je kladen důraz na rozvoj profesních návyků nezbytných pro práci v orchestru, smysl pro skupinové hraní (souhru), zvukový kompromis a rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy.

Výuka bude zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a její součástí jsou **koncertní vystoupení** s minimálně třemi různými dramaturgiemi za školní rok. Koncertní vystoupení zahrnují vystoupení na koncertech, soutěžní vystoupení, účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách, školní umělecké zájezdy, natáčení ve studiu apod.

V tomto předmětu žáci budou realizovat **uměleckou praxi**. Umělecká praxe se bude konat formou koncertních vystoupení a jim předcházejících hlavních a generálních zkoušek. Může se uskutečňovat i o prázdninách. Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele - dirigenta. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Domácí pravidelná příprava (samostatné studium partů) je ale nezbytnou součástí vzdělávání.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Probíhá průběžně, hodnotí se praktické zvládnutí učiva, kvalita hry po stránce technické i výrazové, dovednost souhry, nástupů, reakce na gesto, doladění, kvalita interpretačního výkonu a úroveň společenského a uměleckého vystupování na koncertních vystoupeních. Důraz se klade na pracovní disciplínu v průběhu zkoušek, průběžné včasné a kvalitní plnění studijních povinností, nastudování partu již

před první zkouškou, přítomnost již na začátku zkoušky, celková ukázněnost a koncentrace.

Před první orchestrální zkouškou k určitému koncertnímu programu je ověřena znalost partů. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin (orchestrálních zkoušek) učitel (dirigent) žáka pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí vyjádřeno klasifikací se uskutečňuje **po** zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - čte z listu svůj part - hraje svůj part (basso continuo) a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - je včas ve zkoušce a ukázněně pracuje - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá pódiové vystupování v orchestru - spolupracuje při souhře - vypracovává svůj part - řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin	Zásady orchestrální práce Režim a průběh zkoušky Pracovní disciplína orchestrálního hráče Zásady pódiového vystupování s orchestrem Hra podle dirigenta – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny. Repertoár: Orchestrální repertoár baroka a klasicismu

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - čte z listu svůj part - hraje svůj part (basso	Orchestrální repertoár baroka a klasicismu

continuo) a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - je včas ve zkoušce a ukázněně pracuje - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá pódiové vystupování v orchestru - spolupracuje při souhře - vypracovává svůj part - řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - hraje i sólový part	

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - čte z listu svůj part - hraje svůj part (basso continuo) a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - je včas ve zkoušce a ukázněně pracuje - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá pódiové vystupování v orchestru - spolupracuje při souhře - vypracovává svůj part - řídí se gesty a pokyny dirigenta	Orchestrální repertoár baroka a klasicismu

- respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - hraje spolehlivě sólový part	

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na cembalo

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář hry na cembalo

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Platnost: od 1. 9. 2013

Obecné cíle a didaktické pojetí

Seminář navštěvují posluchači všech ročníků oboru hra na cembalo. Je zamýšlen jako tvůrčí dílna, kde jednotliví posluchači hrají nastudované skladby různých stylových období s následnou diskusí, ostatní studenti posuzují jejich výkony z hlediska technického i stylového, ale všímají si i způsobu a estetiky přednesu.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Žáci si zde osvojují hodnotící schopnosti interpretačních výkonů. Toto hodnocení se opírá nejen o poznatky z vyučování odborných teoretických disciplín, ale také o obecnou a hudební pedagogiku a psychologii.

Strategie výuky (pojetí výuky)

součástí semináře je kromě reálné interpretace na nástroje předvedení zvukových nahrávek děl cembalové literatury významnými interprety na různé nástroje historické i současné nebo seznamování s méně známým či naopak mimořádnými díly.

Způsoby hodnocení žáků

žákům jsou zadávány seminární práce k jednotlivým zajímavým tématům z oblasti interpretace: interpretační osobnosti, využití různých typů nástrojů, realizace komorní hudby s cembalem, vyhodnocení návštěvy koncertu nebo poslechu média.

Vypracovala: MgA. Ivana Bažantová

Květen 2013

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na cembalo

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Improvizace a hra generálbasu

Celkový počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	1	1	1	-	4

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Improvizace a hra generálbasu je předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Vede žáky k pohotovosti při čtení skladeb a dobré orientaci v neznámém notovém zápisu, dovednosti hudebního doprovodu, k rozvoji improvizačních dovedností a celkové pohotovosti hudebního myšlení a dovednosti improvizovat hudební doprovod podle tzv. generálbasu. Rozvíjí tedy typ hudební myšlení, které je potřebný pro absolventy studijních zaměření dirigování a hra na cembalo.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do čtyř ročníků a je vybrán ve vztahu k profilu absolventa. Učivo sestává ze čtení z listu, improvizace doprovodu, improvizování doprovodu podle generálbasu, hry základní i rozšířená kadence ve všech tóninách a ve všech akordických polohách. Příklady hry generálbasu z učebnic, postupný přechod k příkladům z literatury. Doprovod recitativů secco a accompagnato. Improvizace doprovodu dané sopránové melodie. Pokusy o improvizaci v duchu různých stylových období. Improvizace malých a středních forem. Učivo je třeba diferencovat s ohledem ke studijnímu zaměření žáka.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor*, *Harmonie*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky a je organizována ve skupinách po dvou žácích. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáků zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale vysvětlení způsobu řešení problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, často i předehraje možné řešení, opravuje nedostatky a pomáhá řešit problémy, motivuje k nejlepším výsledkům. Důraz je kladen na rozvoj pohotovosti při čtení not a pohotovosti a kreativity při improvizaci doprovodu písní a při volné improvizaci.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze plně nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit. Individuální každodenní příprava je ale nezbytná. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům. Zejména je důležitá domácí příprava vlastní improvizované kreace, kterou pak žák na hodině konzultuje s pedagogem.

Způsoby hodnocení žáků

Celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Důraz je kladen na pohotovost při čtení z listu a pohotovost a kvalitu při doprovodu písní. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - realizuje cvičení zaměřená na spojování kvintakordu, jednoduchého sextakordu, kvartsextakordu, akordu se zmenšenou kvintou, sextakordu s dalšími možnostmi zdvojení, kvintakordu s přidanou sextou, akordu s průtahem kvarty, akordu s tritónem, akordu se sekundou, septakordu podle principů hry francouzského generálbasu - transponuje tato cvičení do tónin v rozmezí dvou předznamenání a interpretuje je v rozložených arpeggiích, ale i v akordech hraných	Doporučená literatura: Martial Morand: Basse chiffrée, vol. 1 B. M. Willi: Generálbas aneb kdo zavraždil kontrapunkt J. B. Christensen: Škola hry generálbasu na základě historických pramenů (český překlad JAMU Brno)

současně - realizuje doprovod skladby drobného rozsahu s kvintakordy, sextakordy a septakordy v base ve stylu francouzské interpretační školy - interpretuje vypracovaný generálbas zapsaný v moderní edici, jež sám převádí do podoby pravidel historicky poučené provozovací praxe	J. F. Dandrieu: Principes de L´Acompagnement du Clavecin Hra z listu H. P. Weber: Materialen zum Unterricht I, II

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje spolehlivě rozšířenou kadenci, sled funkcí T, S, D, VI, II, D, T a transponuje ji do všech tónin - aplikuje pravidla francouzského číslovaného basu, a zná všechna specifická značení - čte klávesovou literaturu z faksimile - pracuje svobodně se skladbami s realizovaným "klavírním" doprovodem a dle svých znalostí číslovaného basu, užití arpeggií a artikulace ho přizpůsobuje pravidlům historicky poučené provozovací praxe	Doporučená literatura: Martial Morand: Basse chiffrée, vol. 1 B. M. Willi: Generálbas aneb kdo zavraždil kontrapunkt D. Ledbetter: Continuo Playing according to Haendel J. B. Christensen: Škola hry generálbasu na základě historických pramenů (český překlad JAMU Brno) J. F. Dandrieu: Principes de L´Acompagnement du Clavecin Instrumentální sonáty francouzských skladatelů (A. Danican, J. Blavet, J. Dieupart, J. B. Boismortier ad.) Hra z listu: H. P. Weber: Materialen zum Unterricht I, II

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - zvládá základy francouzského generálbasu. Má povědomí o odlišnostech v německém číslovaném base - spolehlivě doprovodí instrumentální sonátu ve francouzském stylu - orientuje se ve francouzských klíčích, které se vyskytnou	Doporučená literatura: G. Ph. Telemann: Singe, Spiel und Generalbass Übungen Martial Morand: Basse chiffrée, vol. 2 B. M. Willi: Generálbas aneb kdo zavraždil kontrapunkt

během interpretace v dané skladbě - je schopen zharmonizovat basovou linku, která není opatřena čísly, případně očíslovat basový part partitury - realizuje doprovod sonáty autora německé národní školy	D. Ledbetter: Continuo Playing according to Haendel J. B. Christensen: Škola hry generálbasu na základě historických pramenů (český překlad JAMU Brno) Instrumentální sonáty G. Ph. Telemanna, G. Fr. Handela, J. B. Boismortiera, A. Phillidora aj.

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - spolehlivě ovládá základy francouzského a německého generálbasu - má povědomí o italské škole a tvorbě generálbasu v raně klasicistních skladbách - je schopen zrealizovat generálbas u nečíslované basové linky - spolehlivě interpretuje skladby vydané ve faksimile, včetně změn klíčů a ostatních náležitostí odpovídajících zápisu - svobodně improvizuje drobné kadence, melodické výplně a úvody k volným formám - propojuje věty v komorních skladbách drobnými spojkami - spoluvytváří koncepci díla a tvořivě reaguje	Doporučená literatura: G. Ph. Telemann: Singe, Spiel und Generalbass Übungen Martial Morand: Basse chiffrée, vol.2 B. M. Willi: Generálbas aneb kdo zavraždil kontrapunkt D. Ledbetter: Continuo Playing according to Haendel J. B. Christensen: Škola hry generálbasu na základě historických pramenů (český překlad JAMU Brno) P. Williams: Figured bass Accompaniment C. Ph. E. Bach: Úvaha o správném způsobu hry na klavír C. Ph. E. Bach: Cadenzas Instrumentální sonáty a kantáty skladatelů 17. a 18. století G. Ph. Telemanna, G. Fr. Handela, J. B. Boismortiera, A. Phillidora aj. Sonáty, koncertantní formy z období raného klasicismu

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba

Forma vzdělávání: denní

Zaměření: Hra na cembalo

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Nauka o varhanách

Počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	0	1	0	0	0	0	1

Platnost: od 3.9.2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Nauka o varhanách je předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Zakládá znalost technických řešení, konstrukce nástroje a umožňuje budoucím varhaníkům provádět běžnou údržbu nástroje, některé drobné opravy, včetně ladění.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků. Učivo zahrnuje témata z vývoje varhan, konstrukce nástroje a jeho údržby.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. Varhany jsou nástrojem s více než dvoutisíciletou historií. Poznání dějin, stavby a konstrukce tohoto nástroje by mělo každého žáka naplnit úctou k umění našich dávných předků a hrdostí k „stavovské“ příslušnosti.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu hlavní obor.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje ve 2. a 3. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky (pokud jde o vývoj a dějiny varhan, ale též prakticky (údržba nástroje, jeho doladění). Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze po zajímavých nástrojích nebo návštěva varhanářské dílny.

Výuka bude probíhat ve skupině všech žáků zaměření hra na varhany v daném ročníku.

Způsob hodnocení žáka

Žák je hodnocen **průběžně**. Důraz bude kladen na znalost pojmů a jejich praktickou aplikaci. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - popíše dějiny varhan - popíše konstrukci ástroje a funkci všech technických částí nástroje - doladí nástroj	Stručný vývoj varhan Píšťaly – retné, jazykové Označení výšky tónu (stopy, lokte) Vzduch a jeho rozvedení Vzdušnice Traktury Pomocná zařízení Úsporná zařízení Hrací stůl Exkurze po zajímavých nástrojích nebo návštěva varhanářské dílny

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - se orientuje v jednotlivých hlasových skupinách - vytvoří dispozici nástroje - provádí základní údržbu varhan - registruje správně varhanní hudbu	Menzury Varhanní hlasy - skupiny Přehled varhanních registrů Dispozice varhan registrace varhanní hudby Údržba nástroje

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na cembalo

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dirigování

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	1	1	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dirigování je předmět, který rozvíjí jak dirigentské dovednosti a myšlení žáků, jejichž studijním zaměřením není dirigování, tak i dovednost nastudovat a provést skladbu s hudebním tělesem. Tuto novou zkušenost s interpretací studenti uplatní i v hlavním oboru.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Učivem jsou základy taktovací techniky, vybrané partitury různých stylových období, žánrů a forem, jejich interpretační analýza a dirigentské ztvárnění s klavírem či nahrávkou.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům hlavní obor, klavírní praktikum, hra partitur.

Strategie výuky

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Výuka je zaměřena prakticky.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým a pravidelným vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením.

Výuka bude probíhat ve skupině 2-3 žáků. Stěžejní částí hodiny je praktické dirigování studovaných skladeb, nezastupitelná je však i teoretická a náslechová část hodin, ve které žáci dirigují spolužáky hrající skladbu na klavír, čtyřručně, či malý soubor apod.

Způsob hodnocení žáka

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnotí se technické zvládnutí dirigentské techniky, komunikativnost a schopnost naslouchat, asertivita, rozhodnost při zkouškovém procesu, stejně tak jako pokora a analytické myšlení při studiu partitur.

Posuzuje se také celkový přístup k práci v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozího klasifikačního období.

Žák je hodnocen průběžně. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - zvládá základní taktovací techniku, - diriguje vokální partitury, - se orientuje ve stavbě a vedení pěvecké fráze	Základní taktovací schémata, poddělované gesto, staccato, legato, koruny, práce s tempem, dynamikou, funkce pravé a levé ruky Vokální partitury období renesance a baroka

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - dirigentsky ztvárňuje partitury s obtížnějšími gestickými problémy zejména v interpretaci metricky, tempově a agogicky rozvrásněné hudby. - diriguje větší formy	Vokální, vokálně – instrumentální a instrumentální partitury období romantismu a skladeb 20. století Symfonická báseň, symfonie, oratorium, mše

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - diriguje partitury s netradiční notací	Recitativy secco a accompagnato, operní árie Cyklické skladby, partitury 20. století

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na cembalo

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura hlavního oboru

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	-	-	-	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura hlavního oboru jsou předmětem odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru, dějin hudby, dějepisu a nauky o nástrojích, prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s literaturou nástroje žákova zaměření a dějinami, vývojem a stavbou tohoto nástroje a předmět tak vede ke komplexnějšímu pohledu na hudební nástroj žákova zaměření a jeho literaturu. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka a hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- znali historii a vývoj zvoleného oboru (zaměření)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do 5. ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se hudební literatury pro nástroj žákova zaměření a dějin, vývoje, stavby a údržby tohoto hudebního nástroje.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou úzké k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), zde zejména v tématu týkající se instruktivní literatury nástroje a tématu údržby nástroje, k hlavnímu oboru, orchestrálním partům (sólům) respektive hře z listu a improvizaci, dějinám hudby, dějepisu a nauce o nástrojích.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a zejména schopnost jejich aplikace. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka ve vyučování.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého odborného zaměření – sestaví dramaturgii koncertu ze skladeb pro svůj nástroj z různých slohových období – vyjmenuje a charakterizuje významné skladby a autory jednotlivých slohových období z oblasti sólové, komorní, orchestrální a instruktivní literatury svého nástroje – slohově zařadí i dosud neznámou skladbu pro svůj nástroj – popíše a vysvětlí historii svého nástroje – popíše stavbu svého nástroje, vyjmenuje významné výrobce a typy nástrojů a srovná jejich vhodnost z hlediska využití pro pedagogickou práci a pro koncertní praxi – popíše postupy správného zacházení a	předchůdci hudebního nástroje (dle odborného zamření žáka) vznik a vývoj nástroje stavba a údržba nástroje typy nástroje, výrobci nástroje sólová, komorní, orchestrální a instruktivní literatura jednotlivých slohových období včetně současné literatury využití nástroje v různých žánrech historie výuky hry na nástroj včetně historie této výuky na Pražské konzervatoři

údržby nástroje – uvede významné pedagogy a interprety nástroje – popíše historii svého oddělení na Pražské konzervatoři, uvede specifika, významné pedagogy a absolventy	

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na cembalo

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Klavírní praktikum

Celkový počet hodin: 4
Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	0	1	1	1	0	0	3

Platnost: od 3.9.2013

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Cílem práce v předmětu klavírní praktikum pro studenty cembalového oddělení je rozvoj prstové i úhozové techniky, docílení účelných, ekonomických pohybů ve hře, zvládnutí zapojení váhy paže do hry a přirozeného fyziologického způsobu klavírní techniky. Pod vedením učitele a též samostatným cvičením nastudují žáci repertoár, poznají technickou a přednesovou literaturu, osvojí si pracovní návyky.

Důraz je kladen na práci s klavírním zvukem, legatem, odlišení hlasových pásem a rozvoj sluchové a barevné představivosti. Kromě prstové techniky si student osvojuje a procvičuje techniku skoků a střídání a navazování rukou, které jsou častou problematikou cembalové literatury.

Charakteristika učiva

Základním učivem jsou technická cvičení (hra stupnic a akordů, etudy instruktivního technického typu, případně speciální technická cvičení) a přednesová literatura jednotlivých slohových období. Repertoár je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu i novinek v oblasti hudby soudobé. Hlavní důraz je však kladen kromě etud a technických cvičení především na literaturu barokní, klasicistní a soudobou, což je průpravou k cembalovému repertoáru.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a přednést na pololetní nebo ročníkové zkoušce.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu klavírní praktikum k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: Hra na cembalo, Komorní hra, Doprovod a korepetice, Hra z listu a improvizace, Hra na varhany. Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá na to, že se žák speciální dovednosti vztahující se k uvedeným předmětům naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí např. s partem komorní hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd. Nezbytná je i úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena na získání hráčských dovedností. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede (zahraje) dané úseky skladby, upozorní na technický problém, vede ho („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze atd. Zároveň však ponechává žákovi prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru, zejména v případě koncertního repertoáru. Vede jej tak, aby podíl samostatné tvořivosti žáka se postupně v průběhu studia zvyšoval. Nechybí ale také verbální popis a zdůvodnění konkrétního interpretačního postupu, vysvětlení a předvedení způsobu řešení technického problému apod. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod. Velký důraz je kladen na zvyšování technické vybavenosti studentů cembalového oddělení. Součástí výuky jsou vystoupení na interpretačních klavírních seminářích, které se konají na konci každého pololetí nebo na seminářích oddělení povinného klavíru.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení za první pololetí navrhuje pedagog s přihlédnutím k nastudované látce a její úrovni, eventuelně k výsledku vystoupení na pololetním klavírním semináři.

Hodnocení za druhé pololetí navrhuje komise na základě výkonu na závěrečné zkoušce, kde student předvede průřez nastudovanou látkou, s přihlédnutím ke zhodnocení nastudované látky pedagogem klavírního praktika. Student zahraje nejméně 3 skladby různého slohového období, charakteru a tempa, na kterých je možno doložit posun v jeho technice, úhozu i výrazu. Hra zpaměti není podmínkou, ale její občasné zařazení je vhodné.

Hodnocení studijních výsledků patří mezi významné nástroje pedagogů vůči žákům, kterými mohou

zásadním způsobem ovlivnit celý žákův vývoj. Přísným, leč citlivým způsobem hodnocení může pedagog motivovat i méně nadaného žáka k maximálnímu studijnímu nasazení. Hodnocení probíhá průběžně v každé vyučovací hodině, učitelé ho sdělují ústní formou.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy (cvičení na hudební nástroj). Má za cíl připravit cembalisty pro profesionální uplatnění, kdy právě výuka klavíru na hudebních školách, korepetice či komorní hra jsou často nedílnou součástí profese cembalisty.

2. ročník

Ve druhém ročníku v předmětu klavírní praktikum se student cembalového oddělení seznamuje se základy správné klavírní techniky na příslušných technických cvičeních a etudách. Tu pak aplikuje na jednodušší přednesové skladby různých stylových období od baroka po současnost, zapojujeme skladby menšího rozsahu a kratších forem, důležitá je výrazově, tempově i stylisticky různorodá podoba vybraných skladeb. Zvládá správný espressivní klavírní úhoz v kantiléně stejně jako dobrý základ prstové techniky potřebný pro hru na cembalo. Učí se odlišit dynamicky i artikulačně různá hlasová pásma v přednesových skladbách, což je mu potřebnou průpravou i pro polyfonii v cembalové hře.

2. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák zvládá prstovou techniku	Prstová cvičení Hanon, stupnice v oktávách, velké rozklady, to vše kombinovaně
Žák se seznamuje s technickými problémy v klavírní hře a řeší je na jednodušších etudách zabývajících se konkrétními technickými problémy jako skoky, dvojhmaty, repetované tóny, akordická a rozkladová technika a podobně.	Výběr 6-8 etud z Czerného 8 taktových cvičení op.821 Výběr 2-3 etud z Czerného op. 299 u pokročilejších výběr 2-3 Cramerových etud K. Slavický: Malé etudy -výběr
Žák zvládne klavírní polyfonii	J.S. Bach: 2 dvouhlasé invence
Žák zvládne správný úhoz, techniku a výraz ve formě klasicistní skladby menšího rozsahu.	2 Beethovenovy Bagatelly nebo věta z lehčí klasicistní sonáty, případně jiná klasická malá forma
Žák nastuduje 3-4 romantické a moderní skladby různé stylizace, tempa a charakteru	3-4 skladby výběrem R. Schumann: Dětské scény, Lístky do památníku F.Chopin: Mazurky, Preludia a Valčíky Bartók: Bagatelly Šostakovič: Preludia a podobné

3. ročník

Ve 3. ročníku předmětu klavírní praktikum žák zvyšuje tempo prstové techniky na vhodné technické literatuře, seznamuje se i s aplikací na rychlé barokní sonátě typu D. Scarlattiho včetně skoků. Nastuduje etudy i přednesové skladby různých stylových období náročnější technicky i výrazově. Zapojíme i hru z listu a čtyřruční hru.

3. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Zrychlení prstové techniky	Hanon: Prstová cvičení v rychlých tempech a větším oktávovém rozsahu, stupnice a velké rozklady v rychlých tempech
Žák nastuduje náročnější etudy různé technické problematiky	Cramer: 3-4 etudy různé technické problematiky Pro pokročilejší: Czerny: op. 740 Moscheles, Bortkiewicz, Moszkowski - výběr 2-3 etud
Žák zvládne rychlou non legatovou prstovou techniku i barokní artikulaci a dynamické odstínění hlasů	Nastudování dvou Scarlattiho sonát J.S. Bach: 1 – 2 tříhlasé sinfonie
Žák zlepší své úhozové a výrazové kvality	Nastudování věty z klasické sonáty 3-4 skladby dle rozsahu výběrem z Mendelssohn: Písně beze slov Smetana: polky, Črty, Bagatelly a impromptu a podobně Prokofjev: Prchavé vidiny Janáček: Po zarostlém chodníčku a jiné Martinů: Etudy a polky

4. ročník

Ve 4. ročníku student v předmětu klavírní praktikum dále rozvíjí prstovou techniku na stupnicích v terciích, začíná hrát rozklady dominantního septakordu kombinovaně. Kromě náročnějších etud se poprvé seznamuje i s lehčími koncertními etudami F. Chopina, A. Skrjabina či F. Liszta. Zvládá celou formu klasické sonáty a rozsáhlejší romantickou skladbu i náročnější skladbu 2. poloviny 20.století.

4. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák zvládne hru stupnic v terciích kombinovaně	Stupnice dur i moll v terciích kombinovaně, rozklady dominantního septakordu
Rozvoj technických schopností	Czerny: 40 denních cvičení-výběr
Zvládnutí náročnějších etud	3-4 etudy výběrem z: Czerny: op. 740, Moszkowski: lehčí etudy F. Chopin: především opus posthumous, výběr z op.25 či 10 Skrjabin, Liszt u schopnějších
Zvládnutí klavírní polyfonie	J.S.Bach: výběr z Tříhlasých sinfonií, jednodušších Preludií a fug z Temperovaného klavíru Šostakovič: Preludia a fugy
Nastudování celé klasické sonáty menšího rozsahu	Sonáta J.Haydna, W.A.Mozarta apod.
Zvládnutí náročnější přednesové literatury pozdějších slohových období s důrazem na literaturu 2. poloviny 20. a 21. století	Výběr 3-4 kontrastních skladeb z Brahmsových Intermezz, Schubertových Impromptu, Čajkovského, Smetany, Schumanna, výběr z tvorby, Kabeláče, Slavického, Messiaena, Ligetiho a dalších význačných autorů tohoto období

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na cembalo

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Metodika HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí hudebně pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci uměleckého pedagoga. Zaměřuje se na teoretickou stránku výuky ve hře na nástroj a seznamuje žáky s metodami výuky hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi* a komunikativní kompetence, zde zejména kompetence *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci* a kompetence *formulovat své myšlenky srozumitelně.*

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), na jehož učivo z 5. ročníku je bezprostředně navazováno v tom smyslu, že zde se zejména teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, a k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáci formou referátů zpracují doporučenou literaturu zabývající se výukou hry na nástroj apod. a v hodinách budou formou diskuse probírat názory jednotlivých autorů na danou problematiku v konfrontaci s vlastními zkušenostmi z výuky hlavního oboru.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Důraz je kladen na osvojení si teoretických poznatků nezbytných k rozvoji dovedností učit a naučit, ukázat a vysvětlit, komunikovat s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého studijního zaměření - Popíše (talentové) předpoklady ke hře na hudební nástroj, skladbě či dirigování, vysvětlí, v čem spočívají - popíše postup při zjišťování předpokladů ke hře na hudební nástroj svého odborného zaměření	Předpoklady pro hru na nástroj, skladbu, dirigování Postupy při zjišťování předpokladů (vloh) ke hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření Příprava vyučovací lekce, první

- popíše metody nácviku základů hry na hudební nástroj - popíše přípravu vyučovací lekce - popíše metody nácviku stupnic - popíše metody nácviku etud - popíše metody nácviku přednesových skladeb - popíše metody nácviku vyspělejších technických aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření - popíše přípravu žáka na vystoupení, vybere a sestaví žákovi vhodný repertoár - vyjmenuje důležité školy hry na svůj nástroj a popíše jejich přednosti a eventuální nedostatky - uvede příklady vhodné instruktivní a přednesové literatury různých období pro žáky ZUŠ různé úrovně a pro žáky konzervatoře - vyjmenuje hlavní typy chybných návyků a vysvětlí postupy při jejich odstraňování - uvede přehled pedagogické dokumentace, popíše chod umělecké školy - uvede příklady důležitých typů či výrobců nástrojů a vysvětlí vhodnost těchto nástrojů pro žáky a popíše zásady jejich správné údržby - vypracuje referát k problematice výuky hry na nástroj	vyučovací hodina Základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření *(správné držení těla, držení nástroje, tvoření tónu, práce s dechem, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atp.)* Metody nácviku vyspělejších aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření Nácvik stupnice, nácvik etudy Nácvik přednesové skladby Nácvik taktovací techniky Odstraňování chybných návyků Průpravná kompoziční cvičení Příklady instruktivní a přednesové literatury Přehled (a vývoj) školy hry na nástroj žákova odborného zaměření Příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace Vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady), Přehled nástrojů vhodných pro začátek výuky i pro vyspělejší žáky, údržba hudebních nástrojů

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na cembalo

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe hlavního oboru rozvíjí praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Učí uplatňovat poznatky z metodiky nástroje, hudební pedagogiky, psychologie, dějin a literatury nástroje a hlavního oboru ve výuce hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Z klíčových kompetencí jde o rozvoj kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák při práci s žákem (modelem) podle svého odborného zaměření: – provede zjištění předpokladů ke hře na hudební nástroj nebo ke skladbě – předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, práci s dechem, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atd. – předvede, vysvětlí a nacvičí různé způsoby artikulace, úhozy, smyky, polohy, legato, staccato, sautille, vibrato, hru polyfonie, přechody přes struny, spojení levé a pravé ruky, pedalizaci atp. – předvede, vysvětlí a nacvičí etudu – předvede, vysvětlí a nacvičí přednesovou skladbu (jejich části) – předvede a vysvětlí na konkrétní skladbě výrazové a interpretační odlišnosti různých stylových období – vybere a sestaví vhodný repertoár pro koncert či soutěž – vyplní z cvičné hodiny pedagogickou dokumentaci – uvede základní právní předpisy pro oblast školství – zadá žákovi vhodný úkol z hlediska skladby (improvizaci, kompozici drobné věty apod.), opraví chyby	postupy při zjišťování předpokladů ve hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření či ke skladbě příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj metody nácviku technických aspektů (od základních po vyspělejší) hry na nástroj žákova odborného zaměření nácvik stupnice, nácvik etudy nácvik přednesové skladby odstraňování špatných návyků příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady)

Aktualizováno k 1. 9. 2020 **MgA. Petr Čech, Art.D.**

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Dirigování*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	str.	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
				I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor	**4**	HLO	2	2	2	2	2	2	**12**
PPF	Seminář dirigování[2]	**12**	SED	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	**3**
PPF	Praxe a řízení uměleckých souborů	**15**	PRUS	-	-	1	1	1	1	**4**
PPF	Hra generálbasu a partitur		HGB	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Instrumentace a aranžování	**26**	IAS	-	1	1	2	-	-	**4**
PPF	Sborová literatura	**29**	SBL	-	-	-	-	1	-	**1**
PPF	Orchestrální literatura	**31**	ORL	-	-	-	-	-	1	**1**
PVT	Český jazyk		CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura		LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk		AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[3]		AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Další cizí jazyk		AJ/NJ/IJ	-	2	2	2	-	-	**6**
PVT	Občanská nauka		ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis		D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika		IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova		TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace		INT	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonační praktikum		INP	-	-	-	1	1	1	**3**
POP	Sborová praxe[4]	**33**	SBP	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Hlasová výchova	**37**	HLV	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Harmonie	**39**	HAR	3	2	-	-	-	-	**5**
POP	Moderní harmonie		MHA	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Jazzová harmonie	**44**	JAH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební formy	**47**	FOR	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Analýza skladeb		AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt		KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích		NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby		DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby		DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudba spec.		DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění		DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce		TAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě		ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management		HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	**53**	KLP	2	2	2	2	1	1	**10**
POP	Hra na bicí nástroje	**58**	HBN	-	1	1	-	-	-	**2**
PPP	Pedagogika a psychologie		PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie		HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy		DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika řízení hudebních těles[5]	**61**	MRHT	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Vyučovací praxe HLO	**64**	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem			**26,5**	**34,5**	**38,5**	**31,5**	**21,5**	**19,5**	**172**
								Umělecká praxe	*Umělecká praxe*	
								1 týden	*1 týden*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Všechny ročníky spojené*

[3] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

[4] *Spojený II., III. a IV. ročník*

[5] *Vyučováno v rámci HLO*

Informace o dalších předmětech PVT, POP a PPP jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	2	2	12

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. V zaměření *dirigování* vede k osvojení a rozvoji dirigentských dovedností a dirigentského myšlení. Žák zde získává technické, interpretační a další dovednosti nezbytné k dirigentské profesi, vytváří si správné pracovní návyky, osvojuje zásady profesní etiky, seznamuje se prakticky s orchestrální a sborovou literaturou i soudobými trendy v rozvoji zaměření. Osvojuje si také zásady správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl techniky a výrazové prostředky dirigování orchestru a sboru
- používal jasné a srozumitelné dirigentské gesto
- dirigoval hudební dílo v souladu s jeho obsahem a stylovým určením
- ovládl principy hudebního kompozičního myšlení jednotlivých období, stylů, žánrů nebo skladatele
- Hodnotil pojetí a výkon interpretace
- se pohotově orientoval ve struktuře díla i bez partitury

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do všech ročníků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů dirigentské práce k náročnějším, od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky dirigování, jednak rozvoj interpretačního myšlení. Repertoár orchestrálních a sborových skladeb je volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od gregoriánského chorálu, renesance, baroka až po současnou tvorbu,a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák diriguje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Vzdělávání v zaměření dirigování připravuje posluchače pro studium na vysoké škole.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům *Metodika a praxe řízení hudebních těles, Seminář dirigování, Sborová literatura, Orchestrální literatura, Hra partitur a klavírních výtahů.* Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k uvedeným předmětům naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i v hodinách hlavního oboru .Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i interpretační problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty dirigování a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům. Žák v rámci vyučování řídí provedení hudebních děl formou praktického dirigování u klavíru nejčastěji za účasti 2 korepetitorů, kteří hrají z klavírních výtahů (zpravidla čtyřručních).Během studia nejpozději od 3.ročníku umožňuje učitel praktické vystoupení žáka(nejlépe veřejné)minimálně jednou ročně s některým ze školních těles .

V 5. a 6. ročníku pak žák pak touto formou koná uměleckou praxi (též v návaznosti na předmět metodika a praxe řízení hudebních těles) v rozsahu nejméně jednoho týdne v každém z těchto ročníků.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí každodenní příprava je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnotí se technická stránka (manuální dovednost, gesto), vedení a kvalita provedení skladby řízené žákem (výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod.). Posuzuje se a hodnotí též celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a úroveň vystupování na pódiu.

Žák je hodnocen také průběžně. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

Zaměření: dirigování

1. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Žák – ovládá základy dirigentské techniky – používá odbornou terminologii	***Dirigentská technika*** Dirigentský postoj, postavení rukou,

Výsledky vzdělání	Učivo
– diriguje orchestrální skladby nebo jejich části v souladu s jejich obsahem a stylovým určením – diriguje sborové skladby nebo jejich části v souladu s jejich obsahem a stylovým určením – studované sborové skladby hraje na klavír a zpívá (intonuje) jednotlivé hlasy – orientuje se v partituře studovaných skladeb, popíše jejich obsazení, ladění, analyzuje strukturu – spoluvytváří interpretační koncepci – připraví koncepci nácviku skladeb pro praktické užití u orchestru	těžiště, vedení pohybu. Základní druhy pohybu. Zákl.takt.schemata,principy kontrastu tempového, dynamického, výrazového. Pojmy „Přechodná doba“, „Zdvih“ a jejich druhy a způsoby provedení a užití. Typy korun a jejich provedení. Vysvětlení principu dirigování recitativů accompagnato ***Symfonické dirigování*** Předehry: W.A.Mozart: Don Giovanni, Kouzelná flétna, L.v.Beethoven : Egmont, G.Rossini :Lazebník sevilský, J.Strauss Netopýr Symfonie: Mozart, Beethoven 1.,2 recitativy ze Smetanovy Prodané nevěsty, z Mozarta: Don Giovanni,Kouzelná flétna ***Sborové dirigování*** Z.Lukáš: Missa brevis, A.Tučapský: Postní moteta, P.Eben: Proprium festivum, A. Dvořák:V přírodě cyklus smíšených sborů

Pololetní zkouška a ročníková zkouška:

repertoár pololetní a závěrečné zkoušky je odlišný

2 symfonické skladby nebo jejich části

2 sborové kompozice nebo jejich části

2. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Žák – ovládá základy dirigentské techniky	***Dirigentská technika***

Výsledky vzdělání	Učivo
– používá odbornou terminologii – spolehlivě, technicky bezchybně a interpretačně přesvědčivě diriguje orchestrální skladby v souladu s jejich obsahem a stylovým určením – spolehlivě, technicky bezchybně a interpretačně přesvědčivě diriguje sborové skladby v souladu s jejich obsahem a stylovým určením – studované sborové skladby hraje na klavír a zpívá (intonuje) jednotlivé hlasy – orientuje se v partituře studovaných skladeb, popíše jejich obsazení, ladění, analyzuje strukturu – vytváří s velkou mírou samostatnosti interpretační koncepci – připraví koncepci nácviku skladeb pro praktické užití u orchestru	Funkce levé a pravé ruky v moderním dirigování. Význam a užití dovednosti nezávislosti rukou. Cvičení na toto téma. Výrazové možnosti levé a pravé ruky. Dělení slučování, složené a nepravidelné takty. ***Sborové dirigování*** A.Dvořák: Mše D-dur, C.Franck: Sedm slov Kristových, B. Martinů: Madrigaly, P.Eben: Missa Adventus, W.A.Mozart: Requiem d moll J.Suk: Tři zpěvy pro smíšený sbor V.Novák: Balady ***Symfonické a operní dirigování*** L.v.Beethoven symfonie č. 2., 5., 7., F.Schubert: Symfonie h moll Nedokončená, F.Mendelssohn: Symf.č.3Skotská a č.4 Italská A.Dvořák: symf.č.8. F. Liszt: Preludia B.Smetana: Prodaná nevěsta, Mozart: Don Giovanni nebo Kouzelná flétna

Pololetní zkouška a ročníková zkouška:

repertoár pololetní a závěrečné zkoušky je odlišný

1 symfonická celá skladb**a**

1 sborová celá kompozice

3. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Žák – spolehlivě ovládá dirigentskou techniku – používá odbornou terminologii – spolehlivě, technicky bezchybně a interpretačně přesvědčivě diriguje orchestrální skladby a vokálně instrumentální díla v souladu s jejich obsahem a stylovým určením – orientuje se v partituře studovaných skladeb, popíše jejich obsazení,	***Dirigentská technika*** Bodové a plynulé dirigování.Rozdíly, význam, použití.Úplné, neúplné předtaktí-význam pro vyjádření rytmické fráze. Výrazový kontrast. Dynamický vývoj fráze- gradace, subito. Řady akcentů-systémy a principy řazení. ***Sborové dirigování*** B. Martinů: Polní mše, P. Eben: Pražské Te Deum,

Výsledky vzdělání	Učivo
ladění, analyzuje strukturu – popíše děj studovaných oper – vytváří s velkou mírou samostatnosti interpretační koncepci – připraví koncepci nácviku skladeb pro praktické užití u orchestru – nastuduje a provede dílo se školním tělesem	A.Dvořák: Stabat Mater L.Janáček : Maryčka Magdonova ***Symfonické dirigování*** A.Dvořák:Symfonie č 9. Novosvětská C.Franck: Symfonie d-moll, J.Brahms:Symfonie č. 1. P.I.Čajkovskij:Symfonie č. 4. nebo 5. ***Operní dirigování, kantáta, oratorium*** A.Dvořák : Stabat Mater G.Rossini: Lazebník sevillský, A.Dvořák: Rusalka, G.Verdi: La Traviata

<u>Pololetní zkouška a ročníková zkouška:</u>

repertoár pololetní a závěrečné zkoušky je odlišný

1 symfonická skladba

1 opera, oratorium nebo kantáta

4. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Žák – bezchybně ovládá náročnou dirigentskou techniku – objasní otázky z oblasti dirigentské techniky a vyčerpávajícím a bezchybným způsobem je sám demonstruje na technických příkladech i na příkladech z hudební literatury – používá odbornou terminologii – spolehlivě, technicky bezchybně a interpretačně přesvědčivě diriguje orchestrální skladby a vokálně instrumentální díla v souladu s jejich obsahem a stylovým určením – orientuje se v partituře studovaných skladeb, popíše jejich obsazení, ladění, analyzuje strukturu – popíše děj studovaných oper – vytváří samostatně interpretační koncepci – připraví koncepci nácviku skladeb	***Dirigentská technika*** Dynamický rozbor zákl.schemat jednotlivě i v řadě.Použití dynamického rozboru jako základu pro náročná výrazová cvičení. Směrovo-dynamické improvizace. Přechodné doby protipohybem, význam, uplatnění. ***Symfonické dirigování*** L.v Beethoven: Symfonie .č 9. A.Dvořák: Symfonie č 7., Slovanské tance, P.I. Čajkovskij Symfonie .č.6 H. Berlioz: Fantastická symfonie ***Operní dirigování,*** G.Verdi: Aida,

Výsledky vzdělání	Učivo
pro praktické užití u orchestru – nastuduje a provede dílo se školním tělesem – volí správná a přesvědčivá stylová pojetí, pro dirigentský výkon, prakticky používá srozumitelnou, vyspělou, moderní a výrazově bohatou dirigentskou techniku.	B.Smetana: Dalibor ***Kantáta a oratorium*** Dvořák: Requiem, Verdi: Messa da Requiem, Prokofjev: Alexandr Něvský

Pololetní zkouška a ročníková zkouška, maturitní zkouška:

repertoár pololetní a závěrečné zkoušky je odlišný

1 symfonická skladba

1 opera, oratorium nebo kantáta

5. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Žák – bezchybně ovládá náročnou dirigentskou techniku – objasní otázky z oblasti dirigentské techniky a vyčerpávajícím a bezchybným způsobem je sám demonstruje na technických příkladech i na příkladech z hudební literatury – používá odbornou terminologii – spolehlivě, technicky bezchybně a interpretačně přesvědčivě diriguje orchestrální skladby a vokálně instrumentální díla v souladu s jejich obsahem a stylovým určením – orientuje se v partituře studovaných skladeb, popíše jejich obsazení, ladění, analyzuje strukturu – popíše děj studovaných oper – vytváří samostatně interpretační koncepci – připraví koncepci nácviku skladeb pro praktické užití u orchestru – nastuduje a provede dílo se školním tělesem – volí správná a přesvědčivá stylová pojetí, pro dirigentský výkon, prakticky používá srozumitelnou, vyspělou, moderní a výrazově bohatou dirigentskou techniku.	***Dirigentská technika*** Cvičení na základ dynamického rozboru v jedné ruce. Cvičení na všechna schémata. Cvičení – improvizace na zadané rytmicko-výrazové prvky. Cvičení na využití prostorového kontrastu. Schopnost kontroly více činností najednou. ***Symfonické dirigování*** B.Smetana: Má vlast, N.Rimskij Korsakov: Šeherezáda, J. Suk: Pohádka, C. Debussy: Faunovo odpoledne ***Operní dirigování,*** G.Bizet: Carmen, G.Verdi: Otello ***kantáta,oratorium*** J. Brahms: Německé requiem, C.Orff: Carmina burana

Pololetní zkouška a ročníková zkouška:

repertoár pololetní a závěrečné zkoušky je odlišný

1 symfonická skladba

1 opera, oratorium nebo kantáta

6. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Žák: – Zvyšuje své dovednosti ve všech základních prvcích dirigentské techniky. Bezchybně aplikuje probrané systémy cvičení 2. stupně na praxi. Jak ve cvičeních, tak na hudební repertoár.	***Dirigentská technika*** Důsledné opakování učiva za celé studium, příprava absolventského výkonu, procvičování technických prvků na složitých systémech cvičení Aplikace prvků na příklady z literatury, rozšiřování výrazového rejstříku, cvičení pohotovosti a rychlé a správné analýzy. ***Symfonické dirigování*** B.Martinů: Symfonie č.6 L.Janáček: Taras Bulba nebo Sinfonietta, R.Strauss: Zarahustra ***Operní dirigování:*** G. Puccini: La Boheme, Tosca nebo Madama Butterfly, L.Janáček: Její pastorkyňa ***kantáta,oratorium*** B. Martinů: Kytice, L.Janáček: Glagolská mše

<u>Pololetní zkouška a ročníková zkouška, absolventská zkouška:</u>

1 symfonická skladba

1 opera, oratorium nebo kantáta

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář (seminář dirigování)

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretační seminář (Seminář skladby, Seminář dirigování) je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jak název napovídá, jedná se o předmět seminárního typu, jehož smyslem je mj. umožnit žákům interpretovat skladby před spolužáky a pedagogy oddělení a následně o pojetí interpretace vést diskusi. Předmět rozvíjí interpretační myšlení, seznamuje s různými interpretačními přístupy a inscenačními styly. Žák se zde také systematicky seznamuje i poslechem a analyticky s hudební literaturou a soudobými trendy svého studijního zaměření. Způsob myšlení, ke kterému je takto veden, jej činí otevřeným k širokým možnostem interpretačního (kompozičního) umění.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se interpretace různými interprety, interpretační přístupy slavných interpretů, interpretační rozbory vybraných, kritického hodnocení školních interních a veřejných koncertů oddělení, vystoupení žáků v rámci interpretačního semináře, hudebních událostí v Praze. V případě skladatelů jde o rozbory skladeb žáků, které zazněly na (školním) koncertu a diskuse nad nimi.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu, zejména k dějinám hudby a analýze skladeb a na umělecko - pedagogické předměty, neboť žáci se zde učí hodnotit výkony.

Strategie výuky

Převažuje praktická část výuky, tj. **posuzování** interpretačních (kompozičních) výkonů žáků, své místo má ale také výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Podstatnou součástí výuky jsou ukázky interpretace vynikajících interpretů s komentářem učitele osvětlující významné znaky této interpretace, ukázky významných operních inscenací např. pomocí DVD záznamů ze světových koncertních pódií, či návštěvy koncertů apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů, např. písemné zhodnocení koncertního vystoupení) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům. Zde zejména schopnost analyzovat interpretaci. Hodnotí se též aktivita při vyučování.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

(1. až) 6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - analyzuje a hodnotí interpretační umění různých osobností - s odbornou erudicí kriticky hodnotí a posuzuje interpretaci - popíše a vysvětlí rozdíly v interpretaci téže skladby v podání různých interpretů - popíše současné interpretační trendy - popíše interpretační styly významných interpretů - hodnotí interpretační	Porovnávání interpretace jedné skladby různými interprety různé přístupy k inscenování oper (pomocí DVD záznamů ze světových operních domů) Medailonky významných interpretů Podrobnější rozbory vybraných děl Hodnocení školních interních a veřejných koncertů různých oddělení a školních orchestrů (zaměření dirigování) Hudební události v Praze a ve světě Vystoupení žáků a rozbor výkonů Skladby žáků a jejich rozbor (zaměření skladba a skladba a aranžování populární hudby) Systematické seznamování se současnými trendy oboru

výkon spolužáka - vysvětlí svoje pojetí interpretace skladby	formou poslechu nahrávek a následné diskuse Workshopy významných umělců

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Praxe a řízení uměleckých souborů

Celkový počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	1	1	1	4

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Praxe a řízení uměleckých souborů je stěžejním vyučovacím předmětem, rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Žáci v hodinách různých školních ansámblů prakticky získávají manuální i psychologické dovedností nezbytné k tomu, aby ovládli na profesionální úrovni vedení hudebních těles v praxi. Vytvářejí si správné pracovní návyky, osvojují si zásady profesní etiky, komunikace s hráči, seznamuji se s pestrou literaturou různých ansámblů .

Charakteristika učiva

Učivem jsou přednesové skladby-partitury, které studují školní umělecké soubory během školního roku.

(BOKP, Smyčcový orch. PK, ansámblový zpěv, opereta, SOPK, sborový zpěv, sborová praxe) Osnovy stanovují pro každý ročník pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku. Přístup k žákům je individuální, řídí se jejich úrovní a určeným repertoárem

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl techniky a výrazové prostředky dirigování orchestru, sboru a ostatních ansámblů
- používal jasné a srozumitelné dirigentské gesto
- dirigoval hudební dílo v souladu s jeho obsahem a stylovým určením
- ovládl principy hudebního kompozičního myšlení jednotlivých období, stylů, žánrů nebo skladatele

  zvládl psychologickou komunikaci s hudebníky

  převedl do praxe na zkouškách ansámblů dovednosti získané na hodinách hlavního oboru

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos tohoto předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: Hlavní obor, Metodika řízení hudebních těles*, Orchestrální a sborová literatura, Sborová praxe.* Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k uvedeným předmětům naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s přípravou partitury na praktické zkoušky hudebních těles. Dále je zde úzká návaznost na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Preferují se názorně demonstrační metody od pedagogů, kteří vedou výše zmíněné ansámbly, nechybí ale také jejich ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. Studovaný repertoár žákovi pedagog také blíže teoreticky osvětlí na hodině hlavního oboru, zařadí do souvislostí dobových, vysvětlí formu skladby a připraví žáka na možné praktické problémy, které na zkouškách ansámblu mohou vzniknout.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu .

Probíhá ústní formou v průběhu nebo po každé vyučovací hodině. Toto hodnocení obsahuje kritiku chyb, kterých se žák v průběhu výuky dopustil a pozitivní hodnocení interpretace zadaného učiva, které správně zvládl. Každý žák je včas upozorněn na případné výrazné zhoršení hodnocení v průběhu pololetí školního roku.

V případě nezletilého žáka je v takovém případě zároveň informováni jeho zákonný zástupce.

Celkové hodnocení žáka je na konci pololetí a celého školního roku vyjádřeno klasifikací na základě zhodnocení výsledků jeho práce.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, tvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy.

Předmět rozvíjí schopnost harmonicko-formální analýzy, poskytuje hlubší vhled do struktury skladeb a vede k jejich detailnějšímu poznání. Žáci se učí verbálně popsat hudebně-teoretické problémy, prakticky vést hudební ansámbl, zacházet s časem a rozvrhnout si práci v hodině(zkoušce), používat správnou terminologii. Tím vším se připravují i na argumentaci v odborné diskusi např. o kvalitě a hodnotě uměleckého díla či samotných interpretů.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

3.-6.ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – ovládá dirigentskou techniku dle ročníkové vyspělosti – používá odbornou terminologii – nacvičuje a diriguje určené skladby nebo jejich části v souladu s jejich obsahem a stylovým určením – – studované vokální skladby hraje na klavír a dokáže zpívat jednotlivé hlasy - orientuje se v partituře studovaných skladeb, zná jejich obsazení, ladění, analyzuje strukturu, čte v různých klíčích - čte v transpozicích – – spoluvytváří interpretační koncepci připraví koncepci nácviku skladeb pro praktické užití u hudebního tělesa - orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - Kontroluje ladění ansámblu - je včas ve zkoušce - je zkoncentrován a včas připraven k výkonu	Zásady ansámblové práce Režim a průběh zkoušky Rozdíly v praxi mezi vokálním a instrumentálním tělesem Seznámení se s povinností vedoucího skupiny, koncertního mistra Pracovní disciplína orchestrálního hráče Zásady pódiového vystupování s hudebním tělesem Hra podle dirigenta – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny. Repertoár: od renesance přes baroko a klasicismus, přes romantická díla české i světové literatury k hudbě 20. století a 21. století (nové kompoziční směry a notace) včetně operní l a operetní literatury Principy operní hudby (recitativy) a operetní hudby (práce s prózou a baletní hudbou)

v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá pódiové vystupování v orchestru -	

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Improvizace a hra generálbasu

Celkový počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	1	1	1	-	4

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Improvizace a hra generálbasu je předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Vede žáky k pohotovosti při čtení skladeb a dobré orientaci v neznámém notovém zápisu, dovednosti hudebního doprovodu, k rozvoji improvizačních dovedností a celkové pohotovosti hudebního myšlení a dovednosti improvizovat hudební doprovod podle tzv. generálbasu. Rozvíjí tedy typ hudební myšlení, které je potřebný pro absolventy studijních zaměření dirigování a hra na cembalo.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do čtyř ročníků a je vybrán ve vztahu k profilu absolventa. Učivo sestává ze čtení z listu, improvizace doprovodu, improvizování doprovodu podle generálbasu, hry základní i rozšířená kadence ve všech tóninách a ve všech akordických polohách. Příklady hry generálbasu z učebnic, postupný přechod k příkladům z literatury. Doprovod recitativů secco a accompagnato. Improvizace doprovodu dané sopránové melodie. Pokusy o improvizaci v duchu různých stylových období. Improvizace malých a středních forem. Učivo je třeba diferencovat s ohledem ke studijnímu zaměření žáka.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor*, *Harmonie*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky a je organizována ve skupinách po dvou žácích. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáků zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale vysvětlení způsobu řešení problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, často i předehraje možné řešení, opravuje nedostatky a pomáhá řešit problémy, motivuje k nejlepším výsledkům. Důraz je kladen na rozvoj pohotovosti při čtení not a pohotovosti a kreativity při improvizaci doprovodu písní a při volné improvizaci.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze plně nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit. Individuální každodenní příprava je ale nezbytná. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům. Zejména je důležitá domácí příprava vlastní improvizované kreace, kterou pak žák na hodině konzultuje s pedagogem.

Způsoby hodnocení žáků

Celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Důraz je kladen na pohotovost při čtení z listu a pohotovost a kvalitu při doprovodu písní. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - realizuje cvičení zaměřená na spojování kvintakordu, jednoduchého sextakordu, kvartsextakordu, akordu se zmenšenou kvintou, sextakordu s dalšími možnostmi zdvojení, kvintakordu s přidanou sextou, akordu s průtahem kvarty, akordu s tritónem, akordu se sekundou, septakordu podle principů hry francouzského generálbasu - transponuje tato cvičení do tónin v rozmezí dvou předznamenání a interpretuje je v rozložených arpeggiích, ale i v akordech hraných	Doporučená literatura: Martial Morand: Basse chiffrée, vol. 1 B. M. Willi: Generálbas aneb kdo zavraždil kontrapunkt J. B. Christensen: Škola hry generálbasu na základě historických pramenů (český překlad JAMU Brno)

současně - realizuje doprovod skladby drobného rozsahu s kvintakordy, sextakordy a septakordy v base ve stylu francouzské interpretační školy - interpretuje vypracovaný generálbas zapsaný v moderní edici, jež sám převádí do podoby pravidel historicky poučené provozovací praxe	J. F. Dandrieu: Principes de L´Acompagnement du Clavecin Hra z listu H. P. Weber: Materialen zum Unterricht I, II

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje spolehlivě rozšířenou kadenci, sled funkcí T, S, D, VI, II, D, T a transponuje ji do všech tónin - aplikuje pravidla francouzského číslovaného basu, a zná všechna specifická značení - čte klávesovou literaturu z faksimile - pracuje svobodně se skladbami s realizovaným "klavírním" doprovodem a dle svých znalostí číslovaného basu, užití arpeggií a artikulace ho přizpůsobuje pravidlům historicky poučené provozovací praxe	Doporučená literatura: Martial Morand: Basse chiffrée, vol. 1 B. M. Willi: Generálbas aneb kdo zavraždil kontrapunkt D. Ledbetter: Continuo Playing according to Haendel J. B. Christensen: Škola hry generálbasu na základě historických pramenů (český překlad JAMU Brno) J. F. Dandrieu: Principes de L´Acompagnement du Clavecin Instrumentální sonáty francouzských skladatelů (A. Danican, J. Blavet, J. Dieupart, J. B. Boismortier ad.) Hra z listu: H. P. Weber: Materialen zum Unterricht I, II

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - zvládá základy francouzského generálbasu. Má povědomí o odlišnostech v německém číslovaném base - spolehlivě doprovodí instrumentální sonátu ve	Doporučená literatura: G. Ph. Telemann: Singe, Spiel und Generalbass Übungen Martial Morand: Basse chiffrée, vol.

francouzském stylu - orientuje se ve francouzských klíčích, které se vyskytnou během interpretace v dané skladbě - je schopen zharmonizovat basovou linku, která není opatřena čísly, případně očíslovat basový part partitury - realizuje doprovod sonáty autora německé národní školy	2 B. M. Willi: Generálbas aneb kdo zavraždil kontrapunkt D. Ledbetter: Continuo Playing according to Haendel J. B. Christensen: Škola hry generálbasu na základě historických pramenů (český překlad JAMU Brno) Instrumentální sonáty G. Ph. Telemanna, G. Fr. Handela, J. B. Boismortiera, A. Phillidora aj.

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - spolehlivě ovládá základy francouzského a německého generálbasu - má povědomí o italské škole a tvorbě generálbasu v raně klasicistních skladbách - je schopen zrealizovat generálbas u nečíslované basové linky - spolehlivě interpretuje skladby vydané ve faksimile, včetně změn klíčů a ostatních náležitostí odpovídajících zápisu - svobodně improvizuje drobné kadence, melodické výplně a úvody k volným formám - propojuje věty v komorních skladbách drobnými spojkami - spoluvytváří koncepci díla a tvořivě reaguje	Doporučená literatura: G. Ph. Telemann: Singe, Spiel und Generalbass Übungen Martial Morand: Basse chiffrée, vol.2 B. M. Willi: Generálbas aneb kdo zavraždil kontrapunkt D. Ledbetter: Continuo Playing according to Haendel J. B. Christensen: Škola hry generálbasu na základě historických pramenů (český překlad JAMU Brno) P. Williams: Figured bass Accompaniment C. Ph. E. Bach: Úvaha o správném způsobu hry na klavír C. Ph. E. Bach: Cadenzas Instrumentální sonáty a kantáty skladatelů 17. a 18. století G. Ph. Telemanna, G. Fr. Handela, J. B. Boismortiera, A. Phillidora aj. Sonáty, koncertantní formy z období raného klasicismu

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Hra partitur a klavírních výtahů

Celkový počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	1	1	1	4

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra partitur a klavírních výtahů je předmětem obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření. Vede k rozvoji pohotovosti při čtení různých partitur a jejich praktické realizaci na klavír a k rozvoji představivosti melodicko - harmonického průběhu skladeb. Rozvíjí tedy typ hudebního myšlení, které je potřebné pro profesi dirigenta.

Charakteristika učiva

Učivo je rozprostřeno do čtyř ročníků, jeho obsahem je hra partitur a klavírních výtahů stěžejních děl různých období.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor*, *Harmonie, Klavírní praktikum, Instrumentace a aranžování skladeb*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky ve skupinách dvou až tří žáků. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáků zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale vysvětlení způsobu řešení problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, často i předehraje možné řešení, opravuje nedostatky a pomáhá řešit problémy, motivuje k nejlepším výsledkům. Důraz je kladen na rozvoj pohotovosti při

čtení not a pohotovosti i kreativity při přetváření partitury do podoby improvizovaného klavírního výtahu.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze plnohodnotně nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit. Individuální každodenní příprava je ale nezbytná. Učitel k ní dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům.

Způsoby hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Důraz je kladen na pohotovost při čtení z listu včetně transpozic a kvalitu vystižení složitějších partitur při hře na klavír. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje na klavír vokální homofonní partitury ve starých i nových klíčích	Vokální partitury dětských, mužských, ženských a smíšených sborů na 2 – 6 notových osnovách se zaměřením na období baroka, klasicismu a romantismu.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje na klavír vokální polyfonní partitury a partitury smyčcového kvartetu - hraje jednodušší klavírní výtahy	Vokální partitury období renesance a baroka Instrumentální partitury období klasicismu Klavírní výtahy klasicistních oper

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - popíše strukturu symfonické partitury - čte party transponujících nástrojů - čte partitury dechové harmonie - hraje obtížnější klavírní výtahy	Instrumentální partitury období klasicismu a romantismu Klavírní výtahy romantických oper

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje složitější partitury - hraje náročnější klavírní výtahy - čte netradiční notaci	Instrumentální partitury a klavírní výtahy děl 20. století.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Instrumentace a aranžování

Celkový počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	1	2	-	-	4

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Celkový počet hodin: 4

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Instrumentace a aranžování je předmětem z obsahového okruhu odborná příprava. Vede k rozvoji instrumentačních dovedností, porozumění možnostem jednotlivých nástrojů a nástrojových skupin, orchestrálního myšlení a vokálně instrumentálního myšlení. Teoretické poznatky si žáci procvičují instrumentací vlastních i skladeb i skladeb mistrů pro různá nástrojová obsazení.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali výrazové a technické možnosti hudebních nástrojů, lidského hlasu a dalších zdrojů zvuk
- plnili cílenou kompoziční objednávku

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Učivem jsou technické a výrazové možnosti hudebních nástrojů, nástrojových uskupení, souborů, orchestrů, lidského hlasu, vokálních těles (sborů) i vokálně instrumentálních seskupení.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum instrumentací či aranží, které je žák povinen vytvořit a předložit ke zkoušce. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen pevně obsah a rozsah těchto zkoušek.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu hlavní obor.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Výuka je zaměřena prakticky, má povahu cvičení v instrumentaci. Před zadáním úkolu je učivo osvětleno teoreticky, a názorně demonstrováno zvukovými ukázkami, rozborem partitur apod.

Učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým a pravidelným vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a pravidelná práce, tj. vlastně vypracovávání domácích instrumentačních úkolů, je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby tato práce byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Ke zkoušce žák předkládá všechny instrumentace za klasifikační období. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnotí se technické zvládnutí kompoziční práce, invence, zpracování, osobitost a též splnění pensa (počtu) vytvořených skladeb za klasifikační období. Posuzuje se také celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák	Technické a výrazové

– instrumentuje krátké studie pro jednotlivé nástroje a skupiny nástrojů – je seznamován se zápisem, technickými možnostmi a zvukovými charakteristikami všech nástrojů užívaných v symfonickém orchestru. –	možnosti hudebních nástrojů Dechové kvarteto Smyčcové kvarteto Klavírní trio Sestava bicích nástrojů

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák – instrumentuje pro smyčcový orchestr a pro komorní orchestr	Smyčcový orchestr Komorní orchestr

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák – instrumentuje pro symfonický orchestr	Symfonický orchestr Orchestrální sazba Vokální sazba

Doporučená učebnice Jan Rychlík: Moderní instrumentace

Jaroslav Zich: Orchestrace a Sborová sazba

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Sborová literatura

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Sborová literatura je předmětem odborné přípravy. Učivo navazuje na vědomosti žáků z hlavního oboru a dějin hudby a prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení se sborovou literaturou. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka (dirigenta, sbormistra) a hudebního pedagoga.

Charakteristika učiva

Učivem je sborová literatura pro různé druhy pěveckých sborů se zaměřením na české a významné světové autory, partitury a nahrávky vokálních a vokálně-instrumentálních skladeb vybraných autorů různých žánrů a stylových období. Sledování historického vývoje kompozičních metod a interpretačních zvyklostí. Návaznost na znalosti nabyté v předmětech Sborový zpěv, Dějiny hudby, Dirigování, Hra partitur.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům *Orchestrální literatura, Metodika a praxe řízení hudebních těles a k Umělecké praxi.* Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka probíhá ve skupině všech žáků zaměření dirigování a varhany v ročníku. Stěžejní částí je poslech skladeb s paralelním sledováním partitury. Významná je ale i teoretická část hodin, ve které se žáci dovídají o historických souvislostech vzniku konkrétního díla a o problematice jeho interpretace. Žáci zpracovávají referáty na konkrétní skladbu či autora, jsou vedeni k verbálnímu popisu hudebně-teoretických a interpretačních problémů, k používání správné terminologie. Tím se připravují na argumentaci nejen v dirigentské praxi, ale i v odborné diskusi o kvalitě a hodnotě uměleckého díla.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, důraz je kladen na samostatně zpracované referáty. Ověřuje se a hodnotí také dovednost rozpoznat poslechem probíraná klíčová díla, charakterizovat je a zařadit do souvislostí. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák – charakterizuje tvorbu jednotlivých období a autorů – vyjmenuje hlavní autory jednotlivých období a jejich nejdůležitější sborová díla – popíše zásady interpretace sborové literatury různých období a autorů – poslechem určí hlavní díla sborové literatury	Středověká hudba-nejstarší české písně, husitské chorály, počátky vícehlasu Vokální polyfonie Česká a světová sborová tvorba období baroka Česká a světová sborová tvorba období klasicismu Smetana, Dvořák, Křížkovský, Fibich, Foerster V. Novák, Suk, Janáček Česká sborová tvorba skladatelů první poloviny 20. století (Ostrčil, Křička, Martinů) Sborová tvorba světových romantiků Světová sborová tvorba 20. století Soudobá česká sborová tvorba Vokální partitury a nahrávky dětských, mužských, ženských a smíšených sborů všech stylových období a žánrů.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Orchestrální literatura

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	-	-	-	1	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Orchestrální literatura je předmětem odborné přípravy. Učivo navazuje na vědomosti žáků z hlavního oboru a dějin hudby a prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s orchestrální literaturou. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost dirigenta a hudebního pedagoga.

Charakteristika učiva

Učivem je orchestrální literatura se zaměřením na české a významné světové autory, partitury a nahrávky symfonických skladeb vybraných autorů různých žánrů a stylových období. Učivo zahrnuje témata z historického vývoje kompozičních metod a interpretačních zvyklostí.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům *Sborová literatura, Metodika a praxe řízení hudebních těles* a *Hra partitur a klavírních výtahů.* Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na předměty umělecko - pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka probíhá ve skupině všech žáků zaměření dirigování v ročníku. Stěžejní částí je poslech skladeb s paralelním sledováním partitury. Významná je ale i teoretická část hodin, ve které se žáci dovídají o historických souvislostech vzniku konkrétního díla a o problematice jeho interpretace. Žáci zpracovávají referáty na konkrétní skladbu či autora, jsou vedeni k verbálnímu popisu hudebně-

teoretických a interpretačních problémů, k používání správné terminologie. Tím se připravují na argumentaci nejen v dirigentské praxi, ale i v odborné diskusi o kvalitě a hodnotě uměleckého díla.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, důraz je kladen na samostatně zpracované referáty. Ověřuje se a hodnotí také dovednost rozpoznat poslechem probíraná klíčová díla, charakterizovat je a zařadit do souvislostí. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Rozpis učiva a výsledů vzdělávání po ročnících

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – charakterizuje tvorbu jednotlivých období a autorů, složení orchestru, nástrojové obsazení – vyjmenuje hlavní autory jednotlivých období a jejich nejdůležitější orchestrální díla – popíše zásady interpretace orchestrální literatury různých období a autorů – poslechem určí hlavní díla orchestrální literatury	Počátky vývoje orchestrální literatury Nástrojové soubory 16. a 17. století České a světové baroko Český a světový klasicismus Světový romantismus, národní školy Česká národní škola - Smetana, Dvořák, Fibich, Foerster Pozdní romanismus, impresionismus, expresionismus, Česká a světová hudba 20. století Soudobá orchestrální hudba Operní literatura: Hlavní díla všech období od vzniku opery po současnou operní tvorbu

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2020

Vyučovací předmět: Sborová praxe

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	2	2	2	-	-	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Je to předmět s praktickým zaměřením na sborovou praxi 5. ročníků pěveckého oddělení a 2.-4. ročníků oboru dirigování. Cílem tohoto předmětu je možnost získat praktické sbormistrovské - t.j. dirigentské i pěvecké zkušenosti - nejen pro posluchače oboru dirigování, ale i pro posluchače pěveckého oddělení.

Tento předmět je nejen sbormistrovskou , nýbrž i možnou pedagogickou zkušeností .Jedná se o vyučování základů dirigování v praxi ,kdy žáci(dirigenti) vysvětlují taktovací techniku posluchačům pěveckého odd.

Posluchačům 5. ročníku pěveckého oddělení tento předmět

poskytuje komplexní přípravu na budoucí profesionální dráhu sborového zpěváka.

Posluchače obou oborů naučí pohotovému a intonačně jistému čtení sborových partů,

kultivovanému hlasovému projevu a odpovídající interpretaci.

Sborová praxe pro posluchače obou oborů je důležitým předmětem pro odborné zaměření žáka a vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Vede k osvojení a rozvoji sbormistrovských, vokálních a pedagogických dovedností. Žák zde získává technické, interpretační a další zkušenosti nezbytné k dirigentské profesi i profesi sborového zpěváka, vytváří si správné pracovní návyky, osvojuje zásady profesní etiky, seznamuje se prakticky se sborovou a vokálně instrumentální literaturou. Osvojuje si také zásady správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl techniky a výrazové prostředky dirigování sboru
- používal jasné a srozumitelné dirigentské gesto
- dirigoval hudební dílo v souladu s jeho obsahem a stylovým určením
- ovládl principy hudebního kompozičního myšlení jednotlivých období, stylů, žánrů nebo skladatele
- hodnotil pojetí a výkon interpretace
- dokázal vysvětlit a naučit základy dirigentské taktovací techniky
- dokázal se orientovat ve struktuře sborové partitury
- ovládl základy dechové techniky, měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- dokázal na začátku zkoušky sbor kvalitně rozezpívat
- dokázal využívat hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- rozlišova kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- čistě intonoval svůj part ve vícehlase
- s jistotou reagoval na dirigentská gesta
- dokázal vnímat vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu Sborová praxe k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům Hlavní obor Dirigování, Hlavní obor Zpěv, Praxe a řízení uměleckých souborů, *Metodika řízení hudebních těles, Sborová literatura, Hra partitur a klavírních výtahů, Ansámblový zpěv, Zpěv z listu.* Zde jde o konkrétní přesahy, kdy učitel hlavního oboru může účinně všechny tyto předměty propojit a žákům poradit. Dále je zde úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, upozorňuje je na nedostatky a pomáhá jim řešit technické i interpretační problémy,

motivuje je k nejlepším výsledkům. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáků zvyšuje. Studovaný repertoár vyučující blíže teoreticky osvětluje a zařazuje do dobových souvislostí. Učitel vychází z individuálních schopností žáků a vede je tak, aby byli schopni zvládat a pochopit potřebné aspekty sborového zpěvu v kontextu se sborovým dirigování a samostatně tyto schopnosti rozvíjet a umět je individuálně používat .

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům. Během studia organizuje učitel praktické vystoupení žáků – sboru (nejlépe veřejné) minimálně jednou ročně, dle kapacitních a časových možností školy.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Probíhá průběžně, hodnotí se praktické zvládnutí učiva, kvalita vokálního a sbormistrovského projevu po stránce technické i výrazové, kvalita a přesnost nástupů, reakce na gesto, doladění, kvalita interpretačního výkonu a úroveň společenského a uměleckého případného vystoupení na koncertním vystoupení. Důraz se bude klást na pracovní disciplínu v průběhu zkoušek, průběžné včasné a kvalitní plnění studijních povinností, nastudování partů a partitur již před první zkouškou, včasná přítomnost na začátku zkoušky, celková ukázněnost a koncentrace.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň učitel informuje jeho zákonné zástupce.

Celkové hodnocení žáka na konci 1.pololetí i na konci školního roku je vyjádřeno klasifikací a uskutečňuje se po zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí.¨

2.-4.ročník obor DIRIGOVÁNÍ , 5.ročník obor ZPĚV,

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého oboru zpívá v pěveckém sboru - respektuje autoritu sbormistra - využívá teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci - pracuje v týmu a podílí se na realizaci zadaných úkolů - nevytváří konflikty - zpívá - svůj part a orientuje se v dynamice, tempových	Učivem je sborová literatura napříč historickými epochami a žánry, zejména skladby, které jsou požadovány u konkurzů do profesionálních sborů : J.S.Bach : Janovy a Matoušovy pašije, Mše h -moll G.F.Händel : Mesiáš L.van Beethoven : Missa solemnis W.A.Mozart -Requiem, A.Dvořák -Stabat Mater, Requiem, Svatební košile, G.Verdi -Messa da Requiem, C.Orff - Carmina Burana, L.Janáček -Glagolská mše,

předpisech a metrických změnách - diriguje dle sborové partitury - a orientuje se bezpečně v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - dolaďuje se správně k ostatním členům sboru - je včas ve zkoušce a soustředěně pracuje - zvládá pódiové vystupování ve sboru na případném koncertě - spolupracuje při rozezpívání - vypracovává pečlivě sborové party a partitury - řídí se gesty a pokyny dirigenta - hraje sborový part a partituru na klavír	operní sbory : W.A.Mozart -Figarova svatba, G.Verdi-Nabucco, Traviata, G.Puccini- Tosca, Turandot G.Bizet - Carmen B.Smetana -Prodaná nevěsta, A.Dvořák -Rusalka ……případně sbory a capella (renesanční polyfonie, baroko, Dvořák, Martinů, Debussy, Ravel) vždy dle možností a aktuálního hlasového obsazení v ročnících. Zásady sborového zpěvu Zásady pěvecké hygieny Režim a průběh zkoušky Povinnosti chorovoda Pracovní disciplína sborového zpěváka na zkouškách Zásady pódiového vystupování s vokálním či vokálně instrumentálním ansámblem Zpě dle gesta sbormistra – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlasová výchova

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	-	-	-	1

Obecné cíle a didaktické pojetí
Hlasová výchova je předmětem společného odborného základu pro žáky oboru vzdělání 82–44–M,P/01 Hudba, zaměření dirigování. Předmět je zaměřen převážně prakticky. Seznamuje žáky se základy vokální techniky a rozvíjí v nich interpretační myšlení. Žáci jsou uvedeni do problematiky práce s hlasem, již by měli později umět zohlednit v rámci své dirigentské profese. Předmět vytváří základní představu o práci s dechem, intonací, rytmem, dynamikou, dikcí a výrazovou stránkou v rámci hlasového projevu.
Charakteristika učiva
Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybíráno ve vztahu k hlasovým dispozicím žáka a jeho předchozím zkušenostem. Jedná se převážně o písně lidové, o vokalízy, arie antiche, písňovou literaturu vybraných autorů období klasicismu, romantismu a dvacátého století, a dále pak o písně jazzové a muzikálové.
Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění a vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu odborného vzdělání. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni kritické sebereflexe, vlastního uměleckého úsudku, pěstovali si zdravé sebevědomí a uvědomovali si nutnost pracovní disciplíny a systematické přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k oboru hlavnímu, v němž se studenti zejména v rámci studia operních partitur setkávají s problematikou vokálních partů.

Strategie výuky (pojetí výuky)
Předmět se vyučuje ve 3. ročníku po **jedné hodině týdně.** Výuka je zaměřena na zpěv sólový či v malém ansámblu. Repertoár je volen na základě hlasových dispozic a předešlých pěveckých zkušeností žáka. Postupuje se od nejjednodušších hlasových cvičení k obtížnějším. Učitel žáky seznamuje se základy správné hlasové techniky, díky níž žáci postupně zdolávají náročnější repertoár a jsou schopni plně rozvíjet i svůj interpretační projev. Žák si osvojuje učivo pod pravidelným vedením učitele a sám jej může podpořit vlastní domácí přípravou.
Způsoby hodnocení žáků
Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se celkový přístup žáka k předmětu, jeho schopnost reagovat na dané podněty a pozitivní vývoj v práci s dechem, intonací, dynamikou, hlasovým rozsahem, dikcí i výrazem. Zohledněna je rovněž schopnost zapojit se do

vícehlasu a nepřestat přitom sledovat výše uvedené požadavky. Hodnotí se též zodpovědný přístup ke studiu nového repertoáru, snaha a vlastní domácí příprava. Žák je hodnocen průběžně. V dílčích průběžných hodnoceních je učitelem upozorněn na nedostatky i pozitiva v rámci jednotlivých vyučovacích hodin. Žák je tak včas informován o tom, kde má zvýšit úsilí a na co se má více zaměřit. Učitel také navrhne způsob, kterým lze odstranit případné nedostatky.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání
3. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**
• uvědomuje si správný pěvecký postoj • vědomě pracuje s nádechem • seznamuje se s principy tvorby tónu • aplikuje vědomou práci s dechem a učí se s ním hospodařit • poznává blíže typy rejstříků v rámci svého hlasového rozsahu • je schopen určit své přechodové tóny a učí se s nimi pracovat • osvojuje si základy správné artikulace • pracuje na neutralizaci vokálů • získává intonační jistotu • rozšiřuje svůj hlasový rozsah • pěstuje sebevědomý hlasový projev • zdokonaluje se v práci s dynamikou • provádí s jistotou složitější rytmické plochy • rozvíjí svoje interpretační schopnosti • volí takové výrazové prvky, které odpovídají charakteru skladby • vědomě a plynule frázuje • ve zvoleném repertoáru dodržuje požadavky učitele • předvádí kultivovaný hlasový projev • ovládá (alespoň částečně) pozvolné rozvíjení síly hlasu • na požadavky učitele reaguje pohotově • seznamuje se se zásadami hlasové hygieny a poznává možnosti svého hlasu • interpretuje skladby rozdílných hudebních období i stylů • seznamuje se s cizojazyčným repertoárem • ve vícehlasu sebevědomě reprezentuje svůj part	• hlasová cvičení na jednom tónu s použitím nejrůznějších vokálů i konsonant • hlasová cvičení v rozsahu sekundy, tercie, kvarty a kvinty • hlasová cvičení v rozsahu sexty, septimy a oktávy • hlasová cvičení na solmizační slabiky • dechová cvičení • vokalízy s použitím vokálů i souvislého textu *(H. Panofka, N. Vaccai, G. Concone, B. Lütgen, S. Marchesi)* • výběr lidových a umělých písní *(L. Janáček, F. Sládek, J. B. Foerster, M. Schneider – Trnavský, V. Novák ad.)* • Písničky na jednu stránku Písničky na dvě stránky *(B. Martinů)* • výběr písní *(F. Schubert, R. Schumann, F. Mendelssohn – Bartholdy, J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven ad.)* • arie antiche *(A. Caldara, G. Bononcini, A. Scarlatti, A. Stradella, B. Marcello, G. Paisiello, G. Caccini, F. Durante ad.)* • výběr z tvorby *(G. F. Händel, J. S. Bach)* • výběr z jazzové a muzikálové tvorby *(G. Gershwin, A. L. Webber, L. Bernstein)* • vícehlas *(G. P. da Palestrina)*

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba, 82-45-M/01 82-45-P/01

Zaměření: skladba

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Harmonie (pro specialisty)

Počet hodin: 5

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	2	0	0	0	0	5

Platnost: od 3.9.2012

Pojetí předmětu

a) obecný cíl předmětu

Předmět seznamuje žáky s klasicko romantickou harmonií a orientačně se základními jevy harmonie 20. století. Hlavním cílem je získání schopnosti uplatnění pravidel harmonie při harmonizaci melodické linky, získání správných návyků vedení hlasů a schopnost analýzy harmonického průběhu hudební skladby. Předmět je směřován k maturitní zkoušce ve 4. ročníku a zvládnutí látky je podmínkou úspěšných výsledků v návazných oborech, především v Hlavním oboru skladba, dirigování a varhany. Zvláštní význam má též pro rozvoj schopnosti improvizace a zvládnutí hry generálbasu.

b) charakteristika učiva

Žák ovládne pravidla tonální harmonie, odbornou terminologií a rozumí historickému vývoji klasicko-romantické harmonie. Základní součástí výuky jsou praktické kompoziční úkoly jako harmonizace basu a sopránu a jejich prezentace u klavíru a analýza notových textů. Základem procvičování látky jsou praktická cvičení ve čtyřhlasé sborové sazbě, žáci jsou však seznámeni i s dalšími způsoby vyjádření průběhu harmonické věty, jako je instrumentální doprovod, tříhlasá sazba a další. Na vyšším stupni výuky, zpravidla ve 2. ročníku, jsou žáci schopni rozlišovat a praktickou formou replikovat typické rysy jednotlivých historických etap vývoje harmonického myšlení podle stylových znaků.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Studenti jsou vedeni k respektování historicky daných pravidel a k dosažení stylové a kompoziční čistoty při vypracovávání zadaných úkolů. Tím je cílevědomě pěstována kázeň a respekt k pravidlům klasické tonální harmonie . Současně se výsledky práce prakticky prověřují formou hry vypracovaných úkolů na klavír, případně z počítačového zápisu. Žáci mají bezprostřední kontrolu estetické působivosti výsledků své práce. Tím dochází k rozvoji hudební představivosti, schopnosti samostatně zaujímat estetické a hodnotící postoje. Předmět tak výrazně přisívá k formování umělecké tvůrčí osobnosti.

d) strategie /pojetí/ výuky

Teoretický výklad se bezprostředně procvičuje formou zadaných praktických cvičení. Vhodné je nově probranou látku nejdříve procvičit formou číslovaného basu, poté aplikovat poznatky na harmonizaci sopránové melodické linie. Při harmonizaci sopránu se klade důraz jednak na správné vedení hlasů, zejména však na rozpoznání a srozumitelné vyjádření latentní harmonie melodické linie. Na vyšších stupních výuky, zpravidla ve 2. ročníku se zařazují cvičení se zvláštním zadáním, jako je např. volný bas, melodie v jiném hlasu než v sopránu nebo vypracování instrumentálního doprovodu k melodii. Jednotlivé kapitoly nauky o harmonii se vyučují v obvyklé následnosti od zvládnutí základních pravidel práce s akordy, harmonickými funkcemi a vedení hlasů k složitějším problémům modulací, chromatické harmonie a orientačně též jevů harmonie 20. století. Výuka novějších harmonických jevů je pak záležitostí předmětu Kompoziční metody 20. století. Tempo výuky je vhodné do určité míry přizpůsobit individuálním schopnostem žáků. Během 1. ročníku je kladen důraz především na zvládnutí klasicko romantické harmonie, ve druhém ročníku se výuka orientuje více na specifická zadání. Přitom se podle okolností prakticky procvičují již probraná témata formou opakování. Po celou dobu výuky předmětu je vhodné kromě teoretického výkladu a praktického procvičování vyhradit přiměřený prostor pro analýzy probíraných harmonických jevů na příkladech z hudební literatury.

e) hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni především formou písemného a ústního zkoušení. Základem pro hodnocení studentů je jejich schopnost využít získané teoretické poznatky v praktických kompozičních zadáních. Důležitým kritériem hodnocení je dále schopnost srozumitelně a terminologicky správně využít nabytých poznatků při analýze harmonických jevů na příkladech z literatury, případně zodpovědět otázky teoretické povahy. Doplňujícím kritériem je projevovaná aktivita v hodinách a pohotovost při řešení zadaných úloh.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět je důležitým protějškem hlavního oboru skladba, populární skladba a aranžování, dirigování a varhany. Rozvíjí schopnost práce se souzvuky, cit pro harmonickou stránku hudby obecně, schopnost pochopit a prakticky ovládnout zásady vedení hlasů. Jde o praktická kompoziční cvičení, představující určitý ekvivalent hry stupnic a etud u instrumentálních oborů. Zvládnutí látky je nezbytné pro schopnost hry generálbasu zvláště u oboru varhany a pro rozvíjení improvizačních dovedností. V předmětu je rozvíjena schopnost individuálně analyzovat harmonickou stránku hudby, pracovat v týmu na řešení analytických a praktických úkolů a dále schopnost uvědomovat si širší souvislosti analyzovaných jevů a zařazovat je do širších souvislostí tektoniky hudebního díla. Přínosem je získání schopnosti žáků argumentovat na odborné úrovni a s využitím výše uvedených znalostí být schopni zhodnotit umělecké dílo obecně. Zvládnutí látky je dále nezbytnou podmínkou

pro obsahově navazující předmět Hudební formy a analýza skladeb. Obecně předmět formuje estetické cítění žáků a jeho význam proto přesahuje rámec pouhé teoretické disciplíny.

1. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**	**Hod**
Žák disponuje odpovídajícími znalostmi obecné hudební nauky, je schopen prakticky rozpoznat působení citlivého tónu a tóniky.	Opakování látky z hudební nauky nezbytné pro studium harmonie (intervaly, akordy) Vysvětlení pojmu harmonie obecně, historický vývoj harmonického myšlení, vznik a základní principy tonální harmonie. Princip citlivého tónu a tóniky, pojem harmonické funkce v tonální harmonii	2-4
Žák ovládá zásady čtyřhlasé úpravy kvintakordů	Čtyrhlasá úprava kvintakordů: těsná, široká a smíšená harmonie, pojem polohy; specifické postavení basu a sopránu; základní a basový tón;	2
Žáci jsou seznámeni s rozsahy hlasů a s pravidly maximálních odstupů jednotlivých hlasů.	Rozsahy hlasů, maximální distance mezi hlasy, specifické postavení basu	2
Žák ovládá přísný spoj hlavních funkcí a spoj S-D, prostou autentickou a plagální kadence	Hlavní harmonické funkce, přísný spoj příbuzných akordů, spoj nepříbuzných akordů; Praktická sluchová cvičení – rozpoznávání latentní harmonie melodické linie, přiřazování správných hlavních funkcí, sluchová analýza souzvuků a spojů; prostá kadence, typy závěrů	8
Žák je schopen harmonizovat bas a jednoduchou melodii pomocí hlavních funkcí	Typy a pravidla vedení hlasů, nepřípustné paralelní postupy, problematika rozvodu citlivého tónu, prostá kadence	4-6
Žák chápe rozdíl mezi přísným a volným spojem a při harmonizaci basu a melodie užívá oba typy v různých úpravách akordů.	Volný spoj, použití těsné, široké a smíšené sazby, změna úpravy akordů v průběhu harmonické věty	6

Žák se seznámí se specifiky mollové a harmonické durové tóniny	Specifika mollové tóniny, harmonická durová tónina	4
Žák prakticky používá hlavní i vedlejší harmonické funkce	Vedlejší harmonické funkce; rozšířená kadence	6
Žák chápe principy vyjádření průběhu harmonické věty pomocí číslovaného basu	Systém číslovaného basu – výklad	2
Žák prakticky ovládá zásady čtyřhlasé úpravy sextakordů a prakticky jich užívá.	Sextakordy – úprava a použití	4
Žák prakticky ovládá zásady čtyřhlasé úpravy kvartsextakordů, rozeznává a používá jejich typy v harmonické větě	Kvartsextakord a pravidla jeho použití (druhy kvartsextakordů z hlediska užití)	6
Žák ovládá typy a užití melodických tónů.	Melodické tóny. Vysvětlení pojmu a využití	4
Žák se seznámí s principy použití septakordů a jejich charakteristikou na jednotlivých stupních tóniny, rozpoznává a používá obraty	Septakordy, užití na jednotlivých stupních, obraty	6
Žák se seznámí s principy použití nónových akordů a s pravidly jejich úpravy včetně obratů	Nónové akordy	4
Žák je uveden do problematiky chromatické harmonie	Chromatické tóny obecně – definice a použití	2
Žák ovládne principy a prakticky užívá mimotonální akordy	Mimotonální dominanta a mimotonální VII. stupeň, další možnosti mimotonálních funkcí	4
Žák chápe princip modulace, rozeznává pojmy vybočení a modulace, prakticky ovládá diatonickou modulaci včetně tzv. rychlých modulací	Pojem vybočení a modulace; diatonická modulace prakticky	6
Žák užívá alterované tóny, umí rozeznat a použít alterované akordy, orientuje se v jejich druzích	Alterované tóny a akordy	6

2. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**	**Hod**
Žáci opakují učivo z 1. ročníku podle potřeb jednotlivých žáků a celkové úrovně skupiny	Opakování z 1. ročníku	10
Žáci jsou seznámeni s chromatickou, enharmonickou a chromaticko enharmonickou modulací a prakticky je používají, rozeznávají modulaci a tóninový skok	Další typy modulací, chromatická, enharmonická, chromaticko-enharmonická a jejich konkrétní podoby (modulace zmenšeným septakordem, alterovanými akordy)	8
Žáci jsou seznámeni s principem dvojsměrné alterace a prakticky ji užívají.	Dvojitá alterace	2
Žáci jsou seznámeni s funkcemi L a F, používají neapolský sextakord v harmonické větě a v modulacích.	Akordy se třemi citlivými tóny, neapolský sextakord, modulace neapolským sextakordem	4
Žáci jsou seznámeni s vybranými aspekty harmonie 20. století, látku procvičují formou krátkých příkladů a studií, důležitou součástí je analýza a poslech ukázek.	Vybrané aspekty harmonie 20. století: rozšířená tonalita, atonalita, modální harmonie	6
Žáci jsou seznámeni s možnostmi instrumentálního doprovodu, zvládají specifika klavírní doprovodné sazby, jsou schopni vyjádřit harmonický průběh pomocí akordických figurací.	Specifika vyjádření harmonie v instrumentální sazbě – instrumentální doprovod	6
Žák užívá kromě čtyřhlasé úpravy i další možnosti vyjádření harmonického průběhu věty.	Další možnosti vyjádření harmonického průběhu: tříhlasá a dvojhlasá sazba, možnost dělení hlasů ve sborové sazbě; toto téma se probírá formou příkladů v různých lekcích, které nemusejí nutně bezprostředně navazovat.	8-10
Žáci se podle cílené volby pedagoga vracejí k již probraným tématům s cílem zlepšit dosaženou úroveň.	Cílené opakování a návraty k probraným tématům formou nových příkladů a zadání	10-12

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01

Zaměření : Skladba, Populární skladba Dirigování

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Jazzová harmonie

Počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	2	-	-	-	2

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Jazzová harmonie je odborným předmětem obsahového okruhu společný odborný základ. Předmět rozvíjí harmonické myšlení v oblasti jazzové harmonie, tj. hudby 20. a 21. století. Učí žáky chápat a rozumět jazzové harmonii a tím hlubšímu porozumění populární hudbě, která je jazzem silně ovlivněna. Předmět připravuje k teoretické zkoušce profilové části maturitní zkoušky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vysvětlit základní principy jazzového harmonického myšlení
- analyzovat a demonstrovat harmonické jevy v jazzových skladbách
- číst a hrát na klávesový nástroj jazzové akordické značky
- sluchem určit povahu jazzových akordů z hlediska funkční harmonie i jejich stavby

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a zahrnuje všechny podstatné jevy moderní harmonie od faktorů vedoucích ke vzniku jazzové harmonie, přes stavbu akordů a čtení akordových značek, vedení hlasů – voicings, typické spoje, disonantní charakteristiky, po druhy tónové organizace (bluesové stupnice, pentatoniky, modální jazz, bebop,).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět je vyučován ve 3. ročníku jednu hodinu týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s převahou metody aktivizující. Výklad představuje sice menší, ale podstatnou část výuky. Důraz je kladen na opakování a intenzivní procvičování učiva. Procvičování spočívá zejména v rozboru harmonických jevů v ukázkách z jazzové hudební literatury. Pravidelně je zařazována sluchová analýza probíraných jevů. Žáci také budou hrát na klávesové nástroje svoje vlastní reharmonizace písní a jazzový standardů.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, které lze doplnit samostatně zpracovanými referáty a domácími písemnými pracemi. Hodnotí se též dovednost analyzovat poslechem. Kromě teoretických znalostí se hodnotí především schopnost jejich aplikace při rozboru harmonických jevů v hudebních ukázkách.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše faktory vedoucí ke vzniku jazzové harmonie - popíše druhy jazzových akordů a demonstruje je v zadané notové ukázce - vytváří příklady reharmonizace, nebo obohacení daných témat na základě nabytých znalostí a zahraje je na klávesový nástroj - , - vysvětlí pojmy pentatonika, bluesová stupnice, bluesová 12, modalita, - vysvětlí pojmy dominantní jádro, tritonová substituce, polychord, hybridní akord a lomené akordy	Faktory vedoucí ke vzniku jazzové harmonie Vedení hlasů v jazzové harmonii - voicings Akordy, charakteristika akordů, systém akordových značek Reharmonizace, obohacení harmonie a jak je využít Organizace tónové struktury,

	stupnice, mody

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba, 82-45-M/01 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: skladba

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Hudební formy a analýza skladeb pro specialisty

Počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	0	2	2	2	0	0	6

Platnost: od 3.9.2012

Pojetí předmětu

a)obecný cíl předmětu

Předmět seznamuje studenty s hudebními formami evropské hudby, s principy výstavby hudebního díla s přesahem do problematiky obecné tektoniky výstavby. Hlavním cílem je celková teoretická i praktická orientace v oblasti hudební analýzy v návaznosti na studium hlavního oboru a hudebně-teoretické předměty. Předmět je směřován k maturitní zkoušce ve 4 ročníku.

b) charakteristika učiva

Student si osvojí znalosti z oboru hudební analýza, především smysl pro hudební strukturu, proporce i historické souvislosti analyzovaných děl. Dále se seznámí s odbornou terminologií a historickým vývojem.. Výuka se zaměřuje jak na rozpoznání a analýzu obecných formových schémat, tak na principy jejich výstavby, vnitřní strukturu a hierarchii stavebných prvků. Součástí výuky je teoretický výklad, poslech ukázek, analýza notových materiálů, analýza poslechem i rozbor partitur. Studijními materiály jsou dostupné učebnice hudebních forem, dále partitury analyzovaných děl a dostupné nahrávky. Skladby komorní či klavírní mohou být analyzovány také u klavíru formou živé interpretace s komentáři a aktivní účastí studentů na analýze interpretovaného díla. Výuku lze doplnit workshopy, besedami a exkurzemi. Část výuky je vyhrazena opakování k maturitní zkoušce.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Studenti jsou vedeni ke správnému analytickému pohledu na exaktně rozpoznatelné vlastnosti analyzovaných děl, zároveň však k vlastnímu individuálnímu hodnocení skladebně funkčních a

esteticko výrazových významů analyzovaných jevů. Jsou vedeni k důslednému a správnému používání odborné terminologie a to i při subjektivním hodnocení estetické roviny hudby. Předmět vede žáky ke schopnosti zvolit správnou metodu analýzy a zároveň oddělit objektivně platné analytické závěry od subjektivních soudů. Předmět obecně přispívá k rozvoji umělecké i lidské osobnosti žáka především tím, že postihuje jak emocionálně významovou tak racionálně strukturální schopnost profesionálního pohledu na hudební dílo.

d) strategie /pojetí/ výuky

Teoretický výklad je strukturován od výkladu základních pojmů, objasnění principů výstavby hudebních celků přes jednotlivé typy stabilizovaných formových schémat k pojmu cyklických forem a hudebních útvarů sdružujících více formových typů např. v případě velkých vokálních a jevištích děl. Probíraná teoretická látka se bezprostředně ověřuje analýzou vhodných příkladů. Metoda práce se studenty je jak individuální – žáci pracují samostatně na zadaných příkladech k analýze, tak kolektivní – studenti se zapojí do analytické práce a jejich postřehy se vzájemně doplňují a korigují. Ve 4. ročníku je práce zaměřena na přípravu maturitní zkoušky.

e) hodnocení výsledků žáků

Studenti budou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, které lze doplnit hodnocením jejich aktivity a pohotovosti v oblasti analýzy větších hudebních celků. Při hodnocení samotných faktografických znalostí studentů je velkou měrou přihlíženo především k jejich schopnosti aplikace teoretických poznatků do praxe, tj. při práci s konkrétním notovým materiálem. Oceňuje se schopnost strukturálního myšlení a porozumění klíčovým problémům. Důraz se klade také na schopnost rozpoznání případů, kdy nelze jednoduše aplikovat jednoduchá schémata a je potřeba navrhnout různé alternativy analytického přístupu.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu je rozvíjena jak schopnost individuálně analyzovat hudební díla, tak pracovat v týmu a schopnost postihnout širší souvislosti analyzovaných jevů. Přínosem by měla být též schopnost studentů argumentovat na odborné úrovni a s využitím výše uvedených znalostí zhodnotit umělecké dílo obecně. Předmět výrazně přispívá ke schopnosti racionálně přistupovat k jevům, jejichž výsledný dopad je především emocionální a estetický. V tomto smyslu přesahuje významem striktně teoretickou rovinu a přispívá ke komplexnímu rozvoji osobnosti.

Rozpis učiva po ročnících:

2. ročník

Výsledky vzdělávání **Student:**	**Učivo**	**Hod**
- uvědomí si význam pojmu hudební formy a obsahovou náplň předmětu	Pojem hudební formy; forma jako jedinečný tvar díla a jako obecné formové schéma	1
- uvědomí si jednotlivé složky hudebního díla, je schopen uvést konkrétní příklady	Složky a stránky hudebního díla, hudební čas, úvod do tektonické problematiky, stavebné funkce složek a stránek, jejich hierarchie z hlediska významu v celku hudební struktury	4
- vysvětlí rozdíly mezi nejmenšími stavebními jednotkami, uvažuje o jejich hierarchizaci	Nejmenší stavební jednotky hudebního díla – motiv, téma, figura, běh	2
- pochopí základní způsoby práce se stavebným jednotkami	- základní a vedlejší tektonické funkce a typy hudby: expoziční, evoluční, pojem reprízy obecně, introdukce, spojovací typ, codový typ; druhy motivické práce	6
- je schopen obecně posoudit formu vybraných hudebních žánrů a historicky je zařadit	Periodizace druhů a žánrů hudebních forem, obecný historický přehled podle různých kritérií (např. vokální – instrumentální obsazení, duchovní – světská hudba apod.)	2
- orientuje se v rozpoznávání nejmenších formálních celků - vysvětlí rozdíly v pojmech perioda, dvojperioda a neperiodická věta. Pochopí stylovou podmíněnost těchto jevů, zejména závislost na funkčně tonální harmonii a metrickém členění hudby	Nejmenší formální celky – věta, perioda, dvojperioda, neperiodická věta. Historicko stylová podmíněnost těchto pojmů.	6
- charakterizuje rozdíly mezi malou a velkou písňovou formou, je schopen analyzovat modifikace velkých forem (např. tzv. tří-pětidílná forma)	Velká třídílná (písňová) forma, její modifikace	8

- chápe princip rondové formy, je schopen analyzovat malé rondo	Rondo obecně. Princip formy a její historický vývoj až po současnost. Malé (couperinovské) rondo konkrétně.	4
- sleduje uplatnění malých forem v rámci barokní suity, analyzuje a porovnává proměny suitového cyklu v dějinném vývoji, zná historický vývoj a řazení částí barokní suity	Barokní suita – využití malé písňové formy v rámci barokní suity	3 až 5

3. ročník

- zná historický vývoj sonátové formy a sonátového principu obecně, je schopen analyzovat jednotlivé typy sonátové formy včetně stylového zařazení	Sonátová forma obecně, princip a historický vývoj od barokní sonátové formy, přes klasickou, romantickou až po moderní a současnou	20
- je schopen rozpoznat a analyzovat formu velkého ronda, určit jeho typ; zná vlivy sonátového principu na formu velkého ronda	Velké rondo – prosté, sonátové vyšší a nižší	8
- popisuje druhy práce s tématem, sleduje principy variačních technik, analyzuje notový materiál - dokáže analyzovat rozsáhlejší variační formy 19. a 20. Stol. Variace. Přísné, charakteristické, kontrapunktické a volné.	Variace; variační techniky obecně, typy variační práce. Variační cyklus; druhy variací (ornamentální, charakteristické, volné, kontrapunktické); výstavba variačního cyklu, jeho typy a historicko stylová podmíněnost	10
- popisuje rozdíly mezi homofonií a kontrapunktem, analyzuje principy polyfonních forem obecně, aplikuje teoretické znalosti při poslechu i notové analýze, analyzuje vliv polyfonní nebo homofonní faktury na formu díla	Polyfonní formy obecně – od volných (preludium, invence) přes kontrapunktické variace (passacaglia, ciaccona) po předchůdce fugy (ricercar, canzona); souvislosti s nekontrapunktickými formovými schématy	4
- seznamuje se s terminologií, analyzuje téma, sleduje práci s ním, popisuje fugu jako celek a analyzuje notový materiál; je schopen charakterizovat vývoj fugy od baroka po současnost a tyto poznatky uplatnit v analýzách	Fuga - vrcholná kontrapunktická forma, typy fugové práce v jednotlivých stylových obdobích, zvláštní typy fugy, fugeta, fugato	10

- osvojuje si terminologii a kritéria soudržnosti jednotlivých cyklických forem, porovnává jednotlivé typy	Cyklické formy. Od nejvolnějších po nejtěsněji svázané cyklické formy - sbírka, řada, série, suitový cyklus, moderní suita, sonátový cyklus (koncert)	10
- seznamuje se s historickým vývojem sonátového cyklu, uvědomuje si využití ostatních forem v jeho rámci	Sonátový cyklus a jeho historický vývoj, specifika nástrojového koncertu	16

4. ročník

Výsledky vzdělávání **Student:**	**Učivo**	**Hod**
- orientuje se v jednotlivých typech vokálních forem, uvědomuje si aplikaci obecných formových schémat ve vokální hudbě a jejich specifické modifikace	Vokální formy; typy písní, velké vokální formy: kantáta, oratorium, formy duchovní hudby - zejména mše; melodram	10
- analyzuje části oper poslechem i z notových materiálů	Opera od baroka přes klasicismus po počátky romantismu, stavebné prvky opery: árie a její typy, recitativ a jeho typy, hlasové obory, specifika použití sboru v opeře	4
- orientuje se v hudebních formách a souvisejících kompozičních technikách středověku až do období ars subtilior	Formy a kompoziční techniky středověku se zaměřením na vrcholný středověk; počátky madrigalu, motetová technika středověku, specifika pojetí disonance a konsonance	2-3
- orientuje se v typických znacích sborové tvorby od romantismu po současnost	Sborová tvorba, typické formy sborové tvorby, stručný historicko stylový přehled	2
- seznamuje se s moderními modifikacemi vokálních forem na vybraných příkladech (např. 2. vídeňská škola, oratoria A. Honeggera, Šostakovič, Janáček ad.)	Stručný přehled vývoje vokální tvorby a jejích forem do poloviny 20. století; opera od Wagnera do poloviny 20. století	8

- postupně zvládá látku danou maturitními otázkami a seznamuje se vybranou problematikou analýzy stanovených příkladů. Podle požadavků maturitních otázek opakuje látku ostatních teoretických disciplín, zejména harmonie a kontrapunktu.	Příprava maturitní zkoušky	30 - 40

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M/01 Hudba, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na varhany, dirigování, skladba, skladba a aranžování populární hudby

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Klavírní praktikum

Počet hodin:10

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	1	1	10

Pozn.: v případě zaměření skladba a aranžování populární hudby je předmět zařazen v1. až 4. ročníku, v rozsahu odpovídajícím těmto osnovám pro tyto ročníky, v 5. a 6. ročníku na něj navazuje předmět Moderní piano.

a) obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je rozvíjení klavírní techniky, která žáku umožní korepetování při nastudování operního díla, doprovázení sólisty a pohotovou hru z listu. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu mu budou rovněž účinnou pomůckou při hře partitur a při eventuálním pedagogickém působení. Zvlášť úspěšní posluchači mohou z předmětu Klavírní praktikum složit **maturitní zkoušku. Obsah zkoušky:** 1 nebo 2 sólové náročnější skladby (hra zpaměti není podmínkou) a 1 klavírní doprovod sólisty**.** Skladby musí být různých stylových období. Celková délka skladeb 10 až 12 minut.

b) charakteristika učiva

Výuka je individuální, respektuje současně nadání a schopnosti jednotlivých žáků a stupeň jejich pokročilosti při vstupu na konzervatoř. Žák se seznamuje s hudbou různých slohových období nejen na sólových skladbách, ale i při doprovázení svých spolužáků. Tím se rozvíjí a prohlubuje jeho hudební cítění a smysl pro stylovou interpretaci. Výsledky své práce mohou vyspělejší žáci prezentovat na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k prohlubování emocionálních prožitku, který dovede vyjádřit prostřednictvím hudby. Učí se hodnotit hudební výkon a respektovat různá pojetí interpretace.

d) strategie /pojetí/ výuky

Učitel při respektování individuality žáka rozvíjí jeho estetické cítění, které musí být nerozlučně spjato s rozvojem nástrojové techniky.

e) hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni podle stupně zvládnutí studijního materiálu a podle schopnosti samostatně aplikovat získané poznatky. Známku v pololetí a na závěr školního roku dostávají na základě závěrečné zkoušky. Konkrétními kritérii pro známku jsou zejména: vyjádření hudebního obsahu, správné frázování, technická vyspělost (stupeň obtížnosti, kvalita tónu, čistota hry), stylové rozlišování, schopnost přizpůsobení se v hudebním doprovodu, a přihlíží se též k přístupu a výsledkům v průběhu školního roku.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména logické hudební myšlení, schopnost systematicky pracovat na rozvíjení svých schopností, schopnost kriticky hodnotit své interpretační výkony i interpretační výkony jiných.

5)Rozpis učiva po ročnících:

1. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- zdokonaluje technické dovednosti - dokáže zahrát jednoduchou polyfonní skladbu - prohlubuje základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - v doprovodu využívá hlavní harmonické funkce a septakordy	- stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a kadence - etudy, např. Czerny op. 261 nebo op. 849 - jednoduché skladby období baroka, klasicismu, romantismu a 20. století - doprovod dle akordických značek - hra z listu

2. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- prohlubuje klavírní techniku - rozlišuje vedení hlasů v polyfonní skladbě - rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - hraje čtyřruční skladby a rozvíjí hru z listu - v doprovodu využívá všechny harmonické funkce	- stupnice dur i moll v rovném pohybu, čtyřhlasé akordy a kadence - obtížnější etudy, např. Czerny op. 299 - náročnější skladby období baroka, klasicismu, romantismu a 20. století - doprovod dle akordických značek - hra z listu

3. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- rozvíjí technickou vyspělost - hraje náročnější polyfonní skladby - dále rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - využívá širokou škálu dynamiky - reprodukuje hudební ozdoby - hraje klasicistní a romantické skladby větších forem - rozšiřuje repertoár o skladby 20. století a soudobé skladby - hraje čtyřruční skladby a dále rozvíjí hru z listu - vytváří harmonicky bohatší doprovod písní	- stupnice dur i moll kombinovaně, čtyřhlasé akordy a rozšířené kadence - technicky náročnější etudy, např. Czerny op. 299, event. Cramer: Etudy - barokní skladby, např. J. S. Bach: Malá preludia a fughetty nebo Dvouhlasé invence - snadné sonáty nebo variace období klasicismu, náročnější skladby romantismu, 20. století a soudobé - doprovod dle akordických značek - doprovod sólisty

4**. ročník**

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- dále rozvíjí technickou vyspělost (hra pasáží, rozkladů, oktáv) - hraje náročnější polyfonní skladby - dále rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - využívá širokou škálu dynamiky - hraje klasicistní a romantické skladby a skladby 20. století větších forem	- stupnice dur i moll kombinovaně, velký rozklad, rozšířené kadence - technicky náročnější etudy, např. Cramer: Etudy - barokní skladby, např. J. S. Bach: Dvouhlasé invence nebo Temperovaný klavír - snadné sonáty nebo variace období klasicismu, náročnější skladby

- seznamuje se s díly soudobých autorů - hraje symfonie ve čtyřruční úpravě z listu	romantismu, 20. století a soudobé - klasické symfonie ve čtyřruční úpravě - doprovod sólisty

5. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- hlouběji využívá výrazových možností klavíru - hraje náročnější polyfonní skladby - dále rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - hraje klasicistní a romantické skladby a skladby 20. století větších forem - hraje díla soudobých autorů - hraje symfonie ve čtyřruční úpravě z listu - hraje operní výtahy	- stupnice dur i moll kombinovaně, velký rozklad - technicky náročnější etudy, např. Cramer: Etudy - barokní skladby, např. J. S. Bach: Temperovaný klavír - sonáty nebo variace období klasicismu, náročnější skladby romantismu, 20. století a soudobé - klasické a romantické symfonie ve čtyřruční úpravě - operní výtahy

6. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- hlouběji využívá výrazových možností klavíru - hraje náročnější polyfonní skladby - dále rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - hraje klasicistní a romantické skladby a skladby 20. století větších forem - hraje díla soudobých autorů - hraje symfonie ve čtyřruční úpravě z listu - hraje operní výtahy	- stupnice dur i moll kombinovaně, velký rozklad - technicky náročnější etudy, např. Cramer: Etudy - barokní skladby, např. J. S. Bach: Temperovaný klavír - sonáty nebo variace období klasicismu, náročnější skladby romantismu, 20. století a soudobé - klasické a romantické symfonie ve čtyřruční úpravě - operní výtahy

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	1	-	-	-	2

Zaměření: dirigování, skladba, skladba a aranžování populární hudby

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Celkový počet hodin: 2

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra na bicí nástroje je předmět obsahového okruhu společná odborná příprava dle zaměření, který rozvíjí a upevňuje rytmické cítění žáků, a který rozvíjí poznání vlastností bicích nástrojů, jejich možnosti zvukové, barevné a technické. Zároveň žáky seznamuje se základy hry na další obligatorní nástroj vedle klavíru. Přispívá k profilaci oboru a rozvíjí specifickým způsobem hudební myšlení potřebné pro profesi skladatele i dirigenta.

Charakteristika učiva

Učivo je rozprostřeno do dvou ročníků, jeho obsahem je hra snazších etud a drobných přednesových skladeb na vybrané nástroje bicího instrumentáře.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Klavírní praktikum, Intonace, Instrumentace a aranžování skladeb*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky a je organizována ve skupinách po dvou žácích. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. Nejprve se žáci seznámí se základy hry na malý buben, správným držením paliček, základními úhozy atd., poté přecházejí k některým dalším nástrojům bicího instrumentáře.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale vysvětlení způsobu řešení problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, ukáže jim správný způsob, opravuje nedostatky a pomáhá řešit problémy, motivuje k nejlepším výsledkům.

Vzhledem k povaze tohoto předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Individuální každodenní příprava je ale nezbytná. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům.

Způsoby hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Důraz je kladen na praktické zvládnutí základů ve hry na bicí nástroje a rozvoj rytmického cítění. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje na malý buben jednoduché skladby - hraje na cinely a další „ozdobné“ nástroje instrumentáře bicích nástrojů - hraje jednodušší pasáže na tzv. „malé bicí“	Malý buben, Činely Literatura H. Knauer Škola na malý bubínek H. Knauer Škola na tympány M. Veselý Přípravná škola hry na bicí nástroje

	D. Agostini Synkopy S. Fink Mini - Music Triangl a další „ozdobné“ nástroje Základy hry na malou soupravu

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - ovládá elementární základy hry na tympán - naladí tympán - ovládá základy hry na malou soupravu nástroje jednohlasé i dvojhlasé	Tympány Literatura E. Knauer Škola na tympány 1. A 2. díl Souprava bicích nástrojů

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Metodika řízení hudebních těles

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika řízení je stěžejním vyučovacím předmětem, rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Žáci v hodinách získávají teoretické znalosti spojené s manuální dirigentskou dovedností a informace ohledně psychologie vedení vokálně instrumentálních děl. Tyto znalosti jsou nezbytné k tomu, aby svůj obor ovládli na profesionální úrovni. Vytvářejí si správné pracovní návyky, osvojují zásady profesní etiky, seznamuji se s literaturou svého oboru a soudobými trendy v jeho rozvoji.

Charakteristika učiva

Učivem jsou přednesové skladby-partitury, na kterých žák teoreticky aplikuje své získané znalosti z praktických i psychologických zkušeností vedení ansámblů v předchozích ročnících. Osnovy stanovují pro každý ročník pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku. Přístup k žákům je individuální, proto lze v odůvodněných případech vybrat různý repertoár.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos tohoto předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti a též o* obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům Hlavní obor, *Orchestrální hra, Orchestrální a sborová literatura.*,Praxe a řízení uměleckých těles. Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k uvedeným předmětům naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí s problémy, které se vážou přímo k metodice řízení. Dále je zde úzká návaznost na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. Pedagog žákovi také blíže teoreticky osvětlí studovaný repertoár co se metodiky zkoušení týče, zařadí repertoár do souvislostí dobových a vysvětlí systém možného nácviku skladby, případně formu skladby.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků probíhá ústní formou v průběhu každé vyučovací hodiny. Toto hodnocení obsahuje kritiku chyb, kterých se žák v průběhu výuky dopustil a pozitivní hodnocení interpretace zadaného učiva, které správně zvládl. Každý žák je včas upozorněn na případné výrazné zhoršení hodnocení v průběhu pololetí školního roku,

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, tvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy.

Předmět rozvíjí schopnost harmonicko-formální analýzy, poskytuje hlubší vhled do struktury skladeb a vede k vysvětlení metodiky řízení. Žáci se učí verbálně popsat hudebně-teoretické problémy, používat správnou terminologii, a tím se připravují na argumentaci v odborné diskusi o kvalitě a hodnotě uměleckého díla.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo: 5. a 6. Ročník**
Žák umí : - vysvětlit základní principy manuelní techniky dirigování - předvést vysvětlit základní taktovací schémata - v praxi vysvětlit a předvést problematiku fermát,subp,subf,cresc. a decresc. - vysvětlit rozdíl sborové x orchestrální x operní dirigování Žák umí - vysvětlit princip dirigování recitativů - ozřejmit vedoucí úlohu dirigenta,sbormistra či uměleckého vedoucího - vybrat odpovídajících instruktivních vokální i instrumentální skladby Zároveň v tomto předmětu vede k odborné vyučovací praxi	Teoretický i praktický postup při studiu vokálních i instrumentálních děl,jejich přípravě a následném provádění. Aplikace metodiky řízení na studovaných partiturách 5. a 6. ročníku hlavního oboru. Rozvržení zkouškového času (počet zkoušek, sborová tělesa x opera x symfonický repertoár,dělené zkoušky,pořadí skladeb …dle obsazení,obtížnosti) Psychologie –autorita dirigenta a jeho vztah k danému tělesu (stálý dirigent - sbormistr,hostující dir.nebo sbormistr,umělecký vedoucí) Dlouhodobé plánování koncertů Dramaturgie Obsazování a posuzování sólistů Problematika konkurzů,odměňování,personální politika

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe hlavního oboru rozvíjí praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Učí uplatňovat poznatky z metodiky nástroje, hudební pedagogiky, psychologie, dějin a literatury nástroje a hlavního oboru ve výuce hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Z klíčových kompetencí jde o rozvoj kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák při práci s žákem (modelem) podle svého odborného zaměření: – provede zjištění předpokladů ke hře na hudební nástroj nebo ke skladbě – předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, práci s dechem, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atd. – předvede, vysvětlí a nacvičí různé způsoby artikulace, úhozy, smyky, polohy, legato, staccato, sautille, vibrato, hru polyfonie, přechody přes struny, spojení levé a pravé ruky, pedalizaci atp. – předvede, vysvětlí a nacvičí etudu – předvede, vysvětlí a nacvičí přednesovou skladbu (jejich části) – předvede a vysvětlí na konkrétní skladbě výrazové a interpretační odlišnosti různých stylových období – vybere a sestaví vhodný repertoár pro koncert či soutěž – vyplní z cvičné hodiny pedagogickou dokumentaci – uvede základní právní předpisy pro oblast školství – zadá žákovi vhodný úkol z hlediska skladby (improvizaci, kompozici drobné věty apod.), opraví chyby	postupy při zjišťování předpokladů ve hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření či ke skladbě příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj metody nácviku technických aspektů (od základních po vyspělejší) hry na nástroj žákova odborného zaměření nácvik stupnice, nácvik etudy nácvik přednesové skladby odstraňování špatných návyků příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady)

Aktualizováno k 1. 9. 2020 MgA. Petr Čech, Art.D.

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na flétnu, hra na hoboj, hra na klarinet, hra na fagot

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na flétnu, hra na hoboj, hra na klarinet, hra na fagot*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor: flétna, hoboj, klarinet, fagot	HLO	3	3	3	3	3	3	**18**
PPF	Korepetice a studium skladeb[2]	KSS	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Hra na příbuzný nástroj	HPN	-	-	-	0,5	0,5	1	**2**
PPF	Studium orchestrálních sól	SOS	-	-	-	1	1	1	**3**
PPF	Interpretační seminář[3]	ISE	2	2	2	2	2	2	**12**
PPF	Soubor dechových nástrojů	SDN	-	-	2	-	-	-	**2**
PPF	Komorní hra	KOH	-	-	-	2	2	2	**6**
PPF	Orchestrální hra	ORH	-	-	-	6	6	6	**18**
PPF	Výroba a úprava strojků fagot, hoboj[4]	VÚS	-	-	1	1	-	-	**2**
PPF	Dějiny a literatura HLO	DLHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PVT	Český jazyk	CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk	AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[5]	AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka	ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace	INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv	SBZ	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Úvod do hudební teorie	UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie	HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie	MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy	FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb	AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt	KTP	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích	NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby	DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby	DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudby spec.	DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění	DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Seminář absolventské práce	SAP	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	IT technologie v hudbě	ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management	HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	KLP	1	1	1	-	-	-	**3**
PPP	Pedagogika a psychologie	PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie	HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy	DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem		**30**	**28**	**33**	**33,5**	**30,5**	**28**	**183**
							Umělecká praxe	*Umělecká praxe*	
							1 týden	*1 týden*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Vyučovací hodina v rámci hlavního oboru*

[3] *Spojené všechny ročníky*

[4] *Pouze zaměření hra na hoboj, hra na fagot*

[5] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

Informace o dalších předmětech PVT, POP a PPP jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na flétnu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor – flétna

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby

(dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí

vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

Pozn.: výsledky vzdělávání podle ročníků jsou závazné pro všechna zaměření hra na hudební nástroj. Etudy a zejména přednesy představují příklady repertoáru, konkrétní titul, není-li uvedeno dále jinak, je věcí pedagoga.

Zaměření Hra na flétnu

1. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů - ovládá základy dechové techniky, držení těla, správně tvoří tón - odstraní většinu eventuálních chybných návyků	Stupnice: všechny dur, moll v pomalém tempu, v rozsahu dvou oktáv Akordy: rozklady a obraty dur a moll kvintakordů, D 7 a zmenšených septakordů v rozsahu dvou oktáv a pomalém tempu, detaché a legato, různé rytmické a artikulační variace Etudy: 20-25 /jedna etuda v rozsahu 1 stránky/ Přednesy: 3 snazší skladby odlišného charakteru Etudy/např./:

- hraje bez větších technických kazů přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby	E. Köhler- op. 33, 1. sešit L. Droet- Slavnostní etudy B. T. Berbiguier- 18 etud W. Popp- op. 413, 1. a 2. sešit J. Demmerseman- 50 etud, op.4 Donjon- Salónní etudy P. Taffanel- Ph. Gaubert- Denní cvičení Přednesy/např./: J. Mysliveček- Koncert D dur F. Rössler-Rosetti- Koncerty J. Haydn /L. Hoffmann/- Koncert D dur Sonáty barokních skladatelů /G. Fr. Händel, G. Ph. Telemann, F. M. Veracini, G. B. Platti, B. Finger aj. / F. Benda- Sonáta F dur, e moll aj. W. A. Mozart- Andante C dur V. Blodek- Andante cantabile J. Novák- Sonatina P. Eben- Sonatina semplice aj.

Pololetní zkouška: 1 dur a 1 moll stupnice dle vlastního výběru a příslušné tónické kvintakordy, D7 a zmenšené septakordy v pomalém tempu, 1 etuda a 1 přednesová skladba (nebo její část – nemusí být hrána zpaměti).

Závěrečná zkouška

Stupnice dur a moll od pěti do sedmi křížků a bé, kvintakordy, D7 a zmenšené septakordy v pomalém tempu (rozsah dolů: c1, nahoru: 2 oktávy), 3 etudy (z toho jedna povinná), jedna přednesová skladba zpaměti (je-li delší, pouze její část).

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - hraje bezchybně přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří koncepci interpretace díla - má správně zažity a zautomatizovány všechny základní herní návyky jako je postoj, držení nástroje, práce s dechem atd., odstranil všechny eventuální špatné návyky	Stupnice: všechny dur, moll /v rozsahu od c1-h3/ a chromatická stupnice Akordy: kvintakordy dur, moll, dominantní a zm. septakordy v obratech Etudy: 20-25 etud Přednes: 3-4 skladby různého charakteru Etudy/např./: E. Köhler- op. 33, 2. sešit E. Köhler- 25 romantických etud M. Moyse- 100 snadných a progresivních etud E. Prill- op. 6, 1. a 2. sešit Přednesy/např./: A. Fils- Koncert D dur J. A. Hasse- Koncerty A. Vivaldi- Sonáty /Il Pastor fido/ G. Tartini- Koncerty J. B. Pergolesi- Koncert G dur C. Ph. E. Bach- Sonáta G dur J. Rychlík- Čtyři studie pro sólovou

	flétnu O. Taktakišvili- Sonáta aj.

Pololetní zkouška:

všechny dur a moll stupnice a příslušné akordy, 2 etudy (jedna z nich povinná)

Závěrečná zkouška

Výběr ze všech dur, moll a chromatické stupnice, kvintakordů, D7 a zmenšených septakordů v rozsahu od c1- h3 /čtvrtka =70/

2 etudy dle vlastního výběru2 přednesové skladby / z toho jedna zpaměti, je-li rozsáhlejší, tak alespoň dvě věty zpaměti/

2etudy dle vlastního výběru

2 přednesové skladby (alespoň jedna zpaměti)

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje kratší virtuózní skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří koncepci interpretace díla	Stupnice: všechny dur, moll, obě celotónové, chromatická /rozsah od c1 – c4 / Akordy: kvintakordy dur, moll, zvětšené, D7, zm. septakordy v obratech Etudy: 25-30 různého charakteru Přednesy: 2 cyklické skladby (klasické a romantické koncerty) a dvě méně rozsáhlé skladby (suity, sonatiny) různého charakteru, z toho jedna z 20. století. Etudy/např./: E. Köhler- op. 33, 3. sešit J. Andersen- op. 15 A. B. Fürstenau- op. 107 E. Prilul- op. 10

	T. Böhm- op. 37 Přednesy/např:/ J. J. Quantz- Koncerty Vivaldi- Koncerty M. Blavet- Sonáty G. Ph. Telemann- 12 fantazií W. A. Mozart- Rondo D dur F. Benda- Koncerty C. Chaminade- Concertino F. Poulenc- Sonáta B. Martinů- Scherzo G. Fauré- Fantazie P. Hindemith- Sonáta A. Honegger- Tanec kozičky aj.

Pololetní zkouška: všechny dur, moll, chromatická a celotónové stupnice (k akordům přibudou ještě zvětšené kvintakordy, čtvrtka= 90), 2 etudy (jedna z nich povinná).

Závěrečná zkouška

2etudy dle vlastního výběru

2 přednesové skladby (alespoň jedna zpaměti)

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje spolehlivě a brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - Hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby	Stupnice: všechny dur, moll, obě celotónové a chromatická / c1-c4/ Akordy: kvintakordy dur, moll, zvětšené, dominantní a zm. septakordy v obratech Etudy: 25-30 různého charakteru a různých stylů (romantické, impres., moderní) Přednesy: 2 koncerty nebo sonáty (standardní

- spolehlivě interpretuje virtuózní skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru, tvořivě reaguje - spoluvytváří koncepci interpretace díla - interpretuje soudobou hudbu - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - ovládá veškerou techniku hry na nástroj	barokní a klasicko-romantický repertoár), 2-3-skladby 20. stol./ výrazně se odlišující od předchozích období/, z toho alespoň jedna obsahově, technicky i výrazově náročná Etudy/např./: A. B. Fürstenau- op. 125 E. Köhler- op. 75, 1. a 2. sešit S. Karg-Elert- 30 capricií P. Jeanjean- Moderní etudy M. A. Reichert- 6 etud Přednesy/např./: W. A. Mozart- Koncerty G a D dur /C dur/ M. Blavet- KoncertyG F. Devienne- Koncerty B. Martinů- Sonáta C. Reinecke- Koncert, Sonáta V. Blodek – Koncert D dur Ph. Gaubert- Sonáty D. Milhaud- Sonatina A. Roussel- Hráči na flétnu P. Hindemith- Osm kusů pro sólovou flétnu E. Bozza- Image O. Mácha- Variace G. Enescu- Cantabile et Presto E. Varese- Density 21, 5 J. Rychlík- Čtyři partity J. Novák- Choreae vernales K. Husa- Sonatina K. B. Jirák- Sonáta aj.

Pololetní zkouška: výběr ze všech dur a moll stupnic (včetně celotónových a chromatické),

dur, moll a zvětšených kvintakordů, D7 a zmenšených septakordů (čtvrtka =100)

2 delší etudy (dvou a vícestránkové, různého charakteru – jedna z nich povinná)

SOS - jedno povinné a jedno volitelné sólo

Závěrečná zkouška

2 náročnější etudy

SOS - zbytek látky dle osnov

2 kratší nebo jedna delší přednesová skladba klasického repertoáru (alespoň jedna zpaměti)

1 obsahově, technicky i výrazově náročná skladba 20. neboF 21. století

Maturitní zkouška

Technicky náročná skladba s doprovodem klavíru (orchestru) z jakéhokoliv slohového období (durata15 min.). Pokud je zvolená skladba výrazně kratší, lze ji doplnit stylově odlišnou, technicky náročnou skladbou (i sólovou). Požaduje se hra zpaměti.

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a virtuózní etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro flétnu a klavír, koncert pro flétnu a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo stylově s přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	Stupnice:všechny dosud probrané v celém rozsahu /včetně celotónových a chromatické/ Akordy: všechny dosud probrané v celém rozsahu Etudy: 15-20 virtuózních Přednesy: 4 cyklické skladby/ sonáty, koncerty/ klasického repertoáru od baroka po 21. století Etudy/např./: E. Köhler- op. 75, 3. sešit J. Andersen- Virtuózní etudy T. Böhm- Etudy E. Bozza- 14 études arabesques

	P. Camus- 12 etud Přednesy/např./: C. Ph. E. Bach- Koncerty, Sonáta a moll pro sólovou flétnu F. Schubert- Introdukce a variace H. Dutilleux- Sonatina F. Martin- Ballade S. Karg- Elert- Sonata Appassionata A. Casella- Siciliana et Burlesca K. Fukushima- Mei J. Feld- Čtyři kusy pro sólovou flétnu aj.

Pololetní zkouška: všechny dosud probrané stupnice a akordy (čtvrtka´= 100), 2virtuózní etudy (jedna z nich povinná)

SOS - jedno povinné a jedno libovolné sólo

Závěrečná zkouška

2 virtuózní etudy

SOS - zbytek látky dle osnov

2 slohově odlišné technicky náročné přednesy (jedna celá skladba zpaměti)

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje brilantně virtuózní etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro flétnu a klavír, vrcholný koncert pro flétnu	Etudy: 10- 15 virtuózních Přednes: příprava k absolventské zkoušce Etudy: N. Paganini- 24 capricií M. Moyse- 12 etud podle Chopina

a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo s technicky a stylově přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	A. Piazzolla- Tango etudy Přednesy: J. S. Bach- Sonáty J. Ibert- Koncert J. Feld- Koncert, Sonáta A. Jolivet- Koncert, Sonáta, Chant de Linos, Inkantace O. Messiaen- Le Merle Noir L. Liebermann- Koncert, Sonáta C. Nielsen- Koncert S. Prokofjev- Sonáta P. Sancan- Sonatina L. Berio- Sequenza B. Maderna-Cadenza da Dimensini III pro sólovou flétnu aj.

Absolventská zkouška

2 virtuózní etudy

koncert a sonáta (dvě rozsáhlé a technicky náročné cyklické skladby), z toho 1 skladba celá zpaměti

SOS- dle standardů

U závěrečných zkoušek 6. ročníků nemusí absolventi hrát skladbu, kterou už hráli před komisí (konkurz o veřejné absolvování s orchestrem)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na hoboj

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor - hoboj

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby

(dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí

vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

Zaměření: Hra na hoboj

Tyto osnovy určují pro každý ročník minimum učiva, které je žák povinen v průběhu školního roku nastudovat, a dále pak látku, kterou předvede u zkoušek. Vzhledem k nutnosti individuálního přístupu k jednotlivému žákovi lze tolerovat i jisté odchylky od povinného repertoáru dle uvážení pedagoga. Rovněž lze přizpůsobit repertoár přípravě na soutěž, přijímací zkoušku nebo významné koncertní vystoupení.

1. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů - ovládá základy dechové techniky, držení těla, správně tvoří tón	Stupnice: všechny dur, moll v pomalém tempu, v rozsahu minimálně b-es3 Akordy: rozklad a obraty dur a moll kvintakordů, D7 a zmenšených septakordů v pomalém tempu Etudy: 20-25 / v rozsahu cca 1 stránky/ Přednes: jeden technicky méně náročný barokní koncert nebo sonátu - minimálně dvě samostatné skladby odlišného charakteru

- odstraní většinu eventuálních chybných návyků - Hraje bez větších technických kazů přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby	Etudy /např/: A. Kubát- V. Smetáček- Škola hry na hoboj A. Tolksdorf- F. Rösler- Škola hry na hobo B.J. Pušečnikov- 25 etud A. Kubát- 50 technických cvičení J. Degen- 20 lehkých etud R. Rosenthal- 1. díl etud C. Salviani- Stupnicové etudy. J. Sellner- Technické etudy Přednesy/např./: P. Eben- Duettina V. Mádlo- Romance J. Chr. Pepusch- Sonáta C dur B. Bartok- Tance F. M. Veracini- Sonáty E. Nizza- Air Pastorale V. Kalabis- Dudácká suita V. Jírovec- Adagio C dur J. B. Loeillet- Sonáta C dur G. F. Händel- Koncert B dur

Pololetní zkouška:

1 dur a 1 moll stupnice dle vlastního výběru a příslušné tónické kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy v pomalém tempu

1 etudy dle vlastního výběru

1 přednesová skladba /nebo její část- nemusí být hrána zpaměti/

Ročníková zkouška

Stupnice dur a moll od pěti do sedmi křížků a bé, kvintakordy, D7 a zmenšené septakordy v pomalém tempu /rozsah b- es3/

3 etudy (z toho jedna povinná)

1 přednesová skladba zpaměti

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - hraje bezchybně přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří koncepci interpretace díla - má správně zažity a zautomatizovány všechny základní herní návyky jako je postoj, držení nástroje, práce s dechem atd., odstranil všechny eventuální špatné návyky	Stupnice: všechny dur a moll v rozsahu minimálně od b- f3 /+ chromatická stupnice/ Akordy: rozklady a obraty všech kvintakordů dur a moll, dominantních a zmenšených septakordů Etudy 20- 25 etud Přednesy: technicky méně náročný barokní koncert nebo sonáta koncert z období klasicismu jedna skladba z dvacátého století /nebo soudobá/ Etudy/např./: A. Maier- Etudy pro hoboj L. Wiedemann- 45 etud R. Rosenthal- 2. díl etud pro hoboj J. Bauer- Technické etudy H. Schmitt- 12 etud

	Přednesy/např./: A. Corelli- Barbirolli- Concerto F dur G. Grovlez- Sarabanda a Allegro J. Feld- 3 skladby G. Fauré- Piece A. Rowley- Pavan and Dance J. A. Koželuh- Koncert F dur /2. a 3. věta/ G. F. Händel- Sonáty R. Schumann- 3 romance a moll

Pololetní zkouška

Výběr ze všech dur, moll stupnic, kvintakordů, D7 a zmenšených septakordů

/ čtvrtka= cca 60/

2 etudy (jedna z nich povinná)

Závěrečná zkouška

Výběr ze všech dur, moll a chromatické stupnice a příslušné akordy

2 etudy dle vlastního výběru

2 přednesové skladby (jedna z nich zpaměti)

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - Hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne	Stupnice: všechny dur, moll, obě celotónové, chromatická Akordy: kvintakordy dur, moll zvětšené, D7, zmenšené septakordy v rozkladech a obratech Etudy: 25- 30 etud

charakter skladby - spolehlivě interpretuje kratší virtuózní skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří koncepci interpretace díla	Etudy/např/: J. Wizthum- 20 etud V. Smetáček- Stupnicové etudy J. Braun- Etudy W. Ferling- 48 etud F. Fleming- Melodické etudy E. Nazarov- Etudy Přednesy: barokní a klasické koncerty /sonáty/ jedna přednesová skladba z období romantismu minimálně jedna skladba soudobá nebo z 20. století Přednesy/např/: C. D. von Dittersdorf- Koncert C dur N. Rakov- Sonáta K. Risinger- Sonatina T. Albinoni- Koncerty B a D dur G. F. Händel- Sonáta g moll E. Hlobil- Sonáta G. F. Händel- Koncert g moll G. Ph. Telemann- Sonáty J. Haydn- Koncert C dur C. Saint- Saëns- Sonáta D. Cimarosa- Koncert C dur B. Marcello- Koncert d moll Z. Hůla- 4 drobnosti

Pololetní zkouška

Všechny dur, moll, chromatická a celotónové stupnice (k akordům přibydou ještě zvětšené kvintakordy), čtvrtka= cca 80

2 etudy / z toho jedna povinná)

Závěrečná zkouška

2 etudy dle vlastního výběru

celý koncert nebo sonáta zpaměti

jedna skladba z 20. stol. nebo soudobá

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje spolehlivě a brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - Hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje virtuózní skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru, tvořivě reaguje - spoluvytváří koncepci interpretace díla - interpretuje soudobou hudbu - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - ovládá veškerou techniku hry na nástroj	Stupnice: všechny dur, moll, obě celotónové a chromatická Akordy: kvintakordy dur, moll, zvětšené, dominantní a zmenšené septakordy v rozkladech a obratech Etudy: 25- 30 etud Přednesy: 2- 3 koncerty z období baroka a klasicismu, nebo sonáty /baroko, klasicismus, romantismus, 20. stol./ Etudy/např./: W. Ferling- Preludia a etudy /2 sešity/ J. Luft- 24 etud P. Rode- 15 capriccié H. Schmitt- 24 etud K. Mille- 10 etud Přednesy/např./: G. F. Händel- Sonáta F dur A.Vivaldi - Koncerty C dur, Fdur a a moll J. N. Hummel- Introdukce, téma a variace

	J. Zach- Koncert B dur J. Fiala- Koncert F dur J. V. Stamic- Koncert C dur F. A. Rössler- Rosetti- Koncert C dur P. Hindemith- Sonáta F. Poulenc- Sonáta J. Chr. Bach- Koncert F dur

Pololetní zkouška

Výběr ze všech stupnic / včetně celotónových a chromatické/ a akordů (čtvrtka = cca 90)

2 etudy (jedna z nich povinná)

SOS- jedno povinné a jedno libovolné sólo

Závěrečná zkouška

2 náročnější etudy

přednesová skladba k maturitní zkoušce /zpaměti/

další cyklická skladba /nebo koncertní kus/

SOS- zbytek látky dle standardů

Maturitní zkouška

Koncert, sonáta, koncertní kus / zpaměti – cca 15 minut/

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a virtuózní etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby	Stupnice: všechny dosud probrané Akordy: všechny dosud probrané Etudy: 20- 25 virtuózních / též přednesové či koncertní/ Přednesy: technicky i výrazově náročné cyklické skladby, koncertní kusy nebo sólové skladby bez

pro hoboj a klavír, koncert pro hoboj a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo stylově s přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	doprovodu /od baroka po soudobé skladby/ Etudy/např./: W. Ferling - 18 etud C.Salviani - 12 studií K. Mille - 15 etud G. Passin - Denní cvičení pro hoboj J. Luft- 24 etud Přednesy/např./: J. S. Bach- Dvojkoncert d moll /housle, hoboj/ F. V. Kramář- 2 kvartety, Koncert F dur V. Bruns- Koncert B. Britten- 6 metamorfóz P. Eben- Sonáta G. Ph. Telemann- 12 sólových fantazií, Sonáta g moll V. Bellini- Koncert W. A. Mozart- Koncert C dur, Kvartet F dur

Pololetní zkouška

Všechny dosud probrané stupnice a akordy / čtvrtka= cca 100

2 virtuózní etudy (jedna z nich povinná)

SOS - jedno povinné a jedno volitelné sólo

Závěrečná zkouška

2 virtuózní etudy

koncert nebo rozsáhlejší koncertní kus zpaměti

sonáta

jedna skladba z 20. stol. nebo soudobá

SOS- zbytek látky dle osnov

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje brilantně virtuózní etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro hoboj a klavír, vrcholný koncert pro hoboj a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo s technicky a stylově přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	Etudy: 10-15 virtuózních etud Přednesy: příprava k absolventské zkoušce Etudy/např./: K. Mille- 20 etud K. Mille- 25 etudJ. G. Capelle- Etudy E. Nizza- Etudy L. Debourdine- Etudy G. Casinelli- Etudy G. Silvestrini- Koncertní etudy /6/ Přednesy/např./: E. Bozza- Sonáta, Fantasie Pastorale, Italské fantazie K.Slavický- Suita B. Martinů- Koncert R. Strauss- Koncert D. Milhaud- Koncert R. Schumann- Adagio a Allegro Vaughan- Williams- Koncert A. Dorati- 5 sólových kusů J. V. Kalivoda- Concertino F dur, Morceau de Salon J. S. Bach- Sonáta g moll, Partita a moll B. A. Zimmermann- Koncert

Absolventská zkouška

2 virtuózní etudy různého charakteru

2 rozsáhlé cyklické skladby / jedna zpaměti/

SOS- dle standardů

U závěrečných zkoušek 6. ročníků nemusí absolventi hrát skladbu, kterou už hráli před komisí / konkurz o veřejné absolvování s orchestrem/.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na klarinet

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor - klarinet

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby

(dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí

vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

Zaměření Hra na klarinet

Tyto osnovy určují pro každý ročník minimum učiva, které je žák povinen v průběhu školního roku nastudovat, a dále pak látku, kterou předvede u zkoušek. Vzhledem k nutnosti individuálního přístupu k jednotlivému žákovi lze tolerovat i jisté odchylky od povinného repertoáru dle uvážení pedagoga. Rovněž lze přizpůsobit repertoár přípravě na soutěž, přijímací zkoušku nebo významné koncertní vystoupení.

1. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů - ovládá základy dechové techniky, držení těla,	Stupnice: všechny dur, moll v pomalém tempu v osminovém pohybu čtvrtka 80 Akordy: rozklady a obraty dur a moll kvintakordu, D7 a zm. septak. v přístupném rozsahu a pomalém tempu, detaché a legato, různé rytmické a artikulační variace Etudy: 20 - 25 (jedna etuda v rozsahu 1 stránky)

správně tvoří tón - odstraní většinu eventuálních chybných návyků - hraje bez větších technických kazů přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby	např.: A. Doležal - 24 snadných etud, M.Etlík - výběr, P.Jeanjean -1.díl, J.Müller - výběr, A.Périer - výběr, L.Wiedemann – výběr, atd. Přednes: 2-3 snazší skladby odlišného charakteru ,velké věty, nepříliš rozsáhlé cyklické skladby nebo snazší koncerty. např.: J.E A. Koželuh - Koncert Es dur, Rosetti-Rössler - Koncert B dur, N.W. Gade - 4 fantastické kusy, J.K.Vaňhal - Sonáta B dur, C.M.Weber - Concertino, Wiliams - 6 studií na anglickou lidovou píseň atd.

Pololetní zkouška:

1 dur a 1 moll stupnice dle vlastního výběru a příslušné akordy (v pomalém tempu), 1 etuda a 1 přednesová skladba (nemusí být hrána zpaměti)

Závěrečná zkouška:

Stupnice dur a moll od pěti do sedmi křížků a bé (včetně příslušných akordů), 3 etudy (z toho jedna povinná)

jedna přednesová skladba zpaměti

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - hraje bezchybně přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter	Stupnice: všechny dur, moll, chromatická Akordy: kvintakordy dur, moll, dominantní a zm. septakordy v obratech) Etudy: 20-25 (z toho 10 v transpozicích) např. Jeanjean - Progresivní a melodické etudy

skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří koncepci interpretace díla - má správně zažity a zautomatizovány všechny základní návyky jako je postoj, držení nástroje, práce s dechem atd., odstranil všechny eventuální špatné návyky	2díl, C. Rose - 32 etud, H. Klosé - Charakteristické etudy, J.Müller-Giampierri - 30 etud ve všech tóninách, Wiedemann - 6.sešit Přednes: 3-4 skladby různého charakteru, (jednověté velké věty nebo nepříliš rozsáhlé cyklické skladby - sonatiny, suity, ale náročnější než v 1. ročníku) např. F. Beer - Koncert, S. Tanějev - Canzona, Stamic - Koncerty, P.Gaubert - Fantasie, Kroepsch - Fantasie, N.Burgmüller - Duo, E.Chausson - Andante a Allegro, J.Ibert - Aria, E.Bozza - Aria, H. Rabaud - Solo de Concours

Pololetní zkouška

Všechny dur a moll stupnice a příslušné akordy, 2etudy (jedna z nich povinná)

Závěrečná zkouška:

Výběr ze všech dur a moll stupnic a akordů, šestnáctinový pohyb (čtvrtka 60)

2 etudy a navíc jedna transpozice in A nebo in C (pouze 2 – 3 řádky)

2 přednesové skladby (z toho jedna zpaměti)

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**

Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje kratší virtuózní skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří koncepci interpretace díla	Stupnice: všechny dur, moll, chromatická, obě celotónové Akordy: kvintakordy dur, moll, dominantní a zm. septakordy v obratech Etudy 25 -30 různého charakteru (u klarinetu též transpozice) /např./: E. Cavallini - 30 capricií- 1. díl, P. Jeanjean - 3. díl a Vademecum klarinetisty, H.Klosé - 14 etud rytmických a melodických Přednes: 2 rozsáhlejší cyklické skladby (klasické nebo romant. koncerty) a jedna méně rozsáhlá skladba, výběr z: K. Stamic - Koncerty –výběr z: S. Mercadante - Koncert B dur, F.Danzi - Sonáta B dur, F. Devienne - Sonáta C dur, C.M.von Weber - Koncert f moll,K. Kurpiński - Koncert, H. Rabaud - Solo de Concours, B.Martinů - Sonatina, D. Milhaud - Sonatina, W.Lutoslawski - Taneční preludia, B.Kovacs - Hommages à Bach, Kodaly, E.Douša - Rapsodická věta, atd.

Pololetní zkouška:

výběr ze všech dur a moll stupnic (včetně celotónových a chromatické), dur, moll a zvětšených kvintakordů, D7 a zmenšených septakordů (čtvrtka=80, šestnáctinový pohyb)

2 etudy (jedna z nich povinná, u klarinetu též transpozice)

Závěrečná zkouška:

2 etudy dle vlastního výběru, 2 přednesové skladby (jedna zpaměti)

Rozpis učiva a výsledky vzdělávánání po ročnících

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**

Žák - hraje spolehlivě a brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - Hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje virtuózní skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru, tvořivě reaguje - spoluvytváří koncepci interpretace díla - interpretuje soudobou hudbu - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - ovládá veškerou techniku hry na nástroj	Stupnice: všechny dur, moll, + obě ce1otónové a chromatická akordy: kvintakordy dur, moll, zvětšené, dominantní a zm. septakordy v obratech, stupnice i akordy v rozšířeném rozsahu Etudy25 - 30 různého charakteru a různých stylů (romantické, impresioniostické, moderní), např: E. Cavallini - 30 capricií, R.Stark - 24 etud, Žebera - Virtuozní studie, F.Thurston - Etudy, Přednes: koncert a sonáta (standartní klasicko - romantický repertoár) F.V.Kramář - Koncert Es dur, L.Koželuh - Koncert, K.Stamic - Koncerty č.1,3,10, J.Brahms - Sonáta Es dur,C.Debussy - Rapsodie, A.Messager - Solo de Concours, C. Saint-Saëns - Sonáta, I.Stravinski - 3 kusy, J.Páleníček - Malá suita atd. Soudobá skladba výrazně se odlišující od předchozích období, technicky i výrazově náročná M. Báchorek - Epigramy, J. Klusák - Recitativo e canto, O.Mácha - Rapsodie, B.Kovacs - Hommage à Falla, Chačaturjan, J.Dvořáček - Hra klarinetu s klavírem, atd.

Pololetní zkouška:

Výběr ze všech dur a moll stupnic (včetně celotónových a chromatické), dur, moll a zvětšených kvintakordů, D7 a zmenšených septakordů (čtvrtka=85-100)

2 etudy různého charakteru (jedna z nich povinná)

SOS- jedno povinné a jedno libovolné sólo

Závěrečná zkouška:

2 delší etudy

SOS- zbytek látky dle standardů

dvě přednesové skladby různého slohového období, jedna z nich sonáta, (alespoň jedna skladba zpaměti).

Maturanti i nematurující žáci mají rozdělenou ročníkovou zkoušku.

Maturitní zkouška:

jedna nebo 2 cyklické skladby zpaměti v délce 15 min.

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a virtuózní etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro klarinet a klavír, koncert pro klarinet a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo stylově s přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	Stupnice: všechny v celém rozsahu, chromatická, celotónové, akordy: všechny v celém rozsahu Eetudy 20 - 25 virtuózních Jeanjean -18 perfektních, např: E.Cavallini - 30 capricií, E. Bozza - 14 technických etud, Uhl - Etudy, F.Thurston - Etudy Přednes: 2-3 cyklické skladby sonáty, koncerty klasického repertoáru od klasicismu po 20. stol., F.Devienne - Sonata, F.V.Kramář - Koncert e moll, W.A.Mozart - Koncert A dur,H.B.Crusell - Koncert

	č.3 a 5, L.Spohr - Koncert č.1, C.M.Weber - Grand duo concertant, J.Brahms - Sonáta f-moll, R.Schumann - Fantazijní kusy, F.Poulenc - Sonáta, M.Arnold - Sonatina, soudobé skladby Sutermeister - Capriccio, E.Denisov - Sonáta, B.Kovacs - Hommages, L.Fišer - Imprompt, Filas - Les adieux ad.

Pololetní zkouška

všechny stupnice a akordy ve virtuózním tempu *I* čtvrtka 100 -120, šestnáctinový pohyb/

2 virtuózní etudy (jedna povinná)

SOS - jedno povinné a jedno libovolné sólo

Závěrečná zkouška

2 virtuózní etudy

SOS – zbytek látky dle standardů

2 slohově odlišné technicky náročné přednesy (jedna celá skladba zpaměti)

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje brilantně virtuózní etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro klarinet a klavír, vrcholný koncert pro klarinetfhoboj a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo s technicky a stylově přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	Etudy:10- 15 virtuózních, např.: R.Jettel - Virtuozní etudy, F.Zítek - Moderní etudy, P.M.Dubois - 12 etud, Paganini-Delecluse -17 capricií, Přednes: příprava k absolventské zkoušce - minimá 2 rozsáhlé a technicky náročné cyklické skladby, příprava absolventského koncertu- půlrecitál nebo recitál. např. W.A.Mozart - Kvintet pro klarinet a smyčcový kvartet, C.M.von Weber - Kvintet pro klarinet a smyčcový kvartet, Koncert Es dur,G.Rossi Introdukce, téma a variace, L.Spohr - Koncert č.2, Lovreglio - Fantasie na Verdiho Traviatu, F.Busoni - Concertino, A.Copland - Koncert, P.Hindemith - Sonáta,

	G.Finzi - Koncert, J.Francaix - Téma a variace, soudobé skladby, např. M.Ištván - Sonáta, V.Riedlbauch - Lamento, O.Kukal - Klarinettino, L.Berio - Lied, O.Messiaen - A fine des Oiseaux, J.Filas - Slovenská rapsodie, atd.

Absolventská zkouška* (Závěrečná *zkouška)

2 virtuózní etudy různého charakteru

koncert a sonáta ***I*** rozsáhlé a technicky náročné cyklické skladby, jedna z nich zpaměti/ , SOS - dle osnov

U závěrečných zkoušek 6. ročníků nemusí absolventi hrát skladbu, kterou už hráli před komisí

/ konkurz o veřejné absolvování s orchestrem/.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na fagot

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor - fagot

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy

volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani

zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

Zaměření Hra na fagot

1. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů - ovládá základy dechové techniky, držení těla, správně tvoří tón - odstraní většinu eventuálních chybných návyků - Hraje bez větších technických kazů přednesové skladby, správně je	Stupnice :všechny stup.dur a moll v pomalém tempu Akordy : rozklad a obraty dur a moll kvintakordů,D7 a zmenšených septakordů v pomalém tempu Etudy:20 –25 etud,dle technické vyspělosti ,technická cvičení Přednes:minimálně 2-3 přednesové skladby,alespoň jedna cyklická –lehčí sonáta či koncert Etudy:

interpretuje stylově a vystihne charakter skladby	K. Pivoňka- Škola hry na fagot J. Wiessenborn- Studie /1. a 2. díl/ Přednesy/např/: G. Ph. Telemann- Sonatina a moll J. D. Heinichen- Sonata in D J. Matěj- Informatorium L. Milde- Andante J. Weissenborn- Adagio J. V. Sýkora- Dvě dumky L. Milde- Romance, Tarantella

Pololetní zkouška: 1 stupnice dur a 1 moll stupnice, příslušné tonické kvintakordy a dominantní a zmenšené septakordy v pomalém tempu, přednes a etudy v rozsahu hraném na hodinách, přednes nemusí být hrán zpaměti.

Ročníková zkouška: stupnice dur a moll od pěti do sedmi křížků a bé (včetně příslušných akordů) v pomalém tempu-podle vyspělosti žáka, 3 etudy (z toho jedna povinná), jedna přednesová skladba zpaměti.

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - hraje bezchybně přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří koncepci interpretace díla - má správně zažity a zautomatizovány všechny základní návyky jako je postoj,	Stupnice: všechny dur,i moll,příslušné akordy ve velké i malém rozkladu, chromatická stupnice Etudy: 20-25 etud Přednes: technicky méně náročný barokní koncert, a sonáta vyspělejší žáci jeden lehčí koncert období klasicismu skladba 20.stol. –(i instruktivní,možno volit i z romantické literatury) Etudy/např./: K. Pivoňka- Variace stupnic a akordů

držení nástroje, práce s dechem atd.,	K. Pivoňka- Malé etudy E. Hofmann- Melodické etudy J. Weissenborn- Studie /2. díl/ Přednesy/např./: J. B. de Boismortier- Sonáta g moll B. Marcello- Sonáta e, a moll Ch. Graupner- Koncert C. M. Weber- Romance apassionata A. Vivaldi- Koncert d moll, Sonáta g moll K. Stamic- Koncert F dur K. Pivoňka- La Canzona apassionata

Pololetní zkouška: všechny dur a moll stupnice a příslušné akordy, 2etudy (jedna z nich povinná).

Závěrečná zkouška: všechny dur a moll stupnice (včetně chromatické) a příslušné akordy, 2 etudy dle vlastního výběru, 2 přednesové skladby (jedna z nich zpaměti).

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák	

- hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - Hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří koncepci interpretace díla	Stupnice: všechny dur, moll, obě celotonové, chromatická stupnice Akordy: kvintakordy dur, moll, dominantní a zmenšené septakordy, zvětšené kvintakordy Etudy: 20-25 etud Přednes: koncert a sonáta –barokní , klasický či romantický repertoir,a dvě méně rozsáhlé skladby dle vl .výběru,jedna z 20. století Etudy/např./: K. Pivoňka- Rytmické etudy L. Milde- Technické etudy /výběr/ C. Koprasch- Etudy /2.díl/řednesy/např./: G. Ph. Telemann- Sonáta e moll, Es dur, Sonatina c moll A. Vivaldi- Koncert a moll, F dur M. I, Glinka- Sonáta O. Hilmera- Noc amore J. V. Kalivoda- Variace a Rondo O. Kvěch- Hudba pro soutěž J. Fiala- Koncert C dur E. Hlobil- Divertimento G. Pierné- Koncert

1) **součástí výuky HLO ve 3. ročníku je též výroba a úprava strojků pro fagot.**

Žáci se seznamují s materiálem (třtina) a nástroji (nože, fazonky, hoblice…) na výrobu fagotových strojků. Jsou seznámeni s různými možnostmi stavby fagotového strojku i s různou kvalitou dřeva. Sami se pokoušejí vyrobit fagotový strojek a své pokusy konzultují s pedagogem. Žáci rozpoznají kvalitu materiálu i nástrojů na výrobu fagotových strojků, umí pracovat s nástroji potřebnými k výrobě fagotových strojků, s pomocí pedagoga umí strojek vyrobit.

Pololetní zkouška: výběr ze všech stupnic dur a moll a jejich příslušných akordů, stupnice celotónové, chromatická, zvětšené kvintakordy,2 etudy (jedna z nich povinná).

Závěrečná zkouška: 2 etudy dle vlastního výběru, 2 přednesové skladby (jedna z nich zpaměti).

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje spolehlivě a brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - Hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje virtuózní skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru, tvořivě reaguje - spoluvytváří koncepci interpretace díla - interpretuje soudobou hudbu - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem	Stupnice: všechny dur,moll, obě celotonové, chromatická stupnice Akordy: kvintakordy dur,moll, dominantní a zmenšené septakordy, zvětšené kvintakordy Etudy:20-25 etud různého charakteru Přednes: koncert a sonáta –barokní , klasický či romantický repertoár a dvě méně rozsáhlé skladby dle vlastního výběru, jedna z 20. století Etudy/např./: L. Milde- Technické etudy /dokončení/ K. Pivoňka- Technické a rytmické studie v moll L. Milde- Koncertní etudy /výběr/ Přednesy/např./: W. A. Mozart- Koncert B dur A. Koželuh- Koncert C dur A. Vivaldi- Koncerty C dur, e moll Š. Lucký- Introdukce a capriccio A. Hába- Suita K. Reiner- Suita

	P. Hindemith. Sonáta K. Stamic- Koncert F dur

2)součástí výuky HLO ve 4. ročníku je též výroba a úprava strojků pro kontrafagot.

Žáci se seznamují s materiály a nástroji na výrobu strojků pro kontrafagot. Zdokonalují se ve stavbě a výrobě fagotových strojků. Žáci si sami vyrobí funkční kontrafagotový strojek, orientují se v materiálech a nástrojích na výrobu strojků pro fagot a kontrafagot. Za pomoci pedagoga vyrobí strojek na kontrafagot.

Ročníková zkouška je pro maturanty i nematurující žáky rozdělena na 2 části

Pololetní zkouška: výběr ze všech probraných stupnic a akordů v rychlejším tempu, 2 náročnější etudy (jedna z nich povinná), SOS- jedno povinné a jedno libovolné sólo.

Závěrečná zkouška: 2 náročnější etudy, 2 přednesové skladby (jedna z nich z 20. nebo 21století a zpaměti), SOS- zbytek látky dle standardů.

Maturitní zkouška: Technicky i hudebně náročná, nejlépe cyklická skladba (koncert) s doprovodem klavíru. Hra zpaměti podmínkou, durata 15 minut.

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a virtuózní etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro fagot a klavír, koncert pro fagot a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo stylově s přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem - ovládá veškerou techniku hry na nástroj	Stupnice: Všechny dosud probrané – dur, moll, chromatické a celotónové, v tomto ročníku je skládána závěrečná zkouška ze stupnic a akordů Akordy: stejně jako u stupnic, všechny dosud probrané, v celém možném rozsahu Etudy: 10 – 20 virtuozních etud,dle vlastního výběru Přednes: 4 přednesové skladby / koncety,sonaty a další,vituozní kratší skladby od baroka po 20. století / dle vlastního výběru Etudy/např./: J. Formáček- O. Tvrdý- Škola násobného staccato L. Milde- Koncertní etudy 1. a 2. díl/

	C. Bruns- Etudy Přednesy/např./: C. M. Weber- Koncert F dur C.Saint-Saëns-Sonáta J. Pauer- Koncert L. Sluka- Sonáta J. Kř. Vaňhal- Koncert C dur J. F. Fasch- Sonáta C dur J. Feld- Koncert A. Vivaldi- Sonáty V. Bruns- Koncerty Z. Lukáš- Rondo I. Kurz- Fantazie pro sólový fagot

Pololetní zkouška: Všechny dosud probrané a studované stupnice a akordy.

2 virtuózní etudy rozličného charakteru (jedna z nich povinná), SOS- jedno povinné

a jedno libovolné sólo.

Závěrečná zkouška: 2 virtuózní etudy, SOS- zbytek látky dle standardů, 2 slohově odlišné a technicky náročné přednesy (jeden zpaměti).

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje brilantně virtuózní etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro fagot a klavír, vrcholný koncert pro fagot a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo s technicky a stylově přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	Etudy: 10 a více virtuosních etud Přednes: příprava k absolventské zkoušce a konkursu o absolutorium s orchestrem či k přijímacím zkouškám na VŠ Etudy/např./: K. Pivoňka- Virtuózní etudy K. Pivoňka- Vývojové etudy /výběr/ J. Formáček- O. Tvrdý- Škola násobného staccato L. Milde- Koncertní etudy Přednesy/např./: A. Vivaldi- Koncerty G. Ph. Telemann- Sonáta f moll J. N. Hummel- Koncert F dur J. Ch. Vogel- Koncert C dur W. A. Mozart- Sonáta C. M. Weber- Andante a Rondo F. Oubradous- Recitativ a Variace Z. Lukáš- Koncert Z. Šesták- Pět virtuózních invencí O. Mácha- Sonáta E. Bozza- Recitativ, Siciliana et Rondo

Absolventská zkouška

2 virtuózní etudy rozličného charakteru

koncert a sonáta (z toho jedna skladba celá zpaměti)

SOS - dle osnov

Absolventský koncert

Absolventským koncertem žák demonstruje svou všeobecnou erudici a připravenost. Žák aktivně navrhuje repertoár svého koncertu a promýšlí jeho dramaturgii na základě získaných kompetencí a znalostí jednotlivých repertoárových okruhů. Žák se snaží sestavit program svého koncertu v konsenzu s pedagogem, na základě jeho rad a doporučení, avšak dle vlastní koncepce. Úprava obsahu zkoušek v pololetí a závěru 6. ročníku umožňuje žákovi zvolit si poměrně volně dramaturgické směřování koncertu. Zapojení komorních instrumentálních či vokálně instrumentálních seskupení v rámci dramaturgie je vítáno.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na flétnu, hra na hoboj, hra na klarinet, hra na fagot

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Korepetice a studium skladeb

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Korepetice a studium úloh je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. S hlavním oborem tvoří úzce propojenou dvojici předmětů. Může být vyučován v rámci samostatné hodiny (zejména ve vyšších ročnících) nebo i společně s předmětem Hlavní obor.

Předmět vede žáky k osvojení dovedností spolupráce při souhře s klavírním doprovodem a návyků správného vystupování na pódiu. Společně s hlavním oborem a dalšími předměty odborné přípravy rozvíjí pracovní návyky žáků při studiu repertoáru, vede k osvojení zásad profesní etiky a seznamuje prakticky s literaturou nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji.

Součástí předmětu jsou školní koncertní (pódiová) vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na školou vybraných soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence ve spolupráci v souhře s klavírním doprovodem
- hodnotil pojetí a výkon interpretace

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Učivem jsou zásady a principy spolupráce při souhře, spolupráce při souhře přednesových skladeb pro sólový nástroj (sonáty, koncerty, variace, a další formy) a pódiové vystupování. Repertoár společně interpretovaných skladeb je dán učivem hlavního oboru žáka.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy zejména k předmětu hlavní obor.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena k prohloubení hráčských dovedností v oblasti souhry s klavírním doprovodem. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Učitel vede žáka při volbě základních interpretačních parametrů (tempo, agogika, dynamika). To se děje jak slovním popisem, tak především názornou demonstrační metodou. Vede jej také k rozvíjení vlastního názoru a postoje k interpretaci studovaného repertoáru. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných úkolů k náročnějším, od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a rozvoji návyků správného chování na pódiu a učitel proto ve spolupráci s pedagogem hlavního oboru zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od třetího ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnocení žáků probíhá průběžně. Hodnotí se souhra s klavírním doprovodem, reakce na partnera, úroveň pódiového vystupování a celkový přístup k předmětu, pravidelnost a soustavnost práce. Celkové hodnocení za pololetí vyjádřené klasifikací se uskuteční po vykonání komisionálních zkoušek.

Žák je učitelem prokazatelně **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - zvládá základy spolupráce při souhře s klavírem	Základy spolupráce při souhře s klavírem Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - spolupracuje při souhře s klavírem - ovládá základy pódiového vystupování	Spolupráce při souhře s klavírem Základy pódiové vystupování Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - spolupracuje při souhře s klavírem - reaguje na partnera - ovládá pódiové vystupování	Spolupráce při souhře s klavírem Pódiové vystupování Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - spolupracuje při souhře s klavírem, drží zvolené tempo, souhru v rytmu, společné frázování - reaguje pohotově na partnera, přizpůsobuje se jeho požadavkům - jako sólista spoluurčuje interpretaci díla	Spolupráce při souhře s klavírem Pódiové vystupování Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák • jako sólista již větším měrou určuje interpretaci díla - suverénně vystupuje na pódiu	Spolupráce při souhře s klavírem Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - jako sólista určuje všechny parametry interpretace díla	Spolupráce při souhře s klavírem Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dechové nástroje

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra na příbuzný nástroj

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	0,5	0,5	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra na příbuzný nástroj je stěžejním vyučovacím předmětem, rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Vede žáky k získání technických a interpretačních dovednost při hře na příbuzný nástroj (nebo příbuzné nástroje, případně nástroje jiných ladění), který absolvent daného studijního zaměření musí pro svou profesy sólového, komorního a orchestrálního hráče ovládat.

Předmět také vede k vytvoření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje prakticky s literaturou příbuzného nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede také rozvoji zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka, sólová, komorní či orchestrální.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na příbuzný nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part zpaměti se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla
- hodnotil pojetí a výkon interpretace

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na příbuzný nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům *hlavní obor*, *studium orchestrálních sól, komorní hra, orchestrální hra, dějiny a literatura hlavního oboru*. Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň podiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících:

4. ročník (v případě dřevěných dechových nástrojů 3. a 4. ročník)

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - zahraje všechny durové a mollové stupnice v pomalém tempu - nastuduje minimálně 5 etud - nastuduje minimálně 1 přednes - zvládne minimálně 2 lehčí orchestrální party	*trubka* stupnice a akordy: všechny dur, moll v pomalém tempu etudy: 5 etud např. J. Kolář, R. Laurent, F. Bláha 1 přednes např. J. K. J. Neruda lehčí orchestrální party: např. A. Dvořák, L. Janáček *wagnerova tuba* stupnice a akordy: všechny dur, moll v pomalém tempu etudy: 5 etud výběr ze snadných etud např. Kaucký, Wipperich, Kopprasch 1. díl lehčí orchestrální party: např. R. Strauss, L. Janáček *basový nebo altový trombon, basová trubka a baryton nebo tenor* stupnice a akordy: všechny dur, moll v pomalém tempu etudy: 5–8 etud např. J. Ušák: Škola pro altový trombon, J. Kolář: Škola hry na trubku J. Michálek: Škola hry na eufonium

	E. Aharoni: New Method for Bass Trombone přednes: 1–3 lehké skladby např. G. B. Pergolesi: Nina lehčí orchestrální party: např. L. Janáček: Sinfonietta (pro tenor i bastrumpetu), A. Dvořák – Rusalka (pro basový trombon), W. A. Mozart – Requiem (pro altový trombon *tuba kontrabasová – ladění B, C, tuba basová – ladění F, Es.* stupnice a akordy: všechny dur, moll v pomalém tempu etudy: 5 etud např. Václav Hoza: Škola hry na tubu, 100 vybraných etud Marco Bordogni: Bel canto 1 přednes Např. Aleksandr Čerepnin: Andante pro tubu a klav František Domažlický: Sonatina John Stevens: Suite No. 1 for Tuba Solo lehčí orchestrální party: např. A. Dvořák: Čert a Káča, Vodník

5. ročník

Výsledky vzdělávání	***Učivo***
Žák - hraje stupnice, akordy, technická cvičení a et - ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnov požadovaných technických cvičení a přednes - ovládá základy dechové techniky, držení těla	Stupnice: všechny dur, moll v pomalém tempu, v rozsahu dvou oktáv Akordy: rozklady a obraty dur a moll kvintakordů, D 7 a zmenšených septakordů v rozsahu dvou oktáv a pomalém tempu, detaché

správně tvoří tón - odstraní většinu eventuálních chybných náv - hraje bez větších technických kazů předneso skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby	a legato, různé rytmické a artikulační variace Etudy: 20-25 /jedna etuda v rozsahu 1 stránky/ Přednesy: 3 snazší skladby odlišného charakteru Etudy/např./: E. Köhler- op. 33, 1. sešit L. Droet- Slavnostní etudy B. T. Berbiguier- 18 etud W. Popp- op. 413, 1. a 2. sešit J. Demmerseman- 50 etud, op.4 Donjon- Salónní etudy P. Taffanel- Ph. Gaubert- Denní cvičení Přednesy/např./: J. Mysliveček- Koncert D dur F. Rössler-Rosetti- Koncerty J. Haydn /L. Hoffmann/- Koncert D dur Sonáty barokních skladatelů /G. Fr. Händel, G. Ph. Telemann, F. M. Veracini, G. B. Platti, B. Finger aj. / F. Benda- Sonáta F dur, e moll aj. W. A. Mozart- Andante C dur V. Blodek- Andante cantabile J. Novák- Sonatina P. Eben- Sonatina semplice aj.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na flétnu, hra na hoboj, hra na klarinet, hra na fagot

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Studium orchestrálních sól

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	1	1	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Studium orchestrálních sól je stěžejním vyučovacím předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jde o předmět obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření, který rozvíjí dovednost hrát orchestrální party (včetně partů orchestrálních sól) a pohotovost při hře z listu. Zároveň vede žáky k osvojení a rozvoji správných pracovních návyků i zásad profesní etiky, k rozvoji orchestrálního myšlení a k rozšíření praktické znalosti orchestrální literatury a poznatků o soudobých trendech v této oblasti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládal konkurzní repertoár
- zahrál orchestrální part
- pohotově četl z not

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do posledních tří ročníků. Zahrnuje přípravu a studium partů (tzv.“tutti party“ i orchestrální sóla) domácí i světové orchestrální literatury včetně operní, se kterými se lze setkat v rámci konkurzů, hru z listu a přípravu a studium partů z repertoáru aktuálně studovaného školními orchestry.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*.

V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům hlavní obor a orchestrální hra.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. Ve 4. ročníku se žáci setkávají s relativně jednodušším materiálem z období baroka a klasicismu, v 5. a 6. ročníku s náročnějším materiálem 19. a 20. století a hudby soudobé.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Zkouška sestává z orchestrálního sóla a z ověření pohotovosti při hraní nenastudovaného partu přiměřené obtížnosti. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

(Pozn.: Výsledky vzdělávání jsou závazné pro všechna zaměření, která majím v učebním plánu předmět studium orchestrálních sól)

4. ročník

Doporučená literatura: J. Kratochvíl – B. Smetana orchestrální studie, A. Dvořák orchestrální studie, M. Etlík Orchestrální studie 1. a 2. díl, Edition Peters Orchester probespiel **+** 2 CD

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák dle svého nástroje - hraje z listu lehčí notový zápis (v případě pozounu v tenorovém a basovém klíči, lesní roh v nejobvyklejších transpozicích) - hraje spolehlivě lehčí orchestrální party (trubka v transpozicích B, C, D) - dokáže na solidní úrovni zahrát trombónové pa	- hra z listu lehčích notových zápisů - hra snazších orchestrálních partů (dle nástroje zpravidla baroko, klasicismus, romantismus) **Příklady orchestrální literatury dle nástroje:** *flétna* J. S. Bach: Mše h moll, J. S. Bach – Kantáty výběr z orchestrální tvorby G. F. Händela a G. Ph.

studované školním orchestrem	Telemanna W. A. Mozart: Symfonie (výběr), předehry L. van Beethoven: Symfonie aj. *hoboj* G. F. Händel: Hudba k ohňostroji /La Paix, Bourrée A. Vivaldi: Gloria /Largo/ J. S. Bach – Matoušovy pašije /Andante/ L. van Beethoven: III. symfonie /2. a 3. věta/ VI. symfonie /3. věta/ F. Schubert: VIII. symfonie h moll / 2. věta/ IX. symfonie C dur - /2. věta/ *klarinet* W.A.Mozart: Symfonie č. 39, 40, árie Parto z opery Titus, F. Schubert : Symfonie č.7 a 8, B.Smetana : Má vlast, A. Dvořák : Slovanské tance, Symfonie č. 9 *fagot* Orchestrální literatura klasicismu Mozart, Haydn, Beethoven, a raného romantismu –Mendelssohn-Bartholdy (možno obohatit barokní literaturou –Bach, Zelenka…) *lesní roh* L. van Beethoven: Fidelio G. Rossini: Semiramis A. Dvořák: Koncert pro violoncello h – moll C. M. von Weber: Oberon *trubka* A. Dvořák – Slovanské tance A. Dvořák – Symfonie č. 8, 9, A. Dvořák – Holoubek *pozoun*

	B. Smetana: Má vlast, A. Dvořák: 9. symfonie *tuba* A. Dvořák: Vodník A. Dvořák: Vodník, Karneval, Symfonie č. 6. 8. 9 *violoncello* Smyčcové serenády A. Dvořák, L. Janáček, J. Suk a P. I. Čajkovskij B. Smetana: Má vlast (vybraná místa) - skladby z repertoáru školního orchestru

Ročníková zkouška:

flétna

J. S. Bach: Mše h moll, L. van Beethoven: 3. symfonie, W. A. Mozart: Symfonie C dur (Jupiterská)

+ 2 připravená sóla

hoboj

2 party z orchestrální literatury dle učiva ročníku

+ 2 volné náročnější party z výše uvedeného období

klarinet

B. Smetana: Vyšehrad, Vltava, Šárka,

+ 2 volitelné z doporučené literatury ročníku

fagot

W. A. Mozart: Figarova svatba – Ouvertura

W. A. Mozart: výběr ze symfonií - Jupiter, Pražská symfonie, Symfonie g-moll č. 40

L. van Beethoven: 9. symfonie- Scherzo

2 orchestrální sóla dle vlastního výběru – celkem 5 orchestrálních sól

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák dle svého nástroje hraje z listu lehčí notový zápis (pozoun v tenorovém, basovém a altovém klíči, trubka ve snazších transpozicích A, C, D, lesní roh v náročnějších transpozicích) hraje spolehlivě zadané středně náročné orchestrální party	- hra z listu lehčích notových zápisů - orchestrální party středně náročných 19. a 20. století: **Příklady orchestrální literatury dle nástroje**: *flétna* A. Dvořák: Symfonie A. Dvořák: Slovanské tance a jiné orchestrální skladby B. Smetana: Má vlast J. Brahms: Symfonie P. I. Čajkovskij: Symfonie aj. *hoboj* A. Dvořák: Slovanský tanec č. 9. symfonie /2. věta, osmina= 130/ B. Smetana: Blaník C. Debussy: Moře J. Brahms: I. symfonie / 1 a 2. věta/ Houslový koncert /2. věta/ M. P. Musorgskij – Obrázky z výstavy / III.Tuileries, V. Ballet/ S. Prokofjev – I. symfonie / „Klasická“ / - 4. věta D. Šostakovič – I. symfonie / 2. věta/ G. Mahler – III. symfonie *klarinet* L.van Beethoven : Symfonie č. 4, 6, 8, F. Mendelssohn-Bartholdy : Symfonie č. 3, 4,Sen

	noci svatojánské – Scherzo, P.I.Čajkovskij : Symfonie č. 4,5,6, H. Berlioz : Fantastická symfonie, N.Rimskij-Korsakov : Španělské capriccio, J. Brahms – Symfonie 1 – 4, *fagot* Orch. literatura romantismu: Čajkovskij-Symfonie, výběr z oper a baletů J. Brahms: Symfonie A. Dvořák, B. Smetana- výběr,-symfonie, symf. básně, Slovanské tance aj., P. Dukas: Učeň čaroděj *lesní roh* B. Smetana: Má Vlast W. A. Mozart: Symfonie č. 40 g – moll A. Dvořák: Symfonie č. 5 – 9, Rusalka G. Rossini: Straka zlodějka G. Mahler: 1. Symfonie *trubka* J. Suk: Praga I. Stravinskij: Petruška J. Suk: V nový život I. Stravinský: Petruška M. P. Musorgský: Obrázky z výstavy B. Smetana: Valdštýnův tábor *pozoun* G. Rossini: Straka zlodějka, W. A. Mozart: Requiem, G. Mahler: 3. Symfonie *tuba*

	B. Smetana: Má vlast G. Mahler: 1. symfonie J. Suk: Praga I. Stravinskij: Petruška *violoncello* Mozart, Beethoven, Smetana, Dvořák, Čajkovskij, Brahms, Mahler, Strauss, Verdi - skladby z repertoáru školního orchestru

Ročníková zkouška:

flétna

A. Dvořák: Slovanský tanec č. 9, B. Smetana – Prodaná nevěsta (předehra), + 2 připravená sóla

hoboj

2 party z doporučené orchestrální literatury učiva ročníku

+ 2 volné náročnější party z výše uvedeného období

klarinet

L. van Beethoven: Symfonie č.4 - 2. věta, Symfonie č.6 – 1. a 2. věta

+ 2 volitelné z doporučené literatury ročníku

fagot

P. I. Čajkovskij: Symfonie č.5 - 3.věta-Vals, Symf.č.4.- volná věta

A. Dvořák: Novosvětská či Smetana: Prodaná nevěsta

+ 2 sóla dle vlastního výběru

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**

Žák dle svého nástroje - hraje z listu středně náročný notový zápis (pozoun v tenorovém, basovém a altovém klíči, trubka v různých transpozicích A, C, D, Es, E, F) - spolehlivě hraje zadaná náročnější orchestrální sóla	hra z listu středně náročných notových zápisů orchestrální party středně náročné 19. a 20. století a hudby soudobé (Ligeti, Eben Feld, Kopelent, apod.) hra náročnějších orchestrálních sól: **Příklady orchestrální literatury dle nástroje:** *flétna* L. Janáček – Orchestrální díla D. Šostakovič: Symfonie S. Prokofjev – Orchestrální díla I. Stravinskij – Orchestrální díla A. Honegger – Orchestrální díla R. Strauss – Orchestrální díla *hoboj* B. Smetana: Prodaná nevěsta / předehra/ G. Rossini: Hedvábný žebřík, Italka v Alžíru R. Strauss: Don Juan M. Ravel: Náhrobek Couperinův I. Stravinskij: Pulcinella *klarinet* B. Smetana: Předehra k opeře Prodaná nevěsta P.I.Čajkovskij: Klavírní koncert b moll, Mozartiana, N.Rimskij-Korsakov: Šeherezáda M.Ravel: Daphnis a Chloé G. Mahler: Symfonie č.1 D.Šostakovič: Symfonie č.1,5,9 B.Bartók: Koncert pro orchestr Z.Kodály: Tance z Galanty S.Prokofjev: Péťa a vlk *Fagot*

	literatura 19. a 20. století (Ravel, Stravinskij, Bartók, Korsakov, Šostakovič, Prokofjev, Janáček běžná konkursní literatura) *lesní roh* J. S. Bach: Braniborský koncert č. 1 M. Ravel: Pavana za mrtvou infantku C. Debussy: Moře R. Strauss: Enšpíglova šibalství, Život hrdinův D. Šostakovič: Symfonie č. 5 L. Janáček: Taras Bulba, Sinfonietta B. Martinů: Symfonie č. 4 *trubka* B. Bartók: Koncert pro orchestr G. Mahler: Symfonie č. 5 N. R. Korsakov: Šeherezáda R. Strauss: Don Juan R. Strauss: Alpská symfonie *pozoun* G. Rossini: Vilém Tell M. Ravel: Bolero R. Strauss: Enšpíglova šibalství *tuba* R. Strauss: Enšpíglova šibalství, Život hrdinův D. Šostakovič: Symfonie č. 5 L. Janáček: Taras Bulba, Sinfonietta B. Bartók: Koncert pro orchestr *violoncello* Beethoven: Prometheus, Brahms: klavírní koncert, Čajkovskij – Labutí jezero, Šípková růženka,

	G. Puccini: Tosca, W. A. Mozart: Únos ze Serailu, R. Strauss: Žena beze stínu, atd. skladby z repertoáru školního orchestru

Ročníková zkouška:

flétna

L. Janáček – Symfonietta, M. Ravel – Dafnis a Chloé, + 2 připravená sóla

hoboj

B. Smetana – Prodaná nevěsta /předehra/, půlka=cca 130

+ 2 volné virtuózní party z výše uvedeného období

klarinet

B. Smetana: Předehra k opeře Prodaná nevěsta

N. Rimskij-Korsakov: Šeherezáda

D. Šostakovič: Symfonie č.9 - 3. věta

+ 2 volitelné z doporučené orchestrální literatury ročníku

fagot

M. Ravel: Bolero

R. Korsakov: Šeherezáda

+ 2 sóla dle vlastního výběru

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na flétnu, hoboj, klarinet, fagot

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	2	2	12

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretační seminář je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jak název napovídá, jedná se o předmět seminárního typu, jehož smyslem je mj. umožnit žákům interpretovat skladby před spolužáky a pedagogy oddělení a následně o pojetí interpretace vést diskusi. Předmět rozvíjí interpretační myšlení, seznamuje s různými interpretačními přístupy a inscenačními styly. Žák se zde také systematicky seznamuje i poslechem a analyticky s hudební literaturou a soudobými trendy svého studijního zaměření. Způsob myšlení, ke kterému je takto veden, jej činí otevřeným k širokým možnostem interpretačního (kompozičního) umění.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se interpretace různými interprety, interpretační přístupy slavných interpretů, interpretační rozbory vybraných, kritického hodnocení školních interních a veřejných koncertů oddělení, vystoupení žáků v rámci interpretačního semináře, hudebních událostí v Praze. V případě skladatelů jde o rozbory skladeb žáků, které zazněly na (školním) koncertu a diskuse nad nimi.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu, zejména k dějinám hudby a analýze skladeb a na umělecko - pedagogické předměty, neboť žáci se zde učí hodnotit výkony.

Strategie výuky

Převažuje praktická část výuky, tj. interpretační (kompoziční) výkony žáků, své místo má ale také výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Podstatnou součástí výuky jsou ukázky interpretace vynikajících interpretů s komentářem učitele osvětlující významné znaky této interpretace, ukázky významných operních inscenací např. pomocí DVD záznamů ze světových koncertních pódií, či návštěvy koncertů apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů, např. písemné zhodnocení koncertního vystoupení) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům. Zde zejména schopnost analyzovat interpretaci. Hodnotí se též aktivita při vyučování.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1. - 6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - analyzuje a hodnotí interpretační umění různých osobností - s odbornou erudicí kriticky hodnotí a posuzuje interpretaci - popíše a vysvětlí rozdíly v interpretaci téže skladby v podání různých interpretů - popíše současné interpretační trendy	Porovnávání interpretace jedné skladby různými interprety Medailonky významných interpretů Podrobnější rozbory vybraných děl Hudební události v Praze Vystoupení žáků a rozbor výkonu Systematické seznamování se současnými trendy

- popíše interpretační styly významných interpretů - hodnotí interpretační výkon spolužáka - vysvětlí svoje pojetí interpretace skladby	oboru formou poslechu nahrávek a následné diskuse Workshopy významných umělců, výměnné koncerty s žáky jiných škol atp.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na flétnu, hra na hoboj, hra na klarinet, hra na fagot

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Soubor dechových nástrojů

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	2	-	-	-	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Soubor dechových nástrojů je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v souboru dechových nástrojů. Předmět vede k rozvoji interpretačního myšlení v souboru, k dovednostem potřebným pro hru v orchestru, seznamuje prakticky s hudební literaturou. Žáci zde získávají dle svého studijního zaměření v souboru dřevěných nástrojů nebo souboru žesťových nástrojů (případně v souboru tvořeném oběma nástrojovými skupinami) základní návyky a dovednosti souborové hry, jako je např. doladění se k ostatním, souhra v rytmu, společné začátky, společné nádechy apod. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení souborů a dle možnosti též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v souboru dechových nástrojů
- respektovat autoritu vedoucího souboru (dirigenta)
- vystupovat na veřejnosti
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Jde o témata vztahující se k základům souborové hry (čtení z listu, hra ve skupině, gesta dirigenta, základy stylové interpretace atp.) a repertoár skladeb, který je volen s ohledem na složení souborů tak, aby žáci zvládli základy souborové hry.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence

k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu komorní hra k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, komorní hře a orchestrální hře (těmto dvěma posledně předmětům předchází a je k nim průpravou), a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 3. ročníku dvě hodiny týdně. Vyučovací hodiny mají povahu zkoušek a koncertních vystoupení. Výuka je zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení. Studovaný repertoár žákům učitel (vedoucí souboru, dirigent) blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových a vysvětlí zásady správné interpretace. Je kladen důraz na rozvoj základních profesních návyků nezbytných pro práci v souboru, smysl pro skupinové hraní (souhru), zvukový kompromis a rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a její součástí jsou **koncertní vystoupení** alespoň dvakrát za školní rok. Koncertními vystoupeními se rozumí vystoupení na koncertech, případně soutěžní vystoupení, účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách, školní umělecké zájezdy, natáčení ve studiu apod.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele – vedoucího souboru (dirigenta). Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Individuální pravidelná příprava (samostatné studium partů) je ale nezbytnou součástí vzdělávání.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Probíhá průběžně, důraz je kladen na praktické zvládnutí učiva, hodnotí se kvalita hry po stránce technické i výrazové, dovednost souhry, celkový přístup žáka k práci v předmětu, průběžné plnění studijních povinností, kvalita nastudování partu, včasnost ve zkouškách, disciplína a koncentrace ve zkouškách a na koncertních vystoupeních, úroveň uměleckého i společenského vystupování na koncertních vystoupeních.

Žák je hodnocen **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel (vedoucí souboru, dirigent) žáka pochválí za splnění úkolu či naopak jej upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí vyjádřeno klasifikací se uskutečňuje **po** zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - vybaví svůj part (dynamikou, prstokladem) - hraje svůj part a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - se dolaďuje k ostatním - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá souhru v rytmu, společné začátky, společné nádechy - čte z listu - řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu vedoucího souboru (skupiny), dirigenta, - se samostatně připravuje	Čtení z listu - pohotovost při čtení rytmu, melodie, dynamiky, frázování. Hra podle dirigenta – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny. Hra ve skupině - vede ke kolektivní práci, správnému frázování, intonační přizpůsobivosti, charakterové jednotě atd. Disciplína - je nedílnou součástí práce v souboru. Kolektivní zodpovědnost je prvořadým úkolem každého hráče počínaje svědomitým vybavením vlastního partu dynamikou popř. prstokladem, péčí o svěřený part a jeho pravidelné nošení, ale hlavně individuální studování. Nastudování a provedení nejméně dvou až čtyř méně obtížných skladeb různých slohových období od baroka po hudbu 20 století, zásady správné interpretace z hlediska stylu. Nastudování a provedení nejméně dvou až čtyř méně obtížných skladeb (včetně úprav) různých slohových období od baroka po hudbu 20 století,

	zásady správné interpretace z hlediska stylu

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na flétnu, hoboj, klarinet, fagot

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Komorní hra

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	2	2	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Komorní hra je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v souboru a uplatnili se jako komorní hráči a vedoucí hráči skupiny. Učí interpretačním dovednostem potřebným pro hru v komorním souboru, seznamuje s komorní literaturou a učí zásadám profesní etiky práce v komorním souboru. Osvojuje si zásady správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení souborů a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v komorním souboru
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- pracovat s odbornou literaturou (partiturou, komorní literaturou)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do třech nejvyšších ročníků. Jde o repertoár komorních skladeb, který je volen s ohledem na složení souborů tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli stylová období od (renesance) baroka po současnou tvorbu a osvojili si specifika správné interpretace, včetně historicky poučené interpretace staré hudby a interpretace hudby soudobé. Pensum učiva pro každý ročník: dvě rozsáhlejší (cca 15 minuta více) závažné skladby různých slohových období, v případě zařazení méně náročných (nebo) kratších skladeb tři až čtyři skladby.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu komorní hra k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru a k souboru smyčcových/dechových nástrojů, a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4., 5. a 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučovací lekce probíhají formou zkoušek souboru. Výuka je zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na (školním) koncertě. Studovaný repertoár žákům učitel blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Komorní soubor je při studování repertoáru veden pedagogem, zároveň je ponechán žákům prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru a žáci též sami soubor vedou. Je kladen důraz na smysl pro skupinové hraní (souhru) a zvukový kompromis, rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy v ansámblu, tedy především sluchově se orientovat a účastnit se týmově na koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesu. Učitel vychází jak z možností souboru jako celku, tak z individuálních dispozic žáků.

Pedagog vede žáky tak, aby se postupně ve všech parametrech úroveň jejich dovedností, kvalita hry, souhry, vystupování a přístupu k práci zvyšovala. Ve 4. ročníku si žáci osvojí na snadnějším repertoáru všechny základní návyky a dovednosti nezbytné pro komorní hru. V 5. a 6. ročníku pak v náročnějším až velmi náročném repertoáru tyto návyky a dovednosti rozvíjejí a prohlubují tak, aby na konci studia byli již plně vybaveni pro dráhu komorního hráče.

Komorní soubory jsou tvořeny žáky téhož ročníku. Výjimky může povolit pouze ředitel školy

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje koncertní vystoupení souborů a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast souborů na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Domácí pravidelná příprava (samostatné studium partů komorních skladeb) je ale nezbytnou součástí vzdělávání. Jako příprava k výuce jsou také nezbytné samostatné zkoušky komorních souborů bez přítomnosti pedagoga, které se konají zpravidla v učebnách školy. Učitel dává k přípravě žákům návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Komorní soubory mohou být sestavovány i tak, že hlasy jsou obsazeny vícenásobně. Výuka komorní hry se koná i v případech, kdy nejsou aktuálně, např. pro nemoc, přítomni všichni žáci a chybí interpreti některých partů (hlasů) studované komorní skladby. Pedagog má pro takové případy připraven program.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně, důraz je kladen na praktické zvládnutí učiva, přístup k předmětu, osvojování si profesní etiky, pohotovost a rozvíjejí smyslu pro souhru.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy a aplikují se následovně: vedle technické stránky a souhry se hodnotí i výraz, přesvědčivost pojetí, temperament a citlivost podání, stylovost apod. Hodnotí se též celkový přístup žáka k práci v předmětu a průběžné plnění studijních povinností (profesní etika), pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky i úroveň (pódiového) vystupování při zkoušce či na koncertech. **Nejsou hodnoceny soubory, nýbrž jednotliví žáci.**

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

(3. -) 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje bezchybně a v souhře s ostatními členy souboru svůj part - rozliší, kdy má doprovodný part a kdy sólový, a přizpůsobí tomu správně interpretaci - správně reaguje na hru spoluhráčů a na gesta vedoucího souboru - je zkoncentrován a připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - má správné posazení a držení těla při hře - vypracovává party (prstoklady, smyky) - vystihuje styl a obsah díla, sjednocuje tvorbu tónu se spoluhráči - správně intonuje (ladí) a přispívá k zvukové vyváženosti, jednotnému intonačnímu cítění, - ovládá společné nádechy (smyky) a zvládá	Méně náročné komorní skladby, například instruktivní skladby 19. a 20. století nebo skladby z období baroka a klasicismu. Příklady repertoáru dle druhu hudebního nástroje: J. Haydn - rané kvartety, W. A. Mozart - rané kvartety (např. Kvartet G dur KV 156), díla českého klasicismu J. Haydn (Divertimenta), L. Boccherini - Tria op. 38, J. G. Albrechtsberger - Tria op. 9, díla českého klasicismu SMYČCOVÉ KVARTETO J. Haydn - rané kvartety, W. A. Mozart - rané

oční kontakt mezi hráči - je odpovědný vůči spoluhráčům - zvládá vystupování před publikem	kvartety (např. Kvartet G dur KV 156), díla českého klasicismu SMYČCOVÉ TRIO J. Haydn (Divertimenta), L. Boccherini - Tria op. 38, J. G. Albrechtsberger - Tria op. 9, díla českého klasicismu J. Bažant – Musica serena (ak.+kytara), J. Ceremuga – Čtyři obrázky (ak.+klarinet), Z. Hůla – Divertimento (housle+kytara+ak.), J. Matys – Poetické věty (housle+kytara+ak.), J. Teml – 4 malé studie (housle+kytara+ak.), Malá galerie (ak.+cello), J. Feld – Miniatury (housle+kytara+ak.), J. Truhlář – Trio (housle+kytara+ak.), Kontroverze a Skizzy op.48 (ak.+kytara), Scherzo (ak.+smyčc.kvarteto), P. Fiala – Hudba (ak.+bicí), Capriccio (housle+ak.), Metamorfózy (kytara+ak.), Kontrasty (housle+kytara+ak.), Flos et ventus (ak. + zpěv), Studijní pensum za školní rok: 4 skladby B. Lylloff - Duetta pro 2 malé bubny K. Palier - Duetta pro tympány a MB O. Balász - Osm trií pro bicí nástroje S. Fink - Duetta pro 2 malé bubny M. Veselý - Souhra pro tympány a soupravu W. Hiller - Katalog fur Schlagzeug M. Mihalovici – Improvisations S. Fink – Toccatina P. Petite – Salmigondis J. Délevluse - Cingne piéces bréves

	K.H.Koper - Percusiv Period S. Havelka - Skrytá Mana a bilý kamének S. Fink - Jeux pour quatre S. Havelka - Se zvučnými činely O. Lacerda - Trés Miniatures Brasilieras S. Leonard - Fanfare and Allegro S. Miracle - Four rudimental twists S. Jelínek - Quatro episodi S. Baudo - Trois dances paienes

Pololetní zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku nebo jedna rozsáhlejší, celkem nejméně 10 minut

Ročníková zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku (jiné než v 1. pololetí) nebo jedna rozsáhlejší (jiná než v 1. pololetí), celkem nejméně 10 minut

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje bezchybně a v souhře s ostatními členy souboru svůj part - spolehlivě rozliší, kdy má doprovodný part a kdy sólový, a přizpůsobí tomu správně interpretaci - správně reaguje na hru spoluhráčů a na gesta vedoucího souboru - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé	Technicky obtížnějších komorní repertoár z období romantismu a 20. století. Příklady repertoáru (5. I 6. ročník): SMYČCOVÉ KVARTETO závažnější díla klasicismu, např. L. van Beethoven - šest Lobkovických kvartetů op. 18

zkoušky i koncertu - vystihuje styl a obsah díla, sjednocuje tvorbu tónu se spoluhráči - správně intonuje (ladí) a přispívá k zvukové vyváženosti, jednotnému intonačnímu cítění, - vede jasnými gesty a odbornou komunikací komorní soubor jako vedoucí hráč - je odpovědný vůči spoluhráčům - zvládá spolehlivě vystupování před publikem	F. Schubert, A. Dvořák, případně 20. století SMYČCOVÉ TRIO závažnější díla klasicismu, např. L. van Beethoven - Pět trií op. 9, Serenáda op. 8, W. A. Mozart - Trio KV 563 F. Schubert - Trio D471, J. Sibelius, případně 20. století Volba repertoáru vychází ze složení souborů a ze schopností a vyspělosti jednotlivých hráčů i souboru jako celku. Vzhledem k obrovskému množství možných nástrojových kombinací s klavírem a z nich vycházejících repertoárových možností se tyto osnovy omezí pouze na obecné repertoárové okruhy tohoto předmětu na příkladu nástrojové kombinace klavír – smyčcové nástroje. Studium náročnějších komorních skladeb všech slohových období od renesance až po současnost **Volí se vždy nejméně dvě náročné (závažné) skladby, případně jejich části, nejméně dvou různých stylových období těchto typů:** dua klavír – smyčcový nástroj (housle) ***sonáty,*** *např. L. van Beethoven: Sonáta pro klavír a housle F dur op. 24 „Jarní“* ***koncertní*** *(komorní)* ***dua,*** *např. B. Smetana: Z domoviny* klavírní trio klasického obsazení (klavír, housle, violoncello) *např. L. van Beethoven: Klavírní trio c moll op. 1, č. 3;* *J. Suk: Trio c moll op. 2* klavírní kvarteta klasického obsazení (klavír, housle, viola, violoncello) např. *L. van Beethoven: Klavírní kvartet Es dur op. 16;* *B. Martinů: Klavírní kvartet* klavírní kvinteta klasického obsazení (klavír + smyčcové kvarteto

	J. L. Dusík: Klavírní kvintet f moll op. 41; J. Brahms: Klavírní kvintet f moll op. 34 <u>klavírní kvinteta jiného obsazení (klavír, housle, viola, violoncello, kontrabas)</u> F. Schubert: Klavírní kvintet A dur „Pstruh“ op. 114 V. Trojan – Císařův slavík, Princ Bajaja (housle+kytara+ak.), P. Trojan – Variace na téma a počest V.Trojana (housle+kytara+ak.), Imprese (ak.+bicí+klavír), Baletní scény)ak.+smyčc.kvarteto), E. Douša – Introdukce a tango (flétna+kytara+ak.), Imaginace (ak.+bicí), Čtyři jazzové studie (ak.+viola), J.Kapr- Circuli (ak.+housle), Sonatina (ak.+smyčc.trio), *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby* S. Gubaidulina – In croce (ak. + vcello), Silenzio (ak.+housle+cello), I. Yun – Concertino (ak.+smyčc.kvarteto), Intermezzo (ak.+cello), T. Lundquist –Duell (ak.+bicí), Bewegungen (ak.+smyčc.kvarteto), M. Seiber-Intridukce a allegro (ak.+cello), M.Kagel-Tango Aleman (ak.+viola+klavír+soprán). *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby* J. Beck - koncert pro timpani a bicí ensemble O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeug W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje T.Martinen – Loitsu Svatopluk Havelka 312. Azusa str. L.A. A. Jolivet - Suite en Concet K. Abe - Marimba spiritual O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeng W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje T.Martinen – Loitsu

	Morice Ohana – 7 baletních etud T. Lundquist – Duel E. Douša – Trio pro acc., cb. a perc. P. Fiala - Čtyři miniatury pro akordeon a bicí nástroje Pavel Trojan – Tančící kvartet, Baletní scény, Imprese

Pololetní zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku nebo jedna rozsáhlejší, celkem nejméně 15 minut

Ročníková zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku (jiné než v 1. pololetí) nebo jedna rozsáhlejší (jiná než v 1. pololetí), celkem nejméně 15 minut

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - interpretuje svůj part v precizní souhře, dynamické a výrazové propracovanosti, zvukové a barevné vyváženosti a s bohatými výrazovými prostředky a se smyslem pro styl a obsah díla - spolehlivě s velkou tvořivostí reaguje na hru spoluhráčů a na gesta vedoucího souboru - hraje party ve složitějším, netradičním notovém zápisu - významnou měrou se podílí na vytváření koncepce společné interpretace díla - vede jasnými gesty a odbornou komunikací komorní soubor jako vedoucí hráč popřípadě jako sólista - přistupuje k práci s vědomím svého podílu na uměleckém růstu souboru - pomáhá ostatní svými schopnostmi a zkušenostmi - zvládá pódiové vystupování na již profesionální úrovni	Technicky náročný a obsahově závažný komorní repertoár s důrazem na období 20. století. Skladby současné a z 2. poloviny 20. století se složitějším, netradičním notovým zápisem. Příklady repertoáru: SMYČCOVÉ KVARTETO závažnější díla klasicismu, např. L. van Beethoven - Razumovské kvartety, W. A. Mozart - Pruské kvartety B. Smetana, L. Janáček, vrcholný romantismus a impresionismus, 20. století, současnost SMYČCOVÉ TRIO díla romantismu, 20. století a současnosti, např. F. Schubert - Trio D581, M. Reger, E. Ysaye, P. Hindemith,

E. von Dohnányi, B. Martinů, terezínští autoři, Z. Lukáš

Volba repertoáru vychází ze složení souborů a ze schopností a vyspělosti jednotlivých hráčů i souboru jako celku. Vzhledem k obrovskému množství možných nástrojových kombinací s klavírem a z nich vycházejících repertoárových možností se tyto osnovy omezí pouze na obecné repertoárové okruhy tohoto předmětu na příkladu nástrojové kombinace klavír – smyčcové nástroje.

Studium náročnějších komorních skladeb všech slohových období od renesance až po současnost

Volí se vždy nejméně dvě náročné (závažné) skladby, případně jejich části, nejméně dvou různých stylových období těchto typů:

dua klavír – smyčcový nástroj (housle)

sonáty, *např. L. van Beethoven: Sonáta pro klavír a housle F dur op. 24 „Jarní“*

koncertní *(komorní)* ***dua,*** *např. B. Smetana: Z domoviny*

klavírní trio klasického obsazení (klavír, housle, violoncello) *např. L. van Beethoven: Klavírní trio c moll op. 1, č. 3;*

J. Suk: Trio c moll op. 2

klavírní kvarteta klasického obsazení (klavír, housle, viola, violoncello)

např. *L. van Beethoven: Klavírní kvartet Es dur op. 16;*

B. Martinů: Klavírní kvartet

klavírní kvinteta klasického obsazení (klavír + smyčcové kvarteto

J. L. Dusík: Klavírní kvintet f moll op. 41;

J. Brahms: Klavírní kvintet f moll op. 34

klavírní kvinteta jiného obsazení (klavír, housle, viola, violoncello, kontrabas)

F. Schubert: Klavírní kvintet A dur „Pstruh“ op.

	114 V. Trojan – Císařův slavík, Princ Bajaja (housle+kytara+ak.), P. Trojan – Variace na téma a počest V.Trojana (housle+kytara+ak.), Imprese (ak.+bicí+klavír), Baletní scény)ak.+smyčc.kvarteto), E. Douša – Introdukce a tango (flétna+kytara+ak.), Imaginace (ak.+bicí), Čtyři jazzové studie (ak.+viola), J.Kapr- Circuli (ak.+housle), Sonatina (ak.+smyčc.trio), *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby* S. Gubaidulina – In croce (ak. + vcello), Silenzio (ak.+housle+cello), I. Yun – Concertino (ak.+smyčc.kvarteto), Intermezzo (ak.+cello), T. Lundquist –Duell (ak.+bicí), Bewegungen (ak.+smyčc.kvarteto), M. Seiber-Intridukce a allegro (ak.+cello), M.Kagel-Tango Aleman (ak.+viola+klavír+soprán). *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby* J. Beck - koncert pro timpani a bicí ensemble O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeug W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje T.Martinen – Loitsu Svatopluk Havelka 312. Azusa str. L.A. A. Jolivet - Suite en Concet K. Abe - Marimba spiritual O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeng W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje T.Martinen – Loitsu Morice Ohana – 7 baletních etud T. Lundquist – Duel E. Douša – Trio pro acc., cb. a perc.

	P. Fiala - Čtyři miniatury pro akordeon a bicí nástroje

Pololetní zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku nebo jedna rozsáhlejší, celkem nejméně 15 minut, musí být zastoupena soudobá skladba

Ročníková zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku (jiné než v 1. pololetí) nebo jedna rozsáhlejší (jiná než v 1. pololetí), celkem nejméně 15 minut

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na flétnu, hra na hoboj, hra na klarinet, hra na fagot

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	6	6	6	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Orchestrální hra je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět vede k rozvoji orchestrálního interpretačního myšlení, k dovednostem potřebným pro hru v orchestru, seznamuje prakticky s orchestrální literaturou. Prostřednictví hry v orchestrálním souboru vede také k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby a osvojení zásad profesní etiky při práci v orchestru. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení školních orchestrů a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách. V rámci tohoto předmětu žáci absolvují povinné pensum umělecké praxe ve školních orchestrech.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v orchestrálním souboru
- respektovat autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin
- vystupovat na veřejnosti
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v orchestrálním souboru a uplatnili se jako orchestrální hráči a vedoucí hráči skupiny. Orchestrální repertoár, který je volen tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli stylová období od (renesance) baroka po současnou tvorbu s důrazem na repertoár období klasicismu, romantismu (a na něj navazujících směrů), moderních směrů a na současný repertoár. Žáci si osvojují specifika správné interpretace, včetně historicky poučené interpretace staré hudby a interpretace hudby soudobé. Nepominutelnou částí je

česká orchestrální literatura, jako např. Smetanova Má Vlast (či její části), Dvořákova Novosvětská symfonie, tvorba Janáčka, Martinů a skladby současných českých autorů.

Výuka zahrnuje také témata týkající se zásad práce orchestru, režimu zkoušek apod.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám *zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru a ke studiu orchestrálních sól, a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4., 5. a 6. ročníku po **šesti** hodinách týdně. Žáci se napříč ročníky stávají členy školního orchestru (orchestrů), předmět je realizován formou orchestrálních zkoušek (zpravidla nejprve zkoušek dělených, pak tzv. „tutti“ zkoušek), generálních zkoušek a koncertních vystoupení. Výuka bude zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na koncertním vystoupení. Studovaný repertoár žákům učitel (dirigent) blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových a vysvětlí zásady správné interpretace. Bude kladen důraz na rozvoj profesních návyků nezbytných pro práci v orchestru, smysl pro skupinové hraní (souhru), zvukový kompromis a rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy jak ve skupině tak orchestru.

Výuka bude zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a její součástí budou **koncertní vystoupení** s minimálně třemi různými dramaturgiemi za školní rok. Koncertní vystoupení zahrnují vystoupení na koncertech, soutěžní vystoupení, účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách, školní umělecké zájezdy, natáčení ve studiu apod.

V tomto předmětu žáci realizují **uměleckou praxi**. Umělecká praxe se koná formou koncertních vystoupení a jim předcházejících hlavních a generálních zkoušek. Může se uskutečňovat i o prázdninách. Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele - dirigenta. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Domácí pravidelná příprava (samostatné studium partů) je ale nezbytnou součástí vzdělávání. Výuka bude realizována v symfonickém orchestru a v dalších orchestrálních tělesech, jako např. v tzv. „barokním orchestru“, případně v orchestru zaměřeném na soudobou hudbu apod. Tím zároveň budou zohledněny individuální zájmy a preference žáků. Nejméně jeden školní rok bude ale žák absolvovat v symfonickém orchestru.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Probíhá průběžně, hodnotí se praktické zvládnutí učiva, kvalita hry po stránce technické i výrazové, dovednost souhry, nástupů, reakce na gesto, doladění, kvalita interpretačního výkonu a úroveň společenského a uměleckého vystupování na koncertních vystoupeních. Důraz se bude klást na pracovní disciplínu v průběhu zkoušek, průběžné včasné a kvalitní plnění studijních povinností, nastudování partu již před první zkouškou, přítomnost již na začátku zkoušky, celková ukázněnost a koncentrace.

Před první orchestrální zkouškou k určitému koncertnímu programu bude ověřena znalost partů. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin (orchestrálních zkoušek) učitel (dirigent) žáka pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí vyjádřeno klasifikací se uskutečňuje **po** zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - čte z listu svůj part - hraje svůj part a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - ladí (dolaďuje se správně s hráči ve skupině a orchestrem) - je včas ve zkoušce a ukázněně pracuje - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá pódiové vystupování v orchestru - spolupracuje při souhře - čte v různých klíčích - čte v transpozicích - čte transpozice - vypracovává party (prstoklady, smyky) - řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin	Zásady orchestrální práce Režim a průběh zkoušky Povinnosti vedoucího skupiny, koncertního mistra Pracovní disciplína orchestrálního hráče Zásady pódiového vystupování s orchestrem Hra podle dirigenta – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny. Repertoár: Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák,) k hudbě 20. století (Janáček,Martinů) a 21. století

	(nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

5. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - pohotově čte z listu svůj part - hraje svůj part a bezpečně se orientuje v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - spolehlivě ladí - spolehlivě se řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertního vystoupení - spolupracuje při souhře - čte spolehlivě v různých klíčích - čte spolehlivě v transpozicích - vypracovává party (prstoklady, smyky) - zvládá úkoly vedoucího skupiny, koncertního mistra - hraje orchestrální sóla	Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák) k hudbě 20. století (Janáček, Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*

Žák dle svého nástroje - pohotově čte z listu svůj part - hraje svůj part a bezpečně se orientuje v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - spolehlivě ladí - spolehlivě se řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertního vystoupení - spolupracuje spolehlivě při souhře - čte spolehlivě v různých klíčích - čte spolehlivě v transpozicích - vypracovává samostatně party (prstoklady, smyky) - zvládá úkoly vedoucího skupiny, koncertního mistra - hraje spolehlivě orchestrální sóla	Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák) k hudbě 20. století (Janáček, Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na fagot

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Výroba a úprava strojků fagot

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	1	-	-	2

Skupinová výuka

3. ročník

Studenti se seznamují s materiálem (třtina) a nástroji (nože, fazonky, hoblice…) na výrobu fagotových strojků. Jsou seznámeni s různými možnostmi stavby fagotového strojku i s různou kvalitou dřeva. Sami se pokoušejí vyrobit fagotový strojek a své pokusy konzultují s pedagogem.

Studenti umí rozpoznat kvalitu materiálu i nástrojů na výrobu fagotových strojků, umí pracovat s nástroji potřebnými k výrobě fagotových strojků, s pomocí pedagoga umí strojek vyrobit.

4. ročník

Studenti se seznamují s materiály a nástroji na výrobu strojků pro kontrafagot. Zdokonalují se ve stavbě a výrobě fagotových strojků.

Studenti umí sami vyrobit funkční fagotový strojek, orientují se v materiálech a nástrojích na výrobu strojků pro fagot a kontrafagot. Za pomoci pedagoga umí vyrobit strojek na kontrafagot.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na hoboj

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Výroba a úprava strojků hoboj

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	1	-	-	2

Skupinová výuka

3. ročník

Studenti se seznamují s materiálem (třtina) a nástroji (nože, fazonky, hoblice…) na výrobu hobojových strojků. Jsou seznámeni s různými možnostmi stavby hobojového strojku i s různou kvalitou dřeva. Sami se pokoušejí vyrobit hobojový strojek a své pokusy konzultují s pedagogem.

Studenti umí rozpoznat kvalitu materiálu i nástrojů na výrobu hoboj. strojků, umí pracovat s nástroji potřebnými k výrobě hoboj. strojků, s pomocí pedagoga umí vyrobit hobojový strojek.

4. ročník

Studenti se seznamují s materiály a nástroji na výrobu strojků pro anglický roh. Zdokonalují se ve stavbě a výrobě hobojových strojků.

Studenti umí sami vyrobit funkční hobojový strojek, orientují se v materiálech a nástrojích na výrobu strojků pro hoboj a anglický roh. Za pomoci pedagoga umí vyrobit strojek na anglický roh.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na flétnu, hra na hoboj, hra na klarinet, hra na fagot

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura hlavního oboru

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura hlavního oboru jsou předmětem odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru, dějin hudby, dějepisu a nauky o nástrojích, prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s literaturou nástroje žákova zaměření a dějinami, vývojem a stavbou tohoto nástroje a předmět tak vede ke komplexnějšímu pohledu na hudební nástroj žákova zaměření a jeho literaturu. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka a hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- znali historii a vývoj zvoleného oboru (zaměření)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do 5. ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se hudební literatury pro nástroj žákova zaměření a dějin, vývoje, stavby a údržby tohoto hudebního nástroje.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou úzké k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), zde zejména v tématu týkající se instruktivní literatury nástroje a tématu údržby nástroje, k hlavnímu oboru, orchestrálním partům (sólům) respektive hře z listu a improvizaci, dějinám hudby, dějepisu a nauce o nástrojích.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a zejména schopnost jejich aplikace. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka ve vyučování.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého odborného zaměření – sestaví dramaturgii koncertu ze skladeb pro svůj nástroj z různých slohových období – vyjmenuje a charakterizuje významné skladby a autory jednotlivých slohových období z oblasti sólové, komorní, orchestrální a instruktivní literatury svého nástroje – slohově zařadí i dosud neznámou skladbu pro svůj nástroj – popíše a vysvětlí historii svého nástroje – popíše stavbu svého nástroje, vyjmenuje významné výrobce a typy nástrojů a srovná jejich vhodnost z hlediska využití pro pedagogickou práci a pro koncertní praxi – popíše postupy správného zacházení a údržby nástroje – uvede významné pedagogy a interprety	předchůdci hudebního nástroje (dle odborného zamření žáka) vznik a vývoj nástroje stavba a údržba nástroje typy nástroje, výrobci nástroje sólová, komorní, orchestrální a instruktivní literatura jednotlivých slohových období včetně současné literatury využití nástroje v různých žánrech historie výuky hry na nástroj včetně historie této výuky na Pražské konzervatoři

nástroje – popíše historii svého oddělení na Pražské konzervatoři, uvede specifika, významné pedagogy a absolventy	

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba

Zaměření: smyčce, dechy, harfa

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Klavírní praktikum

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	-	-	-	3

Pojetí předmětu:

a) obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je získání elementární klavírní techniky, která žáku umožní doprovázení zpěvu nebo svého nástroje při své pedagogické činnosti. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu mu budou rovněž účinnou pomůckou při studiu vlastního repertoáru. Zvlášť úspěšní posluchači mohou z předmětu Klavírní praktikum složit maturitní zkoušku. Obsah zkoušky : 1 nebo 2 sólové náročnější skladby (hra zpaměti není podmínkou) a 1 klavírní doprovod sólisty. Skladby musí být různých stylových období. Celková délka skladeb 10 až 12 minut.

b) charakteristika učiva

Výuka je individuální, respektuje současně nadání a schopnosti jednotlivých žáků a stupeň jejich pokročilosti při vstupu na konzervatoř. Žák se seznamuje s hudbou různých slohových období nejen na sólových skladbách, ale i při doprovázení svých spolužáků. Tím se rozvíjí a prohlubuje jeho hudební cítění a smysl pro stylovou interpretaci. Poznatky získané v předmětu harmonie prakticky uplatňuje při improvizaci doprovodů písní. Výsledky své práce mohou vyspělejší žáci prezentovat na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k prohlubování emocionálního prožitku, který dovede vyjádřit prostřednictvím hudby. Učí se hodnotit hudební výkon a respektovat různá pojetí interpretace.

d) strategie /pojetí/ výuky

Učitel při respektování individuality žáka rozvíjí jeho estetické cítění, které musí být nerozlučně spjato s rozvojem nástrojové techniky.

e) hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni podle stupně zvládnutí studijního materiálu a podle schopnosti samostatně aplikovat získané poznatky. Známku v pololetí a na závěr školního roku dostávají na základě závěrečné zkoušky. Konkrétními kriterii pro známku jsou zejména: vyjádření hudebního obsahu, správné frázování, technická vyspělost (stupeň obtížnosti, kvalita tónu, čistota hry), stylové rozlišování, schopnost přizpůsobení se v hudebním doprovodu, a přihlíží se též k přístupu a výsledkům v průběhu školního roku.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména logické hudební myšlení, schopnost systematicky pracovat na rozvíjení svých schopností, schopnost kriticky hodnotit své interpretační výkony i interpretační výkony jiných.

5) Rozpis učiva po ročnících:

1. ročník

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo
- ovládá základy klavírní techniky, sezení u klavíru, držení ruky - dokáže reprodukovat jednoduchou skladbu - dbá na rytmus, základní dynamiku a artikulaci - hraje základy doprovodu podle akordických značek	- seznámení s nástrojem a elementárními nástrojovými dovednostmi - stupnice dur i moll a akordy tříhlasé - klavírní škola pro začátečníky - snadné etudy a přednesové skladby - jednoduchý doprovod

2. ročník

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo
- zdokonaluje technické dovednosti - dokáže zahrát jednoduchou polyfonní skladbu - prohlubuje základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - v doprovodu využívá hlavní harmonické funkce a septakordy	- stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a základní kadence - snadné etudy, např. Album etud I. - jednoduché barokní skladby, např. Baroko 0, I - drobné skladby období klasicismu, romantismu a 20. století - doprovod dle akordických značek

3. ročník

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo
- prohlubuje klavírní techniku - rozlišuje vedení hlasů v polyfonní skladbě - rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - hraje čtyřruční skladby a rozvíjí hru z listu - jednoduchým doprovodem doprovází svůj nebo příbuzný nástroj nebo zpěv - v doprovodu využívá všechny harmonické funkce	- stupnice dur i moll v rovném pohybu, čtyřhlasé akordy a základní kadence - obtížnější etudy, např. Czerny op. 261 - jednoduché barokní skladby, např. Baroko I, II - jednoduché skladby období klasicismu, romantismu a 20. století - doprovod sólisty

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na flétnu, hoboj, klarinet, fagot

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Metodika hlavního oboru

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí hudebně pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci uměleckého pedagoga. Zaměřuje se na teoretickou stránku výuky ve hře na nástroj a seznamuje žáky s metodami výuky hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi* a komunikativní kompetence, zde zejména kompetence *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci* a kompetence *formulovat své myšlenky srozumitelně.*

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), na jehož učivo z 5. ročníku je bezprostředně navazováno v tom smyslu, že zde se zejména teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, a k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáci formou referátů zpracují doporučenou literaturu zabývající se výukou hry na nástroj apod. a v hodinách budou formou diskuse probírat názory jednotlivých autorů na danou problematiku v konfrontaci s vlastními zkušenostmi z výuky hlavního oboru.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Důraz je kladen na osvojení si teoretických poznatků nezbytných k rozvoji dovedností učit a naučit, ukázat a vysvětlit, komunikovat s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák dle svého studijního zaměření - Popíše (talentové) předpoklady ke hře na hudební nástroj, skladbě či dirigování, vysvětlí, v čem spočívají - popíše postup při zjišťování předpokladů ke hře na hudební nástroj svého odborného zaměření - popíše metody nácviku základů hry na hudební nástroj - popíše přípravu vyučovací lekce - popíše metody nácviku stupnic - popíše metody nácviku etud - popíše metody nácviku přednesových skladeb - popíše metody nácviku vyspělejších technických aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření - popíše přípravu žáka na vystoupení, vybere a sestaví žákovi vhodný repertoár - vyjmenuje důležité školy hry na svůj nástroj a popíše jejich přednosti a eventuální nedostatky - uvede příklady vhodné instruktivní a přednesové literatury různých období pro žáky ZUŠ různé úrovně a pro žáky konzervatoře - vyjmenuje hlavní typy chybných návyků a vysvětlí postupy při jejich odstraňování - uvede přehled pedagogické dokumentace, popíše chod umělecké školy - uvede příklady důležitých typů či výrobců nástrojů a vysvětlí vhodnost těchto nástrojů pro žáky a popíše zásady jejich správné údržby - vypracuje referát k problematice výuky hry na nástroj	Předpoklady pro hru na nástroj, skladbu, dirigování Postupy při zjišťování předpokladů (vloh) ke hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření Příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina Základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření *(správné držení těla, držení nástroje, tvoření tónu, práce s dechem, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atp.)* Metody nácviku vyspělejších aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření Nácvik stupnice, nácvik etudy Nácvik přednesové skladby Nácvik taktovací techniky Odstraňování chybných návyků Průpravná kompoziční cvičení Příklady instruktivní a přednesové literatury Přehled (a vývoj) školy hry na nástroj žákova odborného zaměření Příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace Vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady), Přehled nástrojů vhodných pro začátek výuky i pro vyspělejší žáky, údržba hudebních nástrojů

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba

Zaměření: Hra na flétnu, hoboj, klarinet, fagot

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Vyučovací praxe HLO

Počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe hlavního oboru rozvíjí praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Učí uplatňovat poznatky z metodiky nástroje, hudební pedagogiky, psychologie, dějin a literatury nástroje a hlavního oboru ve výuce hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Z klíčových kompetencí jde o rozvoj kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák při práci s žákem (modelem) podle svého odborného zaměření: – provede zjištění předpokladů ke hře na hudební nástroj nebo ke skladbě – předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, práci s dechem, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atd. – předvede, vysvětlí a nacvičí různé způsoby artikulace, úhozy, smyky, polohy, legato, staccato, sautille, vibrato, hru polyfonie, přechody přes struny, spojení levé a pravé ruky, pedalizaci atp. – předvede, vysvětlí a nacvičí etudu – předvede, vysvětlí a nacvičí přednesovou skladbu (jejich části) – předvede a vysvětlí na konkrétní skladbě výrazové a interpretační odlišnosti různých stylových období – vybere a sestaví vhodný repertoár pro koncert či soutěž – vyplní z cvičné hodiny pedagogickou dokumentaci – uvede základní právní předpisy pro oblast školství – zadá žákovi vhodný úkol z hlediska skladby (improvizaci, kompozici drobné věty apod.), opraví chyby	postupy při zjišťování předpokladů ve hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření či ke skladbě příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj metody nácviku technických aspektů (od základních po vyspělejší) hry na nástroj žákova odborného zaměření nácvik stupnice, nácvik etudy nácvik přednesové skladby odstraňování špatných návyků příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady)

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření:
Hra na elektrickou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na elektrickou kytaru*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor	HLO	2	2	2	2	2	2	**12**
PPF	Hra z listu a improvizace	HLI	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	Interpretační seminář	ISE	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	Souborová hra	KOH	-	-	2	2	-	-	**4**
PPF	Hra v bigbandu	BIG	-	-	-	-	2	2	**4**
PPF	Dějiny a literatura HLO	DLHO	-	-	1	-	-	-	**1**
PVT	Český jazyk	CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk	AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[2]	AK/NK	1	1	1	1	0/1	0/1	**4**
PVT	Občanská nauka	ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace	INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv[3]	SBZ	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Úvod do hudební teorie	UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie	HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie	MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Jazzová harmonie	JAH	-	-	1	1	-		**2**
POP	Hudební formy	FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb	AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt	KTP	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích	NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby	DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny jazzu a populární hudby	DJP	2	2	-	-	-	-	**4**
POP	Dějiny moderní hudby	DMH	-	-	-	2	-		**2**
POP	Dějiny hudby- specializované zaměření	DHS	-	-	-	-	2	**1**	**3**
POP	Dějiny umění	DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce	SAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT v hudbě	ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management	HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	KLP	1	1	1	-	-	-	**3**
PPP	Pedagogika a psychologie	PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie	HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy	DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem		**28**	**30**	**31**	**23**	**20**	**18**	**145**
							Umělecká praxe	*Umělecká praxe*	
							1 týden	*1 týden*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

[3] *Spojený II., III. a IV. ročník*

Informace o dalších předmětech PVT, POP a PPP jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na elektrickou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	2	2	12

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Vytváření základních technických návyků pro ovládání nástroje, odstranění chybných návyků. Získávání představy o tónové kultuře nástroje. Rozvíjení základních interpretačních dovedností, upevňování rytmického cítění, smyslu pro tempo a dynamickou stavbu. Poznávání hudebně technických zákonitostí prstokladů.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje spolehlivě stupnice jednohlas, kvintakordy, a technická cvičení - ovládá nástroj na základní technické i interpretační úrovni , pravá ruka hra trsátkem i prstama improvizuje na jednoduchou harmonii v adekvátních stylech pozná podle stylu hry několik vybraných světových kytaristů - -	stupnice: jednohlas dur, moll do 3 křížků a béček kvintakordy dur mol hrané najednou i rozložené, kytarové party vhodné pro souborovou i solovou hru v různých stylech – funk, rock, latin, jazz, pop, práce nejen s hudebním materiálem, ale taky práce se zvukem vhodným ke stylu hudby základy hudební improvizace v harmonicky jednoduchých stylech

2. ročník

Rozvoj nástrojové techniky. Zdokonalení jednohlasých, intervalových, akordových a legatových technik. Hlubší vhled do interpretace různých slohových období a hudebních stylů. Základy barokní interpretace.

Pololetní zkouška: Dvě skladby přiměřené technické a interpretační náročnosti, obsahující taky improvizovanou část nebo části

Ročníková zkouška: Dvě skladby přiměřené technické a interpretační náročnosti, obsahující taky improvizovanou část nebo části

.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*

Výsledky vzdělávání	*Učivo*	
Žák - hraje spolehlivě stupnice jednohlas, tercie, a kvintakordy, septakordy a technická cvičení - ovládá nástroj na střední technické i interpretační úrovni , pravá ruka hra trsátkem i prstama , základy tapingu improvizuje na středně těžkou harmonii v adekvátních stylech pozná podle stylu hry několik vybraných svetových kytaristů	stupnice: jednohlas , tercie dur, moll kvintakordy a septakordy dur mol hrané najednou i rozložené, kytarové party vhodné pro souborovou i solovou hru v různých stylech – funk, rock, latin, jazz, pop, práce nejen s hudebním materiálem , ale taky práce se zvukem vhodným ke stylu hudby hudební improvizace v harmonicky středně náročných stylech	***Pololetní zkouška:*** Dvě skladby přiměřené technické a interpretační náročnosti, obsahující taky improvizovanou část nebo části ***Ročníková zkouška:*** Dvě skladby přiměřené technické a interpretační náročnosti, obsahující taky improvizovanou část nebo části

3. ročník

Hlubší zaměření na interpretaci různých slohových období. Rozbor hudebních forem a tektoniky interpretovaných skladeb zaměření na interpretaci hudebního baroka. Výběr hudby 20. století.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
- hraje spolehlivě stupnice jednohlas, tercie, a sexty , dále kvintakordy, septakordy a nonakordy	stupnice: jednohlas , tercie sexty dur, moll , cirkevní kvintakordy, septakordy a nonakordy

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
- ovládá nástroj na střední technické i interpretační úrovni , pravá ruka hra trsátkem i prstama , středně pokročilý taping improvizuje na středně těžkou harmonii v adekvátních stylech doprovody a rytmické paterny bossa nova a samba	hrané hrané od stupnů dur a mol stupnice kytarové party vhodné pro souborovou i solovou hru v různých stylech – funk, rock, latin, jazz, pop, latin rytmy bossa nova , samba, hudební improvizacv harmonicky středně náročních stylech zaměřeno na latin (ne jenom) poslech svetových kytaristů

4. ročník

Příprava repertoáru k maturitní zkoušce. Rozvoj nástrojové techniky z hlediska náročnosti přednesových skladeb. Zaměření studia na hudbu 20.

Pololetní zkouška: Dvě skladby přiměřené technické a interpretační náročnosti, obsahující taky improvizovanou část nebo části

Ročníková zkouška: Dvě skladby přiměřené technické a interpretační náročnosti, obsahující taky improvizovanou část nebo části

století centrálního kytarového repertoáru.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
hraje spolehlivě stupnice komplexní akordy ovládá nástroj na vysoké technické i interpretační úrovni plynule improvizuje na danou harmonii - jazzové standardy umí číst i komplexnější akordové značky - ovládá hru improvizovaných jednohlasých melodických ilinek a akordových riffů ovládá techniku nezbytnou k realizaci	stupnice: jednohlas , tercie sexty dur, moll , církevní, zmenšená, alterovaná, lydická dominantní kvintakordy, septakordy a nonakordy hrané hrané od stupnů dur a mol stupnice kytarové party vhodné pro souborovou i solovou hru v různých stylech – funk, rock, latin, jazz, pop,

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
technických cvičení a přednesů	rock funk a jazz rytmy hudební improvizaci harmonicky středně náročných stylech zaměřeno na funk(ne jenom) poslech světových kytaristů skladby pro maturitní zkoušku

5. ročník

Individuáln

Pololetní zkouška: Dvě skladby vyšší technické a interpretační náročnosti, obsahující taky improvizovanou část nebo části

Ročníková zkouška: *Hra části maturitního repertoáru.*

Maturitní zkouška: skladby vyšší technické a interpretační náročnosti, obsahující taky improvizovanou část nebo části

.

í zaměření na interpretaci slohového období podle schopností a osobního zaměření studenta. Nastudování skladeb určených k absolutoriu. Studium skladeb současných autorů.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy a technická cvičení - ovládá nástroj na vysoké technické i interpretační úrovni - plynule improvizuje na danou harmonii, jazzové standardy. - ovládá hru jednohlasých, intervalových a akordových technik ovládá techniku nezbytnou k realizaci technických cvičení a přednesů	stupnice: jednohlasé dur, moll do 3 křížků intervalové dur, moll tercie, sexty kadence dur, moll do 3 křížků kytarové doprovody vhodné pro souborovou i solovou hru v různých stylech – funk, rock, latin, jazz, pop, práce nejen s hudebním materiálem, ale taky práce se zvukem vhodným ke stylu hudby. Pokročilá hudební improvizace V různých stylech od jednoduchých až po komplexní harmonie, tvorba komplexních harmonických struktur

Výsledky vzdělávání	*Učivo*

Pololetní zkouška: Dvě skladby vyšší technické a interpretační náročnosti, obsahující taky improvizovanou část nebo části

Ročníková zkouška: Dvě skladby vyšší technické a interpretační náročnosti, obsahující taky improvizovanou část nebo části

6. ročník

Zdokonalování pokročilých technických a interpretačních návyků pro ovládání nástroje Rozvíjení know how jak používat moderní hudební technologie spojené s elektrickou kytarou, upevňování rytmického cítění v různých stylech, rozvíjení smyslu pro tempo a dynamickou stavbu. Poznávání komplexní jazz rockové harmonie a melodiky.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák hraje spolehlivě stupnice, akordy a technická cvičení ovládá nástroj na vysoké technické i interpretační úrovni plynule improvizuje na danou harmonii, jazz rock, fusion . ovládá techniku nezbytnou k realizaci technických cvičení a interpretaci přednesů příprava na Absolutorium	Symetrie v melodických linkách kytarové party vhodné pro souborovou i solovou hru v různých stylech – funk, rock, latin, jazz, pop, práce nejen s hudebním materiálem, ale taky práce se zvukem vhodným ke stylu hudby. Pokročilá hudební improvizace V různých stylech od jednoduchých až po komplexní harmonie, tvorba komplexních harmonických struktur příprava na Absolutorium

Pololetní zkouška: Dvě skladby vyšší technické a interpretační náročnosti, obsahující taky improvizovanou část nebo části.

Absolutorium : několik skladeb vyšší technické a interpretační

náročnosti, obsahující taky improvizovanou část nebo části

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na elektrickou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2019 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra z listu a improvizace

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra z listu a improvizace je předmětem odborným předmětem, který vede k rozvoji pohotovosti při čtení skladeb, dobré orientaci v neznámém notovém zápisu, dovednosti doprovodit píseň, k rozvoji improvizačních dovedností a celkové pohotovosti hudebního myšlení.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků a je vybrán ve vztahu k profilu absolventa. Učivo sestává ze čtení z listu, improvizace doprovodu písní i připravené volné improvizace.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor*, *Komorní hra, Harmonie*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky a je organizována po dvou žácích. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáků zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale vysvětlení způsobu řešení problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, často i předehraje možné řešení, opravuje nedostatky a pomáhá řešit problémy, motivuje k nejlepším výsledkům. Důraz je kladen na rozvoj pohotovosti při čtení not a pohotovosti a kreativity při improvizaci doprovodu písní a při volné improvizaci.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Individuální každodenní příprava je ale nezbytná. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům. Zejména je důležitá domácí příprava vlastní improvizované kreace, kterou pak žák na hodině konzultuje s pedagogem.

Způsoby hodnocení žáků

Celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Důraz je kladen na pohotovost při čtení z listu a pohotovost a kvalitu při doprovodu písní. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

5. a 6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák Hraje etudy z prvního dílu V.Hory v první a druhé poloze. - Muzikálové doprovody (divadelní party). - Umí zapsat skladby pomocí akordových značek a hrát z nich.	Aplikace doprovodu a stupnic na jazzové standardy vybrané učitelem, odpovídající úrovni studenta (Bass na 2 na 4, téma, sólo). V.Hora – první a druhá poloha. Muzikálové doprovody (divadelní party).

Ročníková zkouška:

- Náhodně vybraná eutda z prvního dílu V.Hory z první a druhé polohy.
- Téma, doprovod a sólo jazzového standardu.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - Hraje etudy z prvního dílu V.Hory v třetí a čtvrté poloze. základě zápisu melodické linky bez akordických značek - Muzikálové doprovody (divadelní party). - Dokáže se vyznat v notovém zápisu. Pohotově určit, tóninu, základní harmonické funkce, odhadnout prstoklad.	Aplikace doprovodu a stupnic na jazzové standardy vybrané učitelem, odpovídající úrovni studenta (Bass na 2 na 4, téma, sólo). V.Hora – třetí a čtvrtá poloha. Muzikálové doprovody (divadelní party).

Ročníková zkouška:

- Náhodně vybraná eutda z prvního dílu V.Hory z třetí a čtvrté polohy.
- Téma, doprovod a sólo jazzového standardu.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na elektrickou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2019 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Platnost: od 1. 9. 2020 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretační seminář je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jak název napovídá, jedná se o předmět seminárního typu, jehož smyslem je mj. umožnit žákům interpretovat skladby před spolužáky a pedagogy oddělení a následně o pojetí interpretace vést diskusi. Předmět rozvíjí interpretační myšlení, seznamuje s různými interpretačními přístupy a inscenačními styly. Žák se zde také systematicky seznamuje i poslechem a analyticky s hudební literaturou a soudobými trendy svého studijního zaměření. Způsob myšlení, ke kterému je takto veden, jej činí otevřeným k širokým možnostem interpretačního (kompozičního) umění.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se interpretace různými interprety, interpretační přístupy slavných interpretů, interpretační rozbory vybraných, kritického hodnocení školních interních a veřejných koncertů oddělení, vystoupení žáků v rámci interpretačního semináře, hudebních událostí v Praze. V případě skladatelů jde o rozbory skladeb žáků, které zazněly na (školním) koncertu a diskuse nad nimi.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu, zejména k dějinám hudby a analýze skladeb a na umělecko - pedagogické předměty, neboť žáci se zde učí hodnotit výkony.

Strategie výuky

Převažuje praktická část výuky, tj. interpretační (kompoziční) výkony žáků, své místo má ale také výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Podstatnou součástí výuky jsou ukázky interpretace vynikajících interpretů s komentářem učitele osvětlující významné znaky této interpretace, ukázky významných operních inscenací např. pomocí DVD záznamů ze světových koncertních pódií, či návštěvy koncertů apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů, např. písemné zhodnocení koncertního vystoupení) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům. Zde zejména schopnost analyzovat interpretaci. Hodnotí se též aktivita při vyučování.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

5. a 6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - analyzuje a hodnotí interpretační umění různých osobností - popíše a vysvětlí rozdíly v interpretaci téže skladby v podání různých interpretů - popíše současné interpretační trendy - popíše interpretační styly významných interpretů - hodnotí interpretační výkon spolužáka - vysvětlí svoje pojetí interpretace skladby	Porovnávání interpretace jedné skladby různými interprety Různé pojetí skladby (pomocí koncertu). Podrobnější rozbory vybraných děl Hudební události v Praze Skladby žáků a jejich rozbor (zaměření skladba a skladba a aranžování populární hudby) Workshopy významných umělců, výměnné koncerty s žáky jiných škol atp.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na elektrickou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2019 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Souborová hra (kapela)

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	2	2	12

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Souborová hra - Kapela je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učí interpretačním dovednostem potřebným pro hru v kapele, zásadám profesní etiky a seznamuje s literaturou populární hudby a jazzu. Osvojuje si zásady interpretace různých žánrů a stylů. Součástí předmětu jsou vystoupení na vánočních a absolventských koncertech POP oddělení.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v kapele
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do čtyř ročníků. Jde o repertoár skladeb z oblasti populární hudby a jazzu, který je volen tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli různé žánry a styly a osvojili si specifika správné interpretace.

Pensum učiva pro každý ročník: nastudování okolo čtyřiceti skladeb

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět je vyučován ve 3., 4., 5. a 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučovací lekce probíhají formou zkoušek kapely. Výuka je zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na vánočních nebo absolventských koncertech. Kapela je při studování repertoáru vedena pedagogem, ale zároveň je žákům ponechán prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru. Je kladen důraz na smysl pro souhru a schopnost poslouchat ostatní nástroje v kapele. Rozvíjí se především sluchová orientace, účast na týmové koncepci díla a tvůrčí interpretační proces. Učitel vychází jak z možností souboru jako celku, tak z individuálních dispozic žáků.

Kapela je tvořena z žáků v rozmezí 3.-6.ročníku oboru elektrická kytara a baskytara.

Domácí pravidelná příprava je nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel dává k přípravě žákům návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnotí se celkový přístup žáka k práci v předmětu, průběžné plnění studijních povinností, pokrok, nebo zhoršení od předchozího hodnocení a úroveň vystupování při zkouškách či na koncertech. **Nejsou hodnoceny soubory, nýbrž jednotliví žáci.**

3. ročník

Výsledky vzdělávání

Žák dle svého nástroje

- hraje svůj part a orientuje se v notovém zápisu
- oposlouchá jednodušší skladbu z nahrávky a zapíše harmonii pomocí akordických značek
- je včas na zkoušce a ukázněně pracuje
- řídí se pokyny učitele
- spolupracuje při souhře
- zahraje sólo v jednodušších skladbách dle svých dovedností
- rozvíjí schopnost poslouchat ostatní nástroje v kapele

Učivo

Kapela doprovází skladby na vánočních a absolventských koncertech POP oddělení.

4. ročník

Výsledky vzdělávání

Žák dle svého nástroje

- čte z listu svůj part
- je schopný oposlouchat skladbu z nahrávky a vytvořit vlastní part

- hraje svůj part a bezpečně se orientuje v notovém zápisu
- je včas na zkoušce a ukázněně pracuje
- spolupracuje při souhře
- zahraje sólo ve stylově různorodých skladbách dle svých dovedností
- je schopen poslouchat ostatní nástroje a přizpůsobí se celkovému vyznění kapely

Učivo

Kapela doprovází skladby na vánočních a absolventských koncertech POP oddělení.

5. ročník

Výsledky vzdělávání

Žák dle svého nástroje

- pohotově čte z listu svůj part
- je schopný oposlouchat těžší skladbu z nahrávky a vytvořit vlastní part
- hraje svůj part a bezpečně se orientuje v notovém zápisu
- spolehlivě spolupracuje při souhře
- je včas na zkoušce a ukázněně pracuje
- zahraje sólo ve stylově různorodých skladbách dle svých dovedností
- umí bezpečně poslouchat ostatní nástroje a přizpůsobit se celkovému vyznění kapely

Učivo

Kapela doprovází skladby na vánočních a absolventských koncertech POP oddělení.

6. ročník

Výsledky vzdělávání

Žák dle svého nástroje

- bezproblémově čte z listu svůj part
- je schopný oposlouchat skladby z nahrávky v různorodých stylech a vytvořit vlastní part
- hraje svůj part a bezpečně se orientuje v notovém zápisu
- spolehlivě spolupracuje při souhře
- je včas na zkoušce a ukázněně pracuje
- zahraje sólo ve stylově různorodých skladbách dle svých dovedností
- umí bezpečně poslouchat ostatní nástroje a přizpůsobit se celkovému vyznění kapely

Učivo

Kapela doprovází skladby na vánočních a absolventských koncertech POP oddělení.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na elektrickou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura hlavního oboru

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	-	-	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura hlavního oboru jsou předmětem odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru, dějin hudby, dějepisu a nauky o nástrojích, prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s literaturou nástroje žákova zaměření a dějinami, vývojem a stavbou tohoto nástroje a předmět tak vede ke komplexnějšímu pohledu na hudební nástroj žákova zaměření a jeho literaturu. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka a hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- znali historii a vývoj zvoleného oboru (zaměření)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do 3. ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se hudební literatury pro nástroj žákova zaměření a dějin, vývoje, stavby a údržby tohoto hudebního nástroje.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou úzké k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), zde zejména v tématu týkající se instruktivní literatury nástroje a tématu údržby nástroje, k hlavnímu oboru, orchestrálním partům (sólům) respektive hře z listu a improvizaci, dějinám hudby, dějepisu a nauce o nástrojích.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a zejména schopnost jejich aplikace. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka ve vyučování.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - Žák se orientuje v historickém vývoji basové kytary. - Pozná zvukové rozdíly mezi zásadními nástroji. - Umí správně měnit struny. - Zná základní údržbu nástroje. - Zná zásadní typy a značky basových kytar, aparátů a efektu.	Vznik a vývoj nástroje. Stavba a údržba nástroje. Typy nástroje a výrobci. Typy aparátu, efektů a výrobci. Využití nástroje v různých žánrech.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na elektrickou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Dějiny jazzu a popu

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	-	-	-	-	4

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura populární hudby je předmět odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru, dějin hudby, dějepisu a prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s dějinami populární hudby. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka a hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecké i umělecko-pedagogické práci
- dovedli pracovat s odbornou literaturou
- dovedli vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- dovedli se přesně vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- znali historii a vývoj zvoleného oboru (zaměření)
- dovedli sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do dvou ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících vývoje populární hudby a jazzu od konce 19. století až po současnost včetně

přehledu literatury daného oboru. První ročník je zaměřen vývoj jazzu a populární hudby od konce 19. Století do současnosti, druhý roční se pak zabývá zejména vývojem české populární hudby.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou úzké k hlavnímu oboru, dějinám hudby, dějepisu, dále k metodice HLO, zde zejména v tématu týkající se instruktivní literatury.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky, výuka je ale pravidelně provázena praktickými ukázkami (pedagog hraje ukázky na klavír nebo pouští zvukové či obrazové záznamy). Jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a zejména schopnost jejich aplikace. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka ve vyučování

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - orientuje se v základní literatuře i v obecných otázkách, vysvětlí rozdíly populární a vážné hudby - - Popíše vývoj populární hudby až k tradičnímu jazzu, první nahrávky, první rozhlasové vysílání - Popíše historii swingu, slavné osobnosti - .. Dá do souvislostí: ock´n´roll, folk od počátku po Woodstock: Populární hudba jako výraz generačního protestu Prokáže znalost tvorby: 60, 70, 80, 90 léta pop, rock, folk, country osobnosti tvorba Prokáže znalost Žánry: Art Rock, Pop Rock, Rock, Heavy Metal, Folk, Folk Rock, Underground, Jazz rock, Psychedelic Music Prokáže znalost Světový muzikál, světový hudební film, ohlasy české tvorbě charakterizuje jednotlivá období vývoje jazzu a populární hudby, uvede hlavní osobnosti, vysvětlí jejich přínos a charakterizuje jednotlivé žánry populární hudby	Co je populární hudba? Rozdíl mezi artificiální a nonartificiální hudbou Vývoj populární hudby: církevní slavnosti, spirituál, gospel, ragtime, tradiční jazz, první nahrávky, první rozhlasové vysílání Swing, osobnosti, orchestry, slavné skladby Rock´n´roll, folk od počátku po Woodstock: Populární hudba jako výraz generačního protestu 60, 70, 80, 90 léta pop, rock, folk, country osobnosti tvorba Žánry: Art Rock, Pop Rock, Rock, Heavy Metal, Folk, Folk Rock, Underground, Jazz rock, Psychedelic Music Světový muzikál, světový hudební film, ohlasy české tvorbě Obchod s populární hudbou, vztahy populární hudby k jiným druhům umělecké tvorby

2. ročník

Výsledky vzdělávání:	Učivo
Žák - podá přehled o literatuře oboru a - popíše v historii tzv. malých divadel od 19.století do současnosti - vysvětlí počátky v podobě tzv. zpěváčků atp. - vysvětlí a popíše fenomén Osvobozeného divadla a poválečných divadel malých forem až k dnešnímu stavu a uvede důležitá fakta - popíše vznik a vývoj muzikálu, uvede hlavní díla a jejich tvůrce českého a amerického muzikálu - vysvětlí význam J. Ježka, podá přehled jeho díla v oblasti populární hudby a uvede hlavní životopisná data - charakterizuje jednotlivá období vývoje české populární hudby, divadel malých forem, kabaretu, uvede hlavní osobnosti, vysvětlí jejich přínos	19. století v českých historických zemích: tzv. zpěváčci, kuplety, tingl-tangly atp. Vliv mnichovského a pařížského kabaretu Karel Hašler, Eduard Bass, dr. Jiří Červený a Červená sedma Role revue jako zprostředkovatele jazzových vlivů ze zahraničí Emil František Burian, D 34. Vznik Osvobozeného divadla, West Pocket Revue, nástup Jaroslava Ježka do OD Inscenace a revue Osvobozeného divadla až k nerealizovanému představení Hlava proti Mihuli Odchod protagonistů OD do USA, návrat po roce 1945, poslední spolupráce Voskovce a Wericha Divadlo satiry. Divadlo ABC. Filmy V a W, filmy Císařův pekař a Pekařův císař. Konec Divadla satiry – zákaz 1949, hudební komedie Sto dukátů za Juana Reduta, Acord Club, Divadlo na Zábradlí Vznik Divadla Semafor a jeho vývoj k dnešnímu stavu Divadlo Rokoko. Večerní Brno, Divadlo Husa na provázku, Ypsilonka, Divadlo Járy Cimrmana Americký muzikál, český muzikál Zvláštní kapitola: Jaroslav Ježek jako velká osobnost české hudby

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na elektrickou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Klavírní praktikum

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	-	-	-	3

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Pojetí předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Cílem předmětu je získání elementární klavírní techniky, která žáku umožní doprovázení zpěvu nebo svého nástroje při své pedagogické činnosti. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu mu budou rovněž účinnou pomůckou při studiu vlastního repertoáru.

Zvlášť úspěšní posluchači mohou z předmětu Klavírní praktikum složit maturitní zkoušku. Obsah zkoušky : 1 nebo 2 sólové náročnější skladby (hra zpaměti není podmínkou) a 1 klavírní doprovod sólisty. Skladby musí být různých stylových období. Celková délka skladeb 10 až 12 minut.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Skládá se ze stupnic, technických cvičení, etud, přednesových skladeb, doprovodu a hry podle akordových značek a reprodukce slyšených melodií.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu Klavírní praktikum k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné

kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům obsahového okruhu společný odborný základu, k předmětům odborné přípravy, zde zejména k hlavnímu oboru, a též k předmětům umělecko-pedagogické přípravy, zde zejména k Vyučovací praxi hlavního oboru (doprovody snazších skladeb studovaných v hlavním oboru).

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka je zaměřena na získání praktických dovedností ve hře na klavír. Učitel vychází z individuálních dispozic žáka. Vedle názorně demonstračních metod se uplatňuje verbální popis a zdůvodnění konkrétního postupu, vysvětlení způsobu řešení technického problému apod. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod.

Doporučuje se do výuky zařazovat prezentaci výsledků práce žáka na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy, ať už sólovým vystoupením nebo tak, že žák doprovází na klavír (korepetuje) svého spolužáka při interpretaci snadnějších skladeb.

Vzhledem k povaze tohoto praktického předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ke zvládnutí učiva je požadováno každodenní cvičení na klavír, ale výsledky musejí být pod pravidelnou kontrolou učitele v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vzdělávání vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. U technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka (vyrovnanost, artikulace, rytmus, apod.), u přednesového repertoáru pak vedle technické stránky správnost frázování, kvalita tónu, vyjádření hudebního obsahu, výraz, přesvědčivost podání a kreativita. V případě (improvizovaného) doprovodu písně (též podle značek) se hodnotí pohotovost, dále pak vhodnost a bohatost harmonie, v případě doprovodu z not (korepetice) se vedle technického a přednesového zvládnutí hodnotí též souhra se sólistou.

Hodnotí se také celkový přístup žáka k předmětu během školního roku, snaha, píle, zaujetí, osvojení správných pracovních návyků a zásad profesní etiky.

Žák je hodnocen také průběžně v každé vyučovací hodině. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá základy klavírní techniky, sezení u klavíru, držení ruky - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - interpretuje jednoduchou skladbu - dbá na rytmus, základní dynamiku a artikulaci - hraje základy doprovodu i podle akordických značek (hlavní kvintakordy)	seznámení s nástrojem, základy hry na klavír, elementární nástrojové dovednosti a návyky stupnice dur i moll a akordy tříhlasé klavírní škola pro začátečníky snadné etudy a přednesové skladby improvizace jednoduchého doprovodu

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - ovládá hru na klavír v míře odpovídající požadavkům učiva - hraje jednoduchou polyfonní skladbu - používá základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - ovládá základy doprovodu i podle akordových značek s použitím hlavních harmonických funkcí a septakordů - hraje z listu hudební text elementárního stupně obtížnosti na jedné notové osnově v houslovém i basovém klíči (např. čtyřruční literaturu)	stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a základní kadence snadné etudy, např. Album etud I. a Czerny op. 261 jednoduché barokní skladby, např. Baroko I, II jednoduché skladby období klasicismu, romantismu a 20. století improvizace doprovodu dle akordických značek hra z listu

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - ovládá hru na klavír v míře odpovídající požadavkům učiva - hraje náročnější polyfonní skladby a rozlišuje vedení hlasů - používá širší hudebně výrazové prostředky - využívá širokou škálu dynamiky - hraje hudební ozdoby - hraje klasicistní a romantické skladby větších forem - hraje skladby 20. století a soudobé skladby - hraje čtyřruční skladby - ovládá základy doprovodu i podle akordových značek s použitím hlavních i vedlejších harmonických funkcí a septakordů - hraje z listu hudební text elementárního stupně obtížnosti na dvou notových osnovách (např. čtyřruční literaturu) - reprodukuje jednoduché slyšené melodie	stupnice dur i moll rovným pohybem (kombinovaně), čtyřhlasé akordy a rozšířená kadence technicky náročnější etudy, např. obtížnější z Czerny op. 261 nebo Dvořák: Jazzové etudy barokní skladby, např. J.S.Bach: Malá preludia skladby období klasicismu, romantismu, 20. století a soudobé, např. Benda: Sonatina, Beethoven: Bagatela, Smetana: Vzpomínka, Grieg: Valčík, Satie: Gnossiennes, Martinů: Loutky improvizace doprovodu písně i dle akordických značek reprodukce jednoduché slyšené melodie čtyřruční hra

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na elektrickou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Metodika HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí hudebně pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci uměleckého pedagoga. Zaměřuje se na teoretickou stránku výuky ve hře na nástroj a seznamuje žáky s metodami výuky hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi* a komunikativní

kompetence, zde zejména kompetence *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci* a kompetence *formulovat své myšlenky srozumitelně.*

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), na jehož učivo z 5. ročníku je bezprostředně navazováno v tom smyslu, že zde se zejména teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, a k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáci formou referátů zpracují doporučenou literaturu zabývající se výukou hry na nástroj apod. a v hodinách budou formou diskuse probírat názory jednotlivých autorů na danou problematiku v konfrontaci s vlastními zkušenostmi z výuky hlavního oboru.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Důraz je kladen na osvojení si teoretických poznatků nezbytných k rozvoji dovedností učit a naučit, ukázat a vysvětlit, komunikovat s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého studijního zaměření - Popíše (talentové) předpoklady ke hře na hudební nástroj, skladbě či dirigování, vysvětlí, v čem spočívají - popíše postup při zjišťování předpokladů ke hře na hudební nástroj svého odborného zaměření - popíše metody nácviku základů hry na	Předpoklady pro hru na nástroj, skladbu, dirigování Postupy při zjišťování předpokladů (vloh) ke hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření Příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina

hudební nástroj - popíše přípravu vyučovací lekce - popíše metody nácviku stupnic - popíše metody nácviku etud - popíše metody nácviku přednesových skladeb - popíše metody nácviku vyspělejších technických aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření - popíše přípravu žáka na vystoupení, vybere a sestaví žákovi vhodný repertoár - vyjmenuje důležité školy hry na svůj nástroj a popíše jejich přednosti a eventuální nedostatky - uvede příklady vhodné instruktivní a přednesové literatury různých období pro žáky ZUŠ různé úrovně a pro žáky konzervatoře - vyjmenuje hlavní typy chybných návyků a vysvětlí postupy při jejich odstraňování - uvede přehled pedagogické dokumentace, popíše chod umělecké školy - uvede příklady důležitých typů či výrobců nástrojů a vysvětlí vhodnost těchto nástrojů pro žáky a popíše zásady jejich správné údržby - vypracuje referát k problematice výuky hry na nástroj	Základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření *(správné držení těla, držení nástroje, tvoření tónu, práce s dechem, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atp.)* Metody nácviku vyspělejších aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření Nácvik stupnice, nácvik etudy Nácvik přednesové skladby Nácvik taktovací techniky Odstraňování chybných návyků Průpravná kompoziční cvičení Příklady instruktivní a přednesové literatury Přehled (a vývoj) školy hry na nástroj žákova odborného zaměření Příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace Vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady), Přehled nástrojů vhodných pro začátek výuky i pro vyspělejší žáky, údržba hudebních nástrojů

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na elektrickou kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe hlavního oboru rozvíjí praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Učí uplatňovat poznatky z metodiky nástroje, hudební pedagogiky, psychologie, dějin a literatury nástroje a hlavního oboru ve výuce hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Z klíčových kompetencí jde o rozvoj kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák při práci s žákem (modelem) podle svého odborného zaměření: – provede zjištění předpokladů ke hře na hudební nástroj nebo ke skladbě – předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, práci s dechem, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atd. – předvede, vysvětlí a nacvičí různé způsoby artikulace, úhozy, smyky, polohy, legato, staccato, sautille, vibrato, hru polyfonie, přechody přes struny, spojení levé a pravé ruky, pedalizaci atp. – předvede, vysvětlí a nacvičí etudu – předvede, vysvětlí a nacvičí přednesovou skladbu (jejich části) – předvede a vysvětlí na konkrétní skladbě výrazové a interpretační odlišnosti různých stylových období – vybere a sestaví vhodný repertoár pro koncert či soutěž – vyplní z cvičné hodiny pedagogickou dokumentaci – uvede základní právní předpisy pro oblast školství – zadá žákovi vhodný úkol z hlediska skladby (improvizaci, kompozici drobné věty apod.), opraví chyby	postupy při zjišťování předpokladů ve hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření či ke skladbě příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj metody nácviku technických aspektů (od základních po vyspělejší) hry na nástroj žákova odborného zaměření nácvik stupnice, nácvik etudy nácvik přednesové skladby odstraňování špatných návyků příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady)

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na harfu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na harfu*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor	HLO	3	3	3	3	3	3	**18**
PPF	Studium orchestrálních sól	SOS	-	-	-	1	1	1	**3**
PPF	Interpretační seminář[2]	ISE	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Orchestrální hra	ORH	-	-	-	6	6	6	**18**
PPF	Komorní hra	KOH	-	-	-	2	2	2	**6**
PPF	Dějiny a literatura HLO	DLHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PVT	Český jazyk	CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk	AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[3]	AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka	ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace	INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Úvod do hudební teorie	UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie	HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie	MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy	FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb	AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt	KTP	-	-	1	1	-	-	**2**
POP	Nauka o nástrojích	NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby	DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby	DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny umění	DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Dějiny hudby spec.	DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Tvorba absolventské práce	TAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě	ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management	HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	KLP	1	1	1	-	-	-	**3**
PPP	Pedagogika a psychologie	PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie	HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy	DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem		**26**	**26**	**28**	**30**	**28**	**25**	**163**
							Umělecká praxe	*Umělecká praxe*	
							1 týden	*1 týden*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Spojené všechny ročníky*

[3] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

Informace o dalších předmětech PVT, POP a PPP jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na harfu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor - hra na harfu - je stěžejním vyučovacím předmětem odborného studia žáka. Cílem je dosáhnout co nejvyšší profesionální umělecké vyspělosti ve hře po stránce technické, výrazové i tónové a vytvoření širokého repertoáru, tak aby student byl připraven pro budoucí hudební profesionální dráhu (ať již jako pedagog, orchestrální nebo komorní hráč či sólista)

Charakteristika učiva

Učivem jsou **technická cvičení** (stupnice, rozklady akordů, speciální technická cvičení, etudy) a **přednesové skladby**. Sólový repertoár je volen již od 1. ročníku tak, aby student obsáhl všechna období od renesance a baroka po soudobou tvorbu. V průběhu vzdělávání se seznamuje se zásadami správné stylové interpretace.

Tyto osnovy určují pro každý ročník studia minimálně možnou úroveň vyspělosti hráče (kterou ilustrují na příkladech skladeb; naopak repertoár, který je třeba přehrát, je v osnovách označen výslovně jako povinný) a dále pak látku, kterou student předvede u zkoušek pololetních a závěrečných, případně u maturitní zkoušky či absolventské přehrávky nebo koncertu. Vzhledem k individuálnímu přístupu ke každému studentovi lze přizpůsobit repertoár přípravě na soutěž, přijímací zkoušku, konkurz nebo významné koncertní vystoupení.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru je zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi, k sobě sama, odpovědnost vůči ostatním,* dále se rozvíjí *důvěra v sebe sama, tedy zdravé sebevědomí, student si vytváří žebříček hodnost a priorit.*
Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům *Komorní hra, Orchestrální hra, Dějiny a literatura harfy, Hra z listu a studium orchestrálních sól, Interpretační seminář, Metodika a Vyučovatelská praxe*. Jedná se o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že student se speciální dovednosti

naučí pouze v těchto výše uvedených předmětech, nýbrž dle potřeby studentovi poradí např. s partem komorní či orchestrální skladby, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků, výhodou je výuka formou individuálních vyučovacích hodin. Kombinují se názorně demonstrační metody s ústním vysvětlením. Nově studovaný repertoár pedagog žákovi blíže teoreticky osvětlí, tj. zařadí do souvislostí dobových, vysvětlí formu skladby, případně zvláštní harmonické prostředky, melodické ozdoby apod. Důležitou součástí výuky hlavního oboru je umělecká praxe, tj. koncertní či soutěžní vystoupení žáka, který je proto pedagogem veden ke správnému vystupování na pódiu a odbourávání trémy.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků probíhá ústní formou v průběhu každé vyučovací hodiny. Nejméně v jedné hodině za měsíc (zpravidla poslední), učitel studentovi sdělí dílčí průběžnou klasifikaci. Každý student je včas upozorněn na případné výrazné zhoršení hodnocení v průběhu pololetí školního roku, v případě nezletilého informuje pedagog bezodkladně o zhoršení studentovy rodiče.

Celkové hodnocení studenta na konci každého pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Čtvrtý ročník se končí maturitní zkouškou, celé studium pak závěrečnou absolventskou zkouškou (nebo absolventským koncertem). Kritéria pro hodnocení komise vycházejí z klasifikačního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, tempo a artikulace), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, frázování, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost apod. Posuzuje se též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadováno osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky i úroveň vystupování na pódiu.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby studenti získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, tvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy (cvičení na hudební nástroj).

Rozpis učiva po ročnících:

1. ročník

V 1. ročníku se student profesionálně seznamuje se svým nástrojem. Je třeba si uvědomit, že velká část uchazečů o studium hry na harfu hrála v dětství na jiný nástroj a harfě se začala věnovat několik let před přijímacími zkouškami na konzervatoř. Tomu je v 1. ročníku přizpůsoben vzdělávací plán, který se může u jednotlivých přijatých studentů výrazně lišit podle jejich stávající vyspělosti. Je nutností vypěstovat u studenta správné návyky sezení u nástroje, držení rukou, tvoření tónu. Nezbytné od 1. ročníku je tříbení schopnosti samostatně naladit harfu.

1. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák ovládá hru stupnic, akordů, etud a přednesových skladeb dle stanoveného rozpisu učiva	1/ Technická cvičení: a/ stupnice: dur a moll rovným pohybem v rozsahu 4 oktáv (také v tercích, sextách a decimách), akordy (tonický kvintakord a dominantní septakord a jejich obraty) - arpeggio i rozložené; b/ nácvik flažoletů, hra pres de la table c/ etudy -výběr z titulů, např.: Kastner: 25 progresivních etud; Bochsa: 25 etud op. 52; Schuëcker: Etudy op. 8 / I. díl a op. 18 / I. díl (lehčí etudy); Nadermann: Etudy a preludia I; Heller - Hasselmans: 6 etud; Posse: 6 malých etud 2/ Přednesové skladby - výběr z každé ze 4 oblastí (renesance + baroko / klasicismus / romantismus + imprese / soudobá hudba) - příklady skladeb: L. Ruiz de Ribayaz: Pavana; Polské renesanční tabulatury (Polák, Dlugoraj ad.); Bach: Knížka skladeb pro A. M. Bachovou nebo Preludium C dur (Dobře temperovaný klavír)/ Dusík: Sonatiny; Nadermann: Sedm sonát / Glinka: Nocturno; Rubinstein: Romance; Tournier: Dva kusy (Soupir - Offrande) a Čtyři preludia / Dobrodinský: Suita pro harfu; Kymlička: Simple music for harp aj. 3/ Doplnění k učivu: seznámení s komorní hrou - 1 skladba obtížnosti typu: Grandjany: Sally and Dinny (2 harfy); Saint - Saëns: Píseň slavíka (+ soprán); Saint - Saëns: Labuť (+ cello); Bach - Gounod: Meditace (+ melod. nástroj); L. Fišer: Amoroso (+ cello); Chopin: Variace na Rossiniho téma (+ flétna), Loudová: Tři staročeské písně (+ soprán, flétna) apod.

Pololetní zkouška (vše zpaměti; hra z not zcela výjimečně povolena u obtížných soudobých skladeb):

Durová a mollová stupnice rovným pohybem v rozsahu 4 oktáv + tónický kvintakord s obraty

2 etudy s rozdílným zaměřením techniky

2 přednesové skladby různých období

Ročníková zkouška (vše zpaměti; hra z not zcela výjimečně povolena u obtížných soudobých skladeb)

Durová a mollová stupnice rovným pohybem (také v tercích, sextách a decimách) v rozsahu 4 oktáv + tónický kvintakord a dominantní septakord s obraty (arpeggio a rozloženě)

2 kontrastní etudy

2 přednesové skladby různých období

2. ročník

Ve 2. ročníku zvyšuje student technickou úroveň své hry a je veden k samostatnému vypracovávání dynamiky, frázování i vlastních prstokladů.

2. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Student ovládá hru stupnic, akordů, etud a přednesových skladeb dle stanoveného rozpisu učiva	1/ Technická cvičení: a/ stupnice dur a moll v rozsahu 4 oktáv kombinovaným pohybem, akordy (arpeggio, lomeně), velké rozklady akordů b/ bisbigliando, nácvik trylku c/ prstová cvičení, např.: Bochsa: 110 exercices journaliers d/ etudy - výběr z titulů, např.: Schuëcker op. 18 / I (těžší) a op. 8 / II a III (z tohoto dílu lehčí etudy); Czerny - Trneček: Škola zběhlosti; Nadermann: Etudy a preludia II 2/ Přednesové skladby - výběr z každé ze 4 oblastí (renesance + baroko / klasicismus / romantismus + imprese / soudobá hudba) - příklady skladeb: Telemann: Fantazie; Händel: Téma s variacemi g moll / Krumpholtz: sonáty (lehčí); Sophia Dussek: Téma s variacemi; Beethoven: Variace na švýcar. píseň / Saint-Saëns: Fantasie op. 95; Godefroid: Píseň beze slov; Debussy: Dívka s vlasy jako len, Svit luny / Sinisallo: Preludia; Salzedo: Píseň noci; Tango - Rumba - Sequidilla; Pauer: Partita pro harfu apod. V případě pokročilého studenta lze zadat i lehčí koncert - příklady: Vivaldi: Koncert D dur (RV 93); Wagenseil, Albrechtsberger 3/ Doplnění učiva: a/ 1 komorní skladba obtížnosti typu:

	Vinci: Sonáta D dur (+ flétna); Thuri: Inráda, pavana a gagliarda (+ hoboj); Krumpholtz: Sonáta F dur (+ flétna); Ravel: Kaddish (+ housle); Fauré: Ukolébavka (+ melod. nástroj); Tournier: Čtyři preludia pro 2 harfy; Ibert: Entr´acte (+ flétna); Loudová: kvintet Romeo a Julie b/ orchestrální party seznámení s Vyšehradem B. Smetany (povinný part)

Pololetní zkouška (vše zpaměti; hra z not zcela výjimečně povolena u obtížných soudobých skladeb):

Durová a mollová stupnice s akordy (uvedenými v učivu)

2 kontrastní etudy

2 kontrastní přednes. skladby

Ročníková zkouška (vše zpaměti; hra z not zcela výjimečně povolena u obtížných soudobých skladeb)

Durová a mollová stupnice s akordy (jako v pololetí)

2 kontrastní etudy

2 přednesové skladby různých období

3. ročník

Ve třetím roce studia zvyšuje student dále svou technickou úroveň a samostatné hudební vyjadřování. Je schopen nastudovat i rozsáhlejší díla včetně koncertu.

3. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Student ovládá hru stupnic, akordů, technických studií, etud a přednesových skladeb dle stanoveného rozpisu učiva	1/ Technická cvičení: a/ stupnice dur a moll a akordy s rozklady (jako ve 2. ročníku) b/ prstová cvičení, např. E. Lariviere c/ etudy - výběr z titulů, např.: Schuëcker op. 8 / III (těžší etudy) a IV (lehčí) a op. 18 / III (lehčí); Bochsa: 25 etud, op. 34; Nadermann: Etudy a preludia III; Bach - Grandjany: Etudy 2/ Přednesové skladby - výběr z každé ze 4 oblastí (renesance + baroko / klasicismus / romantismus + imprese / soudobá hudba) - příklady skladeb: Italští anonymové 17. stol.: Staré antické tance; Händel: Chaconne c moll; Bach - Grandjany (viz etudy) / Daquin: Kukačka, Vlaštovka; Krumpholtz: sonáty (těžší), preludia; Dusík: Sonáta G dur a B dur / Respighi: Siciliana; Debussy: Arabeska č. 2; Ibert: Six pieces / Watkins: Malá suita; Loudová: Sólo pro krále Davida, Trojan: Blízká krajina; Henson – Conant: Barokní flamenco aj. Koncert: Händel: Koncert B dur (povinná skladba), případně koncerty typu Saint-Saëns, Dittersdorf aj. 3/ Doplnění učiva: a/ alespoň 1 komorní skladba (obtížnost typu): Zahradník: 6 skladeb pro dvě harfy; Salzedo: Píseň noci pro dvě harfy; Donizetti: Sonáta (+ housle nebo flétna); Thuri: Intermezzo lyrico (+ hoboj); Villa-Lobos: Černá labuť (+ cello); Dusík: Grand duo (+ klavír, event. 2 obligátní horny); Eben: Duettina (+ melod. nástroj) b/ seznámení s orch. party, např.:

	Franck: Symfonie d moll (2. věta); Čajkovskij: Květinový valčík z Louskáčka apod. c/ hra podle kytar. značek

Pololetní zkouška (vše zpaměti; hra z not zcela výjimečně povolena u obtížných soudobých skladeb):

Durová a mollová stupnice (viz učivo)

2 kontrastní etudy

2 kontrastní přednes. skladby

Ročníková zkouška (vše zpaměti; hra z not zcela výjimečně povolena u obtížných soudobých skladeb)

Durová a mollová stupnice (viz učivo)

2 kontrastní etudy

nejméně 1 celá věta z koncertu pro harfu + 1 kontrastní přednesová skladba (obojí zpaměti)

4. ročník

Čtvrtý ročník je nejen přípravou k maturitní zkoušce, ale i důležitým posunem studenta k profesionalitě. Ten začíná působit ve školním orchestru a věnuje se též komorní hře, osvojuje si tedy návyky komorní a orchestrální souhry. V sólové hře se začíná projevovat individualita, vlastní názor na interpretaci. Samostatné perfektní naladění harfy by mělo být už samozřejmostí.

4. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Student ovládá hru stupnic, akordů, etud a přednesových skladeb dle stanoveného rozpisu učiva	1/ Technická cvičení: a/ stupnice a akordy (jako ve 2. a 3. ročníku) b/ prstová cvičení, např. Oberthür c/ etudy - výběr z titulů, např.: Schuëcker: Etudy op. 8 / IV (těžší) a op. 18 / III (těžší); Thomas: Studie pro harfu; Noel - Gallon: Etudy; Bach - Grandjany: Etudy; Koncert. etudy - Tournier: Au matin, Zabel: La source, J. F. Fischer: Čtyři etudy 2/ Přednes - výběr z každé ze 4 oblasti: renesance + baroko / klasicismus / romantismus + imprese / soudobá hudba (skladby obtížnosti typu): Farkas: Maďarské tance 17. stol.; Händel: Passacaglia, Aria s variacemi, Suita B dur aj.; Bach - Grandjany (viz etudy) / Pescetti: Sonáta c moll, Dusík: Sonáta c moll; C. Ph. E. Bach: Bitva u Bergenu; Krumpholtz: různé variace (např. Jay du bon tabac, Haffnerova serenáda aj.); sonáty D. Scarlattiho / Glinka: Variace na Mozartovo téma; Tournier: Feérie, Sonatina; Samuel - Rousseau: Pastorální variace / Prokofjev: Preludium C dur; Caplet: Divertimenta; Chačaturjan: Toccata a Východní tanec koncert, např. Mozart: Koncert C dur pro flétnu a harfu, KV 299

Pololetní zkouška (vše zpaměti; hra z not zcela výjimečně povolena u obtížných soudobých skladeb):

Stupnice (viz učivo 4. ročníku)

2 kontrastní etudy

2 věty ze sonáty nebo 2 věty z koncertu, příp. 2 kontrastní přednesové skladby

Závěrečná ročníková (vše zpaměti; hra z not zcela výjimečně povolena u obtížných soudobých skladeb):

Stupnice + akordy

1 cyklická skladba (koncert, sonáta, suita, partita, téma s variacemi apod.)

1 kontrastní přednesová skladba

Maturitní zkouška (vše zpaměti; hra z not zcela výjimečně povolena u obtížných soudobých skladeb):

1 cyklická skladba (koncert, sonáta, suita, partita, téma s variacemi apod.)

1 kontrastní přednesová skladba

5. ročník

V pátém ročníku má student už velkou technickou i interpretační vybavenost. Věnuje se rozšiřování repertoáru (např. i koncertní etudy). Rozumí i tzv. autentické interpretaci, je schopen stylově vypracovávat ozdoby, vsuvky, jednoduché kadence. Zabývá se originálními díly skladatelů 20. a 21. století pro harfu.

5. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Student ovládá hru stupnic, akordů, etud a přednesových skladeb dle stanoveného rozpisu učiva	1/ Technická cvičení: a/ stupnice dur a moll a akordy (jako ve 4. ročníku) b/ etudy - výběr z titulů, např.: E. Schmidt: Six etudes; Bach – Grandjany: Etudy (těžší); Zabel: Tři koncertní etudy; Posse: Koncertní etudy; Hasselmans: La fileuse apod. 2/ Přednes – výběr z každé ze 4 oblasti: renesance + baroko / klasicismus / romantismus + imprese / soudobá hudba (skladby obtížnosti typu), např.: Francisk: Staré tance; Bach: Suita č. 1 / Cardon: sonáty; Rössler - Rosetti: sonáty; Grandjany: Fantasie na Haydnovo téma / Fauré: Impromptu nebo Kastelánka; Albeniz: Asturias; Roussel: Impromptu; Tournier: Jazz-Band nebo Téma s variacemi / Bartók: Rumunské tance; Hindemith: Sonáta; Eben: Risonanza; I. Zelenka: Tři preludia koncertní skladby, např. Debussy: Tance, Ravel: Introdukce a Allegro

Pololetní zkouška (vše zpaměti; hra z not zcela výjimečně povolena u obtížných soudobých skladeb):

1 koncertní etuda

1 skladba barokní či klasicistní

1 skladba kontrastní (od romantismu po současnost)

Ročníková zkouška (vše zpaměti; hra z not zcela výjimečně povolena u obtížných soudobých skladeb)

1 koncertní skladba vysoké obtížnosti ze 17.-19. století

1 koncertní skladba 20. nebo 21. století

6. ročník

Šestý ročník je ve znamení přípravy na absolventský koncert, na němž žák prokazuje výsledky svého šestiletého vzdělávání. Může být také přípravou ke konkurzu, na soutěž a k přijímacím zkouškám na vysokou školu. Absolvent konzervatoře by měl být již svébytnou uměleckou osobností.

6. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Student je připraven k vykonání absolventské zkoušky	1/Technická cvičení: a/ stupnice a akordy s rozklady ve velmi rychlých tempech, trylky b/ etudy - vysoká obtížnost typu, např.: Salzedo: Five poetical studies; Vizthum: 12 brilantních etud; Godefroid: Koncertní etuda es moll; Posse: Perpetum mobile aj. 2/ Přednes - skladby obtížnosti typu: Händel: Preludium a toccata c moll / C. Ph. E. Bach: Sonáta G dur; Dusík: Sonáta "Jaro" / Spohr: Fantazie c moll, Variace op. 36; Smetana - Trneček: Vltava; Enescu: Koncertní allegro pro chromatickou harfu / Salzedo: Variace ve starém slohu; Britten: Suita; Ma´ayani: Toccata; Casella: Sonáta koncert, např.: Glier, Boieldieu, Dusík, Reinecke, Krumpholtz atd.

Pololetní zkouška (vše zpaměti; hra z not zcela výjimečně povolena u obtížných soudobých skladeb):

1 věta ze sonáty nebo virtuózní skladba, určená k abs. koncertu

1 věta z koncertu nebo jiná skladba, určená k abs. koncertu

1 skladba (či věta) napsaná ve 20. nebo 21. století

Zakončení studia v hlavním oboru je možné

1/ absolventskou zkouškou před komisí

(zpaměti: 1 brilantní etuda, 1 rozsáhlejší skladba z období baroka či klasicismu, koncert či koncertantní skladba a dále – možno hrát z not - 1 skladba vytvořená po II. světové válce)

2/ absolventským koncertem s orchestrem

3/ absolventským recitálem nebo půlrecitálem (při celovečerním recitálu je možno do programu koncertu zařadit i komorní skladby)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na harfu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Studium orchestrálních sól

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	1	1	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Platnost: od 3. 9. 2012

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra z listu a studium orchestrálních sól je velmi důležitý odborně hudební předmět. Má dva cíle: jednak naučit studenta rychle se orientovat v neznámých skladbách a co nejsprávněji zahrát tento notový zápis, jednak seznámit se a zvládnout co nejširší okruh orchestrálních sól i důležitých partů. Vzhledem k tomu, že se hra na harfu na ZUŠ vyučuje jen velice vzácně, čeká na většinu absolventů konzervatoří spíše práce v orchestrech. Pro tuto budoucí orchestrální činnost je zvládnutí předmětu Hra z listu a studium orchestrálních sól zásadní.

Charakteristika učiva
Vyučující seznamuje studenta s nejdůležitějšími orchestrálními sóly symfonickými i operními. V oblasti čtení z listu jej učí větší pohotovosti ve čtení not, pedálové (a modulační) představivosti, podporuje tříbení schopnosti rozpoznat rychle podstatné, event. zjednodušit a upravit zápis.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.
Přínos předmětu Hra z listu a studium orchestrálních sól je zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*
Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům *Hlavní obor, Orchestrální hra, Dějiny a literatura harfy.*

Strategie výuky (pojetí výuky)
Předmět se vyučuje ve 4. - 6. ročníku.
Studium orchestrálních sól má ulehčit přípravu ke konkursu do orchestru. Zahrnuje studium orchestrálních partů doplněné poslechem příslušných nahrávek.
Hra z listu je u harfy obzvlášť obtížná, neboť znamená koordinaci všech čtyř končetin najednou.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení studentů probíhá v souladu s klasifikačním řádem - kritérii hodnocení ve školním řádu školy. Je průběžné. Při hodnocení bude zohledněn celkový přístup k předmětu a plnění studijních povinností.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí
Student je veden ke schopnosti praktického uplatnění v budoucí hudební praxi.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

4. ročník

(1 vyučovací hodina týdně)

Student čte z listu jednodušší skladby všech stylových období a žánrů, zpočátku si smí předem dopsat pedalizaci.

Seznamuje se se středně těžkými orchestrálními sóly:

a/ symfonická sóla - například:

Suk: Pohádka

Janáček: Sinfonietta, Taras Bulba

Novák: Slovácká suita

b/ operní:

Donizetti, Verdi a Puccini – výběr (např. Nápoj lásky, Don Carlos, Síla osudu, Manon, Bohéma, Tosca aj.)

5. ročník

(1 hodina týdně)

Ve hře z listu čte student složitější skladby. Ve studiu orchestrálních sól přicházejí na řadu party značně komplikované.

a/ symfonická a sborová sóla:

Rimskij-Korsakov: Šeherezáda

Bruch: Skotská fantazie

Janáček: Otčenáš

Britten: Ceremony of carols

b/ operní a baletní sóla:

Dvořák: Rusalka

Čajkovskij: Labutí jezero a Spící krasavice

6. ročník

(1 hodina týdně)

Ve hře z listu se student rychle orientuje v komplikovaných skladbách. Ve studiu orchestrálních sól zvládá ty nejtěžší party (zvláště konkurzní)

a/ symfonická sóla:

Ravel: La tzigane

R. Strauss: Don Juan, Zarathustra, Život hrdiny

Stravinskij: Petruška

b/ operní:

Donizetti: Lucia di Lammermoor

Wagner – výběr konkurzních míst z oper

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na harfu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretační seminář patří mezi předměty odborné přípravy, které jsou přiřazeny k hlavnímu studijnímu oboru. Vyučovací předmět má povinný třetí až šestý ročník. Výuku mají všechny ročníky společnou, zpravidla jednou za čtrnáct dnů. V předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména kritické myšlení, schopnost argumentovat, diskutovat a hodnotit umělecký výkon.

Charakteristika učiva

Vystoupení studenta s následnou rozpravou (každý student vystoupí na semináři nejméně 2x ve školním roce).
Výstup pozvaného hosta (např. významného domácího nebo zahraničního umělce či pedagoga) s následnou diskusí.
Poslech nahrávek s následnou diskusí.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu Interpretační seminář je ve schopnosti utvořit si žebříček hodnot a umět formulovat priority.
Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům *Hlavní obor, Komorní hra.*

Strategie výuky (pojetí výuky) Náplní seminářů je živé vystoupení studenta či pozvaného hosta, případně poslech nahrávky s následnou rozpravou.

Způsoby hodnocení studentů

Hodnocení studentů probíhá v souladu s klasifikačním řádem - kritérii hodnocení ve školním řádu školy. Je průběžné. Při hodnocení bude zohledněn celkový přístup studenta k předmětu a plnění studijních povinností.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Student je veden ke schopnosti vytvořit si na interpretační výkon vlastní názor, postavený na odborném základě.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1.- 6. ročník

(1 vyučovací hodina čtrnáctidenně)

Výsledky vzdělávání **Student:**	**Učivo**
- obhajuje svůj interpretační výkon - diskutuje a hodnotí umělecké výkony svých kolegů	Vystoupení studenta s následnou rozpravou (každý student vystoupí na semináři nejméně 2x ve školním roce).
- diskutuje o probíraných tématech (živé výkony či nahrávky), má vlastní názor, dokáže porovnat	výstup pozvaného hosta, například významného domácího nebo zahraničního umělce či pedagoga s následnou diskusí Poslech a porovnávání nahrávek.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na harfu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	6	6	6	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Orchestrální hra je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět vede k rozvoji orchestrálního interpretačního myšlení, k dovednostem potřebným pro hru v orchestru, seznamuje prakticky s orchestrální literaturou. Prostřednictví hry v orchestrálním souboru vede také k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby a osvojení zásad profesní etiky při práci v orchestru. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení školních orchestrů a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách. V rámci tohoto předmětu žáci absolvují povinné pensum umělecké praxe ve školních orchestrech.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v orchestrálním souboru
- respektovat autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin
- vystupovat na veřejnosti
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v orchestrálním souboru a uplatnili se jako orchestrální hráči a vedoucí hráči skupiny. Orchestrální repertoár, který je volen tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli stylová období od (renesance) baroka po současnou tvorbu s důrazem na repertoár období klasicismu, romantismu (a na něj navazujících směrů), moderních směrů a na současný repertoár. Žáci si osvojují specifika správné interpretace, včetně historicky poučené interpretace staré hudby a interpretace hudby soudobé. Nepominutelnou částí je

česká orchestrální literatura, jako např. Smetanova Má Vlast (či její části), Dvořákova Novosvětská symfonie, tvorba Janáčka, Martinů a skladby současných českých autorů.

Výuka zahrnuje také témata týkající se zásad práce orchestru, režimu zkoušek apod.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám *zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru a ke studiu orchestrálních sól, a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4., 5. a 6. ročníku po **šesti** hodinách týdně. Žáci se napříč ročníky stávají členy školního orchestru (orchestrů), předmět je realizován formou orchestrálních zkoušek (zpravidla nejprve zkoušek dělených, pak tzv. „tutti“ zkoušek), generálních zkoušek a koncertních vystoupení. Výuka bude zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na koncertním vystoupení. Studovaný repertoár žákům učitel (dirigent) blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových a vysvětlí zásady správné interpretace. Bude kladen důraz na rozvoj profesních návyků nezbytných pro práci v orchestru, smysl pro skupinové hraní (souhru), zvukový kompromis a rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy jak ve skupině tak orchestru.

Výuka bude zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a její součástí budou **koncertní vystoupení** s minimálně třemi různými dramaturgiemi za školní rok. Koncertní vystoupení zahrnují vystoupení na koncertech, soutěžní vystoupení, účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách, školní umělecké zájezdy, natáčení ve studiu apod.

V tomto předmětu žáci realizují **uměleckou praxi**. Umělecká praxe se koná formou koncertních vystoupení a jim předcházejících hlavních a generálních zkoušek. Může se uskutečňovat i o prázdninách. Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele - dirigenta. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Domácí pravidelná příprava (samostatné studium partů) je ale nezbytnou součástí vzdělávání. Výuka bude realizována v symfonickém orchestru a v dalších orchestrálních tělesech, jako např. v tzv. „barokním orchestru“, případně v orchestru zaměřeném na soudobou hudbu apod. Tím zároveň budou zohledněny individuální zájmy a preference žáků. Nejméně jeden školní rok bude ale žák absolvovat v symfonickém orchestru.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Probíhá průběžně, hodnotí se praktické zvládnutí učiva, kvalita hry po stránce technické i výrazové, dovednost souhry, nástupů, reakce na gesto, doladění, kvalita interpretačního výkonu a úroveň společenského a uměleckého vystupování na koncertních vystoupeních. Důraz se bude klást na pracovní disciplínu v průběhu zkoušek, průběžné včasné a kvalitní plnění studijních povinností, nastudování partu již před první zkouškou, přítomnost již na začátku zkoušky, celková ukázněnost a koncentrace.

Před první orchestrální zkouškou k určitému koncertnímu programu bude ověřena znalost partů. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin (orchestrálních zkoušek) učitel (dirigent) žáka pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí vyjádřeno klasifikací se uskutečňuje **po** zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - čte z listu svůj part - hraje svůj part a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - ladí (dolaďuje se správně s hráči ve skupině a orchestrem) - je včas ve zkoušce a ukázněně pracuje - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá pódiové vystupování v orchestru - spolupracuje při souhře - čte v různých klíčích - čte v transpozicích - čte transpozice - vypracovává party (prstoklady, smyky) - řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin	Zásady orchestrální práce Režim a průběh zkoušky Povinnosti vedoucího skupiny, koncertního mistra Pracovní disciplína orchestrálního hráče Zásady pódiového vystupování s orchestrem Hra podle dirigenta – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny. Repertoár: Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák,) k hudbě 20. století (Janáček,Martinů) a 21. století

	(nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

5. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - pohotově čte z listu svůj part - hraje svůj part a bezpečně se orientuje v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - spolehlivě ladí - spolehlivě se řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertního vystoupení - spolupracuje při souhře - čte spolehlivě v různých klíčích - čte spolehlivě v transpozicích - vypracovává party (prstoklady, smyky) - zvládá úkoly vedoucího skupiny, koncertního mistra - hraje orchestrální sóla	Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák) k hudbě 20. století (Janáček, Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - pohotově čte z listu svůj part - hraje svůj part a bezpečně se orientuje v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - spolehlivě ladí - spolehlivě se řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertního vystoupení - spolupracuje spolehlivě při souhře - čte spolehlivě v různých klíčích - čte spolehlivě v transpozicích - vypracovává samostatně party (prstoklady, smyky) - zvládá úkoly vedoucího skupiny, koncertního mistra - hraje spolehlivě orchestrální sóla	Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák) k hudbě 20. století (Janáček, Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na harfu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Komorní hra

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	2	2	6

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Komorní hra je po hlavním oboru jeden z nejdůležitějších praktických hudebních předmětů. Tříbí rytmus, hudební cítění, tónové i tempové přizpůsobování ostatním nástrojům v souboru a je tak nenahraditelnou přípravou pro budoucí orchestrální či komorní profesní dráhu studenta.

Charakteristika učiva

Učivo navazuje na poznatky z hlavního oboru, dále pak na předmět Hudební nástroje.
Seznámení se základy komorní hry může proběhnout již v nižších ročnících studia (minimálně např. při interpretaci skladeb pro dvě či více harf). V oficiálním předmětu Komorní hra se studenti zabývají třemi oblastmi:
harfa jako continuo (transkripce hudby 17. a 18. stol.)
originální komorní skladby pro harfu (od 18. stol. po impresionismus)
komorní tvorba s harfou od doby postimpresionistické dodnes

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu Komorní hra je zejména ve vytváření *odpovědnosti vůči ostatním.*
Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům *Hlavní obor, Intonace, rytmus a sluchová analýza, Harmonie, Hudební formy, Dějiny a literatura harfy, Hudební nástroje.*

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4. - 6. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Výuka je zaměřena prakticky.
Při sestavování souboru je třeba dbát na to, aby se jednotliví žáci nacházeli na jednotné umělecké úrovni a aby měli podobné interpretační zkušenosti a časové možnosti - proto je výhodné, pokud mohou být ze stejného ročníku.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků studentů probíhá v souladu s klasifikačním řádem - s kritérii hodnocení ve školním řádu školy. Je průběžné. Při hodnocení bude zohledněn celkový přístup žáka k předmětu a plnění studijních povinností.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí
V předmětu Komorní hra je student systematicky veden ke kolektivní práci: učí se být součástí většího celku, odpovědnosti nejen sám za sebe, ale i za ostatní, za společné dílo.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

4. ročník

(2 vyučovací hodiny týdně - celkem 68 hodin)

Ve čtvrtém ročníku začínají studenti pravidelně studovat komorní hru, která je velmi důležitou součástí jejich uměleckého rozvoje. Samozřejmostí je dobrá znalost partitury u všech členů souboru, detailní vypracování notových partů (prstoklady, smyky) a také správné vydání skladby (urtext). Studenti jsou vedeni k jednotnému pohledu na dílo a jeho interpretaci - měli by pochopit a vystihnout styl a obsah skladby, sjednotit intonační, dynamické, rytmické a stylové cítění a rozlišovat úlohu jednotlivých nástrojových hlasů. Podstatná je odpovědnost každého člena vůči kolegům. Soubor se na hodiny dostatečně připravuje na vlastních zkouškách a jakmile nastuduje komorní skladbu, je vítána možnost obehrání na veřejných vystoupeních.

4. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Soubor nastuduje nejméně jedno celé dílo	příklady komorních skladeb (obtížnost typu): Folprecht: Malá suita ve starém slohu (+ flétna) Bach: Francouzská suita č. 6 pro 2 harfy Bach - Mčedělov: Preludium Es dur pro 2 harfy Albrechtsberger: Partita in C (+ flétna, cello) Ravel: Habaneira (+ housle nebo flétna) Jolivet: Pastorales de Noël (+ flétna, fagot) atd.

Pololetní zkouška:

Soubor zahraje minimálně dvě věty (rychlá a pomalá) z nastudovaného repertoáru (15´)

Ročníková zkouška:

Soubor zahraje dvě kontrastní komorní skladby

5. ročník

(2 vyučovací hodiny týdně - celkem 68 hodin)

V pátém (a samozřejmě i v dalším) ročníku jsou na studenty předmětu Komorní hra kladeny již větší nároky a očekává se jejich samostatný a tvůrčí přístup k umělecké práci. Při studiu komorních děl by studenti měli umět uplatňovat své poznatky a znalosti, získané např. v hudebně teoretických předmětech, poslechem výkonů předních světových souborů, četbou odborné literatury atd. Při hodinách se klade důraz na vylepšování jednotného pohledu na dílo a jednotného hudebního projevu. Stále se pracuje na uměleckém zrání souboru a na využívání nových výrazových prostředků při hře. Repertoár je vybírán podle schopností a zájmu členů souboru tak, aby bylo obsaženo více stylových období. Soubor je veden k veřejnému vystupování či k účasti na soutěžích, proto je důležité pěstovat u studentů i jednotné a profesionální chování na pódiu.

5. ročník **Výsledky vzdělávání:**	**Učivo:**
Soubor nastuduje nejméně dvě celá díla	<u>příklady skladeb:</u> Ravel: Introdukce a Allegro Loudová: Dvě eklogy pro flétnu a harfu Eben: Ordo modalis (+ hoboj) E. T. A. Hoffmann: Kvintet (+ smyčc. kvarteto) Fürstenau: Fantasia na Weberova Čarostřelce (+ flétna) Ibert: Trio pro housle, cello a harfu

<u>Pololetní zkouška:</u>

Soubor zahraje min. 1 komorní skladbu (15´)

<u>Ročníková zkouška:</u>

Soubor zahraje 1 komorní skladbu (jinou než v pololetí)

6. ročník

(2 vyučovací hodiny týdně - celkem 68 hodin)

6. ročník	
Výsledky vzdělávání: Soubor nastuduje nejméně dvě celá díla	**Učivo:** příklady skladeb: Debussy: Sonáta pro flétnu, violu a harfu Spohr: různé sonáty pro housle a harfu Britten: Osm anglických lidových písní Jean-Michel Damase: Sonáta pro flétnu a harfu Martinů: Tři melodramy (+ housle, viola, klavír a recitátor) aj.

Pololetní zkouška:

Soubor zahraje 1 komorní skladbu

Ročníková zkouška:

Soubor zahraje 1 komorní skladbu (jinou než v pololetí)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na harfu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hudebně odborný předmět Dějiny a literatura harfy seznamuje studenty s původem a vývojem harfy a harfové techniky od nejstarších dochovaných zmínek a nálezů až po současnost. Druhá část předmětu zahrnuje poznávání hudební literatury pro tento nástroj ve všech historických obdobích a ve všech žánrech. Dobrá úroveň znalostí o stavbě a vývoji hudebního nástroje a o jeho literatuře je součástí odborné kompetence absolventa školy.

Charakteristika učiva

Učivo navazuje na poznatky z dějin hudby, z hlavního oboru, z komorní hry a předmětu Hudební nástroje.

Prostředky výuky jsou především odborný výklad, samostudium odborné literatury, poslech nahrávek, návštěvy koncertů, příp. sbírek historických nástrojů apod.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu Dějiny a literatura harfy *odpovědného postoje k vlastní profesi, k sobě sama, k vytváření žebříčku hodnot a priorit.*
Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům *Dějiny hudby, Hlavní obor, Komorní hra, Orchestrální hra, Interpretační seminář.*

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně. Výuka je zaměřena teoreticky, převažuje výklad učitele, důležitou součástí předmětu je i poslech hudby probíraných autorů, studium partitur. Poznatky z této oblasti mají nejen doplnit celkový odborný rozhled, ale i vypěstovat u studentů schopnost odborného posouzení kvality nástrojů. Dále předmět přináší základní přehled po literatuře, originální i pro harfu transkribované.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení studentů probíhá v souladu s klasifikačním řádem - kritérii hodnocení ve školním řádu školy. Je průběžné, studenti jsou hodnoceni na základě ústního a písemného zkoušení. Při hodnocení bude zohledněn celkový přístup žáka k předmětu a plnění studijních povinností.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Poznatky z této oblasti mají nejen doplnit celkový odborný rozhled budoucího profesionálního hráče či pedagoga, ale i vypěstovat u studentů schopnost odborného posouzení kvality nástrojů.

5. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Student má přehled o různých typech harf, orientuje se ve významných světových harfových školách a v české i světové literatuře pro harfu	**PRVNÍ ČÁST PŘEDMĚTU – DĚJINY NÁSTROJE:** I. Vývoj nástroje: Starověk (Sumer, Akkad, Assur, Babylon, Palestina, Egypt, Řecko a Řím, další země) Středověk (Asie, Evropa kontinentální a Irsko, Skotsko, Wales) Novověk až po současnost (pokusy o modernizaci nástroje, harfa háčková, pedálová, chromatická, elektoakustická ad.) II. Vývoj harfové techniky od počátku po současnost a světové harfové školy **DRUHÁ ČÁST PŘEDMĚTU – LITERATURA NÁSTROJE:** I. Literatura renesanční a barokní (též originální tvorba, ale běžně transkripce pro harfu – proto též praktická výuka, jak transkribovat pro harfu) II. Literatura klasicismu (dvojzářezový přelaďovací mechanismus a s ním související rozkvět harf. literatury - Krumpholtz, Dusík, Mozart aj.) III. Literatura romantismu a zavedení harfy jako orchestrálního nástroje (Berlioz, Čajkovskij, R. Strauss aj.) IV. Harfa - oblíbený nástroj impresionistů (Debussy, Ravel, Pierné ad.) V. Harfa ve 20. a 21. století. Hledání nových

	výrazových možností VI. Literatura pro harfy středověké, irské, lidové

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba

Zaměření: smyčce, dechy, harfa

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Klavírní praktikum

Počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	-	-	-	3

a) obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je získání elementární klavírní techniky, která žáku umožní doprovázení zpěvu nebo svého nástroje při své pedagogické činnosti. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu mu budou rovněž účinnou pomůckou při studiu vlastního repertoáru. Zvlášť úspěšní posluchači mohou z předmětu Klavírní praktikum složit **maturitní zkoušku.**

Obsah zkoušky: 1 nebo 2 sólové náročnější skladby (hra zpaměti není podmínkou) a 1 klavírní doprovod sólisty**.** Skladby musí být různých stylových období. Celková délka skladeb 10 až 12 minut.

b) charakteristika učiva

Výuka je individuální, respektuje současně nadání a schopnosti jednotlivých žáků a stupeň jejich pokročilosti při vstupu na konzervatoř. Žák se seznamuje s hudbou různých slohových období nejen na sólových skladbách, ale i při doprovázení svých spolužáků. Tím se rozvíjí a prohlubuje jeho hudební cítění a smysl pro stylovou interpretaci. Poznatky získané v předmětu harmonie prakticky uplatňuje při improvizaci doprovodů písní. Výsledky své práce mohou vyspělejší žáci prezentovat na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k prohlubování emocionálního prožitku, který dovede vyjádřit prostřednictvím hudby. Učí se hodnotit hudební výkon a respektovat různá pojetí interpretace.

d) strategie /pojetí/ výuky

Učitel při respektování individuality žáka rozvíjí jeho estetické cítění, které musí být nerozlučně spjato s rozvojem nástrojové techniky.

e) hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni podle stupně zvládnutí studijního materiálu a podle schopnosti samostatně aplikovat získané poznatky. Známku v pololetí a na závěr školního roku dostávají na základě závěrečné zkoušky. Konkrétními kriterii pro známku jsou zejména: vyjádření hudebního obsahu, správné frázování, technická vyspělost (stupeň obtížnosti, kvalita tónu, čistota hry), stylové rozlišování, schopnost přizpůsobení se v hudebním doprovodu, a přihlíží se též k přístupu a výsledkům v průběhu školního roku.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména logické hudební myšlení, schopnost systematicky pracovat na rozvíjení svých schopností, schopnost kriticky hodnotit své interpretační výkony i interpretační výkony jiných.

5)Rozpis učiva po ročnících:

1. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- ovládá základy klavírní techniky, sezení u klavíru, držení ruky - dokáže reprodukovat jednoduchou skladbu - dbá na rytmus, základní dynamiku a artikulaci - hraje základy doprovodu podle akordických značek	- seznámení s nástrojem a elementárními nástrojovými dovednostmi - stupnice dur i moll a akordy tříhlasé - klavírní škola pro začátečníky - snadné etudy a přednesové skladby - jednoduchý doprovod

2. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- zdokonaluje technické dovednosti - dokáže zahrát jednoduchou polyfonní skladbu - prohlubuje základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - v doprovodu využívá hlavní harmonické funkce a septakordy	- stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a základní kadence - snadné etudy, např. Album etud I. - jednoduché barokní skladby, např. Baroko 0, I - drobné skladby období klasicismu, romantismu a 20. století - doprovod dle akordických značek

3. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- prohlubuje klavírní techniku - rozlišuje vedení hlasů v polyfonní skladbě - rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - hraje čtyřruční skladby a rozvíjí hru z listu - jednoduchým doprovodem doprovází svůj nebo příbuzný nástroj nebo zpěv - v doprovodu využívá všechny harmonické funkce	- stupnice dur i moll v rovném pohybu, čtyřhlasé akordy a základní kadence - obtížnější etudy, např. Czerny op. 261 - jednoduché barokní skladby, např. Baroko I, II - jednoduché skladby období klasicismu, romantismu a 20. století - doprovod sólisty

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na harfu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Metodika HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Jde o předmět speciální odborné přípravy. Tento předmět představuje první část průpravy budoucího absolventa konzervatoře pro pedagogickou dráhu. (V 6. ročníku pak volně navazuje předmět Umělecká vyučovací praxe).

Charakteristika učiva

Učivo navazuje na poznatky z hlavního oboru, z dějin hudby, dějin a literatury hlavního oboru.
Student se seznamuje s problematikou hry (sezení u nástroje, technika rukou i synchronizace všech končetin, tvorba prstokladů a pedalizace, úprava nepůvodních skladeb pro harfu.....), a to teoreticky i prakticky – náslechy na hodinách v nižších ročnících.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu Metodika harfy je zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*
Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům *Hlavní obor, Dějiny a literatura harfy, Dějiny hudby Hra z listu a studium orchestrálních sól.*

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. V pátém ročníku se student seznamuje s metodikou výuky hry zpravidla na hodinách studentů prvních ročníků (vzhledem k tomu, že harfa se na ZUŠ učí jen velmi vzácně) z hlediska praktického i psychologického. Seznamuje se s metodickými postupy při řešení nejrůznějších technických problémů. Výuka vychází z moderních a praxí prověřených psychofyziologických metod, uplatňuje poznatky o senzomotorice, kineziologii, somatice a vyučovací praxi významných pedagogů a metodiků minulosti i současnosti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení studentů probíhá v souladu s klasifikačním řádem - kritérii hodnocení ve školním řádu školy. Je průběžné, studenti jsou hodnoceni na základě ústního zkoušení a písemného zkoušení. Při hodnocení bude zohledněn celkový přístup žáka k předmětu a plnění studijních povinností.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Kromě uplatnění metodických poznatků ve vlastní hře mají tyto poznatky širokou použitelnost v pedagogické práci absolventů konzervatoře.

5. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Student je obeznámen s předpoklady hry na harfu, se sezením u nástroje, držením rukou, tvořením tónu, se základy techniky hry Student ovládá prostředky vyučování a osvojování hry na nástroj, orientuje se ve výběru literatury pro začátečníky Student se orientuje v problematice výběru a údržby nástroje i ladění	**NÁPLNÍ VÝUKY JSOU TYTO HLAVNÍ TÉMATICKÉ OKRUHY:** Psychologické a manuální předpoklady pro hru na harfu. Talent a píle Talentová zkouška, hudební sluch, rytmus. Úloha učitele při vyučování Součásti harfy, údržba, ladění. Světoví výrobci harf. Sezení u nástroje. Úloha nohou. Držení rukou, úloha jednotl. svalů, tvoření tónu. Prstoklady, podkládání prstů, stupnice Akordy (secco i arpeggio, rozložené, rozklady velké i malé), harmonizace melodie, hra podle harmonických nebo kytarových značek, generálbas Melodie, frázování, melodické ozdoby. Dynamika, agogika, volba temp, stylová interpretace. Rytmus a jeho tříbení Hudební paměť a její cvičení, typy paměti Tréma a její odbourávání Efektivní cvičení na nástroj. Jednotlivé fáze studia skladeb. Literatura pro začátečníky hry na harfu (školy, etudy, lehké přednesové skladby)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na harfu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	-	1

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Jde o předmět navazující na Metodiku hry na harfu. Jeho zvládnutí je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen dobře vykonávat činnost hudebního pedagoga.

Charakteristika učiva

Předmět Uměleckopedagogická praxe hry na harfu má syntetizující charakter. Učivo navazuje na poznatky ze studia hlavního oboru, komorní hry, dějin hudby, dějin a literatury harfy, hudební pedagogiky a psychologie, a hlavně metodiky hry na harfu. Studenti jsou připravováni na praktické vyučování (stavba hodiny, povinnosti učitele, třídní dokumentace, struktura studia atd.). Měli by získat přehled ve vhodné didaktické literatuře pro své budoucí žáky.
V tomto předmětu uvádějí studenti do praxe nejen své poznatky z předmětu Metodika hry na harfu, ale i své zkušenosti a poznatky ze své vlastní hry, které mají nyní možnost si vyzkoušet při práci s dětmi různých věkových kategorií. Úvodní hodiny předmětu navštěvují žáci jako pozorovatelé, později se zapojují do procesu výuky. Učí se navozovat správné návyky žáků při hře, rozpoznat chyby ve všech fázích výuky a odstraňovat je.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu Uměleckopedagogická praxe je zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi i odpovědnosti k druhým lidem.*
Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům *Metodika harfy, Hlavní obor, Dějiny a literatura harfy, Dějiny hudby.*

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 6. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Výuka je zaměřena především prakticky, žáci se zúčastňují náslechů ve výuce, seznamují se s fungováním základní umělecké školy, sami vyučují dětské modely.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení studentů probíhá v souladu s klasifikačním řádem - kritérii hodnocení ve školním řádu školy. Při hodnocení bude zohledněn celkový přístup studenta k předmětu a plnění studijních

povinností. Zkouška z Uměleckopedagogické praxe hlavního oboru se skládá ze dvou částí: teoretické a praktické. Teoretickou část zkoušky představují otázky, které orientačně zahrnují metodický postup výuky včetně doporučené literatury pro nejmenší.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí
Studenti získávají zkušenosti nejen ve vyučovatelské praxi, ale též i v oblasti vzájemného vztahu a důvěry a odpovědnosti mezi učitelem a žákem.

6. ročník

(1 hodina týdně)

Předmět v praxi zužitkovává znalosti z teoretickopraktických předmětů, jako jsou: Metodika, Psychologie a pedagogika, Hudební teorie, Dějiny hudby, Dějiny a literatura nástroje, ale také Hlavní obor a poznatky z komorní a orchestrální hry. Vlastní studium spočívá v práci s modelem (možno s mladším spolužákem) pod dohledem příslušného pedagoga. Nedílnou součástí je další teoretickopraktické vzdělávání.
Cílem předmětu je rozvíjet u žáka schopnost srozumitelného a odborného vyjadřování v kombinaci s praktickými ukázkami.

6. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Student umí vysvětlit a naučit sezení u nástroje, postavení rukou, tvoření tónu, specifické způsoby hry na harfu… - umí provést naladění nástroje a výměnu strun Student má přehled o literatuře pro začátečníky Student umí pracovat s modelem	1.Předpoklady pro hru na harfu 2. Průběh talentové zkoušky 3. Sezení u nástroje 4. Postavení rukou, poloha nohou 5. Tvoření tónu, poloha palce 6. Spojování tónů 7. Koordinace obou rukou 8. Nácvik stupnic 9. Akordy. Nácvik arpeggií a rozložených akordů 10. Cviky na uvolnění paží 11. Skladby s pedály – koordinace činnosti rukou a nohou 12. Glissando, bisbigliando, etouffeé, pres de la table 13. Tlumení strun pomocí rukou i pedálů 14. Dynamické možnosti nástroje 15. Ladění nástroje, výměna strun 16. Literatura pro začátečníky V praktické části zkoušky předvede student práci s modelem.

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Herec

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2024

	Obor vzdělání, zaměření	*Hudebně dramatické umění, Herec*							*Aktualizace k 1.9.2024*
Typ předmětu /1	**Název povinného předmětu**	**Zkratka**	**Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících**						**Celkem**
			I.	**II.**	**III.**	**IV.**	**V.**	**VI.**	
PPF	Hlavní obor - herecká výchova	HLO	10	10	10	10	-	-	**40**
PPF	Hlavní obor - jevištní praxe	JEP	-	-	-	-	14	14	**28**
PPF	Jevištní mluva	JEM	2	2	2	2	-	-	**8**
PPF	Zpěv	ZPE	2	2	2	2	-	-	**8**
PPF	Herectví v anglickém jazyce	HAJ	-	-	1	1	-	-	**2**
PPF	Interpretace	INTP	-	-	-	1	1	-	**2**
PPF	Jevištní pohyb	JEP	2	1	1	2	-	-	**6**
PPF	Jevištní verš	JVE	-	-	1	1	-	-	**2**
PPF	Umělecký přednes	UMP	-	1	1	-	-	-	**2**
PPF	Dabing a rozhlas*/5*	DAB	-	-	1	-	-	-	**1**
PPF	Moderování	MOD	-	-	-	-	2	-	**2**
PPF	Ansámblový zpěv	ANZ	-	-	-	-	1	-	**1**
PPF	Klavírní praktikum/Kytarové praktikum	KLP/KYT	1	1	-	-	-	-	**2**
PPF	Klasický tanec	KLT	2	-	-	-	-	-	**2**
PPF	Lidový tanec	LTA	2	1	-	-	-	-	**3**
PPF	Jevištní tanec	JET	-	-	-	2	-	-	**2**
PPF	Moderní tanec	MOT	-	-	1	-	-	-	**1**
PPF	Step	STE	-	-	2	2	-	-	**4**
PPF	Pantomima	PAN	-	-	-	2	-	-	**2**
PPF	Šerm	SRM	-	-	-	2	-	-	**2**
PPF	Akrobacie	AKR	2	2	2	-	-	-	**6**
PPF	Pohybový trénink	PHTR	2	1	1	-	2	2	**8**
PVT	Český jazyk	ČJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk	AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace */2*	AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka	ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	INF	2	2	-	-	-	-	**4**
POP	Všeobecná hudební nauka a dějiny hudby	VHN	1	1	1	-	-	-	**3**
POP	Intonace a rytmus	INTR	1	1	-	-	-	-	**2**
POP	Dějiny divadla	DED	1	2	2	2	-	-	**7**
POP	Teorie divadla	TED	-	1	1	2	-	-	**4**
POP	Teorie verše	TVE	-	1	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny umění	DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Umělecký management	UMA	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Tvorba absolventské práce */4*	TAP	-	-	-	-	0,5	0,5	1
PPP	Pedagogika a psychologie	PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Didaktika dramatické výchovy	DDV	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Metodika dramatické výchovy	MDV	-	-	-	-	-	3	**3**
PPP	Vyučovací praxe dramatické výchovy	VPDV	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem		**40**	**39**	**39**	**39**	**31**	**25,5**	**213,5**
	1/ ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*						*Umělecká praxe*	*Umělecká praxe*	
	2/ Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele, 5.a6. roč. nepovinně								
	3/ V učuje se pouze v 1. pololetí 5. ročníku						*2 týdny*	*2 týdny*	
	4/ V 5. ročníku se vyučuje pouze ve 2. pololetí, v 6. ročníku se vyučuje pouze v 1.								

pololetí 5/ Výuka probíhá 1x za 14 dní ve 2h bloku			

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Hlavní obor

Celkový počet hodin: 44

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	10	10	10	10	-	-	40

Pojetí vyučovacího předmětu
Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor – herecká výchova (dále jen „herecká výchova“) je stěžejním a základním předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a tvoří spolu s ostatními předměty odborné přípravy (následně i s předmětem jevištní praxe) základ hereckého vzdělání. Žák získává sebevědomí pro samostatnou tvůrčí hereckou práci v různých žánrech i hereckých oborech, dále interpretační dovednosti nezbytné pro hereckou profesi po stránce technické i po stránce rozvíjení fantazie, představivosti, emocionálních schopností tak, aby byl schopen řešit umělecké úkoly jako jedinečná a neopakovatelná osobnost v kontextu světa, ve kterém žije. Je veden ke správným pracovním návykům, osvojuje si zásady profesní etiky, seznamuje se prakticky s dramatickou literaturou a soudobými trendy v rozvoji herectví. Hlavní obor by měl být uměleckou platformou, na které se žáci učí organicky vstřebávat a používat dovednosti a vědomosti získávané během studia v ostatních předmětech – jde tedy o **syntetický předmět**.

Tím, že student úspěšně prošel talentovými zkouškami a byl pedagogickým sborem přijat ke studiu, přijímá tímto pedagogický sbor zodpovědnost za profesní a z velké části i za morální vývoj studenta.

Tato **koncepce odmítá akceptovat supersubmisivní postavení studenta** v procesu výuky. Herectví je kreativní umělecký obor, kdy herec (student) musí do určité míry zůstávat uměleckým partnerem režiséra (pedagoga) tak, aby mohl nastat společný tvůrčí proces.

Největším nebezpečím je stav, kdy student je vmanipulován do pozice, kdy se jen snaží pasivně realizovat záměry hereckého pedagoga a studentova kreativita je zredukována na minimum.

Uvědomujeme si, že přijetím studenta vzniká náš závazek odpovědnosti k němu; zrání studentů – duchovní, sociální, sexuální (stejně tak jako naše vzájemné chování, etika při práci, vzájemné chování ročníků k sobě) jsou témata minimálně stejně důležitá jako technické dovednosti.

Cílem výuky studia není vtěsnávat studenty herectví do svazujících pravidel tvorby, ale:

- rozvíjet specifičnosti talentu daného studenta

- uvolňovat studenty a podporovat svobodné myšlení při tvorbě
- vést studenty k samostatnosti při kreativní tvorbě
- připravit je na konkurenční prostředí herecké praxe v hlavním oboru i v oborech odvozených (dabing, rozhlasové herectví, televizní a filmové herectví, muzikálové herectví atd.)
- naučit studenty zvládnout herecké techniky vnitřní i vnější různých žánrů tak, aby je studenti byli schopni podle svého uvážení vhodně použít
- **vytvořit ve studentech přirozené a silné vnímání odpovědnosti vůči tvůrčímu kolektivu i společnému dílu**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- ovládali základní pojmy a kategorie herecké práce
- byli schopni reflexe společnosti a okolního světa a využívali ji jako impulzů pro uměleckou tvorbu
- byli schopni analyzovat látku určenou k divadelní realizaci ve smyslu pojmenování témat jednotlivých postav i celého díla
- byli **samostatně** připraveni vytvořit bohatou hereckou postavu v rámci zadané inscenační koncepce
- byli intelektuálně uměleckými partnery ostatním členům tvůrčích týmů – režisérovi, dramaturgovi, scénografovi, kostýmnímu výtvarníkovi, choreografovi, skladateli, atd.
- tvořivě vnímali a odlišovali dramatické žánry a styly při tvorbě dramatické postavy
- vnímali divadelní představení jako celek a dokázali být jeho součástí

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do čtyř ročníků, přičemž náročnost učiva a jeho vrstevnatost plynule narůstá v každém pololetí výuky. V průběhu vzdělávání žák absolvuje nejprve jednoduchá cvičení a etudy (sociální uvolnění v novém prostředí, uvědomění si sama sebe, práce v jevištním prostoru, práce s rekvizitou, souhra s partnerem), pokračuje složitějšími cvičeními (první setkání s mluveným projevem, charakterizace, psychologie postavy, práce na žánru) a nakonec komplexně zpracovává role v rámci souvislejších výstupů či zkrácených divadelních her tak, aby byl připraven na hereckou jevištní praxi. Žák se během prvního až čtvrtého ročníku setkává s širším žánrovým a stylovým okruhem, který zahrnuje literární texty i dramatickou literaturu české i mezinárodní provenience.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Klíčové kompetence žáka vedou k tomu, aby dokázal získané dovednosti flexibilně využít v reálném životě, především potom na trhu práce. Výuka není vedena jednooborově, ale je vnímána jako herecká syntéza, která žáka vybaví schopností přizpůsobivě reagovat na poptávku trhu. Současně je ale stále přítomna snaha o rovnováhu mezi praktickou účelovostí a uměleckou hodnotou, popřípadě etikou.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy.

Pedagogové žáky vedou k tomu, aby také přijímali a ve svém profesním i osobním životě v tomto směru prosazovali a hájili principy demokracie, aby za své přijali praktické naplňování ekologického, dlouhodobě udržitelného způsobu fungování naší společnosti a aby studenti zcela zásadně negativně vnímali – a byli schopni identifikovat projevy rasismu, šovinismu, antisemitismu i jakékoliv formy xenofobie nebo diskriminace menšin, ať už národnostních, náboženských nebo sexuálních.

Mezipředmětové vztahy jsou v tomto předmětu nezbytností – ať už se jedná o přímé technické návaznosti (jevištní mluva, jevištní přednes, pohybové předměty, zpěv atd.) nebo předměty, které žákům přinášejí rozšíření inspiračních okruhů tak, aby do své tvorby byli schopni zapojit vědomosti z historie, umění i předmětů zkoumajících mentalitu člověka jako jsou např. psychologie nebo sociologie.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku po šesti hodinách týdně. Výklad představuje jen menší část výuky, důraz je kladen na intenzivní praktické procvičování hereckých postupů. Pedagog vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit herecké postupy a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást hereckého kolektivu. Vyučování probíhá v hereckých učebnách nebo ve školním divadle.

Veškerá strategie vede k tomu, aby byli žáci co nejvíce samostatní, nebáli se projevit svou individualitu a nestávali se jen pasivními přijímateli pedagogových impulzů.

Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Z vyučování tohoto předmětu lze proto uvolnit pouze ve velmi omezeném rozsahu a to po schválení vedoucího oddělení, třídního učitele a pedagoga hlavního oboru.

Podstatnou část výuky by měla tvořit pečlivá domácí příprava, která ovšem musí být pod pravidelnou a důslednou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení se v 1., 2., a 3. ročníku vzdělávání uskutečňuje po vykonání **komisionální zkoušky**. Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se zejména **kreativita**, **přesvědčivost** a **individuální vklad** při ztvárnění role. Dále se posuzuje **úroveň** a **propojenost** mluvního, zpěvního a pohybového projevu a **souhra** s partnerem. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snahu, píle a zaujetí pro hereckou práci, osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání v jednotlivých ročnících
1. ročník

V prvních měsících čeká studenty a pedagogy zdánlivě protichůdný úkol – zvládnout přechod z absolutně odlišného typu školství, vytvořit základy profesní etiky a morálky, ale zároveň – a to je pro nás po dobu celé doby studia nejdůležitější – nejen neutlumit, ale naopak **všemi možnými prostředky podporovat svobodnou, uvolněnou kreativitu každého studenta**.

Fáze první – cca první měsíc výuky

Pedagog především zohledňuje fakt, že studenti (bývalí žáci základní školy), přecházejí z frontálního typu výuky (učitel před pasivně přijímajícími žáky) ke kooperativnímu typu výuky, kdy studenti jsou z logiky studovaného oboru náhle nuceni své dovednosti prezentovat nejen před pedagogem, ale především před spolužáky.

Zejména posledně jmenovaný fakt přináší první zásadní překážky pro uvolněnou kreativitu.

Úvodní studijní lekce tedy nejsou směřovány k technikám hereckým, ale vedou k uvolňování psychosociálního napětí.

Konkrétní cvičení, která jsou prováděna, ale již obsahují i základní vrstvy návyků či postupů (především vnitřní herecké techniky), které budou studenty provázet již po celý jejich herecký život – nejsou ovšem nyní primárním cílem této fáze výuky. Je na pedagogovi, kdy a v jaké míře začne studenty i z roviny teoretické na tyto aspekty upozorňovat. Ve výsledku by ovšem postupně studenti tyto herecké atavismy měli do sebe přirozeně absorbovat, aniž by je museli později ve své praxi zpětně racionálně aktivovat.

Cíle této první fáze:

- uvolnění, nastolení principu hry jakožto tvůrčího prostředku
- nastolení základní premisy: VŠE CO UDĚLÁŠ, JE V POŘÁDKU
- odbourání strachu z vystoupení před spolužáky – společné sebeobjevování
- zlegitimizovat trapnost jako uměleckou kategorii
- podprahové směřování k osvojení si kreativního sebevědomí – HEREC JE TVŮRCE

Fáze druhá:

Předpokládáme, že studenti již ztratili ostych jeden před druhým a jsou uvolněným způsobem schopni nechat na sebe působit vnější impulsy. Zároveň jim již nečiní problém na tyto impulsy reagovat a nečiní jim ani problém naopak vysílat signály o tom, co se v nich děje nebo jaké reakce v nich různé interakce se spolužáky či s pedagogem vyvolávají.

Pozornost nyní pedagog obrací k tomu, aby si žák začal uvědomovat, jak bohatou škálu vyjadřovacích prostředků může v sobě objevit a použít, vše zasazeno v prostoru.

Od jednotlivce také přecházíme k vnímání sounáležitosti ke společnému dílu.

Cíle:

- uvědom si sám sebe jakožto souhrn tvůrčích prostředků
- uvědomění si spolutvůrců na jevišti, přijmutí je do svého tvůrčího okruhu
- vnímání prostoru – silné a slabší zóny, vyváženost, prostorová kompozice jako samostatný vyjadřovací prostředek
- řeč těla
- cvičení pozornosti, soustředění a vnímání dění na jevišti, citlivost k celku

Fáze třetí:

Teprve v této fázi se velmi pozvolna přechází k přiznané aplikaci nabývaných či prozkoumávaných dovedností do komplexu divadelního světa. Stále jde o to, aby si studenti udrželi nesvázanou kreativitu, i když nyní již postupně směřovanou k malým jevištním miniútvarům, etudám a složitějším cvičením s více vrstvami prostředků.

Začínáme se také zabývat prozkoumáváním a uvědomováním si vnitřních dějů, které nejprve v herci a posléze v divákovi vzbuzují kýžené emoce.

Studenti se učí bohatě, sytě a plasticky definovat, uvědomit si a posléze vytvořit charakter tak, aby tato figura s jednoznačnými vlastnostmi mohla odpovídajícím způsobem jednat v dané situaci.

Etudy v této fázi nemusí mít ještě pointy, jde stále především o objevování a počáteční kombinování vnějších a nyní především vnitřních výrazových prostředků.

Obsah etud je přiměřený věku studentů, nesnaží se ztvárňovat postavy starší, aby nedocházelo k pouhému plochému napodobování.

Studenti jsou seznámeni s hlavními, praktickými pojmy divadelního názvosloví.

Protože ještě nepoužíváme ve výuce pevný text, dochází ve cvičeních k použití textu improvizovaného. Improvizace textu ovšem ve výuce nesmí být hlavní metodou, ale jen její součástí – zejména v prvním ročníku je improvizace sofistikovaného divadelního myšlení a jednání slovem nad síly většiny studentů.

Cíle:

- první záměrné využití těla jako svého vyjadřovacího prostředku
- porozumění situace
- uvědomění si souvislostí, daných okolností
- první zapojení slova – zvuku jakožto nositele informace a emoce. Slova nejsou jen písmena, ale nesou obsah, emoci
- replika na jevišti je vždy výsledkem komplexu souvislostí a emocí, výsledkem souslednosti děje
- definování a uvědomění si charakteru postavy, kterou chci ztvárnit se všemi charakterovými, povahovými i dějovými konsekvencemi

Druhé pololetí 1. ročníku

Studentům by již mělo být vlastní využití celé škály vnitřních a vnějších výrazových prostředků. Jednoznačně by měli být schopni být otevřeni ke kreativnímu využití těchto prostředků na základě vlastní citlivosti a empatie k danému tématu nebo situaci.

Studenti také v této fázi vnímají prostor jako nedílnou součást uměleckého vyjádření.

Je položen akcent na základní premisu veškeré budoucí herecké práce: cílenou snahu o **definování postavy s co nejbohatší historií a emocionální charakteristikou** tak, aby herec skrze tuto jedinečnou bytost mohl jednat v dané situaci právě v návaznosti na její neopakovatelná specifika.

Přesto opět připomínáme, že nelze připustit, aby byla ztracena **největší deviza** přijatých studentů – a tou je jejich **přirozenost, radost z bytí na jevišti**, **touha vytvářet interakci mezi umělcem a divákem**.

Stále my, pedagogové, neuzavíráme studenty do souboru pravidel a definic, ale snažíme se dále otevírat, košatit, obohacovat jejich výrazové prostředky v duchu hesla „**hledáme jedinečnost, ne obvyklost**“.

Neznamená to samozřejmě směřování k tvůrčí nebo výukové anarchii, ale pouze se chceme vyhnout statickému konzervatismu ve výuce a naplnit další ze základních cílů naší koncepce: poskytnout studentům **co nejvíce možností** seznámení se s širokou škálou uměleckých postupů, technik a přístupů jednotlivých pedagogů. Ideálem je potom student, který dokáže tyto mnohovrstevnaté impulsy vstřebat a potom je funkčně, kreativně použít. My mu ovšem tento výběr musíme umožnit.

Náplň druhého pololetí 1.ročníku:

Přistupujeme ke zpracování psaného textu.

Protože nedílnou součástí výchovy herce by mělo být i vedení ke vnímání okolního světa, schopnost vstřebávat celospolečenskou situaci, vytvářet si názor a být osobností (lidskou i profesní), která dokáže skrze dílo vyjadřovat svůj postoj ke světu, který žijeme, akcentujeme nyní individualitu studenta.

Výběr textové materie je tedy na každém jednotlivém studentovi a není v zásadě nijak omezen, vhodnost a rozsah určuje pedagog.

Protože je vítána různorodost textových základů a důvodů, proč si je studenti vybrali, budou studenti dále podporováni v kreativním využití co nejrůznorodějších jevištních prostředků.

Cíle:

- iniciovat ve studentech snahu o širší pohled na svět
- seznámit je s různými formami textové předlohy
- naučit studenty pracovat s tématy
- podpořit individualitu studentů v tom smyslu, že i výběr tématu nesený konkrétní textovou materií je už tvůrčí čin
- kreativní a uvolněné využití výrazových prostředků, které studenti poznali v prvním pololetí
- základy práce s textem, jeho významy, akcenty, rytmem textu atd.
- první seznámení s hlasovou technikou, úzce navazuje na doplňující předměty (hlasová výchova, přednes atd.)
- uvědomování si svého působení v rámci celkového jevištního tvaru
- podpoření využití široké škály jevištních prostředků a technik
- schopnost nalézt cestu k charakteristice postavy – nejprve teoretické, vzápětí i praktické

<u>Pololetní zkouška a ročníková zkouška:</u>

První pololetí není zakončeno předváděcí zkouškou uceleného tvaru, ale otevřenou hodinou pro pedagogy.

Ve druhém pololetí pedagog vede práci k ucelenému tvaru jednotlivých dialogů, není primárním účelem vytvářet celkový tvar. Každé pololetí je zakončeno otevřenou předváděcí zkouškou za účasti zástupců pedagogického sboru.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - zvládá psychické a fyzické uvolnění - probouzí a používá fantazii a tvořivost - vyjadřuje se nejen slovem - přemýšlí, hledá, fixuje - pravdivě jevištně jedná - chápe myšlenku a sděluje ji	hry , sólové etudy beze slov já – mé tělo – prostor vyjádření jednoduchých pocitů společné etudy, (například předvádění známé činnosti a přebírání jí druhým žákem) na krátkém dialogu , vytvořit situaci a její pointu (etuda jádro dialogu) krátký dialog z beletrie; postavy by měly být žákovi blízké jak věkem, tak myšlením výchova k herecké etice (tato výchova je nedílnou součástí celého studia)

2. ročník

Druhý ročník , kromě toho, že dále prohlubuje znalosti a dovednosti získané v ročníku prvním, poprvé umožňuje žákům pracovat s dramatickým dialogem (myšleno s látkou primárně určenou pro divadelní tvar – komedii i tragédii).

Žáci jsou dále vedeni k **uvolněnosti tvorby a kreativitě**, pedagog se vyhýbá tomu, aby se student stal jen pasivním příjemcem pokynů – každý okamžik tvorby studenta, jeho bytí na jevišti nebo při teoretickém rozboru látky je opřeno o jeho aktivní tvůrčí zapojení – pedagog je iniciátorem, spouštěčem tvorby, snaží se o vytváření hybných impulzů. V žádném případě **nejde o mechanické napodobování** pedagogových finálních řešení (intonace, gesto).

Žáci jsou podrobněji seznámeni se způsobem **rozboru textu**, hledání motivací, daných okolností a témat, která mohou použít pro vytvoření plastické postavy.

Pedagog hledá způsoby (podle individuálních dispozic jednotlivých studentů), jak přivést adepty herectví ke schopnosti samostatně o svých rolích a jevištních řešeních přemýšlet a implantovat výsledky svých úvah do realizace postav a jejich jevištní existence.

Česká a světová klasická dramatická literatura umožňuje na charakterově jednoznačných, ale přitom vrstevnatých postavách umožnit studentům prozkoumat svou hlubší emotivní oblast a cvičit se v jejím přirozeném zapojování.

Komediální česká nebo světová klasická divadelní literatura je využita pro procvičování částečně stylizovaného komediálního herectví s možností zapojení technik pohybového divadla inspirovaného například komedií dell'arte.

Cíle:

- ukotvit ve studentech přirozenou snahu o širší pohled na svět
- naučit studenty vyhledávat v textové předloze témata, dané okolnosti, motivace postav a implementovat je do tvorby své postavy
- stále podporovat individualitu studentů v tom smyslu, aby se pokoušeli z vnějších impulzů (pedagog, dramatický text, reflexe okolního světa, znalosti historie) čerpat samostatně stavební fragmenty svého bytí na jevišti
- kreativní a uvolněné využití výrazových prostředků, které studenti poznali v prvním ročníku
- schopnost nalézt cestu k charakteristice postavy – nejprve teoretické, vzápětí i praktické
- praktické procvičení dvou rozdílných žánrů – klasického psychologického dramatu a klasické komedie

Pololetní zkouška a ročníková zkouška:

V prvním i druhém pololetí pedagog vede práci u jednotlivých dialogů, není primárním účelem vytvářet celkový tvar. Každé pololetí je zakončeno otevřenou předváděcí zkouškou za účasti zástupců pedagogického sboru.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - pracuje s porozuměním s textem, chápe ho a uvádí do života, dokáže provést jeho rozbor - hledá a posléze určuje vývoj situace a postavy, podtexty, témata, dané okolnosti - provokuje fantazii, přemýšlí, učí se „zkoušet“, nalézá různá řešení, učí se fixovat, samostatně pracovat - pracuje jak s gestem, tak se slovem	dialogy z českých a světových klasických dramat absurdní drama spolupráce s pedagogem jevištní řeči, popřípadě jevištního pohybu nebo tance

3. ročník

Pro první pololetí 3. ročníku je zvolena látka, která umožní studentům pod pedagogickým vedením jeden z nejhlubších ponorů do emocionální psychologie postav. Především hry A. P. Čechova a dramatizace děl F. M. Dostojevského vytvářejí ohromný prostor pro prozkoumání pravdivého vyjádření limitních životních situací. Toto pololetí by se mělo stát pro budoucí herce důležitým milníkem v jejich přípravě, protože by měli dostat šanci velmi razantně, zároveň ale uvolněně hledat hranice svých emocionálních možností a z této zkušenosti by potom měli čerpat v dalším profesionálním životě. Zjednodušeně řečeno, v tomto pololetí by si měli ověřit, čeho jsou v emocionální oblasti schopni, aby se v pozdější etapě svého profesního života neostýchali tyto své vnitřní schopnosti využít.

Pedagog studenty na náročný úkol uvolnění emocí cíleně připravuje cvičeními, znovu se vrací k některým principům z prvních ročníků, jakými jsou například uvolnění, nastolení principu (sofistikované) hry jakožto tvůrčího prostředku, nastolení základní premisy: VŠE CO UDĚLÁŠ, JE V POŘÁDKU, odbourání strachu z vystoupení před spolužáky – společné sebeobjevování, směřování k osvojení si kreativního sebevědomí- **HEREC JE TVŮRCE**.

Cíle:

- v prvním pololetí dosáhnout emocionální uvolněnosti, posléze i pravdivosti v exponovaných pasážích
- rytmicky pracovat s emocionální energií postavy, i přes ponor do psychologie postavy být stále schopen vnímat i vyšší celek a kontext své existence na jevišti (příběhový oblouk dialogu, partner, energie celku)
- dodat studentům sebejistotu i při zpracování nejvypjatějších emocionálních témat
- naučit studenty hledat motivující impulzy i u témat, která nejsou pravděpodobně přirozenou součástí jejich současných životů a přesto je nutné, aby je ztvárnili s odpovídající plasticitou a plností
- u shakespearovské látky podporovat důvěru v text, opět trvat na pečlivém rozboru situací, motivací, podtextů, témat – a teprve z nich potom přecházet k budování charakterizace konkrétní postavy
- organicky pracovat s blankversem
- v obou oblastech dramatické literatury (ruská klasika, Shakespeare) dále podporovat samostatný přístup k rozboru textu, tvorbě postavy i jevištního řešení – **nerezignovat na invenční tvůrčí přístup studentů**

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - zvládnutý rozbor textu, motivací, daných okolností - schopnost soustředění na hluboký emocionální výkon - plastické emoce postavy - precizně zvládá pohybový aparát - přesně a plasticky mluví, zvládá práci s blankversem - zvládá souhru s partnerem - zvládnutí syntetického shakespearovského herectví - samostatně se připravuje	Ruské klasické drama (A. P. Čechov, F. M. Dostojevskij) psychologie postavy, hluboký emocionální ponor při zachování pravdivosti výrazu W. Shakespeare, komedie i tragédie práce s blankversem

<u>Pololetní zkouška a ročníková zkouška:</u>

V prvním i druhém pololetí pedagog vede práci u jednotlivých dialogů, není primárním účelem vytvářet celkový tvar. Každé pololetí je zakončeno otevřenou předváděcí zkouškou za účasti zástupců pedagogického sboru.

4. ročník

Po čtyřech letech studia by měl být student schopen zajistit pro sebe samostatně faktický, duchovní, fyzický background své role (historie postavy, její neprvoplánová povahová a fyzická, vizuální charakteristika) – a na tomto základě potom vytvořit uvěřitelnou postavu.

Dále by měl být student schopen rozklíčování situací, vnímání rozměru celé inscenace, napojení se na kreativní proud přípravy inscenace celého tvůrčího týmu – režisér, dramaturg, scénograf, kostýmní návrhář, hudebník, choreograf atd.…)

Ze studentů bychom měli vychovat takové umělecké osobnosti, které jsou schopny – pokud se jim nedostává podnětů nebo materiálu pro vytvoření role – mít tolik zdravého sebevědomí, aby toto po svých spolupracovnících požadovali.

Ve čtvrtém ročníku není výběr látky ničím omezen, směřuje ovšem poprvé k celkovému jevištnímu tvaru, kdy si studenti musí rozvrhnout síly v kontextu celé výsledné plochy, ne jen v rámci jednotlivého dialogu, jak tomu bylo doposud.

V ideálním případě alespoň v jednom pololetí studenti vyzkouší začlenit píseň do svého jevištního vystoupení, zcela v deklarované syntetičnosti celého studia, aby bylo učiněno zadost základnímu zadání **obsahu celého studia**, které se odráží i v samotném názvu **hudebně dramatického** oddělení.

První pololetí může sloužit jako příprava jednotlivých segmentů nebo prozkoumávání látky, která ve druhém pololetí bude zpracována do komplexního tvaru. Zcela legitimní je ale také zvolit explicitně nesouvisející látku, která slouží jako další vrstva technicko – emocionální přípravy studentů. Toto je zcela na posouzení pedagogů, kteří vědí, která z cest je pro aktuální nastavení hereckého ročníku výhodnější. Pokud je to možné a vybrané učivo k tomu vybízí, probíhá úzká spolupráce s předměty jevištního pohybu, jevištní mluvy a případně zpěvu.

Pro zpracování tvaru ve druhém pololetí, který je proveden v prostoru školního divadla, je důležité zohlednit fakt, že toto předvedení je jednak maturitní (každý ze studentů by tedy měl mít možnost dostatečně bohatě předvést své schopnosti) a zároveň se jedná o zkoušku veřejnou, kterou velmi často navštěvují profesionálové, u kterých existuje hypotetická možnost angažovat naše studenty do svých souborů nebo projektů. A protože primárním cílem výuky v oboru herectví je připravit studenty na úspěšné využití své profese v reálném životě, měla by být maturitní zkouška z herectví chápána i jako první komparace dovedností studentů s hodnocením praktiků v hereckém oboru.

Čtvrtý ročník slouží také k prvnímu praktickému seznámení s reálným jevištním prostorem (školní divadlo) , zákonitostmi přípravy inscenace (zatím pracovali na jednotlivých dialozích) , a základní jevištní technologií (světlo, zvuk).

Cíle:

- poprvé připravit studenty na zapojení se do celkového jevištního tvaru
- zopakovat a prakticky využít teoretické i praktické vědomosti nabyté v předchozích ročnících
- vyzkoušet si syntetické divadlo – propojení pohybu/tance, činoherního herectví a zpěvu
- seznámení s technologiemi reálného jevištního prostoru a začít připravovat studenty k tomu, aby postupně zvládli absorbovat tyto jevištní technologie jako další výrazový prostředek

– v maximální míře studenty směřovat k samostatnému, komplexnímu uvažování, tentokrát už nejen nad rolí, ale i nad celkovým jevištním tvarem, kterého se stávají součástí

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - samostatně tvoří charakterizaci postavy v kontextu vyššího jevištního celku - přesně a plasticky zvládá verbální projev organicky propojený s emocionálními projevy postavy - je schopen zpracovat různé žánry i styly, včetně syntézy činohry, pohybu a zpěvu	náročnější úkoly, které nemusí vždy být v souladu s hereckým naturelem žáka (protiúkol) a slouží k rozšíření charakterizačních schopností jakýkoliv textový materiál, který v závěrečné maturitní zkoušce umožní všem na dostatečné ploše předvést své prozatím dosažené schopnosti v průběhu ročníku dojde k zařazení hudebního čísla v kontextu dramatické situace

<u>Pololetní zkouška:</u>

Otevřená hodina za přítomnosti zástupců pedagogického sboru, její náplň není povinná. Buď slouží jako příprava pro ucelený tvar maturitní zkoušky ve druhém pololetí nebo se skládá z dílčího studijního materiálu.

<u>Maturitní zkouška</u>

Otevřená zkouška, přítomna maturitní komise, komplexní jevištní tvar připravený tak, aby každý student získal dostatečný prostor pro předvedení co nejucelenější škály svých dovedností.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Jevištní praxe

Celkový počet hodin: 28

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	14	14	28

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor – jevištní praxe (dále jen „jevištní praxe“) je stěžejním a základním předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a tvoří spolu s ostatními předměty odborné přípravy, zejména s předcházející hereckou výchovou, základ hereckého vzdělání. Učivo je zaměřeno prakticky k rozvíjení divadelně inscenačního myšlení a interpretačních dovedností nezbytných pro hereckou profesi, a to jak po stránce technické, tak po stránce rozvíjení představivosti a emocionálních způsobilosti. Žáci v jevištní praxi studují a ztvárňují role ve školních divadelních inscenacích, jsou vedeni ke správným pracovním návykům, zásadám profesní etiky a seznamují se prakticky s dramatickou literaturou a soudobými trendy v oblasti herectví. Práce probíhá ve školním divadle. V rámci tohoto předmětu žáci absolvují povinné pensum umělecké praxe.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- byli připraveni vytvořit hereckou postavu v rámci zadané inscenační koncepce
- tvořivě vnímali a odlišovali dramatické žánry a styly při tvorbě dramatické postavy
- ovládali základní pojmy a kategorie herecké práce a byli schopni reflexe a sebereflexe
- vnímali divadelní představení jako celek a dokázali být jeho součástí
- byli schopni řešit umělecké úkoly jako jedinečná a neopakovatelná osobnost
- byli schopni analyzovat zadaný text a významy textu a sdělovat je v umělecky působivé interpretaci
- respektovali autoritu režiséra a dalších členů realizačního týmu

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do dvou závěrečných ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Spočívá v nastudování rolí ve třech až čtyřech inscenacích v průběhu dvou ročníků, přičemž jedna z nich se stane (dle žákova výběru po konzultaci se svými pedagogy) absolventským výkonem. Dramaturgie je tvořena tak, aby zahrnula různé žánry. Vše, co žák získal, co se naučil a čím se obohatil během studia, prokazuje a dále rozvíjí v jevištní praxi při týmové tvorbě a práci na

představení a osvojuje si návyky potřebné pro provoz profesionálního divadla. Chápe a dodržuje divadelní řád. Prokazuje svou etickou a morální vyspělost tvořivě a odpovědně přistupovat jak ke zkouškám na inscenacích, tak i k jednotlivým reprízám a udržovat je v maximální kvalitě.

V divadle by měli studenti zejména zhodnotit výsledky předešlého studia; především prokázat schopnost vytvořit postavy, které řeší dramatickou situaci bohatým hereckým jednáním v konkrétních daných okolnostech – a to v podmínkách školního divadla, které simuluje v mnoha směrech podmínky divadla profesionálního. Při práci na jednotlivých inscenacích (na rozdíl od zkušenosti s prací na úryvcích v minulých ročnících) mohou nyní studenti vytvořit postavy celistvé, čitelné ve svém vývoji, a to v rámci inscenace vytvořené zkušeným profesionálním režisérem, v řadě repríz a před divákem.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Klíčové kompetence žáka vedou k tomu, aby dokázal získané dovednosti flexibilně využít v reálném životě, především potom na trhu práce. Výuka není vedena jednooborově, ale je vnímána jako herecká syntéza, která žáka vybaví schopností přizpůsobivě reagovat na poptávku trhu. Současně je ale stále přítomna snaha o rovnováhu mezi praktickou účelovostí a uměleckou hodnotou, popřípadě etikou.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí, byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy.

Pedagogové vedou žáky k tomu, aby také přijímali a ve svém profesním i osobním životě v tomto směru prosazovali a hájili principy demokracie, aby za své přijali praktické naplňování ekologického, dlouhodobě udržitelného způsobu fungování naší společnosti a aby studenti zcela zásadně negativně vnímali a byli schopni identifikovat projevy rasismu, šovinismu, antisemitismu i jakékoliv formy xenofobie nebo diskriminace menšin, ať už národnostních, náboženských nebo sexuálních.

Mezipředmětové vztahy jsou v tomto předmětu nezbytností – ať už se jedná o přímé technické návaznosti na hereckou výchovu, na kterou jevištní praxe navazuje, nebo předměty, které žákům přinášejí rozšíření inspiračních okruhů tak, aby do své tvorby byli schopni zapojit vědomosti z historie, umění i předmětů zkoumajících mentalitu člověka jako jsou např. psychologie nebo sociologie.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. a 6. ročníku po 14 hodinách týdně. Má povahu praktické divadelní práce, tj. zkoušek a představení. Žák plní v rámci tohoto předmětu povinné pensum umělecké praxe, které spočívá v hlavních zkouškách před představením a vlastních představeních. Učitel (režisér) vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby žák byl schopen nejen zvládat a pochopit herecké postupy, ale samostatně je rozvíjet a umět je používat nejen jako jedinečná individualita, ale i jako součást hereckého kolektivu. Je vítáno, když se žáci budou podílet na představení nejen jako herci, ale i jako režiséři, choreografové, skladatelé, autoři textu. Pokud se ve složení ročníku takoví žáci najdou, je třeba jejich schopnosti a aktivity všemožně podporovat (projektové vyučování).

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele (režiséra) a se svými spolužáky jako partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod

pravidelnou kontrolou pedagoga jejích výsledků v hodinách. Z výuky tohoto předmětu lze proto uvolnit pouze ve velmi omezeném rozsahu a to po schválení Vedoucí oddělení, třídního učitele a pedagoga hlavního oboru.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení se v 5. ročníku vzdělávání uskutečňuje po vykonání **komisionální zkoušky**, jejímž obsahem je divadelní představení. Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se zejména **kreativita**, **přesvědčivost** a **individuální vklad** při ztvárnění role. Dále se hodnotí **úroveň** a **propojenost** mluvního, zpěvního a pohybového projevu a **souhra** s partnerem. Hodnotí se též **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí pro hereckou práci, míra osvojení správných **pracovních návyků** a zásad **profesní etiky.** Posuzuje se, jak žák ztvárnil dramatickou postavu v inscenaci podle pokynů režiséra a jak zvládá práci výkonného umělce v podmínkách divadelního provozu školního divadla.

Žáci jsou hodnoceni také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují žáky na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin (divadelní zkoušky). Poskytují jim tak rychlou informaci o tom, co zvládají v souladu s požadavky osnov, kde naopak mají zvýšit své úsilí, na co se mají zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění. Žák je učitelem prokazatelně **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** studijních výsledků v průběhu školního roku.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – ztvárňuje dramatickou postavu v inscenaci podle pokynů režiséra – vytváří hereckou postavu v rámci zadané inscenační koncepce – zvládá koncentraci a psychickou a fyzickou zátěž – propojuje mluvní, pěvecké, pohybové a taneční dovednosti	Dvě až tři divadelní hry. Repertoár je stylově i žánrově rozmanitý (klasika, konverzační komedie, fraška, avantgardní divadlo či hra se zpěvem a tancem).

Pololetní zkouška a ročníková zkouška:

Zkouška probíhá během premiéry, resp. reprízy představení ve školním divadle; jejím obsahem je výkon žáka v divadelní roli.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – ztvárňuje dramatickou postavu v inscenaci podle pokynů režiséra	Jedna divadelní hra.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
– vytváří hereckou postavu v rámci zadané inscenační koncepce – zvládá koncentraci a psychickou a fyzickou zátěž – propojuje mluvní, pěvecké, pohybové a taneční dovednosti	

Absolventská zkouška:

Absolventským výkonem je ztvárnění role v jednom z představení, které žák nastudoval během 5. a 6. ročníku. Zkušební komise je přítomna premiéře nebo repríze představení ve školním divadle.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Jevištní mluva

Celkový počet hodin: 8

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	-	-	8

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Jevištní mluva je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a tvoří spolu s ostatními předměty odborné přípravy základ vzdělanosti herce. Předmět učí mluvní technice a rozvíjí mluvní dovednosti nezbytné pro hereckou profesi. Žáci se učí používat hlas jako jedinečný, neopakovatelný, osobní herecký nástroj u vědomí toho, že hlas je řeč, pohyb, aktivita směřovaná do prostoru – jednak k hereckému partnerovi, ale především k divákovi. Předmět vede také k rozvíjení schopnosti jednat a chovat se v souladu s principy hlasové hygieny.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- ovládali mluvní techniku
- byli schopni analyzovat zadaný text

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do čtyř ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Učivem jsou technická cvičení dechová, rezonanční a artikulační a má také svou teoretickou složku. Postupně pod vedením učitele žák vytváří hlasovou rozcvičku od nejjednodušších cvičení k náročné samostatné rozcvičce použitelné v herecké praxi. Seznamuje se s výslovnostní normou a se správnou spisovnou češtinou, ale také s odchylkami (obecná čeština, nářečí, různé charakteristiky řeči směrem k charakterům dramatických postav).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu jevištní mluva k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy,

zejména k herecké výchově a jevištní praxi, kde žák dovednosti získané v přemetu jevištní mluva propojuje s hereckou tvorbou.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku po dvou hodinách týdně ve skupinách dvou až čtyř žáků. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce, zejména metody aktivizující. Výklad představuje jen menší část výuky, důraz je kladen na intenzivní procvičování mluvní techniky. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby žák byl schopen nejen zvládat svůj hlas, ale samostatně jej umět používat nejen jako jedinečná individualita, ale i jako součást hereckého kolektivu.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu a uskutečňuje se v 1., 2. a 3. ročníku po vykonání **komisionální zkoušky**. Posuzuje se kreativita, dosažená úroveň zvládnutí techniky mluvního projevu dle požadavků osnov, schopnost přesné artikulace, čistota dikce, znalost textu, představivost a fantazie a osobnostní vklad. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí pro hereckou práci, tj. míra osvojení si správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících.

Výuka předmětu jevištní mluva velmi úzce souvisí s výukou předmětu herecká výchova. Jde o výuku ke zvládnutí hlasového orgánu, artikulačních dovedností, vědomé práci s hlasem při náročných hereckých a pohybových akcích. Výsledkem je správné používání hlasu v rezonanci, dechové techniky, docílení používání rejstříků, přesné artikulace. Nezbytně nutná je znalost (a používání) výslovnostní normy českého jazyka. Metodika a výukové texty vycházejí z učebnic Hany Makovičkové a Jarmily Hůrkové: Základy jevištní mluvy I a Základy jevištní mluvy II.

1. ročník

Výuka předmětu Jevištní mluva zastihuje žáky v době psychické i fyzické nezralosti. V tomto věku kolem 15 let dochází k proměně hlasového aparátu tzv. hlasové mutaci. Nejen u chlapců, ale i u dívek se obvykle projevuje velmi nápadnou hlasovou proměnou. Proto je třeba ke každému žáku přistupovat individuálně, citlivě a jistou dávkou trpělivosti.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - vysvětlí význam hlasu a mluvy pro herce, vysvětlí základní pojmy - je svalově uvolněn, soustředěn a vědomě pracuje s dechem, hlas má posazen v přirozené střední poloze	**Úvod do předmětu** Význam hlasu a mluvy pro herce, řeč jako pracovní nástroj, její funkce, rozdíl mezi ortoepií a ortofonií. Základní pojmy - slovní jednání, podstata

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
- používá mluvenou podobu jazyka, aplikuje základy spisovné výslovnost - popíše dechové ústrojí a práci s dechem - čte úryvky textů - popíše artikulační ústrojí a vysvětlí související pojmy: nadhrtanové dutiny, správné tvoření jednotlivých hlásek, pojem tzv. českého samohláskového trojúhelníku, dělení souhlásek podle způsobu a místa artikulace, podle účasti hlasu (párové a nepárové souhlásky)	komunikace, rozdíl mezi vnější a vnitřní technikou řeči (K. Heger: Z hercova zápisníku) **Četba úryvku** pro poznání dispozic jednotlivých žáků **Dechové ústrojí** Typy dýchání, dechová ekonomie, cvičení vědomého vedení dechu, nácvik smíšeného (profesionálního) dýchání, práce s přídechy, aktivizace bránice pro tvoření tzv. dechové opory (postupné zvládání dechové rozcvičky). **Práce s hlasem**: Fyziologický proces fonace, hlasové začátky-rozdíly Nácvik měkkého hlasového začátku fonace a rozeznívání masky Vytvoření individuální rozcvičky na rozeznívání masky, propojování znělostních cvičení s pohybem a jednoduchými hereckými akcemi Nácvik *messa di voce*, vědomé používání přídechů v daném vhodném textu. Macourek **Artikulační ústrojí**, nadhrtanové dutiny, správné tvoření jednotlivých hlásek, pojem tzv. českého samohláskového trojúhelníku, dělení souhlásek podle způsobu a místa artikulace, podle účasti hlasu (párové a nepárové souhlásky) **Cvičení jednotlivých samohlásek** Odchylky od spisovné výslovnosti a jejich rozhodující vliv na význam slova Cvičení s převládajícími jednotlivými souhláskami Procvičování kratších jednodušších textů, případně textů z hodin herectví

<u>Ročníková zkouška:</u>

Ukázka probraného učiva

2. ročník

Výuka předmětu jevištní mluva ve 2. ročníku těsně navazuje na práci 1. ročníku. Většina žáků až nyní chápe určité svalové návyky, které souvisejí s rozvojem lidské psychiky a je schopna provádět je kvalitněji a osvojit si je. Proto je kladen důraz na individuální práci s každým žákem, aby své poznatky utvrzoval a rozvíjel.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - ovládá techniku vědomého vedení dechu a jeho zautomatizování - má plně posazený hlas, tzn. správné uspořádání rezonančních poměrů v individuální střední poloze - ovládá znělý hlas ve všech hlasových polohách, v rytmických i dynamických proměnách - ovládá výslovnostní normu, zásady a pravidla pečlivé výslovnosti, ortoepie - člení kratší texty na logické úseky - vysvětlí odborné pojmy z probraného učiva	**Dechová rozcvička**, cvičení na rozeznívání masky a cvičení v artikulaci (začátek každé vyučovací hodiny) **Kombinace** dechových cvičení s pohybem a jednoduchými hereckými akcemi podle dispozic žáků **(Hlasové) rejstříky**, cvičení pomocí speciálních říkadel hlasových poloh **Propojování poloh bez tzv. hlasového zlomu** (nejdůležitější a nejobtížnější fáze nejdůležitější) Dosažení bezchybného vyslovování jednotlivých souhlásek a samohlásek volíme pomocí jednoduchých cvičení a vybraných říkadel, později texty Jana Wericha Chlap, děd, vnuk, pes a hrob. **Výslovnostní norma**, pravidla výslovnosti tzv. rázu, párovými souhláskami, znělostní asimilací. Procvičování dle učebnice Hany Makovičkové a Jiřiny Hůrkové - Základy jevištní mluvy 2. **Základy zvukové stránky souvislé řeči** a aplikace těchto poznatků na vybraných textech. Opakované připomínání zásad techniky „profesionální mluvy“ – vědomě ovládaný dech, znělé posazení hlasu a přesná artikulace. Opatrné a šetrné zacházení s hlasovou silou Průběžná práce na textech probíraných v herecké výchově

<u>Ročníková zkouška:</u>

Ukázka probraného učiva

3. ročník

Jevištní mluvu stále více pojímáme ne izolovaně, ale jako komplexní součást celkového jednání a chování jednotlivce. Mluvní výkon vzniká koordinovanou činností tří základních složek mluvního ústrojí – dechového, hlasového a artikulačního a je součástí hereckého projevu jako celku.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - vysvětlí rozdíl mezi vnější a vnitřní technikou řeči a další odborné pojmy z probíraného učiva - ovládá a správně používá frázování, větný důraz, slovní přízvuk, modulaci, mluvní tempo - ovládá dechovou práci a znělý hlas - používá hlasové polohy při komplikovanějších hereckých okolnostech i po technické stránce	**Pravidelná a přiměřeně náročná rozcvička.** Zahajuje každou hodinu. Zahrnující dechová, znělostní a artikulační a polohová cvičení. **Jazykolamy a cvičení komplikované tělesnými cviky nebo tanečními prvky**. Rozvíjení hlasu co do síly, barvy a schopnosti bohatých modulací melodických, dynamických a rytmických. Další technická cvičení prováděná s hereckou fantazií a v přiměřených nebo i extremních emocích. **Větný důraz, znělostní asimilaci, zdvojené souhlásky, ráz** atd. (Základy jevištní mluvy- J. Hůrková, H. Makovičková)

<u>Ročníková zkouška:</u>

Ukázka probraného učiva

4. ročník

Ve 4. ročníku sledujeme především práci na textech pro hereckou výuku: v technické artikulační a hlasové přípravě na hodiny herectví (četba a výklad textu, je kladen důraz na větné přízvuky, je nutné udržovat plnou znělost hlasu bez napětí, artikulovat, modulovat, technicky správně a pravdivě jednat. Podle stylu hereckého úkolu umět správně najít stylizaci jevištní mluvy (dialekt, slang, charakteristika postavy, hlasem i způsobem mluvy). Je nutné pracovat na cvičných textech směřujících k úkolu herecké výuky.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - samostatně si vybírá pro sebe nejvhodnějších technická cvičení a pod vedením se rozcvičuje - ovládá a správně používá veškerou techniku jevištní mluvy, propojuje ji s hereckou tvorbou, charakterizuje hlasem i způsobem mluvy postavu	Technická cvičení prováděna v kombinaci s hereckou etudou Zaměření získaných mluvních dovednosti k hereckému úkolu Stylizace jevištní mluvy, dialekt, slang, charakteristika postavy, hlasem i způsobem mluvy **Propojování** získaných dovedností a poznatků

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
	s hereckou prací Mediální trénink Další rozměr výuky může dle individuálních možností žáků směřovat též k výcviku dovedností moderátorství a podobných disciplín.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Zpěv

Celkový počet hodin: 8

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	-	-	8

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Zpěv je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět rozvíjí pěvecké dovednosti nezbytné pro hereckou profesi, pracovní návyky, zásady profesní etiky, seznamuje prakticky s pěveckou literaturou a soudobými trendy.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- pracovali s hlasem podle zásad správné pěvecké techniky
- prokazovali technickou vyspělost odpovídající potřebám oboru
- interpretovali skladbu v rámci daného stylu a žánru
- spolupracovali s korepetitorem, dirigentem, sbormistrem, režisérem apod.
- propojovali pěvecký výkon s hereckými, pohybovými a tanečními dovednostmi
- ovládali sólový zpěv a zpěv na mikrofon
- dodržovali hlasovou hygienu
- měli odolný hlas, schopný překonávat zdravotní i psychické indispozice

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do čtyř ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. V průběhu studia žák nastuduje řadu technických etud a vokalíz, seznámí se s písněmi četných hudebních stylů. Od písní lidových přes písně filmové, populární, swingové, rockové, folkové, bluesové, šanson, spirituál až k písním muzikálovým. Technická i přednesová literatura je vybírána a přizpůsobována hlasovým možnostem žáka.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a

sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k interpretaci. Dále je návaznost na umělecko-pedagogické předměty a k předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku po dvou hodinách týdně. Výuka je individuální a zaměřena k získání pěveckých dovedností. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede, (zazpívá) technicky problematický úsek písně, vede ho k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze atd. Nechybí ale také slovní popis (vysvětlení) interpretace, způsobu řešení technického problému. Zároveň žáka vede k tomu, aby sám vytvářel svoji interpretaci, zejména v případě přednesového repertoáru. Vede jej tak, aby podíl samostatné tvořivosti žáka se v průběhu studia zvyšoval. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí, zařadí do souvislostí dobových, vysvětlí formu písně apod. Žák je také veden k správnému vystupování na divadle a koncertním pódiu.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu a uskutečňuje se v 1., 2. a 3. ročníku po vykonání **komisionální zkoušky**. U technických cvičení a etud se hodnotí zejména technická pěvecká dovednost (hlasová vyrovnanost, rozsah, artikulace apod.), u přednesových písní stylovost, interpretace, rytmická a intonační čistota, dále propojenost zpěvního a pohybového projevu. Žák přednese připravený repertoár zpaměti. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí, tj. míra osvojení si správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících.

1. ročník

V prvním ročníku neklasického - hereckého zpěvu je žák výkladem seznámen se základy všech dechových i hlasových funkcí. Žák je veden ke zvládnutí všech technických principů správného tvoření hlasu po všech stránkách (posazení hlasu do rezonance, výcvik dechové techniky). Učí se pěveckým návykům např. správnému pěveckému postoji, artikulaci. Dbá se na intonační čistotu.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák	**Solfeggie** J, Tomášková 30 snadných vokalíz N. Vaccai Metodo pratico

- ovládá pěvecký postoj - má svalové návyky při zvládnutí dechové techniky má posazený tón v předních hlavových rezonančních prostorách rozeznívání hlavových a hrudních rezonančních prostor - ovládá méně náročná hlasová cvičení, solfeggie - ovládá základy artikulace, tvoření dynamiky tónu, pracuje se slovem - zpívá lidové a populární písně	**Lidové písně** – výběr ze zpěvníků Já písnička 1, 2, 3, 4 K. Plicka, J. Malát, J. Sládek Náš poklad 1, 2 K Weiss Český jih a Šumava v písni J. Jindřich Chodské písně V. Trojan České a slovenské lidové písně J. Gelnar Národní zpěvník J. Seidel Národ v písni **Populární písně** – výběr J. Suchý, J Šlitr, P. Skoumal, J. Brabec, J. Bažant, J. Malásek **Studijní pensum v průběhu školního roku**: solfeggie cca 3 – 5 lidové písně cca 6 – 8 populární písně cca 2 - 4

<u>Ročníková zkouška:</u>

2 hlasová cvičení

1 solfeggio
2 lidové písně odlišného charakteru

2. ročník

Ve druhém ročníku pokračuje žák ve zdokonalování dechové a hlasové techniky, prohlubuje si hudební cítění a vnímání. Korepetice sleduje rozvíjení základní muzikality žáka.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák ovládá podepření tónu ve střední poloze, - rozšíří hlasový rozsah nahoru i dolů při správném mixování rezonancí zdokonalí dechovou techniku, vyrovnávání rejstříků, vázání vokálů a konsonantů - zpívá lehčí Solfeggie - zvládá začátky ohebnosti hlasu, frázování pěstuje paměť, smysl pro rytmus a intonaci - zpívá lehčí filmové, pohádkové a populární písně	**Solfeggie** výběr J. Tomášková 30 snadných vokalíz N. Vaccai Metodo Pratico B.Lütgen 20 denních cvičení M. Suttnarová Vybrané solfeggie **Filmové a pohádkové písně** - výběr K. Svoboda, Z. Uhlíř, V. Zahradník **Populární písně (výběr**) J. Ježek, J. Suchý, J. Šlitr, P. Hapka,. Bernstein, G. MacDermot, J. Brel **Jazzové etudy** výběr J. Rimon- Cvičení pro zpěváky moderní a taneční hudby, K. Štolba – jazzové etudy

	Studijní pensum v průběhu školního roku: Solfeggie, jazzové etudy cca 4- 6 Filmové, pohádkové, populární písně cca 6 -8

Pololetní zkouška:

1 delší vokalíza nebo lehčí jazzová etuda, 1 lehčí populární píseň

Ročníková zkouška:

2 populární písně rozdílného charakteru s akcentem na výraz a typ žáka

3. ročník

Žák je veden k upevňování a rozšiřování technických znalostí, práci na výrazu a k samostatnější interpretační činnosti.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - upevní dechovou a pěveckou techniku, - rozšíří hlasový rozsah v plném vyrovnaném znění - ovládá obtížnější hlasová cvičení - zpívá náročnější solfeggia - zdokonalí artikulaci, tvorbu dynamiky tónu, práci s textem, vytváření technické zběhlosti a pružnosti - rozvíjí a prohlubuje svoji hudebnost - ovládá náročnější populární a muzikálové písně	**Solfeggie** výběr: B. Lütgen 20 denních cvičení H. Panofka Abeceda zpěvu A. Minoja Vybrané solfeggie J. C. Marchesi Vokalise 20, op. 1 J. Rimon- Cvičení pro zpěváky moderní a taneční hudby, K. Štolba – jazzové etudy **Populární písně, šanson, muzikálové árie** výběr: J. Ježek, J. Suchý, J. Šlitr, J. F. Fišer, J. Brabec, J. Bažant, P. Hapka, Radůza, I. Hlas, J. Wykrent, K. Svoboda,. Soukup, J. Ledecký, M. David, G. Gershwin, L. Bernstein, F. Loewe,. L. Weber **Studijní pensum v průběhu školního** solfeggie, jazzové etudy cca 4 - 6 populární písně cca 4 – 8 muzikálové písně cca 2 - 3

Pololetní zkouška:

1 klasická nebo jazzová etuda

1 populární píseň, šanson nebo muzikálová árie

Ročníková zkouška:

2 populární písně rozdílného charakteru, nebo 1 populární píseň a jedna lehčí píseň muzikálová

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

4. ročník zpěv

Dotvoření hlasu v celém rozsahu, dle dispozic žáka.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - zvládá po technické i interpretační stránce studovaný repertoár - zdokonalí technickou pohotovost - interpretuje písně s hudebností a výrazem a vyjadřuje obsah zpívaného textu - zpívá náročnější populární písně, šanson, muzikálové árie	**Populární a muzikálové písně** , **šansony:** výběr J. Ježek, J. Suchý, J. Šlitr, P. Hapka, . Hlas, Radůza,J. Malásek, V. Hála, J. Bažant, K. Svoboda, O. Soukup, J. Ledecký, M. David, G. Gershwin, L. Bernstein, G. MacDermot, C. M. Schönberg, A. Boublil, A. L. Weber, B. Mervill **Studijní pensum v průběhu školního** populární písně, šanson, muzikálové písně cca 6 + 8

Pololetní zkouška:

1 náročnější populární píseň, šanson nebo muzikálová árie

Maturitní zkouška

2 populární písně, šanson nebo muzikálová árie

2 populární, nebo muzikálové písně

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Herectví v angličtině

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	1	-	-	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Herectví v anglickém jazyce je důležitým předmětem pro odbornou využitelnost žáka a slouží – v návaznosti na další předměty odborné přípravy (*zejména hereckou výchovu, anglický jazyk a dějiny divadla*) – k rozšíření hereckého vzdělání. Učivo je prakticky zaměřeno k rozvíjení tvůrčího myšlení a interpretačních dovedností nezbytných pro hereckou profesi v cizím jazyce, a to jak po stránce technické, tak po stránce rozvíjení představivosti a emocionální způsobilosti. Žáci jsou vedeni ke správným pracovním návykům, zásadám profesní etiky a seznamují se prakticky s hereckou činností v cizím jazyce. Jedná se o rozšíření výuky se specializovaným zaměřením pro studium herectví.

Žáci se seznamují nejdříve se základními herecko-režijním výrazy, zbavují se ostychu používat cizí jazyk při tvorbě a vyjadřování se v profesní situaci a postupně získávají schopnosti a sebevědomí, které jim umožní ztvárnit roli v cizojazyčných divadelních či televizních inscenacích či filmových produkcích. Nabyté schopnosti jim také umožní pokračovat ve studiu specializovaného herectví mimo území České republiky, zúčastnit se mezinárodních konkurzů a soutěží a ucházet se o hereckou práci v zahraničí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni **v cizím jazyce**:

- porozumět režijním pokynům
- ovládat základní pojmy herecké práce
- vyjadřovat a pohybovat se v profesní situaci
- zvládnout vnitřní i vnější herecké techniky
- vytvořit hereckou postavu
- analyzovat zadaný text a sdělovat ho v umělecky působivé interpretaci.
- pracovat samostatně i v kolektivu;
- osvojit si principy konstruktivní kritiky, reflexe a sebereflexe

V neposlední řadě se žáci obeznámí se základními profesními postupy ve svém oboru a budou se orientovat v pracovních principech (*hierarchie*) jednotlivých angloamerických oblastí.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků, přičemž náročnost učiva a jeho vrstevnatost plynule narůstá v každém pololetí výuky. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. V průběhu vzdělávání žák vytváří v anglickém jazyce nejprve jednoduchá herecká cvičení a etudy (*sociální uvolnění v cizím jazyce, práce v prostoru, práce s rekvizitou, souhra s partnerem*), pokračuje složitějšími cvičeními a improvizacemi s komplexnější jazykovou zásobou (*mluvený projev, charakterizace, psychologie postavy*) a nakonec zpracovává menší herecké útvary v rámci souvislých výstupů tak, aby byl připraven na hereckou praxi v anglickém jazyce.

Důležitým aspektem tohoto předmětu je odbourání bariéry mezi **pasivní a teoretickou znalostí** angličtiny a jejím **aktivním a praktickým využitím** v oboru. Při hereckém projevu je žák nucen využívat veškerých vyjadřovacích prostředků – kromě intelektuálního aspektu tedy také rovinu emocionální, pohybovou atd. a zde často dochází k zablokování vyjadřování při používání jiného jazyka než mateřského.

Vedle běžných maturitních témat týkajících se divadelní a herecké činnosti budou žáci obohaceni o konkrétní a **vysoce specializovanou slovní zásobu** v profesi, kterýou si vybrali jako své životní povolání.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Klíčové kompetence vedou žáka k tomu, aby dokázal získané dovednosti flexibilně využít v reálném životě, především potom na trhu práce. Možnost plynulého hereckého projevu v anglickém jazyce pracovní příležitosti herce zmnohonásobí. Výuka není vedena jednooborově, ale je vnímána jako herecká syntéza, která žáka vybaví schopností přizpůsobivě reagovat na poptávku trhu. Současně je ale stále přítomna snaha o rovnováhu mezi praktickou účelovostí a uměleckou hodnotou, popřípadě etikou.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí, byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby také přijímali a ve svém profesním i osobním životě v tomto směru prosazovali a hájili principy demokracie, aby za své přijali praktické naplňování ekologického, dlouhodobě udržitelného způsobu fungování naší společnosti a aby studenti zcela zásadně negativně vnímali a aby byli schopni identifikovat projevy rasismu, šovinismu, antisemitismu i jakékoliv formy xenofobie nebo diskriminace menšin, ať už národnostních, náboženských nebo sexuálních.

Mezipředmětové vztahy jsou v tomto předmětu nezbytností – ať už se jedná o přímou výukovou nebo technickou návaznost na hereckou výchovu, anglický jazyk či dějiny divadla, se kterými **Herectví v anglickém jazyce** úzce souvisí, nebo předměty, které žákům přinášejí rozšíření inspiračních okruhů tak, aby do své tvorby byli schopni zapojit vědomosti z historie, umění i předmětů zkoumajících mentalitu člověka jako jsou např. psychologie nebo sociologie.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 2. a 3. ročníku po jedné hodině týdně. Výklad představuje menší část výuky, důraz je kladen na intenzivní praktické procvičování hereckých postupů v cizím jazyce. Pedagog vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl žák schopen zvládat a

pochopit tyto postupy a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást hereckého kolektivu.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem pedagoga a se svými spolužáky jako partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou pedagoga jejích výsledků v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Při hodnocení je kladen důraz především na zvládnutí jednotlivých tématických okruhů, na schopnost žáků aplikovat poznatky v praxi a samostatně pracovat. Hodnotí se rovněž soustředěnost při výuce a schopnost kritického samostatného uvažování a myšlení. V neposlední řadě je posuzována také schopnost žáků formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat a porozumět neznámému textu v cizím jazyce.

Do hodnocení za klasifikační období se zahrnuje i celkový přístup žáka k předmětu, jeho aktivní zapojení do výuky a plnění studijních povinností; dále pak **kreativita** a **individuální vklad**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – rozumí základním režijním pokynům v angličtině – je schopen samostatné jednoduché improvizace v angličtině – ovládá běžné pojmy a výrazivo herecké práce v angličtině – zvládne jednoduchý dialog či báseň v angličtině	**Improvizace**: hlavní tématické okruhy v návaznosti na výuku anglického jazyka *(Základní poznatky o anglicky mluvících zemích, Slavné osobnosti, Zdravý životní styl, Cestování atd.)* **Scény**: materiál – hlavní tématické okruhy v návaznosti na Dějiny divadla *(probíraný materiál: Divadlo alžbětinské doby a William Shakespeare)* a současnost.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – rozumí komplexním režijním pokynům v angličtině – je schopen složité improvizace v angličtině – osvojí si slovník vnitřní i vnější herecké techniky v angličtině – analyzuje zadaný text v angličtině – zvládne náročný dialog v angličtině	**Improvizace**: hlavní tématické okruhy v návaznosti na výuku anglického jazyka (*Sny a realita, Práce a povolání, Člověk a svět, Volný čas, atd.*) **Scény**: materiál – hlavní tématické okruhy v návaznosti na Dějiny divadla (*probíraný materiál: anglické divadlo v druhé polovině*

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
– se orientuje v pracovních postupech a principech (*hierarchie*) jednotlivých angloamerických oblastí	*19. století*) a současnost

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Interpretace

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	1	-	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretace je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět rozvíjí v návaznosti na zpěv interpretační dovednosti pro písně různých stylů, žánrů, rozšiřuje interpretační prostředky, rozvíjí muzikalitu a učí práci s mikrofonem. Zatímco ve zpěvu je kladen důraz na rozvoj pěvecké techniky, v interpretace je kladen důraz na výrazové ztvárnění písní či muzikálových árií a k zvládnutí specifik jednotlivých žánrů. Předmět vede také ke správným pracovním návykům, zásadám profesní etiky, seznamuje prakticky s písňovou literaturou a soudobými trendy.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- interpretovali písně v rámci daného stylu a žánru
- propojovali pěvecký výkon s hereckými dovednostmi
- spolupracovali s korepetitorem, dirigentem, sbormistrem, režisérem apod.
- ovládali zpěv na mikrofon
- dodržovali hlasovou hygienu
- měli odolný hlas, schopný překonávat zdravotní i psychické indispozice

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. V průběhu studia žák nastuduje řadu písní, četných hudebních stylů a žánrů - písně populární, swingové, rockové, folkové, bluesové, šanson, spirituál a písně muzikálové.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali

vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména ke zpěvu, ansámblovému zpěvu, herecké výchově, jevištní praxi. Dále je provázanost na předměty společného odborného základu i na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena k získání interpretačních dovedností tak, aby žák uměl píseň nejen zazpívat, ale též vyjadřovat její obsah, a aby zároveň interpretoval píseň správně z hlediska jejího žánru. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede (interpretuje), vede ho k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze, stylovému, žánrovému a interpretačnímu uchopení. Vede jej tak, aby se podíl samostatné tvořivosti a osobitosti v interpretaci zvyšoval. V dialogu mezi pedagogem a žákem se postupně zdokonaluje žákova pěvecká interpretace a hledá se pro něj nejvhodnější z mnoha způsobů, jak lze vybrané písně naplnit výrazem. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí, zařadí do souvislostí dobových, vysvětlí formu písně apod. Transpozice jsou součástí výuky. Žák je také veden k správnému vystupování na divadle a koncertním pódiu.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu a uskutečňuje se po vykonání **komisionální zkoušky**. V hodnocení nelze pominout úroveň pěvecké techniky (čistotu intonace, rytmus, přednes atd.), a pokud je z hlediska pěvecké techniky výkon nedostatečný, pak celkový výkon je hodnocen nedostatečně, nicméně hodnotí se především stylovost interpretace z hlediska žánru, propojenost zpěvního, pohybového a hereckého ztvárnění. Žák přednese připravený repertoár zpaměti. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí, tj. míra osvojení si správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

4. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**

Žák – interpretuje píseň s mikrofonem – interpretuje náročnější populární a muzikálové písně	**Populární a muzikálové písně** Výběr (demonstrativní příklady): J. Ježek, J. Suchý J. Šlitr , K. Kryl , J. Nohavica , P. Hapka, Z. Uhlíř, I. Hlas, Radůza, Z. Navarová,. Wykrent, V. Zahradník, K. Svoboda,D. Landa, M. Kavulič, E.Clapton,. Gershwin, L. Bernstein, G. MacDermot, C. M. Schönberg, A. L. Weber, B. Mervill **Písně hudebních skupin** výběr (demonstrativní příklady): Olympic, Sto zvířat, Mig 21, Kryštof, The Fugees, Qeen, The Beatles Repertoár v průběhu školního roku: Žák nastuduje cca 8 – 10 písní

Pololetní zkouška:

1 - 2 populární, nebo muzikálové písně

Maturitní zkouška

2 populární, nebo muzikálové písně

5. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák – interpretuje písně v rozličných hudebních žánrech – připravuje se na hudební představení v DNR – Interpretuje náročnější filmové, pohádkové, populární muzikálové písně a písně hudebních skupin – ovládá přidělený sólový i ansámblový part – interpretuje přidělenou roli v hudebním	**Filmové, pohádkové, populární a muzikálové písně** výběr (demonstrativní příklady) : J. Ježek, J. Suchý, J, Šlitr, P. Hapka, B. Ondráček Z. Borovec, J. Wykrent, V. Zahradník. Z. Navarová, Radůza, E. John, N. Jones, F. Sinatra, K. Svoboda. O. Soukup D.Landa, J. Ledecký, J. Kander, M. David, E. L. Weber, L. Bernstein, B. Bacharach, M. Hamlisch, E. John, E. Presley , C. M. Schoenberg, A. Boublil

představení	**Písně hudebních skupin** The Beatles, ABBA apod. Repertoár v průběhu školního roku: Písně filmové, pohádkové, populární, muzikálové, písně hudebních skupin Žák nastuduje cca 8 – 10 písní

Pololetní zkouška:

1 – 2 populární nebo muzikálové písně

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Jevištní pohyb

Celkový počet hodin: 8

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	1	1	2	-	-	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Jevištní pohyb je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět vede k umění jednat a pohybovat se v uměle vybudovaných podmínkách, citlivě vnímat a reagovat na své kolegy s vědomím vlastního těla a možností jeho využití. Vede také ke správným pracovním návykům a k osvojení zásad profesní etiky. Jevištní pohyb má zásadní postavení mezi pohybovými předměty. Jeho cílem je zaktivované, vnímavé tělo, připravené plnit pohybové požadavky v divadelních inscenacích.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby (si) žáci

- vybudovali návyky správného držení těla, správně používali jednotlivé svaly, nastavili správně svalový tonus tak, aby celek byl koordinovaný a plně funkční
- správně dýchali a používali bránice a vzájemně propojovali psychofyzické činnosti
- ovládali svůj pohybový aparát a využívali jej k přirozenému a kultivovanému pohybovému projevu v jevištním prostoru.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do čtyř ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. V průběhu studia se žák seznamuje s jednotlivými pohybovými technikami. Učitel volí takový způsob výuky, který nejlépe odpovídá úrovni žáků. Výuka probíhá od elementárních pohybových úkonů ke složitějším a jejich nezbytnou součástí je stálé opakování a procvičování. Výuka je podmíněna kolektivní prací a nelze ji provádět pouze individuálně. Osnovy stanovují pro každý ročník pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku,

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku po dvou hodinách týdně Výuka je zaměřena k získání pohybových dovedností, učitel vychází z individuálních dispozic a schopností každého žáka. Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. Učitel používá přesný návod, popřípadě vzor (metodickou řadou až k cíli) nebo vlastní vyjádření žáka (spontánní, kreativní a individuální řešení zadaného úkolu).

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele a se svými spolužáky jako partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Žáci jsou povinni nosit vhodnou obuv a úbor. V maximální možné míře je dbáno na jejich bezpečnost a vyučující vždy **před** nácvikem nového prvku nejprve žáky **poučí** o jeho **bezpečném** provádění.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu jevištní pohyb k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k herecké výchově a jevištní praxi. Vedle svého vlastního obsahu využívá zkušeností a propojuje dovednosti získané v ostatních pohybových předmětech. Je mostem mezi pohybovými předměty a herectvím.

Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení se v 1., 2., a 3. ročníku vzdělávání uskutečňuje po vykonání **komisionální zkoušky**. Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Posuzuje se zejména kreativita, schopnost vnitřního prožitku a osobnostního vkladu, dosažená úroveň koordinace a plasticity pohybového projevu, múzičnost, rytmické cítění, proměnlivost, schopnost pohybové artikulace, tělesná a prostorová představivost a fantazie, obratnost, kondice, píle a kvalita domácí přípravy. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí pro hereckou práci, tj. míra osvojení si správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - ovládá základy kultury a estetiky pohybového projevu a aplikuje je	Správné držení těla, uvolnění a napětí, znovuprobuzení smyslů, vnitřně hmatový pocit- vnímání sebe sama.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
- vnímá sebe sama - zvládá základní pohybové úkony - vnímá partnera a prostor - manipuluje s míčkem, dosahuje větší šikovnosti a celkové koordinace - vnímá rytmus, temporytmus, dynamiku pohybu	Vnímání těžiště těla a práce s ním, držení těla, chůze, kleky, padání vstávání, apod.Propojení pohybu a dechu.Zrcadlo. Gesto. Rituál. Já a partner, napětí mezi partnery, schopnost neverbálního kontaktu s partnerem. Příchody, odchody, já a prostor, skupinová cvičení v prostoru. Žonglování s jedním, se dvěma a s třemi míčky. /samostatně nebo s partnerem/ Členění pohybu, pohybová fráze, pauza, změny pohybové dynamiky a temporytmu, fyzické napětí a uvolnění, plasticita pohybu. Řešení pohybových úkolů z hodin herectví.

Ročníková zkouška:

Ukázka probraného učiva formou otevřené hodiny nebo formou drobných pohybových etud, popřípadě kombinace obou forem.

2. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - ovládá kulturu a estetiku pohybového projevu - proměňuje svůj pohybový projev v souvislosti se situací a žánrem - komunikuje s partnerem a bezpečně vnímá prostor a pohybuje se v něm - manipuluje s předměty, vypracuje tzv. „šikovnou ruku“. - zvládá pohyb s hudebním doprovodem. - improvizuje	Změny držení těla související se situací a žánrem /antika, tragedie, středověká mysteria, fraška, commedia dell´arte apod./ Znalost vlastních fyzických dispozic, snaha o změnu fyzických nedostatků, smysl pro detail, fyzické jednaní vycházející z charakteru a typu. Cvičení na vybudování prostorové paměti, představivosti a abstraktního myšlení. Smysl pro detail. Práce s předměty /míče, provazy, hole, tyče, talíře/. Prostorová představivost za pomocí rekvizit a nábytku. Takt, tempo, temporytmus, pohyb na hudbu, hudba jako podkres situace. Improvizace na nejrůznější zadání, částečně domluvená improvizace, podmínky pro přípravu a provedení improvizace. Řešení pohybových úkolů z hodin herectví.

Ročníková zkouška:

Ukázka probraného učiva formou otevřené hodiny nebo formou drobných pohybových etud, popřípadě kombinace obou forem.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - vyjadřuje prostřednictvím svého těla vnitřní život postavy, kterou ztělesňuje. - rozlišuje různé způsoby pohybu související s kostýmem a žánrem - ovládá konvence 19. a 20. století - vysvětlí i prakticky ovládá zásady němé grotesky gagu - ovládá základní principy klauniády - vytvoří krátký příběh obsahující konflikt a mající pointu - pracuje s maskou - používá vědomě mimické svaly	Vnitřní napětí a jeho tělesný výraz, impulsy a jejich využití v herecké akci, změna napětí (změna držení těla) související s vnitřním stavem postavy, důraz na konkrétní jednání. Pohyb v historickém kostýmu, používání rekvizit a součástí kostýmů jako je lorňon, klobouky, vějíře, kabelky apod., chůze na vysokém podpatku, pohyb na chůdách atd. Snaha o divadelní ztvárnění běžné situace kolem sebe, vtipná fabulace, rozvoj představivosti a fantazie, prostorová představivost. Gag – jeho fáze a načasování, temporytmus, zpožděná reakce apod. Snaha o vrcholně originální řešení situace, snaha o dětskou fantazii, snaha o fyzický projev odpovídající velkým botám, velkým kalhotám, výraznému líčení… (naivita, dětská představivost, fantazie, někdy až hrubost a škodolibost). Skeče mají příběh, konflikt, pointu, průběh (prostý děj a zápletka, herecká a divadelní fabulace). Vyjádření vnitřních stavů tělem. Odlišný pohyb - předimenzovaný pohyb - omezení malých pohybů - gesto je plastické, pružné, taneční - oddělená práce hlavy, trupu, ruky, prstů - ruka „jedná a mluví“ Uvolnění svalů, rozhýbání jednotlivých svalů, oddělené pohyby úst, očí, obočí, nosu, výraz

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
	obličeje a vnitřní pocit, různé mimické etudy. Řešení pohybových úkolů z hodin herectví

Ročníková zkouška:

Ukázka probraného učiva, drobné pohybové etudy.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - vytvoří společně se svými spolužáky rozsáhlejší pohybovou etudu. - v pohybových kreacích pracuje s pohybovými dovednostmi osvojenými v průběhu celého studia - samostatně pod vedením pedagoga vytvoří a vypracuje pohybovou studii na téma.	Výběr tématu, možností jednotlivých pohybových technik, specifičnosti pohybového vyjádření; výběr rekvizit, kostýmů, dekorací Hudba - práce s hudbou, hudba jako podkres Pravdivost pohybové stylizace, výstavba etudy, zápletky, konflikty, pointa příběhu, pohybová artikulace, estetická kvalita výrazu, divák jako partner. Výstavba a nácvik etudy Řešení pohybových úkolů z hodin herectví

Ročníková zkouška:

Ukázka probraného učiva, rozvinutější pohybové etudy.

Maturitní zkouška:

Ukázka probraného učiva, rozvinutější pohybové etudy.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Jevištní verš

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	1	-	-	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Jevištní verš je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a tvoří spolu s dalšími předměty odborné přípravy základ vzdělanosti herce. Předmět je praktickou přípravou na hereckou práci s veršem v dílech české i světové dramatické tvorby. Zvuková realizace jevištních veršů je něco zcela jiného než umělecký přednes. V obojím jde o vnitřní aktivitu a o umění jednat slovem, zapůsobit na posluchače a přesvědčit ho, ale zatímco umělecký přednes je ve své podstatě osobním dialogem mezi přednašečem a posluchačem, hlavním úkolem herce ve veršované (stejně jako v prozaické) hře je přetělesnit se v osobu hry, vytvořit živou postavu jednající pravdivě a přesvědčivě. Cílem výuky je připravit žáky prostřednictvím nejčastěji používaných typů jevištního verše a práce na monolozích a dialozích z vybraných divadelních her k ztvárňování veršovaných rolí.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Jsou jím poznatky o různých typech jevištního verše a jejich rozbor a praktická aplikace těchto poznatků. V praktických ukázkách jej učitel vede k samostatné práci na jevištním verši, vysvětluje technické problémy se stavbou a rytmem verše tak, aby žák byl schopen okamžitě rozeznat typ verše a dokázal se orientovat v jeho formě.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné

kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k herecké výchově, jevištní praxi, jevištní mluvě, uměleckému přednesu a k teorii verše.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 3. a 4. ročníku po jedné hodině týdně. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce, zejména metody aktivizující. Výklad představuje jen menší část výuky, důraz je kladen na intenzivní procvičování hereckých postupů při práci s jevištním veršem. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby žák byl schopen nejen zvládat a pochopit herecké postupy, ale samostatně je rozvíjet a umět je používat nejen jako jedinečná individualita, ale i jako součást hereckého kolektivu.

Těžiště výuky spočívá v práci v hodině, kde je žák veden k samostatné tvůrčí práci na textu prostřednictvím přípravných etud, postupných kroků a variant interpretace. Výběr autorů a dramatických předloh odpovídá záměrům výuky a individuálním potřebám jednotlivých žáků. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen nejen zvládat a pochopit zásady jevištního přednesu, ale samostatně je rozvíjet. Výuka předmětu velmi úzce souvisí s výukou předmětu herecká výchova a směřuje ke zvládnutí prozaického i veršovaného textu. Učitel žáka vede k samostatnému rozboru a práci s textem, klade důraz na správné chápání významů textu, klade důraz na slovo, ale také na vnitřní prožitek v souvislosti odlišností od dramatických postav.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu a uskutečňuje se po vykonání **komisionální zkoušky**. Celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí. Na konce popoletí probíhá ukázková hodina. Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Hodnotí se zejména kreativita, herecké ztvárnění, míra vnitřního prožitku, osobnostního vkladu, čistota dikce, představivost a fantazie, znalost textu. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí pro práci, znalost textu, kreativita, schopnost vnitřního prožitku a osobnostního vkladu, čistota dikce, představivost a fantazie.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – ovládá veršovaný text v dramatu po stránce teoretické i praktické, tj. aplikuje teoretické poznatky na vědomou tvořivou hereckou práci – aplikuje základy zvukové výstavby jednotlivých	Seznámení s celou divadelní hrou a práce na vybraném veršovaném monologu Aplikace teoretických znalostí o verši na vědomou tvořivou hereckou práci Výběr dramatického textu je veden individuálními potřebami a schopnostmi

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
typů veršů – popíše znaky výstavby českého jevištního verše, blankversu a alexandrínu – zná a aplikuje základní zvukovou výstavbu jednotlivých typů veršů, – ovládá výstavbu oněginské strofy, španělského a antického verše – interpretuje vybraný monolog z divadelních her psaných uvedenými typy veršů při zachování všech zásad jednání slovem – ovládá čistou dikci a přesnost sdělení	jednotlivých studentů J. K. Tyl, W. Shakespeare, J.W.Goethe, F. Schiller, G.E.Lessing, Jaroslav Vrchlický, J.B.Moliére ,J. Racin, P.Corneille. Strakonický dudák, Jan Hus, Sen noci svatojánské, Romeo a Julie, Hippodamie, Škola pro ženy, Tartuffe, Cid,Mína z Barnhelmu Aplikace teoretických znalostí o verši na vědomou tvořivou hereckou práci Výběr dramatického textu je veden individuálními potřebami a schopnostmi jednotlivých studentů A.S.Puškin, Lope de Vega, Calderón de la Barca, F.G.Lorca, Aischylos, Sofokles, Euripides,Seneca, Plautus Evžen Oněgin, Zahradníkův pes, Fuente Ovejuna, Dáma skřítek, Schovávaná na schodech, Oidipus, Oresteia, Médeia, Faidra *Výčet je pouze orientační možnost výběru dramat je velice široká.*

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – pracuje s jevištním veršem v dialogu a větším dramatickém celku – chápe a cítí zvláštnosti každého veršového útvaru, nachází jeho rytmus a způsob odpovídajícího slovního jednání tak, aby bylo možno výrazně a do nejmenších podrobností rozkrýt obsahovou a významovou podstatu díla – ovládá a správně interpretuje španělský verš, alexandrín, český verš. – poučeně používá verše jako stylizovaného vyjadřovacího prostředku v dialogu, uvědomuje si a správně používá specifika obrazného způsobu sdělení v souvislosti	Seznámení s celou divadelní hrou a práce na vybraném veršovaném monologu. Aplikace znalostí a zkušeností z interpretace veršovaného monologu na práci s veršovaným dialogem. Jevištní realizace veršovaného dialogu Josef Kajetán Tyl, Lope de Vega, Calderon de la Barca, J.B.Moliére, J. Racin, P.Corneille Strakonický dudák, Jan Hus, Život je sen, Zahradníkův pes, Škola žen, Tartuffe, Cid, Faidra *Výčet je orientační. Možnost výběru podle potřeb jednotlivých žáků je mnohem širší. Po seznámení s celou divadelní hrou práce na veršovaném dialogu. U blankversu zvláště na dialozích se stichomythií,která klade značné nároky na pocit veršového rytmu a na dokonalou souhru a společné*

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
s rytmickými zákonitostmi verše – propojuje veršovou formu se samozřejmostí, pravdivostí a přirozeností slovního jednání, kterou vyžaduje studovaná role. – ovládá a správně interpretuje blankvers, antický verš (hexametr, senár)	*rytmické cítění.* Jevištní realizace veršovaného dialogu William Shakespeare, Aischylos, Sofokles, Eurípides Zkrocení zlé ženy, Romeo a Julie, Večer tříkrálový, Othello, Oresteia, Oidipús, Antigona, Médeia

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Umělecký přednes

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	1	-	-	-	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Ve všech parametrech je pojetí nepovinného předmětu shodné s pojetím tohoto povinného předmětu druhého ročníku s tím, že u nepovinného předmětu se nekonají komisionální zkoušky a předmět bude vyučován skupinově. Může se otevřít v případě, že se přihlásí alespoň dva žáci. V případě většího zájmu bude možno organizovat i více skupin po nanejvýš 4 žácích, budou-li k tomu personální a prostorové podmínky.

Umělecký přednes se jako nepovinný předmět zařazuje do nabídky nepovinných předmětů, a to do 3. až 5. ročníku. Škola tak vychází vstříc těm žákům, kteří budou mít zájem a předpoklady v tomto směru své vzdělání prohloubit nad povinné pensum 2. ročníku, a i do budoucna tak bude např. podporovat účast žáků na uměleckých soutěžích či přehlídkách v oboru uměleckého přednesu.

Výuka volně navazuje na předchozí ročník s cílem prohloubit dosažené znalosti a dovednosti. Postupuje k stále formálně i obsahově náročnějším textům veršovaným i prozaickým. Hlavní důraz je kladen na různorodost materiálu, který žáci převážně vybírají samostatně ze zadaných okruhů nebo je jejich volba libovolná, vyučujícím pouze korigovaná. Žáci tak rozšiřují a kultivují svůj všeobecný kulturní rozhled, jsou nuceni orientovat se v široké literární nabídce a tříbí své umělecké cítění a vkus. Zároveň samostatně zpracovávají texty dramaturgicky (úpravy, krácení, spojování atd.) nebo se na zpracování podílejí.

Stále větší roli hraje samostatná příprava a jevištní realizace nastudovaných děl básnických i prozaických. Interpretace beletristických textů je organickou integrální součástí výchovy herce prostřednictvím specifických prostředků uměleckého přednesu.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

2.ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – rozšiřuje, prohlubuje a rozvíjí poznatky a dovednosti uměleckého přednesu získané v nižších ročnících ročníku, postupně stále přesvědčivěji a	Interpretace myšlenkově náročnějšího prozaického textu

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
s větší brilancí a osobitostí interpretuje texty – samostatně si vybírá text – samotně zpracuje texty dramaturgicky (úpravy, krácení, spojování atd.) nebo se na zpracování podílí – samostatně připravuje a jevištně realizuje (společně) básnická i prozaická díla – samostatně zpracovává básnický text lyrický i epický nebo prozaický text, nese myšlenku – zaujímá osobní stanovisko a cíleně, konkrétně a pravdivé ho sděluje – interaktivně komunikuje s posluchačem – profesionálně interpretuje stylově různý repertoár	Formálně i obsahově různorodé náročné texty veršované i prozaické Práce na vybraných textech s využitím vzájemné spolupráce jednotlivých žáků ve skupině Formální i obsahové rozbory veršovaných a prozaických textů s využitím teoretických znalostí o struktuře textové předlohy Přirozená, pravdivá, autentická interpretace s důrazem na osobitost východiska a vlastního pohledu Příklady autorů: Hynek Mácha,Vladimír Holan, Ota Pavel, Jáchym Topol, Jan Zahradníček, František Halas, I.M.Jirous, G.Apollinaire, P.Ovidius Naso, M.Atwoodová,F.Kafka Americká beatnická poezie, Prokletí básníci, Barokní poezie, Antická poezie

3.ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák Používá slovo jako prostředek konkrétního sdělení -V prozaickém i básnickém textu dokáže určit záměr autora a koncipovat konkrétní cíl osobního sdělení. - Přirozeně a autenticky sděluje obsah se zaujetím vlastního stanoviska - Dokáže interpretovat text epický, lyrický i lyrickoepický -Propojuje formu a její rytmické zákonitosti	Krátký uzavřený prozaický text závažnějšího obsahu . Esej, fejeton, krátká povídka apod. (Karel Čapek, Franz Kafka,Emanuel Frynta,Robert Fulghum) - Sonet(klasický a anglický) jako složitá básnická forma, která vyžaduje při interpretaci respektování formálních zákonitostí a zároveň dokonalé naplnění obsahem. Výběr básní od renesance po současnost od světových i českých autorů. (William Shakespeare, Francesco Petrarca, Elizabeth Browningová, Vítězslav Nezval, Jan Skácel, Jiří Žáček)

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
s obsahem a cílem sdělení -Zvládá interpretaci textů různých stylových období, různých forem a různých typů verše -Na základě vlastní životní zkušenosti nalézá osobní východiska interpretace -Dokáže přirozeně aplikovat mluvní techniku na konkrétních textech -Zvládá fixaci textu	- Moderní česká a světová poezie psaná volným i pravidelným veršem(Jáchym Topol, Miroslav Holub, Ivan Wernisch, Charles Bukowski ,Diane di Prima) - Karel Hynek Mácha - Máj . Složitá mnohovrstevnatá básnická skladba vyžadující jasná a osobitá interpretační východiska s ohledem na současné publikum.(Pouze vybrané části při dokonalé znalosti celého díla) - Zpěvy staré Číny- seznámení s velmi specifickou poezií časově i stylově vzdálenou, přesto stále živou a inspirativní - Antická poezie – Hexametr a jeho interpretační možnosti (P. Ovidius Naso – Listy heroin, Proměny, Umění milovat) -Seznámení se zázemím zvolených textů, jejich zasazením do dobového a stylového kontextu.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Dabing a rozhlas

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	-	-	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dabing a rozhlas je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a tvoří s dalšími předměty odborné přípravy základ vzdělanosti herce. Vede žáky ke schopnosti nabyté zkušenosti omezit na malý prostor před mikrofonem, kde musí pracovat s vnitřní hereckou technikou bez možnosti herecké akce na jevišti, a ke schopnosti hereckého ztvárnění role před kamerou.

Charakteristika učiva

Předmět má syntetický charakter, spojuje všechny předměty, které souvisí s hlavním oborem, učí vnitřní herecké technice, která v souvislosti s mikrofonem nabývá přesných postupů, které při práci na jevišti nelze vyzkoušet. Svým technickým zaměřením nutí žáka k výběru takových výrazových prostředků, se kterými se nemůže setkat nikde jinde než v prostoru studia. Jde především o práci s mikrofonem, o určité vcítění se do postavy, která je již jiným hercem zpracovaná. Důležité je pochopení psychologie dabované postavy, jejího vnitřního i vnějšího temporytmu. Předmět obsahuje rozhlasové herectví, dabování a práci před kamerou.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu rozhlasové herectví k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům hlavní obor - herectví, jevištní mluva, umělecký přednes.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena k získání praktických uměleckých dovedností a návyků. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel vysvětlí podstatu hereckého textu, technický problém, vede ho k výrazu, správnému prožitku a perfektní artikulaci směrované k práci s mikrofonem.

V dabingu veškerá technická připravenost herce slouží k co možná nejpřesnějšímu vystižení dabované postavy. Učitel vede žáka k pokud možno nejdokonalejší synchronizaci (dodržení vokálů, retnic), tak k vystižení charakteru a psychologie postavy.

Při práci před kamerou je žák veden k úspornosti a zcivilnění hereckého projevu.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení se uskutečňuje po vykonání **komisionální zkoušky**. Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se zejména **kreativita**, **přesvědčivost** a **individuální vklad** při ztvárnění role. Dále se posuzuje **úroveň** a **propojenost** mluvního, zpěvního a pohybového projevu a **souhra** s partnerem. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snahu, píle a zaujetí pro hereckou práci, osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledků vzdělání po ročnících

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – na základě porozumění obsahu i formě interpretuje text vnitřními hereckými prostředky vhodnými pro rozhlas – ovládá mluvní techniku před mikrofonem – pracuje samostatně a tvořivě, prezentuje vlastní názor a řeší zadaný úkol	**Rozhlas** Přednesové texty veršované, prozaické a dramatické, např. česká klasika (Erben, Neruda, Seifert), fejeton, pohádka, povídka (Čapek, Kichon, Němcová, Hurník), české i světové drama (Tyl, Stroupežnický, Shakespeare, Čechov)
Žák – pracuje s mikrofonem, textem, kódy, sluchátky. – soustředěně a rychle reaguje na malém časovém úseku adekvátními hereckými prostředky pro dabing – ovládá základní specifika hereckého výrazu pro kameru televizní a filmovou	**Dabing a práce před kamerou** Filmy různých žánrů s hereckými osobnostmi, které používají různých hereckých technik. Práce před kamerou a mikrofonem (toto učivo může být též zařazeno do herecké výchovy nebo realizováno formou kurzu)

Kód a název oboru vzdělávání:

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Moderování

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	2	-	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Moderování je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a tvoří spolu s ostatními předměty odborné přípravy základ vzdělanosti herce. Učí studenta samostatně se připravovat, rozvíjí mluvní dovednosti nezbytné pro hereckou profesi a zároveň rozvíjí schopnost improvizovat a pohotově reagovat na nenadálé situace.

Charakteristika učiva

Učivo navazuje na poznatky ze studia hlavního oboru, jevištní řeči, jevištního pohybu. Prostředky výuky jsou především vytváření modelových situací, poslech nahrávek, návštěvy studií apod.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně. Výuka je zaměřena prakticky, převažuje procvičování, lze zapojit i poslech a sledování nahrávek profesionálů. Poznatky z této oblasti mají nejen doplnit celkový odborný rozhled, ale i vypěstovat u studentů schopnost samostatné práce s textem, ale i samostatného přístupu k zadanému tématu.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení studentů probíhá v souladu s klasifikačním řádem - kritérii hodnocení ve školním řádu školy. Je průběžné, studenti jsou hodnoceni na základě praktického zkoušení. Při hodnocení bude zohledněn celkový přístup žáka k předmětu a plnění studijních povinností.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Poznatky z této oblasti mají nejen doplnit celkový odborný rozhled budoucího profesionálního herce či pedagoga, ale i vypěstovat u studentů schopnost odborného posouzení profesionálního výkonu..

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák Student je schopen samostatně uvést program, vykonat rozhovor nejen v živém vystoupení, ale i v rozhlasovém či televizním pořadu. Student je schopen precizní přípravy (sběr informací na dané téma) a moderování v rozdílných situacích a v rozdílných prostorech. Je schopen zvládnout rozdílné publikum, prostor i atmosféru. Je schopen mluvit akusticky i na mikrofon. Je schopen zachytit konkrétní náladu a využít své empatie v mluvním projevu. -	-prezentace vlastní osoby -prezentace různorodých témat -rozhovory -práce s mikrofonem -moderování v jevištním prostoru -improvizace v modelových situacích

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Ansámblový zpěv

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Obecné cíle a didaktické pojetí

Ansámblový zpěv je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Žák zde získává dovednosti zpívat v ansámblu, udržet se v jednotlivých hlasech, vzájemně se poslouchat, orientovat se v notovém zápisu, zpívat za doprovodu i a capella, chápat a cítit vokální vícehlas s důrazem na intonaci, interpretaci a stylovou čistotu. Je veden ke správným pracovním návykům, osvojuje si zásady profesní etiky, seznamuje se prakticky s pěveckou literaturou a soudobými trendy.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Žák nastuduje řadu sborových partů četných hudebních stylů a žánrů (upravené lidové písně, kánony – duchovní i světské, spirituály, tradicionály, gospely, populární písně a současné vícehlasy – jung).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména ke zpěvu, interpretaci, herecké výchově a jevištní praxi. Dále je návaznost na všechny další předměty společného odborného základu i na umělecko-pedagogické předměty a k předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede (zazpívá) jeho part, vede ho k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze a k poslouchání partnerů v ansámblu a reagování na ně. Žák je také veden k správnému vystupování na divadle a koncertním pódiu. Vede žáky k interpretačnímu zvládnutí rozličných žánrů (upravené lidové písně, kánony – duchovní i světské, spirituály, tradicionály, gospely, populární písně a

současné vícehlasy – jung).

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se zejména, jak žák ovládá vokální vícehlas, intonuje, dále stylová čistota, intonační čistota při vícehlasém zpěvu, dovednost interpretačního odlišení rozličných žánrů. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí, tj. míra osvojení si správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák ovládá vokální vícehlas s důrazem na intonaci, interpretaci a stylovou čistotu – čistě intonuje při vícehlasém zpěvu, interpretuje správně z hlediska žánru – spolupracuje v souhře, reaguje na gesto dirigenta – ovládá rytmická cvičení a vícehlasé útvary - jung – interpretuje sborové party kánonů, lehčích i náročnějších populárních písní, písní hudebních skupin, gospely	Rytmická cvičení z literatury Sing and clap Populární písně - výběr Simon and Garfunkel, M. Štědroň, E. Havkins, I. Berlin, E. Clapton, CH. Fox, J. Allison, G. MacDermot, Písně hudebních skupin – výběr The Beatles. The Mamas and the Papas gospely Repertoár v průběhu školního roku: Žák nastuduje cca 12 – 15 sborových partů

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Klavírní praktikum

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	-	-	-	-	2

Pojetí předmětu

a) obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je získání elementární klavírní techniky, která žáku umožní jednoduché doprovázení zpěvu a jednoduché klavírní vystoupení v rámci divadelní nebo filmové role. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu mu budou rovněž účinnou pomůckou při studiu vlastního repertoáru

b) charakteristika učiva

Výuka je individuální, respektuje současně nadání a schopnosti jednotlivých žáků a stupeň jejich pokročilosti při vstupu na konzervatoř. Žák se seznamuje s hudbou různých slohových období se zvláštním zaměřením na populární hudbu. Je zdůrazněn rozdíl mezi interpretací klasické a populární hudby. Poznatky získané v předmětu harmonie prakticky uplatňuje při improvizaci doprovodů písní. Výsledky své práce mohou vyspělejší žáci prezentovat na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k prohlubování emocionálního prožitku, který dovede vyjádřit prostřednictvím hudby. Učí se hodnotit hudební výkon a respektovat různá pojetí interpretace.

d) strategie /pojetí/ výuky

Učitel při respektování individuality žáka rozvíjí jeho estetické cítění, které musí být nerozlučně spjato s rozvojem nástrojové techniky.

e) hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni podle stupně zvládnutí studijního materiálu a podle schopnosti samostatně aplikovat získané poznatky. Známku v pololetí a na závěr školního roku dostávají na základě závěrečné zkoušky. Konkrétními kriterii pro známku jsou zejména: vyjádření hudebního obsahu, správné frázování, technická vyspělost (stupeň obtížnosti, kvalita tónu, čistota hry). Přihlíží se též k přístupu a výsledkům v průběhu školního roku.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména logické hudební myšlení, schopnost systematicky pracovat na rozvíjení svých schopností, schopnost kriticky hodnotit své interpretační výkony i interpretační výkony jiných.

5)Rozpis učiva po ročnících:

1. ročník

Žák:	**Učivo**
- ovládá základy klavírní techniky, sezení u klavíru, držení ruky - dokáže reprodukovat jednoduchou skladbu - dbá na rytmus, základní dynamiku a artikulaci - hraje základy doprovodu podle akordických značek	- seznámení s nástrojem a elementárními nástrojovými dovednostmi - stupnice dur i moll a akordy tříhlasé - klavírní škola pro začátečníky - snadné etudy a přednesové skladby - jednoduchý doprovod

2. ročník

Žák:	**Učivo**
- zdokonaluje technické dovednosti - prohlubuje základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - doprovází podle akordických značek - v doprovodu využívá hlavní harmonické funkce a septakordy	- stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a základní kadence - snadné etudy, např. Album etud I. - procvičování hry podle akordických značek, např. E. Hradecký: Hra podle akordických značek - jednoduché barokní skladby, např. Baroko O, I, nebo skladby období klasicismu, romantismu a 20. století - snadné skladby jazzové nebo populární, např. Chick Corea: Childrens‘ Songs - doprovod dle akordických značek

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Kytarové praktikum

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	-	-	-	-	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Kytarové praktikum je povinně volitelný předmět společného odborného základu, který vede k získání praktických dovedností ve hře na hudební nástroj, v tomto případě na kytaru, v rozsahu potřebném pro obor. Žáci volí mezi kytarou a klavírem. Zároveň má tento předmět i povahu předmětu obsahového okruhu odborná příprava neboť rozvíjí kreativitu a vede k získání interpretačních dovedností.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- ovládali nástroj při čtení notového zápisu, dbali na rytmus, artikulaci a dynamiku
- hráli technicky dostupné skladby různých žánrů z jednotlivých období i ze současnosti
- reprodukovali jednoduché slyšené melodie
- ovládali základy doprovodu a stylizace i podle akordických značek
- ovládali techniku hry na hudební nástroj, základy hry z listu a jednoduchého improvizovaného doprovodu

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Skládá se ze stupnic, technických cvičení, etud, jednodušších přednesových skladeb (písní), doprovodu a hry podle akordových značek.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde zejména o téma člověk a životní prostředí a je žák veden v kytarovém praktiku k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví (správné sezení u nástroje, nutnost dodržování režimu k zvládnutí učiva atd.). Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních

priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům obsahového okruhu společný odborný základu, dále pak k předmětům odborné přípravy. Zde zejména ke zpěvu a interpretaci, neboť znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu jsou účinnou pomůckou při studiu repertoáru, a také k hlavnímu oboru, neboť umožní žákovi v rámci role např. doprovázet (se) při zpěvu či jednoduché kytarové vystoupení, sólové či v duu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 3. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka je zaměřena na získání praktických dovedností ve hře na kytaru. Učitel vychází z individuálních dispozic žáka. Vedle názorně demonstračních metod se uplatňuje verbální popis a zdůvodnění konkrétního postupu, vysvětlení způsobu řešení technického problému apod. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod.

Doporučuje se do výuky zařazovat prezentaci výsledků práce žáka na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy, ať už sólovým vystoupením či vystoupením v souboru nebo tak, že (se) žák doprovází při zpěvu.

Vzhledem k povaze tohoto praktického předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ke zvládnutí učiva je požadováno každodenní cvičení na kytaru, ale výsledky musejí být pod pravidelnou kontrolou učitele v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vzdělávání se uskutečňuje po vykonání **komisionální zkoušky** a vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. U technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka (vyrovnanost, artikulace, rytmus, apod.), u přednesového repertoáru pak vedle technické stránky správnost frázování, kvalita tónu, vyjádření hudebního obsahu, výraz, přesvědčivost podání a kreativita. V případě (improvizovaného) doprovodu písně podle značek se hodnotí pohotovost, dále pak vhodnost a bohatost harmonie a doprovází-li zpěvák sebe, též souhra.

Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu během školního roku, snaha, píle, zaujetí, osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně** v každé vyučovací hodině. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák	seznámení s nástrojem a elementárními nástrojovými

- ovládá základy kytarové techniky, sezení, držení nástroje - dbá na rytmus, základní dynamiku a artikulaci - hraje základy doprovodu - hlavní kvintakordy - popíše vlastnosti a konstrukci kytary, odliší klasickou kytaru od kytar westernových a elektrických, volí nylonové struny, rozlišuje je od kovových - hraje cvičení na prázdných strunách, - střídá prsty "i m a" nejprve na melodických, poté hra palcem na strunách basových - hraje skladby či písně jednohlasé, ve kterých střídá prsty "i m a" v pravé ruce - ovládá a provádí přípravné cvičení (pro nácvik pouze pravé ruky na prázdných strunách), které předchází jednohlasé (lidové) písni - orientuje se v chromatickém uspořádání pražců a odvozuje jména not od prázdných strun do cca 5. polohy, orientuje se zpaměti - přidává posuvky k tónům, hraje jednohlasé lidové písně české francouzské, německé, španělské - pohybuje se levou rukou nejčastěji v první poloze - hraje nejprve bez dopadu prsty pravé ruky, brzy pak bez dopadu s přípravou ("p i m a") - osvojuje si etudy, písně či jednohlasé skladby pro nácvik hry dopadem - hraje jednoduché skladby, zvládá první skladby, ve kterých hraje současně melodii a jednoduchý basový doprovod - hraje první hlas kytarových duet, poté vrchní melodii zpívá a doprovází se basovým doprovodem - hraje levou rukou 1. až 4. prstem, pravou prsty + i m a - nacvičuje stupnice + kadence C, G dur - zvládá jednoduché akordové doprovody, rozklady akordů, přiznávkové doprovody, čte akordové značky	dovednostmi snadné etudy a přednesové skladby jednoduchý doprovod **Hudební literatura** Charlie Bird – Melodic method for Guitar *jednoduché* lidové písně (J. Novák - Kytarová učebnice) např: F. Sor, op. 60, Andantino graficky znázorněný hmatník se jmény strun a tónů ve všech polohách např.: Dobrú noc, Bratře Kubo, Maklott; (J. Novák - Kytarová učeb.) House of the Rising Sun - Animals; (J. Novák - Kytarová učeb.) např.: F. Sor - Menuet, nebo: By the light of the Moon; (J. Novák - Kytarová učeb.) *Jednoduché populární písně* Haleluja, Červená řeka, Love me Tender, Montgomery; (J. Novák - Kytarová učebnice) např. píseň: Diana - P. Anka; Cestu znám jen já – J. Celba (J. Novák - Kytarová učeb.)

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**

Žák - používá základní výrazové prostředky - hraje snadné jazzové nebo populární skladby - ovládá základy doprovodu s použitím hlavních harmonických funkcí a septakordů - rozšiřuje stupnice + kadence o tóniny D, A, E dur - hraje dopadem (melodie, akcentované tóny) a hru bez dopadu (rozklady, etudy) - tlumí nebo nechá proznívat tóny v souladu s hudebním obsahem skladby - hraje etudy klasické a etudy moderní - hraje přednesové skladby včetně skladeb netradičních rytmů - hraje jednoduché akordové doprovody, např. k písním a skladbám, jejichž vrchní hlas si osvojil v 1. ročníku, - hraje akordy dle notového zápisu, nikoliv pouze z akordových značek - akordové doprovody obsahují následující techniky: rozklady, přiznávkové doprovody, trojhlasy “pim” - upevňuje zejména proznívání tónů levé ruky - při interpretaci dodržuje elementární požadavky stylu skladby - zvládá základy hry “barré” v levé ruce - orientuje se na hmatníku do 7. polohy na melodických strunách - používá základní výrazové prostředky - hraje z listu jednoduchou melodii a akordy dle značek	*hra z listu* *doprovod dle akordických značek* Malagueña - španělská lidová, (J. Novák - Kytarová učebnice) F. Sor - opus 31, 36, 60, M. Carcassi, D. Aquado, J. Krieger, J.S. Bach M. Aaron, M. Linnemann, L. Brower, Ch. Byrd., S. Grossmann, M. Panin swing, blues, bossanova, španělské tance, irské písně, skladby M. Tesaře, Jazzové standardy, transkripce Beatles, D. Krieger, M. Linnemann, R. Dyens, L. Ferrer, H. - Villa - Lobos, S. Mowe, P. Floyd, King Crimson, L. Brower, P. Desmond, Holka modrooká, Prší, prší, Ej lásko (J. Novák - Kytarová učebnice) Richard Müller - Baroko (J. Novák - Kytarová učebnice) Pavel Dydovič - Bláznova ukolébavka (J. Novák - Kytarová učeb.) Blues for Beginers in G; (J. Novák - Kytarová učeb.) J. Krieger - Menuet, F. Carulli - Andantino, M. Carcassi - Prelude D. Cottam - Amontillado

	Michael Aaron - Singing Broge

Kód a název oboru vzdělávání:

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Klasický tanec

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	-	-	-	-	-	2

Obecné cíle a didaktické pojetí

Pohybová technika – klasický tanec je předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Klasický tanec je předmět, který buduje základy veškeré pohybové a taneční techniky a představuje průpravu pro všechny pohybové předměty.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby (si) žáci

- vybudovali návyky správného držení těla, správně používali jednotlivé svaly, nastavili správně svalový tonus tak, aby celek byl koordinovaný a plně funkční,
- správně dýchali a používali bránici.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do prvního ročníku. Učivo vede žáky k vyváženému držení těla, dýchání, relaxaci, dále k položení základů pro rozvoj představivosti, vnímání sebe sama i partnera, k základům rytmické výchovy a tance. Jde o celkové naladění organismu a psychiky na výuku pohybových předmětů a o snahu naučit žáky soustředění, relaxaci, rozdýchání, rozeznění, zcitlivění těla a jeho psychosomatické vyvážení, které končí komplexní a uvědomělou aktivací organismu.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu odborného vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k pohybovým předmětům odborné přípravy, klasický tanec je základní průpravu pro ostatní pohybové předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. ročníku po dvou hodinách týdně. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce, zejména metody aktivizující. Výklad představuje jen menší část výuky, důraz je kladen na intenzivní procvičování taneční techniky a choreografie, důležitým prvkem výuky je předvedení tance učitelem. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit základy taneční techniky, a tvořivě je používat. Vyučování probíhá v tanečních sálech, při výuce se využívá hudební doprovod.

Žáci jsou povinni nosit vhodnou obuv a úbor. V maximální možné míře je dbáno na bezpečnost žáků a vyučující vždy **před** nácvikem nového prvku nejprve žáky **poučí** o jeho **bezpečném** provádění.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele a se svými spolužáky jako partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu a uskutečňuje se po vykonání **komisionální zkoušky**. Posuzuje se kvalita zvládnutí učiva (osvojení si tanečních kroků, repertoáru, úroveň koordinace a plasticity pohybového projevu, múzičnost, rytmické cítění, obratnost, kondice, spolupráce s partnerem, reakce na hudbu, atd.), celkový **přístup** k předmětu (snaha, píle a zaujetí pro předmět) a osvojení si správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - drží správně tělo nejen z estetického hlediska, ale především z hlediska funkčního - ovládá bránici a dech, - ovládá ramenní a kyčelní klouby – ČTVEREC - ovládá tah svalstva směrem dolů podél páteře, stehenních svalů do chodidel + PROTITAH páteře směrem nahoru do temene hlavy - koordinuje napětí - ovládá taneční techniku Kniazev:	Správné držení těla Ramení a kyčelní klouby – ČTVEREC Tah svalstva směrem dolů podél páteře, stehenních svalů do chodidel + PROTITAH páteře směrem nahoru do temene hlavy Vznik napětí ve středním bodě hrudníku, ve

▪ pracuje paží ▪ rotuje na zemi, ve vzduchu ▪ skáče	středu ČTVERCE Koordinace napětí Postavení chodidel, svalový tonus kolem kyčelních kloubů, vytvoření tlaku na bránici, napětí kolem lopatek, držení ramenních kloubů hrudní kosti Klasický tanec - taneční technika - Kniazev práce paží rotace na zemi, ve vzduchu skoky

Ročníková zkouška:

Ucelená ukázka z probraného učiva.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Celkový počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	1	-	-	-	-	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Lidový tanec buduje spolu s dalšími pohybovými předměty obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření, především španělským, moderním a jevištním tancem, základy taneční obratnosti. Učivo lidového tance je zaměřeno převážně prakticky a rozvíjí základy tanečních technik lidového tance.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozdělen do dvou ročníků, v jejichž průběhu se žák seznamuje se základy lidového tance. Výuka probíhá od elementárních pohybových (tanečních) úkonů ke složitějším a jejich nezbytnou součástí je stálé opakování a procvičování. Výuka je podmíněna kolektivní prací a nelze ji provádět pouze individuálně. Podstatnou součástí výuky je procvičování a rozvíjení získaných dovedností.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu lidový tanec k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu odborného vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména pohybovým, dále k herecké výchově a jevištní praxi, provázanost je i s předměty společného odborného základu (dějiny divadla) a umělecko pedagogické přípravy (vyučovací praxe).

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku po dvou hodinách týdně. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce, zejména metody aktivizující. Výklad představuje jen menší část výuky, důraz je kladen na intenzivní procvičování taneční techniky a choreografie, důležitým prvkem výuky je předvedení tance učitelem. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen

zvládat a pochopit základy taneční techniky, a tvořivě je používat. Při výuce se využívá hudební doprovod. Podstatnou součástí výuky je procvičování a rozvíjení získaných dovedností, učitel podněcuje žáky k tvořivému přístupu, improvizaci a vlastnímu pojetí. Vyučování probíhá v tanečních sálech, při výuce se využívá hudební doprovod.

Žáci jsou povinni nosit vhodnou obuv a úbor. V maximální možné míře je dbáno na jejich bezpečnost a vyučující vždy **před** nácvikem nového prvku nejprve žáky **poučí** o jeho **bezpečném** provádění.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele a se svými spolužáky jako (tanečními) partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu a uskutečňuje se po vykonání **komisionální zkoušky**. Posuzuje se kvalita zvládnutí učiva (osvojení si tanečních kroků, repertoáru, úroveň koordinace a plasticity pohybového projevu, múzičnost, rytmické cítění, obratnost, kondice, spolupráce s partnerem, reakce na hudbu, atd.), celkový **přístup** k předmětu (snaha, píle a zaujetí pro předmět) a osvojení si správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

V prvním ročníku se žáci seznamují se základy pohybu na jevišti a prostřednictvím přirozeného pohybového slovníku českého a moravského lidového tance si osvojuje správné návyky pohybové průpravy (zdravý postoj a pohyb, správné rozcvičení, uvědomělá práce na koordinaci vlastního pohybu, spolupráce v páru a ve skupině). Prostřednictvím lidového tance rozvíjí smysl pro rytmus, cítění prostoru a pohybovou paměť.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - správně drží tělo - citlivě reaguje na hudební doprovod prostřednictvím jednodušších tanečních her, - koordinuje svůj pohyb v jevištním prostoru - elementárně spolupracuje v páru a ve skupině	*Učební pomůcky: taneční obuv a oděv* Průpravná cvičení na držení těla, orientace v prostoru, rytmus, skoky, točení, přenášení váhy, chůze, různé druhy akcentuace a pérování Základy kruhových tanců a chorovodů Základy párových točivých tanců: chodské do

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
- ovládá základní repertoár třídobých a dvoudobých tanečních prvků českých a moravských lidových tanců. - spolupracuje v páru a ve skupině, předvede dvě až tři krátké choreografie různého charakteru	kolečka, valašské točené Základy párových kolových tanců třídobých: sousedská, mazurka, valčík Základy párových kolových tanců dvoudobých: polka Taneční hry: řemeslnické tance atd.

<u>Ročníková zkouška:</u>

Ukázka z probraného učiva.

2. ročník

Ve druhém ročníku žák rozvíjí techniku pohybu na jevišti prostřednictvím pohybového slovníku českého, moravského a slovenského lidového tance. Pracuje na přirozeném pohybovém vyjádření v souladu s hudbou, prostorem a tanečním partnerem, citlivě používá tempo a dynamiku pohybu, rozlišuje základní stylové prvky českého, moravského a slovenského lidového tance. Žák se seznámí se základy tance příslušníků národních menšin ČR, eventuálně lidového tance dalších národů. Věnuje se základům improvizace a elementární choreografické práci v žánru lidového tance v souladu s režijním záměrem divadelního hudebně-dramatického tvaru.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - vědomě pracuje pomocí technik pohybu na jevišti a lidového tance - přirozeně ovládá pohyb v jevištním prostoru. - spolupracuje v páru a ve skupině - prokazuje rozvoj pohotovosti a pohybové paměti - ovládá rozšířený repertoár třídobých a dvoudobých tanečních prvků českých, moravských, slovenských a jiných lidových tanců, - zvládá základy tance s proměnlivým metrem - improvizuje krátké taneční kreace - rozlišuje základní stylové prvky českého, moravského a slovenského lidového tance. - předvede dvě až tři krátké choreografie	*Žáci nosí taneční obuv a oděv.* Průpravná cvičení na držení těla, orientaci v prostoru a rytmus, skoky, točení Pokročilá práce v párových točivých tancích: točená, čardáš atd. Pokročilá práce v párových kolových tancích třídobých: sousedská, valčík, menuet Pokročilá práce v párových kolových tancích dvoudobých: polka, obkročák, skočná Základy párových tanců s proměnlivým metrem: mateníky Základy řadových tanců: horehronské, šórové atd.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
různého charakteru	

Ročníková zkouška:

Ukázka probraného učiva za celý rok.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Jevištní tanec

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	-	-	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Jevištní tanec tvoří spolu s dalšími pohybovými předměty obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření základ taneční obratnosti. Učivo jevištního tance je zaměřeno převážně prakticky a seznamuje žáky s choreografiemi tanců, které se nejčastěji vyskytují na jevišti v současných inscenacích zpracovávajících historická témata z období renesance až po éru rock´ n rollu z padesátých let minulého století a vede k jejich zautomatizování tak, aby v herecké práci mohli tyto dovednosti využít k propojování v koordinaci s hereckou tvorbou, tj. komunikovat, zapojit text a podobně.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku, v jehož průběhu se žák seznamuje s jednotlivými (společenskými) tanci a choreografiemi období od renesance po 50. léta 20. století.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu lidový tanec k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu odborného vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, především k herecké výchově a jevištní praxi, neboť zde v jevištním tanci se vyučuje tanci v kontextu herecké akce. Provázanost je i s předměty společného odborného základu (dějiny divadla) a umělecko pedagogické přípravy (vyučovací praxe).

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4. ročníku dvě hodiny týdně. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce, zejména metody aktivizující. Výklad představuje jen menší část výuky, důraz je kladen na intenzivní procvičování taneční techniky a choreografie, důležitým prvkem výuky je předvedení tance

učitelem. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit taneční techniky a dobové způsoby chování, a tvořivě je používat. Výuka probíhá od jednodušších tanečních choreografií ke složitějším, od nejstarších po novější. Výuka je podmíněna kolektivní prací a nelze ji provádět pouze individuálně. Podstatnou součástí výuky je procvičování a rozvíjení získaných dovedností, učitel podněcuje žáky k tvořivému přístupu, improvizaci a vlastnímu pojetí. Každá lekce začíná rozcvičkou s přihlédnutím k připravovanému tématu.

Vyučování probíhá v tanečních sálech, při výuce se využívá hudební doprovod. Žáci jsou povinni nosit vhodnou obuv a úbor. V maximální možné míře je dbáno na bezpečnost žáků a vyučující vždy **před** nácvikem nového prvku nejprve žáky **poučí** o jeho **bezpečném** provádění.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele a se svými spolužáky jako (tanečními) partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu a uskutečňuje se po vykonání **komisionální zkoušky**. Posuzuje se kvalita zvládnutí učiva (osvojení si tanečních kroků, repertoáru, úroveň koordinace a plasticity pohybového projevu, múzičnost, rytmické cítění, obratnost, kondice, spolupráce s partnerem, reakce na hudbu, atd.), celkový **přístup** k předmětu (snaha, píle a zaujetí pro předmět) a osvojení si správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - vytváří a ztvárňuje choreografie probraných tanců - ovládá dobové (společenské) chování, dvorské poklony, obřadné pózy atp. - ztvárňuje tance jevištně i se zařazením textu	*Učební pomůcky:* *taneční obuv a oděv, dívky sukně* Úvod do předmětu 16. století - dvorské poklony, dobové chování, menší taneční vazby a choreografie tance PAVANA. 17. století -obřadné pózy související s tancem MENUET a choreografie tance

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
	18. století- POLONÉZA v jevištní podobě, s tvorbou obrazců. 19. století- VALČÍK, začátek studia =nácvik kroků, opakování předchozího učiva Choreografie tance VALČÍK se zařízením příslušného textu (jevištní ztvárnění) 20. století-seznámení se základními kroky tance CHARLESTON a následně tvorba choreografie v jevištní úpravě 20. století-TANGO, základní kroky a vlastní tanec KABARET - tanec s hůlkami a pražská galerka Rock n roll *Doporučená literatura:* *Gabriela Rumlová: Historicé tance 15.-19. století* *Rudolf Trojan: Správně snadně tančit*

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Moderní tanec

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	-	-	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Moderní tanec tvoří spolu s dalšími pohybovými předměty obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření, především lidovým a španělským tancem, základ taneční vzdělanosti. Učivo moderního tance je zaměřeno převážně prakticky, rozvíjí základy moderních tanečních technik.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročník, v jehož průběhu se žák seznamuje s jednotlivými tanečními technikami moderního tance. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a obsahuje základy moderních tanečních technik, jako je technika Marty Grahamové, José Limona, prvky jazzového tance a další. Seznámení s těmito technikami připravuje absolventy k uplatnění i v oblasti muzikálu a hudebně-zábavného divadla vůbec.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu lidový tanec k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu odborného vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména pohybovým, dále k herecké výchově a jevištní praxi, provázanost je i s předměty společného odborného základu (dějiny divadla) a umělecko pedagogické přípravy (vyučovací praxe).

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 3. ročníku po dvou hodinách týdně. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce, zejména metody aktivizující. Výklad představuje jen menší část výuky, důraz je kladen na intenzivní procvičování taneční techniky a choreografie, důležitým prvkem výuky je předvedení tance

učitelem. Výuka probíhá od jednodušších tanečních úkonů ke složitějším. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit základy taneční techniky, a tvořivě je používat. Výuka je podmíněna kolektivní prací a nelze ji provádět pouze individuálně. Podstatnou součástí výuky je procvičování a rozvíjení získaných dovedností, učitel podněcuje žáky k tvořivému přístupu, improvizaci a vlastnímu pojetí.

Žák se v tomto ročníku zabývá správnou technikou moderního tance. Učí se warm up provádět tak, aby připravil svoje tělo pro taneční pohyby v kombinaci se správným dýcháním.
Osvojuje si správné držení těla, klony trupu, švihy paží a nohou a jejich využití ve skocích a pirouettes, floor work, posiluje a zvyšuje flexibilitu celého těla, připravuje chodidlo pro správné držení celého těla a správné provedení skoků.
Osvojuje si obraty, skoky, koordinaci pohybu. Věnuje se improvizaci, tvorbě vlastních variací. Učí se práci v prostoru, spolupráci s kolegy, poznává svoje tělo a pomocí moderní techniky s ním pracuje. Učí se všechny technické i vazebné prvky využívat ve své budoucí profesi.
Kreativita a technika jdou ruku v ruce. Kromě vazebných prvků si osvojují různé druhy tanečních kombinací a choreografií.

Vyučování probíhá v tanečních sálech, při výuce se využívá hudební doprovod. Žáci jsou povinni nosit vhodnou obuv a úbor. V maximální možné míře je dbáno na bezpečnost žáků a vyučující vždy **před** nácvikem nového prvku nejprve žáky **poučí** o jeho **bezpečném** provádění.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele a se svými spolužáky jako (tanečními) partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu a uskutečňuje se po vykonání **komisionální zkoušky**. Posuzuje se kvalita zvládnutí učiva (osvojení si tanečních kroků, repertoáru, úroveň koordinace a plasticity pohybového projevu, múzičnost, rytmické cítění, obratnost, kondice, spolupráce s partnerem, reakce na hudbu, atd.), celkový **přístup** k předmětu (snaha, píle a zaujetí pro předmět) a osvojení si správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - tancuje kratší choreografické vazby založené na zvládnuté technice moderních tanců - improvizuje jednoduché taneční kreace - vytvoří kratší choreografie - v tanečních kreacích prokazuje smysl pro dynamiku, gradaci, taneční výraz a taneční prostor, muzikálnost a smysl pro rytmus	*Žáci nosí taneční obuv a oděv.* Techniky Marty Grahamové, José Limona, jazzdance apod. Správné taneční držení těla - východisko pro všechny taneční techniky Práce nohou, pažemi, měkkost páteře, skoky, rotace, krátké vazby, prvky klasického tance, relaxace, rytmické změny Cvičení vleže na zemi, vsedě na zemi, ve stoje na místě, v prostoru Schopnost fixace, „chytání“ pohybu, taneční improvizace, tvorba krátkých choreografií Práce s hudbou, múzičnost, smysl pro rytmus, hudební tělesné cítění, estetická kvalita pohybu

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Step

Celkový počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	2	2	-	-	4

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Step je pohybovým předmětem obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření. Vede žáky k osvojení stepařské techniky tak, aby ji mohli uplatnit v divadelní praxi. Cvičením základních úderů žák rozvíjí nové svalové partie, získává tím větší sílu a jistotu pro přesnou interpretaci rytmu. Rytmickým nástrojem žáka se stávají především jeho nohy. Výuka se soustředí nejen na pohybový aparát a pohybovou paměť, ale také na rozvoj rytmického cítění. Žáci pracují jak kolektivně, tak ve skupinách a samostatně, s hudbou, ale i a cappella. Kreativita je rozvíjená individuální a kolektivní improvizací či tvůrčí prací dle zadání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- Ovládali základy stepařské techniky a body drummingu
- Vybudovali si správné návyky pro provádění jednotlivých prvků
- Dokázali koordinovat pohyb nohou, paží a hlavy se správným držením těla
- Prohlubovali schopnost rytmického cítění a pohybovou paměť
- Byli schopni nastudovat stepařskou choreografii a předvést ji
- Dokázali využít step v divadelní praxi

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků. Zahrnuje práci na stepařské technice, základech body drummingu, koordinaci paží a nohou, rozvoji rytmického cítění a improvizaci.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetence k učení, občanské kompetence a kulturního povědomí. Důležitou roli hraje rovněž kompetence k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a vzdělávání.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším pohybovým předmětům odborné přípravy a k herecké výchově a jevištní praxi, kde dovednosti zde získané žáci uplatňují v herecké tvorbě. Dále step využívá a prohlubuje znalosti nabyté v hodinách všeobecné hudební nauky. Rozvoj pohybové paměti a rytmického cítění pak ovlivňuje pozitivně nejen ostatní pohybové předměty, ale též zpěv a hru na hudební nástroj, neboť žák získává větší jistotu v přesné interpretaci rytmu a držení tempa.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 3. a 4. ročníku po 2 hodinách týdně. Výuka je zaměřena na ovládnutí techniky stepu, učitel vychází z individuálních dispozic a schopností každého žáka. Preferují se názorně demonstrační metody s ústním vysvětlením jednotlivých prvků. Zároveň učitel pojmenovává prováděné prvky odbornou anglickou terminologií. Výuka probíhá od elementárních prvků ke složitějším. Nezbytnou součástí je stálé opakování, procvičování a užití kroků v různých kombinacích a jejich začlenění do choreografií. Učitel používá přesný návod, předvede jednotlivé prvky techniky stepu a volí takový způsob výuky, který nejlépe odpovídá úrovni žáků. Vyučování probíhá v tanečních sálech, při výuce se využívá hudební doprovod. Pro držení tempa a stepování v kolektivu je důležitá i práce a cappella. Žáci jsou povinni nosit vhodnou obuv a úbor. V maximální možné míře je dbáno na jejich bezpečnost a vyučující vždy před nácvikem nového prvku nejprve žáky poučí o jeho bezpečném provádění. Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu, kdy je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval techniku pod stálým dohledem učitele, je požadována pravidelná docházka. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách.

Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Závěrečné hodnocení se uskutečňuje v 1. pololetí přezkoušením vyučujícího, v 2. pololetí vykonáním komisionální zkoušky. Posuzuje se kvalita zvládnutí učiva (stepařská technika, múzičnost, rytmické cítění, provedení etud, ~~interpretace~~ choreografie, improvizace), celkový přístup k předmětu (docházka, snaha, píle a zaujetí pro předmět) a osvojení si správných pracovních návyků a zásad profesní etiky. Žák je hodnocen také průběžně. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění. Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - zvládá správnou techniku základních stepařských prvků - je schopen užít a kombinovat stepařské prvky i prvky body drummingu - využívá znalostí hudební nauky ve stepařské praxi (pracuje se škálou notových hodnot, notovým zápisem, dynamikou) - je schopen improvizovat s využitím probraných prvků - je schopen nastudovat a předvést stepařskou choreografii mírně pokročilé obtížnosti	Základní stepařské prvky Základy body drummingu Etudy zaměřené na stepařské prvky Etudy zaměřené na rytmus (změny rytmů, změny notových hodnot, kánony) Dynamika 2 choreografie vycházející z veškerého probraného učiva daného ročníku (1 libovolná, 1 swingová) Improvizace

Ročníková zkouška:

Žáci předvedou etudy (vytvořené učitelem s ohledem na probranou látku) a dvě choreografie nastudované v průběhu celého školního roku, přičemž jednu ve swingovém rytmu.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - zvládá správnou techniku základních i složitějších stepařských prvků - je schopen užít a kombinovat stepařské prvky i prvky body drummingu - využívá znalostí hudební nauky ve stepařské praxi (pracuje se škálou notových hodnot, notovým zápisem, dynamikou) - je schopen improvizovat s využitím probraných prvků - je schopen nastudovat a předvést stepařskou choreografii středně pokročilé obtížnosti	Opakování probraného učiva ze třetího ročníku Základní i složitější stepařské prvky Body drumming a jeho využití Etudy zaměřené na stepařské prvky Etudy zaměřené na rytmus (změny rytmů, změny notových hodnot, kánony) Dynamika 2 choreografie vycházející z veškerého probraného učiva daného ročníku (1 libovolná, 1 swingová) Improvizace

Ročníková zkouška:

Žáci předvedou etudy (vytvořené učitelem s ohledem na probranou látku) a dvě choreografie nastudované v průběhu celého školního roku, přičemž jednu ve swingovém rytmu.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní

Vyučovací předmět: Pantomima

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	-	-	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Pantomima je odborným předmětem obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření. Předmět žáky prakticky i teoreticky seznamuje se základy pantomimy, tj. s divadelní akcí beze slova, která je vyjádřena stylizovanou gestikou, mimikou a dalšími pohyby lidského těla. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci ovládali základy pantomimy a uměli je uplatnit samostatně i při ztvárnění divadelní role. Jsou vedeni ke správným pracovním návykům, osvojují si zásady profesní etiky, seznamují se prakticky se soudobými trendy v rozvoji pantomimy.

Charakteristika učiva

Učivo je soustředěno do jednoho ročníku. Seznamuje žáky se základy techniky klasické pantomimy, která byla vypracována É´tiennem Décroux a jeho žáky Jean Louisem Barraultem a Marcelem Marceauem. Dále se opírá o poznatky a zkušenosti Ladislava Fialky a vede žáky k zvládnutí základů moderní pantomimy. Předmět učí vyjádřit nejen reakci člověka na jeho okolí, síly, kterými na okolí působí, ale i síly, kterými působí okolí na něj. K tomu mim používá metody protiváhy a protisíly. Jejími nejčastějšími formami jsou protitah a protitlak. Užívá dalších stylizovaných pohybových úkonů, jako chůzi na místě, na schodech, proti větru apod. Mim se vyjadřuje koncentrovanou zkratkou, střídáním detailu a celku, převtělováním do různých postav, zvířat a předmětů.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu jevištní pohyb k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k herecké výchově a k jevištní praxi, provázanost je i s předměty společného odborného základu (dějiny divadla) a umělecko pedagogické přípravy (vyučovací praxe).

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4. ročníku dvě hodiny týdně. Preferují se názorně demonstrační, praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede daný pohyb či techniku a vede ho k správnému provedení a pochopení. Nechybí též slovní popis (vysvětlení) způsobu řešení daného problému (gesta, chůze atd.). Vyučující vychází z individuálních dispozic žáků. Zároveň žáky vede k tomu, aby pochopili svou vlastní zodpovědnost za své zdraví a svou celkovou fyzickou a psychickou kondici.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu, kdy je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval techniku pod stálým dohledem učitele, je nezbytná pravidelná docházka. Účast ve výuce lze nahradit domácí přípravou jen výjimečně. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z předmětu proto nelze uvolnit, a to ani částečně.

Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu a uskutečňuje se po vykonání **komisionální zkoušky**. Posuzuje se kvalita zvládnutí učiva (dosažená úroveň zvládnutí pantomimické techniky, imaginace a fantazie, přesvědčivost projevu atd.), celkový **přístup** k předmětu (snaha, píle a zaujetí pro předmět) a osvojení si správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání v ročníku

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - uplatňuje základní principy klasické i moderní pantomimy a využívá těchto znalostí na jevišti - vnímá prostor, prokazuje prostorovou paměť a představivost - ovládá členění jednotlivých pohybových akcí - prokazuje cit pro rytmus a dynamiku pohybu - vytvoří a předvede pantomimickou etudu - vytvoří a jedná v iluzivním prostředí - používá a vysvětlí odborné výrazivo pantomimy	Tlak a protitlak Tah a protitah Chůze na místě /z pohledu bočního, čelně proti divákům/ Chůze po schodech, po žebříku, proti větru apod. Hra s imaginárními předměty, přemisťování předmětů, vytváření imaginárního prostoru a pohyb v něm Vytváření různých iluzivních prostředí a jednání v nich Metamorfózy /lidské tělo se proměňuje v nejrůznější zvířata, rostliny, různé předměty apod./ Výstavba a nácvik pantomimické etudy, propracování jednotlivých detailů

<u>Ročníková zkouška:</u>

“Pantomimický trénink“, Pantomimická etuda jednotlivců nebo dvojic.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Šerm

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	-	-	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Šerm je odborným předmětem obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření. Učí žáky šermířskému umění použitelnému pro divadelní praxi. Vede ke správným pracovním návykům a k osvojení zásad profesní etiky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci

- ovládá spolehlivě a bezpečně základní soubory prvků šermířského umění v aplikaci na šerm s různými druhy zbraní

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Žák se znamuje s šermířskou technikou nezbytnou pro divadelní praxi. Výuka poskytuje šermířské umění použitelné na scéně v romantickém duchu a určité divadelní stylizaci. Tato forma boje nenahrazuje dobové reálie, přesto musí působit věrohodně a zároveň musí být bezpečná. Učí provádět praktický, cvičný šerm se základní dobovou pointou – bodnout, seknout. Tvoří a rozvíjí základní šermířské dovednosti jak pohybové, tak duševní. Učitel volí takový způsob výuky, který nejlépe odpovídá úrovni žáků. Výuka probíhá od elementárních prvků ke složitějším a její nezbytnou součástí je stálé opakování a procvičování. Výuka je podmíněna kolektivní prací a nelze ji provádět pouze individuálně.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu jevištní pohyb k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména pohybovým, k jevištní praxi a k předmětům odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka probíhá v rámci ročníkové skupiny a je zaměřena k získání dovedností. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel žákovi předvede daný technický prvek, ale nechybí slovní popis (vysvětlení).

Žáci jsou povinni nosit vhodnou obuv a úbor. V maximální možné míře je dbáno na bezpečnost žáků a vyučující vždy **před** nacvičením každého prvku nejprve **poučí** žáky o jeho **bezpečném** provádění.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele a se svými spolužáky jako partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení se uskutečňuje po vykonání **komisionální zkoušky**. Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Posuzuje se zejména míra zvládnutí základů šermířské techniky, obratnost, kondice. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a míra osvojení si správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák bezpečně používá bodné i sečné zbraně používá a vysvětlí odborné výrazivo šermu ovládá základní pohybové návyky umožňující nácvik standardních situací na scéně (ve dvojicích, ve skupině). provádí bezpečně standardní situace ve dvojicích a skupinách (divadelní souboje)	Postoje a pohyby nohou postoje – sraz, střeh, čelný postoj přípravné a obrané pohyby nohou – posun, odsun, překrok, zákrok, odskok útočné pohyby nohou – výpad, předskok, apel, zkřížené nohy, výpad levou Polohy a pohyby ozbrojené paže držení zbraně polohy paže – držení kordu a šavle, střeh, horní a dolní linka, polohy dlaňové, palcová, hřbetní, malíková, příčné pozdravy – nošení zbraně, tasení, pozdrav bojový a soubojový kryty a výzvy – prima, sekunda, tercie, kvarta, kvinta, provádění krytů přetlakem seky a body – sek na hlavu, bok, prsa, bod na prsa

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
	Spojování pohybů paží a nohou útočné akce obranné akce Nácvik divadelních soubojů – etudy

Ročníková zkouška:

Ucelená ukázka probraného učiva

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Akrobacie

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	-	-	-	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Akrobacie je odborným předmětem obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření. Vede k osvojení virtuózních pohybově-gymnastických technik pro divadelní praxi a ke správným pracovním návykům a k osvojení zásad profesní etiky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci ovládali základní akrobatické prvky a jejich jevištní využití.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Zahrnuje jednotlivé pohybové techniky, všeobecný psychofyzický základ, program cvičení koordinačního charakteru a program úpolových cvičení beze zbraně.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu jevištní pohyb k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména pohybovým, k hlavnímu oboru - herecká výchova a hlavnímu oboru - jevištní praxe.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 3. ročníku dvě hodiny týdně. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce, zejména metody aktivizující. Výuka je zaměřena k získání virtuózně pohybově-gymnastických technik a dovedností, učitel vychází z individuálních dispozic a schopností každého žáka. Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení

technického problému. Výuka probíhá od elementárních akrobatických cviků ke složitějším a její nezbytnou součástí je stálé opakování a procvičování. Podstatnou součástí výuky je procvičování a rozvíjení získaných dovedností a také záchrana a dopomoc pří provádění jednotlivých cviků.

Vyučování probíhá v tělocvičně s potřebným vybavením. Žáci jsou povinni nosit vhodnou obuv a úbor. V maximální možné míře je dbáno na jejich bezpečnost a vyučující vždy **před** nacvičením každého cviku nejprve žáky **poučí** o jeho **bezpečném** provádění.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele a se svými spolužáky jako (tanečními) partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu a uskutečňuje se po vykonání **komisionální zkoušky**. Posuzuje se kvalita zvládnutí učiva (dosažená úroveň zvládnutí akrobatických technik), celkový **přístup** k předmětu (snaha, píle a zaujetí pro předmět) a osvojení si správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - zvládá jednotlivé základní cviky, přemety stranou na místě, stoj na rukou, vzklopku z lehu vznesmo - cviky používá v pohybových etudách	*Žáci nosí cvičební úbor a vhodnou obuv.* Všeobecný psychofyzický základ Program cvičení koordinačního charakteru a program úpolových cvičení beze zbraně

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
	Aplikace cviků s předměty, s partnerem a na nářadí (kotouly, pády, přemety, stoje na rukou, vzklopky)

Pololetní zkouška:

Kotouly, kotouly s přemety a kotouly přes překážku.

Přemety stranou

Ročníková zkouška:

Stoj na rukou

Přemety stranou na místě

Vzklopka z lehu vznesmo

Etuda se třemi akrobatickými prvky

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

2. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - ovládá jednotlivé základní cviky, používá je v pohybových etudách - ovládá kombinace jednotlivých cviků - cvičí na nářadí, ovládá přeskoky, výskoky, seskoky a toče	*Žáci nosí cvičební úbor a vhodnou obuv.* Všeobecný psychofyzický základ Obtížnější koordinační cvičení a úpoly v různém prostředí s předmětem, na nářadí a s partnerem potřebné pro v divadelní praxi. Program úpolových cvičení beze zbraně Procvičování cviků v různém prostředí s předmětem, na nářadí a s partnerem pro divadelní praxi Složitější cviky (překoty, přeskoky, vzklopky z hlavy atd.)

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
	Aplikace cviků s přemety, s partnerem a na nářadí (kotouly, pády, přemety, stoje na rukou, vzklopky) Kombinace jednotlivých cviků, cvičení se ve dvojicích, skupinách a na různém nářadí Cvičení na nářadí se zaměřením na přeskoky, výskoky, seskoky a toče

Pololetní zkouška

Přemet

Přemet přes překážku

Chůze po rukou

Ročníková zkouška:

Chůze na rukou (6 kroků) a kotoul

Z lehu skrčka a vzklopka

Etuda s použitím tří akrobatických nebo úpolových prvků.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - bezpečně zvládá jednotlivé cviky a jejich kombinace, používá je v pohybových etudách - realizuje složitější cviky a jejich kombinace sólově, ve dvojicích i ve skupině na různém nářadí	*Žáci nosí cvičební úbor a vhodnou obuv.* Všeobecný psychofyzický základ Opakování a rozvíjení programu cvičení koordinačního charakteru a programu úpolových cvičení beze zbraně Složitější cviky a jejich kombinacemi Aplikace cviků s předměty, s partnerem a na nářadí Různé kombinace jednotlivých cviků, cvičení ve dvojicích a ve skupinách na různém nářadí zaměřené na přeskoky, výskoky, seskoky a toče

Pololetní zkouška :

Krátká sestava několika dynamických prvků.

Ročníková zkouška:

Žák zvolí jednu tříprvkovou akrobatickou kombinaci, kterou použije v pohybové etudě.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Pohybový trénink

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	1	1	-	2	2	8

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Pohybový trénink je předmětem obsahového okruhu vzdělávání ke zdraví, který zahrnuje i pohybová témata obsahového okruhu odborná příprava. Předmět rozvíjí pohybovou kondici a obratnost, odstraňuje špatné pohybové návyky, vede žáky k pochopení vlastních limitů a dává návod, jak tyto limity posouvat. Rozvíjí též schopnost koncentrace a zvládnutí fyzické psychické zátěže při uměleckém výkonu, vede k rozvoji a zvyšování tělesné zdatnosti v průběhu studia i k celoživotnímu rozvíjení a udržování kondice. Vede také k osvojení správných zdravotních a hygienických návyků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby (si) žáci

- získali fyzickou kondici, výdrž a zlepšili koncentraci
- vybudovali návyky správného držení těla, správně používali jednotlivé svaly, nastavili správně svalový tonus tak, aby celek byl koordinovaný a plně funkční
- správně dýchali a používali bránice a vzájemně propojovali psychofyzické činnosti
- ovládali svůj pohybový aparát a využívali jej k přirozenému a kultivovanému pohybovému projevu v jevištním prostoru
- vážili si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit
- rozpoznali, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví
- racionálně jednali v situacích ohrožení zdraví
- znali prostředky, jak chránit své zdraví
- zvyšovali tělesnou zdatnost a kultivovali svůj pohybový projev
- usilovali o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- užívali způsoby vedoucí k správnému držení těla a správnému dýchání jako prevence poškození organizmu
- vyrovnávali nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. V průběhu studia se žák seznamuje s jednotlivými pohybovými technikami. Učitel volí takový způsob výuky, který nejlépe odpovídá úrovni žáků. Výuka probíhá od elementárních pohybových úkonů ke složitějším a jejich nezbytnou součástí je stálé opakování a procvičování. Výuka je podmíněna kolektivní prací a nelze ji provádět pouze individuálně. Osnovy stanovují pro každý ročník pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku.

Obsah učiva je rozprostřen do všech ročníků. Učivem jsou technická cvičení. Učitel volí takový způsob výuky, který nejlépe odpovídá úrovni žáků. Výuka probíhá od elementárních pohybových úkonů ke složitějším a jejich nezbytnou součástí je stálé opakování a procvičování. Výuka je podmíněna kolektivní prací a nelze ji provádět pouze individuálně. Osnovy stanovují pro každý ročník pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu lidový tanec k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu odborného vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou blízké k předmětům odborné přípravy, zejména k pohybovým předmětům a k herecké výchově a jevištní praxi, pro niž žáky kondičně a po stránce tělesné obratnosti připravuje, a k občanské nauce v tématu vzdělávání ke zdraví.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje od 1. do 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučující vychází z individuálních dispozic žáků. Výuka probíhá od elementárních pohybových úkonů ke složitějším. Preferují se názorně demonstrační, praktické metody, tj. učitel pokud možno sám předvede daný pohyb či techniku a vede žáky k správnému provedení a pochopení. Nechybí též slovní popis (vysvětlení) způsobu řešení daného technického problému (pohybu, úkonu). Zároveň žáky vede k tomu, aby chápali svou vlastní zodpovědnost za své zdraví a svou celkovou fyzickou a psychickou kondici i ve vztahu k herecké profesi. Vede je tak, aby se podíl vlastní péče o své zdraví a kulturu pohybu v průběhu studia zvyšoval a zvyšovala se kondice a obratnost.

Výuka probíhá v tanečních sálech. Zpravidla je doprovázená hudbou, která podporuje rytmus jednotlivých cvičení a zároveň slouží k rozvoji hudebního cítění žáků.

Žáci jsou povinni nosit vhodnou obuv a úbor. V maximální možné míře je dbáno na jejich bezpečnost a vyučující vždy **před** nácvikem nového prvku nejprve žáky **poučí** o jeho **bezpečném** provádění.

Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu, žáci jsou hodnoceni průběžně**,** celkové hodnocení se uskutečňuje na konci pololetí. Důraz se klade na rozvoj kondice, a zvyšování zdatnosti, obratnosti, celkový přístup k předmětu (snaha, píle a zaujetí pro předmět) a osvojení si správných pracovních návyků a zásad profesní etiky.

V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují žáky na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují jim tak rychlou informaci o tom, co zvládají v souladu s požadavky osnov, kde naopak mají úsilí zvýšit, na co se mají zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně **včas upozorněni** na případné **výrazné zhoršení** studijních výsledků již v průběhu školního roku. V případě nezletilých žáků jsou v takovém případě zároveň informováni jejich **zákonní zástupci**.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu, kdy je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval techniku pod stálým dohledem učitele, je požadována pravidelná docházka.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - zlepšuje fyzickou kondici a obratnost - správně drží tělo - pracuje s dechem, orientuje se v prostoru - zvládá základy taneční gymnastiky s muzikálností a smyslem pro rytmus, prokazuje pohybovou paměť - posunuje své fyzické limity	*Žáci nosí cvičební úbor a vhodnou obuv.* Kondiční cvičení Základy taneční gymnastiky Krokové variace v prostoru Stretching, rytmická cvičení Nácvik choreografie

2. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - zvyšuje svoji fyzickou kondici - zlepšuje držení těla - zlepšuje obratnost, tanečnost, smysl pro rytmus, pohybovou paměť - zlepšuje sebevědomí a sebereflexi - zlepšuje orientaci v prostoru	*Žáci nosí cvičební úbor a vhodnou obuv.* Kondiční cvičení Taneční gymnastika Posilovací cvičení Relaxační metody Nácvik choreografie

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - zvyšuje svoji fyzickou a psychickou kondici - správně drží tělo - překonává své osobní limity - propojení dechu s cvičením - orientuje se spolehlivě v prostoru - sebevědomé vystupování - sebereflexe v provedení výkonu	*Žáci nosí cvičební úbor a vhodnou obuv.* Kondiční cvičení Posilovací cvičení Taneční vazby Relaxační metody Pilates, jóga, jógový dech Nácvik choreografie

5. a 6. ročník

Žáci v tomto předmětu opakují již osvojené prvky a zvyšují jejich technickou dokonalost. Stále se drží v kondici a flexibilitě, kterou vypracovali po dobu studií v pohybových předmětech. Do svého cvičení zahrnují nové prvky z jogy, pilates, kondičních treninků, zaměřují se na rychlé a časté střídání nových krátkých choreografií jako přípravy pro konkurz do divadla či projektu. Rozšiřují svůj pohybový slovník o nové prvky španělských tanců s jejich využitím pro hereckou profesi. Opakují a učí se nová rytmická cvičení. Charaktery pohybů v rámci rolí. Celkově se zaměřují na preciznost a profesionalitu při zahrnutí pohybu do herecké profese včetně zdravého cvičení pro fyzickou i psychickou odolnost a profesionalitu při získání pohybově náročných rolí.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - disponuje fyzickou kondicí, výdrží a obratností, zvládá celovečerní divadelní představení s náročnou pohybovou složkou - pohotově mění taneční žánry a styly a propojuje pohybovou a taneční obratnost s hereckou tvorbou	*Žáci nosí cvičební úbor a vhodnou obuv.* střídání nových krátkých choreografií jako přípravy pro konkurz do divadla či projektu nové prvky španělských tanců Jazz dance Swing Technika Marty Grahamové Jose Limon technika Stretching Pantomima Autogenní trénink a jiné relaxační metody

Kód a název oboru vzdělávání:82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk

Počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	-	-	4

Obecné cíle a didaktické pojetí:

Český jazyk je předmětem vzdělávací oblasti jazykové vzdělávání a komunikace tvoři spolu s cizími jazyky základ jazykové vzdělanosti. Učivo navazuje na předchozí vzdělávání v této oblasti a prohlubuje jej. Je úzce propojeno s učivem předmětu literatura a společně s ním představuje přípravu k maturitní zkouše z českého jazyka a literatury a zároveň nezbytnou průpravu k absolventské zkoušce. Žák, který ukončuje vzdělávání v konzervatoři absolutoriem bez předchozího konání maturitní zkoušky, koná v termínu stanoveném ředitelem školy závěrečnou komisionální zkoušku z českého jazyka a literatury. Způsob přemýšleni, ke kterému je žák po celou dobu výuky veden, mu otvírá širší pohled na vlastní uměleckou profesi i činí jej obratným v běžném každodenním životě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa a pozitivně vnímali mateřský jazyk
- prakticky aplikovali základy jazykovědného vzdělání a orientovali se ve funkčních jazykových stylech
- psali základní typy textů stylu administrativního, odborného, prostě sdělovacího i publicistického a používali odborný vědecký styl
- vyhledávali a získávali informace v odborných textech a publikacích, slovnících, encyklopediích aj. příručkách pro vlastní studijní a profesní potřebu
- rozuměli zákonitostem vývoje češtiny, jejích jazykových vrstev a lexikálního bohatství, chápali příbuznost slovanských jazyků a jejich místo mezi ostatními evropskými jazyky

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do čtyř ročníků. Jde o základní jazykovědné poznatky v rámci jednotlivých disciplín, jakými jsou především lexikologie, sémantika, gramatika (morfologie, syntax, ortografie), fonetika, stylistika aj., a praktické aplikování nabytých poznatků. Důležitou součástí učiva je také poučení o soustavě jazyka a jeho vývoji, o informatice, o jazykovědných příručkách a jejich typech atd.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména komunikativní kompetence a kompetence k učení a dále pak občanské kompetence a kulturního povědomí. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům jazykového vzdělávání a k literatuře

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. ročníku dvě hodiny týdně, v 2. až 4. ročníku hodinu týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce. Důraz bude kladem na rozvoj komunikačních dovedností a tedy na metody aktivizující, které budou žáky motivovat, jako jsou samostatná práce individuální i skupinová, samostatná domácí práce, různé formy jazykových cvičení a testů, hodnocení vlastní práce i práce druhých, rozbor a interpretace různých druhů textů aj.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na praktickou aplikaci teoretických poznatků, tj. na dovednost např. napsat administrativní text či předvést řečnický výkon apod. Hodnotí se obsahová správnost a použití gramatických a stylistických prostředků, a to v projevu ústním i písemném; v písemných projevech je předmětem hodnocení též ortografie. Hodnocení se provádí především na základě kombinace různých forem písemného testování, ústního zkoušení a projevu, jazykových cvičení, slohových prací a průběžného hodnocení práce žáka v hodinách.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - se vyzná v odborné publikaci (rejstříky, resumé, seznam použité literatury a pramenů aj.) - si pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů - vypracuje anotaci - pracuje se slovníky aj. příručkami - má přehled o knihovnách a jejich službách	I. Úvod do informatiky a práce s odborným textem - studijní metody získávání a uchovávání informací z výkladu čteného a slyšeného - osnova, konspekt, referát, anotace, resumé aj. - různé druhy odborného textu, jejich specifika - práce se slovníky, encyklopediemi aj. příručkami pro školu a veřejnost - bibliografie a informatika a systém katalogizace knih (dle možnosti exkurze v Městské knihovně aj.)

- popíše soustavu jazyků - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny, chápe vývoj mateřského jazyka a jeho proměny i ve srovnání s jinými jazyky slovanskými a indoevropskými - rozlišuje mezi projevem spisovným a nespisovným a je schopen posoudit jeho vhodnost vzhledem ke komunikační situaci a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - osvojuje si kultivovaný jazykový projev psaný a mluvený - uvědomuje si a využívá bohatství mateřského jazyka ve všech jeho vrstvách a individuální jazykový projev jednotlivce jako nedílnou součást jeho osobnosti - se řídí zásadami správné výslovnosti - vhodně uplatňuje slohové postupy - rozlišuje funkční styly, je schopen posoudit slovní zásobu, syntax i kompozici textu - píše základní typy textů funkčního stylu prostě sdělovacího a administrativního, ovládá jejich formální a grafickou úpravu - má přehled o denním tisku a tisku své profesní oblasti	II. Obecné poučení o jazyce 1. Řeč a jazyk - vztah jazyka a řeči - charakteristika češtiny - základy teorie jazykové komunikace - jazyková kultura 2. Jazyk - zvuková stránka jazyka a spisovná výslovnost - grafická stránka jazyka, ortografie, opakování a procvičování pravopisu - pojmenování a slovo - slovní zásoba, její členění a obohacování III. Sloh a komunikace 1. Obecné poučení o slohu - funkční styly a jejich útvary - slohotvorní činitelé 2. Styl prostě sdělovací - základní znaky, postupy a jazykové prostředky - krátké informační útvary (osobní dopis, oznámení, pozvánka aj.) 3. Styl administrativní - základní znaky, postupy a jazykové prostředky - formální úprava písemných projevů - běžné útvary administrativního stylu (životopis, zápis z pracovní porady, žádost, inzerát aj.)

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozpozná způsoby tvoření slov	I. Komunikace a jazyk 1. Tvoření slov - odvozování

- píše správně zkratky a značky - správně používá gramatické tvary a konstrukce - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky - rozlišuje jednotlivé slovní druhy a orientuje se ve vývojových tendencích morfologie - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - používá příručku Pravidla českého pravopisu - sestavuje základní útvary administrativního stylu, ovládá jejich formální a grafickou úpravu - rozpozná základní znaky slohového postupu popisného - sestaví prostý popis - vypracuje odborný popis, odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru - vystihne charakteristické znaky publicistického stylu - sestaví konkrétní zpravodajské útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka) - má přehled o základních publicistických žánrech, o denním i periodickém tisku	- skládání - tvoření zkratek a zkratkových slov - psaní zkratek a značek - spojování slov v sousloví 2. Tvarosloví - slovní druhy - gramatické kategorie jmen - gramatické kategorie sloves - tvary slov - vývojové tendence v tvarosloví současné češtiny 3. Hlavní principy českého pravopisu a jejich procvičování II. Komunikace a sloh 1. Slohový postup popisný - popis subjektivní - popis statický a dynamický - popis odborný - výstavba popisu 2. Funkční styl administrativní´a jeho útvary - písemnosti formulářového typu - písemnosti se souvislým textem 3. Publicistický styl - zpravodajské útvary - publicistické útvary analytického zaměření - publicistické útvary beletristického zaměření - inzerce, reklama, mediální komunikace aj.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí vznik a typy českých příjmení a správně je přechyluje a skloňuje - ovládne pravopis a výslovnost vlastních jmen	I. Komunikace a jazyk 1. Pojmenování a slovo - vlastní jména v komunikaci

cizího původu - rozlišuje zeměpisná jména místní a pomístní a jejich pravopis - rozumí základním českým frazémům a umí je vhodně použít - ovládá větnou skladbu mateřského jazyka - identifikuje a charakterizuje syntax jednotlivých funkčních stylů - uplatňuje znalosti skladby ve svém ústním a písemném projevu - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - díky syntaktickému rozboru a porozumění struktuře textu správně používá interpunkci ve větné výpovědi - tvoří a člení komunikát adekvátně komunikační situaci - vystihne charakteristické znaky publicistického textu - sestaví základní publicistické žánry, sestylizuje recenzi, fejeton, medailon aj. - připraví a přednese řečnický projev stylu prostě sdělovacího, odborného a publicistického - rozumí dispozici řečového projevu - ovládá zásady ortoepie - rozlišuje mezi projevem spisovným a nespisovným, připraveným a předneseným spatra, a je schopen posoudit vhodnost jejich použití - chápe význam kultivovaného mluvního projevu v profesním i osobním životě - orientuje se v odborném textu a pracuje s různými typy odborných publikací - identifikuje a charakterizuje odborný funkční styl - napíše výklad, referát, konspekt, resumé s literární tematikou nebo z problematiky vlastního oboru - připraví si a přednese mluvený výklad - má přehled o odborném tisku a základních publikacích svého oboru	(jména osobní a zeměpisná, názvy podniků a výrobků) - frazeologie a její užití (vlastnosti a členění frazémů, vztahy mezi frazémy) 2. Výpověď a věta - věty dvojčlenné - podmět a přísudek - předmět, příslovečné určení, přívlastek, doplněk - několikanásobné větné členy - vztah přístavkový - věty jednočlenné - větné ekvivalenty - zvláštnosti a nepravidelnosti ve stavbě věty - stavba souvětí - členící znaménka, jejich užívání 3. Komunikát a text - návaznost textu - členění textu - odstavce, titulek II. Komunikace a sloh 1. Publicistika - postupy a prostředky publicistického stylu - útvary publicistického stylu 2. Veřejně mluvené projevy a jejich styl - rétorika - druhy řečnických projevů - druhy řečnických slohových útvarů - příprava a realizace řečnického vystoupení - uspořádání řeči (oslovení, úvod, jádro řeči, argumentace, závěr) - podání projevu (verbální a nonverbální složka projevu - mimika, gestikulace) 3. Funkční oblast odborná - funkční styl odborný a jeho specifika - typy textů funkčního odborného stylu - výklad a slohový postup výkladový - druhy výkladu

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - volí ve svém projevu prostředky adekvátní komunikační situaci - vhodně komunikuje, dodržuje řečovou etiketu - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy - rozumí zákonitostem vývoje českého jazyka - vystihne vývojové tendence současné češtiny - orientuje se v soustavě jazyků - pracuje s normativními příručkami českého jazyka - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - orientuje se ve stylové diferenciaci češtiny - volí ve svém projevu prostředky adekvátní funkčnímu stylu - vystihne charakteristické znaky mluvených projevů vyššího stylu - vystihne charakteristické znaky úvahy - posoudí kompozici úvahy, její slovní zásobu a skladbu - uplatní postup úvahový v konkrétním slohovém útvaru - vystihne charakteristické znaky eseje - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru - je připraven k ústní i písemné části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury	**I. Komunikace a jazyk** 1. Chování a řeč - řečové chování a zdvořilost - humor v řeči 2. Národní jazyk a jeho členění na útvary - spisovný jazyk a jeho užívání - obecná čeština - nářečí - neoficiální profesní a zájmová komunikace 3. Funkce spisovné češtiny a její vývojové změny, původ a vývoj slov z pohledu komunikačního 4. Čeština a příbuzné jazyky z pohledu vývojového - indoevropské jazyky - vývoj českého jazykového systému - vývoj češtiny a nauky o ní ve 20. století **II. Komunikace a sloh** 5. Stylová diferenciace češtiny - stylové vrstvy - stylová příslušnost jazykového projevu k vyššímu nebo nižšímu stylu - zvuková stránka projevů vyššího stylu 6. Styl umělecké literatury - autorská řeč - řeč postav v literárním díle 7. Úvaha a postup úvahový 8. Esejistický styl a esej 9. Jazyková a stylizační cvičení z oblasti odborné **III. Systematická příprava k maturitní zkoušce** (průběžně během celého ročníku) **IV. Písemná a ústní maturitní zkouška**

-

Kód a název oboru vzdělávání:82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Literatura

Počet hodin: 8

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	-	-	8

Obecné cíle a didaktické pojetí:

Literatura tvoří základ estetického vzdělávání. Učivo navazuje na předchozí vzdělávání v této oblasti a prohlubuje jej. Je úzce propojeno s učivem předmětu Český jazyk a společně s ním představuje přípravu k maturitní zkouše z českého jazyka a literatury. Žák, který ukončuje vzdělávání v konzervatoři absolutoriem bez předchozího konání maturitní zkoušky, koná v termínu stanoveném ředitelem školy závěrečnou komisionální zkoušku z českého jazyka a literatury. Způsob přemýšleni, ke kterému je žák po celou dobu výuky veden, mu otvírá širší pohled na vlastní uměleckou profesi i činí jej obratným v běžném každodenním životě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- zařadit typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických obdobích
- zhodnotit význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace
- vyjádřit vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl
- samostatně vyhledávat informace v této oblasti
- vystihnout charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi
- rozeznat umělecký text od neuměleckého
- interpretovat literární text a debatovat o něm
- zařadit konkrétní literární díla do (základních) druhů a žánrů
- při rozboru textu uplatňovat znalosti z literární teorie

- vysvětlit etický a umělecký odkaz textů minulých epoch, které jsou nedílnou součástí naší dnešní civilizace (antika, judaismus, křesťanství aj.)
- uvést podstatná literární díla a postavy, které byly v průběhu doby a jsou dosud opakovaně zhudebňovány, zdramatizovány či inspirují tvůrce jiných uměleckých oborů
- chápat uměleckého díla i jako výpovědi o době jeho vzniku v jejích historických, politických, hodnotových aj. konsekvencích (a vzít tyto okolnosti v úvahu při interpretaci a hodnocení díla),
- chápat umění jako specifickou výpověď o společnosti
- orientovat se jako čtenáři v knižní nabídce současných i starších děl,
- porozumět a ocenit krásu a uměleckou hodnotu literárních děl, s nimiž se v životě setkají

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do čtyř ročníků. Učivo je zaměřeno na českou a světovou literaturu, její vývoj v celospolečenských, kulturních a historických souvislostech, přináší základní poznatky v oblasti literární vědy, informace o literárních druzích a žánrech; to vše v úzké součinnosti s předmětem Český jazyk. Žáci jsou vedeni k aktivnímu poznávání našich i světových literárních děl a též k tvořivé činnosti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetence k učení a komunikativní kompetence a dále pak občanské kompetence a kulturního povědomí. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Rozvíjí schopnost na základě získaných vědomostí a osvojeného zodpovědného a zainteresovaného přístupu k učivu a k práci odborně teoreticky i z hlediska osobních občanských a citových postojů zhodnotit umělecké dílo, mít na ně vlastní názor a formulovat jej logicky přehledně a kultivovaně po obsahové a jazykové stránce, adekvátně vzhledem ke komunikační situaci, a to formou písemnou i ústní. Obhajovat své názory v diskusi, přijímat kritiku i rady a vhodně na ně reagovat, ovládat i základy metod a postupů odborné vědecké práce (viz žákova absolventská písemná práce ve vyšších ročnících konzervatoře). Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům jazykového vzdělávání (zde zejména Český jazyk), dále pak jsou předmětům Dějiny umění a Občanská nauka.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. ročníku jednu hodinu týdně, v 2. až 4. ročníku dvě hodiny týdně. Při výuce budou uplatňovány různé pedagogické metody a formy práce v souladu s charakterem učiva, jako jsou řízený dialog, odborný výklad, rozbor a interpretace uměleckých textů, individuální i skupinová samostatná práce, samostatná domácí práce, využití audiovizuální techniky aj. Budou voleny tak, aby žáky motivovaly a umožnily jim aktivní a efektivní přístup ke studiu.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na porozumění uměleckému textu a schopnost jeho interpretace, orientaci žáka v dějinách české a světové literatury, schopnost kritického myšlení, literárně teoretického posouzení díla a samostatného úsudku včetně kultivovaného jazykového projevu

písemného i ústního v souladu se vzděláváním a komunikací v českém jazyce. Hodnocení se bude provádět především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka v hodině.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - interpretuje literární text s použitím znalostí z literární teorie a poetiky - popíše základní literární žánry a formy - popíše počátky slovesného umění a následně literatury - chápe a oceňuje význam, specifičnost a následné kulturní vlivy těchto starých literatur - vysvětlí etický a umělecký odkaz judaismu a křesťanství - popíše vznik Písma a jeho textů - charakterizuje antickou literaturu, vysvětlí její význam, charakterizuje základy antické kultury - uvede antická díla a postavy, které inspirovaly v průběhu dalších staletí tvůrce všech uměleckých oborů - čte a rozebírá texty antické a staré evropské a české literatury - popíše základní vývojové etapy literární historie světové a české -zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období -zhodnotí význam daného autora nebo literárního díla pro dobu vzniku i pro současného čtenáře -vyjadřuje vlastní prožitek z uměleckého díla (knihy, divadelního představení)	I. Základy literární vědy a poetiky - literární žánry a formy - struktura a interpretace literárního díla - rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu (průběžně během celého studia) II. Literatura starověku 1. Literatura nejstarších starověkých mimoevropských civilizací - literatura starověkého Sumeru, Egypta, Číny, Indie atd. - literatura starověkého Izraele 2. Antická literatura - řecká mytologie - homérské eposy - řecké divadlo aj. díla řecké literatury a kultury - drama, poezie a próza starověkého Říma 3. Křesťanské texty starověku - vznik křesťanství a texty Nového zákona - Bible, její vznik, členění a podoby III. Evropská a česká literatura středověku 1. Literatura evropského středověku - literatura středověku, její členění, specifika a nejznámější texty (legendy, kroniky aj.) - hrdinská epika a dvorská lyrika aj. 2. Literatura raného středověku v Čechách 3. Česká literatura vrcholného středověku IV. Evropská a česká literatura renesance

	- evropská renesanční literatura - literatura doby humanismu a renesance v Čechách

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vystihne charakteristické znaky klasicismu a osvícenství - uvede hlavní představitele daného období a jejich stěžejní díla - vysvětlí podstatu národního obrození - odliší jednotlivé slohy a směry 19. století, zná jejich významné představitele a stěžejní díla - konkrétní literární dílo klasifikuje podle druhů a žánrů - při rozboru uměleckého textu používá odbornou terminologii a uplatňuje znalosti z literární teorie - vystihne charakteristické znaky různých uměleckých textů a rozdíly mezi nimi - interpretuje literární texty a diskutuje o nich - posoudí a zhodnotí jazykovou a obsahovou složku uměleckého textu - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - na základě vlastních čtenářských zkušeností si utváří vlastní názor na literaturu 19. století a dokáže ho formulovat	1. Evropská barokní literatura - barokní literatura v Čechách (exilová lit., domácí lit. autorská a ústní lidová slovesnost) 2. Epocha klasicismu a osvícenství - stěžejní znaky - klasicistní drama - literatura francouzská aj. 3. Epocha preromantismu a romantismu - předpoklady vzniku romantismu - stěžejní znaky romantismu - literatura německá - literatura anglická - literatura francouzská - literatura ruská aj. 4. Počátky realismu - stěžejní znaky realismu - literatura francouzská - literatura německá - literatura ruská - literatura anglická aj. 5. Naturalismus ve světové literatuře - literatura francouzská - literatury severské aj. 6. Prokletí básníci a literární moderna - prokletí básníci

	- literární moderna - impresionismus, symbolismus, - dekadence aj. směry 7. Literatura národního obrození 8. májovci, ruchovci a lumírovci nejvýznamnější čeští autoři 19. stol.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se základních uměleckých směrech daných období, zná jejich hlavních představitele a stěžejní díla - charakterizuje moderní beletrii 20. století, čte vybraná díla tohoto období - interpretuje literární texty - formuluje vlastní názory na moderní umělecká literární díla, obhajuje je v diskusi a dovede pochopit a posoudit názory ostatních - posuzuje a zhodnocuje jazykovou a obsahovou složku uměleckého textu - přiřadí výňatek uměleckého textu k příslušnému literárnímu směru, autorovi, skupině či období na základě textové analýzy a použitých uměleckých prostředků - rozlišuje individuální autorský styl a charakterizuje jej - charakterizuje českou a světovou moderní poezii, oceňuje a interpretuje použité básnické prostředky - popíše charakteristické znaky různých básnických směrů a na základě textové analýzy přiřadí básnický výňatek k příslušnému období či směru - charakterizuje specifiku dramatického textu, jeho členění a typické rysy - hodnotí konkrétní jevištní adaptaci známé hry nebo filmový přepis literárního díla	I. Světová literatura 1. pol. 20. stol. 1. Avantgardní umělecké směry světové literatury přelomu 19. a 20. stol. a 1. pol. 20. stol. - impresionismus - dekadence - futurismus - dadaismus - surrealismus aj. 2. Významné umělecké osobnosti a díla světové prózy, poezie a dramatu 1.pol.20.stol. - lit. francouzská - lit. německá - lit. anglická - lit. ruská aj. evrop. lit. - pražská německá literatura - lit. americká II. Česká literatura přelomu 19. a 20. stol. 1. Manifest České moderny 2. Básnické směry a umělecká uskupení - symbolismus - dekadence - impresionismus - buřiči aj.

	3. Próza a drama III. Česká literatura 1. poloviny 20. stol. 1. Společenské a kulturní klima let 1918-1945, periodizace a různorodost této lit. 2. Nejvýznamnější čeští autoři 1. pol. 20. stol. 3. Hlavní skupiny a směry české prózy a dramatu 1. pol. 20. stol. - lit.demokratická - lit. s tematikou 1. světové války - lit. humoristická - lit. katolická - lit. psychologická aj. 4. Hlavní umělecké směry a osobnosti české poezie 1. pol. 20. stol. - proletářská poezie - poetismus - surrealismus - významní čeští básníci let 1918-45

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla - charakterizuje současnou krásnou literaturou, její specifické rysy a témata - formuluje vlastní vztah a názor na současné literární umění - interpretuje literární texty - posoudí a zhodnotí jazykovou a obsahovou složku uměleckého textu a jejich propojení - při rozboru literárních textů uplatňuje příslušnou odbornou terminologii a znalosti z literární teorie - přiřadí výňatek uměleckého textu k příslušnému literárnímu směru,	V. Světová literatura 2. pol. 20. stol. 4. Významné literární směry 2. pol.20.stol. - existencialismus - neorealismus - nový román (antiromán) - postmoderna - magický realismus aj. 5. Významné autorské osobnosti, generační seskupení a díla světové poezie, prózy a dramatu 2. pol. 20. stol. - literatura francouzská - literatura německá - literatura anglická - literatura ruská aj. evropských lit. - literatura americká - literatura latinskoamerická aj. V. Česká literatura 2. pol.20. stol.

skupině či období na základě jeho analýzy a typických použitých uměleckých prostředků - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - textovou analýzu propojí s vědomostmi a výkladem o autorově tvorbě, jejích specifických rysech, vývoji a jejich případných společenských a politických příčinách - hodnotí dílo, jeho význam a vznik v kontextu dobových podmínek a okolností - objasní vztah umělecké tvorby s celospolečenským vývojem - na základě vlastních čtenářských zkušeností a vědomostí formuluje vlastní názory na moderní českou literaturu a formuluje je ve výkladu a v diskusi - popíše v stručném přehledu dějiny světové a české literatury, uvede základní vývojové trendy a paralely - vřadí díla do příslušného kulturně historického kontextu v rámci celých dějin světové či české literatury - uvědomuje si místo vlastní národní literatury v kontextu literatury světové a specifičnosti jejího historického vývoje - je připraven k ústní i písemné části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury	1. Kulturní a společenské klima od r. 1945 a proměnlivé podmínky umělecké tvorby 2. Základní periodizace české literatury 2. pol. 20. stol. a její dělení - literatura zakázaná domácí a exilová - autoři tolerovaní a publikovaní - tzv. literatura oficiální 3. Nejvýznamnější čeští autoři 2. pol. 20. stol. 4. Významní autoři a díla české prózy, poezie a dramatu 2. pol. 20. stol. VI. Průběžné opakování a systemizace učiva 1.-4. ročníku (během celého ročníku) VII. Systematická příprava k písemné a ústní maturitní zkoušce (během celého ročníku) III. Písemná a ústní maturitní zkouška z českého jazyka a literatury

Žák: - prohlubuje si a systemizuje své znalosti učiva 1. – 4. ročníku na základě hlubšího porozumění dílu a vlastního aktivního přístupu - doplní si své znalosti, na základě svých čtenářských zkušeností a poznatků z literární poetiky, dějin a teorie se učí tyto texty zhodnotit a interpretovat - učí se lépe porozumět textům, prohlubuje své schopnosti kritického myšlení, samostatného úsudku, formulace, kultivovaného mluvního projevu, argumentace a diskuse	1. Jazykové, kompoziční a narativní prostředky a struktura uměleckého textu a jeho analýza 2. Funkční styly a postupy a jejich užití v uměleckém textu. Lit. žánry a formy 3.Zásady práce s odbornými texty. Analýza uměleckých textů na základě četby posluchačů a jejich seznamu maturitních zadání	8-16 8-16

Kód a název oboru vzdělávání:82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Literární seminář

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	0	0	0	1	-	-	1

Pojetí předmětu:

a) obecný cíl předmětu

Tento seminář je otevřen pro žáky 4. ročníků přihlášené k maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury. Má poskytnout hlubší porozumění učivu a detailnější a individuálně zaměřenou přípravu k maturitní zkoušce. Cílem semináře je prostřednictvím rozborů a interpretací uměleckého textu naučit žáky lépe porozumět i náročnějším a žánrově různorodým textům a interpretovat je na patřičné úrovni s využitím získaných znalostí z literární poetiky, teorie a dějin literatury a znalostí českého jazyka, rozvíjet jejich schopnosti formulování a obhajování vlastních odborných úsudků a dále rozvíjet výchovu žáků ke čtenářství.

b) charakteristika učiva

Žáci jsou vedeni k hlubšímu a komplexnímu porozumění textům v kontextu uměleckých směrů, politického a kulturního klimatu doby, k vlastní analýze a interpretaci uměleckého textu a k aktivnímu poznání významných děl naší a světové literatury.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen kultivovaně vyjadřovat své názory a uměl je zdůvodnit; učí se pracovat v týmu a účastnit se odborných diskusí, je schopen objektivně hodnotit vlastní práci i výsledky druhých; rozvíjí po obsahové i formální stránce své mluvní a komunikační schopnosti.

d) strategie /pojetí/ výuky

Při výuce bude uplatňován především individuální a skupinový rozbor a interpretace uměleckých textů, řízený dialog aj. vhodné aktivizující metody.

e) hodnocení výsledků žáků

Hodnotí se schopnost porozumění a interpretace uměleckého textu, schopnost kritického myšlení a samostatného úsudku, komplexní orientace žáka v literatuře, jeho schopnost získané vědomosti aplikovat. Hodnocení se bude provádět průběžně na základě pracovních výsledků a aktivity žáka.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Přínosem předmětu je rozvoj samostatného kritického myšlení žáků, schopností formulovat vlastní názory, argumentovat a diskutovat a hodnotit umělecké dílo, kultivovat svůj mluvní projev.

Rozpis učiva:

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: - prohlubuje si a systemizuje své znalosti učiva 1. – 4. ročníku na základě hlubšího porozumění dílu a vlastního aktivního přístupu - doplní si své znalosti, na základě svých čtenářských zkušeností a poznatků z literární poetiky, dějin a teorie se učí tyto texty zhodnotit a interpretovat - učí se lépe porozumět textům, prohlubuje své schopnosti kritického myšlení, samostatného úsudku, formulace, kultivovaného mluvního projevu, argumentace a diskuse	3. Jazykové, kompoziční a narativní prostředky a struktura uměleckého textu a jeho analýza 4. Funkční styly a postupy a jejich užití v uměleckém textu. Lit. žánry a formy 3.Zásady práce s odbornými texty. Analýza uměleckých textů na základě četby posluchačů a jejich seznamu maturitních zadání	8-16 8-16

Platnost učební osnovy od 1.9.2012

Kód a název oboru vzdělávání:82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Cizí jazyk - angličtina

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	2	2	16

Obecné cíle a didaktické pojetí:

Cizí jazyk tvoří spolu s českým jazykem základ jazykové vzdělanosti. Učivo navazuje na předchozí vzdělávání v této oblasti a prohlubuje jej. Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Aktivní znalost cizího jazyka je nezbytná pro uplatnění absolventa. Předmět rozvíjí schopnost komunikovat v cizím jazyce, získávat v něm všeobecné i profesní informace, rozšiřuje znalosti o životě v cizojazyčných zemích a seznamuje s jejich kulturními tradicemi a zvyklostmi.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých životních situacích, v mluvených i v psaných projevech, a to jak na všeobecné tak na odborné úrovni, volit vhodné komunikační strategie a jazykové prostředky, pracovat efektivně s cizojazyčným textem, včetně odborného,
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.
- argumentovat, diskutovat a rovněž hodnotit v cizím jazyce umělecké dílo a umělecké výkony

- efektivně pracovat v týmu i samostatně, chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální struktury a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí a projevovat se v souladu se zásadami demokracie.

- vyhledat potřebné informace, účelně s nimi pracovat a získané prostředky, včetně odborných, využívat v běžné praxi,

- efektivně pracovat s internetem, slovníky, jazykovými příručkami a vše dokázat zhodnotit v dalším studiu a v prohlubování svých všeobecných a odborných vědomostí a dovedností.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do šesti ročníků. Obsahem výuky cizího jazyka je v první řadě systematické osvojování produktivních i receptivních řečových dovedností v návaznosti na jazykové prostředky - slovní zásobu, výslovnost, gramatiku, pravopis - v podmínkách běžných komunikativních situací, do nichž jsou zapojovány aktuální informace z reálií. Tematické okruhy se vztahují k oblastem osobního, společenského a profesního života, odborná témata kladou důraz na rozvíjení potřebné slovní zásoby a terminologii nezbytnou pro profesní růst žáků. Pří výběru učiva se vychází z požadavků státní maturity a profilu absolventa.

Vzdělávání v cizím jazyce komplexně směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni B 1 podle Společného evropského referenčního rámce, jež je považována za minimální pro složení společné části maturitní zkoušky. Pro získání absolutoria z cizího jazyka směřuje výuka a vzdělávání k úrovni B2.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména komunikativní kompetence, kompetence k učení, občanské kompetence a kulturního povědomí, kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Z průřezových témat jde zejména o téma informační a komunikační technologie, kdy je rozvíjena kompetence komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace a získávat informace z otevřených zdrojů s využitím celosvětové sítě.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům jazykového vzdělávání, dále pak k předmětům společenskovědního vzdělávání, estetického vzdělávání a v tématických odborných okruzích k předmětům odborné přípravy i společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku tři hodiny týdně, v 5. a 6. ročníku dvě hodiny týdně. V pojetí výuky je třeba kromě tradičních metod používaných při výuce cizích jazyků prosazovat i problémové učení, týmovou práci a kooperaci, neopomíjet diskusi, zařazovat odlehčovací jazykové hry, soutěže a používat rovněž simulační a situační metody. Všechny zvolené postupy zvyšují motivaci k učení, a tím i zkvalitňují celý vyučovací proces. V celém procesu výuky se přihlíží k individuálním schopnostem a dovednostem žáků, k jejich zájmům, nadání a budoucím potřebám.

Ve výuce je nutné a žádoucí uplatňovat princip komunikativnosti, rozvíjet mezipředmětové vztahy a celou výuku řídit tak, aby ve třídě převládaly pozitivní emoce. Je třeba vést žáky ke vzájemné spolupráci, podporovat je v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a objektivně je hodnotit a klást důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu.

K podpoře výuky cizích jazyků je vhodné používat moderní učebnice, výukové časopisy, dostupné didaktické pomůcky, pracovat s multimediálními výukovými programy, s internetem a vytvářet příznivé a pozitivní prostředí pro vzájemnou spolupráci.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Při hodnocení je kladen důraz především na porozumění učivu, na schopnost žáků aplikovat poznatky v praxi a samostatně pracovat. Hodnotí se rovněž koncentrovanost při výuce a schopnost kritického samostatného uvažování a myšlení. V neposlední řadě je posuzována také abilita žáků formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat, porozumět neznámému textu a poslechu v cizím jazyce, hodnocena je též úroveň jejich souvislého písemného projevu.

Vyučující využívají ústní i písemné prověřování v různém rozsahu. Průběžně jsou zařazovány kratší testy i činnosti umožňující sebetestování a sebehodnocení, na závěr každého tematického celku je využíván delší test k ověření stupně osvojení znalosti žáků. Do hodnocení za klasifikační období se zahrnuje i celkový přístup žáka k předmětu, jeho aktivní zapojení do vyučování a plnění studijních povinností.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí souvislému projevu vyučujícího i reprodukovanému kultivovanému projevu rodilého mluvčího pronášenému v běžném hovorovém tempu obsahujícímu probrané jazykové prostředky i přiměřené množství neznámých výrazů či tvarů - v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků vhodně, pohotově a jazykově relativně správně reaguje v běžných situacích každodenního života, - vede přirozený dialog, zeptá se na smysl nepochopeného výrazu či věty, požádá o zpřesňující informace a podobné informace podá - sdělí hlavní myšlenky či informace z vyslechnutého či přečteného textu obsahujícího známý jazykový materiál i přiměřené množství neznámých výrazů či tvarů, - volně reprodukuje jednoduchý text - souvisle hovoří v rámci probraných tematických okruhů i na základě vizuální opory (obrázek, tabulka, formulář apod.), - čte výrazně, foneticky správně vybrané texty - čte s porozuměním přiměřeně náročné všeobecně orientované texty - využívá logického odhadu k pochopení významu neznámých výrazů či tvarů z kontextu - využívá dvojjazyčný slovník i mluvnické příručky - vyplní různé typy formulářů	– **Osobní údaje, rodina, společenský styk** - základní časy - tvoření otázek - slovní druhy - fonetické symboly - homonyma – **Bydlení, životní styl** - přítomný čas prostý a průběhový - have/ have got - slovní vazby - minulý čas prostý a průběhový - nepravidelná slovesa – **Město (místo), kde žijeme** - spojky - předpony, přípony - časové výrazy - příslovce – **Obchody, nakupování, oblékání**

- sestaví neformální dopis i jiná písemná sdělení - přiměřeně a vhodně zaznamená hlavní myšlenky a informace z vyslechnutého či přečteného textu - jednoduchým způsobem písemně vyjádří své myšlenky - s použitím slovníku samostatně sestaví vyprávění, charakteristiku osoby **Jazykové prostředky** **Žák** - systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace, redukce slabik a slov) - aktivně si osvojuje nová slova, idiomy a slovní spojení, včetně frazeologie běžného společenského styku - při práci s textem průběžně poznává základní způsoby tvoření slov - ovládá základní časy - správně tvoří otázky - správně používá tázací zájmena a příslovce - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - zná základní geografické údaje, hlavní města, nejvýznamnější kulturní památky - nejnavštěvovanější města a oblasti - orientuje se v problémech každodenního života, - srovná základní rysy našeho způsobu života a života zemí daného jazyka - sleduje významné aktuální informace z kulturního, společenského a politického života u nás a v anglicky mluvících zemích	- vyjadřování kvantity - zájmena - synonyma - členy – **Školství, vzdělávání, plány do budoucna** - slovesné vazby - vyjadřování budoucnosti - frazeologická spojení – **Popis situací a zážitků** - přídavná jména - infinitiv – **Písemné kontrolní práce, oprava**

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí souvislému projevu vyučujícího i reprodukovanému kultivovanému projevu rodilého mluvčího pronášenému v běžném hovorovém tempu i s méně pečlivou výslovností (autentické nahrávky) v rámci probraného učiva i s přiměřeným množstvím neznámých výrazů či tvarů - v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků vhodně, pohotově a jazykově správně reaguje v běžných situacích společenského života, v reakcích vyjádří i své postoje - sdělí hlavní myšlenky či informace z delšího vyslechnutého či přečteného přiměřeně náročného textu, text komentuje, hodnotí apod. - volně reprodukuje nepřipravený vyslechnutý či přečtený text - souvisle hovoří v rámci probraných tematických okruhů na všeobecná témata - aktivně se účastní diskuse, vyjádří své názory, oponuje či souhlasí s názory ostatních, požádá o zpřesnění údajů apod. - připraví a realizuje anketu, interview apod. - napíše jednoduchý formální dopis - samostatně sestaví popis, jednoduchý životopis - čte s porozuměním přiměřeně náročné všeobecně či odborně orientované texty - využívá logického odhadu významu neznámých výrazů či tvarů z kontextu - používá výkladový slovník **Jazykové prostředky** **Žák** - rozlišuje a používá přítomný čas prostý a průběhový - rozlišuje a používá minulý čas prostý a průběhový - spojuje věty - vytváří a používá trpný rod - správně tvoří slova pomocí předpon a přípon - správně používá kvantitativní výrazy, zájmena a členy - vyjadřuje podmínku skutečnou - správně používá předpřítomný čas prostý - vhodně používá modální slovesa - formuluje otázky i záporné věty, ovládá způsob krátkého reagování na otázky - správně stupňuje adjektiva - zná způsob zapisování i čtení číselných výrazů	– **Základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti** - otázky s like - stupňování přídavných jmen - synonyma, antonyma - vztažné věty – **Slavné osobnosti** - předpřítomný čas - for, since - opakování slovesných časů – **Péče o zdraví, nemoci** - modální slovesa - slovesa s doplňkem - složená podstatná jména – **Cestování, služby** - časové a podmínkové věty I - frekventovaná frázová slovesa - spojování vět – **Významné objevy a vynálezy** - pasívum - příčestí trpné - slovesa s doplňkem – **Písemné kontrolní práce, oprava**

Země příslušné jazykové oblasti **Žák** - zná základní geografické, historické a politicko-společenské informace - identifikuje objekty významné z hlediska kulturního a turistického - orientuje se v aktuálním kulturním, politickém a společenském dění i životě - zná významné osobnosti, společenské zvyklosti a tradice	

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - porozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích z různých oblastí i v rychlejším tempu a s méně pečlivou výslovností - pohotově reaguje v rozhovoru a v diskusi i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku - vyjadřuje své postoje a obhajuje své názory - čte s porozuměním delší náročnější obsahově různorodé texty - písemně zaznamená podstatné myšlenky a údaje z delšího vyslechnutého i přečteného textu - vyjádří své pocity a názory na umělecká díla - stylisticky vhodně a srozumitelně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů, vyplní dotazník a sepíše žádost o zaměstnání - písemně i ústně se prezentuje při vstupu na trh práce **Jazykové prostředky** **Žák** - rozlišuje používání předpřítomného času prostého a průběhového - vyjadřuje časové a podmínkové vztahy - spojuje věty v souvětí vhodnými spojkami - orientuje se v hierarchii anglických slovesných časů, správně je používá	- **Sny a realita** - podmínkové věty II - frázová slovesa - vyjádření pravděpodobnosti - zvolací věty - **Práce, zaměstnání** - předpřítomný čas průběhový - tvoření slov - spojovací výrazy - **Člověk a svět** - pomocná slovesa (shrnutí) - systemizace časů - tvoření, otázek, záporu, krátké odpovědi - **Volný čas, koníčky, sport** - přítomný čas prostý a průběhový (shrnutí) - dějová a stavová slovesa - trpný rod - **Výtvarné umění, hudba, literatura**

- vyjadřuje podmínku neskutečnou - rozumí frázovým slovesům a vhodně je používá - tvoří slova z již známých slov, - vyjadřuje předčasnost v minulosti - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, sám jej vytváří a používá - rozumí symbolům užívaným při opravách jazykových chyb, relativně samostatně opraví své i cizí chyby **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - prokáže znalost dalších, detailnějších geografických a demografických fakt, informací o kulturních památkách, turistických atrakcích - orientuje se ve státním zřízení jednotlivých zemí - prokáže znalost společenských zvyků a konvencí, problémy každodenního života - orientuje se v nejvýznamnějších představitelích umění, podá aktuální informace z kulturního, politického a společenského života anglicky mluvících zemí	- minulý čas prostý a průběhový, - předminulý čas - **Písemné kontrolní práce, oprava**	**4. ročník**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka - pohotově, jazykově správně a přirozeně reaguje i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci - v rámci osvojených jazykových prostředků s předchozí přípravou souvisle hovoří na přiměřeně náročná témata všeobecná i na témata týkající se vlastní profesní orientace - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností, orientuje se v různých typech textů - vhodným způsobem popíše a porovná obrázky, vystihne jejich podobnosti a rozdíly - odhaduje význam neznámých slov v kontextu	**1. Popis a charakteristika osoby** - modální slovesa - vyjádření žádosti, nabídky, povolení **2. Počasí, příroda, ochrana životního prostředí** - vyjadřování budoucnosti **3. Všeobecná témata** (se zaměřením na ústní projev a interakci, poslech, čtení a písemný projev) - Personal identification - Family - Housing and living - Everyday life - Education

- využívá různých typů čtení (orientační, informativní, studijní) podle daného účelu - správně, výstižně a stylisticky vhodně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů **Jazykové prostředky** **Žák** - vyjadřuje časové a podmínkové vztahy - spojuje věty v souvětí vhodnými spojkami - používá správně slovesné vazby a infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů - rozumí frázovým slovesům a vhodně je používá - tvoří slova z již známých slov - vyjadřuje předčasnost v minulosti - se orientuje v hierarchii anglických slovesných časů, správně je používá - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka **Výsledky vzdělávání** - rozumí symbolům užívaným při opravách jazykových chyb, relativně samostatně opravuje své i cizí chyby - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, sám jej vytváří a používá - zapisuje i čte číselné výrazy **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - samostatně vyhledá geografické a demografické údaje v návaznosti na již osvojené a utříděné poznatky z předchozích ročníků - prokazuje faktické znalosti z historie a současnosti těchto zemí s důrazem na významné aktuální události a významné představitele politického života, umění, vědy a techniky	- Free time - Interpersonal relationships - Travel - Health and hygiene - Food - Shopping - Work and profession - Service - Society - Geography and nature **4. Oborová témata** (se zaměřením na samostatný ústní projev) Places of interest for music/ theatre lovers My favourite musician/actor The Prague Conservatoire Music/theatre and my family Cultural life in the Czech Republic My career plans Lifestyle of a professional musician/actor Music/theatre-hobby or profession Education of music/dramatic art in the Czech Republic Going to concerts/to the theatre Music/theatre in my life **Učivo** Jobs in my field My professional idol Playing in public Theatre buildings, concert halls, opera houses My studies of music/dramatic art Mass media and music/theatre Cultural life in my town Kinds of music How to become a successful musician/actor My studies at the conservatoire Cultural events Musical instruments Fashion and music styles, theatre costumes Auditions/castings, rehearsals, performances **5. Písemné kontrolní práce, oprava**

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka - zapojí se bez přípravy do hovoru - pohotově, jazykově správně a přirozeně reaguje i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - komunikuje a aktivně využívá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib - používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitějších myšlenek - vhodně používá základní odbornou slovní zásobu ze svého oboru vzdělání - v rámci osvojených jazykových prostředků předchozí přípravou souvisle hovoří na přiměřeně náročná témata všeobecná, témata zeměvědného charakteru i na témata týkající se vlastní profesní orientace - komunikuje v různých profesních situacích - vypracuje písemně svůj profesní životopis, žádost, přihlášku k účasti v konkurzních řízeních - vyplní jednoduchý neznámý formulář - zaznamená vzkazy volajících - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby - čte s porozuměním odborné texty se stupňující se náročností a překládá je, orientuje se v různých typech textů - odhaduje význam neznámých slov v kontextu - využívá různých typů čtení podle daného účelu - správně, výstižně a stylisticky vhodně formuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů **Jazykové prostředky** **Žák** - správně používá infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů - správně uvozuje a gramaticky zpracovává nepřímou řeč, nepřímé otázky a nepřímý rozkaz - chápe posuny časů v časové souslednosti a sám je uplatňuje ve svém projevu písemném i mluveném	- **Záliby, zájmy** - otázky s like - slovesné vazby - **Jídlo, stravovací návyky** - vztažná zájmena - přívlastek - **Životní styl ve Velké Británii a USA** - předpřítomný čas - frázová slovesa a slovesa s předložkou nebo částicí - **Pracovní proces, pracovní nabídky** - inzerát - CV - motivační dopis - pohovor - **Hodnoty v lidském životě, dobročinnost** - podmínkové věty - časové věty - klasifikace adjektiv¨ -vyjádření návrhu - **Mezilidské vztahy** - modalita - přídavná jména hodnotící - vyjádření souhlasu, nesouhlasu - **Závislosti a jejich působení v lidském životě** - předpřítomný čas průběhový

- vyjadřuje podmínku neskutečnou - používá správně infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů - chápe frázová slovesa a vhodně je používá - vyjadřuje předčasnost v minulosti, správně reprodukuje výroky, otázky, rozkazy formou nepřímé řeči - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, sám jej vytváří a používá **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - orientuje se v nejvýznamnějších historických etapách a událostech příslušných zemí - vyhledává si další informace z historie a současnosti zemí s důrazem na významné aktuální události a jejich hodnocení, výrazné tendence v myšlení, dějinách a umění daných zemí a prokazuje faktické znalosti - prokazuje všeobecný přehled o kulturním životě a dění v anglicky mluvících zemích	- časové výrazy - složená substantiva - **Názory a stanoviska** - nepřímá otázka - dovětek - slovesa s doplňkem - idiomy - **Zvyky, tradice, svátky** - nepřímá řeč - časová souslednost **10. Písemné kontrolní práce, oprava**

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - pohotově, jazykově správně a přirozeně reaguje i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci - komunikuje a zapojuje se do činností jako účastník reálných komunikačních situací v umělecky teoretické i umělecky výkonové oblasti - vhodně používá pravidla řečové etikety - uvědomuje si své chyby a dokáže je opravit - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou	**Všeobecná tematika** - prohlubování a rozšiřování učiva předcházejících ročníků **Obecně odborná tematika** - **Anglicky mluvící země, Česká republika** - geografické reálie s orientací na kulturní geografii, historie, národnostní otázky, sociální otázky, tradice kultury, profil kulturního dění, kulturní objekty a instituce - **Umění** - význam, umělecké druhy, formy umělecké prezentace: koncerty, divadelní představení, festivaly

výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům běžného osobního života, zeměpisným tématům i k tématům z oblasti svého studijního zaměření - používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru a gramatické prostředky odborného stylu - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností, orientuje se v různých typech textů - odhaduje význam neznámých slov v kontextu - ovládá různé typy čtení (orientační, selektivní apod.) podle daného účelu, - rozumí odborným textům a dokáže je zpracovat samostatně a promyšleně, písemně i ústně, do podoby výkladu, referátu, popisu, kritického článku, formálního i neformálního dopisu, diskusního příspěvku apod. - správně, výstižně a stylisticky vhodně formuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů - souvisle plynule a podrobně popíše problematiku svého oboru a vyjádří svůj osobní názor - vyjadřuje své hodnocení, postoje, souhlas či nesouhlas s názory ostatních - samostatně a srozumitelně popíše možnosti svého uplatnění - prezentuje své schopnosti, vědomosti a dovednosti v oboru vzdělání - sestaví osobní databázi údajů dokumentujících vývoj a strukturu osobních a uměleckých kvalit - využívá různé informační zdroje-slovníky, encyklopedie, jazykové příručky, odbornou literaturu včetně časopisů, internet apod. - využívá znalosti cizího jazyka k vlastní umělecké činnosti, odborné komunikaci i umělecko-pedagogické činnosti - čte s porozuměním odborné texty a překládá je - vyjadřuje se ústně i písemně k odborným tématům svého oboru - komunikuje v různých profesních situacích - vypracuje písemně svůj profesní životopis, žádost, přihlášku k účasti v konkurzních řízeních - vypracuje cizojazyčné resumé k odbornému textu; - tlumočí spolehlivě do cizího jazyka smysl odborného textu;	- **Školství – s akcentem na školství umělecké** - anglicky mluvící země, Česká republika, naše škola, její místo v systému vzdělávání, charakteristika, tradice, význam **Specificky odborná tematika** - **Profesní situace** - rozhovor, diskuse, jednání, sebeprezentace, beseda, konferování - **Autobiograficky zaměřené vylíčení období před vstupem na konzervatoř, období studia na konzervatoři, plány do budoucna** - osobní život, počátky uměleckého vzdělávání, umělecky a studijně motivující faktory, zážitky z návštěv koncertů a divadel, důležité učitelské osobnosti, důležité události osobního uměleckého růstu – soutěže, koncerty, zájezdy, role, oblíbená umělecká díla - **Hudební názvosloví** - notopis, stupnice, tóniny, intervaly, tempová a přednesová označení, vyjádření rytmických kvalit hudby - **Hudební nástroje** - všeobecný přehled, můj hudební nástroj (stavba nástroje, technika hry, výrazové možnosti nástroje, historie, základní literatura) - **Hudební provoz** - divadla, koncertní síně, jejích architektura a speciální výbava, organizační struktura, realizace koncertu, přestavení (zkouška, kostýmy, dekorace, generálka, premiéra, reprízy, zájezdy, derniéra)

- používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru a gramatické prostředky odborného stylu **Jazykové prostředky** **Žák** - upevňuje, prohlubuje a rozšiřuje učivo předcházejících ročníků s přihlédnutím k potřebám příslušného oboru - správným způsobem používá širokou obecnou i specifickou slovní zásobu - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, dovede jej sám vytvářet a používat - orientuje se v odborném názvosloví a hierarchii anglických slovesných časů, správně je používá **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - orientuje se v prostředí, historii a geografii anglicky mluvících zemí v komplexní šíři - podá přehled o tradicích kultury, kulturním dění, kulturních objektech a institucích - srovná jednotlivé jevy na úrovni kulturní a společenské ve vlastní a anglicky mluvící zemi - samostatně si dále rozšiřuje znalosti daných oblastí sledováním sdělovacích prostředků a dalších zdrojů - zasazuje si nově získané poznatky do kontextu dřívějšího vzdělávání	

Kód a název oboru vzdělávání:82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Konverzace v anglickém jazyce

Počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Obecné cíle a didaktické pojetí:

Předmět konverzace v jazyce anglickém vychází z charakteristiky vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Vzdělávání v tomto předmětu navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností v oboru Cizí jazyk - jazyk anglický a rozšiřuje a prohlubuje znalosti žáka získané v oboru jazyk anglický. Předmět volně navazuje na předmět cvičení z jazyka anglického, připravuje žáky k maturitní, přijímací a jiné zkoušce. Předmět je vyučován 1 hodinu týdně po dobu šestiletého studia. Vzdělávání v tomto předmětu vychází z obsahového, časového a organizačního vymezení předmětu anglický jazyk. Organizační formy a metody práce se používají adekvátně charakteru učiva a cílům vzdělávání. Výchovné a vzdělávací strategie jsou totožné se strategiemi vyučovacího předmětu anglický jazyk.

Výstupy učivo

Osobní charakteristika Rodina, Domov a bydlení, Každodenní život, Vzdělávání,Volný čas, sport, zábava, Cestování a doprava, Zdraví, Stravování, Nakupování a služby, Média, Reálie-charakteristika anglicky mluvících zemí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- formulovat plynule svůj názor;
- přednést souvislý projev na zadané téma a komunikovat plynule a foneticky správně v konkrétních situacích
- komunikovat v cizím jazyce v různých životních situacích, a to jak na všeobecné tak na odborné úrovni, a volit vhodné komunikační strategie a jazykové prostředky;

- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;

- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie;

- argumentovat, diskutovat a rovněž hodnotit v cizím jazyce umělecké dílo a umělecké výkony;

- efektivně pracovat v týmu i samostatně, chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální struktury a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí a projevovat se v souladu se zásadami demokracie;

- efektivně pracovat s internetem, slovníky, jazykovými příručkami a vše dokázat zhodnotit v dalším studiu a v prohlubování svých všeobecných a odborných vědomostí a dovedností.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do šesti ročníků. Obsahem výuky konverzace v cizím jazyce je v první řadě systematické osvojování produktivních i receptivních řečových dovedností v návaznosti na jazykové prostředky - slovní zásobu, výslovnost, gramatiku - v podmínkách běžných komunikativních situací, do nichž jsou zapojovány aktuální informace z reálií. Tematické okruhy se vztahují k oblastem osobního, společenského a profesního života, odborná témata kladou důraz na rozvíjení potřebné slovní zásoby a terminologii nezbytnou pro profesní růst žáků. Pří výběru učiva se vychází z požadavků státní maturity a profilu absolventa.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména komunikativní kompetence, kompetence k učení, občanské kompetence a kulturního povědomí, kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Z průřezových témat jde zejména o téma informační a komunikační technologie, kdy je rozvíjena kompetence komunikovat v daném jazyce.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům jazykového vzdělávání, dále pak k předmětům společenskovědního vzdělávání, estetického vzdělávání a v tematických odborných okruzích k předmětům odborné přípravy i společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku hodinu týdně, v 5. a 6. ročníku také hodinu týdně. V pojetí výuky je třeba prosazovat hlavně týmovou práci a kooperaci, diskusi, zařazovat odlehčovací jazykové hry, soutěže a používat rovněž simulační a situační metody. Všechny zvolené postupy zvyšují motivaci

k učení, a tím i zkvalitňují celý vyučovací proces. V celém procesu výuky se přihlíží k individuálním schopnostem a dovednostem žáků, k jejich zájmům, nadání a budoucím potřebám.

Ve výuce je nutné a žádoucí uplatňovat princip komunikativnosti, rozvíjet mezipředmětové vztahy a celou výuku řídit tak, aby ve třídě převládaly pozitivní emoce. Je třeba vést žáky ke vzájemné spolupráci, podporovat je v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a objektivně je hodnotit a klást důraz na potřebu kultivovaného mluveného projevu.

K podpoře výuky konverzace v cizím jazyce je vhodné používat výukové časopisy, dostupné didaktické pomůcky, pracovat s multimediálními výukovými programy, s internetem a vytvářet příznivé a pozitivní prostředí pro vzájemnou spolupráci.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Při hodnocení je kladen důraz především na porozumění učivu, na schopnost žáků aplikovat poznatky v praxi a samostatně pracovat. Hodnotí se rovněž koncentrovanost při výuce a schopnost kritického samostatného uvažování a myšlení. V neposlední řadě je posuzována také schopnost žáků formulovat myšlenky, argumentovat, či diskutovat. Vyučující využívají ústní i písemné prověřování v různém rozsahu. Do hodnocení za klasifikační období se zahrnuje i celkový přístup žáka k předmětu a jeho aktivní zapojení do vyučování.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí souvislému projevu vyučujícího i reprodukovanému kultivovanému projevu rodilého mluvčího pronášenému v běžném hovorovém tempu obsahujícímu probrané jazykové prostředky i přiměřené množství neznámých výrazů či tvarů - v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků vhodně, pohotově a jazykově relativně správně reaguje v běžných situacích každodenního života, - vede přirozený dialog, zeptá se na smysl nepochopeného výrazu či věty, požádá o zpřesňující informace a podobné informace podá - sdělí hlavní myšlenky či informace z vyslechnutého či přečteného textu obsahujícího známý jazykový materiál i přiměřené množství neznámých výrazů či tvarů, - volně reprodukuje jednoduchý text - souvisle hovoří v rámci probraných tematických	– **Osobní údaje, rodina, společenský styk** - základní časy - tvoření otázek - slovní druhy - fonetické symboly - homonyma – **Bydlení, životní styl** - přítomný čas prostý a průběhový - have/ have got - slovní vazby - minulý čas prostý a průběhový - nepravidelná slovesa – **Město (místo), kde žijeme**

okruhů i na základě vizuální opory (obrázek, tabulka, formulář apod.), - čte výrazně, foneticky správně vybrané texty - čte s porozuměním přiměřeně náročné všeobecně orientované texty - využívá logického odhadu k pochopení významu neznámých výrazů či tvarů z kontextu - využívá dvojjazyčný slovník i mluvnické příručky - vyplní různé typy formulářů - sestaví neformální dopis i jiná písemná sdělení - přiměřeně a vhodně zaznamená hlavní myšlenky a informace z vyslechnutého či přečteného textu - jednoduchým způsobem písemně vyjádří své myšlenky - s použitím slovníku samostatně sestaví vyprávění, charakteristiku osoby **Jazykové prostředky** **Žák** - systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace, redukce slabik a slov) - aktivně si osvojuje nová slova, idiomy a slovní spojení, včetně frazeologie běžného společenského styku - při práci s textem průběžně poznává základní způsoby tvoření slov - ovládá základní časy - správně tvoří otázky - správně používá tázací zájmena a příslovce - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - zná základní geografické údaje, hlavní města, nejvýznamnější kulturní památky - nejnavštěvovanější města a oblasti - orientuje se v problémech každodenního života, - srovná základní rysy našeho způsobu života a života zemí daného jazyka - sleduje významné aktuální informace z kulturního, společenského a politického života u nás a v anglicky mluvících zemích	- spojky - předpony, přípony - časové výrazy - příslovce – **Obchody, nakupování, oblékání** - vyjadřování kvantity - zájmena - synonyma - členy – **Školství, vzdělávání, plány do budoucna** - slovesné vazby - vyjadřování budoucnosti - frazeologická spojení – **Popis situací a zážitků** - přídavná jména - infinitiv – **Písemné kontrolní práce, oprava**

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí souvislému projevu vyučujícího i reprodukovanému kultivovanému projevu rodilého mluvčího pronášenému v běžném hovorovém tempu i s méně pečlivou výslovností (autentické nahrávky) v rámci probraného učiva i s přiměřeným množstvím neznámých výrazů či tvarů - v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků vhodně, pohotově a jazykově správně reaguje v běžných situacích společenského života, v reakcích vyjádří i své postoje - sdělí hlavní myšlenky či informace z delšího vyslechnutého či přečteného přiměřeně náročného textu, text komentuje, hodnotí apod. - volně reprodukuje nepřipravený vyslechnutý či přečtený text - souvisle hovoří v rámci probraných tematických okruhů na všeobecná témata - aktivně se účastní diskuse, vyjádří své názory, oponuje či souhlasí s názory ostatních, požádá o zpřesnění údajů apod. - připraví a realizuje anketu, interview apod. - napíše jednoduchý formální dopis - samostatně sestaví popis, jednoduchý životopis - čte s porozuměním přiměřeně náročné všeobecně či odborně orientované texty - využívá logického odhadu významu neznámých výrazů či tvarů z kontextu - používá výkladový slovník **Jazykové prostředky** **Žák** - rozlišuje a používá přítomný čas prostý a průběhový - rozlišuje a používá minulý čas prostý a průběhový - spojuje věty - vytváří a používá trpný rod - správně tvoří slova pomocí předpon a přípon	– **Základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti** - otázky s like - stupňování přídavných jmen - synonyma, antonyma - vztažné věty – **Slavné osobnosti** - předpřítomný čas - for, since - opakování slovesných časů – **Péče o zdraví, nemoci** - modální slovesa - slovesa s doplňkem - složená podstatná jména – **Cestování, služby** - časové a podmínkové věty I - frekventovaná frázová slovesa - spojování vět – **Významné objevy a vynálezy** - pasívum - příčestí trpné - slovesa s doplňkem

- správně používá kvantitativní výrazy, zájmena a členy - vyjadřuje podmínku skutečnou - správně používá předpřítomný čas prostý - vhodně používá modální slovesa - formuluje otázky i záporné věty, ovládá způsob krátkého reagování na otázky - správně stupňuje adjektiva - zná způsob zapisování i čtení číselných výrazů **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - zná základní geografické, historické a politicko-společenské informace - identifikuje objekty významné z hlediska kulturního a turistického - orientuje se v aktuálním kulturním, politickém a společenském dění i životě - zná významné osobnosti, společenské zvyklosti a tradice	– **Písemné kontrolní práce, oprava**

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - porozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích z různých oblastí i v rychlejším tempu a s méně pečlivou výslovností - pohotově reaguje v rozhovoru a v diskusi i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku - vyjadřuje své postoje a obhajuje své názory - čte s porozuměním delší náročnější obsahově různorodé texty - písemně zaznamená podstatné myšlenky a údaje z delšího vyslechnutého i přečteného textu - vyjádří své pocity a názory na umělecká díla - stylisticky vhodně a srozumitelně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů, vyplní dotazník a sepíše žádost o zaměstnání - písemně i ústně se prezentuje při vstupu na trh práce	- **Sny a realita** - podmínkové věty II - frázová slovesa - vyjádření pravděpodobnosti - zvolací věty - **Práce, zaměstnání** - předpřítomný čas průběhový - tvoření slov - spojovací výrazy - **Člověk a svět** - pomocná slovesa (shrnutí) - systemizace časů - tvoření, otázek, záporu, krátké odpovědi - **Volný čas, koníčky, sport**

Jazykové prostředky **Žák** - rozlišuje používání předpřítomného času prostého a průběhového - vyjadřuje časové a podmínkové vztahy - spojuje věty v souvětí vhodnými spojkami - orientuje se v hierarchii anglických slovesných časů, správně je používá - vyjadřuje podmínku neskutečnou - rozumí frázovým slovesům a vhodně je používá - tvoří slova z již známých slov, - vyjadřuje předčasnost v minulosti - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, sám jej vytváří a používá - rozumí symbolům užívaným při opravách jazykových chyb, relativně samostatně opraví své i cizí chyby **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - prokáže znalost dalších, detailnějších geografických a demografických fakt, informací o kulturních památkách, turistických atrakcích - orientuje se ve státním zřízení jednotlivých zemí - prokáže znalost společenských zvyků a konvencí, problémy každodenního života - orientuje se v nejvýznamnějších představitelích umění, podá aktuální informace z kulturního, politického a společenského života anglicky mluvících zemí	- přítomný čas prostý a průběhový (shrnutí) - dějová a stavová slovesa - trpný rod - **Výtvarné umění, hudba, literatura** - minulý čas prostý a průběhový, - předminulý čas - **Písemné kontrolní práce, oprava**	**4. ročník**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka - pohotově, jazykově správně a přirozeně reaguje i v náročnějších situacích společenského a pracovního	**6. Popis a charakteristika osoby** - modální slovesa - vyjádření žádosti, nabídky, povolení **7. Počasí, příroda, ochrana životního prostředí** - vyjadřování budoucnosti

styku s cizinci
- v rámci osvojených jazykových prostředků s předchozí přípravou souvisle hovoří na přiměřeně náročná témata všeobecná i na témata týkající se vlastní profesní orientace
- čte s porozuměním texty se stupňující se náročností, orientuje se v různých typech textů
- vhodným způsobem popíše a porovná obrázky, vystihne jejich podobnosti a rozdíly
- odhaduje význam neznámých slov v kontextu

- využívá různých typů čtení (orientační, informativní, studijní) podle daného účelu
- správně, výstižně a stylisticky vhodně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů

Jazykové prostředky

Žák

- vyjadřuje časové a podmínkové vztahy
- spojuje věty v souvětí vhodnými spojkami
- používá správně slovesné vazby a infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů
- rozumí frázovým slovesům a vhodně je používá
- tvoří slova z již známých slov
- vyjadřuje předčasnost v minulosti
- se orientuje v hierarchii anglických slovesných časů, správně je používá
- vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka

Výsledky vzdělávání

- rozumí symbolům užívaným při opravách jazykových chyb, relativně samostatně opravuje své i cizí chyby
- chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, sám jej vytváří a používá
- zapisuje i čte číselné výrazy

Země příslušné jazykové oblasti

Žák

- samostatně vyhledá geografické a demografické údaje v návaznosti na již osvojené a utříděné poznatky z předchozích ročníků
- prokazuje faktické znalosti z historie a současnosti těchto zemí s důrazem na významné aktuální

8. Všeobecná témata

(se zaměřením na ústní projev a interakci, poslech, čtení a písemný projev)

- Personal identification
- Family
- Housing and living
- Everyday life
- Education
- Free time
- Interpersonal relationships
- Travel
- Health and hygiene
- Food
- Shopping
- Work and profession
- Service
- Society
- Geography and nature

9. Oborová témata

(se zaměřením na samostatný ústní projev)

Places of interest for music/ theatre lovers
My favourite musician/actor
The Prague Conservatoire
Music/theatre and my family
Cultural life in the Czech Republic
My career plans
Lifestyle of a professional musician/actor
Music/theatre-hobby or profession
Education of music/dramatic art in the Czech Republic
Going to concerts/to the theatre
Music/theatre in my life

Učivo

Jobs in my field
My professional idol
Playing in public
Theatre buildings, concert halls, opera houses
My studies of music/dramatic art
Mass media and music/theatre
Cultural life in my town
Kinds of music
How to become a successful musician/actor
My studies at the conservatoire
Cultural events

událostí a významné představitele politického života, umění, vědy a techniky	Musical instruments Fashion and music styles, theatre costumes Auditions/castings, rehearsals, performances **10. Písemné kontrolní práce, oprava**

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka - zapojí se bez přípravy do hovoru - pohotově, jazykově správně a přirozeně reaguje i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - komunikuje a aktivně využívá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib - používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitějších myšlenek - vhodně používá základní odbornou slovní zásobu ze svého oboru vzdělání - v rámci osvojených jazykových prostředků předchozí přípravou souvisle hovoří na přiměřeně náročná témata všeobecná, témata zeměvědného charakteru i na témata týkající se vlastní profesní orientace - komunikuje v různých profesních situacích - vypracuje písemně svůj profesní životopis, žádost, přihlášku k účasti v konkurzních řízeních - vyplní jednoduchý neznámý formulář - zaznamená vzkazy volajících - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby - čte s porozuměním odborné texty se stupňující se náročností a překládá je, orientuje se v různých typech textů - odhaduje význam neznámých slov v kontextu - využívá různých typů čtení podle daného účelu - správně, výstižně a stylisticky vhodně formuluje vlastní	- **Záliby, zájmy** - otázky s like - slovesné vazby - **Jídlo, stravovací návyky** - vztažná zájmena - přívlastek - **Životní styl ve Velké Británii a USA** - předpřítomný čas - frázová slovesa a slovesa s předložkou nebo částicí - **Pracovní proces, pracovní nabídky** - inzerát - CV - motivační dopis - pohovor - **Hodnoty v lidském životě, dobročinnost** - podmínkové věty - časové věty - klasifikace adjektiv -vyjádření návrhu

myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů **Jazykové prostředky** **Žák** - správně používá infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů - správně uvozuje a gramaticky zpracovává nepřímou řeč, nepřímé otázky a nepřímý rozkaz - chápe posuny časů v časové souslednosti a sám je uplatňuje ve svém projevu písemném i mluveném - vyjadřuje podmínku neskutečnou - používá správně infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů - chápe frázová slovesa a vhodně je používá - vyjadřuje předčasnost v minulosti, správně reprodukuje výroky, otázky, rozkazy formou nepřímé řeči - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, sám jej vytváří a používá **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - orientuje se v nejvýznamnějších historických etapách a událostech příslušných zemí - vyhledává si další informace z historie a současnosti zemí s důrazem na významné aktuální události a jejich hodnocení, výrazné tendence v myšlení, dějinách a umění daných zemí a prokazuje faktické znalosti - prokazuje všeobecný přehled o kulturním životě a dění v anglicky mluvících zemích	- **Mezilidské vztahy** - modalita - přídavná jména hodnotící - vyjádření souhlasu, nesouhlasu - **Závislosti a jejich působení v lidském životě** - předpřítomný čas průběhový - časové výrazy - složená substantiva - **Názory a stanoviska** - nepřímá otázka - dovětek - slovesa s doplňkem - idiomy - **Zvyky, tradice, svátky** - nepřímá řeč - časová souslednost **10. Písemné kontrolní práce, oprava**

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti	**Všeobecná tematika** - prohlubování a rozšiřování učiva

Žák - pohotově, jazykově správně a přirozeně reaguje i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci - komunikuje a zapojuje se do činností jako účastník reálných komunikačních situací v umělecky teoretické i umělecky výkonové oblasti - vhodně používá pravidla řečové etikety - uvědomuje si své chyby a dokáže je opravit - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům běžného osobního života, zeměpisným tématům i k tématům z oblasti svého studijního zaměření - používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru a gramatické prostředky odborného stylu - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností, orientuje se v různých typech textů - odhaduje význam neznámých slov v kontextu - ovládá různé typy čtení (orientační, selektivní apod.) podle daného účelu, - rozumí odborným textům a dokáže je zpracovat samostatně a promyšleně, písemně i ústně, do podoby výkladu, referátu, popisu, kritického článku, formálního i neformálního dopisu, diskusního příspěvku apod. - správně, výstižně a stylisticky vhodně formuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů - souvisle plynule a podrobně popíše problematiku svého oboru a vyjádří svůj osobní názor - vyjadřuje své hodnocení, postoje, souhlas či nesouhlas s názory ostatních - samostatně a srozumitelně popíše možnosti svého uplatnění - prezentuje své schopnosti, vědomosti a dovednosti v oboru vzdělání - sestaví osobní databázi údajů dokumentujících vývoj a strukturu	předcházejících ročníků **Obecně odborná tematika** - **Anglicky mluvící země, Česká republika** - geografické reálie s orientací na kulturní geografii, historie, národnostní otázky, sociální otázky, tradice kultury, profil kulturního dění, kulturní objekty a instituce - **Umění** - význam, umělecké druhy, formy umělecké prezentace: koncerty, divadelní představení, festivaly - **Školství – s akcentem na školství umělecké** - anglicky mluvící země, Česká republika, naše škola, její místo v systému vzdělávání, charakteristika, tradice, význam **Specificky odborná tematika** - **Profesní situace** - rozhovor, diskuse, jednání, sebeprezentace, beseda, konferování - **Autobiograficky zaměřené vylíčení období před vstupem na konzervatoř, období studia na konzervatoři, plány do budoucna** - osobní život, počátky uměleckého vzdělávání, umělecky a studijně motivující faktory, zážitky z návštěv koncertů a divadel, důležité učitelské osobnosti, důležité události osobního uměleckého růstu – soutěže, koncerty, zájezdy, role, oblíbená umělecká díla - **Hudební názvosloví** - notopis, stupnice, tóniny, intervaly, tempová a přednesová označení, vyjádření rytmických kvalit hudby - **Hudební nástroje** - všeobecný přehled, můj hudební nástroj (stavba nástroje, technika hry, výrazové

osobních a uměleckých kvalit - využívá různé informační zdroje- slovníky, encyklopedie, jazykové příručky, odbornou literaturu včetně časopisů, internet apod. - využívá znalosti cizího jazyka k vlastní umělecké činnosti, odborné komunikaci i umělecko-pedagogické činnosti - čte s porozuměním odborné texty a překládá je - vyjadřuje se ústně i písemně k odborným tématům svého oboru - komunikuje v různých profesních situacích - vypracuje písemně svůj profesní životopis, žádost, přihlášku k účasti v konkurzních řízeních - vypracuje cizojazyčné resumé k odbornému textu; - tlumočí spolehlivě do cizího jazyka smysl odborného textu; - používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru a gramatické prostředky odborného stylu **Jazykové prostředky** **Žák** - upevňuje, prohlubuje a rozšiřuje učivo předcházejících ročníků s přihlédnutím k potřebám příslušného oboru - správným způsobem používá širokou obecnou i specifickou slovní zásobu - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, dovede jej sám vytvářet a používat - orientuje se v odborném názvosloví a hierarchii anglických slovesných časů, správně je používá **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - orientuje se v prostředí, historii a geografii anglicky mluvících zemí v komplexní šíři - podá přehled o tradicích kultury, kulturním dění, kulturních objektech a institucích - srovná jednotlivé jevy na úrovni	možnosti nástroje, historie, základní literatura) - **Hudební provoz** - divadla, koncertní síně, jejích architektura a speciální výbava, organizační struktura, realizace koncertu, přestavení (zkouška, kostýmy, dekorace, generálka, premiéra, reprízy, zájezdy, derniéra)

kulturní a společenské ve vlastní a anglicky mluvící zemi - samostatně si dále rozšiřuje znalosti daných oblastí sledováním sdělovacích prostředků a dalších zdrojů - zasazuje si nově získané poznatky do kontextu dřívějšího vzdělávání	

Kód a název oboru vzdělávání:82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Konverzace v německém jazyce

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

ŠVP
Německá konverzace

Obecné cíle a didaktické pojetí:
Předmět Německá konverzace je úzce spjat s předmětem Německý jazyk. Jeho primárním cílem je rozšíření komunikativních schopností a dovedností žáků v oblastech vztahujících se k nejrůznějším situacím každodenního života, a to na příslušné úrovni s využitím získaných znalostí slovní zásoby a gramatických pravidel v jednotlivých ročnících. Důležitou součástí předmětu je rovněž rozvoj poslechových dovedností, které jsou pro komunikaci v cizím jazyce nezbytné. Porozumění čtenému textu je rozvíjeno s cílem následné diskuse na dané téma. Je zásadně rozšiřována a upevňována slovní zásoba související s danými tématy.
Do výuky jsou zařazována i témata aktuální, která odrážejí život společnosti, a témata související s odborným zaměřením studentů.

Charakteristika učiva:
Obsah učiva je rozložen do šesti ročníků. V 1. - 4. ročníku se jedná o běžná konverzační témata, která mají žákům pomoci komunikovat s rodilými mluvčími v každodenním životě. Témata vztahující se k oboru studentů jsou přizpůsobena dané úrovni žáků v jednotlivých ročnících. Učivo částečně koresponduje s probíranou látkou v předmětu Německý jazyk.
V 5. a 6. ročníku jsou již témata zaměřená podstatně odborněji, aby žáci mohli komunikovat se svými zahraničními kolegy, byli schopni číst populárně naučné či odborné texty, rozumět jim a následně o nich hovořit.
Vzděláváni v rámci předmětu Německá konverzace směřuje k osvojení takového stupně komunikativních dovedností, který v závěru čtvrtého ročníku odpovídá úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce, v závěru šestého ročníku pak úrovni B2.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů:
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména komunikativní kompetence, kompetence kulturního povědomí, kompetence sociální a kompetence orientace v médiích.
Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Německý jazyk a k dalším předmětům jazykového vzdělávání a k předmětům společenskovědním, ale i k předmětům odborného vzdělávání.

Strategie výuky (pojetí výuky):
Předmět se vyučuje v 1. - 6. ročníku jednu hodinu týdně. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce, přičemž se klade důraz na motivující aktivity, jako jsou skupinová práce či prezentace. Nedílnou součástí výuky je volná i řízená diskuse, je podporován aktivní přístup žáků.

Hodnocení žáků:
Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s prvidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Je kladen důraz na hodnocení komunikativních schopností žáka a jeho ochotu zapojovat se do diskuse v průběhu hodiny. Rovněž se posuzuje schopnost žáka uplatňovat při konverzaci odpovídající slovní zásobu i gramatická pravidla. Do výuky jsou také zařazovány aktivity, které umožňují sebehodnocení žáků. Vysoce důležité je též formativní hodnocení žáků.
Do hodnocení je zahrnuto také plnění studijních povinností žáka.

K podpoře výuky konverzace v cizím jazyce je vhodné používat výukové časopisy, dostupné didaktické pomůcky, pracovat s multimediálními výukovými programy, s internetem a vytvářet příznivé a pozitivní prostředí pro vzájemnou spolupráci

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
• umí reagovat na instrukce učitele • - dokáže reprodukovat hlavní myšlenky jednoduchého slyšeného textu • - umí správně klást otázky na odpovídající úrovni • - umí odpovědět na otázky vztahující se k probíranému tématu • - je schopen vést jednoduchý dialog na dané téma • - umí používat překladový slovník	• rodina • - jídlo, pití • - bydlení • - volný čas • - škola • - záliby a koníčky • - prázdniny a cestování • • Komunikativní funkce • viz předmět Německý jazyk

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
• je schopen zachytit detailnější informace ve slyšeném textu • - orientuje se v delších textech a dokáže rozpoznat klíčové informace • - umí klást přiměřeně složité dotazy • - je schopen vést na odpovídající úrovni dialog na probírané téma • - umí se zeptat na smysl nepochopeného výrazu -	• denní režim • - dopravní prostředky • - nákupy • - v restauraci • - svátky a oslavy • - každodenní povinnosti • - popis osoby, vlastnosti • - chování člověka v každodenním životě • • Komunikativní funkce • viz předmět Německý jazyk

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • - rozumí ne příliš složitým autentickým materiálům • - umí shrnout hlavní myšlenky čteného či slyšeného textu • - je schopen odvodit význam neznámých slov z kontextu • - sleduje dialog v běžné komunikaci a rozumí mu • - dokáže na odpovídající úrovni připravit prezentaci	• člověk a společnost • - člověk a příroda • - věda a technika • - masmédia • - péče o zdraví, sport • - móda, odívání • - služby • • Komunikativní funkce • viz předmět Německý jazyk

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • - je schopen aktivně se účastnit diskuse • - dokáže připravit projev na dané téma • - vede konverzaci na složitější téma • - umí detailněji popsat své zážitky a různé události • - je schopen vést běžný rozhovor s rodilým mluvčím • - umí používat výkladový slovník	• kulturní život • - oblíbení hudební skaldatelé • - hudební vzdělávání v ČR • - studium na Pražské konzervatoři • - hudební nástroje • - hudební žánry • - koncertní sály, operní domy • - veřejná vystoupení • - životní styl profesionálního hudebníka • • Komunikativní funkce • viz předmět Německý jazyk

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • - dokáže formulovat vlastní názory, vysvětlit je, případně je obhájit • - je schopen zapojit se do složitějšího rozhovoru s rodilými mluvčími • - plynně hovoří o svém studijním oboru • - rozumí smyslu vysílaných pořadů souvisejících s jeho oborem • - používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru • - dokáže oponovat a správně argumentovat v diskusi -	• - - Pražská konzervatoř • - Praha • - Berlín • - Česká republika • - Mozart v Praze • - ochrana životního prostředí • - významní skladatelé německy mluvících zemí • - významní interpreti • • • • Komunikativní funkce

	• viz předmět Německý jazyk

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
• Žák: • - umí v dialogu používat i poměrně složité gramatické struktury • - vyjadřuje se plynule, srozumitelně, se správnou výslovností • - je schopen správně používat frazeologismy • - zapojí se bez přípravy i do složitějšího hovoru rodilých mluvčích • - umí diskutovat se svými německy mluvícími kolegy o svém oboru • - je schopen vést pohovor při přijímacím řízení či pracovní pohovor -	• - Německo • - Rakousko • - Švýcarsko • - hudební festivaly v ČR • - hudební festivaly v německy mluvících zemích • - německá klasická literatura • - svátky v německy mluvících zemích • • • Komunikativní funkce • viz předmět Německý jazyk

Kód a název oboru vzdělávání:82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Cizí jazyk - němčina

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	2	2	16

Obecné cíle a didaktické pojetí:

Cizí jazyk tvoři spolu s českým jazykem základ jazykové vzdělanosti. Učivo navazuje na předchozí vzdělávání v této oblasti a prohlubuje jej. Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Aktivní znalost cizího jazyka je nezbytná pro uplatnění absolventa. Předmět rozvíjí schopnost komunikovat v cizím jazyce, získávat v něm všeobecné i profesní informace, rozšiřuje znalosti o životě v cizojazyčných zemích a seznamuje s jejich kulturními tradicemi a zvyklostmi.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých životních situacích, v mluvených i v psaných projevech, a to jak na všeobecné tak na odborné úrovni, volit vhodné komunikační strategie a jazykové prostředky, pracovat efektivně s cizojazyčným textem, včetně odborného,
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.
- argumentovat, diskutovat a rovněž hodnotit v cizím jazyce umělecké dílo a umělecké výkony.
- efektivně pracovat v týmu i samostatně, chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální struktury a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí a projevovat se v souladu se zásadami demokracie.
- vyhledat potřebné informace, účelně s nimi pracovat a získané prostředky, včetně odborných, využívat v běžné praxi,

- efektivně pracovat s internetem, slovníky, jazykovými příručkami a vše dokázat zhodnotit v dalším studiu a v prohlubování svých všeobecných a odborných vědomostí a dovedností.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do šesti ročníků. Obsahem výuky cizího jazyka je v první řadě systematické osvojování produktivních i receptivních řečových dovedností v návaznosti na jazykové prostředky - slovní zásobu, výslovnost, gramatiku, pravopis - v podmínkách běžných komunikativních situací, do nichž jsou zapojovány aktuální informace z reálií. Tematické okruhy se vztahují k oblastem osobního, společenského a profesního života, odborná témata kladou důraz na rozvíjení potřebné slovní zásoby a terminologii nezbytnou pro profesní růst žáků. Pří výběru učiva se vychází z požadavků státní maturity a profilu absolventa.

Vzdělávání v cizím jazyce komplexně směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni B 1 podle Společného evropského referenčního rámce, jež je považována za minimální pro složení společné části maturitní zkoušky. Pro získání absolutoria z cizího jazyka směřuje výuka a vzdělávání k úrovni B2.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména komunikativní kompetence, kompetence k učení, občanské kompetence a kulturního povědomí, kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Z průřezových témat jde zejména o téma informační a komunikační technologie, kdy je rozvíjena kompetence komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace a získávat informace z otevřených zdrojů s využitím celosvětové sítě.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům jazykového vzdělávání, dále pak k předmětům společenskovědního vzdělávání, estetického vzdělávání a v tématických odborných okruzích k předmětům odborné přípravy i společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku tři hodiny týdně, v 5. a 6. ročníku dvě hodiny týdně. V pojetí výuky je třeba kromě tradičních metod používaných při výuce cizích jazyků prosazovat i problémové učení, týmovou práci a kooperaci, neopomíjet diskusi, zařazovat odlehčovací jazykové hry, soutěže a používat rovněž simulační a situační metody. Všechny zvolené postupy zvyšují motivaci k učení, a tím i zkvalitňují celý vyučovací proces. V celém procesu výuky se přihlíží k individuálním schopnostem a dovednostem žáků, k jejich zájmům, nadání a budoucím potřebám.

Ve výuce je nutné a žádoucí uplatňovat princip komunikativnosti, rozvíjet mezipředmětové vztahy a celou výuku řídit tak, aby ve třídě převládaly pozitivní emoce. Je třeba vést žáky ke vzájemné spolupráci, podporovat je v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a objektivně je hodnotit a klást důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu.

K podpoře výuky cizích jazyků je vhodné používat moderní učebnice, výukové časopisy, dostupné didaktické pomůcky, pracovat s multimediálními výukovými programy, s internetem a vytvářet příznivé prostředí pro vzájemnou spolupráci.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Při hodnocení je kladen důraz především na porozumění učivu, na schopnost žáků aplikovat poznatky v praxi a samostatně pracovat. Hodnotí se rovněž koncentrovanost při výuce a schopnost

kritického samostatného uvažování a myšlení. V neposlední řadě je posuzována také abilita žáků formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat, porozumět neznámému textu a poslechu v cizím jazyce, hodnocena je též úroveň jejich souvislého písemného projevu.

Vyučující využívají ústní i písemné prověřování v různém rozsahu. Průběžně jsou zařazovány kratší testy i činnosti umožňující sebetestování a sebehodnocení, na závěr každého tematického celku je využíván delší test k ověření stupně osvojení znalosti žáků. Do hodnocení za klasifikační období se zahrnuje i celkový přístup žáka k předmětu, jeho aktivní zapojení do vyučování a plnění studijních povinností.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - rozumí hlavním myšlenkám jednoduchého spisovného projevu, - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace, - umí pozdravit a zahájit rozhovor - umí představit sebe i ostatní, - vede jednoduchou německou konverzaci za předpokladu, že jeho protějšek mluví pomalu, srozumitelně a spisovně - používá dvojjazyčné slovníky, - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text, - má základní slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických celků - používá vesměs správně probírané gramatické struktury - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti - zahájí a vede jednoduchý dialog - počítá - objedná si v restauraci a zaplatí - sjedná si termín - umí se omluvit za zpoždění - zeptá se na cestu a umí popsat cestu k hledanému místu - popíše jednoduše a souvisle své okolí - hovoří o povoláních, jejich náplni	**1. Komunikativní funkce** poslech monologických i dialogických projevů s porozuměním práce s jednoduchým textem jednoduchý písemný projev (pohlednice, vzkaz, pozvánka) mluvený projev (hláskování, situační dialogy: pozdrav, oslovení představování, omluva, prosba, poděkování, souhlas, nesouhlas) **2. Gramatika** správná výslovnost hlásek, slovní a větný přízvuk podstatná jména a členy skloňování substantiv přítomný čas sloves věta oznamovací v přítomném čase tvorba otázek specifika záporu, osobní a přivlastňovací zájmena základní číslovky předložky se 3. a 4. pádem způsobová slovesa **3. Tematické okruhy** já a moje rodina stravovací návyky místo, kde žiji

	dům, domov škola běžné profese

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí hlavním myšlenkám souvislého kultivovaného projevu a kratším autentickým nahrávkám v běžném hovorovém tempu - rozumí jednoduchým pokynům a frázím týkajícím se základních potřeb (místopis, zaměstnání), pokud jsou vysloveny zřetelně - sleduje hlavní myšlenky diskuze, které je svědkem, za předpokladu, že řeč je spisovná a zřetelná - rozumí nekomplikovaným faktografickým informacím týkajících se věcí každodenního života - napíše krátký neformální dopis (žádost, pozvánka) - napíše jednoduchý souvislý text - pojmenuje důvody a jednoduše vyjádří vlastní názor - respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - prokáže dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických celků - používá vesměs správně běžné gramatické struktury - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu - jednodušším způsobem komunikuje s rodilými mluvčími na známá témata - jednoduše popíše osobu - popíše denní program a činnosti - hovoří o koníčcích a zájmech - hovoří o kulturních aktivitách, popíše návštěvu koncertu či divadelního představení	**Komunikativní funkce** psaní osobních sdělení (E-mail, popis fotografie) psaní formálních sdělení (žádost o místo, životopis) vyjádření vlastního názoru vyjádření opaku či alternativ pozitivní a negativní reakce vyjádření překvapení dialogy (orientace ve městě, u lékaře, na cestách) **Gramatika** časové údaje skloňování přídavných jmen v přívlastku vedlejší věty přítomný čas nepravidelných sloves imperativ modální slovesa v préteritu užívání předložek perfektum a préteritum **Tematické okruhy** přátelé popis a charakteristika osoby cestování, ubytování volný čas, činnosti ve volném čase denní režim, povinnosti kultura (hudba, divadlo, film)

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí již souvislým projevům a diskuzím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků pohotově a jazykově správně reaguje v běžných situacích společenského života, - aktivně se účastní diskuze, vyjádří své názory, oponuje, souhlasí či nesouhlasí s názory ostatních - reprodukuje srozumitelně přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou běžných témat - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - používá vesměs správně i poněkud složitější gramatické struktury (způsobová slovesa v préteritu, konjunktiv préterita, vedlejší věty) - používá základní slovní zásobu, včetně frazeologie v rozsahu daných tematických celků - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé druhy slovníků a čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty a překládá je - hovoří o zdravém životním stylu - popíše běžné nemoci i svůj zdravotní stav - hovoří o různých způsobech odívání - zná významná města evropské kultury se zaměřením na hudební a divadelní festivaly - hovoří o ročních obdobích - napíše životopis - hovoří o životě známých osobností - hovoří o svých plánech do budoucna i o minulých událostech v životě	**Komunikativní funkce** poslech monologických i dialogických projevů s porozuměním čtení jazykově náročnějších textů a práce s nimi písemný projev (psaní inzerátu, delšího životopisu, překlad) mluvený projev (jmenování negativ a pozitiv konkrétních skutečností, vyjadřování emocí, vyjádření účelu, složitější dialogy, telefonický rozhovor) čtení zpráv o politických událostech **Gramatika** zvratná zájmena préteritum a perfektum nepravidelných sloves věty vedlejší vztažné sloveso werden stupňování přídavných jmen v přívlastku konjunktiv II, würde + infinitiv souvětí podřadné – další spojky další předložky **Tematické okruhy** lidské tělo, zdravý životní styl sport u lékaře člověk a příroda oblečení, móda životopis, ucházení se o práci plány do budoucna masmédia svátky a zvyky umění a kultura

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák: - rozumí delším autentickým projevům na známá témata - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností a překládá je - je schopen využívat různých typů čtení (orientační, informativní, studijní) podle účelu - formuluje vlastní názory, dokáže je vysvětlit a uvést podrobnosti - zapojí se do hovoru na běžné téma s rodilými mluvčími - ústní projev je srozumitelný, zřetelně artikulovaný a dostatečně plynulý - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - má poměrně širokou slovní zásobu, včetně frazeologie v rozsahu daných tematických celků - ke svému vyjadřování používá širokou škálu jazykových funkcí (souhlasu, nesouhlasu, politování, omluvy, překvapení) - používá správně repertoár gramatických prostředků v rozsahu probraného učiva - vyjadřuje podmínku reálnou - formuluje své názory na řešení osobních a rodinných problémů - hovoří o studiu a budoucím povolání - rozumí obsahu inzerátu na pracovní pozici - hovoří o svých profesních vzorech - napíše životopisný profil známé osobnosti v jeho oboru - hovoří o současné situaci ve společnosti - využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	**Komunikativní funkce** **poslech složitějších monologických i** dialogických projevů s porozuměním ústní i písemné vyjadřování situačně zaměřené vedení složitějšího dialogu vedení telefonického rozhovoru **Gramatika** plusquamperfektum konjunktiv II příčestí přítomné a minulé trpný rod závislý infinitiv vedlejší věty slovesné vazby, vazby podstatných a přídavných jmen zájmenná příslovce **Tematické okruhy** kariéra, úspěch problémy osobní i profesní velcí mistři společenské dění významné kulturní události hudební a divadelní zkouška další vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	**Komunikativní funkce**

- rozumí delším promluvám, smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů souvisejících s jeho oborem - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností všech stylů, tedy i beletrie a překládá je - orientuje i v různých typech textů v odborné literatuře vlastního oboru - odhaduje význam neznámých výrazů v kontextu - používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru a gramatické prostředky odborného stylu - zapojuje se do diskuze, ve které jde o výměnu informací týkajících se žákova oboru - shrne výsledek diskuze, dokáže argumentovat i oponovat - formuluje stylisticky správně a vhodně své názory a myšlenky ve formě různých slohových útvarů - správně intonuje, ústní projev je srozumitelný a plynulý - ke svému vyjadřování používá širokou škálu jazykových prostředků - používá vesměs správně i poměrně složité gramatické struktury - má poměrně bohatou slovní zásobu, včetně frazeologie v rozsahu daných tematických celků - dodržuje pravopisné normy - vyjadřuje podmínku reálnou i nereálnou - popíše podrobně svůj charakter - hovoří o významných komponistech německy mluvících zemí - hovoří o německy mluvících zemích - hovoří o svém nástroji i o historii svého oboru - hovoří o školství a vzdělání - informuje o Pražské konzervatoři, o její historii i o významných osobnostech zde působících	- poslech delších monologických i dialogických projevů, čtení textů včetně odborných a beletrie - ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené (výměna a porovnání informací, diskuze o problematice jeho oboru) - písemné zpracování textu (žádost o práci, esej na téma vztahující se k jeho oboru) - složitější telefonické dialogy, použití neformálních jazykových prostředků při diskuzi Gramatika - plusquamperfektum - konjunktiv plusquamperfekta - vedlejší věty srovnávací a způsobové - konjunktiv II - infinitivní vazby se statt - zu, ohne – zu - předložky se 2. pádem - nepřímá řeč Tematické okruhy - německy mluvící země - významní hudebníci a dramatičtí umělci německy mluvících zemí - umělecké vzdělávání, Pražská konzervatoř - hudební nástroje - problematika dramatického oboru - mezilidské vztahy, charakterové vlastnosti

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí delším a složitějším jazykovým	Komunikativní funkce - poslech náročnějších monologických i

promluvám - rozumí smyslu rozhlasových a televizních programů, týkajících se současných událostí a témat jeho oboru - čte s porozuměním poměrně náročné texty včetně textů publicistických, které se vztahují k jeho oboru - čte odborné texty a shrne jejich podstatu - rozpozná relevantní informace, uspořádá je a pracuje s nimi - reprodukuje na přiměřené úrovni text - vede formální diskuzi, ve které jde o výměnu odborných informací - správně používá již poměrně složité gramatické konstrukce - používá nepřímou řeč - má poměrně bohatou slovní zásobu, včetně frazeologie a některých idiomatických výrazových prostředků v rozsahu daných tematických celků - podrobně hovoří o svém oblíbeném hudebníkovi či dramatickém umělci - hovoří o Praze a její kulturní nabídce, zdůrazní Mozartův vztah k Praze - hovoří o významných českých hudebnících a dramatických umělcích - hovoří o důležitých hudebních a divadelních festivalech - podá přehled o současných médiích - napíše recenzi - připraví se na přijímací pohovor - je připraven k ústní absolventské zkoušce z německého jazyka - čte s porozuměním odborné texty a překládá je - vyjadřuje se ústně i písemně k odborným tématům svého oboru - komunikuje v různých profesních situacích - vypracuje písemně svůj profesní životopis, žádost, přihlášku k účasti v konkurzních řízeních - vypracuje cizojazyčné resumé k odbornému textu; - tlumočí spolehlivě do cizího jazyka smysl odborného textu; - používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru a gramatické prostředky odborného stylu	dialogických projevů, čtení textů včetně odborných a publicistických - ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené (diskuze o současné umělecké scéně, výměna a porovnání informací, písemná žádost o práci) - písemné zpracování textu (článek s vhodnými spojovacími výrazy, formální dopis známé osobě, překlad populárně-naučného textu, recenze) Gramatika - konjunktiv I, II - věty přací - rekce sloves - participiální konstrukce - verbonominální vazby Tematické okruhy - významní čeští hudebníci a dramatičtí umělci - Praha, její pamětihodnosti, kulturní nabídka - Mozart v Praze - významné hudební a divadelní festivaly - média, kritika, recenze - pracovní příležitosti v uměleckých oborech Absolventská zkouška

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Občanská nauka

Počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	-	-	4

Obecné cíle a didaktické pojetí

Učivo občanské nauky zahrnuje tématické celky z oblasti společenskovědního vzdělávání, vzdělání estetického i vzdělávání pro zdraví. Občanská nauka učí žáky aktivnímu občanskému životu v demokratické společnosti. Pozitivně ovlivňuje hodnotovou orientaci, morální profil a estetické cítění žáků, učí je cítit život jako nejvyšší hodnotu. Výuka směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany. Předmět připravuje k maturitní zkoušce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- jednat odpovědně a uvážlivě nejen k vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch
- porozumět společnosti a světu, kde žijí
- uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat
- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování
- preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovat zejména proti korupci, kriminalitě, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně

- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje
- chápali, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu
- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně
- v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do čtyř ročníků. Jsou realizovány tematické okruhy Soudobý svět, Člověk v lidském společenství, Člověk jako občan, Člověk a právo, Člověk a svět, které jsou součástí vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání. Dále tematické okruhy Kultura z estetické vzdělávací oblasti a tematický okruh Péče o zdraví z oblasti Vzdělávání pro zdraví.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména občanské kompetence a kulturního povědomí dále pak komunikativní kompetence a kompetence k učení.

Konkrétně jde o obecné kompetence:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy …) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

V průřezovém tématu člověk a svět práce předmět svým obsahem přispívá zejména k rozvoji obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dějepisu, literatuře k předmětům jazykového vzdělávání a k hudebnímu managementu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 3. jednu po jedné hodině týdně, ve 4. ročníku dvě hodiny týdně. Při výuce jsou využity různé metody a formy práce. Důraz je kladem na rozvoj komunikačních dovedností a tedy na metody aktivizující, které budou motivuje, jako jsou samostatná práce individuální i skupinová, samostatná

domácí práce, různé formy jazykových cvičení a testů, hodnocení vlastní práce i práce druhých, rozbor a interpretace různých druhů textů aj. Ve výuce je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a další celoživotní vzdělávání. Těžiště výuky proto spočívá zejména v oblasti rozvoje komunikativních dovedností a mediální gramotnosti.

Výuka předmětu je pro žáky motivující v tom, že řeší praktické otázky jejich osobního a občanského života. K utváření a rozvoji klíčových kompetencí využíváme tyto metody a postupy: práce s verbálním textem (odborná literatura a časopisy, internet, dokumenty, denní tisk apod.), ikonickým textem (obrazový materiál, grafy, mapy, schémata, plakáty) a kombinovaným textem (film). Dále metody rozvíjející mediální gramotnost, kooperativní učení a metodu řešení problémů. Důraz je kladen zejména na metodu diskuse (učitel zadává aktuální témata k řízené diskusi, ve které žáci porovnávají své názory, obhajují vhodnou formou svá stanoviska a učí se argumentovat, respektovat názory druhých), inscenační (např. soudní jednání, pracovní pohovor, volební kampaň) a metody sebereflexe formou hraní rolí a prožitkových psychoher.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na praktickou aplikaci teoretických poznatků, na dovednost vést diskusi, argumentovat, tvořit si vlastní úsudek, vypracovat referát, účastnit se aktivně projektové práce, samostatně plnit úkoly atd. Žáci jsou hodnoceni na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemných didaktických testů a řešení úkolů.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složen - popíše, kam se může obrátit ve svízelné sociální situaci - objasní význam solidarity v komunitě - debatuje o problémech multikulturního soužití, vysvětlí příčiny migrace lidí - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost	**ČLOVĚK V LIDSKÉM SPOLEČENSTVÍ** Současná česká společnost společenské vrstvy, elity a jejich úloha. Společnost tradiční, moderní, pozdně moderní. Sociální nerovnost a chudoba

pohlaví narušována - popíše nabídku kulturních institucí - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - popíše vhodné společenské chování v dané situaci - popíše, jaké faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí - zdůvodní význam zdravého životního stylu - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a vysvětlí, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - vysvětlí svá práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat, ví, jak postupovat při požáru	v současné společnosti. Rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minorita ve společnosti, multikulturní soužití, migranti, azylanti. Postavení mužů a žen, genderové problémy. **KULTURA** Kulturní instituce v ČR a v regionu Kultura národností na našem území Společenská kultura Funkce reklamy a propagačních prostředků –vliv na životní styl **ČLOVĚK A ZDRAVÍ** Činitelé ovlivňující zdraví Duševní zdraví a rozvoj osobnosti Sociální dovednosti Rizikové faktory poškozující zdraví Péče o veřejné zdraví v ČR Partnerské vztahy Lidská sexualita

	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí mimořádné události (živelní pohromy, havárie, požár, krizové situace aj.) základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost - uvede, co je předmětem občanského práva popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, - na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, tj. např. podá reklamaci - popíše náplň práce ombudsmana - objasní význam a funkce rodiny - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; - popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů - vysvětlí formy náhradní rodinné výchovy - objasní pojem registrované partnerství - uvede, co je předmětem trestního práva - vymezí podmínky trestní odpovědnosti občanů - odůvodní účel sankcí a formy trestů v ČR, rozliší přestupek a trestný čin - objasní postupy vhodného jednání, stane -li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp. - orientuje se v základních pramenech pracovního práva	**ČLOVĚK A PRÁVO** Právo a spravedlnost,právní stát Právní řád Právní ochrana občanů Právní vztahy Soustava soudů v České republice Způsobilost k právním úkonům Občanské právo Rodinné právo

- vymezí podmínky vzniku, průběhu a zániku pracovního poměru - uvede, jaké náležitosti musí obsahovat pracovní smlouva - dokáže sebe prezentovat při vstupu na pracovní trh, napíše profesní životopis a motivační dopis - vyhledá pracovní příležitost v tisku či internetu - charakterizuje podnikání v úpravě obchodního zákoníku a živnostenského zákona - vyjmenuje obchodní společnosti	Trestní právo Pracovní právo Obchodní právo

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje demokracii a interpretuje její fungování a problémy s ní spjaté - vysvětlí význam práv zakotvených v českých zákonech a uvede, kam se může obrátit v případě ohrožení práv - kriticky přistupuje k médiím	**ČLOVĚK JAKO OBČAN** Demokracie a demokratické hodnoty v demokratické společnosti.

- získává přehled o fungování a rozdílnosti působení jednotlivých typů médií a jejich financování (tisk, televize, internet) - získává schopnosti k ověřování zdrojů mediálních informací - má přehled o současném českém politickém systému, objasní funkci politických stran - charakterizuje funkci a význam ústavy pro demokratický stát - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy prezentuje možnou aktivní účast v životě obce - vysvětlí, jak se projevuje politický radikalismus - vysvětlí, proč je nepřípustná neonacistická symbolika a hnutí omezující lidská práva - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách - charakterizuje základní světová náboženství - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - popíše funkci a činnost OSN a NATO - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	Lidská práva a jejich pojetí. Masmédia v demokratické společnosti. Mediální výchova, kritická práce s mediálními zdroji, fenomén tzv. fake news, tzv. nová média Občan a stát, občan a národ, občanství ČR. Politické strany, volební systémy, volby. Ústava ČR, práva a povinnosti občanů ČR. Občan a obec Politika a politická ideologie. Radikalismus a extremismus v politice Občanská společnost a participace na jejím fungování. Soudobý svět Rozmanitost soudobého světa: Velmoci, rozvojové země a jejich problémy Nejvýznamnější světová náboženství Česká republika a svět Evropská unie

	NATO a OSN Zapojení ČR do dalších mezinárodních struktur Globální problémy

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie filozofická etika; - používá vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva; - pracuje s jemu obsahově a formálně dostupnými texty; - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění); - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem. - žák se seznámí se školami a osobnostmi jednotlivých období filozofie: - používá vybraný pojmový aparát - pracuje s obsahově a formálně dostupnými texty - popíše Sokratovu metodu - porovná Platonův a Aristotelův názor na ideální stát - poukáže na úlohu vzdělání církve ve společnosti v období středověku - definuje spor mezi nominalisty a realisty - charakterizuje činnost církevních otců a zná hlavní představitele - objasní význam patristiky a scholastiky pro středověké myšlení - zhodnotí význam filozofie v období renesance a humanismu - rozliší hlavní filozofické směry novověku,uvede jejich klíčové představitele a	**ČLOVĚK A SVĚT** **(PRAKTICKÁ FILOZOFIE)** Filozofie a filozofická etika Význam filozofie a etiky v životě člověka Etika a její předmět, základní pojmy Morálka, mravní hodnoty a normy Mravní rozhodování a odpovědnost Životní postoje a hodnotová orientace Svoboda vůle a svědomí Profesní etika Sociální etika Průřez dějinami filozofie Antická filozofie

porovná řešení základních filozofických otázek - vysvětlí různý přístup filozofů k otázce lidského poznání - ukáže na vztah filozofie k přírodním vědám - charakterizuje významné směry a jejich osobnosti ve filozofii 19.století - charakterizuje významné směry a jejich osobnosti ve 20.století - analyzuje přínos českých filozofů	Předsokratovská filozofie a sofisté Vrcholná antická filozofie Středověká filozofie Renesanční filozofie Novověká filozofie Filozofie 19.století Filozofie 20.století Česká filozofie od období středověku do 1.pol.20.století

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Dějepis

Počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	-	-	-	6

Obecné cíle a didaktické pojetí

Učivo dějepisu vede k rozvíjení myšlení v historických souvislostech a k chápání problémů současného světa v širším dějinném kontextu. Poskytuje základní přehled o nejvýznamnějších osobnostech českých a světových dějin a odkazu minulých epoch, které jsou nedílnou součástí naší dnešní civilizace (antika, judaismus, křesťanství aj.). Učí aktivnímu občanskému životu v demokratické společnosti. Pozitivně ovlivňuje hodnotovou orientaci, morální profil a estetické cítění žáků, učí chápat současný svět jako výsledek složitých a komplexních dějinných pochodů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- jednat odpovědně a uvážlivě nejen k vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch
- porozumět společnosti a světu, kde žijí a vážit si odkazu minulosti
- uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat
- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování
- preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovat zejména proti korupci, kriminalitě, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej

- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti

- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu

- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi

- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat

- na základě vlastní identity ctít identitu ostatních lidí, oprostit se od předsudků vůči nim, intolerance, rasismu, , etnické, náboženské či jiné nesnášenlivosti

- objektivně posuzovat uměleckou tvorbu a názory jiných lidí, a to v širších celospolečenských souvislostech; kultivovaně a na příslušné odborné a jazykové úrovni formulovat vlastní názory, kvalifikovaně diskutovat, uplatňovat se v týmové práci.

- klást si v životě otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně odpovědi

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do 3 ročníků. Učivem je přehled světových a českých dějiny, lokální i oborová historie. Ve třetím ročníku jsou zařazena témata týkající se historie po druhé světové válce. Zahrnují klíčové okamžiky domácí i světové historie, až po tzv. sametovou revoluci, obnovu demokratického státu a rozdělení Československa.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména občanské kompetence a kulturního povědomí dále pak komunikativní kompetence a kompetence k učení.

Konkrétně jde o obecné kompetence:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy …) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

Z průřezových témat je zapracováno téma občan v demokratické společnosti. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k občanské nauce, literatuře, předmětům jazykového vzdělávání a k hudebnímu managementu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 2. dvě hodiny týdně, ve 3. ročníku hodinu týdně. Při výuce jsou využity různé metody a formy práce. Důraz je kladem na rozvoj komunikačních dovedností a tedy na metody aktivizující, které motivují, jako jsou samostatná práce individuální i skupinová, samostatná domácí práce, různé formy jazykových cvičení a testů, hodnocení vlastní práce i práce druhých, rozbor a interpretace různých druhů textů aj. Ve výuce je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale pochopení probíraných jevů život a další celoživotní vzdělávání. Kromě hlavní části učiva realizovaného ve výuce se realizují besedy, workshopy, semináře či exkurze

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na porozumění učivu, dějinným kontextům, porozumění odbornému textu a schopnost jeho interpretace, zhodnocení historického jevu, osobnosti, mít na ně vlastní názor a formulovat jej logicky přehledně a kultivovaně po obsahové a jazykové stránce, adekvátně vzhledem ke komunikační situaci, a to formou písemnou i ústní. Dále též na schopnost obhajovat své názory v diskusi, přijímat kritiku i rady a vhodně na ně reagovat, ovládat i základy metod a postupů odborné vědecké práce, získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů orientaci v dějinách, uplatnění kritického myšlení a samostatného úsudku. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka v hodině i mimo ni.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník:

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství - popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku; - získá základní poznatky z lokální historie je schopen dále je doplňovat a rozvíjet - uvede příklady přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství a jejich prolínání do soudobé kultury, aplikuje na dějepisnou látku své poznatky literatury - vysvětlí, v čem spočívá ovlivňování evropské kultury islámem - vysvětlí výjimečnou osobnost Karla IV. - zhodnotí v dějinném kontextu osobnost Jana Husa - charakterizuje především renesanci italskou - zpracuje referát o některé z významných renesančních osobností - popíše následky třicetileté války pro české	**Člověk v dějinách** Poznávání dějin, význam poznávání dějin, Variabilita výkladů dějin **Starověk** Vývoj na území Mezopotámie, Egypt Osudy starověkých Židů Antika – vymezení pojmu, řecké městské státy, kolonizace, helenismus Řím – od založení do konce republiky, císařství Antický polyteismus a křesťanství

země	**Středověk a raný novověk** Křesťanství a jeho podíl na utváření středověkých států Oživení antické ideje impéria a univerzalismu; Byzanc, Francká říše Svatá říše římská Velká Morava, počátky českého státu Arabové a islám, Vikingové Románská kultura Vrcholný středověk Český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků Středověká kolonizace a urbanizace Univerzity, gotika Pozdní středověk Církev a hereze, husitství **Počátky renesance a humanismus** Evropská expanze do zámoří, počátek středoevropského soustátí pod vládou Habsburků Český stát v době poděbradské, jagellonské a za Habsburků německá a evropská reformace třicetiletá válka a její výsledky

2. ročník:

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - porovná vývoj v Anglii především s absolutistickým státem Ludvíka XIV. - kriticky zhodnotí na příkladech osvícenství, a to především ve vztahu k osobnosti Josefa II. - vysvětlí na příkladech občanských revolucí boj za občanská práva a vznik občanské společnosti - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol - charakterizuje proces modernizace společnosti - popíše evropskou koloniální expanzi, vysvětlí rozdělení světa - popíše 1. světovou válku a změny po válce; - charakterizuje 1. Československou republiku, srovná se situací za 2.rep.objasní vývoj čs.-něm. vztahů, - vysvětlí příčiny a důsledky velké hospodářské krize - charakterizuje fašismus, nacismus a komunistický totalitarismus - popíše mezinárodní vztahy mezi dvěma válkami - objasní likvidaci ČSR - objasní totální charakter války, popíše válečné zločiny včetně holocaustu - objasní uspořádání světa po 2. světové válce a důsledky pro Československo	**Novověk 17. – 20. století** Důsledky třicetileté války Absolutismus a parlamentarismus (Francie a Anglie) Nerovnoměrný vývoj Evropy Novověký antropocentrismus Osvícenství český stát v době tereziánské a josefínské Vývoj v Rusku a Prusku Barokní a klasicistické umění Vznik USA Velká francouzská revoluce Napoleonská Francie a Evropa Svatá aliance a revoluce v první polovině 19. století Rakouské císařství a české národní hnutí,česko-německé vztahy, dualismus v habsburské monarchii Vztahy mezi velmocemi,vznik a vývoj koloniální soustavy,příčiny války,její průběh a výsledky České země za války, první odboj,vznik ČSR, budování demokracie; poválečné uspořádání světa, krize, vznik totalitních režimů, antisemitismus,genocida

	Rozbití Československé republiky, cesta k válce Druhý odboj (domácí i zahraniční) Bilance 2. světové války

3. ročník:

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - vysvětlí pojem studená válka; - vysvětlí podstatu politických procesech - uvede projevy teroru vůči obyvatelstvu a vysvětlí příčiny exilu a jeho důsledků - vysvětlí význam protikomunistického odboje - vysvětlí význam Pražského jara 1968 - popíše erozi komunistických režimů a obnovu demokracie ve východní Evropě - objasní podstatu evropské integraci - vysvětlí globalizaci a úskalí tohoto jevu - vysvětlí nebezpečí mezinárodního terorismu - vypracuje esej na zadané téma - zpracuje referát na aktuální téma	**Novověk od 2. poloviny 20.století** Uspořádání světa po 2. světové válce: bipolarita, studená válka, třetí svět a dekolonizace. Svět v blocích, světové supervelmoci, ČSR od 1948 do 1989, třetí odboj Eroze komunistických režimů (NDR, Maďarsko, ČSR, Polsko) Pražské jaro 1968 a jeho dopady Normalizace Pád komunistických režimů, sametová revoluce Směřování k evropské integraci (EU),globalizace a její úskalí

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Informatika

Počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	-	-	-	-	4

Obecné cíle a didaktické pojetí:

Informatika je základním předmětem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích. Předmět učí používat aplikační programové vybavení počítače, efektivně pracovat s informacemi a komunikačními prostředky, správně se orientovat při řešení problémů spojených s využíváním prostředků IKT, používat internet k získávání informací, komunikaci i k prezentaci. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli efektivně pracovat s informacemi a komunikovat pomocí internetu,

Charakteristika učiva

Učivo je rozložen do dvou ročníků. Zahrnuje seznámení se základními pojmy, práci s operačním systémem, práci se standardním aplikačním programovým vybavením, práci v lokální síti, elektronickou komunikaci, internet. Cílem předmětu technologie je naučit používat základní a aplikační programové vybavení počítače. Žáci jsou vedeni efektivně pracovat s informacemi a komunikačními prostředky, správně se orientovat při řešení problémů spojených s využíváním prostředků IKT, používat internet k získávání informací i k vlastní potřebě. Dále se naučí pracovat s aplikačními programy, které mohou využít pro svoje odborné zaměření. Jedná se o efektivní použití prostředků IKT pro zpracování notových materiálů, vlastní uměleckou tvorbu apod.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních
- technologií

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

Pokud jde o průřezové témata, předmět přispívá k rozvoji tématu člověk a svět práce, konkrétně jsou zde rozvíjeny kompetence práce s informacemi, vyhledávání na základě získaných informací. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu IT technologie v hudbě, který na předmět Informatika navazuje.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v počítačové učebně ve skupinách, kdy pokud možno každý žák má k dispozici pracoviště s počítačem. Každá nově vyložená látka je průběžně procvičována, nedostatky opravovány a jsou znovu vysvětleny. Žáci řeší úlohy, vytvářejí textové dokumenty, databáze, prezentace na zadané téma atp. a jsou vedeni k využití všech běžných funkcí programů. Některé zadané úkoly mohou být realizovány v prostředí e-learningu.

Po ukončení výuky dílčí problematiky je vždy v následné výukové hodině prováděno ověření znalostí a nepochopené pasáže jsou opakovaně vysvětleny a jejich pochopení je ověřeno praktickými cvičeními.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz je kladen na praktickou aplikaci teoretických poznatků. Tedy na zvládnutí práce s počítačem, operačním systémem, standardním aplikačním programovým vybavením, práce v síti, užívání elektronické pošty, práci s internete atp.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících:

1.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše historii informatiky a její dalším vývoj - používá základní názvosloví a pojmy z oblasti IT	Historie a vývoj výpočetní techniky

- dodržuje bezpečnostní pravidla z pohledu hardware, internetu, software a dalších návazných problematik, např. virová problematika - řídí se zásadami ergonomie a je si vědom nutnosti jejich uplatňování při práci u počítače - správně hodnotí kapacitu médií zejména při porovnávání nákupních cen - porovná výkon počítačů a umí navrhnout správné rozhodnutí pro jejich pořízení - popíše jednotlivé komponenty počítače a jejich technické vlastností - navrhne funkční počítačovou sestavu - používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál) - pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí - orientuje se v běžném systému, tj. chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením - vysvětlí specifika práce v síti (včetně popisu rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky - ovládá další běžné prostředky online a off-line komunikace a výměny dat - vyhledává informace na internetu, využívá služeb různých portálů, sociálních sítí, atd. - řídi se zásadami bezpečnosti při práci na internetu i při používání elektronické pošty - ovládá komunikaci prostřednictvím elektronické pošty, ovládá možnosti užití pošty pomoci lokálního programu, nebo služeb na jednotlivých portálech - využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování….) - ovládá běžné komunikační programy a dle potřeby používá jejich služeb - je schopen užít praktické poznatky a návyky při užívání programu pro psaní textových dokumentů, - dokumenty je schopen vytvářet dle ČSN (úprava písemností zpracovaných textovými editory) - ovládá principy tvorby prezentací pro propagaci, osobní potřebu - pracuje s multimediálními prvky, zvuk, fotografie, video, - doprovází svoje prezentace vlastním komentářem a prezentuje je na webových portálech (youtube) - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware - má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy - rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací - vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných úkolů - vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří textové dokumenty, prezentace)	Základní terminologie Bezpečnost při práci na počítači, ergonomie, virová problematika Soustavy a jednotky užívané v informatice Hardware kompletní skladba počítače operační systém Windows a jeho užití Základní pracovní činnosti v lokální sítí, server, pracovní stanice, připojení k síti a její nastavení, specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků Internet a elektronická komunikace komunikační a přenosové možnosti internetu práce s poštovním klientem, email, Organizace času a plánování, chat, videokonference, telefonie (skype, live messenger), Textové editory

	Prezentační programy

2.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - pracuje s tabulkovým procesorem (editace, formátování a podmíněné formátování, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu) - vytváří vzorce a používá funkce - připraví dokument pro tiskový výstup - vytváří jednoduché HTML dokumenty a umístí je na webové stránky, - zařadí do HTML dokumentu spolupráci s multimediálními dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace), - ovládá základní nástroje pro vytváření zdrojového jazyka dokumentu HTML - vhodným způsobem využívá redakčních systémů - prokáže potřebné znalosti o významech typů grafických formátů, - vybere ze škály možných typů ten správný, který optimalizuje vlastnosti obrázků vzhledem k jejich dalšímu využití, - vysvětlí rozdíl mezi rastrovou a vektorovou grafikou, - volí odpovídající programové vybavení pro jednoduché úpravy obrázků a fotografie, - zvládá úpravy rastrových obrázků (fotografie), v jednoduchých programech typu prohlížeč a editor, - zvládá tisk obrázků, - pracuje nejznámějšími webovými foto sběrnami a webovými úložišti fotografií - ovládá zpracování fotografie ve vybraném rastrovém programu, Zoner, Gimp, atd - ovládá tvorbu grafických dokumentů ve vektorovém programu, Callisto, apod. - využívá funkce rastrových programů pro zpracování fotografie a vektorových programů k tvorbě plakátů, tiskovin, letáků, a dalších propagačních materiálů - zpracuje video z různých vstupů, kamera,	Tabulkový kalkulátor, ČSN 01 6910 úprava písemností zpracovaných textovými editory nebo psaných strojem, ČSN ISO 2145 (01 0184) dokumentace: číslování oddílů a pododdílů elektronicky psaných dokumentů, Tvorba webových stránek pomoci vhodných editorů jazyka HTML, jako jsou textové editory (poznámkový blok, PSPad, apod.) nebo vizuální editory (Mozilla NVU, atd.). Redakční systémy volné nebo komerční Základy rastrová a vektorová grafiky, grafické formáty, používané programy pro rastrovou vektorovou grafiku, jednoduché úpravy rastrových obrázků v dostupných programech, rastrová a vektorová pokročilá grafika, Rastrová grafika: ▪ princip digitální fotografie a její zpracování,

video z webu (youtube), sestřihá jej, opatří zvukovým doprovodem a následně vytvoří vlastní produkt - zpracovává data v prostředí databázového procesoru (analýza, editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk); - na základě analýzy problému posoudí vhodnost použití potřebného programu k jeho řešení - využívá prostředků OLE pro optimální zpracování dat, těmi programy, které jsou v praxi používány - vysvětlí význam užíván sítí v praxi - zvládá obslužné procesy potřebné pro využití sdílení dat a programů - přihlašuje se do síťového pracovního prostředí a přistupuje k datovým souborům a programům v prostředí dané počítačové v sítě; - využívá sdílené technické prostředky (síťové tiskáren, skenery, disky, atd.) - využívá komunikačních služeb, zejména při propojení různých technických systémů (Internet, mobil, další zařízení např. iPad, atd.). - dodržuje zásady bezpečnostních pravidel, jako je ověřování uživatelů, přidělování oprávnění; - využívá souborových služeb - správa a zabezpečení síťových disků; společná úložiště dat (cloudy) - vysvětlí základní pasáže zákona o autorském právu, zejména ty, které se týkají uživatelů díla a jedná v souladu s nimi. - rozlišuje užívání komerčního a svobodného software (GNU) - řídi se zásadami pro užívání komerčního software - využívá elektronické podatelny - vysvětlí principu a užití elektronického podpisu	vektorová grafika ▪ kreslení základních objektů, ▪ operace s objekty, ▪ práce s textem, ▪ kombinace vektor-rastr, Multimédia grafika, film a hudba: ▪ zpracování videa pomoci speciálních programů, např. Movie Maker, apod., ▪ otevření videa a výběr oblasti uložení ▪ vlastní střih videa, ▪ výstupní formát a komprese výstupu ▪ nastavení filtrů a zvukových filtrů ▪ uložení souboru ▪ finální video - kompozice Relační databáze: ▪ provedení analýzy, ▪ návrh tabulek, ▪ vytvoření tabulek a naplnění daty, ▪ propojení tabulek do relací, ▪ práce s dotazy, ▪ tvorba výstupů, tj. formulářů a sestav Počítačové sítě: ▪ rozdělení sítí, ▪ hardwarové komponenty sítě, ▪ přenosová média, ▪ konektory, zásuvky, aktivní prvky, Zákonné normy, autorské právo, komerční a volný software, komunikace se subjekty pomoci podatelen, elektronický podpis

Kód a název oboru vzdělávání:

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Všeobecná hudební nauka a dějiny hudby

Celkový počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	-	-	-	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Všeobecná hudební nauka a dějiny hudby je předmětem vzdělávací oblasti společný odborný základ a tvoří spolu s intonací, klavírním či kytarovým praktikem a zpěvem základ hudebního vzdělání. Učivo všeobecné hudební nauky a dějin hudby je zaměřeno spíše k teoretickým poznatkům. Jeho zvládnutí je nezbytným předpokladem pro to, aby absolvent školy mohl vykonávat tvůrčí činnost herce, zejména v oblasti hudebně dramatického žánru.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- byli schopni popsat vývoj hudebního myšlen
- byli schopni objasnit vzájemné souvislosti jednotlivých vývojových etap společnosti a tendencí hudebního umění projevujících se v tomto vývoj
- byli schopni vyjmenovat významné představitele evropské hudební tvorby jednotlivých historických období a současnosti, charakterizuje jejich stěžejní díla
- byli schopni se orientovat v žánrech (vážná hudba, jazz, opereta, muzikál atd.)
- používali základní odbornou terminologii
- byli schopni vysvětlit základní pojmy z hudební akustiky; principy notového záznamu a jeho náležitosti, číst a zapisovat noty; popsat dynamické, tempové a přednesové označení
- ovládali základní pravidla tvorby stupnic, rozlišovali jejich druhy;
- byli schopni vyjmenovat jednotlivé druhy akordů
- uměli popsat rozdělení hudebních nástrojů a druhy orchestrů
- uměli vyjmenovat a určit základní hudební formy a jejich prvky

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do čtyř ročníků. V prvních dvou ročnících obsahuje témata týkající se všeobecné hudební nauky, ve 3. a 4. ročníku témata z oblasti dějin hudby, hudebních forem a žánrů.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání. Předmět je provázán k dalším předmětům společného odborného základu, zejména k intonaci a klavírnímu či kytarovému praktiku a k předmětům odborné přípravy, zejména zpěvu a interpretaci a též k herecké výchově a jevištní praxi. Ve všech těchto předmětech žáci různými způsoby aplikují teoretické poznatky získané ve všeobecné hudební nauce a dějinách hudby.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku po jedné hodině týdně. V části výuky zaměřené na témata hudební nauky bude kladen důraz na opakování a intenzivní procvičování učiva. V části zabývající se dějinami hudby bude podíl výkladu spočívající ve faktografii a jejím propojení s uměnovědným kontextem vyšší, bude ale propojen s příklady a praktickými ukázkami. Využívány budou metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáky lze zapojit do výuky formou prezentací, referátů, praktických ukázek apod. Podstatnou součástí výuky bude poslech ukázek klíčových děl jednotlivých období s komentářem učitele osvětlující významné znaky díla, charakterizujícím je a zařazením do souvislostí. Výuka bude vhodně doplňována exkurzemi, besedami, návštěvami koncertů, workshopy apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, i na základě samostatně zpracovaných referátů. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí, míra osvojení si správných **studijních návyků.**

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – vysvětlí základní pojmy z hudební akustiky, principy notového záznamu a jeho náležitosti,	**Úvod do hudební akustiky** Vznik a šíření zvuku, alikvótní tóny **Tón, tónová soustava**

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
– čte a zapisuje noty – orientuje se v taktech – používá základní odbornou terminologii – ovládá pravidla tvorby tónin, rozlišuje jejich druhy, orientuje se v předznamenání, hraje diatonické stupnice – postaví od různých tónů durový, mollový, zvětšený a zmenšený kvintakord v základním tvaru, odvodí obraty – zahraje kvintakord podle kytarové značky	Nauka o tónu, tónová soustava, jména not, alterace, enharmonická záměna, chromatický a diatonický půltón **Notopis** Notová osnova, hodnoty a tvary not, klíče **Metrum, rytmus, takt** Takty jednoduché a složené, pravidelné a nepravidelné. Rytmus a metrum. Synkopa, předtaktí, nepravidelné členění (triola, duola atd.) **Systém diatonických tónin, durové a mollové tóniny, stupnice** Systém řazení tónin dur a moll s křížky a s bé, stupnice moll aiolská, harmonická a melodická, vztahy mezi tóninami **Intervaly** Malé, velké, čisté, zvětšené, zmenšené, svrchní a spodní, převraty intervalů **Akordy** Kvintakordy, obraty, základní kytarové značky

2. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – postaví tónů doškálné septakordy, odvodí obraty – zahraje septakord podle kytarové značky – hraje septakordy a základní kadenci – odvodí dominantní nónový akord – orientuje se v dynamickém, tempovém a základním přednesovém označení, používá nejčastější italské hudební názvosloví	**Septakordy, obraty septakordů** Doškálné septakordy a jejich obraty **Kadence** **Dominantní nónový akord** **Dynamické, tempové a přednesové označení** **Nejužívanější italské hudební názvosloví** **Prvky hudebních forem a základní formy**

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
– orientuje se v základních hudebních formách, analyzuje píseň – popíše rozdělení hudebních nástrojů a druhy orchestrů	**Hudební nástroje, druhy orchestrů**

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – charakterizuje jednotlivé hudební slohy, styly a žánry – vysvětlí způsob a logiku periodizace dějin hudby – popíše a časově vymezí jednotlivá období dějin hudby – shrne současné základní poznatky o hudbě pravěku, středověku a renesance – vyjmenuje a popíše důležité hudební nástroje jednotlivých období – uvede hlavní znaky hudby jednotlivých období – vysvětlí, v čem spočívá přínos antické kultury pro pozdější vývoj evropské hudby – zařadí hlavní skladatelské osobnosti a hudební druhy k danému období	**Úvod do populární hudby** Rozdělení populární hudby, její funkce a žánry **Jazz a jeho vývoj** **Rock a od něj odvozené další formy, folk, pop, country** **Šanson, muzikál** **Hudba artificiální** **Periodizace dějin hudby** **Hudba pravěku** Vznik hudby, pravěké hudební nástroje **Hudba starověku** Řecko, Řím, židovská hudba **Hudba středověku** Periodizace, hlavní hudební žánry a osobnosti, středověká duchovní hudba, tropy, sekvence, duchovní písně

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Intonace a rytmus

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	-	-	-	-	2

Obecné cíle a didaktické pojetí

Intonace a rytmus je předmětem vzdělávací oblasti společný odborný základ a tvoří spolu se všeobecnou hudební naukou a dějinami hudby, klavírním či kytarovým praktikem a zpěvem základ hudebního vzdělání. Učivo intonace a rytmu navazuje na všeobecnou hudební nauku a je zaměřeno spíše k praktickým dovednostem. Jeho zvládnutí je nezbytným předpokladem pro to, aby absolvent školy mohl vykonávat tvůrčí činnost herce, zejména v oblasti hudebně dramatického žánru.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uměli reprodukovat a zaznamenat melodickorytmické-metrické celky;
- byli schopni pamatovat si melodicko-rytmické celky;

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do dvou ročníků. Obsahem je jednak procvičování schopnosti sluchem rozpoznávat tónové výšky, správně intonovat a reprodukovat melodii, jednak k rozpoznání tónových délek a procvičování rytmických útvarů.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání. Předmět je provázán k dalším předmětům společného odborného základu, zejména všeobecné hudební nauce a dějinám hudby, klavírnímu či kytarovému praktiku a k předmětům odborné přípravy, zejména zpěvu a interpretaci a též k herecké výchově a jevištní praxi.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka je zaměřena k praktickým dovednostem v oblasti intonace a rytmu. Využívány jsou metody aktivizující.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni zejména formou sluchových diktátů a (reprodukce) intonace zadané melodie či rytmického cvičení

Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí, míra osvojení si správných **studijních návyků.**

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - rozpozná sluchem základní intervaly a kvintakordy - intonuje v rámci durových a mollových tónin - reprodukuje a zaznamenává melodickorytmické-metrické celky - pamatuje si melodicko-rytmické celky - správně reprodukuje základní rytmické dělení	**Úvod do intonace a rytmického výciku** **Intonační cvičení** Durová a mollová tóninastupnice **Rytmická cvičení** Základní dělení **Zpěv jednohlasu** Zpěv řadových postupů, volné nástupy jednotlivých stupňů tónin, **Sluchová analýza intervalů a kvintakordů**

2.ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - reprodukuje a zaznamenává složitější melodickorytmické-metrické celky - pamatuje si melodicko-rytmické celky - intonuje v dvojhlasu - sluchově analyzuje stupnice, doškálné akordy a jejich obraty - dovede taktováním udat tempo	**Intonační cvičení** **Taktování** **Zpěv z not** **Rytmická cvičení** Složitější dělení, přechody triol, osmin, šestnáctin **Zpěv dvojhlasu** **Sluchová analýza stupnic, intervalů a obratů akordů**

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Dějiny divadla

Celkový počet hodin: 7

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	2	2	2	-	-	7

Pojetí vyučovacího předmětu

Dějiny divadla jsou odborným předmětem obsahového okruhu společný odborný základ, který spolu s předmětem teorie divadla tvoří základ divadelní vzdělanosti v rovině teoretických poznatků, zde zejména poznatků z historie evropského i mimoevropského divadla. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci znali historii svého oboru.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do čtyř ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vývoje divadelního myšlení a historii evropského i mimoevropského divadla. 1. ročníku se žák seznamuje s vývojem divadla od pravěku po evropský středověk, v 2. ročníku s divadlem renesančním, barokním a období klasicismu, ve 3. ročníku s divadlem od období romantismu po avantgardní směry 20. století a divadlo současné, 4. ročník je zaměřen na vývoj českého divadla. Předmět připravuje ke zkoušce z dějin oboru profilové části maturitní zkoušky.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů a rozvoj klíčových kompetencí v oblasti pracovního uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, exkurzí do divadel apod. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu, zejména teorii divadla, a předmětům odborné přípravy, zejména k herecké výchově a jevištní praxi.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku po jedné hodině týdně, ve 3. a 4. ročníku po dvou hodinách týdně. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce s převahou metod aktivizujících. Výklad spočívá ve faktografii a jejím propojení s uměnovědným kontextem. Nedílnou součástí výuky je četba a sledování ukázek se zaměřením na ilustraci vykládaného učiva a rozvoj estetického cítění žáků. Prostřednictvím četby dramatických textů a sledování videozáznamů představení získávají žáci bezprostřední zkušenost s probíraným tématem. Kladením otázek učitel podněcuje žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáky lze zapojit do výuky formou prezentací, referátů, praktických ukázek apod. Výuku lze doplnit exkurzemi, besedami, semináři, workshopy, návštěvami divadelních představení apod. Do výuky lze také zapojit referáty žáků např. k jednotlivým maturitním tématům a další aktivity spojené s přípravou na maturitní zkoušku.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci budou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, které lze doplnit samostatně zpracovanými referáty a domácími písemnými pracemi. Kromě znalostí samotných faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - definuje hlavní znaky a počátky divadelního umění - popíše divadelní projevy pravěku a předřeckého starověku - popíše vývoj a znaky antického divadla a dramatu, uvede a charakterizuje hlavní autory a díla, charakterizuje vliv antického divadla a dramatu na následný vývoj evropského umění - popíše vývoj evropského divadla ve středověku - definuje základní znaky a vývoj divadla oblasti Orientu, provede srovnání se znaky divadla v Evropě, charakterizuje vliv orientálního divadla na evropské divadlo 20. století	**Divadelní projevy pravěku a předřeckého starověku** **Antické divadlo** **Divadlo evropského středověku** **Divadlo oblasti Orientu** (Indie, Čína, Japonsko)

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - charakterizuje nástup renesance a humanismu v Itálii a jeho vliv na drama a divadlo - vysvětlí principy komedie dell´arte a její vývoj v Itálii a Francii od 16. do 18. stol. - popíše divadelní praxi alžbětinské Anglie, vyjmenuje významné dramatiky a stěžejní díla divadla tohoto období s důrazem na dílo W. Shakespeara - vyjmenuje důležité autory a popíše klíčová díla španělského divadla tzv. zlatého věku a vysvětlí vliv tohoto období na španělskou dramatiku 20. století	**Komedie dell´arte a italská renesance** **Divadlo alžbětinské doby** a W. Shakespeare **Španělské divadlo doby tzv. zlatého věku** a jeho vliv na španělskou dramatiku 20. století **Divadlo francouzské renesance, baroka a klasicismu** **Divadelní kultura v zemích Evropy 18. století** (Francie, Anglie, Rusko, Německo)

- popíše dějiny divadla francouzské renesance, baroka a klasicismu - v přehledu uvede hlavní fakta o divadelní kultuře dalších zemí Evropy 18. století	

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - charakterizuje znaky vývoj evropského divadla a dramatu období romantismu, uvede významné autory a díla - definuje motivy a znaky divadelních reforem ve 2. polovině 19. století a jejich vliv na pojetí a následný vývoj divadelního umění, uvede charakteristické znaky naturalismu a symbolismu - definuje rysy moderního dramatu, vyjmenuje a charakterizuje významné dramatiky a zásadní díla (A. P. Čechov, H. Ibsen, A. Strindberg) - popíše vliv K.S. Stanislavského a ruské divadelní avantgardy na rozvoj moderního divadla. Vyjmenuje významné režiséry, metody a inscenace - charakterizuje rysy francouzské meziválečné reformy a avantgardy, uvede významné osobnosti a díla - podá přehled významných osobností divadla německé jazykové oblasti od 2. poloviny 19. stol. po současnost - podá přehled významných osobností a směrů anglického divadla od druhé poloviny 19. stol. po současnost - charakterizuje vznik a vývoj amerického divadla od konce 19. století po současnost, charakterizuje jeho vztahy s evropským divadlem - definuje principy divadla ovlivněného filozofií existencionalismu, zejména tzv. absurdního dramatu, uvede významné osobnosti a díla	**Divadlo v období romantismu** **Počátky moderního divadla** (naturalismus, symbolismus, reformátoři scény) **Počátky moderního dramatu** (A. P. Čechov, H. Ibsen, A. Strindberg) **K. S. Stanislavskij** a ruská divadelní avantgarda **Francouzská meziválečná reforma a avantgarda** **Významné osobnosti a směry německé jazykové oblasti od druhé poloviny 19. stol.do 20. stol.** **Významné osobnosti a směry anglického divadla od druhé poloviny 19. stol.** **Moderní americké divadlo** **Divadlo ovlivněné filozofií existencialismu a tzv. absurdní divadlo** **Experimentální a alternativní směry v divadelní kultuře 2. poloviny 20. století**

- definuje motivy a znaky divadelních reforem ve 2. polovině 20. století a jejich vliv na pojetí a následný vývoj divadelního umění, srovná je se znaky první divadelní reformy, vyjmenuje významné osobnosti a principy jejich tvorby	

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - popíše projevy a vývoj české divadelní kultury • od středověku po baroko • v období národního obrození • na přelomu 19. a 20. století • v době 1. republiky a nacistické okupace • po 2. světové válce • od 60. do 80. let 20. století - popíše specifické znaky divadla na našem území s ohledem na historický vývoj v českých zemích - provádí srovnání divadla na našem území s vývojem evropského divadla	**Počátky dějin českého divadla** (od středověku po baroko) **České divadlo v době národního obrození** **České divadlo na přelomu 19. a 20. století** **České divadlo v době 1. republiky a za nacistické okupace** **Významné režijní osobnosti a soubory po 2. světové válce** **Autorské a studiové divadlo 60. – 80. let 20. století**

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Teorie divadla

Celkový počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	1	2	-	-	4

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Teorie divadla je odborným předmětem obsahového okruhu společný odborný základ, který spolu s dějinami divadla tvoří základ divadelní vzdělanosti v rovině teoretických poznatků, zde zejména schopnost rozboru divadelních textů. Úzce navazuje na dějiny divadla a směřuje k získání ucelené orientace v oblasti dramatického umění a jeho zákonitostí, rozvíjí jejich vnímání ve všech potřebných souvislostech a přispívá k formování osobnosti, která je schopna prezentovat svoji uměleckou profesionalitu.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby se žáci:

- seznámili s tvorbou významných dramatiků, scénografů, režisérů a herců a naučili se ji analyzovat a hodnotit
- dovedli orientovat v divadelních žánrech
- využívá všech dostupných zdrojů pro získávání přehledu v oblasti divadelního umění

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do tří ročníků, počínaje druhým ročníkem. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se teoretických poznatků z oblasti divadla, základních pojmů divadelní struktury a různých přístupů k inscenační tvorbě. 2. ročník směřuje k zvládnutí základních pojmů a metod rozboru dramatu a k rozboru starších dramatických textů od antiky po renesanci, další ročníky pak ke komplexnějšímu rozboru novějších i současných dramatických textů i k rozborům srovnávacím a k seznámení s významnými teoretickými díly oboru. Předmět připravuje ke zkoušce z teorie divadla profilové části maturitní zkoušky.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů a rozvoj klíčových kompetencí v oblasti pracovního uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. Průřezová témata jsou zde realizována

volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, exkurzí do divadel apod. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu, zejména dějinám divadla, a předmětům odborné přípravy, zejména k herecké výchově a jevištní praxi.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 2. a 3. ročníku jednu hodinu týdně, ve 4. ročníku dvě hodině týdně. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce s převahou metod aktivizujících. Součástí výuky je teoretický výklad, četba a studium ukázek a jejich analýza, včetně analýzy srovnávací, učitel vede k rozvoji smyslu pro strukturu, proporce i historické souvislosti analyzovaných děl. Základem je samostatný rozbor dramatických textů žáky pod vedením učitele. Teoretický výklad je strukturován od výkladu základních pojmů, objasnění principů výstavby celků přes jednotlivé typy stabilizovaných formových schémat k pojmu specifických forem dramatu Probíraná teoretická látka se bezprostředně ověřuje analýzou vhodných příkladů. Metoda práce se žáky je jak individuální – žáci pracují samostatně na zadaných příkladech k analýze, tak kolektivní – žáci se zapojí do analytické práce a jejich postřehy se vzájemně doplňují a korigují. Ve 4. ročníku je práce zaměřena na přípravu maturitní zkoušky. Je doporučeno výuku vhodně doplňovat návštěvami divadelních zkoušek, workshopy apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci budou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, které lze doplnit hodnocením jejich aktivity a pohotovosti v oblasti analýzy. Při hodnocení samotných faktografických znalostí žáků je velkou měrou přihlíženo především k jejich schopnosti aplikace teoretických poznatků do praxe, tj. při práci s konkrétním materiálem. Oceňuje se schopnost strukturálního myšlení a porozumění klíčovým problémům. Důraz se klade také na schopnost rozpoznání případů, kdy nelze jednoduše aplikovat jednoduchá schémata a je potřeba navrhnout různé alternativy analytického přístupu. Požadavky na kvalitu, hloubku a samostatnost rozboru se ve vyšších ročnících (ve 3. a zejména pak ve 4. ročníku) zvyšují.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - vysvětlí a vhodně aplikuje metodologii rozboru dramatického textu - používá základní pojmy divadelní struktury a přístupu k inscenační tvorbě a objasní jejich význam - provádí rozbor vybraného textu: • antického dramatu • orientálního divadla	**Úvod do předmětu** **Základní pojmy divadelní struktury a různé přístupy k inscenační tvorbě** **Vymezení dramaturgie a náležitosti rozboru dramatického textu** **Aristoteles: Poetika** **Rozbor vybraného textu antického dramatu** **Rozbor vybraného textu orientálního divadla**

• commedia dell'arte • alžbětinského divadla • španělského dramatu „zlatého věku“ • francouzského klasicismu - charakterizuje specifické znaky textů vybraných období s uplatněním poznatků z dějin divadla	**Rozbor vybraného textu commedie dell´arte** **Rozbor vybraného textu alžbětinského divadla** **Rozbor vybraného textu španělského dramatu období „zlatého věku“ nebo moderního španělského textu** **Rozbor vybraného textu francouzského klasicismu**

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - provádí rozbor vybraných textů: • dramatu romantického typu • moderního dramatu konce 19. století a počátku 20. století • moderního evropského dramatu před a po 1. světové válce - vysvětlí podstatu herecké metody K. S. Stanislavského a M. Čechova a jejich vliv na současné herectví - kriticky posoudí uvedené metody s ohledem k vlastním hereckých zkušenostem; - analyzuje text: • B. Brechta a vysvětlí teorii „zcizení“ • absurdního dramatu • amerického moderního dramatu - samostatně vyhledává a definuje ústřední témata vybraných děl - definuje možnosti a smysl uvádění rozebíraných děl v současném divadle	**Rozbor dramatu romantického typu** **Rozbor moderního dramatu konce 19. století a počátku 20. století** (H. Ibsen, A. Strindberg, A. P. Čechov) **Rozbor textu moderního evropského dramatu před a po 1. světové válce** **K. S. Stanislavskij a jeho metoda herecké práce** **M. Čechov: O herecké technice** **Rozbor textu B. Brechta a jeho teorie „zcizení“** **Rozbor textu absurdního dramatu** **Rozbor vybraného textu moderního amerického dramatu** **Antonin Artaud a Peter Brook**

Výsledky vzdělávání	Učivo
- interpretuje základní myšlenky A. Artauda a P. Brooka a definuje jejich vliv na současné divadlo	

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - provádí srovnávací rozbor vybraných textů - při srovnávacím rozboru uplatňuje znalostí získané v teorii a dějinách divadla v nižších ročnících - do srovnávacího rozboru zahrnuje formální i obsahové rozdíly jednotlivých děl, historický kontext i možnosti uvádění textů v současném divadle - analyzuje vybrané texty: • J.K.Tyla nebo V. K. Klicpery • české dramatiky 2. poloviny 19. století • české dramatiky meziválečného období • české dramatiky po roce 1945 - charakterizuje českou dramatiku vzhledem k historickému vývoji země i na základě srovnání s dramatickou světovou	**Srovnávací rozbor textů** např. na téma Dona Juana **Srovnávací rozbor** např. na téma Jana z Arcu nebo Fausta **Srovnávací rozbor vybraných textů z antiky s jejich pozdějším, zejména moderním zpracováním** **Rozbor vybraného textu** J. K. Tyla nebo V. K. Klicpery **Rozbor textu české dramatiky počínaje 2. polovinou 19. století do roku 1914** **Rozbor vybraného textu české dramatiky meziválečného období** **Rozbor vybraného textu české dramatiky po 2. světové válce**

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Teorie verše

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	-	-	-	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Teorie verše je předmětem vzdělávací oblasti estetické vzdělávání, zahrnuje ovšem i prvky odborného vzdělávání a má úzkou návazností na předměty umělecký přednes a jevištní verš. Seznamuje žáky se strukturou, výstavbou a vlastnostmi slovesných děl českých i světových a s pojmy z oblasti teorie verše. Zároveň vede žáky k tvůrčímu procesu při analýze textu, k uvědomění si struktury a vlastností verše, a buduje tím teoretické zázemí ke zlepšení kvality uměleckého výkonu žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- byli schopni analyzovat zadaný text a významy textu

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Předmět seznamuje žáky s teorií verše, prozodickými systémy a představuje tak teoretický pandán k praktické výuce uměleckého přednesu i jevištního verše.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, exkurzí apod. Mezipředmětové vztahy jsou úzké dalším předmětům estetického vzdělávání jako je literatura a též k předmětům odborné přípravy, zejména k uměleckému přednesu a jevištnímu verši, k nimž prohlubuje teoretické poznatky.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 2. ročníku jednu hodinu týdně. Výklad je propojen s příklady a praktickými ukázkami. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka. Učitel žáka vede k samostatnému rozboru a práci s textem, klade důraz na správné chápání významů prózy a poezie.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na porozumění uměleckému básnickému textu a schopnost jeho analýzy, interpretace. Hodnocení se bude provádět především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka v hodině.

Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí, míra osvojení si správných **studijních návyků.**

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

2. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák – vysvětlí základní pojmy teorie verše – rozezná básnický text od prózy, lyrický od epického, definuje verš – rozezná a popíše jednotlivé veršové systémy – popíše základní veršový systém sylabotónického verše a jeho systém metrický – vysvětlí strukturu jednotlivých veršů i vyšších celků – analyzuje veršované texty	Verš a próza. Lyrika a epika. Definice verše. Vztah věty a verše. Sdělovací hodnota verše. Stopa, césura dierese. Metrický impulz. Veršový rytmus Prozodické systémy. Verš tónický, sylabický, sylabotónický, časoměrný, bezrozměrný, volný. Verš sylabotónický- metrické systémy: trochej, daktyl, jamb. Strofa a významová výstavba básně. Rým-definice, význam, rozložení, typy rýmu, eufonie a kakofonie

Kód a název oboru vzdělávání:82- 47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Dějiny umění

Počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	2	2	4

Obecné cíle a didaktické pojetí

Předmět dějiny umění seznamuje žáky s vývojem výtvarného umění (malířství, sochařství a architektury) od starověku po současnost. Cílem je objasnit základní vývojovou linii především evropského umění a zasadit ji do kulturně-historického kontextu, stejně jako seznámit žáky se základy ikonografie uměleckých děl, památkové péče a metodologie.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- rozlišit a popsat základní slohy a styly výtvarného umění, objasnit jejich vzájemnou návaznost
- zasadit vývoj výtvarného umění do kulturně-historického kontextu
- orientovat se v základní křesťanské a mytologické ikonografii
- stručně popsat dějiny památkové péče a objasnit její základní problematiku

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do dvou ročníků. Učivo seznamuje studenty s vývojem výtvarného umění od počátků umění po současnost, objasňuje jednotlivé umělecké slohy a směry, vysvětluje jejich odlišnosti, seznamuje se základními náměty uměleckých děl apod. Cílem je však nejen seznámit s hlavní linií vývoje dějin výtvarného umění, ale začlenit ji do kulturního a historického kontextu, tedy do vývoje dějin hudby, divadla, literatury, obecné historie apod.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Předmět přispívá k rozvoji všech klíčových kompetencí, především však kompetence k učení a kompetence k řešení problémů (např. porovnáváním probírané látky s vlastní zkušeností vede studenta k využívání kritického myšlení, empirických postupů apod.). Předmět vysokou měrou rozvíjí a prohlubuje kulturní povědomí studentů, uvědomování si významu a důležitosti kulturního dědictví stejně jako sbírkotvorných institucí. K tomu přispívají též návštěvy galerií a výstav, kde výuka probíhá častou formou diskusí. Svou povahou přispívá předmět k mezioborovým vztahům, především s obecnou historií, dějinami hudby, divadla, případně literatury, filosofie, filmu a dalších oborů.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 5. a 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Důraz je kladen na názornost výuky, která zajištěna projekcí vybraných děl, případně videi apod. Vývoj výtvarného umění je zasazován do kulturně-historického kontextu, s přesahy do předmětů dějepis, dějiny hudby, dějiny divadla, případně dějin literatury. Nedílnou součástí výuky je seznámení se základní ikonografií uměleckých děl a úvod do památkové péče. Výuka je doplňována návštěvami galerií či výstav.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, které lze doplnit samostatně zpracovanými referáty a domácími písemnými pracemi. Ověřuje se a hodnotí také schopnost rozpoznat (např. z vyobrazení typické ukázky) výtvarné slohy, charakterizovat je a zařadit do souvislostí. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým tématům. Pozitivně se hodnotí individuální přístup a míra jistoty při používání odborné terminologie.

Rozpis učiva a vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • vysvětlí základní znaky kultur pravěkých civilizací • vysvětlí principy antického myšlení • popíše vývoj řecké kultury, tři základní architektonické řády a vývoj sochařství • popíše vývoj římské kultury • podá přehled o kultuře a umění raného středověku a o filosofických kontextech této doby • podá přehled o podstatě středověké kultury a umění • vysvětlí genezi italské renesance a orientuje se v díle klíčových osobností této doby • charkterizuje barokní sloh, popíše rozdíly mezi barokem v různých zemích • zná základní stavby J. B. Santiniho, rodiny Dietzenhoferů a dalších klíčových architektů českého baroka	- Vznik umění v pravěku - Mezopotámie - Egypt - Počátky a podoba ranného řeckého umění – Kréta a Mykény - Řecké umění – periodizace, architektura a její 3 řády, sochařství a malířství - Římské umění – Etruskové, rozdíly formy oproti řeckému, architektura, sochařství a malířství- Pompeje - Ranný středověk - křesťanské náměty – Byzanc, Románský sloh - Gotický sloh, katedrály, desková malba (Francie, Anglie, Německo, Nizozemí, Itálie) - Gotický sloh v českých zemích - Italské renesanční umění (úvod + malíři, sochaři a architekti). Detailnější rozbor děl Leonarda da Vinci, Michelangella a Raffaela. - Renesanční umění v Evropě a v českých zemích - Manýrismus v malbě a sochařství (umění na dvoře Rudlofa II.) - Barokní umění (Itálie – architektura, sochařství) - Barokní umění v Itálii (malba) - Barokní umění (Francie, Německo, Nizozemí, Anglie, Španělsko, Latinská Amerika) - Barokní umění v českých zemích (architektura, sochařství, malba) - Rokoko v umění

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • charakterizuje umění první poloviny 19. století v Evropě v kulturně historickém a politickém kontextu (klasicismus, romantismus, realismus • vysvětlí genezi umění českého národního obrození a romantismu • vysvětlí podstatu umění druhé poloviny 19. století v Evropě (impresionismus, naturalismus, postimpresionismus) a jeho vliv na umění 20. století • vysvětlí znaky impresionismu v jednotlivých druzích umění, podá přehled hlavních tvůrců a jejich děl • zná umělce tzv. generace Národního divadla, dokáže charakterizovat jejich tvorbu • orientuje se v rozdílech romantického a přísného (vědeckého) romantismu • charakterizuje umění přelomu století (secese, symbolismus, dekadence) • vysvětlí pojem moderní umění • vyjmenuje umělecké směry do II. SV (fauvismus, expresionismus, kubismus, dadaismus, surrealismus, orfismus,…) • charakterizuje architekturu do II. SV (architektura kubismu, expresionismu apod.)	- Umění ve Francii, Německu a dalších zemích v první polovině 19. století (malířství, sochařství) - Architektura v Německu, Rakousku, Anglii a Francii v 19. století - neoslohy, restaurování památek (Schinkel, Semper, Le-Duc) - Umění v Čechách v první polovině 19. století (romantismus, krajinomalba) - vznik Akademií - Architektura druhé poloviny 19. století v Evropě - Malířství ve Francii v druhé polovině 19. století (Monet, Manet, Renoir, Degas, van Gogh, Gauguin, Cézanne aj.) - Malířství v Německu a Rakousku v druhé polovině 19. století (Friedrich) - Umění v Anglii v druhé polovině 19. stoleté (hnutí Arts&Crafts, Prerafaelité) - sochařství Augusta Rodina a vznik moderního sochařství - počátek inženýrských staveb - Umění druhé poloviny 19. století v Čechách (rodina Mánesů, český impresionismus) - restaurování památek v Čechách (dostavba katedrály sv. Víta, Václava, Vojtěcha; restaurování Karlštejna apod.) - generace umělců Národního divadla (Ženíšek, Hynais, Aleš, Brožík, Mařák, Schnirch, Myslbek) - umění secese ve Francii, Německu, Rakousku - umění secese v Čechách - počátky české moderní architektury (Kotěra, Janák apod.)

• orientuje se ve světových avantgardách, popíše znaky socialistického realismu • orientuje se v poválečném vývoji umění	- světové umění do I. SV, zrození avantgard a abstrakce (fauvismus, expresionismus apod.) - české umění do I. SV (secese, symbolismus apod.), vztahy s Francií - světové umění mezi válkami (dadaismus, surrealismus apod.) - Fašismus a umění, umění proti fašismu - české umění mezi válkami (dadaismus, Toyen, Štýrský apod.) - světové umění po II. SV (abstraktní expresionismus, art brut, pop art, akční umění, land art, hyperrealismus aj.) - české umění po II. SV - vývoj umělecké fotografie - kultura období normalizace - postmoderní kultura ve světě - postmoderní kultura u nás - současná světová umělecké scéna - současná česká umělecká scéna

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Umělecký management

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Předmět kulturní management patří do obsahového okruhu společný odborný základ. Vede k porozumění principům, efektivním postupům a právním rámcům nezbytným k vlastnímu uplatnění na trhu práce, pochopení struktury kulturního života, managementu a marketingu, právních úprav činností neziskových organizací i obecnému začlenění kultury v tržně ekonomickém prostředí, pochopení a osvojení základních právních předpisů v oblasti kultury, jednání s pracovními partnery a profesionální etice.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- samostatně uspořádat, zajistit a realizovat vlastní kulturní projekty (plán přípravy a realizace, harmonogram, rozpočet, financování, marketing akce, dramaturgický plán, vlastní realizce apod.)

- cílevědomě, orientovaně a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze

- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech,
- využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb oblasti trhu práce a vzdělávání
- orientovat se v možnostech podnikání v kulturrním sektoru, rozumět podstatě a principům podnikání.
- charakterizovat trh práce v oboru herectví, hudební interpretace, edukace a produkce (charakteristické rysy strany poptávky a nabídky, specifikum nonprofitního sektoru v oblasti hudby a umění)
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- popsat základní strukturu a fungování kuturního života v ČR s ohledem na specifika žánrových odišností ve srovnání s fungováním a strukturou kulturního života v zahraničí
- charakterizovat podstatu, strukturu a funkce kulturního managementu a marketingu
- popsat specifické rysy a zaměření managementu a marketingu neziskových

  organizací

Charakteristika učiva

Obsah učiva je vymezen jako náplň jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a je zaměřeno na strukturu kulturního života (se zacílením zejména na oblast herectví, muzikálu a populárníhozpěvu), management a marketing, právní úpravu činnosti neziskových organizací, základní právní a ekonomické předpisy v oblasti kultury, jednání s pracovními partnery.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména rozvoje personálních a sociálních kompetencí, zde zejména

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností

a dále kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám tj. zejména

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, a o požadavcích zaměstnavatelů a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- orientovat se v možnostech podnikání v daném oboru, rozumět podstatě a principům podnikání.
- být schopenn samostatně vytvářet, organizovat a realizovat umělecké projekty i pracovní příležitosti

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku po hodině týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s velkým podílem metod aktivizujících. Výuka vychází z výkladu učiva, na který bezprostředně navazují praktické aplikace a aktivní zapojení žáka formou diskuze a vlastních návrhů řešení, projektů, např. příprava festivalu apod. Výuku lze doplnit exkurzemi, besedami, semináři, workshopy, návštěvami hudebních produkcí apod.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, a na základě samostatně zpracovaných referátů. Důraz při hodnocení je kladen na praktickou aplikaci teoretických poznatků, tj.

např. na dovednost připravit a prezentovat konkrétní hudební projekt apod. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - popíše základní strukturu a fungování kulturního života - popíše základní principy managementu, vymezí specifika obecného a kulturního managementu, popíše rozdíl mezi managementem a produkcí - vysvětlí pojmy: rozpočtové a příspěvkové organizace, neziskový sektor, OPS, občanská sdružení, nadace, pořadatel, zřizovatel - popíše podstatné rysy autorského zákona, vysvětlí funkci OSA, Dilia a Intergramu - vyjmenuje hlavní divadla, hudební divadla, divadelní soubory, herecké společnosti, muzikálová divadla, významné dlouhodobé projekty populární hudby a sbory v ČR a jejich hlavní specifika - vyjmenuje hlavní divadelní, filmové a hudební festivaly (zaměřené na nonartificiální produkci) v ČR a v zahraničí, uvede místo konání a stručně zhodnotí jejich zaměření a význam - vyjmenuje hlavní herecké a castingové agentury a organizátory nonartificiálních koncertů v ČR a v zahraničí - vysvětlí princip fundraisingu, sponzoringu, dárcovství a filantropie. Připraví žádost o poskytnutí dotace. - zná základní principy komunikace, propagace a marketingu. Vytvoří portfólio s vlastní prezentací či s prezentací vlastního projektu. - připraví návrh smlouvy o vytvoření a užití uměleckého díla nebo návrh smlouvy o uměleckém výkonu - připraví herecký, muzikálový či pěvecký projekt (plán přípravy a realizace, harmonogram, rozpočet,	1) Kultura v současné společnosti; hudební, divadelní a filmová kultura, kulturní průmysl 2) Management, kulturní management, selfmanagement, hudební, divadelní a filmová produkce. 3) Ziskový a neziskový sektor. Pořadatel, zřizovatel. 5) Autorský zákon, IFPI, Intergram, OSA, Dilia 6) Kulturní (hudební a divadelní) instituce v ČR 7) Divadelní, filmové a hudební festivaly a festivaly zaměřené na nonartificiální sféru v ČR a v zahraničí

marketing akce apod.)	8) Agentury a organizátoři divadelních a muzikálových představení a nonartificiálních koncertů v ČR a v zahraničí 9) Fundraising a sponzoring v oblasti kultury 10) Marketing, propagace, komunikace. 11) Smlouva o vytvoření a užití uměleckého výkonu, licenční smlouva 12) Daň z příjmů, základy účetnictví 13) Kultura a tržní ekonomika 14) Internet a kultura

Doporučená literatura:

Norman Lebrecht, Mýtus jménem Maestro, ICN Polyart, Praha 2003

Peter F. Drucker, To nejdůležitější z Druckera v jednom svazku, Management Press, Praha 2004

Denis McQuail, Úvod do teorie masové komunikace, Portál, Praha 2007

JIŘÍ SRSTKA, AUTORSKÉ PRÁVO V DIVADLE, NAMU 2006, ISBN 80-7331-066-X, vydala Akademie múzických umění v Praze, divadelní fakulta, katedra produkce, 1. vydání, Praha 2006,

VOJTĚCH CHLOUPEK, VIKTOR KOŠUT, JIŘÍ SRSTKA, SMLOUVY V DIVADELNÍ PRAXI NAMU 2014, ISBN 978-80-7331-293-0, vydala Akademie múzických umění v Praze, Praha 2013, 1. vydání, 236 stran

BOHUMIL NEKOLNÝ A KOL., KONTEXT PROVOZOVÁNÍ DIVADLA V ČR - NAMU 2019, ISBN 978-80-7331-501-6, vydalo Nakladatelství Akademie múzických umění v Praze, Praha 2018, 1. vydání, 134 strany, vazba V2

BOHUMIL NEKOLNÝ, DIVADLO A KREATIVNÍ SEKTOR, AMU 2014, ISBN 978-80-7331-292-3, vydala Akademie múzických umění v Praze, Praha 2013, 1. vydání, 124 strany

JANA LEDVINOVÁ, PROFESIONÁLNÍ FUNDRAISING, NAMU 2014, ISBN 978-80-7331-294-7, vydala Akademie múzických umění v Praze, Praha 2013, 1. vydání, 132 strany

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Pedagogika a psychologie

Počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	2	-	2

Obecné cíle a didaktické pojetí

Pedagogika a psychologie je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci pedagoga. Učí je řídit učební i zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy, navrhovat, zdůvodňovat a argumentovat jejich řešení. Přispívá k lepšímu porozumění osobnosti, rozvíjení tvořivého myšlení, k vytvoření jejich pedagogického myšlení a postojů, k ovlivňování a rozvíjení klíčových a odborných kompetencí žáků. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga. Dobrá úroveň znalostí o pedagogice a psychologii je součástí odborné kompetence absolventa školy.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali v praxi znalosti z pedagogiky a psychologie;
- ovládali didaktické principy a využívali je při projektování pedagogické činnosti; používali moderní metodické přístupy a tvůrčím způsobem rozvíjeli talentové předpoklady žáků;
- objektivně hodnotili výkony žáků, vhodně je motivovali k uměleckým činnostem; vedli žáky k uvědomělé péči o zdraví a ke zdravému způsobu kompenzace profesní zátěže;
- projektovali, realizovali a vyhodnocovali vlastní pedagogickou činnost a případně se
- zapojovali do činnosti v projektech - uměleckých, pedagogických, atp.;
- sledovali a využívali odbornou literaturu

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojová a sociální psychologie a mezilidské vztahy. Výklad jednotlivých pojmů psychologie osobnosti by měl vycházet z konkrétních vlastností osobnosti žáka, které jsou předpokladem jeho úspěšnosti v dané profesi. Stejně tak pojmy ze sociální a vývojové psychologie by měly být vysvětleny na situacích, s nimiž se žák bude setkávat v praxi.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí a využívání informační technologie. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, návštěvou koncertu apod. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 5. ročníku 2 hodiny týdně. Základní formou je výklad, doplněný samostatnými a skupinovými pracemi, při kterých žáci musí navzájem spolupracovat, naslouchat si a obhajovat vlastní názory i tolerovat ostatní. Z dalších forem vyučování jsou to referáty, seminární a projektové práce, tvorba komunikativních situací, diskuze, simulace a řešení konfliktů, praktické upevňování dovedností.
Činnosti nabízené žákům vnášejí do výuky praktický aspekt, přibližují jednotlivé disciplíny a snaží se naplnit efektivní cíle vzdělávání.
Žáci jsou vedeni k tomu, aby v pedagogické práci zohledňovali individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby svěřených dětí. Aby používali vzdělávací strategie v souladu se stanovenými cíly a podmínkami pedagogické práce tak, aby dokázali u dětí rozvíjet pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a vedli je k prosociálnímu jednání.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení. Důraz se klade na aktivitu, zájem o předmět či danou problematiku ve výuce, seminární a projektové práce a na míru schopností žáka aplikovat učivo v rámci svého jeho studijního zaměření.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník:

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje pedagogiku a její postavení ve struktuře systému společenských věd - používá správně odbornou terminologii, vysvětlí základní pedagogické pojmy - orientuje se v metodách pedagogického výzkumu a jejich uplatnění - vysvětlí funkci a význam výchovy a vzdělávání v osobním životě i ve společnosti - podá přehled o dějinách pedagogiky a o	**Pedagogika jako věda** **Pedagogická terminologie**

významných osobnostech české i zahraniční pedagogiky - charakterizuje základní metody pedagogické diagnostiky a užívá je adekvátně v praxi - uvede základní legislativní normy týkající se vzdělávání a pracovněprávních vztahů - vysvětlí, v čem spočívá respekt k právům dítěte - pracuje s pedagogickou dokumentací - využívá odbornou pedagogickou literaturu a další dostupné zdroje informací	**Pedagogický výzkum** **Učitelská profese** Osobnost učitele Učitel –žák –škola Cíle a prostředky vyučovacího procesu Současné výchovné problémy **Dějiny pedagogiky** **Přehled výchovně-vzdělávacích systémů v EU** **Vzdělávací politika v ČR** **Pojem škola 21.století** **Klíčové kompetence ve vzdělávání** **Cíle a prostředky vyučovacího procesu** **Pedagogická dokumentace** **Odborná pedagogická literatura a odborné časopisy**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vymezí psychologii jako vědní disciplínu - užívá správně odbornou terminologii, vysvětlí vybrané psychologické pojmy a situace - vysvětlí rozdíl mezi psychologickým směrem a disciplínou - charakterizuje základní skupiny	**Základy psychologie** Psychologie jako věda Psychologické směry, školy a osobnosti

psychologických disciplín, uvede příklady - dokáže stručně charakterizovat základní metody vědeckého poznání - charakterizuje strukturu osobnosti a činitele jejího utváření - objasní biopsychosociální vývoj osobnosti dítěte do období dospělosti - vymezí pojem učení, analyzuje podmínky a styly učení z hlediska umělecké praxe - využívá psychologické vědomosti, dovednosti a postoje při analýze pedagogických situací a jejich řešení; - charakterizuje sociální vztahy ve skupině a možnosti jejich ovlivňování - ovládá metody a techniky vyrovnávání se stresem a fyzickou zátěží a vhodně je aplikuje v praxi - vysvětlí význam sebereflexe a motivace při rozvíjení kreativity žáka a uplatňuje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi	Psychologické disciplíny Metody zkoumání v psychologii **Obecná psychologie** Podstata lidské psychiky Základní psychické jevy Psychické procesy Psychické stavy Psychické vlastnosti **Vývojová psychologie** Vztah mezi biologickými, sociálními a psychickými faktory vývoje Vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života; Význam celoživotního učení a sebevýchovy **Sociální psychologie** Proces socializace Sociální komunikace **Psychohygiena** Psychologie v každodenním životě, rozhodování o životních otázkách; zásady duševní hygieny relaxace, náročné životní situace, systém psychologického poradenství.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Didaktika dramatické výchovy

Celkový počet hodin:2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	2	-	2

Obecné cíle a didaktické pojetí

Didaktika dramatické výchovy je předmětem vzdělávací oblasti umělecko pedagogické přípravy. Předmět rozvíjí schopnost pedagogicky myslet v kontextu dramatické výchovy a uplatňovat pedagogické zásady, vede k pozitivnímu vztahu k dětem a pedagogické práci vůbec, k odpovědnému jednání se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Teoretické poznatky z didaktiky dramatické výchovy tvoří základ pro praktickou práci žáků v metodice dramatické výchovy a vyučovací praxi. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost pedagoga herecké výchovy.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- vnímali nezastupitelný význam základního uměleckého vzdělávání pro zdravý rozvoj společnosti,
- vážili si učitelské profese a vnímali specifické hodnoty dramaticko-výchovného procesu,
- ve vlastní pedagogické práci naplňovali povinnosti učitele a nezneužívali jeho pravomoci,
- byli schopni pracovat v týmu a uvědomovali si zásadní roli vztahů ve skupině pro týmovou práci,
- upřednostňovali kooperaci před soutěžením,
- přistupovali s respektem ke svému okolí,
- byli schopní citlivého a přínosného hodnocení práce druhých lidí,
- dokázali přijímat kritiku.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících pedagogické práce, osobnosti učitele, historie didakticky dramatické výchovy, metod dramatické výchovy, procesů dramatické výchovy a jejího místa v současném vzdělávání.

Nezvětší důraz se klade na praktické didaktické vědomosti a dovednosti, které umožni absolventovi úspěšně se uplatnit na trhu práce.

Strategie (pojetí) výuky

Charakter předmětu je teoreticko-praktický. Kombinuje metody frontální výuky a kooperativního učení. Výklad učiva je kombinován s dialogem nad zadanými tématy a s praktickými úkoly. Důležitou součástí výuky jsou názorné ukázky pedagogické práce ve formě cvičných technik a lekcí vedených učitelem a náslechů realizovaných v několika různých institucích. Podstatné jsou také návštěvy představení divadla hraného dětmi, případně promítání videozáznamů těchto představení. Část teoretického učiva je zpracovávána formou dramatických metod či metod pomocných (např. výtvarných). Vzhledem k charakteru předmětu se tyto metody stávají zároveň součástí učiva.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Předmět se podílí na rozvoji klíčových kompetencí následujícím způsobem:

Kompetence k učení: Předmět rozvíjí kompetence žáka uplatňovat činnosti vyučování, učení zkušeností, kooperativní učení, vede ho k pochopení podstatné úlohy emocí a hry v roli v učebním procesu. Student je schopen reflektovat současný školský systém a vnímat podstatný úkol dramatické výchovy v českém školství.

Kompetence k řešení problémů: Zejména setkání s metodou školního dramatu rozvíjí kompetenci žáků vnímat konfliktní situace a hledat varianty jejich řešení. Žák se učí hledat a porovnávat jednotlivé argumenty a na jejich základě činit zodpovědná rozhodnutí. V rámci předmětu je žák nejen vzděláván ve schopnosti řešit problémy, ale pomocí dramatických metod také rozvíjet tuto schopnost v budoucnu u vlastních žáků.

Komunikativní kompetence: Žák je veden k vědomému zacházení s verbální i neverbální složkou projevu. V rámci diskuse ve skupinách a zejména v rámci lekcí školního dramatu se učí vyjadřovat a obhajovat vlastní názor. Předmět dále rozvíjí schopnost žáka stručně a srozumitelně zadávat zvolenou aktivitu cvičné skupině a využívat teoretické znalosti z oboru k výstižné reflexi pedagogického procesu nebo divadelního představení. Zároveň je veden ke schopnosti pomocí dramatických metod rozvíjet uvedené kompetence u svých budoucích žáků.

Personální a sociální kompetence: Žák získává schopnost posoudit vlastní dovednosti získané během studia a jejich možnosti uplatnění v pedagogické práci. Je si vědom zásadního vlivu vztahů a atmosféry ve skupině na výsledky pracovního procesu. Učí se s respektem reflektovat práci druhých. Osvojuje si metody přínosného hodnocení v pedagogickém procesu.

Občanské kompetence: Žák je schopen zhodnotit podstatné kvality a úspěchy české dramatické výchovy, poukázat na klíčové osobnosti oboru a výsledky jejich práce. Je schopen srovnat vývoj oboru v Čechách a v zahraničí. Předmět rozvíjí schopnost žáka definovat význam oboru pro rozvoj společnosti. V rámci cvičných lekcí a hledání námětů pro práci v dramatické výchově je žák veden k zájmu o aktuální dění a k aktivnímu zapojování do občanského života.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám: Žák se orientuje v širokých možnostech uplatnění učitele dramatické výchovy včetně možností soukromého podnikání a zná nabídku dalšího studia oboru. Zná rámcové požadavky na pedagoga dramatické výchovy a dokáže posoudit, nakolik tyto požadavky sám splňuje.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi: Předmět rozvíjí schopnost žáka využívat e-mail a sociální sítě pro organizaci studia i vlastních projektů a vyhledávat on-line studijní materiály i materiály potřebné pro vlastní tvůrčí a pedagogickou práci.

Předmět přispívá zejména k realizaci průřezových témat

- *Občan v demokratické společnosti* tím, že rozvíjí schopnost kooperace a komunikace žáků, a také tím, že klade velký důraz na vytváření fungujícího kolektivu založeného na možnosti svobodného projevu a vzájemném respektu jeho členů. Tematické ukázkové lekce pomáhají studentům

k lepšímu porozumění sobě samým i okolnímu světu a vedou je k uvědomění si vlastní zodpovědnosti za stav celé společnosti.

- *Člověk a svět práce* mimo jiné tím, že rozšiřuje profesní uplatnění žáka o obor dramatická výchova a orientuje žáky v pracovních a podnikatelských možnostech tohoto oboru.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu metodika dramatické výchovy a vyučovací praxe dramatické výchovy, neboť v obecnější rovině poznatky tohoto předmětu připravuje a přeznamenává. Teoretické poznatky z didaktiky dramatické výchovy tvoří základ pro praktickou práci žáků v metodice dramatické výchovy a vyučovací praxi. Propojení je i k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy, kde naopak poznatky z pedagogiky a psychologie představují pro didaktiku dramatické výchovy obecnější teoretické zázemí. Úzký vztah je též k herecké výchově, tj. k předmětu, ve kterém se žáci naučili tomu, co se nyní učí učit druhé.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Klade se důraz na aktivitu žáků v diskusích, hrách a cvičeních. Podstatnou součástí hodnocení je kvalita domácích prací žáků, které předpokládají přípravu a realizaci praktického úkolu a jejich následnou písemnou reflexi. Důraz je kladen na schopnost žáků uplatňovat teoretické poznatky v praktických úkolech, debatách, v reflexi ukázek pedagogického procesu a divadla hraného dětmi. Charakter učitelova hodnocení je mimo jiné určován faktem, že slouží zároveň jako názorný příklad vhodného hodnocení v pedagogickém procesu – stává se tedy nejen nástrojem výuky, ale také jejím obsahem. Ze stejného důvodu jsou v některých případech žáci do procesu hodnocení zapojováni

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - vysvětlí pojmy „dramatický“, „divadlo“, „estetická výchova“ - definuje pojem dramatická výchova, vysvětlí jeho principy a cíle - popíše pozitivní roli DV v současném vzdělávání - vyjmenuje instituce, které využívají nebo mohou využívat DV a stanoví specifika uplatňování předmětu v těchto institucích - definuje současný stav oboru, hledá informace na webových stránkách, v odborných časopisech, popíše funkci klíčových institucí a organizací - vysvětlí význam J. A. Komenského pro divadlo hrané dětmi a DV - stručně popíše vývoj divadla hraného dětmi a	- **Co je to dramatická výchova (DV)** - vymezení pojmů: „dramatický“, „divadlo“, „estetická výchova“ - stanovení základních rozdílů mezi divadlem a DV - principy DV - cíle DV - **Místo DV v současném vzdělávání** - reflexe současného vzdělávání - problematika RVP - formy DV: - DV jako samostatný předmět (ZUŠ, MŠ, ZŠ, DDM, divadlo…) - metody dramatické výchovy ve výuce jiných předmětů (literatura, dějepis,

DV v Čechách i ve světě - vymezí klíčové a pomocné metody DV a strukturuje je podle zvoleného klíče - volí vhodnou metodu vzhledem ke stanoveným cílům - vyhledá hry a cvičení v odborné literatuře a aplikuje je v cvičném pedagogickém procesu - popíše vhodný prostor a jeho vybavení pro lekce DV - stanoví vhodné prostředky pro diagnostiku skupiny v rámci procesu DV - vyjmenuje základní kroky pro budování zdravého kolektivu, jeho schopnosti kooperace, respektu a absence soutěživosti - vybere látku pro práci v DV s ohledem ke konkrétní skupině a stanoveným cílům, při hledání využívá více možných zdrojů - vyjmenuje několik odlišných typů vedení dramaticko-výchovné lekce a další metody třídního managementu - volí vhodný způsob vedení vzhledem ke konkrétní pedagogické situaci - popíše různé typy lekcí DV a volí z nich vhodný typ vzhledem ke stanoveným cílům - popíše a vysvětlí vhodnou strukturu hodiny DV - vyjmenuje aspekty hodnocení žáků v procesu DV - vysvětlí rozdíly mezi krátkodobým, střednědobým a dlouhodobým plánováním - stanoví vhodné cíle vzdělávání se zvážením všech dostupných aspektů konkrétní pedagogické situace - vytváří plán lekce s vhodným stanovením cílů, strukturou her, cvičení a etud - v písemné reflexi zhlédnutého pedagogického procesu uplatní znalosti získané v hodinách didaktiky dramatické výchovy včetně vhodné terminologie - vymezí roli pedagoga v procesu DV, popíše vhodné a nevhodné pedagogické přístupy, vysvětlí potřebu pedagogicko-psychologického vzdělání učitele	cizí jazyk) - dramatické metody ve zdravotnictví a sociálních službách - **Současná DV v Čechách i ve světě** - webové stránky, časopisy, soutěže, instituce a organizace (SPTD, NIPOS – ARTAMA, Idea, Aita/Iata, Assitej) - **Dějiny DV** - J. A. Komenský - jezuitské školské divadlo - vznik a vývoj DV ve světě ve 20. stol. - vznik a vývoj dětského divadla a DV v Čechách v 19. a 20. stol. - **Metody a techniky dramatické výchovy** - vymezení pojmů metoda, hra, dramatická hra, technika, cvičení, etuda, - specifika metod DV (hra v roli jako základní metoda DV) - školní drama, divadlo hrané dětmi jako metody DV - pomocné metody využívané v DV (výtvarné umění, tvůrčí psaní, hudba) - práce s receptáři a zásobníky her (Machková, Disman, Budilová, Mlejnek, Pavelková) - **Proces dramatické výchovy** - prostor a materiální zabezpečení - kolektiv - bezpečí - kooperace x soutěžení - diagnostika skupiny - hledání témat a námětů pro práci v DV - metody třídního managementu (typy vedení) - lekce DV

- vysvětlí specifika herce coby pedagoga DV, definuje rozdíl v přístupu pedagoga DV a divadelního režiséra - v rámci náslechu reflektuje komunikaci pozorovaného učitele s vedenou skupinou, jeho schopnost řešit nenadálé problémy - vysvětlí pojem školní drama a zasadí ho do souvislostí vývoje DV - nachází nosné problémové situace jako základ školního dramatu - definuje principy a cíle divadla hraného dětmi (DHD) a srozumitelně ho odliší od divadla hraného dospělými herci - popíše základní znaky dětského herectví; - ve zhlédnutém představení rozpozná kvalitní, dobře vedený herecký projev dítěte - popíše specifika dramatického textu pro DHD - při studiu konkrétného dramatického textu definuje funkční dramatické postupy; - definuje kritéria pro hledání vhodné látky pro inscenaci DHD - vyjmenuje klíčové přehlídky DHD v Čechách - reflektuje zhlédnuté představení DHD se zřetelem ke specifickým cílům a principům oboru - vysvětlí pojem „divadlo ve výchově“, uvede příklady jeho forem a metod	- typy lekcí - stavba lekce - **Hodnocení v DV** - metody reflexe - hodnocení žáků v LDO ZUŠ - **Plánování v DV** - stanovení potřeb skupiny - stanovení cílů - příprava lekce - **Osobnost pedagoga DV** - úkol pedagoga, jeho pozice ve skupině, vzdělání, otázka autority - výhody a nevýhody herecké profese pro profesi učitele DV - rozdíly mezi učitelem DV a režisérem - **Školní drama jako metoda DV** - techniky školního dramatu - hledání problémové situace - **Divadelní práce s dětmi a mládeží jako metoda DV** - cíle divadelní práce s mládeží - odlišnost DHD od divadla profesionálního - dětské herectví - dramatický text pro divadlo hrané dětmi - přehlídky - kritika divadla hraného dětmi - **Divadlo ve výchově**

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Metodika dramatické výchovy

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	3	3

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika dramatické výchovy je předmětem vzdělávací oblasti umělecko pedagogické přípravy. Předmět prohlubuje a konkretizuje poznatky a praktické dovednosti v návaznosti na didaktiku dramatické výchovy. Vede též k osvojování metod dramatické výchovy skrze vlastní hereckou zkušenost žáků. Žáci si postupně rozšiřují zásobu metod a technik, které mohou dále uplatňovat ve své pedagogické praxi, osvojují si metody třídního managementu a principy práce na inscenaci divadla hraného dětmi. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost pedagoga herecké výchovy.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali tvořivý přístup při plnění pracovních úkolů,
- byli schopni komunikovat a pracovat v týmu,
- vnímali dobré vztahy a přátelskou atmosféru v kolektivu jako základ úspěšné spolupráce,
- upřednostňovali kooperaci před soutěžením,
- přistupovali s respektem ke svému okolí,
- byli schopni citlivě, poučeně a bez předsudků přistupovat ke všem účastníkům pedagogického procesu a zachovávat jejich důstojnost,
- vyhnuli se agresivním či manipulativním způsobům jednání.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo předmětu přímo navazuje na obsah předmětů didaktika dramatické výchovy a psychologie a pedagogika. Obsahuje témata týkající se metod výuky dramatické výchovy. Učivo je propojeno výrazně s učivem současně probíhajícího předmětu vyučovací praxe.

Strategie (pojetí) výuky

Charakter předmětu je spíše praktický, výuka probíhá zejména formou ukázkových aktivit a lekcí pod vedením učitele se žáky jako aktéry – hráči. Forma výuky je převážně činnostní a kooperativní. Důraz je více než v předmětu didaktika dramatické výchovy kladen na samostatnou práci žáků. Předpokládá se, že během studia budou žáci sami aktivně vyhledávat nové metody a techniky, které budou následně aplikovat při vlastním cvičném vyučovacím procesu. Během celého školního roku realizují studenti vlastní plány jedné vyučovací hodiny s následnou písemnou reflexí realizace. Žák si skrze praktickou práci ve skupině vlastních spolužáků osvojuje metody dramatické výchovy. Učí se aplikovat dramaticko-výchovné metody při rozvoji konkrétních dovedností skupiny i při inscenačním procesu. Je veden ke schopnosti definovat cíle konkrétní skupiny a na jejich základě naplánovat a realizovat celou lekci dramatické výchovy. Učí se aplikovat znalosti a dovednosti získané v ostatních předmětech pedagogické přípravy a k nalézání možností využití vlastních uměleckých zkušeností ve cvičné pedagogické činnosti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

V předmětu je rozvíjena zejména kompetence k učení, komunikační kompetence, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, personální a sociální kompetence. Žáci získávají schopnost využívat dramatické metody pro rozvoj dovedností svěřené skupiny, volit vhodnou metodu pro dosažení konkrétního učebního cíle. Získávají základy pedagogické komunikace, jsou schopni stručně a srozumitelně zadávat zvolené aktivity a účinně řídit průběh lekce. Vedle své umělecké profese získávají dovednosti umožňující jim v budoucnu věnovat se také profesi umělecko-pedagogické. Na základě vlastní zkušenosti s pedagogickou prací se dokážou zodpovědně rozhodovat, zda se této profesi chtějí a mohou věnovat.

Předmět přispívá zejména k realizaci průřezových témat

- *Občan v demokratické společnosti* tím, že rozvíjí schopnost kooperace a komunikace žáků, a také tím, že klade velký důraz na vytváření fungujícího kolektivu založeného na možnosti svobodného projevu a vzájemném respektu jeho členů. Tematické ukázkové lekce pomáhají studentům k lepšímu porozumění sobě samým i okolnímu světu a vedou je k uvědomění si vlastní zodpovědnosti za stav celé společnosti.
- *Člověk a svět práce* mimo jiné tím, že rozšiřuje profesní uplatnění žáka o obor dramatická výchova a na základě vlastních praktických zkušeností žáka buduje jeho pedagogické sebevědomí.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům didaktika dramatické výchovy a vyučovací praxe dramatické výchovy, neboť předmět v prohlubuje a konkretizuje poznatky z didaktiky dramatické výchovy a zároveň přináší teoretické i praktické poznatky pro paralelně probíhající vyučovací praxi dramatické výchovy. Teoretické poznatky z didaktiky dramatické výchovy tvoří základ pro praktickou práci žáků v metodice dramatické výchovy a vyučovací praxi. Propojení je i k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy úzký vztah je též k herecké výchově a jevištní praxi, tj. k předmětům, ve kterých se žáci naučili tomu, co se nyní učí učit druhé.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům. Hodnotí se aktivní účasti v cvičných lekcích vedených učitelem, schopnost aplikovat získané znalosti a zkušenosti ve vlastní práci s cvičnou skupinou. Při hodnocení je přihlíženo ke schopnosti žáků volit vhodné metody vzhledem k zadanému úkolu, vhodně je strukturovat v rámci lekce a srozumitelně

zadávat skupině. Podstatná je schopnost reflexe vlastní práce. Ceněna je také tvůrčí práce a originalita přístupu žáků k zadaným úkolům.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - definuje klíčové metody DV a principy vhodné stavby lekce DV - vysvětlí význam rozvíjení lidských smyslů pro jevištní práci i pro život ve společnosti - vyhledává, srozumitelně zadává a vede konkrétní metody a techniky rozvíjející lidské smysly - vysvětlí význam rozvíjení pohybových schopností pro jevištní práci i pro život ve společnosti - vyhledává, srozumitelně zadává a vede konkrétní metody a techniky rozvíjející pohybové schopnosti - vysvětlí význam rozvíjení správného používání hlasu pro jevištní práci i pro život ve společnosti - vyhledává, srozumitelně zadává a vede konkrétní metody a techniky rozvíjející pohybové schopnosti - vysvětlí význam rozvíjení schopnosti improvizace pro jevištní práci i pro život ve společnosti - vyhledává, srozumitelně zadává a vede konkrétní metody a techniky rozvíjející schopnosti improvizace - vysvětlí význam rozvíjení schopnosti tvůrčího psaní pro jevištní práci i pro život ve společnosti - vyhledává, srozumitelně zadává a vede konkrétní metody a techniky rozvíjející schopnosti tvůrčího psaní - vyjmenuje možnosti práce s tématem v různých typech lekcí DV	- **Opakování učiva z předmětu didaktika dramatické výchovy** - metodologie dramatické výchovy (DV) - stavba lekce - **Hry a cvičení na rozvíjení smyslů** - Kimovy hry - **Metody a techniky pohybové výchovy** - **Principy mluvní a hlasové výchovy dětí** - **Metody a techniky pro rozvíjení improvizačních dovedností** - theatre games - česká Improliga - **Téma lekce** - hledání tématu lekce - výběr konkrétních metod vzhledem k tématu lekce - **Využití poezie při práci s dětmi** - odkazy k vlastní recitační praxi žáků - výběr textu pro konkrétní věkovou skupinu - poezie v práci s předškolními dětmi - divadlo poezie

- vyhledává témata pro různé typy lekcí DV
- reflektuje vlastní pedagogické působení
- vytváří plán lekce s ohledem ke stanoveným cílům, naplánovanou lekci samostatně vede a písemně reflektuje
- popíše možnosti využití poezie v procesu DV
- vybírá text pro přednes s ohledem na specifické vlastnosti konkrétní věkové skupiny
- definuje kvality a chyby dětského recitátora v konkrétních ukázkách recitačních výkonů
- vysvětlí principy a cíle divadla hraného dětmi (DHD)
- formuluje kvality a chyby konkrétních ukázek DHD
- vybírá vhodné metody práce na roli a srozumitelně je zadává cvičné skupině;
- realizuje práci na inscenaci DHD včetně hledání námětu, tvorby scénáře a inscenačního procesu s uplatněním metod DV
	- **Metody a techniky tvůrčího psaní**
	- **Metody divadla hraného dětmi**
	  - cesta s dítětem k roli
	  - metody práce na dramatickém textu (hledání námětu, dramatizace)
	  - proces tvorby divadla hraného dětmi
	- **Příprava na absolutorium**
	  - konzultace a realizace praktických projektů umělecko-pedagogické přípravy
	  - opakování témat k závěrečné teoretické zkoušce z předmětů umělecko-pedagogické přípravy

Kód a název oboru vzdělávání:
82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Zaměření: Herectví

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe dramatické výchovy

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe dramatické výchovy je předmětem vzdělávací oblasti umělecko pedagogické přípravy. Předmět vede k rozvoji dovednosti žáků vybírat a uplatňovat vhodné metody a formy výuky při realizaci pedagogického procesu v lekcích dramatické výchovy a k rozšíření vlastní zásoby technik a metod pro pedagogickou práci absolventů školy. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost pedagoga herecké výchovy.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dokázali komunikovat s dětmi různých věkových skupin s respektem k jejich právům a osobnosti,
- byli schopni citlivě, poučeně a bez předsudků přistupovat ke všem účastníkům pedagogického procesu a zachovávat jejich důstojnost,
- rozpoznali manipulaci, agresi a jiné nevhodné formy chování a ve své pedagogické práci i ve svém chování obecně se jim dokázali vyhnout,
- byli schopni komunikovat a pracovat v týmu,
- upřednostňovali kooperaci před soutěžením,
- vnímali atmosféru v kolektivu a dokázali volit vhodné prostředky k její nápravě,
- měli a uplatňovali smysl pro spravedlnost,
- uplatňovali tvořivý přístup při plnění úkolů,
- jednali svobodně s respektem k právům druhých lidí.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivem předmětu je praktikum dramaticko-výchovné práce s dětskou skupinou či skupinou mladších žáků.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

V předmětu je rozvíjena zejména kompetence komunikační, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám a personální a sociální kompetence. Žáci získávají zkušenost s pedagogickou komunikací a se specifiky komunikace s malými dětmi a žáky nižších ročníků. Vedle své umělecké profese získávají v rámci předmětu Vyučovací praxe dovednosti umožňující jim v budoucnu věnovat se také profesi umělecko-pedagogické. Získají vlastní zkušenosti s pedagogickou prací, které absolventům školy umožní uplatnit se v této oblasti na pracovním trhu.

Předmět přispívá zejména k realizaci průřezových témat

- *Občan v demokratické společnosti* tím, že rozvíjí schopnost kooperace a komunikace žáků, a také tím, že klade velký důraz na vytváření fungujícího kolektivu založeného na možnosti svobodného projevu a vzájemném respektu jeho členů. Tematické ukázkové lekce pomáhají studentům k lepšímu porozumění sobě samým i okolnímu světu a vedou je k uvědomění si vlastní zodpovědnosti za stav celé společnosti.
- *Člověk a svět práce* mimo jiné tím, že rozšiřuje profesní uplatnění žáka o obor dramatická výchova a na základě vlastních praktických zkušeností žáka buduje jeho pedagogické sebevědomí.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu metodika dramatické výchovy, neboť tyto poznatky (a poznatky didaktiky dramatické výchovy a pedagožky a psychologie) jsou zde aplikovány při pedagogické činnosti se skupinou dětí či mladších žáků (zpravidla 1. ročníku konzervatoře). Úzký vztah je též k herecké výchově a jevištní praxi, tj. k předmětům, ve kterých se žáci naučili tomu, co se nyní učí učit druhé.

Strategie (pojetí) výuky

Výuka má povahu převážně praktického vyučování. Je uplatňována zejména metoda učení zkušeností a metoda kooperativního vyučování. Žáci se během roku pravidelně zúčastňují praktické dramaticko-výchovné práce s dětskou skupinou či skupinou mladších žáků nejprve formou náslechů, později již pod vedením učitele sami vyučují. V konkrétních pedagogických situacích si tak osvojují specifika pedagogické komunikace s dětmi a mladšími žáky. Jsou vedeni k aplikaci znalostí a dovedností získaných v ostatních předmětech pedagogické přípravy a k nalézání možností využití vlastních uměleckých zkušeností v pedagogické činnosti. Konkrétní učivo může být částečně obměňováno podle charakteru konkrétní skupiny a jejích potřeb.

Vyučující vede výuka tak, aby se zvyšovala samostatnost žáků při řízení pedagogického procesu. Po několika hodinách náslechů a následné aktivní účasti na skupinové hře přistupují žáci k samostatnému vedení jednotlivých aktivit i celých lekcí. Součástí výuky je domácí příprava žáků na následující lekce a pravidelná reflexe průběhu jejich pedagogické práce. Vyučující vede žáky k tomu, aby sami aktivně vyhledávali nové hry a cvičení k využití při vlastní pedagogické práci.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení. Písemným zkoušením se zde zpravidla rozumí písemná příprava vyučovací lekce. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace při vlastní pedagogické činnosti žáků. Hodnotí se schopnost žáků vybrat aktivity vhodné pro konkrétní věkovou skupinu, zaujmout děti či mladší žáky a motivovat je ke společné práci, adekvátně a účinně řešit problémy kázeňské, vztahové i umělecké. Důraz se klade na schopnost správné aplikace teoretických znalostí v praxi. Podstatná je také schopnost žáků komunikovat s dětmi a mladšími žáky s respektem a udržet vlastní jednání v mezích pedagogické etiky. Důraz je kladen také na tvořivost a originalitu přístupu k umělecko pedagogickým úkolům.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**

Žák:
- vysvětlí požadavky na strukturu lekce dramatické výchovy
- volí vhodnou formu komunikace vzhledem k věku žáků a vlastní roli pedagoga
- definuje učební cíle s ohledem na potřeby konkrétní skupiny
- volí vhodné metodické postupy vzhledem ke stanoveným cílům
- zadává vhodným způsobem zvolenou aktivitu konkrétní skupině dětí
- organizuje a reflektuje průběh zadané aktivity
- vhodně strukturuje skupinu vybraných her a cvičení, sestavuje plán lekce
- volí vhodnou látku pro práci v dramatické výchově vzhledem k věku a dovednostem skupiny
- aplikuje vlastní umělecké zkušenosti na práci s dětmi
- uplatňuje vlastní tvořivost a autorské dovednosti při umělecko-pedagogické práci s dětmi
	- **Lekce dramatické výchovy vedená učitelem**
	  - struktura lekce DV
	  - komunikace s dětmi školního věku
	- **Úvodní hry a cvičení vedené žáky**
	  - soustředění
	  - hlasová a pohybová rozcvička
	  - průpravné hry a cvičení
	  - příprava, zadání a vedení aktivity vzhledem ke stanoveným cílům
	  - reflexe
	- **Lekce na dané téma vedené žáky**
	  - příprava, zadání a vedení aktivity vzhledem k zadanému tématu
	  - struktura hodiny
	  - reflexe
	- **Příprava závěrečného projektu**
	  - hledání látky vzhledem k věku a dovednostem dětské skupiny
	  - volba metody vzhledem ke zvolenému

	tématu - stanovení cílů - umělecko-pedagogická práce s dětmi - **Realizace závěrečného projektu**

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na housle*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	str.	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
				I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor	**4**	HLO	3	3	3	3	3	3	**18**
PPF	Korepetice a studium skladeb[2]	**15**	KSS	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Studium orchestrálních sól[3]	**19**	SOS	-	-	-	1	1	1	**3**
PPF	Interpretační seminář[4]	**24**	ISE	2	2	2	2	2	2	**12**
PPF	Hra na violu	**27**	HPN	-	-	-	-	1	-	**1**
PPF	Soubor smyčcových nástrojů	**31**	SSN	-	4	4	-	-	-	**8**
PPF	Orchestrální hra	**35**	ORH	-	-	-	6	6	6	**18**
PPF	Komorní hra	**40**	KOH	-	-	-	2	2	2	**6**
PPF	Dějiny a literatura HLO	**44**	DLHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PVT	Český jazyk		CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura		LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk		AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[5]		AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka		ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis		D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika		IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova		TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace		INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv		SBZ	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Úvod do hudební teorie		UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie		HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie		MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy		FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb		AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt		KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích		NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby		DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby		DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudby spec.		DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění		DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce		TAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě		ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management		HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	**49**	KLP	1	1	1	-	-	-	**3**
PPP	Pedagogika a psychologie		PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie		HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy		DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	**52**	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	**58**	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem			**30**	**32**	**34**	**32**	**31**	**27**	**186**

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Vyučovací hodina v rámci hlavního oboru*

[3] *Dva žáci na jednu vyučovací hodinu*

[4] *Spojené všechny ročníky*

[5] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

Uměleckáprax	*Uměleckáprax*
1 týden	*1 týden*

Informace o předmětech PVT, POP a PPP (kromě MET a VHO) jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a

osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí

vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Pozn.: výsledky vzdělávání podle ročníků jsou závazné pro všechna zaměření hra na hudební nástroj.

Etudy a zejména přednesy představují příklady repertoáru, konkrétní titul, není-li uvedeno dále jinak,

je věcí pedagoga.

Rozpis učiva vzdělání po ročnících:

1. ročník

Pedagog navazuje na dosažený stupeň nástrojové dovednosti, který je na začátku studia u jednotlivých žáků na různé úrovni. Je tedy nutno uplatnit individuální přístup a postupně korigovat případné nežádoucí návyky v držení nástroje, postavení prstů levé ruky, vedení smyčce atd., odstraňovat svalové napětí a fixovat pomocí doporučených technických cvičení správné principy hry.

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - hraje přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - odstraní většinu eventuálních chybných návyků	Jednoduché stupnice a rozložené akordy v rozsahu 3 nebo 4 oktáv Stupnice v tercích, sextách a oktávách v rozsahu 2 oktáv Stupnice po jedné struně, chromatické stupnice, celotónové stupnice (Ševčík, Flesch, Gilelsová, Markov, Grigorjan aj.) Technická cvičení (Ševčík, Schradieck,. Dounis aj.) Etudy a capriccia (Kreutzer, Campagnoli, Fiorillo, Dancla, Alard, Spohr aj.)

	1 – 2 věty z libovolného koncertu Skladba menší formy 2 věty z barokní sonáty s klavírem – cembalem

Pololetní zkouška a ročníková zkouška:

Materiál pololetní zkoušky je nutno zvolit tak, aby spolu s repertoárem, který žák předvede u ročníkové zkoušky, bylo splněno povinné penzum určené pro tento ročník. Na pololetní i ročníkové zkoušce musí žák zahrát vždy jednu stupnici s akordy a dvojhmaty.

- 1 durová a 1 mollová stupnice s rozloženými akordy a stupnicemi ve dvojhmatech (výběr z tónin: G,g, B,b, Es,es)
- 2 etudy nebo capriccia různé technické problematiky
- 2 části barokní sonáty (možno hrát z not)
- Skladba menší formy
- 1 – 2 věty z koncertu

2. ročník

Žák navazuje na znalosti a zkušenosti nabyté v předchozím ročníku. Stupnice nabývají na obtížnější formě, etudy a capriccia ho seznamují s komplikovanější technickou problematikou, např. s virtuózními smyky atd. Prohlubuje přístup k hudbě klasicismu, osvojuje si základní principy její interpretace, zabývá se stylovou interpretací na základě urtextu, učí se vytvářet společnou koncepci v sonátě ve spolupráci s klavírem.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje kratší skladby virtuóznějšího charakteru - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří již koncepci interpretace díla	Jednoduché stupnice a rozložené akordy v rozsahu 3 nebo 4 oktáv Stupnice v tercích, sextách a oktávách v rozsahu 2 oktáv Stupnice po jedné struně, chromatické stupnice, celotónové stupnice (Ševčík, Flesch, Gilelsová, Markov, Grigorjan aj.) Stupnice a rozložené akordy ve flažoletech v rozsahu 2 oktáv Technická cvičení (Ševčík, Schradieck,. Dounis aj.) Etudy a capriccia (Kreutzer, Rode, Dont op. 36, Dancla, Alard aj.) 2 věty z koncertu Skladba menší formy virtuózního charakteru

- má správně zažity a zautomatizovány všechny potřebné herní návyky, odstranil všechny eventuální špatné návyky související s hrou	Sonáta s klavírem z období klasicismu

Pololetní zkouška a ročníková zkouška:

Materiál pololetní zkoušky je nutno zvolit tak, aby spolu s repertoárem, který žák předvede u ročníkové zkoušky, bylo splněno povinné penzum určené pro tento ročník. Na pololetní i ročníkové zkoušce musí žák zahrát jednu stupnici s akordy a dvojhmaty.

- 1 durová a 1 mollová stupnice s rozloženými akordy a stupnicemi ve dvojhmatech

  (výběr z tónin: As- Gis, as – gis, A, a, F, f)

  1 stupnice a rozložený akord ve flažoletech v rozsahu 2 oktáv

- 2 etudy nebo capriccia různé technické problematiky
- 2 věty z koncertu
- 2 věty ze sonáty z období klasicismu (možno hrát z not)
- Skladba menší formy virtuózního charakteru

3. ročník

Žák pokračuje ve studiu stupnic, dle zvážení pedagoga se zvyšuje tempo a tím forma jejich obtížnosti. Etudy jsou již koncertního charakteru. Studium je zaměřováno též na stylovou interpretaci baroka a klasicismu, která sebou přináší nové technické problémy. Skladba repertoáru zahrnuje i velmi virtuózní formu techniky pravé i levé ruky, sautillé, rychlé détaché apod.

Výsledky vzdělávání	***Učivo***

Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry, zvládá brilantní techniku - hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje kratší virtuózní skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří koncepci interpretace díla	Jednoduché stupnice a rozložené akordy v rozsahu 3 nebo 4 oktáv Stupnice v tercích, sextách a oktávách v rozsahu 2 oktáv Stupnice po jedné struně, chromatické stupnice, celotónové stupnice (Ševčík, Flesch, Gilelsová, Markov, Grigorjan aj.) Technická cvičení (Ševčík, Schradieck,. Dounis aj.) Etudy a capriccia (Rode, Dont op.35, Wieniawski op.18, Vieuxtemps, Gaviniés aj.) 2 věty z libovolného koncertu W.A.Mozarta Krajní věta z romantického koncertu (nebo koncertu autora 20.stol.) 2 části ze sonáty nebo partity pro sólové housle J.S.Bacha nebo Fantazií G.F.Telemanna Výběr z těchto skladeb: Ries: Moto perpetuo Nováček: Perpetuum mobile Paganini: Perpetuum mobile

Pololetní zkouška a ročníková zkouška:

Materiál pololetní zkoušky je nutno zvolit tak, aby spolu s repertoárem, který žák předvede u ročníkové zkoušky, bylo splněno povinné penzum určené pro tento ročník. Na pololetní i ročníkové zkoušce musí žák zahrát jednu stupnici s akordy a dvojhmaty.

- 1 durová a 1 mollová stupnice s rozloženými akordy a stupnicemi ve dvojhmatech (výběr z tónin: H, h, C, c, Des – cis, des - cis) 1 stupnice a rozložený akord ve flažoletech v rozsahu 2 oktáv
- 2 etudy nebo capriccia různé technické problematiky
- 1 část ze sonáty nebo partity J.S.Bacha nebo Fantazií G.F.Telemanna
- Rychlá a pomalá věta z koncertu W.A.Mozarta
- Krajní věta z romantického koncertu (nebo koncertu autora 20.stol)

Výběr z těchto skladeb:

Ries: Moto perpetuo

Nováček: Perpetuum mobile

Paganini: Perpetuum mobile

4. ročník

Cílem přípravy žáka 4. ročníku je úspěšné složení maturitní zkoušky. Zde je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že žák kromě pololetní a ročníkové zkoušky z hlavního oboru musí vykonat i obě zkoušky z komorní hry, případně ze hry orchestrálních partů, na které se rovněž musí intenzivně připravovat. Je tedy třeba v hlavním oboru klást důraz více na kvalitu zvoleného repertoáru než na jeho objem. Repertoár maturitní zkoušky by měl ukázat profil žákovy nástrojové zdatnosti v oblasti technické i hudební, a to prostřednictvím ukázek z více stylových období, a podle toho je také stanoven.

Výsledky vzdělávání	***Učivo***
Žák - hraje spolehlivě a brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje virtuózní skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru, tvořivě reaguje - spoluvytváří koncepci interpretace díla - interpretuje soudobou hudbu - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - ovládá veškerou techniku hry na nástroj	Jednoduché stupnice a rozložené akordy v rozsahu 3 nebo 4 oktáv Stupnice v tercích, sextách a oktávách v rozsahu 2 oktáv Stupnice po jedné struně, chromatické stupnice, celotónové stupnice (Ševčík, Flesh, Gilelsová, Markov, Grigorjan aj.) Technická cvičení (Ševčík, Schradieck,. Dounis aj.) Etudy a capriccia (Rode, Dont op.35, Wieniawski op.18, op. 10, Vieuxtemps, Gaviniés, Paganini, Ondříček aj.) 2 části za sonáty nebo partity J.S.Bacha 1 věta z koncertu nebo rozsáhlejší virtuózní skladba (Sarasate: Carmen – Fantasy, Saint-Sëns: Rondo capriccioso apod.)

<u>Pololetní zkouška – maturující žáci:</u>

- 1 stupnice s rozloženými akordy a stupnicemi ve dvojhmatech

  (výběr z tónin: D, d, E, e, Fis – Ges, fis – ges)

- 1 etuda nebo capriccio
- 1 část ze sonáty nebo partity J.S.Bacha
- libovolný výběr z repertoáru k maturitní zkoušce

Ročníková zkouška- maturující žáci:

- Program maturitní zkoušky

Maturitní zkouška (v délce 13-15 minut):

- 1 část ze sonáty nebo partity J.S.Bacha
-
- Krajní věta z koncertu nebo rozsáhlejší virtuózní skladba

Nematurující studenti:

Materiál k pololetní a ročníkové zkoušce:

- stupnice s rozloženými akordy a stupnicemi ve dvojhmatech

  (výběr z tónin: D, d, E, e, Fis – Ges, fis – ges)

- 2 etudy nebo capriccia
- 2 část ze sonáty nebo partity J.S.Bacha
- 2 věty z koncertu

5. ročník

Pedagog vede žáka k samostatnému studiu, respektuje případně jeho výběr např. libovolné závažné sonáty pro housle a klavír, repertoár může být s předstihem volen s výhledem na absolutorium v příštím ročníku a možnou účast na konkurzu o absolutorium s orchestrem či přijímací zkoušky na vysokou školu, případně s ohledem na další perspektivní zaměření činnosti žáka jako je konkurz do orchestru atd. Vedle toho žák studuje předepsané učivo a rozšiřuje tak svůj umělecký obzor a technickou zdatnost.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje naprosto spolehlivě a brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému	Jednoduché stupnice a rozložené akordy v rozsahu 3 nebo 4 oktáv Stupnice v tercích, sextách a oktávách, prstokladových oktávách a decimách v rozsahu 2 oktáv Etudy a capriccia (Rode, Dont op.35, Wieniawski op.18, op. 10, Vieuxtemps, Gaviniés, Paganini,

nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro housle a klavír, vrcholný koncert pro housle a orchestr - interpretuje náročnou soudobou hudbu - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo stylově s přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	Ondříček, Ernst, Lipiňski, Hába, Zíka, Hurník, Zámečník aj.) 2 části ze sonáty nebo partity J.S.Bacha Virtuózní skladba Sonáta pro housle a klavír (typu Franck, Prokofjev, Beethoven, Brahms, Šostakovič, Schumann, Debussy, Ravel, Grieg aj.) 2 věty z koncertu z 19. nebo 20 stol. Skladba z 2.poloviny 20. stol. nebo soudobá

Pololetní zkouška a ročníková zkouška:

Materiál pololetní zkoušky je nutno zvolit tak, aby spolu s repertoárem, který žák předvede u ročníkové zkoušky, bylo splněno povinné penzum určené pro tento ročník. Na pololetní i ročníkové zkoušce musí žák zahrát jednu stupnici s akordy a dvojhmaty.

- 1 durová a 1 mollová stupnice s rozloženými akordy a stupnicemi ve dvojhmatech (včetně prstokladových oktáv a decim)
- 2 etudy nebo capriccia
- 2 části ze sonáty nebo partity J.S.Bacha
- 2 věty ze sonáty pro housle a klavír
- 2 věty z koncertu 19. nebo 20. stol.
- Soudobá skladba, případně 1 část cyklické soudobé skladby

6. ročník

V tomto ročníku se žák soustřeďuje na přípravu absolutoria, případně konkurz o vystoupení s orchestrem. Žák, který se připravuje na přijímací zkoušky na vysokou školu, může podle toho přizpůsobit repertoár, který předvede u pololetní zkoušky, resp. je mu dána možnost, aby kromě povinného materiálu zahrál též např. koncert W.A.Mozarta nezbytný pro přijímací zkoušky na vysokou školu. U pololetní zkoušky je též nutno předvést ukázky programu absolventského koncertu. Komise

na tomto základě určí, jakou formou bude žák absolvovat. Ve výjimečných případech je komise oprávněna rozhodnout, že absolventský výkon proběhne formou komisionální zkoušky.

Je přípustné, aby v rámci programu absolventského výkonu zazněly i skladby, které žák již nastudoval v minulých ročnících a později se k nim vrátil a obohacené novými poznatky je na svém koncertu přednesl.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje naprosto spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro housle a klavír, vrcholný koncert pro housle a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo s technicky a stylově přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	Jednoduché stupnice a rozložené akordy v rozsahu 3 nebo 4 oktáv Stupnice v tercích, sextách a oktávách, prstokladových oktávách a decimách v rozsahu 2 oktáv Etudy a capriccia (Rode, Dont op.35, Wieniawski op.18, op. 10, Vieuxtemps, Gaviniés, Paganini, Ondříček, Ernst, Lipiński, Hába, Zíka, Hurník, Zámečník, Sauret aj.) 1 část ze sonáty nebo partity J.S.Bacha Program absolventského koncertu

Pololetní zkouška:

- 1 stupnice s rozloženými akordy a stupnicemi ve dvojhmatech (včetně prstokladových oktáv a decim)
- 1 etuda nebo capriccio
- 1 část ze sonáty nebo partity J.S.Bacha
- Krajní věta z koncertu
- Část repertoáru absolventského koncertu

Repertoár této zkoušky lze při zachované obtížnosti individuálně obměnit s ohledem na přípravu žáka na absolutorium s orchestrem nebo přijímací zkoušku na vysokou školu.

Absolventský výkon: Půlrecitál (30 – 50 min.) je standardní formou absolventského koncertu. Ve

výjimečných případech, u žáků, kteří po celou dobu studia prokazovali mimořádné výsledky, je možné absolvovat celý recitálem (cca 80 min.). Program musí obsahovat jednu skladbu hranou zpaměti.

Součástí programu absolventského koncertu může být vystoupení žáka v komorního souboru.

V případě, že z rozhodnutí komise žák absolvuje formou komisionální zkoušky, připraví si program v délce 30 minut.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle, violu, violoncello a kontrabas

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Korepetice a studium skladeb

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Korepetice a studium úloh je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. S hlavním oborem tvoří úzce propojenou dvojici předmětů. Může být vyučován v rámci samostatné hodiny (zejména ve vyšších ročnících) nebo i společně s předmětem Hlavní obor.

Předmět vede žáky k osvojení dovedností spolupráce při souhře s klavírním doprovodem a návyků správného vystupování na pódiu. Společně s hlavním oborem a dalšími předměty odborné přípravy rozvíjí pracovní návyky žáků při studiu repertoáru, vede k osvojení zásad profesní etiky a seznamuje prakticky s literaturou nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji.

Součástí předmětu jsou školní koncertní (pódiová) vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na školou vybraných soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence ve spolupráci v souhře s klavírním doprovodem
- hodnotil pojetí a výkon interpretace

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Učivem jsou zásady a principy spolupráce při souhře, spolupráce při souhře přednesových skladeb pro sólový nástroj (sonáty, koncerty, variace, a další formy) a pódiové vystupování. Repertoár společně interpretovaných skladeb je dán učivem hlavního oboru žáka.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy zejména k předmětu hlavní obor.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena k prohloubení hráčských dovedností v oblasti souhry s klavírním doprovodem. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Učitel vede žáka při volbě základních interpretačních parametrů (tempo, agogika, dynamika). To se děje jak slovním popisem, tak především názornou demonstrační metodou. Vede jej také k rozvíjení vlastního názoru a postoje k interpretaci studovaného repertoáru. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných úkolů k náročnějším, od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a rozvoji návyků správného chování na pódiu a učitel proto ve spolupráci s pedagogem hlavního oboru zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od třetího ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnocení žáků probíhá průběžně. Hodnotí se souhra s klavírním doprovodem, reakce na partnera, úroveň pódiového vystupování a celkový přístup k předmětu, pravidelnost a soustavnost práce. Celkové hodnocení za pololetí vyjádřené klasifikací se uskuteční po vykonání komisionálních zkoušek.

Žák je učitelem prokazatelně **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - zvládá základy spolupráce při souhře s klavírem	Základy spolupráce při souhře s klavírem Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - spolupracuje při souhře s klavírem - ovládá základy pódiového vystupování	Spolupráce při souhře s klavírem Základy pódiové vystupování Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - spolupracuje při souhře s klavírem - reaguje na partnera - ovládá pódiové vystupování	Spolupráce při souhře s klavírem Pódiové vystupování Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - spolupracuje při souhře s klavírem, drží zvolené tempo, souhru v rytmu, společné frázování - reaguje pohotově na partnera, přizpůsobuje se jeho požadavkům - jako sólista spoluurčuje interpretaci díla	Spolupráce při souhře s klavírem Pódiové vystupování Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák - jako sólista již větším měrou určuje interpretaci díla - suverénně vystupuje na pódiu	Spolupráce při souhře s klavírem Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - jako sólista určuje všechny parametry interpretace díla	Spolupráce při souhře s klavírem Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Studium orchestrálních sól

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	1	1	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Studium orchestrálních sól je stěžejním vyučovacím předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jde o předmět obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření, který rozvíjí dovednost hrát orchestrální party (včetně partů orchestrálních sól) a pohotovost při hře z listu. Zároveň vede žáky k osvojení a rozvoji správných pracovních návyků i zásad profesní etiky, k rozvoji orchestrálního myšlení a k rozšíření praktické znalosti orchestrální literatury a poznatků o soudobých trendech v této oblasti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládal konkurzní repertoár
- zahrál orchestrální part
- pohotově četl z not

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do posledních tří ročníků. Zahrnuje přípravu a studium partů (tzv.“tutti party“ i orchestrální sóla) domácí i světové orchestrální i operní literatury, se kterými se lze setkat v rámci konkurzů, hru z listu a přípravu a studium partů z repertoáru aktuálně studovaného školními orchestry.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*.

V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům hlavní obor a orchestrální hra.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. Ve 4. ročníku se žáci setkávají s relativně jednodušším materiálem z období baroka a klasicismu, v 5. a 6. ročníku s náročnějším materiálem 19. a 20. století a hudby soudobé.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Zkouška sestává z orchestrálního sóla a z ověření pohotovosti při hraní nenastudovaného partu přiměřené obtížnosti. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

(Pozn.: Výsledky vzdělávání jsou závazné pro všechna zaměření, která majím v učebním plánu předmět studium orchestrálních sól)

4. ročník

Doporučená literatura

vybrané symfonie a předehry k operám významných klasicistních autorů (Beethoven, Mozart, Schubert), Smyčcové serenády (Suk, Dvořák, Čajkovský, Janáček), B. Smetana – Má Vlast, A. Dvořák – Symfonie a Slovanské tance, Janáček – Sinfonietta, Taras Bulba, ze světového repertoáru: R. Strauss – Don Juan, Also sprach Zarathustra, symfonie j. Brahmse, R. Schumanna a d.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák dle svého nástroje - hraje z listu lehčí notový zápis - nácvik vybraných konkurzních míst	housle - hra z listu lehčích notových zápisů Smyčcové serenády:

	A. Dvořák, J. Suk a P. I. Čajkovskij L. Janáček – Suita pro smyčce Mozart: Symfonie č. 39, předehry Figarova svatba, Don Giovanni, Beethoven: Symf. Č. 9 (Scherzo) - skladby z repertoáru školního orchestru

Ročníková zkouška: housle

Beethoven: Symf. Č. 9, Mozart předehry k operám,

Vybraná místa ze smyčcových serenád A. Dvořáka a J. Suka

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák dle svého nástroje hraje z listu lehčí notový zápis hraje spolehlivě zadané středně náročné orchestrální party	- hra z listu lehčích notových zápisů - orchestrální party středně náročných 19. a 20. století: B. Smetana – Prodaná nevěsta - Má vlast Dvořák: Symf. Č. 8,9 Karneval, Othelo Čajkovský: Symf. 6 Brahms: Symf. Č. 1 - skladby z repertoáru školního orchestru

Ročníková zkouška: housle

B.Smetana – Má vlast (Šárka, Vyšehrad, Z českých luhu a hájů)

B. Smetana – Prodaná nevěsta

P.I.Čajkovský – symf. Č. 6

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák dle svého nástroje - hraje z listu středně náročný notový zápis - spolehlivě hraje zadaná náročnější orchestrální sóla	hra z listu středně náročných notových zápisů orchestrální party středně a velmi náročné 19. a 20. století a hudby soudobé hra náročnějších orchestrálních sól: Brahms: Symf. Č. 1 Beethoven: Missa solemnis Rimskij-Korzakov: Šeherezáda Strauss: Don Juan, Also sprach Zarathustra Janáček: Taras Bulba, Sinfonietta skladby z repertoáru školního orchestru

Ročníková zkouška:

Strauss: Don Juan

Janáček: Sinfonietta, Taras Bulba

Rimskij Korsakov: Šeherezáda

Strauss: Also sprach Zarathustra

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle, hra na violu, hra na violoncello, hra na kontrabas

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	2	2	12

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretační seminář je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jak název napovídá, jedná se o předmět seminárního typu, jehož hlavním smyslem je povinnost žáků 1x za pololetí interpretovat skladby před spolužáky a pedagogy oddělení. Tato pódiová zkušenost je pro žáky nenahraditelná. Následně lze o pojetí interpretace vést diskusi a rozvíjet tak i schopnost vyjádřit vhodným a zasvěceným způsobem svůj názor. Předmět rozvíjí interpretační myšlení a seznamuje s různými interpretačními přístupy. Žák se zde rovněž systematicky seznamuje i poslechem nahrávek renomovaných umělců a učí se vyjadřovat své postřehy ohledně jejich uměleckému přístupu k interpretaci skladeb. Způsob myšlení, ke kterému je takto veden, jej činí otevřeným k širokým možnostem interpretačního umění.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se interpretace různými interprety, hodnocení školních interních a veřejných koncertů oddělení, vystoupení žáků v rámci interpretačního semináře, případně hudebních událostí v Praze.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejblíže k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu, zejména k dějinám hudby a analýze skladeb a na umělecko - pedagogické předměty, neboť žáci se zde učí hodnotit výkony.

Strategie výuky

Převažuje praktická část výuky, tj. interpretační výkony žáků, své místo má ale také výklad, využívány jsou též metody aktivizující, například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Přínosem je také úvodní slovo žáka k interpretované skladbě, osvětlující okolnosti jejího vzniku, informace o skladateli atd. Podstatnou součástí výuky jsou ukázky interpretace vynikajících interpretů s komentářem učitele osvětlující charakteristické znaky této interpretace.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům, zejména pak schopnost analyzovat interpretaci. Hodnotí se též aktivita při vyučování.

Žáci jsou rovněž hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů, např. písemné zhodnocení koncertního vystoupení) a ústního zkoušení.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

(1. až) 6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - analyzuje a hodnotí interpretační umění různých osobností - s odbornou erudicí kriticky hodnotí a posuzuje interpretaci - popíše a vysvětlí rozdíly v interpretaci téže skladby v podání různých interpretů - popíše současné interpretační trendy	Porovnávání interpretace jedné skladby různými interprety Medailonky významných interpretů Úvodní slovo k vlastnímu výkonu Hudební události v Praze Vystoupení žáků a rozbor výkonu

- popíše interpretační styly významných interpretů - hodnotí interpretační výkon spolužáka - vysvětlí svoje pojetí interpretace skladby	Workshopy významných umělců, výměnné koncerty s žáky jiných škol atp.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra na violu (hra na příbuzný nástroj)

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra na příbuzný nástroj je stěžejním vyučovacím předmětem, rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Vede žáky k získání technických a interpretačních dovednost při hře na příbuzný nástroj (nebo příbuzné nástroje, případně nástroje jiných ladění), který absolvent daného studijního zaměření musí pro svou profesy sólového, komorního a orchestrálního hráče ovládat.

Předmět také vede k vytvoření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje prakticky s literaturou příbuzného nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede také rozvoji zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka, sólová, komorní či orchestrální.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na příbuzný nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part zpaměti se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla
- hodnotil pojetí a výkon interpretace

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na příbuzný nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a

od snazšího repertoáru k náročnějšímu.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům *hlavní obor*, *studium orchestrálních sól, komorní hra, orchestrální hra, dějiny a literatura hlavního oboru*. Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň podiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících:

4. ročník (v případě dřevěných dechových nástrojů 3. a 4. ročník)

5. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
VIOLA: Žák: - se naučí violový klíč - osvojí si v novém klíči hru z not, a to i hru z listu - seznámí se s rozdíly mezi houslemi a violou (velikost nástroje – mj. větší menzura, ladění, technika smyku) - věnuje se speciálně technice pravé ruky (zásadní rozdíl oproti houslím) – odlišná potřeba tahu a tlaku smyčce na nástroji - hraje stupnice, akordy a dvojhmaty s přihlédnutím ke kvalitě tónu - seznámí se se základním sólovým violovým repertoárem (etudy, sólové sonáty, sonáty s klavírem, známé koncerty atd.) - je také obeznámen s důležitými violovými party z komorních i orchestrálních děl - v případě, že žák hraje na violu v komorní hře nebo v orchestru, nacvičí s pedagogem své party	**VIOLA:** - stupnice dur, moll, akordy a dvojhmaty - transponované houslové etudy (R. Kreutzer, F. Fiorillo, B. Campagnoli, J. Dont apod.) - violové etudy (F. A. Hoffmeister, J. Herold, J. Palaschko apod.) - sólové sonáty pro violu (M. Reger, P. Hindemith apod.) - sonáty a jiná drobná díla s klavírem (F. Schubert Sonáta Arpeggione, C. Stamic, F. Mendelssohn-Bartholdy, A. Rubinstein: sonáty, M. Bruch Romance, A. Glazunov Elegie, C. M. von Weber Andante e rondo ungarese apod.) - koncerty pro violu z klasicistního, romantického i moderního období (C. Stamic, F. A. Hoffmeister, C. Forsyth, B. Martinů apod.) - vybraná sóla z komorních děl (A. Dvořák Americký kvartet, B. Smetana smyčcový kvartet Z mého života, L. Janáček smyčcové kvartety, A. Dvořák, R. Schumann, D. Šostakovič: klavírní kvintety apod.) - vybrané orchestrální party s přihlédnutím k jejich uplatnění u konkursů (A. Dvořák, L. Janáček, J. Suk: smyčcové serenády, A. Dvořák 7.-9. symfonie, Slovanské tance, L. Janáček Sinfonietta, B. Smetana Má vlast, P. I. Čajkovskij 6. symfonie, G. Mahler 10. symfonie apod.) - vybraná sóla z orchestrálních i operních děl (E. Grieg Z časů Holbergových, V. Novák symfonické básně, R. Strauss Don Quixot, C. M. von Weber Čarostřelec, C. Adam Giselle apod.)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle, violu, violoncello a kontrabas

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Soubor smyčcových nástrojů

Celkový počet hodin: 8

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	4	4	-	-	-	8

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Soubor smyčcových nástrojů je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v souboru dechových nástrojů. Předmět vede k rozvoji interpretačního myšlení v souboru, k dovednostem potřebným pro hru v orchestru, seznamuje prakticky s hudební literaturou. Žáci zde získávají dle svého studijního zaměření v souboru smyčcových nástrojů základní návyky a dovednosti souborové hry, jako je např. doladění se k ostatním, souhra v rytmu, společné začátky, společné vedení smyku nádechy apod. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení souborů a dle možnosti též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v souboru smyčcových nástrojů
- respektovat autoritu vedoucího souboru (dirigenta)
- vystupovat na veřejnosti
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků. Jde o témata vztahující se k základům souborové hry (čtení z listu, hra ve skupině, gesta dirigenta, základy stylové interpretace atp.) a repertoár skladeb, který je volen s ohledem na složení souborů tak, aby žáci zvládli základy souborové hry.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu komorní hra k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, komorní hře a orchestrální hře (těmto dvěma posledně předmětům předchází a je k nim průpravou), a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 2. a 3. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučovací hodiny mají povahu zkoušek a koncertních vystoupení. Výuka je zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení. Studovaný repertoár žákům učitel (vedoucí souboru, dirigent) blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových a vysvětlí zásady správné interpretace. Je kladen důraz na rozvoj základních profesních návyků nezbytných pro práci v souboru, smysl pro skupinové hraní (souhru), zvukový kompromis a rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a její součástí jsou **koncertní vystoupení** alespoň dvakrát za školní rok. Koncertními vystoupeními se rozumí vystoupení na koncertech, případně soutěžní vystoupení, účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách, školní umělecké zájezdy, natáčení ve studiu apod.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele – vedoucího souboru (dirigenta). Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Individuální pravidelná příprava (samostatné studium partů) je ale nezbytnou součástí vzdělávání.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Probíhá průběžně, důraz je kladen na praktické zvládnutí učiva, hodnotí se kvalita hry po stránce technické i výrazové, dovednost souhry, celkový přístup žáka k práci v předmětu, průběžné plnění studijních povinností, kvalita nastudování partu, včasnost ve zkouškách, disciplína a koncentrace ve zkouškách a na koncertních vystoupeních, úroveň uměleckého i společenského vystupování na koncertních

vystoupeních.

Žák je hodnocen **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel (vedoucí souboru, dirigent) žáka pochválí za splnění úkolu či naopak jej upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí vyjádřeno klasifikací se uskutečňuje **po** zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - vybaví svůj part (dynamikou, prstokladem, smyky) - hraje svůj part a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - dolaďuje se k ostatním - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá souhru v rytmu, společné začátky, společné smyky - čte z listu - řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu vedoucího souboru (skupiny), dirigenta, - individuálně se připravuje	Čtení z listu - pohotovost při čtení rytmu, melodie, dynamiky, frázování. Hra podle dirigenta – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny. Hra ve skupině - vede ke kolektivní práci, správnému frázování, intonační přizpůsobivosti, charakterové jednotě atd. Disciplína - je nedílnou součástí práce v souboru. Kolektivní zodpovědnost je prvořadým úkolem každého hráče počínaje svědomitým vybavením vlastního partu dynamikou popř. prstokladem, péčí o svěřený part a jeho pravidelné nošení, ale hlavně individuální studování. Nastudování a provedení nejméně dvou až čtyř méně obtížných skladeb různých slohových období od baroka po hudbu 20 století, zásady správné interpretace z hlediska stylu.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*

Žák dle svého nástroje - samostatně vybaví svůj part (dynamikou, prstokladem, smyky) - hraje svůj part a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - dolaďuje se k ostatním - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá spolehlivě souhru v rytmu, společné začátky, společné smyky - pohotověji čte z listu - řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu vedoucího souboru (skupiny), dirigenta - individuálně se připravuje - zvládá úkoly vedoucího skupiny	Čtení z listu - pohotovost při čtení rytmu, melodie, dynamiky, frázování. Hra podle dirigenta – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny. Hra ve skupině - vede ke kolektivní práci, správnému frázování, intonační přizpůsobivosti, charakterové jednotě atd. Disciplína - je nedílnou součástí práce v souboru. Kolektivní zodpovědnost je prvořadým úkolem každého hráče počínaje svědomitým vybavením vlastního partu dynamikou popř. prstokladem, péčí o svěřený part a jeho pravidelné nošení, ale hlavně individuální studování. Nastudování a provedení nejméně dvou až čtyř méně obtížných skladeb různých slohových období od baroka po hudbu 20 století, zásady správné interpretace z hlediska stylu.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle, hra na violu, hra na violoncello, hra na kontrabas

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	6	6	6	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Orchestrální hra je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět vede k rozvoji orchestrálního interpretačního myšlení, k dovednostem potřebným pro hru v orchestru, seznamuje prakticky s orchestrální literaturou. Prostřednictví hry v orchestrálním souboru vede také k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby a osvojení zásad profesní etiky při práci v orchestru. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení školních orchestrů a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách. V rámci tohoto předmětu žáci absolvují povinné pensum umělecké praxe ve školních orchestrech.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v orchestrálním souboru
- respektovat autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin
- vystupovat na veřejnosti
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v orchestrálním souboru a uplatnili se jako orchestrální hráči a vedoucí hráči skupiny. Orchestrální repertoár, který je volen tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli stylová období od (renesance) baroka po současnou tvorbu s důrazem na repertoár období klasicismu, romantismu (a na něj navazujících směrů), moderních směrů a na současný repertoár. Žáci si osvojují specifika správné interpretace, včetně historicky poučené interpretace staré hudby a interpretace hudby soudobé. Nepominutelnou částí je

česká orchestrální literatura, jako např. Smetanova Má Vlast (či její části), Dvořákova Novosvětská symfonie, tvorba Janáčka, Martinů a skladby současných českých autorů.

Výuka zahrnuje také témata týkající se zásad práce orchestru, režimu zkoušek apod.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám *zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru a ke studiu orchestrálních sól, a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4., 5. a 6. ročníku po **šesti** hodinách týdně. Žáci se napříč ročníky stávají členy školního orchestru (orchestrů), předmět je realizován formou orchestrálních zkoušek (zpravidla nejprve zkoušek dělených, pak tzv. „tutti“ zkoušek), generálních zkoušek a koncertních vystoupení. Výuka bude zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na koncertním vystoupení. Studovaný repertoár žákům učitel (dirigent) blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových a vysvětlí zásady správné interpretace. Bude kladen důraz na rozvoj profesních návyků nezbytných pro práci v orchestru, smysl pro skupinové hraní (souhru), zvukový kompromis a rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy jak ve skupině tak orchestru.

Výuka bude zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a její součástí budou **koncertní vystoupení** s minimálně třemi různými dramaturgiemi za školní rok. Koncertní vystoupení zahrnují vystoupení na koncertech, soutěžní vystoupení, účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách, školní umělecké zájezdy, natáčení ve studiu apod.

V tomto předmětu žáci realizují **uměleckou praxi**. Umělecká praxe se koná formou koncertních vystoupení a jim předcházejících hlavních a generálních zkoušek. Může se uskutečňovat i o prázdninách. Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele - dirigenta. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Domácí pravidelná příprava (samostatné studium partů) je ale nezbytnou součástí vzdělávání. Výuka bude realizována v symfonickém orchestru a v dalších orchestrálních tělesech, jako např. v tzv. „barokním orchestru“, případně v orchestru zaměřeném na soudobou hudbu apod. Tím zároveň budou zohledněny individuální zájmy a preference žáků. Nejméně jeden školní rok bude ale žák absolvovat v symfonickém orchestru.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Probíhá průběžně, hodnotí se praktické zvládnutí učiva, kvalita hry po stránce technické i výrazové, dovednost souhry, nástupů, reakce na gesto, doladění, kvalita interpretačního výkonu a úroveň společenského a uměleckého vystupování na koncertních vystoupeních. Důraz se bude klást na pracovní disciplínu v průběhu zkoušek, průběžné včasné a kvalitní plnění studijních povinností, nastudování partu již před první zkouškou, přítomnost již na začátku zkoušky, celková ukázněnost a koncentrace.

Před první orchestrální zkouškou k určitému koncertnímu programu bude ověřena znalost partů. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin (orchestrálních zkoušek) učitel (dirigent) žáka pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí vyjádřeno klasifikací se uskutečňuje **po** zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - čte z listu svůj part - hraje svůj part a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - ladí (dolaďuje se správně s hráči ve skupině a orchestrem) - je včas ve zkoušce a ukázněně pracuje - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá pódiové vystupování v orchestru - spolupracuje při souhře - čte v různých klíčích - čte v transpozicích	Zásady orchestrální práce Režim a průběh zkoušky Povinnosti vedoucího skupiny, koncertního mistra Pracovní disciplína orchestrálního hráče Zásady pódiového vystupování s orchestrem Hra podle dirigenta – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny. Repertoár: Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák,) k hudbě 20. století (Janáček,Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace)

- čte transpozice - vypracovává party (prstoklady, smyky) - řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin	Principy operní hudby (recitativy)

5. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - pohotově čte z listu svůj part - hraje svůj part a bezpečně se orientuje v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - spolehlivě ladí - spolehlivě se řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertního vystoupení - spolupracuje při souhře - čte spolehlivě v různých klíčích - čte spolehlivě v transpozicích - vypracovává party (prstoklady, smyky) - zvládá úkoly vedoucího skupiny, koncertního mistra - hraje orchestrální sóla	Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák) k hudbě 20. století (Janáček, Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - pohotově čte z listu svůj part - hraje svůj part a bezpečně se orientuje v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - spolehlivě ladí - spolehlivě se řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertního vystoupení - spolupracuje spolehlivě při souhře - čte spolehlivě v různých klíčích - čte spolehlivě v transpozicích - vypracovává samostatně party (prstoklady, smyky) - zvládá úkoly vedoucího skupiny, koncertního mistra - hraje spolehlivě orchestrální sóla	Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák) k hudbě 20. století (Janáček, Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Komorní hra

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	2	2	6

Platnost: od 3. 9. 2012 pro hlavní obor Hra na klavír

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Komorní hra je stěžejním vyučovacím předmětem, rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Patří mezi nejdůležitější předměty speciálně odborné přípravy všech instrumentalistů a její co nejlepší praktické zvládnutí může zásadním způsobem pomoci uplatnění absolventů konzervatoře v koncertní praxi, kde tento hudební obor má stále rostoucí uplatnění. Učí žáky ansámblové hře, tj. nástrojovým (technickým) a interpretačním dovednostem potřebným k zvládnutí skupinové hry na profesionální úrovni. Pod vedením učitele a též samostatným cvičením nastudují žáci repertoár, poznají literaturu, osvojí si pracovní návyky a zásady profesní etiky tohoto oboru.

Charakteristika učiva

Základním učivem jsou komorní koncertní skladby. Repertoár je pochopitelně volen s ohledem na složení souboru, ale snahou je, aby žáci v průběhu několika let studia komorní hry obsáhli pokud možno všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojili si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které jsou žáci povinni nastudovat v průběhu školního roku (zpravidla nejméně 2 kompletní skladby různých slohových období) a přednést na pololetní nebo ročníkové zkoušce před komisí. Obsah této zkoušky je osnovami rovněž stanoven.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmě- tových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu komorní hra k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor, Souborová hra, Orchestrální hra, Interpretační seminář, Doprovod a korepetice*. Zde jde o konkrétní přesahy – např. učitel hlavního oboru dle potřeby žákovi poradí s partem komorní hry, soubor vystoupí v rámci koncertní praxe na Interpretačním semináři atd. Nezbytná je i úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka tohoto oboru přináší celou řadu specifik. Pokud v hlavním oboru je někdy obtížné dodržet učební plány vzhledem k různé úrovni a vybavení jednotlivých žáků, pak v předmětu komorní hra, kde se (jak ze zkušenosti vyučovací praxe mnoha posledních let vyplývá) sejdou nejen žáci různých ročníků, ale často i rozdílné technické nebo muzikální úrovně, toto platí dvojnásob. Praxe sestavování jednotlivých souborů vychází maximálně vstříc přáním studentů, kteří se většinou vzájemně znají a chtějí spolu hrát, ale v mnoha případech jsou soubory sestavovány i na základě jiných kritérií. To vše nezřídka vede k nesourodosti souborů z hlediska věkového, respektive z hlediska výše ročníku, který jednotliví studenti navštěvují, a potažmo i z hlediska hráčské a umělecké vyspělosti, zralosti atd. Ve vyučovací praxi je prakticky nemožné, a nemusí to ani být vždy cílem, aby jednotlivé typy ansámblů či účelových komorních seskupení spolu prošly beze změny všechny tři roky výuky KOH (např. u hráčů na smyčcové nástroje).
Z tohoto praxí podpořeného pohledu jasně vyplývá, že stanovit konkrétní repertoár pro jednotlivé ročníky výuky KOH – ba dokonce se záměrem postupného růstu souboru od tzv. jednodušších skladeb ke složitějším – by bylo pouhou teorií, která by většinou neměla šanci se v praxi uplatnit. Výjimky samozřejmě existují. Podaří-li se sestavit soubor ustáleného („klasického“) obsazení s dlouhodobou perspektivou trvání, kde by byli všichni žáci z nižších ročníků a přibližně stejné úrovně a za vedení jednoho zkušeného pedagoga mohli již od začátku po dobu tří nebo čtyř let projít základními repertoárovými pilíři toho kterého seskupení, je možno takový repertoárový plán individuálně sestavit.
Zatímco v hlavním instrumentálním oboru je kladen největší důraz na nástrojovou vybavenost a rozvíjení samostatnosti a osobitosti hudebního myšlení, v komorní hře je to smysl pro skupinové hraní (souhru) a zvukový kompromis, rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy v ansámblu, tedy *především* sluchově se orientovat, ale rovněž i dobře znát partituru komorního díla a účastnit se kolektivně na detailní koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesu.

Výuka je zaměřena na získání hráčských dovedností. Učitel vychází jak z možností souboru jako celku, tak z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákům předvede (zahraje) dané úseky skladby, upozorní na technický problém, vede je („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze atd. Zároveň však ponechává žákům prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru, zejména u těch umělecky vyspělejších. Nechybí ale také verbální popis a zdůvodnění konkrétního interpretačního postupu, vysvětlení a předvedení způsobu řešení případného technického problému apod. Studovaný repertoár žákům učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod. Významnou

součástí výuky komorní hry je umělecká praxe, resp. pravidelná koncertní vystupování komorního souboru v minimálním rozsahu jednoho vystoupení za pololetí.

Hodnocení žáků

Hodnocení studijních výsledků patří mezi významné nástroje pedagogů vůči žákům, kterými mohou zásadním způsobem ovlivnit celý žákův vývoj. Přísným, leč citlivým způsobem hodnocení může pedagog motivovat i méně nadané žáky k maximálnímu studijnímu nasazení. Hodnocení probíhá průběžně v každé vyučovací hodině, učitelé ho sdělují ústní formou. Spočívá v prvé řadě ve sdělení pozitiv žáky samostatně připravené interpretace zadaného učiva (jednoduše řečeno v *pochvale za dobře vykonanou práci*) a dále obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žáci v průběhu výuky (interpretace konkrétní skladby) dopustili, a návod na jejich řešení.

Hlavní hodnocení jednotlivých žáků-členů komorního souboru a jejich klasifikace formou známky zapsané na vysvědčení na konci každého pololetí probíhá po vykonání komisionální zkoušky na základě shody hodnoticí komise. Kritéria pro hodnocení jsou dána školním řádem školy a aplikují se následovně: vedle technické stránky jednotlivců a souhry celého souboru se hodnotí i výraz, přesvědčivost pojetí, temperament a citlivost podání, stylovost apod. Dále se hodnotí celkový přístup jednotlivých žáků k práci v předmětu a průběžné plnění jejich studijních povinností, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky i úroveň vystupování při zkoušce. Zohlední se i výkony ansámblu a jeho jednotlivých členů na interních nebo veřejných koncertních vystoupeních. Zkušební komise může rozhodnout o krácení repertoáru v průběhu zkoušky, případně o výběru skladeb z připraveného předloženého materiálu.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné individuální i společné přípravy.

4. – 6. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • si osvojí způsob práce v komorních souborech především při *samostatné a průběžné* individuální i společné domácí přípravě mimo rámec vyučovacích hodin s pedagogem • • pod vedením pedagoga rozvine svůj smysl pro skupinové hraní a souhru, pro zvukový kompromis a rovněž své schopnosti poslouchat i ostatní hlasy v ansámblu, umí se tedy *především* sluchově orientovat • • • pracuje s partiturou komorního díla coby základem pro pochopení jeho struktury a interpretačně-stavebních prvků • • všechny tyto nabyté znalosti a dovednosti uplatňuje při společném tvůrčím procesu •	• Volba repertoáru vychází ze složení souborů a ze schopností a vyspělosti jednotlivých hráčů i souboru jako celku. Vzhledem k obrovskému množství možných nástrojových kombinací s klavírem a z nich vycházejících repertoárových možností se tyto osnovy omezí pouze na obecné repertoárové okruhy tohoto předmětu na příkladu nástrojové kombinace klavír – smyčcové nástroje. • **Volí se vždy nejméně dvě náročné (závažné) skladby, případně jejich části, nejméně dvou různých stylových období těchto typů:** • dua klavír – smyčcový nástroj (housle) • ***sonáty,*** *např. L. van Beethoven: Sonáta pro klavír a housle F dur op. 24 „Jarní“* • ***koncertní*** *(komorní)* ***dua,*** *např. B. Smetana: Z domoviny* • klavírní trio klasického obsazení (klavír, housle, violoncello) *např. L. van Beethoven: Klavírní trio c moll op. 1, č. 3;* • *J. Suk: Trio c moll op. 2* • klavírní kvarteta klasického obsazení (klavír, housle, viola, violoncello) • např. *L. van Beethoven: Klavírní kvartet Es dur op. 16;* • *B. Martinů: Klavírní kvartet* • klavírní kvinteta klasického obsazení (klavír + smyčcové kvarteto • J. L. Dusík: Klavírní kvintet f moll op. 41; • J. Brahms: Klavírní kvintet f moll op. 34 • klavírní kvinteta jiného obsazení (klavír, housle, viola, violoncello, kontrabas) • F. Schubert: Klavírní kvintet A dur „Pstruh“ op. 114

Pololetní zkouška

Žáci přednesou *závažnou* skladbu nebo její části, případně výjimečně více skladeb do stanoveného časového rozsahu cca 15 minut.

Ročníková zkouška

Žáci přednesou *závažnou* skladbu nebo její části, případně výjimečně více skladeb do stanoveného časového rozsahu cca 15 minut. Skladba /-y/ musí být jiného stylového období, než ta /ty/, které žáci přednesli na pololetní zkoušce.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle, hra na violu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura hlavního oboru

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura hlavního oboru jsou předmětem odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru, dějin hudby, dějepisu a nauky o nástrojích, prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s literaturou nástroje žákova zaměření a dějinami, vývojem a stavbou tohoto nástroje a předmět tak vede ke komplexnějšímu pohledu na hudební nástroj žákova zaměření a jeho literaturu. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka a hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- znali historii a vývoj zvoleného oboru (zaměření)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do 5. ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se hudební literatury pro nástroj žákova zaměření a dějin, vývoje, stavby a údržby tohoto hudebního nástroje.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou úzké k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), zde zejména v tématu týkající se instruktivní literatury nástroje a tématu údržby nástroje, k hlavnímu oboru, orchestrálním partům (sólům) respektive hře z listu a improvizaci, dějinám hudby, dějepisu a nauce o nástrojích.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a zejména schopnost jejich aplikace. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka ve vyučování.

5. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - vyjmenuje významné houslařské školy a vysvětlí, v čem spočívá jejich přínos - vysvětlí vznik nástrojů houslového typu - popíše jednotlivé houslařské školy - popíše vývoj smyčce - popíše stavbu nástroje a její vývoj	PRVNÍ ČÁST PŘEDMÉTU – DĚJINY NÁSTROJE přináší tato témata: Předchůdci nástrojů houslové rodiny Vznik nástrojů houslového typu Houslařské školy v Itálii Houslařství v Polsku v nejstarší době Mittenwaldská škola Vídeňská škola Houslařství v Čechách v XVII. - XVIII. století

- vyjmenuje houslařské soutěže	Francouzská škola Houslařství v Maďarsku Pražské houslařství konce XVIII. - XIX. století Krkonošská houslařská škola Houslařství v Lubech Houslařství na Moravě Vývoj smyčce Šíření a osudy houslí a viol Stavba nástroje, barokové nástroje, debarokizace – převrat v houslařství, pracovní etapy stavby nástroje, sociální problematika houslařství Houslařství v Čechách a ve světě ve XX. století Houslařské soutěže DRUHÁ ČÁST PŘEDMĚTU – LITERATURA NÁSTROJE přináší tato témata: Literatura druhé poloviny XX. století – charakteristika tvůrčích tendencí a interpretačních přístupů světoví autoři – S. Gubajdulina, A. Schnittke, A. Pärt, K. Stockhausen, L. Berio, W. Lutosławski, W. Rihm, K. Penderecki, L. Kupkovič, J. Rodrigo, A. Piazzolla a d. čeští autoři – L. Fišer, K. Slavický, O. Šimek, L. Bodorová, P. Eben, V. Kalabis, Z. Lukáš a d. Literatura první poloviny XX. století – charakteristika tvůrčích směrů, interpretů a škol světoví autoři – K. Szymanowski, S. Prokofjev, B. Bartók, M. Reger, I. Stravinskij, A. Schönberg, A. Berg, B. Britten, P. Hindemith, A. Chačaturjan, D. Šostakovič, O. Messiaen, E. Bloch, a d. čeští autoři: B. Martinů, J. Suk, L. Janáček, J. W. Korngold, R. Karel, J. Řídký a d.
Žák se orientuje v problematice stavby houslí a violy	Literatura XIX. a počátku XX. století– charakteristika tendencí v houslové a violové tvorbě, interpretů a škol světoví autoři: L. van Beethoven, N. Paganini, F. Schubert (+J. Slavík), F. Mendelssohn-Bartholdy, R. Schumann, H. Berlioz, J. Brahms, P. I. Čajkovskij, E. H. Grieg, C. Franck,

Žák má přehled o české a světové hudební literatuře houslí a violy v jednotlivých hudebně historických obdobích	Ch. C. De Saint-Saëns, J. Sibelius (+K. Halíř) a d. čeští autoři: B. Smetana (+ F. Laub), A. Dvořák (+Fr. Ondříček), J. H. Voříšek, Z. Fibich a d. Literatura XVIII. století – charakteristika směrů v houslové a violové tvorbě a její interpretaci světoví autoři: J. S. Bach, A. Corelli, A. Vivaldi, G. F. Händel, J. Haydn, L. Mozart, W. A. Mozart a d. čeští nebo z Čech pocházející autoři: F. I. Biber, rod Stamiců, rod Vranických, Fr. Kramář a d.

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba

Zaměření: smyčce, dechy, harfa

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Klavírní praktikum

Počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	-	-	-	3

a) obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je získání elementární klavírní techniky, která žáku umožní doprovázení zpěvu nebo svého nástroje při své pedagogické činnosti. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu mu budou rovněž účinnou pomůckou při studiu vlastního repertoáru. Zvlášť úspěšní posluchači mohou z předmětu Klavírní praktikum složit **maturitní zkoušku.**

Obsah zkoušky: 1 nebo 2 sólové náročnější skladby (hra zpaměti není podmínkou) a 1 klavírní doprovod sólisty**.** Skladby musí být různých stylových období. Celková délka skladeb 10 až 12 minut.

b) charakteristika učiva

Výuka je individuální, respektuje současně nadání a schopnosti jednotlivých žáků a stupeň jejich pokročilosti při vstupu na konzervatoř. Žák se seznamuje s hudbou různých slohových období nejen na sólových skladbách, ale i při doprovázení svých spolužáků. Tím se rozvíjí a prohlubuje jeho hudební cítění a smysl pro stylovou interpretaci. Poznatky získané v předmětu harmonie prakticky uplatňuje při improvizaci doprovodů písní. Výsledky své práce mohou vyspělejší žáci prezentovat na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k prohlubování emocionálního prožitku, který dovede vyjádřit prostřednictvím hudby. Učí se hodnotit hudební výkon a respektovat různá pojetí interpretace.

d) strategie /pojetí/ výuky

Učitel při respektování individuality žáka rozvíjí jeho estetické cítění, které musí být nerozlučně spjato s rozvojem nástrojové techniky.

e) hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni podle stupně zvládnutí studijního materiálu a podle schopnosti samostatně aplikovat získané poznatky. Známku v pololetí a na závěr školního roku dostávají na základě závěrečné zkoušky. Konkrétními kriterii pro známku jsou zejména: vyjádření hudebního obsahu, správné frázování, technická vyspělost (stupeň obtížnosti, kvalita tónu, čistota hry), stylové rozlišování, schopnost přizpůsobení se v hudebním doprovodu, a přihlíží se též k přístupu a výsledkům v průběhu školního roku.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména logické hudební myšlení, schopnost systematicky pracovat na rozvíjení svých schopností, schopnost kriticky hodnotit své interpretační výkony i interpretační výkony jiných.

5)Rozpis učiva po ročnících:

1. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- ovládá základy klavírní techniky, sezení u klavíru, držení ruky - dokáže reprodukovat jednoduchou skladbu - dbá na rytmus, základní dynamiku a artikulaci - hraje základy doprovodu podle akordických značek	- seznámení s nástrojem a elementárními nástrojovými dovednostmi - stupnice dur i moll a akordy tříhlasé - klavírní škola pro začátečníky - snadné etudy a přednesové skladby - jednoduchý doprovod

2. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- zdokonaluje technické dovednosti - dokáže zahrát jednoduchou polyfonní skladbu - prohlubuje základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - v doprovodu využívá hlavní harmonické funkce a septakordy	- stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a základní kadence - snadné etudy, např. Album etud I. - jednoduché barokní skladby, např. Baroko 0, I - drobné skladby období klasicismu, romantismu a 20. století

	- doprovod dle akordických značek

3. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- prohlubuje klavírní techniku - rozlišuje vedení hlasů v polyfonní skladbě - rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - hraje čtyřruční skladby a rozvíjí hru z listu - jednoduchým doprovodem doprovází svůj nebo příbuzný nástroj nebo zpěv - v doprovodu využívá všechny harmonické funkce	- stupnice dur i moll v rovném pohybu, čtyřhlasé akordy a základní kadence - obtížnější etudy, např. Czerny op. 261 - jednoduché barokní skladby, např. Baroko I, II - jednoduché skladby období klasicismu, romantismu a 20. století - doprovod sólisty

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle, hra na violu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Metodika HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí hudebně pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci uměleckého pedagoga. Zaměřuje se na teoretickou stránku výuky ve hře na nástroj a seznamuje žáky s metodami výuky hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi* a komunikativní kompetence, zde zejména kompetence *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci* a kompetence *formulovat své myšlenky srozumitelně.*

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), na jehož učivo z 5. ročníku je bezprostředně navazováno v tom smyslu, že zde se zejména teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, a k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáci formou referátů zpracují doporučenou literaturu zabývající se výukou hry na nástroj apod. a v hodinách budou formou diskuse probírat názory jednotlivých autorů na danou problematiku v konfrontaci s vlastními zkušenostmi z výuky hlavního oboru.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Důraz je kladen na osvojení si teoretických poznatků nezbytných k rozvoji dovedností učit a naučit, ukázat a vysvětlit, komunikovat s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník

/1 vyučovací hodina týdně/

V pátém ročníku žáci začínají studovat předmět Metodika, který je klíčovou součástí jejich profesionálního růstu. Žáci jsou ve věku, kdy většina extenzivních faktorů růstu (fyzické síly, formát nástroje, duševní a emocionální vyspělost) dospěly buď do kulminace, nebo se jejich růst ustaluje a nemůže už být hlavním nositelem jejich odborného progresu. Další růst těchto žáků začíná záviset od

toho, zda si dovedou vytvořit kvalitní a zdokonalitelnou metodu práce. K tomu slouží objektivní poznatky, přinášené metodikou. Předávání těchto poznatků, dosud uskutečňované ve výuce hlavního oboru, přestává být efektivní jednak pro nedostatek vyučovacího času (v souvislosti s nárůstem repertoáru) a také proto, že objektivně platná fakta lze účelněji sdělit ve skupinové výuce. Kromě uplatnění metodických poznatků ve vlastní praxi mají tyto poznatky širokou použitelnost v pedagogické práci absolventů konzervatoře.

Výuka vychází z moderních a praxí prověřených psychofyziologických metod, uplatňuje poznatky o senzomotorice, kineziologii, somatice a vyučovací praxi významných pedagogů a metodiků minulosti i současnosti.

5. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák je obeznámen s psychologickými předpoklady hry na housle a na violu Žák je obeznámen s manuálními předpoklady pro hru na housle a na violu Žák rozumí vývoji pohybových schopností dítěte Žák ovládá prostředky vyučování a osvojování hry na nástroj Žák se orientuje v problematice výběru a údržby nástroje	**Psychologické předpoklady hry na housle nebo violu –** nástrojová hra jako senzomotorická činnost, (t. j. realizovaná součinností senzorů = sluch, zrak, hmat, kineze + CNS + ruce a další části těla); hudební vnímání a jeho dva typy podle převažující mozkové hemisféry – typ analytický a typ syntezující; časové dimenze vnímání – paměť, vnímání probíhajícího procesu, představa; představa jako hlavní motor nástrojového růstu; paměť jako rezervoár představ; vlohy, jejich zjišťování u dětí i starších osob; základní úkol výuky – rozvoj aktivního a posuzujícího sebeposlechu; charakter činnosti CNS a její dispozice pro jednotlivé fáze učení. **Manuální předpoklady pro hru na housle nebo violu –** Stavy svalstva, definice uvolněnosti; kineziologické zákony, rozhodujícím způsobem určující kvalitu nástrojové techniky; rozměry a další danosti rukou, problematika leváctví. **Vývoj pohybových schopností dítěte –** vysvětlení ontogeneze manuálních schopností dítěte od narození k nástupu do školy a během prvních let školní výuky; zbytky úchopových reflexů, nedostatečná

Žák rozumí problematice držení nástroje a postoje při hře	lokalizace impulzů, nedostatek koordinačních spojů v pohybové oblasti CNS, nevyváženost tíže rukou v prostoru a vlivy těchto faktorů na počátky nástrojové výuky; problematika optimálního věku pro začátek nástrojové výuky.
Žák ovládá problematiku držení nástroje a základů tvorby tónů	**Prostředky vyučování a osvojování hry na nástroj –** odposlech, odpozorování pohybových forem, slovní pokyny, přímé fyzické působení na žáka a vštěpování hráčských pocitů; role těchto prostředků ve výuce. **Výběr, adjustace a údržba nástroje –** formáty nástroje, tónové zkoušky a kritéria, akustické úpravy nástroje, Joachimovo pravidlo správné menzury, výběr a údržba smyčce, vlastnosti žíní, adjustace houslí nebo violy: výška a tvar oblouku kobylky, hmatník a malý pražec, poruchy v akustické funkci nástroje (drnčení apod.), struník a dolaďovače, ostrunění, péče o čistotu, průběžná kontrola nástrojů žáků. **Držení nástroje a postoj při hře –** vývin držení nástroje a jeho souvis s vývojem techniky, koncepty držení nástroje, pomůcky k držení nástroje, jejich správná funkce a uzpůsobení individuálním potřebám hráče; tři komponenty individuálního směrování nístroje při hře (výška, příčný sklon, odklon od pohledové osy); výuka držení nástroje, vkládání nástroje do hrací polohy – praktický nácvik; správný postoj při hře, uvolněnost a celková hybnost hráče. **Držení smyčce a základy tvorby tónu –** přirozená hybnost paže, vytváření křivek a „seskládání“ přímého tahu z jejich

	elementů, funkce částí paže; pocitová a charakteristika účelného držení, zajišťujícího co největší pohybovou svobodu; kineziologické zdůvodnění; vkládání smyčce do ruky začátečníka – praktický nácvik; vedení žáka při tvorbě prvních tónů – praktický nácvik. **Nasměrování levé ruky k hmatníku** – jeho vývoj v souvislosti s progresem herní náročnosti; přinesení levé paže do optimální pozice k nástroji a stavba prvního (durového) prstokladu - praktický nácvik; kultura kladeni prstů na struny, míra tlaku, Jankelevičovo cvičení; akustická a sluchová podstata dobré artikulace prstů na hmatníku; pravidla ponechávání prstů na struně. **Koordinace činnosti obou rukou. Psychotechnické základy hry –** souvislost základního pocitu obou rukou s pociťováním gravitace, vůdčí role pravé ruky v procesu hry, nepřetržitost pohybu smyčce, dýchání při hře. **Zdokonalování tvorby tónu, frázování a techniky smyků –** nasazení tónu; tvorba tónu a ovlivňující faktory; základní prvky frázování, rytmus, zadělení smyčce; typy přechodů přes struny; jemné smyčcové artikulace; détaché, legato, spiccato, saltato, sautillé, ricochet a jejich kombinace, pizzicato m. d. **Rozvíjení hmatníkové zručnosti –** intonace a ladění nástroje; pasáže, melodické ozdoby, vícehlas, pizzicato m. g., chromatické glissando; vibrato, možnosti jeho výuky a oživení, výměny poloh, portamenta prstů levé ruky, zbavení strachu z vertikální pohyblivosti, Fleschovo pravidlo výměn poloh, typy výměn poloh.

	Denní cvičení houslisty – jeho usměrnění, pedagogův vklad, role „čisté technologie“, etudy, výběr přednesového repertoáru, komorní spolupráce, etapy zvládnutí hudebního díla.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle, hra na violu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe hlavního oboru rozvíjí praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Učí uplatňovat poznatky z metodiky nástroje, hudební pedagogiky, psychologie, dějin a literatury nástroje a hlavního oboru ve výuce hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Z klíčových kompetencí jde o rozvoj kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák při práci s žákem (modelem) podle svého odborného zaměření: – provede zjištění předpokladů ke hře na hudební nástroj nebo ke skladbě – předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, práci s dechem, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atd. – předvede, vysvětlí a nacvičí různé způsoby artikulace, úhozy, smyky, polohy, legato, staccato, sautille, vibrato, hru polyfonie, přechody přes struny, spojení levé a pravé ruky, pedalizaci atp. – předvede, vysvětlí a nacvičí etudu – předvede, vysvětlí a nacvičí přednesovou skladbu (jejich části) – předvede a vysvětlí na konkrétní skladbě výrazové a interpretační odlišnosti různých stylových období – vybere a sestaví vhodný repertoár pro koncert či soutěž – vyplní z cvičné hodiny pedagogickou dokumentaci – uvede základní právní předpisy pro oblast školství	postupy při zjišťování předpokladů ve hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření či ke skladbě příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj metody nácviku technických aspektů (od základních po vyspělejší) hry na nástroj žákova odborného zaměření nácvik stupnice, nácvik etudy nácvik přednesové skladby odstraňování špatných návyků příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady)

– zadá žákovi vhodný úkol z hlediska skladby (improvizaci, kompozici drobné věty apod.), opraví chyby	

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na klavír

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na klavír*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	str.	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
				I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor	3	HLO	3	3	3	3	3	3	**18**
PPF	Doprovod a korepetice	14	DOK	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	Hra z listu a improvizace	17	HLI	-	1	1	1	-	-	**3**
PPF	Interpretační seminář [2]	23	ISE	2	2	2	2	2	2	**12**
PPF	Komorní hra	27	KOH	-	-	-	2	2	2	**6**
PPF	Hra na cembalo	32	HCE	-	-	-	-	1	-	**1**
PPF	Dějiny a literatura HLO	42	DLK	-	2	2	2	-	-	**6**
PVT	Český jazyk		CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura		LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk		AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[3]		AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka		ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis		D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika		IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova		TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace		INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv[4]		SBZ	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Úvod do hudební teorie		UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie		HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie		MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy		FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb		AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt		KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích		NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby		DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby		DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudby spec.		DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění		DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Seminář absolventské práce		SAP	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	IT technologie v hudbě		ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management		HM	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Pedagogika a psychologie		PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie		HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy		DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	35	MHO	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Vyučovací praxe HLO	39	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem			**26**	**31**	**33**	**29**	**23**	**21**	**163**
								Uměleckáá praxe	*Uměleckáá praxe*	
								1 týden	*1 týden*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Spojené všechny ročníky*

[3] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

[4] *Spojený II., III. a IV. ročník*

Informace o předmětech PVT, POP a PPP (kromě MET a VHO) jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: **Hra na klavír**

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor – hra na klavír je stěžejním vyučovacím předmětem, rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učí žáky v individuálních hodinách hře na klavír, tj. nástrojovým (technickým) a interpretačním dovednostem potřebným k zvládnutí hry na tento nástroj na profesionální úrovni. Pod vedením učitele a též samostatným cvičením nastudují žáci repertoár, poznají technickou a koncertní literaturu, soudobé trendy ve vývoji klavírní hry, osvojí si pracovní návyky a zásady profesní etiky.

Charakteristika učiva

Základním učivem jsou technická cvičení (hra stupnic a akordů, etudy instruktivního technického typu, případně speciální technická cvičení) a koncertní skladby. Repertoár je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a přednést na pololetní nebo ročníkové zkoušce. Technická cvičení jsou závazná v určeném rozsahu, předepsané etudy a koncertní skladby představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování; může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka na konci každého pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Praktický interpretační seminář*, *Komorní hra, Doprovod a korepetice, Hra z listu a improvizace, Dějiny a literatura klavíru, Hra na cembalo*. Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá na to, že se žák speciální dovednosti vztahující se k uvedeným předmětům naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí např. s partem komorní hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd. Nezbytná je i úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena na získání hráčských dovedností. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede (zahraje) dané úseky skladby, upozorní na technický problém, vede ho („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze atd. Zároveň však ponechává žákovi prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru, zejména v případě koncertního repertoáru. Vede jej tak, aby podíl samostatné tvořivosti žáka se postupně v průběhu studia zvyšoval. Nechybí ale také verbální popis a zdůvodnění konkrétního interpretačního postupu, vysvětlení a předvedení způsobu řešení technického problému apod. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod. Významnou součástí výuky hlavního oboru je umělecká praxe, resp. pravidelná koncertní vystupování žáka. Praktické koncertní zkušenosti včetně např. správného vystupování na pódiu získá žák jednak vystupováním v rámci praktických interpretačních seminářů (ISE) v rozsahu minimálně jednoho povinného vystoupení (včetně KOH) za pololetí a rovněž vystupováním na interních či veřejných koncertech. Na tyto školní koncerty, které probíhají průběžně po dobu celého školního roku, jsou žáci nominováni svými pedagogy podle potřeby (např. jako ověření přípravy na soutěž nebo blížící se zkoušky z oboru nebo jako poslední provedení nastudované skladby před jejím „odložením“ apod.), rovněž však nejméně v rozsahu jednoho vystoupení za pololetí.

Hodnocení žáků

Hodnocení studijních výsledků patří mezi významné nástroje pedagogů vůči žákům, kterými mohou zásadním způsobem ovlivnit celý žákův vývoj. Přísným, leč citlivým způsobem hodnocení může pedagog motivovat i méně nadaného žáka k maximálnímu studijnímu nasazení. Hodnocení probíhá průběžně v každé vyučovací hodině, učitelé ho sdělují ústní formou. Spočívá v prvé řadě ve sdělení

pozitiv žákem samostatně připravené interpretace zadaného učiva (jednoduše řečeno v *pochvale za dobře vykonanou práci*) a dále obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žák v průběhu výuky (interpretace konkrétní skladby) dopustil, a návod na jejich řešení. Mimo období pololetních či ročníkových zkoušek, kdy je žák odbornou komisí klasifikován známkou na vysvědčení především na základě předvedeného výkonu, ale i komplexního hodnocení pedagoga HLO, může učitel sdělovat žákovi hodnocení jeho práce formou průběžné klasifikace. Ta může být ústní nebo i písemná (zapsaná do studijního výkazu tak, aby byli např. i zákonní zástupci nezletilého žáka průběžně informováni o studijních výsledcích jejich dítěte např. na konci čtvrtletí). Každý žák i jeho zákonní zástupci v případě žákovy nezletilosti mohou tedy být včas a bezodkladně upozorněni na případné výrazné zhoršení studijních výsledků a potažmo i průběžného hodnocení během školního roku.

Hlavní hodnocení žáka a jeho klasifikace formou známky zapsané na vysvědčení na konci každého pololetí probíhá po vykonání komisionální zkoušky na základě shody hodnoticí komise. Kritéria pro hodnocení jsou dána školním řádem školy. V případě hlavního oboru se aplikují následovně: u technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, tempo apod.), u koncertních skladeb pak vedle technické stránky i výraz, přesvědčivost pojetí, temperament a citlivost podání, stylovost apod. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti. Pamětní spolehlivost je proto součástí hodnocení. Dále se hodnotí celkový přístup žáka k práci v hlavním oboru a průběžné plnění jeho studijních povinností, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky i úroveň vystupování při zkoušce. Zkušební repertoár pro celý příslušný ročník je možné rozdělit mezi pololetní a ročníkovou zkoušku. Výjimku tvoří pololetní a ročníkové zkoušky v 1. ročníku, kde repertoár je stanoven pevně. Zkušební komise může rozhodnout o krácení repertoáru v průběhu zkoušky, případně o výběru skladeb z připraveného předloženého materiálu.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy (cvičení na hudební nástroj).

1. ročník

V prvním ročníku student navazuje na dosažený předchozí stupeň ovládání nástroje a prohlubuje ho s profesionálním přístupem ve všech parametrech. Získává představu o kvalitním klavírním tónu a správném poměru mezi jednotlivými hlasy, koriguje případné nesprávné technické návyky, především odstraňuje zbytečné svalové napětí hracího aparátu. Naučí se cvičit rovněž pomalu a uvědoměle za aktivního využití svých dosavadních hudebně teoretických znalostí. Procvičí znovu postupně všechny stupnice a akordy v předepsaném rozsahu. Konkrétní technické modely procvičuje

především na kratších etudách technického typu, s principy polyfonní hry se seznamuje zvláště v jednodušších a kratších skladbách Bachových, s interpretací období klasicismu pak v lehčích sonátách Haydnových nebo Mozartových nebo v raných opusech Beethovenových. V drobnějších skladbách se seznámí s dalšími stylovými obdobími.

1. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • ovládá spolehlivě všechny stupnice a akordy v tempu přiměřeném jeho schopnostem • v průběhu školního roku procvičí a zvládne na etudách většinou instruktivně-technického charakteru různé technické problémy • seznámí se s principy poučené interpretace barokní polyfonní hry a klavírní sonáty období klasicismu a na své úrovni je ovládá • výběrem vhodných drobnějších skladeb a jejich nastudováním se žák interpretačně orientuje i v dalších stylových obdobích	• Všechny stejnojmenné durové a mollové stupnice v oktávách kombinovaně spolu s velkým rozkladem kvintakordů s obraty kombinovaně, *případně* i dominantní a zmenšené septakordy s obraty. • • Výběr etud odpovídající technické úrovni posluchače (např. Cramer - Bülow, Czerny op. 740, Liszt op. 1, Chopin ad.). • • • • • J. S. Bach: Dvouhlasé invence a Tříhlasé sinfonie (výběr) nebo jiné polyfonní skladby podobné technické úrovně. • • Klasická sonáta (Haydn, Mozart, Beethoven – zvl. rané období). • • • Výběr několika skladeb různých stylů od raného romantismu po současnost.

<u>Pololetní zkouška</u> (zde je dán poměrně přesný rozsah požadované látky, je to zkouška potvrzující oprávněnost přijetí žáka na školu):

- Dvě stejnojmenné stupnice durové a mollové *od bílých kláves* kombinovaně spolu s velkým rozkladem kvintakordů s obraty kombinovaně
- Jedna etuda
- J. S. Bach: jedna dvouhlasá invence nebo tříhlasá sinfonie nebo jiná *polyfonní* skladba podobné technické úrovně
- Jedna věta z klasické sonáty
- Jedna stylově odlišná skladba

<u>Ročníková zkouška</u> (i zde je nutno požadovaný repertoár dodržet):

- Dvě stejnojmenné stupnice durové a mollové *od černých kláves* kombinovaně spolu s velkým rozkladem akordů s obraty kombinovaně
- Dvě etudy různého technického charakteru
- J. S. Bach: jedna dvouhlasá invence a jedna trojhlasá sinfonie nebo jiné dvě *polyfonní* skladby podobné technické úrovně (např. preludium a fuga, 2 části z barokní suity apod.)
- Dvě věty z klasické sonáty (z toho jedna rychlá)
- Jedna skladba romantická
- Jedna skladba 20. století

2. ročník

Ve druhém ročníku student prohlubuje všechny znalosti ovládání svého nástroje na základě dosažených zkušeností. Procvičí znovu postupně všechny stupnice a akordy v nově předepsaném rozsahu. Začíná studovat obtížnější i rozsáhlejší etudy včetně lehčích koncertních etud. V oblasti polyfonní hry se seznámí s barokní suitou a se specifikami její interpretace, nastuduje klasickou sonátu nebo koncert. Ve skladbách koncertního charakteru se seznámí s dalšími stylovými obdobími.

2. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • ovládá spolehlivě všechny stupnice a akordy ve virtuóznějším tempu • v průběhu školního roku v etudách procvičí a zvládne různé technické problémy • si již osvojil a používá principy poučené interpretace barokní polyfonní hry a klavírní sonáty období klasicismu • upevní svoji orientaci v dalších stylových obdobích výběrem skladeb koncertnějšího charakteru, v nichž již uplatňuje předchozím studiem nabyté interpretační dovednosti	• Stejnojmenné durové a mollové stupnice v oktávách, tercích a sextách kombinovaně spolu s velkým rozkladem kvintakordů s obraty kombinovaně. Velký rozklad dominantního a zmenšeného septakordu s obraty kombinovaně. Chromatická stupnice. • • Výběr etud odpovídající technické úrovni žáka (např. Cramer - Bülow, Czerny op. 740, Chopin ad.). • • • J. S. Bach: výběr z Tříhlasých invencí, Francouzských či Anglických suit nebo Partit. • • Klasická sonáta či koncert. • • Výběr několika skladeb různých stylů od raného romantismu po současnost.

<u>Pololetní a ročníková zkouška</u> (repertoár možno rozdělit):

Jedna stejnojmenná durová a mollová stupnice v oktávách, tercií a sextách kombinovaně spolu s velkým rozkladem kvintakordů s obraty kombinovaně. Velký rozklad dominantního a zmenšeného septakordu s obraty kombinovaně

- Tři etudy různého technického charakteru
- J. S. Bach: minimálně tři části z barokní suity nebo z jiné adekvátní skladby tohoto období

(musí být hrány v celku)

- Klasická sonáta nebo koncert
- Jedna skladba romantická
- Jedna skladba 20. století

3. ročník

Ve třetím ročníku student dále prohlubuje všechny znalosti ovládání svého nástroje. Podle svých potřeb a uvážení pokračuje v hraní stupnic. Studuje etudy s koncertnějším charakterem a vyšší obtížností. V oblasti hudby baroka se seznámí ve výběru několika skladeb např. s typem sonáty D. Scarlattiho, nastuduje další klasické sonáty nebo koncert. Skladby koncertního charakteru z dalších stylových období mají již závažnější a náročnější charakter.

3. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • podle vlastních potřeb a uvážení dále zdokonaluje úroveň provedení technických cvičení • zvládá dané technické a výrazové problémy jednotlivých etud, u etud koncertního typu vystihne i jejich charakter • nastudováním několika sonát Scarlattiho a dalších barokních autorů si osvojí specifika interpretace skladeb tohoto typu • prohlubuje dosažené zkušenosti v již závažnějších sonátách či koncertech období klasicismu, rozumí jejich obsahu • i v dalších stylových obdobích přistupuje k interpretaci již závažnějších skladeb, v nichž rozpozná a přednese jejich obsah	• Dle potřeb stupnice a akordy ve virtuóznějším tempu, *případně* dvojité tercie. • Výběr etud odpovídající technické úrovni žáka, větší podíl koncertních etud (F. Chopin, F. Liszt, B. Smetana, C. Debussy, A. Skrjabin, S. Rachmaninov, S. Prokofjev, B. Bartók, B. Martinů, K. Slavický). • D. Scarlatti: výběr ze sonát • Výběr ze skladeb barokních autorů (např. J. S. Bach, G. F. Händel, F. Couperin ad. Klasická sonáta nebo koncert Výběr několika skladeb různých stylů od raného romantismu až po současnost.

<u>Pololetní a ročníková zkouška</u> (repertoár možno rozdělit)

- Tři etudy
- D. Scarlatti: jedna sonáta
- Klasická sonáta nebo koncert
- Jedna skladba romantická
- Jedna skladba 20. století

4. ročník

Práce studenta ve čtvrtém ročníku vrcholí cca patnáctiminutovou maturitní zkouškou. Vzhledem k závažnosti této zkoušky je nutno dobře zvážit výběr repertoáru celého ročníku i ročníkové zkoušky, která se koná cca 2 až 3 týdny před maturitou a z jejíhož repertoáru je program pro maturitní zkoušku zpravidla vybírán. Ročníková zkouška zde slouží i jako ověření zvládnutí maturitního repertoáru. Těžiště maturitní zkoušky většinou spočívá na závažnější skladbě období klasicismu až 21. století, která by měla být zvládnuta s náležitým předstihem a ověřena v koncertní praxi.

4. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • zvládá různé typy klavírní techniky ve službách většinou koncertního charakteru studovaných etud • ovládá interpretační principy barokního (polyfonního) stylového období přednesením obvykle již závažnější Bachovy skladby typu preludia a fugy z Dobře temperovaného	• Výběr z „technických“ a koncertních etud odpovídajících technické úrovni žáka, např. : F. Chopin, F. Liszt (s výjimkou op. 1), B. Smetana, C. Debussy, A. Skrjabin, S. Rachmaninov, S. Prokofjev, B. Bartók, B. Martinů, K. Slavický ad.

klavíru • dále prohlubuje dosažené zkušenosti v již závažnějších skladbách období klasicismu • v dalších stylových obdobích přistupuje s porozuměním k interpretaci již závažnějších skladeb českých i světových autorů	• J. S. Bach: Výběr z díla, např. Dobře temperovaný klavír • Klasická sonáta nebo koncert či jiná rozsáhlejší a adekvátní forma z tohoto období (například variace). • Výběr přiměřeně náročných skladeb různých stylů od raného romantismu po současnost.

<u>Pololetní a ročníková zkouška</u> (repertoár možno rozdělit)

Výběr z výše uvedených repertoárových okruhů pro 4. ročník, z toho nejméně:

- Tři etudy (nejméně 2 koncertní)
- J. S. Bach: Preludium a fuga z Temperovaného klavíru
- Celá klasická sonáta nebo koncert či jiná rozsáhlejší a adekvátní forma z tohoto období, případně její část
- Jedna závažná skladba romantická nebo 20. století (*možno* i obojí)

<u>Maturitní zkouška</u>

- Výběr z programu ročníkové zkoušky v délce cca 12 - 15 minut

5. ročník

Pátý ročník přináší již větší podíl samostatné práce žáka včetně povinnosti nastudovat v čase jednoho měsíce před ročníkovou zkouškou zcela samostatně bez pomoci pedagoga drobnější koncertní skladbu. Těžiště práce tohoto ročníku spočívá v nastudování závažné polyfonní skladby a v povinnosti nastudovat skladbu autora druhé poloviny 20. století, případně skladby soudobé. Vedle toho pokračuje studium skladeb ostatních stylových období s přihlédnutím k větší cyklické formě.

5. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • zvládá koncertní etudy virtuóznějšího charakteru a s odpovídajícími nároky již vyššího ročníku studia • prokáže porozumění principům interpretace polyfonní hudby provedením závažného díla tohoto typu • nastuduje a přednese dílo již většího rozsahu, a ověří si tím svoje schopnosti pro budoucí přípravu absolventského výkonu	• Koncertní etudy – výběr z podobné literatury jako ve 4. ročníku odpovídající úrovni a zaměření studenta. • Výběr z oblasti hudby polyfonní od baroka po současnost: • J. S. Bach: Výběr z díla (Dobře temperovaný klavír a další závažná díla), A.

• splněním povinnosti nastudovat a provést soudobou skladbu prokáže žák svoje porozumění i pro hudbu současné epochy • nastudováním drobnější skladby bez pomoci pedagoga žák prokáže rovněž svoji vyspělost a schopnost samostatné práce v budoucí koncertní praxi	Rejcha: Fugy pro klavír, P. Hindemith: Ludus Tonalis, D. Šostakovič: 24 preludií a fug op. 87 apod. • Cyklická forma celá (barokní, klasická, romantická, impresionistická) nebo nejméně čtyři závažnější části z velkého klavírního cyklu nebo velká jednovětá skladba koncertního repertoáru. • Soudobá, technicky a výrazově náročná skladba přinášející nové interpretační úkoly, napsaná po roce 1950. • Drobnější koncertní skladba, kterou žák obdrží cca 1 měsíc před závěrečnou zkouškou s povinností samostatného nastudování bez pomoci pedagoga.

<u>Pololetní a ročníková zkouška</u> (repertoár možno rozdělit)

- Dvě koncertní etudy
- Jedna náročná polyfonní skladba
- Jedna cyklická forma celá (barokní, klasická, romantická, impresionistická) nebo nejméně čtyři části z velkého klavírního cyklu nebo velká jednovětá skladba koncertního repertoáru
- Soudobá, technicky a výrazově náročná skladba přinášející nové interpretační úkoly, napsaná po roce 1950

  Poznámka: tuto skladbu je možno hrát z not

Z toho alespoň jedna skladba česká

- Všichni žáci nastudují samostatně bez pomoci pedagoga jednu kratší, technicky méně náročnou stejnou skladbu, kterou dostanou cca 1 měsíc před konáním ročníkové zkoušky

6. ročník

Studium v 6. ročníku je zaměřeno především na přípravu absolventského výkonu. Jeho dramaturgie je sestavena tak, aby v plné šíři odrážela schopnosti a uměleckou osobnost budoucího absolventa.

6. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • zvládnutím a zpravidla veřejným provedením absolventského programu před odbornou komisí prokáže výsledky svého studia a míru možností a schopností zapojit se do koncertní praxe • • • mimořádně disponovaný a vyspělý svým absolventským vystoupením s orchestrem, jež je většinou vyvrcholením celého studia a odměnou studentovi za vynikající výsledky jeho práce, prokáže obvykle již velmi vysokou profesionální úroveň své hry	• Příprava absolventského koncertu (recitálu) v rozsahu 30 – 50 minut. Dramaturgie koncertu je zcela volná, může obsahovat i díla koncertantního charakteru, případně díla komorní ve spolupráci s dalšími interprety. • Ve výjimečných případech – pokud např. student vykazuje po celou dobu studia mimořádné studijní výsledky nebo se úspěšně účastní interpretačních soutěží – může jeho absolventský výkon proběhnout formou samostatného celovečerního recitálu. • Student má rovněž právo požádat o neveřejnou formu svého absolventského výkonu – pouze před příslušnou zkušební komisí. • • Každý student (pokud splňuje dané podmínky) má rovněž právo zúčastnit se po eventuální předchozí výběrové přehrávce na příslušném oborovém oddělení celoškolního konkurzu o absolventský koncert s orchestrem.

Pololetní zkouška

Žák přednese na pololetní zkoušce část svého absolventského programu (nejméně 15 minut). Zkušební komise ohodnotí výkon známkou a rozhodne o veřejné či interní formě absolutoria, případně o jeho rozsahu.

Absolventský výkon

- **půlrecitál je standardní formou veřejného absolventského koncertu**. Žák nastuduje repertoár v rozsahu 30-50 minut. Doporučuje se zařazení skladby českého autora, je vítáno i zařazení komorního díla
- v případech, kdy žák prokazuje vynikající výsledky po celou dobu studia, dostává výjimečně možnost absolvovat veřejně **celým recitálem** (cca 2 x 30-45 minut)
- na vlastní žádost absolventa nebo v případě horšího hodnocení u pololetní zkoušky než známkou *chvalitebně* se absolventský výkon koná **neveřejnou formu** pouze před zkušební komisí
- pokud žák úspěšně vykoná celoškolní konkurz, získává navíc právo **absolventského koncertu s orchestrem**

10. prosince 2011

Zpracoval Milan Langer, vedoucí klavírního oddělení Pražské konzervatoře

26. května 2012

a

7. června 2012

Do předepsané podoby doplnil a přepracoval Milan Langer, vedoucí klavírního oddělení Pražské konzervatoře

30. března 2020 drobným dodatkem doplnil Milan Langer

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na klavír

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Doprovod a korepetice

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Předmět doprovod a korepetice je součástí předmětů speciální odborné přípravy žáků hlavního oboru Hra na klavír. Cílem tohoto předmětu je osvojit si způsob práce korepetitora. Naučit se vnímat kromě sebe ještě další sólistickou individualitu a sladit s ní své hudební cítění. Žák pracuje pod vedením pedagoga – korepetitora, respektuje však i připomínky učitele hlavního oboru žáka, kterého doprovází, i připomínky a přání samotného doprovázeného žáka. Podle svých schopností a s přibývající mírou vlastních zkušeností aktivně spoluvytváří výsledný obraz provedení. Díky samostatné domácí přípravě jako nezbytného předpokladu postupně zvládá zadaný repertoár.

Charakteristika učiva

Učivem jsou doprovodné klavírní party nebo klavírní výtahy skladeb pro sólový nástroj (koncerty, koncertantní variace a další koncertantní či hudebně-vokální formy, *případně* i sonáty či sonatiny). Repertoár je vždy dán volbou pedagoga hlavního oboru doprovázeného žáka. Snahou je, aby se klavírista v průběhu studia seznámil se skladbami z různých stylových období.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

V rámci tohoto předmětu žák rozvíjí kompetence svého možného budoucího uplatnění korepetitora a komorního hráče. Jejich součástí je rozvoj návyků správného chování na pódiu. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Komorní hra, Souborová hra, Hra z listu a improvizace.*

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena k prohloubení hráčských dovedností v oblasti souhry a komorní spolupráce včetně rozvíjení hráčské pohotovosti (hry z listu). Učitel vede žáka při volbě základních interpretačních parametrů (tempo, agogika, dynamika). To se děje jak slovním popisem, tak rovněž názornou demonstrační metodou. Vede jej také k rozvíjení vlastního názoru a postoje k interpretaci studovaného repertoáru. V průběhu dvouletého studia tohoto oboru žák spolupracuje se sólisty z různých instrumentálních i vokálních oborů, aby nabyl co nejuniverzálnější praktické zkušenosti. Významnou součástí výuky je umělecká praxe, tj. koncertní vystoupení žáka.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků probíhá v průběhu každé vyučovací hodiny pravidelně ústní formou. Obsahuje pozitivní zhodnocení interpretace zadaného učiva, které žák správně zvládl a přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se ~~žák~~ v průběhu výuky dopustil. Při hodnocení za 1. a 2. pololetí je zohledňován celkový přístup žáka k předmětu a průběžné plnění jeho studijních povinností. Součástí hodnocení jsou i veřejná nebo interní vystoupení (minimálně 1x za pololetí) a jejich celková úroveň včetně vystupování na pódiu.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky. Mnozí z nich – díky nabytým zkušenostem v tomto předmětu – volí později úspěšně klavírní spolupráci či korepetici jako svoji celoživotní profesi, často i vedle další pedagogické činnosti na všech stupních uměleckých škol.

5. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • se řídí základními principy souhry a hráčské pohotovosti • respektuje a realizuje požadavky svého spoluhráče a jeho pedagoga • dle míry vlastních zkušeností a schopností aktivně spoluvytváří výsledný obraz provedení	• Skladby pro sólový nástroj s doprovodem klavíru převážně z oblasti baroka a klasicismu: jednoduché koncerty, doprovody vokálních partů, případně sonatiny, sonáty, variace • • Žák spolupracuje se sólisty z různých

• ovládá základy pódiového vystupování	instrumentálních i vokálních oborů, výměna sólistů probíhá nejlépe vždy na začátku každého pololetí.

6. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • ovládá základní principy souhry a hráčské pohotovosti • respektuje a realizuje požadavky svého spoluhráče a jeho pedagoga • dle míry vlastních zkušeností a schopností aktivně spoluvytváří výsledný obraz provedení • ovládá základy pódiového vystupování	• Skladby pro sólový nástroj s doprovodem klavíru: • koncerty, doprovody vokálních partů, případně sonáty, variace, virtuózní skladby apod. všech stylových období • • Žák spolupracuje se sólisty z různých instrumentálních i vokálních oborů, výměna sólistů probíhá nejlépe vždy na začátku každého pololetí.

Květen 2012
Zpracovala Miroslava Trnková, vedoucí oddělení instrumentální korepetice Pražské konzervatoře
8. června 2012
Do předepsané podoby doplnil a přepracoval Milan Langer, vedoucí klavírního oddělení Pražské konzervatoře
26. března 2020
doplnila Miroslava Trnková, upravil Milan Langer

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na klavír

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra z listu a improvizace

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	1	1	-	-	3

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra z listu a improvizace je jedním z důležitých vyučovacích předmětů, které jsou rozhodující pro odborné zaměření žáka. Učí žáky v individuálních hodinách, jakým způsobem získat a prohloubit pohotovost při prvním čtení skladeb a osvojit si bezpečnou orientaci v neznámém notovém zápisu. V improvizaci, byť tento obor předpokládá velkou míru specifického nadání, je cílem výuky zvládnutí obecných praktik tohoto umění, zejména dosažení bezpečné orientace na celé klaviatuře, hmatového upevnění kvintakordů a jejich obratů a praktické zvládnutí harmonických souvislostí mezi nimi při hře na nástroj.

Charakteristika učiva

Základním učivem pro výuku hry z listu jsou dostupné notové materiály nejrůznější obtížnosti, které žák zvládá s pomocí pedagoga podle svých schopností. Hlavní důraz se klade na praktickou hru neznámých notových textů a rozvíjení nejdůležitějšího prvku této disciplíny – žákovy pohotovosti. V posledním ročníku výuky hry z listu se již přistupuje ke čtení textů, se kterými se žák může setkat v průběhu výkonu umělecké či pedagogické praxe, a tím se připravuje na její optimální zvládnutí. Výuka improvizace (zvláště v počátečním stádiu) je založena na zvládnutí různých typů harmonických kadencí (s tonálními i mimotonálními funkcemi) ve všech durových a mollových tóninách. Praktickými cvičeními jsou rozvíjeny základy polyfonního myšlení a formálního cítění. Důležitým prvkem rozvoje improvizačních schopností je i schopnost doprovodit jednodušší melodie (např. národní píseň) podle sluchu, případně podle harmonických značek.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen zvládnout v průběhu školního roku a předvést na ročníkové zkoušce. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka na konci příslušného ročníku se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředměto- vých vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor* a *Doprovod a korepetice*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena na získání hráčských dovedností v daných oborech, přičemž učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se praktické metody, tzn. žák se snaží co nejlépe prakticky splnit zadání pedagoga, zároveň však pedagog ponechává žákovi prostor k vlastnímu vyjádření, zejména v případě již pokročilé improvizační dovednosti. Vzhledem k značné rozdílnosti nadání jednotlivých žáků v těchto studijních disciplínách a pro zachování přitažlivosti tohoto předmětu i pro ty žáky, kteří v některém z těchto oborů nevynikají, záleží kvalita výuky rozhodující měrou na osobnosti pedagoga. Ten musí najít takový individuální přístup k jednotlivým žákům, aby pro ně výuka tohoto předmětu (zvláště tam, kde vlohy jsou menší) nepřinášela pocit jejich vlastní nezpůsobilosti. Pro zpestření a zvýšení záživnosti výuky hry z listu může např. sám pedagog participovat spolu se žákem na praktické výuce třeba formou spoluúčasti ve čtyřruční hře, která je často využívána i jako prostředek ke tříbení smyslu pro hudební formu a harmonicko-melodické myšlení rovněž při společné improvizaci žáka s pedagogem. Pozornost je též věnována nácviku různých typů doprovodů k lidovým a umělým písním podle sluchu či podle akordických značek. Procvičují se i transpozice doprovodů do blízkých tónin. Studenti mohou podle schopností tvořit také své vlastní volné improvizace na daná témata. Dále jsou na praktických cvičeních rozvíjeny základy polyfonního myšlení (tvorba basového protihlasu k melodii) a základy formálního cítění (hraní vlastních jednoduchých větných útvarů – hudebních vět, period).

Hodnocení žáků

Hodnocení studijních výsledků patří mezi významné nástroje pedagogů vůči žákům, kterými mohou zásadním způsobem ovlivnit celý žákův vývoj. Přísným, leč citlivým způsobem hodnocení může pedagog motivovat i méně nadaného žáka k maximálnímu studijnímu nasazení. Hodnocení probíhá průběžně v každé vyučovací hodině, učitelé ho sdělují povětšinou ústní formou. Spočívá v prvé řadě ve sdělení pozitiv žákem samostatně připraveného zadaného učiva nebo při dobře zvládnutém úkolu přímo při výuce (jednoduše řečeno v *pochvale za dobře vykonanou práci*) a dále obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žák v průběhu výuky (např. při čtení z listu, realizaci kadence nebo pokročilejší improvizace) dopustil a návod na lepší řešení zadaného úkolu či odstranění chyb. Žák je v prvním pololetí klasifikován vyučujícím pedagogem známkou na vysvědčení na základě daných hodnoticích kritérií, která zohledňují i celkový přístup žáka k předmětu a průběžné plnění

jeho studijních povinností.

Hlavní hodnocení žáka a jeho klasifikace formou známky zapsané na vysvědčení na konci školního roku probíhá po vykonání ročníkové komisionální zkoušky na základě daných hodnoticích kritérií a shody hodnoticí komise.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy na daný předmět.

2. ročník

V druhém ročníku (prvním vyučovacím) student ve hře z listu navazuje na dosaženou předchozí úroveň, učí se číst neznámou hudební literaturu plynule bez zastavování. Zpočátku ve velmi pomalém tempu, později podle schopností je možno tempo zrychlit. V improvizaci je výuka zaměřena v prvé řadě na hraní harmonických kadencí (tonálních bez vybočení) ve všech tóninách dur i moll. Dále se student seznámí s akordickými značkami, tvoří vlastní stylizace snadných doprovodů lidových či umělých písní. Je kladen důraz na osamostatnění basové linky a postupné přesouvání ostatních hlasů do pravé ruky. V doprovodech se žák snaží vyvarovat vzniku paralelních kvint, oktáv, či zdvojených citlivých tónů. Důležitou součástí výuky je domácí příprava vlastní improvizované kreace, kterou pak student na hodině konzultuje s pedagogem.

2. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • hraje bezpečně z listu ve volném tempu neznámou skladbu • ovládá spolehlivě hraní tonálních harmonických kadencí dur i moll ve všech tóninách • vytvoří vlastní doprovod k lidové písni podle sluchu nebo na základě zápisu melodické linky s akordickými značkami • předvede vlastní krátkou připravenou improvizační kreaci	• Výběr snadných sólových a čtyřručních skladeb (převážně barokní a klasicistní literatury) odpovídající technické úrovni 1. cyklu ZUŠ. • Harmonické kadence tonální (bez vybočení) dur i moll ve všech tóninách. • • Výběr lidových a umělých písní. • Vlastní improvizace rozsahu malé hudební formy (cca 1 - 2 minuty).

Ročníková zkouška:

- Hra z listu cca ½ stránky – 1 stránka skladby odpovídající technické úrovni 1. cyklu ZUŠ (zadá zkušební komise).
- Hra dvou durových a dvou mollových harmonických kadencí (první dle vlastního výběru žáka, druhá dle zadání zkušební komise)
- Hra lidové písně s improvizovaným doprovodem podle melodického zápisu s akordickými značkami (zadá zkušební komise).
- Volná připravená improvizace dle vlastního výběru žáka

3. ročník

Ve třetím (druhém vyučovacím) ročníku student naváže na dovednosti získané v minulém školním roce. Při hře z listu prohlubuje pohotovost čtení hudebního textu, hraje plynule i skladby v živějším tempu. Snazší skladby transponuje do blízkých tónin (o velkou či malou sekundu výše a níže). V improvizační části pak dále rozvíjí schopnosti tvořit doprovody lidových a umělých písní podle akordických značek, tyto doprovody též transponuje do různých tónin. V doprovodech se zaměřuje na osamostatnění hlasů a jejich logické vedení. Věnuje se též nácviku složitějších durových a mollových harmonických kadencí s vybočením prostřednictvím mimotonálních dominant. Nadále pokračuje v tříbení smyslu pro hudební formu tvorbou malých větných periodických útvarů.

3. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • hraje plynule z listu ve volném i živějším tempu neznámou skladbu • ovládá spolehlivě ve všech tóninách hraní harmonických kadencí dur i moll s vybočením prostřednictvím mimotonálních dominant • vytvoří vlastní složitější doprovod k lidové písni podle sluchu nebo na základě zápisu melodické linky s akordickými značkami • ovládá transpozici doprovodů do blízkých tónin • předvede vlastní krátkou připravenou improvizační kreaci	• Výběr sólových a čtyřručních skladeb (převážně klasicistní a raně romantické literatury) odpovídající technické úrovni 1. - 2. cyklu ZUŠ. • Harmonické kadence s vybočením (prostřednictvím mimotonálních dominant) dur i moll ve všech tóninách. • • Volný výběr různých lidových a umělých písní. Vlastní improvizace rozsahu malé případně velké hudební formy (cca 2 - 3 minuty).

Ročníková zkouška:

- Hra z listu cca 1 stránka skladby odpovídající technické úrovni 1. - 2. cyklu ZUŠ (zadá zkušební komise).
- Hra dvou durových a dvou mollových harmonických kadencí s tonálním vybočením (obě zadá zkušební komise)

- Hra lidové písně se složitějším improvizovaným doprovodem podle melodického zápisu s akordickými značkami (zadá zkušební komise).
- Transpozice doprovodu o velkou či malou sekundu níže nebo výše
- Volná připravená improvizace dle vlastního výběru žáka

4. ročník

Ve čtvrtém (třetím vyučovacím) ročníku student dále prohlubuje a rozvíjí všechny dovednosti získané v předchozích letech. Ve hře z listu se kromě sólových a čtyřručních skladeb zaměří také na hru doprovodných partů (společně s pedagogem, který s ním hraje na druhý klavír sólový part). Výsledkem by měla být bezpečná orientace při čtení středně obtížných skladeb všech stylových období. Při improvizaci se dále věnuje durovým a mollovým harmonickým kadencím s tonálním vybočením, přičemž obohacuje soprán, případně bas o melodické tóny. V doprovodech lidových a umělých písní podle sluchu či podle akordických značek žák prohlubuje schopnost vícehlasého hudebního myšlení. Tvoří vlastní spontánní nepřipravené volné improvizace na hodinách, procvičuje plynulost hudebního projevu, pohotovost myšlení a schopnost okamžitých reakcí prstů na momentální hudební nápad.

4. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
• Žák • hraje plynule z listu ve volném i živějším tempu neznámou skladbu, ovládá transpozice do blízkých tónin • ovládá spolehlivě ve všech tóninách hraní harmonických kadencí dur i moll s vybočením včetně obohacení sopránu o melodické tóny • vytvoří vlastní složitější doprovod k lidové písni podle sluchu nebo na základě zápisu melodické linky s akordickými značkami • ovládá transpozici doprovodů do blízkých tónin • předvede vlastní krátkou připravenou improvizační kreaci	• Výběr skladeb sólových, čtyřručních a doprovodných partů (všech stylových období)) odpovídající technické úrovni minimálně 1. - 2. cyklu ZUŠ, transpozice do blízkých tónin (o velkou a malou sekundu výše či níže). • • Harmonické kadence s vybočením v dur i moll ve všech tóninách s obohacením sopránu o melodické tóny. • Volný výběr různých lidových a umělých písní, procvičování schopností vícehlasého hudebního myšlení. • Vlastní improvizace rozsahu malé případně velké hudební formy (cca 2 - 3 minuty).

Ročníková zkouška:

- Hra z listu cca 1 stránka skladby odpovídající technické úrovni 1. - 2. cyklu ZUŠ (zadá zkušební komise)
- Transpozice části předchozí skladby o velkou nebo malou sekundu výše či níže
- Hra dvou durových a dvou mollových harmonických kadencí s tonálním vybočením s melodickými tóny v sopránu (dle zadání zkušební komise)
- Hra lidové písně se složitějším improvizovaným doprovodem podle melodického zápisu s akordickými značkami (zadá zkušební komise)
- Transpozice doprovodu o velkou či malou sekundu níže nebo výše
- Volná připravená improvizace dle vlastního výběru žáka

19. ledna 2012

Zpracoval Jiří Pazour

27. května a 7. června 2012

Do předepsané podoby doplnil a přepracoval Milan Langer, vedoucí klavírního oddělení Pražské konzervatoře

26. března 2020 upravil Jiří Pazour a Milan Langer

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: **Hra na klavír**

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	2	2	12

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretační seminář je stěžejním vyučovacím předmětem, rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. V pravém smyslu slova však není obvyklým vyučovacím předmětem, ale spíše víceúčelovou univerzální platformou všech žáků a pedagogů stejného nebo příbuzného hlavního oboru, jejíž hlavní náplní je vytvořit žákům skutečné „ostré“ pódium, na kterém si ověří dosažený stupeň studia konkrétního repertoáru. Je to jedna z možností, jak naplnit jednu z nejdůležitějších součástí výuky hudebních uměleckých oborů – koncertní praxi. Žáci se naučí i verbálnímu projevu na pódiu (při vlastním průvodním slovu) i citlivému hodnocení výkonů svých spolužáků. Osvojí si důležité pracovní návyky, respektive zásady vystupování na pódiu i zásady profesní etiky.
Tento předmět poskytuje prostor pro širokou řadu dalších možností spjatých s oborem – od speciálních tematických seminářů připravovaných pozvanými hosty nebo i jednotlivými pedagogy oddělení (např. spolu se živými či reprodukovanými ukázkami skladeb vážících se k tématu) a masterclassů významných zahraničních či tuzemských pedagogů, na kterých vystupují samotní žáci oddělení, až třeba po společné návštěvy koncertů významných umělců. Je místem, kde se studenti i pedagogové mohou vzájemně informovat o zajímavostech z hudebního života i ze života školy. V rámci ISE mohou být organizovány i veřejné koncerty, různé výběrové přehrávky, interní soutěže či podobné iniciativy.

Charakteristika učiva

Hlavní náplní tohoto předmětu je koncertní praxe – vystoupení žáků na koncertním pódiu, jež supluje pro tento okamžik atmosféru skutečného koncertu. Specifikum takového vystoupení spočívá především v tom, že publikum tvoří studenti stejného oboru spolu s jejich pedagogy, což na jednu stranu znamená pro interpreta velkou zodpovědnost před svými kolegy-odborníky, na druhou stranu však i pocit velkého porozumění pro případné drobné nezdary, protože touto „zkouškou ohněm“ musí projít všichni vzhledem k povinnosti k*ažd*é*ho* žáka minimálně jedenkrát za pololetí na semináři vystoupit (výkon může mít formu sólového výkonu i komorní spolupráce v souboru).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmě- tových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor*, *Komorní hra, Doprovod a korepetice, Dějiny a literatura klavíru*. Zde jde o logické konkrétní praktické přesahy, ISE zásadně rozšiřuje i poznatky žáků o literatuře nástroje atd. Nezbytná je i úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Povinná koncertní praxe, jak ji zavádí ISE, má velmi zásadní a pozitivní vliv na rozvoj interpretačních schopností každého žáka a výsledky jeho uměleckého studia. Projevuje i na kvalitě výkonů na pololetní i ročníkové zkoušce. Žáci si zvykají na daný prostor i na téže pedagogy, kteří jsou pak přítomni i zkouškám. Ve většině případů se postupně odbourává počáteční ostych a nejistota a žáci se touto cestou zocelují v psychické odolnosti na koncertním pódiu a potažmo se učí interpretační výkony poslouchat a hodnotit, poznávají se navzájem napříč všem ročníkům svého oboru, seznamují se s repertoárem daného oboru. Zvykají si i na přirozený a správný pohyb na pódiu, pokud tato možnost je, a v krátkém předem připraveném průvodním slovu se naučí i verbálnímu projevu, který je v praxi publikem velmi ceněn. Podobně ucelenou praktickou příležitost jim žádný jiný předmět nemůže poskytnout. Významnou roli zde hraje i přirozená zdravá soutěživost mezi studenty, která vede k větší motivaci a vyššímu pracovnímu nasazení. Vyspělejší žáci mohou ISE využít např. jako jednu z možností obehrát si repertoár při přípravě na soutěže.
Seminář tohoto typu vede zkušený pedagog, který citlivě komentuje předvedené výkony žáků s přihlédnutím k pozitivům jednotlivých vystoupení a nenásilnou formou zapojí do hodnocení výkonů samotné interprety i jejich spolužáky, kteří se tak učí nejen správnému vyjadřování, ale i určité diplomacii při hodnocení výkonů svých kolegů a vystupování před plénem vůbec, jinými slovy – správné profesní etice.
Podmínkou dobře fungujících seminářů je systém, jakým se studenti hlásí ke svým vystoupením: na dobře dostupném místě (nástěnka oddělení) je zveřejněn s dostatečným předstihem vždy několika týdnů rozpis jednotlivých seminářů, kam se žáci po konzultaci s pedagogem HLO a jeho

potvrzení podpisem volně zapíší s konkrétním repertoárem a udáním přibližné délky svých vystoupení, která by v celku neměla – pokud možno – přestoupit stanovený či dohodnutý limit (např. 70 minut), aby zbyl dostatek času na případné hodnocení výkonů a další informace či aktuality. V tomto bodě je nutno počítat s určitou volností pravidelného konání praktických interpretačních seminářů. Jsou období (zpravidla na začátku školního roku a na začátku druhého pololetí), kdy studenti nemívají repertoár hotový a nenaplní se dohodou stanovený minimální čas praktické hrací části semináře (např. 15 minut). V těchto případech se seminář nekoná, o čemž jsou žáci zpraveni oznámením na nástěnce oddělení, nebo se tato období mohou využít pro jinou formu semináře.

Hodnocení žáků

Hodnocení studijních výsledků patří mezi významné nástroje pedagogů vůči žákům, kterými mohou zásadním způsobem ovlivnit celý žákův vývoj. Přísným, leč citlivým způsobem hodnocení, správně voleným slovem, pochvalou, může pedagog vedoucí ISE motivovat i méně nadaného žáka k maximálnímu studijnímu nasazení. Pokud je po ukončení praktické části semináře, ve které žáci vystupují na pódiu, dostatek času (někdy – zvláště v období před zkouškami – bývají semináře zcela zaplněny), probíhá verbální hodnocení průběžně v každém semináři včetně zapojení samotných aktérů i jejich spolužáků. Vystupující žák může dostat od diskutujících pedagogů i spolužáků dobře míněné obecné rady, které mohou být případně i vodítkem, na co upřít pozornost v další práci nad repertoárem.
V Praktickém interpretačním semináři není žák klasifikován za předvedené povinné výkony (ty jsou však podmínkou klasifikace!), ale za pravidelnou účast v předmětu, aktivitu při samostatných projevech, případný podíl na reprezentaci svého oddělení při společných i individuálních akcích a další aktivity. Známku uděluje pedagog, který má na starosti vedení semináře, může ji konzultovat s dalšími pedagogy, kteří se pravidelně seminářů zúčastňují.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy (cvičení na hudební nástroj) a byli připraveni předvést výsledek své práce na koncertním pódiu.

1. – 6. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • si pravidelným vystupováním ve specifickém prostředí zvykne na koncertní pódium, v ostrých podmínkách koncertní praxe si ověří dosažený stupeň zvládnutí studované skladby i svoji psychickou odolnost a dispozici k veřejnému vystupování • je přítomností pedagogů a spolužáků na PIS silně motivačně veden k pečlivé přípravě a pravidelností (povinností) svých vystoupení na semináři významným způsobem zkvalitňuje svoje koncertní i zkouškové interpretační výkony • v úvodním slovu používá i verbální projev na pódiu • citlivě hodnotí výkony svých spolužáků • se v dalších formách naplnění ISE jako univerzální odborné platformy aktivně účastní tematických seminářů, masterclassů či interních soutěží apod., a prakticky si vyzkouší sám to, s čím se běžně setká v další studentské či umělecké praxi	• Povinnost minimálně jednoho pódiového vystoupení za pololetí – sólového nebo komorního v rámci povinné koncertní (interpretační) praxe. Ta tvoří hlavní náplň tohoto předmětu. Repertoár je stanoven volně podle potřeby a dohody žáka s pedagogem HLO nebo KOH. • • • PIS je univerzální odbornou platformou pro další aktivity oddělení, do kterých jsou zapojováni žáci i pedagogové jako jsou tematické semináře, masterclassy významných pedagogů, interní soutěže, výměnné koncerty apod.

12. února 2012

Zpracoval Milan Langer, vedoucí klavírního oddělení Pražské konzervatoře

27. května

a

7. června 2012

Do předepsané podoby doplnil a přepracoval Milan Langer, vedoucí klavírního oddělení Pražské konzervatoře

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: **Hra na klavír**

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Komorní hra

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	2	2	6

Platnost: od 3. 9. 2012 pro hlavní obor Hra na klavír

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Komorní hra je stěžejním vyučovacím předmětem, rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Patří mezi nejdůležitější předměty speciálně odborné přípravy všech instrumentalistů a její co nejlepší praktické zvládnutí může zásadním způsobem pomoci uplatnění absolventů konzervatoře v koncertní praxi, kde tento hudební obor má stále rostoucí uplatnění. Učí žáky ansámblové hře, tj. nástrojovým (technickým) a interpretačním dovednostem potřebným k zvládnutí skupinové hry na profesionální úrovni. Pod vedením učitele a též samostatným cvičením nastudují žáci repertoár, poznají literaturu, osvojí si pracovní návyky a zásady profesní etiky tohoto oboru.

Charakteristika učiva

Základním učivem jsou komorní koncertní skladby. Repertoár je pochopitelně volen s ohledem na složení souboru, ale snahou je, aby žáci v průběhu několika let studia komorní hry obsáhli pokud možno všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojili si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které jsou žáci povinni nastudovat v průběhu školního roku (zpravidla nejméně 2 kompletní skladby různých slohových období) a přednést na pololetní nebo ročníkové zkoušce před komisí. Obsah této zkoušky je osnovami rovněž stanoven.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmě- tových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu komorní hra k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor, Souborová hra, Orchestrální hra, Interpretační seminář, Doprovod a korepetice*. Zde jde o konkrétní přesahy – např. učitel hlavního oboru dle potřeby žákovi poradí s partem komorní hry, soubor vystoupí v rámci koncertní praxe na Interpretačním semináři atd. Nezbytná je i úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka tohoto oboru přináší celou řadu specifik. Pokud v hlavním oboru je někdy obtížné dodržet učební plány vzhledem k různé úrovni a vybavení jednotlivých žáků, pak v předmětu komorní hra, kde se (jak ze zkušenosti vyučovací praxe mnoha posledních let vyplývá) sejdou nejen žáci různých ročníků, ale často i rozdílné technické nebo muzikální úrovně, toto platí dvojnásob. Praxe sestavování jednotlivých souborů vychází maximálně vstříc přáním studentů, kteří se většinou vzájemně znají a chtějí spolu hrát, ale v mnoha případech jsou soubory sestavovány i na základě jiných kritérií. To vše nezřídka vede k nesourodosti souborů z hlediska věkového, respektive z hlediska výše ročníku, který jednotliví studenti navštěvují, a potažmo i z hlediska hráčské a umělecké vyspělosti, zralosti atd. Ve vyučovací praxi je prakticky nemožné, a nemusí to ani být vždy cílem, aby jednotlivé typy ansámblů či účelových komorních seskupení spolu prošly beze změny všechny tři roky výuky KOH (např. u hráčů na smyčcové nástroje).
Z tohoto praxí podpořeného pohledu jasně vyplývá, že stanovit konkrétní repertoár pro jednotlivé ročníky výuky KOH – ba dokonce se záměrem postupného růstu souboru od tzv. jednodušších skladeb ke složitějším – by bylo pouhou teorií, která by většinou neměla šanci se v praxi uplatnit. Výjimky samozřejmě existují. Podaří-li se sestavit soubor ustáleného („klasického“) obsazení s dlouhodobou perspektivou trvání, kde by byli všichni žáci z nižších ročníků a přibližně stejné úrovně a za vedení jednoho zkušeného pedagoga mohli již od začátku po dobu tří nebo čtyř let projít základními repertoárovými pilíři toho kterého seskupení, je možno takový repertoárový plán individuálně sestavit.
Zatímco v hlavním instrumentálním oboru je kladen největší důraz na nástrojovou vybavenost a rozvíjení samostatnosti a osobitosti hudebního myšlení, v komorní hře je to smysl pro skupinové hraní (souhru) a zvukový kompromis, rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy v ansámblu, tedy *především* sluchově se orientovat, ale rovněž i dobře znát partituru komorního díla a účastnit se kolektivně na detailní koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesu.

Výuka je zaměřena na získání hráčských dovedností. Učitel vychází jak z možností souboru jako celku, tak z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákům předvede (zahraje) dané úseky skladby, upozorní na technický problém, vede je („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze atd. Zároveň však ponechává žákům prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru, zejména u těch umělecky vyspělejších. Nechybí ale také verbální popis a zdůvodnění konkrétního interpretačního postupu, vysvětlení a předvedení způsobu řešení případného technického problému apod. Studovaný repertoár žákům učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod. Významnou

součástí výuky komorní hry je umělecká praxe, resp. pravidelná koncertní vystupování komorního souboru v minimálním rozsahu jednoho vystoupení za pololetí.

Hodnocení žáků

Hodnocení studijních výsledků patří mezi významné nástroje pedagogů vůči žákům, kterými mohou zásadním způsobem ovlivnit celý žákův vývoj. Přísným, leč citlivým způsobem hodnocení může pedagog motivovat i méně nadané žáky k maximálnímu studijnímu nasazení. Hodnocení probíhá průběžně v každé vyučovací hodině, učitelé ho sdělují ústní formou. Spočívá v prvé řadě ve sdělení pozitiv žáky samostatně připravené interpretace zadaného učiva (jednoduše řečeno v *pochvale za dobře vykonanou práci*) a dále obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žáci v průběhu výuky (interpretace konkrétní skladby) dopustili, a návod na jejich řešení.

Hlavní hodnocení jednotlivých žáků-členů komorního souboru a jejich klasifikace formou známky zapsané na vysvědčení na konci každého pololetí probíhá po vykonání komisionální zkoušky na základě shody hodnoticí komise. Kritéria pro hodnocení jsou dána školním řádem školy a aplikují se následovně: vedle technické stránky jednotlivců a souhry celého souboru se hodnotí i výraz, přesvědčivost pojetí, temperament a citlivost podání, stylovost apod. Dále se hodnotí celkový přístup jednotlivých žáků k práci v předmětu a průběžné plnění jejich studijních povinností, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky i úroveň vystupování při zkoušce. Zohlední se i výkony ansámblu a jeho jednotlivých členů na interních nebo veřejných koncertních vystoupeních. Zkušební komise může rozhodnout o krácení repertoáru v průběhu zkoušky, případně o výběru skladeb z připraveného předloženého materiálu.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné individuální i společné přípravy.

4. – 6. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • si osvojí způsob práce v komorních souborech především při *samostatné a průběžné* individuální i společné domácí přípravě mimo rámec vyučovacích hodin s pedagogem • • pod vedením pedagoga rozvine svůj smysl pro skupinové hraní a souhru, pro zvukový kompromis a rovněž své schopnosti poslouchat i ostatní hlasy v ansámblu, umí se tedy *především* sluchově orientovat • • • pracuje s partiturou komorního díla coby základem pro pochopení jeho struktury a interpretačně-stavebních prvků • • všechny tyto nabyté znalosti a dovednosti uplatňuje při společném tvůrčím procesu •	• Volba repertoáru vychází ze složení souborů a ze schopností a vyspělosti jednotlivých hráčů i souboru jako celku. Vzhledem k obrovskému množství možných nástrojových kombinací s klavírem a z nich vycházejících repertoárových možností se tyto osnovy omezí pouze na obecné repertoárové okruhy tohoto předmětu na příkladu nástrojové kombinace klavír – smyčcové nástroje. • **Volí se vždy nejméně dvě náročné (závažné) skladby, případně jejich části, nejméně dvou různých stylových období těchto typů:** • dua klavír – smyčcový nástroj (housle) • ***sonáty,*** *např. L. van Beethoven: Sonáta pro klavír a housle F dur op. 24 „Jarní“* • ***koncertní*** *(komorní)* ***dua,*** *např. B. Smetana: Z domoviny* • klavírní trio klasického obsazení (klavír, housle, violoncello) *např. L. van Beethoven: Klavírní trio c moll op. 1, č. 3;* • *J. Suk: Trio c moll op. 2* • klavírní kvarteta klasického obsazení (klavír, housle, viola, violoncello) • např. *L. van Beethoven: Klavírní kvartet Es dur op. 16;* • *B. Martinů: Klavírní kvartet* • klavírní kvinteta klasického obsazení (klavír + smyčcové kvarteto • J. L. Dusík: Klavírní kvintet f moll op. 41; • J. Brahms: Klavírní kvintet f moll op. 34 • klavírní kvinteta jiného obsazení (klavír, housle, viola, violoncello, kontrabas) • F. Schubert: Klavírní kvintet A dur „Pstruh“ op. 114

Pololetní zkouška

Žáci přednesou *závažnou* skladbu nebo její části, případně výjimečně více skladeb do stanoveného časového rozsahu cca 15 minut.

Ročníková zkouška

Žáci přednesou *závažnou* skladbu nebo její části, případně výjimečně více skladeb do stanoveného časového rozsahu cca 15 minut. Skladba /-y/ musí být jiného stylového období, než ta /ty/, které žáci přednesli na pololetní zkoušce.

12. února 2012

Zpracoval Milan Langer, vedoucí klavírního oddělení Pražské konzervatoře za konzultace s Danou Vlachovou, metodickou vedoucí nástrojové skupiny houslí

27. května 2012

a

7. června 2012

Do předepsané podoby doplnil a přepracoval Milan Langer, vedoucí klavírního oddělení Pražské konzervatoře

26. března 2020 aktualizoval Milan Langer

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na klavír

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra na cembalo

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Žák se seznamuje profesionálně s nástrojem, získává představu o jeho funkčnosti, o základním úhozu, o estetice zvuku, získává širší povědomí k vývoji klávesové literatury, prochází základními i rozšířenými poznatky o praxi číslovaného (též již vypracovaného) generálního basu, a to hlavně participováním v komorních souborech staré hudby.

Charakteristika učiva

Učivem jsou zprvu drobné skladby, fráze, některá **technická cvičení** (například úhozová, prstokladová, artikulační a frázovací) a **přednesové skladby**. Následně volný repertoár je vždy volen tak, aby se žák v průběhu studia seznámil s různými národními a žánrovými odstíny klávesové nebo komorní hudby 16. – 18. století, pokud má student zájem, tak i hudby 20. a 21. století.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*, neboť praxe přináší často nutnost orientovat se v rozšířené znalosti k hlavnímu oboru klavírní nebo varhanní hry. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti za svůj názor a řešení.* To úzce navazuje na průřezové téma člověk a svět práce, v němž jsou podporovány obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor varhany, Hlavní obor klavír, případně jiný obor (zejména zobcová flétna), Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra, Dějiny a literatura hlavního oboru (varhany, klavír, zobcová flétna) apod*. Zde jde o konkrétní přesahy, učitel dle potřeby žákovi poradí s realizací komorní, souborové či orchestrální hry (v oblasti generálbasu, ale i artikulace, volbě tempa apod. ostatním neklávesovým složkám partitury), rozšiřuje jeho poznatky o literatuře klávesového nástroje atd. Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pedagog navazuje na dosažený stupeň nástrojové dovednosti, který je v 5. ročníku obora Hra na klavír již na poměrně na vysoké úrovni. Odlišný charakter úhozu, zvuku a malá praktická zkušenost žáků s literaturou pro cembalo 16. – 18. století včetně specifických nároků (např. ornamentika) však nedovolují plně využít tohoto stupně klávesové zběhlosti. Řeší se specifické nároky cembala na literatuře, která studenta nezatěžuje přílišnými požadavky technickými, ale je vyžadována pokud možno čistota stylového a nástroji adekvátního provedení.

Výuka je zaměřena k získání hráčských dovedností. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede, (zahraje) dané úsek skladby, technický problém, vede ho („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze, artikulaci, specifickému prstokladu, ke specifickým rytmickým nuancím atd. Nechybí ale také slovní popis (vysvětlení) interpretace, způsobu řešení technického problému, zdůvodňování daných historických postupů. Zároveň žáka vede k tomu, aby sám připravoval a charakterizoval svoji interpretaci, zejména v případě přednesového repertoáru. Vede jej tak, aby podíl samostatné tvořivosti žáka se v průběhu studia zvyšoval. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí, zařadí do souvislostí dobových, vysvětlí formu skladby apod. Žák je také veden ke správnému vystupování na pódiu. Součástí výuky hry na cembalo je koncertní vystoupení žáka jak sólové tak zapojením do komorní historicky poučené komorní (souborové) hry.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků probíhá v průběhu každé vyučovací hodiny, učitel je sděluje ústní formou. Toto hodnocení obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žák v průběhu výuky dopustil a pozitivní hodnocení interpretace zadaného učiva, které správně zvládl. Celkové hodnocení žáka na konci každého pololetí má formu udělení známky pedagogem. Pokud se žák zapojil do komorní hry, jíž přináleží komisionální zkouška, provede ji neodkladně a výsledek bude zahrnut do celkové známky. Kritéria pro hodnocení komise jsou dána školním řádem školy.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí v daném doplňkovém oboru, aby si vytvořili vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy (cvičení na hudební nástroj).

Výsledek vzdělávání: Žák zvládá základy cembalové techniky a úhozu, má vhled do artikulace, frázování, metrorytmické struktury, prstokladového řešení a registrace pro hudbu 16. – 18. století, rozlišuje v základních obrysech stylovou, národní a žánrovou různost v průběhu dané epochy, rovněž pak v průběhu 20. a 21. století.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • principiálně správně používá cembalovou techniku a úhoz • prokazuje praktické znalosti artikulace,	• Cvičení a různé drobné skladby pro pochopení nástrojové hry a základních druhů a žánrů: • ROSENHART, Kees : The Amsterdam

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
frázování, metrorytmické struktury, prstokladového řešení a registrace hudby 16. – 18. století • rozlišuje v základních obrysech stylovou, národní a žánrovou různost v průběhu dané epochy, případně v průběhu 20. a 21. století • je obeznámen se základy interpretace • francouzské (značky) i italské (volné) • ornamentiky • má vytvořeny předpoklady pro zapojení • se do realizace generálbasu v komorní • hře • je schopen posoudit kvalitu cembalové hry a chápe její specifika, ale i spojitosti s ostatními dobovými klávesovými nástroji • má zkušenost i s hudbou 20. století v interpretaci na moderní cembalo	harpsichord tutor I, II • BOXAL, Maria: Harpsichord Metod • WEBER, Hans Peter: Materialen zum Unterricht, I a II • AHLGRIMM, Isolde: Manuale der Orgel – und Cembalotechnik • Základní literatura: • Anglická virginalová literatura (výběr - Bull, Byrd, Farnaby aj.)/ Prelude non mesuré (d´Anglebert, L. Couperin, Le Roux, Rameau – výběr) / Toccata (Frescobaldi, Froberger, A. Scarlatti, Buxtehude, J. S. Bach aj.) / J. S. Bach: Invence a Sinfonie, Preludia a fugy z TK, Francouzské suity / J. A. Benda, Sonatiny a Sonáty / C. Ph. E. Bach: Sonáty, Ronda, Variace / G. F. Händel: Suity či jiné skladby / F. Couperin: L´Art de toucher le clavecin, Ordre (výběr) / D. Scarlatti: Sonáty (výběr)/Jan Rychlík: Hommaggi gravicembalistici /Skladby pro dvě cembala nebo čtyřručně (Farnaby, J. S. Bach, C. Ph. E. Bach, W. F. Bach, Haydn, Le Roux, Mozart, Soler aj.)

Pololetní a ročníková zkouška:

Žák nevykonává pololetní zkoušku. Pokud je schopen plnit studium, dostává příležitost zahrát si na veřejném koncertě, ať sólo či v rámci komorní hudby, obvykle s programem staré hudby.

Žák nevykonává ani závěrečnou zkoušku, obvykle ale vystupuje na veřejném koncertě, a to minimálně jednou za druhé pololetí dle příležitostí. Pokud žák participuje v komorní hře, která závěrečnou zkoušku skládá, podílí se řádně na této zkoušce.

Poznámka: Pokud student začíná dříve než v 5. ročníku konzervatorního studia, začíná s výše uvedeným programem pro pátý ročník a další rok či roky prohlubuje a zdokonaluje výše uvedené požadavky, zvládá obtížnější literaturu a je veden k větší samostatnosti v realizaci skladeb.

Květen 2012
Vypracovala Ivana Bažantová, pedagožka Pražské konzervatoře

9. června 2012
Do předepsané podoby doplnil a přepracoval Milan Langer, vedoucí klavírního oddělení Pražské konzervatoře

Březen 2020 Původní text revidovala Ivana Bažantová a do výsledné podoby upravil Milan Langer

Kód a název oboru vzdělávání:

82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na klavír

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Metodika hlavního oboru - klavír

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Seznámit studenty s problematikou výuky hry na klavír na všech stupních vyspělosti žáka. Zvláštní pozornost se věnuje výuce na stupni ZUŠ. Výuka probíhá formou přednášek, studia a výkladu materiálů a také doplňkově formou praktické výuky žáků-modelů studenty za dohledu vedoucího pedagoga.

Charakteristika učiva

Učivem jsou vybrané klavírní školy, odborná literatura z oboru výuky klavíru, studium spisů o klavírní metodice a dále instruktivní a přednesová literatura vhodná pro jednotlivé stupně vyspělosti žáků.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Žák získává formou náslechu praktické znalosti a dovednosti v oboru výuky hry na klavír. Předmět je teoreticko-praktickou součástí předmětu Vyučovací praxe hlavního oboru Hra na klavír. Obecné poznatky v oblasti řešení technické a hudebně výrazové problematiky přitom mají přesah i do vlastní

interpretační činnosti v *hlavním oboru* Hra na *klavír*. Žák zároveň prohlubuje vlastní schopnost analýzy interpretačních aspektů hudební logiky, jako je řešení stavby fráze, výstavba gradací a vrcholů, správné frázování a interpunkce. Vzhledem k nižší obtížnosti většiny repertoáru žáků ZUŠ má student možnost ověření těchto základních poznatků na zvláště názorných a jednoduchých příkladech.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena na všechny aspekty povolání učitele klavíru. Obsahuje teoretickou část, v níž jsou žáci seznámeni s historií výuky klavíru, s jednotlivými metodickými a pedagogickými koncepcemi podle typu jednotlivých škol a s nejdůležitějšími rysy výuky v jednotlivých zemích se silnou tradicí klavírní pedagogiky. Dále se probírají pravidla správné výuky klavírní techniky, z pedagogického hlediska jsou řešeny i hudebně interpretační otázky. Důraz se klade na propojení hudební představivosti žáka s konkrétním řešením klavírně technických problémů stojících na cestě k plnému rozvoji talentových předpokladů žáků.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni podle úrovně dosažených znalostí, míry aktivity v diskusích a podle úrovně jejich praktických výkonů při práci s dětmi v modelových hodinách. Součástí hodnocení jsou referáty na zadaná témata a písemné testy.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní pedagogický úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost širšího teoretického zázemí, tj. znalosti z metodiky nástroje a vztah k profesi hudebního pedagoga.

Výuka má za cíl probudit u žáků zájem o obor klavírní pedagogiky, mimo jiné v souvislosti se skutečností, že pro řadu z nich bude výuka hry na klavír v budoucnosti hlavní profesí. Zároveň předmět pěstuje u studentů schopnost empatie a aktivní komunikace s žákem.

5. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • zná historii vyučovatelství svého oboru • si osvojí vyučovací postupy poučeného, citli-vého a vnímavého pedagoga hudby • zná pedagogickou literaturu i vhodné materiály pro výuku • ovládá konkrétní postupy ve výuce začátečníka na ZUŠ, i v jejích vyšších ročnících	• Dějiny klavírních škol v souvislosti s vývojem klávesových nástrojů; literatura: V. J. Sýkora: Dějiny klavírního umění, D. Baloghová: Metodika • Základy psychologie ve vztahu učitel – žák – rodina a učí se citlivému, vnímavému a motivačnímu přístupu k dětem; • literatura: A. Vlasáková: Klavírní pedagogika, M. Jiříkovská: Metodika - skripta pro konzervatoř • I. Poledňák: Psychologie pro konzervatoře • Žák je s pomocí následujících materiálů připravován vyučovat základům klavírní hry. Na bázi moderní klavírní metodiky se dovídá, jak

	vést děti při hodinách klavíru od přípravky po druhý cyklus ZUŠ. • Instruktivní materiály: Z. M. Borová: Od peřinky ke školičce, Janžurová – Borová: Klavírní školička, Nová klavírní škola, L. Šimková: Klavírní prvouka • Počátky výuky polyfonní hry a práce na klavírní technice, příprava žáka na soutěž, praktické semináře s modely – žáky ZUŠ. Návštěva klavírní soutěže či koncertu. Seminární práce – rozbor dětských výkonů, dětské klavírní literatury, srovnání pedagogických metod

6. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • zná historii vyučovatelství svého oboru • si osvojí vyučovací postupy poučeného, citlivého a vnímavého pedagoga ZUŠ • aplikuje své poznatky z oboru klavírní pedagogiky • vede klavírního začáteč- níka i vyspělejšího žáka ZUŠ od základů klavírních dovedností až po stylově poučenou a emocionálně sdělnou interpretaci • motivuje žáka ke správ- nému a smysluplnému samostatnému cvičení • formuje prostřednictvím výuky hudby žákovu osobnost	• Seznámení s povinnostmi pedagoga ZUŠ, dokumentací, praxí a bezpečnostními riziky při práci na ZUŠ. Otázky psychologie dítěte, osobnost pedagoga, spolupráce s rodinou, motivace, vzdělávání pedagogů. • Práce s klavírními kroužky, rozvoj hudebnosti v raném stadiu výuky práce na klavírní technice, výuka polyfonie a vhodné materiály, pedalizace, otázky stylovosti interpretace. • Posloupnost výuky klavírním úhozům, otázky ekonomičnosti pohybů při hře a hygieny pianistovy práce. Výuka k obsažné a emocionálně sdělné interpretaci v souvislosti s působením na všestranný kulturní rozvoj žákovy osobnosti. Výuka klavíru jako prostředek k všestrannému rozvoji žákovy osobnosti a působení na úroveň kulturnosti přes žáka na rodiny. Výuka hry z listu, základů improvizace, 4ruční a komorní hry. • • Praktické semináře s žáky ZUŠ. • • Literatura kromě uvedené literatury pro 5. ročník: • D. Šimonková: Desatero nezbytností klavíristy • T. Judovina – Galperina: Dítě u klavíru bez slz a další

Květen 2012

Zpracovala MgA. Jana Macharáčková, pedagog Pražské konzervatoře

8. června 2012
Do předepsané podoby doplnil a přepracoval Milan Langer, vedoucí klavírního oddělení Pražské konzervatoře

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: **Hra na klavír**

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe hlavního oboru - klavír

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Žák se v praxi seznamuje s prostředím ZUŠ, s metodami práce pedagoga a materiály používanými ve výuce i s pedagogickou dokumentací tohoto typu školy. Navštěvuje zde hodiny vybraného pedagoga, který vyučuje různě vyspělé a nadané žáky, a formou tzv. náslechů, pozorování průběhů hodin, získává praktické zkušenosti, jak se žáky pracovat. Aplikuje znalosti získané ve studiu hlavního oboru i dalších odborných předmětů, zejména Metodiky hlavního oboru. V rámci této praxe v ZUŠ navštěvuje i školní koncerty či klavírní soutěže. Je připravován pro poslání hudebního pedagoga.

Charakteristika učiva

Učivo je shodné s obsahem praktických vyučovacích hodin na ZUŠ, které student navštěvuje. Jsou to příslušné klavírní školy, stupnice a akordy, sbírky etud, odpovídající instruktivní literatura. Dále pak administrativní nezbytnosti – pedagogická dokumentace a ostatní náležitosti chodu ZUŠ, se kterými je žák konzervatoře rovněž obeznámen.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Žák získává formou náslechů praktické znalosti a dovednosti v oboru výuky hry na klavír. Předmět je praktickým protějškem *Metodiky hlavního oboru Hra na klavír*. Obecné poznatky v oblasti řešení technické a hudebně výrazové problematiky přitom mají přesah i do vlastní interpretační činnosti v *hlavním oboru klavír*. Student zároveň prohlubuje vlastní schopnost analýzy interpretačních aspektů hudební logiky, jako je řešení stavby fráze, výstavba gradací a vrcholů, správné frázování a interpunkce. Vzhledem k nižší obtížnosti většiny repertoáru žáků ZUŠ má student možnost ověření těchto základních poznatků na zvláště názorných a jednoduchých příkladech.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Volba navštěvovaných hodin klavíru na ZUŠ by v optimálním případě měla souviset s látkou probíranou v předmětu Metodika hlavního oboru Hra na klavír. Zároveň by volba náslechů měla být zaměřena tak, aby pokryla práci s různě vyspělými žáky ZUŠ, zvláštní pozornost by se měla zaměřit na výuku začátečníků.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni komplexně podle účasti na náslechových hodinách a podle jejich schopností praktické aplikace poznatků při modelových výukových hodinách v předmětu Metodika hlavního oboru Hra na klavír.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní pedagogický úsudek, získali vztah k profesi hudebního pedagoga i s jeho správnými pracovními návyky a chápali význam a nezbytnost širšího teoretického zázemí, tj. znalostí z metodiky nástroje.

Výuka má za cíl probudit ve studentech zájem o obor klavírní pedagogiky, mimo jiné v souvislosti se skutečností, že pro řadu z nich bude výuka klavíru v budoucnosti hlavní profesí. Zároveň předmět pěstuje u studentů schopnost empatie a aktivní komunikace s žákem.

6. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • pracuje s klavírní přípravkou individuálně i ve formě kroužku • ovládá správné pedago- gické i metodické principy v práci se svým „modelem“ (žákem) na různých stupních vyspělosti • dokáže žáka správně motivovat • předvede názorně skladbu nebo její části z hlediska dynamiky a naplnění stavby frází a probere je a nacvičí s žákem • vysvětlí žákům a prak- ticky s nimi provede nácvik jednotlivých základních klavírních úhozů (portamento, staccato, legato) a správné pedalizace • dovede srozumitelně vysvětlit výrazové	• Práce s klavírním kroužkem, rozvoj hudebnosti dětí a postupné zvládání klavírních úhozů hravou formou, podkládání cvičení texty. • • • Práce s jednotlivými ročníky ZUŠ, ukázky práce na klavírní technice, seznámení s vhodnými materiály a způsoby nácviku. • • • Práce na klavírní polyfonii a vhodné materiály. Pedalizace v závislosti na stylu.

a interpretační odlišnosti různých stylových období • orientuje se v základním repertoáru svého oboru na ZUŠ • vybere a sestaví vhodný repertoár žákům jednotlivých ročníků	• Práce na soudobých skladbách, otázky správného klavírního zvuku, fyziologického způsobu hry, ekonomiky pohybů při hře. • • • Obsažnost a sdělnost hry. Emocionální obsažnost jako prostředek přesvědčivé interpretace. • • • Čtyřruční a komorní hra, hra z listu a základy improvizace. • Vedení žáka ke správnému cvičení, příprava na veřejné vystoupení a soutěž.

Květen 2012

Zpracovala MgA. Jana Macharáčková, pedagog Pražské konzervatoře

9. června 2012
Do předepsané podoby doplnil a přepracoval Milan Langer, vedoucí klavírního oddělení Pražské konzervatoře

22. června 2012 doplnila Jana Macharáčková & Milan Langer

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na klavír

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura klavíru

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	2	2	2	-	-	6

Platnost: od 3. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Jde o předmět důležitý pro odborné zaměření žáka. Učivo navazuje na poznatky z dějin hudby a výrazně je prohlubuje se zaměřením na hlavní obor žáka. Jeho zvládnutí, a tím i osvojení si základních znalostí o nástroji i jeho literatuře, je nezbytným předpokladem pro vykonávání činnosti profesionálního hudebníka a hudebního pedagoga po absolvování konzervatoře, je součástí jeho budoucí odborné kompetence.

Charakteristika učiva

Předmět má syntetizující charakter. Přináší jednak přehled dějin nástroje, jeho stavby, šíření, uplatnění v různých oblastech kultury. Poznatky z této oblasti mají nejen doplnit celkový odborný rozhled, ale rovněž mj. vybavit žáky schopností odborného posouzení kvality nástrojů. Dále předmět přináší ucelený přehled po literatuře komponované pro klavír, a to především v 19. a 20. století.

Vzhledem k tomu, že žáci v daném období stále častěji přistupují ke studiu vrcholného repertoáru pro svůj nástroj, ale znalost jeho šíře mají zatím spíše z náhodného a nesoustavného poznávání, pomůže tento předmět zásadním způsobem v orientaci v rozsáhlé klavírní literatuře, ve výběru vlastního repertoáru, dramaturgii koncertů apod. Spolu s tvorbou pro nástroj poznávají žáci také významné klavírní školy příslušných období s jejich základními pedagogickými metodami a v praktických ukázkách ze zvukových záznamů se seznamují s vynikajícími reprezentanty světového a českého interpretačního klavírního umění minulých dob i současnosti. Vzhledem k vysokému stupni důležitosti tohoto předmětu a jeho úzkému spojení s hlavním oborem a předmětem Dějiny hudby je předmět DLK začleněn mezi hudebně teoretické předměty, které jsou součástí maturitní zkoušky ve 4. ročníku.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění ve vlastní profesi včetně možného budoucího pedagogického působení. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy zejména: Hlavní obor Hra na klavír, Dějiny hudby, dále pak Komorní hra, Improvizace ad.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 2., 3. a 4. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně. Výuka je zaměřena teoreticky a faktograficky v kombinaci s praktickým poslechem hudby probíraných hudebních stylů, skladatelů i konkrétních nahrávek vynikajících interpretů.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků probíhá v souladu s klasifikačním řádem – kritérii hodnocení ve školním řádu školy. Je průběžné, žáci jsou hodnoceni na základě ústního a písemného zkoušení. Důraz při hodnocení se klade na praktickou aplikaci teoretických poznatků. Při hodnocení bude zohledněn celkový přístup žáka k předmětu a plnění studijních povinností.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní a hodnoticí návyky, chápali význam a nezbytnost širšího teoretického zázemí, tj. znalosti z literatury nástroje, jeho stavby a vývoje, k profesi hudebníka a hudebního pedagoga.

2. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
• Žák • - zná historii a vývoj klavíru jako hudebního nástroje • - rozpozná předchůdce klavíru, u dostupných nástrojů i dle jejich zvukové charakteristiky, popíše základní technické údaje těchto nástrojů, orientuje se ve stěžejní literatuře období baroka, klasicismu a přechodu k romantismu, poslechem rozliší tyto hudební styly i stěžejní kompozice významných autorů těchto epoch • vymezí správný interpretační přístup k jednotlivým stylům • označí a posoudí stylové nedostatky interpretace ve zvukových ukázkách	• Předchůdci klavíru a vývoj nástroje až po vynález kladívkového klavíru. • • Kladívkový klavír, jeho vývoj, rozšíření. • Novodobé konstrukce nástroje - vídeňská a anglická mechanika. • Soudobá technologie výroby. • • Vznik literatury pro klávesové nástroje. • • Literatura období baroka. • • Vídeňský hudební klasicismus (Haydn, Mozart, Beethoven...) • • Přechod k literatuře romantické (Schubert, Weber, Mendelssohn...). • • Nedílnou součástí výuky jsou i poslechové semináře vedoucí žáky ke správnému interpretačně stylovému uchopení klavírní literatury.

3. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • se orientuje v klavírní literatuře 19. a první poloviny 20. století s důrazem na českou hudbu, popíše specifika jednotlivých stylových období dané epochy • specifikuje a vysvětlí základní interpretační přístupy včetně jejich rozmanitosti s ohledem na šíři interpretačních možností, porovnává více interpretací totožného repertoáru	• Hudba období romantismu - Chopin, Schumann. Liszt, Brahms, Čajkovskij. • • Vývoj národních škol Francie, Německo, Rusko, Čechy... • • Vývoj ruské hudby 19. a první poloviny 20. století. • • Francouzská hudba, impresionismus Debussy, Ravel. • • Česká hudba období romantismu a první poloviny • 20. století: Smetana, Dvořák, Janáček, Suk, Martinů, Novák...

	• • Nedílnou součástí výuky a poznávání jsou i poslechové semináře vedoucí studenty ke správnému interpretačně stylovému uchopení literatury.

4. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • specifikuje a definuje kompoziční principy a technické možnosti soudobé hudby • posuzuje vhodnost repertoáru (včetně instruktivního) z hlediska dramaturgie vlastních vystoupení či studijních potřeb • orientuje se v repertoáru z oblasti komorní hry • charakterizuje zvukovou rozmanitost komorních sestav s participací klavíru a základní interpretační problematiku takových souborů komplexně hodnotí specifičnost interpretačních výkonů při současném osvojení si vhodných vyjadřovacích prostředků • spolu s utvrzením znalostí z předchozích ročníků výuky tohoto předmětu je připraven vykonat budoucí absolventskou ústní zkoušku z Hudební teorie, jejíž součástí jsou i DLK	• Česká hudba druhé poloviny 20. století, osobnosti soudobé klavírní literatury. • • Světová hudba druhé poloviny 20. století, osobnosti soudobé světové literatury. • • Instruktivní a vzdělávací klavírní literatura. • • • Komorní literatura 20. století a soudobá tvorba. • • Nedílnou součástí výuky jsou i poslechové semináře vedoucí studenty ke správnému interpretačně stylovému uchopení literatury.

Květen 2012

Zpracoval MgA. Michal Rezek, pedagog Pražské konzervatoře

7. června 2012

Do předepsané podoby doplnil a přepracoval Milan Langer, vedoucí klavírního oddělení Pražské konzervatoře

26. března 2020 Revize textu – Eva Doušová + Milan Langer

Aktualizováno k 1. 9. 2020 **MgA. Petr Čech, Art.D.**

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na kytaru*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor	HLO	3	3	3	3	3	3	**18**
PPF	Hra z listu a improvizace	HLI	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	Interpretační seminář	ISE	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	Komorní hra	KOH	-	-	2	2	2	2	**8**
PPF	Dějiny a literatura HLO	DLHO	-	-	1	-	-	-	**1**
PVT	Český jazyk	CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk	AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[2]	AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka	ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace	INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv[3]	SBZ	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Úvod do hudební teorie	UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie	HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie	MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy	FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb	AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt	KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích	NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby	DH	2	2	2	3	-	-	**9**
POP	Dějiny moderní hudby	DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudby spec.	DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění	DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce	TAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě	ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management	HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	KLP	1	1	1	-	-	-	**3**
PPP	Pedagogika a psychologie	PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie	HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy	DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem		**25**	**27**	**32**	**24**	**21**	**19**	**148**
							Umělecká praxe	*Umělecká praxe*	
							1 týden	*1 týden*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

[3] *Spojený II., III. a IV. ročník*

Informace o dalších předmětech PVT, POP a PPP jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Vytváření základních technických návyků pro ovládání nástroje, odstranění chybných návyků. Získávání představy o tónové kultuře nástroje. Rozvíjení základních interpretačních dovedností, upevňování rytmického cítění, smyslu pro tempo a dynamickou stavbu. Poznávání hudebně technických zákonitostí prstokladů.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - správně drží nástroj - odstraní většinu eventuálních chybných návyků - ovládá hru jednohlasých, intervalových a akordových technik - ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů - hraje bez větších technických kazů přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby	stupnice: jednohlasé dur, moll do 3 křížků intervalové dur, moll tercie, sexty kadence dur, moll do 3 křížků etudy: nejméně 10, výběr klasických etud např. M. Carcassi op. 60, F. Sor op. 31, op. 60, M. Giuliani op. 100, výběr etud autorů 20. století např. L. Brouwer, etudy č. 1-10, Zelenka-Obrovská: Nové etudy I přednes: 3 skladby, výběr skladeb období klasicismu např. Sonaty nebo Sonatiny autorů F. Molino, A. Diabelli, z období baroka např. výběr částí ze suit J. S. Bacha, S. L. Weise., skladby období renesance autorů např. A. Mudarra, L. Narváez, L. Milan

Pololetní zkouška: jedna jednohlasá a intervalová stupnice s kadencí , 5 etud

Ročníková zkouška: jedna jednohlasá a intervalová stupnice s kadencí, výběr z pěti nastudovaných etud a jednoho z nastudovaných přednesů dle určení komise

2. ročník

Rozvoj nástrojové techniky. Zdokonalení jednohlasých, intervalových, akordových a legatových technik. Hlubší vhled do interpretace různých slohových období a hudebních stylů. Základy barokní interpretace.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů - hraje bez větších technických kazů přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - ovládá hru jednohlasých a intervalových stupnic a rozložených akordů - ovládá hru speciálních technických cvičení na základní nástrojové techniky-pasáže, intervaly, akordy a legatová technika - má správně zažity a zautomatizovány všechny základní herní návyky, odstranil všechny eventuální špatné návyky	stupnice: jednohlasé dur, moll do 3 bé. intervalové dur, moll tercie a sexty kadence dur, moll, malý rozklad kvintakordu Technika: výběr technických cvičení autorů např. F. Tárrega, E. Pujol, A. Carlevaro etudy: nejméně 10 klasických etud, např. M. Carcassi op. 60 op. 31, op. 35 M. Giuliani op. 100, výběr etud 20. st. např. L. Brouwer etudy č. 11-20 přednes: 4 přednesové skladby různých slohových období, skladby období renesance a baroka, části Suit, skladby období klasicismu, výběr Sonát a Variací jedna skladba 20. století

Pololetní zkouška: jedna jednohlasá a intervalová stupnice s kadencí, 5 etud

***<u>Ročníková zkouška</u>*:** jedna jednohlasá a intervalová stupnice s kadencí, výběr z pěti nastudovaných etud a 2 přednesové skladby dle rozhodnutí komise

3. ročník

Hlubší zaměření na interpretaci různých slohových období. Rozbor hudebních forem a tektoniky interpretovaných skladeb zaměření na interpretaci hudebního baroka. Výběr hudby 20. století.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje stupnice, akordy, technická cvičení a etudy na vyspělé technické úrovni - ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů - správně je interpretuje stylově a vystihne	Stupnice: jednohlasé dur, moll od 4 do 7 křížků intervalové dur, moll oktávy, decimy malý a velký rozklad kvintakordů, kadence Technická cvičení na legata a polyfonní hru Etudy: 10 etud, výběr etud náročnější technické úrovně např. M. Giuliani op. 48 a Preludia op. 83, H. Villa-Lobos 12 etud, M. Zelenka - Koncertní

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
charakter skladby - ovládá hru speciální legatové techniky pro hru barokních ozdob - spoluvytváří koncepci interpretace díla - vystupuje na školních koncertech	etudy Přednes: 4 přednesové skladby různých slohových období 2-3 části barokní suity, výběr hudby klasicismu a romantismu, jedna skladba 20. století

Pololetní zkouška: jedna jednohlasá a intervalová stupnice s rozloženým akordem a kadencí, 5 etud

Ročníková zkouška: jedna jednohlasá a intervalová stupnice s rozloženým akordem a kadencí, výběr z pěti nastudovaných etud a 2 přednesové skladby dle rozhodnutí komise

4. ročník

Příprava repertoáru k maturitní zkoušce. Rozvoj nástrojové techniky z hlediska náročnosti přednesových skladeb. Zaměření studia na hudbu 20. století centrálního kytarového repertoáru.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje stupnice, akordy, technická cvičení a etudy na vyspělé technické úrovni - ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů - ovládá hru technických cvičení na rozvoj tónových a úhozových dovedností pro hru hudby 20. století. - správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spoluvytváří koncepci interpretace díla - vystupuje na školních koncertech - hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje virtuózní skladby - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při	Stupnice: jednohlasé a intervalové dur, moll do 4 křížků Akordy: malý a velký rozklad kvintakordu do 4 křížků Technická cvičení: výběr autorů: P. Pegoraro, E. Pujol, A. Carlevaro, F. Tárrega Etudy: 5 etud, výběr koncertních etud 20. století např. A. Barrios, M. Zelenka, L. Brouwer, H. Villa-Lobos výběr náročnějších klasických etud např. F. Sor op.29 M. Giuliani op. 48, D. Aquado op. 38. N. Coste op.35 Přednes: nastudování barokní suity nebo fugy, nebo klasicistní sonáty nebo variací. Jedna skladba 20. stol.např. M. Ponce, F. M. Torroba, J. Rodrigo, J. Turina, M. C. Tedesco

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
výkonu, vystupování před publikem - ovládá veškerou techniku hry na nástroj	

Pololetní zkouška: jedna jednohlasá a intervalová stupnice s rozloženým akordem a kadencí, 5 etud

Ročníková zkouška: hra části maturitního repertoáru

Maturitní zkouška: barokní suity či fuga, klasicistní sonáta či variace, jedna skladba z 20.st.,

celkem durata 20 minut

5. ročník

Individuální zaměření na interpretaci slohového období podle schopností a osobního zaměření studenta. Nastudování skladeb určených k absolutoriu. Studium skladeb současných autorů.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a virtuózní etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby, - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje soudobou hudbu - interpretuje hudební dílo stylově s přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	Stupnice a akordy: jednohlasé a intervalové ve všech tóninách, rozložené akordy- kompletní technika Etudy: výběr 10 koncertních etud Přednesy: výběr náročných skladeb dle individuálního zaměření, žáka, výběr skladeb z druhé poloviny 20. stol. Walton, Britten, Brouwer atd

Pololetní zkouška: jedna jednohlasá a intervalová stupnice s rozloženými akordy, 5 etud

Ročníková zkouška: jedna jednohlasá a intervalová stupnice s rozloženými akordy, výběr z 5 nastudovaných etud a 3 přednesových skladeb dle komise

6. ročník

Práce je podřízena přípravě skladeb na absolventské vystoupení s možností výběru jednoho kytarového koncertu s orchestrem. Studium skladeb současných autorů.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a virtuózní etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby, náročný koncert pro kytaru a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje soudobou hudbu - interpretuje hudební dílo stylově s přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	Stupnice, kompletní technika k přijímacím zkouškám na vysokou školu. Etudy: výběr koncertních etud autorů 20. století Přednes: výběr některého kytarového koncertu např. Vivaldi, Carulli, Haydn, Tedesco, Rodrigo, Lobos, Brouwer, Obrovská. Výběr skladeb k absolventskému vystoupení: barokní suita, fuga nebo klasicistní sonáta nebo variace a skladby autorů 20. století.

Pololetní zkouška:

Žák přednese skladby určené k absolventskému výkonu dle výběru komise. Repertoár této zkoušky lze při zachované obtížnosti individuálně obměnit s ohledem na přípravu žáka na absolutorium s orchestrem nebo přijímací zkoušku na vysokou školu.

Absolventská zkouška:

Nejméně dvě až tři přednesové skladby závažného charakteru, s výjimkou náročné soudobé skladby zpaměti Repertoár obsahuje skladby polyfonní nebo cyklické minimálně dvou slohových období.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra z listu a improvizace

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra z listu a improvizace je předmětem odborným předmětem, který vede k rozvoji pohotovosti při čtení skladeb, dobré orientaci v neznámém notovém zápisu, dovednosti doprovodit píseň, k rozvoji improvizačních dovedností a celkové pohotovosti hudebního myšlení.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků a je vybrán ve vztahu k profilu absolventa. Učivo sestává ze čtení z listu, kadencí, improvizace doprovodu písní i připravené volné improvizace.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor*, *Komorní hra, Harmonie*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky a je organizována po dvou žácích. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáků zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale vysvětlení způsobu řešení problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, často i předehraje možné řešení, opravuje nedostatky a pomáhá řešit problémy, motivuje k nejlepším výsledkům. Důraz je kladen na rozvoj pohotovosti při čtení not a pohotovosti a kreativity při improvizaci doprovodu písní a při volné improvizaci.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Individuální každodenní příprava je ale nezbytná. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům. Zejména je důležitá domácí příprava vlastní improvizované kreace, kterou pak žák na hodině konzultuje s pedagogem.

Způsoby hodnocení žáků

Celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Důraz je kladen na pohotovost při čtení z listu a pohotovost a kvalitu při doprovodu písní. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje z listu jednodušší skladby na úrovni I. cyklu ZUŠ - hraje kadence základní i rozšířené a zapojuje do nich septakordy a nónové akordy - vytvoří vlastní doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky s akordickými značkami - vytvoří vlastní doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky bez akordických značek	**Hra z listu snazších skladeb** (na úrovni I. cyklus ZUŠ) **Církevní a jazzové stupnice** – seznámení s církevními módy, pentatonikou, „blue note“, chromatickými a celotónovými stupnicemi **Kadence** – Dur/moll, základní a rozšířené, přísné/volné vedení hlasů **Septakordy** – jednotlivé druhy a jejich obraty, zapojení septakordů do kadencí, nónové a další akordy

Ročníková zkouška:

- Hra z listu cca ½ stránky – 1 stránka skladby odpovídající technické úrovni 1. cyklu ZUŠ (zadá zkušební komise).
- Hra dvou durových a dvou mollových harmonických kadencí (první dle vlastního výběru žáka, druhá dle zadání zkušební komise)
- Hra lidové písně s improvizovaným doprovodem podle melodického zápisu s akordickými značkami (zadá zkušební komise).
- Připravená improvizace dle vlastního výběru žáka

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje z listu i v živějším tempu snadnější skladby či party komorních nebo orchestrálních skladeb - hraje jednodušší skladby podle tabulatur - hraje sekvence - reprodukuje krátkých úryvků, doprovází akordicky podle nahrávky - vytvoří vlastní složitější doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky s akordickými značkami - vytvoří vlastní složitější doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky bez akordických značek - předvede vlastní krátkou improvizaci	**Hra z listu** kytara: jednohlasé party z komorních skladeb, klasicistní a moderní etudy, drobné přednesy, hra z basového klíče, stručný úvod do historických a moderních tabulatur, ukázky akordeon: J. S. Bach – Dvouhlasé invence, G. Frescobaldi – Skladby pro cembalo, P. Trojan – Drobnosti, J. Bažant – Hexameron, P. Fiala – Sonatina facile, P. Fiala – Nálady, J. Truhlář – Suita pro Iva, J. Vičar-Matylda a akordeon, J. Feld – Dvouhlasá partita, T. Lunquist – Devět invencí, Botany play, B. Precz-Dětské suity bicí nástroje: party z komorních a orchestrálních skladeb, klasicistní a moderní etudy, drobné přednesy, **Akordové značky** – v případě kytary ukázky z kytarových škol a zpěvníků, způsoby doprovodu, stručný úvod do hry trsátkem, rytmické varianty **Spojení akordického doprovodu a hry melodií** – melodie známých písní a skladeb včetně doprovodu z listu a podle akordových značek, vlastní harmonické ukázky s melodiemi, transpozice, rytmické úpravy, doplnění melodie o druhý hlas **Sekvence** – druhy sekvencí (faux bourdon, stoupající/klesající, sled septakordů, sled mimotonálních dominant atd.), ve všech tóninách a polohách **Hra podle sluchu** – opakování krátkých melodických úryvků, imitace slyšeného materiálu, hra akordického doprovodu podle nahrávky

	Improvizace – základy zdobení z historické praxe (imitace, melodické úpravy kadencí, sekvencí atd.), zdobení známých, jednoduchých melodií, vlastní melodie nad harmonickým schématem v rámci předem určené tóniny

Ročníková zkouška:

- Hra z listu cca 1 stránka skladby odpovídající technické úrovni 1. - 2. cyklu ZUŠ (zadá zkušební komise).
- Hra dvou durových a dvou mollových harmonických kadencí s tonálním vybočením (obě zadá zkušební komise)
- Hra lidové písně se složitějším improvizovaným doprovodem podle melodického zápisu s akordickými značkami (zadá zkušební komise).
- Volná připravená improvizace dle vlastního výběru žáka

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretační seminář (obor Kytara) je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jak název napovídá, jedná se o předmět seminárního typu, jehož smyslem je mj. umožnit žákům interpretovat skladby před spolužáky a pedagogy oddělení a následně o pojetí interpretace vést diskusi. Předmět rozvíjí interpretační myšlení, seznamuje s různými interpretačními přístupy a inscenačními styly. Žák se zde také systematicky seznamuje i poslechem a analyticky s hudební literaturou a soudobými trendy svého studijního zaměření. Způsob myšlení, ke kterému je takto veden, jej činí otevřeným k širokým možnostem interpretačního umění.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se interpretace různými interprety, interpretační přístupy slavných interpretů, interpretační rozbory vybraných, kritického hodnocení školních interních a veřejných koncertů oddělení, vystoupení žáků v rámci interpretačního semináře, hudebních událostí v Praze.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu, zejména k dějinám hudby a analýze skladeb a na umělecko - pedagogické předměty, neboť žáci se zde učí hodnotit výkony.

Strategie výuky

Převažuje praktická část výuky, tj. interpretační (kompoziční) výkony žáků, své místo má ale také výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Podstatnou součástí výuky jsou ukázky interpretace vynikajících interpretů s komentářem učitele osvětlující významné znaky této interpretace, ukázky významných operních inscenací např. pomocí DVD záznamů ze světových koncertních pódií, či návštěvy koncertů apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů, např. písemné zhodnocení koncertního vystoupení) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům. Zde zejména schopnost analyzovat interpretaci. Hodnotí se též aktivita při vyučování.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

5. - 6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - analyzuje a hodnotí interpretační umění různých osobností - s odbornou erudicí kriticky hodnotí a posuzuje interpretaci - popíše a vysvětlí rozdíly v interpretaci téže skladby v podání různých interpretů - popíše současné interpretační trendy - popíše interpretační styly významných interpretů - hodnotí interpretační výkon spolužáka - vysvětlí svoje pojetí interpretace skladby	Porovnávání interpretace jedné skladby různými interprety Medailonky významných interpretů Podrobnější rozbory vybraných děl Hodnocení školních interních a veřejných koncertů kytarového oddělení Hudební události v Praze Vystoupení žáků a rozbor výkonu Systematické seznamování se současnými trendy oboru formou poslechu nahrávek a následné diskuse Workshopy významných umělců, výměnné koncerty s žáky jiných škol atp.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na akordeon

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Komorní hra

Celkový počet hodin: 8

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	2	2	2	2	8

Celkový počet hodin: 6 (dechové a smyčcové nástroje)

8 (bicí nástroje, akordeon, kytara, klavír)

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Komorní hra je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v souboru a uplatnili se jako komorní hráči a vedoucí hráči skupiny. Učí interpretačním dovednostem potřebným pro hru v komorním souboru, seznamuje s komorní literaturou a učí zásadám profesní etiky práce v komorním souboru. Osvojuje si zásady správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení souborů a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v komorním souboru
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- pracovat s odbornou literaturou (partiturou, komorní literaturou)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do třech nejvyšších ročníků. Jde o repertoár komorních skladeb, který je volen s ohledem na složení souborů tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli stylová období od (renesance) baroka po současnou tvorbu a osvojili si specifika správné interpretace, včetně historicky

poučené interpretace staré hudby a interpretace hudby soudobé. Pensum učiva pro každý ročník: dvě rozsáhlejší (cca 15 minuta více) závažné skladby různých slohových období, v případě zařazení méně náročných (nebo) kratších skladeb tři až čtyři skladby.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu komorní hra k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru a k souboru smyčcových/dechových nástrojů, a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4., 5. a 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučovací lekce probíhají formou zkoušek souboru. Výuka je zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na (školním) koncertě. Studovaný repertoár žákům učitel blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Komorní soubor je při studování repertoáru veden pedagogem, zároveň je ponechán žákům prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru a žáci též sami soubor vedou. Je kladen důraz na smysl pro skupinové hraní (souhru) a zvukový kompromis, rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy v ansámblu, tedy především sluchově se orientovat a účastnit se týmově na koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesu. Učitel vychází jak z možností souboru jako celku, tak z individuálních dispozic žáků.

Pedagog vede žáky tak, aby se postupně ve všech parametrech úroveň jejich dovedností, kvalita hry, souhry, vystupování a přístupu k práci zvyšovala. Ve 4. ročníku si žáci osvojí na snadnějším repertoáru všechny základní návyky a dovednosti nezbytné pro komorní hru. V 5. a 6. ročníku pak v náročnějším až velmi náročném repertoáru tyto návyky a dovednosti rozvíjejí a prohlubují tak, aby na konci studia byli již plně vybaveni pro dráhu komorního hráče.

Komorní soubory jsou tvořeny žáky téhož ročníku. Výjimky může povolit pouze ředitel školy

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje koncertní vystoupení souborů a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast souborů na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Domácí pravidelná příprava (samostatné studium partů komorních skladeb) je ale nezbytnou součástí vzdělávání. Jako příprava k výuce jsou také nezbytné samostatné zkoušky komorních souborů bez přítomnosti pedagoga, které se konají zpravidla v učebnách školy. Učitel dává k přípravě žákům návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Komorní soubory mohou být sestavovány i tak, že hlasy jsou obsazeny vícenásobně. Výuka komorní hry se koná i v případech, kdy nejsou aktuálně, např. pro nemoc, přítomni všichni žáci a chybí interpreti některých partů (hlasů) studované komorní skladby. Pedagog má pro takové případy připraven program.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně, důraz je kladen na praktické zvládnutí učiva, přístup k předmětu, osvojování si profesní etiky, pohotovost a rozvíjejí smyslu pro souhru.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy a aplikují se následovně: vedle technické stránky a souhry se hodnotí i výraz, přesvědčivost pojetí, temperament a citlivost podání, stylovost apod. Hodnotí se též celkový přístup žáka k práci v předmětu a průběžné plnění studijních povinností (profesní etika), pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky i úroveň (pódiového) vystupování při zkoušce či na koncertech. **Nejsou hodnoceny soubory, nýbrž jednotliví žáci.**

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

(3. -) 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje bezchybně a v souhře s ostatními členy souboru svůj part - rozliší, kdy má doprovodný part a kdy sólový, a přizpůsobí tomu správně interpretaci - správně reaguje na hru spoluhráčů a na gesta vedoucího souboru - je zkoncentrován a připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i	Méně náročné komorní skladby, například instruktivní skladby 19. a 20. století nebo skladby z období baroka a klasicismu. Příklady repertoáru dle druhu hudebního nástroje: J. Haydn - rané kvartety, W. A. Mozart - rané kvartety (např. Kvartet G dur KV 156), díla českého klasicismu J. Haydn (Divertimenta), L. Boccherini - Tria op. 38,

koncertu - má správné posazení a držení těla při hře - vypracovává party (prstoklady, smyky) - vystihuje styl a obsah díla, sjednocuje tvorbu tónu se spoluhráči - správně intonuje (ladí) a přispívá k zvukové vyváženosti, jednotnému intonačnímu cítění, - ovládá společné nádechy (smyky) a zvládá oční kontakt mezi hráči - je odpovědný vůči spoluhráčům - zvládá vystupování před publikem	J. G. Albrechtsberger - Tria op. 9, díla českého klasicismu SMYČCOVÉ KVARTETO J. Haydn - rané kvartety, W. A. Mozart - rané kvartety (např. Kvartet G dur KV 156), díla českého klasicismu SMYČCOVÉ TRIO J. Haydn (Divertimenta), L. Boccherini - Tria op. 38, J. G. Albrechtsberger - Tria op. 9, díla českého klasicismu J. Bažant – Musica serena (ak.+kytara), J. Ceremuga – Čtyři obrázky (ak.+klarinet), Z. Hůla – Divertimento (housle+kytara+ak.), J. Matys – Poetické věty (housle+kytara+ak.), J. Teml – 4 malé studie (housle+kytara+ak.), Malá galerie (ak.+cello), J. Feld – Miniatury (housle+kytara+ak.), J. Truhlář – Trio (housle+kytara+ak.), Kontroverze a Skizzy op.48 (ak.+kytara), Scherzo (ak.+smyčc.kvarteto), P. Fiala – Hudba (ak.+bicí), Capriccio (housle+ak.), Metamorfózy (kytara+ak.), Kontrasty (housle+kytara+ak.), Flos et ventus (ak. + zpěv), Studijní pensum za školní rok: 4 skladby B. Lylloff - Duetta pro 2 malé bubny K. Palier - Duetta pro tympány a MB O. Balász - Osm trií pro bicí nástroje S. Fink - Duetta pro 2 malé bubny M. Veselý - Souhra pro tympány a soupravu W. Hiller - Katalog fur Schlagzeug M. Mihalovici – Improvisations S. Fink – Toccatina

	P. Petite – Salmigondis J. Délevluse - Cingne piéces bréves K.H.Koper - Percusiv Period S. Havelka - Skrytá Mana a bilý kamének S. Fink - Jeux pour quatre S. Havelka - Se zvučnými činely O. Lacerda - Trés Miniatures Brasilieras S. Leonard - Fanfare and Allegro S. Miracle - Four rudimental twists S. Jelínek - Quatro episodi S. Baudo - Trois dances paienes

Pololetní zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku nebo jedna rozsáhlejší, celkem nejméně 10 minut

Ročníková zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku (jiné než v 1. pololetí) nebo jedna rozsáhlejší (jiná než v 1. pololetí), celkem nejméně 10 minut

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje bezchybně a v souhře s ostatními členy souboru svůj part - spolehlivě rozliší, kdy má doprovodný part a	Technicky obtížnějších komorní repertoár z období romantismu a 20. století. Příklady repertoáru (5. I 6. ročník): SMYČCOVÉ KVARTETO

kdy sólový, a přizpůsobí tomu správně interpretaci - správně reaguje na hru spoluhráčů a na gesta vedoucího souboru - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - vystihuje styl a obsah díla, sjednocuje tvorbu tónu se spoluhráči - správně intonuje (ladí) a přispívá k zvukové vyváženosti, jednotnému intonačnímu cítění, - vede jasnými gesty a odbornou komunikací komorní soubor jako vedoucí hráč - je odpovědný vůči spoluhráčům - zvládá spolehlivě vystupování před publikem	závažnější díla klasicismu, např. L. van Beethoven - šest Lobkovických kvartetů op. 18 F. Schubert, A. Dvořák, případně 20. století SMYČCOVÉ TRIO závažnější díla klasicismu, např. L. van Beethoven - Pět trií op. 9, Serenáda op. 8, W. A. Mozart - Trio KV 563 F. Schubert - Trio D471, J. Sibelius, případně 20. století Volba repertoáru vychází ze složení souborů a ze schopností a vyspělosti jednotlivých hráčů i souboru jako celku. Vzhledem k obrovskému množství možných nástrojových kombinací s klavírem a z nich vycházejících repertoárových možností se tyto osnovy omezí pouze na obecné repertoárové okruhy tohoto předmětu na příkladu nástrojové kombinace klavír – smyčcové nástroje. Studium náročnějších komorních skladeb všech slohových období od renesance až po současnost **Volí se vždy nejméně dvě náročné (závažné) skladby, případně jejich části, nejméně dvou různých stylových období těchto typů:** <u>dua klavír – smyčcový nástroj (housle)</u> ***sonáty,*** *např. L. van Beethoven: Sonáta pro klavír a housle F dur op. 24 „Jarní“* ***koncertní*** *(komorní)* ***dua,*** *např. B. Smetana: Z domoviny* <u>klavírní trio klasického obsazení (klavír, housle, violoncello)</u> *např. L. van Beethoven: Klavírní trio c moll op. 1, č. 3;* *J. Suk: Trio c moll op. 2* <u>klavírní kvarteta klasického obsazení (klavír, housle, viola, violoncello)</u> např. *L. van Beethoven: Klavírní kvartet Es dur op. 16;* *B. Martinů: Klavírní kvartet* <u>klavírní kvinteta klasického obsazení (klavír + smyčcové kvarteto</u> J. L. Dusík: Klavírní kvintet f moll op. 41; J. Brahms: Klavírní kvintet f moll op. 34 <u>klavírní kvinteta jiného obsazení (klavír, housle, viola,</u>

violoncello, kontrabas)

F. Schubert: Klavírní kvintet A dur „Pstruh“ op. 114

V. Trojan – Císařův slavík, Princ Bajaja (housle+kytara+ak.), P. Trojan – Variace na téma a počest V.Trojana (housle+kytara+ak.), Imprese (ak.+bicí+klavír), Baletní scény)ak.+smyčc.kvarteto), E. Douša – Introdukce a tango (flétna+kytara+ak.), Imaginace (ak.+bicí), Čtyři jazzové studie (ak.+viola), J.Kapr- Circuli (ak.+housle), Sonatina (ak.+smyčc.trio),
Studijní pensum za školní rok: 4 skladby

S. Gubaidulina – In croce (ak. + vcello), Silenzio (ak.+housle+cello), I. Yun – Concertino (ak.+smyčc.kvarteto), Intermezzo (ak.+cello), T. Lundquist –Duell (ak.+bicí), Bewegungen (ak.+smyčc.kvarteto), M. Seiber-Intridukce a allegro (ak.+cello), M.Kagel-Tango Aleman (ak.+viola+klavír+soprán).
Studijní pensum za školní rok: 4 skladby

J. Beck - koncert pro timpani a bicí ensemble

O. Franzen - Fiesta

W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeug

W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje

T.Martinen – Loitsu

Svatopluk Havelka 312. Azusa str. L.A.

A. Jolivet - Suite en Concet

K. Abe - Marimba spiritual

O. Franzen - Fiesta

W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeng

W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje

T.Martinen – Loitsu

Morice Ohana – 7 baletních etud

T. Lundquist – Duel

E. Douša – Trio pro acc., cb. a perc.

P. Fiala - Čtyři miniatury pro akordeon a bicí nástroje

	Pavel Trojan – Tančící kvartet, Baletní scény, Imprese

Pololetní zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku nebo jedna rozsáhlejší, celkem nejméně 15 minut

Ročníková zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku (jiné než v 1. pololetí) nebo jedna rozsáhlejší (jiná než v 1. pololetí), celkem nejméně 15 minut

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - interpretuje svůj part v precizní souhře, dynamické a výrazové propracovanosti, zvukové a barevné vyváženosti a s bohatými výrazovými prostředky a se smyslem pro styl a obsah díla - spolehlivě s velkou tvořivostí reaguje na hru spoluhráčů a na gesta vedoucího souboru - hraje party ve složitějším, netradičním notovém zápisu - významnou měrou se podílí na vytváření koncepce společné interpretace díla - vede jasnými gesty a odbornou komunikací komorní soubor jako vedoucí hráč popřípadě jako sólista - přistupuje k práci s vědomím svého podílu na uměleckém růstu souboru - pomáhá ostatní svými schopnostmi a zkušenostmi - zvládá pódiové vystupování na již profesionální úrovni	Technicky náročný a obsahově závažný komorní repertoár s důrazem na období 20. století. Skladby současné a z 2. poloviny 20. století se složitějším, netradičním notovým zápisem. Příklady repertoáru: SMYČCOVÉ KVARTETO závažnější díla klasicismu, např. L. van Beethoven - Razumovské kvartety, W. A. Mozart - Pruské kvartety B. Smetana, L. Janáček, vrcholný romantismus a impresionismus, 20. století, současnost SMYČCOVÉ TRIO díla romantismu, 20. století a současnosti, např. F. Schubert - Trio D581, M. Reger, E. Ysaye, P. Hindemith, E. von Dohnányi, B. Martinů, terezínští autoři, Z. Lukáš Volba repertoáru vychází ze složení souborů a ze schopností a vyspělosti jednotlivých hráčů i souboru jako celku. Vzhledem k obrovskému množství možných nástrojových kombinací s klavírem a z nich vycházejících repertoárových možností se tyto osnovy omezí pouze na obecné repertoárové okruhy

	tohoto předmětu na příkladu nástrojové kombinace klavír – smyčcové nástroje. Studium náročnějších komorních skladeb všech slohových období od renesance až po současnost **Volí se vždy nejméně dvě náročné (závažné) skladby, případně jejich části, nejméně dvou různých stylových období těchto typů:** dua klavír – smyčcový nástroj (housle) ***sonáty,*** *např. L. van Beethoven: Sonáta pro klavír a housle F dur op. 24 „Jarní"* ***koncertní*** *(komorní)* ***dua,*** *např. B. Smetana: Z domoviny* klavírní trio klasického obsazení (klavír, housle, violoncello) *např. L. van Beethoven: Klavírní trio c moll op. 1, č. 3;* *J. Suk: Trio c moll op. 2* klavírní kvarteta klasického obsazení (klavír, housle, viola, violoncello) např. *L. van Beethoven: Klavírní kvartet Es dur op. 16;* *B. Martinů: Klavírní kvartet* klavírní kvinteta klasického obsazení (klavír + smyčcové kvarteto J. L. Dusík: Klavírní kvintet f moll op. 41; J. Brahms: Klavírní kvintet f moll op. 34 klavírní kvinteta jiného obsazení (klavír, housle, viola, violoncello, kontrabas) F. Schubert: Klavírní kvintet A dur „Pstruh" op. 114 V. Trojan – Císařův slavík, Princ Bajaja (housle+kytara+ak.), P. Trojan – Variace na téma a počest V.Trojana (housle+kytara+ak.), Imprese (ak.+bicí+klavír), Baletní scény)ak.+smyčc.kvarteto), E. Douša – Introdukce a tango (flétna+kytara+ak.), Imaginace (ak.+bicí), Čtyři jazzové studie (ak.+viola), J.Kapr- Circuli (ak.+housle), Sonatina (ak.+smyčc.trio), *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby*

	S. Gubaidulina – In croce (ak. + vcello), Silenzio (ak.+housle+cello), I. Yun – Concertino (ak.+smyčc.kvarteto), Intermezzo (ak.+cello), T. Lundquist –Duell (ak.+bicí), Bewegungen (ak.+smyčc.kvarteto), M. Seiber-Intridukce a allegro (ak.+cello), M.Kagel-Tango Aleman (ak.+viola+klavír+soprán). *Studijní pensum za školní rok: 4 skladby* J. Beck - koncert pro timpani a bicí ensemble O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeug W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje T.Martinen – Loitsu Svatopluk Havelka 312. Azusa str. L.A. A. Jolivet - Suite en Concet K. Abe - Marimba spiritual O. Franzen - Fiesta W.Hiller - Serenata fur kontrabass and Sehlagzeng W.Kraft - Nonet pro žestě a bicí nástroje T.Martinen – Loitsu Morice Ohana – 7 baletních etud T. Lundquist – Duel E. Douša – Trio pro acc., cb. a perc. P. Fiala - Čtyři miniatury pro akordeon a bicí nástroje

Pololetní zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku nebo jedna rozsáhlejší, celkem nejméně 15 minut, musí být zastoupena soudobá skladba

Ročníková zkouška:

Dvě kratší skladby různého období z učiva ročníku (jiné než v 1. pololetí) nebo jedna rozsáhlejší (jiná než v 1. pololetí), celkem nejméně 15 minut

Kód a název oboru vzdělávání:

82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura hlavního oboru

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	-	-	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura hlavního oboru jsou předmětem odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru, dějin hudby, dějepisu a nauky o nástrojích, prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s literaturou nástroje žákova zaměření a dějinami, vývojem a stavbou tohoto nástroje a předmět tak vede ke komplexnějšímu pohledu na hudební nástroj žákova zaměření a jeho literaturu. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka a hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- znali historii a vývoj zvoleného oboru (zaměření)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do 5. ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se hudební literatury pro nástroj žákova zaměření a dějin, vývoje, stavby a údržby tohoto hudebního nástroje.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou úzké k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), zde zejména v tématu týkající se instruktivní literatury nástroje a tématu údržby nástroje, k hlavnímu oboru, orchestrálním partům (sólům) respektive hře z listu a improvizaci, dějinám hudby, dějepisu a nauce o nástrojích.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a zejména schopnost jejich aplikace. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka ve vyučování.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého odborného zaměření – sestaví dramaturgii koncertu ze skladeb pro svůj nástroj z různých slohových období – vyjmenuje a charakterizuje významné skladby a autory jednotlivých slohových období z oblasti sólové, komorní, orchestrální a instruktivní literatury svého nástroje – slohově zařadí i dosud neznámou skladbu pro svůj nástroj – popíše a vysvětlí historii svého nástroje – popíše stavbu svého nástroje, vyjmenuje významné výrobce a typy nástrojů a srovná jejich vhodnost z hlediska využití pro	předchůdci hudebního nástroje (dle odborného zamření žáka) vznik a vývoj nástroje stavba a údržba nástroje typy nástroje, výrobci nástroje sólová, komorní, orchestrální a instruktivní literatura jednotlivých slohových období včetně současné literatury využití nástroje v různých žánrech historie výuky hry na nástroj včetně historie této výuky na Pražské konzervatoři

pedagogickou práci a pro koncertní praxi – popíše postupy správného zacházení a údržby nástroje – uvede významné pedagogy a interprety nástroje – popíše historii svého oddělení na Pražské konzervatoři, uvede specifika, významné pedagogy a absolventy	

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Klavírní praktikum

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	-	-	-	3

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Pojetí předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Cílem předmětu je získání elementární klavírní techniky, která žáku umožní doprovázení zpěvu nebo svého nástroje při své pedagogické činnosti. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu mu budou rovněž účinnou pomůckou při studiu vlastního repertoáru.

Zvlášť úspěšní posluchači mohou z předmětu Klavírní praktikum složit maturitní zkoušku. Obsah zkoušky : 1 nebo 2 sólové náročnější skladby (hra zpaměti není podmínkou) a 1 klavírní doprovod sólisty. Skladby musí být různých stylových období. Celková délka skladeb 10 až 12 minut.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Skládá se ze stupnic, technických cvičení, etud, přednesových skladeb, doprovodu a hry podle akordových značek a reprodukce slyšených melodií.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu Klavírní praktikum k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné

kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům obsahového okruhu společný odborný základu, k předmětům odborné přípravy, zde zejména k hlavnímu oboru, a též k předmětům umělecko-pedagogické přípravy, zde zejména k Vyučovací praxi hlavního oboru (doprovody snazších skladeb studovaných v hlavním oboru).

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka je zaměřena na získání praktických dovedností ve hře na klavír. Učitel vychází z individuálních dispozic žáka. Vedle názorně demonstračních metod se uplatňuje verbální popis a zdůvodnění konkrétního postupu, vysvětlení způsobu řešení technického problému apod. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod.

Doporučuje se do výuky zařazovat prezentaci výsledků práce žáka na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy, ať už sólovým vystoupením nebo tak, že žák doprovází na klavír (korepetuje) svého spolužáka při interpretaci snadnějších skladeb.

Vzhledem k povaze tohoto praktického předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ke zvládnutí učiva je požadováno každodenní cvičení na klavír, ale výsledky musejí být pod pravidelnou kontrolou učitele v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vzdělávání vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. U technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka (vyrovnanost, artikulace, rytmus, apod.), u přednesového repertoáru pak vedle technické stránky správnost frázování, kvalita tónu, vyjádření hudebního obsahu, výraz, přesvědčivost podání a kreativita. V případě (improvizovaného) doprovodu písně (též podle značek) se hodnotí pohotovost, dále pak vhodnost a bohatost harmonie, v případě doprovodu z not (korepetice) se vedle technického a přednesového zvládnutí hodnotí též souhra se sólistou.

Hodnotí se také celkový přístup žáka k předmětu během školního roku, snaha, píle, zaujetí, osvojení správných pracovních návyků a zásad profesní etiky.

Žák je hodnocen také průběžně v každé vyučovací hodině. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá základy klavírní techniky, sezení u klavíru, držení ruky - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - interpretuje jednoduchou skladbu - dbá na rytmus, základní dynamiku a artikulaci - hraje základy doprovodu i podle akordických značek (hlavní kvintakordy)	seznámení s nástrojem, základy hry na klavír, elementární nástrojové dovednosti a návyky stupnice dur i moll a akordy tříhlasé klavírní škola pro začátečníky snadné etudy a přednesové skladby improvizace jednoduchého doprovodu

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - ovládá hru na klavír v míře odpovídající požadavkům učiva - hraje jednoduchou polyfonní skladbu - používá základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - ovládá základy doprovodu i podle akordových značek s použitím hlavních harmonických funkcí a septakordů - hraje z listu hudební text elementárního stupně obtížnosti na jedné notové osnově v houslovém i basovém klíči (např. čtyřruční literaturu)	stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a základní kadence snadné etudy, např. Album etud I. a Czerny op. 261 jednoduché barokní skladby, např. Baroko I, II jednoduché skladby období klasicismu, romantismu a 20. století improvizace doprovodu dle akordických značek

	hra z listu

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - hraje požadované stupnice, akordy a etudy - ovládá hru na klavír v míře odpovídající požadavkům učiva - hraje náročnější polyfonní skladby a rozlišuje vedení hlasů - používá širší hudebně výrazové prostředky - využívá širokou škálu dynamiky - hraje hudební ozdoby - hraje klasicistní a romantické skladby větších forem - hraje skladby 20. století a soudobé skladby - hraje čtyřruční skladby - ovládá základy doprovodu i podle akordových značek s použitím hlavních i vedlejších harmonických funkcí a septakordů - hraje z listu hudební text elementárního stupně obtížnosti na dvou notových osnovách (např. čtyřruční literaturu) - reprodukuje jednoduché slyšené melodie	stupnice dur i moll rovným pohybem (kombinovaně), čtyřhlasé akordy a rozšířená kadence technicky náročnější etudy, např. obtížnější z Czerny op. 261 nebo Dvořák: Jazzové etudy barokní skladby, např. J.S.Bach: Malá preludia skladby období klasicismu, romantismu, 20. století a soudobé, např. Benda: Sonatina, Beethoven: Bagatela, Smetana: Vzpomínka, Grieg: Valčík, Satie: Gnossiennes, Martinů: Loutky improvizace doprovodu písně i dle akordických značek reprodukce jednoduché slyšené melodie čtyřruční hra

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Metodika HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí hudebně pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci uměleckého pedagoga. Zaměřuje se na teoretickou stránku výuky ve hře na nástroj a seznamuje žáky s metodami výuky hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi* a komunikativní kompetence, zde zejména kompetence *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci* a kompetence *formulovat své myšlenky srozumitelně.*

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), na jehož učivo z 5. ročníku je bezprostředně navazováno v tom smyslu, že zde se zejména teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, a k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáci formou referátů zpracují doporučenou literaturu zabývající se výukou hry na nástroj apod. a v hodinách budou formou diskuse probírat názory jednotlivých autorů na danou problematiku v konfrontaci s vlastními zkušenostmi z výuky hlavního oboru.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Důraz je kladen na osvojení si teoretických poznatků nezbytných k rozvoji dovedností učit a naučit, ukázat a vysvětlit, komunikovat s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého studijního zaměření - Popíše (talentové) předpoklady ke hře na hudební nástroj, skladbě či dirigování, vysvětlí, v čem spočívají - popíše postup při zjišťování předpokladů ke hře na hudební nástroj svého odborného zaměření	Předpoklady pro hru na nástroj, skladbu, dirigování Postupy při zjišťování předpokladů (vloh) ke hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření Příprava vyučovací lekce, první

- popíše metody nácviku základů hry na hudební nástroj - popíše přípravu vyučovací lekce - popíše metody nácviku stupnic - popíše metody nácviku etud - popíše metody nácviku přednesových skladeb - popíše metody nácviku vyspělejších technických aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření - popíše přípravu žáka na vystoupení, vybere a sestaví žákovi vhodný repertoár - vyjmenuje důležité školy hry na svůj nástroj a popíše jejich přednosti a eventuální nedostatky - uvede příklady vhodné instruktivní a přednesové literatury různých období pro žáky ZUŠ různé úrovně a pro žáky konzervatoře - vyjmenuje hlavní typy chybných návyků a vysvětlí postupy při jejich odstraňování - uvede přehled pedagogické dokumentace, popíše chod umělecké školy - uvede příklady důležitých typů či výrobců nástrojů a vysvětlí vhodnost těchto nástrojů pro žáky a popíše zásady jejich správné údržby - vypracuje referát k problematice výuky hry na nástroj	vyučovací hodina Základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření *(správné držení těla, držení nástroje, tvoření tónu, práce s dechem, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atp.)* Metody nácviku vyspělejších aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření Nácvik stupnice, nácvik etudy Nácvik přednesové skladby Nácvik taktovací techniky Odstraňování chybných návyků Průpravná kompoziční cvičení Příklady instruktivní a přednesové literatury Přehled (a vývoj) školy hry na nástroj žákova odborného zaměření Příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace Vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady), Přehled nástrojů vhodných pro začátek výuky i pro vyspělejší žáky, údržba hudebních nástrojů

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na kytaru

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe hlavního oboru rozvíjí praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Učí uplatňovat poznatky z metodiky nástroje, hudební pedagogiky, psychologie, dějin a literatury nástroje a hlavního oboru ve výuce hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Z klíčových kompetencí jde o rozvoj kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák při práci s žákem (modelem) podle svého odborného zaměření: – provede zjištění předpokladů ke hře na hudební nástroj nebo ke skladbě – předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, práci s dechem, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atd. – předvede, vysvětlí a nacvičí různé způsoby artikulace, úhozy, smyky, polohy, legato, staccato, sautille, vibrato, hru polyfonie, přechody přes struny, spojení levé a pravé ruky, pedalizaci atp. – předvede, vysvětlí a nacvičí etudu – předvede, vysvětlí a nacvičí přednesovou skladbu (jejich části) – předvede a vysvětlí na konkrétní skladbě výrazové a interpretační odlišnosti různých stylových období – vybere a sestaví vhodný repertoár pro koncert či soutěž – vyplní z cvičné hodiny pedagogickou dokumentaci – uvede základní právní předpisy pro oblast školství – zadá žákovi vhodný úkol z hlediska skladby (improvizaci, kompozici drobné věty apod.), opraví chyby	postupy při zjišťování předpokladů ve hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření či ke skladbě příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj metody nácviku technických aspektů (od základních po vyspělejší) hry na nástroj žákova odborného zaměření nácvik stupnice, nácvik etudy nácvik přednesové skladby odstraňování špatných návyků příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady)

Vyučovací předmět: Hlavní obor (zaměření skladba a aranžování populární hudby)

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na hudební nástroj, ostatní

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Celkový počet hodin: 12

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. V zaměření *skladba a aranžování populární hudby* v tomto předmětu žák získává dovednosti nezbytné k tomu, aby ovládl na profesionální úrovni kompoziční práci v oblasti žánrů populární hudby, vytváří si správné pracovní návyky, osvojuje zásady profesní etiky, seznamuje se prakticky se soudobými trendy v rozvoji oboru. Součástí předmětu jsou koncertní provedení skladeb žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- komponovali
- ovládali a využívali různé kompoziční techniky, formy a prostředky k přesvědčivému a osobitému sdělení
- využívali výrazové a technické možnosti hudebních nástrojů, lidského hlasu a dalších zdrojů zvuk
- aranžovali a instrumentovali
- získali odpovídající míru uměleckého sebevědomí,
- byli schopni vytvářet originální, řemeslně dokonale zvládnuté partitury
- splnit cílenou kompoziční objednávku
- byli schopni spolehlivě jak z hlediska kvality, tak hlediska potřeb společenské objednávky vytvářet svou práci, která neustrne na dosaženém stupni dovedností, ale bude se neustále vyvíjet a tvůrčím způsobem rozvíjet své skladatelské myšlení.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do všech ročníků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných skladatelských úkolů k úkolům náročnějším.

Obsahem učiva je jednak rozvoj technických aspektů (skladatelské studie, různé stylizace hudební věty, transpozice, aranžmá apod.) a kompozice (volných) skladeb v různých formách a pro různá nástrojová seskupení.

Kompoziční program v průběhu vzdělávání je volen tak, aby žák postupně obsáhl všechny hlavní žánry a způsoby aranžování populární hudby, hudbu pro divadlo a film též instrumentaci pro komorní a orchestrální obsazení obvyklé v klasické (vážné) hudbě.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum skladeb či studií, které je žák povinen vytvořit a předložit ke zkoušce. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen pevně obsah a rozsah těchto zkoušek.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: S*eminář skladby*, *Kompoziční techniky.* Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá na to, že se žák speciální dovednosti vztahující se k uvedeným předmětům naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí s instrumentací, stylovou studií apod. Úzká návaznost je i na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Preferují se názorně demonstrační metody (ukázky skladeb), nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje. Postupně jsou zadávány stále komplikovanější skladatelské úlohy s předcházející demonstrací toho, jak zadávaný problém řešili jiní skladatelé. Doporučuje se následné hodnocení vypracovaných úloh učitelem v individuálních lekcích a diskuse nad již vytvořenou hudbou minulosti i dneška.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a její pravidelnou součástí jsou proto (školní) koncertní provedení skladeb žáka a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a pravidelná kompoziční práce (v řádu mnoha hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby tato práce byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnotí se technické zvládnutí kompoziční práce, invence, zpracování, osobitost a též splnění pensa (počtu) vytvořených skladeb za klasifikační období. Posuzuje se také celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák – zapíše melodickou linku, základní akordové značky (kvintakordy a septakordy) a klavírní part a to v souladu s běžnými notografickými pravidly a zvyklostmi; – komponuje malé písňové formy nejběžnějších typů – komponuje skladby především dle svých vlastních žánrových preferencí	Pravidla pro zápis melodické linky Pravidla pro zápis akordových značek Specifika instrumentace skladeb pro klavír a lidský hlas Tvorba nejméně dvou skladeb v malé písňové formě různého charakteru v každém pololetí

Pololetní zkouška

2 vlastní skladby různého charakteru předložené ve formě melodie s akordovými značkami nebo ve formě klavírního partu (příp. s partem zpěvu)

Ročníková zkouška

2 vlastní skladby různého charakteru předložené ve formě melodie s akordovými značkami nebo ve formě klavírního partu (příp. s partem zpěvu) - jiné než v pololetí

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák – komponuje malé písňové formy obohacené (rozšířené) o různé části: (introdukce, sloka, refrén, bridge, koda); – aranžuje skladby pro rytmickou sekci (příp. se zpěvem); – reharmonizuje známé melodie – komponuje skladby v těchto žánrech: *pop, folk, country, rock*	Úloha a specifika běžných částí skladeb populární hudby (introdukce, sloka, refrén, bridge, koda) Specifika instrumentace pro nástroje běžně užívané v rytmické sekci (kytara, klavír, baskytara/kontrabas, bicí nástroje); Specifika vybraných žánrů populární hudby (pop, folk, country, rock,…)

Pololetní zkouška

2 vlastní skladby v libovolném aranžmá různých probíraných žánrů, z toho minimálně 1 v aranžmá pro rytmickou sekci

Ročníková zkouška

2 vlastní skladby v libovolném aranžmá dvou různých (jiných než v prvním pololetí) probíraných žánrů, z toho minimálně 1 skladba v aranžmá pro rytmickou sekci (jiná než v 1. pololetí)

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák – komponuje a aranžuje skladby pro rytmickou sekci a menší sekci dechovou a/nebo smyčcovou (cca 4 – 6 dechových/smyčcových nástrojů) – upravuje známé skladby pro dané nástrojové obsazení - aranžuje skladby pro školní	Specifika instrumentace pro dechové a smyčcové nástroje běžně užívané v populární hudbě (zejména flétny, klarinety, saxofony, trubky, pozouny, housle, violy a violoncella) Specifika vybraných žánrů populární hudby

kapelu - minimálně 2 v každém pololetí	

Pololetní zkouška

2 vlastní skladby v libovolném aranžmá, z toho minimálně 1 skladba v aranžmá pro rytmickou a dechovou/smyčcovou sekci

Ročníková zkouška

2 vlastní skladby v libovolném aranžmá (jiné než v prvním pololetí), z toho minimálně 1 skladba v aranžmá pro rytmickou a dechovou/smyčcovou sekci (jiná než v 1. pololetí)

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák – aranžuje skladby pro jazzový orchestr (bigband) – komponuje skladby vykazující prvky osobitého rukopisu různých (dosud) probraných žánrů dle své preference – - aranžuje skladby pro školní kapelu - minimálně 2 v každém pololetí	Prohlubování znalostí v oblasti žánrových specifik Specifika instrumentace skladeb pro jazzový orchestr (bigband)

Pololetní zkouška

2 vlastní skladby v libovolném aranžmá, z toho minimálně 1 skladba v aranžmá pro "větší" orchestr (bigband, komorní symfonický orchestr)

Ročníková zkouška

1 vlastní skladba v libovolném aranžmá (jiné než v 1. pololetí), z toho minimálně 1 vlastní skladba v aranžmá pro jazzový orchestr (bigband)

Maturitní zkouška

minimálně 2 kompozičně náročnější skladby v různých aranžmá žánrově zaměřené dle preferencí žáka

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák – komponuje skladby pro divadlo, muzikál či film (scénickou hudbu) – aranžuje nebo vytváří skladby pro běžné obsazení komorního či symfonického orchestru (příp. doplněného o rytmickou sekci) – - aranžuje skladby pro školní kapelu - minimálně 2 v každém pololetí	Specifika hudby pro divadlo, muzikál či film Specifika instrumentace skladeb pro komorní a symfonický orchestr (příp. doplněný o rytmickou sekci)

Pololetní zkouška

minimálně 2 vlastní skladby v libovolném aranžmá, z toho 1 skladba v aranžmá pro komorní nebo symfonický orchestr (příp. doplněný o rytmickou sekci)

Ročníková zkouška

minimálně 2 vlastní skladby v libovolném aranžmá (jiné než v pololetí), z toho minimálně 1 skladba v aranžmá pro komorní nebo symfonický orchestr (jiná než v 1. pololetí)

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák – připravuje absolventskou práci většího rozsahu a rozsáhlejší formy (okolo 15 - 20 minut), dle vlastního výběru s využitím znalostí získaných dosavadním studiem	- syntéza doposud získaných dovedností a znalostí při práci na absolventské skladbě

Pololetní zkouška

minimálně 2 ukázky z připravované absolventské skladby v podobě demonahrávky

Ročníková zkouška

Předložení kompletní partitury a demonahrávky komisi. Žák

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – zpěv

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Zpěv, Populární zpěv*								
Typ předmětu [1]	**Název povinného předmětu**	**Zkratka**	**Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících**						**Celkem**
				I.	**II.**	**III.**	**IV.**	**V.**	**VI.**	
PPF	Hlavní obor	HLO		2	2	2	2	2	2	**12**
PPF	Korepetice a studium úloh	KSU		1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Muzikálová praxe	MUZ		-	-	-	-	4	4	**8**
PPF	Studiová praxe[3]	STUP		-	-	-	2	-	-	**2**
PPF	Step	STE		-	-	2	2	-	-	**4**
PPF	Ansámblový zpěv[2]	AZP		-	-	-	-	2	2	**4**
PPF	Deklamace a jevištní mluva[3]	DJM		-	1	1	-	-	-	**2**
PPF	Základy herectví	ZAH		-	2	2	2	-	-	**6**
PPF	Pohybová výchova	PHV		2	2	2	2	2	2	**12**
PPF	Dějiny jazzu a populární hudby	DJP		2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Český jazyk	CJ		1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	LI		2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický jazyk	Aj		3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Německý jazyk	NJ		-	2	2	2	-	-	**6**
PVT	Anglická/Německá konverzace[4]	AK/NK		1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka	ON		1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	D		2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	IT		2	2	-	-	-	-	**4**
POP	Intonace	INT		2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Úvod do hudební teorie	UHT		2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie	HAR		-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie	MH		-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Jazzová harmonie	JAH		-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy	FOR		-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb	AS		-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt	KTP		-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích	NÁS		1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby	DH		2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby	DMH		-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudby spec.	DHS		-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění	DEU		-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce	TAP		-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě	ITH		-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management	HM		-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Základy elektroakustiky	ZAE		-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Fonetika, hygiena a fyziologie hlasu	FON		1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	KLP		1	1	1	-	-	-	**3**
POP	Moderní piano[5]	MPI		-	-	-	1	1	1	**3**
PPP	Pedagogika a psychologie	PEPS		-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie	HPHP		-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy	DIHV		-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	MHO		-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	VPHO		-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem			**28**	**32**	**35**	**30**	**26**	**24**	**175**
								Uměleckáá praxe	*Uměleckáá praxe*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Spojený 5. a 6. ročník*

[3] Skupina se dělí při počtu vyšším než 8 *[4] Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele* *[5] Dva žáci na jednu vyučovací hodinu*	*1 týden*	*1 týden*

[1] Dva žáci na jednu vyučovací hodinu
[2] 5. a 6. ročník spojený
[3] Skupina se dělí při počtu vyšším než 8
[4] Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele
[5] **PPF** – předmět profilový, **PVT** – předmět všeobecné teorie, **POP** – předmět odborné přípravy, **PPP** – předmět pedagogické přípravy
Informace o předmětech PVT, POP (kromě ZAE) a PPP (kromě MET a VHO) jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor populární zpěv

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	2	2	12

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Vede k rozvoji pěveckých interpretačních dovedností nezbytných pro profesi zpěváka populární hudby, k osvojení správných pěveckých návyků, pracovních návyků, zásad profesní etiky a k praktickému poznání repertoáru populární hudby a seznamuje se soudobými trendy v rozvoji populárního zpěvu. Rozvíjí kreativitu, představivost a emocionalitu, koncentraci i schopnost zvládat fyzickou a psychickou zátěž při uměleckém výkonu.
Populární zpěv jako hlavní obor se zaměřuje na pěveckou (hlasovou) složku. K rozvoji myšlení a cítění v jednotlivých žánrech populární hudby a k pódiovému vystupování je zaměřen předmět Interpretace, který s hlavním oborem úzce souvisí.

Vzdělávání tedy směřuje k tomu, aby žáci:

- ovládali na profesionální úrovni pěveckou techniku a využívali ji ve své umělecké činnosti
- uplatňovali vhodně vlastní osobité pojetí interpretace v souladu s obsahem díla
- rozvíjeli své pěvecké schopnosti individuální přípravou, vlastním cvičením a získali schopnost celoživotního dalšího studia

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Skládá se z kompletní pěvecké techniky (dechových, hlasových a artikulačních cvičení, vokalíz, lidových, populárních, jazzových písní a muzikálových árií. Je vybráno tak, aby žák v průběhu vzdělávání poznal a nastudoval písně všech důležitých žánrů populární hudby.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali

vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména pak k navazujícímu a navzájem se doplňujícímu předmětu Korepetice a studium úloh a dále pak k předmětům Ansámblový zpěv, Muzikálová praxe, Studiová praxe a také k předmětům umělecko-pedagogické přípravy, zde zejména k Metodice hlavního oboru a Vyučovací praxi hlavního oboru.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve všech ročnících po dvou hodinách týdně. Výuka je zaměřena na získání pěveckých dovedností tak, aby vznikla komplexní osobnost v žánru populární hudby, která si postupně staví i svůj repertoár. Učitel vychází z individuálních dispozic žáka. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, zároveň je však žákovi ponechán prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru. Cílem je, aby se podíl samostatné tvořivosti žáka v průběhu studia zvyšoval.
Vedle názorně demonstračních metod se ale také uplatňuje verbální popis a zdůvodnění konkrétního interpretačního postupu, vysvětlení způsobu řešení technického problému apod. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod. Významnou doprovodnou součástí výuky hlavního oboru jsou koncertní vystupování žáka, a pokud možno též účast v pěveckých soutěžích.
Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Nezbytnou součástí vzdělávání je také každodenní domácí příprava žáka, jejíž výsledky kontroluje učitel pravidelně v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení se uskutečňuje po vykonání **komisionální zkoušky před komisí**, která vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Tato zkouška probíhá zároveň se zkouškou z KSU, její obsah je totožný. Z hlediska předmětu hlavní obor se hodnocení zaměřuje na pěveckou dovednost s ohledem na splnění požadavků studia v jednotlivých ročnících. Hodnotí se zejména technická stránka, intonace, rytmus, stylové ztvárnění, celkový výraz a přesvědčivost pojetí včetně hereckého provedení (muzikál, šanson). Pokud není určeno jinak, žák zpívá veškerý repertoár u zkoušek zpaměti. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu během školního roku, snaha, píle, zaujetí, osvojení správných **pracovních návyků** (pravidelnost a soustavnost práce) a zásad profesní **etiky**.
Žák je hodnocen také **průběžně** v každé vyučovací hodině. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.
Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:
• zpívá vokalízy, národní (lidové?) a folkové písně a snazší populární písně s českým textem • při zpěvu vokalíz a písní prokazuje zvládnutí základů pěvecké techniky (pěvecký postoj, navození hlavového tónu a jeho zapojování do hrudní rezonance, uvolnění hrdla, posazení hlasu do rezonance, zpružňování mluvidel, vyrovnávání vokálů, posazování střední hlasové polohy) a výrazu, včetně práce s mikrofonem při interpretaci písní	• Technika (dechová, hlasová a artikulační cvičení) • Vokalízy – Vaccai, Concone, Panoffka, Marchesi, Banck, Lüttgen aj. • Národní (Lidové?) písně • Folkové písně • Snazší populární písně s českými texty

Pololetní zkouška
1 vokalíza (bez mikrofonu)
1 národní (lidová?) píseň (bez mikrofonu)

Ročníková zkouška
1 těžší vokalíza (bez mikrofonu)
1 lehčí taneční píseň s českým textem (s mikrofonem)
repertoár zpívá žák zpaměti

2. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:
• zpívá speciální vokalízy, písně z historie české hudby, písně z oblasti country • při zpěvu tohoto repertoáru prokazuje zdokonalení základů techniky: upevnění střední hlasové polohy, rozšíření hlasového rozsahu, uvolnění artikulačního aparátu pro přirozenou výslovnost, smysl pro moderní rytmy a frázování	• Speciální vokalízy a hlasová cvičení (Rimon, Štolba, Snidero, Dvořák, Stoloff, Kullberg, Peckham, Chandler aj.) • Písně z historie české hudby (Ježek, Kainar, Šlitr + Suchý aj.) • Písně z oblasti country • Písně ze současné české populární hudby od r. 2000

Pololetní zkouška
1 speciální vokalíza – lehčí
1 píseň z historie české hudby

Ročníková zkouška
1 speciální vokalíza – těžší
1 píseň ze současné české populární hudby od r. 2000
(vše na mikrofon) zpěv zadané písně z listu
repertoár zpívá žák zpaměti

3. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:
• zpívá šansony, písně ze současné české i světové populární hudby, rock´n´roll, písně Beatles • při zpěvu tohoto repertoáru prokazuje zdokonalení dechové techniky, hlasové i artikulační techniky, vylehčení a pohyblivost hlasu, osvojení techniky potřebné pro stylovou interpretaci písní – parlando apod. • spoluvytváří koncepci interpretace díla	• Šansony • Písně ze současné české i světové populární hudby • Rock´n´roll • Písně Beatles

Pololetní zkouška
1 šanson (výrazově lehčí, v českém jazyce)
1 populární píseň

Ročníková zkouška
1 šanson (výrazově těžší, možno i v cizím jazyce)
1 populární píseň
repertoár zpívá žák zpaměti

4. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:
• zpívá jazzové skladby, písně světového popu • při zpěvu tohoto repertoáru prokazuje již	• Jazzové standardy (Swing, jazzová balada, Latin-jazz, bossanova, samba, Funky-jazz, Jazzrock, Bebop))

pokročilý stupeň zvládnutí pěvecké techniky, upevňuje a dále rozšiřuje hlasový rozsah, pružnost a dynamiku hlasu, pokračuje v propojování zákonitosti jazzového zpívání (správné frázování, základy scatu aj.) prokazuje stylovost interpretace daného repertoáru propojuje techniku s výrazem	• Písně světového popu

Pololetní zkouška
1 swingová píseň
1 jazzová balada

Ročníková zkouška
1 jazzová píseň (Latin jazz – bossanova, samba, Funkyjazz, Jazzrock, Bebop)
1 píseň světového popu

Maturitní zkouška: 3 písně rozdílného charakteru, *repertoár zpívá žák zpaměti*

5. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:
• propojuje technickou vyspělost s výrazovou schopností • pěvecký výkon spojuje s pohybem, tancem a v případě muzikálových árií s hereckou složkou • spolupodílí se na vytváření koncepce muzikálového výstupu • zpívá rockové písně, muzikálové árie a písně dle vlastního výběru • při zpěvu již ovládá pěveckou techniku, zároveň studuje moderní, v popu využívané kvality hlasu-Belting, Twang, Vocal Fry aj. • prokazuje individuální pojetí zpívaného repertoáru	• Rockové písně • Lehčí muzikálové árie • Těžší muzikálové árie • Písně dle vlastního výběru žáka

Pololetní zkouška
1 libovolná píseň
1 lehčí muzikálová árie

Ročníková zkouška
1 píseň ze světového repertoáru dle vlastního výběru
1 náročnější muzikálová árie v pódiovém provedení v divadle, *repertoár zpívá žák zpaměti*

6. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:
• zpívá náročné písně všech žánrů, ovládá sólový i ansámblový zpěv • upevňuje již nabyté dovednosti, propojuje techniku s výrazem a vytváří koncepci interpretace díla • prezentuje se jako osobitý interpret v žánrech populární hudby profesionálně přistupuje ke všem aspektům náročné profese zpěváka	• Vybrané písně dle žákova naturelu • Písně z celé oblasti populární hudby

Pololetní zkouška
2 náročné písně z celé oblasti populární hudby

Absolventská zkouška
Absolventi vystoupí na společném veřejném absolventském koncertu se třemi vybranými skladbami. (2 sólové rozdílného tempa, ve třetí písni je součástí vokálního doprovodu).
repertoár zpívá žák zpaměti

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Korepetice a studium úloh

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Obecné cíle a didaktické pojetí

Korepetice a studium úloh je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka úzce navazujícím na hlavní obor. Vede v návaznosti na hlavní obor k osvojení a rozvoji interpretačních dovedností potřebných pro profesi zpěváka populární hudby zejména v oblasti výrazového ztvárnění písní či muzikálových árií a k zvládnutí specifik jednotlivých žánrů populární hudby. Vede také k osvojení pracovních návyků, návyků správného vystupování na pódiu, zásad profesní etiky i k praktickému poznání repertoáru populární hudby a soudobých trendů v rozvoji populárního zpěvu.
Součástí předmětu jsou školní koncertní (pódiová) vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na školou vybraných soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje zejména k tomu, aby žáci:

- uplatňovali vhodně vlastní osobité pojetí interpretace v souladu s obsahem a žánrem díla
- vystupovali na veřejnosti jako suverénní osobnost
- zvládali psychickou a fyzickou zátěž

Charakteristika učiva

Učivo je obdobné učivu předmětu hlavní obor. Je ale zaměřeno k výrazu a k rozvoji cítění v jednotlivých žánrech populární hudby. Nezahrnuje technické aspekty zpěvu, tj. neobsahuje složku hlasové výchovy, tu ponechává hlavnímu oboru.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti sama za sebe. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy,

zejména pak k navazujícímu předmětu Hlavní obor, dále pak k předmětům Ansámblový zpěv, Muzikálová praxe a také k předmětům umělecko-pedagogické přípravy, zde zejména k Metodice hlavního oboru a Vyučovací praxi hlavního oboru.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve všech ročnících. Má povahu praktického uměleckého předmětu. Doprovody k písním (tzv. „základy“) mohou být reprodukovány ze záznamu nebo pedagog žáka doprovází na klávesový nástroj, pak jde o společnou interpretaci písní žákem a učitelem (spolupráci v souhře). Učitel vychází z individuálních dispozic žáka, vede jej při volbě základních interpretačních parametrů (tempo, agogika, dynamika) a zejména v oblasti výrazu a žánru. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede (předehraje) dané úseky skladby, nebo pustí nahrávku a upozorní na technický problém, vede ho („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, správnému frázování atd. Zároveň však ponechává prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru žáka a vede jej tak, aby se podíl samostatné tvořivosti žáka v průběhu vzdělávání postupně zvyšoval.
Vedle názorně demonstračních metod se ale také uplatňuje verbální popis a zdůvodnění konkrétního interpretačního postupu, vysvětlení způsobu řešení problému apod. Studovaný repertoár žákovi také blíže osvětlí (stručným rozborem textu, hudební složky a formy, historického kontextu, žánrový zařazením apod.). Významnou součástí výuky tohoto předmětu jsou pravidelná školní koncertní vystupování žáka nejpozději od druhého ročníku.
Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Každodenní individuální příprava je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení se uskutečňuje po vykonání **komisionální zkoušky** a vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Tato zkouška probíhá zároveň se zkouškou hlavního oboru, její obsah je totožný. Z hlediska předmětu interpretace se hodnocení zaměřuje na souhru s doprovodem, výraz, pojetí, správnost a přesvědčivost (čistotu) z hlediska žánru a na (pódiové) vystupování. Ve vyšších ročnících (5. a 6. ročník) pak dále na osobitost a jedinečnost (zábavnost) podání i vystupování. Pokud není určeno jinak, žák zpívá veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.
Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu během školního roku, snaha, píle, zaujetí, osvojení správných **pracovních návyků** (pravidelnost a soustavnost práce) a zásad profesní **etiky**.
Žák je hodnocen také **průběžně** v každé vyučovací hodině. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.
Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:
• interpretuje s výrazem a v duchu žánru vokalízy, národní a folkové písně a snazší populární písně s českým textem • zvládá základy interpretace s doprovodem • je schopen zazpívat jednoduchou melodii z listu	• vokalízy • národní písně • snazší populární písně s českým textem

2. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:

• zvládá interpretaci s doprovodem • interpretuje s výrazem a žánrově čistě speciální vokalízy, písně z historie české hudby, písně z oblasti country a folku • je schopen zazpívat jednoduchou píseň z listu	• speciální vokalízy a hlasová cvičení • písně z historie české hudby (Osvobozené divadlo, divadlo Semafor, aj.) • písně z oblasti současné populární hudby Písně z oblasti country

3. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:
• zvládá spolupráci v souhře ve středně obtížném repertoáru • ovládá základy pódiového vystupování • interpretuje s výrazem a žánrově čistě šansony, písně ze současné české i světové populární hudby, rock´n´roll, písně Beatles • spoluvytváří koncepci interpretace díla • je schopen zazpívat popovou píseň z listu	• šansony • písně ze současné české i světové populární hudby • rock´n´roll • písně Beatles

4. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:
• zvládá pódiové vystupování • zvládá spolupráci v souhře v náročnějším repertoáru • reaguje pohotově na partnera, přizpůsobuje se jeho požadavkům • jako sólista spoluurčuje interpretaci díla • interpretuje s výrazem a žánrově čistě klasické blues, jazzové standardy, případně electro-swing a dále současné popové písně • spoluvytváří koncepci interpretace díla	• blues • jazzové skladby (swing, balady, latiny) • současné popové písně

5. ročník

• Výsledky vzdělávání: Žák	• Učivo:
• zvládá spolupráci v souhře ve velmi obtížném repertoáru • nastuduje a interpretuje přidělené role v představeních, • zvládá suverénně pódiové vystupování • zvládá fyzickou a psychickou zátěž interpretace • propojuje technickou vyspělost s výrazem • pěvecký výkon propojuje s pohybem, tancem a v případě muzikálových árií s hereckou složkou • interpretuje s výrazem a žánrově čistě rockové písně, muzikálové árie a písně dle vlastního výběru • vytváří koncepci interpretace díla a prokazuje individuální pojetí	• rockové písně • lehčí muzikálové árie • těžší muzikálové árie • písně dle vlastního výběru žáka

6. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:

• nastuduje a interpretuje přidělené role v představeních, • zvládá spolehlivě fyzickou a psychickou zátěž interpretace • jako sólista určuje všechny parametry interpretace díla v sólových (koncertních) vystoupeních • zpívá náročné písně všech žánrů, ovládá sólový i ansámblový zpěv • při interpretaci tohoto náročného repertoáru se prezentuje jako jedinečná a neopakovatelná osobnost v žánru populární hudby s osobitým vystupováním, témbrem a podáním schopná zaujmout a bavit publikum	• písně dle žákova naturelu. • náročné písně z celé oblasti populární hudby

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Muzikálová praxe

Celkový počet hodin: 8

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	4[1]	4[1]	8

[1]5. a 6. ročník spojený

Obecné cíle a didaktické pojetí

Muzikálová praxe je stěžejním předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět propojuje dovednosti získané (zejména) v hlavním oboru, KSU , deklamaci a jevištní mluvě, základech herectví a pohybové výchově a vede k dovednostem spolupracovat při divadelní týmové práci a činí žáky způsobilé k divadelní práci. V rámci tohoto předmětu žáci absolvují povinné pensum umělecké praxe ve školním divadle.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- samostatně pracovali a spolupracovali odborným tvůrčím způsobem při realizaci společného díla
- byli připraveni vytvořit muzikálovou postavu v rámci zadané inscenační koncepce
- respektovat autoritu režiséra, korepetitora, choreografa a dalších členů realizačního týmu
- vnímali divadelní představení jako celek a dokázali být jeho součástí
- uplatňovali vhodně vlastní osobité pojetí interpretace v souladu s obsahem díla
- kultivovaně vystupovali, ovládali jevištní pohyb a základy hereckého projevu
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do dvou závěrečných ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Zahrnuje veškerou přípravu představení hudebního divadla od přidělení rolí, přes individuální korepetice, ansámblový zpěv, aranžované zkoušky s režisérem, hudební zkoušky se sbormistrem, až po zkoušku generální a představení (včetně repríz) ve scéně a v kostýmech. Důraz je kladen na praktické osvojení divadelních činností.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.
V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém

tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.
Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména pak k navazujícím předmětům interpretace a ansámblový zpěv a k předmětům umělecko-pedagogické přípravy. Předmět úzce souvisí s hlavním oborem – zejména pěveckou stránku role, kterou žák studuje v rámci inscenace, konzultuje s pedagogem hlavního oboru.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. a 6. ročníku po 4 hodinách týdně. Má povahu praktické divadelní práce, tj. zkoušek a představení. Žák plní v rámci tohoto předmětu povinné pensum umělecké praxe, které spočívá v hlavních zkouškách před představením a vlastních představeních. Učitelé (režisér, korepetitor, choreograf, sbormistr) vycházejí z individuálních schopností každého žáka a vedou jej tak, aby žák byl schopen nejen zvládat a pochopit interpretační postupy, ale samostatně je rozvíjet a umět je používat nejen jako jedinečná individualita, ale i jako součást inscenačního týmu. Je vítáno, když se žáci budou podílet na představení nejen jako herci-zpěváci, ale i jako režiséři, choreografové, skladatelé, autoři textu. Pokud se ve složení ročníku takoví žáci najdou, je třeba jejich schopnosti a aktivity všemožně podporovat (projektové vyučování).
Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele a se svými spolužáky jako partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení se uskutečňuje po vykonání **komisionální zkoušky**, jejímž obsahem je divadelní představení. Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se zejména **kreativita**, **přesvědčivost** a **individuální vklad** při ztvárnění role. Dále se hodnotí **úroveň** a **propojenost** zpěvního (mluvního) projevu s hereckým a pohybovým ztvárněním a **souhra** s partnerem a posuzuje se, jak žák ztvárnil hudebně dramatickou postavu v inscenaci podle pokynů režiséra a jak zvládá práci výkonného umělce v podmínkách divadelního provozu školního divadla.
Důraz se klade ale také na pracovní disciplínu v průběhu zkoušek, průběžné včasné a kvalitní plnění studijních povinností, nastudování partu již před první zkouškou, přítomnost již na začátku zkoušky, celková ukázněnost, koncentrace a pohotovost při plnění požadavků režiséra, korepetitora, choreografa a dalších členů realizačního týmu. To znamená, že se hodnotí též **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí pro práci, míra osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky.**
Žáci jsou hodnoceni také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují žáky na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin (divadelní zkoušky). Poskytují jim tak rychlou informaci o tom, co zvládají v souladu s požadavky osnov, kde naopak mají úsilí zvýšit, na co se mají zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění. Žák je učitelem prokazatelně **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** studijních výsledků v průběhu školního roku.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:
• ovládá hudební nastudování podle pokynů korepetitora a pedagoga HLO • pohybově ztvárňuje roli dle pokynů a choreografa • spolupracuje v kolektivu • ztvárňuje postavu v hudební inscenaci podle pokynů režiséra • zvládá koncentraci a psychickou a fyzickou zátěž • propojuje pěveckou (mluvní), hereckou a	• muzikálový titul dle dramaturgického výběru režiséra • je podmíněn složením ročníku v hlasových oborech

pohybovou složku	

6. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:
• pokročileji než v 5. ročníku • ovládá hudební nastudování podle pokynů korepetitora a pedagoga HLO • pohybově ztvárňuje roli dle pokynů choreografa • spolupracuje v kolektivu • ztvárňuje postavu v hudební inscenaci podle pokynů režiséra • zvládá koncentraci a psychickou a fyzickou zátěž • propojuje pěveckou (mluvní), hereckou a pohybovou složku	• muzikálové výstupy dle dramaturgického výběru režiséra a pedagogů HLO • příprava Absolventského koncertu • je podmíněn složením ročníku v hlasových oborech

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Název vyučovacího předmětu: Studiová praxe

Počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	-	-	2

Platnost: od 3. 9. 2016

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hudebně praktický předmět Studiová praxe seznamuje studenty se všemi možnostmi a způsoby práce v moderním hudebním nahrávacím studiu. Stěžejní částí je natáčení lidského hlasu. Tato praxe je součástí odborné kompetence absolventa oboru populární zpěv a neocenitelnou dovedností v praktickém profesním životě.

Charakteristika učiva

Hlavní důraz v tomto předmětu je věnován praxi - tzn. natáčení zpěvu. Studenti se seznámí s technologiemi potřebnými k natáčení a následně i s různými technikami zpěvu na kondenzátorový (studiový) mikrofon. Pracují se střihem, zvukovými procesory, vyzkouší si natáčení sborů, vrstvení hlasů a probírá se celkový průběh nahrávací frekvence.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu studiová praxe je zejména díky doplnění praktických dovedností k hlavnímu oboru, neboť práce ve studiu je detailnější, s možností oprav, zpívá se na jiné mikrofony a je důležité dodržovat zásady, které si nikde jinde než v nahrávacím studiu nelze vyzkoušet.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Výuka je zaměřena prakticky, její hlavní náplní je studiový zpěv pod odborným dohledem profesora. Poznatky z této oblasti jsou nezbytné pro další pofesionální život vokalistů, pokud se ocitnou v nahrávacím studiu. Největší efektivity lze dosáhnout, pokud je možnost pracovat s malou skupinou studentů, ideální počet je 3, proto když je studentů 6 a více, rozdělí se třída na 2 skupiny a chodí střídavě.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení studentů probíhá v souladu s klasifikačním řádem - kritérii hodnocení ve školním řádu školy. Je průběžné, studenti jsou hodnoceni na základě ústního a písemného zkoušení. Při hodnocení bude zohledněn celkový přístup žáka k předmětu a plnění studijních povinností.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Poznatky z této oblasti mají nejen doplnit celkový odborný rozhled budoucího profesionálního zpěváka či pedagoga, ale zejména vypěstovat u studentů správné návyky důležité při studiové práci.

4. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
• Studenti se teoreticky a hlavně prakticky naučí zpívat ve studiu. • Seznámí se s procesy záznamu a mixu zpěvu a prakticky si je vyzkouší.	• Správné návyky ve studiu • Zpěv ve studiu, na studiový (kondenzátorový) mikrofon, se sluchátky, za přítomnosti zvukaře či producenta (supluje profesor) • Nutnost operativně reagovat na připomínky producenta, měnit výraz. • • Sborový zpěv ve studiu, vrstvení hlasů atd. • • Výuka základních funkcí zvukových procesorů potřebných ke zpracování zpěvu (ekvalizér, kompresor, reverb, delay)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Step
Celkový počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	2	2	-	-	4

Obecné cíle a didaktické pojetí
Step je pohybovým předmětem obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření. Vede žáky k osvojení stepařské techniky tak, aby ji mohli uplatnit v praxi. Rytmickým nástrojem žáka se stávají jeho nohy. Cvičením základních úderů žák rozvíjí nové svalové partie, získává tím větší sílu a jistotu pro přesnou interpretaci rytmu. Výuka se soustředí nejen na pohybový aparát a pohybovou paměť, ale také na rozvoj rytmického cítění. Žáci pracují jak kolektivně, tak ve skupinách a samostatně, s hudbou, ale i a cappella. Kreativita je rozvíjená individuální a kolektivní improvizací či tvůrčí prací dle zadání. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- Ovládali základy stepařské techniky a body drummingu
- Vybudovali si správné návyky pro provádění jednotlivých prvků
- Dokázali koordinovat pohyb nohou, paží a hlavy se správným držením těla
- Prohlubovali schopnost rytmického cítění a pohybovou paměť
- Byli schopni nastudovat stepařskou choreografii a předvést ji
- Dokázali využít step v jevištní a pódiové praxi

Charakteristika učiva
Obsah učiva je soustředěn do dvou ročníků. Zahrnuje práci na stepařské technice, základech body drummingu, koordinaci paží a nohou, rozvoji rytmického cítění a improvizaci.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetence k učení, občanské kompetence a kulturního povědomí. Důležitou roli hraje rovněž kompetence k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a vzdělávání. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu jevištní pohyb k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k pohybové výchově, muzikálové praxi a interpretaci. Dále step využívá a prohlubuje znalost hudební teorie. Rozvoj pohybové paměti a

rytmického cítění pak ovlivňuje pozitivně nejen ostatní pohybové předměty, ale též zpěv a hru na hudební nástroj, neboť žák získává větší jistotu v přesné interpretaci rytmu a držení tempa.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 3. ročníku a 4. ročníku po 2 hodinách týdně. Výuka je zaměřena ~~k~~ na ovládnutí techniky stepu, učitel vychází z individuálních dispozic a schopností každého žáka. Preferují se názorně demonstrační metody s ústním vysvětlením jednotlivých prvků. Zároveň učitel pojmenovává prováděné prvky odbornou anglickou terminologií. Výuka probíhá od elementárních prvků ke složitějším. Nezbytnou součástí je stálé opakování, procvičování a užití kroků v různých kombinacích a jejich začlenění do choreografií. Učitel používá přesný návod, předvede jednotlivé prvky techniky stepu a volí takový způsob výuky, který nejlépe odpovídá úrovni žáků. Vyučování probíhá v tanečních sálech, při výuce se využívá hudební doprovod. Pro držení tempa a stepování v kolektivu je důležitá i práce a cappella. Žáci jsou povinni nosit vhodnou obuv a úbor. V maximální možné míře je dbáno na jejich bezpečnost a vyučující vždy **před** nácvikem nového prvku nejprve žáky **poučí** o jeho **bezpečném** provádění.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu, kdy je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval techniku pod stálým dohledem učitele, je požadována pravidelná docházka. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách.

Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení ~~v~~ychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Závěrečné hodnocení se uskutečňuje v 1. i 2. pololetí přezkoušením vyučujícího. Posuzuje se kvalita zvládnutí učiva (technika, múzičnost, rytmické cítění, provedení etud, choreografie, improvizace, obratnost, kondice, atd.), celkový **přístup** k předmětu (snaha, píle a zaujetí pro předmět) a osvojení si správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce.**

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

3. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo
• zvládá správnou techniku základních stepařských prvků • je schopen užít a kombinovat stepařské prvky i prvky body drummingu • využívá znalostí hudební nauky ve stepařské praxi (pracuje se škálou notových hodnot, notovým zápisem, dynamikou) • je schopen improvizovat s využitím probraných prvků • je schopen nastudovat a předvést stepařskou choreografii mírně pokročilé obtížnosti	• žáci nosí cvičební úbor a obuv uzpůsobenou pro step. • základní stepařské prvky • základy body drummingu • etudy zaměřené na stepařské prvky • etudy zaměřené na rytmus (změny rytmů, změny notových hodnot, kánony) • dynamika • 2 choreografie vycházející z veškerého probraného učiva daného ročníku (1 libovolná, 1 swingová) • improvizace

4. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo
• zvládá správnou techniku základních i složitějších stepařských prvků • je schopen užít a kombinovat stepařské prvky i prvky body drummingu	• Opakování probraného učiva ze třetího ročníku • Základní i složitější stepařské prvky • Body drumming a jeho využití

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo
• využívá znalostí hudební nauky ve stepařské praxi (pracuje se škálou notových hodnot, notovým zápisem, dynamikou) • je schopen improvizovat s využitím probraných prvků • je schopen nastudovat a předvést stepařskou choreografii středně pokročilé obtížnosti	• Etudy zaměřené na stepařské prvky • Etudy zaměřené na rytmus (změny rytmů, změny notových hodnot, kánony) • Dynamika • 2 choreografie vycházející z veškerého probraného učiva daného ročníku (1 libovolná, 1 swingová) • Improvizace

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Ansámblový zpěv
Celkový počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	2[1]	2[1]	4

[1] 5. a 6. ročník spojený

Obecné cíle a didaktické pojetí
Ansámblový zpěv je předmět odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka zaměřený na interpretaci vokálních skladeb dvou a vícehlasých, popřípadě vokálů k písním. Vede k rozvoji interpretačního myšlení v ansámblu, tj. ke schopnosti spolupráce s dirigentem, vnímat partnery, sjednotit dikci, intonaci, rytmus a dynamiku a výrazovou složku svého partu, poslouchat ostatní hlasy v ansámblu, sluchově se orientovat a účastnit se týmově na koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesu.

Charakteristika učiva
Obsah učiva je v zaměření populární zpěv soustředěn do dvou ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, jsou jím dvou a vícehlasé ansámbly populární hudby různých žánrů a vokály k populárním písním.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zde zejména pak k hlavnímu oboru a předmětům interpretace, muzikálová praxe, dále pak k předmětům umělecko-pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)
Předmět se vyučuje ve 5. a 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Výuka je zaměřena na rozvoj vícehlasého sólového zpěvu v ansámblu. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. Učitel žáky vede (diriguje) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze, intonačnímu souznění. atd. Zároveň ponechává prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru a samostatné tvořivosti. Studovaný repertoár učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy či žánru skladby) a zařadí do souvislostí.
Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit

domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se jak žák reaguje na gesto a výraz dirigenta, jak vnímá partnery, správnost dikce, intonace, rytmus, dynamika, výrazová složka, schopnosti poslouchat ostatní hlasy v ansámblu a reagovat na ně, sluchová orientace a účast v týmové práci na koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesu.
Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snahu, píle a zaujetí pro hereckou práci, osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.
Žák je hodnocen **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.
Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**
• ovládá svůj part spolupracuje v souhře • reaguje na partnery • reaguje na gesto sbormistra a plní jeho pokyny a požadavky • interpretuje vícehlasé skladby z oboru populární hudby rozdílných stylů a žánrů (pop, jazz, swing, spirituál	• různé vokální skladby 2 a vícehlasé, popřípadě vokály k zadaným písním • vybrané skladby a písně zahrnují rozdílné styly a žánry – převážně vokály k sólovým písním (pop, jazz, swing, spirituál) • příprava sborů do divadelního projektu

6. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**
• spolupracuje spolehlivě v souhře • reaguje pohotově na partnery • reaguje spolehlivě na gesto sbormistra a plní jeho pokyny a požadavky • interpretuje vícehlasé skladby z oboru populární hudby rozdílných stylů a žánrů vyšší náročnosti a vokály k složitějším písním	• vícehlasé náročnější skladby z oboru populární hudby různých stylů a žánrů • příprava sborů na absolventský koncert

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Deklamace a jevištní mluva
Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2[1]	-	-	2

[1] Skupina se dělí při počtu vyšším než 8

Obecné cíle a didaktické pojetí
Deklamace a jevištní mluva je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět učí mluvní technice a rozvíjí mluvní dovednosti nezbytné pro pěveckou profesi. Výuka tohoto předmětu učí žáka správné dechové technice, posazení hlasu do rezonance, pomocí artikulačních cvičení dokonalé artikulaci a schopnosti výrazového vyjádření obsahu textu. Vede také k rozvíjení schopnosti jednat a chovat se v souladu s principy hlasové hygieny.

Charakteristika učiva
Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků a jsou jím technická mluvní cvičení dechová, rezonanční a artikulační a základní poznatky z oblasti teorie jevištní řeči.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zde zejména k předmětům Opereta a Operní praxe.

Strategie výuky (pojetí výuky)
Předmět se vyučuje ve 2. a 3. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Jsou využívány různé metody a formy práce, zejména metody aktivizující. Výklad představuje důležitou část výuky, důraz je ale kladen na intenzivní procvičování mluvní techniky a praktickou aplikaci poznatků. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby žák byl schopen nejen zvládat svůj mluvní projev a samostatně jej umět používat v hudebně dramatickém díle.
Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit

domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se technická i výrazová stránka. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snahu, píle a zaujetí pro hereckou práci, osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.
Žák je hodnocen také **průběžně** v každé vyučovací hodině. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

2. ročník

V prvé řadě je třeba získat představu o základních dispozicích jednotlivých žáků, o kvalitě jejich dikce, o případných nedostatcích ve výslovnosti.
Dalším úkolem je osvojení si správné dechové techniky, v souvislosti s tím posazení hlasu do rezonance a posílit jeho znělost, intonaci a správné akcenty ve větě. Na drobných, herecky zaměřených cvičeních se žák naučí ovládat svůj hlas ve všech polohách, dynamice, v rytmických polohách.

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**
• ovládá základní funkci dechu • správně artikuluje vokály a konsonanty • ovládá posazení hlasu do rezonance • ovládá základní intonaci ve větě	• cvičení artikulační: např.: • bim-bam-bum • mau-mou, bau-bou • spí myrty s mírnými lístky i mírnými stíny • spala stará zahrada jas jasan v snách • rybíz vybízí rty Filipíny • tráva vstávala zrána na hradbách • jazykolamy • cvičení zaměřená na nápravu řečových vad • jednoduchá poezie

3. ročník

Výuka ve třetím ročníku nava zuje na druhý, rozvíjí dechovou a artikulační techniku. Zároveň se zabývá prací s dialogem, vnímání partnera, odbourávání výrazových zábran. Žák se učí zapojovat celé tělo.

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**
• ovládá artikulační a dechovou techniku • ovládá dialog s partnerem • ovládá přirozenou intonaci ve větě • ovládá samostatné recitační vystoupení	• cvičení artikulační: např.: • svatá Voršila perly rozsila • krávy do rolí voli do polí • měsíc viděl nepověděl • do jalovce kozy do trní • slunce vstalo posbíralo • recitace náročnější poezie • artikulačně náročné písňové texty (písně osvobozeného divadla, Semafor, populární hudba)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Základy herectví
Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	2	2	3	-	-	7

Obecné cíle a didaktické pojetí
Základy herectví je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Žák si zde osvojuje základy hereckého projevu a učí se propojovat pěveckou, hereckou a pohybovou složku. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Získává správné pracovní návyky, osvojuje si zásady profesní etiky, seznamuje se prakticky se soudobými trendy spojení pěveckého a hereckého umění.

Charakteristika učiva
Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. V průběhu vzdělávání žák absolvuje jednoduché etudy (uvědomění si sama sebe, práce v jevištním prostoru, práce a souhra s partnerem), přes po složitější cvičení (charakter postavy, psychologie postavy) a učí se propojovat zpěv (mluvu) s hereckým a pohybovým projevem.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména pak ke korepetici a studiu úloh, ansámblovému zpěvu, operetě, operní praxi, a k předmětům umělecko-pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)
Předmět se vyučuje ve 2. až 4. ročníku po dvou hodinách týdně. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce, zejména metody aktivizující. Výklad představuje jen menší část výuky, důraz je kladen na procvičování hereckých postupů, důležitým prvkem výuky je předvedení (ztvárnění) herecké akce či situace učitelem. Ve 2. ročníku žák propojuje mluvní, herecký a pohybový projev prostřednictvím monologů, dialogů a hereckých etud a cítění prostoru jednoduché lidové písně, počínaje 3. ročníkem je připojena složka pěvecká a hudební – náročnější. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele a se svými spolužáky jako partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se zvládnutí hereckých technik, dále **kreativita**, **přesvědčivost** a **individuální vklad** při ztvárnění role. Dále se posuzuje **úroveň** a **propojenost** mluvního, zpěvního a pohybového projevu a **souhra** s partnerem. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snahu, píle a zaujetí pro hereckou práci, osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**
• ovládá základy hereckého vědomého projevu • propojuje herecký projev s jevištním pohybem a mluvou • prokazuje slovní obratnost • improvizuje • uvědomuje si diváka	• základy veřejného jevištního projevu • specifika činoherního a muzikálového herectví • herecká pozornost • vnímání, myšlení, představivost, herecký jevištní výraz • mimoverbální komunikace • cítění prostoru jednoduché lidové písně – jednoduché propojení hudby a pohybu • rozlišení interpretace koncertní a divadelní •

3. ročník

Výuka ve třetím ročníku navazuje na druhý ročník, rozvíjí herecký pohybový jevištní výraz. Zároveň se zabývá prací s dialogem, vnímání partnera, odbourávání výrazových zábran. Žák se učí zapojovat celé tělo. Přidává se složka hudební (náročnější)a propojuje se s hereckým projevem.

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**
• propojuje mluvní, zpěvní, herecký a pohybový projev • vnímá partnera	• Praktické vnímání, cítění a vyjádření hudby pohybem – napětí, uvolnění, gradace, dynamika, tempo, hudební nálada • Vyjádření přednesu pohybem těla, gestikulací, mimikou • Psychofyzická jednota • Temperament • Cítění hudební řeči v motorice interpreta

4. ročník

Výuka v tomto ročníku představuje propojení hereckého, hudebního a pohybového projevu. Žáci zpívají a hrají jednodušší árie, duety a ansámbly, učí se udržovat kontakt s dirigentem, s partnery.

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**

• interpretuje sólové písně spojené s monologem, duety spojené s dialogem atd. • propojuje hudební a herecký výraz • navazuje kontakt s partnery (reaguje na ně)	• Rozkrytí hudebního díla • Charakter postavy • Stavba role • Příprava hereckého výstupu

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Pohybová výchova
Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	2	2	12

Obecné cíle a didaktické pojetí

Pohybová výchova je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět zahrnuje též učivo obsahového okruhu vzdělávání ke zdraví. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Žáci si zde osvojují základní fyzické předpoklady s důrazem na správné držení těla, fyzickou zdatnost, koordinaci pohybu v prostoru s hudební předlohou /textem, zpěvem/. Během studia si žák osvojí nezbytné psychosomatické dovednosti pro profesionální vystupování, získá suverénní držení těla, fyzickou zdatnost, rytmické a prostorové cítění, zvládne dechové techniky a koordinaci pohybu v propojení s danou hudební předlohou, textem a žánrem. Předmět vede ke správným pracovním návykům a k osvojení zásad profesní etiky.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby (si) žáci

- vybudovali návyky správného držení těla, správně používali jednotlivé svaly, nastavili správně svalový tonus tak, aby celek byl koordinovaný a plně funkční
- správně dýchali a používali bránice a vzájemně propojovali psychofyzické činnosti
- ovládali svůj pohybový aparát a využívali jej k přirozenému a kultivovanému pohybovému projevu v jevištním prostoru
- znali prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovali tělesnou zdatnost a kultivovali svůj pohybový projev
- usilovali o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností a užívali způsoby vedoucí k správnému držení těla a správnému dýchání jako prevence poškození organizmu
- vyrovnávali nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž
- pociťovali radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti
- osvojili správné zdravotní a hygienické návyky

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do všech ročníků. Učivem jsou dechová a gymnastická cvičení, různé druhy tance, součástí předmětu je jevištní pohyb a práce s partnerem i v kolektivu.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali

vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména pak k předmětům Operní praxe a Opereta.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve všech ročnících po 2 hodinách týdně. Výuka je zaměřena k získání pohybových dovedností, učitel vychází z individuálních dispozic a schopností každého žáka. Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. Učitel používá přesný návod, popřípadě vzor (metodickou řadou až k cíli) nebo vlastní vyjádření žáka (spontánní, kreativní a individuální řešení zadaného úkolu).
Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele a se svými spolužáky jako partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se zejména zvládnutí pohybově tanečních dovedností, souhra s partnerem. Hodnotí se též **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí pro hereckou práci, míra osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**. Žáci jsou hodnoceni také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují žáky na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin (divadelní zkoušky). Poskytují jim tak rychlou informaci o tom, co zvládají v souladu s požadavky osnov, kde naopak mají úsilí zvýšit, na co se mají zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění. Žák je učitelem prokazatelně **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** studijních výsledků v průběhu školního roku.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1. ročník

V prvním ročníku se klade důraz na správné držení – postavení těla /technika body building, cvičení na zemi – posilování a zpevňování svalových skupin i rozsah pohybu, cvičení u tyče – uvědomování si osy těla a jeho středu/, dechová cvičení a dále na chůzi i běh v prostoru a na rytmus. Žáci si osvojí základní pohybové techniky moderního tance s propojením s základními prvky tance klasického jako pomocné techniky pro cílovou moderní techniku tance.

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**
• správně drží tělo a ovládá základy dechové techniky • ovládá chůzi a běh v prostoru	• gymnastická cvičení • posilování, rozsah • flexibilita • improvizace

2. ročník

Důraz je nadále kladen na správné držení a zpevňování držení těla, suverénní pohyb - chůze a běh v prostoru. Cvičení na zemi i u tyče posilují jednotlivé svalové skupiny, cíleně zdůrazňují centrum těla a správné dýchání.
Během druhého ročníku si žáci osvojují těžší rytmy /i jazzové/ a taneční vazby i celé pohybové fráze. Cíleně je podporována pohybová a prostorová paměť.

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**

• ovládá správné držení těla • zpevní svalové skupiny • ovládá pohyb v prostoru • ovládá rytmus a koordinaci taneční vazby • tančí základní jazzové a moderní tance • tancuje taneční sestavy zpaměti •	• základy jazzového tance • základy moderního tance • rytmy a jazzová hudba • improvizace – náročnější vazebné prvky a krátká choreografie

3. ročník

V tréninku se nadále pracuje s pohybovými dovednostmi a fyzickou zdatností. Důraz je kladen na kreativní myšlení, improvizaci na dané téma a tělesnou a prostorovou energii. Pohyb je více zaměřený na propojování základních tanečních prvků v prezentaci na jevišti. Správné technické provedení versus sebeprezentace. Shopnost rychle se naučit choreografii jako příprava na konkurz a práci v divadle.

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**
• prokazuje fyzickou kondici, zdatnost • prokazuje pohybové dovednosti, obratnost a disponuje plasticitu pohybu • zvládá jevištní pohyb, energie a prostor • ovládá nonverbální jednání • pracuje s partnerem	• samostatné warm-up • skoky, piruety, vazebné prvky • flexibilita, síla, kondice • improvizace – pokračování, zdokonalování • vlastní pohybová sebeprezentace

4. ročník

V pohybovém výchově se nadále dbá na správné držení těla, vytrvalost a fyzickou kondici. Cíleně se pracuje na plasticitě pohybu, na významu gest a gestiky celého těla a na zlepšení paměti.

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**
• má správné držení těla • má výbornou pohybovou paměť • zvládá provedení choreografie • ovládá gestiku a výraz • ovládá jazz dance,modern dance	• lekce jazz dance, • základy klasického tance • centrální pohyb jako základ výrazu • základy akrobacie • choreografie adagio

5. ročník

V pátém ročníku žáky čeká nastudování divadelního představení, propojení tance a zpěvu. Předmět úzce spolupracuje s muzikálovou praxí, žáci se připravují na profesionální práci v divadle.

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**
• prokazuje fyzickou vytrvalost a kondici • prokazuje vyspělé pohybové a taneční dovednosti a plasticitu pohybu a gesta • má sebevědomé vystupování • ovládá výraz a gestus těla • prokazuje pohybovou a prostorovou paměť • je schopen tančit s partnerem • tancuje zpaměti dle zadané choreografie	• lekce jazz dance • taneční improvizace • choreografie divadelního představení • choreografie muzikálových písní

6. ročník

V šestém ročníku vrcholí výuka pohybových technik a dovedností. Předpokládá se, že žák si již ověřil v praxi při veřejných vystoupeních a koncertech základní technické dovednosti. Žáci zvládají choreografie do muzikálových výstupů. Předmět úzce spolupracuje s muzikálovou praxí, žák pracuje s kostýmem a s rekvizitami.

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**

• má fyzickou vytrvalost a kondici • zvyšuje své pohybové hranice • prokazuje vyspělé pohybové a taneční dovednosti a plasticitu pohybu a gesta • má sebevědomé vystupování • ovládá výraz a gestus těla • má pohybovou a prostorovou paměť • výrazově prožívá zadané choreografie	• taneční lekce • choreografie muzikálových písní pro veřejné vystupování • příprava ABS koncertu • taneční variace –příprava na muzikálové konkurzy

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a jazzu a populární hudby
Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	-	-	-	-	4

Obecné cíle a didaktické pojetí
Dějiny a literatura populární hudby je předmět odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru, dějin hudby, dějepisu a prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s dějinami populární hudby. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka a hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecké i umělecko-pedagogické práci
- dovedli pracovat s odbornou literaturou
- dovedli vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- dovedli se přesně vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- znali historii a vývoj zvoleného oboru (zaměření)
- dovedli sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva
Obsah učiva je soustředěn do dvou ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících vývoje populární hudby a jazzu od konce 19. století až po současnost včetně přehledu literatury daného oboru. První ročník je zaměřen vývoj jazzu a populární hudby od konce 19. století do současnosti, druhý roční se pak zabývá zejména vývojem české populární hudby.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi.
V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.
Mezipředmětové vztahy jsou úzké k hlavnímu oboru, dějinám hudby, dějepisu, dále k metodice HLO, zde zejména v tématu týkající se instruktivní literatury.

Strategie výuky (pojetí výuky)
Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky, výuka je ale pravidelně provázena praktickými ukázkami (pedagog hraje ukázky na klavír nebo pouští zvukové či obrazové záznamy).

Jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a zejména schopnost jejich aplikace. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka ve vyučování

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:
• orientuje se v základní literatuře i v obecných otázkách, vysvětlí rozdíly populární a vážné hudby • Popíše vývoj populární hudby až k tradičnímu jazzu, první nahrávky, první rozhlasové vysílání • Popíše historii swingu, slavné osobnosti • Dá do souvislostí: Rock´n´roll, folk od počátku po Woodstock: Populární hudba jako výraz generačního protestu • Prokáže znalost tvorby: 60, 70, 80, 90 léta pop, rock, folk, country osobnosti tvorba • Prokáže znalost Žánry: Art Rock, Pop Rock, Rock, Heavy Metal, Folk, Folk Rock, Underground, Jazz rock, Psychedelic Music • Prokáže znalost v oblastech: Světový muzikál, světový hudební film, ohlasy české tvorbě • charakterizuje jednotlivá období vývoje jazzu a populární hudby, uvede hlavní osobnosti, vysvětlí jejich přínos a charakterizuje jednotlivé žánry populární hudby	• Co je populární hudba? • Rozdíl mezi artificiální a nonartificiální hudbou • Vývoj populární hudby: církevní slavnosti, spirituál, gospel, ragtime, tradiční jazz, první nahrávky, první rozhlasové vysílání • Swing, osobnosti, orchestry, slavné skladby • Rock´n´roll, folk od počátku po Woodstock: Populární hudba jako výraz generačního protestu • 60., 70., 80., 90. léta pop, rock, folk, country: osobnosti a tvorba • Žánry: Art Rock, Pop Rock, Rock, Heavy Metal, Folk, Folk Rock, Underground, Jazz rock, Psychedelic Music • Světový muzikál, světový hudební film, ohlasy v české tvorbě • Obchod s populární hudbou, vztahy populární hudby k jiným druhům umělecké tvorby

2. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo
• podá přehled o literatuře oboru a • popíše v historii tzv. malých divadel od 19.století do současnosti • vysvětlí počátky v podobě tzv. zpěváčků atp. • vysvětlí a popíše fenomén Osvobozeného divadla a poválečných divadel malých forem až k dnešnímu stavu a uvede důležitá fakta • popíše vznik a vývoj muzikálu, uvede hlavní díla a jejich tvůrce českého a amerického muzikálu • vysvětlí význam J. Ježka, podá přehled jeho díla v oblasti populární hudby a uvede hlavní životopisná data • charakterizuje jednotlivá období vývoje české populární hudby, divadel malých forem, kabaretu, uvede hlavní osobnosti, vysvětlí jejich přínos	• 19. století v českých historických zemích: tzv. zpěváčci, kuplety, tingl-tangly atp. • Vliv mnichovského a pařížského kabaretu • Karel Hašler, Eduard Bass, dr. Jiří Červený a Červená sedma • Role revue jako zprostředkovatele jazzových vlivů ze zahraničí • Emil František Burian, D 34. Vznik Osvobozeného divadla, West Pocket Revue, nástup Jaroslava Ježka do OD • Inscenace a revue Osvobozeného divadla až k nerealizovanému představení Hlava proti Mihuli • Odchod protagonistů OD do USA, návrat po roce 1945, poslední spolupráce Voskovce a Wericha • Divadlo satiry. Divadlo ABC. Filmy V a W, filmy

	Císařův pekař a Pekařův císař. Konec Divadla satiry – zákaz 1949, hudební komedie Sto dukátů za Juana • Reduta, Acord Club, Divadlo na Zábradlí • Vznik Divadla Semafor a jeho vývoj k dnešnímu stavu • Divadlo Rokoko. Večerní Brno, Divadlo Husa na provázku, Ypsilonka, Divadlo Járy Cimrmana • Americký muzikál, český muzikál • Zvláštní kapitola: Jaroslav Ježek jako velká osobnost české hudby

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Jazzová harmonie

Počet hodin:1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	-	-	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Jazzová harmonie je odborným předmětem obsahového okruhu společný odborný základ. Předmět rozvíjí harmonické myšlení v oblasti jazzové harmonie, tj. hudby 20. a 21. století. Učí žáky chápat a rozumět jazzové harmonii a tím hlubšímu porozumění populární hudbě, která je jazzem silně ovlivněna. Předmět připravuje k teoretické zkoušce profilové části maturitní zkoušky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- správně zapsat, analyzovat a zahrát akordické značky na klávesový nástroj
- vysvětlit základní principy jazzového harmonického myšlení
- analyzovat a demonstrovat harmonické jevy v jazzových skladbách
- sluchem určit povahu jazzových akordů z hlediska funkční harmonie i jejich stavby

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a zahrnuje všechny podstatné jevy moderní harmonie od faktorů vedoucích ke vzniku jazzové harmonie, přes stavbu akordů a čtení akordových značek, vedení hlasů – voicings, typické spoje, disonantní charakteristiky, po druhy tónové organizace (bluesové stupnice, pentatoniky, modální jazz, bebop,).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět je vyučován ve 4. ročníku jednu hodinu týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s převahou metody aktivizující. Výklad představuje sice menší, ale podstatnou část výuky. Důraz je kladen na opakování a intenzivní procvičování učiva. Procvičování spočívá zejména v rozboru harmonických jevů v ukázkách z jazzové hudební literatury. Pravidelně je zařazována sluchová analýza probíraných jevů.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, které lze doplnit samostatně zpracovanými referáty a domácími písemnými pracemi. Hodnotí se též dovednost analyzovat poslechem. Kromě teoretických znalostí se hodnotí především schopnost jejich aplikace při rozboru harmonických jevů v hudebních ukázkách.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • zná komplexní systém akordických značek • umí akordické značky správně zapsat, analyzovat a zahrát na klávesový nástroj • popíše faktory vedoucí ke vzniku jazzové harmonie • popíše druhy jazzových akordů a demonstruje je v zadané notové ukázce • vysvětlí pojmy pentatonika, bluesová stupnice, bluesová 12, modalita • vysvětlí pojmy dominantní jádro, tritonová substituce, polychord, hybridní akord a lomené akordy	• Akordy, charakteristika akordů, komplexní systém akordových značek • Faktory vedoucí ke vzniku jazzové harmonie • Vedení hlasů v jazzové harmonii - voicings • Harmonické progrese v populární hudbě (kolečko, sekvence, dvanáctka, rhythm changes) • Organizace tónové struktury, stupnice, mody

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Základy elektroakustiky
Celkový počet hodin: 1 hodina

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	-	-	-	1

Obecné cíle a didaktické pojetí
Charakteristika učiva
Učivo je vybráno ve vztahu k hlavnímu oboru, je vyučováno ve třetím ročníku. Obsahem předmětu je nauka o základních pojmech z elektroakustiky s úzkou vazbou na jejich využití při interpretaci nebo nahrávání zpěvu. Výuka probíhá nejlépe ve školním nahrávacím studiu a je kombinována s praktickými ukázkami.
Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů
Přínos vyučovaného předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví.
V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.
Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru.
Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu, zejména k předmětu studiová praxe, která volně navazuje na tento předmět coby jeho praktická součást
Strategie výuky
Převažuje teoretická část výuky, tj. poznávání elektroakustických a digitálních přístrojů a procesů, která rozšiřuje studentům obzory a dává jim povědomí o tom, co vše se děje mezi momentem vytvoření tónu a jeho zvukové reprodukce na koncertu či nahrávce
Způsoby hodnocení žáků
Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů, např. písemné zhodnocení koncertního vystoupení) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům. Zde zejména schopnost analyzovat interpretaci. Hodnotí se též aktivita při vyučování.
Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání Žák	Učivo
• seznamuje se se základními pojmy akustiky • detailněji poznává elektroakustický řetězec sestávající z mikrofonu, mixážního pultu, zesilovače a reprosoustavy • seznamuje se se zvukovými procesory v digitální podobě	• úvod do akustiky • detailní seznámení s druhy a typy mikrofonů • základy práce s mixážním pultem v analogové i digitální podobě • základní funkce zvukových procesorů dolaďovačka, ekvalizér, de-esser, kompresor, reverb

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Fonetika, fyziologie a hygiena hlasu

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	-	-	-	-	-	-

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Fonetika, fyziologie a hygiena hlasu je předmětem, který obsahem učiva vychází z poznatků o lidském hlasu, jeho fyziologii a anatomii. Obsahem učiva patří jak do vzdělávací oblasti odborná příprava dle zaměření, tak do vzdělávací oblasti vzdělávání pro zdraví. Předmět rozvíjí schopnosti jednat a chovat se v souladu s principy hlasové hygieny, správné výživy a životosprávy.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do prvního ročníku. Učivo je zaměřeno k anatomii a fyziologii fonačně artikulačního aparátu, rezonanci, vývoji lidského hlasu, zahrnuje poznatky o druzích hlasu, rejstřících, mutačních přeměnách hlasu a správném tvoření tónu. Důležitou částí jsou také témata týkajících se hlasových poruch a jejich příčin, onemocnění horních cest dýchacích a poruchy hlasu a návody k prevenci.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v tomto předmětu k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům obsahujícím složku vzdělávání a péče o zdraví, tj. k hlavnímu oboru, pohybové výchově a k občanské nauce.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v v prvním ročníku jednu hodinu týdně. Při výuce jsou využity různé metody a formy práce. Ve výuce je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život, porozumění hlasu z hlediska zpěváka a péče o tento základní nástroj jeho profese.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na praktickou aplikaci teoretických poznatků. Hodnocení se

provádí na základě kombinace různých forem písemného testování, ústního zkoušení a průběžného hodnocení práce žáka v hodinách.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1.ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - popíše základní pojmy - vysvětlí anatomii a fyziologii hlasu, jeho tvoření - popíše vývoj lidského hlasu - popíše onemocnění a poruchy a zásady správného používání hlasu z hlediska prevence poruch - aplikuje zásady správného používání hlasu z hlediska prevence poruch	anatomie a fyziologie lidského hlasu tvoření lidského hlasu rezonance vývoj lidského hlasu onemocnění a poruchy *doporučená literatura: MUDr. Jitka Vydrová: Rady ke zpívání*

Kód a název oboru vzdělávání: 82-45-M, P/01 Zpěv

Zaměření: populární zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Klavírní praktikum

Počet hodin:3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	-	-	-	3

Pozn.: od 4. ročníku navazuje předmět Moderní piano

b) charakteristika učiva

Výuka je individuální, respektuje současně nadání a schopnosti jednotlivých žáků a stupeň jejich pokročilosti při vstupu na konzervatoř. Žák se seznamuje s hudbou různých slohových období se zvláštním zaměřením na populární hudbu. Je zdůrazněn rozdíl mezi interpretací klasické a populární hudby. Poznatky získané v předmětu harmonie prakticky uplatňuje při improvizaci doprovodů písní. Výsledky své práce mohou vyspělejší žáci prezentovat na interních a veřejných vystoupeních.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k prohlubování emocionálního prožitku, který dovede vyjádřit prostřednictvím hudby. Učí se hodnotit hudební výkon a respektovat různá pojetí interpretace.

d) strategie /pojetí/ výuky

Učitel při respektování individuality žáka rozvíjí jeho estetické cítění, které musí být nerozlučně spjato s rozvojem nástrojové techniky.

e) hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni podle stupně zvládnutí studijního materiálu a podle schopnosti samostatně aplikovat získané poznatky. Známku v pololetí a na závěr školního roku dostávají na základě závěrečné zkoušky. Konkrétními kriterii pro známku jsou zejména: vyjádření hudebního obsahu, správné frázování, technická vyspělost (stupeň obtížnost, kvalita tónu, čistota hry), stylové rozlišování, schopnost přizpůsobení se v hudebním doprovodu, a přihlíží se též k přístupu a výsledkům v průběhu školního roku.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména logické hudební myšlení, schopnost systematicky pracovat na rozvíjení svých schopností, schopnost kriticky hodnotit své interpretační výkony i interpretační výkony jiných.

5)Rozpis učiva po ročnících:

1. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- ovládá základy klavírní techniky, sezení u klavíru, držení ruky - dokáže reprodukovat jednoduchou skladbu - dbá na rytmus, základní dynamiku a artikulaci - hraje základy doprovodu podle akordických značek	- seznámení s nástrojem a elementárními nástrojovými dovednostmi - stupnice dur i moll a akordy tříhlasé - klavírní škola pro začátečníky - snadné etudy a přednesové skladby - jednoduchý doprovod

2. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- zdokonaluje technické dovednosti - prohlubuje základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - doprovází podle akordických značek - v doprovodu využívá hlavní harmonické funkce a septakordy	- stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a základní kadence - snadné etudy, např. Album etud I. - procvičování hry akordů a vytváření doprovodu podle akordických značek, např. E. Hradecký: Hra podle akordických značek - jednoduché barokní skladby, např. Baroko 0, I, nebo skladby období klasicismu, romantismu a 20. století - snadné skladby jazzové nebo populární, např. Chick Corea: Childrens‘ Songs

3. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**

- prohlubuje klavírní techniku - rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - doprovází zpěv jednoduchým doprovodem - v doprovodu využívá všechny harmonické funkce	- stupnice dur i moll v rovném pohybu, čtyřhlasé akordy a základní kadence - obtížnější etudy, např. Milan Dvořák: Jazzové etudy I. nebo II. - jednoduché barokní skladby nebo skladby období klasicismu, romantismu a 20. století - skladby jazzové nebo populární, např. Chick Corea, Oscar Peterson, Dave Brubeck, Karel Růžička, Elton John, Enio Morricone - doprovod vlastního pěveckého výkonu - doprovod dle akordických značek

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Moderní piano
Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	1	1	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Moderní piano je předmět společného odborného základu zaměřený k získání praktických dovedností ve hře na moderní piano. Zároveň má i povahu předmětu z obsahového okruhu odborného vzdělávání neboť rozvíjí i kreativitu a interpretační dovednosti. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Moderní piano rozvíjí myšlení ve stylech moderní populární hudby ve hře na klávesový nástroj.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Zahrnuje učivo od hraní akordických značek, hru z listu, doprovody hlasových cvičení po schopnost doprovázet a hrát skladby hlavních žánrů z oblasti jazzu a moderní populární hudby.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v Moderním pianu k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům obsahového okruhu společný odborný základu, k předmětům odborné přípravy, zejména ke Klavírní praktiku, na které Moderní piano navazuje, dále pak k hlavnímu oboru a též k předmětům umělecko-pedagogické přípravy, zde zejména k Vyučovací praxi hlavního oboru (doprovody skladeb studovaných v hlavním oboru).

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 4. až 6. ročníku po jedné hodině týdně ve skupinách 3-4 žáků. Výuka je zaměřena na získání praktických dovedností ve hře na klávesový nástroj v žánrech populární hudby. Učitel vychází z individuálních dispozic žáka. Vedle názorně demonstračních metod se uplatňuje verbální popis a zdůvodnění konkrétního postupu, vysvětlení způsobu řešení technického problému apod. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod.

Doporučuje se do výuky zařazovat prezentaci výsledků práce žáka na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy, ať už sólovým vystoupením nebo tak, že se žák doprovází při zpěvu.

Vzhledem k povaze tohoto praktického předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ke zvládnutí učiva je požadováno každodenní cvičení na klavír, ale výsledky musejí být pod pravidelnou kontrolou učitele v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnotí se **celkový přístup** žáka k předmětu během školního roku, snaha, píle, zaujetí, osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**. Důraz se klade na praktické zvládnutí látky. V případě hry podle značek se hodnotí pohotovost, dále pak vhodnost a bohatost harmonie a stylovost. Doprovází-li zpěvák sebe, též koordinace hry na klavír a zpěvu.

Žák je hodnocen **průběžně** v každé vyučovací hodině. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák • hraje doprovod podle harmonických značek stylově správně v různých žánrech dle probíraného učiva	• Prohlubování znalostí v oblasti žánrových specifik • Hra ze značek, harmonizace písní • Pop, folk, country, rock • Jazzové skladby • Písně světového repertoáru 50. – 80. let

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • hraje pokročileji z listu i podle kytarových značek v probíraných žánrech • improvizuje doprovod v různých žánrech dle probíraného učiva	• Specifika žánrů a stylů • Taneční styly • Improvizace • Rock´n´roll • Písně Beatles • Doprovod písní ze současné české i světové populární hudby • Doprovod repertoáru z hlavního oboru žáka

6. ročník

Výsledky vzdělávání:	Učivo:
Žák • ovládá hru všech hlavních žánrů populární hudby • pohotově čte z notového materiálu • doprovází sebe či jiného interpreta •	• Čerpání ze všech možných stylů, žánrů a médií. • Doprovod písní ze současné české i světové populární hudby • Doprovod repertoáru z hlavního oboru žáka

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Metodika hlavního oboru
Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Obecné cíle a didaktické pojetí
Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci pedagoga. Zaměřuje se na teoretické aspekty problematiky (metodiky) pěvecké výuky. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:
- dovedli využívat teoretických vědomosti a dovednosti v umělecko-pedagogické práci pracovat s odbornou literaturou
- dovedli vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- dovedli se přesně vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- dovedli sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva
Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a je složeno z témat týkajících se pěvecké didaktiky – hlasové ústrojí, dechová technika, posazení hlasu, výslovnost, pěvecká cvičení, artikulace, psychika zpěváka, příprava koncertního vystoupení, přístup učitele zpěvu k žákům, rozdíl v učení zpěvu dítěte a dospělého člověka aj.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů
Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, workshopů apod. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům umělecko-pedagogické přípravy, předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření, zde zejména k hlavnímu oboru.

Strategie výuky
Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování

vlastních otázek. Žáci formou referátů zpracují doporučenou literaturu zabývající se výukou zpěvu apod. a v hodinách budou formou diskuse probírat názory jednotlivých autorů na danou problematiku v konfrontaci s vlastními zkušenostmi z výuky klasického zpěvu.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	Učivo:
• objasní problematiku pěvecké metodiky v rozsahu stanoveného učiva • je vybaven základními vědomostmi o vyučovacím procesu tak, aby mohl uplatnit metodickou samostatnost ve vyučovací praxi • vypracuje referát k problematice výuky zpěvu • diskutuje s použitím odborné terminologie o problematice výuky zpěvu • má osvojeny vědomosti, dovednosti a návyky, které je připraven přenášet do praxe	• pedagogicko-pěvecké problémy • cíl a význam pěvecké výuky pop zpěvu • rozdíly mezi školením hlasu pop zpěváka a zpěváka operního • kritéria výběru pro profesionální studium pop zpěvu a jak zjistit předpoklady pro daný obor • osobnost učitele zpěvu, v čem spočívá jeho tvořivá práce • interakce mezi učitelem a žákem pro dosažení kvalitních výsledků v učení, poznatky o osobnosti žáka a jeho pěveckých schopnostech, které jsou důležité pro výuku • plánování práce pedagoga (hudební školy, konzervatoře), struktura hodiny zpěvu, průběh 1. vyučovací lekce • dětský hlas, zásady práce, rozsahy, problémy mutace • klasické dělení druhů hlasů, rozsahy, kritéria určování druhů hlasů • fyziologie hlasových orgánů, princip fonace, fyziologický význam hrtanu • hlasové rejstříky, prostředky k docílení jednotného znění hlasu, význam hlavového tónu pro vyrovnání rejstříků u ženských hlasů • pěvecké dýchání, funkce a fyziologie dechu, typy dýchání, appoggio • vokály, jejich význam při posazování hlasu a jejich vyrovnávání • konsonanty, jejich vliv na znění tónu a výslovnost • prostředky k dosažení srozumitelnosti zpívaného slova, problematika předčasného nasazení textu • rámcový přehled pěvecké literatury, možnosti jejího využití, instruktivní a metodická literatura • co rozvíjíme nácvikem pěvecké literatury u žáka, problematika výběru repertoáru u dětí v populární hudbě • zásady při výuce, domácí příprava žáka,

	příprava na vystoupení a soutěže • studium hudebního díla, problematika nácviku písní u žáků populární hudby • interpretace písňových skladeb, přehled výrazových prostředků • pěvecké pojmy • prameny výuky zpěvu(školy), současní významní pedagogové • hlasová hygiena zpěváka, hygiena dětského zpěvu • hlasové poruchy, hlasové vady, hlasová únava • rezonance, druhy rezonancí, mixace rezonancí v populární hudbě • tréma, její příčiny a důsledky, jak pomoci žákovi se s trémou vyrovnat

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Populární zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe hlavního oboru
Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Obecné cíle a didaktické pojetí
Vyučovací praxe hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci pedagoga. Zaměřuje se na praktickou stránku pěvecké výuky a vede žáky k aplikaci poznatků z ostatních umělecko pedagogických předmětů, zejména z předmětu Metodika hlavního oboru, a rozvíjí tak praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:
- dovedli využívat teoretických vědomosti a dovednosti v umělecko-pedagogické práci pracovat s odbornou literaturou
- dovedli vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- dovedli se přesně vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- dovedli sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva
Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a je složeno z témat týkajících se pěvecké didaktiky a zejména jejich praktické aplikace při vyučování. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi* a komunikativní kompetence, zde zejména kompetence *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci* a kompetence *formulovat své myšlenky srozumitelně.*
V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru, na jehož učivo z 5. ročníku je bezprostředně navazováno v tom smyslu, že zde se zejména teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, a k dalším předmětům umělecko-pedagogické přípravy.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a pěvecké vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.
Ústním zkoušením se zde rozumí i práce s modelem, písemným zkoušením pak písemná příprava na vyučovací hodinu s modelem nebo zápis pedagogické dokumentace. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům, a především schopnost jejich aplikace při pedagogické práci s modelem.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

6. ročník

Výsledky vzdělávání: Žák	**Učivo:**
• je schopen plánovat pedagogickou činnost a volit vhodné vyučovací strategie, žáky motivovat a rozvíjet jejich dispozice • dokáže vyhodnotit průběh a výsledky pedagogické práce a vhodně aplikovat metody hodnocení • umí podpořit zájem žáků o další umělecké vzdělávání a umělecké aktivity • vybírá vhodné materiály pro výuku • zná způsoby, jak naučit žáka zvládat psychickou zátěž a koncentraci • popíše chod umělecké školy • z cvičné hodiny vyplní pedagogickou dokumentaci • uvede základní právní předpisy pro oblast školství	• náslechy pěveckých lekcí, časový rozvrh hodin, posloupnost hlasových cvičení • příprava vyučovací lekce, průběh vyučovací hodiny • postupné zapojení do praktické výuky – dechová, hlasová a artikulační cvičení (pěvecký postoj, pěvecký dech, dechová opora, nazvučování hlasu pomocí jednotlivých konsonant, hlavový tón , hrudní a hlavová rezonance, hlasové začátky a jejich využití, uvolňování mluvidel, vokály a jejich vyrovnávání, propojování rejstříků, upevňování a rozšiřování rozsahu, dynamika tónu a messa di voce, vylehčování a pohyblivost hlasu, výrazové prostředky všeobecné, výrazové prostředky využívané v jednotlivých žánrech, reedukace hlasu a náprava jednotlivých hlasových vad, rozezpívání, twang, belt, hlasová hygiena • zjištění schopností uchazeče o pop zpěv na ZUŠ a konzervatoři • práce s žákem na pěvecké literatuře (lidové písně, vokalízy, pěvecká literatura) • zhodnocení pěveckého výkonu žáka • příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace • vedení pedagogické dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady)

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na saxofon

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na saxofon*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor[2]	HLO	3	3	3	3	3	3	**18**
PPF	Korepetice a studium skladeb[3]	KSS	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Studium orchestrálních sól	SOS	-	-	-	1	1	1	**3**
PPF	Interpretační seminář[4]	ISE	2	2	2	2	2	2	**12**
PPF	Komorní hra	KOH	-	-	-	2	2	2	**6**
PPF	Dějiny a literatura HLO	DLHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PVT	Český jazyk	CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk	AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[6]	AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka	ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace	INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv	SBZ	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Úvod do hudební teorie	UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie	HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie	MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy	FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb	AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt	KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích	NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby	DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby	DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudby spec.	DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění	DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce	TAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě	ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management	HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	KLP	1	1	1	-	-	-	**3**
PPP	Pedagogika a psychologie	PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie	HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy	DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem		**30**	**28**	**30**	**26**	**24**	**21**	**159**

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *V případě, že je žák absolventem oboru příčná nebo zobcová flétna, bude mít 2 hodiny týdně*

[3] *2 až 3 žáci ve skupině*

[4] *Spojené všechny ročníky*

Uměleckáprax	*Uměleckáprax*
1 týden	*1 týden*

[6] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na saxofon

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor - hra na saxofon

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy

volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani

zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

Tyto osnovy určují pro každý ročník minimum učiva, které je žák povinen v průběhu školního roku nastudovat, a dále pak látku, kterou předvede u zkoušek. Vzhledem k nutnosti individuálního přístupu rovněž lze přizpůsobit repertoár přípravě na soutěž, přijímací zkoušku nebo významné koncertní vystoupení.

1. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení	Stupnice: všechny dur, moll v pomalém tempu v osminovém pohybu čtvrtka 80 Akordy: rozklady a obraty dur a moll kvintakordu, D7 a zm. septak. v přístupném rozsahu a pomalém tempu, detaché a legato, různé rytmické a artikulační variace Etudy - např.:

a přednesů - Hraje bez větších technických kazů přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - ovládá základy dechové techniky, držení těla, správně tvoří tón - odstraní většinu eventuálních chybných návyků - hraje stabilním, znělým tónem v celém základním rozsahu nástroje (b – fis3), ovládá základy správné dechové a prstové techniky, v nastudovaných skladbách prokáže smysl pro rytmus, intonaci, dynamiku a hudební výraz	Lacour, Guy – 50 études faciles et progressives (vol. 2) - 56 études récreatives (vol. 2) Ferling, Franz Wilhelm – 18 études op. 12 Teal, Larry – Daily studies Prati, Hubert – MiniPuzzles (vol. 2) Klosé, Hyacinthe – Études de genre et de mécanisme - 25 excercises journaliers Rae, James – 20 modern studies Dubois, Pierre-Max – 24 études caprice Andersen, Joachim – 18 petites études op. 41 Segouin, P. – 25 études artistiques Meriot, Michel – 18 études variées Bois, Christophe – 28 études et transpositions Londeix, Jean-Marie - Exercices Mecaniques - Volume 1 Bernold, Philippe - La technique d'embouchure Přednesové skladby - např.: Absil Jean – 5 piéces faciles opus 138 – Lemoine Bach Johan Sebastian – 6éme suite (classique 9) - Leduc Bach Johan Sebastian – Adagio (classique 18) - Leduc Bach Johan Sebastian – Adagio (classique 99) - Leduc Bach Johan Sebastian – Andante (classique 98) - Leduc Berthomieu Marc – Suite bréve - Lemoine Bitsch Marcel – Vilageoise -Leduc Carlomesa Bernard – Zeugma - Fuzeau Damase Jean Michel – Vacances - Billaudot Debussy Claude – En bateau - Durand Debussy Claude – La fille aux cheveux de lin - Durand

	Debussy Claude – La plus que lente -Durand Laferriere Stan Profession héros (2.včta) - Combre Leleu Jeanne – Danse nostalgique - Lemoine Mancone Patric – Sur les Champs Elysées - Combre Mule Marcel – Recueils classique (2) - Leduc Planel Robert – Sérénade italienne - Leduc Weber Alain – Mélopée -Leduc Weber Alain – Saxetto - Leduc

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - hraje bezchybně přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří koncepci interpretace díla - má správně zažity a zautomatizovány všechny základní návyky jako je postoj, držení nástroje, práce s dechem atd., odstranil všechny eventuální špatné návyky - ovládá základy tónové kultury, používá prstovou techniku v mírném tempu, interpretuje	Stupnice: všechny dur, moll, chromatická Akordy: kvintakordy dur, moll, dominantní a zm. septakordy v obratech) Etudy - např.: Ferling, Franz Wilhelm – 48 etudes Klosé, Hyacinthe – 15 études chantantes Sugawa, Nobuya – Perfection Studies for Saxophone Klosé, Hyacinthe – 25 études de mécanisme Rae, James – 12 modern etudes Bernards, B. – 24 virtuoso studies in all keys Mule, Marcel – Exercices ou Etudes d'apres Berbiguier Bois, Christophe – 25 airs en guise d´études Londeix, Jean-Marie - Exercices Mecaniques - Volume 2 Di Domenico, Olivio – Caprici per saxofono

hudební text bez výrazných tónových, intonačních, technických, rytmických a výrazových nedostatků	-Studi moderni per sassofono Viola, Joseph – The Technique of the Saxophone Vol 2 (Chord Studies) Decouais, René – 35 études techniques Meriot, Michel – 12 monodies atonales op. 41 - 28 études variées Niehaus, Lennie – Basic Jazz Saxophone Vol. 2 Přednesové skladby např.: Bizet George – L´arlésiénne (suite no. 1) - Art Vent Blanc Jean Robert – Aubade et impromptu - Billaudot Duclos René – Piéce bréve - Leduc Dukas Paul – Alla gitana - Leduc Faure Gabriel – Pavane opus 50 - Hamelle / Leduc Ibert Jacques – Histories - Leduc Lantier Pierre – Sicilienne - Leduc Massenet – Jules – Méditation de Thais - Heugel Michat Jean Denis – Plume - Lemoine Mower Mke – Musica postcards - Boosey-Hawkes Planel Robert – Valse sentimentale - Leduc Rueff Jeanine – Chanson et passepied - Leduc Schmitt Florent – Songe de Coppelius opus 30 - Lemoine

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická	Stupnice: všechny dur, moll, chromatická, obě

cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - Hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje kratší virtuózní skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří koncepci interpretace díla - hraje příjemným tónem, disponuje hybnou prstovou technikou, ovládá dynamickou škálu od slabé do silné dynamiky, ovládá na elementární úrovni techniku přefukovaných tónů, interpretuje skladby s porozuměním pro stylové a charakterové odlišnosti.	celotónové Akordy: kvintakordy dur, moll, dominantní a zm. septakordy v obratech Etudy, např.: Mule, Marcel - Exercices journaliers d'après Terschack Klosé, Hyacinthe – 15 etudes concertantes Bozza, Eugéne – 18 études Andersen, Joachim – 24 petites études op. 33 Demersseman, Jules – 12 études mélodiques Dubois, Pierre-Max – 16 études techniques - 17 études dansantes Ferling/Pirelot – 144 préludes et études Londeix, Jean-Marie – 8 études techniques op.8 Senon, Gilles – 32 études mélodiques et techniques Niehaus, Lennie – Advance Jazz Conception Přednesové skladby, např.: Bach Johann Sebastian – Allegro (classique 102) - Leduc Bach Johann Sebastian – Vivace (classique 101) - Leduc Bernstein Leonard – Bernstei for alto sax - Boosey-Hawkes Bonneau Paul – Suite - Leduc Debussy Claude – 7 piéces - Lemoine Desportes Yvonne- Melopée dorienne - Combre Dubois Pierre Max – Piéces caractéristiques - Leduc

	Francaix Jean . 5 dances exotiques - Schott Gabaye Pierre – Printemps - Leduc Gallois – Montbrun Raymond – Intermezzo - Leduc Handel Georg Friedrich – Sonate 4 (classique 88) - Leduc Handel Georg Friedrich – Sonate 6 (classique 90) - Leduc Handel Georg Friedrich – Adagio, larghetto et final (classique 96) - Leduc Handel Georg Friedrich – Sonate en sol minor (classique 114) - Leduc Ibert Jacques – Aria - Leduc Jolivet André – Fantaisie impromptu - Leduc Koechlin Charles – Etude No. 1 - Transatlantique Pascal Claude – Impromptu - Durand Sauguet Henri – Alentours saxophonistiques - Choudens Singelée Jean Baptiste – 4. solo de concert - Molenaar Singelée Jean Baptiste – Concerto opus 78 - Fuzeau Singelée Jean Baptiste – Fantaisie opus 50 - Lemoine Singelée Jean Baptiste – Fantaisie pastorale opus 56 - Molenaar / Billaudot Singelée Jean Baptiste – Souvenir de la Savoie opus 73 - Lemoine

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**

Žák - hraje spolehlivě a brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - ovládá učivem požadovanou techniku hry - Hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje virtuózní skladby - zvládá hru za doprovodu klavíru, tvořivě reaguje - spoluvytváří koncepci interpretace díla - interpretuje soudobou hudbu - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - hraje kultivovaným tónem, používá rychlou prstovou techniku, rozšiřuje rozsah nástroje (fis3 – a3), umí použít vibrato, nastudované skladby interpretuje přesvědčivě.	Stupnice: všechny dur, moll, + obě ce1otónové a chromatická Akordy: kvintakordy dur, moll, zvětšené, dominantní a zm. septakordy v obratech, stupnice i akordy v rozšířeném rozsahu Etudy, např.: Senon, Gilles – 16 études rythmo-techniques Londeix, Jean-Marie - Exercices Mecaniques - Volume 3 Ventas, Adolfo – 28 estudios-caprichos Mule, Marcel – 48 études d'apres Ferling + 12 Andersen, Joachim – 24 études instructives op. 30 - 24 études op. 21 Ruggiero, Giuseppe – 16 études de perfectionnement Přednesové skladby, např.: Absil Jean – Fantaisie caprice - Lemoine Bach Johann Sebastian – Sonate no. 4 (classique 91) - Leduc Bach Johann Sebastian – Andante et allegro (classique 97) - Leduc Bach Johann Sebastian – Sonate n. 6 (classique 92) - Leduc Bach Johann Sebastian - Suite No. 1 - Lemoine Bach Johann Sebastian – Suite No. 3 - Lemoine Barraine Elsa – Improvisation - Billaudot Bolling Claude – Le papillon - Hal Leonard Bonneau Paul – Concerto - Leduc

	Busser Henri – Asturias op. 84 - Costallat/Leduc Caplet Andre – Impressions d´automne - Billaudot Caplet Andre – Légende - Fuzeau Casterede Jacques – Scherzo - Leduc Demersseman Jules – 1 er solo - Roncorp Demersseman Jules – Fantaisie sur un théme original - Fuzeau Demersseman Jules – Sérénade opus 33 -Hug Demillac Francis Paul – Concerto pour 4 saxophones - Billaudot Gallois – Montbrun Raymond – 6 piéces musicales d´etude - Leduc Händel Georg Friedrich – Sonate 1 (classiques 87) - Leduc Händel Georg Friedrich – Sonate 2 - Leduc Händel Georg Friedrich – Allegro (classiques 93) - Leduc Händel Georg Friedrich – Allegro, largo et final (classiques 95) - Leduc Hindemith Paul – Sonate - Schott Itturalde Pedro – Pequena Czarda - Real Madrid Itturalde Pedro – Suite hellénique - Lemoine Koechlin Charles – Etudes No. 3, 8, 9 - Transatlantiques Lantier Pierre – Euskaldunak - Billaudot Luypaerts Guy – Un bon petit diable - Billaudot Maurice Paule – Tableaux de Provence (1, 2, 3) - Lemoine Noda Ryo – Improvisation 1 - Leduc Planel Robert – Prélude et saltarelle - Leduc Rosse Francois – Lobuk constrictor - Billaudot

	Sauguet Henri – Sonate bucolique - Leduc Schulhoff Erwin – Hot sonate - Schott Tcherepnine Alexandre – Sonatine sportive - Leduc Tomasi Henri – Evocations - Leduc

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - hraje brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a virtuózní etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro saxofon a klavír, koncert pro saxofon a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo stylově s přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem - ovládá veškerou techniku hry na nástroj - hraje ušlechtilým tónem, využívá nejširší dynamickou škálu, ovládá brilantní prstovou techniku, navrhuje možnosti interpretačního pojetí skladeb, je seznámen s moderními technikami hry na saxofon jako frullato, glissando, slap tones, dirty tone, věčný dech apod.	Stupnice: všechny v celém rozsahu , chromatická, celotónové, Akordy: všechny v celém rozsahu Etudy, např.: Kupferman, Meyer – 7 Inversions Piazzolla, Astor – 6 Tango-études Andersen, Joachim – 24 grandes etudes op. 15 Karg-Elert, Siegfried – 25 capricen und Sonate Absil, Jean – Etude Cailleret, A. – 15études d´apres Bach Capelle, Achille-Joseph – 20 grandes études Mule, Marcel - 30 Grands exercices ou Etudes d'après Soussmann Samyn, Noel – 9 études transcendantes Damais, Emile – 5 divertissements Dubois, Pierre-Max – 12 études modernes - 16 études brillantes

	- 16 études de virtuosité - 16 études variées Martin, Gilles – 12 mini-caprices Naulais, Jerome – Saxo plaisir. 18 études (3) Přednesové skladby, např.: Absil Jean – Sonate op. 15 - Lemoine Bozza Eugéne – Concertino - Leduc Creston Paul – Sonata op. 39 - Shawnee Damase Jean Michel – Concertstuck - Leduc Debussy Claude/David Vincent – Rhapsodie - Lemoine Dubois Piere Max – Concertstuck - Leduc Glazunov Alexander – Concerto - Leduc Gotkowsky Ida – Brillance - EFM/Billaudot Heiden Bernhard – Sonate - Schott Jolas Betsy – Episode IV - Leduc Kassap Sylvain – Balkanique - Misterioso Maurice Paule – Tableaux de Provence (4, 5) - Lemoine Milhaud Darius – Scaramouche - Salabert Muczynski Robert – Sonata op. 29 - Shirmer Pascal Claude – Sonatine - Durand Sancan Pierre – Lamento et rondo - Durand Schmitt Florent – Légende op. 66 - Durand Tomasi Henri – Ballade - Leduc Williams John – Escapades - Hal Leonards

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje brilantně virtuózní etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro saxofon a klavír, vrcholný koncert pro saxofon a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo s technicky a stylově přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem • hraje vysoce kultivovaným tónem, používá virtuózní prstovou techniku, rozšiřuje rozsah nástroje (b3 – c4), přesvědčivě interpretuje skladby různých stylových období.	Etudy - např.: Bozza, Eugéne – 12 etudes-caprices Andersen, Joachim – 24 grandes études op. 63 - 24 études de virtuosité, op. 60 Loyon, Ernest – 32 études Lacour, Guy – 28 études sur les modes de Messiaen - 8 études brillantes Londeix, Jean-Marie – Nouvelles études variées Ricker, Ramon – 12 études jazz virtuoses Karg-Elert, Siegfried – 30 capricen op. 107 Mule, Marcel - 53 Etudes Boehm, Terschack, Furstenau (3) - Etudes variées dans toutes les tonalités (d'après Campagnoli, Dont, Gavinies, Kayser, Kreutzer, Mazas, Paganini et Rode) Přednesové skladby - např.: Paul Bonneau – Caprice en forme de valse - Leduc Boutry Roger – Divertimento - Leduc Boutry Roger – Sérénade - Salabert Constant Marius – Musique de concert - Leduc Corniot René – Eglogue et danse pastorale - Leduc Decruck Fernande – Sonate et ut diése - Billaudot Dubois Pierre Max – Divertissement - Leduc

	Glinka Michail – Sonate inachevée - Lemoine Ibert Jacques – Concertino da camera - Leduc Margoni Alain – Cadence et danses - EFM/Billaudot Robert Lucie – Cadenza - EFM/Billaudot Rueff Jeanine – Concertino - Leduc Scelsi Giacinto – Tre pezzi - Salabert Solal Martial – Piéce de collection - Misterioso Tomasi Henri – Concerto - Leduc Villa - Lobos Heitor – Fantasia - Southern

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Skladba

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Skladba*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor	HLO	2	2	2	2	2	2	**12**
PPF	Kompoziční techniky	KT	-	2	2	2	-	-	**6**
PPF	Instrumentace a aranžování	IAS	-	1	1	2	-	-	**4**
PPF	Seminář skladby	SES	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Improvizace a hra z listu	IHL	-	-	1	1	1	-	**3**
PPF	Hra partitur	HPA	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	IT technologie v hudbě	ITH	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Dirigování	DIR	-	-	-	2	2	2	**6**
PVT	Český jazyk	CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk	AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[2]	AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka	ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace	INT	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Sborový zpěv[3]	SBZ	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Harmonie	HAR	3	2	-	-	-	-	**5**
POP	Moderní harmonie	MHA	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Jazzová harmonie	JAH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební formy	FOR	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Analýza skladeb	AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt	KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích	NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby	DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby	DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudby spec.	DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění	DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce	SAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	Hudební management	HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum[4]	KLP	2	2	2	1	1	1	**9**
POP	Hra na bicí nástroje	HBN	-	1	1	-	-	-	**2**
PPP	Pedagogika a psychologie	PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie	HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy	DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem		**28**	**35**	**34**	**32**	**23**	**20**	**172**

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

[3] *Spojený II., III. a IV. ročník*

[4] *Jsou-li žáci již absolventy tohoto předmětu nebo oboru klavír, mají pouze 1 vyučovací hodinu ve všech ročnících*

							Umělecká praxe	*Umělecká praxe*	
							1 týden	*1 týden*	

Informace o předmětech PVT, POP a PPP (kromě MET a VHO) jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: skladba

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	2	2	12

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. V zaměření *skladba* v tomto předmětu žák získává dovednosti nezbytné k tomu, aby ovládl na profesionální úrovni kompoziční práci, vytváří si správné pracovní návyky, osvojuje zásady profesní etiky, seznamuje se prakticky se soudobými trendy v rozvoji skladby. Součástí předmětu jsou koncertní provedení skladeb žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- komponovali
- ovládali a využívali různé kompoziční techniky, formy a prostředky k přesvědčivému a osobitému sdělení
- využívali výrazové a technické možnosti hudebních nástrojů, lidského hlasu a dalších zdrojů zvuk
- aranžovali a instrumentovali
- získali odpovídající míru uměleckého sebevědomí,
- byli schopni vytvářet originální, řemeslně dokonale zvládnuté partitury
- splnit cílenou kompoziční objednávku

byli schopni spolehlivě jak z hlediska kvality, tak hlediska potřeb společenské objednávky vytvářet svou práci, která neustrne na dosaženém stupni dovedností, ale bude se neustále vyvíjet a tvůrčím způsobem rozvíjet své skladatelské myšlení.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do všech ročníků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných skladatelských úkolů k úkolům náročnějším.

Obsahem učiva je jednak rozvoj technických aspektů (skladatelské studie, různé stylizace hudební věty, transpozice apod.) a kompozice (volných) skladeb v různých formách a pro různá nástrojová seskupení.

Kompoziční program v průběhu vzdělávání je volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechny hlavní možnosti formové výstavby díla, a to pro sólová, komorní i orchestrální (vokálně instrumentální) obsazení.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum skladeb či studií, které je žák povinen vytvořit a předložit ke zkoušce. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen pevně obsah a rozsah těchto zkoušek.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V případě skladatele je třeba vést žáka k pocitu sounáležitosti s velkou historií hudby, která je z velké částí vlastně historií hudební tvorby. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům S*eminář skladby*, *Kompoziční techniky, Instrumentace a aranžování*. Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá na to, že se žák speciální dovednosti vztahující se k uvedeným předmětům naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí s instrumentací, stylovou studií apod. Úzká návaznost je i na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Preferují se názorně demonstrační metody (ukázky skladeb), nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje. Postupně jsou zadávány stále komplikovanější skladatelské úlohy s předcházející demonstrací toho, jak zadávaný problém řešili jiní skladatelé. Doporučuje se následné hodnocení vypracovaných úloh učitelem v individuálních lekcích a diskuse nad již vytvořenou hudbou minulosti i dneška.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a její pravidelnou součástí jsou proto (školní) koncertní provedení skladeb žáka a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit

domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a pravidelná kompoziční práce (v řádu mnoha hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby tato práce byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnotí se technické zvládnutí kompoziční práce, invence, zpracování, osobitost a též splnění pensa (počtu) vytvořených skladeb za klasifikační období. Posuzuje se také celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

Zaměření skladba

1. ročník

• Výsledky vzdělávání	• Učivo
• **Žák** • vytváří motivy • odliší různé úrovně závažnosti a nosnosti hudebních motivů. • rozvíjí motivy • vytváří různé podoby stylizace faktury hudební plochy • vytváří nejmenší samostatné hudební plochy • komponuje drobné kompoziční celky (drobné a malé věty) • komponuje drobné kompoziční celky (drobné a malé věty) a stylizuje je pro různé nástroje • posuzuje stavbu cyklických skladeb • vytváří koncepci cyklické skladby a její realizace • zhudebňuje text se správnou deklamací ve vokální stylizace • vytvořené správně zapisuje • aranžuje pro komorní sestavy	• • Vytváření motivů a cvičení v jejich rozvíjení. • Vytváření různých stylizačních podob již vytvořených motivů • Vytváření ucelených malých frází a vět, v kombinaci s předchozím vytvářením malé passacaglie */drobné věty/* • Vytváření malých ucelených skladbiček a suity z malých forem pro klavír • Vytváření malých ucelených skladbiček (malé formy) různých obsazení pro dva a tři nástroje • Na základě již vytvořených skladbiček sestavení cyklu. • Vytvoření malého cyklu s předem určenou koncepcí za použití malých forem • Vytvoření jednotlivých písní, či šansonů • Vytváření úprav lidových písní, stylizace protestantského chorálu, vytvoření notového zápisu z partu notovaného „kytarovými“ značkami, písemná cvičení v transpozici a převádění z neběžných notových klíčů do G a F klíče

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • zkomponuje variace (téma s variacemi) pro komorní obsazení • zkomponuje skladbu v rondové formě pro komorní obsazení • zkomponuje cyklickou skladbu • rozšíří zkušenosti ve vytváření koncepcí cyklů • vytvoří vokální cyklus se zřetelnou mimohudební (textovou) myšlenkovou koncepcí. • zkomponuje drobné svorové skladby pro různé typy sborových těles (ženský, mužský, smíšený, dětský) • Vytvoří klavírní výtah ze zadané předlohy v rámci komorních sestav • Skladby z KT a IAS povinně předkládat ke zkoušce z HLO jako její součást	• Vytvoření kompozice ve variační formě pro komorní obsazení, v kterém student doposud nepracoval (smyčce, dřevěné dechové, žesťové nástroje) • Vytvoření kompozice (kompozic) v rondové formě pro komorní obsazení • Vytvoření cyklické skladby se zřetelnou koncepcí s využitím dosud poznaných formových typů. Při zadávání úloh jak ve formové, tak nástrojové vycházet z potřeb žákova rozvoje. • Vytvoření drobných sborových kompozic pro různé typy sborových těles (ženský, mužský, smíšený, dětský) • Vytvoření klavírního výtahu ze zadané předlohy v rámci komorních sestav, realizace kontinua ze zadané barokní partitury psané generálbasovými značkami.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • zkomponuje sonatinu • zkomponuje skladbu ve volné formě • zkomponuje vokální skladby na nečeský text (latina, případně jiný jazyk) • zkomponuje fugovou větu • vytvoří klavírní výtah orchestrální skladby • Skladby z KT a IAS povinně předkládat ke zkoušce z HLO jako její součást	• Vytvoření malého sonátového cyklu, kde nejméně jedna věta je v sonátové formě. • Vytvoření kompozice ve volné formě. Užít náročnější komorní sestavy (klavírní trio, smyčcový kvartet, dechové kvinteto). • Vytvoření kompozice na latinský, případně na další jiný, než český text (hlas a instrumenty, sbor, apod.) • Vytvoření fugové věty (možno začlenit do některého z vytvářených cyklů) • Vytvoření klavírního výtahu z orchestrální partitury,

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • komponuje osobité závažnější skladby • Komponuje orchestrální partitury • vytvoří klavírní výtah vokálně orchestrální skladby • Skladby z KT a IAS povinně předkládat ke zkoušce z HLO jako její součást	• Vytvoření reprezentativní komorní kompozice k maturitní zkoušce. Předpokládá se již poznatelnost osobitého stylu". • Vytvoření menší kompozice pro komorní orchestr

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák • vytvoří kompozici pro velký symfonický orchestr • zkomponuje scénickou (filmovou) hudbu) zvládá kompozici v různých žánrech	Vytvoření kompozice pro symfonický orchestr Vytváření přípravných prací (náčrtky, tektonické plány, jednotlivé plochy, segmenty budoucího díla, apod.) pro absolventskou práci Vytváření studií pro filmovou, scénickou hudbu. V rámci toho užít různé žánry (např.: klasická polka pro dechovou hudbu, renesanční tanec pro soubor zobcových fléten, orientální hudba, tradiční jazz, apod.) Začíná pracovat na absolventské práci. Předpokládá se rozsáhlejší, myšlenkově závažnější a originálnější kompozice s využitím orchestru

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • Zkomponuje závažnou rozsáhlejší (zpravidla orchestrální) originální skladbu • V prvním pololetí dokončuje absolventskou skladbu. Ve druhém pololetí procvičuje kompozici žánrů a skladby pro nástroje, jimž se v předchozích letech věnoval nedostatečně." •	Vytvoření absolventské (většinou orchestrální) skladby se znaky tvůrcovy originality

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: skladba

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Kompoziční techniky

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	2	2	2	-	-	6

Obecné cíle a didaktické pojetí

Kompoziční techniky jsou předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jde o předmět obsahového okruhu odborná příprava. Vede k rozvoji technických skladatelských dovedností a skladatelského myšlení v historických i soudobých stylech. Teoretické poznatky si žáci procvičují komponováním studií v různých stylech, a to od klasicismu až po styly a techniky soudobé vážné hudby. Doplňuje tak hlavní obor, který rozvíjí skladatelské tvůrčí myšlení ve vlastních autorských pokusech žáka o důležitou průpravu pro vlastní volnou kompoziční činnost. Podrobnější seznámení s technikami vážné hudby má velký význam i pro žáky zaměření skladba a aranžování populární hudby, zejména pro jejich uplatnění v oblasti hudby scénické, resp. filmové.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- ovládali a využívali různé kompoziční techniky, formy a prostředky k přesvědčivému a osobitému sdělení
- využívali výrazové a technické možnosti hudebních nástrojů, lidského hlasu a dalších zdrojů zvuk
- plnili cílenou kompoziční objednávku

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Učivem jsou skladatelské techniky a styly od baroka po současné období. Je jím zejména rozvoj technických aspektů skladatelského řemesla, tedy komponování stylových cvičení a studií od klasicismu po současné styly a techniky a teoretické poznatky o jednotlivých stylech a technikách.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum studií, které je žák povinen vytvořit a předložit ke zkoušce. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen pevně obsah a rozsah těchto zkoušek.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům hlavní obor.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Výuka je zaměřena prakticky, má povahu cvičení v kompozici. Před zadáním úkolu je učivo osvětleno teoreticky, a stylové a kompozičně technické aspekty jsou názorně demonstrovány ukázkami skladeb jednotlivých období (poslech, rozbor partitur apod.).

V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Domácí příprava a pravidelná kompoziční práce, tj. vlastně vypracovávání domácích úkolů, je nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby tato práce byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnotí se zejména technické zvládnutí kompozičního cvičení a stylovost a též splnění pensa (počtu) vytvořených skladebných cvičení za klasifikační období. Posuzuje se také celkový přístup k práci v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

2. ročník

Výsledky vzdělávání	***Učivo***

Žák – komponuje cvičení v klasickém, romantické a impresionistickém slohu	Studie v stylu klasicismu (menuet, rondo, téma s variacemi) Studie v romantickém slohu cyklus klavírních skladeb v romantickém slohu Impresionistické studie (arabeska apod.)

<u>Pololetní i závěrečná zkouška:</u> 3 studie

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák – komponuje stylové studie probíraných období	Studie v neoklasickém slohu (Pařížská šestka, Prokofjev) Moderní polyfonie (Hindemith, Šostakovič) Dodekafonie, Serialita *minimálně 2 studie každého směru*

<u>Pololetní i závěrečná zkouška:</u> 3 studie

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák – komponuje studie aleatorní, témbrové, minimal music, současné skladebné techniky	Aleatorika Modální (Messiaen) Témbrová hudba

	Minimal music Současné techniky *minimálně 2 studie každého směru*

Pololetní i závěrečná zkouška: 3 studie

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: skladba

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Instrumentace a aranžování

Celkový počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	1	2	-	-	4

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Instrumentace a aranžování je předmětem z obsahového okruhu odborná příprava. Vede k rozvoji instrumentačních dovedností, porozumění možnostem jednotlivých nástrojů a nástrojových skupin, orchestrálního myšlení a vokálně instrumentálního myšlení. Teoretické poznatky si žáci procvičují instrumentací vlastních i skladeb i skladeb mistrů pro různá nástrojová obsazení.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali výrazové a technické možnosti hudebních nástrojů, lidského hlasu a dalších zdrojů zvuk
- plnili cílenou kompoziční objednávku

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Učivem jsou technické a výrazové možnosti hudebních nástrojů, nástrojových uskupení, souborů, orchestrů, lidského hlasu, vokálních těles (sborů) i vokálně instrumentálních seskupení.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum instrumentací či aranží, které je žák povinen vytvořit a předložit ke zkoušce. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen pevně obsah a rozsah těchto zkoušek.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu hlavní obor.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Výuka je zaměřena prakticky, má povahu cvičení v instrumentaci. Před zadáním úkolu je učivo osvětleno teoreticky, a názorně demonstrováno zvukovými ukázkami, rozborem partitur apod.

Učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým a pravidelným vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a pravidelná práce, tj. vlastně vypracovávání domácích instrumentačních úkolů, je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby tato práce byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Ke zkoušce žák předkládá všechny instrumentace za klasifikační období. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnotí se technické zvládnutí kompoziční práce, invence, zpracování, osobitost a též splnění pensa (počtu) vytvořených skladeb za klasifikační období. Posuzuje se také celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák Žák je seznamován se zápisem, technickými možnostmi a zvukovými charakteristikami všech nástrojů užívaných v symfonickém orchestru.	Technické a výrazové možnosti hudebních nástrojů Dechové kvarteto Smyčcové kvarteto Klavírní trio Sestava bicích nástrojů

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák – instrumentuje pro smyčcový orchestr a pro komorní orchestr	Smyčcový orchestr Komorní orchestr

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák – instrumentuje pro symfonický orchestr	Symfonický orchestr Orchestrální sazba Vokální sazba

Doporučená učebnice Jan Rychlík: Moderní instrumentace

Jaroslav Zich: Orchestrace a Sborová sazba

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Skladba

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Seminář skladby

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Seminář skladby je důležitým předmětem odborné přípravy studenta. Jak název napovídá, jde o předmět seminárního typu, jehož náplní je jednak osobní kontakt s tvůrci a seznámení s jejich uměleckými názory, osudem a tvorbou, dále doplnění znalostí o historických osobnostech a literatuře dvacátého století s akcentací na českou tvorbu a v neposlední řadě vzájemné hodnocení skladeb studentů oddělení spolu s rozvíjením vyjadřovacích schopností při adekvátní formulaci vlastních názorů.

Charakteristika učiva

Hodnocenými skladbami jsou práce studentů provedené na veřejných koncertech oddělení skladby. Jako hosté seminářů jsou zváni autoři různého stylového zaměření, což konvenuje s dnešní polystylovou skutečností tvorby.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu, zejména k dějinám hudby a analýze skladeb a na umělecko - pedagogické předměty, neboť žáci se zde učí hodnotit výkony.

Strategie výuky

Převažuje praktická část výuky, tj. **posuzování** interpretačních (kompozičních) výkonů žáků, své místo má ale také výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Podstatnou součástí výuky jsou ukázky interpretace vynikajících interpretů s komentářem učitele osvětlující významné znaky této interpretace, ukázky významných operních inscenací např. pomocí DVD záznamů ze světových koncertních pódií, či návštěvy koncertů apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení se odvíjí od pravidel obsažených ve školním řádu Pražské konzervatoře s přihlédnutím na aktivitu studentů na seminářích.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

(1. až) 6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - analyzuje a hodnotí interpretační umění různých osobností - s odbornou erudicí kriticky hodnotí a posuzuje interpretaci - popíše a vysvětlí rozdíly v interpretaci téže skladby v podání různých interpretů - popíše současné interpretační trendy - popíše interpretační styly významných interpretů - hodnotí interpretační výkon spolužáka - vysvětlí svoje pojetí interpretace skladby	Porovnávání interpretace jedné skladby různými interprety Medailonky významných interpretů Podrobnější rozbory vybraných děl Hodnocení školních interních a veřejných koncertů různých oddělení a školních orchestrů Hudební události v Praze a ve světě Vystoupení žáků a rozbor výkonů Skladby žáků a jejich rozbor (zaměření skladba a skladba a aranžování populární hudby) Systematické seznamování se současnými trendy oboru formou poslechu nahrávek a následné diskuse Workshopy významných umělců

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: skladba

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Improvizace a hra z listu

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	1	1	-	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra z listu a improvizace je předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Vede žáky k pohotovosti při čtení skladeb a dobré orientaci v neznámém notovém zápisu, dovednosti doprovodit píseň, k rozvoji improvizačních dovedností a celkové pohotovosti hudebního myšlení.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků a je vybrán ve vztahu k profilu absolventa. Učivo sestává ze čtení z listu, kadencí, improvizace doprovodu písní a volné improvizace.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor*, *Komorní hra, Doprovod a korepetice, Harmonie*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky a je organizována po dvou žácích. V případě žáků s mimořádnými dispozicemi k improvizaci ji lze se souhlasem ředitele školy organizovat jako výuku individuální. Vyučující respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáků zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale vysvětlení způsobu řešení problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, často i předehraje možné řešení, opravuje nedostatky a pomáhá řešit problémy, motivuje k nejlepším výsledkům. Důraz je kladen na rozvoj pohotovosti při čtení not a pohotovosti a kreativity při improvizaci doprovodu písní a při volné improvizaci.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Individuální každodenní příprava je ale nezbytná. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům. Zejména je důležitá domácí příprava vlastní improvizované kreace, kterou pak žák na hodině konzultuje s pedagogem.

Způsoby hodnocení žáků

Celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Důraz je kladen na pohotovost při čtení z listu a pohotovost a kvalitu při doprovodu písní. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje z listu ve volném tempu snadné skladby (úrovně I. Cyklu ZUŠ) - hraje kadence dur i moll ve všech tóninách - vytvoří vlastní doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky s akordickými značkami - vytvoří vlastní doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky bez akordických značek - předvede vlastní krátkou připravenou improvizační kreaci	Hra z listu snadných sólových a čtyřručních skladeb (převážně barokní a klasicistní literatury) odpovídající technické úrovni 1. cyklu ZUŠ. Hra kadencí tonální (bez vybočení) dur i moll ve všech tóninách. Doprovod lidových a umělých lidových písní. volná improvizace rozsahu drobné a malé formy (cca 1 - 2 minuty).

Ročníková zkouška:

- Hra z listu cca ½ stránky – 1 stránka skladby odpovídající technické úrovni 1. cyklu ZUŠ (zadá zkušební komise).
- Hra dvou durových a dvou mollových harmonických kadencí (první dle vlastního výběru žáka, druhá dle zadání zkušební komise)
- Hra lidové písně s improvizovaným doprovodem podle melodického zápisu s akordickými značkami (zadá zkušební komise).
- Volná připravená improvizace dle vlastního výběru žáka

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje z listu i v živějším tempu snadnější skladby úrovně II. Cyklu ZUŠ - hraje spolehlivě ve všech tóninách harmonické kadence dur i moll s vybočením prostřednictvím mimotonálních dominant - vytvoří vlastní složitější doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky s akordickými značkami - vytvoří vlastní složitější doprovod k lidové	Výběr sólových a čtyřručních skladeb (převážně klasicistní a raně romantické literatury) odpovídající technické úrovni 1. - 2. cyklu ZUŠ. Harmonické kadence s vybočením (prostřednictvím mimotonálních dominant) dur i moll ve všech tóninách. Transpozice do blízkých tónin (o velkou či malou

písni na základě zápisu melodické linky bez akordických značek - transponuje doprovody do blízkých tónin - předvede vlastní krátkou připravenou improvizační kreaci	sekundu výše a níže). Volný výběr různých lidových a umělých lidových písní. Vlastní improvizace rozsahu malé případně velké hudební formy (cca 2 - 3 minuty).

Ročníková zkouška:

- Hra z listu cca 1 stránka skladby odpovídající technické úrovni 1. - 2. cyklu ZUŠ (zadá zkušební komise).
- Hra dvou durových a dvou mollových harmonických kadencí s tonálním vybočením (obě zadá zkušební komise)
- Hra lidové písně se složitějším improvizovaným doprovodem podle melodického zápisu s akordickými značkami (zadá zkušební komise).
- Transpozice doprovodu o velkou či malou sekundu níže nebo výše
- Volná připravená improvizace dle vlastního výběru žáka

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje plynule z listu ve volném i živějším tempu neznámou středně obtížnou skladbu všech období - transponuje do blízkých tónin - hraje (doprovodné) party čtyřruční literatury - hraje spolehlivě ve všech tóninách harmonické kadence dur i moll s vybočením včetně obohacení sopránu o melodické tóny - vytvoří vlastní složitější doprovod k lidové písni podle sluchu nebo na základě zápisu melodické linky s akordickými značkami - vytvoří vlastní složitější doprovod k lidové písni na základě zápisu melodické linky bez akordických značek - improvizuje i bez přípravy krátké hudební celky - předvede vlastní připravenou improvizační kreaci	Výběr skladeb sólových, čtyřručních a doprovodných partů (všech stylových období)) odpovídající technické úrovni minimálně 1. - 2. cyklu ZUŠ, transpozice do blízkých tónin (o velkou a malou sekundu výše či níže). Harmonické kadence s vybočením v dur i moll ve všech tóninách s obohacením sopránu o melodické tóny. Transpozice Hra čtyřruční literatury Volný výběr různých lidových a umělých lidových písní, procvičování schopností vícehlasého hudebního myšlení. Vlastní improvizace rozsahu malé případně velké hudební formy v různých hudebních stylech (nejméně cca 2 - 3 minuty).

Ročníková zkouška:

- Hra z listu cca 1 stránka skladby odpovídající technické úrovni 1. - 2. cyklu ZUŠ (zadá zkušební komise)
- Transpozice části předchozí skladby o velkou nebo malou sekundu výše či níže
- Hra dvou durových a dvou mollových harmonických kadencí s tonálním vybočením s melodickými tóny v sopránu (dle zadání zkušební komise)
- Hra lidové písně se složitějším improvizovaným doprovodem podle melodického zápisu s akordickými značkami (zadá zkušební komise)
- Transpozice doprovodu o velkou či malou sekundu níže nebo výše
- Volná připravená improvizace dle vlastního výběru žáka

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: skladba

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra partitur

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra partitur je předmětem obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření. Vede k rozvoji pohotovosti při čtení různých partitur a jejich praktické realizaci na klavír a k rozvoji představivosti melodicko - harmonického průběhu skladeb. Rozvíjí tedy typ hudebního myšlení, které je potřebné pro profesi skladatele.

Charakteristika učiva

Učivo je rozprostřeno do dvou ročníků, jeho obsahem je hra vybraných snazších partitur stěžejních děl různých období.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor*, *Harmonie, Klavírní praktikum, Instrumentace a aranžování skladeb*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky ve skupinách dvou až tří žáků. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáků zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale vysvětlení způsobu řešení problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, často i předehraje možné řešení, opravuje nedostatky a

pomáhá řešit problémy, motivuje k nejlepším výsledkům. Důraz je kladen na rozvoj pohotovosti při čtení not a pohotovosti i kreativity při přetváření partitury do podoby improvizovaného klavírní ho výtahu.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze plnohodnotně nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit. Individuální každodenní příprava je ale nezbytná. Učitel k ní dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům.

Způsoby hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Důraz je kladen na pohotovost při čtení z listu včetně transpozic a kvalitu vystižení partitur při hře na klavír. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje na klavír vokální homofonní partitury - hraje na klavír orchestrální partitury klasicismu	Vokální partitury dětských, mužských, ženských a smíšených sborů na 2 – 4 notových osnovách se zaměřením na období baroka, klasicismu a romantismu Orchestrální partitury období klasicismu

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje na klavír složitější vokální partitury - hraje na klavír orchestrální partitury klasicismu, romantismu až 20. století	Složitější vokální partitury Orchestrální partitury období romantismu až současnosti

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: skladba

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Název vyučovacího předmětu: IT technologie v hudbě

Počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Platnost: od 1. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Předmět patří do obsahového okruhu společný odborný základ. Vede k porozumění postupům a právním rámcům nezbytným k uplatnění na trhu práce, chápat strukturu hudebního života, management a marketing, právní úpravu činnosti neziskových organizací, základní právní předpisy v oblasti kultury, jednání s pracovními partnery a profesionální etice.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- používat základní programové vybavení využitelné v hudbě a jeho možnosti

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a je zaměřeno seznámení se základními vlastnostmi notačních softwarů (sibelius), práce s midi, a nahrávání zvuku.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetence využívat prostředky informačních technologií, úzká návaznost je především na předmět informatika. Vzhledem k

neustálému vývoji informačních technologií a zdokonalování softwaru i hardwaru je pravděpodobné, že ŠVP bude nutno aktualizovat častěji než u ostatních předmětů.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. - 6. ročníku jednu hodinu týdně ve školním studiu. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s velkým podílem metod aktivizujících. Výuka vychází z výkladu učiva, na který bezprostředně navazují praktické aplikace a aktivní zapojení žáka formou praktického používání hudebního softwaru. Výuku lze doplnit natáčením školních koncertů apod. Po celou dobu studia se výuka aktualizuje a obohacuje v závislosti na vývoji a užívání nových technologií a softwarů.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí. Důraz při hodnocení je kladen na praktickou aplikaci teoretických poznatků, tj. dovednost používání hudebního softwaru.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - perfektně zvládne práci s notačním softwarem Sibelius na profesionální úrovni	Základní pojmy související s digitalizací hudby. Úvod do tematiky hudebních programů s důrazem na notační programy. Dokonalé zvládnutí notačního softwaru Sibelius.

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák - Vyjmenuje názvy hlavních hudebních programů - pracuje s DAW softwarem Cubase	Vybavení počítače a domácího studia. Znalosti hudebně - počítačové terminologie Práce s DAW – softwarem, různé typy a umisťování mikrofonů, nahrávací techniky. Základy nahrávání hudby

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - Pracuje perfektně s DAW softwarem Cubase - správně umístí mikrofon - propojí akustickou a elektronickou hudbu, - nahraje hudbu a upraví ji - má základní orientaci v ostatním hudebním softwaru, zejména získává povědomí o zvukových bankách (sample libraries) a virtuálních hudebních nastojích (virtual instruments)	Vybavení počítače a profesionálního studia. Prohlubování znalostí a dovedností při práci s DAW – softwarem Práce a orientace mezi virtuálními hudebními nástroji

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - Je schopen provést mix nahrávky s využitím zvukových procesorů - chápe jednotlivé procesy probíhající při mixáži - ví, jaké jsou možnosti virtuálních nástrojů - pracuje suverénně s DAW softwarem Cubase	Základy mixážního procesu, užití ekvalizéru, dynamických procesorů, dozvukových jednotek a jiných efektových procesorů. Zvládnutí práce s virtuálními hudebními nástroji (samplery i syntetizéry)

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - Vyprodukuje poloprofesionální nahrávku vzniklou kombinací živé nahrávky, virtuálních nástrojů a efektových procesorů - Umí takto vzniklou nahrávku distribuovat a propagovat pomocí dostupných informačních technologií (zejména internetu)	Mixážní proces s užitím všech dosud získaných dovedností Příprava pro nahrávání kombinovane nahrávky s živými a virtuálními nástroji ("hybrid score"). Správná a efektivní kombinace notačního a DAW softwaru Návštěva "velkého" nahrávacího studia při natáčení orchestru s elektronickým metronomem ("na click")

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák - Dle svého zaměření prohlubuje dovednosti již získané - Neustále se zajímá o novinky v oboru	Samostatné natáčení a zpracování snímku v hudebním studiu Základy masteringu

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: skladba

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dirigování

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	2	2	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dirigování je předmět, který rozvíjí jak dirigentské dovednosti a myšlení žáků, jejichž studijním zaměřením není dirigování, tak i dovednost nastudovat a provést skladbu s hudebním tělesem. Tuto novou zkušenost s interpretací studenti uplatní i v hlavním oboru.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Učivem jsou základy taktovací techniky, vybrané partitury různých stylových období, žánrů a forem, jejich interpretační analýza a dirigentské ztvárnění s klavírem či nahrávkou.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům hlavní obor, klavírní praktikum, hra partitur.

Strategie výuky

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Výuka je zaměřena prakticky.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým a pravidelným vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením.

Výuka bude probíhat ve skupině 2-3 žáků. Stěžejní částí hodiny je praktické dirigování studovaných skladeb, nezastupitelná je však i teoretická a náslechová část hodin, ve které žáci dirigují spolužáky hrající skladbu na klavír, čtyřručně, či malý soubor apod.

Způsob hodnocení žáka

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnotí se technické zvládnutí dirigentské techniky, komunikativnost a schopnost naslouchat, asertivita, rozhodnost při zkouškovém procesu, stejně tak jako pokora a analytické myšlení při studiu partitur.

Posuzuje se také celkový přístup k práci v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozího klasifikačního období.

Žák je hodnocen průběžně. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - zvládá základní taktovací techniku, - diriguje vokální partitury, - se orientuje ve stavbě a vedení pěvecké fráze	Základní taktovací schémata, poddělované gesto, staccato, legato, koruny, práce s tempem, dynamikou, funkce pravé a levé ruky Vokální partitury období renesance a baroka

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - dirigentsky ztvárňuje partitury s obtížnějšími	Vokální, vokálně – instrumentální a instrumentální partitury období romantismu a

gestickými problémy zejména v interpretaci metricky, tempově a agogicky rozvrásněné hudby. - diriguje větší formy	skladeb 20. století Symfonická báseň, symfonie, oratorium, mše

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - diriguje partitury s netradiční notací	Recitativy secco a accompagnato, operní árie Cyklické skladby, partitury 20. století

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba, 82-45-M/01 82-45-P/01

Zaměření: skladba

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Harmonie (pro specialisty)

Počet hodin: 5

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	2	0	0	0	0	5

Platnost: od 3.9.2012

Pojetí předmětu

a) obecný cíl předmětu

Předmět seznamuje žáky s klasicko romantickou harmonií a orientačně se základními jevy harmonie 20. století. Hlavním cílem je získání schopnosti uplatnění pravidel harmonie při harmonizaci melodické linky, získání správných návyků vedení hlasů a schopnost analýzy harmonického průběhu hudební skladby. Předmět je směřován k maturitní zkoušce ve 4. ročníku a zvládnutí látky je podmínkou úspěšných výsledků v návazných oborech, především v Hlavním oboru skladba, dirigování a varhany. Zvláštní význam má též pro rozvoj schopnosti improvizace a zvládnutí hry generálbasu.

b) charakteristika učiva

Žák ovládne pravidla tonální harmonie, odbornou terminologií a rozumí historickému vývoji klasicko-romantické harmonie. Základní součástí výuky jsou praktické kompoziční úkoly jako harmonizace basu a sopránu a jejich prezentace u klavíru a analýza notových textů. Základem procvičování látky jsou praktická cvičení ve čtyřhlasé sborové sazbě, žáci jsou však seznámeni i s dalšími způsoby vyjádření průběhu harmonické věty, jako je instrumentální doprovod, tříhlasá sazba a další. Na vyšším stupni výuky, zpravidla ve 2. ročníku, jsou žáci schopni rozlišovat a praktickou formou replikovat typické rysy jednotlivých historických etap vývoje harmonického myšlení podle stylových znaků.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Studenti jsou vedeni k respektování historicky daných pravidel a k dosažení stylové a kompoziční čistoty při vypracovávání zadaných úkolů. Tím je cílevědomě pěstována kázeň a respekt k pravidlům klasické tonální harmonie . Současně se výsledky práce prakticky prověřují formou hry vypracovaných úkolů na klavír, případně z počítačového zápisu. Žáci mají bezprostřední kontrolu estetické působivosti výsledků své práce. Tím dochází k rozvoji hudební představivosti, schopnosti samostatně zaujímat estetické a hodnotící postoje. Předmět tak výrazně přisívá k formování umělecké tvůrčí osobnosti.

d) strategie /pojetí/ výuky

Teoretický výklad se bezprostředně procvičuje formou zadaných praktických cvičení. Vhodné je nově probranou látku nejdříve procvičit formou číslovaného basu, poté aplikovat poznatky na harmonizaci sopránové melodické linie. Při harmonizaci sopránu se klade důraz jednak na správné vedení hlasů, zejména však na rozpoznání a srozumitelné vyjádření latentní harmonie melodické linie. Na vyšších stupních výuky, zpravidla ve 2. ročníku se zařazují cvičení se zvláštním zadáním, jako je např. volný bas, melodie v jiném hlasu než v sopránu nebo vypracování instrumentálního doprovodu k melodii. Jednotlivé kapitoly nauky o harmonii se vyučují v obvyklé následnosti od zvládnutí základních pravidel práce s akordy, harmonickými funkcemi a vedení hlasů k složitějším problémům modulací, chromatické harmonie a orientačně též jevů harmonie 20. století. Výuka novějších harmonických jevů je pak záležitostí předmětu Kompoziční metody 20. století. Tempo výuky je vhodné do určité míry přizpůsobit individuálním schopnostem žáků. Během 1. ročníku je kladen důraz především na zvládnutí klasicko romantické harmonie, ve druhém ročníku se výuka orientuje více na specifická zadání. Přitom se podle okolností prakticky procvičují již probraná témata formou opakování. Po celou dobu výuky předmětu je vhodné kromě teoretického výkladu a praktického procvičování vyhradit přiměřený prostor pro analýzy probíraných harmonických jevů na příkladech z hudební literatury.

e) hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni především formou písemného a ústního zkoušení. Základem pro hodnocení studentů je jejich schopnost využít získané teoretické poznatky v praktických kompozičních zadáních. Důležitým kritériem hodnocení je dále schopnost srozumitelně a terminologicky správně využít nabytých poznatků při analýze harmonických jevů na příkladech z literatury, případně zodpovědět otázky teoretické povahy. Doplňujícím kritériem je projevovaná aktivita v hodinách a pohotovost při řešení zadaných úloh.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět je důležitým protějškem hlavního oboru skladba, populární skladba a aranžování, dirigování a varhany. Rozvíjí schopnost práce se souzvuky, cit pro harmonickou stránku hudby obecně, schopnost pochopit a prakticky ovládnout zásady vedení hlasů. Jde o praktická kompoziční cvičení, představující určitý ekvivalent hry stupnic a etud u instrumentálních oborů. Zvládnutí látky je nezbytné pro schopnost hry generálbasu zvláště u oboru varhany a pro rozvíjení improvizačních dovedností. V předmětu je rozvíjena schopnost individuálně analyzovat harmonickou stránku hudby, pracovat v týmu na řešení analytických a praktických úkolů a dále schopnost uvědomovat si širší souvislosti analyzovaných jevů a zařazovat je do širších souvislostí tektoniky hudebního díla. Přínosem je získání schopnosti žáků argumentovat na odborné úrovni a s využitím výše uvedených znalostí být schopni zhodnotit umělecké dílo obecně. Zvládnutí látky je dále nezbytnou podmínkou

pro obsahově navazující předmět Hudební formy a analýza skladeb. Obecně předmět formuje estetické cítění žáků a jeho význam proto přesahuje rámec pouhé teoretické disciplíny.

1. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**	**Hod**
Žák disponuje odpovídajícími znalostmi obecné hudební nauky, je schopen prakticky rozpoznat působení citlivého tónu a tóniky.	Opakování látky z hudební nauky nezbytné pro studium harmonie (intervaly, akordy) Vysvětlení pojmu harmonie obecně, historický vývoj harmonického myšlení, vznik a základní principy tonální harmonie. Princip citlivého tónu a tóniky, pojem harmonické funkce v tonální harmonii	2-4
Žák ovládá zásady čtyřhlasé úpravy kvintakordů	Čtyrhlasá úprava kvintakordů: těsná, široká a smíšená harmonie, pojem polohy; specifické postavení basu a sopránu; základní a basový tón;	2
Žáci jsou seznámeni s rozsahy hlasů a s pravidly maximálních odstupů jednotlivých hlasů.	Rozsahy hlasů, maximální distance mezi hlasy, specifické postavení basu	2
Žák ovládá přísný spoj hlavních funkcí a spoj S-D, prostou autentickou a plagální kadence	Hlavní harmonické funkce, přísný spoj příbuzných akordů, spoj nepříbuzných akordů; Praktická sluchová cvičení – rozpoznávání latentní harmonie melodické linie, přiřazování správných hlavních funkcí, sluchová analýza souzvuků a spojů; prostá kadence, typy závěrů	8
Žák je schopen harmonizovat bas a jednoduchou melodii pomocí hlavních funkcí	Typy a pravidla vedení hlasů, nepřípustné paralelní postupy, problematika rozvodu citlivého tónu, prostá kadence	4-6
Žák chápe rozdíl mezi přísným a volným spojem a při harmonizaci basu a melodie užívá oba typy v různých úpravách akordů.	Volný spoj, použití těsné, široké a smíšené sazby, změna úpravy akordů v průběhu harmonické věty	6

Žák se seznámí se specifiky mollové a harmonické durové tóniny	Specifika mollové tóniny, harmonická durová tónina	4
Žák prakticky používá hlavní i vedlejší harmonické funkce	Vedlejší harmonické funkce; rozšířená kadence	6
Žák chápe principy vyjádření průběhu harmonické věty pomocí číslovaného basu	Systém číslovaného basu – výklad	2
Žák prakticky ovládá zásady čtyřhlasé úpravy sextakordů a prakticky jich užívá.	Sextakordy – úprava a použití	4
Žák prakticky ovládá zásady čtyřhlasé úpravy kvartsextakordů, rozeznává a používá jejich typy v harmonické větě	Kvartsextakord a pravidla jeho použití (druhy kvartsextakordů z hlediska užití)	6
Žák ovládá typy a užití melodických tónů.	Melodické tóny. Vysvětlení pojmu a využití	4
Žák se seznámí s principy použití septakordů a jejich charakteristikou na jednotlivých stupních tóniny, rozpoznává a používá obraty	Septakordy, užití na jednotlivých stupních, obraty	6
Žák se seznámí s principy použití nónových akordů a s pravidly jejich úpravy včetně obratů	Nónové akordy	4
Žák je uveden do problematiky chromatické harmonie	Chromatické tóny obecně – definice a použití	2
Žák ovládne principy a prakticky užívá mimotonální akordy	Mimotonální dominanta a mimotonální VII. stupeň, další možnosti mimotonálních funkcí	4
Žák chápe princip modulace, rozeznává pojmy vybočení a modulace, prakticky ovládá diatonickou modulaci včetně tzv. rychlých modulací	Pojem vybočení a modulace; diatonická modulace prakticky	6
Žák užívá alterované tóny, umí rozeznat a použít alterované akordy, orientuje se v jejich druzích	Alterované tóny a akordy	6

2. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**	**Hod**
Žáci opakují učivo z 1. ročníku podle potřeb jednotlivých žáků a celkové úrovně skupiny	Opakování z 1. ročníku	10
Žáci jsou seznámeni s chromatickou, enharmonickou a chromaticko enharmonickou modulací a prakticky je používají, rozeznávají modulaci a tóninový skok	Další typy modulací, chromatická, enharmonická, chromaticko-enharmonická a jejich konkrétní podoby (modulace zmenšeným septakordem, alterovanými akordy)	8
Žáci jsou seznámeni s principem dvojsměrné alterace a prakticky ji užívají.	Dvojitá alterace	2
Žáci jsou seznámeni s funkcemi L a F, používají neapolský sextakord v harmonické větě a v modulacích.	Akordy se třemi citlivými tóny, neapolský sextakord, modulace neapolským sextakordem	4
Žáci jsou seznámeni s vybranými aspekty harmonie 20. století, látku procvičují formou krátkých příkladů a studií, důležitou součástí je analýza a poslech ukázek.	Vybrané aspekty harmonie 20. století: rozšířená tonalita, atonalita, modální harmonie	6
Žáci jsou seznámeni s možnostmi instrumentálního doprovodu, zvládají specifika klavírní doprovodné sazby, jsou schopni vyjádřit harmonický průběh pomocí akordických figurací.	Specifika vyjádření harmonie v instrumentální sazbě – instrumentální doprovod	6
Žák užívá kromě čtyřhlasé úpravy i další možnosti vyjádření harmonického průběhu věty.	Další možnosti vyjádření harmonického průběhu: tříhlasá a dvojhlasá sazba, možnost dělení hlasů ve sborové sazbě; toto téma se probírá formou příkladů v různých lekcích, které nemusejí nutně bezprostředně navazovat.	8-10
Žáci se podle cílené volby pedagoga vracejí k již probraným tématům s cílem zlepšit dosaženou úroveň.	Cílené opakování a návraty k probraným tématům formou nových příkladů a zadání	10-12

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01

Zaměření : Skladba, Populární skladba Dirigování

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Jazzová harmonie

Počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	2	-	-	-	2

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Jazzová harmonie je odborným předmětem obsahového okruhu společný odborný základ. Předmět rozvíjí harmonické myšlení v oblasti jazzové harmonie, tj. hudby 20. a 21. století. Učí žáky chápat a rozumět jazzové harmonii a tím hlubšímu porozumění populární hudbě, která je jazzem silně ovlivněna. Předmět připravuje k teoretické zkoušce profilové části maturitní zkoušky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vysvětlit základní principy jazzového harmonického myšlení
- analyzovat a demonstrovat harmonické jevy v jazzových skladbách
- číst a hrát na klávesový nástroj jazzové akordické značky
- sluchem určit povahu jazzových akordů z hlediska funkční harmonie i jejich stavby

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a zahrnuje všechny podstatné jevy moderní harmonie od faktorů vedoucích ke vzniku jazzové harmonie, přes stavbu akordů a čtení akordových značek, vedení hlasů – voicings, typické spoje, disonantní charakteristiky, po druhy tónové organizace (bluesové stupnice, pentatoniky, modální jazz, bebop,).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět je vyučován ve 3. ročníku jednu hodinu týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s převahou metody aktivizující. Výklad představuje sice menší, ale podstatnou část výuky. Důraz je kladen na opakování a intenzivní procvičování učiva. Procvičování spočívá zejména v rozboru harmonických jevů v ukázkách z jazzové hudební literatury. Pravidelně je zařazována sluchová analýza probíraných jevů. Žáci také budou hrát na klávesové nástroje svoje vlastní reharmonizace písní a jazzový standardů.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, které lze doplnit samostatně zpracovanými referáty a domácími písemnými pracemi. Hodnotí se též dovednost analyzovat poslechem. Kromě teoretických znalostí se hodnotí především schopnost jejich aplikace při rozboru harmonických jevů v hudebních ukázkách.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák: - popíše faktory vedoucí ke vzniku jazzové harmonie - popíše druhy jazzových akordů a demonstruje je v zadané notové ukázce - vytváří příklady reharmonizace, nebo obohacení daných témat na základě nabytých znalostí a zahraje je na klávesový nástroj - , - vysvětlí pojmy pentatonika, bluesová stupnice, bluesová 12, modalita, - vysvětlí pojmy dominantní jádro, tritonová substituce, polychord, hybridní akord a lomené akordy	Faktory vedoucí ke vzniku jazzové harmonie Vedení hlasů v jazzové harmonii - voicings Akordy, charakteristika akordů, systém akordových značek Reharmonizace, obohacení harmonie a jak je využít Organizace tónové struktury, stupnice, mody

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba, 82-45-M/01 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: skladba

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Hudební formy a analýza skladeb pro specialisty

Počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	0	2	2	2	0	0	6

Platnost: od 3.9.2012

Pojetí předmětu

a)obecný cíl předmětu

Předmět seznamuje studenty s hudebními formami evropské hudby, s principy výstavby hudebního díla s přesahem do problematiky obecné tektoniky výstavby. Hlavním cílem je celková teoretická i praktická orientace v oblasti hudební analýzy v návaznosti na studium hlavního oboru a hudebně-teoretické předměty. Předmět je směřován k maturitní zkoušce ve 4 ročníku.

b) charakteristika učiva

Student si osvojí znalosti z oboru hudební analýza, především smysl pro hudební strukturu, proporce i historické souvislosti analyzovaných děl. Dále se seznámí s odbornou terminologií a historickým vývojem.. Výuka se zaměřuje jak na rozpoznání a analýzu obecných formových schémat, tak na principy jejich výstavby, vnitřní strukturu a hierarchii stavebných prvků. Součástí výuky je teoretický výklad, poslech ukázek, analýza notových materiálů, analýza poslechem i rozbor partitur. Studijními materiály jsou dostupné učebnice hudebních forem, dále partitury analyzovaných děl a dostupné nahrávky. Skladby komorní či klavírní mohou být analyzovány také u klavíru formou živé interpretace s komentáři a aktivní účastí studentů na analýze interpretovaného díla. Výuku lze doplnit workshopy, besedami a exkurzemi. Část výuky je vyhrazena opakování k maturitní zkoušce.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Studenti jsou vedeni ke správnému analytickému pohledu na exaktně rozpoznatelné vlastnosti analyzovaných děl, zároveň však k vlastnímu individuálnímu hodnocení skladebně funkčních a

esteticko výrazových významů analyzovaných jevů. Jsou vedeni k důslednému a správnému používání odborné terminologie a to i při subjektivním hodnocení estetické roviny hudby. Předmět vede žáky ke schopnosti zvolit správnou metodu analýzy a zároveň oddělit objektivně platné analytické závěry od subjektivních soudů. Předmět obecně přispívá k rozvoji umělecké i lidské osobnosti žáka především tím, že postihuje jak emocionálně významovou tak racionálně strukturální schopnost profesionálního pohledu na hudební dílo.

d) strategie /pojetí/ výuky

Teoretický výklad je strukturován od výkladu základních pojmů, objasnění principů výstavby hudebních celků přes jednotlivé typy stabilizovaných formových schémat k pojmu cyklických forem a hudebních útvarů sdružujících více formových typů např. v případě velkých vokálních a jevištích děl. Probíraná teoretická látka se bezprostředně ověřuje analýzou vhodných příkladů. Metoda práce se studenty je jak individuální – žáci pracují samostatně na zadaných příkladech k analýze, tak kolektivní – studenti se zapojí do analytické práce a jejich postřehy se vzájemně doplňují a korigují. Ve 4. ročníku je práce zaměřena na přípravu maturitní zkoušky.

e) hodnocení výsledků žáků

Studenti budou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, které lze doplnit hodnocením jejich aktivity a pohotovosti v oblasti analýzy větších hudebních celků. Při hodnocení samotných faktografických znalostí studentů je velkou měrou přihlíženo především k jejich schopnosti aplikace teoretických poznatků do praxe, tj. při práci s konkrétním notovým materiálem. Oceňuje se schopnost strukturálního myšlení a porozumění klíčovým problémům. Důraz se klade také na schopnost rozpoznání případů, kdy nelze jednoduše aplikovat jednoduchá schémata a je potřeba navrhnout různé alternativy analytického přístupu.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu je rozvíjena jak schopnost individuálně analyzovat hudební díla, tak pracovat v týmu a schopnost postihnout širší souvislosti analyzovaných jevů. Přínosem by měla být též schopnost studentů argumentovat na odborné úrovni a s využitím výše uvedených znalostí zhodnotit umělecké dílo obecně. Předmět výrazně přispívá ke schopnosti racionálně přistupovat k jevům, jejichž výsledný dopad je především emocionální a estetický. V tomto smyslu přesahuje významem striktně teoretickou rovinu a přispívá ke komplexnímu rozvoji osobnosti.

Rozpis učiva po ročnících:

2. ročník

Výsledky vzdělávání **Student:**	**Učivo**	**Hod**
- uvědomí si význam pojmu hudební formy a obsahovou náplň předmětu	Pojem hudební formy; forma jako jedinečný tvar díla a jako obecné formové schéma	1
- uvědomí si jednotlivé složky hudebního díla, je schopen uvést konkrétní příklady	Složky a stránky hudebního díla, hudební čas, úvod do tektonické problematiky, stavebné funkce složek a stránek, jejich hierarchie z hlediska významu v celku hudební struktury	4
- vysvětlí rozdíly mezi nejmenšími stavebními jednotkami, uvažuje o jejich hierarchizaci	Nejmenší stavební jednotky hudebního díla – motiv, téma, figura, běh	2
- pochopí základní způsoby práce se stavebným jednotkami	- základní a vedlejší tektonické funkce a typy hudby: expoziční, evoluční, pojem reprízy obecně, introdukce, spojovací typ, codový typ; druhy motivické práce	6
- je schopen obecně posoudit formu vybraných hudebních žánrů a historicky je zařadit	Periodizace druhů a žánrů hudebních forem, obecný historický přehled podle různých kritérií (např. vokální – instrumentální obsazení, duchovní – světská hudba apod.)	2
- orientuje se v rozpoznávání nejmenších formálních celků - vysvětlí rozdíly v pojmech perioda, dvojperioda a neperiodická věta. Pochopí stylovou podmíněnost těchto jevů, zejména závislost na funkčně tonální harmonii a metrickém členění hudby	Nejmenší formální celky – věta, perioda, dvojperioda, neperiodická věta. Historicko stylová podmíněnost těchto pojmů.	6
- charakterizuje rozdíly mezi malou a velkou písňovou formou, je schopen analyzovat modifikace velkých forem (např. tzv. tří-pětidílná forma)	Velká třídílná (písňová) forma, její modifikace	8

- chápe princip rondové formy, je schopen analyzovat malé rondo	Rondo obecně. Princip formy a její historický vývoj až po současnost. Malé (couperinovské) rondo konkrétně.	4
- sleduje uplatnění malých forem v rámci barokní suity, analyzuje a porovnává proměny suitového cyklu v dějinném vývoji, zná historický vývoj a řazení částí barokní suity	Barokní suita – využití malé písňové formy v rámci barokní suity	3 až 5

3. ročník

- zná historický vývoj sonátové formy a sonátového principu obecně, je schopen analyzovat jednotlivé typy sonátové formy včetně stylového zařazení	Sonátová forma obecně, princip a historický vývoj od barokní sonátové formy, přes klasickou, romantickou až po moderní a současnou	20
- je schopen rozpoznat a analyzovat formu velkého ronda, určit jeho typ; zná vlivy sonátového principu na formu velkého ronda	Velké rondo – prosté, sonátové vyšší a nižší	8
- popisuje druhy práce s tématem, sleduje principy variačních technik, analyzuje notový materiál - dokáže analyzovat rozsáhlejší variační formy 19. a 20. Stol. Variace. Přísné, charakteristické, kontrapunktické a volné.	Variace; variační techniky obecně, typy variační práce. Variační cyklus; druhy variací (ornamentální, charakteristické, volné, kontrapunktické); výstavba variačního cyklu, jeho typy a historicko stylová podmíněnost	10
- popisuje rozdíly mezi homofonií a kontrapunktem, analyzuje principy polyfonních forem obecně, aplikuje teoretické znalosti při poslechu i notové analýze, analyzuje vliv polyfonní nebo homofonní faktury na formu díla	Polyfonní formy obecně – od volných (preludium, invence) přes kontrapunktické variace (passacaglia, ciaccona) po předchůdce fugy (ricercar, canzona); souvislosti s nekontrapunktickými formovými schématy	4
- seznamuje se s terminologií, analyzuje téma, sleduje práci s ním, popisuje fugu jako celek a analyzuje notový materiál; je schopen charakterizovat vývoj fugy od baroka po současnost a tyto poznatky uplatnit v analýzách	Fuga - vrcholná kontrapunktická forma, typy fugové práce v jednotlivých stylových obdobích, zvláštní typy fugy, fugeta, fugato	10

- osvojuje si terminologii a kritéria soudržnosti jednotlivých cyklických forem, porovnává jednotlivé typy	Cyklické formy. Od nejvolnějších po nejtěsněji svázané cyklické formy - sbírka, řada, série, suitový cyklus, moderní suita, sonátový cyklus (koncert)	10
- seznamuje se s historickým vývojem sonátového cyklu, uvědomuje si využití ostatních forem v jeho rámci	Sonátový cyklus a jeho historický vývoj, specifika nástrojového koncertu	16

4. ročník

Výsledky vzdělávání **Student:**	**Učivo**	**Hod**
- orientuje se v jednotlivých typech vokálních forem, uvědomuje si aplikaci obecných formových schémat ve vokální hudbě a jejich specifické modifikace	Vokální formy; typy písní, velké vokální formy: kantáta, oratorium, formy duchovní hudby - zejména mše; melodram	10
- analyzuje části oper poslechem i z notových materiálů	Opera od baroka přes klasicismus po počátky romantismu, stavebné prvky opery: árie a její typy, recitativ a jeho typy, hlasové obory, specifika použití sboru v opeře	4
- orientuje se v hudebních formách a souvisejících kompozičních technikách středověku až do období ars subtilior	Formy a kompoziční techniky středověku se zaměřením na vrcholný středověk; počátky madrigalu, motetová technika středověku, specifika pojetí disonance a konsonance	2-3
- orientuje se v typických znacích sborové tvorby od romantismu po současnost	Sborová tvorba, typické formy sborové tvorby, stručný historicko stylový přehled	2
- seznamuje se s moderními modifikacemi vokálních forem na vybraných příkladech (např. 2. vídeňská škola, oratoria A. Honeggera, Šostakovič, Janáček ad.)	Stručný přehled vývoje vokální tvorby a jejích forem do poloviny 20. století; opera od Wagnera do poloviny 20. století	8

- postupně zvládá látku danou maturitními otázkami a seznamuje se vybranou problematikou analýzy stanovených příkladů. Podle požadavků maturitních otázek opakuje látku ostatních teoretických disciplín, zejména harmonie a kontrapunktu.	Příprava maturitní zkoušky	30 - 40

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M/01 Hudba, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: skladba

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Klavírní praktikum

Počet hodin: 9

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	1	1	1	9

Pozn.: v případě zaměření skladba a aranžování populární hudby je předmět zařazen v1. až 4. ročníku, v rozsahu odpovídajícím těmto osnovám pro tyto ročníky, v 5. a 6. ročníku na něj navazuje předmět Moderní piano.

a) obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je rozvíjení klavírní techniky, která žáku umožní korepetování při nastudování operního díla, doprovázení sólisty a pohotovou hru z listu. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu mu budou rovněž účinnou pomůckou při hře partitur a při eventuálním pedagogickém působení. Zvlášť úspěšní posluchači mohou z předmětu Klavírní praktikum složit **maturitní zkoušku. Obsah zkoušky:** 1 nebo 2 sólové náročnější skladby (hra zpaměti není podmínkou) a 1 klavírní doprovod sólisty**.** Skladby musí být různých stylových období. Celková délka skladeb 10 až 12 minut.

b) charakteristika učiva

Výuka je individuální, respektuje současně nadání a schopnosti jednotlivých žáků a stupeň jejich pokročilosti při vstupu na konzervatoř. Žák se seznamuje s hudbou různých slohových období nejen na sólových skladbách, ale i při doprovázení svých spolužáků. Tím se rozvíjí a prohlubuje jeho hudební cítění a smysl pro stylovou interpretaci. Výsledky své práce mohou vyspělejší žáci prezentovat na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k prohlubování emocionálního prožitku, který dovede vyjádřit prostřednictvím hudby. Učí se hodnotit hudební výkon a respektovat různá pojetí interpretace.

d) strategie /pojetí/ výuky

Učitel při respektování individuality žáka rozvíjí jeho estetické cítění, které musí být nerozlučně spjato s rozvojem nástrojové techniky.

e) hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni podle stupně zvládnutí studijního materiálu a podle schopnosti samostatně aplikovat získané poznatky. Známku v pololetí a na závěr školního roku dostávají na základě závěrečné zkoušky. Konkrétními kritérii pro známku jsou zejména: vyjádření hudebního obsahu, správné frázování, technická vyspělost (stupeň obtížnosti, kvalita tónu, čistota hry), stylové rozlišování, schopnost přizpůsobení se v hudebním doprovodu, a přihlíží se též k přístupu a výsledkům v průběhu školního roku.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména logické hudební myšlení, schopnost systematicky pracovat na rozvíjení svých schopností, schopnost kriticky hodnotit své interpretační výkony i interpretační výkony jiných.

5)Rozpis učiva po ročnících:

1. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- zdokonaluje technické dovednosti - dokáže zahrát jednoduchou polyfonní skladbu - prohlubuje základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - v doprovodu využívá hlavní harmonické funkce a septakordy	- stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a kadence - etudy, např. Czerny op. 261 nebo op. 849 - jednoduché skladby období baroka, klasicismu, romantismu a 20. století - doprovod dle akordických značek - hra z listu

2. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- prohlubuje klavírní techniku - rozlišuje vedení hlasů v polyfonní skladbě - rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - hraje čtyřruční skladby a rozvíjí hru z listu - v doprovodu využívá všechny harmonické funkce	- stupnice dur i moll v rovném pohybu, čtyřhlasé akordy a kadence - obtížnější etudy, např. Czerny op. 299 - náročnější skladby období baroka, klasicismu, romantismu a 20. století - doprovod dle akordických značek

	- hra z listu

3. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- rozvíjí technickou vyspělost - hraje náročnější polyfonní skladby - dále rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - využívá širokou škálu dynamiky - reprodukuje hudební ozdoby - hraje klasicistní a romantické skladby větších forem - rozšiřuje repertoár o skladby 20. století a soudobé skladby - hraje čtyřruční skladby a dále rozvíjí hru z listu - vytváří harmonicky bohatší doprovod písní	- stupnice dur i moll kombinovaně, čtyřhlasé akordy a rozšířené kadence - technicky náročnější etudy, např. Czerny op. 299, event. Cramer: Etudy - barokní skladby, např. J. S. Bach: Malá preludia a fughetty nebo Dvouhlasé invence - snadné sonáty nebo variace období klasicismu, náročnější skladby romantismu, 20. století a soudobé - doprovod dle akordických značek - doprovod sólisty

4**. ročník**

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- dále rozvíjí technickou vyspělost (hra pasáží, rozkladů, oktáv) - hraje náročnější polyfonní skladby - dále rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - využívá širokou škálu dynamiky - hraje klasicistní a romantické skladby a skladby 20. století větších forem - seznamuje se s díly soudobých autorů - hraje symfonie ve čtyřruční úpravě z listu	- stupnice dur i moll kombinovaně, velký rozklad, rozšířené kadence - technicky náročnější etudy, např. Cramer: Etudy - barokní skladby, např. J. S. Bach: Dvouhlasé invence nebo Temperovaný klavír - snadné sonáty nebo variace období klasicismu, náročnější skladby romantismu, 20. století a soudobé - doprovod sólisty - vlastní skladba

- hraje vlastní klavírní skladbu	

5. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- hlouběji využívá výrazových možností klavíru - hraje náročnější polyfonní skladby - dále rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - hraje klasicistní a romantické skladby a skladby 20. století větších forem - hraje díla soudobých autorů - hraje čtyřruční skladby 20. století - hraje vlastní skladby	- stupnice dur i moll kombinovaně, velký rozklad - technicky náročnější etudy, např. Cramer: Etudy - barokní skladby, např. J. S. Bach: Temperovaný klavír - sonáty nebo variace období klasicismu, náročnější skladby romantismu, 20. století a soudobé - čtyřruční skladby 20. století - vlastní skladba

6. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- hlouběji využívá výrazových možností klavíru - hraje náročnější polyfonní skladby - dále rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - hraje klasicistní a romantické skladby a skladby 20. století větších forem - hraje díla soudobých autorů - hraje čtyřruční skladby 20. století - interpretuje vlastní skladby	- stupnice dur i moll kombinovaně, velký rozklad - technicky náročnější etudy, např. Cramer: Etudy - barokní skladby, např. J. S. Bach: Temperovaný klavír - sonáty nebo variace období klasicismu, náročnější skladby romantismu, 20. století a soudobé - čtyřruční skladby 20. století - vlastní skladba

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Dirigování

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	1	-	-	-	2

Zaměření: dirigování, skladba, skladba a aranžování populární hudby

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Celkový počet hodin: 2

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra na bicí nástroje je předmět obsahového okruhu společná odborná příprava dle zaměření, který rozvíjí a upevňuje rytmické cítění žáků, a který rozvíjí poznání vlastností bicích nástrojů, jejich možnosti zvukové, barevné a technické. Zároveň žáky seznamuje se základy hry na další obligatorní nástroj vedle klavíru. Přispívá k profilaci oboru a rozvíjí specifickým způsobem hudební myšlení potřebné pro profesi skladatele i dirigenta.

Charakteristika učiva

Učivo je rozprostřeno do dvou ročníků, jeho obsahem je hra snazších etud a drobných přednesových skladeb na vybrané nástroje bicího instrumentáře.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Klavírní praktikum, Intonace, Instrumentace a aranžování skladeb*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky a je organizována ve skupinách po dvou žácích. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. Nejprve se žáci seznámí se základy hry na malý buben, správným držením paliček, základními úhozy atd., poté přecházejí k některým dalším nástrojům bicího instrumentáře.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale vysvětlení způsobu řešení problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, ukáže jim správný způsob, opravuje nedostatky a pomáhá řešit problémy, motivuje k nejlepším výsledkům.

Vzhledem k povaze tohoto předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Individuální každodenní příprava je ale nezbytná. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům.

Způsoby hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Důraz je kladen na praktické zvládnutí základů ve hry na bicí nástroje a rozvoj rytmického cítění. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - hraje na malý buben jednoduché skladby - hraje na cinely a další „ozdobné“ nástroje instrumentáře bicích nástrojů - hraje jednodušší pasáže na tzv. „malé bicí“	Malý buben, Činely Literatura H. Knauer Škola na malý bubínek H. Knauer Škola na tympány

	M. Veselý Přípravná škola hry na bicí nástroje D. Agostini Synkopy S. Fink Mini - Music Triangl a další „ozdobné“ nástroje Základy hry na malou soupravu

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - ovládá elementární základy hry na tympán - naladí tympán - ovládá základy hry na malou soupravu nástroje jednohlasé i dvojhlasé	Tympány Literatura E. Knauer Škola na tympány 1. A 2. díl Souprava bicích nástrojů

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: skladba

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Metodika hlavního oboru

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí hudebně pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci uměleckého pedagoga. Zaměřuje se na teoretickou stránku výuky ve hře na nástroj a seznamuje žáky s metodami výuky hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi* a komunikativní kompetence, zde zejména kompetence *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci* a kompetence *formulovat své myšlenky srozumitelně.*

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), na jehož učivo z 5. ročníku je bezprostředně navazováno v tom smyslu, že zde se zejména teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, a k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáci formou referátů zpracují doporučenou literaturu zabývající se výukou hry na nástroj apod. a v hodinách budou formou diskuse probírat názory jednotlivých autorů na danou problematiku v konfrontaci s vlastními zkušenostmi z výuky hlavního oboru.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Důraz je kladen na osvojení si teoretických poznatků nezbytných k rozvoji dovedností učit a naučit, ukázat a vysvětlit, komunikovat s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého studijního zaměření - Popíše (talentové) předpoklady ke hře na hudební nástroj, skladbě či dirigování, vysvětlí, v čem spočívají - popíše postup při zjišťování předpokladů ke hře na hudební nástroj svého odborného	Předpoklady pro hru na nástroj, skladbu, dirigování Postupy při zjišťování předpokladů (vloh) ke hře na hudební nástroj dle žákova odborného

zaměření - popíše metody nácviku základů hry na hudební nástroj - popíše přípravu vyučovací lekce - popíše metody nácviku stupnic - popíše metody nácviku etud - popíše metody nácviku přednesových skladeb - popíše metody nácviku vyspělejších technických aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření - popíše přípravu žáka na vystoupení, vybere a sestaví žákovi vhodný repertoár - vyjmenuje důležité školy hry na svůj nástroj a popíše jejich přednosti a eventuální nedostatky - uvede příklady vhodné instruktivní a přednesové literatury různých období pro žáky ZUŠ různé úrovně a pro žáky konzervatoře - vyjmenuje hlavní typy chybných návyků a vysvětlí postupy při jejich odstraňování - uvede přehled pedagogické dokumentace, popíše chod umělecké školy - uvede příklady důležitých typů či výrobců nástrojů a vysvětlí vhodnost těchto nástrojů pro žáky a popíše zásady jejich správné údržby - vypracuje referát k problematice výuky hry na nástroj	zaměření Příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina Základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření *(správné držení těla, držení nástroje, tvoření tónu, práce s dechem, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atp.)* Metody nácviku vyspělejších aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření Nácvik stupnice, nácvik etudy Nácvik přednesové skladby Nácvik taktovací techniky Odstraňování chybných návyků Průpravná kompoziční cvičení Příklady instruktivní a přednesové literatury Přehled (a vývoj) školy hry na nástroj žákova odborného zaměření Příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace Vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady), Přehled nástrojů vhodných pro začátek výuky i pro vyspělejší žáky, údržba hudebních nástrojů

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: skladba

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe hlavního oboru

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe hlavního oboru rozvíjí praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Učí uplatňovat poznatky z metodiky nástroje, hudební pedagogiky, psychologie, dějin a literatury nástroje a hlavního oboru ve výuce hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Z klíčových kompetencí jde o rozvoj kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách,

tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
• Žák • při práci s žákem (modelem) podle svého odborného zaměření: • • provede zjištění předpokladů ke hře na hudební nástroj nebo ke skladbě • předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, práci s dechem, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atd. • předvede, vysvětlí a nacvičí různé způsoby artikulace, úhozy, smyky, polohy, legato, staccato, sautille, vibrato, hru polyfonie, přechody přes struny, spojení levé a pravé ruky, pedalizaci atp. • předvede, vysvětlí a nacvičí etudu • předvede, vysvětlí a nacvičí přednesovou skladbu (jejich části) • předvede a vysvětlí na konkrétní skladbě výrazové a interpretační odlišnosti různých stylových období • • vybere a sestaví vhodný repertoár pro koncert či soutěž • • vyplní z cvičné hodiny pedagogickou dokumentaci • • uvede základní právní předpisy pro oblast školství • • zadá žákovi vhodný úkol z hlediska skladby (improvizaci, kompozici drobné věty apod.), opraví chyby	• • postupy při zjišťování předpokladů ve hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření či ke skladbě • příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina • základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj • metody nácviku technických aspektů (od základních po vyspělejší) hry na nástroj žákova odborného zaměření • nácvik stupnice, nácvik etudy • nácvik přednesové skladby • odstraňování špatných návyků • příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace • vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady) •

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na varhany

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ	**Obor vzdělání, zaměření**	*Hudba, Hra na varhany*

Typ předmětu [1]	**Název povinného předmětu**	**Zkratka**	**Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících**						**Celkem**
			I.	**II.**	**III.**	**IV.**	**V.**	**VI.**	
PPF	Hlavní obor	HLO	2	3	3	3	3	3	**17**
PPF	Doprovod a korepetice[2]	DOK	-	-	-	1	1	1	**3**
PPF	Interpretační seminář[3]	ISE	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Improvizace a hra generálbasu	IHG	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Hra partitur	HPA	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	Hra na cembalo[4]	HCE	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	Nauka o varhanách	NAV	-	1	1	-	-	-	**2**
PPF	Dirigování	DIR	-	-	-	2	2	2	**6**
PPF	Gregoriánský chorál	GCH	-	-	-	-	0,5	-	**0,5**
PPF	Sborová literatura	SBL	-	-	-	-	1	-	**1**
PPF	Liturgika	LTG	-	-	-	-	0,5	-	**0,5**
PPF	Dějiny a literatura varhan	DLHO	-	1	1	-	-	-	**2**
PVT	Český jazyk	CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk	AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[5]	AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka	ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace	INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv[6]	SBZ	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Harmonie	HAR	3	2	-	-	-	-	**5**
POP	Moderní harmonie	MHA	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Hudební formy	FOR	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Analýza skladeb	AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt	KTP	-	1	1	1	-	-	**3**
POP	Nauka o nástrojích	NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby	DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby	DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny umění	DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Dějiny hudby spec.	DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Tvorba absolventské práce	TAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě	ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management	HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum[7]	KLP	2	1	1	1	1	1	**7**
PPP	Pedagogika a psychologie	PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie	HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy	DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem		**28**	**33**	**32**	**27**	**27**	**23**	**170**
							Umělecká praxe	*Umělecká praxe*	
							1 týden	*1 týden*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Skupina 2 - 3 žáci*

[3] *Spojené všechny ročníky*

[4] *Je-li žák absolventem zaměření „hra na cembalo“, tento předmět nemá*

[5] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

[6] *Spojený II., III. a IV. ročník*
[7] *Je-li žák absolventem zaměření „hra na klavír“, tento předmět nemá*

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na varhany

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura varhan

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	2	2	-	-	-	2

Platnost: od 3.9.2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura varhan je předmět, který poskytuje důležitý informační základ pro vytvoření stylistických hranic zvukovosti jednotlivých vyhraněných oblastí a poskytuje též nezbytný přehled o tvorbě v těchto regionech.

Charakteristika učiva

Učivem je vývoj dějin nástroje od jeho prvopočátků až do současnosti. Další částí je seznámení se s literaturou tohoto nástroje. Tento přehled je doplňován četnými zvukovými a notovými ukázkami v rozsahu daném osnovou.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka probíhá formou výkladu látky učitelem. Výuka je zaměřena na získání základního přehledu v dané problematice, potřebného pro dramaturgii vlastní koncertní činnosti, nebo též pro využití v pedagogické činnosti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení se provádí formou testů a zkoušení. Promítá se v něm i aktivita žáků během vyučování.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Cílem vzdělávání je vytváření pracovních návyků systematickou a pravidelnou přípravou vedoucí utváření vlastních postojů a sebereflexi.

2. ročník

Výsledky vzdělávání:	Učivo:
Žák ovládá jednotlivé etapy z dějin nástroje a jistě se orientuje v literatuře svého nástroje	1. Starověk – středověk, varhany gotiky 2. Novověk a)varhany renesance a nejstarší literatura, způsoby zápisu (tabulatury) - severní Německo - jižní Německo - Francie b)varhany: baroka rokoka romantismu 20. století, po oblastech a zemích a příslušná literatura nástroje

Pololetní zkouška Ročníková zkouška

nekomisionální nekomisionální

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák ovládá jednotlivé etapy z dějin nástroje a jistě se orientuje v literatuře svého nástroje	Novověk - pokračování - Španělsko - Itálie - Anglie - Nizozemí - České země varhany: baroka rokoka romantismu 20. století, po oblastech a zemích a příslušná literatura nástroje

Pololetní zkouška	Ročníková zkouška
nekomisionální	nekomisionální

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na varhany

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Doprovod a korepetice

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	1	1	3

V tomto zařazení předmětu do ročníků platné pro žáky HLO cembalo.

Platnost: od 3.9.2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Doprovod a korepetice patří mezi nejdůležitějším předmětům speciální odborné přípravy a její co nejlepší praktické zvládnutí může zásadním způsobem pomoci uplatnění absolventů konzervatoře v koncertní praxi, kde tento hudební obor má stále rostoucí uplatnění. Pod vedením učitele a též samostatným cvičením nastudují žáci repertoár, poznají literaturu, osvojí si pracovní návyky a zásady profesní etiky tohoto oboru.

Charakteristika učiva

Základním učivem jsou komorní skladby zejména 17. – 20. století. Repertoár je volen tak, aby si žáci v průběhu studia komorní hry osvojili obecná kritéria interpretace, u těch nejstarších tzv. historicky poučené interpretace. (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů), Předmětem studia jsou skladby původně ne pro varhany. Žáci jsou seznamováni se způsoby, jak tyto skladby upravit pro varhany. Na ročníkové zkoušce žák přednese minimálně jednu skladbu.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu komorní hra k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor, Souborová hra, Orchestrální*

hra, Praktický interpretační seminář, Doprovod a korepetice. Zde jde o konkrétní přesahy – např. učitel hlavního oboru dle potřeby žákovi poradí s partem komorní hry, soubor vystoupí v rámci koncertní praxe na praktickém interpretačním semináři atd. Nezbytná je i úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Zatímco v hlavním instrumentálním oboru je kladen největší důraz na nástrojovou vybavenost a rozvíjení samostatnosti a osobitosti hudebního myšlení, v komorní hře je to smysl pro skupinové hraní (souhru) a zvukový kompromis, rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy v ansámblu, tedy *především* sluchově se orientovat, ale rovněž i dobře znát party spoluhráčů, eventuálně partituru komorního díla a účastnit se kolektivně na detailní koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesu.

Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákům předvede (zahraje) dané úseky skladby, upozorní na technický problém, vede je („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze atd. Zároveň však ponechává žákovi, eventuálně žákům prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru, zejména u těch umělecky vyspělejších. Nechybí ale také verbální popis a zdůvodnění konkrétního interpretačního postupu, vysvětlení a předvedení způsobu řešení případného technického problému apod. Studovaný repertoár žákům učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod.

Hodnocení žáků

Hodnocení probíhá průběžně v každé vyučovací hodině, učitelé ho sdělují ústní formou. Spočívá v prvé řadě ve sdělení pozitiv žáky samostatně připravené interpretace zadaného učiva (jednoduše řečeno v *pochvale za dobře vykonanou práci*) a dále obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žáci v průběhu výuky (interpretace konkrétní skladby) dopustili, a návod na jejich řešení.

Hlavní hodnocení jednotlivých žáků probíhá po vykonání závěrečné komisionální zkoušky na základě shody hodnoticí komise. Kritéria pro hodnocení jsou dána školním řádem školy a aplikují se následovně: vedle technické stránky jednotlivců a souhry celého souboru se hodnotí i výraz, přesvědčivost pojetí, temperament a citlivost podání, stylovost apod. Dále se hodnotí celkový přístup jednotlivých žáků k práci v předmětu a průběžné plnění jejich studijních povinností, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky i úroveň vystupování při zkoušce.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Cílem výuky v předmětu Doprovod a korepetice je dosažení schopnosti velmi citlivé, empatické spolupráce se sólistou nebo ansámblem tak, aby byl schopen kritické sebereflexe tvorby vlastního uměleckého úsudku. Samozřejmou součástí je získávání správným pracovních návyků

IV. ročník (1 hodina týdně)

Seznámení s hrou číslovaného basu.

Výsledky vzdělávání:	Učivo:
Doprovod chorálu v různých klíčích. Doprovod jednoduchých barokních skladeb sólových nástrojů podle číslovaného basu.	Bach/Schemelli: Geistliche Lieder G. Fr. Händel, G. Ph. Telemann: Sonáty pro sólový nástroj a basso continuo

Ročníková zkouška:

_____

Doprovod komisí zadaného chorálu

V. ročník (1 hodina týdně)

Praktický nácvik varhanního doprovodu se sólisty.

Výsledky vzdělávání:	Učivo:
Doprovod náročnějších nástrojových skladeb podle číslovaného basu a transkripce jednoduchých romantických skladeb z klavírních výtahů s přihlédnutím na vhodný zvukový výsledek úpravy.	Barokní sonáty pro sólový nástroj a basso continuo, Barokní kantáty. Černohorský: Regina coeli, Antonín Dvořák: Ave Maria, Tu Trinitatis unitas, O sanctissima, Ave maris stella, Biblické písně (výběr)

Ročníková zkouška:

_____

Interpretace nastudované skladby se sólistou

VI. ročník (1 hodina týdně)

Praktický nácvik varhanního doprovodu se sólistou.

Výsledky vzdělávání:	Učivo:
Úprava větších romantických skladeb a nastudování doprovodu alespoň jedné skladby soudobého autora pro sólový nástroj a varhany.	Ant. Dvořák: 2. věta z violoncellového koncertu h moll, Rondo g moll, Klid lesa, Mše D dur, Te Deum, Romance f moll. F. Mendelssohn-Bartholdy: Árie z oratorií, P.Eben: Missa adventus et quadragesimae, Píseň Ruth, Okna, Invokace pro pozoun a varhany a další.

Ročníková zkouška:

_____

Interpretace nastudované skladby se sólistou

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na varhany

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Improvizace a hra generálbasu

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Improvizace je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka, který vede k rozvoji pohotovosti při čtení skladeb, dobré orientaci v neznámém notovém zápisu, dovednosti hudebního doprovodu, celkové pohotovosti hudebního myšlení, zejména pak rozvíjí improvizační dovednosti, aby absolvent uměl improvizovat při různých příležitostech.

Charakteristika učiva

Učivo je rozprostřeno do všech ročníků. Obsahuje hru generálbasu, elementární prvky, jako jsou například motivy, témata a práce s nimi, které se následně spojují do stále větších celků, forem dle osnov. Dále osvojení si různých stylizací, např. pro různé typy toccat apod**.**

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor, Liturgika, Gregoriánský chorál, Harmonie, hudební formy, kontrapunkt.*

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky a je organizována individuálně. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáků zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale vysvětlení způsobu řešení problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, často i předehraje možné řešení, opravuje nedostatky a pomáhá řešit problémy, motivuje k nejlepším výsledkům. Důraz je kladen na rozvoj pohotovosti při

čtení not a pohotovosti a kreativity při improvizaci.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Individuální každodenní příprava je ale nezbytná. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům. Zejména je důležitá domácí příprava vlastní improvizované kreace, kterou pak žák na hodině konzultuje s pedagogem.

Způsoby hodnocení žáků

Celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Důraz je kladen na pohotovost při hře generálbasu, stylovost improvizace a na kreativitu. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

1. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - improvizuje snadné harmonické věty za použití probraného harmonického materiálu	1. hra číslovaného basu a improvizace: - kadencí základních i rozšířených v dur i v moll v těsné i široké harmonii ve všech tóninách

	- harmonických sekvencí - drobných harmonických vět s použitím hlavních i vedlejších kvintakordů - drobných harmonických vět s použitím hlavních septakordů (procvičování dominantního, subdominantního a kombobinovaného rozvodu)

Ročníková zkouška

- hra jednoho generálbasu obsahujícího probraný materiál z listu
- improvizace jedné drobné harmonickévěty / periody/ s použitím procvičených harmonických jevů

2. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje a doprovází dle číslovaného basu	Hra generálbasových partů literatura např. Händel - Sonáty, Bach – Schemelli, Telemann a jiní.

Ročníková zkouška

- hra generálbasového partu

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - improvizuje, harmonizuje melodie a hraje dle	Improvizační procvičování modulací

číslovaného basu - moduluje pomocí diatonické i chromatické modulace - improvizuje doprovody nemodulující i modulující melodie - doprovází na podkladě generálbasu recitativ	diatonická modulace chromatická Improvizace doprovodů nemodulující melodie modulující melodie Generálbas – doprovod recitativů

Ročníková zkouška

- improvizace jedné drobné modulující harmonické věty (periody)
- improvizace doprovodu zadané modulující melodie

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák improvizuje - malé formy - ciaccony - variace na téma	Improvizace: malé formy (periodicky založených) ciaccon variace na téma

Ročníková zkouška

- improvizace jedné z probraných forem

5. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák improvizuje - barokní suity - chorální předehry - preludia v různých stylech - fantazie - toccaty	improvizace: - barokní suity - chorální předehry - preludia v různých stylech - fantazie

	- toccaty

Ročníková zkouška

- improvizace jedné z probraných forem

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák improvizuje - ronda - sonátové expozice - fugové expozice - v dříve probraných formách v různých hudebních stylech	Improvizace: - ronda - sonátové expozice - fugové expozice - opakování probraných forem během studia v různých hudebních stylech

Ročníková zkouška

- improvizace jedné z probraných forem

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na varhany

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor – hra na varhany

Celkový počet hodin: 17

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	3	3	3	3	3	17

Platnost: od 3.9.2012

Pojetí vyučovacího předmětu:

Obecné cíle a pojetí
Hlavní obor – hra na varhany je rozhodujícím vyučovacím předmětem pro odborné zaměření žáka. V individuálních hodinách se učí žák interpretačním dovednostem potřebným k zvládnutí hry na tento nástroj na profesionální úrovni. Pod vedením učitele a v kombinaci s intenzivním samostatným cvičením nastudují žáci odpovídající repertoár a osvojí si pracovní návyky. Učivem jsou technická cvičení pro hru pedálu, technika manuálové hry se aplikuje z techniky klavírní. Repertoár je volen se zaměřením na všechna stylová období od renesance až po současnou hudbu. V průběhu studia se žák seznamuje se zásadami stylové interpretace včetně poučené interpretace barokní hudby.

Charakteristika učiva
Pro každý ročník stanovují osnovy rozsah učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku. Přednesové skladby představují příklady, může být proto vybrána i jiná skladba srovnatelné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Celkové hodnocení žáka na konci každého pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionelní zkoušky a osnovami je určen obsah těchto zkoušek.
Přínos předmětu spočívá zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a pozdějšímu pracovnímu uplatnění. V rámci průřezových témat jde zejména o rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. Mezipředmětové vztahy směřují k předmětům improvizace, doprovod a dějiny a literatura hlavního oboru. Konkrétní přesahy znamenají, že učitel hlavního oboru nespoléhá,že se žák speciální dovednosti naučí pouze v těchto předmětech,ale využívá získaných poznatků ke zkvalitnění žákovy hry. Další návaznost směřuje ke všem předmětům tzv. společného odborného základu a na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky
Výuka se zaměřuje na získání hráčských dovedností. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků.Učitel pokud možno sám žákovi předvede daný úsek skladby a vede ho ke správnému tempu, výrazu a srozumitelnosti hry při složitých akustických parametrech prostor, kde jsou varhany umístěny (kostely, koncertní sály).Důležitý je také slovní popis interpretace a způsobu řešení technických problémů. Žák je také veden ke správnému vystupování na podiu. Integrální součástí jsou veřejná koncertní vystoupení žáka.

Hodnocení studijních výsledků žáků probíhají na každé vyučovací hodině převážně ústní formou. Obsahují přehledné vymezení konkrétních chyb i pozitivní hodnocení interpretace zadaného učiva, které správně zvládl. Každý žák je včas upozorněn na případné zhoršení hodnocení v průběhu pololetí školního roku. V takovém případě učitel žáka okamžitě informuje o zhoršení.

Způsob hodnocení žáka
Celkové hodnocení žáka na konci každého pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. U hlavního oboru se hodnotí technická i výrazová přesvědčivost, muzikálnost, temperament.Dále se hodnotí zlepšení nebo zhoršení v práci od poslední zkoušky.Hra zpaměti není podmínkou.

Cíl vzdělávání
Výsledek výuky směřuje k tomu,aby žáci během studia získali odpovídající míru uměleckého sebevědomí, získali správné pracovní návyky, chápali nezbytnost systematického a pravidelného cvičení na nástroji a byli schopni objektivně hodnotit vlastní výkon i výkony svých spolužáků i pedagogů.

1. ročník
Protože nástrojová dovednost jednotlivých žáků je na začátku studia na různé úrovni, učitel musí k nim uplatnit individuální přístup a odstraňovat případné nesprávné návyky (držení ruky, příliš tvrdá hra na pedálu)

Výsledky vzdělávání:	Učivo:
Žák zvládá koordinaci manuálu s pedálem,ovládá rozdíly mezi jednotlivými styly - artikulaci v barokních skladbách a spíš legatovou hrou v romantické hudbě i rozdíly mezi pedálovou aplikaturou v barokní hudbě a nohoklady v hudbě romantické a soudobé	a/ barokní hudba (např. Bach: Orgelbüchlein , chorální fughetty,Telemann:Chorálové předehry) b/manuálová literatura – česká barokní hudba (např. Černohorský, Seger, Zach, Kopřiva a d.) jihoněmecká barokní škola – (např. Pachelbel Chorální partity, Fischer, Froberger, Kerll a d.) italská barokní hudba – (např.Frescobaldi, Zipoli) c/ hudba 19.století (např.C.Franck:L´Organist, M.Reger:Chorálové předehry op.135a a d.) d/hudba 20.století (např. Eben:10 chorálových předeher, Mommenti per organo, skladby Jehana Alaina a d.)

Pololetní zkouška	Ročníková zkouška
Skladby ze všech tří uvedených oblastí celkově 10 minut	Skladby ze všech tří uvedených oblastí technicky náročnější celkově 10-15 minut

2.ročník

Žák dál rozvíjí techniku manuálu a pedálu, nastuduje vybraná tria v barokní hudbě a ovládne základní principy rejstříkování

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák ovládá základy triové hry , zásady hudební výstavby v kratších skladbách v období baroka i v 19. a 20. století	a/ barokní hudba – lehčí chorálové předehry, triové chorálové předehry, preludia, toccaty menšího rozsahu b/ drobnější přednesové skladby (např. C.Franck Cantabile, A. Guilmant, M.Reger výběr z op.59, A.Dvořák Varhanní skladby, L.Vierne 24 pieces, M.Dupré Le tombeau de Titelouze, F.Mendelssohn – Bartholdy výběr, J.Brahms Chorálové předehry op.122) c/ skladby 20.století česká hudba (např. L.Sluka, B.Martinů Vigilia, J.Teml, K.B.Jirák, P.Eben Mutationes (výběr), Versetti

Pololetní zkouška	Ročníková zkouška
2 barokní skladby 1 přednesová skladba (bod b) 1 skladba soudobého autora 4 skladby - minimálně 15 minut	2 barokní skladby 1 přednesová skladba (bod b) 1 skladba soudobého autora 4 skladby – minimálně 15 minut

3.ročník

Žák zvládne stylovou problematiku severoněmecké barokní školy, její improvizační prvky a ornamentiku,dále stylové odlišení skladatelů 19. a 20.století ve Francii, Německu a českých zemích

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák zlepšuje technickou úroveň hry, rozšiřuje repertoár o skladby severoněmecké barokní školy a zvládá rozsáhlejší, technicky náročnější skladby francouzských, německých a českých autorů období 19. a 20.století	a/ barokní hudba – větší formy Bach - jednodušší preludia a fugy, chorální partity nebo severoněmecká barokní škola (např.Buxtehude, Bruhns, Lübeck, Böhm a d.) b/hudba 19.století (např. C.Franck Pastorale, Preludium,fuga a variace, Piece héroique, výběr ze sonát : F.Mendelssohn-Bartholdy, J.Rheinberger, A.Guilmant, R.Schumann Fugy na BACH, skladby J.B.Foerstera, J.Kličky c/ skladby 20.století (např.P.Eben Dvě chorální fantasie, O.Mácha, J.Teml, M.Kabeláč, J.Hanuš P.Hindemith, A.Honegger, D.Milhaud, O.Messiaen(výběr z cyklů)

Pololetní zkouška	Ročníková zkouška
Bach nebo severoněmecká škola skladba z 19.století skladba z 20.století	Bach nebo severoněmecká škola skladba z 19.století skladba z 20.století
Celkem 4 skladby, minimálně 15 minut	celkem 4 skladby, minimálně 15 minut

4.ročník

Žák přechází ke studiu časově rozsáhlých skladeb závažného obsahu jako přípravě k maturitě z nástroje

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák využívá dosavadních interpretačních zkušeností a technických dovedností při nastudování repertoáru vhodného k nástrojové maturitě	a/J.S.Bach - výběr z velkých preludií a fug, toccat a fug nebo Fantasie a fuga g moll, Passacaglia c moll, chorální tria rychlého tempa b/ 19.století – skladby většího rozsahu (např. Liszt Preludium a fuga na BACH, Variace „Weinen, klagen“, M.Reger:Chorální fantasie, A.Guilmant, Ch.M.Widor, L.Vierne –symfonie - části J.Klička: Fantasie c/20.století (např.O.Messiaen La Nativité du Seigneur a d.„ M.Duruflé, M.Dupré, P.Eben Nedělní hudba, Laudes, M.Sokola, Kl.Slavický

Pololetní zkouška	Ročníková zkouška
Nejméně jedna skladba z každého období dohromady minimálně 20 minut	3 skladby z různých stylových období jako materiál k maturitě – dohromady minimálně 20 minut

5.ročník

Žák nastuduje výběr skladeb z francouzské barokní hudby –zvládne její formy, způsob interpretace, ornamentiku, rejstříkování, terminologii, součástí jsou poslechy nahrávek francouzských interpretů na barokní francouzské i moderní varhany, dále zlepší technicky i výrazově triovou hru

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák ovládá problematiku interpretace francouzské barokní hudby, interpretaci Bachových triových sonát a velkých varhanních děl 19.a 20.století	a/ francouzská barokní hudba – suity, varhanní mše, variace (např. F.Couperin, L.N.Clérambault, N.Grigny, J.F.Dandrieu, L.Daquin) J.S.Bach:Triové sonáty, partita „Sei gegrüsset“, velké chorálové předehry z „III. dílu klávesových cvičení“ b/ 19.století – velké formy c/20.století – velké formy

Pololetní zkouška	Ročníková zkouška
francouzská barokní hudba – nejméně 3 skladby, Bach: volná věta z triové sonáty, skladba 19. a 20.století dohromady minimálně 20 minut	francouzská barokní hudba – nejméně 3 skladby, Bach: rychlá věta z triové sonáty, skladba 19. a 20. století dohromady minimálně 20 minut

6.ročník

Žák se připraví na absolventské vystoupení

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák zúročí všechny hudebně-interpretační a technické zkušeností k úspěšnému zakončení studia absolventským koncertem	Možnosti absolutoria: a/smíšený program z různých stylových období b/program sestávající ze skladeb jednoho stylového období c/celý program sestavený z děl jednoho autora d/program v kombinaci s instrumentalistou, zpěvem, sborem nebo komorním souborem

Pololetní zkouška	Ročníková zkouška
Předvedení podstatné části z připravovaného absolventského vystoupení	předvedení celého programu určeného k absolutoriu

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na varhany

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dirigování

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	2	2	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dirigování je předmět, který rozvíjí jak dirigentské dovednosti a myšlení žáků, jejichž studijním zaměřením není dirigování, tak i dovednost nastudovat a provést skladbu s hudebním tělesem. Tuto novou zkušenost s interpretací studenti uplatní i v hlavním oboru.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. Učivem jsou základy taktovací techniky, vybrané partitury různých stylových období, žánrů a forem, jejich interpretační analýza a dirigentské ztvárnění s klavírem či nahrávkou.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům hlavní obor, klavírní praktikum, hra partitur.

Strategie výuky

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Výuka je zaměřena prakticky.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým a pravidelným vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením.

Výuka bude probíhat ve skupině 2-3 žáků. Stěžejní částí hodiny je praktické dirigování studovaných skladeb, nezastupitelná je však i teoretická a následchová část hodin, ve které žáci dirigují spolužáky hrající skladbu na klavír, čtyřručně, či malý soubor apod.

Způsob hodnocení žáka

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnotí se technické zvládnutí dirigentské techniky, komunikativnost a schopnost naslouchat, asertivita, rozhodnost při zkouškovém procesu, stejně tak jako pokora a analytické myšlení při studiu partitur.

Posuzuje se také celkový přístup k práci v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozího klasifikačního období.

Žák je hodnocen průběžně. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - zvládá základní taktovací techniku, - diriguje vokální partitury, - se orientuje ve stavbě a vedení pěvecké fráze	Základní taktovací schémata, poddělované gesto, staccato, legato, koruny, práce s tempem, dynamikou, funkce pravé a levé ruky Vokální partitury období renesance a baroka

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - dirigentsky ztvárňuje partitury s obtížnějšími gestickými problémy zejména v interpretaci metricky, tempově a agogicky rozvrásněné hudby. - diriguje větší formy	Vokální, vokálně – instrumentální a instrumentální partitury období romantismu a skladeb 20. století Symfonická báseň, symfonie, oratorium, mše

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - diriguje partitury s netradiční notací	Recitativy secco a accompagnato, operní árie Cyklické skladby, partitury 20. století

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na varhany

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra na cembalo

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Platnost: od 3.9.2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

student se seznamuje profesionálně s nástrojem, získává představu o jeho funkčnosti, o základním úhozu, o estetice zvuku, získává širší povědomí k vývoji klávesové literatury, prochází základními i rozšířenými poznatky o praxi číslovaného (též již vypracovaného) generálního basu, a to hlavně participováním v komorních souborech staré hudby.

Charakteristika učiva

Učivem jsou zprvu drobné skladby, fráze, některá **technická cvičení** (například úhozová, prstokladová, artikulační a frázovací) a **přednesové skladby**. Následně volný repertoár je vždy volen tak, aby se žák v průběhu studia seznámil s různými národními a žánrovými odstíny klávesové nebo komorní hudby 16. – 18. století, pokud má student zájem, tak i hudby 20. a 21.století.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*, neboť praxe přináší často nutnost orientovat se v rozšířené znalosti k hlavnímu oboru klavírní nebo varhanní hry. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti za svůj názor a řešení.* To úzce navazuje na průřezové téma člověk a svět práce, v němž jsou podporovány obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor varhany, Hlavní obor klavír, případně jiný obor (zejména zobcová flétna), Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra, Dějiny a literatura hlavního oboru (varhany, klavír, zobcová flétna) apod*. Zde jde o konkrétní přesahy, učitel dle potřeby žákovi poradí s realizací komorní, souborové či orchestrální hry (v oblasti generálbasu, ale i artikulace, volbě tempa apod. ostatním neklávesovým složkám partitury), rozšiřuje jeho poznatky o literatuře klávesového nástroje atd. Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena k získání hráčských dovedností. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede, (zahraje) dané úsek skladby, technický problém, vede ho („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze, artikulaci, specifickému prstokladu, ke specifickým rytmickým nuancím atd. Nechybí ale také slovní popis (vysvětlení) interpretace, způsobu řešení technického problému, zdůvodňování daných historických postupů. Zároveň žáka vede k tomu, aby sám připravoval a charakterizoval svoji interpretaci, zejména v případě přednesového repertoáru. Vede jej tak, aby podíl samostatné tvořivosti žáka se v průběhu studia zvyšoval. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí, zařadí do souvislostí dobových, vysvětlí formu skladby apod. Žák je také veden ke správnému vystupování na pódiu. Součástí výuky hry na cembalo je koncertní vystoupení žáka jak sólové tak zapojením do komorní historicky poučené komorní (souborové) hry.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků probíhá v průběhu každé vyučovací hodiny, učitele je sděluji ústní formou. Toto hodnocení obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žák v průběhu výuky dopustil a pozitivní hodnocení interpretace zadaného učiva, které správně zvládl. Celkové hodnocení žáka na konci každého pololetí má formu udělení známky pedagogem. Pokud se žák zapojil do komorní hry, jíž přináleží komisionální zkouška, provede ji neodkladně a výsledek bude zahrnut do celkové známky. Kritéria pro hodnocení komise jsou dána školním řádem školy.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí v daném doplňkovém oboru, aby si vytvořili vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy (cvičení na hudební nástroj).

Výsledek vzdělávání: Žák zvládá základy cembalové techniky a úhozu, má vhled do artikulace, frázování, metrorytmické struktury, prstokladového řešení a registrace pro hudbu 16. – 18. století, rozlišuje v základních obrysech stylovou, národní a žánrovou různost v průběhu dané epochy, rovněž pak v průběhu 20. a 21. století.

1. rok hry na cembalo – povinný pro 5. ročník oborů hra na klavír a hra na varhany

Pedagog navazuje na dosažený stupeň nástrojové dovednosti, který je v 5. ročníku již na poměrně na vysoké úrovni. Odlišný charakter úhozu, zvuku a malá praktická zkušenost s literaturou pro cembalo 16. – 18. století u klavíristů nebo nižší u varhaníků včetně specifických nároků (např. ornamentika) nevyužívají v pevním roce plně tohoto stupně klávesové zběhlosti. Řeší se specifické nároky cembala na literatuře, která studenta nezatěžuje přílišnými požadavky technickými, ale je vyžadována pokud možno čistota stylového a nástroji adekvátního provedení .

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák Ovládá základy interpretace francouzské (značky)	Cvičení a různé drobné skladby pro pochopení nástrojové hry a základních druhů a žánrů: ROSENHART, Kees : The Amsterdam harpsichord tutor I, II

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
i italské (volné) ornamentiky. Žák má obvykle zkušenost se zapojením do realizace generálbasu v komorní hře. ? Žák posuzuje kvalitu cembalové hry a chápe její specifika, ale i spojitosti s ostatními dobovými klávesovými nástroji. Žák interpretuje hudbou 20. století.	BOXAL, Maria: Harpsichord Metod WEBER, Hans Peter: Materialen zum Unterricht, I a II AHLGRIMM, Isolde: Manuale der Orgel- und Cembalotechnik Základní literatura: Anglická virginalová literatura (výběr - Bull, Byrd, Farnaby aj.)/ Prelude non mesuré (d´Anglebert, L. Couperin, Le Roux, Rameau – výběr) / Toccata (Frescobaldi, Froberger, A. Scarlatti, Buxtehude, J.S.Bach aj.) / BACH, J. S.: Invence a Sinfonie, Preludia a fugy z TK, Francouzské suity / BENDA, J.A. Sonatiny a Sonáty / C. Ph. E. Bach: Sonáty, Ronda, Variace / G. F. Händel: Suity či jiné skladby/ COUPERIN, Francois: L´Art de toucher le clavecin, Ordre (výběr) / SCARLATTI, Domenico: Sonáty (výběr) / RYCHLÍK, Jan: Hommaggi gravicembalistici / Skladby pro dvě cembala nebo čtyřručně (Farnaby, J. S. Bach, C. Ph. E. Bach, W.F.Bach, Haydn, Le Roux, Mozart, Soler aj.)

Pololetní a ročníková zkouška:

Žák nevykonává pololetní zkoušku. Pokud je schopen plnit studium, dostává příležitost zahrát si na veřejném koncertě, ať sólo či v rámci komorní hudby, obvykle s programem staré hudby.

Žák nevykonává ani závěrečnou zkoušku, obvykle ale vystupuje na veřejném koncertě, a to minimálně jednou za druhé pololetí dle příležitostí. Pokud žák participuje v komorní hře, která závěrečnou zkoušku skládá, podílí se řádně na této zkoušce.

Poznámka:

Pokud student začíná dříve než v 5. ročníku konzervatorního studia, začíná s výše uvedeným programem pro pátý ročník a další rok či roky prohlubuje a zdokonaluje výše uvedené požadavky, zvládá obtížnější literaturu a je veden k větší samostatnosti v realizaci skladeb.

2. rok hry na cembalo – povinný pro 6. Ročník oboru hra na varhany

Žák navazuje na znalosti a zkušenosti nabyté v předchozím ročníku. Náročnost hrané literatury je

poněkud náročnější ve všech složkách, předpokládá se již samostatnější spolupráce na řešení interpretačních a obsahových nároků skladeb a cembalové realizace. Žák je veden k hlubšímu vhledu do jednotlivých specifik interpretace a jejích jednotlivých kapitol slovním výkladem, který je nutnou součástí stylové interpretace hudby 16. – 18. století. Student je zapojován do komorní hry v konkrétních souborech nebo u příležitosti doprovodu jiných nástrojů v oblasti staré i nové hudby napříč obory dle domluvy.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák prohlubuje znalosti a způsob interpretace francouzské (značky) i a zejména italské (volné) ornamentiky, zvládá užití francouzského způsobu jeu inégale, používá diferencovanější škálu cembalových arpeggií apod. Žák se běžně zapojuje do realizace generálbasu nebo obligátního cembala v komorní hře. Žák posuzuje hlouběji kvalitu cembalové hry a její ch specifik, spojitost či rozdílnost se svým hlavním oborem varhanami, ale i s klavírem . Žák si samostatněji připravuje návrhy prstokladu, artikulace a registrace k daným skladbám.	Základní literatura: Anglická virginalová literatura (výběr - Bull, Byrd, Farnaby aj.)/ Prelude non mesuré (d´Anglebert, L. Couperin, Le Roux, Rameau – výběr) / Toccata (Frescobaldi, Froberger, A. Scarlatti, Buxtehude, J.S.Bach aj.) / H. PURCELL: Suita BACH, J. S.: Preludia a fugy z TK, Francouzské suity, Anglické suity / BENDA, J.A. Sonáty / C. Ph. E. Bach: Sonáty, Ronda, Variace / G. F. Händel: Suity či jiné skladby/ COUPERIN, Francois: Ordre (výběr) / SCARLATTI, Domenico: Sonáty (výběr) / J. HAYDN: Sonata W. A. MOZART: Suita Hudba 20. století: B. MARTINŮ: Sonata, Deux impromptus, BARTÓK: Mikrokosmos, J.TEML, Z. LUKÁŠ, V.KALABIS a další dle domluvy Skladby pro dvě cembala nebo čtyřručně: J. S. Bach, C. Ph. E. Bach, W.F.Bach, Haydn, Le Roux, Mozart, Soler aj.)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na varhany

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Gregoriánský chorál

Celkový počet hodin: 0,5

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	0,5	-	0,5

Platnost: od 3.9.2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Gregoriánský chorál je důležitým doplňujících předmětem k hlavnímu oboru, učí žáka dovednostem potřebným v běžné praxi. Pod vedením učitele poznává způsoby doprovodu gregoriánského chorálu. Seznamuje se s literaturou, kterou potom doprovází na varhany.

Charakteristika učiva

Učivem jsou skladby obsažené ve sbírce Graduale Romanum. Repertoár je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna období církevního roku. Seznamuje se také se zásadami správné stylové interpretace včetně autentické i interpretace.

Osnovy stanovují pro každý ročník pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku. Přednesové skladby představují příklady, může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti.

Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k uvedenému předmětu naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí a rozšiřuje jeho poznatky. Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena k získání hráčských dovedností. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede, (zahraje) dané úsek skladby, technický problém, vede ho („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze atd. Nechybí ale také slovní popis (vysvětlení) interpretace, způsobu řešení technického problému. Vede jej tak, aby podíl samostatné tvořivosti žáka se v průběhu studia zvyšoval. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí, zařadí do souvislostí dobových, vysvětlí formu skladby apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků probíhá v průběhu každé vyučovací hodiny, učitele je sděluji ústní formou. Toto hodnocení obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žák v průběhu výuky dopustil a pozitivní hodnocení interpretace zadaného učiva, které správně zvládl. Před koncem prvního a třetího čtvrtletí probíhá klasifikovaná hodina, na jejímž konci žákovi sdělí dílčí průběžnou klasifikaci, nezletilému žákovi ji zapíše do studijního výkazu tak, aby byli zákonní zástupci. Každý žák je včas upozorněn na případné výrazné zhoršení průběžného hodnocení v průběhu pololetí školního roku. V takovém případě učitel žáka (v případě nezletilého žáka i jeho zákonného zástupce) bezodkladně a prokazatelně informuje o zhoršení.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení komise jsou dána školním řádem školy.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematického a pravidelného cvičení.

Žák se seznamuje s vývojem gregoriánského chorálu od jeho vzniku až po současnost

Výsledky vzdělávání:	Učivo:
Žák získává ucelený přehled o gregoriánském chorálu od prvopočátků až po současnost a jeho uplatnění v dnešní době. Seznámí s gregoriánským chorálem jako inspirací v hudební literatuře.	1. pololetí: hra melodie ze čtyřlinkové notace a její transpozice do různých poloh. Výběr z ordinárií, proprií a hymnů. 2. pololetí: harmonizace melodií ze čtyřlinkové notace a transpozice do různých poloh. Výběr z ordinárií, proprií a hymnů.

Ročníková zkouška: Žák interpretuje jednu část ordinária nebo propria ze čtyřlinkové notace.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na varhany

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Sborová literatura

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Obecné cíle a didaktické pojetí

Sborová literatura je předmětem odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru a dějin hudby a prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení se sborovou literaturou. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka (dirigenta, sbormistra) a hudebního pedagoga.

Charakteristika učiva

Učivem je sborová literatura pro různé druhy pěveckých sborů se zaměřením na české a významné světové autory, partitury a nahrávky vokálních a vokálně-instrumentálních skladeb vybraných autorů různých žánrů a stylových období. Sledování historického vývoje kompozičních metod a interpretačních zvyklostí. Návaznost na znalosti nabyté v předmětech Sborový zpěv, Dějiny hudby, Dirigování, Hra partitur.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům *Orchestrální literatura, Metodika a praxe řízení hudebních těles a k Umělecké praxi.* Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka probíhá ve skupině všech žáků zaměření dirigování v ročníku. Stěžejní částí je poslech skladeb s paralelním sledováním partitury. Významná je ale i teoretická část hodin, ve které se žáci dovídají o historických souvislostech vzniku konkrétního díla a o problematice jeho interpretace. Žáci budou zpracovávat referáty na konkrétní skladbu či autora, budou vedeni k verbálnímu popisu hudebně-teoretických a interpretačních problémů, k používání správné terminologii. Tím se budou připravovat na argumentaci nejen v dirigentské praxi, ale i v odborné diskusi o kvalitě a hodnotě uměleckého díla.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci budou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, důraz bude kladen na samostatně zpracované referáty. Ověřuje se a hodnotí také dovednost rozpoznat poslechem probíraná klíčová díla, charakterizovat je a zařadit do souvislostí. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák – charakterizuje tvorbu jednotlivých období a autorů – vyjmenuje hlavní autory jednotlivých období a jejich nejdůležitější sborová díla – popíše zásady interpretace sborové literatury různých období a autorů – poslechem určí hlavní díla sborové literatury	Středověká hudba-nejstarší české písně, husitské chorály, počátky vícehlasu Vokální polyfonie Baroko – Bach, Händel, Monteverdi Klasicismus Předchůdci Smetany B. Smetana, P. Křížkovský, A. Dvořák, Z. Fibich J.B. Foerster V. Novák, J. Suk, L. Janáček Česká vokální tvorba dalších skladatelů první poloviny 20. Století (Ostrčil, Křička apod.) Sbory světových romantiků Světová sborová tvorba 20. Století Soudová česká sborová tvorba Vokální partitury a nahrávky dětských, mužských, ženských a smíšených sborů všech stylových období a žánrů.

Kód a název oboru vzdělávání:

82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na varhany

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Liturgika

Celkový počet hodin: 0,5

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	0,5	-	0,5

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Liturgika je předmět, který zakládá znalosti z oblasti liturgie a liturgické hudby. Tyto znalosti jsou potřebné pro uplatnění absolventa v oblasti chrámové hudby.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo zahrnuje témata z liturgie a liturgické hudby během církevního roku.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry sebeodpovědnosti*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu hlavní obor.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje ve 2. a 3. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky (pokud jde o vývoj a liturgigy a hlavní pojmy, ale též prakticky (sestavení dramaturgie chrámové hudby). Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek.

Výuka bude probíhat ve skupině všech žáků zaměření hra na varhany v daném ročníku.

Způsob hodnocení žáka

Žák je hodnocen **průběžně**. Důraz bude kladen na znalost pojmů a jejich praktickou aplikaci. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících:

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - vysvětlí pojem liturgika - vysvětlí a objasní vývoj liturgiky - vyjmenuje prvky liturgie a popíše její řízení - vysvětlí význam funkce zpěvu v liturgické hudbě - orientuje se v repertoáru liturgické hudby podle církevního roku - vyjmenuje části mešního ordinária - sestaví dramaturgii hudební liturgie	Definice pojmu liturgika, pohled do dějin, etymologický výklad, prvky liturgie a její řízení, liturgický kalendář a jeho průběh Liturgická hudba, význam a funkce zpěvu a hudby. Předpisy o liturgické hudbě, praktická orientace v liturgických knihách Zpěv a hudba při liturgii. Písně, gregoriánský chorál, ordinária a jiné zpěvy, skladby pro sbor a orchestr Hudba v liturgických dobách: adventní, vánoční, postní, velikonoční a liturgické mezidobí

82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: **hra na varhany**

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: **Nauka o varhanách**

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	1	-	-	-	2

Platnost: od 3.9.2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Předmět slouží k základnímu poznání technicky složitého nástroje, funkčnosti jednotlivých částí i z hlediska různých konstrukčních řešení, která mají dopad na způsob hry.

Charakteristika učiva

Probírají se postupně jednotlivé součásti varhan tak, aby byli žáci seznámeni s jejich konstrukcí a funkčností.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Znalost technických řešení, konstrukce nástroje umožňuje budoucím varhaníkům provádět běžnou údržbu nástroje, některé drobné opravy, včetně ladění.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka probíhá formou výkladu látky učitelem, pomocí názorných pomůcek jako jsou obrázky, fotografie, nebo grafy(repetice mixtur), píšťaly, magnety apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení se provádí formou testů a zkoušení. Promítá se v něm rovněž i aktivita žáků během vyučování.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Varhany jsou nástrojem s více než dvoutisíciletou historií. Poznání dějin, stavby a konstrukce tohoto nástroje by mělo každého žáka naplnit úctou k umění našich dávných předků a hrdostí k „stavovské“ příslušnosti.

2. ročník

Výsledky vzdělávání:	Učivo:
Žák vysvětlí pojmy a funkce všech technických částí nástroje. Tyto funkce dokáže blíže specifikovat Vysvětlí funkci jednotlivých částí varhan Orientuje se v různých konstrukčních řešeních a vysvětlí jejich dopad na způsob hry.	1. stručný vývoj varhan 2. píšťaly – retné, jazykové 3. označení výšky tónu (stopy, lokte) 4. vzduch a jeho rozvedení 5. vzdušnice 6. traktury 7. pomocná zařízení 8. úsporná zařízení 9. hrací stůl 10. exkurze po zajímavých nástrojích nebo návštěva varhanářské dílny

Pololetní zkouška nekomisionální Ročníková zkouška nekomisionální

3. ročník

V dalším roce studia se předmět zabývá zvukovostí nástroje, registrací varhanní hudby a výstavbou dispozic.

.

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák se orientuje v jednotlivých hlasových skupinách, je schopen vytvořit dispozici nástroje a provádět základní údržbu varhan	1. menzury 2. varhanní hlasy - skupiny 3. přehled varhanních registrů 4. dispozice varhan 5. registrace varhanní hudby 6. údržba nástroje 7. exkurze po zajímavých nástrojích nebo návštěva varhanářské dílny

82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na varhany

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hra partitur

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Platnost: od 3.9.2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hra partitur je důležitým doplňujícím předmětem k hlavnímu oboru, učí žáka dovednostem potřebným v běžné praxi. Pod vedením učitele poznává druhy partitur – vokální, nebo orchestrální. Seznamuje se s literaturou pěveckých sborů, nebo komorních orchestrů.

Charakteristika učiva

Učivem jsou jednoduché partitury. Repertoár je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna období od baroka po současnou tvorbu. S technikami hry současné hudby se seznamuje od prvního ročníku. V průběhu vzdělávání se seznamuje také se zásadami správné stylové interpretace včetně autentické i interpretace staré hudby

Osnovy stanovují pro každý ročník pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku. Skladby představují příklady, může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti.

Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Korepetice a studium skladeb, vokálních partitur a orchestrálních partů, Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra*. Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k uvedeným předmětům naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí s partem komorní, souborové či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd. Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena k získání hráčských dovedností. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede, (zahraje) dané úsek skladby, technický problém, vede ho („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze atd. Nechybí ale také slovní popis (vysvětlení) interpretace, způsobu řešení technického problému. Zároveň žáka vede k tomu, aby sám interpretaci svoji interpretaci, zejména v případě přednesového repertoáru. Vede jej tak. Aby podíl samostatné tvořivosti žáka se v průběhu studia zvyšoval. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí, zařadí do souvislostí dobových, vysvětlí formu skladby apod. Žák je také veden k správnému vystupování na pódiu.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků probíhá v průběhu každé vyučovací hodiny, učitele je sděluji ústní formou. Toto hodnocení obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žák v průběhu výuky dopustil a pozitivní hodnocení interpretace zadaného učiva, které správně zvládl. Před koncem prvního a třetího čtvrtletí probíhá klasifikovaná hodina, na jejímž konci žákovi sdělí dílčí průběžnou klasifikaci, nezletilému žákovi ji zapíše do studijního výkazu tak, aby byli zákonní zástupci. Každý žák je včas upozorněn na případné výrazné zhoršení průběžného hodnocení v průběhu pololetí školního roku. V takovém případě učitel žáka (v případě nezletilého žáka i jeho zákonného zástupce) bezodkladně a prokazatelně informuje o zhoršení.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení komise jsou dána školním řádem školy.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali schopnost hrát z vokálních, nebo orchestrálních partitur a vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné spolupráce se sólisty.

Žák se seznámuje s problematikou hraní vokálních a instrumentálních partitur pro varhaníky s přihlédnutím k možnosti použití těchto znalostí v praxi.

Výsledky vzdělávání:	Učivo:

Žák si osvojuje praktickým hraním techniku hraní partitur. U vokálních partitur ovládá transpozice tenorového hlasu a u instrumentálních partitur čtení C klíče a hra transponujících nástrojů (např. klarinet, trubka a pozoun).	V. ročník J.B.Foerster Devět mužských sborů Ant. Dvořák V přírodě B. SmetanaČeská píseň W.A. Mozart Litanie de beata Virgine Orlando di Lasso Madrigaly a chansony J.S.Bach Janovy pašije (Ich bin bei Gott in Gnaden, Geh hin nach Gottes Willen) G. Ph. Telemann Das ist meine Freude Gabriel Fauré Cantique de Jean Racine Petr Eben Či´s něbyl doma Ta naše lavečka VI. ročník Smyčcová tria a kvarteta od J. Haydna, W.A.Mozarta, Albrechtsbergra. Jednoduché orchestrální partitury.

Ročníková zkouška:

Žák zahraje jednu nastudovanou skladbu.

82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na varhany

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretační seminář je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jak název napovídá, jedná se o předmět seminárního typu, jehož smyslem je mj. umožnit žákům interpretovat skladby před spolužáky a pedagogy oddělení a následně o pojetí interpretace vést diskusi. Předmět rozvíjí interpretační myšlení, seznamuje s různými interpretačními přístupy a inscenačními styly. Žák se zde také systematicky seznamuje i poslechem a analyticky s hudební literaturou a soudobými trendy svého studijního zaměření. Způsob myšlení, ke kterému je takto veden, jej činí otevřeným k širokým možnostem interpretačního umění.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se interpretace různými interprety, interpretační přístupy slavných interpretů, interpretační rozbory vybraných, kritického hodnocení školních interních a veřejných koncertů oddělení, vystoupení žáků v rámci interpretačního semináře, hudebních událostí v Praze.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu, zejména k dějinám hudby a analýze skladeb a na umělecko - pedagogické předměty, neboť žáci se zde učí hodnotit výkony.

Strategie výuky

Převažuje praktická část výuky, tj. interpretační výkony žáků, své místo má ale také výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Podstatnou součástí výuky jsou ukázky interpretace vynikajících interpretů s komentářem učitele osvětlující významné znaky této interpretace, záznamů ze světových koncertních pódií, či návštěvy koncertů apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů, např. písemné zhodnocení koncertního vystoupení) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům. Zde zejména schopnost analyzovat interpretaci. Hodnotí se též aktivita při vyučování.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

(1. až) 6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - analyzuje a hodnotí interpretační umění různých osobností - s odbornou erudicí kriticky hodnotí a posuzuje interpretaci - popíše a vysvětlí rozdíly v interpretaci téže skladby v podání různých interpretů - vysvětlí svoje pojetí interpretace skladby - hodnotí interpretační výkon spolužáka	Poslech skladeb v podání různých interpretů včetně méně známé literatury Porovnávání interpretace jedné skladby různými interprety Podrobnější rozbory vybraných děl

- žák vyjádří vlastní názor	Aktivní hra žáků na semináři dle aktuálního repertoáru Zhodnocení výkonů žáků na veřejných koncertech Hodnocení významných událostí týkajících se oboru, koncertů, soutěží apod. Žáci vyšších ročníků (5. a 6.) vypracují seminární práci rozsahu cca 1 až 2 strany se zaměřením na medailonky významných interpretů nebo jiná témata Workshopy významných umělců, výměnné koncerty s žáky jiných škol atp.

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na violu, violoncello, kontrabas

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na violu, hra na violoncello, hra na kontrabas*

Typ předmětu[1]	Název povinného předmětu	str.	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
				I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor: viola, violoncello, kontrabas	**3**	HLO	3	3	3	3	3	3	**18**
PPF	Korepetice a studium skladeb[2]	**42**	KSS	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Studium orchestrálních sól[3] viola, cello, kontrabas	**31**	SOS	-	-	-	1	1	1	**3**
PPF	Interpretační seminář[4]	**46**	ISE	2	2	2	2	2	2	**12**
PPF	Soubor smyčcových nástrojů	**49**	SSN	-	4	4	-	-	-	**8**
PPF	Orchestrální hra	**53**	ORH	-	-	-	6	6	6	**18**
PPF	Komorní hra	**58**	KOH	-	-	-	2	2	2	**6**
PPF	Dějiny a literatura HLO viola, cello, kontrabas	**62**	DLHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PVT	Český jazyk		CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura		LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk		AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[5]		AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka		ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis		D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika		IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova		TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace		INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv		SBZ	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Úvod do hudební teorie		UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie		HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie		MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy		FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb		AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt		KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích		NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby		DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby		DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudby spec.		DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění		DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce		TAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě		ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management		HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	**73**	KLP	1	1	1	-	-	-	**3**
PPP	Pedagogika a psychologie		PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie		HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy		DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	**76**	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	**81**	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem			**30**	**32**	**34**	**32**	**30**	**27**	**185**
								Umělecká praxe	*Umělecká praxe*	
								1 týden	*1 týden*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Vyučovací hodina v rámci hlavního oboru*

[3] *Dva žáci na jednu vyučovací hodinu*

[4] *Spojené všechny ročníky*

[5] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na violu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor viola

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Pozn.: výsledky vzdělávání podle ročníků jsou závazné pro všechna zaměření hra na hudební nástroj.

Etudy a zejména přednesy představují příklady repertoáru, konkrétní titul, není-li uvedeno dále jinak, je věcí pedagoga.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

Zaměření Hra na violu

1. ročník

V prvním ročníku se žák seznamuje profesionálně se svým nástrojem. Podstatné je si uvědomit, že mnozí žáci hráli v dětství pouze na housle a teprve po přijímacích zkouškách na konzervatoř se začali soustavně věnovat hře na violu. Proto je v prvním ročníku nutné, aby vzdělávací plán byl přizpůsoben individuálním potřebám žáků. Pedagog dbá na to, aby žák pěstoval správné návyky při hře na nový nástroj, aby dobře poznal technické a výrazové možnosti violy a aby kontroloval správnou funkci těla při hře (postoj, správné postavení a funkce rukou atd.).

Výsledky vzdělávání	***Učivo***
Žák • - zahraje jednoduché durové a mollové stupnice	Stupnice: 3-4 durové a 3-4 mollové stupnice přes

přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty - zvládá hru za doprovodu klavíru • - spolehlivě čte violový klíč a zvládne veškerou základní techniku nástroje • - odstraní většinu případných chybných návyků v držení nástroje a práci obou rukou	3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty. Započíná i studium dvojhmatových stupnic. Doporučená technika: O. Ševčík, A. Kolář, A. Hyksa, W. Schradieck, W. Forbes apod. Etudy (cca 5-7): F. Mazas, K. Moravec, J. Ruis, R. Kreutzer, J. Palaschko apod. Přednes: 3-4 části ze sólových Suit J. S. Bacha (přepis z violoncella) nebo z Fantazií G. Ph. Telemanna (přepis z houslí), 2-4 věty z barokní sonáty, 2-3 věty z barokního nebo klasicistního koncertu (H. Eccles, B. Marcello, G. F. Händel, J. S. Bach, J. K. Vaňhal apod.)

Repertoár k pololetní zkoušce:
- 1 stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty (dvojhmaty nepovinně)
- 2 etudy různé technické problematiky
- 1 část ze sólové Suity J. S. Bacha (přepis z violoncella) nebo Fantazie G. Ph. Telemanna (přepis z houslí)
- 1 část ze sonáty nebo koncertu

Repertoár k ročníkové zkoušce:
- 1 stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty (dvojhmaty nepovinně)
- 2 etudy různé technické problematiky
- 1 část ze sólové Suity J. S. Bacha (přepis z violoncella) nebo Fantazie G. Ph. Telemanna (přepis z houslí)
- 1 část ze sonáty nebo koncertu

Celý repertoár (kromě případné sonáty s klavírem) bude vždy hrán zpaměti.

2. ročník

Ve druhém ročníku se pokračuje v práci na upevňování a rozvíjení správných návyků žáka při hře na violu. Je třeba dbát na zlepšování technické vybavenosti a tónové kvality. Žák spolehlivě interpretuje snadnější etudy a přednesy. Seznamuje se více s hudbou klasicismu a prohlubuje své znalosti o její interpretaci. Začíná se seznamovat s hudbou období romantismu.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
• Žák • - hraje durové a mollové stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty • - hraje dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy)	Stupnice: 3-4 durové a 3-4 mollové jednoduché stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty (jiné než v prvním ročníku),

• - ovládá učivem požadovanou techniku hry • - zvládá hru za doprovodu klavíru • - učí se spoluvytvářet koncepci interpretace díla, a to jak samostatně, tak i společně s klavírem • - pracuje na zvládnutí psychické zátěže při vystupování před publikem • •	dvojhmatové přes 2 oktávy Doporučená technika: O. Ševčík, A. Kolář, A. Hyksa, W. Schradieck, W. Forbes apod. Etudy (cca 5-7): K. Moravec, J. Ruis, R. Kreutzer, J. Palaschko, A. Bruni, B. Campagnoli apod. Přednes: 3-4 části ze sólových Suit J. S. Bacha (přepis z violoncella) nebo z Fantazií G. Ph. Telemanna (přepis z houslí), klasicistní sonáta (J. K. Vaňhal, C. Stamic, F. N. Hummel apod.), 2 věty z klasicistního koncertu nebo z koncertů H. Casadesuse, drobná romantická skladba (M. Bruch, A. Glazunov, H. Vieuxtemps apod.)

Repertoár k pololetní zkoušce:

- 1 stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty, dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy)

- 2 etudy různé technické problematiky

- 1 část ze sólové Suity J. S. Bacha (přepis z violoncella) nebo Fantazie G. Ph. Telemanna (přepis z houslí)

- 1 věta z klasicistní sonáty nebo koncertu nebo drobná romantická skladba

Repertoár k ročníkové zkoušce:

- 1 stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty, dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy)

- 2 etudy různé technické problematiky

- 1 část ze sólové Suity J. S. Bacha (přepis z violoncella) nebo Fantazie G. Ph. Telemanna (přepis z houslí)

- 1 věta z klasicistní sonáty nebo koncertu nebo drobná romantická skladba

Celý repertoár (kromě případné sonáty s klavírem) bude vždy hrán zpaměti.

3. ročník

Ve třetím ročníku již žák získává značnou pohotovost ve hře na violu a zaznamenává též velké pokroky v technice a přednesu. Protože žák již hraje v souboru smyčcových nástrojů, využívá se v

hodinách hlavního oboru také hra vsedě, díky kdy se žák naučí dbát na správné držení těla a pozná jiné zákonitosti oproti hře vestoje. Obtížnost etud se zvyšuje adekvátně s pokrokem žákových technických schopností. Žák prohlubuje své znalosti o hudbě klasicismu a interpretuje kratší romantická díla. Učí se spoluvytvářet koncepci díla společně s klavírem.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje spolehlivě durové a mollové stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty - hraje dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy) - ovládá učivem požadovanou techniku hry a neustále zvyšuje svou technickou úroveň - zvládá spolehlivě hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří koncepci interpretace díla - pracuje na zvládnutí psychické zátěže při vystupování před publikem	Stupnice: 3-4 durové a 3-4 mollové stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty, dvojhmatové přes 2 oktávy Doporučená technika: O. Ševčík, A. Kolář, A. Hyksa, W. Schradieck, W. Forbes apod. Etudy (cca 5-7): K. Moravec, R. Kreutzer, J. Palaschko, B. Campagnoli, F. Fiorillo apod. Přednes: 3-4 části ze sólových suit nebo sonát J. S. Bacha, M. Regera, P. Hindemitha apod., romantická sonáta (F. Mendelssohn, A. Glinka, J. Brahms, A. Rubinstein apod.), koncert D dur C. Stamice nebo koncert D dur F. A. Hoffmeistera, drobná romantická skladba (M. Bruch, A. Glazunov, R. Schumann, E. Bloch, H. Vieuxtemps apod.)

Repertoár k pololetní zkoušce:

- 1 stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty, dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy)

- 2 etudy různé technické problematiky

- 1 část ze sólové suity J. S. Bacha, G. Ph. Telemanna, M. Regera apod.

- 1 věta z klasicistního či romantického koncertu nebo sonáty nebo drobná romantická skladba

Repertoár k ročníkové zkoušce:

- 1 stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty, dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy)

- 2 etudy různé technické problematiky

- 1 část ze sólové suity J. S. Bacha, G. Ph. Telemanna, M. Regera apod.

- C. Stamic: koncert D dur nebo F. A. Hoffmeister: koncert D dur – 1. věta s kadencí
(nebo jiná věta z klasicistního koncertu, pokud žák již tuto povinnost splnil dříve)

Celý repertoár (kromě případné sonáty s klavírem) bude vždy hrán zpaměti.

4. ročník

Čtvrtý ročník studia probíhá z převážné části ve znamení přípravy žáka k maturitní zkoušce z hlavního oboru. Je tedy třeba položit více důrazu na kvalitu probraného materiálu, než na jeho kvantitu – je třeba si uvědomit, že žák bude nově skládat též zkoušky z komorní hry a z orchestrálních partů. Začínají se také otevírat otázky dalšího profesního vývoje a směrování žáka. Žák již ovládá interpretaci klasicistního a romantického stylu a orientuje se také v hudbě 20. století.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • - hraje spolehlivě durové a mollové stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty • - hraje dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy) • - ovládá učivem požadovanou techniku hry a neustále zvyšuje svou technickou úroveň • - hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby • - zvládá hru za doprovodu klavíru, tvořivě reaguje - spoluvytváří koncepci interpretace díla - interpretuje hudbu 20. století - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem	Stupnice: 3-4 durové a 3-4 mollové stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty, dvojhmatové přes 2 oktávy Etudy (cca 5-7): J. Palaschko, F. A. Hoffmeister, B. Campagnoli, F. Fiorillo, J. Dont, J. Herold apod. Přednes: 3-4 části ze sólových suit nebo sonát J. S. Bacha, M. Regera, P. Hindemitha apod., romantická nebo pozdější sonáta (J. Brahms, A. Rubinstein, R. Clarke, B. Martinů, P. Hinde-mith, D. Šostakovič apod.), drobná romantická nebo pozdější skladba (M. Bruch, A. Glazunov, Pugnani-Kreisler, H. Wieniawski, R. Schumann, H. Vieuxtemps, P. Hindemith apod.), romantický nebo pozdější koncert (C. Forsyth, G. Dávid, Y. Bowen, B. Martinů apod.)

Repertoár k pololetní zkoušce:
- 1 stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty, dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy)
- 1 etuda vyšší technické náročnosti
- 1 věta z díla pro violu sólo – J. S. Bach, M. Reger, P. Hindemith apod.
- 2 kontrastní věty z romantické nebo pozdější sonáty nebo koncertu nebo drobná romantická skladba

Repertoár k ročníkové zkoušce:
- stejný jako k maturitní zkoušce

Repertoár k maturitní zkoušce:
- 1 věta z díla pro violu sólo – J. S. Bach, M. Reger, P. Hindemith apod.
- 1 věta z romantické nebo pozdější sonáty nebo drobná romantická skladba
- 1 věta z romantického nebo pozdějšího koncertu

Celý repertoár (kromě případné sonáty s klavírem) bude vždy hrán zpaměti.

5. ročník

V pátém ročníku má již žák vysokou interpretační výbavu a očekává se jeho samostatný a tvůrčí přístup k umělecké práci a přípravě. Žák má také již představu o svém dalším uplatnění, a tomu je přizpůsoben styl výuky i volba repertoáru – na hodinách se začíná pracovat na přípravě k přijímacím zkouškám na vysoké umělecké školy, ke konkurzům, žák se postupně zaměřuje více na orchestrální či komorní hru a v mimořádných případech též na sólovou hru. Obtížnost etud se zvyšuje adekvátně s pokrokem žákových technických schopností; zařazujeme etudy koncertního a virtuózního zaměření.

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
• Žák • • - hraje spolehlivě a brilantně stupnice, akordy, dvojhmaty, technická cvičení a etudy • - ovládá učivem požadovanou techniku hry a neustále zvyšuje svou technickou úroveň • - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb • - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro violu a klavír, náročný koncert pro violu a orchestr • - interpretuje náročnou soudobou hudbu • - interpretuje hudební dílo stylově s přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem • - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem •	•— • Stupnice: všechny stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty, všechny dvojhmatové stupnice přes 2 oktávy • Etudy (cca 5-7): J. Palaschko, F. A. Hoffmeister, B. Campagnoli, F. Fiorillo, J. Dont, J. Herold, M. Vieux apod. • Přednes: M. Reger: Sólová suita g moll op. 131d, 3-4 další části ze sólových suit nebo sonát J. S. Bacha, M. Regera, P. Hindemitha apod., virtuózní skladba (C. M. von Weber, G. Enescu, N. Paganini apod., další skladby přepsané z houslí), velká romantická nebo pozdější sonáta (J. Brahms, A. Rubinstein, R. Clarke, B. Martinů, P. Hindemith, D. Šostakovič apod.), koncert 20. století (B. Martinů, P. Hindemith, B. Bartók, W. Walton apod.) •

•

Repertoár k pololetní zkoušce:
- 1 stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty, dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy)
- 1 etuda virtuózního charakteru nebo přednesového zaměření
- 1 věta z díla pro violu sólo – J. S. Bach (přepis z houslí), M. Reger, P. Hindemith apod.
- 1 věta z romantické nebo pozdější sonáty nebo drobná romantická skladba

- 1 věta z romantického nebo pozdějšího koncertu

Repertoár k ročníkové zkoušce:
- 1 stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty, dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy)
- 1 etuda virtuózního charakteru nebo přednesového zaměření
- pomalá a rychlá věta ze sólové suity g moll op. 131d M. Regera
  (nebo pomalá a rychlá věta z jiné sólové suity M. Regera nebo P. Hindemitha, pokud žák již tuto povinnost splnil dříve)

- 1 věta z velkého romantického nebo pozdějšího koncertu nebo z velké romantické nebo pozdější sonáty

Celý repertoár (kromě případné sonáty s klavírem) bude vždy hrán zpaměti.

6. ročník

V šestém ročníku studia je práce zaměřena především na přípravu absolventského výkonu žáka, na případný konkurs o vystoupení s orchestrem, ale také na žákův zamýšlený kariérní postup (přijímací zkoušky na vysokou školu, konkurs do orchestru apod.) Žák již spolehlivě interpretuje skladby všech stylových období, je schopen je samostatně nastudovat, a to včetně aktivní práce s klavírním doprovodem, a do skladeb přináší svůj osobní interpretační vklad.

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák • - ovládá veškerou techniku hry na nástroj • - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro violu a klavír, náročný koncert pro violu a orchestr • - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb • - interpretuje hudební dílo s technicky a stylově přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem • - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem	Stupnice: všechny stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty, všechny dvojhmatové stupnice přes 2 oktávy Etudy (cca 5-7): J. Palaschko, F. A. Hoffmeister, B. Campagnoli, J. Dont, J. Herold, M. Vieux apod. Přednes: 3-4 části ze sólových suit nebo sonát J. S. Bacha, M. Regera, P. Hindemitha apod., virtuózní skladba (C. M. von Weber, G. Enescu, N. Paganini apod., další skladby přepsané z houslí), velká romantická nebo pozdější sonáta (J. Brahms, A. Rubinstein, R. Clarke, B. Martinů, P. Hindemith, D. Šostakovič apod.), koncert 20. století (B. Martinů, P. Hindemith, B.

	Bartók, W. Walton apod.)

Repertoár k pololetní zkoušce:

- 1 stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty, dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy)

- 1 etuda virtuózního charakteru nebo přednesového zaměření

- 2 kontrastní části z plánovaného repertoáru na absolventský koncert: díla pro violu sólo – J. S. Bach, M. Reger, P. Hindemith apod., velké romantické nebo pozdější sonáty, romantické nebo pozdější koncerty

Repertoár této zkoušky lze při zachování obtížnosti individuálně obměnit s ohledem na přípravu žáka na absolutorium s orchestrem nebo na přijímací zkoušky na vysokou školu.

Repertoár k absolventské zkoušce:

- výběr skladeb z nastudovaného repertoáru, a to formou recitálu, půlrecitálu nebo komisionální zkoušky (délka výkonu bude příslušná odpovídající formě zkoušky)

Celý repertoár (kromě případné sonáty s klavírem) bude vždy hrán zpaměti.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na violoncello

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor violoncello

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy

volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani

zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

V prvním ročníku se žák seznamuje profesionálně s nástrojem, prohlubuje představu o violoncellovém tónu a opravuje případné nesprávné návyky v držení nástroje a smyčce. Osvojuje si metody kreativního nácviku (dynamika, vibrato, cvičení na rytmy…) Získává správné rytmické představy a cítění, melodickou a harmonickou představivost, vyžaduje se na něm správná intonace a rozvíjení technických schopností.

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák • hraje spolehlivě jednoduché stupnice, akordy, technická cvičení a etudy • ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů • nastuduje etudy nebo capriccia dle výběru pedagoga. • hraje výběr ze sólových suit J.S. Bacha nebo dvě skladby menší formy nebo min. 2 věty z barokní sonáty. - nastuduje 1-2 věty z koncertu nebo sonáty.	jednoduché stupnice a rozložené akordy přes 2 až 3 oktávy stupnice terciové, sextové, příp. i oktávové dle výběru pedagoga HLO etudy nebo capriccia dle výběru pedagoga HLO, např. J.J.F. Doztauer, J.L.Duport, F.Battanchon, D.Popper, A.Piatti, výběr ze sólových suit J. S. Bacha BWV 1007-1012 2 skladby menší formy nebo barokní sonáta min. 2 věty

	1-2 věty z koncertu nebo sonáty

Repertoár k pololetním zkouškám v 1. ročníku (vše zpaměti)

-stupnice dle výběru pedagoga HLO s rozloženými akordy, příp. dvojhmaty

-2 etudy nebo capriccia různého technického zaměření

-1 část vybraná ze sólových suit J. S. Bacha BWV 1007-1012

-1 skladba malé formy s doprovodem klavíru

Repertoár k závěrečným zkouškám v 1. ročníku (zpaměti, v případě velkých sonát možno hrát z not)

-stupnice dle výběru pedagoga HLO s rozloženými akordy, příp. dvojhmaty

-2 etudy nebo capriccia různého technického zaměření nebo virtuózní skladby s doprovodem klavíru

-1 část vybraná ze sólových suit J. S. Bacha BWV 1007-1012 nebo jakákoli sólová skladba podobného rozsahu

- koncertantní skladba (např. variace neborychlá část koncertu, , sonáty)

2. ročník

Ve druhém ročníku žák dále prohlubuje získané dovednosti, pracuje na zvyšování technické úrovně hry a dále rozvíjí své hudební cítění. Pokračuje v odstraňování případných přetrvávajících chybných návyků. Učí se tvořivé práci s prstokladem ve vztahu k barvě tónu a osvojuje si užívání výrazových prostředků. Aktivně pracuje na stavbě základního violoncellového repertoáru a snaží se o samostatnější práci. Předpokládá se cca 3 a více hodin domácí samostatné přípravy denně. Je požadována návštěva důležitých koncertů a studium pomocí poslechu.

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák • hraje spolehlivě jednoduché stupnice, akordy, technická cvičení a etudy • ovládá techniku nezbytnou k realizaci osnovami požadovaných technických cvičení a přednesů • hraje výběr ze sólových suit J. S. Bacha nebo dvě skladby menší formy nebo min. 2 věty z barokní sonáty. • nastuduje celou koncertantní skladbu příp. sonátu. • zvládá hru za doprovodu klavíru • spoluvytváří již koncepci interpretace díla • má správně zažity a zautomatizovány všechny potřebné herní návyky, odstranil všechny	jednoduché stupnice a rozložené akordy přes 3 oktávy stupnice terciové, sextové a oktávové přes 2 oktávy dle výběru pedagoga HLO etudy nebo capriccia dle výběru pedagoga HLO, např. J.J.F. Doztauer, J.L.Duport, F.Battanchon, D.Popper, A.Piatti, F.Büchler apod. výběr ze sólových suit J. S. Bacha BWV 1007-1012 skladba menší formy, příp. sonáta z období baroka nebo klasicismu min. 2 věty celá koncertantní skladba (koncert, variace) příp. sonáta

eventuální špatné návyky související s hrou na nástroj	

Repertoár k pololetním zkouškám ve 2. ročníku (vše zpaměti)

-1 durová a 1 mollová stupnice dle výběru pedagoga HLO s rozloženými akordy, tercie, sexty, příp. oktávy

-1 etuda nebo capriccio

-2 části vybrané ze sólových suit J. S. Bacha BWV 1007-1012

-1 skladba malé formy s doprovodem

Repertoár k závěrečným zkouškám ve 2. ročníku (zpaměti, v případě velkých sonát možno hrát z not)

-stupnice dle výběru pedagoga HLO s rozloženými akordy, tercie, sexty, příp. oktávy

-2 etudy nebo capriccia různého technického zaměření nebo virtuózní skladby s doprovodem klavíru

-1 věta vybraná ze sólových suit J. S. Bacha BWV 1007-1012 nebo jakákoli sólová skladba podobného rozsahu

-koncertantní skladba (např. variace nebo rychlá část koncertu, sonáty…)

3. ročník

Ve třetím ročníku žák zúročuje dovednosti získané dosavadním studiem. Zvyšuje podíl své samostatné práce a osvojuje si metodické postupy samostatného nácviku technických i přednesových skladeb, je schopen hudebně obsáhnout kompozice větší cyklické formy,při učení zpaměti postupuje i na základě vědomostí, získaných z výuky teoretických předmětů. Učí se očekávat a zvládat projevy trémy, ovládá profesionální chování na podiu.

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák • hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy • ovládá techniku nezbytnou ke spolehlivé interpretaci osnovami požadovaných	jednoduché stupnice a rozložené akordy přes 3 nebo 4 oktávy stupnice terciové, sextové a oktávové přes 2 oktávy chromatické stupnice, stupnice ve flažoletech atd.

technických cvičení a přednesů, spoluvytváří koncepci interpretace díla a to i z urtextu • ovládá usazení správné formy prstů levé ruky potřebné ke zvládání rychlých pasáží, bezpečně intonuje • hraje bez technických kazů přednesové skladby, správně je stylově interpretuje • vystihuje charakter skladby, tanců barokní suity • zvládá hru za doprovodu klavíru	etudy nebo capriccia dle výběru pedagoga HLO, např. J.J.F. Doztauer, J.L.Duport, F.Battanchon, D.Popper, A.Piatti apod. výběr ze sólových suit J. S. Bacha BWV 1007-1012, případně jakákoliv sólová skladba , např. P. Hindemith, B.Britten, Z. Kodály, P. Hejný, I. Kurz, M. Rostropovič apod. virtuózní skladba, skladba menší formy rychlá a pomalá věta z klasického koncertucelá koncertantní skladba (koncert, variace) příp. velká sonáta

Repertoár k pololetním zkouškám ve 3. ročníku (vše zpaměti)
-1 durová a 1 mollová stupnice dle výběru pedagoga HLO s rozloženými akordy, tercie, sexty, oktávy
-1 etuda nebo capriccio
-2 části ze sólových suit J. S. Bacha BWV 1007-1012
-1 skladba malé formy s doprovodem

Repertoár k závěrečným zkouškám ve 3. ročníku (zpaměti, v případě velkých sonát možno hrát z not)
-stupnice dle výběru pedagoga HLO s rozloženými akordy, tercie, sexty, oktávy
-2 etudy nebo capriccia různého technického zaměření nebo virtuozní skladby s doprovodem klavíru
-1 věta vybraná ze sólových suit J. S. Bacha BWV 1007-1012 nebo jakákoli sólová skladba podobného rozsahu
-koncertantní skladba (např. variace nebo rychlá část koncertu, , sonáty…)

4. ročník

Ve čtvrtém ročníku žák dále prohlubuje získané dovednosti a pracuje již zcela samostatně. Při práci se soustředí na vybudování takových návyků metodického nácviku, který souvisí s jeho individuálními potřebami tak, aby jeho činnost vždy měla jasný cíl. Rozvíjí interpretační rozlišení hudebních stylů. Aktivně staví svůj repertoár s přihlédnutím k předpokládanému výkonu u maturitní zkoušky. Předpokládá se cca 4 a více hodin domácí samostatné přípravy denně. Návštěva důležitých koncertů a studium pomocí poslechu je samozřejmostí.

Výsledky vzdělávání	***Učivo***

Žák • hraje spolehlivě a brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a etudy • ovládá učivem požadovanou techniku hry • hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby • spolehlivě interpretuje virtuózní skladby • zvládá hru za doprovodu klavíru, tvořivě reaguje • spoluvytváří koncepci interpretace díla • interpretuje soudobou hudbu • zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem • ovládá veškerou techniku hry na nástroj	jednoduché stupnice a rozložené akordy přes 3 nebo 4 oktávy stupnice terciové, sextové a oktávové přes 2 oktávy, chromatické stupnice, stupnice ve flažoletech atd. etudy nebo capriccia dle výběru pedagoga HLO, např. J.J.F. Doztauer, J.L. Duport, F. Battanchon, D. Popper, A. Piatti, F. Servais apod. výběr ze sólových suit J. S. Bacha BWV 1007-1012 virtuózní skladba, skladba menší formy 5. celá koncertantní skladba (koncert, variace) příp. velká sonáta

Repertoár k pololetním zkouškám ve 4. ročníku (vše zpaměti)

-1 stupnice dle výběru pedagoga HLO s rozloženými akordy , tercie, sexty, oktávy

-1 etuda nebo capriccio odpovídající technické náročnosti

-1 část ze sólových suit J.S.Bacha BWV 1007-1012

- libovolný výběr z repertoáru k maturitní zkoušce

Repertoár k závěrečným zkouškám žáků maturujících ve 4. ročníku (zpaměti, moderní skladby a velké sonáty možno hrát z not)

Program maturitní zkoušky

Repertoár k závěrečným zkouškám nematurujících žáků ve 4. ročníku (zpaměti, moderní skladby a velké sonáty možno hrát z not)

-2 části ze sólových suit J.S.Bacha BWV 1007-1012

-celá koncertantní skladba (koncert, variace) příp. velká sonáta

Maturitní zkouška- cca 13-15 minut (vše zpaměti, není možno hrát z not):

2 části ze sólových suit J. S. Bacha BWV 1007-1012

Část (krajní věta)koncertu, variací, případně velké sonáty, nebo rozsáhlejší virtuózní skladba odpovídající technické náročnosti

5. ročník

V pátém ročníku již žák pracuje zcela samostatně, v hodinách HLO se klade větší důraz na profesionalitu výkonu v technickém i hudebním ohledu. Prohlubuje se snaha o interpretační vyhraněnost a kreativní práce s vibratem, dynamikou i agogikou. Žák dále rozšiřuje svůj sólový i

komorní repertoár. Předpokládá se cca. 4 a více hodin domácí samostatné přípravy denně. Návštěva důležitých koncertů a studium pomocí poslechu je samozřejmostí.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • hraje naprosto spolehlivě a brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a etudy • aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb • spolehlivě interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro violoncello a klavír, vrcholný koncert pro violoncello a orchestr • zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu • interpretuje hudební dílo s technicky a stylově přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	• stupnice a rozložené akordy durové a mollové, stupnice v terciích, sextách, oktávách, chromatické stupnice, stupnice ve flažoletech • etudy nebo capriccia dle výběru pedagoga HLO, např. J.J.F. Doztauer, J.L. Duport, D. Popper, A. Piatti, F. Servais, N. Paganini, W.Fitzenhagen apod. • 1 technicky náročná skladba malé formy • výběr ze sólových suit J. S. Bacha BWV 1007-1012, případně jakákoliv sólová skladba , např. P. Hindemith, B.Britten, Z. Kodály, P. Hejný, I. Kurz, O.Kukal • celá repertoárová koncertantní skladba (koncert, variace)19.nebo 20.století příp. velká sonáta 19. nebo 20. stol.

Repertoár k pololetním zkouškám v 5. ročníku (vše zpaměti):

-1 durová a 1 mollová stupnice dle výběru pedagoga HLO s rozloženými akordy, tercie, sexty, oktávy

-1 etuda nebo capriccio

-2 části ze sólových suit J.S.Bacha BWV 1007-1012 nebo jakákoli sólová skladba podobného rozsahu

Repertoár k závěrečným zkouškám v 5. ročníku (zpaměti, moderní skladby a velké sonáty možno hrát z not)

-stupnice dle výběru pedagoga HLO s rozloženými akordy, tercie, sexty, oktávy

-2 etudy nebo capriccia různého technického zaměření nebo virtuózní skladby s doprovodem

-1 věta vybraná ze sólových suit J.S.Bacha BWV 1007-1012 nebo jakákoli sólová skladba

-celá koncertantní skladba (koncert, variace) příp. velká sonáta

6. ročník

V šestém ročníku žák aktivně staví svůj repertoár s přihlédnutím k předpokládanému absolventskému výkonu. Jeho hudební projev je již profesionální. Snaží se být všestranným kreativním interpretem

všech hudebních stylů. Počítá se s cca. Čtyřmi a více hodinami samostatné přípravy denně. Návštěva důležitých koncertů a studium pomocí poslechu je samozřejmostí.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje naprosto spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě zpaměti interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro housle a klavír, vrcholný koncert pro housle a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu, vystupování před publikem - interpretuje hudební dílo s technicky a stylově přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	stupnice, rozložené akordy, dvojhmatové stupnice etudy nebo capriccia různého technického zaměření výběr ze sólových suit J.S.Bacha BWV 1007-1012 celá koncertantní skladba (koncert, variace) příp. velká sonáta 19. nebo 20.stol.

Repertoár ke zkoušce v 6. ročníku (zpaměti, moderní skladby a velké sonáty možno hrát z not):

-1 stupnice, rozložené akordy, dvojhmatové stupnice

-2 virtuózní etudy nebo capriccia

-2 části vybrané ze sólových suit J. S. Bacha BWV 1007-1012

-celá koncertantní skladba (koncert, variace) příp. velká sonáta

Pozn.: Repertoár této zkoušky lze při zachování obtížnosti obměnit podle potřeby žáka s ohledem na přípravu absolutoria s orchestrem, absolventského veřejného koncertu nebo přijímacích zkoušek na vysokou školu. Komise na základě výsledku pololetní zkoušky dává návrh o formě absolventské zkoušky – recitál, část recitálu nebo zkouška před komisí.

Absolventský výkon: Standardní formou absolventského koncertu je půlrecitál (30 – 50 min.) je. Program dle uvážení pedagoga by měl obsahovat alespoň jednu technicky náročnou skladbu hranou zpaměti. Ve výjimečných případech, u žáků, kteří během studia prokazovali mimořádné výsledky, je možné absolvovat celým recitálem (cca 80 min.). Součástí programu absolventského koncertu může být vystoupení žáka v komorního souboru. Absolventský výkon je možno alternativně provést i neveřejně, formou komisionální zkoušky.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na kontrabas

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor kontrabas

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy

volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani

zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Pozn.: výsledky vzdělávání podle ročníků jsou závazné pro všechna zaměření hra na hudební nástroj.

Etudy a zejména přednesy představují příklady repertoáru, konkrétní titul, není-li uvedeno dále jinak, je věcí pedagoga.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

V 1. ročníku se žák profesionálně seznamuje se svým nástrojem. Je třeba si uvědomit, že většina uchazečů o studium hry na kontrabas hrála v dětství na jiný nástroj a kontrabasu se začala věnovat několik let před přijímacími zkouškami na konzervatoř. Podle toho je v 1. ročníku přizpůsoben vzdělávací plán. Je nutností vypěstovat u žáka správné návyky, jako je např. držení smyčce a jeho rovný tah na strunách, čistě intonovat a pomocí metronomu pěstovat přesný rytmus. Pro umělecký vývoj žáka je velmi důležité interní a veřejné vystupování, které vede jak k poznávání vlastního růstu, tak i k psychickému zocelování – překonávání trémy. Školní vystoupení se mohou uskutečnit jen se souhlasem pedagoga HLO.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - hraje přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby	1/Stupnice dur a moll v 1-2 oktávách s rozloženými akordy (tonický kvintakord a jeho obraty) 2/Technická příprava – ze škol hry na kontrabas (Černý nebo Fuka Balcar Borovička FBB ad.) 3/Etudy- nastudovat 25-30 – Simandl 30etud,FBB – výběr pedagoga 4/Skladby menší technické obtížnosti – sonatina, rondo – Beethoven Trommer, 5/Dvě barokní sonáty Marcello, de Fesch,Violone

Pololetní zkouška - vše zpaměti
Durová a mollová stupnice (melodická)v rozsahu 1-2oktáv s akordy (rozložené s obraty ton.kvintakordu)
2 etudy různé technické obtížnosti
2 kontrastní věty z barokní sonáty s klavírem

Ročníková zkouška – vše zpaměti
Durová a mollová stupnice v rozsahu 1-2oktávy s akordy (jako v pololetí)
2 kontrastní etudy
Barokní sonáta s klavírem (jiná než v pololetí)

2. ročník

Ve 2. ročníku se žák seznamuje s palcovou polohou a učí se přechodům ze základní do palcové polohy na všech strunách. Zvyšuje technickou úroveň své hry a pečlivě kontroluje intonaci zvláště v kontra oktávě, kde se začátečníkům hluboké tony hůře rozeznívají a také rozpoznávají.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - ovládá hru stupnic, akordů, etud a přednesových skladeb dle stanoveného rozpisu učiva - ovládá učivem požadovanou techniku hry - hraje zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje kratší skladby virtuóznějšího charakteru - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří již koncepci interpretace díla	1/Stupnice dur a moll ve dvou oktávách, v durových rozložené akordy-obraty kvintakordu, od základního tonu kvartsextakord s obraty a od zákl.tonu domin.septakord s obraty. Mollové stupnice harmonické a melodické 2/Technické studie- FBB,Černý - Palcové studie 3/Etudy – Storch 1. díl, Montanari,popř dokončení Simandl 30 etud 4/Barokní sonáta a skladba menší formy – Gagliard,Gardonyi,Simandl, Gregora, Gajdoš 5/Klasicistní koncert – Capuzzi,Pichl

- má správně zažity a zautomatizovány všechny potřebné herní návyky, odstranil všechny eventuální špatné návyky související s hrou	

Pololetní zkouška - vše zpaměti
Durová a mollová stupnice s akordy (uvedenými v učivu)
2 kontrastní etudy
2věty ze sonáty nebo z koncertu s klavírem

Ročníková zkouška -vše zpaměti
Durová a mollová stupnice s akordy (jako v pololetí)
2 kontrastní etudy
2 věty ze sonáty nebo z koncertu s klavírem

3. ročník

Ve třetím roce studia začíná žák samostatně tvořit prstoklady, zvyšuje svoji technickou úroveň a do hry zapojuje vibrato. Buduje vlastní tón a na podkladu svých, jak teoretických znalostí (získaných při studiu hudebně teoretických předmětů nebo poslechem vynikajících interpretů), tak i nabytých praktických dovedností usiluje o hudební výraz, popř. slohovou interpretaci.

Výsledky vzdělávání	***Učivo***
Žák - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy dle požadavků osnov - ovládá učivem požadovanou techniku hry, - hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje kratší virtuózní skladby - hraje skladbu 20. století - zvládá hru za doprovodu klavíru - spoluvytváří koncepci interpretace díla	1/Stupnice dur moll ve 2-3 oktávách s akordy (durové stupnice jako ve 2. ročníku u mollových se připojuje kvartsextakord od zákl.tonu s obraty a od zákl.tonu zmenšený akord s obraty Vybrané stupnice učitelem v terciích, harmonicky a melodicky 2/Technické studie – Palcové studie, Ševčík – smyky dle výběru učitele HLO 3/Etudy – Montanari, Storch 1. a 2.díl, Gregora,Dragonetti 4/Barokní sonáta (Eccles, Händel) nebo barokní koncert (Kohout) 5/Klasicistní koncert nebo sonáta- Dittersdorf, Dragonetti, Sperger, Hoffmeister 6/Skladba z období 20. století – Douša, Gajdoš, Kodály, Rajter, Hansen, Zbinden

Pololetní zkouška – vše zpaměti
Durová a mollová stupnice (viz učivo)
2 kontrastní etudy
2 věty z koncertu nebo ze sonáty s klavírem

Ročníková zkouška – vše zpaměti
Durová a mollová stupnice (viz učivo)
1etuda a skladba z 20. století
2věty z cyklické skladby z období baroka s klavírem
2věty z cyklické skladby z období klasicismu s klavírem

4. ročník

Čtvrtý ročník je nejen přípravou žáka k maturitní zkoušce, ale i důležitým posunem žáka k profesionalitě. Žák začíná působit ve školním orchestru a vybraní žáci se mohou věnovat dalšímu předmětu-komorní hře. Seznamují se s díly našich a světových skladatelů a vypěstovávají si návyky komorní a orchestrální souhry. V sólové hře se začíná projevovat individualita, vlastní názor na interpretaci a na své další směřování.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák - ovládá hru stupnic, akordů, etud a přednesových skladeb dle stanoveného rozpisu učiva - hraje spolehlivě stupnice, akordy, technická cvičení a etudy dle požadavků osnov - ovládá učivem požadovanou techniku hry, - hraje bezchybně zpaměti přednesové skladby, správně je interpretuje stylově a vystihne charakter skladby - spolehlivě interpretuje virtuózní skladby - hraje skladbu 20. století včetně jeho druhé poloviny - spoluvytváří koncepci interpretace díla	1/Stupnice dur moll ve 3 oktávách s akordy (viz učivo 3. ročník) durové stupnice v terciích 2/Etudy – Storch -7velkých etud, Černý – Capriccia 3/Výběr ze svit J.S.Bacha 4/Skladba 20. století -Rabbath, Gajdoš, Hautaaho, Zbinden, Hertl, Černý 5/Sonáty z období klasicismu a romantismu – Míšek, Sperger 6/Virtuozní skladby – Bottesini, Černý, Simandl, Kusevickij 7/Koncerty z období klasicismu a romantismu – Vaňhal, Kusevickij, Bottesini

Pololetní zkouška – vše zpaměti
Stupnice (viz učivo 4. ročníku)
1etuda)capriccio a virtuozní skladba

2 kontrastní věty ze sonáty nebo z koncertu

Ročníková zkouška – vše zpaměti
Maturanti:
2 věty z cyklické skladby a výběr z:

a/ jedna věta z koncertu nebo sonáty jiného slohového období
b/ přednesová skladba

Nematuranti:
Stupnice (viz učivo 4. ročníku)
2 etudy nebo jedna a virtuozní skladba
2 věty z cyklické skladby a přednesová skladba

Maturitní zkouška – vše zpaměti
2 tempově odlišné věty ze sonáty nebo 2 tempově odlišné věty z koncertu s klavírem
virtuozní skladba (např.Tarantela, Capriccio atd.)

5. ročník

V pátém ročníku má již žák velkou technickou i interpretační vybavenost. V zadaných skladbách si sám připravuje prstoklady, někdy i smyky, které na vyučovacích hodinách konzultuje s pedagogem. Rozšiřuje si svůj repertoár a zvyšuje svou technickou úroveň nastudováním virtuózních skladeb. Seznamuje se s díly skladatelů 20. a 21. století, zvláště s aproximatickou notací, jak ve skladbách sólových, tak i v orchestrálních partech. Zvláštní pozornost je věnována flažoletové hře.

Výsledky vzdělávání	***Učivo***
Žák - ovládá hru stupnic, akordů, etud a přednesových skladeb dle stanoveného rozpisu učiva - hraje spolehlivě a brilantně stupnice, akordy, technická cvičení a etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro kontrabas a klavír, vrcholný koncert pro kontrabas a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu - interpretuje hudební dílo s technicky a stylově přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem	1/Stupnice dur moll ve 3-4oktávách se všemi výše uvedenými akordy a obraty, v terciích, v rychlém tempu, pod určenými smyky. 2/Etudy – Černý- Capriccia, Simandl-Gradus ad parnasum, Hertl-20etud,výběr z Bachových svit 3/Virtuozní skladba z 19. nebo 2O.století Bottesini, Simandl, Černý, Glier, Francchi, Hertl 4/Skladba z období 2. pol.2O.století nebo 21. stol. Rota, Proto, Rabbath, Gajdoš 5/Sonáta většího rozsahu z období 19. nebo 20. století – Míšek, Schubert, Hertl 6/Koncert z období 19. nebo 20. století – Storch, Bottesini,Tubin,Kusevickij

Pololetní zkouška -vše zpaměti kromě sonáty
Stupnice (viz učivo 5.ročníku)
1etuda nebo capriccio
1 věta z Bachových svit
1 věta ze sonáty a 1 věta z koncertu(viz učivo 5.ročníku-kontrastní tempa)s klavírem

Ročníková zkouška - možno hrát z not
Skladba z období 2.pol.20.nebo 21.století
Sonáta s klavírem

6. ročník

Šestý ročník je ve znamení přípravy k absolventskému koncertu, na kterém žák ukazuje výsledky svého šestiletého vzdělávání, zúročení svého úsilí, píle a talentu. Může být také přípravou ke konkurzu, soutěži a k přijímacím zkouškám na vysokou školu. Na hodinách a na korepeticích žák konzultuje s pedagogy své interpretační názory a snaží se o co největší samostatnou činnost.

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- hraje spolehlivě a brilantně etudy - aplikuje osvojené dovednosti k samostatnému a tvořivému nastudování nových skladeb - spolehlivě interpretuje rozsáhlejší virtuózní skladby, závažné cyklické skladby pro kontrabas a klavír, vrcholný koncert pro kontrabas a orchestr - zvládá koncentraci a psychickou zátěž při výkonu - interpretuje hudební dílo s technicky a stylově přesvědčivým výrazem a osobitým vkladem - nastuduje program absolventského výkonu	1/Stupnice nejsou povinné 2/Výběr etud - Novosel, Simandl, Černý, Hertl 3/Skladba z období 2. poloviny 20:nebo 21.století,určená k abs. koncertu – Hertl, Gajdoš, Rota, Barbié 4/Sonáta z období 18.19.a 20. století 5/Koncert z období 18.19.a 20. století

Pololetní zkouška – možno hrát z not
Skladba z období 2. poloviny 20. a 21. století
1 věta ze sonáty nebo virtuózní skladba, určená k absolventskému koncertu s klavírem
1 věta z koncertu nebo jiná skladba, určená k absolventskému koncertu s klavírem

Absolventský koncert – možno hrát z not
Program zahrnuje nastudované skladby s pedagogem HLO, podmínkou jeho sestavení je skladba obsáhlejší cyklické formy (sonáta nebo koncert)s klavírem a skladba z období 2. pol. 20. popř. 21.století.Při celovečerním recitálu je možné hrát nastudovanou skladbu v komorní hře.

Celý repertoár zpaměti (kromě sonáty)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na violu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Studium orchestrálních sól viola

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	1	1	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Studium orchestrálních sól je stěžejním vyučovacím předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jde o předmět obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření, který rozvíjí dovednost hrát orchestrální party (včetně partů orchestrálních sól) a pohotovost při hře z listu. Zároveň vede žáky k osvojení a rozvoji správných pracovních návyků i zásad profesní etiky, k rozvoji orchestrálního myšlení a k rozšíření praktické znalosti orchestrální literatury a poznatků o soudobých trendech v této oblasti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládal konkurzní repertoár
- zahrál orchestrální part
- pohotově četl z not

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do posledních tří ročníků. Zahrnuje přípravu a studium partů (tzv.“tutti party“ i orchestrální sóla) domácí i světové orchestrální i operní literatury, se kterými se lze setkat v rámci konkurzů, hru z listu a přípravu a studium partů z repertoáru aktuálně studovaného školními orchestry.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*.

V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům hlavní obor a orchestrální hra.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. Ve 4. ročníku se žáci setkávají s relativně jednodušším materiálem z období baroka a klasicismu, v 5. a 6. ročníku s náročnějším materiálem 19. a 20. století a hudby soudobé.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Zkouška sestává z orchestrálního sóla a z ověření pohotovosti při hraní nenastudovaného partu přiměřené obtížnosti. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

(Pozn.: Výsledky vzdělávání jsou závazné pro všechna zaměření, která majím v učebním plánu předmět studium orchestrálních sól)

4. ročník

Doporučená literatura

vybrané symfonie a předehry k operám významných klasicistních autorů (Beethoven, Mozart, Schubert), Smyčcové serenády (Suk, Dvořák, Čajkovský, Janáček), B. Smetana – Má Vlast, A. Dvořák – Symfonie a Slovanské tance, Janáček – Sinfonietta, Taras Bulba, ze světového repertoáru: R. Strauss – Don Juan, Also sprach Zarathustra, symfonie j. Brahmse, R. Schumanna a d.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák dle svého nástroje - hraje z listu lehčí notový zápis - nácvik vybraných konkurzních míst	*housle* - hra z listu lehčích notových zápisů Smyčcové serenády: A. Dvořák, J. Suk a P. I. Čajkovskij L. Janáček – Suita pro smyčce Mozart: Symfonie č. 39, předehry Figarova svatba, Don Giovanni, Beethoven: Symf. Č. 9 (Scherzo) - skladby z repertoáru školního orchestru *viola* W. A. Mozart: předehry k operám A. Dvořák, J. Suk, L. Janáček, P. I. Čajkovskij, E. Grieg: smyčcové serenády L. van Beethoven: symfonie č. 1-6 B. Smetana: předehra k Prodané nevěstě F. Mendelssohn-Bartholdy: symfonie č. 3-5, Sen noci svatojánské H. Berlioz: Římský karneval apod.

Ročníková zkouška: housle

Beethoven: Symf. Č. 9, Mozart předehry k operám,

Vybraná místa ze smyčcových serenád A. Dvořáka a J. Suka

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák dle svého nástroje hraje z listu lehčí notový zápis hraje spolehlivě zadané středně náročné orchestrální party	*viola* L. van Beethoven: symfonie č. 7-9 B. Smetana: Má vlast A. Dvořák: symfonie č. 7-9, Slovanské tance, symfonické básně L. Janáček: Sinfonietta, Taras Bulba B. Martinů: symfonie č. 1-6 P. I. Čajkovskij: symfonie č. 4-6, symfonické básně J. Brahms: symfonie č. 1-4 D. Šostakovič symfonie č. 5 apod. *violoncello* - hra z listu lehčích notových zápisů - orchestrální party středně náročných 19. a 20. století: B. Smetana – Prodaná nevěsta - Má vlast Dvořák: Symf. Č. 8,9 Karneval, Othelo Čajkovský: Symf. 6 Brahms: Symf. Č. 1 - skladby z repertoáru školního orchestru

Ročníková zkouška: housle

B.Smetana – Má vlast (Šárka, Vyšehrad, Z českých luhu a hájů)

B. Smetana – Prodaná nevěsta

P.I.Čajkovský – symf. Č. 6

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák dle svého nástroje - hraje z listu středně náročný notový zápis - spolehlivě hraje zadaná náročnější orchestrální sóla	*housle* hra z listu středně náročných notových zápisů orchestrální party středně a velmi náročné 19. a 20. století a hudby soudobé hra náročnějších orchestrálních sól: Brahms: Symf. Č. 1 Beethoven: Missa solemnis Rimskij-Korzakov: Šeherezáda Strauss: Don Juan, Also sprach Zarathustra Janáček: Taras Bulba, Sinfonietta skladby z repertoáru školního orchestru *viola* I. Stravinskij: Svěcení jara G. Mahler: symfonie č. 10 R. Strauss: Don Juan, Don Quixot a další symfonické básně R. Wagner: předehra k Tannhäuserovi B. Bartók: Koncert pro orchestr

	R. Strauss, V. Novák, G. Enescu: sóla ze symfonických děl C. M. von Weber, A. Adam, G. Puccini, E. Humperdinck, A. Berg: sóla z oper apod.

Ročníková zkouška:

Strauss: Don Juan

Janáček: Sinfonietta, Taras Bulba

Rimskij Korsakov: Šeherezáda

Strauss: Also sprach Zarathustra

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na violoncello

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Studium orchestrálních sól violoncello

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	1	1	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Studium orchestrálních sól je stěžejním vyučovacím předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jde o předmět obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření, který rozvíjí dovednost hrát orchestrální party (včetně partů orchestrálních sól) a pohotovost při hře z listu. Zároveň vede žáky k osvojení a rozvoji správných pracovních návyků i zásad profesní etiky, k rozvoji orchestrálního myšlení a k rozšíření praktické znalosti orchestrální literatury a poznatků o soudobých trendech v této oblasti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládal konkurzní repertoár
- zahrál orchestrální part
- pohotově četl z not

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do posledních tří ročníků. Zahrnuje přípravu a studium partů (tzv.“tutti party“ i orchestrální sóla) domácí i světové orchestrální literatury včetně operní, se kterými se lze setkat v rámci konkurzů, hru z listu a přípravu a studium partů z repertoáru aktuálně studovaného školními orchestry.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*.

V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům hlavní obor a orchestrální hra.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. Ve 4. ročníku se žáci setkávají s relativně jednodušším materiálem z období baroka a klasicismu, v 5. a 6. ročníku s náročnějším materiálem 19. a 20. století a hudby soudobé.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Zkouška sestává z orchestrálního sóla a z ověření pohotovosti při hraní nenastudovaného partu přiměřené obtížnosti. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

(Pozn.: Výsledky vzdělávání jsou závazné pro všechna zaměření, která majím v učebním plánu předmět studium orchestrálních sól)

4. ročník

Doporučená literatura Edition Schott: Orchester probespiel **+** 2 CD

Komplety Beethovenových synfonií, Smyčcové serenády, B. Smetana – Má Vlast,

A. Dvořák – Synfonie a Slovanské tance

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého nástroje - hraje z listu lehčí notový zápis - nácvik vybraných konkurzních míst - zažití hry v houslovém klíči a transpozice o oktávu dolů ve skladbách A. Dvořáka	*violoncello* - hra z listu lehčích notových zápisů A. Dvořák – Slovanské tance A. Dvořák – Symfonie č. 8, 9, B. Smetana: Má vlast Smyčcové serenády: A. Dvořák, J. Suk a P. I. Čajkovskij L. Janáček – Suita pro smyčce - skladby z repertoáru školního orchestru

Ročníková zkouška: *violoncello*

B. Smetana: Vyšehrad, Vltava, Šárka

Vybraná místa ze smyčcových serenád A. Dvořáka a J. Suk

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého nástroje hraje z listu lehčí notový zápis hraje spolehlivě zadané středně náročné orchestrální party	violoncello - hra z listu lehčích notových zápisů - orchestrální party středně náročných 19. a 20. století: J. Brahms: Symfonie č. 2 P. I. Čajkovskij: Symfonie č. 4,6 L.van Beethoven : Symfonie č. 5, 9, Coriolan W. A. Mozart: Requiem, Předehra k Figarově

	svatbě R. Strauss – Don Juan G. Verdi – Requiem B. Smetana – Prodaná nevěsta - skladby z repertoáru školního orchestru

Ročníková zkouška: *Violoncello*

L. van Beethoven: Symfonie č.5, Symfonie č.9

R. Strauss – Don Juan

G. Verdi – Requiem

B. Smetana – Prodaná nevěsta

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák dle svého nástroje - hraje z listu středně náročný notový zápis - spolehlivě hraje zadaná náročnější orchestrální sóla	Violoncello – hra z listu středně náročných notových zápisů orchestrální party středně náročné 19. a 20. století a hudby soudobé hra náročnějších orchestrálních sól: G. Rossini: Vilém Tell L. van Beethoven: Prometheus J. Brahms: klavírní koncert P. I. Čajkovskij – Labutí jezero, Šípková růženka, G. Puccini: Tosca W. A. Mozart: Únos ze Serailu,

	R. Strauss: Žena beze stínu, atd. skladby z repertoáru školního orchestru

Ročníková zkouška: violoncello

L. van Beethoven – Prometheus + 2 další vybraná sóla z výše uvedeného období

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle, violu, violoncello a kontrabas

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Korepetice a studium skladeb

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Korepetice a studium úloh je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. S hlavním oborem tvoří úzce propojenou dvojici předmětů. Může být vyučován v rámci samostatné hodiny (zejména ve vyšších ročnících) nebo i společně s předmětem Hlavní obor.

Předmět vede žáky k osvojení dovedností spolupráce při souhře s klavírním doprovodem a návyků správného vystupování na pódiu. Společně s hlavním oborem a dalšími předměty odborné přípravy rozvíjí pracovní návyky žáků při studiu repertoáru, vede k osvojení zásad profesní etiky a seznamuje prakticky s literaturou nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji.

Součástí předmětu jsou školní koncertní (pódiová) vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na školou vybraných soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence ve spolupráci v souhře s klavírním doprovodem
- hodnotil pojetí a výkon interpretace

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Učivem jsou zásady a principy spolupráce při souhře, spolupráce při souhře přednesových skladeb pro sólový nástroj (sonáty, koncerty, variace, a další formy) a pódiové vystupování. Repertoár společně interpretovaných skladeb je dán učivem hlavního oboru žáka.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a*

sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy zejména k předmětu hlavní obor.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena k prohloubení hráčských dovedností v oblasti souhry s klavírním doprovodem. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Učitel vede žáka při volbě základních interpretačních parametrů (tempo, agogika, dynamika). To se děje jak slovním popisem, tak především názornou demonstrační metodou. Vede jej také k rozvíjení vlastního názoru a postoje k interpretaci studovaného repertoáru. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných úkolů k náročnějším, od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a rozvoji návyků správného chování na pódiu a učitel proto ve spolupráci s pedagogem hlavního oboru zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od třetího ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnocení žáků probíhá průběžně. Hodnotí se souhra s klavírním doprovodem, reakce na partnera, úroveň pódiového vystupování a celkový přístup k předmětu, pravidelnost a soustavnost práce. Celkové hodnocení za pololetí vyjádřené klasifikací se uskuteční po vykonání komisionálních zkoušek.

Žák je učitelem prokazatelně **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - zvládá základy spolupráce při souhře s klavírem	Základy spolupráce při souhře s klavírem Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - spolupracuje při souhře s klavírem - ovládá základy pódiového vystupování	Spolupráce při souhře s klavírem Základy pódiové vystupování Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - spolupracuje při souhře s klavírem - reaguje na partnera - ovládá pódiové vystupování	Spolupráce při souhře s klavírem Pódiové vystupování Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - spolupracuje při souhře s klavírem, drží zvolené tempo, souhru v rytmu, společné frázování - reaguje pohotově na partnera, přizpůsobuje se jeho požadavkům	Spolupráce při souhře s klavírem Pódiové vystupování Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

- jako sólista spoluurčuje interpretaci díla	

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - jako sólista již větším měrou určuje interpretaci díla - suverénně vystupuje na pódiu	Spolupráce při souhře s klavírem Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - jako sólista určuje všechny parametry interpretace díla	Spolupráce při souhře s klavírem Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle, hra na violu, hra na violoncello, hra na kontrabas

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	2	2	12

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretační seminář je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jak název napovídá, jedná se o předmět seminárního typu, jehož hlavním smyslem je povinnost žáků 1x za pololetí interpretovat skladby před spolužáky a pedagogy oddělení. Tato pódiová zkušenost je pro žáky nenahraditelná. Následně lze o pojetí interpretace vést diskusi a rozvíjet tak i schopnost vyjádřit vhodným a zasvěceným způsobem svůj názor. Předmět rozvíjí interpretační myšlení a seznamuje s různými interpretačními přístupy. Žák se zde rovněž systematicky seznamuje i poslechem nahrávek renomovaných umělců a učí se vyjadřovat své postřehy ohledně jejich uměleckému přístupu k interpretaci skladeb. Způsob myšlení, ke kterému je takto veden, jej činí otevřeným k širokým možnostem interpretačního umění.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se interpretace různými interprety, hodnocení školních interních a veřejných koncertů oddělení, vystoupení žáků v rámci interpretačního semináře, případně hudebních událostí v Praze.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejblíže k dalším předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu, zejména k dějinám hudby a analýze skladeb a na umělecko - pedagogické předměty, neboť žáci se zde učí hodnotit výkony.

Strategie výuky

Převažuje praktická část výuky, tj. interpretační výkony žáků, své místo má ale také výklad, využívány jsou též metody aktivizující, například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Přínosem je také úvodní slovo žáka k interpretované skladbě, osvětlující okolnosti jejího vzniku, informace o skladateli atd. Podstatnou součástí výuky jsou ukázky interpretace vynikajících interpretů s komentářem učitele osvětlující charakteristické znaky této interpretace.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům, zejména pak schopnost analyzovat interpretaci. Hodnotí se též aktivita při vyučování.

Žáci jsou rovněž hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů, např. písemné zhodnocení koncertního vystoupení) a ústního zkoušení.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

(1. až) 6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - analyzuje a hodnotí interpretační umění různých osobností - s odbornou erudicí kriticky hodnotí a posuzuje interpretaci - popíše a vysvětlí rozdíly v interpretaci téže skladby v podání různých interpretů - popíše současné interpretační trendy - popíše interpretační styly významných interpretů - hodnotí interpretační výkon spolužáka	Porovnávání interpretace jedné skladby různými interprety Medailonky významných interpretů Úvodní slovo k vlastnímu výkonu Hudební události v Praze Vystoupení žáků a rozbor výkonu

- vysvětlí svoje pojetí interpretace skladby	Workshopy významných umělců, výměnné koncerty s žáky jiných škol atp.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle, violu, violoncello a kontrabas

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Soubor smyčcových nástrojů

Celkový počet hodin: 8

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	4	4	-	-	-	8

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Soubor smyčcových nástrojů je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v souboru dechových nástrojů. Předmět vede k rozvoji interpretačního myšlení v souboru, k dovednostem potřebným pro hru v orchestru, seznamuje prakticky s hudební literaturou. Žáci zde získávají dle svého studijního zaměření v souboru smyčcových nástrojů základní návyky a dovednosti souborové hry, jako je např. doladění se k ostatním, souhra v rytmu, společné začátky, společné vedení smyku nádechy apod. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení souborů a dle možnosti též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v souboru smyčcových nástrojů
- respektovat autoritu vedoucího souboru (dirigenta)
- vystupovat na veřejnosti
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků. Jde o témata vztahující se k základům souborové hry (čtení z listu, hra ve skupině, gesta dirigenta, základy stylové interpretace atp.) a repertoár skladeb, který je volen s ohledem na složení souborů tak, aby žáci zvládli základy souborové hry.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu komorní hra k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, komorní hře a orchestrální hře (těmto dvěma posledně předmětům předchází a je k nim průpravou), a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 2. a 3. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučovací hodiny mají povahu zkoušek a koncertních vystoupení. Výuka je zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení. Studovaný repertoár žákům učitel (vedoucí souboru, dirigent) blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových a vysvětlí zásady správné interpretace. Je kladen důraz na rozvoj základních profesních návyků nezbytných pro práci v souboru, smysl pro skupinové hraní (souhru), zvukový kompromis a rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a její součástí jsou **koncertní vystoupení** alespoň dvakrát za školní rok. Koncertními vystoupeními se rozumí vystoupení na koncertech, případně soutěžní vystoupení, účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách, školní umělecké zájezdy, natáčení ve studiu apod.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele – vedoucího souboru (dirigenta). Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Individuální pravidelná příprava (samostatné studium partů) je ale nezbytnou součástí vzdělávání.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Probíhá průběžně, důraz je kladen na praktické zvládnutí učiva, hodnotí se kvalita hry po stránce technické i výrazové, dovednost souhry, celkový přístup žáka k práci v předmětu, průběžné plnění studijních povinností, kvalita nastudování partu, včasnost ve zkouškách, disciplína a koncentrace ve zkouškách a na koncertních vystoupeních, úroveň uměleckého i společenského vystupování na koncertních vystoupeních.

Žák je hodnocen **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel (vedoucí souboru, dirigent) žáka pochválí za splnění úkolu či naopak jej upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí vyjádřeno klasifikací se uskutečňuje **po** zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - vybaví svůj part (dynamikou, prstokladem, smyky) - hraje svůj part a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - dolaďuje se k ostatním - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá souhru v rytmu, společné začátky, společné smyky - čte z listu - řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu vedoucího souboru (skupiny), dirigenta, - individuálně se připravuje	Čtení z listu - pohotovost při čtení rytmu, melodie, dynamiky, frázování. Hra podle dirigenta – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny. Hra ve skupině - vede ke kolektivní práci, správnému frázování, intonační přizpůsobivosti, charakterové jednotě atd. Disciplína - je nedílnou součástí práce v souboru. Kolektivní zodpovědnost je prvořadým úkolem každého hráče počínaje svědomitým vybavením vlastního partu dynamikou popř. prstokladem, péčí o svěřený part a jeho pravidelné nošení, ale hlavně individuální studování. Nastudování a provedení nejméně dvou až čtyř méně obtížných skladeb různých slohových období od baroka po hudbu 20 století, zásady správné interpretace z hlediska stylu.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*

Žák dle svého nástroje - samostatně vybaví svůj part (dynamikou, prstokladem, smyky) - hraje svůj part a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - dolaďuje se k ostatním - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá spolehlivě souhru v rytmu, společné začátky, společné smyky - pohotověji čte z listu - řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu vedoucího souboru (skupiny), dirigenta - individuálně se připravuje - zvládá úkoly vedoucího skupiny	Čtení z listu - pohotovost při čtení rytmu, melodie, dynamiky, frázování. Hra podle dirigenta – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny. Hra ve skupině - vede ke kolektivní práci, správnému frázování, intonační přizpůsobivosti, charakterové jednotě atd. Disciplína - je nedílnou součástí práce v souboru. Kolektivní zodpovědnost je prvořadým úkolem každého hráče počínaje svědomitým vybavením vlastního partu dynamikou popř. prstokladem, péčí o svěřený part a jeho pravidelné nošení, ale hlavně individuální studování. Nastudování a provedení nejméně dvou až čtyř méně obtížných skladeb různých slohových období od baroka po hudbu 20 století, zásady správné interpretace z hlediska stylu.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle, hra na violu, hra na violoncello, hra na kontrabas

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	6	6	6	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Orchestrální hra je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět vede k rozvoji orchestrálního interpretačního myšlení, k dovednostem potřebným pro hru v orchestru, seznamuje prakticky s orchestrální literaturou. Prostřednictví hry v orchestrálním souboru vede také k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby a osvojení zásad profesní etiky při práci v orchestru. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení školních orchestrů a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách. V rámci tohoto předmětu žáci absolvují povinné pensum umělecké praxe ve školních orchestrech.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v orchestrálním souboru
- respektovat autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin
- vystupovat na veřejnosti
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v orchestrálním souboru a uplatnili se jako orchestrální hráči a vedoucí hráči skupiny. Orchestrální repertoár, který je volen tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli stylová období od (renesance) baroka po současnou tvorbu s důrazem na repertoár období klasicismu, romantismu (a na něj navazujících směrů), moderních směrů a na současný repertoár. Žáci si osvojují specifika správné interpretace, včetně historicky poučené interpretace staré hudby a interpretace hudby soudobé. Nepominutelnou částí je

česká orchestrální literatura, jako např. Smetanova Má Vlast (či její části), Dvořákova Novosvětská symfonie, tvorba Janáčka, Martinů a skladby současných českých autorů.

Výuka zahrnuje také témata týkající se zásad práce orchestru, režimu zkoušek apod.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám *zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru a ke studiu orchestrálních sól, a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4., 5. a 6. ročníku po **šesti** hodinách týdně. Žáci se napříč ročníky stávají členy školního orchestru (orchestrů), předmět je realizován formou orchestrálních zkoušek (zpravidla nejprve zkoušek dělených, pak tzv. „tutti“ zkoušek), generálních zkoušek a koncertních vystoupení. Výuka bude zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na koncertním vystoupení. Studovaný repertoár žákům učitel (dirigent) blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových a vysvětlí zásady správné interpretace. Bude kladen důraz na rozvoj profesních návyků nezbytných pro práci v orchestru, smysl pro skupinové hraní (souhru), zvukový kompromis a rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy jak ve skupině tak orchestru.

Výuka bude zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a její součástí budou **koncertní vystoupení** s minimálně třemi různými dramaturgiemi za školní rok. Koncertní vystoupení zahrnují vystoupení na koncertech, soutěžní vystoupení, účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách, školní umělecké zájezdy, natáčení ve studiu apod.

V tomto předmětu žáci realizují **uměleckou praxi**. Umělecká praxe se koná formou koncertních vystoupení a jim předcházejících hlavních a generálních zkoušek. Může se uskutečňovat i o prázdninách. Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele - dirigenta. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Domácí pravidelná příprava (samostatné studium partů) je ale nezbytnou součástí vzdělávání. Výuka bude realizována v symfonickém orchestru a v dalších orchestrálních tělesech, jako např. v tzv. „barokním orchestru“, případně v orchestru zaměřeném na soudobou hudbu apod. Tím zároveň budou zohledněny individuální zájmy a preference žáků. Nejméně jeden školní rok bude ale žák absolvovat v symfonickém orchestru.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Probíhá průběžně, hodnotí se praktické zvládnutí učiva, kvalita hry po stránce technické i výrazové, dovednost souhry, nástupů, reakce na gesto, doladění, kvalita interpretačního výkonu a úroveň společenského a uměleckého vystupování na koncertních vystoupeních. Důraz se bude klást na pracovní disciplínu v průběhu zkoušek, průběžné včasné a kvalitní plnění studijních povinností, nastudování partu již před první zkouškou, přítomnost již na začátku zkoušky, celková ukázněnost a koncentrace.

Před první orchestrální zkouškou k určitému koncertnímu programu bude ověřena znalost partů. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin (orchestrálních zkoušek) učitel (dirigent) žáka pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí vyjádřeno klasifikací se uskutečňuje **po** zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - čte z listu svůj part - hraje svůj part a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - ladí (dolaďuje se správně s hráči ve skupině a orchestrem) - je včas ve zkoušce a ukázněně pracuje - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá pódiové vystupování v orchestru - spolupracuje při souhře - čte v různých klíčích - čte v transpozicích - čte transpozice - vypracovává party (prstoklady, smyky) - řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin	Zásady orchestrální práce Režim a průběh zkoušky Povinnosti vedoucího skupiny, koncertního mistra Pracovní disciplína orchestrálního hráče Zásady pódiového vystupování s orchestrem Hra podle dirigenta – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny. Repertoár: Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák,) k hudbě 20. století (Janáček,Martinů) a 21. století

	(nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

5. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - pohotově čte z listu svůj part - hraje svůj part a bezpečně se orientuje v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - spolehlivě ladí - spolehlivě se řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertního vystoupení - spolupracuje při souhře - čte spolehlivě v různých klíčích - čte spolehlivě v transpozicích - vypracovává party (prstoklady, smyky) - zvládá úkoly vedoucího skupiny, koncertního mistra - hraje orchestrální sóla	Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák) k hudbě 20. století (Janáček, Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - pohotově čte z listu svůj part - hraje svůj part a bezpečně se orientuje v dynamice, tempových předpisech a	Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a

metrických změnách - spolehlivě ladí - spolehlivě se řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertního vystoupení - spolupracuje spolehlivě při souhře - čte spolehlivě v různých klíčích - čte spolehlivě v transpozicích - vypracovává samostatně party (prstoklady, smyky) - zvládá úkoly vedoucího skupiny, koncertního mistra - hraje spolehlivě orchestrální sóla	romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák) k hudbě 20. století (Janáček, Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: **Hra na violu, violoncello, kontrabas**

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Komorní hra

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	2	2	6

Platnost: od 3. 9. 2012 pro hlavní obor Hra na klavír

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Komorní hra je stěžejním vyučovacím předmětem, rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Patří mezi nejdůležitější předměty speciálně odborné přípravy všech instrumentalistů a její co nejlepší praktické zvládnutí může zásadním způsobem pomoci uplatnění absolventů konzervatoře v koncertní praxi, kde tento hudební obor má stále rostoucí uplatnění. Učí žáky ansámblové hře, tj. nástrojovým (technickým) a interpretačním dovednostem potřebným k zvládnutí skupinové hry na profesionální úrovni. Pod vedením učitele a též samostatným cvičením nastudují žáci repertoár, poznají literaturu, osvojí si pracovní návyky a zásady profesní etiky tohoto oboru.

Charakteristika učiva

Základním učivem jsou komorní koncertní skladby. Repertoár je pochopitelně volen s ohledem na složení souboru, ale snahou je, aby žáci v průběhu několika let studia komorní hry obsáhli pokud možno všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojili si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které jsou žáci povinni nastudovat v průběhu školního roku (zpravidla nejméně 2 kompletní skladby různých slohových období) a přednést na pololetní nebo ročníkové zkoušce před komisí. Obsah této zkoušky je osnovami rovněž stanoven.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmě- tových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu komorní hra k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor, Souborová hra, Orchestrální hra, Interpretační seminář, Doprovod a korepetice*. Zde jde o konkrétní přesahy – např. učitel hlavního oboru dle potřeby žákovi poradí s partem komorní hry, soubor vystoupí v rámci koncertní praxe na Interpretačním semináři atd. Nezbytná je i úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka tohoto oboru přináší celou řadu specifik. Pokud v hlavním oboru je někdy obtížné dodržet učební plány vzhledem k různé úrovni a vybavení jednotlivých žáků, pak v předmětu komorní hra, kde se (jak ze zkušenosti vyučovací praxe mnoha posledních let vyplývá) sejdou nejen žáci různých ročníků, ale často i rozdílné technické nebo muzikální úrovně, toto platí dvojnásob. Praxe sestavování jednotlivých souborů vychází maximálně vstříc přáním studentů, kteří se většinou vzájemně znají a chtějí spolu hrát, ale v mnoha případech jsou soubory sestavovány i na základě jiných kritérií. To vše nezřídka vede k nesourodosti souborů z hlediska věkového, respektive z hlediska výše ročníku, který jednotliví studenti navštěvují, a potažmo i z hlediska hráčské a umělecké vyspělosti, zralosti atd. Ve vyučovací praxi je prakticky nemožné, a nemusí to ani být vždy cílem, aby jednotlivé typy ansámblů či účelových komorních seskupení spolu prošly beze změny všechny tři roky výuky KOH (např. u hráčů na smyčcové nástroje).
Z tohoto praxí podpořeného pohledu jasně vyplývá, že stanovit konkrétní repertoár pro jednotlivé ročníky výuky KOH – ba dokonce se záměrem postupného růstu souboru od tzv. jednodušších skladeb ke složitějším – by bylo pouhou teorií, která by většinou neměla šanci se v praxi uplatnit. Výjimky samozřejmě existují. Podaří-li se sestavit soubor ustáleného („klasického“) obsazení s dlouhodobou perspektivou trvání, kde by byli všichni žáci z nižších ročníků a přibližně stejné úrovně a za vedení jednoho zkušeného pedagoga mohli již od začátku po dobu tří nebo čtyř let projít základními repertoárovými pilíři toho kterého seskupení, je možno takový repertoárový plán individuálně sestavit.
Zatímco v hlavním instrumentálním oboru je kladen největší důraz na nástrojovou vybavenost a rozvíjení samostatnosti a osobitosti hudebního myšlení, v komorní hře je to smysl pro skupinové hraní (souhru) a zvukový kompromis, rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy v ansámblu, tedy *především* sluchově se orientovat, ale rovněž i dobře znát partituru komorního díla a účastnit se kolektivně na detailní koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesu.

Výuka je zaměřena na získání hráčských dovedností. Učitel vychází jak z možností souboru jako celku, tak z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákům předvede (zahraje) dané úseky skladby, upozorní na technický problém, vede je („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze atd. Zároveň však ponechává žákům prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru, zejména u těch umělecky vyspělejších. Nechybí ale také verbální popis a zdůvodnění konkrétního interpretačního postupu, vysvětlení a předvedení způsobu řešení případného technického problému apod. Studovaný repertoár žákům učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod. Významnou

součástí výuky komorní hry je umělecká praxe, resp. pravidelná koncertní vystupování komorního souboru v minimálním rozsahu jednoho vystoupení za pololetí.

Hodnocení žáků

Hodnocení studijních výsledků patří mezi významné nástroje pedagogů vůči žákům, kterými mohou zásadním způsobem ovlivnit celý žákův vývoj. Přísným, leč citlivým způsobem hodnocení může pedagog motivovat i méně nadané žáky k maximálnímu studijnímu nasazení. Hodnocení probíhá průběžně v každé vyučovací hodině, učitelé ho sdělují ústní formou. Spočívá v prvé řadě ve sdělení pozitiv žáky samostatně připravené interpretace zadaného učiva (jednoduše řečeno v *pochvale za dobře vykonanou práci*) a dále obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žáci v průběhu výuky (interpretace konkrétní skladby) dopustili, a návod na jejich řešení.

Hlavní hodnocení jednotlivých žáků-členů komorního souboru a jejich klasifikace formou známky zapsané na vysvědčení na konci každého pololetí probíhá po vykonání komisionální zkoušky na základě shody hodnoticí komise. Kritéria pro hodnocení jsou dána školním řádem školy a aplikují se následovně: vedle technické stránky jednotlivců a souhry celého souboru se hodnotí i výraz, přesvědčivost pojetí, temperament a citlivost podání, stylovost apod. Dále se hodnotí celkový přístup jednotlivých žáků k práci v předmětu a průběžné plnění jejich studijních povinností, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky i úroveň vystupování při zkoušce. Zohlední se i výkony ansámblu a jeho jednotlivých členů na interních nebo veřejných koncertních vystoupeních. Zkušební komise může rozhodnout o krácení repertoáru v průběhu zkoušky, případně o výběru skladeb z připraveného předloženého materiálu.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné individuální i společné přípravy.

4. – 6. ročník	
Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák • si osvojí způsob práce v komorních souborech především při *samostatné a průběžné* individuální i společné domácí přípravě mimo rámec vyučovacích hodin s pedagogem • • pod vedením pedagoga rozvine svůj smysl pro skupinové hraní a souhru, pro zvukový kompromis a rovněž své schopnosti poslouchat i ostatní hlasy v ansámblu, umí se tedy *především* sluchově orientovat • • • pracuje s partiturou komorního díla coby základem pro pochopení jeho struktury a interpretačně-stavebních prvků • • všechny tyto nabyté znalosti a dovednosti uplatňuje při společném tvůrčím procesu •	• Volba repertoáru vychází ze složení souborů a ze schopností a vyspělosti jednotlivých hráčů i souboru jako celku. Vzhledem k obrovskému množství možných nástrojových kombinací s klavírem a z nich vycházejících repertoárových možností se tyto osnovy omezí pouze na obecné repertoárové okruhy tohoto předmětu na příkladu nástrojové kombinace klavír – smyčcové nástroje. • **Volí se vždy nejméně dvě náročné (závažné) skladby, případně jejich části, nejméně dvou různých stylových období těchto typů:** • dua klavír – smyčcový nástroj (housle) • ***sonáty,*** *např. L. van Beethoven: Sonáta pro klavír a housle F dur op. 24 „Jarní“* • ***koncertní*** *(komorní)* ***dua,*** *např. B. Smetana: Z domoviny* • klavírní trio klasického obsazení (klavír, housle, violoncello) *např. L. van Beethoven: Klavírní trio c moll op. 1, č. 3;* • *J. Suk: Trio c moll op. 2* • klavírní kvarteta klasického obsazení (klavír, housle, viola, violoncello) • např. *L. van Beethoven: Klavírní kvartet Es dur op. 16;* • *B. Martinů: Klavírní kvartet* • klavírní kvinteta klasického obsazení (klavír + smyčcové kvarteto • J. L. Dusík: Klavírní kvintet f moll op. 41; • J. Brahms: Klavírní kvintet f moll op. 34 • klavírní kvinteta jiného obsazení (klavír, housle, viola, violoncello, kontrabas) • F. Schubert: Klavírní kvintet A dur „Pstruh“ op. 114

Pololetní zkouška

Žáci přednesou *závažnou* skladbu nebo její části, případně výjimečně více skladeb do stanoveného časového rozsahu cca 15 minut.

Ročníková zkouška

Žáci přednesou *závažnou* skladbu nebo její části, případně výjimečně více skladeb do stanoveného časového rozsahu cca 15 minut. Skladba /-y/ musí být jiného stylového období, než ta /ty/, které žáci přednesli na pololetní zkoušce

Kód a název oboru vzdělávání:

82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra na violu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura hlavního oboru viola

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura hlavního oboru jsou předmětem odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru, dějin hudby, dějepisu a nauky o nástrojích, prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s literaturou nástroje žákova zaměření a dějinami, vývojem a stavbou tohoto nástroje a předmět tak vede ke komplexnějšímu pohledu na hudební nástroj žákova zaměření a jeho literaturu. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka a hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- znali historii a vývoj zvoleného oboru (zaměření)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do 5. ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se hudební literatury pro nástroj žákova zaměření a dějin, vývoje, stavby a údržby tohoto hudebního nástroje.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou úzké k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), zde zejména v tématu týkající se instruktivní literatury nástroje a tématu údržby nástroje, k hlavnímu oboru, orchestrálním partům (sólům) respektive hře z listu a improvizaci, dějinám hudby, dějepisu a nauce o nástrojích.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a zejména schopnost jejich aplikace. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka ve vyučování.

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na rejdišti 1

5. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - vyjmenuje významné houslařské školy a vysvětlí, v čem spočívá jejich přínos - vysvětlí vznik nástrojů houslového typu - popíše jednotlivé houslařské školy - popíše vývoj smyčce - popíše stavbu nástroje a její vývoj - vyjmenuje houslařské soutěže	PRVNÍ ČÁST PŘEDMĚTU – DĚJINY NÁSTROJE přináší tato témata: Předchůdci nástrojů houslové rodiny Vznik nástrojů houslového typu Houslařské školy v Itálii Houslařství v Polsku v nejstarší době Mittenwaldská škola Vídeňská škola Houslařství v Čechách v XVII. - XVIII. století Francouzská škola Houslařství v Maďarsku Pražské houslařství konce XVIII. - XIX. století Krkonošská houslařská škola Houslařství v Lubech Houslařství na Moravě Vývoj smyčce Šíření a osudy houslí a viol Stavba nástroje, barokové nástroje, debarokizace – převrat v houslařství, pracovní etapy stavby nástroje, sociální problematika houslařství Houslařství v Čechách a ve světě ve XX. století Houslařské soutěže DRUHÁ ČÁST PŘEDMĚTU – LITERATURA NÁSTROJE přináší tato témata: Literatura druhé poloviny XX. století – charakteristika tvůrčích tendencí a interpretačních přístupů světoví autoři – S. Gubajdulina, A. Schnittke, A. Pärt, K. Stockhausen, L. Berio, W. Lutosławski, W. Rihm, K. Penderecki, L. Kupkovič, J. Rodrigo, A.

	Piazzolla a d. čeští autoři – L. Fišer, K. Slavický, O. Šimek, L. Bodorová, P. Eben, V. Kalabis, Z. Lukáš a d. Literatura první poloviny XX. století – charakteristika tvůrčích směrů, interpretů a škol světoví autoři – K. Szymanowski, S. Prokofjev, B. Bartók, M. Reger, I. Stravinskij, A. Schönberg, A. Berg, B. Britten, P. Hindemith, A. Chačaturjan, D. Šostakovič, O. Messiaen, E. Bloch, a d.
Žák se orientuje v problematice stavby houslí a violy	čeští autoři: B. Martinů, J. Suk, L. Janáček, J. W. Korngold, R. Karel, J. Řídký a d. Literatura XIX. a počátku XX. století– charakteristika tendencí v houslové a violové tvorbě, interpretů a škol
Žák má přehled o české a světové hudební literatuře houslí a violy v jednotlivých hudebně historických obdobích	světoví autoři: L. van Beethoven, N. Paganini, F. Schubert (+J. Slavík), F. Mendelssohn-Bartholdy, R. Schumann, H. Berlioz, J. Brahms, P. I. Čajkovskij, E. H. Grieg, C. Franck, Ch. C. De Saint-Saëns, J. Sibelius (+K. Halíř) a d. čeští autoři: B. Smetana (+ F. Laub), A. Dvořák (+Fr. Ondříček), J. H. Voříšek, Z. Fibich a d. Literatura XVIII. století – charakteristika směrů v houslové a violové tvorbě a její interpretaci světoví autoři: J. S. Bach, A. Corelli, A. Vivaldi, G. F. Händel, J. Haydn, L. Mozart, W. A. Mozart a d. čeští nebo z Čech pocházející autoři: F. I. Biber, rod Stamiců, rod Vranických, Fr. Kramář a d.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na violoncello, hra na kontrabas

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura hlavního oboru violoncello, kontrabas

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura hlavního oboru jsou předmětem odborné přípravy. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti žáků z hlavního oboru, dějin hudby, dějepisu a nauky o nástrojích, prohlubuje je směrem k podrobnějšímu seznámení s literaturou nástroje žákova zaměření a dějinami, vývojem a stavbou tohoto nástroje a předmět tak vede ke komplexnějšímu pohledu na hudební nástroj žákova zaměření a jeho literaturu. Dobrá úroveň znalostí je součástí odborné kompetence absolventa školy a je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat činnost hudebníka a hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- znali historii a vývoj zvoleného oboru (zaměření)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do 5. ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se hudební literatury pro nástroj žákova zaměření a dějin, vývoje, stavby a údržby tohoto hudebního nástroje.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi.*

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou úzké k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO) a Pedagogická praxe, zde zejména v tématu týkající se instruktivní literatury nástroje a tématu údržby nástroje, k hlavnímu oboru, orchestrálním partům (sólům) respektive hře z listu a improvizaci, dějinám hudby, dějepisu a nauce o nástrojích.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Doporučuje se doplnit výuku o exkurze apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a zejména schopnost jejich aplikace. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka ve vyučování.
1

5. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - vyjmenuje významné houslařské školy a vysvětlí, v čem spočívá jejich přínos - vysvětlí vznik nástrojů houslového typu - popíše jednotlivé houslařské školy - popíše vývoj smyčce - popíše stavbu nástroje a její vývoj - vyjmenuje houslařské soutěže	PRVNÍ ČÁST PŘEDMĚTU – DĚJINY NÁSTROJE přináší tato témata: Předchůdci nástrojů houslového typu Vznik nástrojů houslového typu Houslařské školy v Itálii, ustálení základních rozměrů violoncell Houslařství v Polsku v nejstarší době Mittenwaldská škola Vídeňská škola Houslařství v Čechách v XVII. - XVIII. století Francouzská škola Houslařství v Maďarsku Pražské houslařství konce XVIII. - XIX. století Krkonošská houslařská škola Houslařství v Schönbachu /Lubech Houslařství na Moravě Vývoj smyčce Šíření a osudy violoncell, slavná violoncella, sběratelství, důležité sbírky u nás i v zahraničí Stavba nástroje, pracovní etapy stavby nástroje, barokní a další historické podoby nástroje, debarokizace – převrat v houslařství, základní údržba, odborné opravy, rozvoj restaurátorství, sociální problematika houslařství Houslařství v Čechách a ve světě ve XX. století Houslařské soutěže DRUHÁ ČÁST PŘEDMĚTU – LITERATURA NÁSTROJE přináší tato témata: Literatura druhé poloviny XX. století – charakteristika tvůrčích tendencí a

Žák se orientuje v problematice stavby houslí a violy Žák má přehled o české a světové hudební literatuře houslí a violy v jednotlivých hudebně historických obdobích	interpretačních přístupů světoví autoři – B.Britten, A. Schnittke, A. Pärt, K. Stockhausen, W. Lutosławski, W. Rihm, K. Penderecki, A. Piazzolla a d. čeští autoři – L. Fišer, K. Slavický, L. Bodorová, P. Eben, V. Kalabis, Z. Lukáš, L.Sluka, Petr Hejný, O. Kukal, I. Kurz a d. Literatura první poloviny XX. století – charakteristika tvůrčích směrů, interpretů a škol světoví autoři –S. Prokofjev, B. Bartók, M. Reger, I. Stravinskij, A. Schönberg, A. Berg, B. Britten, P. Hindemith, A. Chačaturjan, D. Šostakovič, O. Messiaen, E. Bloch, N. Miaskovskij, a d. čeští autoři: B. Martinů , J. Suk, L. Janáček, J. W. Korngold, R. Karel, J. Řídký a d. Literatura XIX. a počátku XX. století– charakteristika tendencí ve violoncellové tvorbě, seznámení se slavnými interprety a důležitými školami Historie a osobnosti violoncellové třídy Pražské konzervatoře, historie institucionálního vzdělávání u nás i ve světě Slavní čeští violoncellisté světoví autoři: L. van Beethoven, N. Paganini, F. Schubert, F. Mendelssohn-Bartholdy, R. Schumann, F. Chopin, J. Brahms, P. I. Čajkovskij, E. H. Grieg, C. Franck, Ch. C. De Saint-Saëns, E. Lalo, S. Rachmaninov, a d. čeští autoři: A. Dvořák (+L. Zelenka), Z. Fibich J.B. Foerster , D. Popper a d. Literatura XVIII. století – charakteristika směrů ve violoncellové tvorbě a její interpretaci světoví autoři: J. S. Bach, A. Vivaldi, G. F. Händel, B. Marcello, D. Scarlatti, F.Couperin, M. Marais, J. Haydn, L.Boccherini, a d. čeští nebo z Čech pocházející autoři: F. I. Biber, Rejchové, F.X.Richter, rod Stamiců, rod Vranických,J. Mysliveček, K.Diettersdorf, J.Kř.

	Vaňhal, J.V.H.Voříšek, a d.

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba

Zaměření: smyčce, dechy, harfa

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Klavírní praktikum

Počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	-	-	-	3

a) obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je získání elementární klavírní techniky, která žáku umožní doprovázení zpěvu nebo svého nástroje při své pedagogické činnosti. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu mu budou rovněž účinnou pomůckou při studiu vlastního repertoáru. Zvlášť úspěšní posluchači mohou z předmětu Klavírní praktikum složit **maturitní zkoušku.**

Obsah zkoušky: 1 nebo 2 sólové náročnější skladby (hra zpaměti není podmínkou) a 1 klavírní doprovod sólisty**.** Skladby musí být různých stylových období. Celková délka skladeb 10 až 12 minut.

b) charakteristika učiva

Výuka je individuální, respektuje současně nadání a schopnosti jednotlivých žáků a stupeň jejich pokročilosti při vstupu na konzervatoř. Žák se seznamuje s hudbou různých slohových období nejen na sólových skladbách, ale i při doprovázení svých spolužáků. Tím se rozvíjí a prohlubuje jeho hudební cítění a smysl pro stylovou interpretaci. Poznatky získané v předmětu harmonie prakticky uplatňuje při improvizaci doprovodů písní. Výsledky své práce mohou vyspělejší žáci prezentovat na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k prohlubování emocionálního prožitku, který dovede vyjádřit prostřednictvím hudby. Učí se hodnotit hudební výkon a respektovat různá pojetí interpretace.

d) strategie /pojetí/ výuky

Učitel při respektování individuality žáka rozvíjí jeho estetické cítění, které musí být nerozlučně spjato s rozvojem nástrojové techniky.

e) hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni podle stupně zvládnutí studijního materiálu a podle schopnosti samostatně aplikovat získané poznatky. Známku v pololetí a na závěr školního roku dostávají na základě závěrečné zkoušky. Konkrétními kriterii pro známku jsou zejména: vyjádření hudebního obsahu, správné frázování, technická vyspělost (stupeň obtížnosti, kvalita tónu, čistota hry), stylové rozlišování, schopnost přizpůsobení se v hudebním doprovodu, a přihlíží se též k přístupu a výsledkům v průběhu školního roku.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména logické hudební myšlení, schopnost systematicky pracovat na rozvíjení svých schopností, schopnost kriticky hodnotit své interpretační výkony i interpretační výkony jiných.

5)Rozpis učiva po ročnících:

1. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- ovládá základy klavírní techniky, sezení u klavíru, držení ruky - dokáže reprodukovat jednoduchou skladbu - dbá na rytmus, základní dynamiku a artikulaci - hraje základy doprovodu podle akordických značek	- seznámení s nástrojem a elementárními nástrojovými dovednostmi - stupnice dur i moll a akordy tříhlasé - klavírní škola pro začátečníky - snadné etudy a přednesové skladby - jednoduchý doprovod

2. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- zdokonaluje technické dovednosti - dokáže zahrát jednoduchou polyfonní skladbu - prohlubuje základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - v doprovodu využívá hlavní harmonické funkce a septakordy	- stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a základní kadence - snadné etudy, např. Album etud I. - jednoduché barokní skladby, např. Baroko 0, I - drobné skladby období klasicismu, romantismu a 20. století - doprovod dle akordických značek

3. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- prohlubuje klavírní techniku - rozlišuje vedení hlasů v polyfonní skladbě - rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - hraje čtyřruční skladby a rozvíjí hru z listu - jednoduchým doprovodem doprovází svůj nebo příbuzný nástroj nebo zpěv - v doprovodu využívá všechny harmonické funkce	- stupnice dur i moll v rovném pohybu, čtyřhlasé akordy a základní kadence - obtížnější etudy, např. Czerny op. 261 - jednoduché barokní skladby, např. Baroko I, II - jednoduché skladby období klasicismu, romantismu a 20. století - doprovod sólisty

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na housle, hra na violu, hra violoncello, hra na kontrabas

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Metodika HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí hudebně pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci uměleckého pedagoga. Zaměřuje se na teoretickou stránku výuky ve hře na nástroj a seznamuje žáky s metodami výuky hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi* a komunikativní kompetence, zde zejména kompetence *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci* a kompetence *formulovat své myšlenky srozumitelně.*

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), na jehož učivo z 5. ročníku je bezprostředně navazováno v tom smyslu, že zde se zejména teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, a k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáci formou referátů zpracují doporučenou literaturu zabývající se výukou hry na nástroj apod. a v hodinách budou formou diskuse probírat názory jednotlivých autorů na danou problematiku v konfrontaci s vlastními zkušenostmi z výuky hlavního oboru.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Důraz je kladen na osvojení si teoretických poznatků nezbytných k rozvoji dovedností učit a naučit, ukázat a vysvětlit, komunikovat s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník

/1 vyučovací hodina týdně/

V pátém ročníku žáci začínají studovat předmět Metodika, který je klíčovou součástí jejich profesionálního růstu. Žáci jsou ve věku, kdy většina extenzivních faktorů růstu (fyzické síly, formát nástroje, duševní a emocionální vyspělost) dospěly buď do kulminace, nebo se jejich růst ustaluje a nemůže už být hlavním nositelem jejich odborného progresu. Další růst těchto žáků začíná záviset od

toho, zda si dovedou vytvořit kvalitní a zdokonalitelnou metodu práce. K tomu slouží objektivní poznatky, přinášené metodikou. Předávání těchto poznatků, dosud uskutečňované ve výuce hlavního oboru, přestává být efektivní jednak pro nedostatek vyučovacího času (v souvislosti s nárůstem repertoáru) a také proto, že objektivně platná fakta lze účelněji sdělit ve skupinové výuce. Kromě uplatnění metodických poznatků ve vlastní praxi mají tyto poznatky širokou použitelnost v pedagogické práci absolventů konzervatoře.

Výuka vychází z moderních a praxí prověřených psychofyziologických metod, uplatňuje poznatky o senzomotorice, kineziologii, somatice a vyučovací praxi významných pedagogů a metodiků minulosti i současnosti.

5. ročník	
Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák je obeznámen s psychologickými předpoklady hry na housle a na violu Žák je obeznámen s manuálními předpoklady pro hru na housle a na violu Žák rozumí vývoji pohybových schopností dítěte Žák ovládá prostředky vyučování a osvojování hry na nástroj Žák se orientuje v problematice výběru a údržby nástroje	**Psychologické předpoklady hry na nástroj–** nástrojová hra jako senzomotorická činnost, (t. j. realizovaná součinností senzorů = sluch, zrak, hmat, kineze + CNS + ruce a další části těla); hudební vnímání a jeho dva typy podle převažující mozkové hemisféry – typ analytický a typ syntezující; časové dimenze vnímání – paměť, vnímání probíhajícího procesu, představa; představa jako hlavní motor nástrojového růstu; paměť jako rezervoár představ; vlohy, jejich zjišťování u dětí i starších osob; základní úkol výuky – rozvoj aktivního a posuzujícího sebeposlechu; charakter činnosti CNS a její dispozice pro jednotlivé fáze učení. **Manuální předpoklady–** Stavy svalstva, definice uvolněnosti; kineziologické zákony, rozhodujícím způsobem určující kvalitu nástrojové techniky; rozměry a další danosti rukou, problematika leváctví. **Vývoj pohybových schopností dítěte –** vysvětlení ontogeneze manuálních schopností dítěte od narození k nástupu do školy a během prvních let školní výuky; zbytky úchopových reflexů, nedostatečná lokalizace impulzů, nedostatek koordinačních spojů v pohybové oblasti CNS, nevyváženost tíže rukou v prostoru a vlivy těchto faktorů na počátky nástrojové výuky; problematika optimálního věku pro začátek

Žák rozumí problematice držení nástroje a postoje při hře	nástrojové výuky. **Prostředky vyučování a osvojování hry na nástroj –** odposlech, odpozorování pohybových forem, slovní pokyny, přímé fyzické působení na žáka a vštěpování hráčských pocitů; role těchto prostředků ve výuce.
Žák ovládá problematiku držení nástroje a základů tvorby tónů	**Výběr, adjustace a údržba nástroje –** formáty nástroje, tónové zkoušky a kritéria, akustické úpravy nástroje, Joachimovo pravidlo správné menzury, výběr a údržba smyčce, vlastnosti žíní, adjustace houslí nebo violy: výška a tvar oblouku kobylky, hmatník a malý pražec, poruchy v akustické funkci nástroje (drnčení apod.), struník a dolaďovače, ostrunění, péče o čistotu, průběžná kontrola nástrojů žáků. **Držení nástroje a postoj při hře –** vývin držení nástroje a jeho souvis s vývojem techniky, koncepty držení nástroje, pomůcky k držení nástroje, jejich správná funkce a uzpůsobení individuálním potřebám hráče; tři komponenty individuálního směrování nístroje při hře (výška, příčný sklon, odklon od pohledové osy); výuka držení nástroje, vkládání nástroje do hrací polohy – praktický nácvik; správný postoj při hře, uvolněnost a celková hybnost hráče. **Držení smyčce a základy tvorby tónu –** přirozená hybnost paže, vytváření křivek a „seskládání“ přímého tahu z jejich elementů, funkce částí paže; pocitová a charakteristika účelného držení, zajišťujícího co největší pohybovou svobodu; kineziologické zdůvodnění; vkládání smyčce do ruky začátečníka – praktický nácvik; vedení žáka při tvorbě prvních tónů – praktický nácvik. **Nasměrování levé ruky k hmatníku** – jeho vývoj v souvislosti s progresem herní náročnosti;

	přinesení levé paže do optimální pozice k nástroji a stavba prvního (durového) prstokladu - praktický nácvik; kultura kladeni prstů na struny, míra tlaku, Jankelevičovo cvičení; akustická a sluchová podstata dobré artikulace prstů na hmatníku; pravidla ponechávání prstů na struně. **Koordinace činnosti obou rukou. Psychotechnické základy hry –** souvislost základního pocitu obou rukou s pociťováním gravitace, vůdčí role pravé ruky v procesu hry, nepřetržitost pohybu smyčce, dýchání při hře. **Zdokonalování tvorby tónu, frázování a techniky smyků –** nasazení tónu; tvorba tónu a ovlivňující faktory; základní prvky frázování, rytmus, zadělení smyčce; typy přechodů přes struny; jemné smyčcové artikulace; détaché, legato, spiccato, saltato, sautillé, ricochet a jejich kombinace, pizzicato m. d. **Rozvíjení hmatníkové zručnosti –** intonace a ladění nástroje; pasáže, melodické ozdoby, vícehlas, pizzicato m. g., chromatické glissando; vibrato, možnosti jeho výuky a oživení, výměny poloh, portamenta prstů levé ruky, zbavení strachu z vertikální pohyblivosti, Fleschovo pravidlo výměn poloh, typy výměn poloh. **Denní cvičení houslisty –** jeho usměrnění, pedagogův vklad, role „čisté technologie“, etudy, výběr přednesového repertoáru, komorní spolupráce, etapy zvládnutí hudebního díla.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na violu, violoncello, kontrabas

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe HLO

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe hlavního oboru rozvíjí praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Učí uplatňovat poznatky z metodiky nástroje, hudební pedagogiky, psychologie, dějin a literatury nástroje a hlavního oboru ve výuce hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Z klíčových kompetencí jde o rozvoj kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák při práci s žákem (modelem) podle svého odborného zaměření: – provede zjištění předpokladů ke hře na hudební nástroj nebo ke skladbě – předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, práci s dechem, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atd. – předvede, vysvětlí a nacvičí různé způsoby artikulace, úhozy, smyky, polohy, legato, staccato, sautille, vibrato, hru polyfonie, přechody přes struny, spojení levé a pravé ruky, pedalizaci atp. – předvede, vysvětlí a nacvičí etudu – předvede, vysvětlí a nacvičí přednesovou skladbu (jejich části) – předvede a vysvětlí na konkrétní skladbě výrazové a interpretační odlišnosti různých stylových období – vybere a sestaví vhodný repertoár pro koncert či soutěž – vyplní z cvičné hodiny pedagogickou dokumentaci – uvede základní právní předpisy pro oblast školství – zadá žákovi vhodný úkol z hlediska skladby (improvizaci, kompozici drobné věty apod.), opraví chyby	postupy při zjišťování předpokladů ve hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření či ke skladbě příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj metody nácviku technických aspektů (od základních po vyspělejší) hry na nástroj žákova odborného zaměření nácvik stupnice, nácvik etudy nácvik přednesové skladby odstraňování špatných návyků příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady)

Aktualizováno k 1. 9. 2020 MgA. Petr Čech, Art.D.

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na zobcovou flétnu, hra na barokní příčnou flétnu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na zobcovou flétnu, hra na barokní příčnou flétnu*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor[2]	HLO	3	3	3	3	3	3	**18**
PPF	Korepetice a studium skladeb[3]	KSS	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Studium orchestrálních sól	SOS	-	-	-	1	1	1	**3**
PPF	Interpretační seminář[4]	ISE	2	2	2	2	2	2	**12**
PPF	Consort	CO	-	-	2	2	2	2	**8**
PPF	Hra na příbuzný nástroj	HPN	-	-	-	-	1	1	**2**
PPF	Orchestrální hra	ORH	-	-	-	6	6	6	**18**
PPF	Dějiny a literatura HLO	DLHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PVT	Český jazyk	CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk	AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace6	AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka	ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace	INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv	SBZ	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Úvod do hudební teorie	UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie	HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie	MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy	FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb	AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt	KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích	NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby	DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby	DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudby spec.	DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění	DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce	TAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě	ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management	HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Cembalové praktikum	CEP	1	1	1	1	-	-	**4**
PPP	Pedagogika a psychologie	PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie	HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy	DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem		**30**	**28**	**32**	**33**	**31**	**28**	**182**
							Uměleckáprax	*Uměleckáprax*	
							1 týden	*1 týden*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *V případě, že je žák absolventem oboru příčná nebo zobcová flétna, bude mít 2 hodiny týdně*

[3] *2 až 3 žáci ve skupině*

[4] *Spojené všechny ročníky*

[6] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na zobcovou flétnu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor - hra na zobcovou flétnu

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

ROČNÍK: 1.	**TÝDENNÍ DOTACE HODIN: 3**
Výsledky vzdělávání	**UČIVO**
- žák ovládá správný postoj při hře a držení nástroje - ovládá hmaty altové flétny v základním rozsahu f1-g3, sopránové flétny v psaném rozsahu c1-d3, včetně hmatu pro fis3, resp. cis3 (s použitím kolena) - ovládá na solidní úrovni techniku dechu – dokáže správně zapojit brániční/břišní svaly a využívá je v práci se zvukem - ovládá spektrum základních artikulací: t-d, t-r, d-r, t-k, d-g (a vice-versa) v nepříliš obtížných tempech - využívá artikulační kompetence ve hře non-legato při jednoduchém a dvojitém nasazení - je schopen hry dlouhých tónů bez vibrata a zdokonaluje hru legato	**Technická cv.:** K. Boeke – The complete Articulator G. Braun/J. Fischer – Tonleitern und Arpeggien H. U. Staeps – The Daily Pensum (1.díl) **Stupnice a akordy:**

- začíná se s pomocí pedagoga orientovat ve stylových obdobích (na základě zvolené přednesové literatury) - aktivně používá základní moderní techniky (např. frulato, sputato, glisando, tremolo, zpěv do flétny etc.) - používá základní alternativní hmaty a za pomoci pedagoga se učí určovat vhodná situace k jejich využití - je schopen hry s doprovodem jiného nástroje (cembalo, klavír) - je schopen hry zpaměti v rozsahu aspoň jedné části cyklické věty (např. 1 věta ze sonáty) - dokáže nabyté poznatky reflektovat v kvalitní domácí přípravě	žák ovládá hru všech durových a mollových stupnic v rozsahu 2 oktáv v legatu a staccatu ve středním tempu ovládá hru T 5/3, D7 a zm.7 u příslušných stupnic (velký rozklad + obraty) v legatu a staccatu a dalších artikulací **Etudy**-výběr z následujících etud či z etud podobné technické úrovně; 30–35 etud <u>Altová zobcová flétna:</u> L.H. von Winterfeld – 40 Studies nach d. Solfeggien F. des Grossen(výběr) L.H. von Winterfeld - 12 Etuden für Altblfl. H. M. Linde – Neuzeitliche Übungsstücke S. Rosenberg – 11 etudes pour Flute a bec K. de Witt – 10 Etüden <u>Sopránová zobcová flétna:</u> H. M. Linde – Die kleine Übung H. P. Keuning – 30 simple studies **Přednesy** – návrh, v reálu nutno vycházet z úrovně a potřeb jednotlivých žáků <u>Altová /sopraninová zobcová flétna:</u> G. F. Händel – Sonáty (výběr) G. Ph. Telemann – Sonáty (výběr)

	B. Marcello – Sonáty (výběr) F. M. Veracini – Sonáty (výběr) A.Vivaldi/E. P. Chédeville – Il pastor fido (výběr) G. Gunsenheimer – Concertino A. Dortwarth – Das Vogelbuch A. Dortwarth – Gespraech einer Hausschneke mit sich selbst C. Hand – Plaint C. Hand - Sonata Piccola <u>Sopránová/tenorová zobcová flétna:</u> J. van Eyck – Der Fluyten Lust-Hof (výběr z 1. a 2. dílu) J. Schop – Pavan Lachrymae G. Frescobaldi – Canzoni (výběr) G. Riccio – Canzona D. Bigaglia – Sonata a - moll G. Ph. Telemann – Partita A. Dortwarth – Das Vogelbuch

ROČNÍK: 2.	**TÝDENNÍ DOTACE HODIN: 3**
Výsledky vzdělávání	**UČIVO**
- Žák ovládá hru na následující nástroje: sopraninová, sopránová, altová, tenorová zobcová flétna - Ovládá základy hry na nástroje consortního typu (základní hmatové odlišnosti v běžném rozsahu) - žák ovládá správný postoj a držení těla (hlavy, ramen) i nástroje (pozice levé i pravé ruky, technika levého palce) - ovládá hmaty altové flétny v základním	**Technická cv.:** K. Boeke – The complete Articulator G. Braun/J. Fischer – Tonleitern und Arpeggien H. U. Staeps - The Daily Pensum, Tonfiguren

rozsahu f1-g3, sopránové flétny v psaném rozsahu c1-d3, včetně hmatu pro fis3, resp. cis3 (s použitím kolena) - ovládá na solidní úrovni techniku dechu – dokáže správně zapojit brániční/břišní svaly a využívá je v práci se zvukem - ovládá spektrum základních artikulací: t-d, t-r, d-r, t-k, d-g (a vice-versa) - využívá artikulační kompetence ve hře non-legato při jednoduchém a dvojitém nasazení - je schopen hry dlouhých tónů bez vibráta a zdokonaluje hru legato v obtížnějších pasážích - začíná se s pomocí pedagoga orientovat ve stylových obdobích (na základě zvolené přednesové literatury) - aktivně používá základní moderní techniky (např. frulato, sputato, glisando, tremolo, zpěv do flétny etc.) - používá základní alternativní hmaty a za pomoci pedagoga se učí určovat vhodná situace k jejich využití - je schopen hry s doprovodem jiného nástroje (cembalo, klavír) - je schopen hry zpaměti v rozsahu aspoň jedné části cyklické věty (např. 1 věta ze sonáty) - dokáže nabyté poznatky reflektovat v kvalitní domácí přípravě	**Stupnice a akordy:** žák ovládá hru všech durových a mollových stupnic v rozsahu 2 oktáv (resp. adekvátním rozsahu u víceposuvkových tónin) v legatu a staccatu ve středním tempu ovládá hru T 5/3, D7 a zm.7 u příslušných stupnic (velký rozklad + obraty) v legatu a staccatu a dalších artikulací **Etudy**-výběr z následujících etud či z etud podobné technické úrovně; 30–35 etud <u>Altová zobcová flétna:</u> L.H. von Winterfeld – 40 Studies nach d. Solfeggien F.des Grossen(výběr) L.H. von Winterfeld - 12 Etuden fuer Altblfl. H. M. Linde – Neuzeitliche Übungsstücke S. Rosenberg – 11 etudes pour Flute a bec <u>Sopránová zobcová flétna:</u> H. M. Linde – Die kleine Uebung H. P. Keuning – 30 simple studies **Přednesy** – návrh, v reálu nutno vycházet z úrovně a potřeb jednotlivých žáků <u>Altová /sopraninová zobcová flétna:</u>

	G. F. Händel – Sonáty (výběr) G. Ph. Telemann – Sonáty (výběr) B. Marcello – Sonáty (výběr) F. M. Veracini – Sonáty (výběr) A.Vivaldi/E. P. Chédeville – Il pastor fido (výběr) G. Ph. Telemann - 12 fantasies Jürg Baur – Pezzi Uccelli A. Dortwarth – Das Vogelbuch A. Dortwarth – Gespraech einer Hausschneke mit sich selbst C. Hand – Plaint C. Hand - Sonata Piccola R. Moser - Alrune H. M. Linde – Music for a Bird <u>Sopránová/tenorová zobcová flétna:</u> J. van Eyck – Der Fluten-Lust-Hof (výběr) J. Schop – Pavan Lachrymae G. Frescobaldi – Canzoni (výběr) G. Riccio – Canzona B. Montalbano - Sinfonie D. Bigaglia – Sonata a - moll G. Ph. Telemann – Partita A. Dortwarth – Das Vogelbuch

ROČNÍK: 3.	TÝDENNÍ DOTACE HODIN: 3
Výsledky vzdělávání	**UČIVO**
- ovládá hru na tyto druhy zobcových fléten: sopraninová, sopránová, altová, tenorová, basová (včetně nástrojů consortových) - ovládá hmaty altové flétny v základním rozsahu f1-g3, sopránové flétny v psaném rozsahu c1-d3, včetně hmatu pro fis3, resp. cis3 (s použitím kolena) - ovládá bez potíží hmaty altové flétny v (mimořádném) rozsahu a3-c4, sopránové flétny v psaném rozsahu e3-g3, včetně hmatů s použitím kolena - ovládá na solidní úrovni techniku dechu – dokáže správně zapojit brániční/břišní svaly a využívá je v práci se zvukem - ovládá a rozvíjí spektrum základních artikulací: t-d, t-r, d-r, t-k, d-g (a vice-versa) - využívá artikulační kompetence ve hře non-legato při jednoduchém a dvojitém nasazení - je schopen hry dlouhých tónů bez vibráta a zdokonaluje hru legato v obtížnějších pasážích - ovládá dechové a prstové vibráto a umí je využít s přihlédnutím na různá stylová období - používá moderní techniky -např. fruláto, sputato, glisando, tremolo, zpěv do flétny, mikrointervaly, apod. - využívá alternativní hmaty v souvislosti s dynamikou (cresc. a decresc., sub.p, sub.f) a jako výrazový prostředek ve skladbách 20. a 21. Století - aktivně umí použít alternativní hmaty i k regulaci intonace, zejm. v souhře s jinými nástroji - je schopen hry rytmického dechového vibráta v různých tempech a amplitudách - dokáže transponovat o m.3 výše (čtení v basovém klíči) a aktivně tuto kompetenci využívá ve hře	**Technická cvičení:** K. Boeke – The complete Articulator K. Boeke – 3 Exercises J.M. Hotteterre – L´Art de Préluder H. U. Staeps - Tonfiguren A. Wehlte – 10 Melodische Etueden **Stupnice a akordy:** žák ovládá hru všech durových a mollových stupnic v rozsahu cca 2 oktáv v legatu a v různých artikulacích v rychlém tempu; v rozsahu nad 2 oktávy pak v tempu volnějším (včetně kolenových hmatů) ovládá hru T 5/3, D7 a zm.7 u příslušných stupnic (velký rozklad + obraty) v legatu a staccatu a dalších artikulací ovládá chromatickou a celotónovou stupnici v rozsahu 2 oktáv ve středně rychlém až rychlém tempu **Etudy**-výběr z následujících etud či z etud podobné technické úrovně; 25–35 etud <u>Altová zobcová flétna:</u> A. Davis – 15 Studies J. S. Bach – Sonáty a partity pro housle solo

jednoduchých melodií - je schopen hry s doprovodem jiného nástroje - je schopen hry zpaměti jedné obsáhlé skladby delší jednověté nebo skladby s více větami (tj. např. sonáta, koncert)	(výběr) J. S. Bach – Suity pro violoncello solo (výběr) W. Bremmer – 12 Voordrachts Etudes N. Bousquet – 36 Etud N. Bousquet – Grand Caprices F. Brueggen – 5 Etueden fuer Fingersicherheit J. Collette – Melodische Studies I. a II. díl H.M. Linde – Blockfloete Virtuos, Die Kunst des Blockflötenspiels W. Waechter – Studien und Uebungen **Přednesy** – návrh, v reálu nutno vycházet z úrovně a potřeb jednotlivých žáků <u>Altová/sopraninová/basová zobcová flétna:</u> J. S. Bach – Sonáty (transkripce) Sólo a-moll(c-moll) G. P. Telemann – 12 fantasies J. B. de Boismortier - Suity A. Danican -Philidor – Sonáty, Suity (výběr) Ch. Dieupart – suity (výběr) G. F. Händel – Sonáty (výběr) D. Sarri – Concerto A. Scarlatti – Sonate (Concerti) G. Ph. Telemann – Metodické sonáty G. Ph Telemann – Koncert F-dur A. Vivaldi - Concerto C dur RV 428 („Il Gardellino“), RV 433 („La Tempesta di mare“)

	A. Cooke – Concerto M. Hashiramoto – Krishna R. Moser - Alrune R. Hirose – Hymn R. Hirose - Meditation G. Jacob – Suite H. M. Linde – Una folia nuova H. M. Linde – Music for a Bird Jürg Baur – Pezzi Uccelli <u>Sopránová zobcová flétna:</u> A. Berardi -Canzoni D. Castello - Sonáty G. B. Fontana –Sonáty A. Virgiliano – Ricercare (Il Dolcimello) B. Montalbano - Sinfonie G. Janssen - Voetnoot M. Lavista - Ofrenda P. Leenhouts – Bib Baboon P. Rose - Medievial Nights M. Shinohara -Fragmente F. Yoshimine – Mudai

ROČNÍK: 4.	TÝDENNÍ DOTACE HODIN: 3
Výsledky vzdělávání	**UČIVO**
- ovládá hru na tyto druhy zobcových fléten: sopraninová, sopránová, altová, tenorová, basová (včetně nástrojů consortových) - ovládá hmaty altové flétny v základním rozsahu f1-g3, sopránové flétny v psaném rozsahu c1-d3, včetně hmatu pro fis3, resp. cis3 (s použitím kolena) - ovládá bez potíží hmaty altové flétny v (mimořádném) rozsahu g3-c4, sopránové flétny v psaném rozsahu c1-e3, včetně hmatů s použitím kolena - ovládá techniku dechu, umí pracovat se zvukem - ovládá hru legata, staccata a zrychluje hru s použitím jednoduchého a dvojitého nasazení s použitím artikulací t-d, t-r, d-r,l-r, t-k, d-g a další kombinace - je schopen hry bez vibráta - ovládá dechové a prstové vibráto a umí je využít s přihlédnutím na různá stylová období - používá moderní techniky -např. fruláto, sputato, glisando, tremolo, zpěv do flétny, mikrointervaly, apod. - využívá alternativní hmaty v souvislosti s dynamikou (cresc. a decresc., sub.p, sub.f) a jako výrazový prostředek ve skladbách 20. a 21. století - umí transponovat o m.3 výše - je schopen hry s doprovodem jiného nástroje - je schopen hry zpaměti delší jednověté skladby nebo skladby cyklické (tj. např. sonáta, koncert)	**Technická cvičení:** K. Boeke – The complete Articulator K. Boeke – 3 Exercises J.M. Hotteterre – L´Art de Préluder H. U. Staeps - Tonfiguren A. Wehlte – 10 Melodische Etueden **Stupnice a akordy:** žák ovládá hru všech durových a mollových stupnic v rozsahu nejméně 2 oktáv v legatu a v různých artikulacích v rychlém tempu, v rozsahu nad 2 oktávy v tempu volnějším (včetně kolenových hmatů) ovládá hru T 5/3, D7 a zm.7 u příslušných stupnic (velký rozklad + obraty) v legatu a staccatu a dalších artikulacích, ovládá hru stupnic v sekvencích ovládá chromatickou a celotónovou stupnici v rozsahu 2 oktáv ve středně rychlém až rychlém tempu **Etudy**-výběr z následujících etud či z etud podobné technické úrovně; 25–30 etud <u>Altová zobcová flétna:</u> A. Davis – 15 Studies J. S. Bach – Sonáty a partity pro housle solo (výběr)

	J. S. Bach – Suity pro violoncello solo (výběr) W. Bremmer – 12 Voordrachts Etudes N. Bousquet – 36 Etud N. Bousquet – Grand Caprices F. Brueggen – 5 Etueden fuer Fingersicherheit J. Collette – Melodische Studien I. a II. díl H.M. Linde – Blockfloete Virtuos W. Waechter – Studien und Uebungen **Přednesy** – návrh, v reálu nutno vycházet z úrovně a potřeb jednotlivých žáků <u>Altová/sopraninová/basová zobcová flétna:</u> J. S. Bach – Sonáty (transkripce) Sólo a-moll(c-moll) C. Ph. E. Bach – Sólo a-moll(c-moll) G. Ph. Telemann - 12 fantasies A. Corelli – Sonáty (violino solo) J. B. de Boismortier -Suity Danican -Philidor – Sonáty, Suity Ch. Dieupart – Suity (výběr) G. F. Händel – Sonáty (výběr) G. Ph. Telemann – Metodické sonáty G. Ph Telemann – Koncert F-dur - Suita a-moll A. Vivaldi - Concerto C dur RV 444, RV 443 Concerto c moll RV 441, Concerto „La notte“ A. Cooke – Concerto

	M. Hashiramoto – Krishna R. Hirose – Hymn R. Hirose - Meditation M. Ishi – Black Intention L. Berkley – Sonatina a moll Jurg Baur – Mutazioni Pete Rose – Medieval Nights G. Jacob – Suite P. Rose -Voice of the Crocodile <u>Sopránová zobcová flétna:</u> A. Berardi - Canzoni D. Castello - Sonáty G. B. Fontana -Sonáty G. Sammartini – Concerto F-dur G. Janssen - Voetnoot M. Lavista - Ofrenda P. Leenhouts – Bib Baboon P. Rose -Medievial Nights M. Shinohara -Fragmente F. Yoshimine – Mudai

ROČNÍK: 5.	TÝDENNÍ DOTACE HODIN: 3
Výsledky vzdělávání	**UČIVO**
- ovládá hru na následující druhy zobcových fléten v jejich celém rozsahu: sopraninová, sopránová, altová, tenorová, basová a další možné dostupné nástroje (kopie renesančních, raně barokních a consortních nástrojů) - ovládá hru na altovou flétnu v g-ladění a tomuto nástroji příslušnou transpozici - ovládá transpozice nutné ke čtení basového klíče na různé nástroje (basová/tenorová zobcová flétna) - ovládá s jistotou techniku dechu – dokáže správně zapojit brániční/břišní svaly a využívá je v práci se zvukem - ovládá hru legata, staccata a hru v rychlém tempu s použitím těchto artikulací: t-d, t-r, d-r,l-r, t-k, d-g (a vice-versa) - je schopen sám navrhnout odpovídající artikulační prostředky i v obtížnějších případech frázování - je schopen hry bez vibráta - ovládá dechové a prstové vibráto a umí je využít s přihlédnutím k estetice různých stylových období - používá moderní techniky, např. frulato, sputato, glisando, tremolo, zpěv do flétny, mikrointervaly, multiphonics, (akordické tóny) apod. - využívá alternativní hmaty v souvislosti s dynamikou (cresc. a decresc., sub.p, sub.f) a jako výrazový prostředek ve skladbách 20. a 21. století - umí transponovat o m.3 výše - je schopen hry s doprovodem jiného nástroje nebo komorního souboru - je schopen hry zpaměti i delších cyklických skladeb - je schopen samostatně nastudovat a interpretovat skladby pro zobcovou flétnu nebo transkripce jiných nástrojů - s jistotou ovládá interpretační přístupy k odlišným stylovým obdobím – pozdní středověk, renesanční polyfonie (s diminucemi), raně barokní sonáta a canzona, francouzské baroko, německá a italská hudba vrcholného baroka, soudobá hudba s užitím moderních technik	**Technická cvičení:** K. Boeke – The complete Articulator K. Boeke – 3 Exercises J.M. Hotteterre – L´Art de Préluder **Stupnice a akordy:** žák ovládá hru všech durových a mollových stupnic v rozsahu nejméně 2 oktáv v legatu a v různých artikulacích v rychlém tempu (včetně kolenových hmatů) ovládá hru T 5/3, D7 a zm.7 u příslušných stupnic (velký rozklad + obraty) v legatu a staccatu s použitím různých artikulací a v sekvencích ovládá chromatickou a celotónovou stupnici v rozsahu 2 oktáv v rychlém tempu **Etudy** - výběr z následujících etud či z etud podobné technické úrovně; 20–30 etud <u>Altová/sopránová/tenorová zobcová flétna:</u> J. S. Bach – Sonáty a partity pro housle solo (výběr) J. S. Bach – Suity pro violoncello solo (výběr) W. Bremmer – 12 Voordrachts Etudes N. Bousquet – 36 Etud N. Bousquet – Grand Caprices J. Collette – Melodische Studies I. a II. díl

	N. Paganini – 8 Capricen (výběr z op.1) A. Virgiliano – Il Dolcimelo (Ricercare) D. Ortiz – Trattado de glosas (transkripce) W. Waechter – Studien und Uebungen W. Waechter – Neue technische Uebungen **Přednesy** – návrh, v reálu nutno vycházet z úrovně a potřeb jednotlivých žáků <u>zobcová flétna:</u> Codex Faenza a ital. trecento – výběr skladby využívající diminuční techniky: A. Virgiliano, G. Bassano, G. B. Rognoni, D. Ortiz – Ricercare, rozličná moteta a madrigaly; výběr sonát a koncertů barokních skladatelů: J. S. Bach, G.Ph. Telemann, A.Vivaldi, F. Couperin - Královské koncerty G. Ph. Telemann - 12 fantasies G. Ph. Telemann – fantasie a violino solo (transkripce) A. Corelli – Sonáty (violino solo) J. M. Hotteterre – Suity G. A. Pandolfi Mealli – sonáty (orig. houslové) L. Andriessen - Sweet L. Berio -Gesti . Heppener -ToonlaaderW P. Hannan – RSRCH/Dream W. van Nieuwkerk – Voci Voci M. Ishi - East-Grean-Spring S. Thomas - Drei Baga

ROČNÍK: 6.	TÝDENNÍ DOTACE HODIN: 3
Výsledky vzdělávání	**UČIVO**
- ovládá hru na následující druhy zobcových fléten v jejich celém rozsahu: sopraninová, sopránová, altová, tenorová, basová a další možné dostupné nástroje (kopie renesančních, raně barokních a consortních nástrojů) - ovládá hru na altovou flétnu v g-ladění a tomuto nástroji příslušnou transpozici - ovládá transpozice nutné ke čtení basového klíče na různé nástroje (basová/tenorová zobcová flétna) - ovládá s jistotou techniku dechu – dokáže správně zapojit brániční/břišní svaly a využívá je i v pokročilejší práci se zvukem - ovládá hru legata, staccata a hru v rychlém tempu s použitím těchto artikulací: t-d, t-r, d-r,l-r, t-k, d-g (a vice-versa), včetně jejich kombinací - je schopen sám navrhnout odpovídající artikulační prostředky i v obtížnějších případech frázování - ovládá dechové a prstové vibráto a umí je využít s přihlédnutím k estetice různých stylových období - používá moderní techniky -např. fruláto, sputato, glisando, tremolo, zpěv do flétny, mikrointervaly, multiphonics, (akordické tóny) apod. - orientuje se v netradičních zápisech soudobé hudby - využívá alternativní hmaty v souvislosti s dynamikou (cresc. a decresc., sub.p, sub.f) a jako výrazový prostředek ve skladbách 20. a 21. století - umí transponovat o m.3 výše - je schopen hry s doprovodem jiného nástroje nebo komorního souboru - je schopen hry zpaměti i delších cyklických skladeb - je schopen samostatně nastudovat a interpretovat skladby pro zobcovou flétnu nebo transkripce jiných nástrojů	**Technická cvičení:** K. Boeke – The complete Articulator K. Boeke – 3 Exercises J.M. Hotteterre – L´Art de Préluder **Stupnice a akordy:** žák ovládá hru všech durových a mollových stupnic v rozsahu nejméně 2 oktáv v legatu a v různých artikulacích v rychlém tempu (včetně kolenových hmatů) ovládá hru T 5/3, D7 a zm.7 u příslušných stupnic (velký rozklad + obraty) v legatu a staccatu a dalších artikulací ovládá chromatickou a celotónovou stupnici v rozsahu 2 oktáv v rychlém tempu **Etudy**-výběr z následujících etud či z etud podobné technické úrovně; 20–35 etud <u>Altová/sopránová/tenorová zobcová flétna:</u> J. S. Bach – Sonáty a partity pro housle solo (výběr) J. S. Bach – Suity pro violoncello solo (výběr) W. Bremmer – 12 Voordrachts Etudes N. Bousquet – 36 Etud

- ovládá interpretační přístupy k odlišným stylovým obdobím – pozdní středověk, renesanční polyfonie (s diminucemi), raně barokní sonáta a canzona, francouzské baroko, německá a italská hudba vrcholného baroka, soudobá hudba s užitím moderních technik	N. Bousquet – Grand Caprices J. Collette – Melodische Studies I. a II. díl N. Paganini – 8 Capricen (výběr z op.1) A. Virgiliano – Il Dolcimelo (Ricercare) W. Waechter – Studien und Uebungen W. Waechter – Neue technische Uebungen **Přednesy** – návrh, v reálu nutno vycházet z úrovně a potřeb jednotlivých žáků <u>zobcová flétna:</u> Codex Faenza a ital. trecento – výběr skladby využívající diminuční techniky: A. Virgiliano, G. Bassano, G. B. Rognoni, D. Ortiz – Ricercare, rozličná moteta a madrigaly výběr sonát a koncertů barokních skladatelů: J. S. Bach, G.Ph. Telemann, A.Vivaldi,… G. Ph. Telemann - 12 fantasies G. Ph. Telemann – fantasie a violino solo (transkripce) A. Corelli – Sonáty (violino solo) J. M. Hotteterre - Suity L. Andriessen - Sweet L. Berio -Gesti . Heppener -Toonlaader M. Ishi - East-Grean-Spring S. Thomas - Drei Bagatellen C. Tsoupaki - Chara

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na barokní příčnou flétnu (traverso)

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor - hra na barokní příčnou flétnu

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj a obsáhl požadovaný repertoár
- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence;
- interpretoval sólový part se znalostí a pochopením horizontální i vertikální struktury díla;
- hodnotil pojetí a výkon interpretace.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák ovládá postoj při hře a držení nástroje, Ovládá dechovou techniku a je schopen hrát kontrolovaným, rovným tónem. Ovládá práci s tónem (jako např. messa di voce), dynamiku od piana do forte. Pracuje na hře legata, jednoduchého a dvojitého nasazení s použitím artikulací t-d, t-r. Hraje v rozsahu dvou oktáv. Rozvíjí smysl pro rytmus, takt. Je schopen hry zpaměti v rozsahu 1-2 vět ze sonáty či suity.	Etudy a prstová cvičení rozvíjející individuální technickou úroveň. Výběr se orientuje především na metodickou literaturu z období baroka: J. M. Hotteterre- L´Art de Préluder J. Bodin de Boismortier – Diverses pieces M. Corrette – Preludi per il flauto traverso Přednesové skladby dle schopností žáka z období baroka první poloviny 18.stol. především francouzského stylu, s důrazem na taneční formy M. de La Barre – Premier Livre de Piece pro fl.

Orientuje se v základní oborové literatuře francouzské hudby mezi lety 1695-1720 a uvědomuje si rozdíly ve stylu hudby francouzské a italské z tohoto období. Získává přehled ve franc. tanečních formách. - -	- Suity pro 2 flétny M. Blavet – 6 Sonát M. Corrette - Sonáty J.M. Hotteterre – Premier Livre de Piece pro fl. Stupnice dle ustanovení závěrečné komisionální zkoušky

Požadavky závěrečné komisionální zkoušky na konci 1. ročníku:

1. Stupnice dur a moll do 2# a 2b. Akordy T5, D7, zm7 a jejich obraty ve stejném rozsahu jako stupnice
2. 3 etudy
3. Přednesová skladba (alespoň 1 část/věta zpaměti)

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák si upevňuje a dále prohlubuje již nabité znalosti v oblasti dechové a prstové techniky a artikulace. Ovládá celý ambitus nástroje. Orientuje se ve francouzské barokní hudbě s přihlédnutím na odlišnosti jednotlivých skladatelů. Získává přehled v dalších barokních stylech (italský, německý a smíšený) a jejich odlišnostech (ornamentika, vibrato, artikulace)	Etudy a prstová cvičení rozvíjející individuální technickou úroveň. Výběr se orientuje především na metodickou literaturu z období baroka J.J. Quantz – Solfeggi (J.J. Hotteterre, G.Ph. Telemann) Přednesové skladby dle schopností žáka z literatury francouzského, německého, italského a smíšeného stylu. J. M. Hotteterre-Suity M. P. Montéclair - Koncerty

	G. P. Telemann-Fantasie G. Haendel- Sonaty B. Marcello-Sonaty Stupnice dle ustanovení závěrečné komisionální zkoušky

Požadavky závěrečné komisionální zkoušky v 2. ročníku:

Stupnice dur a moll do 3# a 3b. Akordy T5, D7, zm7 a jejich obraty ve stejném rozsahu jako stupnice.

3 etudy

2 stylově odlišné přednesové skladby, z toho 1 zpaměti (alespoň 2 část/věty)

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák rozvíjí práci se zvukem a dynamikou a toto umí použít v kontextu s technickým nebo výrazovým významem. Používá dechové a prstové vibrato. Je schopen hrát z různých historických notových předloh (faksimile), umí číst tzv. francouzský klíč. Umí improvizovat základní ozdoby v italském stylu. Zvládá jednoduchou improvizaci na ostinátní bas. Chápe a dokáže v praxi použít základy generálbasu. Je schopen hry zpaměti jedné obsáhlé skladby, delší jednověté nebo skladby s více větami (tj.	Etudy a prstová cvičení rozvíjející individuální technickou úroveň. Výběr se orientuje především na metodickou literaturu z období baroka: F. Rugge – Capriccia W. Zimmermann – Capriccia Přednes: G. F. Haendel - Sonaty J. M. Hotteterre - Suity F. a A. D. Philidor - Suity G. B. Platti - Sonaty P. A. Locatelli - Sonaty

např. sonáta, koncert)	Stupnice dle ustanovení závěrečné komisionální zkoušky

Požadavky závěrečné komisionální zkoušky na konci 3. ročníku:

- Stupnice dur a moll do 4# a b. Akordy T5, D7, Zm7 a jejich obraty ve stejném rozsahu jako stupnice.
- 3 etudy
- 2 stylově odlišné přednesové skladby, z toho 1 zpamět

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák si upevňuje již nabité znalosti a dále je prohlubuje. Prokazuje technickou a interpretační zdatnost umožňující hrát italské koncerty a galantní styl. Je schopen reprodukovat notový text z hlediska autentické interpretace. Je schopen sám vytvářet stylově ozdoby a ve stejném hudebním kontextu používá vibrato. Připravuje se na výkon k maturitní zkoušce.	Etudy a prstová cvičení rozvíjející individuální technickou úroveň. Výběr se orientuje především na metodickou literaturu z období baroka. Např. W. Zimmermann-Capricia J. J. Quantz - Capriccia Přednes: C. Ph. E.Bach - Sonáty A.Vivaldi - Koncerty G.Sammartini - Koncerty F. Benda - Sonáty J. Vaňhal - Sonáty F. Benda – Koncerty Stupnice dle ustanovení závěrečné komisionální

	zkoušky

Požadavky závěrečné komisionální zkoušky v 4. ročníku:

- Stupnice dur a moll do 4# a 4b. Akordy T5, D7, zm7 a jejich obraty ve stejném rozsahu jako stupnice.
- 3 etudy
- Koncert nebo sonáta virtuózního charakteru z období baroka, zpaměti.

Maturitní praktická zkouška (profilová část maturitní zkoušky):

Koncert nebo sonáta virtuózního charakteru z období baroka, zpaměti.

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák ovládá hru na renesanční příčnou flétnu. Ovládá na základní úrovni umění diminucí ve stylu 16./17.stol. Pracuje na osobitém zvuku a výrazu. Zdokonaluje technickou vybavenost ve všech svých aspektech s důrazem na detailní práci.	Etudy a prstová cvičení rozvíjející individuální technickou úroveň. Stupnice 5-6# a 5-6b v metodicky smyslném tempu. Výběr se orientuje především na metodickou literaturu z období renesance: A.Virgiliano- Il Dolcimelo G. Bassano – Ricercate Další diminuční školy 16.století Henry VIII., T.Michael Z období baroka: Výběr důležitých orchestrálních míst, Kantáty s obligátní flétnou Přednes: J. S. Bach – Sólo a moll J. S. Bach- Sonáty J. G. Graun -Sonáty J. J. Quantz- Koncert G dur C. Ph. E.Bach- Koncert d moll

Požadavky závěrečné komisionální zkoušky na konci 5. ročníku:

- Stupnice dur a moll do 4# a 4b. Akordy T5, D7, zm7 a jejich obraty ve stejném rozsahu jako stupnice
- 2 etudy
- Barokní koncert nebo sonáta virtuózního charakteru zpaměti

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák je připraven odvést umělecky hodnotný absolventský výstup ve formě veřejného koncertu nebo interní komisionální zkoušky. Ovládá strategie dlouhodobé a krátkodobé přípravy na výkon.	Etudy a prstová cvičení rozvíjející individuální technickou úroveň. Výběr důležitých orchestrálních míst, Kantáty s obligátní flétnou (J.S.Bach, G.Ph. Telemann) Přednes: C. Ph. E. Bach-Partita a moll J. J. Quantz- Koncerty J.A. Hasse – Koncerty a Sonáty J. F. Kleinknecht-Sonáty J.Ph. Kirnberger –Sonáty J.G.Müthel -Sonáty F. Couperin-Královské koncerty

Požadavky závěrečné komisionální zkoušky v 6. ročníku:

- tři sólové barokní č i renesanční skladby, nebo dobová technická cvičení
- Nejméně dvě reprezentativní skladby virtuozního charakteru z baroka v italském a francouzském stylu sólově nebo s doprovodem cembala a jedna skladba z galantního stylu.

  Celková minutáž činí nejméně 25 min. Alespoň jedna skladba bude provedena zpaměti.

Absolventská praktická zkouška:

Nejméně tři reprezentativní skladby období baroka virtuozního charakteru. Výkon obsahuje jednu skladbu ve formě barokního koncertu (A. Vivaldi, G. Ph. Telemann, J.J.Quantz, C. Ph. E. Bach, atd.) dále virtuózní sonátu v galantním stylu a sonátu nebo suitu ve francouzském stylu.

Jedna ze skladeb může být v komorním popř. ansáblovém obsazení.

Celková minutáž činí nejméně 25 min. Hra zpaměti není podmínkou.

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova
Název vyučovacího předmětu: Consort (soubor zobcových fléten)

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	5

Platnost: od 1.9.2019

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Žák se seznamuje s fungováním souboru zobcových fléten, získává představu o funkcích jednotlivých hlasů v rámci studovaného repertoáru, rozumí kontrapunktickému vztahu mezi jednotlivými hlasy, učí se řešit problematiku intonační, rytmické a hudební souhry. Seznamuje se s typickým repertoárem, včetně transkripcí, a to v rozsahu určeném aktuálním obsazením souboru. Postupně se zapojuje do nastudování skladeb. Ovládá různé typy nástrojů z rodiny zobcových fléten, vždy v kontextu studovaného repertoáru. Žák se učí ovládat renesanční a barokní typ zobcové flétny.

Charakteristika učiva

Učivo je determinováno aktuálním obsazením souboru (účastni jsou žáci napříč ročníky). Postupně jsou studovány typické i méně obvyklé skladby repertoáru v různém obsazení (typicky trio-sextet). Základem studia je repertoár renesance, baroka a 20. století.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*, neboť praxe přináší často nutnost orientovat se v rozšířené znalosti k hlavnímu oboru hry na zobcovou flétnu. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti za svůj názor a řešení.* To úzce navazuje na průřezové téma člověk a svět práce, v němž jsou podporovány obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor varhany, Hlavní obor cembalo, Komorní hra, Orchestrální*

hra, Dějiny a literatura hlavního oboru (zobcová flétna) apod. Zde jde o konkrétní přesahy, učitel dle potřeby žákovi poradí s realizací partu v komorní či souborové hře, (též v oblasti artikulace, volbě tempa apod.), rozšiřuje jeho poznatky o literatuře a pramenech týkajících se repertoáru atd. Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko-pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena k získání hráčských dovedností. Učitel vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede, (zahraje) daný úsek skladby, technický problém, vede ho k výrazu, správnému tempu, intonaci, rytmickému cítění, vyklenutí fráze, artikulaci atd. Nechybí ale také slovní popis (vysvětlení) interpretace, způsobu řešení technického problému, zdůvodňování daných historických postupů. Zároveň žáka vede k tomu, aby sám připravoval a charakterizoval svoji interpretaci a interpretaci v rámci souboru. Vede jej tak, aby se podíl samostatné tvořivosti a skupinové kompetence v průběhu studia zvyšoval. Studovaný repertoár žákům učitel také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do dobových souvislostí. Žák je také veden ke správnému vystupování na pódiu. Součástí studia consortní hry je také vystoupení žáka v rámci interních seminářů, masterclass a veřejných koncertů..

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků probíhá v průběhu každé vyučovací hodiny, učitele je sděluji ústní formou. Toto hodnocení obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žák v průběhu výuky dopustil a pozitivní hodnocení interpretace zadaného učiva, které správně zvládl. Celkové hodnocení žáka na konci každého pololetí má formu udělení známky pedagogem.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí v daném oborovém základu, aby si vytvořili vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy (cvičení na hudební nástroj).

Výsledek vzdělávání: Žák zvládá práci ve flétnovém souboru, rozumí souvislostem partitury a dokáže hledat řešení intonační, rytmické a stylové souhry. Rozlišuje mezi stylově odlišnými skladbami a střídá renesanční a barokní typ nástroje.

1. – 6. rok hry hry v Consortu

Žák se seznamuje s nástroji, dle individuálních dispozic (velikost ruky etc.) hraje na rozličné velikosti fléten (od sopránu po subbas). Učí se číst basový, příp. francouzský a altový klíč. Věnuje se budování sluchové citlivosti v oblasti společné i individuální intonace a rytmu, přizpůsobuje frázování logice hry v souboru, učí se hře vedoucího i doprovodného hlasu (včetně ukazování začátku a konce fráze/skladby). Procvičuje sám i společně jednotlivé party a učí se nacházet společnou artikulaci.

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák studuje zadaný repertoár (zejm. renesanční, barokní a moderní) dle aktuálního obsazení.	Renesance: M. Praetorius, A. Holborn, J. Dowland, J. Taverner, W. Byrd, G. Frescobaldi, H. Schein Baroko: J. S. Bach, G. Ph. Telemann, H. Purcell 20. stol: P. Rose, R. Hirose,

Pololetní a ročníková zkouška

Žák nevykonává pololetní ani závěrečnou zkoušku. Pokud je schopen plnit studium, dostává příležitost na interních i veřejných koncertech, seminářích a masterclass.

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Zpěvák

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Zpěv, Klasický zpěv*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor	HLO	3	3	3	3	3	3	**18**
PPF	Korepetice a studium úloh	KSU	0	1	0,5	2	2	2	**7,5**
PPF	Interpretační seminář	ISE	-	-	-	-	-	1	**1**
PPF	Jevištní praxe[3]	JEP	-	-	-	5	5	5	**15**
PPF	Sborová praxe	SBP	-	-	-	-	2	-	**2**
PPF	Ansámblový zpěv[2]	AZP	-	-	-	2	4	4	**10**
PPF	Deklamace a jevištní mluva	DJM	-	1	1	-	-	-	**2**
PPF	Základy herectví	ZAH	-	2	2	-	-	-	**4**
PPF	Pohybová výchova[2]	PHV	2	2	2	2	2	2	**12**
PPF	Dějiny a literatura zpěvu	DLZ	-	-	-	-	2	1	**3**
PVT	Český jazyk	CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Italský jazyk[4]	IJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Německý jazyk[4]	NJ	3	3	3	3			**12**
PVT	Německá konverzace[5]	NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka	ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	IT	2	2	-	-	-	-	**4**
POP	Intonace	INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Úvod do hudební teorie	UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie	HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie	MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy	FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb	AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt	KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích	NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby	DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby	DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudby spec.	DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění	DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce	TAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě	ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management	HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Dějiny divadla	DED	-	-	1	1	-	-	**2**
POP	Fonetika, hygiena a fyziologie hlasu	FON	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Zpěv z listu	ZPL	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	KLP	1	1	1	1	-	-	**4**
PPP	Pedagogika a psychologie	PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie	HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy	DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem		**29,5**	**31,5**	**34,5**	**35**	**34**	**30**	**194,5**
							Umělecká praxe	*Umělecká praxe*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *V. a VI. ročník spojený*

[3] *IV. , V. a VI. ročník spojený*

[4] *Po IV. ročníku žák zvolí, zda bude pokračovat v německém nebo v italském jazyce.*

[5] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

1 týden	*1 týden*

Informace o dalších předmětech PVT, POP a PPP jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor klasický zpěv

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává interpretační dovednosti nezbytné pro profesi výkonného umělce – zpěváka a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Získává správné pěvecké návyky vedoucí k vyspělému pěveckému projevu, pracovní návyky, osvojuje si zásady profesní etiky a seznamuje se prakticky s pěveckou literaturou a soudobými trendy v rozvoji zpěvu.

Vzdělávání tedy směřuje k tomu, aby žáci:

- ovládali na profesionální úrovni pěveckou techniku a využívali ji ve své umělecké činnosti
- uplatňovali vhodně vlastní osobité pojetí interpretace v souladu s obsahem díla
- rozvíjeli své pěvecké schopnosti individuální přípravou, vlastním cvičením a získali schopnost celoživotního dalšího studia

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Skládá se z technických cvičení (cvičení k posazení hlasu, vokalízy, solfeggia atd.), písní a árií. Podrobnější charakteristika je uvedena v preambuli obsahu učiva a výsledků vzdělávání jednotlivých ročníků.

P**řínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.**

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména pak k navazujícímu a navzájem se doplňujícímu předmětu Korepetice a studium úloh a dále pak k předmětům Ansámblový zpěv, Opereta, Operní praxe a také k předmětům umělecko-pedagogické přípravy, zde zejména k Metodice hlavního oboru a Vyučovací praxi hlavního oboru.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve všech ročnících po třech hodinách týdně. Výuka je zaměřena na získání pěveckých dovedností. Učitel vychází z individuálních dispozic žáka. Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede (zazpívá) dané úseky skladby, upozorní na technický problém, vede ho („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze atd. Zároveň však ponechává prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru žáka. Vede jej tak, aby podíl samostatné tvořivosti žáka se postupně v průběhu studia zvyšoval.

Vedle názorně demonstračních metod se ale také uplatňuje verbální popis a zdůvodnění konkrétního interpretačního postupu, vysvětlení způsobu řešení technického problému apod. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod. Významnou doprovodnou součástí výuky hlavního oboru jsou školní koncertní vystupování žáka, a pokud možno též účast v pěveckých soutěžích.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Nezbytnou součástí vzdělávání je také každodenní individuální příprava a cvičení zpěvu pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení se uskutečňuje po vykonání **komisionální zkoušky** a vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. U technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka (vyrovnanost, tempo apod.), u přednesového repertoáru (árie, písně) pak vedle technické stránky i výraz, přesvědčivost pojetí, temperament a citlivost podání, stylovost a též herecké ztvárnění v případě operních árií. Pokud není určeno jinak, žák zpívá veškerý repertoár u zkoušek zpaměti. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu během školního roku, snaha, píle, zaujetí, osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně** v každé vyučovací hodině. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1.ročník

Žák je postupně seznámen se správným držením těla, technikou hlubokého dechu, zpěvem v rezonanci a sjednocením vokálů. Občas je nutno odstranit případné špatné návyky. Nejprve si žák osvojuje cvičení, která slouží k posazení hlasu do rezonance a procvičování dechové aktivity. Pro zdokonalení deklamace jsou vhodné vokalízy a lidové písně v nejrůznějších úpravách. Je nutná pečlivá kontrola intonace. Samozřejmostí je zpěv zpaměti. Nároky kladené na žáka musí odpovídat jeho momentální zdatnosti, proto je toto období z pedagogického hlediska velmi náročné.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák – zpívá méně náročné solfeggie – zpívá méně náročné lidové písně – při zpěvu tohoto repertoáru prokazuje zvládnutí základů techniky (základů dechové techniky, držení těla atd.)	Solfeggie – např.: výběr: Vaccai, Concone,Panofka, Marchesi, Lidové písně – např.: výběr: Sládek, Janáček, Masaryk, Novotný, Weis Repertoár v průběhu školního roku: cca 10 Lidové písně cca 10

Pololetní zkouška + ročníková zkouška

- 4 skladby : solfeggie, lidová píseň, příp. lehčí árie antiche

repertoár zpívá žák zpaměti

2.ročník

Ve druhém ročníku pokračuje výuka zdokonalováním dechové techniky, rozšiřováním hlasového rozsahu a postupným zvyšováním náročnosti solfeggií a lidových písní ve složitější úpravě. Podle zdatnosti žáka lze přistoupit ke studiu písní umělých.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák – zpívá náročnější solfeggie, lidové a umělé písně – při zpěvu tohoto repertoáru prokazuje zdokonalení základů techniky (zdokonalení dechové techniky, rozšíření hlasového rozsah, zdokonalení artikulace, vyrovnání vokálů v rezonanci)	Solfeggie: např.: Vaccai, Concone, Panofka, Lütgen Lidové písně: např: Janáček, Trojan, Novák, Jindřich Umělé písně: např: Janáček, Martinů, Novák, Trnavský Repertoár v průběhu školního roku:

	Solfeggie cca 8 Lidové písně cca 7 Umělé písně cca 7

Pololetní zkouška + ročníková zkouška

4 skladby : solfeggie, lidová píseň, umělá píseň z období klasicismu nebo romantismu, árie antiche

repertoár zpívá žák zpaměti

3. ročník

Ve třetím ročníku pokračuje výuka dechové a hlasové techniky, rozšiřování hlasového rozsahu, podle zdatnosti žáka je možno pracovat na dynamické a výrazové složce. Do repertoáru jsou zařazovány árie antiche, odpovídající schopnostem žáka. Je věnována pozornost správné fonetické podobě slov v cizích jazycích.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák – zpívá náročnější solfeggie – zpívá národní a umělé písně českých a světových autorů – zpívá árie antiche – při zpěvu tohoto repertoáru prokazuje další zdokonalení dechové techniky – spoluvytváří koncepci interpretace díla	Solfeggie: např.: Vaccai. Marchesi, Lütgen, Concone Lidové písně: např.: Trnavský, Janáček, Martinů, Trojan Umělé písně: např.: Martinů, Novák, Dvořák ,Mozart, Schubert, Schumann Árie antiche: např.: Scarlatti, Händel, Cesti, Caccini Repertoár v průběhu školního roku: Solfeggie cca 7 Lidové písně cca 8 Umělé písně cca 10 Árie antiche cca 5

Pololetní zkouška + ročníková zkouška

4 skladby: solfeggie nebo lidová píseň, umělá píseň z období klasicismu nebo romantismu, árie antiche, lehčí operní árie nebo další árie antiche odlišného charakteru

repertoár zpívá žák zpaměti

Aktualizace k 1. 9. 2020

Vyspělejší studenti mohou v 1. - 3. ročníku zpívat i náročnější repertoár, nicméně musí zvládnout a předvést základní předepsanou

látku. V 1. a 2. ročníku vyučující profesor určí, který druh skladby bude student zpívat dvakrát - celkem musí zpívat vždy 4 skladby.

4. ročník

Ve čtvrtém ročníku jsou kladeny větší nároky na pěveckou vyspělost žáka. Kromě stávajícího repertoáru jsou zařazeny méně náročné operní árie. Je kladen důraz na hudební a výrazovou složku, stejně tak i na správnou artikulaci a sdělnost textu.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák – pokročí v dokončení rozsahu – zpívá s výrazem a správně deklamuje, v operních áriích uplatňuje přiměřeně i hereckou složku – spoluvytváří koncepci interpretace díla – zpívá repertoár správně z hlediska stylu – při interpretaci repertoáru ročníku prokazuje již zvládnutí (základů) pěvecké techniky	Umělé písně - např.: Smetana, Dvořák, Eben, Křička, Mozart, Schubert, Brahms Arie antiche - např.: Pergolesi, Bach, Händel Operní árie: např.: Gluck, Mozart, Dvořák Repretoár v průběhu školního roku Umělé písně cca 10 Árie antiche cca 5 Operní árie cca 3 Operetní role dle zadaného titulu, např.: Polská krev, Král tuláků, atd.

Pololetní zkouška + ročníková zkouška

4 skladby: umělá píseň česká, umělá píseň světová, árie antiche, operní árie

repertoár zpívá žák zpaměti

Maturitní zkouška

4 skladby volitelné, vše zpaměti

repertoár zpívá žák zpaměti

5 ročník

V pátém ročníku dokončuje žák vývoj techniky a zpívá v celém rozsahu svého oboru. Jsou kladeny vysoké nároky na hlasový, umělecký a estetický projev žáka. Výuka hlavního oboru zahrnuje též na repertoár studovaný v předmětech operní praxe a opereta.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**

Žák – zpívá ve svém oboru v celém hlasovém rozsahu – propojuje technickou vyspělost s výrazem a hereckým ztvárněním – zpívá repertoár správně z hlediska stylu – vytváří koncepci interpretace díla	Písně období romantismu: např.: Dvořák, Liszt, Čajkovskij. Wolf... Písně 20 a 21 století: např.: Eben, Hurník, Křička, Mácha Árie oratorní nebo kantátové: např.: Bach, Haydn, Dvořák, Mozart, Verdi Árie operní české a světové Árie operetní a muzikálové Repertoár v průběhu školního roku: Písňové cykly cca 2 Operní árie cca 6 Oratorní, kantátové cca 4 Operní role dle zadaného titulu

Pololetní zkouška + ročníková zkouška

5 skladeb: píseň z období romantismu, píseň z 20. nebo 21. stol., oratorní nebo kantátová nebo koncertní árie

a/ 2 operní árie, z nichž jedna může být česká , nebo místo operní árie může být operetní

b/ 1 operní árie, 1 oratorní nebo kantátová nebo koncertní árie

6.ročník

Výuka v šestém ročníku je téměř identická s ročníkem pátým, jen přibývá předmět Vyučovací praxe, který je průpravou pro výuku zpěvu. Žák je připraven na profesionální uměleckou praxi v divadle, na koncertním pódiu či jako pedagog zpěvu. Jeho technická a umělecká vybavenost odpovídá míře talentu, píle a také věku.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák – ovládá sólový i ansámblový zpěv	Písňové cykly: např.: Smetana, Dvořák, Novák, Křička, Suchoň, Eben,

– zvládá fyzickou a psychickou zátěž interpretace – vystupuje na veřejnosti jako suverénní osobnost – vytváří osobitou koncepci interpretace díla	Schubert, Schumann, Liszt, Mahler, Strauss. Oratorní, kantátové a koncertní árie: např.: Händel, Bach, Haydn, Mozart, Beethoven, Verdi, Britten, Dvořák, Janáček. Repertoár v průběhu školního roku: Písně cca 10 Árie operní cca 4 Árie oratorní cca 4 Operní role dle zadaného titulu

Pololetní + ročníková zkouška

5 skladeb: píseň česká, píseň světová, oratorní nebo kantátová nebo koncertní árie

a/ česká operní árie, světová operní árie , nebo místo operní árie může být operetní

b/ operní árie, oratorní nebo kantátová nebo koncertní árie

repertoár zpívá žák zpaměti

Absolventská zkouška

libovolný repertoár v časovém rozsahu do cca 20 minut / 4 absolventi na jeden koncert/

repertoár zpívá žák zpaměti

Aktualizace k 1. 9. 2020:

V 5. a 6. ročníku si mohou studenti vybrat studijní zaměření a/ jevištní b/ koncertní. Skladby určené tradicí a zaměřením ke zpěvu zpaměti jsou písně a operní árie, skladby typu oratorní, kantátová nebo koncertní árie lze zpívat z not jak na zkouškách, tak na školních koncertech.

Vyspělejší studenti mohou v 1. - 3. ročníku zpívat i náročnější repertoár, nicméně musí zvládnout a předvést základní předepsanou látku. V 1. a 2. ročníku vyučující profesor určí, který druh skladby bude student zpívat dvakrát - celkem musí zpívat vždy 4 skladby.

Doporučuje se zpívat skladby v originále - jazyk i tónina

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Korepetice a studium úloh

Celkový počet hodin: 7,5

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	0,5	0,5	0,5	2	2	2	7,5

Platnost: od 1.9.2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Korepetice a studium úloh je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka úzce navazujícím na hlavní obor. Žák zde podobně jako v hlavním oboru a v návaznosti na pokyny vyučujícího hlavního oboru získává interpretační dovednosti nezbytné pro profesi výkonného umělce, zde zejména dovednosti vnímat klavírní doprovod, rozvíjet souhru s pedagogem klavírního doprovodu a chápat význam spolupráce s doprovázejícím umělcem.

Žák zde získává dovednosti nezbytné k tomu, aby se naučil spolupráci při souhře s klavírním doprovodem a dovednosti a návyky správného vystupování na pódiu. Vytváří si také správné pracovní návyky, osvojuje zásady profesní etiky a seznamuje se prakticky s pěveckou literaturou a soudobými trendy v jeho rozvoji. Součástí předmětu jsou školní koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na školou vybraných soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje zejména k tomu, aby žáci:

- spolupracovali s korepetitorem a uplatňovali vhodně vlastní osobité pojetí interpretace v souladu s obsahem díla
- vystupovali na veřejnosti jako suverénní osobnost
- zvládali psychickou a fyzickou zátěž

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsah učiva je rozprostřen do všech ročníků. Žák se nejprve seznamuje se základní literaturou písní lidových v úpravě českých autorů a učí se spolupráci v souhře s korepetitorem, plní jeho hudební pokyny a požadavky.

Postupně se podle učiva v daných ročnících nároky na žáka zvyšují. V samostatných hodinách a vystoupeních je pak žák veden k práci na hudebních stylech, výrazovém přednesu a textovém obsahu přidělené skladby či role.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména pak k navazujícímu předmětu Hlavní obor, dále pak k předmětům Ansámblový zpěv, Opereta, Operní praxe a také k předmětům umělecko-pedagogické přípravy, zde zejména k Metodice hlavního oboru a Vyučovací praxi hlavního oboru.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve všech ročnících. Výuka je zaměřena na získání interpretačních dovedností při spolupráci v souhře s korepetitorem. Předmět má povahu praktického uměleckého předmětu a spočívá zejména ve společné interpretaci písní žákem a pedagogem klavírního doprovodu. Učitel vychází z individuálních dispozic žáka. Učitel vede žáka při volbě základních interpretačních parametrů (tempo, agogika, dynamika). Preferují se názorně demonstrační praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede (předehraje) dané úseky skladby, upozorní na technický problém, vede ho („diriguje“) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze atd. Zároveň však ponechává prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru žáka a vede jej tak, aby podíl samostatné tvořivosti žáka se postupně v průběhu vzdělávání zvyšoval.

V nižších ročnících (1.-3.) vyučování tohoto předmětu probíhá zpravidla rozvrhově současně z hlavní oborem, od 4. ročníku je jedna vyučovací hodina týdně z celkové týdenní dotace samostatná.

Vedle názorně demonstračních metod se ale také uplatňuje verbální popis a zdůvodnění konkrétního interpretačního postupu, vysvětlení způsobu řešení technického problému apod. Studovaný repertoár žákovi učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby), zařadí do souvislostí dobových apod. Významnou součástí výuky tohoto předmětu je umělecká praxe, resp. pravidelná koncertní vystupování žáka.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Každodenní individuální příprava je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení se uskutečňuje po vykonání **komisionální zkoušky** a vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnocení žáků probíhá průběžně. Hodnotí se souhra s klavírním doprovodem, reakce na partnera, úroveň pódiového vystupování a celkový přístup k předmětu, pravidelnost a soustavnost práce. Celkové hodnocení se uskuteční **po** vykonání komisionální zkoušky.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - zvládá základy spolupráce v souhře s korepetitorem dle zadání a pokynů učitele hlavního oboru - zvládá základy souhry - pracuje s textem	Lidové písně, vokalízy

2. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - zvládá základy spolupráce s korepetitorem dle zadání a pokynů učitele hlavního oboru - zvládá základy souhry - pracuje s textem	Vokalízy, lidové písně v těžší úpravě

3. ročník

Výsledky vzdělávání:	Učivo:
Žák - spolupracuje samostatněji s korepetitorem dle zadání a pokynů učitele hlavního oboru - zvládá spolupráci v souhře ve středně obtížném repertoáru - pracuje s textem, zpívá v cizích jazycích - ovládá základy pódiového vystupování	Vokalízy, umělé písně, árie antiche

4. ročník

Výsledky vzdělávání:	Učivo:
Žák - spolupracuje při souhře s klavírem, drží zvolené tempo, souhru v rytmu, společné frázování - pracuje s textem zpívá v cizích jazycích - zvládá pódiové vystupování - zvládá spolupráci v souhře ve náročnějším repertoáru - reaguje pohotově na partnera, přizpůsobuje se jeho požadavkům - jako sólista spoluurčuje interpretaci díla	Písňová literatura česká a světová Árie antiche Operní árie českých a světových autorů

5. ročník

Výsledky vzdělávání:	Učivo:
Žák - spolupracuje samostatně s korepetitorem a realizuje v spolupráci s ním svůj interpretační záměr - interpretuje správně v rámci daných hudebních stylů - zvládá spolupráci v souhře ve velmi obtížném repertoáru - nastuduje a interpretuje přidělené role v představeních - pracuje s textem, zpívá v cizích jazycích - zvládá suverénně pódiové vystupování - zvládá fyzickou a psychickou zátěž interpretace	Písně českých a světových autorů Operní árie českých a světových autorů Oratorní a kantátová česká a světová literatura Celé role v představení dle zadání

6. ročník

Výsledky vzdělávání:	Učivo:

Žák - spolupracuje samostatně s korepetitorem a realizuje v spolupráci s ním svůj interpretační záměr - interpretuje správně v rámci daných hudebních stylů - nastuduje a interpretuje přidělené role v představeních, - zpívá v cizích jazycích - pracuje s textem, zpívá v cizích jazycích - zvládá spolehlivě fyzickou a psychickou zátěž interpretace - jako sólista určuje všechny parametry interpretaci díla	Písně českých a světových autorů Operní árie českých a světových autorů Oratorní a kantátová česká a světová literatura Celé role v představení dle zadání

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Interpretační seminář je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět rozvíjí interpretační myšlení, seznamuje s různými interpretačními přístupy a inscenačními styly. Učivo interpretační semináře navazuje na odborné dovednosti z hlavního oboru a rozšiřuje a prohlubuje je směrem k poznání mnohosti interpretačních přístupů. Žák se zde seznamuje poslechem a analyticky s pěveckou literaturou a soudobými trendy v rozvoji zpěvu. Způsob myšlení, ke kterému je takto veden, jej činí otevřeným k širokým možnostem interpretačního pěveckého umění.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je v zaměření populární zpěv rozprostřen do dvou ročníků, v zaměření klasický zpěv soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se interpretace různými interprety, různých přístupů k inscenování oper, interpretační přístupy slavných operních pěvců, interpretační rozbory vybraných operních děl či písňových cyklů, kritického hodnocení školních interních a veřejných koncertů oddělení, hudebních událostí v Praze (operní či muzikálové premiéry, recitály operních pěvců či zpěváků, přenosy z MET do kin) atd.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 6. ročníku (klasický zpěv), respektive v 5. a 6. Ročníku (klasický zpěv). Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Podstatnou součástí výuky jsou ukázky interpretace vynikajících pěvců s komentářem učitele osvětlující významné znaky této interpretace, ukázky významných inscenací např. pomocí DVD záznamů ze světových operních domů, muzikálových představení či návštěvy představení apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů, např. písemné zhodnocení operního představení) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům. Zde zejména schopnost analyzovat interpretaci. Hodnotí se též aktivita při vyučování.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

(5. a) 6. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - analyzuje a hodnotí interpretační umění pěveckých osobností - s odbornou erudicí kriticky hodnotí a posuzuje interpretaci - popíše a vysvětlí rozdíly v interpretaci téže skladby v podání různých interpretů - popíše současné inscenační trendy v opeře - popíše interpretační styly významných pěvců	Porovnávání interpretace jedné skladby různými interprety různé přístupy k inscenování oper (pomocí DVD záznamů ze světových operních domů) Historie světových operních domů Medailonky slavných operních pěvců, Podrobnější rozbory vybraných operních árií/ či písňových cyklů hodnocení školních interních a veřejných koncertů oddělení Hudební události v Praze (operní/muzikálové premiéry, recitály operních pěvců/ přenosy z MET do kin apod.)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Jevištní praxe

Celkový počet hodin: 15

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	5	5	5	15

Platnost: od 1. 9. 2020

Obecné cíle a didaktické pojetí

Jevištní praxe je stěžejním předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět propojuje dovednosti získané (zejména) v hlavním oboru, korepetici a studiu úloh, deklamaci a jevištní mluvě, základech herectví a pohybové výchově a vede k dovednosti spolupracovat při divadelní týmové práci a činí žáky způsobilé k divadelní práci. V rámci tohoto předmětu žáci absolvují povinné pensum umělecké praxe ve školním divadle.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- samostatně pracovali a spolupracovali odborným tvůrčím způsobem při realizaci společného díla
- byli připraveni vytvořit operní postavu v rámci zadané inscenační koncepce
- respektovat autoritu režiséra, dirigenta a dalších členů realizačního týmu
- vnímali divadelní představení jako celek a dokázali být jeho součástí
- uplatňovali vhodně vlastní osobité pojetí interpretace v souladu s obsahem díla
- kultivovaně vystupovali, ovládali jevištní pohyb a základy hereckého projevu
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Zahrnuje veškerou přípravu představení hudebního divadla od přidělení rolí, přes individuální korepetice, ansámblový zpěv, aranžované zkoušky

s režisérem, hudební zkoušky s dirigentem, až po zkoušku generální a představení (včetně repríz) ve scéně a v kostýmech.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit.*

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména pak k navazujícímu předmětu Korepetice a studium úloh, Ansámblový zpěv, Opereta, a k předmětům umělecko-pedagogické přípravy. Předmět úzce souvisí s hlavním oborem - zejména pěveckou stránku role, kterou žák studuje v rámci inscenace, konzultuje s pedagogem hlavního oboru.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4., 5. a 6. ročníku po 5 hodinách týdně. Má povahu praktické divadelní práce, tj. zkoušek a představení. Žák plní v rámci tohoto předmětu povinné pensum umělecké praxe, které spočívá v hlavních zkouškách před představením a vlastních představeních. Učitelé (režisér, dirigent, sbormistr) vycházejí z individuálních schopností každého žáka a vedou jej tak, aby byl schopen nejen zvládat a pochopit interpretační postupy, ale samostatně je rozvíjet a umět je používat nejen jako jedinečná individualita, ale i jako součást inscenačního týmu. Je vítáno, když se žáci budou podílet na představení nejen jako herci-zpěváci, ale i jako režiséři, choreografové, skladatelé, autoři textu. Pokud se ve složené ročníku takoví žáci najdou, je třeba jejich schopnosti a aktivity všemožně podporovat (projektové vyučování). Konečnou volbu repertoáru konkrétního studenta musí vždy schválit pedagog hlavního oboru.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele a se svými spolužáky jako partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení se uskutečňuje po vykonání **komisionální zkoušky**, jejímž obsahem je divadelní představení. Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se zejména **kreativita**, **přesvědčivost** a **individuální vklad** při ztvárnění role. Dále se hodnotí **úroveň** a **propojenost** zpěvního (mluvního) projevu s hereckým a pohybovým ztvárněním a **souhra** s partnerem a posuzuje se, jak žák ztvárnil hudebně dramatickou postavu v inscenaci podle pokynů režiséra a jak zvládá práci výkonného umělce v podmínkách divadelního provozu školního divadla.

Důraz se klade ale také na pracovní disciplínu v průběhu zkoušek, průběžné včasné a kvalitní plnění studijních povinností, nastudování partu již před první zkouškou, přítomnost již na začátku zkoušky, celková ukázněnost, koncentrace a pohotovost při plnění požadavků režiséra i dirigenta a dalších členů realizačního týmu. To znamená, že se hodnotí též **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí pro práci, míra osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky.**

Žáci jsou hodnoceni také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují žáky na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin (divadelní zkoušky). Poskytují jim tak rychlou informaci o tom, co zvládají v souladu s požadavky osnov, kde naopak mají úsilí zvýšit, na co se mají zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění. Žák je učitelem prokazatelně **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** studijních výsledků v průběhu školního roku.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

4.ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - ovládá hudební nastudování podle pokynů dirigenta - ztvárňuje roli dle pokynů režiséra - spolupracuje v kolektivu - ztvárňuje postavu v hudební inscenaci podle pokynů režiséra - zvládá koncentraci a psychickou a fyzickou zátěž - propojuje pěveckou (mluvní), hereckou a pohybovou složku	Operní, operetní, oratorní nebo jiný titul dle dramaturgického výběru dirigenta a režiséra Je podmíněn složením všech zúčastněných ročníků v hlasových oborech

5. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - ovládá hudební nastudování podle pokynů dirigenta - ztvárňuje roli dle pokynů režiséra - spolupracuje v kolektivu - ztvárňuje postavu v hudební inscenaci podle	Operní, operetní, oratorní nebo jiný titul dle dramaturgického výběru dirigenta a režiséra Je podmíněn složením všech zúčastněných ročníků v hlasových oborech

pokynů režiséra - zvládá koncentraci a psychickou a fyzickou zátěž - propojuje pěveckou (mluvní), hereckou a pohybovou složku	

6. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák pokročileji než v 5. ročníku - ovládá hudební nastudování podle pokynů dirigenta - ztvárňuje roli dle pokynů režiséra - spolupracuje v kolektivu - ztvárňuje postavu v hudební inscenaci podle pokynů režiséra - zvládá koncentraci a psychickou a fyzickou zátěž - propojuje pěveckou (mluvní), hereckou a pohybovou složku	Operní, operetní, oratorní nebo jiný titul dle dramaturgického výběru dirigenta a režiséra Je podmíněn složením všech zúčastněných ročníků v hlasových oborech.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Sborová praxe

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	2	-	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Je to předmět s praktickým zaměřením na sborovou praxi 5. ročníků pěveckého oddělení a 2. - 4. ročníků oboru dirigování. Cílem tohoto předmětu je možnost získat praktické sbormistrovské - t.j. dirigentské i pěvecké zkušenosti - nejen pro posluchače oboru dirigování, ale i pro posluchače pěveckého oddělení.

Tento předmět je nejen sbormistrovskou , nýbrž i možnou pedagogickou zkušeností. Jedná se o vyučování základů dirigování v praxi ,kdy žáci(dirigenti) vysvětlují taktovací techniku posluchačům pěveckého odd.

Posluchačům 5.ročníku pěveckého oddělení tento předmět

poskytuje komplexní přípravu na budoucí profesionální dráhu sborového zpěváka.

Posluchače obou oborů naučí pohotovému a intonačně jistému čtení sborových partů,

kultivovanému hlasovému projevu a odpovídající interpretaci.

Sborová praxe pro posluchače obou oborů je důležitým předmětem pro odborné zaměření žáka a vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Vede k osvojení a rozvoji sbormistrovských, vokálních a pedagogických dovedností. Žák zde získává technické, interpretační a další zkušenosti nezbytné k dirigentské profesi i profesi sborového zpěváka, vytváří si správné pracovní návyky, osvojuje zásady profesní etiky, seznamuje se prakticky se sborovou a vokálně instrumentální literaturou. Osvojuje si také zásady správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládl techniky a výrazové prostředky dirigování sboru
- používal jasné a srozumitelné dirigentské gesto
- dirigoval hudební dílo v souladu s jeho obsahem a stylovým určením
- ovládl principy hudebního kompozičního myšlení jednotlivých období, stylů, žánrů nebo skladatele
- hodnotil pojetí a výkon interpretace
- dokázal vysvětlit a naučit základy dirigentské taktovací techniky
- dokázal se orientovat ve struktuře sborové partitury
- ovládl základy dechové techniky, měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- dokázal na začátku zkoušky sbor kvalitně rozezpívat
- dokázal využívat hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- rozlišoval kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- čistě intonoval svůj part ve vícehlase
- s jistotou reagoval na dirigentská gesta
- dokázal vnímat vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu Sborová praxe k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům Hlavní obor Dirigování, Hlavní obor Zpěv, Praxe a řízení uměleckých souborů, *Metodika řízení hudebních těles, Sborová literatura, Hra partitur a klavírních výtahů, Ansámblový zpěv, Zpěv z listu.* Zde jde o konkrétní přesahy, kdy učitel hlavního oboru může účinně všechny tyto předměty propojit a žákům poradit. Dále je zde úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáky vede, upozorňuje je na nedostatky a pomáhá jim řešit technické i interpretační problémy, motivuje je k nejlepším výsledkům. V průběhu studia se podíl samostatného přístupu žáků zvyšuje. Studovaný repertoár vyučující blíže teoreticky osvětluje a zařazuje do dobových souvislostí. Učitel vychází z individuálních schopností žáků a vede je tak, aby byli schopni zvládat a pochopit potřebné aspekty sborového zpěvu v kontextu se sborovým dirigováním a samostatně tyto schopnosti rozvíjet a umět je individuálně používat .

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům. Během studia organizuje učitel praktické vystoupení žáků – sboru (nejlépe veřejné) minimálně jednou ročně, dle kapacitních a časových možností školy.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Probíhá průběžně, hodnotí se praktické zvládnutí učiva, kvalita vokálního a sbormistrovského projevu po stránce technické i výrazové, kvalita a přesnost nástupů, reakce na gesto, doladění, kvalita interpretačního výkonu a úroveň společenského a uměleckého případného vystoupení na koncertním vystoupení. Důraz se bude klást na pracovní disciplínu v průběhu zkoušek, průběžné včasné a kvalitní plnění studijních povinností, nastudování partů a partitur již před první zkouškou, včasná přítomnost na začátku zkoušky, celková ukázněnost a koncentrace.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň učitel informuje jeho zákonné zástupce.

Celkové hodnocení žáka na konci 1.pololetí i na konci školního roku je vyjádřeno klasifikací a uskutečňuje se po zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí.

2.-4.ročník obor DIRIGOVÁNÍ , 5. ročník obor ZPĚV,

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého oboru zpívá v pěveckém sboru	Učivem je sborová literatura napříč historickými epochami a žánry, zejména skladby, které jsou požadovány u konkurzů do profesionálních sborů

- respektuje autoritu sbormistra - využívá teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci - pracuje v týmu a podílí se na realizaci zadaných úkolů - nevytváří konflikty - zpívá - svůj part a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - diriguje dle sborové partitury - a orientuje se bezpečně v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - dolaďuje se správně k ostatním členům sboru - je včas ve zkoušce a soustředěně pracuje - zvládá pódiové vystupování ve sboru na případném koncertě - spolupracuje při rozezpívání - vypracovává pečlivě sborové party a partitury - řídí se gesty a pokyny dirigenta - hraje sborový part a partituru na klavír	: J.S.Bach : Janovy a Matoušovy pašije, Mše h -moll G.F.Händel : Mesiáš L.van Beethoven : Missa solemnis W.A.Mozart -Requiem, A.Dvořák -Stabat Mater, Requiem, Svatební košile, G.Verdi -Messa da Requiem, C.Orff - Carmina Burana, L.Janáček -Glagolská mše, operní sbory : W.A.Mozart -Figarova svatba, G.Verdi-Nabucco, Traviata, G.Puccini- Tosca, Turandot G.Bizet - Carmen B.Smetana -Prodaná nevěsta, A.Dvořák -Rusalka ……případně sbory a capella (renesanční polyfonie, baroko, Dvořák, Martinů, Debussy, Ravel) vždy dle možností a aktuálního hlasového obsazení v ročnících. Zásady sborového zpěvu Zásady pěvecké hygieny Režim a průběh zkoušky Povinnosti chorovoda Pracovní disciplína sborového zpěváka na zkouškách Zásady pódiového vystupování s vokálním či vokálně instrumentálním ansámblem Zpě dle gesta sbormistra – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické

	a výrazové odstíny a jejich změny.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Ansámblový zpěv

Celkový počet hodin: 10

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	4	4	10

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Ansámblový zpěv je předmět odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka zaměřený na interpretaci vokálních skladeb dvou a vícehlasých. Vede k rozvoji interpretačního myšlení v ansámblu, tj. ke schopnosti spolupráce s dirigentem, vnímat partnery, sjednotit dikci, intonaci, rytmus a dynamiku a výrazovou složku svého partu, poslouchat ostatní hlasy v ansámblu, sluchově se orientovat a účastnit se týmově na koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesu.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je v zaměření klasický zpěv rozprostřen do tří ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, jsou jím dvou a vícehlasé ansámbly koncertní a operní (operetní) literatury a sborové partie oper (operet). Předmět tak seznamuje prakticky žáky se základní pěveckou literaturou písňovou, oratorní, kantátovou a operní ansámbly a sbory

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zde zejména pak k hlavnímu oboru a předmětům korepetice a studium úloh, opereta, operní praxe, dále pak k předmětům umělecko-pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4. až 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Výuka je zaměřena na rozvoj vícehlasého sólového zpěvu v ansámblu. Postupuje se od jednodušších úkolů ve čtvrtém ročníku k náročnějším úkolům v 5. a 6. ročníku, zde již v propojení a v úzké návaznosti na operní praxi. Učitel žáky vede (diriguje) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze, intonačnímu souznění atd. Zároveň ponechává prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru a samostatné tvořivosti. Studovaný repertoár učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy skladby) a zařadí do souvislostí.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se jak žák reaguje na gesto a výraz dirigenta, jak vnímá partnery, správnost dikce, intonace, rytmus, dynamika, výrazová složka, schopnosti poslouchat ostatní hlasy v ansámblu a reagovat na ně, sluchová orientace a účast v týmové práci na koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesu.

Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snahu, píle a zaujetí pro hereckou práci, osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

4. ročník

Ve čtvrtém ročníku si žák osvojuje základní orientaci při zpěvu ve skupině, nejprve v menším hlasovém obsazení, později ve větším ansámblu. Učí se vnímat dirigenta, jeho gesta a plnit jeho pokyny.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - ovládá svůj part - spolupracuje v souhře - reaguje na partnery - reaguje na gesto dirigenta a plní jeho pokyny a požadavky	Např. A.Dvořák: Moravské dvojzpěvy J. Křička: Slovácké dvojzpěvy C.Monteverdi: Kammerduette R.Schumann: Duette G.B.Pergolesi: Stabat Mater

5. a. 6. ročník

Výuka navazuje učivo 4.ročníku. Náplní předmětu společně pro oba ročníky je zadaný operní titul, který zahrnuje studium sólových rolí, ansámblů i sborových partů. V těchto dvou ročnících je ansámblový zpěv propojen s předmětem Operní herectví. Žáci zároveň mohou studovat role a ansámbly dle zadání pedagogů hlavního oboru.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - ovládá hudební nastudování role - spolupracuje spolehlivě v souhře - reaguje pohotově na partnery - reaguje spolehlivě na gesto dirigenta a plní jeho pokyny a požadavky	Např: W. A. Mozart: Kouzelná flétna – Dámy, Figarova svatba – sextet B.Smetana: Prodaná nevěsta – sextet, Dvě vdovy, Čertova stěna A. Dvořák: Rusalka – Žínky, Jakobín

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Deklamace a jevištní mluva

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	1	-	-	-	2

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Deklamace a jevištní mluva je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět učí mluvní technice a rozvíjí mluvní dovednosti nezbytné pro pěveckou profesi. Výuka tohoto předmětu učí žáka správné dechové technice, posazení hlasu do rezonance, pomocí artikulačních cvičení dokonalé artikulaci a schopnosti výrazového vyjádření obsahu textu. Vede také k rozvíjení schopnosti jednat a chovat se v souladu s principy hlasové hygieny.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků a jsou jím technická mluvní cvičení dechová, rezonanční a artikulační a základní poznatky z oblasti teorie jevištní řeči.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zde zejména k předmětům Opereta Operní praxe.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 2. a 3. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Jsou využívány různé metody a formy práce, zejména metody aktivizující. Výklad představuje důležitou část výuky, důraz je ale kladen na intenzivní procvičování mluvní techniky a praktickou aplikaci poznatků. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby žák byl schopen nejen zvládat svůj mluvní projev a samostatně jej umět používat v hudebně dramatickém díle.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se technická i výrazová stránka. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snahu, píle a zaujetí pro hereckou práci, osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen také **průběžně** v každé vyučovací hodině. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

2. ročník

V prvé řadě je třeba získat představu o základních dispozicích jednotlivých žáků, o kvalitě jejich dikce, o případných nedostatcích ve výslovnosti.

Dalším úkolem je osvojení si správné dechové techniky, v souvislosti s tím posazení hlasu do rezonance a posílit jeho znělost, intonaci a správné akcenty ve větě. Na drobných, herecky zaměřených cvičeních se žák naučí ovládat svůj hlas ve všech polohách, dynamice, v rytmických polohách.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - ovládá základní funkci dechu - správně artikuluje vokály a konsonanty - ovládá posazení hlasu do rezonance - ovládá základní intonaci ve větě	Cvičení artikulační: např.: bim - bam- bum mau – mou, bau – bou spí myrty s mírnými lístky i mírnými stíny spala stará zahrada jas jasan v snách rybíz vybízí rty Filipíny tráva vstávala zrána na hradbách

3. ročník

Výuka ve třetím ročníku nava zuje na druhý , rozvíjí dechovou a artikulační techniku. Zároveň se zabývá prací s dialogem, vnímání partnera, odbourávání výrazových zábran. Žák se učí zapojovat celé tělo.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - ovládá artikulační a dechovou techniku - ovládá dialog s partnerem - ovládá přirozenou intonaci ve větě	Cvičení artikulační: např.: svatá Voršila perly rozsila krávy do rolí voli do polí měsíc viděl nepověděl do jalovce kozy do trní slunce vstalo posbíralo

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Základy herectví

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	2	2	-	-	-	6

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Základy herectví je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Žák si zde osvojuje základy hereckého projevu a učí se propojovat pěveckou, hereckou a pohybovou složku. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Získává správné pracovní návyky, osvojuje si zásady profesní etiky, seznamuje se prakticky se soudobými trendy spojení pěveckého a hereckého umění.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsah učiva je rozprostřen do tří ročníků. V průběhu vzdělávání žák absolvuje jednoduché etudy (uvědomění si sama sebe, práce v jevištním prostoru, práce a souhra s partnerem), přes po složitější cvičení (charakter postavy, psychologie postavy) a učí se propojovat zpěv (mluvu) s hereckým a pohybovým projevem.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména pak ke korepetici a studiu úloh, ansámblovému zpěvu, operetě, operní praxi, a k předmětům umělecko-pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 2. až 4. ročníku po dvou hodinách týdně. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce, zejména metody aktivizující. Výklad představuje jen menší část výuky, důraz je kladen na procvičování hereckých postupů, důležitým prvkem výuky je předvedení (ztvárnění) herecké akce či situace učitelem. V 2. ročníku žák propojuje mluvní, herecký a pohybový projev prostřednictvím monologů, dialogů a hereckých etud, počínaje 3. ročníkem je připojena složka pěvecká a hudební. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele a se svými spolužáky jako partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se zvládnutí hereckých technik, dále **kreativita**, **přesvědčivost** a **individuální vklad** při ztvárnění role. Dále se posuzuje **úroveň** a **propojenost** mluvního, zpěvního a pohybového projevu a **souhra** s partnerem. Hodnotí se také **celkový přístup** žáka k předmětu, snahu, píle a zaujetí pro hereckou práci, osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žák je hodnocen **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - ovládá základy hereckého vědomého projevu - propojuje herecký projev s jevištním pohybem a mluvou	Základy veřejného jevištního projevu Specifika operního herectví Herecká pozornost Vnímání, myšlení, představivost, herecký jevištní

- prokazuje slovní obratnost - improvizuje - uvědomuje si diváka	výraz Mimoverbální komunikace

3. ročník

Výuka ve třetím ročníku navazuje na druhý ročník, rozvíjí herecký pohybový jevištní výraz. Zároveň se zabývá prací s dialogem, vnímání partnera, odbourávání výrazových zábran. Žák se učí zapojovat celé tělo. Přidává se složka hudební a propojuje se s hereckým projevem.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - propojuje mluvní, zpěvní, herecký a pohybový projev - vnímá partnera	Psychofyzická jednota Temperament Cítění hudební řeči v motorice interpreta Cítění prostoru lidové písně

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Pohybová výchova

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	2	2	12

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Pohybová výchova je předmětem odborné přípravy rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět zahrnuje též učivo obsahového okruhu vzdělávání ke zdraví. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Žáci si zde osvojují základní fyzické předpoklady s důrazem na správné držení těla, fyzickou zdatnost, koordinaci pohybu v prostoru s hudební předlohou /textem, zpěvem/. Během studia si žák osvojí nezbytné psychosomatické dovednosti pro profesionální vystupování, získá suverénní držení těla, fyzickou zdatnost, rytmické a prostorové cítění, zvládne dechové techniky a koordinaci pohybu v propojení s danou hudební předlohou, textem a žánrem. Předmět vede ke správným pracovním návykům a k osvojení zásad profesní etiky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby (si) žáci

- vybudovali návyky správného držení těla, správně používali jednotlivé svaly, nastavili správně svalový tonus tak, aby celek byl koordinovaný a plně funkční
- správně dýchali a používali bránice a vzájemně propojovali psychofyzické činnosti
- ovládali svůj pohybový aparát a využívali jej k přirozenému a kultivovanému pohybovému projevu v jevištním prostoru
- znali prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovali tělesnou zdatnost a kultivovali svůj pohybový projev
- usilovali o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností a užívali způsoby vedoucí k správnému držení těla a správnému dýchání jako prevence poškození organizmu
- vyrovnávali nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž
- pociťovali radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti
- osvojili správné zdravotní a hygienické návyky

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do všech ročníků. Učivem jsou dechová a gymnastická cvičení, různé druhy tance, součástí předmětu je jevištní pohyb a práce s partnerem i v kolektivu.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká především kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu (odborného) vzdělání. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali vhodnou míru uměleckého sebevědomí a byli schopni zároveň kritické sebereflexe, vytvořili si vlastní umělecký úsudek, získali správné pracovní návyky a chápali význam a nezbytnost systematické a pravidelné přípravy. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zejména pak k předmětům Operní praxe a Opereta.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve všech ročnících po 2 hodinách týdně. Výuka je zaměřena k získání pohybových dovedností, učitel vychází z individuálních dispozic a schopností každého žáka. Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. Učitel používá přesný návod, popřípadě vzor (metodickou řadou až k cíli) nebo vlastní vyjádření žáka (spontánní, kreativní a individuální řešení zadaného úkolu).

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele a se svými spolužáky jako partnery. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou. Ta je též nezbytná, ale pod pravidelnou kontrolou učitele jejích výsledků v hodinách. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení vychází z pravidel hodnocení ve školním řádu. Hodnotí se zejména zvládnutí pohybově tanečních dovedností, souhra s partnerem. Hodnotí se též **celkový přístup** žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí pro hereckou práci, míra osvojení správných **pracovních návyků** a zásad profesní **etiky**.

Žáci jsou hodnoceni také **průběžně**. V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují žáky na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin (divadelní zkoušky). Poskytují jim tak rychlou informaci o tom, co zvládají v souladu s požadavky osnov, kde naopak mají úsilí zvýšit, na co se mají zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění. Žák je učitelem prokazatelně **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** studijních výsledků v průběhu školního roku.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1. ročník

V prvním ročníku se klade důraz na správné držení - postavení těla /technika body building, cvičení na zemi - posilování a zpevňování svalových skupin i rozsah pohybu, cvičení u tyče - uvědomování si osy těla a jeho středu/, dechová cvičení a dále na chůzi i běh v prostoru a na rytmus. Žáci si osvojí české lidové tance v propojení s danou písní a párové držení, základní rytmy a kroky valčíku, mazurky a polonézy.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - správně drží tělo a ovládá základy dechové techniky - ovládá chůzi a běh v prostoru - tančí lidové a salónní tance	gymnastická cvičení posilování, rozsah lidové tance - polka, sousedská, řezanka, obkročák, skočná salonní tance - valčíky, polonéza, polka, (mazur)

2. ročník

Důraz je nadále kladen na správné držení a zpevňování držení těla, suverénní pohyb - chůze a běh v prostoru. Cvičení na zemi i u tyče posilují jednotlivé svalové skupiny, cíleně zdůrazňují centrum těla a správné dýchání.

Během druhého ročníku si žáci osvojují těžší rytmy /i jazzové/ a taneční vazby i celé pohybové fráze. Cíleně je podporována pohybová a prostorová paměť.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - ovládá správné držení těla - zpevní svalové skupiny - ovládá pohyb v prostoru - ovládá rytmus a koordinaci taneční vazby - tančí základní jazzové a moderní tance - tancuje taneční sestavy zpaměti	základy jazzového tance základy moderního tance rytmy a jazzová hudba D.Ellington, G.Miller tradicionály

3. ročník

V tréninku se nadále pracuje s pohybovými dovednostmi a fyzickou zdatností. Důraz je kladen na kreativní myšlení, improvizaci na dané téma a tělesnou a prostorovou energii. Velké téma je jevištní pohyb, nonverbální jednání, práce s partnerem, s rekvizitou a maskou.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - prokazuje fyzickou kondici, zdatnost - prokazuje pohybové dovednosti, obratnost a disponuje plasticitu pohybu - zvládá jevištní pohyb, energie a prostor - ovládá nonverbální jednání - pracuje s partnerem a s rekvizitou a maskou	základy commedia dell´arte -typy a masky, psychoanalýza role chování a jednání

4. ročník

V pohybovém tréninku se nadále rozvíjí dílčí zdatnosti, vytrvalost a fyzická kondice. Cíleně se pracuje na plasticitě pohybu, na významu gest a gestiky celého těla. V taneční oblasti je cílem zvládnout dobové i společenské tance a práci s partnerem v zavřené držení.

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - prokazuje fyzickou vytrvalost a kondici - ovládá pohybové a taneční dovednosti - prokazuje plasticitu pohybu a gesta - ovládá gestiku a výraz - tancuje (a komunikuje) s partnerem dobové a společenské tance	dobové tance - menuet společenské tance –one step, foxtrot, waltz, valčík, rumba, tango

5. ročník

V pátém ročníku vrcholí výuka pohybových technik a dovedností. Předpokládá se, že žák si již ověřil v praxi při veřejných vystoupeních a koncertech základní technické dovednosti. Je třeba pravidelně

opakovat a zdokonalovat dřívější učivo. V taneční oblasti se žáci seznámí s tancem a hudbou flamenca. Pracují s kostýmem a rekvizitami /vějíře, šátky, klobouky, hole, atd./

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - prokazuje fyzickou vytrvalost a kondici - prokazuje vyspělé pohybové a taneční dovednosti a plasticitu pohybu a gesta - má sebevědomé vystupování - ovládá výraz a gestus těla - prokazuje pohybovou a prostorovou paměť - ovládá základy flamenca a dalších španělských tanců - tancuje zpaměti dle zadané choreografie	tanec a rytmy flamenca původní tance - sevillanas, fandango, seguidillas, zadaná choreografie na dané téma

6. ročník

V šestém ročníku vrcholí výuka pohybových technik a dovedností. Předpokládá se, že žák si již ověřil v praxi při veřejných vystoupeních a koncertech základní technické dovednosti. Je třeba pravidelně opakovat a zdokonalovat dřívější učivo. V taneční oblasti se studenti seznámí s tancem a hudbou flamenca. Pracují s kostýmem a rekvizitami/vějíře, šátky, klobouky, hole, atd./

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - má fyzickou vytrvalost a kondici - prokazuje vyspělé pohybové a taneční dovednosti a plasticitu pohybu a gesta - má sebevědomé vystupování - ovládá výraz a gestus těla - má pohybovou a prostorovou paměť - ovládá základy flamenca a dalších španělských tanců - tancuje zpaměti dle zadané choreografie	tanec a rytmy flamenca původní tance - sevillanas, fandango, seguidillas, zadaná choreografie na dané téma

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny a literatura zpěvu

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	2	1	3

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Dějiny a literatura zpěvu je odborným předmětem obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření navazujícím na předmět Dějiny hudby, který podrobněji z hlediska studijního zaměření žáků seznamuje s pěveckou literaturou od baroka, kdy vznikla opera a oratorium, po současnost.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby (se) žáci:

- orientovali ve vývoji a současných tendencích svého oboru,
- využívali všech dostupných zdrojů pro získávání přehledu v oblasti hudebního uměn
- charakterizovali pěvecký projev a vokální skladby jednotlivých období podle jejich základních znaků
- objasnili souvislosti vývojových etap vokální tvorby
- orientovali v pěvecké literatuře
- znali významné představitele a stěžejní vokální díla

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do dvou ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a je složeno z témat týkajících se dějin a literatury písňové tvorby, vývoje kantát, oratorií a mší od baroka po současnost, vokálních sól v symfonické tvorbě a dějin opery a přehledu vývoje operety.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, exkurzí apod. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 5. a 6. ročníku. Převažuje výklad spočívající ve faktografii a jejím propojení s uměnovědným kontextem. Využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáky lze zapojit do výuky formou prezentací, referátů, praktických ukázek apod. Probíraná látka bude doplněna vhodnými audio i video ukázkami v podání našich i světových špičkových interpretů s komentářem učitele osvětlující významné znaky díla a jeho interpretace, charakterizujícím je a zařazením do souvislostí. Žáci získají základní přehled o pěvecké literatuře, s níž se budou po skončení studia setkávat v praxi. Výuku bude vhodně doplňována exkurzemi, besedami, návštěvami koncertů, workshopy apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, a na základě samostatně zpracovaných referátů. Ověřuje se a hodnotí také dovednost rozpoznat poslechem probíraná klíčová díla, charakterizovat je a zařadit do souvislostí. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - se orientuje v pěvecké literatuře a podá o ní komplexní přehled - popíše historický vývoj vokální tvorby písňové, kantátové a oratorní - uvede hlavní autory jednotlivých období a jejich klíčová díla - charakterizuje pěvecký projev a vokální skladby jednotlivých období podle jejich základních znaků - objasní souvislosti vývojových etap vokální tvorby	Dějiny a literatura písňové tvorby (včetně úprav lidových písní) Přehled vývoje kantát, oratorií a mší od baroka po současnost Vokální sóla v symfonické tvorbě *Doporučená literatura* *J. Smolka: Česká kantáta a oratorium*

6. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - popíše a vysvětlí vznik, vývoj a dějiny opery, - popíše a vysvětlí znaky jednotlivých typů oper /opera seria, buffo opera, singspiel atd./ - uvede hlavní autory jednotlivých období a jejich klíčová díla - popíše a vysvětlí dějiny operety - vysvětlí odlišnosti a společné znaky opery a operety	Dějiny opery Přehled vývoje operety *Doporučená literatura* *J. Trojan: Dějiny opery* *Oxfordský slovník opery*

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Dějiny divadla

Celkový počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	1	-	-	2

Platnost: od 1.9.2012 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět seznámit žáky s vývojem divadla a dramatu od pravěku do romantismu. Hlavní důraz je kladen na divadelní prostor a hereckou interpretaci ve vztahu ke studijnímu zaměření. Vede k rozvoji základů divadelního myšlení.

Výuka směřuje k tomu, aby se žáci naučili:

- samostatně myslet a vyjadřovat, včetně schopnosti obhájit či změnit svůj názor
- propojovat své znalosti a zkušenosti z výuky i umělecké praxe
- chápat postupy a zákonitosti v divadle jako inspiraci pro svou tvorbu
- neoddělovat svou profesi od etiky a chápání společenské či výchovné funkce divadla

Charakteristika učiva

Učivo zahrnuje jednotlivé etapy vývoje divadla a divadelního myšlení v kontextu vývoje lidské kultury a hudby slohové etapy kulturního vývoje. V 19. stol. se věnuje spíše uměleckým směrům, stylům a žánrům, zaměřuje se na vývoj režie, herectví a scénografie do romantismu.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi, rozvoj kulturního povědomí a využívání infomační technologie. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, návštěvou muzea, výstavy apod. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům estetického vzdělávání, přípravy, předmětům společného odborného základu (zde např. dějinám hudby) a předmětům odborné přípravy dle zaměření (opereta, operní praxe).

Strategie výuky

Výklad bude doplněn zvukovými a audiovizuálními dokumenty, které jako jediné mohou zachytit časoprostorovost divadla. Poslouží také ke snaze o vlastní rozbor žáků, diskusi o shlédnutém či vyslechnutém materiálu, doplnění příkladů z historie jejich vazbou na současné divadelní, filmové, televizní či rozhlasové dění. Písemná forma vyjádření bude směřovat k jazykové a odborné kultivaci, nezbytné pro závěrečnou absolventskou práci, k níž žáci dospějí na konci studia oboru v 6. ročníku.

Kritéria hodnocení výsledků žáků

Hodnotí se nejen vědomosti, ale i schopnost učit se, samostatnost a tvořivost v aplikaci získaných poznatků do vlastní umělecké praxe, schopnost vytvořit, formulovat a obhájit svůj názor nebo ho pod vlivem nových poznatků korigovat a změnit. Společnému hledání pravdy napomůže konfrontace názorů se spolužáky a pedagogem, vlastní četba a studium živého divadla i jeho různých záznamů.

3. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Žák: - popíše zrod divadla, jeho podstatu a prvky, vztah k magii a náboženství - vyjmenuje podmínky jeho vzniku - rozebere herecké a hudební prostředky na základě etnografických ukázek - vysvětlí podobu a funkci starověkých rituálů a mystérií - vypráví příběh mýtu, který rituál znázornil - rozebere divadelní prostor, herecké a hudební prostředky	**Vznik divadla v pravěku** **Mezopotámie, Egypt** **Projekce k Egyptu**
Žák: - vysvětlí stavbu řecké tragédie a pojem - katarze - popíše život a dílo Aischyla, Sofokla a Eurípida, zvláště aktuální hry na základě ukázek a četby rozebere jejich vybraná díla a vypráví stručný obsah ostatních her (ideální je znalost základních řeckých bájí) - srovná prostředky a herecký projev ve staré a nové řecké komedii, mimu a pantomimu - popíše vývoj řeckého divadla a vysvětlí jeho význam	**Vznik a podoba řeckého divadla** Řecká tragédie (Aischylos, Sofoklés) Řecká tragédie (Euripídés) Řecká komedie stará a nová Mimos, pantomimos Opakování řeckého divadla
Žák: - srovná funkci a podobu divadla v antickém Řecku a Římě, zejména odlišnost hierarchie žánrů, divadelní prostor, herecký projev, sociální postavení herců - rozebere divadelní prvky v římských slavnostech, hrách a rituálech - vysvětlí vztahy divadla a řečnictví - vysvětlí zprostředkovatelskou funkci - divadla v Byzanci ke středověku - popíše podobu a vývoj římského divadla a vysvětlí jeho význam	Římské divadlo (do vzniku komedie) Římské divadlo a řečnictví (do Byzance)
Žák: - uvede základní orientálního divadla a objasní jeho a odlišnou poetikou - uvede základní znaky dramatu - popíše divadelní prostor a rozebere herecké i hudební prostředky, specifické v dané zemi - srovná různé typy orientálního divadla	Indické divadlo Čínské divadlo Japonské divadlo nó Japonské divadlo kabuki

Výsledky vzdělání	Učivo
navzájem, aplikuje poznatky o herectví na vlastní praxi a dosavadní zkušenosti - srovná japonské divadlo nó a kabuki - popíše orientální divadlo a objasní v čem je inspirativní	Opakování orientálního divadla
Žák: - vysvětlí vznik a podobu středověkého - náboženského divadla - popíše divadelní prostor a rozebere herecké a hudební prostředky, triky a efekty - srovná amatérské a profesionální herectví středověku, vztah k divákům	**Středověké divadlo** Středověké náboženské divadlo:hry velikonoční a vánoční Morality, mirakly, mystérie
Žák: - vysvětlí odlišnost světského divadla a jeho vztah k náboženskému divadlu - srovná české a evropské středověké divadlo - popíše středověké divadlo, rozebere jeho prostředky a vysvětlí jejich funkci a význam	Středověké světské divadlo České středověké divadlo Opakování středověkého divadla
Žák: - vysvětlí společenské příčiny renesance a rozebere prostředky návratu k antice v oblasti dramatu, divadelního prostoru a herectví - popíše divadelní prostor, rozebere herecké prostředky a jejich funkci u různých typů divadla - vysvětlí důvody přemístění divadla z exteriéru do interiéru, užívání perspektivy a možnosti umělého osvětlení, vztah k domněle aristotelským jednotám času, místa, děje - vytvoří scénář komedie dell´arte s uplatněním základních 10 typů postav - srovná život a dílo italských renesančních dramatiků a zhodnotí jejich význam a postupy - popíše italské renesanční divadlo, - určí jeho význam pro dnešek	**Renesanční divadla** Italské školské či dvorské divadlo, krytá divadla,herectví Komedie dell´arte Italská renesanční dramatika
Žák: - vysvětlí příčiny anglické renesance - popíše vývoj anglického divadla od středověku k renesanci a určí význam Shakespearových předchůdců - srovná život a dílo Marlowa, Jonsona a Shakespeara - rozebere Shakespearovu dramatickou metodu a aplikuje rozbor na některou	Anglické renesanční divadlo (úvod,Shakespearovi předchůdci) Christopher Marlowe, Ben Jonson, William Shakespeare

Výsledky vzdělání	Učivo
z jeho her podle četby či shlédnutí - popíše divadelní prostor a rozebere herecký projev v tragédii a komedii - popíše anglické renesanční divadlo, vysvětlí v čem spočívá jeho význam a odkaz - popíše podobu a vývoj českého humanistického a školského divadla, rozebere jeho drama, divadelní prostor, herectví - vysvětlí příčiny španělské renesance - srovná život a dílo předchůdců, Lope de Vegy a jeho školy, Calderóna - rozebere různé typy divadelního prostoru, herecké prostředky, účast hudby, zpěvu a tance - vysvětlí vztahy španělské a české kultury za renesance - rozebere shlédnutý průřez filmem - popíše vývoj španělského divadla - zasadí španělské a české divadlo do evropského renesančního kontextu - shrne společenské a umělecké souvislosti, zhodnotí význam jednotlivých vůdčích zemí	**Divadelní prostor a herectví** **České humanistické a školské divadlo** **Španělské divadlo zlatého věku** předchůdci Lope de Vegy) Lope de Vega a jeho škola Pedro Calderón de la Barca, divadelní prostor, herectví (Itálie, Anglie, Španělsko)

4. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Žák: - vysvětlí teorii (znaky) klasicistického dramatu, požadavek 3 jednot, čistoty žánru a záměrně omezené slovní zásoby - popíše život a dílo Corneille a Racina a srovná jejich tvorbu, popř. rozebere - Corneillova Cida a Racinovu Faidru - popíše život a dílo Molièra a rozebere jednu z jeho charakterových komedií - rozebere divadelní prostor a herecké prostředky, včetně hudby, zpěvu, tance a srovná dvorské divadlo s jarmarečním a vyloží vliv komedie dell´arte - popíše francouzský klasicismus, vysvětlí jeho vztahy k baroku, popíše vliv výtvarného umění, hudby, tance	Francouzské klasicistické divadlo do P. Corneille Jean Racine Divadelní prostor a herectví Molière Opakování francouzského klasicismu

Žák: - rozebere divadelní prostor a herecký projev dvorského, šlechtického a církevního divadla (na příkladu jezuitů) - určí a popíše žánry barokního lidového divadla a rozebere jeho herectví - srovná oficiální a lidové baroknídivadlo a rozebere jejich možný vzájemný vliv	České barokní divadlo oficiální České barokní divadlo lidové Opakování českého barokního divadla
Žák: - vysvětlí společenské změny a vliv změny obecenstva na repertoár a divadelní reformy, realistické tendence, nové žánry - popíše život a dílo dramatiků Gaye, Fieldinga a Sheridana - rozebere div. prostor a herectví - vysvětlí vývoj angl. div. 18. st.	Úvod do divadla 18. století Anglické divadlo 18. stol. (úvod+drama) Herectví, privilegovaná a jarmareční divadla Opakování anglického divadla 18. stol.
Žák: - popíše život a dílo autorů komedií, - rozebere FIGAROVU SVATBU a vysvětlí její význam - vysvětlí význam Encyklopedie, srovná život a dílo Diderota, Voltaira, Rousseaua a zhodnotí jejich význam - vysvětlí vliv revoluce na divadlo, popíše zápas jarmarečních a oficiálních divadel - rozebere jejich herectví - rozebere nové postupy v herectví a vliv divadelních reforem - popíše vývoj francouzského div. 18. st.	Francouzské div. 18. stol.(komedie po Molièrovi až FIGAROVA SVATBA) Diderot,Voltaire, Rousseau Velká francouzská revoluce a divadlo, jarmareční a bulvární divadla Reforma francouzského herectví (voltairovci), kostýmu, scény Opakování francouzského divadla 18. st.
Žák: - popíše německé divadlo před Lesin- - gem, vysvětlí vliv klasicismu a osvícen- - ství, srovná Lessingův život a dílo, určí - jeho význam, vysvětlí měšťanské drama - uvede základní znaky a motivy hnutí - Bouře a vzdor, vyjmenuje jeho hlavní - představitele a díla, popíše život a dílo - Goetha a Schillera, zhodnotí jejich význam, - vysvětlí vznik a hlavní znaky německého romantismu v dramatu a herectví - popíše Goethovu a Schillerovu režii a určí její význam pro herectví - popíše vývoj německého divadla - 18. stol.	Německé divadlo 18. st. do Lessinga včetně Preromantické hnutí Bouře a vzdor, Goethe, Schiller Vznik německého romantismu a herectví (do Flecka) Výmarská škola (režie, výmarský klasicismus v dramatu) Opakování a doplnění německého divadla 18.stol. (FAUST)
Žák: - rozebere divadelní reformy v Itálii na	

historicko-společenském pozadí, srovná - život a dílo Alfieriho a zhodnotí jeho význam - popíše a vysvětlí Goldoniho reformu komedie a střet s Gozziho pohádkami - zopakuje vývoj italského divadla 18. stol.a zhodnotí jeho význam	Italské divadlo 18. století reforma opery, tragédie, komedie Goldoniho zápas s Gozzim a herectví Opakování italského div. 18. stol.
Žák: - vysvětlí historicko-společenské příčiny i překážky českého národního obrození, vyjmenuje tři pražská divadla 18. stol. a zhodnotí jejich význam - popíše život a dílo Štěpánka, Klicpery a Tyla, vyjmenuje žánry jejich dramatické tvorby a určí význam - srovná život a dílo uvedených autorů, charakterizuje český kult Shakespeara a jeho vliv na herectví - rozebere význam Prozatímního divadla - vyjmenuje tvůrce výzdoby Národního divadla a popíše jejich díla. Popíše vedení ND a dvě dramaturgické linie jeho tvorby - popíše český divadelní vývoj od 18. stol. do konce 19. stol.	Divadlo českého národního obrození od 18. stol. do začátku 19. stol. J. N. Štěpánek, V. K. Klicpera, J. K. Tyl J. J. Kolár, F.B. Mikovec,V. Hálek a český kult Shakespeara Od Prozatímního divadla k Národnímu divadlu a jeho výzdobě. Vedení a dramaturgie prvních dvou desetiletí ND Opak. a doplnění divadla českého národního obrození
Žák: - popíše život a dílo vůdčích romantických dramatiků (Francie, Itálie, Anglie, Německo) - rozebere vývoj herectví v těchto zemích, způsob režie a divadelní prostor. pol. 19. stol. - popíše divadelní vývoj evropského divadla do roku 1848 (českého divadla až do konce 19. stol.)	Francouzské romantické divadlo: drama (Dumas st. , Hugo, Muset, Vigny) Francouzské romantické herectví (Lemaître, Bocage, Mélingue, Dorvalová, Ráchel, Deburau) Italské romantické drama a herectví Anglické romant. Drama (Byron, Shelley) Anglické romantické herectví (Kean, Macready, Siddonsová) Německé romantické drama Grabbe, Kleist, Hebbel, Büchner) a herectví (Devrient, Seydelmann) Opakování a doplnění

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Fonetika, fyziologie a hygiena hlasu

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	-	-	-	-	-	-

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Fonetika, fyziologie a hygiena hlasu je předmětem, který obsahem učiva vychází z poznatků o lidském hlasu, jeho fyziologii a anatomii. Obsahem učiva patří jak do vzdělávací oblasti odborná příprava dle zaměření, tak do vzdělávací oblasti vzdělávání pro zdraví. Předmět rozvíjí schopnosti jednat a chovat se v souladu s principy hlasové hygieny, správné výživy a životosprávy.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do prvního ročníku. Učivo je zaměřeno k anatomii a fyziologii fonačně artikulačního aparátu, rezonanci, vývoji lidského hlasu, zahrnuje poznatky o druzích hlasu, rejstřících, mutačních přeměnách hlasu a správném tvoření tónu. Důležitou částí jsou také témata týkajících se hlasových poruch a jejich příčin, onemocnění horních cest dýchacích a poruchy hlasu a návody k prevenci.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v tomto předmětu k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezová témata jsou zde realizována též volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům obsahujícím složku vzdělávání a péče o zdraví, tj. k hlavnímu oboru, pohybové výchově a k občanské nauce.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v v prvním ročníku jednu hodinu týdně. Při výuce jsou využity různé metody a formy práce. Ve výuce je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život, porozumění hlasu z hlediska zpěváka a péče o tento základní nástroj jeho profese.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na praktickou aplikaci teoretických poznatků. Hodnocení se

provádí na základě kombinace různých forem písemného testování, ústního zkoušení a průběžného hodnocení práce žáka v hodinách.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1.ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - popíše základní pojmy - vysvětlí anatomii a fyziologii hlasu, jeho tvoření - popíše vývoj lidského hlasu - popíše onemocnění a poruchy a zásady správného používání hlasu z hlediska prevence poruch - aplikuje zásady správného používání hlasu z hlediska prevence poruch	anatomie a fyziologie lidského hlasu tvoření lidského hlasu rezonance vývoj lidského hlasu onemocnění a poruchy *doporučená literatura: MUDr. Jitka Vydrová: Rady ke zpívání*

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Zpěv z listu

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	-	-	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Zpěv z listu je předmětem společného odborného základu pro žáky oboru vzdělání 82-45-M/01, klasický zpěv, který patří do obsahového okruhu zaměřeného převážně prakticky, rozvíjejícím hudební myšlení, paměť a sluchové dispozice. Rozpíjí zejména pohotovost při zpěvu z listu, tedy dovednost potřebnou pro uplatnění absolventa v praxi.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- zpívat z listu jednohlasé i vícehlasé melodie
- orientovat se ve vokální partituře napříč slohovými obdobími

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Spočívá v rozvoji zpěvu z listu jednodušších árií a vícehlasých skladeb.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a kulturní povědomí Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu, zde zejména k intonaci a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět je vyučován ve 4. ročníku jednu hodině týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s převahou metod aktivizujících. Výuka bude vedena ve znamení neustálé aktivity žáka, individuálního procvičování a častého střídání činností. Výklad představuje menší část výuky.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz bude kladen na pohotovost při čtení z listu a schopnost čistě intonovat, a to i v souhře ve vícehlasých cvičeních.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zpívá z listu jednohlas - zpívá z listu vícehlas - orientuje se v partituře - pozná tóninu - chápe harmonickou strukturu sazby	solféže Bertalotti, Marchesi, Concone skladby raného vícehlasu renesanční madrigaly, moteta 4hlasé chorály J. S. Bacha sbory z barokních oper ansámbly, sbory z romantických oper sborová literatura

Kód a název oboru vzdělávání: 82-45-M,P/01 Zpěv

Zaměření: klasický zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Klavírní praktikum

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	-	-	4

a) obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je získání elementární klavírní techniky, která žáku umožní doprovázení zpěvu nebo svého nástroje při své pedagogické činnosti. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto předmětu mu budou rovněž účinnou pomůckou při studiu vlastního repertoáru. Zvlášť úspěšní posluchači mohou z předmětu Klavírní praktikum složit **maturitní zkoušku. Obsah zkoušky :** 1 nebo 2 sólové náročnější skladby (hra zpaměti není podmínkou) a 1 klavírní doprovod sólisty**.** Skladby musí být různých stylových období. Celková délka skladeb 10 až 12 minut.

b) charakteristika učiva

Výuka je individuální, respektuje současně nadání a schopnosti jednotlivých žáků a stupeň jejich pokročilosti při vstupu na konzervatoř. Žák se seznamuje s hudbou různých slohových období nejen na sólových skladbách, ale i při doprovázení svých spolužáků. Tím se rozvíjí a prohlubuje jeho hudební cítění a smysl pro stylovou interpretaci. Poznatky získané v předmětu harmonie prakticky uplatňuje při improvizaci doprovodů písní. Výsledky své práce mohou vyspělejší žáci prezentovat na interních a veřejných vystoupeních v rámci školy.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k prohlubování emocionálního prožitku, který dovede vyjádřit prostřednictvím hudby. Učí se hodnotit hudební výkon a respektovat různá pojetí interpretace.

d) strategie /pojetí/ výuky

Učitel při respektování individuality žáka rozvíjí jeho estetické cítění, které musí být nerozlučně spjato s rozvojem nástrojové techniky.

e) hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni podle stupně zvládnutí studijního materiálu a podle schopnosti samostatně aplikovat získané poznatky. Známku v pololetí a na závěr školního roku dostávají na základě závěrečné zkoušky. Konkrétními kriterii pro známku jsou zejména: vyjádření hudebního obsahu, správné

frázování, technická vyspělost (stupeň obtížnosti, kvalita tónu, čistota hry), stylové rozlišování, schopnost přizpůsobení se v hudebním doprovodu, a přihlíží se též k přístupu a výsledkům v průběhu školního roku.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména logické hudební myšlení, schopnost systematicky pracovat na rozvíjení svých schopností, schopnost kriticky hodnotit své interpretační výkony i interpretační výkony jiných.

5)Rozpis učiva po ročnících:

1. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- ovládá základy klavírní techniky, sezení u klavíru, držení ruky - dokáže reprodukovat jednoduchou skladbu - dbá na rytmus, základní dynamiku a artikulaci - hraje základy doprovodu podle akordických značek	- seznámení s nástrojem a elementárními nástrojovými dovednostmi - stupnice dur i moll a akordy tříhlasé - klavírní škola pro začátečníky - snadné etudy a přednesové skladby - jednoduchý doprovod

2. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- zdokonaluje technické dovednosti - dokáže zahrát jednoduchou polyfonní skladbu - prohlubuje základní výrazové prostředky - používá jednoduchou pedalizaci - v doprovodu využívá hlavní harmonické funkce a septakordy	- stupnice dur i moll protipohybem a tříhlasé nebo i čtyřhlasé akordy a základní kadence - snadné etudy, např. Album etud I. - jednoduché barokní skladby, např. Baroko 0, I - drobné skladby období klasicismu, romantismu a 20. století - doprovod dle akordických značek

3. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- prohlubuje klavírní techniku - rozlišuje vedení hlasů v polyfonní skladbě - rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - hraje čtyřruční skladby a rozvíjí hru z listu - jednoduchým doprovodem doprovází svůj nebo příbuzný nástroj nebo zpěv - v doprovodu využívá všechny harmonické funkce	- stupnice dur i moll v rovném pohybu, čtyřhlasé akordy a základní kadence - obtížnější etudy, např. Czerny op. 261 - jednoduché barokní skladby, např. Baroko I, II - jednoduché skladby období klasicismu, romantismu a 20. století - doprovod sólisty

4. ročník

Výsledky vzdělávání **Žák:**	**Učivo**
- rozvíjí technickou vyspělost - hraje náročnější polyfonní skladby - dále rozšiřuje hudebně výrazové prostředky - využívá širokou škálu dynamiky - reprodukuje hudební ozdoby - hraje klasicistní a romantické skladby větších forem - rozšiřuje repertoár o skladby 20. století a soudobé skladby - hraje čtyřruční skladby a dále rozvíjí hru z listu - doprovází náročnějším doprovodem svůj nebo příbuzný nástroj nebo zpěv - vytváří harmonicky bohatší doprovod písní	- stupnice dur i moll kombinovaně, čtyřhlasé akordy a rozšířená kadence - technicky náročnější etudy, např. obtížnější z Czerny op. 261 nebo op. 299 - barokní skladby, např. J. S. Bach: Malá preludia nebo Dvouhlasé invence - skladby období klasicismu, romantismu, 20. století a soudobé - doprovod sólisty - doprovod dle akordických značek

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Metodika hlavního oboru

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci pedagoga. Zaměřuje se na teoretické aspekty problematiky (metodiky) pěvecké výuky. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli využívat teoretických vědomosti a dovednosti v umělecko-pedagogické práci pracovat s odbornou literaturou
- dovedli vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- dovedli se přesně vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- dovedli sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a je složeno z témat týkajících se pěvecké didaktiky - hlasové ústrojí, dechová technika, posazení hlasu, výslovnost, pěvecká cvičení, artikulace, psychika operního pěvce, příprava koncertního vystoupení, přístup učitele zpěvu k žákům, rozdíl v učení zpěvu dítěte a dospělého člověka aj.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, exkurzí apod. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům umělecko pedagogické přípravy, předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření, zde zejména k hlavnímu oboru.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáci formou referátů zpracují doporučenou literaturu zabývající se výukou zpěvu apod. a v hodinách budou formou diskuse probírat názory jednotlivých autorů na danou problematiku v konfrontaci s vlastními zkušenostmi z výuky klasického zpěvu.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - objasní problematiku pěvecké metodiky v rozsahu stanoveného učiva - popíše hlasové a dýchací ústrojí - vysvětlí posazení hlasu do rezonance - vypracuje referát k problematice výuky zpěvu - diskutuje s použitím odborné terminologie o problematice výuky zpěvu	<u>Pedagogicko-pěvecké problémy</u> Hlasové ústrojí Dechová technika Posazení hlasu Výslovnost Pěvecká cvičení Artikulace Psychika operního pěvce Příprava koncertního vystoupení Přístup učitele zpěvu k žákům Rozdíl v učení zpěvu dítěte a dospělého člověka aj.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Zaměření: Klasický zpěv

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Vyučovací praxe hlavního oboru

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci pedagoga. Zaměřuje se na praktickou stránku pěvecké výuky a vede žáky k aplikaci poznatků z ostatních umělecko pedagogických předmětů, zejména z předmětu Metodika hlavního oboru, a rozvíjí tak praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli využívat teoretických vědomosti a dovednosti v umělecko-pedagogické práci pracovat s odbornou literaturou
- dovedli vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- dovedli se přesně vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- dovedli sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a je složeno z témat týkajících se pěvecké didaktiky a zejména jejich praktické aplikace při vyučování. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi* a komunikativní kompetence, zde zejména kompetence *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci* a kompetence *formulovat své myšlenky srozumitelně.*

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru, na jehož učivo z 5. ročníku je bezprostředně navazováno v tom smyslu, že zde se zejména teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, a k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a pěvecké vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

Ústním zkoušením se zde rozumí i práce s modelem, písemným zkoušením pak písemná příprava na vyučovací hodinu s modelem nebo zápis pedagogické dokumentace. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a především schopnost jejich aplikace při pedagogické práci s modelem.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

6. ročník

Výsledky vzdělávání:	**Učivo:**
Žák - plánuje a realizuje svoji pedagogickou činnost, volí vhodné vyučovací strategie vhodně žáky motivuje, rozvíjí jejich dispozice - vyhodnocuje průběh a výsledky pedagogické práce, užívá vhodně různé metody hodnocení žáků - podporuje zájem žáků o další umělecké	Náslechy pěveckých lekcí, časový rozvrh hodin, posloupnost hlasových cvičení Příprava vyučovací lekce, vyučovací hodina Postupné zapojení do praktické výuky – dechová a hlasová cvičení

vzdělávání a umělecké aktivity - provede zjištění předpokladů ke zpěvu - předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, práci s dechem, - připraví a vede hodinu zpěvu - rozezná vady při tvoření tónu či jiné špatné návyky, analyzuje příčiny a odstraňuje je - vybírá vhodné materiály pro výuku - stanovuje a realizuje metodické postupy s ohledem na dispozice žáka - učí žáka zvládat psychickou zátěž a koncentrovat se - popíše chod umělecké školy - z cvičné hodiny vyplní pedagogickou dokumentaci - uvede základní právní předpisy pro oblast školství	Volné tvoření tónu, posazení hlasu do rezonance Odstraňování špatných návyků, pedagogické postupy k zvládnutí specifických pěveckých problémů: *mutace, nazální tón, dyšný tón, problémy s rytmem, intonací* Příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace Vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady), Postupy při zjišťování předpokladů pro zpěv

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola – Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na trubku, hra na lesní roh, hra na pozoun, hra na tubu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: k 1. 9. 2020

Obor vzdělání, zaměření	*Hudba, Hra na lesní roh, hra na trubku, hra na pozoun, hra na tubu*

Typ předmětu [1]	Název povinného předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PPF	Hlavní obor trubka, lesní roh, pozoun, tuba	HLO	3	3	3	3	3	3	**18**
PPF	Korepetice a studium skladeb	KSS	1	1	1	1	1	1	**6**
PPF	Hra na příbuzný nástroj	HPN	-	-	-	1	1	-	**2**
PPF	Studium orchestrálních sól	SOS	-	-	-	1	1	1	**3**
PPF	Soubor dechových nástrojů	SDN	-	-	2	-	-	-	**2**
PPF	Interpretační seminář	ISE	-	-	-	-	0,5	0,5	**1**
PPF	Komorní hra	KOH	-	-	-	2	2	2	**6**
PPF	Orchestrální hra	ORH	-	-	-	6	6	6	**18**
PPF	Dějiny a literatura HLO	DLHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PVT	Český jazyk	CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Anglický nebo německý jazyk	AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[2]	AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka	ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace	INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv	SBZ	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Úvod do hudební teorie	UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie	HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie	MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy	FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb	AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt	KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích	NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby	DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby	DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny hudby spec.	DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Dějiny umění	DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Tvorba absolventské práce	TAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě	ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management	HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum	KLP	1	1	1	-	-	-	**3**
PPP	Pedagogika a psychologie	PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie	HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy	DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO	MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO	VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**
	Celkem		**28**	**26**	**29**	**31**	**29,5**	**25,5**	**169**
							Umělecká praxe	*Umělecká praxe*	
							1 týden	*1 týden*	

[1] ***PPF*** *– předmět profilový,* ***PVT*** *– předmět všeobecné teorie,* ***POP*** *– předmět odborné přípravy,* ***PPP*** *– předmět pedagogické přípravy*

[2] *Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele*

Informace o dalších předmětech PVT, POP a PPP jsou společné u všech studijních zaměření a jsou uvedeny v samostatných oddílech dokumentu ŠVP

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na trubku

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor hra na trubku

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák ovládal:

1. techniku hry na nástroj, kam patří zvláště:
2. postoj při hře, správné dýchání, vytvoření správného nátisku, artikulace, melodické ozdoby, prstová technika, fyzická výdrž, dynamika.
3. hudebně výrazové prostředky:
   tempo, rytmus, dynamika, barva tónu, frázování atd.
4. orientace v hudebních slozích
5. pedagogické a metodické problémy

Charakteristika učiva

K účinnému splnění uvedených úkolů je třeba soustavně uplatňovat teoretické poznatky z harmonie, kontrapunktu, hudebních forem.

Profil harmonicky rozvinutého absolventa konzervatoře – *obor trubka* – nezbytně doplňuje součinnost ostatních, již uvedených, odborných předmětů.
Vyučující pedagog určuje pro posluchače jednotlivých ročníků množství a výběr učiva, podle individuálních schopností a potřebného dalšího rozvoje. Zvláště vyspělí posluchači mohou studovat i látku z vyšších ročníků, odpovídá-li tomuto jejich úroveň.
Každý ročník je ukončen závěrečnou zkouškou před komisí, která je složena z pedagogů žesťového oddělení.
O prospěchové známce rozhoduje zkušební komise s přihlédnutím k hodnocení pedagoga z hlavního oboru.
Na konci 4. ročníku vykonává posluchač také maturitní zkoušku.
Pomaturitní studium v 5. a 6. ročníku je zaměřeno na přípravu k závěrečné zkoušce, jejíž součástí je zpravidla absolventský koncert.

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

Pozn.: výsledky vzdělávání podle ročníků jsou závazné pro všechna zaměření hra na hudební nástroj.

Etudy a zejména přednesy představují příklady repertoáru, konkrétní titul, není-li uvedeno dále jinak,

je věcí pedagoga.

Zaměření Hra na trubku

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů v pomalém tempu a v přístupném rozsahu. - nastudování minimálně 20 etud nebo cvičení - nastudování 1 – 2 přednesových skladeb - vytvoření kvalitního nátisku. - získání dobré dechové techniky, správného tvoření tónu a nasazení. - osvojení náležitého držení nástroje.	Stupnice: všechny dur a moll v pomalém tempu v přístupném rozsahu Akordy: dur a moll v pomalém tempu Nátisková cvičení.: např. Colin, Peters Školy a etudy: např. J. Kolář, Fr. Bláha, R. Laurent Přednesy: např. J. Hansen, album přednesových skladeb A. Vaigl a jiné

Pololetní zkouška

Stupnice, akordy, etudy a eventuálně přednes z posledních dvou vyučovacích hodin

Ročníková zkouška

- všechny stupnice a akordy dur a moll v pomalém tempu
- dvě až tři etudy dle vlastního výběru
- přednesová skladba

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll Akordy: základní včetně dominantních a zmenšených v obratech
- nastudování minimálně 20 etud nebo cvičení	Nátisková cvičení: např. Colin, Peters, Jaroněk + technické studie Clark ke stupnicím Školy a etudy: např. R. Laurent, J. B. Arban, J. Kolář
- nastudování 1 – 2 přednesových skladeb	Přednesy: např . P. J. Vejvanovský, J. Hanuš, J. G. Ropartz a.jiné
- zlepšení kvality tónu, fyzické výdrže a orientace v hudebních slozích. - rozšíření rozsahu nástroje - zdokonalení prstové techniky atd.	

<u>Ročníková zkouška</u>

- všechny stupnice dur a moll, akordy dur a moll, dominantní, zmenšený septakord v přiměřeném tempu a rozsahu
- jedna povinná a dvě až tři etudy dle vlastního výběru
- jedna přednesová skladba (zpravidla z paměti)

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll, celotónová. Akordy: všechny dur a moll, dominantní, zmenšené a zvětšené v obratech
- nastudování minimálně 15 etud nebo cvičení	Nátisková cvičení: např. Nagel, Peters, Jaroněk Technická cvičení: H. Clark – rychlejší tempo Školy a etudy: např. J. B. Arban, R. Laurent, H. Clark – výběr
- nastudování 2 – 3 přednesových skladeb	Přednesy: např J. K. J. Neruda, P. Eben, A. Gedike, J. Pauer
- vládnutí základů násobného staccata a hry melodických ozdob - zdokonalení prstové a retní techniky - zlepšení hudebního frázování - prohlubování hudební fantazie a stylového rozlišení skladeb různých slohových období.	Stupnice: všechny dur a moll, celotónová. Akordy: všechny dur a moll, dominantní, zmenšené a zvětšené v obratech

<u>Ročníková zkouška</u>

- stupnice: dur a moll, celotónová
- akordy: dur a moll, dominantní, zmenšený septakord, zvětšený

  v přiměřeném tempu a rozsahu
- etudy: jedna povinná a dvě dle vlastního výběru
- přednesy: jedna až dvě přednesové skladby závažnějšího

  charakteru (zpravidla z paměti)

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll, celotónová v celém rozsahu Akordy: všechny dur a moll, dominantní, zmenšené a zvětšené v celém rozsahu
- nastudování minimálně 15 etud nebo cvičení	Nátisková cvičení: např. Nagel, Peters, Jaroněk – v celém rozsahu nástroje Školy a etudy: např. H. Clark, J. B. Arban, J.Brahms, R. Laurent .
- nastudování alespoň 2 přednesových skladeb	Přednesy: např. J. K. J. Neruda, J. Hubeau, T. Charlier, A. Arutjunjan, H. Goeyens, E. Bozza, P. Hindemith
- praktické používání násobného staccata. – další zlepšení kvality tónu, fyzické výdrže a schopnosti hry z listu. - příprava maturitní zkoušky.	

<u>Ročníková zkouška</u>

- stupnice: všechny v celém rozsahu
- akordy: všechny v celém rozsahu
- etudy: jedna povinná a dvě dle vlastního výběru
- přednesy: jedna až dvě přednesové skladby závažnějšího charakteru (zpravidla z paměti)

<u>Maturitní zkouška</u>

Jedna až dvě přednesové skladby závažnějšího charakteru o délce do 15 minut (zpravidla z paměti).

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll, celotónová v celém rozsahu a rychlém tempu. Akordy: všechny dur a moll, dominantní, zmenšené a zvětšené v celém rozsahu a rychlém tempu.
- nastudování minimálně 10 etud nebo cvičení	Nátisková cvičení: např. Nagel, Peters, Jaroněk – v celém rozsahu nástroje Školy a etudy: např. H. Clark, J. B. Arban, Ch. Chavanne, J. Kolář.
- nastudování alespoň 2 – 3 přednesových skladeb závažnějšího charakteru, tj. sonáta, koncert, suita nebo koncertní skladba	Přednesy: např. B. Martinů, J. N. Hummel, J. Haydn, G. Ph. Telemann. E. Bozza, J. Francai, P. Eben
- celkové zlepšení ve všech aspektech hry na trubku (muzikální projev, technická a nátisková vyspělost atd.)	

<u>Ročníková zkouška</u>

- stupnice: <u>všechny</u> v rychlém tempu a celém rozsahu
- akordy: <u>všechny</u> v rychlém tempu a celém rozsahu
- etudy: jedna povinná a dvě dle vlastního výběru
- přednesy: dvě přednesové skladby závažnějšího charakteru

(z toho zpravidla jedna zpaměti)

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- nastudování minimálně 10 etud	Školy a etudy: např. Ch. Chavanne, T. Charlier, J. Kolář – virtuózní etudy
- nastudování alespoň 2 – 3 přednesových skladeb závažnějšího charakteru, tj. sonáta, koncert, suita nebo koncertní skladba.	Přednesy: např. J. Haydn, J. N. Hummel, A.Arutjunjan, H. Tomasi, P. Hindemith, B. Martinů, A. Honneger, G. Enesco, G. Ph. Telemann
- zvládnutí nástroje na profesionální úrovni. - příprava na absolventskou zkoušku.	

<u>Ročníková zkouška (na konci 1. pololetí)</u>

- etudy: jedna povinná, dvě volitelné skladby nejvyšší obtížnosti
- přednesy: dvě až tři přednesové skladby (komise určí způsob absolvování)

<u>Absolventská zkouška (veřejná či interní)</u>

Nejméně dvě až tři přednesové skladby závažného charakteru, z toho zpravidla jedna zpaměti

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na lesní roh

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor hra na lesní roh

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák ovládal:

6. techniku hry na nástroj, kam patří zvláště:
7. postoj při hře, správné dýchání, vytvoření správného nátisku, artikulace, melodické ozdoby, prstová technika, fyzická výdrž, dynamika.
8. hudebně výrazové prostředky:
   tempo, rytmus, dynamika, barva tónu, frázování atd.
9. orientace v hudebních slozích
10. pedagogické a metodické problémy

Charakteristika učiva

K účinnému splnění uvedených úkolů je třeba soustavně uplatňovat teoretické poznatky z harmonie, kontrapunktu, hudebních forem.

Profil harmonicky rozvinutého absolventa konzervatoře – *obor lesní roh* – nezbytně doplňuje součinnost ostatních, již uvedených, odborných předmětů.
Vyučující pedagog určuje pro posluchače jednotlivých ročníků množství a výběr učiva, podle individuálních schopností a potřebného dalšího rozvoje. Zvláště vyspělí posluchači mohou studovat i látku z vyšších ročníků, odpovídá-li tomuto jejich úroveň.
Každý ročník je ukončen závěrečnou zkouškou před komisí, která je složena z pedagogů žesťového oddělení.
O prospěchové známce rozhoduje zkušební komise s přihlédnutím k hodnocení pedagoga z hlavního oboru.
Na konci 4. ročníku vykonává posluchač také maturitní zkoušku.
Pomaturitní studium v 5. a 6. ročníku je zaměřeno na přípravu k závěrečné zkoušce, jejíž součástí je zpravidla absolventský koncert.

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

Pozn.: výsledky vzdělávání podle ročníků jsou závazné pro všechna zaměření hra na hudební nástroj.

Etudy a zejména přednesy představují příklady repertoáru, konkrétní titul, není-li uvedeno dále jinak, je věcí pedagoga.

Zaměření Hra na lesní roh

1. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů v pomalém tempu a v přístupném rozsahu.	Stupnice: dur, moll do 4 křížků a 4 b v pomalém tempu v přístupném rozsahu Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice) a zmenšený (u mollové stupnice) v pomalém tempu
- nastudování minimálně 20 etud nebo cvičení	Nátisková cvičení.: např. Z. Divoký Školy a etudy: např. E. Wipperich: Etudy 1.a 2.díl R. W. Getchell: Etudy 1.a 2.díl
- nastudování 1 – 3 lehčích přednesových skladeb	Přednesy: např. J. Z. Bartoš: Elegie J. P. Grečaninov: Ukolébavka E. Kaucký: Modlitba
- vytvoření kvalitního nátisku. - získání dobré dechové techniky, správného tvoření tónu a nasazení. - osvojení náležitého držení nástroje. - odstranění výukových chyb z předchozích typů škol.	

Pololetní zkouška

Stupnice, akordy, etudy a eventuálně přednes z posledních dvou vyučovacích hodin

Ročníková zkouška

- stupnice do 4 křížků a 4 b a akordy dur a moll v pomalém tempu
- dvě až tři etudy dle vlastního výběru
- přednesová skladba

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice) a zmenšený (u mollové stupnice) v pomalém tempu a rozšířeném rozsahu
- nastudování minimálně 20 etud nebo cvičení	Školy a etudy: např. M. Alphonse: Etudy 1.a 2. díl K. Kopprasch: Etudy 1.díl a výběr z 2.dílu E. Wipperich: Etudy 3.díl
- nastudování 1–3 přiměřeně náročných skladeb	Přednesy: např . P. Basler: Folksong suite J. Kofroň: Obrázky W. A. Mozart: Koncert č.1 D dur
- zlepšení kvality tónu, fyzické výdrže a orientace v hudebních slozích. - rozšíření rozsahu nástroje - zdokonalení prstové techniky atd.	

Ročníková zkouška

- všechny stupnice dur a moll, akordy dur a moll, dominantní, zmenšený septakord v pomalém tempu (čtvrtky) v rozšířeném rozsahu.
- jedna povinná a dvě až tři etudy dle vlastního výběru
- jedna přednesová skladba (zpravidla z paměti)

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll ve středním tempu Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice), zmenšený a zvětšený (u mollové stupnice)
- nastudování minimálně 15 etud nebo cvičení	Školy a etudy: např. M. Alphonse: Etudy 3.díl O. Franz: Etudy E. Kaucký: 3.díl uměleckých etud (s transpozicemi) K. Kopprasch: Etudy 2.díl
- nastudování 2 závažnějších skladeb	Přednesy: např. T. Albinoni: Koncert B dur J. Kofroň: Sonatina W. A. Mozart: Koncert č.3 Es dur
- zvládnutí základů násobného staccata a hry melodických ozdob. - zdokonalení prstové a retní techniky - zlepšení hudebního frázování - prohlubování hudební fantazie a stylového rozlišení skladeb různých slohových období	

- osvojení jednodušších transpozic	

Ročníková zkouška

- stupnice: dur a moll, celotónová
- akordy: dur a moll, dominantní, zmenšený septakord

  v přiměřeném tempu a rozsahu
- etudy: jedna povinná a dvě dle vlastního výběru
- přednesy: jedna až dvě přednesové skladby závažnějšího

  charakteru (zpravidla z paměti)

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll v rychlejším tempu Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice), zmenšený a zvětšený (u mollové stupnice) v rychlejším tempu.
- nastudování minimálně 10 – 15 etud nebo cvičení	Školy a etudy: např. M. Alphonse: Etudy 4.díl J. F. Gallay: Etudy 2.a 3.díl B. Müller: Etudy
- nastudování alespoň 2 závažnějších přednesových skladeb	Přednesy: např. P. Dukas: Villanelle J. Haydn: Koncert č.2 D dur J. V. Stich-Punto: Koncert č. 7 Es dur

- zvládnutí melodických ozdob - další zlepšení kvality tónu, fyzické výdrže a schopnosti hry z listu. - zrychlení prstové techniky - osvojení transpozic - příprava maturitní zkoušky.	

<u>Ročníková zkouška</u>

- stupnice: všechny v celém rozsahu
- akordy: všechny v celém rozsahu
- etudy: jedna povinná a dvě dle vlastního výběru
- přednesy: jedna až dvě přednesové skladby závažnějšího charakteru (zpravidla z paměti)

<u>Maturitní zkouška</u>

Jedna až dvě přednesové skladby závažnějšího charakteru o délce do 15 minut (zpravidla z paměti).

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll, celotónová v rychlém tempu Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice), zmenšený a zvětšený (u mollové stupnice) v rychlém tempu.
- nastudování minimálně 8 – 12 etud nebo cvičení	Školy a etudy: např. M. Alphonse: Etudy 5. díl

	F. Nauber: Etudy A. Belloli: Progresívní studie
- nastudování alespoň 2 – 3 přednesových skladeb závažnějšího charakteru, tj. sonáta, koncert, suita nebo koncertní skladba	Přednesy: např. M. Arnold: Fantasy for Horn L. van Beethoven: Sonáta F dur op. 17 F. A. Rosetti: Koncert Es dur
- celkové zlepšení ve všech aspektech hry na lesní roh (muzikální projev, technická a nátisková vyspělost atd.) - osvojení hry bouchee	

Ročníková zkouška

- stupnice: všechny v rychlém tempu a celém rozsahu
- akordy: všechny v rychlém tempu a celém rozsahu
- etudy: jedna povinná a dvě dle vlastního výběru
- přednesy: dvě přednesové skladby závažnějšího charakteru

(z toho zpravidla jedna zpaměti)

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- nastudování minimálně 6–8 etud	Školy a etudy: např. G. Barboteu: Etudy E. Bozza: Etudy

	O. Franz: Koncertní etudy
- nastudování alespoň 2 – 3 přednesových skladeb závažnějšího charakteru, tj. sonáta, koncert, suita nebo koncertní skladba.	Přednesy: např. G. Rossini: Téma a variace K. Slavický: Musica per corno solo W. A. Mozart: Koncert č. 2 Es dur K. Turner: Sonáta
- zvládnutí nástroje na profesionální úrovni. - příprava na absolventskou zkoušku.	

Ročníková zkouška (na konci 1. pololetí)

- etudy: jedna povinná, dvě volitelné skladby nejvyšší obtížnosti
- přednesy: dvě až tři přednesové skladby

Absolventská zkouška (veřejná či interní)

Nejméně dvě až tři přednesové skladby závažného charakteru, z toho zpravidla jedna zpaměti

(komise určí způsob absolvování)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na pozoun

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor hra na pozoun

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák ovládal:

11. techniku hry na nástroj, kam patří zvláště:
12. postoj při hře, správné dýchání, vytvoření správného nátisku, artikulace, melodické ozdoby, prstová technika, fyzická výdrž, dynamika.
13. hudebně výrazové prostředky:
    tempo, rytmus, dynamika, barva tónu, frázování atd.
14. orientace v hudebních slozích
15. pedagogické a metodické problémy

Charakteristika učiva

K účinnému splnění uvedených úkolů je třeba soustavně uplatňovat teoretické poznatky z harmonie, kontrapunktu, hudebních forem.

Profil harmonicky rozvinutého absolventa konzervatoře – *obor pozoun* – nezbytně doplňuje součinnost ostatních, již uvedených, odborných předmětů.
Vyučující pedagog určuje pro posluchače jednotlivých ročníků množství a výběr učiva, podle individuálních schopností a potřebného dalšího rozvoje. Zvláště vyspělí posluchači mohou studovat i látku z vyšších ročníků, odpovídá-li tomuto jejich úroveň.
Každý ročník je ukončen závěrečnou zkouškou před komisí, která je složena z pedagogů žesťového oddělení.
O prospěchové známce rozhoduje zkušební komise s přihlédnutím k hodnocení pedagoga z hlavního oboru.
Na konci 4. ročníku vykonává posluchač také maturitní zkoušku.
Pomaturitní studium v 5. a 6. ročníku je zaměřeno na přípravu k závěrečné zkoušce, jejíž součástí je zpravidla absolventský koncert.

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

Pozn.: výsledky vzdělávání podle ročníků jsou závazné pro všechna zaměření hra na hudební nástroj.

Etudy a zejména přednesy představují příklady repertoáru, konkrétní titul, není-li uvedeno dále jinak,

je věcí pedagoga.

Zaměření Hra na pozoun

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů v pomalém tempu a v přístupném rozsahu.	Stupnice: všechny dur a moll v pomalém tempu v přístupném rozsahu Akordy: dur, moll, dominantní septakord (u durové stupnice) a zmenšený (u mollové stupnice) v pomalém tempu
- nastudování minimálně 20 etud nebo cvičení	Školy a etudy: např. G. Bordner-Praktické studie, T. Pederson – Elementární studie
- nastudování 1 – 3 lehčích přednesových skladeb	Přednesy: např. J. Brouquieres – Trombonaria, L.Ostranský – Dva španělské tance
- vytvoření kvalitního nátisku. - získání dobré dechové techniky, správného tvoření tónu a nasazení. - osvojení náležitého držení nástroje. - odstranění výukových chyb z předchozích typů škol.	

Pololetní zkouška

Stupnice, akordy, etudy a eventuálně přednes z posledních dvou vyučovacích hodin

Ročníková zkouška

- všechny stupnice a akordy dur a moll v pomalém tempu
- dvě až tři etudy dle vlastního výběru
- přednesová skladba

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice) a zmenšený (u mollové stupnice) v pomalém tempu.
- nastudování minimálně 20 etud nebo cvičení	Školy a etudy: např. G. Senon – 24 melodických etud, D. Bourgeois – 15 studií
- nastudování 1–3 přiměřeně náročných skladeb	Přednesy: např . R.Boutry – Chorál a variace, I. Loudová – Ballata Antica.
- zlepšení kvality tónu, fyzické výdrže a orientace v hudebních slozích. - rozšíření rozsahu nástroje - zdokonalení snižcové techniky atd.	

Ročníková zkouška

- všechny stupnice dur a moll, akordy dur a moll, dominantní, zmenšený septakord v pomalém tempu (čtvrtky) v rozšířeném rozsahu.
- jedna povinná a dvě až tři etudy dle vlastního výběru
- jedna přednesová skladba (zpravidla z paměti)
-

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll, celotónová a chromatická Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice), zmenšený a zvětšený (u mollové stupnice)
- nastudování minimálně 15 etud nebo cvičení	Školy a etudy: např. F.Vobaron – 34 etud, O. Blume – Etudy 1. díl
- nastudování 2 závažnějších skladeb	Přednesy: např. L. Bárta – Sonatina, D. dalla Bella-Sonáta B-dur
- zvládnutí základů násobného staccata a hry melodických ozdob. - zdokonalení snižcové a retní techniky - zlepšení hudebního frázování - prohlubování hudební fantazie a stylového rozlišení skladeb různých slohových období - osvojení tenorového klíče	Stupnice: všechny dur a moll, celotónová a chromatická Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice), zmenšený a zvětšený (u mollové stupnice)

Ročníková zkouška

- stupnice: dur a moll, celotónová
- akordy: dur a moll, dominantní, zmenšený septakord, zvětšený

v přiměřeném tempu a rozsahu

- etudy: jedna povinná a dvě dle vlastního výběru
- přednesy: jedna až dvě přednesové skladby závažnějšího charakteru (zpravidla z paměti)

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll, celotónová a chromatická ve středním tempu Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice), zmenšený a zvětšený (u mollové stupnice) ve středním tempu.
- nastudování minimálně 10 – 15 etud nebo cvičení	Školy a etudy: např. F. Vobaron – 40 etud, O. Blume – Etudy 2. díl.
- nastudování alespoň 2 závažnějších přednesových skladeb	Přednesy: např. V. Smita – Koncertní árie, G. Jakob – Trombone sonata
- praktické používání násobného staccata. - další zlepšení kvality tónu, fyzické výdrže a schopnosti hry z listu. - zrychlení hry legatových pasáží - osvojení altového klíče - příprava maturitní zkoušky.	

Ročníková zkouška

- stupnice: všechny v celém rozsahu
- akordy: všechny v celém rozsahu

- etudy: jedna povinná a dvě dle vlastního výběru
- přednesy: jedna až dvě přednesové skladby závažnějšího charakteru (zpravidla z paměti)

Maturitní zkouška

Jedna až dvě přednesové skladby závažnějšího charakteru o délce do 15 minut (zpravidla z paměti).

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll, celotónová a chromatická v rychlém tempu Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice), zmenšený a zvětšený (u mollové stupnice) v rychlém tempu.
- nastudování minimálně 8 – 12 etud nebo cvičení	Školy a etudy: např. J. Ušák – 25 virtuózních etud, M. Bordogni – Melodické etudy.
- nastudování alespoň 2 – 3 přednesových skladeb závažnějšího charakteru, tj. sonáta, koncert, suita nebo koncertní skladba	Přednesy: např. P. Hindemith – Sonata V. Soukup – Koncert E. Bozza – Ballade
- celkové zlepšení ve všech aspektech hry na trombon (muzikální projev, technická a nátisková vyspělost atd.)	

Ročníková zkouška

- stupnice: všechny v rychlém tempu a celém rozsahu
- akordy: všechny v rychlém tempu a celém rozsahu
- etudy: jedna povinná a dvě dle vlastního výběru
- přednesy: dvě přednesové skladby závažnějšího charakteru

(z toho zpravidla jedna zpaměti)

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
- nastudování minimálně 6–8 etud	Školy a etudy: např. J. Ušák – 25 virtuózních etud R. Boutry – 12 etud
- nastudování alespoň 2 – 3 přednesových skladeb závažnějšího charakteru, tj. sonáta, koncert, suita nebo koncertní skladba.	Přednesy: např. J. Matěj – koncert, H. Duttileux – Chorál, kadence a fugáto J. Pauer – Trombonetta
- zvládnutí nástroje na profesionální úrovni. - příprava na absolventskou zkoušku.	

Ročníková zkouška (na konci 1. pololetí)

- etudy: jedna povinná, dvě volitelné skladby nejvyšší obtížnosti
- přednesy: dvě až tři přednesové skladby

(komise určí způsob absolvování)

Absolventská zkouška (veřejná či interní)

Nejméně dvě až tři přednesové skladby závažného charakteru, z toho zpravidla jedna zpaměti

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na tubu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Hlavní obor hra na tubu

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hlavní obor je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Žák zde získává technické a interpretační dovednosti nezbytné pro profesi hudebníka příslušného odborného zaměření (nástroje) a to jak po stránce technické, tak po stránce interpretační. Je veden k rozvíjení fantazie, představivosti a emocionálních schopností, ke schopnosti koncentrace a ke zvládnutí fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu. Předmět vede žáka k ovládnutí profesionální úrovně techniky hry na hudební nástroj jeho odborného zaměření, k vytváření správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky a seznamuje žáka prakticky s literaturou jeho nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji. Vede žáka k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák ovládal:

1. techniku hry na nástroj, kam patří zvláště:
2. postoj při hře, správné dýchání, vytvoření správného nátisku, artikulace, melodické ozdoby, prstová technika, fyzická výdrž, dynamika.
3. hudebně výrazové prostředky:
   tempo, rytmus, dynamika, barva tónu, frázování atd.
4. orientace v hudebních slozích
5. pedagogické a metodické problémy

Charakteristika učiva

Vyučování hře na tubu je složitý komplex, kde se prolínají komponenty charakteru somatického s komponenty charakteru intelektuálního. K prvnímu patří např. technika svalů obličejových, technika dýchání, jazyka, správné držení nástroje tuby, výběr správného nátrubku, technika prstů atd. Do oblasti intelektuální spadá pochopení hrané skladby po stránce intonační, rytmické, tempové a výrazové.

Charakteristika učiva

Cílem výuky tubisty (absolventa) je zvládnutí kontrabasové i basové tuby tak, aby dokázal obstát v náročné konkurenci hráčů tohoto nástroje v celosvětovém měřítku.

Je nutné využít příležitostí a zúčastnit se národních a mezinárodních soutěží tubistů, kde je možné slyšet výsledky.

Obsahem výuky hry na tubu je cvičební látka, která přivádí žáka k výše uvedenému cíli. Nejen technická dovednost, ale interpretační estetický cíl jako je krása tónu, rytmická dokonalost, dynamika, frázování atd.

Vyučující pedagog na začátku školního roku vypracuje studijní plán pro každého posluchače se zřetelem k individuálním schopnostem či problémům jednotlivých studentů. Zvláště vyspělí posluchači mohou studovat i látku vyšších ročníků.

Každý ročník je ukončen závěrečnou zkouškou před komisí, složenou z pedagogů žesťového oddělení.

O prospěchové známce rozhodne zkušební komise s přihlédnutím k hodnocení pedagoga.

Na konci 4. ročníku může student vykonat maturitní zkoušku. Studium je ukončeno v 6. ročníku absolventskou zkouškou, konanou buď formou veřejného koncertu, nebo interně.

K účinnému splnění uvedených úkolů je třeba soustavně uplatňovat teoretické poznatky z harmonie, kontrapunktu, hudebních forem.
Profil harmonicky rozvinutého absolventa konzervatoře – *obor tuba* – nezbytně doplňuje součinnost ostatních, již uvedených, odborných předmětů.
Vyučující pedagog určuje pro posluchače jednotlivých ročníků množství a výběr učiva, podle individuálních schopností a potřebného dalšího rozvoje. Zvláště vyspělí posluchači mohou studovat i látku z vyšších ročníků, odpovídá-li tomuto jejich úroveň.
Každý ročník je ukončen závěrečnou zkouškou před komisí, která je složena z pedagogů žesťového oddělení.
O prospěchové známce rozhoduje zkušební komise s přihlédnutím k hodnocení pedagoga z hlavního oboru.
Na konci 4. ročníku vykonává posluchač také maturitní zkoušku.
Pomaturitní studium v 5. a 6. ročníku je zaměřeno na přípravu k závěrečné zkoušce, jejíž součástí je zpravidla absolventský koncert.

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Obsahem učiva je jednak rozvoj techniky hry na nástroj - základní postoj, sezení u nástroje, uvolnění rukou atd., stupnice, akordy, etudy, speciální technická cvičení, jednak přednesové (koncertní) skladby. Repertoár koncertních skladeb je vždy volen tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna stylová období od baroka po současnou tvorbu a osvojil si specifika jejich správné interpretace včetně tzv. historicky poučené interpretace staré hudby (dle dosaženého stupně vědeckých bádání a současných interpretačních trendů) i novinek v oblasti hudby soudobé a specifika hry v souhře klavírním (orchestrálním) doprovodem. Učivo zahrnuje i témata týkající se vystupování na pódiu, volby vhodného repertoáru, pracovních návyků, správného cvičení, koncentrace při výkonu atd.

Osnovy stanovují pro každý ročník minimální pensum učiva, které je žák povinen nastudovat v průběhu školního roku a požadavky ke komisionální zkoušce. Technická cvičení jsou v určeném rozsahu závazná, přednesové koncertní skladby uvedené v učivu představují příklady, respektive typy povinných skladeb k nastudování - může být tedy vybrán i jiný titul obdobné obtížnosti, v případě mimořádně nadaných žáků i vyššího stupně obtížnosti. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení žáka se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky, je osnovami také určen obsah těchto zkoušek. Pokud není určeno jinak, žák hraje veškerý repertoár u zkoušek zpaměti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy, Zde jde o konkrétní přesahy, učitel hlavního oboru nespoléhá, že se žák speciální dovednosti vztahující se k ostatním předmětům odborné přípravy naučí pouze v těchto předmětech, nýbrž dle potřeby žákovi poradí i s partem komorní či orchestrální hry, rozšiřuje jeho poznatky o literatuře nástroje atd.

Dále je úzká návaznost na všechny předměty tzv. společného odborného základu a na umělecko - pedagogické předměty.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším a virtuóznějším prvkům a od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí ale také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům. Studovaný repertoár žákovi vyučující také blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet a umět je používat jako jedinečná individualita i jako součást souboru.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a učitel do ní proto zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od druhého ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti. Domácí příprava a cvičení na nástroj (v řádu hodin denně) je ale naprosto nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel k tomu dává žákovi návod tak, aby cvičení bylo co možná nejefektivnější a vedlo k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících vzdělávání koná žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. V případě technických cvičení se hodnotí zejména technická stránka hry (vyrovnanost, požadovaný rozsah rozkladů, tempo a artikulace apod.), u přednesových skladeb se vedle technické stránky hodnotí výraz, přesvědčivost pojetí, temperament podání, stylovost, individuální přínos apod. Posuzuje se a hodnotí též zvládnutí hry zpaměti (je-li požadována osnovami), celkový přístup k práci v hlavním oboru v průběhu školního roku, pokrok (zhoršení) od předchozí zkoušky a také úroveň pódiového vystupování.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících:

Zaměření Hra na tubu

1. ročník

(3 vyučovací hodiny týdně)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodiny**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů v pomalém tempu a v přístupném rozsahu.	Stupnice: všechny dur a moll v pomalém tempu v přístupném rozsahu Akordy: dur, moll a dominantní septakord v pomalém tempu	průběžně 20 až 40

	v přístupném rozsahu	
- nastudování minimálně 20 etud nebo cvičení	Nátisková cvičení.: např. Ch. Peters: Total Range Školy a etudy: např. V. Hoza: 100 vybraných etud (1–25), J. B. Arban: Complete method for Tuba	průběžně 30 až 60
- nastudování 1 – 3 lehčích přednesových skladeb	Přednesy: např. G. Jacob: Six Little Tuba Pieces D. Haddad: Suite	průběžně 50 až 70
- vytvoření kvalitního nátisku. - získání dobré dechové techniky, správného tvoření tónu a nasazení. - osvojení náležitého držení nástroje. - odstranění výukových chyb z předchozích typů škol.		

Pololetní zkouška

Stupnice, akordy, etudy a eventuálně přednes z posledních dvou vyučovacích hodin

Ročníková zkouška

- všechny stupnice a akordy dur a moll v pomalém tempu
- dvě až tři etudy dle vlastního výběru
- přednesová skladba

2. ročník

(3 vyučovací hodiny týdně)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodiny**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur, moll, chromatická Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice) a zmenšený (u mollové stupnice) v pomalém tempu a rozšířeném rozsahu	průběžně 20 až 40
- nastudování minimálně 20 etud nebo cvičení	Nátisková cvičení.: např. Ch. Peters: Total Range Školy a etudy: např. V. Hoza: 100 vybraných etud (č. 26-51) C. Kopprasch: Etudy 1.díl	průběžně 30 až 60
- nastudování alespoň 2–3 přiměřeně náročných skladeb	Přednesy: např . A. Frackenpohl: Concertino E. Douša: Suita picola J. F. Novák: Rondo	průběžně 50 až 70
- zlepšení kvality tónu, fyzické výdrže a orientace v hudebních slozích. - rozšíření rozsahu nástroje - zdokonalení prstové techniky atd.		

Ročníková zkouška

- všechny stupnice dur a moll, akordy dur a moll, dominantní, zmenšený septakord v pomalém tempu (čtvrtky) v rozšířeném rozsahu.
- jedna povinná a dvě až tři etudy dle vlastního výběru
- jedna přednesová skladba (zpravidla z paměti)

3. ročník

(3 vyučovací hodiny týdně)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodiny**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll, celotónová a chromatická. Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice), zmenšený (u mollové stupnice)	průběžně 20 až 40
- nastudování minimálně 15 etud nebo cvičení	Školy a etudy: např. M. Bordogni: Bel canto studies V. Hoza: Vybrané etudy (č. 52-76)	průběžně 30 až 60
- nastudování 2 závažnějších skladeb různého charakteru	Přednesy: např. H. Eccles: Sonata J. Klusák: Sonatina A. Wilder: Suite Nr. 1	průběžně 50 až 70
. - další zdokonalování dechové, prstové a retní techniky - zlepšení hudebního frázování - schopnost stylového rozlišení skladeb různých slohových období		

Ročníková zkouška

- stupnice: dur a moll, celotónová a chromatická
- akordy: dur a moll, dominantní, zmenšený septakord

  v přiměřeném tempu a rozsahu

- etudy: jedna povinná a dvě dle vlastního výběru
- přednesy: jedna až dvě přednesové skladby závažnějšího

  charakteru (zpravidla z paměti)

4. ročník

(3 vyučovací hodiny týdně)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodiny**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů v celém rozsahu ve středním tempu	Stupnice: všechny dur a moll, celotónová a chromatická ve středním tempu Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice), zmenšený a zvětšený (u mollové stupnice) ve středním tempu	průběžně 20 až 40
- nastudování minimálně 10 – 15 etud nebo cvičení	Školy a etudy: např. V. Hoza: Vybrané etudy (77 - 100) C. Kopprasch: 60 etud II. díl J. B. Arban: Complete Metod	průběžně 30 až 60
- nastudování alespoň 2 závažnějších přednesových skladeb	Přednesy: např. R. Crespo: Čtyři latinské tance P. Hindemith: Sonata pro tubu B. Marcello: Sonata F dur	průběžně 50 až 70

- zlepšení kvality tónu, fyzické výdrže a schopnosti hry z listu - zrychlení prstové techniky - příprava maturitní zkoušky.		

Ročníková zkouška

- stupnice: všechny v celém rozsahu
- akordy: všechny v celém rozsahu
- etudy: jedna povinná a dvě dle vlastního výběru
- přednesy: jedna až dvě přednesové skladby závažnějšího charakteru (zpravidla z paměti)

Maturitní zkouška

Jedna až dvě přednesové skladby závažnějšího charakteru o délce do 15 minut (zpravidla z paměti).

5. ročník

(3 vyučovací hodiny týdně)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodiny**
- zvládnutí všech stanovených stupnic a akordů.	Stupnice: všechny dur a moll, celotónová a chromatická v rychlém tempu Akordy: dur, moll, dominantní (u durové stupnice), zmenšený a	průběžně 20 až 25

	zvětšený (u mollové stupnice) v rychlém tempu.	
- nastudování minimálně 8 – 12 etud nebo cvičení	Školy a etudy: např. C. Kopprasch: Etudy II. díl M. Bordogni: 43 Bel canto studies V. Reynolds: 48 etud	průběžně 30 až 60
- nastudování alespoň 2 – 3 přednesových skladeb závažnějšího charakteru, tj. sonáta, koncert, suita nebo koncertní skladba (jedna skladba z 2. poloviny 20 století)	Přednesy: např. J. Pauer: Tubonetta E. Bozza: Concertino O. Kvěch: Adagio a allegro	průběžně 60 až 90
- celkové zlepšení ve všech aspektech hry na tubu (muzikální projev, technická a nátisková vyspělost atd.)		

Ročníková zkouška

- stupnice: všechny v rychlém tempu a celém rozsahu
- akordy: všechny v rychlém tempu a celém rozsahu
- etudy: jedna povinná a dvě dle vlastního výběru
- přednesy: dvě přednesové skladby závažnějšího charakteru

(z toho zpravidla jedna zpaměti)

6. ročník

(3 vyučovací hodiny týdně)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodiny**
- nastudování minimálně 10 etud	Školy a etudy: např. M. Bordogni: 43 Bel canto studies V. Reyholds: 48 etud C. Koprasch: Etudy II. díl	průběžně 30 až 60
- nastudování alespoň 2 – 3 přednesových skladeb závažnějšího charakteru, tj. sonáta, koncert, suita nebo koncertní skladba.	Přednesy: např. J. Filas: Sonata J. Jacobsen: Tuba Buffo R. Szentpali: Allegro Fuoco E. Raum: Legend of Heimdall	průběžně 60 až 90
- zvládnutí nástroje na profesionální úrovni. - příprava na absolventskou zkoušku		

Ročníková zkouška (na konci 1. pololetí)

- etudy: jedna povinná, dvě volitelné skladby nejvyšší obtížnosti
- přednesy: dvě až tři přednesové skladby (komise určí způsob absolvování)

Absolventská zkouška (veřejná či interní)

Nejméně dvě až tři přednesové skladby závažného charakteru, z toho zpravidla jedna zpaměti

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na žesťové nástroje

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Komorní hra

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	2	2	2	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Komorní hra je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v souboru a uplatnili se jako komorní hráči a vedoucí hráči skupiny. Učí interpretačním dovednostem potřebným pro hru v komorním souboru, seznamuje s komorní literaturou a učí zásadám profesní etiky práce v komorním souboru. Osvojuje si zásady správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení souborů a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v komorním souboru
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- pracovat s odbornou literaturou (partiturou, komorní literaturou)
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Komorní hra patří mezi předměty speciálně odborné přípravy, které jsou určeny pro všechny studenty žesťového oddělení. Tento předmět má povinný čtvrtý, pátý a šestý ročník. V mimořádných

případech v komorních souborech hrají i studenti nižších ročníků. Komorní hra navazuje na předmět „Soubor dechových nástrojů“. Soubory jsou obyčejně sestaveny napříč různými ročníky. Cílem předmětu je schopnost studenta organicky vnímat svůj nástrojový part jako součást většího celku a chápat hierarchickou strukturu hudebního díla. Naučí se poslouchat ostatní hlasy a reagovat na ně. Zpravidla jsou sestavovány soubory dvou stupňů:

a) soubory studentů s menší zkušeností s komorní hrou – zde obvykle převažují čtvrté nebo nižší ročníky. Vhodnější jsou menší nástrojová uskupení, např. dua či tria. Je dobré studovat technicky méně náročné skladby, jenž nejlépe a přístupnou formou pěstují základní prvky souborové hry (vzájemné vyladění, přizpůsobení dynamiky, přesné tempo atd.).

b) soubory studentů s větší zkušeností s komorní hrou – zpravidla se jedná o studenty z vyšších ročníků. Na tyto soubory klademe již vyšší nároky – ve výběru repertoáru i v celkovém uchopení díla.

Hráč na žesťový nástroj se bude celý život pohybovat v nějaké podobě komorní hry. Musí mít zažité všechny principy, které jsou jeho součástí. K dosažení těchto cílů přispívá i časté veřejné vystupování, které je též podkladem ke klasifikaci. Výsledky práce v předmětu Komorní hra-„žesťové nástroje“ významnou měrou přispívají k prezentaci a reprezentaci školy.

Pro soubor je sestaven individuální plán se zřetelem k jeho úrovni.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu komorní hra k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru a k souboru smyčcových/dechových nástrojů, a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4., 5. a 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučovací lekce probíhají formou zkoušek souboru. Výuka je zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na (školním) koncertě. Studovaný repertoár žákům učitel blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových. Komorní soubor je při studování repertoáru veden pedagogem, zároveň je ponechán žákům prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru a žáci též sami soubor vedou. Je kladen důraz na smysl pro skupinové hraní (souhru) a zvukový kompromis, rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy v ansámblu, tedy především sluchově se orientovat a účastnit se týmově na koncepci díla a

tvůrčím interpretačním procesu. Učitel vychází jak z možností souboru jako celku, tak z individuálních dispozic žáků.

Pedagog vede žáky tak, aby se postupně ve všech parametrech úroveň jejich dovedností, kvalita hry, souhry, vystupování a přístupu k práci zvyšovala. Ve 4. ročníku si žáci osvojí na snadnějším repertoáru všechny základní návyky a dovednosti nezbytné pro komorní hru. V 5. a 6. ročníku pak v náročnějším až velmi náročném repertoáru tyto návyky a dovednosti rozvíjejí a prohlubují tak, aby na konci studia byli již plně vybaveni pro dráhu komorního hráče.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

Soubory studentů s menší zkušeností s komorní hrou /2 vyučovací hodiny týdně/

Výsledky vzdělávání **Žáci v souboru:**	**Učivo**
- zvládnou nastudovat nejméně 2 komorní skladby - jsou schopni na dobré úrovni sjednotit hlasy v ideálních proporcích - svou hrou prokáží pochopení základních prvků komorní hry (vzájemné vyladění, přizpůsobení dynamiky, přesné tempo atd.)	Studium lehčích komorních skladeb, například instruktivní skladby 19. a 20. století.

Soubory studentů s větší zkušeností s komorní hrou /2 vyučovací hodiny týdně/

Výsledky vzdělávání **Žáci v souboru:**	**Učivo**
- zvládnou nastudovat nejméně 2 komorní skladby - jsou schopni na profesionální úrovni sjednotit hlasy v ideálních proporcích - svou hrou prokáží pochopení všech prvků komorní hry (např. cit pro barvu, přizpůsobení zvukovému ideálu, souhra v přesném rytmu a tempu atd.)	Studium náročnějších komorních skladeb všech slohových období od renesance až po současnost.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na žesťové nástroje

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Celkový počet hodin: 18

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	6	6	6	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Orchestrální hra je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Předmět vede k rozvoji orchestrálního interpretačního myšlení, k dovednostem potřebným pro hru v orchestru, seznamuje prakticky s orchestrální literaturou. Prostřednictví hry v orchestrálním souboru vede také k osvojení zásad správné stylové interpretace, interpretace staré hudby a interpretace současné hudby a osvojení zásad profesní etiky při práci v orchestru. Součástí předmětu jsou koncertní vystoupení školních orchestrů a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách. V rámci tohoto předmětu žáci absolvují povinné pensum umělecké praxe ve školních orchestrech.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v orchestrálním souboru
- respektovat autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin
- vystupovat na veřejnosti
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali hru v orchestrálním souboru a uplatnili se jako orchestrální hráči a vedoucí hráči skupiny. Orchestrální repertoár, který je volen tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli stylová období od (renesance) baroka po současnou tvorbu s důrazem na repertoár období klasicismu, romantismu (a na něj navazujících směrů), moderních směrů a na současný repertoár. Žáci si osvojují specifika správné interpretace, včetně historicky poučené interpretace staré hudby a interpretace hudby soudobé. Nepominutelnou částí je

česká orchestrální literatura, jako např. Smetanova Má Vlast (či její části), Dvořákova Novosvětská symfonie, tvorba Janáčka, Martinů a skladby současných českých autorů.

Výuka zahrnuje také témata týkající se zásad práce orchestru, režimu zkoušek apod.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi,* dále pak kompetence k řešení problémů *(spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi)* a personální a sociální kompetence *(pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak o rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti.* V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám *zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru a ke studiu orchestrálních sól, a předmětům společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 4., 5. a 6. ročníku po **šesti** hodinách týdně. Žáci se napříč ročníky stávají členy školního orchestru (orchestrů), předmět je realizován formou orchestrálních zkoušek (zpravidla nejprve zkoušek dělených, pak tzv. „tutti“ zkoušek), generálních zkoušek a koncertních vystoupení. Výuka bude zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na koncertním vystoupení. Studovaný repertoár žákům učitel (dirigent) blíže teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí dobových a vysvětlí zásady správné interpretace. Bude kladen důraz na rozvoj profesních návyků nezbytných pro práci v orchestru, smysl pro skupinové hraní (souhru), zvukový kompromis a rozvíjení schopnosti poslouchat i ostatní hlasy jak ve skupině tak orchestru.

Výuka bude zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a její součástí budou **koncertní vystoupení** s minimálně třemi různými dramaturgiemi za školní rok. Koncertní vystoupení zahrnují vystoupení na koncertech, soutěžní vystoupení, účast na soutěžích a soutěžních přehlídkách, školní umělecké zájezdy, natáčení ve studiu apod.

V tomto předmětu žáci realizují **uměleckou praxi**. Umělecká praxe se koná formou koncertních vystoupení a jim předcházejících hlavních a generálních zkoušek. Může se uskutečňovat i o prázdninách. Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele - dirigenta. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Domácí pravidelná příprava (samostatné studium partů) je ale nezbytnou součástí vzdělávání. Výuka bude realizována v symfonickém orchestru a v dalších orchestrálních tělesech, jako např. v tzv. „barokním orchestru“, případně v orchestru zaměřeném na soudobou hudbu apod. Tím zároveň budou zohledněny individuální zájmy a preference žáků. Nejméně jeden školní rok bude ale žák absolvovat v symfonickém orchestru.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Probíhá průběžně, hodnotí se praktické zvládnutí učiva, kvalita hry po stránce technické i výrazové, dovednost souhry, nástupů, reakce na gesto, doladění, kvalita interpretačního výkonu a úroveň společenského a uměleckého vystupování na koncertních vystoupeních. Důraz se bude klást na pracovní disciplínu v průběhu zkoušek, průběžné včasné a kvalitní plnění studijních povinností, nastudování partu již před první zkouškou, přítomnost již na začátku zkoušky, celková ukázněnost a koncentrace.

Před první orchestrální zkouškou k určitému koncertnímu programu bude ověřena znalost partů. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin (orchestrálních zkoušek) učitel (dirigent) žáka pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho zákonné zástupce.

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí vyjádřeno klasifikací se uskutečňuje **po** zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - čte z listu svůj part - hraje svůj part a orientuje se v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - ladí (dolaďuje se správně s hráči ve skupině a orchestrem) - je včas ve zkoušce a ukázněně pracuje - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertu - zvládá pódiové vystupování v orchestru - spolupracuje při souhře - čte v různých klíčích - čte v transpozicích - čte transpozice - vypracovává party (prstoklady, smyky) - řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin	Zásady orchestrální práce Režim a průběh zkoušky Povinnosti vedoucího skupiny, koncertního mistra Pracovní disciplína orchestrálního hráče Zásady pódiového vystupování s orchestrem Hra podle dirigenta – komunikace, význam dirigentského schématu a jeho použití, kolektivní nástup, volba, udržení a změny temp, dynamické a výrazové odstíny a jejich změny. Repertoár: Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák,) k hudbě 20. století (Janáček,Martinů) a 21. století

	(nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

5. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - pohotově čte z listu svůj part - hraje svůj part a bezpečně se orientuje v dynamice, tempových předpisech a metrických změnách - spolehlivě ladí - spolehlivě se řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertního vystoupení - spolupracuje při souhře - čte spolehlivě v různých klíčích - čte spolehlivě v transpozicích - vypracovává party (prstoklady, smyky) - zvládá úkoly vedoucího skupiny, koncertního mistra - hraje orchestrální sóla	Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák) k hudbě 20. století (Janáček, Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák dle svého nástroje - pohotově čte z listu svůj part - hraje svůj part a bezpečně se orientuje v dynamice, tempových předpisech a	Orchestrální repertoár od klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) přes novoromantická a

metrických změnách - spolehlivě ladí - spolehlivě se řídí se gesty a pokyny dirigenta - respektuje autoritu dirigenta, koncertních mistrů, vedoucích skupin - je zkoncentrován a včas připraven s hudebním nástrojem a partem k výkonu v průběhu celé zkoušky i koncertního vystoupení - spolupracuje spolehlivě při souhře - čte spolehlivě v různých klíčích - čte spolehlivě v transpozicích - vypracovává samostatně party (prstoklady, smyky) - zvládá úkoly vedoucího skupiny, koncertního mistra - hraje spolehlivě orchestrální sóla	romantická díla české i světové literatury (Schubert, Mendelssohn, Smetana, Dvořák) k hudbě 20. století (Janáček, Martinů) a 21. století (nové kompoziční směry a notace) Principy operní hudby (recitativy)

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na trubku, lesní roh, pozoun, tubu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Korepetice a studium skladeb

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Korepetice a studium úloh je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. S hlavním oborem tvoří úzce propojenou dvojici předmětů. Může být vyučován v rámci samostatné hodiny (zejména ve vyšších ročnících) nebo i společně s předmětem Hlavní obor.

Předmět vede žáky k osvojení dovedností spolupráce při souhře s klavírním doprovodem a návyků správného vystupování na pódiu. Společně s hlavním oborem a dalšími předměty odborné přípravy rozvíjí pracovní návyky žáků při studiu repertoáru, vede k osvojení zásad profesní etiky a seznamuje prakticky s literaturou nástroje a soudobými trendy v jeho rozvoji.

Součástí předmětu jsou školní koncertní (pódiová) vystoupení žáka a dále s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast na školou vybraných soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence ve spolupráci v souhře s klavírním doprovodem
- hodnotil pojetí a výkon interpretace

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Učivem jsou zásady a principy spolupráce při souhře, spolupráce při souhře přednesových skladeb pro sólový nástroj (sonáty, koncerty, variace, a další formy) a pódiové vystupování. Repertoár společně interpretovaných skladeb je dán učivem hlavního oboru žáka.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů.

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*.

V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům k dalším předmětům odborné přípravy zejména k předmětu hlavní obor.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena k prohloubení hráčských dovedností v oblasti souhry s klavírním doprovodem. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Učitel vede žáka při volbě základních interpretačních parametrů (tempo, agogika, dynamika). To se děje jak slovním popisem, tak především názornou demonstrační metodou. Vede jej také k rozvíjení vlastního názoru a postoje k interpretaci studovaného repertoáru. V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných úkolů k náročnějším, od snazšího repertoáru k náročnějšímu a podíl samostatného přístupu žáka zvyšuje.

Výuka je zaměřena k praktickým uměleckým výsledkům a rozvoji návyků správného chování na pódiu a učitel proto ve spolupráci s pedagogem hlavního oboru zařazuje pravidelná koncertní vystoupení žáka (nejpozději od třetího ročníku) a s přihlédnutím k individuálním zájmům a možnostem též účast žáka na soutěžích a soutěžních přehlídkách.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnocení žáků probíhá průběžně. Hodnotí se souhra s klavírním doprovodem, reakce na partnera, úroveň pódiového vystupování a celkový přístup k předmětu, pravidelnost a soustavnost práce. Celkové hodnocení za pololetí vyjádřené klasifikací se uskuteční po vykonání komisionálních zkoušek.

Žák je učitelem prokazatelně **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - zvládá základy spolupráce při souhře s klavírem	Základy spolupráce při souhře s klavírem Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - spolupracuje při souhře s klavírem - ovládá základy pódiového vystupování	Spolupráce při souhře s klavírem Základy pódiové vystupování Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - spolupracuje při souhře s klavírem - reaguje na partnera - ovládá pódiové vystupování	Spolupráce při souhře s klavírem Pódiové vystupování Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - spolupracuje při souhře s klavírem, drží zvolené tempo, souhru v rytmu, společné frázování - reaguje pohotově na partnera, přizpůsobuje se jeho požadavkům - jako sólista spoluurčuje interpretaci díla	Spolupráce při souhře s klavírem Pódiové vystupování Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - jako sólista již větším měrou určuje interpretaci díla - suverénně vystupuje na pódiu	Spolupráce při souhře s klavírem Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák - jako sólista určuje všechny parametry interpretace díla	Spolupráce při souhře s klavírem Repertoár - je dán učivem hlavního oboru žáka

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na trubku, lesní roh, pozoun, tubu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Studium orchestrálních sól

Celkový počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	1	1	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Studium orchestrálních sól je stěžejním vyučovacím předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Jde o předmět obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření, který rozvíjí dovednost hrát orchestrální party (včetně partů orchestrálních sól) a pohotovost při hře z listu. Zároveň vede žáky k osvojení a rozvoji správných pracovních návyků i zásad profesní etiky, k rozvoji orchestrálního myšlení a k rozšíření praktické znalosti orchestrální literatury a poznatků o soudobých trendech v této oblasti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ovládal konkurzní repertoár
- zahrál orchestrální part
- pohotově četl z not

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do posledních tří ročníků. Zahrnuje přípravu a studium partů (tzv.“tutti party“ i orchestrální sóla) domácí i světové orchestrální literatury včetně operní, se kterými se lze setkat v rámci konkurzů, hru z listu a přípravu a studium partů z repertoáru aktuálně studovaného školními orchestry.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos hlavního oboru k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*.

V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za své zdraví*. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům hlavní obor a orchestrální hra.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena prakticky. Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáků. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. Ve 4. ročníku se žáci setkávají s relativně jednodušším materiálem z období baroka a klasicismu, v 5. a 6. ročníku s náročnějším materiálem 19. a 20. století a hudby soudobé.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Účast ve výuce nelze nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit, a to ani zčásti.

Způsoby hodnocení žáků

Ve všech ročnících žák komisionální zkoušky. Celkové hodnocení žáka se tedy uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky. Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Zkouška sestává z orchestrálního sóla a z ověření pohotovosti při hraní nenastudovaného partu přiměřené obtížnosti. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen také **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

(Pozn.: Výsledky vzdělávání jsou závazné pro všechna zaměření, která majím v učebním plánu předmět studium orchestrálních sól)

4. ročník

Doporučená literatura: J. Kratochvíl – B. Smetana orchestrální studie, A. Dvořák orchestrální studie, M. Etlík Orchestrální studie 1. a 2. díl, Edition Peters Orchester probespiel **+** 2 CD

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého nástroje - hraje z listu lehčí notový zápis (v případě pozounu v tenorovém a basovém klíči, lesní roh v nejobvyklejších transpozicích) - hraje spolehlivě lehčí orchestrální party (trubka v transpozicích B, C, D) - dokáže na solidní úrovni zahrát trombónov party studované školním orchestrem	- hra z listu lehčích notových zápisů - hra snazších orchestrálních partů (dle nástroje zprav baroko, klasicismus, romantismus) **Příklady orchestrální literatury dle nástroje:** *flétna* J. S. Bach: Mše h moll, J. S. Bach – Kantáty výběr z orchestrální tvorby G. F. Händela a G. Ph. Telemanna W. A. Mozart: Symfonie (výběr), předehry L. van Beethoven: Symfonie aj. *hoboj* G. F. Händel: Hudba k ohňostroji /La Paix, Bourrée / A. Vivaldi: Gloria /Largo/ J. S. Bach – Matoušovy pašije /Andante/ L. van Beethoven: III. symfonie /2. a 3. věta/ VI. symfonie /3. věta/ F. Schubert: VIII. symfonie h moll / 2. věta/ IX. symfonie C dur - /2. věta/ *klarinet* W.A.Mozart: Symfonie č. 39, 40, árie Parto z opery Titus, F. Schubert : Symfonie č.7 a 8, B.Smetana : Má vlast, A. Dvořák : Slovanské tance, Symfonie č. 9 *fagot* Orchestrální literatura klasicismu Mozart, Haydn, Beethoven, a raného romantismu – Mendelssohn-Bartholdy (možno obohatit barokní literaturou –Bach, Zelenka…) *lesní roh* L. van Beethoven: Fidelio

	G. Rossini: Semiramis A. Dvořák: Koncert pro violoncello h – moll C. M. von Weber: Oberon *trubka* A. Dvořák – Slovanské tance A. Dvořák – Symfonie č. 8, 9, A. Dvořák – Holoubek *pozoun* B. Smetana: Má vlast, A. Dvořák: 9. symfonie *tuba* A. Dvořák: Vodník A. Dvořák: Vodník, Karneval, Symfonie č. 6. 8. 9 *violoncello* Smyčcové serenády A. Dvořák, L. Janáček, J. Suk a P. I. Čajkovskij B. Smetana: Má vlast (vybraná místa) - skladby z repertoáru školního orchestru

Ročníková zkouška:

flétna

J. S. Bach: Mše h moll, L. van Beethoven: 3. symfonie, W. A. Mozart: Symfonie C dur (Jupiterská)

+ 2 připravená sóla

hoboj

2 party z orchestrální literatury dle učiva ročníku

+ 2 volné náročnější party z výše uvedeného období

klarinet

B. Smetana: Vyšehrad, Vltava, Šárka,

+ 2 volitelné z doporučené literatury ročníku

fagot

W. A. Mozart: Figarova svatba – Ouvertura

W. A. Mozart: výběr ze symfonií - Jupiter, Pražská symfonie, Symfonie g-moll č. 40

L. van Beethoven: 9. symfonie- Scherzo

2 orchestrální sóla dle vlastního výběru – celkem 5 orchestrálních sól

5. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák dle svého nástroje hraje z listu lehčí notový zápis (pozoun v tenorovém, basovém a altovém klíči, trubka ve snazších transpozicích A, C, D, lesní roh v náročnějších transpozicích) hraje spolehlivě zadané středně náročné orchestrální party	- hra z listu lehčích notových zápisů - orchestrální party středně náročných 19. a 20. století: **Příklady orchestrální literatury dle nástroje**: *flétna* A. Dvořák: Symfonie A. Dvořák: Slovanské tance a jiné orchestrální skladby B. Smetana: Má vlast J. Brahms: Symfonie P. I. Čajkovskij: Symfonie aj. *hoboj* A. Dvořák: Slovanský tanec č. 9. symfonie /2. věta, osmina= 130/ B. Smetana: Blaník C. Debussy: Moře

	J. Brahms: I. symfonie / 1 a 2. věta/ Houslový koncert /2. věta/ M. P. Musorgskij – Obrázky z výstavy / III.Tuileries, V. Ballet/ S. Prokofjev – I. symfonie / „Klasická“ / - 4. věta D. Šostakovič – I. symfonie / 2. věta/ G. Mahler – III. symfonie *klarinet* L.van Beethoven : Symfonie č. 4, 6, 8, F. Mendelssohn-Bartholdy : Symfonie č. 3, 4,Sen noci svatojánské – Scherzo, P.I.Čajkovskij : Symfonie č. 4,5,6, H. Berlioz : Fantastická symfonie, N.Rimskij-Korsakov : Španělské capriccio, J. Brahms – Symfonie 1 – 4, *fagot* Orch. literatura romantismu: Čajkovskij-Symfonie, výběr z oper a baletů J. Brahms: Symfonie A. Dvořák, B. Smetana- výběr,- symfonie, symf. básně, Slovanské tance aj., P. Dukas: Učeň čaroděj *lesní roh* B. Smetana: Má Vlast W. A. Mozart: Symfonie č. 40 g – moll A. Dvořák: Symfonie č. 5 – 9, Rusalka G. Rossini: Straka zlodějka

	G. Mahler: 1. Symfonie *trubka* J. Suk: Praga I. Stravinskij: Petruška J. Suk: V nový život I. Stravinský: Petruška M. P. Musorgský: Obrázky z výstavy B. Smetana: Valdštýnův tábor *pozoun* G. Rossini: Straka zlodějka, W. A. Mozart: Requiem, G. Mahler: 3. Symfonie *tuba* B. Smetana: Má vlast G. Mahler: 1. symfonie J. Suk: Praga I. Stravinskij: Petruška *violoncello* Mozart, Beethoven, Smetana, Dvořák, Čajkovskij, Brahms, Mahler, Strauss, Verdi - skladby z repertoáru školního orchestru

Ročníková zkouška:

flétna

A. Dvořák: Slovanský tanec č. 9, B. Smetana – Prodaná nevěsta (předehra), + 2 připravená sóla

hoboj

2 party z doporučené orchestrální literatury učiva ročníku

+ 2 volné náročnější party z výše uvedeného období

klarinet

L. van Beethoven: Symfonie č.4 - 2. věta, Symfonie č.6 – 1. a 2. věta

+ 2 volitelné z doporučené literatury ročníku

fagot

P. I. Čajkovskij: Symfonie č.5 - 3.věta-Vals, Symf.č.4.- volná věta

A. Dvořák: Novosvětská či Smetana: Prodaná nevěsta

+ 2 sóla dle vlastního výběru

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák dle svého nástroje - hraje z listu středně náročný notový zápis (pozoun v tenorovém, basovém a altovém klíči, trubka v různých transpozicích A, C, D, Es, E, F) - spolehlivě hraje zadaná náročnější orchestrální sóla	hra z listu středně náročných notových zápisů orchestrální party středně náročné 19. a 20. století a hudby soudobé (Ligeti, Eben Feld, Kopelent, apod.) hra náročnějších orchestrálních sól: **Příklady orchestrální literatury dle nástroje:** *flétna* L. Janáček – Orchestrální díla D. Šostakovič: Symfonie S. Prokofjev – Orchestrální díla I. Stravinskij – Orchestrální díla A. Honegger – Orchestrální díla R. Strauss – Orchestrální díla *hoboj* B. Smetana: Prodaná nevěsta / předehra/ G. Rossini: Hedvábný žebřík, Italka v Alžíru R. Strauss: Don Juan M. Ravel: Náhrobek Couperinův

	I. Stravinskij: Pulcinella *klarinet* B. Smetana: Předehra k opeře Prodaná nevěsta P.I.Čajkovskij: Klavírní koncert b moll, Mozartiana, N.Rimskij-Korsakov: Šeherezáda M.Ravel: Daphnis a Chloé G. Mahler: Symfonie č.1 D.Šostakovič: Symfonie č.1,5,9 B.Bartók: Koncert pro orchestr Z.Kodály: Tance z Galanty S.Prokofjev: Péťa a vlk *Fagot* literatura 19. a 20. století (Ravel, Stravinskij, Bartók, Korsakov, Šostakovič, Prokofjev, Janáček běžná konkursní literatura) *lesní roh* J. S. Bach: Braniborský koncert č. 1 M. Ravel: Pavana za mrtvou infantku C. Debussy: Moře R. Strauss: Enšpíglova šibalství, Život hrdinův D. Šostakovič: Symfonie č. 5 L. Janáček: Taras Bulba, Sinfonietta B. Martinů: Symfonie č. 4 *trubka* B. Bartók: Koncert pro orchestr G. Mahler: Symfonie č. 5 N. R. Korsakov: Šeherezáda R. Strauss: Don Juan R. Strauss: Alpská symfonie

	pozoun G. Rossini: Vilém Tell M. Ravel: Bolero R. Strauss: Enšpíglova šibalství *tuba* R. Strauss: Enšpíglova šibalství, Život hrdinův D. Šostakovič: Symfonie č. 5 L. Janáček: Taras Bulba, Sinfonietta B. Bartók: Koncert pro orchestr *violoncello* Beethoven: Prometheus, Brahms: klavírní koncert, Čajkovskij – Labutí jezero, Šípková růženka, G. Puccini: Tosca, W. A. Mozart: Únos ze Serailu, R. Strauss: Žena beze stínu, atd. skladby z repertoáru školního orchestru

Ročníková zkouška:

flétna

L. Janáček – Symfonietta, M. Ravel – Dafnis a Chloé, + 2 připravená sóla

hoboj

B. Smetana – Prodaná nevěsta /předehra/, půlka=cca 130

+ 2 volné virtuózní party z výše uvedeného období

klarinet

B. Smetana: Předehra k opeře Prodaná nevěsta

N. Rimskij-Korsakov: Šeherezáda

D. Šostakovič: Symfonie č.9 - 3. věta

+ 2 volitelné z doporučené orchestrální literatury ročníku

fagot

M. Ravel: Bolero

R. Korsakov: Šeherezáda

+ 2 sóla dle vlastního výběru

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na trubku, lesní roh, pozoun, tubu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Soubor dechových nástrojů

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	-	-	-	1

Soubor dechových nástrojů patří mezi předměty speciálně odborné přípravy, které jsou určeny pro všechny studenty žesťového oddělení. Předmět má povinný třetí ročník a je přípravou k dalším předmětům jako Komorní hra a Orchestrální hra, které jsou vyučovány od čtvrtého ročníku.

Cílem výuky je získat základy souborové hry – tj. dovednosti jako např. schopnost doladění se k ostatním, souhra v rytmu, společné začátky, společné nádechy apod. Jsou vybírány spíše lehčí skladby nebo jednodušší orchestrální party. Studovaný repertoár vychází z různorodého obsazení jednotlivých nástrojů v ročníku.

Pro soubor je sestaven individuální plán.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

3. ročník / 1 vyučovací hodina týdně/

Výsledky vzdělávání **Žáci v souboru:**	**Učivo**
- zvládnou nastudovat nejméně 2 lehčí skladby - svou hrou v souboru prokáží pochopení základních prvků souborové hry (schopnost doladění se k ostatním, souhra v rytmu, společné začátky, společné nádechy apod.)	Studium lehčích skladeb a jednodušších orchestrální partů - vycházející z daného nástrojového obsazení ročníku.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na trubku, lesní roh, pozoun, tubu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Interpretační seminář

Celkový počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	0,5	0,5	1

Interpretační seminář patří mezi předměty speciálně odborné přípravy, které jsou přiřazeny k hlavnímu studijnímu oboru (zaměření) hra na tubu. Vyučovací předmět má povinný pátý a šestý ročník. Výuku mají oba ročníky společnou, zpravidla jednou za měsíc,

2 vyučovací hodiny. V předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména kritické myšlení, schopnost argumentovat, diskutovat a hodnotit umělecký výkon. Student je veden ke schopnosti vytvořit si na interpretační výkon vlastní názor, postavený na odborném základě.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

5. a 6. ročník /0,5 vyučovací hodiny týdně/

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - obhajuje svůj interpretační výkon - diskutuje a hodnotí umělecké výkony svých spolužáků - diskutuje o probíraných tématech a reflektuje různé pohledy na ně - analyzuje a hodnotí interpretační umění různých osobností svého oboru -vysvětlí svoje pojetí interpretace skladby	Vystoupení studenta s následnou rozpravou (každý student vystoupí na semináři nejméně 2x ve školním roce). Výstup pozvaného hosta, například významného domácího nebo zahraničního umělce či pedagoga s následnou diskusí. Systematické seznamování se současnými trendy svého oboru formou poslechu nahrávek a následné diskuse

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: Hra na trubku, lesní roh, pozoun, tubu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Vyučovací předmět: Metodika hlavního oboru

Celkový počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí hudebně pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci uměleckého pedagoga. Zaměřuje se na teoretickou stránku výuky ve hře na nástroj a seznamuje žáky s metodami výuky hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k praktickému pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi* a komunikativní kompetence, zde zejména kompetence *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci* a kompetence *formulovat své myšlenky srozumitelně.*

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru (MHO), na jehož učivo z 5. ročníku je bezprostředně navazováno v tom smyslu, že zde se zejména teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k předmětům odborné přípravy, zejména k hlavnímu oboru, a k dalším předmětem umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku. Výuka je zaměřena teoreticky. Převažuje výklad, využívány jsou též metody aktivizující. Například kladením otázek učitelem s cílem podnítit žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a formulování vlastních otázek. Žáci formou referátů zpracují doporučenou literaturu zabývající se výukou hry na nástroj apod. a v hodinách budou formou diskuse probírat názory jednotlivých autorů na danou problematiku v konfrontaci s vlastními zkušenostmi z výuky hlavního oboru.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného (zpravidla samostatně zpracovaných referátů) a ústního zkoušení. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Důraz je kladen na osvojení si teoretických poznatků nezbytných k rozvoji dovedností učit a naučit, ukázat a vysvětlit, komunikovat s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák dle svého studijního zaměření - Popíše (talentové) předpoklady ke hře na hudební nástroj, skladbě či dirigování, vysvětlí, v čem spočívají - popíše postup při zjišťování předpokladů ke hře na hudební nástroj svého	Předpoklady pro hru na nástroj, skladbu, dirigování Postupy při zjišťování předpokladů (vloh) ke hře na hudební nástroj dle žákova odborného

odborného zaměření - popíše metody nácviku základů hry na hudební nástroj - popíše přípravu vyučovací lekce - popíše metody nácviku stupnic - popíše metody nácviku etud - popíše metody nácviku přednesových skladeb - popíše metody nácviku vyspělejších technických aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření - popíše přípravu žáka na vystoupení, vybere a sestaví žákovi vhodný repertoár - vyjmenuje důležité školy hry na svůj nástroj a popíše jejich přednosti a eventuální nedostatky - uvede příklady vhodné instruktivní a přednesové literatury různých období pro žáky ZUŠ různé úrovně a pro žáky konzervatoře - vyjmenuje hlavní typy chybných návyků a vysvětlí postupy při jejich odstraňování - uvede přehled pedagogické dokumentace, popíše chod umělecké školy - uvede příklady důležitých typů či výrobců nástrojů a vysvětlí vhodnost těchto nástrojů pro žáky a popíše zásady jejich správné údržby - vypracuje referát k problematice výuky hry na nástroj	zaměření Příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina Základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření *(správné držení těla, držení nástroje, tvoření tónu, práce s dechem, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atp.)* Metody nácviku vyspělejších aspektů hry na nástroj žákova odborného zaměření Nácvik stupnice, nácvik etudy Nácvik přednesové skladby Nácvik taktovací techniky Odstraňování chybných návyků Průpravná kompoziční cvičení Příklady instruktivní a přednesové literatury Přehled (a vývoj) školy hry na nástroj žákova odborného zaměření Příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace Vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady), Přehled nástrojů vhodných pro začátek výuky i pro vyspělejší žáky, údržba hudebních nástrojů

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba

Zaměření: Hra na trubku, lesní roh, pozoun, tubu

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Vyučovací praxe HLO

Počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Vyučovací praxe hlavního oboru rozvíjí praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Učí uplatňovat poznatky z metodiky nástroje, hudební pedagogiky, psychologie, dějin a literatury nástroje a hlavního oboru ve výuce hry na hudební nástroj žákova odborného zaměření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- využívat teoretických vědomostí a dovedností v umělecko-pedagogické práci
- pracovat s odbornou literaturou
- vyhledávat a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů, podrobovat je logickému rozboru a využívat je pro svou práci
- přesně se vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii
- měli přehled o základních legislativních normách týkajících se vzdělávání
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se vyučování ve hře na hudební nástroj a pedagogické práce na ZUŠ či konzervatoři. Největší důraz se klade na získání vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi uplatnit se na trhu práce jako umělecký pedagog. V rámci tohoto předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Z klíčových kompetencí jde o rozvoj kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření odpovědného postoje k profesi hudebního pedagoga. V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebe odpovědnosti. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví svěřených žáků. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku.

Způsoby hodnocení žáků

Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a hráčské vyspělosti. Hodnoceni je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	*Učivo*
Žák při práci s žákem (modelem) podle svého odborného zaměření: – provede zjištění předpokladů ke hře na hudební nástroj nebo ke skladbě – předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, posazení, uvolnění paží, postavení rukou, nátisk, práci s dechem, držení smyčce, práce s měchem, držení paliček atd. – předvede, vysvětlí a nacvičí různé způsoby artikulace, úhozy, smyky, polohy, legato, staccato, sautille, vibrato, hru polyfonie, přechody přes struny, spojení levé a pravé ruky, pedalizaci atp. – předvede, vysvětlí a nacvičí etudu – předvede, vysvětlí a nacvičí přednesovou skladbu (jejich části) – předvede a vysvětlí na konkrétní skladbě výrazové a interpretační odlišnosti různých stylových období – vybere a sestaví vhodný repertoár pro koncert či soutěž – vyplní z cvičné hodiny pedagogickou dokumentaci – uvede základní právní předpisy pro oblast školství – zadá žákovi vhodný úkol z hlediska skladby (improvizaci, kompozici drobné věty apod.), opraví chyby	postupy při zjišťování předpokladů ve hře na hudební nástroj dle žákova odborného zaměření či ke skladbě příprava vyučovací lekce, první vyučovací hodina základní návyky a aspekty hry na hudební nástroj metody nácviku technických aspektů (od základních po vyspělejší) hry na nástroj žákova odborného zaměření nácvik stupnice, nácvik etudy nácvik přednesové skladby odstraňování špatných návyků příprava žáka k vystoupení, soutěži, výběr vhodného repertoáru, motivace vedení pedagogická dokumentace, základní školská legislativa, chod umělecké školy (koncerty, vystoupení žáků, pedagogické rady)

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Pražská konzervatoř, Na Rejdišti 1, 110 00 Praha 1
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
Vzdělávací program: Mistrovská škola –Hudebník

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Předměty všeobecné teorie, odborné přípravy a pedagogické přípravy

Platnost: od 1. 9. 2012

Aktualizováno: 1. 9. 2020

Obor vzdělání	*Hudba*

Typ předmětu[1]	Název povinného předmětu	str.	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
				I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
PVT	Český jazyk	3	CJ	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Literatura	9	LI	2	2	2	2	-	-	**8**
PVT	Literární seminář[5]	16	LISE	-	-	-	1	-	-	**1**
PVT	Anglický nebo německý jazyk	18	AJ/NJ	3	3	3	3	2	2	**16**
PVT	Anglická/německá konverzace[2]	38	AK/NK	1	1	1	1	1	1	**6**
PVT	Občanská nauka	56	ON	1	1	1	1	-	-	**4**
PVT	Dějepis	65	D	2	2	2	-	-	-	**6**
PVT	Informatika	71	IT	2	2	-	-	-	-	**4**
PVT	Tělesná výchova	77	TV	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Intonace	84	INT	2	2	2	-	-	-	**6**
POP	Sborový zpěv[3]	88	SBZ	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Sborový zpěv[4]	90	SBZ	-	2	2	2	-	-	**6**
POP	Úvod do hudební teorie	93	UHT	2	-	-	-	-	-	**2**
POP	Harmonie	97	HAR	-	2	2	-	-	-	**4**
POP	Moderní harmonie	101	MHA	-	-	-	1	-	-	**1**
POP	Hudební formy	103	FOR	-	1	2	2	-	-	**5**
POP	Analýza skladeb	107	AS	-	-	-	-	1	1	**2**
POP	Kontrapunkt	110	KTP	-	-	1	-	-	-	**1**
POP	Nauka o nástrojích	113	NÁS	1	-	-	-	-	-	**1**
POP	Dějiny hudby	116	DH	2	2	2	2	-	-	**8**
POP	Dějiny moderní hudby	122	DMH	-	-	-	2	-	-	**2**
POP	Dějiny umění	128	DEU	-	-	-	-	2	2	**4**
POP	Dějiny hudby – specializované zaměř.		DHS	-	-	-	-	2	1	**3**
POP	Tvorba absolventské práce	136	TAP	-	-	-	-	-	1	**1**
POP	IT technologie v hudbě	139	ITH	-	-	2	-	-	-	**2**
POP	Hudební management	142	HM	-	-	-	-	1	-	**1**
POP	Klavírní praktikum[1]		KLP							
PPP	Pedagogika a psychologie	146	PEPS	-	-	-	-	2	-	**2**
PPP	Hudební pedagogika a hudební psychologie	151	HPHP	-	-	-	-	-	2	**2**
PPP	Didaktika hudební výchovy	155	DIHV	-	-	-	-	1	1	**2**
PPP	Metodika HLO[1]		MHO	-	-	-	-	1	-	**1**
PPP	Vyučovací praxe HLO[1]		VPHO	-	-	-	-	-	1	**1**

***PVT** – předmět všeobecné teorie, **POP** – předmět odborné přípravy, **PPP** – předmět pedagogické přípravy*

[1] Klavírní praktikum, Metodika HLO a Vyučovací praxe HLO v dokumentech jednotlivých zaměření oboru Hudba

[2] Anglická a německá konverzace pouze v případě podpory z Metropolitního programu zřizovatele

[3] Třídy 1.A, 1.B spojené

[4] Třídy 2.C, 3.C, 4.C spojené (kromě dirigentů)

[5] Nepovinný předmět pro maturanty

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk

Počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	-	-	4

Platnost: od 1.9.2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí:

Český jazyk je předmětem vzdělávací oblasti jazykové vzdělávání a komunikace tvoři spolu s cizími jazyky základ jazykové vzdělanosti. Učivo navazuje na předchozí vzdělávání v této oblasti a prohlubuje jej. Je úzce propojeno s učivem předmětu literatura a společně s ním představuje přípravu k maturitní zkouše z českého jazyka a literatury a zároveň nezbytnou průpravu k absolventské zkoušce. Žák, který ukončuje vzdělávání v konzervatoři absolutoriem bez předchozího konání maturitní zkoušky, koná v termínu stanoveném ředitelem školy závěrečnou komisionální zkoušku z českého jazyka a literatury. Způsob přemýšleni, ke kterému je žák po celou dobu výuky veden, mu otvírá širší pohled na vlastní uměleckou profesi i činí jej obratným v běžném každodenním životě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa a pozitivně vnímali mateřský jazyk
- prakticky aplikovali základy jazykovědného vzdělání a orientovali se ve funkčních jazykových stylech
- psali základní typy textů stylu administrativního, odborného, prostě sdělovacího i publicistického a používali odborný vědecký styl
- vyhledávali a získávali informace v odborných textech a publikacích, slovnících, encyklopediích aj. příručkách pro vlastní studijní a profesní potřebu
- rozuměli zákonitostem vývoje češtiny, jejích jazykových vrstev a lexikálního bohatství, chápali příbuznost slovanských jazyků a jejich místo mezi ostatními evropskými jazyky

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do čtyř ročníků. Jde o základní jazykovědné poznatky v rámci jednotlivých disciplín, jakými jsou především lexikologie, sémantika, gramatika (morfologie, syntax, ortografie), fonetika, stylistika aj., a praktické aplikování nabytých poznatků. Důležitou součástí učiva je také poučení o soustavě jazyka a jeho vývoji, o informatice, o jazykovědných příručkách a jejich typech atd.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména komunikativní kompetence a kompetence k učení a dále pak občanské kompetence a kulturního povědomí. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům jazykového vzdělávání a k literatuře

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. ročníku dvě hodiny týdně, v 2. až 4. ročníku hodinu týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce. Důraz bude kladem na rozvoj komunikačních dovedností a tedy na metody aktivizující, které budou žáky motivovat, jako jsou samostatná práce individuální i skupinová, samostatná domácí práce, různé formy jazykových cvičení a testů, hodnocení vlastní práce i práce druhých, rozbor a interpretace různých druhů textů aj.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na praktickou aplikaci teoretických poznatků, tj. na dovednost např. napsat administrativní text či předvést řečnický výkon apod. Hodnotí se obsahová správnost a použití gramatických a stylistických prostředků, a to v projevu ústním i písemném; v písemných projevech je předmětem hodnocení též ortografie. Hodnocení se provádí především na základě kombinace různých forem písemného testování, ústního zkoušení a projevu, jazykových cvičení, slohových prací a průběžného hodnocení práce žáka v hodinách.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - se vyzná v odborné publikaci (rejstříky, resumé, seznam použité literatury a pramenů aj.) - si pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů - vypracuje anotaci	IV. Úvod do informatiky a práce s odborným textem - studijní metody získávání a uchovávání informací z výkladu čteného a slyšeného - osnova, konspekt, referát, anotace, resumé aj. - různé druhy odborného textu, jejich specifika - práce se slovníky, encyklopediemi aj. příručkami pro školu a veřejnost - bibliografie a informatika a systém katalogizace knih (dle možnosti exkurze v Městské knihovně

- pracuje se slovníky aj. příručkami - má přehled o knihovnách a jejich službách - popíše soustavu jazyků - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny, chápe vývoj mateřského jazyka a jeho proměny i ve srovnání s jinými jazyky slovanskými a indoevropskými - rozlišuje mezi projevem spisovným a nespisovným a je schopen posoudit jeho vhodnost vzhledem ke komunikační situaci a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - osvojuje si kultivovaný jazykový projev psaný a mluvený - uvědomuje si a využívá bohatství mateřského jazyka ve všech jeho vrstvách a individuální jazykový projev jednotlivce jako nedílnou součást jeho osobnosti - se řídí zásadami správné výslovnosti - vhodně uplatňuje slohové postupy - rozlišuje funkční styly, je schopen posoudit slovní zásobu, syntax i kompozici textu - píše základní typy textů funkčního stylu prostě sdělovacího a administrativního, ovládá jejich formální a grafickou úpravu - má přehled o denním tisku a tisku své profesní oblasti	aj.) V. Obecné poučení o jazyce 3. Řeč a jazyk - vztah jazyka a řeči - charakteristika češtiny - základy teorie jazykové komunikace - jazyková kultura 4. Jazyk - zvuková stránka jazyka a spisovná výslovnost - grafická stránka jazyka, ortografie, opakování a procvičování pravopisu - pojmenování a slovo - slovní zásoba, její členění a obohacování VI. Sloh a komunikace 4. Obecné poučení o slohu - funkční styly a jejich útvary - slohotvorní činitelé 5. Styl prostě sdělovací - základní znaky, postupy a jazykové prostředky - krátké informační útvary (osobní dopis, oznámení, pozvánka aj.) 6. Styl administrativní - základní znaky, postupy a jazykové prostředky - formální úprava písemných projevů - běžné útvary administrativního stylu (životopis, zápis z pracovní porady, žádost, inzerát aj.)

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozpozná způsoby tvoření slov	II. Komunikace a jazyk 4. Tvoření slov

- píše správně zkratky a značky - správně používá gramatické tvary a konstrukce - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky - rozlišuje jednotlivé slovní druhy a orientuje se ve vývojových tendencích morfologie - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - používá příručku Pravidla českého pravopisu - sestavuje základní útvary administrativního stylu, ovládá jejich formální a grafickou úpravu - rozpozná základní znaky slohového postupu popisného - sestaví prostý popis - vypracuje odborný popis, odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru - vystihne charakteristické znaky publicistického stylu - sestaví konkrétní zpravodajské útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka) - má přehled o základních publicistických žánrech, o denním i periodickém tisku	- odvozování - skládání - tvoření zkratek a zkratkových slov - psaní zkratek a značek - spojování slov v sousloví 5. Tvarosloví - slovní druhy - gramatické kategorie jmen - gramatické kategorie sloves - tvary slov - vývojové tendence v tvarosloví současné češtiny 6. Hlavní principy českého pravopisu a jejich procvičování III. Komunikace a sloh 4. Slohový postup popisný - popis subjektivní - popis statický a dynamický - popis odborný - výstavba popisu 5. Funkční styl administrativní´a jeho útvary - písemnosti formulářového typu - písemnosti se souvislým textem 6. Publicistický styl - zpravodajské útvary - publicistické útvary analytického zaměření - publicistické útvary beletristického zaměření - inzerce, reklama, mediální komunikace aj.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí vznik a typy českých příjmení a správně je přechyluje a skloňuje - ovládne pravopis a výslovnost vlastních jmen cizího původu - rozlišuje zeměpisná jména místní a pomístní a jejich pravopis - rozumí základním českým frazémům a umí je	III.Komunikace a jazyk 4. Pojmenování a slovo - vlastní jména v komunikaci (jména osobní a zeměpisná, názvy podniků a výrobků) - frazeologie a její užití (vlastnosti a členění frazémů, vztahy mezi

vhodně použít - ovládá větnou skladbu mateřského jazyka - identifikuje a charakterizuje syntax jednotlivých funkčních stylů - uplatňuje znalosti skladby ve svém ústním a písemném projevu - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - díky syntaktickému rozboru a porozumění struktuře textu správně používá interpunkci ve větné výpovědi - tvoří a člení komunikát adekvátně komunikační situaci - vystihne charakteristické znaky publicistického textu - sestaví základní publicistické žánry, sestylizuje recenzi, fejeton, medailon aj. - připraví a přednese řečnický projev stylu prostě sdělovacího, odborného a publicistického - rozumí dispozici řečového projevu - ovládá zásady ortoepie - rozlišuje mezi projevem spisovným a nespisovným, připraveným a předneseným spatra, a je schopen posoudit vhodnost jejich použití - chápe význam kultivovaného mluvního projevu v profesním i osobním životě - orientuje se v odborném textu a pracuje s různými typy odborných publikací - identifikuje a charakterizuje odborný funkční styl - napíše výklad, referát, konspekt, resumé s literární tematikou nebo z problematiky vlastního oboru - připraví si a přednese mluvený výklad - má přehled o odborném tisku a základních publikacích svého oboru	frazémy) 5. Výpověď a věta - věty dvojčlenné - podmět a přísudek - předmět, příslovečné určení, přívlastek, doplněk - několikanásobné větné členy - vztah přístavkový - věty jednočlenné - větné ekvivalenty - zvláštnosti a nepravidelnosti ve stavbě věty - stavba souvětí - členící znaménka, jejich užívání 6. Komunikát a text - návaznost textu - členění textu - odstavce, titulek IV. Komunikace a sloh 4. Publicistika - postupy a prostředky publicistického stylu - útvary publicistického stylu 5. Veřejně mluvené projevy a jejich styl - rétorika - druhy řečnických projevů - druhy řečnických slohových útvarů - příprava a realizace řečnického vystoupení - uspořádání řeči (oslovení, úvod, jádro řeči, argumentace, závěr) - podání projevu (verbální a nonverbální složka projevu - mimika, gestikulace) 6. Funkční oblast odborná - funkční styl odborný a jeho specifika - typy textů funkčního odborného stylu - výklad a slohový postup výkladový - druhy výkladu

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - volí ve svém projevu prostředky adekvátní komunikační situaci - vhodně komunikuje, dodržuje řečovou etiketu	**V. Komunikace a jazyk** 10. Chování a řeč - řečové chování a zdvořilost

- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy - rozumí zákonitostem vývoje českého jazyka - vystihne vývojové tendence současné češtiny - orientuje se v soustavě jazyků - pracuje s normativními příručkami českého jazyka - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - orientuje se ve stylové diferenciaci češtiny - volí ve svém projevu prostředky adekvátní funkčnímu stylu - vystihne charakteristické znaky mluvených projevů vyššího stylu - vystihne charakteristické znaky úvahy - posoudí kompozici úvahy, její slovní zásobu a skladbu - uplatní postup úvahový v konkrétním slohovém útvaru - vystihne charakteristické znaky eseje - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru - je připraven k ústní i písemné části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury	- humor v řeči 11. Národní jazyk a jeho členění na útvary - spisovný jazyk a jeho užívání - obecná čeština - nářečí - neoficiální profesní a zájmová komunikace 12. Funkce spisovné češtiny a její vývojové změny, původ a vývoj slov z pohledu komunikačního 13. Čeština a příbuzné jazyky z pohledu vývojového - indoevropské jazyky - vývoj českého jazykového systému - vývoj češtiny a nauky o ní ve 20. století **VI. Komunikace a sloh** 14. Stylová diferenciace češtiny - stylové vrstvy - stylová příslušnost jazykového projevu k vyššímu nebo nižšímu stylu - zvuková stránka projevů vyššího stylu 15. Styl umělecké literatury - autorská řeč - řeč postav v literárním díle 16. Úvaha a postup úvahový 17. Esejistický styl a esej 18. Jazyková a stylizační cvičení z oblasti odborné **VII. Systematická příprava k maturitní zkoušce** (průběžně během celého ročníku) **VIII. Písemná a ústní maturitní zkouška**

-

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Literatura

Počet hodin: 8

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	-	-	8

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí:

Literatura tvoří základ estetického vzdělávání. Učivo navazuje na předchozí vzdělávání v této oblasti a prohlubuje jej. Je úzce propojeno s učivem předmětu Český jazyk a společně s ním představuje přípravu k maturitní zkouše z českého jazyka a literatury. Žák, který ukončuje vzdělávání v konzervatoři absolutoriem bez předchozího konání maturitní zkoušky, koná v termínu stanoveném ředitelem školy závěrečnou komisionální zkoušku z českého jazyka a literatury. Způsob přemýšleni, ke kterému je žák po celou dobu výuky veden, mu otvírá širší pohled na vlastní uměleckou profesi i činí jej obratným v běžném každodenním životě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- zařadit typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických obdobích
- zhodnotit význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace
- vyjádřit vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl
- samostatně vyhledávat informace v této oblasti
- vystihnout charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi
- rozeznat umělecký text od neuměleckého
- interpretovat literární text a debatovat o něm
- zařadit konkrétní literární díla do (základních) druhů a žánrů

- při rozboru textu uplatňovat znalosti z literární teorie
- vysvětlit etický a umělecký odkaz textů minulých epoch, které jsou nedílnou součástí naší dnešní civilizace (antika, judaismus, křesťanství aj.)
- uvést podstatná literární díla a postavy, které byly v průběhu doby a jsou dosud opakovaně zhudebňovány, zdramatizovány či inspirují tvůrce jiných uměleckých oborů
- chápat uměleckého díla i jako výpovědi o době jeho vzniku v jejích historických, politických, hodnotových aj. konsekvencích (a vzít tyto okolnosti v úvahu při interpretaci a hodnocení díla),
- chápat umění jako specifickou výpověď o společnosti
- orientovat se jako čtenáři v knižní nabídce současných i starších děl,
- porozumět a ocenit krásu a uměleckou hodnotu literárních děl, s nimiž se v životě setkají

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do čtyř ročníků. Učivo je zaměřeno na českou a světovou literaturu, její vývoj v celospolečenských, kulturních a historických souvislostech, přináší základní poznatky v oblasti literární vědy, informace o literárních druzích a žánrech; to vše v úzké součinnosti s předmětem Český jazyk. Žáci jsou vedeni k aktivnímu poznávání našich i světových literárních děl a též k tvořivé činnosti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetence k učení a komunikativní kompetence a dále pak občanské kompetence a kulturního povědomí. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Rozvíjí schopnost na základě získaných vědomostí a osvojeného zodpovědného a zainteresovaného přístupu k učivu a k práci odborně teoreticky i z hlediska osobních občanských a citových postojů zhodnotit umělecké dílo, mít na ně vlastní názor a formulovat jej logicky přehledně a kultivovaně po obsahové a jazykové stránce, adekvátně vzhledem ke komunikační situaci, a to formou písemnou i ústní. Obhajovat své názory v diskusi, přijímat kritiku i rady a vhodně na ně reagovat, ovládat i základy metod a postupů odborné vědecké práce (viz žákova absolventská písemná práce ve vyšších ročnících konzervatoře). Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům jazykového vzdělávání (zde zejména Český jazyk), dále pak jsou předmětům Dějiny umění a Občanská nauka.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. ročníku jednu hodinu týdně, v 2. až 4. ročníku dvě hodiny týdně. Při výuce budou uplatňovány různé pedagogické metody a formy práce v souladu s charakterem učiva, jako jsou řízený dialog, odborný výklad, rozbor a interpretace uměleckých textů, individuální i skupinová samostatná práce, samostatná domácí práce, využití audiovizuální techniky aj. Budou voleny tak, aby žáky motivovaly a umožnily jim aktivní a efektivní přístup ke studiu.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na porozumění uměleckému textu a schopnost jeho interpretace, orientaci žáka v dějinách české a světové literatury, schopnost kritického myšlení, literárně teoretického posouzení díla a samostatného úsudku včetně kultivovaného jazykového projevu písemného i ústního v souladu se

vzděláváním a komunikací v českém jazyce. Hodnocení se bude provádět především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka v hodině.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - interpretuje literární text s použitím znalostí z literární teorie a poetiky - popíše základní literární žánry a formy - popíše počátky slovesného umění a následně literatury - chápe a oceňuje význam, specifičnost a následné kulturní vlivy těchto starých literatur - vysvětlí etický a umělecký odkaz judaismu a křesťanství - popíše vznik Písma a jeho textů - charakterizuje antickou literaturu, vysvětlí její význam, charakterizuje základy antické kultury - uvede antická díla a postavy, které inspirovaly v průběhu dalších staletí tvůrce všech uměleckých oborů - čte a rozebírá texty antické a staré evropské a české literatury - popíše základní vývojové etapy literární historie světové a české -zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období -zhodnotí význam daného autora nebo literárního díla pro dobu vzniku i pro současného čtenáře -vyjadřuje vlastní prožitek z uměleckého díla (knihy, divadelního představení)	V. Základy literární vědy a poetiky - literární žánry a formy - struktura a interpretace literárního díla - rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu (průběžně během celého studia) VI. Literatura starověku 4. Literatura nejstarších starověkých mimoevropských civilizací - literatura starověkého Sumeru, Egypta, Číny, Indie atd. - literatura starověkého Izraele 5. Antická literatura - řecká mytologie - homérské eposy - řecké divadlo aj. díla řecké literatury a kultury - drama, poezie a próza starověkého Říma 6. Křesťanské texty starověku - vznik křesťanství a texty Nového zákona - Bible, její vznik, členění a podoby VII. Evropská a česká literatura středověku 4. Literatura evropského středověku - literatura středověku, její členění, specifika a nejznámější texty (legendy, kroniky aj.) - hrdinská epika a dvorská lyrika aj. 5. Literatura raného středověku v Čechách 6. Česká literatura vrcholného středověku III. Evropská a česká literatura renesance - evropská renesanční literatura

	- literatura doby humanismu a renesance v Čechách

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vystihne charakteristické znaky klasicismu a osvícenství - uvede hlavní představitele daného období a jejich stěžejní díla - vysvětlí podstatu národního obrození - odliší jednotlivé slohy a směry 19. století, zná jejich významné představitele a stěžejní díla - konkrétní literární dílo klasifikuje podle druhů a žánrů - při rozboru uměleckého textu používá odbornou terminologii a uplatňuje znalosti z literární teorie - vystihne charakteristické znaky různých uměleckých textů a rozdíly mezi nimi - interpretuje literární texty a diskutuje o nich - posoudí a zhodnotí jazykovou a obsahovou složku uměleckého textu - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - na základě vlastních čtenářských zkušeností si utváří vlastní názor na literaturu 19. století a dokáže ho formulovat	1. Evropská barokní literatura - barokní literatura v Čechách (exilová lit., domácí lit. autorská a ústní lidová slovesnost) 2. Epocha klasicismu a osvícenství - stěžejní znaky - klasicistní drama - literatura francouzská aj. 3. Epocha preromantismu a romantismu - předpoklady vzniku romantismu - stěžejní znaky romantismu - literatura německá - literatura anglická - literatura francouzská - literatura ruská aj. 4. Počátky realismu - stěžejní znaky realismu - literatura francouzská - literatura německá - literatura ruská - literatura anglická aj. 5. Naturalismus ve světové literatuře - literatura francouzská - literatury severské aj. 6. Prokletí básníci a literární moderna - prokletí básníci - literární moderna - impresionismus, symbolismus, - dekadence aj. směry

	7. Literatura národního obrození 8. májovci, ruchovci a lumírovci nejvýznamnější čeští autoři 19. stol.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se základních uměleckých směrech daných období, zná jejich hlavních představitele a stěžejní díla - charakterizuje moderní beletrii 20. století, čte vybraná díla tohoto období - interpretuje literární texty - formuluje vlastní názory na moderní umělecká literární díla, obhajuje je v diskusi a dovede pochopit a posoudit názory ostatních - posuzuje a zhodnocuje jazykovou a obsahovou složku uměleckého textu - přiřadí výňatek uměleckého textu k příslušnému literárnímu směru, autorovi, skupině či období na základě textové analýzy a použitých uměleckých prostředků - rozlišuje individuální autorský styl a charakterizuje jej - charakterizuje českou a světovou moderní poezii, oceňuje a interpretuje použité básnické prostředky - popíše charakteristické znaky různých básnických směrů a na základě textové analýzy přiřadí básnický výňatek k příslušnému období či směru - charakterizuje specifiku dramatického textu, jeho členění a typické rysy - hodnotí konkrétní jevištní adaptaci známé hry nebo filmový přepis literárního díla	X. Světová literatura 1. pol. 20. stol. 6. Avantgardní umělecké směry světové literatury přelomu 19. a 20. stol. a 1. pol. 20. stol. - impresionismus - dekadence - futurismus - dadaismus - surrealismus aj. 7. Významné umělecké osobnosti a díla světové prózy, poezie a dramatu 1.pol.20.stol. - lit. francouzská - lit. německá - lit. anglická - lit. ruská aj. evrop. lit. - pražská německá literatura - lit. americká X. Česká literatura přelomu 19. a 20. stol. 3. Manifest České moderny 4. Básnické směry a umělecká uskupení - symbolismus - dekadence - impresionismus - buřiči aj. 8. Próza a drama XI. Česká literatura 1. poloviny 20. stol.

	5. Společenské a kulturní klima let 1918-1945, periodizace a různorodost této lit. 6. Nejvýznamnější čeští autoři 1. pol. 20. stol. 7. Hlavní skupiny a směry české prózy a dramatu 1. pol. 20. stol. - lit.demokratická - lit. s tematikou 1. světové války - lit. humoristická - lit. katolická - lit. psychologická aj. 8. Hlavní umělecké směry a osobnosti české poezie 1. pol. 20. stol. - proletářská poezie - poetismus - surrealismus - významní čeští básníci let 1918-45

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla - charakterizuje současnou krásnou literaturou, její specifické rysy a témata - formuluje vlastní vztah a názor na současné literární umění - interpretuje literární texty - posoudí a zhodnotí jazykovou a obsahovou složku uměleckého textu a jejich propojení - při rozboru literárních textů uplatňuje příslušnou odbornou terminologii a znalosti z literární teorie - přiřadí výňatek uměleckého textu k příslušnému literárnímu směru, skupině či období na základě jeho analýzy a typických použitých uměleckých prostředků - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - textovou analýzu propojí s vědomostmi a výkladem o autorově tvorbě, jejích specifických rysech, vývoji a jejich případných společenských a politických příčinách - hodnotí dílo, jeho význam a vznik v kontextu dobových podmínek a okolností	II. Světová literatura 2. pol. 20. stol. 9. Významné literární směry 2. pol.20.stol. - existencialismus - neorealismus - nový román (antiromán) - postmoderna - magický realismus aj. 10. Významné autorské osobnosti, generační seskupení a díla světové poezie, prózy a dramatu 2. pol. 20. stol. - literatura francouzská - literatura německá - literatura anglická - literatura ruská aj. evropských lit. - literatura americká - literatura latinskoamerická aj. II. Česká literatura 2. pol.20. stol. 5. Kulturní a společenské klima od r. 1945 a proměnlivé podmínky umělecké tvorby 6. Základní periodizace české literatury 2. pol. 20. stol. a její dělení - literatura zakázaná domácí a exilová - autoři tolerovaní a publikovaní - tzv. literatura oficiální

- objasní vztah umělecké tvorby s celospolečenským vývojem - na základě vlastních čtenářských zkušeností a vědomostí formuluje vlastní názory na moderní českou literaturu a formuluje je ve výkladu a v diskusi - popíše v stručném přehledu dějiny světové a české literatury, uvede základní vývojové trendy a paralely - vřadí díla do příslušného kulturně historického kontextu v rámci celých dějin světové či české literatury - uvědomuje si místo vlastní národní literatury v kontextu literatury světové a specifičnosti jejího historického vývoje - je připraven k ústní i písemné části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury	7. Nejvýznamnější čeští autoři 2. pol. 20. stol. 8. Významní autoři a díla české prózy, poezie a dramatu 2. pol. 20. stol. IV. Průběžné opakování a systemizace učiva 1.-4. ročníku (během celého ročníku) V. Systematická příprava k písemné a ústní maturitní zkoušce (během celého ročníku) VI. Písemná a ústní maturitní zkouška z českého jazyka a literatury	

Žák: - prohlubuje si a systemizuje své znalosti učiva 1. – 4. ročníku na základě hlubšího porozumění dílu a vlastního aktivního přístupu - doplní si své znalosti, na základě svých čtenářských zkušeností a poznatků z literární poetiky, dějin a teorie se učí tyto texty zhodnotit a interpretovat - učí se lépe porozumět textům, prohlubuje své schopnosti kritického myšlení, samostatného úsudku, formulace, kultivovaného mluvního projevu, argumentace a diskuse	5. Jazykové, kompoziční a narativní prostředky a struktura uměleckého textu a jeho analýza 6. Funkční styly a postupy a jejich užití v uměleckém textu. Lit. žánry a formy 3.Zásady práce s odbornými texty. Analýza uměleckých textů na základě četby posluchačů a jejich seznamu maturitních zadání	8-16 8-16

Kód a název oboru vzdělávání:82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Literární seminář

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	0	0	0	1	-	-	1

Pojetí předmětu:

a) obecný cíl předmětu

Tento seminář je otevřen pro žáky 4. ročníků přihlášené k maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury. Má poskytnout hlubší porozumění učivu a detailnější a individuálně zaměřenou přípravu k maturitní zkoušce. Cílem semináře je prostřednictvím rozborů a interpretací uměleckého textu naučit žáky lépe porozumět i náročnějším a žánrově různorodým textům a interpretovat je na patřičné úrovni s využitím získaných znalostí z literární poetiky, teorie a dějin literatury a znalostí českého jazyka, rozvíjet jejich schopnosti formulování a obhajování vlastních odborných úsudků a dále rozvíjet výchovu žáků ke čtenářství.

b) charakteristika učiva

Žáci jsou vedeni k hlubšímu a komplexnímu porozumění textům v kontextu uměleckých směrů, politického a kulturního klimatu doby, k vlastní analýze a interpretaci uměleckého textu a k aktivnímu poznání významných děl naší a světové literatury.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen kultivovaně vyjadřovat své názory a uměl je zdůvodnit; učí se pracovat v týmu a účastnit se odborných diskusí, je schopen objektivně hodnotit vlastní práci i výsledky druhých; rozvíjí po obsahové i formální stránce své mluvní a komunikační schopnosti.

d) strategie /pojetí/ výuky

Při výuce bude uplatňován především individuální a skupinový rozbor a interpretace uměleckých textů, řízený dialog aj. vhodné aktivizující metody.

e) hodnocení výsledků žáků

Hodnotí se schopnost porozumění a interpretace uměleckého textu, schopnost kritického myšlení a samostatného úsudku, komplexní orientace žáka v literatuře, jeho schopnost získané vědomosti aplikovat. Hodnocení se bude provádět průběžně na základě pracovních výsledků a aktivity žáka.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Přínosem předmětu je rozvoj samostatného kritického myšlení žáků, schopností formulovat vlastní názory, argumentovat a diskutovat a hodnotit umělecké dílo, kultivovat svůj mluvní projev.

Rozpis učiva:

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hod.
Žák: - prohlubuje si a systemizuje své znalosti učiva 1. – 4. ročníku na základě hlubšího porozumění dílu a vlastního aktivního přístupu - doplní si své znalosti, na základě svých čtenářských zkušeností a poznatků z literární poetiky, dějin a teorie se učí tyto texty zhodnotit a interpretovat - učí se lépe porozumět textům, prohlubuje své schopnosti kritického myšlení, samostatného úsudku, formulace, kultivovaného mluvního projevu, argumentace a diskuse	7. Jazykové, kompoziční a narativní prostředky a struktura uměleckého textu a jeho analýza 8. Funkční styly a postupy a jejich užití v uměleckém textu. Lit. žánry a formy 3.Zásady práce s odbornými texty. Analýza uměleckých textů na základě četby posluchačů a jejich seznamu maturitních zadání	8-16 8-16

Platnost učební osnovy od 1.9.2012

Kód a název oboru vzdělávání:82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Cizí jazyk - angličtina

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	2	2	16

Platnost: od 1.9.2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí:

Cizí jazyk tvoří spolu s českým jazykem základ jazykové vzdělanosti. Učivo navazuje na předchozí vzdělávání v této oblasti a prohlubuje jej. Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Aktivní znalost cizího jazyka je nezbytná pro uplatnění absolventa. Předmět rozvíjí schopnost komunikovat v cizím jazyce, získávat v něm všeobecné i profesní informace, rozšiřuje znalosti o životě v cizojazyčných zemích a seznamuje s jejich kulturními tradicemi a zvyklostmi.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých životních situacích, v mluvených i v psaných projevech, a to jak na všeobecné tak na odborné úrovni, volit vhodné komunikační strategie a jazykové prostředky, pracovat efektivně s cizojazyčným textem, včetně odborného,
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;

- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.
- argumentovat, diskutovat a rovněž hodnotit v cizím jazyce umělecké dílo a umělecké výkony
- efektivně pracovat v týmu i samostatně, chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální struktury a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí a projevovat se v souladu se zásadami demokracie.
- vyhledat potřebné informace, účelně s nimi pracovat a získané prostředky, včetně odborných, využívat v běžné praxi,
- efektivně pracovat s internetem, slovníky, jazykovými příručkami a vše dokázat zhodnotit v dalším studiu a v prohlubování svých všeobecných a odborných vědomostí a dovedností.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do šesti ročníků. Obsahem výuky cizího jazyka je v první řadě systematické osvojování produktivních i receptivních řečových dovedností v návaznosti na jazykové prostředky - slovní zásobu, výslovnost, gramatiku, pravopis - v podmínkách běžných komunikativních situací, do nichž jsou zapojovány aktuální informace z reálií. Tematické okruhy se vztahují k oblastem osobního, společenského a profesního života, odborná témata kladou důraz na rozvíjení potřebné slovní zásoby a terminologii nezbytnou pro profesní růst žáků. Pří výběru učiva se vychází z požadavků státní maturity a profilu absolventa.

Vzdělávání v cizím jazyce komplexně směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni B 1 podle Společného evropského referenčního rámce, jež je považována za minimální pro složení společné části maturitní zkoušky. Pro získání absolutoria z cizího jazyka směřuje výuka a vzdělávání k úrovni B2.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména komunikativní kompetence, kompetence k učení, občanské kompetence a kulturního povědomí, kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Z průřezových témat jde zejména o téma informační a komunikační technologie, kdy je rozvíjena kompetence komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace a získávat informace z otevřených zdrojů s využitím celosvětové sítě.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům jazykového vzdělávání, dále pak k předmětům společenskovědního vzdělávání, estetického vzdělávání a v tématických odborných okruzích k předmětům odborné přípravy i společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku tři hodiny týdně, v 5. a 6. ročníku dvě hodiny týdně. V pojetí výuky je třeba kromě tradičních metod používaných při výuce cizích jazyků prosazovat i problémové učení, týmovou práci a kooperaci, neopomíjet diskusi, zařazovat odlehčovací jazykové hry, soutěže a používat rovněž simulační a situační metody. Všechny zvolené postupy zvyšují motivaci k učení, a tím i zkvalitňují celý vyučovací proces. V celém procesu výuky se přihlíží k individuálním schopnostem a dovednostem žáků, k jejich zájmům, nadání a budoucím potřebám.

Ve výuce je nutné a žádoucí uplatňovat princip komunikativnosti, rozvíjet mezipředmětové vztahy a celou výuku řídit tak, aby ve třídě převládaly pozitivní emoce. Je třeba vést žáky ke vzájemné spolupráci, podporovat je v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a objektivně je hodnotit a klást důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu.

K podpoře výuky cizích jazyků je vhodné používat moderní učebnice, výukové časopisy, dostupné didaktické pomůcky, pracovat s multimediálními výukovými programy, s internetem a vytvářet příznivé a pozitivní prostředí pro vzájemnou spolupráci.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Při hodnocení je kladen důraz především na porozumění učivu, na schopnost žáků aplikovat poznatky v praxi a samostatně pracovat. Hodnotí se rovněž koncentrovanost při výuce a schopnost kritického samostatného uvažování a myšlení. V neposlední řadě je posuzována také abilita žáků formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat, porozumět neznámému textu a poslechu v cizím jazyce, hodnocena je též úroveň jejich souvislého písemného projevu.

Vyučující využívají ústní i písemné prověřování v různém rozsahu. Průběžně jsou zařazovány kratší testy i činnosti umožňující sebetestování a sebehodnocení, na závěr každého tematického celku je využíván delší test k ověření stupně osvojení znalosti žáků. Do hodnocení za klasifikační období se zahrnuje i celkový přístup žáka k předmětu, jeho aktivní zapojení do vyučování a plnění studijních povinností.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí souvislému projevu vyučujícího i reprodukovanému kultivovanému projevu rodilého mluvčího pronášenému v běžném hovorovém tempu obsahujícímu probrané jazykové prostředky i přiměřené množství neznámých výrazů či tvarů - v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků vhodně, pohotově a jazykově relativně správně reaguje v běžných situacích každodenního života, - vede přirozený dialog, zeptá se na smysl nepochopeného výrazu či věty, požádá o zpřesňující informace a podobné informace podá - sdělí hlavní myšlenky či informace z vyslechnutého či přečteného textu obsahujícího známý jazykový materiál i přiměřené množství	– **Osobní údaje, rodina, společenský styk** - základní časy - tvoření otázek - slovní druhy - fonetické symboly - homonyma – **Bydlení, životní styl** - přítomný čas prostý a průběhový - have/ have got - slovní vazby - minulý čas prostý a průběhový - nepravidelná slovesa – **Město (místo), kde žijeme**

neznámých výrazů či tvarů, - volně reprodukuje jednoduchý text - souvisle hovoří v rámci probraných tematických okruhů i na základě vizuální opory (obrázek, tabulka, formulář apod.), - čte výrazně, foneticky správně vybrané texty - čte s porozuměním přiměřeně náročné všeobecně orientované texty - využívá logického odhadu k pochopení významu neznámých výrazů či tvarů z kontextu - využívá dvojjazyčný slovník i mluvnické příručky - vyplní různé typy formulářů - sestaví neformální dopis i jiná písemná sdělení - přiměřeně a vhodně zaznamená hlavní myšlenky a informace z vyslechnutého či přečteného textu - jednoduchým způsobem písemně vyjádří své myšlenky - s použitím slovníku samostatně sestaví vyprávění, charakteristiku osoby **Jazykové prostředky** **Žák** - systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace, redukce slabik a slov) - aktivně si osvojuje nová slova, idiomy a slovní spojení, včetně frazeologie běžného společenského styku - při práci s textem průběžně poznává základní způsoby tvoření slov - ovládá základní časy - správně tvoří otázky - správně používá tázací zájmena a příslovce - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - zná základní geografické údaje, hlavní města, nejvýznamnější kulturní památky - nejnavštěvovanější města a oblasti - orientuje se v problémech každodenního života, - srovná základní rysy našeho způsobu života a života zemí daného jazyka - sleduje významné aktuální informace z	- spojky - předpony, přípony - časové výrazy - příslovce – **Obchody, nakupování, oblékání** - vyjadřování kvantity - zájmena - synonyma - členy – **Školství, vzdělávání, plány do budoucna** - slovesné vazby - vyjadřování budoucnosti - frazeologická spojení – **Popis situací a zážitků** - přídavná jména - infinitiv – **Písemné kontrolní práce, oprava**

kulturního, společenského a politického života u nás a v anglicky mluvících zemích	

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí souvislému projevu vyučujícího i reprodukovanému kultivovanému projevu rodilého mluvčího pronášenému v běžném hovorovém tempu i s méně pečlivou výslovností (autentické nahrávky) v rámci probraného učiva i s přiměřeným množstvím neznámých výrazů či tvarů - v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků vhodně, pohotově a jazykově správně reaguje v běžných situacích společenského života, v reakcích vyjádří i své postoje - sdělí hlavní myšlenky či informace z delšího vyslechnutého či přečteného přiměřeně náročného textu, text komentuje, hodnotí apod. - volně reprodukuje nepřipravený vyslechnutý či přečtený text - souvisle hovoří v rámci probraných tematických okruhů na všeobecná témata - aktivně se účastní diskuse, vyjádří své názory, oponuje či souhlasí s názory ostatních, požádá o zpřesnění údajů apod. - připraví a realizuje anketu, interview apod. - napíše jednoduchý formální dopis - samostatně sestaví popis, jednoduchý životopis - čte s porozuměním přiměřeně náročné všeobecně či odborně orientované texty - využívá logického odhadu významu neznámých výrazů či tvarů z kontextu - používá výkladový slovník	– **Základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti** - otázky s like - stupňování přídavných jmen - synonyma, antonyma - vztažné věty – **Slavné osobnosti** - předpřítomný čas - for, since - opakování slovesných časů – **Péče o zdraví, nemoci** - modální slovesa - slovesa s doplňkem - složená podstatná jména – **Cestování, služby** - časové a podmínkové věty I - frekventovaná frázová slovesa - spojování vět – **Významné objevy a vynálezy**

Jazykové prostředky **Žák** - rozlišuje a používá přítomný čas prostý a průběhový - rozlišuje a používá minulý čas prostý a průběhový - spojuje věty - vytváří a používá trpný rod - správně tvoří slova pomocí předpon a přípon - správně používá kvantitativní výrazy, zájmena a členy - vyjadřuje podmínku skutečnou - správně používá předpřítomný čas prostý - vhodně používá modální slovesa - formuluje otázky i záporné věty, ovládá způsob krátkého reagování na otázky - správně stupňuje adjektiva - zná způsob zapisování i čtení číselných výrazů **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - zná základní geografické, historické a politicko-společenské informace - identifikuje objekty významné z hlediska kulturního a turistického - orientuje se v aktuálním kulturním, politickém a společenském dění i životě - zná významné osobnosti, společenské zvyklosti a tradice	- pasívum - příčestí trpné - slovesa s doplňkem – **Písemné kontrolní práce, oprava**

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - porozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích z různých oblastí i v rychlejším tempu a s méně pečlivou výslovností - pohotově reaguje v rozhovoru a v diskusi i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku - vyjadřuje své postoje a obhajuje své názory - čte s porozuměním delší náročnější obsahově	- **Sny a realita** - podmínkové věty II - frázová slovesa - vyjádření pravděpodobnosti - zvolací věty - **Práce, zaměstnání** - předpřítomný čas průběhový

různorodé texty - písemně zaznamená podstatné myšlenky a údaje z delšího vyslechnutého i přečteného textu - vyjádří své pocity a názory na umělecká díla - stylisticky vhodně a srozumitelně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů, vyplní dotazník a sepíše žádost o zaměstnání - písemně i ústně se prezentuje při vstupu na trh práce **Jazykové prostředky** **Žák** - rozlišuje používání předpřítomného času prostého a průběhového - vyjadřuje časové a podmínkové vztahy - spojuje věty v souvětí vhodnými spojkami - orientuje se v hierarchii anglických slovesných časů, správně je používá - vyjadřuje podmínku neskutečnou - rozumí frázovým slovesům a vhodně je používá - tvoří slova z již známých slov, - vyjadřuje předčasnost v minulosti - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, sám jej vytváří a používá - rozumí symbolům užívaným při opravách jazykových chyb, relativně samostatně opraví své i cizí chyby **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - prokáže znalost dalších, detailnějších geografických a demografických fakt, informací o kulturních památkách, turistických atrakcích - orientuje se ve státním zřízení jednotlivých zemí - prokáže znalost společenských zvyků a konvencí, problémy každodenního života - orientuje se v nejvýznamnějších představitelích umění, podá aktuální informace z kulturního, politického a společenského života anglicky mluvících zemí	- tvoření slov - spojovací výrazy - **Člověk a svět** - pomocná slovesa (shrnutí) - systemizace časů - tvoření, otázek, záporu, krátké odpovědi - **Volný čas, koníčky, sport** - přítomný čas prostý a průběhový (shrnutí) - dějová a stavová slovesa - trpný rod - **Výtvarné umění, hudba, literatura** - minulý čas prostý a průběhový, - předminulý čas - **Písemné kontrolní práce, oprava**

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka - pohotově, jazykově správně a přirozeně reaguje i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci - v rámci osvojených jazykových prostředků s předchozí přípravou souvisle hovoří na přiměřeně náročná témata všeobecná i na témata týkající se vlastní profesní orientace - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností, orientuje se v různých typech textů - vhodným způsobem popíše a porovná obrázky, vystihne jejich podobnosti a rozdíly - odhaduje význam neznámých slov v kontextu - využívá různých typů čtení (orientační, informativní, studijní) podle daného účelu - správně, výstižně a stylisticky vhodně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů **Jazykové prostředky** **Žák** - vyjadřuje časové a podmínkové vztahy - spojuje věty v souvětí vhodnými spojkami - používá správně slovesné vazby a infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů - rozumí frázovým slovesům a vhodně je používá - tvoří slova z již známých slov - vyjadřuje předčasnost v minulosti - se orientuje v hierarchii anglických slovesných časů, správně je používá - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	**11. Popis a charakteristika osoby** - modální slovesa - vyjádření žádosti, nabídky, povolení **12. Počasí, příroda, ochrana životního prostředí** - vyjadřování budoucnosti **13. Všeobecná témata** (se zaměřením na ústní projev a interakci, poslech, čtení a písemný projev) - Personal identification - Family - Housing and living - Everyday life - Education - Free time - Interpersonal relationships - Travel - Health and hygiene - Food - Shopping - Work and profession - Service - Society - Geography and nature **14. Oborová témata** (se zaměřením na samostatný ústní projev) Places of interest for music/ theatre lovers My favourite musician/actor The Prague Conservatoire Music/theatre and my family Cultural life in the Czech Republic My career plans Lifestyle of a professional musician/actor Music/theatre-hobby or profession Education of music/dramatic art in the Czech Republic Going to concerts/to the theatre Music/theatre in my life

	Učivo
Výsledky vzdělávání - rozumí symbolům užívaným při opravách jazykových chyb, relativně samostatně opravuje své i cizí chyby - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, sám jej vytváří a používá - zapisuje i čte číselné výrazy **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - samostatně vyhledá geografické a demografické údaje v návaznosti na již osvojené a utříděné poznatky z předchozích ročníků - prokazuje faktické znalosti z historie a současnosti těchto zemí s důrazem na významné aktuální události a významné představitele politického života, umění, vědy a techniky	Jobs in my field My professional idol Playing in public Theatre buildings, concert halls, opera houses My studies of music/dramatic art Mass media and music/theatre Cultural life in my town Kinds of music How to become a successful musician/actor My studies at the conservatoire Cultural events Musical instruments Fashion and music styles, theatre costumes Auditions/castings, rehearsals, performances **15. Písemné kontrolní práce, oprava**

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka - zapojí se bez přípravy do hovoru - pohotově, jazykově správně a přirozeně reaguje i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - komunikuje a aktivně využívá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib	- **Záliby, zájmy** - otázky s like - slovesné vazby - **Jídlo, stravovací návyky** - vztažná zájmena - přívlastek - **Životní styl ve Velké Británii a USA** - předpřítomný čas - frázová slovesa a slovesa s předložkou nebo částicí - **Pracovní proces, pracovní nabídky** - inzerát

- používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitějších myšlenek - vhodně používá základní odbornou slovní zásobu ze svého oboru vzdělání - v rámci osvojených jazykových prostředků předchozí přípravou souvisle hovoří na přiměřeně náročná témata všeobecná, témata zeměvědného charakteru i na témata týkající se vlastní profesní orientace - komunikuje v různých profesních situacích - vypracuje písemně svůj profesní životopis, žádost, přihlášku k účasti v konkurzních řízeních - vyplní jednoduchý neznámý formulář - zaznamená vzkazy volajících - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby - čte s porozuměním odborné texty se stupňující se náročností a překládá je, orientuje se v různých typech textů - odhaduje význam neznámých slov v kontextu - využívá různých typů čtení podle daného účelu - správně, výstižně a stylisticky vhodně formuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů **Jazykové prostředky** **Žák** - správně používá infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů - správně uvozuje a gramaticky zpracovává nepřímou řeč, nepřímé otázky a nepřímý rozkaz - chápe posuny časů v časové souslednosti a sám je uplatňuje ve svém projevu písemném i mluveném - vyjadřuje podmínku neskutečnou - používá správně infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů - chápe frázová slovesa a vhodně je používá - vyjadřuje předčasnost v minulosti, správně reprodukuje výroky, otázky, rozkazy formou nepřímé řeči - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, sám jej vytváří a používá **Země příslušné jazykové oblasti**	- CV - motivační dopis - pohovor - **Hodnoty v lidském životě, dobročinnost** - podmínkové věty - časové věty - klasifikace adjektiv¨ -vyjádření návrhu - **Mezilidské vztahy** - modalita - přídavná jména hodnotící - vyjádření souhlasu, nesouhlasu - **Závislosti a jejich působení v lidském životě** - předpřítomný čas průběhový - časové výrazy - složená substantiva - **Názory a stanoviska** - nepřímá otázka - dovětek - slovesa s doplňkem - idiomy - **Zvyky, tradice, svátky** - nepřímá řeč - časová souslednost **10. Písemné kontrolní práce, oprava**

Žák - orientuje se v nejvýznamnějších historických etapách a událostech příslušných zemí - vyhledává si další informace z historie a současnosti zemí s důrazem na významné aktuální události a jejich hodnocení, výrazné tendence v myšlení, dějinách a umění daných zemí a prokazuje faktické znalosti - prokazuje všeobecný přehled o kulturním životě a dění v anglicky mluvících zemích	

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - pohotově, jazykově správně a přirozeně reaguje i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci - komunikuje a zapojuje se do činností jako účastník reálných komunikačních situací v umělecky teoretické i umělecky výkonové oblasti - vhodně používá pravidla řečové etikety - uvědomuje si své chyby a dokáže je opravit - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům běžného osobního života, zeměpisným tématům i k tématům z oblasti svého studijního zaměření - používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru a gramatické prostředky odborného stylu - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností, orientuje se v různých typech textů - odhaduje význam neznámých slov v kontextu - ovládá různé typy čtení (orientační, selektivní apod.) podle daného účelu, - rozumí odborným textům a dokáže je	**Všeobecná tematika** - prohlubování a rozšiřování učiva předcházejících ročníků **Obecně odborná tematika** - **Anglicky mluvící země, Česká republika** - geografické reálie s orientací na kulturní geografii, historie, národnostní otázky, sociální otázky, tradice kultury, profil kulturního dění, kulturní objekty a instituce - **Umění** - význam, umělecké druhy, formy umělecké prezentace: koncerty, divadelní představení, festivaly - **Školství – s akcentem na školství umělecké** - anglicky mluvící země, Česká republika, naše škola, její místo v systému vzdělávání, charakteristika, tradice, význam **Specificky odborná tematika** - **Profesní situace** - rozhovor, diskuse, jednání, sebeprezentace, beseda, konferování - **Autobiograficky zaměřené vylíčení období před vstupem na konzervatoř, období studia na konzervatoři, plány do budoucna** - osobní život, počátky uměleckého vzdělávání, umělecky a studijně motivující faktory, zážitky z návštěv koncertů a divadel, důležité učitelské osobnosti, důležité události osobního uměleckého

zpracovat samostatně a promyšleně, písemně i ústně, do podoby výkladu, referátu, popisu, kritického článku, formálního i neformálního dopisu, diskusního příspěvku apod. - správně, výstižně a stylisticky vhodně formuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů - souvisle plynule a podrobně popíše problematiku svého oboru a vyjádří svůj osobní názor - vyjadřuje své hodnocení, postoje, souhlas či nesouhlas s názory ostatních - samostatně a srozumitelně popíše možnosti svého uplatnění - prezentuje své schopnosti, vědomosti a dovednosti v oboru vzdělání - sestaví osobní databázi údajů dokumentujících vývoj a strukturu osobních a uměleckých kvalit - využívá různé informační zdroje-slovníky, encyklopedie, jazykové příručky, odbornou literaturu včetně časopisů, internet apod. - využívá znalosti cizího jazyka k vlastní umělecké činnosti, odborné komunikaci i umělecko-pedagogické činnosti - čte s porozuměním odborné texty a překládá je - vyjadřuje se ústně i písemně k odborným tématům svého oboru - komunikuje v různých profesních situacích - vypracuje písemně svůj profesní životopis, žádost, přihlášku k účasti v konkurzních řízeních - vypracuje cizojazyčné resumé k odbornému textu; - tlumočí spolehlivě do cizího jazyka smysl odborného textu; - používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru a gramatické prostředky odborného stylu **Jazykové prostředky** **Žák** - upevňuje, prohlubuje a rozšiřuje učivo předcházejících ročníků s přihlédnutím k potřebám příslušného oboru - správným způsobem používá širokou obecnou i specifickou slovní zásobu - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, dovede jej sám vytvářet a používat - orientuje se v odborném názvosloví a	růstu – soutěže, koncerty, zájezdy, role, oblíbená umělecká díla - **Hudební názvosloví** - notopis, stupnice, tóniny, intervaly, tempová a přednesová označení, vyjádření rytmických kvalit hudby - **Hudební nástroje** - všeobecný přehled, můj hudební nástroj (stavba nástroje, technika hry, výrazové možnosti nástroje, historie, základní literatura) - **Hudební provoz** - divadla, koncertní síně, jejích architektura a speciální výbava, organizační struktura, realizace koncertu, přestavení (zkouška, kostýmy, dekorace, generálka, premiéra, reprízy, zájezdy, derniéra)

hierarchii anglických slovesných časů, správně je používá **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - orientuje se v prostředí, historii a geografii anglicky mluvících zemí v komplexní šíři - podá přehled o tradicích kultury, kulturním dění, kulturních objektech a institucích - srovná jednotlivé jevy na úrovni kulturní a společenské ve vlastní a anglicky mluvící zemi - samostatně si dále rozšiřuje znalosti daných oblastí sledováním sdělovacích prostředků a dalších zdrojů - zasazuje si nově získané poznatky do kontextu dřívějšího vzdělávání	

Kód a název oboru vzdělávání:82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Cizí jazyk - němčina

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	2	2	16

Platnost: od 1.9.2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí:

Cizí jazyk tvoři spolu s českým jazykem základ jazykové vzdělanosti. Učivo navazuje na předchozí vzdělávání v této oblasti a prohlubuje jej. Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Aktivní znalost cizího jazyka je nezbytná pro uplatnění absolventa. Předmět rozvíjí schopnost komunikovat v cizím jazyce, získávat v něm všeobecné i profesní informace, rozšiřuje znalosti o životě v cizojazyčných zemích a seznamuje s jejich kulturními tradicemi a zvyklostmi.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých životních situacích, v mluvených i v psaných projevech, a to jak na všeobecné tak na odborné úrovni, volit vhodné komunikační strategie a jazykové prostředky, pracovat efektivně s cizojazyčným textem, včetně odborného,
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.
- argumentovat, diskutovat a rovněž hodnotit v cizím jazyce umělecké dílo a umělecké výkony.
- efektivně pracovat v týmu i samostatně, chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální struktury a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí a projevovat se v souladu se zásadami demokracie.

- vyhledat potřebné informace, účelně s nimi pracovat a získané prostředky, včetně odborných, využívat v běžné praxi,
- efektivně pracovat s internetem, slovníky, jazykovými příručkami a vše dokázat zhodnotit v dalším studiu a v prohlubování svých všeobecných a odborných vědomostí a dovedností.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do šesti ročníků. Obsahem výuky cizího jazyka je v první řadě systematické osvojování produktivních i receptivních řečových dovedností v návaznosti na jazykové prostředky - slovní zásobu, výslovnost, gramatiku, pravopis - v podmínkách běžných komunikativních situací, do nichž jsou zapojovány aktuální informace z reálií. Tematické okruhy se vztahují k oblastem osobního, společenského a profesního života, odborná témata kladou důraz na rozvíjení potřebné slovní zásoby a terminologii nezbytnou pro profesní růst žáků. Pří výběru učiva se vychází z požadavků státní maturity a profilu absolventa.

Vzdělávání v cizím jazyce komplexně směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni B 1 podle Společného evropského referenčního rámce, jež je považována za minimální pro složení společné části maturitní zkoušky. Pro získání absolutoria z cizího jazyka směřuje výuka a vzdělávání k úrovni B2.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména komunikativní kompetence, kompetence k učení, občanské kompetence a kulturního povědomí, kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Z průřezových témat jde zejména o téma informační a komunikační technologie, kdy je rozvíjena kompetence komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace a získávat informace z otevřených zdrojů s využitím celosvětové sítě.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům jazykového vzdělávání, dále pak k předmětům společenskovědního vzdělávání, estetického vzdělávání a v tématických odborných okruzích k předmětům odborné přípravy i společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku tři hodiny týdně, v 5. a 6. ročníku dvě hodiny týdně. V pojetí výuky je třeba kromě tradičních metod používaných při výuce cizích jazyků prosazovat i problémové učení, týmovou práci a kooperaci, neopomíjet diskusi, zařazovat odlehčovací jazykové hry, soutěže a používat rovněž simulační a situační metody. Všechny zvolené postupy zvyšují motivaci k učení, a tím i zkvalitňují celý vyučovací proces. V celém procesu výuky se přihlíží k individuálním schopnostem a dovednostem žáků, k jejich zájmům, nadání a budoucím potřebám.

Ve výuce je nutné a žádoucí uplatňovat princip komunikativnosti, rozvíjet mezipředmětové vztahy a celou výuku řídit tak, aby ve třídě převládaly pozitivní emoce. Je třeba vést žáky ke vzájemné spolupráci, podporovat je v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a objektivně je hodnotit a klást důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu.

K podpoře výuky cizích jazyků je vhodné používat moderní učebnice, výukové časopisy, dostupné didaktické pomůcky, pracovat s multimediálními výukovými programy, s internetem a vytvářet příznivé prostředí pro vzájemnou spolupráci.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Při hodnocení je kladen důraz především na porozumění učivu, na schopnost žáků aplikovat poznatky v praxi a samostatně pracovat. Hodnotí se rovněž koncentrovanost při výuce a schopnost kritického samostatného uvažování a myšlení. V neposlední řadě je posuzována také abilita žáků formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat, porozumět neznámému textu a poslechu v cizím jazyce, hodnocena je též úroveň jejich souvislého písemného projevu.

Vyučující využívají ústní i písemné prověřování v různém rozsahu. Průběžně jsou zařazovány kratší testy i činnosti umožňující sebetestování a sebehodnocení, na závěr každého tematického celku je využíván delší test k ověření stupně osvojení znalosti žáků. Do hodnocení za klasifikační období se zahrnuje i celkový přístup žáka k předmětu, jeho aktivní zapojení do vyučování a plnění studijních povinností.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - rozumí hlavním myšlenkám jednoduchého spisovného projevu, - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace, - umí pozdravit a zahájit rozhovor - umí představit sebe i ostatní, - vede jednoduchou německou konverzaci za předpokladu, že jeho protějšek mluví pomalu, srozumitelně a spisovně - používá dvojjazyčné slovníky, - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text, - má základní slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických celků - používá vesměs správně probírané gramatické struktury - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti - zahájí a vede jednoduchý dialog - počítá - objedná si v restauraci a zaplatí - sjedná si termín - umí se omluvit za zpoždění - zeptá se na cestu a umí popsat cestu k hledanému místu - popíše jednoduše a souvisle své okolí - hovoří o povoláních, jejich náplni	**4. Komunikativní funkce** poslech monologických i dialogických projevů s porozuměním práce s jednoduchým textem jednoduchý písemný projev (pohlednice, vzkaz, pozvánka) mluvený projev (hláskování, situační dialogy: pozdrav, oslovení představování, omluva, prosba, poděkování, souhlas, nesouhlas) **5. Gramatika** správná výslovnost hlásek, slovní a větný přízvuk podstatná jména a členy skloňování substantiv přítomný čas sloves věta oznamovací v přítomném čase tvorba otázek specifika záporu, osobní a přivlastňovací zájmena základní číslovky předložky se 3. a 4. pádem způsobová slovesa **6. Tematické okruhy**

	já a moje rodina stravovací návyky místo, kde žiji dům, domov škola běžné profese

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí hlavním myšlenkám souvislého kultivovaného projevu a kratším autentickým nahrávkám v běžném hovorovém tempu - rozumí jednoduchým pokynům a frázím týkajícím se základních potřeb (místopis, zaměstnání), pokud jsou vysloveny zřetelně - sleduje hlavní myšlenky diskuze, které je svědkem, za předpokladu, že řeč je spisovná a zřetelná - rozumí nekomplikovaným faktografickým informacím týkajících se věcí každodenního života - napíše krátký neformální dopis (žádost, pozvánka) - napíše jednoduchý souvislý text - pojmenuje důvody a jednoduše vyjádří vlastní názor - respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - prokáže dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických celků - používá vesměs správně běžné gramatické struktury - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu - jednodušším způsobem komunikuje s rodilými mluvčími na známá témata - jednoduše popíše osobu - popíše denní program a činnosti - hovoří o koníčcích a zájmech - hovoří o kulturních aktivitách, popíše návštěvu koncertu či divadelního představení	**Komunikativní funkce** psaní osobních sdělení (E-mail, popis fotografie) psaní formálních sdělení (žádost o místo, životopis) vyjádření vlastního názoru vyjádření opaku či alternativ pozitivní a negativní reakce vyjádření překvapení dialogy (orientace ve městě, u lékaře, na cestách) **Gramatika** časové údaje skloňování přídavných jmen v přívlastku vedlejší věty přítomný čas nepravidelných sloves imperativ modální slovesa v préteritu užívání předložek perfektum a préteritum **Tematické okruhy** přátelé popis a charakteristika osoby cestování, ubytování volný čas, činnosti ve volném čase denní režim, povinnosti kultura (hudba, divadlo, film)

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí již souvislým projevům a diskuzím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků pohotově a jazykově správně reaguje v běžných situacích společenského života, - aktivně se účastní diskuze, vyjádří své názory, oponuje, souhlasí či nesouhlasí s názory ostatních - reprodukuje srozumitelně přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou běžných témat - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - používá vesměs správně i poněkud složitější gramatické struktury (způsobová slovesa v préteritu, konjunktiv préterita, vedlejší věty) - používá základní slovní zásobu, včetně frazeologie v rozsahu daných tematických celků - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé druhy slovníků a čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty a překládá je - hovoří o zdravém životním stylu - popíše běžné nemoci i svůj zdravotní stav - hovoří o různých způsobech odívání - zná významná města evropské kultury se zaměřením na hudební a divadelní festivaly - hovoří o ročních obdobích - napíše životopis - hovoří o životě známých osobností - hovoří o svých plánech do budoucna i o minulých událostech v životě	**Komunikativní funkce** poslech monologických i dialogických projevů s porozuměním čtení jazykově náročnějších textů a práce s nimi písemný projev (psaní inzerátu, delšího životopisu, překlad) mluvený projev (jmenování negativ a pozitiv konkrétních skutečností, vyjadřování emocí, vyjádření účelu, složitější dialogy, telefonický rozhovor) čtení zpráv o politických událostech **Gramatika** zvratná zájmena préteritum a perfektum nepravidelných sloves věty vedlejší vztažné sloveso werden stupňování přídavných jmen v přívlastku konjunktiv II, würde + infinitiv souvětí podřadné – další spojky další předložky **Tematické okruhy** lidské tělo, zdravý životní styl sport u lékaře člověk a příroda oblečení, móda životopis, ucházení se o práci plány do budoucna masmédia svátky a zvyky umění a kultura

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí delším autentickým projevům na známá témata - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností a překládá je - je schopen využívat různých typů čtení (orientační, informativní, studijní) podle účelu - formuluje vlastní názory, dokáže je vysvětlit a uvést podrobnosti - zapojí se do hovoru na běžné téma s rodilými mluvčími - ústní projev je srozumitelný, zřetelně artikulovaný a dostatečně plynulý - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - má poměrně širokou slovní zásobu, včetně frazeologie v rozsahu daných tematických celků - ke svému vyjadřování používá širokou škálu jazykových funkcí (souhlasu, nesouhlasu, politování, omluvy, překvapení) - používá správně repertoár gramatických prostředků v rozsahu probraného učiva - vyjadřuje podmínku reálnou - formuluje své názory na řešení osobních a rodinných problémů - hovoří o studiu a budoucím povolání - rozumí obsahu inzerátu na pracovní pozici - hovoří o svých profesních vzorech - napíše životopisný profil známé osobnosti v jeho oboru - hovoří o současné situaci ve společnosti - využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	**Komunikativní funkce** **poslech složitějších monologických i** dialogických projevů s porozuměním ústní i písemné vyjadřování situačně zaměřené vedení složitějšího dialogu vedení telefonického rozhovoru **Gramatika** plusquamperfektum konjunktiv II příčestí přítomné a minulé trpný rod závislý infinitiv vedlejší věty slovesné vazby, vazby podstatných a přídavných jmen zájmenná příslovce **Tematické okruhy** kariéra, úspěch problémy osobní i profesní velcí mistři společenské dění významné kulturní události hudební a divadelní zkouška další vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák: - rozumí delším promluvám, smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů souvisejících s jeho oborem - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností všech stylů, tedy i beletrie a překládá je - orientuje i v různých typech textů v odborné literatuře vlastního oboru - odhaduje význam neznámých výrazů v kontextu - používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru a gramatické prostředky odborného stylu - zapojuje se do diskuze, ve které jde o výměnu informací týkajících se žákova oboru - shrne výsledek diskuze, dokáže argumentovat i oponovat - formuluje stylisticky správně a vhodně své názory a myšlenky ve formě různých slohových útvarů - správně intonuje, ústní projev je srozumitelný a plynulý - ke svému vyjadřování používá širokou škálu jazykových prostředků - používá vesměs správně i poměrně složité gramatické struktury - má poměrně bohatou slovní zásobu, včetně frazeologie v rozsahu daných tematických celků - dodržuje pravopisné normy - vyjadřuje podmínku reálnou i nereálnou - popíše podrobně svůj charakter - hovoří o významných komponistech německy mluvících zemí - hovoří o německy mluvících zemích - hovoří o svém nástroji i o historii svého oboru - hovoří o školství a vzdělání - informuje o Pražské konzervatoři, o její historii i o významných osobnostech zde působících	**Komunikativní funkce** - poslech delších monologických i dialogických projevů, čtení textů včetně odborných a beletrie - ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené (výměna a porovnání informací, diskuze o problematice jeho oboru) - písemné zpracování textu (žádost o práci, esej na téma vztahující se k jeho oboru) - složitější telefonické dialogy, použití neformálních jazykových prostředků při diskuzi Gramatika - plusquamperfektum - konjunktiv plusquamperfekta - vedlejší věty srovnávací a způsobové - konjunktiv II - infinitivní vazby se statt - zu, ohne – zu - předložky se 2. pádem - nepřímá řeč Tematické okruhy - německy mluvící země - významní hudebníci a dramatičtí umělci německy mluvících zemí - umělecké vzdělávání, Pražská konzervatoř - hudební nástroje - problematika dramatického oboru - mezilidské vztahy, charakterové vlastnosti

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	Komunikativní funkce

- rozumí delším a složitějším jazykovým promluvám - rozumí smyslu rozhlasových a televizních programů, týkajících se současných událostí a témat jeho oboru - čte s porozuměním poměrně náročné texty včetně textů publicistických, které se vztahují k jeho oboru - čte odborné texty a shrne jejich podstatu - rozpozná relevantní informace, uspořádá je a pracuje s nimi - reprodukuje na přiměřené úrovni text - vede formální diskuzi, ve které jde o výměnu odborných informací - správně používá již poměrně složité gramatické konstrukce - používá nepřímou řeč - má poměrně bohatou slovní zásobu, včetně frazeologie a některých idiomatických výrazových prostředků v rozsahu daných tematických celků - podrobně hovoří o svém oblíbeném hudebníkovi či dramatickém umělci - hovoří o Praze a její kulturní nabídce, zdůrazní Mozartův vztah k Praze - hovoří o významných českých hudebnících a dramatických umělcích - hovoří o důležitých hudebních a divadelních festivalech - podá přehled o současných médiích - napíše recenzi - připraví se na přijímací pohovor - je připraven k ústní absolventské zkoušce z německého jazyka - čte s porozuměním odborné texty a překládá je - vyjadřuje se ústně i písemně k odborným tématům svého oboru - komunikuje v různých profesních situacích - vypracuje písemně svůj profesní životopis, žádost, přihlášku k účasti v konkurzních řízeních - vypracuje cizojazyčné resumé k odbornému textu; - tlumočí spolehlivě do cizího jazyka smysl odborného textu; - používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru a gramatické prostředky odborného stylu	- poslech náročnějších monologických i dialogických projevů, čtení textů včetně odborných a publicistických - ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené (diskuze o současné umělecké scéně, výměna a porovnání informací, písemná žádost o práci) - písemné zpracování textu (článek s vhodnými spojovacími výrazy, formální dopis známé osobě, překlad populárně-naučného textu, recenze) Gramatika - konjunktiv I, II - věty přací - rekce sloves - participiální konstrukce - verbonominální vazby Tematické okruhy - významní čeští hudebníci a dramatičtí umělci - Praha, její pamětihodnosti, kulturní nabídka - Mozart v Praze - významné hudební a divadelní festivaly - média, kritika, recenze - pracovní příležitosti v uměleckých oborech Absolventská zkouška

Kód a název oboru vzdělávání:82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Konverzace v anglickém jazyce

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí:

Předmět konverzace v jazyce anglickém vychází z charakteristiky vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Vzdělávání v tomto předmětu navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností v oboru Cizí jazyk - jazyk anglický a rozšiřuje a prohlubuje znalosti žáka získané v oboru jazyk anglický. Předmět volně navazuje na předmět cvičení z jazyka anglického, připravuje žáky k maturitní, přijímací a jiné zkoušce. Předmět je vyučován 1 hodinu týdně po dobu šestiletého studia. Vzdělávání v tomto předmětu vychází z obsahového, časového a organizačního vymezení předmětu anglický jazyk. Organizační formy a metody práce se používají adekvátně charakteru učiva a cílům vzdělávání. Výchovné a vzdělávací strategie jsou totožné se strategiemi vyučovacího předmětu anglický jazyk.

Výstupy učivo

Osobní charakteristika Rodina, Domov a bydlení, Každodenní život, Vzdělávání,Volný čas, sport, zábava, Cestování a doprava, Zdraví, Stravování, Nakupování a služby, Média, Reálie-charakteristika anglicky mluvících zemí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- formulovat plynule svůj názor;
- přednést souvislý projev na zadané téma a komunikovat plynule a foneticky správně v konkrétních situacích

- komunikovat v cizím jazyce v různých životních situacích, a to jak na všeobecné tak na odborné úrovni, a volit vhodné komunikační strategie a jazykové prostředky;

- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;

- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie;

- argumentovat, diskutovat a rovněž hodnotit v cizím jazyce umělecké dílo a umělecké výkony;

- efektivně pracovat v týmu i samostatně, chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální struktury a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí a projevovat se v souladu se zásadami demokracie;

- efektivně pracovat s internetem, slovníky, jazykovými příručkami a vše dokázat zhodnotit v dalším studiu a v prohlubování svých všeobecných a odborných vědomostí a dovedností.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do šesti ročníků. Obsahem výuky konverzace v cizím jazyce je v první řadě systematické osvojování produktivních i receptivních řečových dovedností v návaznosti na jazykové prostředky - slovní zásobu, výslovnost, gramatiku - v podmínkách běžných komunikativních situací, do nichž jsou zapojovány aktuální informace z reálií. Tematické okruhy se vztahují k oblastem osobního, společenského a profesního života, odborná témata kladou důraz na rozvíjení potřebné slovní zásoby a terminologii nezbytnou pro profesní růst žáků. Pří výběru učiva se vychází z požadavků státní maturity a profilu absolventa.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména komunikativní kompetence, kompetence k učení, občanské kompetence a kulturního povědomí, kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Z průřezových témat jde zejména o téma informační a komunikační technologie, kdy je rozvíjena kompetence komunikovat v daném jazyce.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům jazykového vzdělávání, dále pak k předmětům společenskovědního vzdělávání, estetického vzdělávání a v tematických odborných okruzích k předmětům odborné přípravy i společného odborného základu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku hodinu týdně, v 5. a 6. ročníku také hodinu týdně. V pojetí výuky je třeba prosazovat hlavně týmovou práci a kooperaci, diskusi, zařazovat odlehčovací jazykové hry, soutěže a používat rovněž simulační a situační metody. Všechny zvolené postupy zvyšují motivaci k učení, a tím i zkvalitňují celý vyučovací proces. V celém procesu výuky se přihlíží k individuálním schopnostem a dovednostem žáků, k jejich zájmům, nadání a budoucím potřebám.

Ve výuce je nutné a žádoucí uplatňovat princip komunikativnosti, rozvíjet mezipředmětové vztahy a celou výuku řídit tak, aby ve třídě převládaly pozitivní emoce. Je třeba vést žáky ke vzájemné spolupráci, podporovat je v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a objektivně je hodnotit a klást důraz na potřebu kultivovaného mluveného projevu.

K podpoře výuky konverzace v cizím jazyce je vhodné používat výukové časopisy, dostupné didaktické pomůcky, pracovat s multimediálními výukovými programy, s internetem a vytvářet příznivé a pozitivní prostředí pro vzájemnou spolupráci.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Při hodnocení je kladen důraz především na porozumění učivu, na schopnost žáků aplikovat poznatky v praxi a samostatně pracovat. Hodnotí se rovněž koncentrovanost při výuce a schopnost kritického samostatného uvažování a myšlení. V neposlední řadě je posuzována také schopnost žáků formulovat myšlenky, argumentovat, či diskutovat. Vyučující využívají ústní i písemné prověřování v různém rozsahu. Do hodnocení za klasifikační období se zahrnuje i celkový přístup žáka k předmětu a jeho aktivní zapojení do vyučování.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí souvislému projevu vyučujícího i reprodukovanému kultivovanému projevu rodilého mluvčího pronášenému v běžném hovorovém tempu obsahujícímu probrané jazykové prostředky i přiměřené množství neznámých výrazů či tvarů - v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků vhodně, pohotově a jazykově relativně správně reaguje v běžných situacích každodenního života, - vede přirozený dialog, zeptá se na smysl nepochopeného výrazu či věty, požádá o zpřesňující informace a podobné informace podá	– **Osobní údaje, rodina, společenský styk** - základní časy - tvoření otázek - slovní druhy - fonetické symboly - homonyma – **Bydlení, životní styl** - přítomný čas prostý a průběhový - have/ have got - slovní vazby - minulý čas prostý a průběhový

- sdělí hlavní myšlenky či informace z vyslechnutého či přečteného textu obsahujícího známý jazykový materiál i přiměřené množství neznámých výrazů či tvarů, - volně reprodukuje jednoduchý text - souvisle hovoří v rámci probraných tematických okruhů i na základě vizuální opory (obrázek, tabulka, formulář apod.), - čte výrazně, foneticky správně vybrané texty - čte s porozuměním přiměřeně náročné všeobecně orientované texty - využívá logického odhadu k pochopení významu neznámých výrazů či tvarů z kontextu - využívá dvojjazyčný slovník i mluvnické příručky - vyplní různé typy formulářů - sestaví neformální dopis i jiná písemná sdělení - přiměřeně a vhodně zaznamená hlavní myšlenky a informace z vyslechnutého či přečteného textu - jednoduchým způsobem písemně vyjádří své myšlenky - s použitím slovníku samostatně sestaví vyprávění, charakteristiku osoby **Jazykové prostředky** **Žák** - systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace, redukce slabik a slov) - aktivně si osvojuje nová slova, idiomy a slovní spojení, včetně frazeologie běžného společenského styku - při práci s textem průběžně poznává základní způsoby tvoření slov - ovládá základní časy - správně tvoří otázky - správně používá tázací zájmena a příslovce - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - zná základní geografické údaje, hlavní města, nejvýznamnější kulturní památky - nejnavštěvovanější města a oblasti - orientuje se v problémech každodenního života,	- nepravidelná slovesa – **Město (místo), kde žijeme** - spojky - předpony, přípony - časové výrazy - příslovce – **Obchody, nakupování, oblékání** - vyjadřování kvantity - zájmena - synonyma - členy – **Školství, vzdělávání, plány do budoucna** - slovesné vazby - vyjadřování budoucnosti - frazeologická spojení – **Popis situací a zážitků** - přídavná jména - infinitiv – **Písemné kontrolní práce, oprava**

- srovná základní rysy našeho způsobu života a života zemí daného jazyka - sleduje významné aktuální informace z kulturního, společenského a politického života u nás a v anglicky mluvících zemích	

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí souvislému projevu vyučujícího i reprodukovanému kultivovanému projevu rodilého mluvčího pronášenému v běžném hovorovém tempu i s méně pečlivou výslovností (autentické nahrávky) v rámci probraného učiva i s přiměřeným množstvím neznámých výrazů či tvarů - v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků vhodně, pohotově a jazykově správně reaguje v běžných situacích společenského života, v reakcích vyjádří i své postoje - sdělí hlavní myšlenky či informace z delšího vyslechnutého či přečteného přiměřeně náročného textu, text komentuje, hodnotí apod. - volně reprodukuje nepřipravený vyslechnutý či přečtený text - souvisle hovoří v rámci probraných tematických okruhů na všeobecná témata - aktivně se účastní diskuse, vyjádří své názory, oponuje či souhlasí s názory ostatních, požádá o zpřesnění údajů apod. - připraví a realizuje anketu, interview apod. - napíše jednoduchý formální dopis - samostatně sestaví popis, jednoduchý životopis - čte s porozuměním přiměřeně náročné všeobecně či odborně orientované texty - využívá logického odhadu významu neznámých	– **Základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti** - otázky s like - stupňování přídavných jmen - synonyma, antonyma - vztažné věty – **Slavné osobnosti** - předpřítomný čas - for, since - opakování slovesných časů – **Péče o zdraví, nemoci** - modální slovesa - slovesa s doplňkem - složená podstatná jména – **Cestování, služby** - časové a podmínkové věty I - frekventovaná frázová slovesa

výrazů či tvarů z kontextu - používá výkladový slovník **Jazykové prostředky** **Žák** - rozlišuje a používá přítomný čas prostý a průběhový - rozlišuje a používá minulý čas prostý a průběhový - spojuje věty - vytváří a používá trpný rod - správně tvoří slova pomocí předpon a přípon - správně používá kvantitativní výrazy, zájmena a členy - vyjadřuje podmínku skutečnou - správně používá předpřítomný čas prostý - vhodně používá modální slovesa - formuluje otázky i záporné věty, ovládá způsob krátkého reagování na otázky - správně stupňuje adjektiva - zná způsob zapisování i čtení číselných výrazů **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - zná základní geografické, historické a politicko-společenské informace - identifikuje objekty významné z hlediska kulturního a turistického - orientuje se v aktuálním kulturním, politickém a společenském dění i životě - zná významné osobnosti, společenské zvyklosti a tradice	- spojování vět – **Významné objevy a vynálezy** - pasívum - příčestí trpné - slovesa s doplňkem – **Písemné kontrolní práce, oprava**

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - porozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích z různých oblastí i v rychlejším tempu a s méně pečlivou výslovností - pohotově reaguje v rozhovoru a v diskusi i v	- **Sny a realita** - podmínkové věty II - frázová slovesa - vyjádření pravděpodobnosti - zvolací věty - **Práce, zaměstnání**

náročnějších situacích společenského a pracovního styku - vyjadřuje své postoje a obhajuje své názory - čte s porozuměním delší náročnější obsahově různorodé texty - písemně zaznamená podstatné myšlenky a údaje z delšího vyslechnutého i přečteného textu - vyjádří své pocity a názory na umělecká díla - stylisticky vhodně a srozumitelně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů, vyplní dotazník a sepíše žádost o zaměstnání - písemně i ústně se prezentuje při vstupu na trh práce **Jazykové prostředky** **Žák** - rozlišuje používání předpřítomného času prostého a průběhového - vyjadřuje časové a podmínkové vztahy - spojuje věty v souvětí vhodnými spojkami - orientuje se v hierarchii anglických slovesných časů, správně je používá - vyjadřuje podmínku neskutečnou - rozumí frázovým slovesům a vhodně je používá - tvoří slova z již známých slov, - vyjadřuje předčasnost v minulosti - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, sám jej vytváří a používá - rozumí symbolům užívaným při opravách jazykových chyb, relativně samostatně opraví své i cizí chyby **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - prokáže znalost dalších, detailnějších geografických a demografických fakt, informací o kulturních památkách, turistických atrakcích - orientuje se ve státním zřízení jednotlivých zemí - prokáže znalost společenských zvyků a konvencí, problémy každodenního života - orientuje se v nejvýznamnějších představitelích umění, podá aktuální informace z kulturního, politického a společenského života anglicky mluvících zemí	- předpřítomný čas průběhový - tvoření slov - spojovací výrazy - **Člověk a svět** - pomocná slovesa (shrnutí) - systemizace časů - tvoření, otázek, záporu, krátké odpovědi - **Volný čas, koníčky, sport** - přítomný čas prostý a průběhový (shrnutí) - dějová a stavová slovesa - trpný rod - **Výtvarné umění, hudba, literatura** - minulý čas prostý a průběhový, - předminulý čas - **Písemné kontrolní práce, oprava**

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka - pohotově, jazykově správně a přirozeně reaguje i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci - v rámci osvojených jazykových prostředků s předchozí přípravou souvisle hovoří na přiměřeně náročná témata všeobecná i na témata týkající se vlastní profesní orientace - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností, orientuje se v různých typech textů - vhodným způsobem popíše a porovná obrázky, vystihne jejich podobnosti a rozdíly - odhaduje význam neznámých slov v kontextu - využívá různých typů čtení (orientační, informativní, studijní) podle daného účelu - správně, výstižně a stylisticky vhodně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů **Jazykové prostředky** **Žák** - vyjadřuje časové a podmínkové vztahy - spojuje věty v souvětí vhodnými spojkami - používá správně slovesné vazby a infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů - rozumí frázovým slovesům a vhodně je používá - tvoří slova z již známých slov - vyjadřuje předčasnost v minulosti - se orientuje v hierarchii anglických slovesných časů, správně je používá - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené	**16. Popis a charakteristika osoby** - modální slovesa - vyjádření žádosti, nabídky, povolení **17. Počasí, příroda, ochrana životního prostředí** - vyjadřování budoucnosti **18. Všeobecná témata** (se zaměřením na ústní projev a interakci, poslech, čtení a písemný projev) - Personal identification - Family - Housing and living - Everyday life - Education - Free time - Interpersonal relationships - Travel - Health and hygiene - Food - Shopping - Work and profession - Service - Society - Geography and nature **19. Oborová témata** (se zaměřením na samostatný ústní projev) Places of interest for music/ theatre lovers My favourite musician/actor The Prague Conservatoire Music/theatre and my family Cultural life in the Czech Republic My career plans Lifestyle of a professional musician/actor Music/theatre-hobby or profession

výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka **Výsledky vzdělávání** - rozumí symbolům užívaným při opravách jazykových chyb, relativně samostatně opravuje své i cizí chyby - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, sám jej vytváří a používá - zapisuje i čte číselné výrazy **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - samostatně vyhledá geografické a demografické údaje v návaznosti na již osvojené a utříděné poznatky z předchozích ročníků - prokazuje faktické znalosti z historie a současnosti těchto zemí s důrazem na významné aktuální události a významné představitele politického života, umění, vědy a techniky	Education of music/dramatic art in the Czech Republic Going to concerts/to the theatre Music/theatre in my life **Učivo** Jobs in my field My professional idol Playing in public Theatre buildings, concert halls, opera houses My studies of music/dramatic art Mass media and music/theatre Cultural life in my town Kinds of music How to become a successful musician/actor My studies at the conservatoire Cultural events Musical instruments Fashion and music styles, theatre costumes Auditions/castings, rehearsals, performances **20. Písemné kontrolní práce, oprava**

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka - zapojí se bez přípravy do hovoru - pohotově, jazykově správně a přirozeně reaguje i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - komunikuje a aktivně využívá získanou slovní zásobu v	- **Záliby, zájmy** - otázky s like - slovesné vazby - **Jídlo, stravovací návyky** - vztažná zájmena - přívlastek - **Životní styl ve Velké Británii a USA** - předpřítomný čas - frázová slovesa a slovesa

rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib - používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitějších myšlenek - vhodně používá základní odbornou slovní zásobu ze svého oboru vzdělání - v rámci osvojených jazykových prostředků předchozí přípravou souvisle hovoří na přiměřeně náročná témata všeobecná, témata zeměvědného charakteru i na témata týkající se vlastní profesní orientace - komunikuje v různých profesních situacích - vypracuje písemně svůj profesní životopis, žádost, přihlášku k účasti v konkurzních řízeních - vyplní jednoduchý neznámý formulář - zaznamená vzkazy volajících - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby - čte s porozuměním odborné texty se stupňující se náročností a překládá je, orientuje se v různých typech textů - odhaduje význam neznámých slov v kontextu - využívá různých typů čtení podle daného účelu - správně, výstižně a stylisticky vhodně formuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů **Jazykové prostředky** **Žák** - správně používá infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů - správně uvozuje a gramaticky zpracovává nepřímou řeč, nepřímé otázky a nepřímý rozkaz - chápe posuny časů v časové souslednosti a sám je uplatňuje ve svém projevu písemném i mluveném - vyjadřuje podmínku neskutečnou - používá správně infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů - chápe frázová slovesa a vhodně je používá - vyjadřuje předčasnost v minulosti, správně reprodukuje výroky, otázky, rozkazy formou nepřímé řeči - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, sám jej vytváří a používá **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - orientuje se v nejvýznamnějších historických etapách a událostech příslušných zemí - vyhledává si další informace z historie a současnosti zemí s důrazem na významné aktuální události a jejich	s předložkou nebo částicí - **Pracovní proces, pracovní nabídky** - inzerát - CV - motivační dopis - pohovor - **Hodnoty v lidském životě, dobročinnost** - podmínkové věty - časové věty - klasifikace adjektiv -vyjádření návrhu - **Mezilidské vztahy** - modalita - přídavná jména hodnotící - vyjádření souhlasu, nesouhlasu - **Závislosti a jejich působení v lidském životě** - předpřítomný čas průběhový - časové výrazy - složená substantiva - **Názory a stanoviska** - nepřímá otázka - dovětek - slovesa s doplňkem - idiomy - **Zvyky, tradice, svátky** - nepřímá řeč

hodnocení, výrazné tendence v myšlení, dějinách a umění daných zemí a prokazuje faktické znalosti - prokazuje všeobecný přehled o kulturním životě a dění v anglicky mluvících zemích	- časová souslednost **10. Písemné kontrolní práce, oprava**

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řečové dovednosti **Žák** - pohotově, jazykově správně a přirozeně reaguje i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci - komunikuje a zapojuje se do činností jako účastník reálných komunikačních situací v umělecky teoretické i umělecky výkonové oblasti - vhodně používá pravidla řečové etikety - uvědomuje si své chyby a dokáže je opravit - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům běžného osobního života, zeměpisným tématům i k tématům z oblasti svého studijního zaměření - používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru a gramatické prostředky odborného stylu - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností, orientuje se v různých typech textů - odhaduje význam neznámých slov v kontextu - ovládá různé typy čtení (orientační, selektivní apod.) podle daného účelu, - rozumí odborným textům a dokáže je zpracovat samostatně a promyšleně, písemně i ústně, do podoby výkladu, referátu, popisu, kritického článku, formálního i neformálního dopisu,	**Všeobecná tematika** - prohlubování a rozšiřování učiva předcházejících ročníků **Obecně odborná tematika** - **Anglicky mluvící země, Česká republika** - geografické reálie s orientací na kulturní geografii, historie, národnostní otázky, sociální otázky, tradice kultury, profil kulturního dění, kulturní objekty a instituce - **Umění** - význam, umělecké druhy, formy umělecké prezentace: koncerty, divadelní představení, festivaly - **Školství – s akcentem na školství umělecké** - anglicky mluvící země, Česká republika, naše škola, její místo v systému vzdělávání, charakteristika, tradice, význam **Specificky odborná tematika** - **Profesní situace** - rozhovor, diskuse, jednání, sebeprezentace, beseda, konferování - **Autobiograficky zaměřené vylíčení období před vstupem na konzervatoř, období studia na konzervatoři, plány do budoucna** - osobní život, počátky uměleckého vzdělávání, umělecky a studijně motivující faktory, zážitky z návštěv koncertů a divadel, důležité učitelské osobnosti, důležité události osobního uměleckého růstu – soutěže, koncerty, zájezdy, role, oblíbená

diskusního příspěvku apod. - správně, výstižně a stylisticky vhodně formuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů - souvisle plynule a podrobně popíše problematiku svého oboru a vyjádří svůj osobní názor - vyjadřuje své hodnocení, postoje, souhlas či nesouhlas s názory ostatních - samostatně a srozumitelně popíše možnosti svého uplatnění - prezentuje své schopnosti, vědomosti a dovednosti v oboru vzdělání - sestaví osobní databázi údajů dokumentujících vývoj a strukturu osobních a uměleckých kvalit - využívá různé informační zdroje-slovníky, encyklopedie, jazykové příručky, odbornou literaturu včetně časopisů, internet apod. - využívá znalosti cizího jazyka k vlastní umělecké činnosti, odborné komunikaci i umělecko-pedagogické činnosti - čte s porozuměním odborné texty a překládá je - vyjadřuje se ústně i písemně k odborným tématům svého oboru - komunikuje v různých profesních situacích - vypracuje písemně svůj profesní životopis, žádost, přihlášku k účasti v konkurzních řízeních - vypracuje cizojazyčné resumé k odbornému textu; - tlumočí spolehlivě do cizího jazyka smysl odborného textu; - používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru a gramatické prostředky odborného stylu **Jazykové prostředky** **Žák** - upevňuje, prohlubuje a rozšiřuje učivo předcházejících ročníků s přihlédnutím k potřebám příslušného oboru - správným způsobem používá širokou obecnou i specifickou slovní zásobu - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, dovede jej sám vytvářet a používat - orientuje se v odborném názvosloví a hierarchii anglických slovesných časů, správně je používá **Země příslušné jazykové oblasti**	umělecká díla - **Hudební názvosloví** - notopis, stupnice, tóniny, intervaly, tempová a přednesová označení, vyjádření rytmických kvalit hudby - **Hudební nástroje** - všeobecný přehled, můj hudební nástroj (stavba nástroje, technika hry, výrazové možnosti nástroje, historie, základní literatura) - **Hudební provoz** - divadla, koncertní síně, jejích architektura a speciální výbava, organizační struktura, realizace koncertu, přestavení (zkouška, kostýmy, dekorace, generálka, premiéra, reprízy, zájezdy, derniéra)

Žák - orientuje se v prostředí, historii a geografii anglicky mluvících zemí v komplexní šíři - podá přehled o tradicích kultury, kulturním dění, kulturních objektech a institucích - srovná jednotlivé jevy na úrovni kulturní a společenské ve vlastní a anglicky mluvící zemi - samostatně si dále rozšiřuje znalosti daných oblastí sledováním sdělovacích prostředků a dalších zdrojů - zasazuje si nově získané poznatky do kontextu dřívějšího vzdělávání	

Kód a název oboru vzdělávání:82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Konverzace v německém jazyce

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

ŠVP
Německá konverzace

Obecné cíle a didaktické pojetí:
Předmět Německá konverzace je úzce spjat s předmětem Německý jazyk. Jeho primárním cílem je rozšíření komunikativních schopností a dovedností žáků v oblastech vztahujících se k nejrůznějším situacím každodenního života, a to na příslušné úrovni s využitím získaných znalostí slovní zásoby a gramatických pravidel v jednotlivých ročnících. Důležitou součástí předmětu je rovněž rozvoj poslechových dovedností, které jsou pro komunikaci v cizím jazyce nezbytné. Porozumění čtenému textu je rozvíjeno s cílem následné diskuse na dané téma. Je zásadně rozšiřována a upevňována slovní zásoba související s danými tématy.
Do výuky jsou zařazována i témata aktuální, která odrážejí život společnosti, a témata související s odborným zaměřením studentů.

Charakteristika učiva:
Obsah učiva je rozložen do šesti ročníků. V 1. - 4. ročníku se jedná o běžná konverzační témata, která mají žákům pomoci komunikovat s rodilými mluvčími v každodenním životě. Témata vztahující se k oboru studentů jsou přizpůsobena dané úrovni žáků v jednotlivých ročnících. Učivo částečně koresponduje s probíranou látkou v předmětu Německý jazyk.
V 5. a 6. ročníku jsou již témata zaměřená podstatně odborněji, aby žáci mohli komunikovat se svými zahraničními kolegy, byli schopni číst populárně naučné či odborné texty, rozumět jim a následně o nich hovořit.
Vzděláváni v rámci předmětu Německá konverzace směřuje k osvojení takového stupně komunikativních dovedností, který v závěru čtvrtého ročníku odpovídá úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce, v závěru šestého ročníku pak úrovni B2.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů:
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména komunikativní kompetence, kompetence kulturního povědomí, kompetence sociální a kompetence orientace v médiích.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Německý jazyk a k dalším předmětům jazykového vzdělávání a k předmětům společenskovědním, ale i k předmětům odborného vzdělávání.

Strategie výuky (pojetí výuky):
Předmět se vyučuje v 1. - 6. ročníku jednu hodinu týdně. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce, přičemž se klade důraz na motivující aktivity, jako jsou skupinová práce či prezentace. Nedílnou součástí výuky je volná i řízená diskuse, je podporován aktivní přístup žáků.

Hodnocení žáků:
Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s prvidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Je kladen důraz na hodnocení komunikativních schopností žáka a jeho ochotu zapojovat se do diskuse v průběhu hodiny. Rovněž se posuzuje schopnost žáka uplatňovat při konverzaci odpovídající slovní zásobu i gramatická pravidla. Do výuky jsou také zařazovány aktivity, které umožňují sebehodnocení žáků. Vysoce důležité je též formativní hodnocení žáků.
Do hodnocení je zahrnuto také plnění studijních povinností žáka.

K podpoře výuky konverzace v cizím jazyce je vhodné používat výukové časopisy, dostupné didaktické pomůcky, pracovat s multimediálními výukovými programy, s internetem a vytvářet příznivé a pozitivní prostředí pro vzájemnou spolupráci.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
umí reagovat na instrukce učitele - dokáže reprodukovat hlavní myšlenky jednoduchého slyšeného textu - umí správně klást otázky na odpovídající úrovni - umí odpovědět na otázky vztahující se k probíranému tématu - je schopen vést jednoduchý dialog na dané téma - - umí používat překladový slovník	rodina - jídlo, pití - bydlení - volný čas - škola - záliby a koníčky - prázdniny a cestování Komunikativní funkce viz předmět Německý jazyk

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
je schopen zachytit detailnější informace ve slyšeném textu - orientuje se v delších textech a dokáže rozpoznat klíčové informace - umí klást přiměřeně složité dotazy - je schopen vést na odpovídající úrovni dialog na probírané téma - umí se zeptat na smysl nepochopeného výrazu -	denní režim - dopravní prostředky - nákupy - v restauraci - svátky a oslavy - každodenní povinnosti - popis osoby, vlastnosti - chování člověka v každodenním životě Komunikativní funkce viz předmět Německý jazyk

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí ne příliš složitým autentickým materiálům - umí shrnout hlavní myšlenky čteného či slyšeného textu - je schopen odvodit význam neznámých slov z kontextu - sleduje dialog v běžné komunikaci a rozumí mu - dokáže na odpovídající úrovni připravit prezentaci	člověk a společnost - člověk a příroda - věda a technika - masmédia - péče o zdraví, sport - móda, odívání - služby Komunikativní funkce viz předmět Německý jazyk

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - je schopen aktivně se účastnit diskuse - dokáže připravit projev na dané téma - vede konverzaci na složitější téma	kulturní život - oblíbení hudební skaldatelé - hudební vzdělávání v ČR - studium na Pražské konzervatoři

- umí detailněji popsat své zážitky a různé události - je schopen vést běžný rozhovor s rodilým mluvčím - umí používat výkladový slovník	- hudební nástroje - hudební žánry - koncertní sály, operní domy - veřejná vystoupení - životní styl profesionálního hudebníka Komunikativní funkce viz předmět Německý jazyk

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - dokáže formulovat vlastní názory, vysvětlit je, případně je obhájit - je schopen zapojit se do složitějšího rozhovoru s rodilými mluvčími - plynně hovoří o svém studijním oboru - rozumí smyslu vysílaných pořadů souvisejících s jeho oborem - používá vhodně odbornou terminologii ze svého oboru - dokáže oponovat a správně argumentovat v diskusi -	- - Pražská konzervatoř - Praha - Berlín - Česká republika - Mozart v Praze - ochrana životního prostředí - významní skladatelé německy mluvících zemí - významní interpreti Komunikativní funkce viz předmět Německý jazyk

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - umí v dialogu používat i poměrně složité gramatické struktury	- Německo - Rakousko - Švýcarsko - hudební festivaly v ČR - hudební festivaly v německy mluvících zemích

- vyjadřuje se plynule, srozumitelně, se správnou výslovností - je schopen správně používat frazeologismy - zapojí se bez přípravy i do složitějšího hovoru rodilých mluvčích - umí diskutovat se svými německy mluvícími kolegy o svém oboru - je schopen vést pohovor při přijímacím řízení či pracovní pohovor -	- německá klasická literatura - svátky v německy mluvících zemích Komunikativní funkce viz předmět Německý jazyk

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Občanská nauka

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	-	-	4

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Učivo občanské nauky zahrnuje tématické celky z oblasti společenskovědního vzdělávání, vzdělání estetického i vzdělávání pro zdraví. Občanská nauka učí žáky aktivnímu občanskému životu v demokratické společnosti. Pozitivně ovlivňuje hodnotovou orientaci, morální profil a estetické cítění žáků, učí je cítit život jako nejvyšší hodnotu. Výuka směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany. Předmět připravuje k maturitní zkoušce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- jednat odpovědně a uvážlivě nejen k vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch
- porozumět společnosti a světu, kde žijí
- uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat
- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování
- preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovat zejména proti korupci, kriminalitě, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně

- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje
- chápali, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu
- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně
- v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do čtyř ročníků. Jsou realizovány tematické okruhy Soudobý svět, Člověk v lidském společenství, Člověk jako občan, Člověk a právo, Člověk a svět, které jsou součástí vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání. Dále tematické okruhy Kultura z estetické vzdělávací oblasti a tematický okruh Péče o zdraví z oblasti Vzdělávání pro zdraví.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména občanské kompetence a kulturního povědomí dále pak komunikativní kompetence a kompetence k učení.

Konkrétně jde o obecné kompetence:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy …) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

V průřezovém tématu člověk a svět práce předmět svým obsahem přispívá zejména k rozvoji obecné kompetence identifikace a formulování vlastních priorit. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dějepisu, literatuře k předmětům jazykového vzdělávání a k hudebnímu managementu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 3. jednu po jedné hodině týdně, ve 4. ročníku dvě hodiny týdně. Při výuce jsou využity různé metody a formy práce. Důraz je kladem na rozvoj komunikačních dovedností a tedy na metody aktivizující, které budou motivuje, jako jsou samostatná práce individuální i skupinová, samostatná

domácí práce, různé formy jazykových cvičení a testů, hodnocení vlastní práce i práce druhých, rozbor a interpretace různých druhů textů aj. Ve výuce je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a další celoživotní vzdělávání. Těžiště výuky proto spočívá zejména v oblasti rozvoje komunikativních dovedností a mediální gramotnosti.

Výuka předmětu je pro žáky motivující v tom, že řeší praktické otázky jejich osobního a občanského života. K utváření a rozvoji klíčových kompetencí využíváme tyto metody a postupy: práce s verbálním textem (odborná literatura a časopisy, internet, dokumenty, denní tisk apod.), ikonickým textem (obrazový materiál, grafy, mapy, schémata, plakáty) a kombinovaným textem (film). Dále metody rozvíjející mediální gramotnost, kooperativní učení a metodu řešení problémů. Důraz je kladen zejména na metodu diskuse (učitel zadává aktuální témata k řízené diskusi, ve které žáci porovnávají své názory, obhajují vhodnou formou svá stanoviska a učí se argumentovat, respektovat názory druhých), inscenační (např. soudní jednání, pracovní pohovor, volební kampaň) a metody sebereflexe formou hraní rolí a prožitkových psychoher.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na praktickou aplikaci teoretických poznatků, na dovednost vést diskusi, argumentovat, tvořit si vlastní úsudek, vypracovat referát, účastnit se aktivně projektové práce, samostatně plnit úkoly atd. Žáci jsou hodnoceni na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemných didaktických testů a řešení úkolů.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složen - popíše, kam se může obrátit ve svízelné sociální situaci - objasní význam solidarity v komunitě - debatuje o problémech multikulturního soužití, vysvětlí příčiny migrace lidí - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost	**ČLOVĚK V LIDSKÉM SPOLEČENSTVÍ** Současná česká společnost společenské vrstvy, elity a jejich úloha. Společnost tradiční, moderní, pozdně moderní. Sociální nerovnost a chudoba

pohlaví narušována - popíše nabídku kulturních institucí - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - popíše vhodné společenské chování v dané situaci - popíše, jaké faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí - zdůvodní význam zdravého životního stylu - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a vysvětlí, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - vysvětlí svá práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat, ví, jak postupovat při požáru	v současné společnosti. Rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minorita ve společnosti, multikulturní soužití, migranti, azylanti. Postavení mužů a žen, genderové problémy. **KULTURA** Kulturní instituce v ČR a v regionu Kultura národností na našem území Společenská kultura Funkce reklamy a propagačních prostředků –vliv na životní styl **ČLOVĚK A ZDRAVÍ** Činitelé ovlivňující zdraví Duševní zdraví a rozvoj osobnosti Sociální dovednosti Rizikové faktory poškozující zdraví Péče o veřejné zdraví v ČR Partnerské vztahy Lidská sexualita

	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí mimořádné události (živelní pohromy, havárie, požár, krizové situace aj.) základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost - uvede, co je předmětem občanského práva popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, - na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, tj. např. podá reklamaci - popíše náplň práce ombudsmana - objasní význam a funkce rodiny - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; - popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů - vysvětlí formy náhradní rodinné výchovy - objasní pojem registrované partnerství - uvede, co je předmětem trestního práva - vymezí podmínky trestní odpovědnosti občanů - odůvodní účel sankcí a formy trestů v ČR, rozliší přestupek a trestný čin - objasní postupy vhodného jednání, stane -li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp. - orientuje se v základních pramenech pracovního práva	**ČLOVĚK A PRÁVO** Právo a spravedlnost,právní stát Právní řád Právní ochrana občanů Právní vztahy Soustava soudů v České republice Způsobilost k právním úkonům Občanské právo Rodinné právo

- vymezí podmínky vzniku, průběhu a zániku pracovního poměru - uvede, jaké náležitosti musí obsahovat pracovní smlouva - dokáže sebe prezentovat při vstupu na pracovní trh, napíše profesní životopis a motivační dopis - vyhledá pracovní příležitost v tisku či internetu - charakterizuje podnikání v úpravě obchodního zákoníku a živnostenského zákona - vyjmenuje obchodní společnosti	Trestní právo Pracovní právo Obchodní právo

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje demokracii a interpretuje její fungování a problémy s ní spjaté - vysvětlí význam práv zakotvených v českých zákonech a uvede, kam se může obrátit v případě ohrožení práv - kriticky přistupuje k médiím	**ČLOVĚK JAKO OBČAN** Demokracie a demokratické hodnoty v demokratické společnosti.

- získává přehled o fungování a rozdílnosti působení jednotlivých typů médií a jejich financování (tisk, televize, internet) - získává schopnosti k ověřování zdrojů mediálních informací - má přehled o současném českém politickém systému, objasní funkci politických stran - charakterizuje funkci a význam ústavy pro demokratický stát - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy prezentuje možnou aktivní účast v životě obce - vysvětlí, jak se projevuje politický radikalismus - vysvětlí, proč je nepřípustná neonacistická symbolika a hnutí omezující lidská práva - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách - charakterizuje základní světová náboženství - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - popíše funkci a činnost OSN a NATO - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	Lidská práva a jejich pojetí. Masmédia v demokratické společnosti. Mediální výchova, kritická práce s mediálními zdroji, fenomén tzv. fake news, tzv. nová média Občan a stát, občan a národ, občanství ČR. Politické strany, volební systémy, volby. Ústava ČR, práva a povinnosti občanů ČR. Občan a obec Politika a politická ideologie. Radikalismus a extremismus v politice Občanská společnost a participace na jejím fungování. Soudobý svět Rozmanitost soudobého světa: Velmoci, rozvojové země a jejich problémy Nejvýznamnější světová náboženství Česká republika a svět Evropská unie

	NATO a OSN Zapojení ČR do dalších mezinárodních struktur Globální problémy

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie filozofická etika; - používá vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva; - pracuje s jemu obsahově a formálně dostupnými texty; - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění); - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem. - žák se seznámí se školami a osobnostmi jednotlivých období filozofie: - používá vybraný pojmový aparát - pracuje s obsahově a formálně dostupnými texty - popíše Sokratovu metodu - porovná Platonův a Aristotelův názor na ideální stát - poukáže na úlohu vzdělání církve ve společnosti v období středověku - definuje spor mezi nominalisty a realisty - charakterizuje činnost církevních otců a zná hlavní představitele - objasní význam patristiky a scholastiky pro středověké myšlení - zhodnotí význam filozofie v období renesance a humanismu - rozliší hlavní filozofické směry novověku,uvede jejich klíčové představitele a	**ČLOVĚK A SVĚT** **(PRAKTICKÁ FILOZOFIE)** Filozofie a filozofická etika Význam filozofie a etiky v životě člověka Etika a její předmět, základní pojmy Morálka, mravní hodnoty a normy Mravní rozhodování a odpovědnost Životní postoje a hodnotová orientace Svoboda vůle a svědomí Profesní etika Sociální etika Průřez dějinami filozofie Antická filozofie

porovná řešení základních filozofických otázek - vysvětlí různý přístup filozofů k otázce lidského poznání - ukáže na vztah filozofie k přírodním vědám - charakterizuje významné směry a jejich osobnosti ve filozofii 19.století - charakterizuje významné směry a jejich osobnosti ve 20.století - analyzuje přínos českých filozofů	Předsokratovská filozofie a sofisté Vrcholná antická filozofie Středověká filozofie Renesanční filozofie Novověká filozofie Filozofie 19.století Filozofie 20.století Česká filozofie od období středověku do 1.pol.20.století

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Dějepis

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	-	-	-	5

Platnost: od 1.9.2012 počínaje první ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Učivo dějepisu vede k rozvíjení myšlení v historických souvislostech a k chápání problémů současného světa v širším dějinném kontextu. Poskytuje základní přehled o nejvýznamnějších osobnostech českých a světových dějin a odkazu minulých epoch, které jsou nedílnou součástí naší dnešní civilizace (antika, judaismus, křesťanství aj.). Učí aktivnímu občanskému životu v demokratické společnosti. Pozitivně ovlivňuje hodnotovou orientaci, morální profil a estetické cítění žáků, učí chápat současný svět jako výsledek složitých a komplexních dějinných pochodů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- jednat odpovědně a uvážlivě nejen k vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch
- porozumět společnosti a světu, kde žijí a vážit si odkazu minulosti
- uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat
- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování
- preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovat zejména proti korupci, kriminalitě, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej

- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti

- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu

- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi

- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat

- na základě vlastní identity ctít identitu ostatních lidí, oprostit se od předsudků vůči nim, intolerance, rasismu, , etnické, náboženské či jiné nesnášenlivosti

- objektivně posuzovat uměleckou tvorbu a názory jiných lidí, a to v širších celospolečenských souvislostech; kultivovaně a na příslušné odborné a jazykové úrovni formulovat vlastní názory, kvalifikovaně diskutovat, uplatňovat se v týmové práci.

- klást si v životě otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně odpovědi

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do 3 ročníků. Učivem je přehled světových a českých dějiny, lokální i oborová historie. Ve třetím ročníku jsou zařazena témata týkající se historie po druhé světové válce. Zahrnují klíčové okamžiky domácí i světové historie, až po tzv. sametovou revoluci, obnovu demokratického státu a rozdělení Československa.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména občanské kompetence a kulturního povědomí dále pak komunikativní kompetence a kompetence k učení.

Konkrétně jde o obecné kompetence:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy …) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

Z průřezových témat je zapracováno téma občan v demokratické společnosti. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k občanské nauce, literatuře, předmětům jazykového vzdělávání a k hudebnímu managementu.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. až 2. dvě hodiny týdně, ve 3. ročníku hodinu týdně. Při výuce jsou využity různé metody a formy práce. Důraz je kladem na rozvoj komunikačních dovedností a tedy na metody aktivizující, které motivují, jako jsou samostatná práce individuální i skupinová, samostatná domácí práce, různé formy jazykových cvičení a testů, hodnocení vlastní práce i práce druhých, rozbor a interpretace různých druhů textů aj. Ve výuce je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale pochopení probíraných jevů život a další celoživotní vzdělávání. Kromě hlavní části učiva realizovaného ve výuce se realizují besedy, workshopy, semináře či exkurze

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na porozumění učivu, dějinným kontextům, porozumění odbornému textu a schopnost jeho interpretace, zhodnocení historického jevu, osobnosti, mít na ně vlastní názor a formulovat jej logicky přehledně a kultivovaně po obsahové a jazykové stránce, adekvátně vzhledem ke komunikační situaci, a to formou písemnou i ústní. Dále též na schopnost obhajovat své názory v diskusi, přijímat kritiku i rady a vhodně na ně reagovat, ovládat i základy metod a postupů odborné vědecké práce, získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů orientaci v dějinách, uplatnění kritického myšlení a samostatného úsudku. Hodnocení se provádí především na základě kombinace ústního zkoušení, různých forem testování a průběžného posuzování práce žáka v hodině i mimo ni.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník:

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství - popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku; - získá základní poznatky z lokální historie je schopen dále je doplňovat a rozvíjet - uvede příklady přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství a jejich prolínání do soudobé kultury, aplikuje na dějepisnou látku své poznatky literatury - vysvětlí, v čem spočívá ovlivňování evropské kultury islámem - vysvětlí výjimečnou osobnost Karla IV. - zhodnotí v dějinném kontextu osobnost Jana Husa - charakterizuje především renesanci italskou - zpracuje referát o některé z významných renesančních osobností - popíše následky třicetileté války pro české země	**Člověk v dějinách** Poznávání dějin, význam poznávání dějin, Variabilita výkladů dějin **Starověk** Vývoj na území Mezopotámie, Egypt Osudy starověkých Židů Antika – vymezení pojmu, řecké městské státy, kolonizace, helenismus Řím – od založení do konce republiky, císařství Antický polyteismus a křesťanství **Středověk a raný novověk**

	Křesťanství a jeho podíl na utváření středověkých států Oživení antické ideje impéria a univerzalismu; Byzanc, Francká říše Svatá říše římská Velká Morava, počátky českého státu Arabové a islám, Vikingové Románská kultura Vrcholný středověk Český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků Středověká kolonizace a urbanizace Univerzity, gotika Pozdní středověk Církev a hereze, husitství **Počátky renesance a humanismus** Evropská expanze do zámoří, počátek středoevropského soustátí pod vládou Habsburků Český stát v době poděbradské, jagellonské a za Habsburků německá a evropská reformace třicetiletá válka a její výsledky

2. ročník:

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - porovná vývoj v Anglii především s absolutistickým státem Ludvíka XIV. - kriticky zhodnotí na příkladech osvícenství, a to především ve vztahu k osobnosti Josefa II. - vysvětlí na příkladech občanských revolucí boj za občanská práva a vznik občanské společnosti - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol - charakterizuje proces modernizace společnosti - popíše evropskou koloniální expanzi, vysvětlí rozdělení světa - popíše 1. světovou válku a změny po válce; - charakterizuje 1. Československou republiku, srovná se situací za 2.rep.objasní vývoj čs.-něm. vztahů, - vysvětlí příčiny a důsledky velké hospodářské krize - charakterizuje fašismus, nacismus a komunistický totalitarismus - popíše mezinárodní vztahy mezi dvěma válkami - objasní likvidaci ČSR - objasní totální charakter války, popíše válečné zločiny včetně holocaustu - objasní uspořádání světa po 2. světové válce a důsledky pro Československo	**Novověk 17. – 20. století** Důsledky třicetileté války Absolutismus a parlamentarismus (Francie a Anglie) Nerovnoměrný vývoj Evropy Novověký antropocentrismus Osvícenství český stát v době tereziánské a josefínské Vývoj v Rusku a Prusku Barokní a klasicistické umění Vznik USA Velká francouzská revoluce Napoleonská Francie a Evropa Svatá aliance a revoluce v první polovině 19. století Rakouské císařství a české národní hnutí,česko-německé vztahy, dualismus v habsburské monarchii Vztahy mezi velmocemi,vznik a vývoj koloniální soustavy,příčiny války,její průběh a výsledky České země za války, první odboj,vznik ČSR, budování demokracie; poválečné uspořádání světa, krize, vznik totalitních režimů, antisemitismus,genocida

	Rozbití Československé republiky, cesta k válce Druhý odboj (domácí i zahraniční) Bilance 2. světové války

3. ročník:

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - vysvětlí pojem studená válka; - vysvětlí podstatu politických procesech - uvede projevy teroru vůči obyvatelstvu a vysvětlí příčiny exilu a jeho důsledků - vysvětlí význam protikomunistického odboje - vysvětlí význam Pražského jara 1968 - popíše erozi komunistických režimů a obnovu demokracie ve východní Evropě - objasní podstatu evropské integraci - vysvětlí globalizaci a úskalí tohoto jevu - vysvětlí nebezpečí mezinárodního terorismu - vypracuje esej na zadané téma - zpracuje referát na aktuální téma	**Novověk od 2. poloviny 20.století** Uspořádání světa po 2. světové válce: bipolarita, studená válka, třetí svět a dekolonizace. Svět v blocích, světové supervelmoci, ČSR od 1948 do 1989, třetí odboj Eroze komunistických režimů (NDR, Maďarsko, ČSR, Polsko) Pražské jaro 1968 a jeho dopady Normalizace Pád komunistických režimů, sametová revoluce Směřování k evropské integraci (EU),globalizace a její úskalí

Kód a název oboru vzdělávání: 82-44-M,P/01 Hudba,

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv,

82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Informatika

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	-	-	-	-	4

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí:

Informatika je základním předmětem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích. Předmět učí používat aplikační programové vybavení počítače, efektivně pracovat s informacemi a komunikačními prostředky, správně se orientovat při řešení problémů spojených s využíváním prostředků IKT, používat internet k získávání informací, komunikaci i k prezentaci. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli efektivně pracovat s informacemi a komunikovat pomocí internetu,

Charakteristika učiva

Učivo je rozložen do dvou ročníků. Zahrnuje seznámení se základními pojmy, práci s operačním systémem, práci se standardním aplikačním programovým vybavením, práci v lokální síti, elektronickou komunikaci, internet. Cílem předmětu technologie je naučit používat základní a aplikační programové vybavení počítače. Žáci jsou vedeni efektivně pracovat s informacemi a komunikačními prostředky, správně se orientovat při řešení problémů spojených s využíváním prostředků IKT, používat internet k získávání informací i k vlastní potřebě. Dále se naučí pracovat s aplikačními programy, které mohou využít pro svoje odborné zaměření. Jedná se o efektivní použití prostředků IKT pro zpracování notových materiálů, vlastní uměleckou tvorbu apod.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních
- technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

Pokud jde o průřezové témata, předmět přispívá k rozvoji tématu člověk a svět práce, konkrétně jsou zde rozvíjeny kompetence práce s informacemi, vyhledávání na základě získaných informací. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu IT technologie v hudbě, který na předmět Informatika navazuje.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v počítačové učebně ve skupinách, kdy pokud možno každý žák má k dispozici pracoviště s počítačem. Každá nově vyložená látka je průběžně procvičována, nedostatky opravovány a jsou znovu vysvětleny. Žáci řeší úlohy, vytvářejí textové dokumenty, databáze, prezentace na zadané téma atp. a jsou vedeni k využití všech běžných funkcí programů. Některé zadané úkoly mohou být realizovány v prostředí e-learningu.

Po ukončení výuky dílčí problematiky je vždy v následné výukové hodině prováděno ověření znalostí a nepochopené pasáže jsou opakovaně vysvětleny a jejich pochopení je ověřeno praktickými cvičeními.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz je kladen na praktickou aplikaci teoretických poznatků. Tedy na zvládnutí práce s počítačem, operačním systémem, standardním aplikačním programovým vybavením, práce v síti, užívání elektronické pošty, práci s internete atp.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících:

1.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	Historie a vývoj výpočetní techniky

- popíše historii informatiky a její dalším vývoj - používá základní názvosloví a pojmy z oblasti IT - dodržuje bezpečnostní pravidla z pohledu hardware, internetu, software a dalších návazných problematik, např. virová problematika - řídí se zásadami ergonomie a je si vědom nutnosti jejich uplatňování při práci u počítače - správně hodnotí kapacitu médií zejména při porovnávání nákupních cen - porovná výkon počítačů a umí navrhnout správné rozhodnutí pro jejich pořízení - popíše jednotlivé komponenty počítače a jejich technické vlastností - navrhne funkční počítačovou sestavu - používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál) - pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí - orientuje se v běžném systému, tj. chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením - vysvětlí specifika práce v síti (včetně popisu rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky - ovládá další běžné prostředky online a off-line komunikace a výměny dat - vyhledává informace na internetu, využívá služeb různých portálů, sociálních sítí, atd. - řídi se zásadami bezpečnosti při práci na internetu i při používání elektronické pošty - ovládá komunikaci prostřednictvím elektronické pošty, ovládá možnosti užití pošty pomoci lokálního programu, nebo služeb na jednotlivých portálech - využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování….) - ovládá běžné komunikační programy a dle potřeby používá jejich služeb - je schopen užít praktické poznatky a návyky při užívání programu pro psaní textových dokumentů, - dokumenty je schopen vytvářet dle ČSN (úprava písemností zpracovaných textovými	Základní terminologie Bezpečnost při práci na počítači, ergonomie, virová problematika Soustavy a jednotky užívané v informatice Hardware kompletní skladba počítače operační systém Windows a jeho užití Základní pracovní činnosti v lokální sítí, server, pracovní stanice, připojení k síti a její nastavení, specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků Internet a elektronická komunikace komunikační a přenosové možnosti internetu práce s poštovním klientem, email, Organizace času a plánování, chat, videokonference, telefonie (skype, live messenger), Textové editory Prezentační programy

editory) - ovládá principy tvorby prezentací pro propagaci, osobní potřebu - pracuje s multimediálními prvky, zvuk, fotografie, video, - doprovází svoje prezentace vlastním komentářem a prezentuje je na webových portálech (youtube) - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware - má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy - rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací - vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných úkolů - vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří textové dokumenty, prezentace)	

2.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - pracuje s tabulkovým procesorem (editace, formátování a podmíněné formátování, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu) - vytváří vzorce a používá funkce - připraví dokument pro tiskový výstup - vytváří jednoduché HTML dokumenty a umístí je na webové stránky, - zařadí do HTML dokumentu spolupráci s multimediálními dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace), - ovládá základní nástroje pro vytváření zdrojového jazyka dokumentu HTML - vhodným způsobem využívá redakčních systémů - prokáže potřebné znalosti o významech typů grafických formátů, - vybere ze škály možných typů ten správný, který optimalizuje vlastnosti obrázků vzhledem k jejich dalšímu využití, - vysvětlí rozdíl mezi rastrovou a vektorovou grafikou, - volí odpovídající programové vybavení pro jednoduché úpravy obrázků a fotografie,	Tabulkový kalkulátor, ČSN 01 6910 úprava písemností zpracovaných textovými editory nebo psaných strojem, ČSN ISO 2145 (01 0184) dokumentace: číslování oddílů a pododdílů elektronicky psaných dokumentů, Tvorba webových stránek pomoci vhodných editorů jazyka HTML, jako jsou textové editory (poznámkový blok, PSPad, apod.) nebo vizuální editory (Mozilla NVU, atd.). Redakční systémy volné nebo komerční Základy rastrová a vektorová grafiky, grafické formáty, používané programy pro rastrovou vektorovou grafiku,

- zvládá úpravy rastrových obrázků (fotografie), v jednoduchých programech typu prohlížeč a editor, - zvládá tisk obrázků, - pracuje nejznámějšími webovými foto sběrnami a webovými úložišti fotografií - ovládá zpracování fotografie ve vybraném rastrovém programu, Zoner, Gimp, atd - ovládá tvorbu grafických dokumentů ve vektorovém programu, Callisto, apod. - využívá funkce rastrových programů pro zpracování fotografie a vektorových programů k tvorbě plakátů, tiskovin, letáků, a dalších propagačních materiálů - zpracuje video z různých vstupů, kamera, video z webu (youtube), sestřihá jej, opatří zvukovým doprovodem a následně vytvoří vlastní produkt - zpracovává data v prostředí databázového procesoru (analýza, editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk); - na základě analýzy problému posoudí vhodnost použití potřebného programu k jeho řešení - využívá prostředků OLE pro optimální zpracování dat, těmi programy, které jsou v praxi používány - vysvětlí význam užíván sítí v praxi - zvládá obslužné procesy potřebné pro využití sdílení dat a programů - přihlašuje se do síťového pracovního prostředí a přistupuje k datovým souborům a programům v prostředí dané počítačové v sítě; - využívá sdílené technické prostředky (síťové tiskáren, skenery, disky, atd.) - využívá komunikačních služeb, zejména při propojení různých technických systémů (Internet, mobil, další zařízení např. iPad, atd.). - dodržuje zásady bezpečnostních pravidel, jako je ověřování uživatelů, přidělování oprávnění; - využívá souborových služeb - správa a zabezpečení síťových disků; společná úložiště dat (cloudy) - vysvětlí základní pasáže zákona o autorském právu, zejména ty, které se týkají uživatelů díla a jedná v souladu s nimi. - rozlišuje užívání komerčního a svobodného software (GNU) - řídi se zásadami pro užívání komerčního software - využívá elektronické podatelny	jednoduché úpravy rastrových obrázků v dostupných programech, rastrová a vektorová pokročilá grafika, Rastrová grafika: ▪ princip digitální fotografie a její zpracování, vektorová grafika ▪ kreslení základních objektů, ▪ operace s objekty, ▪ práce s textem, ▪ kombinace vektor-rastr, Multimédia grafika, film a hudba: ▪ zpracování videa pomoci speciálních programů, např. Movie Maker, apod., ▪ otevření videa a výběr oblasti uložení ▪ vlastní střih videa, ▪ výstupní formát a komprese výstupu ▪ nastavení filtrů a zvukových filtrů ▪ uložení souboru ▪ finální video - kompozice Relační databáze: ▪ provedení analýzy, ▪ návrh tabulek, ▪ vytvoření tabulek a naplnění daty, ▪ propojení tabulek do relací, ▪ práce s dotazy, ▪ tvorba výstupů, tj. formulářů a sestav Počítačové sítě: ▪ rozdělení sítí, ▪ hardwarové komponenty sítě, ▪ přenosová média, ▪ konektory, zásuvky, aktivní prvky, Zákonné normy, autorské právo, komerční a volný software, komunikace se subjekty pomoci podatelen, elektronický podpis

- vysvětlí principu a užití elektronického podpisu	

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	-	-	8

Platnost: od 1.9.2012 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Tělesná výchova je základním předmětem vzdělávací oblasti vzdělávání pro zdraví. Učivo je vybráno ve vztahu profilu absolventa. V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení
- znát prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev i jako kompenzaci k jednostranné zátěži spojené s cvičením a hrou na hudební nástroj a usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností
- užívat způsoby vedoucí k správnému držení těla a správnému dýchání jako prevence poškození organizmu
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž
- pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti; využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovat
- preferovat pravidelné provádění

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do 4 ročníků. Učivem jsou teoretické poznatky o významu pohybu, pohybové dovednosti, péče o zdraví a první pomoc. Výuka je vždy volena tak, aby žák v průběhu studia obsáhl všechna cvičení v oblasti péče o zdraví, kultury pohybu a zdravotní tělesné výchovy. S různými druhy fyzických a mentálních cvičení se seznamuje od prvního do čtvrtého ročníku. Učivo je zaměřeno zejména na zlepšení a udržení zdraví a celkové fyzické a psychické kondice žáka po dobu jeho studia. Žák je veden tak, aby nabyté znalosti a dovednosti dovedl uplatnit i během své hudební kariéry po ukončení studií. Zásadním způsobem ovlivňuje žákův rozvoj v jeho hlavním hudebním oboru.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, občanské kompetence a kulturní povědomí, personální a sociální kompetence.

Konkrétně jde o obecné kompetence:

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování (=jednak v duchu fair play);
- vytváření odpovědného postoje ke svému vlastnímu zdraví a celkové fyzické a psychické kondici

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj vhodné míry sebevědomí a sebeodpovědnosti a schopností morálního úsudku. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden k zásadám zdravého životního stylu a zejména k vědomí odpovědnosti za své zdraví a svou fyzickou a psychickou kondici. Předmět má vztah ke všem ostatním předmětům tím, že kompenzuje jednostrannou zátěž žáků spojenou s cvičením a hrou na hudební nástroj, úzká návaznost je na tematickou část vzdělávání pro zdraví v občanské nauce.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena k získání základních až pokročilých znalostí a dovedností v oblasti péče o zdraví, kultury pohybu a zdravotní tělesné výchovy. Vyučující vychází z individuálních dispozic žáků. Preferují se názorně demonstrační, praktické metody, tj. učitel pokud možno sám žákovi předvede daný pohyb či techniku a vede ho k správnému provedení a pochopení. Nechybí též slovní popis (vysvětlení) způsobu řešení daného technického problému. Zároveň žáka vede k tomu, aby pochopil svou vlastní zodpovědnost za své zdraví a svou celkovou fyzickou a psychickou kondici. Vede jej tak, aby se podíl vlastní péče o své zdraví a kulturu pohybu v průběhu studia zvyšoval. Vyučující žákovi probírané učivo teoreticky osvětlí a zařadí do souvislostí s hlavním vyučovacím předmětem. Žák je za pomoci relaxačních, meditačních a dechových cvičení veden k správnému psychickému a fyzickému rozpoložení při vystupování na pódiu před obecenstvem.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků probíhá v průběhu každé vyučovací hodiny, učitel jej sděluje ústní formou. Toto hodnocení obsahuje přehledné vymezení konkrétních chyb, kterých se žák v průběhu výuky dopustil a pozitivní hodnocení zadaného učiva, které správně zvládl. Důraz je kladen na celkový přístup žáka k předmětu a jeho vlastní snahu a úsilí o zlepšení kondice a fyzické zdatnosti.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá základní kompenzační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil; - uplatňuje osvojené způsoby základních kondičních cvičení. - Koriguje nedostatky vlastního držení těla - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu - poznává význam zdravého životního stylu - pomocí relaxačních a dechových cvičení zlepšuje svou pozornost a soustředění, učí se navodit lepší duševní pohodu a rovnováhu - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus	**1. Péče o zdraví** Zdraví - činitelé ovlivňující zdraví; životní prostředí; zdravý životní styl - duševní a tělesné zdraví **2. Kultura pohybu** Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení cvičební úbor a obutí; regenerace a kompenzace; relaxace Pohybové dovednosti - všestranné rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, korektivní, dechová a relaxační cvičení - základní posilovací cvičení - základní gymnastické prvky **3. Zdravotní tělesná výchova** - speciální korektivní a kompenzační cvičení - relaxační a dechová cvičení

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá relaxační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil - uplatňuje osvojené způsoby relaxačních cvičení - koriguje nedostatky vlastního držení těla s vědomím správného dýchání. - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti. - ovládá mírně pokročilá koordinační, meditační a dechová cvičeními. - provádí základní posilovací cviky - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě lidského organismu jako celku. - posuzuje vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí vlivy. - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus. - poskytne první pomoci sobě i jiným	**Teoretické poznatky** význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku odborné názvosloví; komunikace výstroj, výzbroj; údržba hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace pravidla her, závodů a soutěží rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení pohybové testy; měření výkonů zdroje informací **Pohybové dovednosti** **Tělesná cvičení** pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, korektivní, dechová, relaxační atp. **Gymnastika** základní gymnastika rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec **Atletika**

	průpravná cvičení **Pohybové hry** drobné a sportovní alespoň dvě sportovní hry **<u>1. Péče o zdraví</u>** Zdraví - činitelé ovlivňující zdraví; životní prostředí; zdravý životní styl; výživa a stravovací návyky - duševní a tělesné zdraví - odpovědnost za své zdraví a zdraví druhých Zásady jednání v situacích osobního ohrožení - rizikové situace První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody **<u>2. Kultura pohybu</u>** Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví - regenerace a kompenzace; relaxace Pohybové dovednosti - mírně pokročilá všestranné rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, korektivní, dechová a relaxační cvičení - základní posilovací cvičení - mírně pokročilé gymnastické prvky - základní atletické prvky **<u>3. Zdravotní tělesná výchova</u>** - speciální korektivní a kompenzační cvičení - relaxační a dechová cvičení - mírně pokročilá meditační cvičení - cvičení qigong (či-kung)

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	**<u>1. Péče o zdraví</u>**

- ovládá kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání - uplatňuje osvojené způsoby relaxačních a kompenzačních cvičení - koriguje a kompenzuje nedostatky vlastního držení těla s vědomím správného dýchání - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu k udržení své tělesné zdatnosti - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě lidského organismu jako celku - posuzuje vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a vysvětlí, jak může kompenzovat jejich nežádoucí vlivy - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus. - rozpozná hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - poskytne první pomoc sobě i jiným.	Zdraví - činitelé ovlivňující zdraví; životní prostředí; zdravý životní styl; výživa a stravovací návyky - duševní a tělesné zdraví - odpovědnost za své zdraví a zdraví druhých - prevence úrazů a nemocí Zásady jednání v situacích osobního ohrožení - vyhodnocení a řešení rizikové situace První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - stavy bezprostředně ohrožující život **2. Kultura pohybu** Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví - záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí - zdroje informací Pohybové dovednosti - pokročilá kondiční, koordinační, kompenzační, korektivní, dechová a relaxační cvičení - pokročilá posilovací cvičení - pokročilé atletické prvky **3. Zdravotní tělesná výchova** - pokročilá relaxační a dechová cvičení - pokročilá meditační cvičení - taiji (taiči)

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá základní plavecké dovednosti – vznášení a splývání, potopení a zanoření, plavecké dýchání, pády a skoky do vody, základní záběrové pohyby a rozvoj pocitu vody - postupně zvládá plavecké způsoby kraul, znak a prsa. - plaváním koriguje a kompenzuje nedostatky vlastního držení těla využívá plavání pro zvýšení a udržení své tělesné zdatnosti a kondice. Aktualizace od 1. 9. 2020: V případě mimořádných opatření (epidemie, pandemie, atd.) probíhá tělesná výchova v budově školy dle aktualizovaných tématických plánů.	**1. Péče o zdraví** Zdraví - činitelé ovlivňující zdraví; životní prostředí; zdravý životní styl - duševní a tělesné zdraví - odpovědnost za své zdraví a zdraví druhých - prevence úrazů První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - stavy bezprostředně ohrožující život **2. Plavecká výuka** Teoretické poznatky

	- význam plavání pro zdraví - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení; záchrana; zásady chování a jednání na koupališti - regenerace a kompenzace, relaxace skrze plavání - zdroje informací Pohybové dovednosti - všestranné rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, korektivní, dechová cvičení - aerobní zdatnost, silová zdatnost, zvětšení rozsahu kloubní pohyblivosti, obratnost **3. Zdravotní tělesná výchova** - kondiční a zdravotní plavání - speciální korektivní a kompenzační cvičení -

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Intonace

Počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	-	-	-	6

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Intonace je předmětem společného odborného základu, který patří k obsahového okruhu zaměřenému převážně prakticky, rozvíjejícím hudební myšlení, paměť a sluchové dispozice.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- reprodukovat, analyzovat a zaznamenávat i složitější melodicko-rytmické-metrické celky
- pamatovat si melodicko-rytmické celky

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozloženo do tří ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Spočívá v rozvoji a cvičení intonace, sluchu, rytmu a zpěvu z listu, a to od jednodušších jevů po složitější.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a kulturnímu povědomí. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání a rozvoji vlastní představivosti. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět je vyučován v 1. až 3. ročníku po dvou hodinách týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s převahou metod aktivizujících. Výuka bude vedena ve znamení neustálé aktivity žáka, individuálního procvičování a častého střídání činností. Výklad představuje menší část výuky. Součástí každé lekce je sluchová analýza, rytmická cvičení, paměťová cvičení, cvičení tonálního cítění, uvědomělá intonace solféží, zpěv z listu a též zadání domácího cvičení.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci budou hodnoceni na základě písemných testů, které probíhají přibližně jedenkrát týdně (sluchová analýza, transpozice dříve zadané, nazpaměť naučené melodie) a také na základě každotýdenního ústního zkoušení (intonace cvičení z učebnice, reprodukce rytmických cvičení, solféže). Na závěr každého ročníku probíhá individuální závěrečné zkoušení shrnující učivo za celý rok.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících.

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
• Žák: • solmizuje • bezpečně analyzuje všechny druhy kvintakordů, zpívá je oběma směry na jména not v řetězci po půltónech • správně reprodukuje základní rytmické dělení • transponuje zadaná cvičení z učebnice do různých tónin • zpívá terciové postupy v dur i v moll v kánonu s vlastním doprovodem klavíru • orientuje se ve sborové partituře, z listu zpívá jednoduché vícehlasy • spolehlivě intonuje i analyzuje intervaly, zapisuje je do not • solmizuje v moll melodické, aiolské i harmonické • intonuje i sluchově analyzuje obraty kvintakordů • analyzuje různé stupnice hrané v protipohybu • zpívá terciové postupy v moll v kánonu se spolužákem • transponuje melodie v moll do různých tónin • zapisuje jednoduchý nerytmizovaný dvojhlas dle diktátu	Cvičení rytmu, cvičení hudební paměti, cvičení sluchu, transpozice, zpěv z listu Solmizace Diatonika Jednodušší rytmy

• analyzuje základní harmonické funkce v hrané kadenci • reprodukuje tečkovaný rytmus,4/8,3/8 a 6/8 takty • analyzuje vedlejší harmonické funkce v hrané kadenci • komponuje krátká intonační cvičení	
• ovládá střídání osmin, šestnáctin a triol • kombinuje při intonaci intervalovou a tonální metodu • v kterékoliv tónině intonuje jakýkoliv stupeň na jména not • při společném zpěvu vícehlasů se bezpečně udrží ve svém hlase, zpívá v triu či kvartetu • zapamatuje si a reprodukuje delší a složitější melodie a transponuje je do různých tónin	

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • bezpečně intonuje v dur a moll • sluchově analyzuje septakordy a spolehlivě je intonuje • sluchově analyzuje církevní tóniny včetně protipohybu a spolehlivě je intonuje • sluchově analyzuje cikánské tóniny včetně protipohybu a spolehlivě je intonuje • reprodukuje správně rytmická cvičení se synkopami, triolami, ve dvoupůlových taktech, s dvaatřicetinami v taktech osminových • zapíše jednoduchý dvojhlas dle diktátu a homofonní trojhlas • zpívá z listu • umí bezpečně převádět melodii do jakéhokoli vybraného modu a zpívá na jména tónů	Cvičení rytmu, cvičení hudební paměti, cvičení sluchu, zpěv z listu Septakordy Církevní stupnice, cikánské stupnice

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • intonuje čistě alterované vedlejší tóny nastupující stupňovitě i skokem • intonuje precizně chromatickou stupnici na jména not od jakéhokoliv tónu • bezpečně intonuje pentatoniku a celotónovou stupnici • reprodukuje složitější rytmické útvary-kvartoly, • zapisuje dle diktátu jednohlasé alterované melodie, polyfonní dvojhlas v dur i v moll, homofonní vícehlas • sluchem analyzuje (rozpozná) hrané harmonické funkce včetně mimotonálních dominant • teoreticky i prakticky ovládá sekundakordy od všech doškálných septakordů • bezpečně intonuje i analyzuje všechny stupnice a mody • analyzuje kvintsextakordy všech doškálných septakordů • intonuje cvičení s alteracemi hlavních stupňů nastupujících stupňovitě i skokem • zapisuje dle diktátu dvojhlasou a trojhlasou melodii s alterovanými tóny v dur i v moll • komponuje intonační cvičení s alterovanými tóny • reprodukuje složité rytmické útvary • zpívá z listu vícehlasou literaturu s chromatikou	Cvičení rytmu, cvičení hudební paměti, cvičení sluchu, zpěv z listu vícehlasé literatury s použitím chromatiky Chromatika, alterované tóny v dur i moll Složité rytmy

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Forma vzdělávání: denní

Zaměření: **hra na housle, hra na violu, hra na violoncello, hra na kontrabas, hra na harfu, hra na flétnu, hra na zobcovou flétnu, hra na hoboj, hra na klarinet, hra na saxofon, hra na fagot, hra na lesní roh, hra na trubku, hra na pozoun, hra na tubu**

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Sborový zpěv

Počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	-	-	-	-	-	2

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Celkový počet hodin: 2

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Sborový zpěv je předmětem obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření. Vede k rozšíření teoretických znalostí o hlasové technice a k rozvoji praktických dovedností v oblasti pěveckého projevu, dále přináší praktické seznámení se sborovou literaturou různých hudebních žánrů a epoch. Rozvíjí smysl pro výstavbu hudební fráze, buduje intonační a harmonickou představivost. Neméně podstatné je i sociální poslání předmětu, rozvíjející osobní zodpovědnost za společnou práci, za společný úspěch i neúspěch.

Charakteristika učiva

Učivo je rozprostřeno do jednoho ročníku, jeho obsahem jsou vokální a vokálně instrumentální skladby napříč historickými epochami a žánry, např. gregoriánský chorál, renesanční polyfonie, menší barokní formy, romantické skladby, úpravy lidových písní, kompozice 20. století, spirituály.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za*

své zdraví. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor*, *Intonace, Harmonie, Hudební formy, Dějiny hudby.*

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka probíhá formou zkoušek pěveckého sboru složeného ze studentů uvedených oborů. Nácvik skladeb směřuje k veřejným vystoupením, v případě potřeby se nabízí i možnost paralelních dělených zkoušek (ženský – mužský sbor). Podle povahy repertoáru se realizují zkoušky společně se školním orchestrem. U sboru získávají své první sbormistrovské zkušenosti i studenti oboru dirigování.

Průběh zkoušky má pevnou strukturu: prezence, rozezpívání, technická cvičení, studium nového repertoáru, procvičování již nastudovaných skladeb.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Úspěch kolektivní práce je závislý na přítomnosti a osobním nasazení jednotlivce. Účast ve výuce nelze plnohodnotně nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit.

Způsoby hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Výsledné hodnocení je průsečíkem ohodnocení aktivity žáka při sborových zkouškách a množství docházky. Důraz je kladen na pohotové čtení notového zápisu a jeho kvalitní vokální realizaci při splnění intonačních a rytmicko-deklamačních kritérií. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - ovládá svůj pěvecký part po rytmické, deklamační a intonační stránce, realizuje ho se správným frázováním a dynamikou	Nekomplikované homofonní skladby z období renesance, baroka, romantismu a 20. století, úpravy lidových písní, spirituály

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2012.

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Forma vzdělávání: denní

Zaměření: skladba, **skladba a aranžování populární hudby, hra na varhany, hra na klavír, hra na cembalo, hra na bicí nástroje, hra na akordeon, hra na kytaru, hra na elektrickou kytaru, hra na basovou kytaru**

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Sborový zpěv

Počet hodin: 6

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	2	2	2	-	-	6

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Celkový počet hodin: 4

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Sborový zpěv je předmětem obsahového okruhu odborná příprava dle zaměření. Vede k rozšíření teoretických znalostí o hlasové technice a rozvoji praktických dovedností v oblasti pěveckého projevu, dále přináší praktické seznámení se sborovou literaturou různých hudebních žánrů a epoch. Rozvíjí smysl pro výstavbu hudební fráze, buduje intonační a harmonickou představivost. Neméně podstatné je i sociální poslání předmětu, rozvíjející osobní zodpovědnost za společnou práci, za společný úspěch i neúspěch

Charakteristika učiva

Učivo je rozprostřeno do tří ročníků, jeho obsahem jsou vokální a vokálně instrumentální skladby napříč historickými epochami a žánry, např. gregoriánský chorál, renesanční polyfonie, menší barokní formy, romantické skladby, úpravy lidových písní, kompozice 20. století, spirituály.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí se týká kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytváření *odpovědného postoje k vlastní profesi*.

V rámci průřezových témat jde o téma občan v demokratické společnosti, zde zejména pak rozvoj *vhodné míry uměleckého sebevědomí a sebeodpovědnosti*. V tématu člověk a životní prostředí je žák veden v předmětu hlavní obor k *zásadám zdravého životního stylu* a zejména k *vědomí odpovědnosti za*

své zdraví. V průřezovém tématu člověk a svět práce jsou rozvíjeny obecné kompetence *identifikace a formulování vlastních priorit*.

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům: *Hlavní obor*, *Intonace, Harmonie, Hudební formy, Dějiny hudby.*

Strategie výuky (pojetí výuky)

Výuka probíhá formou zkoušek pěveckého sboru složeného ze studentů 2., 3. a 4. ročníku uvedených oborů. Nácvik skladeb směřuje k veřejným vystoupením, v případě potřeby se nabízí i možnost paralelních dělených zkoušek v menším počtu (ženský – mužský sbor). Podle povahy repertoáru se realizují zkoušky společně se školním orchestrem. U sboru získávají své první sbormistrovské zkušenosti i studenti oboru dirigování.

Průběh zkoušky má pevnou strukturu: prezence, rozezpívání, technická cvičení, studium nového repertoáru, procvičování již nastudovaných skladeb.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je nezbytné, aby si žáci osvojovali učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele. Úspěch kolektivní práce je závislý na přítomnosti a osobním nasazení jednotlivce. Účast ve výuce nelze plnohodnotně nahradit domácí přípravou a samostatným cvičením. Z vyučování tohoto předmětu proto nelze uvolnit.

Způsoby hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Výsledné hodnocení je průsečíkem ohodnocení aktivity žáka projevené při sborových zkouškách a množství docházky. Důraz je kladen na pohotové čtení notového zápisu a jeho kvalitní vokální realizaci při splnění intonačních a rytmicko-deklamačních kritérií. Posuzuje se také celkový přístup k práci v tomto předmětu v průběhu školního roku.

Žák je hodnocen **průběžně**. V dílčích hodnoceních v průběhu vyučovacích hodin učitel pochválí za splnění úkolu či naopak žáka upozorní na nedostatky a chyby. Poskytuje mu tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod.

Žák je učitelem prokazatelně také **včas upozorněn** na případné **výrazné zhoršení** v průběhu školního roku. V případě nezletilého žáka v takovém případě zároveň o tom informuje jeho **zákonné zástupce**.

Rozpis učiva po ročnících a výsledky vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - ovládá svůj pěvecký part po rytmické, deklamační a intonační stránce, realizuje ho se správným frázováním a dynamikou.	Nekomplikované homofonní skladby z období renesance, baroka a romantismu, úpravy lidových písní, spirituály

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - ovládá svůj pěvecký part po rytmické, deklamační a intonační stránce, realizuje ho se správným frázováním a dynamikou. Navíc se předpokládá kultivace a jistota vokálního projevu	Renesanční polyfonie, obtížnější skladby romantismu a 20. století, popř. nastudování kompozice studentů skladby; vokálně-instrumentální skladby

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - ovládá svůj pěvecký part po rytmické, deklamační a intonační stránce, realizuje ho se správným frázováním a dynamikou. Je oporou pro méně zkušené studenty nižších ročníků	Vokálně-instrumentální skladby, polyfonní barokní skladby většího rozsahu, obtížnější skladby světových skladatelů v originálních jazycích

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2012.

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Úvod do hudební teorie

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	-	-	-	-	-	2

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Úvod do hudební teorie jsou odborným předmětem obsahového okruhu společný odborný základ, který představuje vstup do odborného vzdělávání v oboru. Učí žáky bezpečně se orientovat v tónovém systému, správně používat notové písmo, znát označení temp a výrazové názvosloví, bezpečně znát a používat intervaly, tóniny a akordy. Vede je k přesnému vyjadřování a správnému používání základních pojmů odborné hudební terminologie.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli vysvětlit principy notového zápisu a jeho náležitosti, popsat základní rysy vývoje notového písma, číst a zapisovat noty
- dovedli popsat dynamické, tempové a přednesové označení
- dovedli vysvětlit fyzikální a fyziologické základy hudební akustiky
- ovládali pravidla tvorby stupnic, modů, intervalů a akordů, rozlišit jejich druhy a měli utříděné a zautomatizované znalosti a dovednosti v užívání a určování intervalů, akordů a tónin
- dovedli užívat základní odbornou terminologii z oblasti harmonie, hudebních forem a kontrapunktu

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do prvního ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a je zaměřeno na notopis, intervaly, tóniny akordy, italské hudební názvosloví a úvod do harmonie, kontrapunktu a hudebních forem. Zahrnuje též fyzikální a fyziologické základy hudební akustiky.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 1. ročníku dvě hodiny týdně a jde o svého druhu intenzivní vstupní kurz k osvojení základů teoretických i praktických dovedností odborného vzdělávání. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce, zejména metody aktivizující. Výklad představuje jen menší část výuky, důraz je kladen na opakování a intenzivní procvičování učiva.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na praktickou aplikaci teoretických poznatků, tj. např. na bezpečné vyjmenování tónů stupnic, akordů, čtení not atd. Při psaní not se hodnotí i úprava. Hodnocení se provádí především na základě kombinace různých forem písemného testování, ústního zkoušení, cvičení, testů a průběžného hodnocení práce (aktivity) žáka v hodinách.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí fyzikální a fyziologické základy hudební akustiky - objasní základní pojmy z hudební akustiky, tvorbu zvuku, tvoří harmonickou řadu parciálních tónů - vysvětlí tónovou soustavu, objasní její zákonitosti a členění. - plynule čte i zapisuje v G, F a C klíčích.	**Hudební akustika.** Vznik a šíření zvuku, vnímání zvuku, sluchové pole. Harmonická řada částkových tónů. Nauka o tónu, tónová soustava, jména not, alterace, enharmonická záměna. Chromatický a diatonický půltón. **Notopis.** Notová osnova, hodnoty a tvary not, klíče.

Žák: - určí z notového zápisu (partitury) metrum, rytmický, tempový a dynamický průběh hudebního díla či jeho úryvku , charakter požadované interpretace , způsob hry, interpretaci melodických ozdob - vytvoří rytmický celek se zapojením zadaných rytmických prvků - správně interpretuje a používá možné vyskytující se nepravidelnosti v rytmické složce hudební věty - používá italské hudební názvosloví, běžná i vzácnější dynamická, tempová, přednesová a další označení. - vyjmenuje a popíše běžně používané tradiční melodické ozdoby	**Takt a rytmus**. Takty jednoduché a složené, pravidelné a nepravidelné. Rytmus a metrum. Synkopa, předtaktí, nepravidelné členění (triola, duola atd.) Metro-rytmické vztahy v hudbě. Komplementární rytmus. **Italské hudební názvosloví**. Označení tónů, tónin, dynamiky, tempa, přednesu, způsobu hry a další označení. Melodické ozdoby.
Žák: - správně uvede předznamenání kterékoliv durové nebo mollové tóniny, - vyjmenuje tóny všech stupnic včetně jejich variant vzestupně i sestupně - tvoří tónický kvintakord a dominantní septakord.	**Kvintový a kvartový kruh**. Systém řazení tónin dur a moll s křížky a s bé. Stupnice moll aiolská, harmonická a melodická. Stupnice paralelní, stejnojmenné a enharmonické. Tónický kvintakord a dominantní septakord.
Žák: - pohotově tvoří intervaly svrchní a spodní od daného tónu a zapisuje je v houslovém a basovém klíči, správně je pojmenovává - enharmonicky zaměňuje a proměňuje intervaly (alteruje) intervaly (do dvojího až trojího) rozšíření a zkrácení.	**Intervaly základní a alterované**. Intervaly svrchní a spodní. Převraty intervalů. Intervaly rozšířené přes oktávu (přenesené). Enharmonická záměna intervalů.
Žák: - tvoří kvintakordy a jejich obraty v tóninách i od jednotlivých tónů na různých jednotlivých stupních dur a moll stupnic. - sluchově určuje druhy kvintakordů a jejich obraty, - bezpečně je analyzuje z notového zápisu	**Akordy**. Typy akordů. Konsonance a disonance. Kvintakord dur, moll, zv., zm. a jejich obraty.
Žák: - tvoří doškálné septakordy a jejich obraty od jednotlivých tónů, v tónině a na jednotlivých stupních dur a moll stupnic, všech sedm druhů analyzuje a intonuje	**Septakordy.** Doškálné septakordy a jejich obraty.
Žák: - rozezná, tvoří a analyzuje nónové akordy, undecimové, tercdecimové, kvartové, sekundové shluky atd.	**Druhy akordů**. Alterované akordy. Nónový akord a jeho obraty. akordy undec., tercdec., kvart. ad.
Žák: - rozezná a vytváří další druhy stupnic.	**Církevní stupnice autentické a plagální**. Zvláštní stupnice – pentatonika, harmonická dur,

- vytváří od zadaného tónu druhy církevních modů, stupnice zvláštní, pentatoniku, celotónovou stup. a chromatickou stupnici - spolehlivě analyzuje jednotlivé historické či méně běžné druhy stupnic.	cikánské stupnice. Stupnice chromatická (různé přístupy) a celotónová.
Žák: - určí tóninu a funkce akordů v tónině.. - vytváří jednoduché harmonické příklady a spojuje v nich hlavní i vedlejších kvintakordy přísným i volným spojem a spojuje protipohybem nepříbuzné kvintakordy, - na klávesovém nástroji zahraje tónině kadenci s použitím hlavních kvintakordů v těsné poloze ve všech polohách v durových i mollových tóninách do předznamenání o třech posuvkách	**Úvod do harmonie.** Čtyřhlas, vedení hlasů. Harmonické funkce akordů, příbuznost akordů. Základy spojování akordů. Hlavní i vedlejší kvintakordy - čtyřhlasá úprava, přísný a volný spoj příbuzných kvintakordů spojení nepříbuzných kvintakordů, kadence,
Žák: - vyjmenuje druhy hudebních myšlenek a stručně je charakterizuje - vysvětlí pojem drobná věta - poslechem jednoduchých period rozpozná předvětí a závětí	**Úvod do hudebních forem.** Složky a stránky hudby, hudební myšlenky, drobná věta
Žák: - vysvětlí pojem imitace, kánon	**Polyfonie – základní pojmy: imitace, kánon.**

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Název vyučovacího předmětu: Harmonie

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	2	2	-	-	-	4

Platnost: od 1.9.2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Harmonie je odborným předmětem obsahového okruhu společný odborný základ. Předmět rozvíjí harmonické myšlení žáků, učí je harmonicky (v odborném slova smyslu) myslet a slyšet, chápat harmonické a tonální vztahy, pracovat s nimi a rozpoznávat je v hudebních dílech. Předmět připravuje k teoretické zkoušce profilové části maturitní zkoušky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- harmonizovat melodii a bas na principu klasicko - romantické harmonie
- demonstrovat harmonické jevy v hudebních dílech
- zahrát na klávesový nástroj harmonickou větu a demonstrovat na něm probírané harmonické jevy
- sluchem rozpoznat harmonické jevy
- vytvářet vlastní harmonické i melodicko-harmonické věty

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do dvou ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a zahrnuje všechny podstatné jevy diatonické a chromatické harmonie od vedení hlasů, přes spojování akordů, harmonické funkce, melodické tóny, práce se septakordy a vícezvuky, modulace, alterace, mimotonální funkce atd. až po úvod do harmonie 20. století.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména

k uvědomování si významu vzdělání. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět je vyučován ve 2. a 3. ročníku dvě hodiny týdně. Při výuce jsou využívány různé metody a formy práce s převahou metod aktivizujících. Výklad, představuje jen menší část výuky, důraz je kladen na opakování a intenzivní procvičování učiva jsou v rovnováze. Procvičování spočívá zejména ve vypracování příkladů, tj. spojování akordů, vytváření kadencí, harmonizaci melodie a melodizaci číslovaného basu, a v rozboru harmonických jevů v ukázkách z hudební literatury. Pravidelně je zařazována sluchová analýza probíraných jevů. Žáci také budou hrát některé jevy na klávesový nástroj - jednotlivé spoje akordů, rozvody septakordů, kadence apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, které lze doplnit samostatně zpracovanými referáty a domácími písemnými pracemi. Hodnotí se též dovednost rozpoznat poslechem harmonické jevy. Kromě teoretických znalostí se hodnotí především schopnost jejich aplikace při vytváření harmonických příkladů a rozboru harmonických jevů v hudebních ukázkách. Při vypracování příkladů se hodnotí též úprava.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících.

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vytváří písemně harmonické příklady, v nichž pracuje s hlavními i vedlejšími kvintakordy, hlavními i vedlejšími septakordy a dominantním nonovým akordem a s obraty těchto akordů a s melodickými tóny v těsné i široké harmonii a správně je funkčně označuje - analyzuje hudební ukázky z notového zápisu, v nichž jsou probírané harmonické jevy obsaženy - aplikuje správně pravidla přísného i volného spoje příbuzných kvintakordů, spoje nepříbuzných kvintakordů, spojování sextakordů s kvintakordy a sextakordů mezi sebou - správně používá kvartsextakordy, vysvětlí omezení použití kvartsextakordu v klasické harmonii a popíše jednotlivé druhy - vysvětlí pojem sekvence, vytvoří harmonický	Čtyřhlasá harmonická sazba, základní pojmy Harmonické funkce Harmonizace melodie za pomocí kvintakordů Práce v moll.tóninách Sekvence Závěry Sextakordy Kvarsextakordy Septakordy-hlavní, vedlejší Dominantní septakord a obraty-dominantní rozvod Septakord VII. stupně-kombinovaný rozvod

příklad se sekvencí - zahraje na klávesový nástroj v kterékoliv tónině kadenci tvořenou hlavními a vedlejšími trojzvuky - vyjmenuje a popíše druhy harmonických závěrů a analyzuje je v praktických hudebních ukázkách - vyjmenuje znaky dominantního, subdominantního a kombinovaného rozvodu, správně aplikuje pravidla těchto spojů v harmonických cvičeních i při rozborech hudebních ukázek, zahraje je na klávesovém nástroji - aplikuje příslušné typy rozvodů na zadané, septakordy, při harmonické analýze zadané skladby určuje septakordy a jejich obraty, příslušné rozvody zahraje na klávesovém nástroji - vytváří písemně harmonické příklady, v nichž pracuje s mimotonálními akordy, správně je funkčně označuje - popíše systematiku akordů chromatické terciové příbuznosti a vysvětlí jejich princip na zadané notové ukázce - vysvětlí pojem modulace, rozliší základní typy modulací, vysvětlí jejich princip a analyzuje zadanou notovou ukázku. - v písemných příkladech moduluje do kterékoliv tóniny, zvolí k tomu vhodný typ modulace	Subdominanta s přidanou (Rameauovskou) sextou-subdominantní rozvod Mimotonální akordy(D7),(VII7) Diatonická modulace, rychlá diatonická modulace, chromatická modulace

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vytváří písemně harmonické příklady, v nichž pracuje	Dominantní nónový akord

s dominantním nonovým akordem a jeho obraty v těsné i široké harmonii a správně je funkčně označuje - vysvětlí pětifunkční harmonický systém - vysvětlí pojem alterace, ovládá systematiku alterovaných akordů, analyzuje a demonstruje je v zadané notové ukázce - vysvětlí a enharmonickou modulaci a vysvětlí jejich princip na zadané notové ukázce - v písemných příkladech moduluje pomocí chromatické i enharmonické modulace do kterékoliv tóniny	Chromatická terciová příbuznost Frygický a lydický trojzvuk Alterace-alterované akordy Modulace- enharmonická, kombinovaná

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Název vyučovacího předmětu: Moderní harmonie

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	-	-	1

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Moderní harmonie je odborným předmětem obsahového okruhu společný odborný základ. Předmět rozvíjí harmonické myšlení v oblasti moderní harmonie, tj. hudby 20. a 21. století. Učí žáky chápat a rozumět moderní harmonii a tím hlubšímu porozumění moderní literatury svého oboru. Předmět připravuje k teoretické zkoušce profilové části maturitní zkoušky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vysvětlit základní principy harmonického myšlení 20. a 21. století
- analyzovat harmonické jevy ve skladbách 20. a 21. století
- demonstrovat harmonické jevy v hudebních dílech tohoto období
- zahrát na klávesový nástroj souzvuky užívané ve 20. a 21 století
- sluchem určit o jaký harmonický jev moderní harmonie jde

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a zahrnuje všechny podstatné jevy moderní harmonie od faktorů vedoucích ke vzniku moderní harmonie, přes vedení hlasů příznačné pro moderní harmonii, souzvuky, typické spoje, disonantní charakteristiky, po druhy tónové organizace (rozklad tonality na začátku 20. století, rozšířená tonalita, bitonalita a polytonalita, atonalita, modalita, mikrointervaly, , spektrální hudba, harmonické aspekty témbrové hudby, harmonické aspekty dodekafonie a seriality, harmonická charakteristika žánrů populární hudby).

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět je vyučován ve 4. ročníku jednu hodinu týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s převahou metody aktivizující. Výklad představuje sice menší, ale podstatnou část výuky. Důraz je kladen na analýzu a pochopení principů a hudebně estetické podstaty harmoických jevů moderní hudby a jejich aplikaci do interpretační praxe – rozbor literatury příslušných interpretačních oborů. Procvičování spočívá zejména v rozboru harmonických jevů v ukázkách z moderní hudební literatury. Pravidelně je zařazována sluchová analýza probíraných jevů z oblasti rozšířené tonality a atonality.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, které lze doplnit samostatně zpracovanými referáty a domácími písemnými pracemi. Hodnotí se též dovednost rozpoznat poslechem harmonické jevy. Kromě teoretických znalostí se hodnotí především schopnost jejich aplikace při rozboru harmonických jevů v hudebních ukázkách.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše faktory vedoucí ke vzniku moderní harmonie - vysvětlí odlišnosti ve vedení hlasů v harmonii rozšířené tonality a atonality v porovnání s harmonií klasickou a demonstruje v zadané notové ukázce - popíše nejdůležitější harmonické principy 20. století a současnosi a demonstruje je v zadané notové ukázce - určuje základní tóny moderních akordů - vysvětlí pojmy tonalita, rozšířená tonalita, modality, atonalita, mikrointervaly, spektrální harmonie, harmonické aspekty seriality a témbrové hudby	Faktory vedoucí ke vzniku moderní harmonie Vedení hlasů v moderní harmonii Systematika souzvuků, problematika základního tónu v moderních akordech, disonantní charakteristika akordů

	Organizace tónové struktury

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Název vyučovacího předmětu: Hudební formy

Počet hodin: 5

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	1	2	2	-	-	5

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hudební formy jsou předmětem odborného vzdávání. Učí žáky orientovat se v hudebních formách a druzích a podstatným způsobem tak přispívá k rozvoji interpretačního umění. Předmět připravuje k teoretické zkoušce profilové části maturitní zkoušky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- orientovat se v základních principech stavby hudebních celků, hudebních formách a druzích (malé formy, velké formy, variace, sonátová forma, rondová forma, fuga, passacaglia, kombinované a volné formy)
- určit a analyzovat stavbu hudební skladby a její formu
- používat principy hudebních forem ve vlastní kreativní činnosti
- provést analytický výklad skladby
- vyhodnotit interpretační ztvárnění skladby z hlediska stylovosti, osobitosti, vnímání obsahu díla

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do tří ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a zahrnuje všechny základní hudební formy a hudební druhy.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, návštěvou koncertu apod. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět je vyučován ve 2. ročníku hodinu týdně a ve 3. a 4. ročníku po dvou hodinách týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s převahou metod aktivizujících. Výklad bude doplněn praktickými ukázkami, a to jak poslechem hudebních ukázek, tak jejich detailním rozborem u klavíru. Při procvičování rozboru se doporučuje vytvořit samostatně pracující skupiny žáků a poté společně zhodnotit dosažené výsledky. Žáci se aktivně zapojují do hodnocení svých kolegů a konsensuálním způsobem dospívají k nejlepšímu řešení problému. Výuku je také vhodné doplnit referáty ve formě připravených analýz vybraných děl.

Procvičování spočívá zejména v rozboru hudebních ukázek (analýza notového materiálu), při němž zároveň s formálním rozborem bude věnována pozornost rozboru harmonického a tonálního průběhu skladby a analyzuje polyfonní jevů. Zařazován je také rozbor poslechem a žáci též analyzují skladby vlastního repertoáru. Doporučuje se výuku doplnit návštěvou koncertu apod. Část výuky ve 4. ročníku bude zaměřena k přípravě k maturitní zkoušce.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení. Kromě teoretických znalostí se hodnotí především schopnost jejich aplikace při formálním rozboru.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících:

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyjmenuje složky a stránky hudebního díla a demonstruje je na zadaných (notových) příkladech z hudební literatury - vysvětlí pojmy skladebný druh, žánr, hudební forma a přiřadí správně hudební formy k žánrům a druhům - demonstruje základní pojmy na hudební ukázkách	**Základní pojmy** složky a stránky hudebního díla časová konstanta úvod do tektonické problematiky. periodizace skladebných druhů, žánrů a hudebních forem, obecný historický přehled podle různých kritérií
- vysvětlí pojmy tón, hudební myšlenka, motiv, téma, figura, pasáž; hierarchizuje je a demonstruje je na zadaných (notových)	**Nejmenší stavební jednotky hudebního**

příkladech z hudební literatury	**díla** tón, motiv, téma atd.
- popíše znaky a průběh jednotlivých hudebních forem, analyzuje a demonstruje formu díla na zadaných notových ukázkách - zařadí jednotlivé hudební formy do historických souvislostí sa jejich proměn v dějinném vývoji - analyzuje v zadaných notových ukázkách celkovou formu skladby i jejích částí (dílů) - určí v zadané ukázce druhy hudebních myšlenek, hierarchizuje je, analyzuje motivickou práci - analyzuje tonální a harmonický průběh a polyfonní práci - vysvětlí rozdíly mezi homofonií a polyfonií a demonstruje na příkladu z hudební literatury	**Jednotlivé hudební formy** Věta, perioda, dvojperioda Malá (písňová) forma Velká (písňová) forma Barokní suita Polyfonní formy, fuga

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
• Žák: • popíše znaky a průběh jednotlivých hudebních forem, demonstruje formu díla na zadaných notových ukázkách • zařadí jednotlivé hudební formy do historických souvislostí a jejich proměn v dějinném vývoji • analyzuje v zadaných notových ukázkách celkovou formu skladby i jejích částí (dílů) • určí v zadané ukázce druhy hudebních myšlenek, hierarchizuje je, analyzuje motivickou (tématickou) práci • analyzuje tonální a harmonický průběh a polyfonní práci • popisuje druhy práce s tématem a demonstruje principy variačních technik při analýze notových ukázek • analyzuje rozsáhlejší variační formy 19. a 20. Stol. • samostatně analyzuje sonátovou formu ve větších celcích • demonstruje kruhový princip formy analýzou notové hudební ukázky • porovnává rozdíly i styčné body ronda a sonátové formy a demonstruje je v hudební ukázce • správnou terminologií uvede kritéria	• • **Jednotlivé hudební formy** (pokračování) • Fuga v rámci větších celků (kombinovaných forem) • Variace. Přísné, charakteristické, kontrapunktické a volné. • Sonátová forma obecně, princip a historický vývoj od barokní sonátové formy, přes klasickou, romantickou až po moderní a současnou • Rondo. Princip formy a její historický vývoj až po současnost. Druhy ronda od couperinovského a prostého po sonátové. • Cyklické formy. Od nejvolnějších po nejtěsněji svázané cyklické formy - sbírka, řada, série, suitový cyklus, moderní suita, sonátový cyklus (koncert), cyklus cyklů (opera, balet) • Opera od baroka přes klasicismus po počátky romantismu •

soudržnosti jednotlivých cyklických forem, porovnává jejich jednotlivé typy • popíše historický vývoj sonátového cyklu, uvědomuje si využití ostatních forem v jeho rámci • analyzuje části oper poslechem i z notových materiálů	

4. ročník

• **Výsledky vzdělávání** •	• **Učivo**
• Žák: • analyzuje části oper poslechem i z notových materiálů • popíše formální proměny od číslované opery po wagnerovský Gesamtkunstwerk • charakterizuje trendy pozdně romantické a veristické opery, proměny v tektonice a instrumentaci • charakterizuje proměny operního žánru ve 20. století, analyzuje vybrané ukázky • sumarizuje poznatky ze všech scénických vokálně-instrumentálních forem a porovnává je • vysvětlí rozdíly mezi kantátou a oratoriem, popisuje formální rozdíly, charakterizuje rituální aspekty mše a pašijí • provádí komplexní analýzu od malých celků po makroformu, analyzuje uspořádání kombinovaných forem • charakterizuje jednotlivé techniky a jejich formotvorné přesahy, analyzuje poslechem i z notového materiálu • analyzuje taneční formy poslechem, dává je do souvislosti se sociologickými hledisky • provádí komplexní analýzu a aplikuje znalosti z harmonie a kontrapunktu •	• • **Jednotlivé hudební formy** (pokračování) • Opera v 19. století – wagnerovské hudební drama, veristická a pozdně romantická opera • Opera 20. a 21. století – od Janáčka k minimalismu • Ostatní vokálně-instrumentální scénické formy: opereta, muzikál, hudební divadlo • Melodram, kantáta, oratorium, mše, pašije • Kombinované formy a sestavy • Formy na pomezí techniky atonalita, dodekafonie, serialismus, aleatorika, minimalismus • Účelové, užitkové, taneční a zábavní formy •

•

- Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

  82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Analýza skladeb

Počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Platnost: od 1.9.2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Analýza skladeb je předmětem odborného vzdávání. V návaznosti na předmět hudební formy prohlubuje dovednosti orientovat se z hlediska formy díla v náročnějších partiturách a podstatným způsobem tak přispívá k rozvoji interpretačního umění. Předmět připravuje k teoretické zkoušce absolutoria.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- určit a analyzovat hudební formy
- používat principy hudebních forem ve vlastní kreativní činnosti
- provést analytický výklad skladby
- vyhodnotit interpretační ztvárnění skladby z hlediska stylovosti, osobitosti, vnímání obsahu díla
- vytvořit koncepci interpretačního výkonu na základě analýzy hudebního díla

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do dvou ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a zahrnuje rozbor všech hudební formy a hudební (žánrů) druhů včetně partitur hudby soudobé.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního

povědomí Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, návštěvou koncertu apod. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět je vyučován v 5. a 6. ročníku po jedné hodině týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s převahou metod aktivizujících. Výklad bude doplněn praktickými ukázkami, a to jak poslechem hudebních ukázek, tak jejich detailním rozborem u klavíru. Při procvičování rozboru se doporučuje vytvořit samostatně pracující skupiny žáků a poté společně zhodnotit dosažené výsledky. Žáci se aktivně zapojují do hodnocení svých kolegů a konsensuálním způsobem dospívají k nejlepšímu řešení problému. Výuku je také vhodné doplnit referáty ve formě připravených analýz vybraných děl.

Procvičování spočívá zejména v rozboru hudebních ukázek (analýza notového materiálu), při němž zároveň s formálním rozborem bude věnována pozornost rozboru harmonického a tonálního průběhu skladby a analyzuje polyfonní jevů. Zařazován je také rozbor poslechem a žáci též analyzují skladby vlastního repertoáru. Doporučuje se výuku doplnit návštěvou koncertu apod. Část výuky v 6. ročníku bude zaměřena k přípravě k absolventské zkoušce.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení. Kromě teoretických znalostí se hodnotí především schopnost jejich aplikace při formálním rozboru.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících:

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
• Žák: • charakterizuje jednotlivé principy analýzy, všímá si jejích druhů, zaujímá stanoviska • s jistotou analyzuje jednodušší typy forem (barokní suita, klasicistní a romantická sonáta apod.) • analyzuje partituru komorní hudby, jednotlivé věty, jejich stavbu a soudržnost celku, čte z různých klíčů, provádí harmonickou analýzu • analyzuje dané partitury i z hlediska instrumentace, celkovou stavbu skladeb, provádí harmonickou analýzu • analyzuje větší partitury, čte party v různých klíčích, provádí harmonickou analýzu	• • Metodologií předmětu a odbornou literatura • • Praktická analýza menších formových celků (malá a velká písňová forma, sonátová forma, rondo apod.), revize znalostí z předchozích ročníků • Analýza vybraných skladeb podle odborného zaměření odpovídajícího jednotlivým skupinám žáků (např. smyčcové nástroje analyzují smyčcový kvartet apod.) • Analýza vybraných skladeb jiného odborného zaměření než je daná skupina žáků (např. smyčcové nástroje analyzují dechové trio apod.) • **Analýza rozsáhlejších partitur** klasického repertoáru (komorní orchestr, symfonický orchestr)

6. ročník

• **Výsledky vzdělávání** •	• **Učivo**
• Žák: • analyzuje komplexně větší partitury • čte s jistotou party v různých klíčích • analyzuje méně typická nástrojová obsazení, používá terminologii odpovídající hudbě 20. Století • při analýzách uvažuje v širších souvislostech, provádí sondy do dobových reálií analyzovaných děl • analyzuje poslechem • využívá internet k vyhledávání hudby • zařazuje analyzované do souvislostí, provádí sondy do dobových reálií analyzovaných děl • používá současnou hudební terminologií • propojuje hudebně-teoretické znalosti nabyté v celém průběhu studia • analyzuje a hodnotí náhodně zvolené neznámé ukázky děl, zasazuje je do hudebních i obecných souvislostí • zaujímá estetická stanoviska a komplexně argumentuje	• • Instrumentačně rozsáhlejší partitury klasického a romantického repertoáru • Méně typická obsazení v klasické a romantické hudbě, vybrané jednodušší partitury 20. Století • Části větších celků klasického repertoáru (opery, balety atd.) • Části větších celků méně obvyklého repertoáru a skladeb 20. a 21. století, analýza poslechem – využívání multimédií, internetu apod.

•

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Kontrapunkt

Počet hodin:

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	1	1	-	-	2

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Kontrapunkt je předmětem odborného vzdávání, který učí žáky polyfonnímu myšlení. Učivem je vokální, instrumentální a moderní polyfonie. Předmět připravuje k teoretické zkoušce profilové části maturitní zkoušky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- popsat a analyzovat kontrapunktické techniky adekvátními pojmy
- uplatňovat základy techniky kontrapunktické práce

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do dvou ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a zahrnuje podstatné jevy týkající se polyfonního myšlení od doby středověku přes vokální polyfonii renesance, instrumentální kontrapunkt baroka až po soudobé polyfonní myšlení.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a kulturní povědomí Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět je vyučován ve 3. a 4. ročníku jednu hodinu týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s převahou metody aktivizující. Výklad však představuje podstatnou část výuky. Důraz je kladen na rozbor hudebních ukázek jak z notového zápisu, tak poslechem, se zvláštním zřetelem k reflexi stylového zařazení ukázky v rámci historie vývoje hudební struktury. Vybrané jevy a postupy budou procvičovány prakticky, kompozičně, případně interpretačně.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení. Kromě teoretických znalostí se hodnotí především schopnost jejich aplikace při rozboru kontrapunktických jevů v hudebních ukázkách.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • vysvětlí pojem kontrapunkt • vyjmenuje znaky vrcholné vokální polyfonie • analyzuje ze zadané notové ukázky část mše nebo moteta z období vrcholné renesance a demonstruje kontrapunktické jevy: • KTP 1:1, 2:1, synk • závěrové klauzule • identifikuje imitace, případně kánon • popíše základní polyfonické formy období renesance	**Pojem kontrapunkt, jeho historie a obsah** **Tónový systém středověku a renesance** **Vokální (renesanční) polyfonie** **KTP 1:1, 2:1, synkopický – teoreticky i v praktických cvičeních** **Závěry** **Princip imitace, kánonu** **Převratný kontrapunkt** **Formy období renesance**

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • vysvětlí základní principy instrumentálního kontrapunktu • vysvětlí pojem generálbas, basso continuo • vysvětlí principy instrumentální melodiky a prakticky předvede tvorbu melodie na základě harmonického plánu • analyzuje ze zadané notové ukázky skladby období baroka kontrapunktické jevy – funkční konsonance a	**Základní principy a odlišnosti instrumentálního kontrapunktu od vokálního** **Princip latentní tonální harmonie a generálbasu** **Pojetí konsonance a disonance v instrumentálním kontrapunktu** **Vytváření melodie a dvojhlasu na**

disonance, ozdobné tóny, závěry, harmonický plán • popíše základní formy baroka, specifikuje kontrapunktické postupy • popíše vývoj kontrapunktického myšlení v hudbě 19. a 20. století	**základě harmonického plánu** **Ozdobné tóny (funkční disonance)** **Kontrapunktické formy baroka (invence, passacaglia, ciaccona, fuga, sonata)** **Vývoj kontrapunktického myšlení v době romantismu a 20. století**

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Nauka o nástrojích

Počet hodin:1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	-	-	-	-	-	1

Obecné cíle a didaktické pojetí

Nauka o nástrojích je odborným předmětem obsahového okruhu společný odborný základ. Předmět podává přehled o systematice hudebních nástrojů, jejich vývoji, stavbě a uplatnění. Učí žáky rozumět problematice hry na jednotlivé hudební nástroje, jejich stavbě, fyzikálním vlastnostem materiálu, zvukovým a tónovým vlastnostem, způsobu tvoření tónu a dalším souvislostem.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- popsat historické a současné hudební nástroje, jejich členění a uplatnění
- popsat komorní a orchestrální obsazení hudebních těles
- identifikovat poslechem hudební nástroj
- vysvětlit fyzikální a fyziologické základy hudební akustiky ve vztahu k tvorbě tónu (zvuku) hudebních nástrojů
- užívat správně základní odbornou terminologii z oblasti organologie

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a je zaměřeno na systematiku hudebních nástrojů, jejich vývoj, stavbu, charakteristiku zvuku a hry, uplatnění. Dále na složení základních komorních a orchestrálních těles a zahrnuje též základy hudební akustiky z hlediska hudebních nástrojů. Obohacením základního učiva jsou také vybrané kapitoly z mimoevropské organologie (Afrika, Indie, Japonsko, Jižní Amerika ad.)

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které

vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, k tvořivosti, schopnosti diskutovat, dedukovat a vyvozovat. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu, multikulturní výchovy a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 1. ročníku jednu hodinu týdně. Vedle části výkladové je výuka zaměřena na vlastní aktivitu studentů: práce ve skupinách při tvoření či vypracovávání pracovních listů, vyvozování řešení, výrobě pomůcek dle zadání (jednoduché nástroje, které ukazují princip tvorby tónu apod.) Výuka je prokládána fotodokumentací, nahrávkami a názornými ukázkami nástrojů, pokud možno též skutečnými interprety na daný hudební nástroj. Na základě názorného předvedení konkrétního hudebního nástroje se žáci seznamují s jednotlivými složkami, které vytvářejí organologický obraz jednotlivých hudebních nástrojů, jehož součástí jsou: tvarová a konstrukční charakteristika, druhy použitých materiálů při výrobě daného hudebního nástroje, akustická a intonační charakteristika, ladění, rozsah, interpreti současní i minulí, historický vývoj hudebního nástroje a jeho vliv na skladatelskou i interpretační techniku, ansámbly tvořené nástroji ad. Ve vhodné míře je samozřejmě vždy zastoupeno opakování probraného učiva, hledání souvislostí a vztahů mezi jednotlivými kapitolami i samotnými nástroji.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na užívání odborné terminologie, znalost systematiky a stavby nástrojů a rozpoznání jednotlivých nástrojů sluchem. Hodnocení se provádí především na základě kombinace různých forem písemného testování, práce ve skupině, aktivitě v debatách, z drobnějších testů a průběžného hodnocení práce (aktivity) žáka v hodinách.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše vznik zvuku a zvukového počitku - vysvětlí fyzikální a fyziologické základy hudební akustiky ve vztahu k hudebním nástrojům - objasní základní pojmy z hudební akustiky, tvorbu zvuku, tvoří harmonickou řadu parciálních tónů - popíše historické a současné hudební nástroje, jejich členění a uplatnění; - popíše komorní a orchestrální obsazení hudebních těles	1. **Základy organologie** Obsah organologie Systematika hudebních nástrojů x dělení nástrojů dle běžné orchestrální praxe Základy akustiky Aliquotní tóny a aliquotní řada Specifika a historie instrumentální notace (+ princip transpozičních nástrojů) Základní přehled o historických i soudobých

- identifikuje poslechem hudební nástroj	nástrojích Složení běžných orchestrálních a komorních souborů **2. Chordofony** 1) smýkací nástroje (kolové, smyčcové) 2) drnkací nástroje (bez hmatníku, s hmatníkem, drnkací s klaviaturou) 3) úderné nástroje (s klaviaturou, paličkové) + významné houslařské školy a další výrobci strunných nástrojů **3. Aerofony** + třídění dřevěných a žesťových nástrojů x dělení dle systematiky Sachse a Hornbostela + základní principy přefukování + transpoziční nástroje + historické ansámbly 1) ústní dechové nástroje (podélné, příčné, soudkové) 2) jazýčkové nástroje (jednoplátkové, dvouplátkové, princip průrazného jazýčku) 3) nátrubkové nástroje (přirozené, chromatické: snižcové, strojivové) 4) Vzduchové nástroje vícehlasé (varhany, nástroje s průraznými jazyky) **4. Idiofony a membranofony – vybrané kapitoly** Nástroje samozvučné + blanozvučné a) s vyladěným tónem b) se zvukem neurčité výšky + pohled za hranice Evropy – instrumentář jiných národů

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Dějiny hudby

Počet hodin: 9

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	3	-	-	9

Platnost: od 2. 9. 2019

4)Pojetí předmětu:

a)obecný cíl předmětu Předmět seznamuje žáky s historií evropské artificiální hudby. Hlavním cílem je poskytnout celkovou orientaci v oboru a široký kontext pro znalosti a dovednosti nabyté v hlavním oboru a další výuce žáka.

b)charakteristika učiva

Žák si osvojí znalosti z oblasti hudební historie, které využije při vlastní umělecké činnosti i při recepci hudby mimo své zaměření. Osvojí si znalosti a způsoby uvažování potřebné pro odborné a kritické hodnocení hudby. Výklad spočívá ve faktografii a jejím propojení s uměnovědným kontextem. Nedílnou součástí výuky je poslech hudebních ukázek se zaměřením na ilustraci vykládaného učiva a rozvoj estetického cítění žáků. Výuku lze vhodně doplnit exkurzemi, besedami, workshopy apod. Část výuky je vyhrazena opakování k maturitní zkoušce a konzultacím případných problémů žáků.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden ke schopnosti vytvořit si na probíranou problematiku vlastní názor postavený na odborném základě. Učí se diskutovat o probíraných tématech a reflektovat různé pohledy na ně.

d) strategie /pojetí/ výuky

Výuka v tomto předmětu vychází z výkladu učiva a je zaměřena na schopnost žáků nabyté vědomosti uplatnit. Prostřednictvím poslechu hudebních ukázek získávají žáci bezprostřední zkušenost s probíraným tématem. Kladením otázek učitel podněcuje žáky k samostatnému myšlení, diskuzi a

formulování vlastních otázek. Žáky lze zapojit do výuky formou prezentací, referátů, praktických ukázek apod. Výuku lze doplnit exkurzemi, besedami, semináři, workshopy, návštěvami hudebních produkcí apod. Do výuky lze také zapojit referáty žáků k jednotlivým maturitním tématům a další aktivity spojené s přípravou na maturitní zkoušku.

e) hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, které lze doplnit samostatně zpracovanými referáty a domácími písemnými pracemi. Kromě znalostí samotných faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům. Se zřetelem na probírané učivo jsou žáci hodnoceni také na základě schopnosti identifikovat nebo charakterizovat hudební ukázku na základě poslechu.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména kritické myšlení, schopnost se efektivně a soustavně učit a rozvíjet, schopnost argumentovat, diskutovat a hodnotit umělecké dílo.

5)Rozpis učiva po ročnících:

1. ročník

- **Výsledky vzdělávání** **Žák:**	**Učivo**	**Hod**
- vysvětlí způsob a logiku periodizace dějin hudby - dokáže časově vymezit jednotlivá období dějin hudby - zařadí hlavní skladatelské osobnosti a hudební druhy k danému období	Přehled dějin hudby	10 až 12
- dokáže vlastními slovy shrnout současné základní poznatky o hudbě pravěku - dokáže vyjmenovat a popsat důležité hudební nástroje období pravěku	Hudba pravěku	2 až 4
- charakterizuje hlavní znaky hudby jednotlivých starověkých kultur - dokáže vyjmenovat a zařadit některé hudební nástroje starověkých kultur - vysvětlí přínos antické kultury pro pozdější vývoj evropské hudby	Hudba starověku (Mezopotámie, Egypt, Řecko, Řím, Indie, Čína, starověká židovská hudba)	8 až 10
- popíše strukturu mše a oficia	Jednohlasá duchovní hudba	9 až 11

- vysvětlí vznik gregoriánského chorálu - rozpozná základní styly zpěvu gregoriánského chorálů - orientuje se v hlavních útvarech gregoriánského zpěvu - - vysvětlí rámcově systém modů - vysvětlí princip chorální notace a její vývoj	středověku	
- charakterizuje tvorbu trubadúrů, truvérů a minnesangrů - vyjmenuje hlavní představitele	Jednohlasá světská hudba středověku	2
- vysvětlí původ vícehlasu ve středověké hudbě - vymezí časově vývojové fáze středověkého vícehlasu až do počátku 15. století - vysvětlí základní pojmy - vyjmenuje hlavní představitele	Vícehlasá hudba středověku	10 ž 12
- vysvětlí specifika české hudební kultury daného období a uvede příklady osobností a institucí	Hudba období středověku v českých zemích	2
-popíše hlavní charakteristiky hudby období renesance ve srovnání s předchozím obdobím - vyjmenuje a charakterizuje nejdůležitější útvary duchovní a světské hudby -vyjmenuje hlavní představitele jednotlivých skladatelských generací a u klíčových osobností charakterizuje jejich tvorbu	Hudba období renesance	22 až 28
- vysvětlí specifika české hudební kultury daného období a uvede příklady osobností a institucí	Hudba období renesance v českých zemích	2

2. ročník

- **Výsledky vzdělávání** **Žák:**	**Učivo**	**Hod**
- popíše hlavní historicko-kulturní dění období ve vztahu k hudbě charakterizuje umění období baroka s důrazem na hudbu - rozčlení období na dílčí časové úseky a orientuje se v odpovídajících hudebních druzích a skladatelských osobnostech - vysvětlí proces přechodu od renesanční polyfonie k novému stylu období baroka - vysvětlí vznik a popíše následný vývoj klíčových hudebních druhů duchovní a světské hudby - u nejdůležitějších skladatelů celkově charakterizuje tvorbu, vyjmenuje hlavní díla a zná rámcově biografii	Hudba období baroka	30 až 36
- charakterizuje historicko-kulturní okolnosti a specifika - vyjmenuje nejdůležitější české skladatele období a uvede příklady jejich tvorby	Hudba období baroka v českých zemích	2 až 6
- popíše hlavní historicko-kulturní dění období ve vztahu k hudbě - charakterizuje hudbu klasicismu ve vztahu k předchozímu období - vyjmenuje a popíše důležité hudební druhy - u hlavních skladatelských osobností (Haydn, Mozart, Beethoven) celkově charakterizuje tvorbu, vyjmenuje důležitá díla a rámcově zná biografii - rámcově zná další skladatele období	Hudba období klasicismu	24 až 30
- popíše hlavní historicko-kulturní dění období ve vztahu k hudbě vyjmenuje nejdůležitější české skladatele období a příklady jejich tvorby	Hudba období klasicismu v českých zemích	2 až 6

3. ročník

- **Výsledky vzdělávání** **Žák:**	**Učivo**	**Hod**
- vymezí hudbu 19. století ve vztahu k předchozímu období popíše hlavní historicko-kulturní dění období ve vztahu k hudbě - vysvětli problematiku hudební kultury v 19. století z hlediska národní emancipace a nacionalismu - vyjmenuje a popíše důležité hudební druhy 19. století	Hudba 19. století obecně	2 až 4
- - vyjmenuje klíčové skladatele a zařadí jejich tvorbu do jednotlivých oblastí hudby - u nejvýznamnějších skladatelských osobností dokáže charakterizovat tvorbu, vyjmenuje důležitá díla a rámcově zná biografii	Hudba 1. poloviny 19. století	28 až 30
- vysvětlí problematiku programní a absolutní hudby - vyjmenuje klíčové skladatele a zařadí jejich tvorbu do jednotlivých oblastí hudby - u nejvýznamnějších skladatelských osobností dokáže charakterizovat tvorbu, vyjmenuje důležitá díla a rámcově zná biografii	Hudba 2. poloviny 19. století	28 až 30
- dokáže vyjmenovat a stručně charakterizovat důležité domácí hudební instituce v 19. století - popíše situaci v české hudební kultuře v 19. století z hlediska národní emancipace - charakterizuje tvorbu B. Smetany a A. Dvořáka, vyjmenuje důležitá díla a rámcově zná biografii - rámcově zná další představitele české hudební kultury 19. století	Hudba v 19. století v českých zemích	6 až 14

4. ročník

- **Výsledky vzdělávání** **Žák:**	**Učivo**	**Hod**
- charakterizuje hudbu přelomu 19. a 20. století ve vztahu k předchozímu období a k hudbě 20. století - u nejvýznamnějších skladatelských osobností (R. Strauß, G. Mahler, A. Skrjabin, S. Rachmaninov, C. Debussy, G. Puccini, M. Ravel) dokáže charakterizovat tvorbu, vyjmenuje důležitá díla a rámcově zná biografii	Hudba přelomu 19. a 20. století	16 až 20
- vyjmenuje důležité české skladatele období (J. Suk, V. Novák, J. B. Foerster, O. Ostrčil), charakterizuje jejich tvorbu a uvede významná díla	Hudba přelomu 19. a 20. století v českých zemích	8 až 10
- vymezí směry v hudbě 1. poloviny 20. století - u nejvýznamnějších skladatelských osobností dokáže charakterizovat tvorbu, vyjmenuje důležitá díla a rámcově zná biografii - A. Schönberg, A. Berg, A. Webern, I. Stravinskij, B. Bartók, P. Hindemith, S. Prokofjev, D. Šostakovič, B. Britten, C. Orff, G. Gershwin, A. Honegger, F. Poulenc, D. Milhaud a další	Hudba první poloviny 20. století	18 až 26
- vyjmenuje důležité české skladatele období (L. Janáček, B. Martinů a další), charakterizuje jejich tvorbu a uvede významná díla	Hudba první poloviny 20. století v českých zemích	8 až 10

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Dějiny moderní hudby

Počet hodin: 3

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	2	1	3

Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

a) obecný cíl předmětu

Předmět seznamuje studenty se současnou artificiální i nonartificiální hudbou. V návaznosti na výuku Dějin hudby ve 4. ročníku se zaměřuje na hudbu od druhé poloviny 20. století do současnosti. 6. ročník je zaměřen na hudbu česko-slovenskou a opakování k absolutoriu.

b) charakteristika učiva

Student se seznamuje s hudbou 20. a 21. století, provádí analýzu poslechem, i studiem partitur, a osvojuje si odbornou terminologii. Výuku je možné doplnit exkurzemi, návštěvami orchestrálních zkoušek, seminářů katedry skladby, besedami apod. Součástí je též studium klíčových textů, které lépe osvětlí problematiku moderní a postmoderní hudby.

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Student je veden k aktivnímu přístupu k současné hudbě, je mu prezentován přehled soudobého hudebního dění u nás, doporučována návštěva koncertů, seminářů apod. Učí se přistupovat k soudobé hudbě bez předsudků a se znalostí kontextu. Zároveň rozvíjí své estetické cítění, je veden k samostatnému vyhodnocování kvalit díla a schopnosti tyto kvality odborně popsat.

d) strategie /pojetí/ výuky

Výuka spočívá v prezentaci širokého spektra hudební problematiky hudby 20. a 21. století formou poslechu a studia partitur. Důraz je kladen na znalost odpovídající terminologie a orientaci v novodobých skladebných technikách, včetně socio-kulturního kontextu. Klíčovou hodnotou je pak poslechová zkušenost, kterou by měl být student schopen odborným způsobem popsat, případně přirovnat.

e) hodnocení výsledků žáků

Studenti jsou hodnoceni podle odborných znalostí dané problematiky i podle míry individuální aktivity. Pozitivně se hodnotí individuální a originální přístup a míra jistoty při používání odborné hudební terminologie. Součástí hodnocení je i prokazatelná znalost klíčových děl.

f) popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí V předmětu je rozvíjena zejména znalost problematiky soudobé hudby, důraz je kladen na schopnost orientace v poslechových ukázkách a jejich analýzu. Přínosem je erudice v novodobé odborné hudební terminologii a schopnost argumentovat v celkových souvislostech.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se v odborné terminologii přelomu 19. a 20. stol., uvádí konkrétní příklady děl a přiřazuje odpovídající pojmy (od funkční harmonie přes rozšířenou tonalitu, modalitu, volnou atonalitu k dodekafonii) - sleduje různá kompoziční východiska skladatelů starší generace po 2. sv. válce - porovnává americký a evropský hudební kontext a nachází jejich specifika - provádí formální analýzu Ivesových děl, zamýšlí se nad strukturou, analyzuje polytonalitu, polyrytmii a stratofonii - analyzuje vlivy populární hudby a jazzu na klasickou hudbu a naopak, sleduje konkrétní vlivy latinskoamerické hudby na klasickou hudbu - porozumí kompozičním postupům O. Messiaena a hledá průsečíky mezi starými technikami a modernistickým přístupem. - Objevuje souvislosti mezi hudebním uvažováním 2. vídeňské školy a poválečnou avantgardou, pozoruje možnosti rozšíření dvanáctitónové techniky až k totální organizaci hudebního materiálu, analyzuje punktualistickou sazbu - Seznamuje se s novými technickými možnosti EA hudby, orientuje se v základních přístupech a elektrofonech, všímá si změny kompozičního pohledu na zvuk, osvojuje si specializovanou terminologii - Pozoruje posun ve vnímání barvy a tvaru	- Hudební situace po 2. světové válce, skladatelská emigrace, doznívající a přetrvávající kompoziční styly. Pozdní dílo Stravinského, Šostakoviče, Brittena a americké období Schoenbergovo – opakování - Hudba americká: Stravinského a Gershwinův vliv: Copland, Bernstein, Barber, Menotti, Grofé… - Ranný jazz a muzikál, ranná filmová hudba a zvukový film + latinská Amerika (Ginastera, Revueltas, Villa-Lobos) - Ch. Ives detailně (polytonalita, polyrytmie, stratofonie, klastry, mikrointervalika) - Mladá Francie a Messiaenovo rané období - O. Messiaen: Technika mé hudební řeči = mody omezených transpozic, inspirace středověkem, orientem a mystikou, rezonanční akord a akord na dominantně, retro- a nonretrográdní rytmy, izorytmie, synestezie… - O. Messiaen: ptačí sloh a pozdní období, pedagogická činnost, analýza: *Mody délek a intenzit* – zrod multiserialismu a inspirace mladé avantgardní generace - První darmstadtská generace: Boulez, Nono, Stockhausen; fascinace Webernem, opakování principů dodekafonie, serialismu a multiserialismu, poslech a analýza raných skladeb - E. Varése – nové myšlení o zvuku - Elektronická a elektroakustická hudba, 3 významná centra: Paříž, Milán a Kolín nad Rýnem, ranné

zvuku, vnímá vliv EA na koncertní hudbu skladatelské myšlení - Porozumí kompoziční strategii J. Cage a originalitě jeho myšlení, přehodnocuje svou dosavadní poslechovou strategii a zaměřuje se na nelineární vnímání hudby, sleduje možnosti zapojení prvku náhody a jiná specifika Cageovy hudby, promýšlí protikladnost totálního serialismu a aleatoriky, hledá styčné body - Přemýšlí o zvukovém témbru vizuálním způsobem, studuje rozličné strategie sonoristiky od aleatoriky po grafické partitury - Dává do širší souvislosti kritiku multiserialismu Druhou darmstadskou generací, analyzuje Ligetiho mikropolyfonii, rytmickou a melodickou vynalézavost - Komplexně porozumí hudebnímu světu I. Xenakise a porovnává jeho tvorbu s dnešními multimédii - Všímá si podstatných rozdílů mezi hudební logikou modernismu a postmoderny, umí odlišit rozdílné přístupy a uvést příklady, chápe postmoderní obrat v širších kulturně-společenských souvislostech - Rozumí hlouběji koncepci polystylovosti, koláže, montáže, redukcionismu a nové tonality - Analyzuje díla předních skladatelů, jejichž tvorba formovala především 70. a 80. léta, hledá průsečíky modernistického přístupu a prvků postmoderních, zamýšlí se nad situací hudby duchovní - Porozumí souvislostem vzniku minimal music a odliší ji od evropského redukcionismu, všímá si vzrůstajícího vlivu etnické hudby, odlišnému prožívání času a proměny formy - Hodnotí vliv minimalismu na tradiční druhy a žánry (opera, kantáta, film…) - Porovnává jednotlivé kompoziční strategie minimalismu a vnímá originalitu předních tvůrců - Hodnotí postminimalistické přístupy, objevuje další stylové průniky a zná klíčové osobnosti a tělesa - Doceňuje význam a dopad tzv. spektrální hudby na současnost, chápe základní východiska a prohlubuje znalosti fyzikální podstaty zvuku, dává spektrální hudbu do širších historických souvislostí, kvalitativně hodnotí spektrální kompozice a nachází jejich limity - V širokých souvislostech uvažuje nad	elektrofony, akusmatická situace a akusmonium, Expo 58, analogová versus digitální technologie, základy akustiky a tvorby tónu - Schaeffer, Henry (musique concrete, music for tape), Stockhausen (*Zpěv mládenců* a multikanálový signál, momentová forma), Nono (live electronics), Boulez (IRCAM) - J. Cage a opozice vůči multiserialismu, aleatorika, konceptualismus, hudba náhody, ticho v hudbě, preparovaný klavír, estetický obrat a polemika s Boulezem - grafické partitury (Cardew, Logothetis, Cage) a aleatorika, vývoj notace, Polská škola: Penderecki, Lutoslawski, Gorecki a Panufnik - Druhá darmstadtská generace a kritika multiserialismu: Ligeti (hudba témbrů, mikropolyfonie, polyrytmie a polystylovost pozdního období) - Xenakis (stochastická hudba a indeterminismus, hudba jako architektura, UPIC, počítačová hudba, polytopy…) - Postmoderní obrat: Berio (polystylovost a návraty do historie), koláž/montáž, B.A.Zimmermann (kulovitý čas, *Die Soldaten*), G. Crumb (výběr z díla) - A. Schnittke a hudba východního bloku (citace, aluze, adaptace) + S. Gubajdulina ad. - Redukcionismus (nová jednoduchost): A. Part tintinnabuli a odmítnutí avantgardy - Hudba a spiritualita: H.M.Gorecki, J. Tavener; Pendereckého a Stockhausenův obrat - Minimal music (sukcesivní, aditivní a fázový přístup), T.Riley a L. Young, New Age a ambientní hudba, vliv ethno/world music (nové hudební nástroje), čas a forma - P. Glass a Steve Reich – instrumentální skladby chronologicky, studium partitur - jejich operní a filmová tvorba (dokumentární opera, městská symfonie…) - dědictví minimalismu: J.Adams, L.Andriessen a Bang on a Can, M.Nyman… a osobnost M. Feldmana - Hudba spektrální a IRCAM: alikvótní řada jako výchozí materiál, harmonicita / inharmonicita – šumová složka, analýza a syntéza zvuku, spektrogram atd., G.Grisey a T.Murail – klíčové skladby

hudebním divadlem 20. století (od Pellease a Melisandy po dnešní produkci) a soustředí se na originální typy a projevy - Porozumí okolnostem vzniku a vývoje filmové hudby a hodní její projevy a funkčnost ve filmu - Samostatně uvažuje o hudební situaci dneška se všemi stylovými a historickými souvislostmi, hodnotí vybrané kompozice a své hodnocení dokáže odborně argumentovat	- dědictví spektralismu: K. Saariaho, J. Harvey, H. Radulescu, C. Vivier a rozšířené možnosti práce se spektry, musique saturée, futurismus jako předchůdce - Hudební divadlo ve 20. století: M.Kagel, G.Aperghis, M.Monk, H.Goebbels, M.van der Aa - stručná historie filmové hudby (teorie, estetika a praxe), problematika eklekticismu - Dnešní situace, crossover, multimédia, role klasické a populární hudby ve společnosti (doplňkový poslech např. T.Ades, J.MacMillan, E.-S.Tuur, J.Widmann, H.Abrahamsen, A.Norman, J.Zorn, Bjork, hudební skupiny dle kontextu

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo

Žák: - Porozumí kulturní situaci na přelomu 19.-20. století, hodnotí Dvořákův vliv na své žáky a dává toto období do souvislostí se světovou hudbou - Uvažuje nad termínem „moderna“, který ve skutečnosti označuje postromantické skladatele, všímá si vztahu slovenské a české hudby, osobnosti V. Nováka a pedagogické činnosti na PK - Porozumí společenskému kontextu tzv. meziválečné avantgardy a sleduje množství jejích projevů, včetně hudby populární, filmové a divadelní - Hlouběji proniká do Hábovy koncepce mikrointervalové hudby a folkloristických tendencí obecně - Pozoruje vliv německé kultury a její vztah k českému prostředí, soustředí se na prolínání postromantické tradice s progresivními směry Západu - Orientuje se ve fenoménu tzv. Terezínských autorů, hledá stylové podobnosti a rozdílnosti, chápe okolnosti tvorby a přínos pro českou kulturu - Odlišuje německý expresionistický vliv od francouzského neoklasického, demonstruje na aktivitách významných hudebních spolků - Hlouběji proniká do problematiky hudby během 2. sv. války a vnímá souvislosti se světovou hudbou, Čeští hudebníci v emigraci - Porozumí poválečné politické situaci a dává ji do souvislostí s hudební produkcí, vliv politiky na hudbu - Podrobněji poznává život a dílo předních skladatelských osobností, analyzuje skladby a přirovnává ke světové produkci, všímá si společenského dopadu vybraných kompozic - Hodnotí situaci duchovní hudby a jejích stylových východisek - Rozumí společenské situaci 60. let a jejímu dopadu na hudební produkci, všímá si množství přístupů jak v artificiální, tak nonartificiální hudbě, porovnává hudební situaci Východního a Západního bloku, analyzuje vybrané partitury a chápe jejich originalitu - Porovnává jednotlivé modernistické přístupy se západní produkcí - Analyzuje originální přístupy pražské a brněnské školy v postmoderní situaci - Proniká do rozmanitostí divadelní a filmové hudby, případně rozhlasových her atp.,	- Hudební situace v Československu po první světové válce, Dvořákovi žáci a pedagogové skladby na PK – stylová východiska České hudební moderny (+ Kovařovic, Nedbal, Ostrčil, ale i Hašler a Vejvoda) - Slovenská hudební moderna: Moyzes, Suchoň, Cikker a jejich vztah k PK Nástup meziválečné avantgardy: A.Hába (působení na PK, mikrointervalové oddělení, vztah k folkloru, atematický sloh a orientace na německý expresionismus, spolek Přítomnost) - Hábovo operní dílo a komorní tvorba: analýza a poslech - E.F.Burian: reflexe jazzu, divadelní praxe, voicebandy, Devětsil a Osvobozené divadlo. - E.Schulhoff: dadaistické období, progresivní kompoziční myšlení, rozhlasové improvizace, spolupráce s Hábou, politická angažovanost, jazzové fúze - Terezínští autoři: Haas, Krása, Ullmann, Klein a R. Karel – estetická východiska, poslech a analýza klíčových děl - Hudební skupina Mánesa: Holzknecht, Dvořáček, Bořkovec, Krejčí, Ježek - profily osobností, orientace na Les Six a neoklasicismus, umělecká a pedagogická aktivita, Umělecká beseda - J.Ježek – život a dílo, poslech stěžejních skladeb - V. Kaprálová - portrét - Válečné období (Vycpálek, Křička, Jeremiáš, Ančerl, Talich…) a poválečné období - konjunktura: vznik HAMU, zestátnění ČF, Pražské jaro a Smetanova Litomyšl; politické poměry po únoru 1948: Svaz československých skladatelů, ždanovova doktrína a masová píseň (Seidl, Dobiáš) - M.Kabeláč – portrét skladatele (symfonické dílo, skladby pro bicí, EA…) - K.Slavický (vztah k tradici a folkloru) a V.Sommer (Kafkovy texty – *Vokální symfonie*, překlady knih a Hudební věda) - J.Rychlík a J.Kapr – stylová syntéza - P.Eben – duchovní hudba, historické vlivy, varhanní dílo - 60. léta – uvolnění a vliv Nové hudby, vznik těles pro novou hudbu (Musica Viva Pragensis, Komorní harmonie, Skupina A…), Vostřák, Komorous, Kotík, teoretické spisy o Nové hudbě (Lébl, Podešva, Kohoutek, Herzog + EA v plzeňském rozhlasu) - J.Klusák a seriální techniky, filmová spolupráce - M.Kopelent a postmodernismus - K.Husa – *Hudba pro Prahu*, tvorba v emigraci - Brněnská škola (Parsch, Piňos, Růžička, Kohoutek, Kapr, Štědroň…), týmová kompozice, happening, Janáčkovo dědictví, teoretické spisy, JAMU - J. Berg – operní a scénická tvorba - M.Ištván – montáž izolovaných prvků

porovnává je se současnou produkcí a esteticky hodnotí - Všímá si množství skladatelských uskupení se zaměřením na jejich estetická východiska - Hodnotí důsledky normalizace na českou hudební kulturu, porovnává situaci perzekuovaných, případně exilových skladatelů a skladatelů prorežimních - Všímá si následnosti jednotlivých kompozičních škol a jejich estetických východisek se zaměřením na PK a HAMU - Hodnotí porevoluční situaci a pozoruje její rozmanitost, orientuje se v základních institucích a tělesech, - Samostatně hodnotí dílo žijících skladatelů, porovnává a argumentuje kvality jejich děl	Varianty neoklasického přístupu (Teml, Feld, Kalabis, Mácha…) - Pondělníci – Hurník, Korte, Hanuš, Šesták, Sluka… (literární činnost, rozvinutí schulwerku) - L. Fišer – vliv polské školy, filmová hudba, klavírní dílo - S. Havelka – symfonické dílo s důrazem na témbrovou složku, filmová hudba, pedagogická činnost - Normalizace a její důsledky (Kopelent, Klusák / Tausinger, Kučera, Kubík, Pauer) - Československá filmová a scénická hudba – Z.Liška, L.Fišer, J.Šust, S.Havelka, V.Trojan, V.Godár… - Slovenská hudba – I.Zeljenka, J.Beneš, L.Kupkovič, P.Kolman… - I.Loudová, I.Kurz, V.Riedlbauch, M.Slavický, J.Rybář, L.Matoušek O.Kvěch, J.Gemrot, J.Filas, P.Trojan a skupina Quattro – rozvíjení tradice - Porevoluční období a Agon orchestra – P.Kofroň, M.Smolka, Pudlák, Bartoň, Matějů, Zouhar, V.Matoušek – stylové orientace - Orchestr BERG, Konvergence, Ostravské dny nové hudby a Kroměřížské kurzy: P.Novák, P.Graham, O.Štochl, F.Emmert… Současná hudební tělesa, festivaly a instituce

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Dějiny umění

Počet hodin: 4

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	2	2	4

Obecné cíle a didaktické pojetí

Předmět dějiny umění seznamuje žáky s vývojem výtvarného umění (malířství, sochařství a architektury) od starověku po současnost. Cílem je objasnit základní vývojovou linii především evropského umění a zasadit ji do kulturně-historického kontextu, stejně jako seznámit žáky se základy ikonografie uměleckých děl, památkové péče a metodologie.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- rozlišit a popsat základní slohy a styly výtvarného umění, objasnit jejich vzájemnou návaznost
- zasadit vývoj výtvarného umění do kulturně-historického kontextu
- orientovat se v základní křesťanské a mytologické ikonografii
- stručně popsat dějiny památkové péče a objasnit její základní problematiku

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do dvou ročníků. Učivo seznamuje studenty s vývojem výtvarného umění od počátků umění po současnost, objasňuje jednotlivé umělecké slohy a směry, vysvětluje jejich odlišnosti, seznamuje se základními náměty uměleckých děl apod. Cílem je však nejen seznámit s hlavní linií vývoje dějin výtvarného umění, ale začlenit ji do kulturního a historického kontextu, tedy do vývoje dějin hudby, divadla, literatury, obecné historie apod.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Předmět přispívá k rozvoji všech klíčových kompetencí, především však kompetence k učení a kompetence k řešení problémů (např. porovnáváním probírané látky s vlastní zkušeností vede studenta k využívání kritického myšlení, empirických postupů apod.). Předmět vysokou měrou rozvíjí a prohlubuje kulturní povědomí studentů, uvědomování si významu a důležitosti kulturního dědictví stejně jako sbírkotvorných institucí. K tomu přispívají též návštěvy galerií a výstav, kde výuka probíhá častou formou diskusí. Svou povahou přispívá předmět k mezioborovým vztahům, především s obecnou historií, dějinami hudby, divadla, případně literatury, filosofie, filmu a dalších oborů.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 5. a 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Důraz je kladen na názornost výuky, která zajištěna projekcí vybraných děl, případně videi apod. Vývoj výtvarného umění je zasazován do kulturně-historického kontextu, s přesahy do předmětů dějepis, dějiny hudby, dějiny divadla, případně dějin literatury. Nedílnou součástí výuky je seznámení se základní ikonografií uměleckých děl a úvod do památkové péče. Výuka je doplňována návštěvami galerií či výstav.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, které lze doplnit samostatně zpracovanými referáty a domácími písemnými pracemi. Ověřuje se a hodnotí také schopnost rozpoznat (např. z vyobrazení typické ukázky) výtvarné slohy, charakterizovat je a zařadit do souvislostí. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým tématům. Pozitivně se hodnotí individuální přístup a míra jistoty při používání odborné terminologie.

Rozpis učiva a vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • vysvětlí základní znaky kultur pravěkých civilizací • vysvětlí principy antického myšlení • popíše vývoj řecké kultury, tři základní architektonické řády a vývoj sochařství • popíše vývoj římské kultury • podá přehled o kultuře a umění raného středověku a o filosofických kontextech této doby • podá přehled o podstatě středověké kultury a umění • vysvětlí genezi italské renesance a orientuje se v díle klíčových osobností této doby • charkterizuje barokní sloh, popíše rozdíly mezi barokem v různých zemích • zná základní stavby J. B. Santiniho, rodiny Dietzenhoferů a dalších klíčových architektů českého baroka	- Vznik umění v pravěku - Mezopotámie - Egypt - Počátky a podoba raného řeckého umění – Kréta a Mykény - Řecké umění – periodizace, architektura a její 3 řády, sochařství a malířství - Římské umění – Etruskové, rozdíly formy oproti řeckému, architektura, sochařství a malířství- Pompeje - Raný středověk - křesťanské náměty – Byzanc, Románský sloh - Gotický sloh, katedrály, desková malba (Francie, Anglie, Německo, Nizozemí, Itálie) - Gotický sloh v českých zemích - Italské renesanční umění (úvod + malíři, sochaři a architekti). Detailnější rozbor děl Leonarda da Vinci, Michelangella a Raffaela. - Renesanční umění v Evropě a v českých zemích - Manýrismus v malbě a sochařství (umění na dvoře Rudlofa II.) - Barokní umění (Itálie – architektura, sochařství) - Barokní umění v Itálii (malba) - Barokní umění (Francie, Německo, Nizozemí, Anglie, Španělsko, Latinská Amerika) - Barokní umění v českých zemích (architektura, sochařství, malba) - Rokoko v umění

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • charakterizuje umění první poloviny 19. století v Evropě v kulturně historickém a politickém kontextu (klasicismus, romantismus, realismus • vysvětlí genezi umění českého národního obrození a romantismu • vysvětlí podstatu umění druhé poloviny 19. století v Evropě (impresionismus, naturalismus, postimpresionismus) a jeho vliv na umění 20. století • vysvětlí znaky impresionismu v jednotlivých druzích umění, podá přehled hlavních tvůrců a jejich děl • zná umělce tzv. generace Národního divadla, dokáže charakterizovat jejich tvorbu • orientuje se v rozdílech romantického a přísného (vědeckého) romantismu • charakterizuje umění přelomu století (secese, symbolismus, dekadence) • vysvětlí pojem moderní umění • vyjmenuje umělecké směry do II. SV (fauvismus, expresionismus, kubismus, dadaismus, surrealismus, orfismus,…) • charakterizuje architekturu do II. SV (architektura kubismu, expresionismu apod.) • orientuje se ve světových avantgardách,	- Umění ve Francii, Německu a dalších zemích v první polovině 19. století (malířství, sochařství) - Architektura v Německu, Rakousku, Anglii a Francii v 19. století - neoslohy, restaurování památek (Schinkel, Semper, Le-Duc) - Umění v Čechách v první polovině 19. století (romantismus, krajinomalba) - vznik Akademií - Architektura druhé poloviny 19. století v Evropě - Malířství ve Francii v druhé polovině 19. století (Monet, Manet, Renoir, Degas, van Gogh, Gauguin, Cézanne aj.) - Malířství v Německu a Rakousku v druhé polovině 19. století (Friedrich) - Umění v Anglii v druhé polovině 19. století (hnutí Arts&Crafts, Prerafaelité) - sochařství Augusta Rodina a vznik moderního sochařství - počátek inženýrských staveb - Umění druhé poloviny 19. století v Čechách (rodina Mánesů, český impresionismus) - restaurování památek v Čechách (dostavba katedrály sv. Víta, Václava, Vojtěcha; restaurování Karlštejna apod.) - generace umělců Národního divadla (Ženíšek, Hynais, Aleš, Brožík, Mařák, Schnirch, Myslbek) - umění secese ve Francii, Německu, Rakousku - umění secese v Čechách - počátky české moderní architektury (Kotěra, Janák apod.) - světové umění do I. SV, zrození avantgard a abstrakce (fauvismus, expresionismus apod.)

popíše znaky socialistického realismu • orientuje se v poválečném vývoji umění	- české umění do I. SV (secese, symbolismus apod.), vztahy s Francií - světové umění mezi válkami (dadaismus, surrealismus apod.) - Fašismus a umění, umění proti fašismu - české umění mezi válkami (dadaismus, Toyen, Štýrský apod.) - světové umění po II. SV (abstraktní expresionismus, art brut, pop art, akční umění, land art, hyperrealismus aj.) - české umění po II. SV - vývoj umělecké fotografie - kultura období normalizace - postmoderní kultura ve světě - postmoderní kultura u nás - současná světová umělecké scéna - současná česká umělecká scéna

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Seminář absolventské práce

Počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Platnost: od 1. 9. 2020

Obecné cíle a didaktické pojetí

Seminář absolventské práce je předmětem odborného vzdávání. Seznamuje žáky se základy hudební vědy, jejími podobory a metodologií, rozvíjí základy hudebně vědeckého myšlení, učí žáky vyhledávat odborné informace, kriticky s nimi pracovat a efektivně je uplatnit. Předmět vytváří odborné zázemí k tvorbě absolventské písemné práce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- pracovat s odbornou literaturou a dalšími zdroji informací
- pracovat s těmito informacemi a uplatnit je při psaní odborného či popularizačního text
- vytvořit delší odborný text

Charakteristika učiva

Obsah učiva je vložen do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a zahrnuje seznámení s hudební vědou jako oborem, její historií a postavením v rámci systému vědních disciplín. Dále jde o principy práce s odbornou literaturou a dalšími zdroji informací, zásady pro práci s těmito informacemi a jejich uplatněním např. při psaní odborného či popularizačního textu. Cílem předmětu je rovněž vytvořit písemné vymezení oblasti tématu, hlavních myšlenek budoucí absolventské práce a rešerši zdrojů k danému tématu v rozsahu cca 1800 znaků.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky

zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, exkurzí, projektovým vyučováním – tvorba absolventské písemné práce, návštěvou koncertu apod. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření, dále pak k předmětům umělecko-pedagogické přípravy a k jazykovému vzdělávání v českém jazyce

Strategie výuky

Předmět je vyučován v 5. ročníku jednu hodině týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s převahou metod aktivizujících. Výuka vychází z výkladu učiva, na který bezprostředně navazují praktické ukázky a aktivní zapojení žáka formou diskuze a vlastních písemných výstupů. Výuku lze doplnit exkurzemi (nejlépe do hudební knihovny), besedami, semináři, workshopy, návštěvami hudebních produkcí apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení. V ústním i písemném projevu (kritiky, recenze, referáty) se hodnotí schopnost kritického myšlení, diskuse, argumentace a obhajoby názorů, schopnost pracovat s informačními zdroji atp. Součástí hodnocení za druhé pololetí v předmětu SAP příslušněh šk. roku je vytvoření písemného vymezení oblasti tématu budoucí absolventské práce, jeéch hlavních myšlenek a rešerše informačních zdrojů v rozsahu cca 1800 znaků.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání:

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vymezí hudební vědu jako obor, zařadí ji do systému vědních disciplín, vyjmenuje a charakterizuje její základní podobory	**Hudební věda- její předmět, metodologií a základními pojmy**
- se orientuje v typech zdrojů informací a dokáže je kriticky zhodnotit - pracuje s informačními zdroji - využívá služeb klíčových institucí pro daný obor	**Základní odborná literatura**, informační zdroje a hudební instituce
- píše hudební kritiky - samostatně zpracuje hudebně-publicistický text	**Hudební publicistika**
	Zásady psaní odborného textu
- diskutuje o vlastních i cizích textech, kriticky je hodnotí a vystihuje podstatné problémy - zorientuje se v odborném textu, vyhledává v něm potřebné informace, kriticky je hodnotí a adekvátně uplatňuje pro vlastní potřebu	**Tvorba odborného textu**
- píše odborný text dle zásad výstavby odborného textu - odkazuje správně na různé zdroje informací - vytvoří odbornou seminární práci v rozsahu 6 normostran na zadané či zvolené hudební téma	**Příprava tématu absolventské práce**
- vymezí téma odborné práce - zpracuje rámcový stav bádání ke zvolenému tématu - formuluje výchozí problémy, metodologii, koncepci a směřování práce na zvoleném tématu	

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Tvorba absolventské práce

Počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-		1	**1**

Platnost: od 1. 9. 2020

Obecné cíle a didaktické pojetí

Tvorba absolventské práce je předmětem odborného vzdělávání. Cílem předmětu je tvorba absolventské práce a příprava na její obhajobu s důrazem na co největší samostatnost žáka při tvorbě práce s maximálním zapojením kritického myšlení a zásad tvorby odborného textu. Cílem předmětu je rovněž naučit žáky vyhledávat odborné informace a efektivně je uplatnit.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- pracovat s odbornou literaturou a dalšími zdroji informací
- pracovat s těmito informacemi a uplatnit je při psaní odborného textu
- vytvořit delší odborný text (vypracovat absolventskou písemnou práci)

Charakteristika učiva

Obsah učiva je vložen do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Navazuje na předmět Seminář absolventské práce. Jde především o principy práce s odbornou literaturou a dalšími zdroji informací, zásady pro práci s těmito informacemi a jejich uplatněním při psaní odborného textu. Hlavní náplní předmětu je vypracování absolventské práce a příprava k její obhajobě.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, exkurzí, projektovým vyučováním – tvorba absolventské písemné práce, návštěvou koncertu apod. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle

zaměření, dále pak k předmětům umělecko-pedagogické přípravy a k jazykovému vzdělávání v českém jazyce

Strategie výuky

Předmět je vyučován v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s převahou metod aktivizujících. Výuka vychází z návaznosti výkladu učiva v 5. ročníku v předmětu Seminář absolventské práce, na který bezprostředně navazují praktické ukázky a aktivní zapojení žáka formou diskuze a vlastních písemných výstupů, především vlastní absolventské práce . Výuku lze doplnit exkurzemi (nejlépe do hudební knihovny), besedami, semináři, workshopy, návštěvami hudebních produkcí apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci nejpozději na konci každého měsíce (počínaje měsícem září aktuálního školního roku) odevzdají v elektronické podobě vedoucímu práce nejméně 2 normostrany (3600 znaků) textu své AP ke kontrole a konzultaci. Odevzdání určeného rozsahu je podmínkou pro klasifikaci v rámci předmětu Tvorba absolventské práce za 6. ročník. Při nedodržení termínů pro průběžné odevzdávání textu práce bude autor(ka) v předmětu TAP hodnocen(a) známkou nedostatečně. V písemném projevu se hodnotí schopnost kritického myšlení, diskuse, argumentace a obhajoby názorů a schopnost pracovat s informačními zdroji. Hodnotí se i přínos absolventské práce. Termín konečného odevzdání práce je stanoven na 30. dubna příslušného školního roku. Přesné podmínky odevzdání upravuje vyhláška ředitele veřejněná na webových stránkách školy.

Odevzdání AP ve stanoveném termínu a za podmínek uvedených ve vyhlášce ředitele školy je podmínnkou pro možné hodnocení v předmětu TAP za 2. pololetí příslušného šk. roku. Při nedodržení termínu a náležitostí odevzdání práce bude žák/žákyně v předmětu TAP hodnocen(a) známkou Nedostatečně. Součástí hodnocení za 2. pololetí příslušného šk. roku v předmětu TAP je rovněž dodržení formálních a jazykových náležitostí práce, jakož i její grafická úprava.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání:

6. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**

Žák: - vytvoří Projekt absolventské práce. Náležitosti projektu se řídí vyhláškou ředitele školy uveřejněnou na webových stránkách školy. V Projektu absolventské práce (dále jen Projekt AP) každý žák/žákyně v rozsahu 2500 – 3000 znaků přesně vymezí název, téma, strukturu a cíle své absolventské práce, vymezí také jasně vlastní přínos ke zvolenému tématu, stanoví metodologii práce a uvede informační zdroje, o které se bude v práci opírat. - podrobněji se seznámí s relevantními zdroji informací - diskutuje o konkrétních problémech a dále upřesňuje koncepci absolventské práce - průběžně předkládá (dle pravidel pro odnocení v předmětu TAP a za podmínek stanovených vyhláškou ředitele školy uvedenou na webových strýánkách školy) dosud zpracované části textu, které konzultuje s vedoucím práce - vypracuje pracovní verzi absolventské práce v plném rozsahu a se všemi požadovanými náležitostmi - zohlední připomínky vyučujícího a zpracuje konečnou podobu textu - konzultuje s vyučujícím konečnou podobu absolventské práce po stránce obsahové i formální - odevzdá konečnou podobu práce - diskutuje o konečné podobě práce - připraví prezentaci absolventské práce pro účely obhajoby - formuluje argumenty pro potenciální připomínky u obhajoby	**Volba a formulace tématu absolventské práce a tvorba Projektu absolventské práce** **Studium odborné literatury a dalších zdrojů informací** **Tvorba pracovní podoby textu absolventské práce** **Zpracování konečné podoby práce** **Příprava na obhajobu absolventské práce**

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: IT v hudbě

Počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	2	-	-	-	2

Platnost: od 1. 9. 2012

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Předmět patří do obsahového okruhu společný odborný základ. Vede k porozumění postupů při pořizování a zpracování hudebních nahrávek a zvuku na počítači obecně, nezbytných k uplatnění na trhu práce, jednání s pracovními partnery a profesionální etice.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- používat základní programové vybavení využitelné v hudbě a znali jeho možnosti
- pojmenovat základní jevy související s akustikou a hudebními nástroji
- využívat moderní technologie a postupy při pořizování zvukových nahrávek a zpracování zvuku obecně pomocí výpočetní techniky
- používat notační software pro zachycení vlastních hudebních myšlenek

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozdělen do několika kapitol: základy fyzikální akustiky, základy fyziologické akustiky, základy hudební akustiky, základy elektroakustiky, záznamu zvuku (včetně jeho historie), práce s notačním software se zaměřením na Sibelius a základní orientaci v softwarech DAW se zaměřením na jednoduché operace při zpracování zvuku na PC.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetence využívat prostředky informačních technologií, úzká návaznost je především na předmět informatika, harmonie a dějiny hudby.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje ve 3. ročníku dvě hodiny týdně v počítačové učebně či ve školním studiu. Při výuce jsou využity různé metody a formy práce s velkým podílem metod aktivizujících. Výuka vychází z frontálního způsobu výkladu učiva, na který bezprostředně navazují praktické aplikace a aktivní zapojení žáka formou praktického používání hudebního softwaru. Výuku lze doplnit natáčením školních koncertů apod.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí. Důraz při hodnocení je kladen na praktickou aplikaci teoretických poznatků, tj. dovednost používání hudebního softwaru.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání po ročnících

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - Správně používá pojmy fyziologické akustiky, jako amplituda, frekvence, fáze, vlnění, rázy, rezonance. - Popíše vlivy různých částí hudebních nástrojů na barvu zvuku. - Vyjmenuje alikvótní řadu tónů do osmé harmonické. - Chrání vlastní sluch před následky jeho hlasite produkce a reprodukce. - Popíše proces slyšení lidského sluchového orgánu a prahy sluchu. - Orientuje se v základních veličinách pro udávání hlasitosti zvuku. - Porozumí různým způsobům zapojení a propojení elektronických hudebních nástrojů a přístrojů, jako jsou mikrofony, reproboxy, nástrojové aparatury. - Pozná vhodné a nevhodné prostory pro provozování a reprodukci hudby. Umí navrhnout jednoduché úpravy prostoru pro pořízení vlastního hudebního snímku. - Vybere správný typ mikrofonu či snímače s ohledem na různé typy hudebních nástrojů a lidského hlasu a různým okolnostem jeho uplatnění. - Správně umístí mikrofon. - Orientuje se v problematice vývoje zvukového	Základy fyzikální, fyziologické, hudební akustiky a prostorové akustiky. Dozvuk, odraz zvuku, pohlcování zvuku Elektroakustické měniče – mikrofony a reproduktory. Mikrofonní techniky snímání zvuku. Vývoj záznamu zvuku a různých zvukových formátů od historie po současnost. Možnosti zpracování zvuku pomocí analogové techniky Základní pojmy související s digitalizací hudby. Úvod do tematiky hudebních programů s důrazem na notační programy. Práce s DAW – softwarem,. Základy nahrávání hudby, mixážního procesu,

záznamu od jeho počátků do současnosti. - Správně používá moderní zvukové formáty, jako MP3. WAV, FLAC - Vyjmenuje názvy hlavních hudebních programů - zapíše v programu Sibelius jednoduchou skladbu na nejméně dvou notových osnovách s polyfonním vedením hlasů a jednou osnovou melodie s textem, zápis obsahuje dynamiku, tempová a přednesová označení. - pracuje s daným DAW softwarem, - nahraje hudbu a upraví ji	užití ekvalizéru, dynamických procesorů, dozvukových jednotek a jiných efektových procesorů.

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Hudební management

Počet hodin: 1

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	-	1

Platnost: od 1. 9. 2020

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Předmět hudební management patří do obsahového okruhu společný odborný základ. Vede k porozumění principům, efektivním postupům a právním rámcům nezbytným k vlastnímu uplatnění na trhu práce, pochopení struktury hudebního života, managementu a marketingu, právních úprav činností neziskových organizací, základních právních předpisů v oblasti kultury, jednání s pracovními partnery a profesionální etice.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- samostatně uspořádat, zajistit a realizovat vlastní hudební a kulturní projekty (plán přípravy a realizace, harmonogram, rozpočet, financování, marketing akce, dramaturgický plán, vlastní realizce apod.)

- cílevědomě, orientovaně a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze

- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech,
- využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb oblasti trhu práce a vzdělávání
- orientovat se v možnostech podnikání v hudebním a obecně kulturrním oboru, rozumět podstatě a principům podnikání.
- Charakterizovat trh práce v oboru hudební interpretace edukace a produkce (charakteristické rysy strany poptávky a nabídky, specifikum nonprofitního sektoru v oblasti hudby a umění)
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- popsat základní strukturu a fungování hudebního života v ČR s ohledem na specifika žánrových odišností ve srovnání s fungováním a strukturou hudebního života v zahraničí
- charakterizovat podstatu, strukturu a funkce hudebního managementu a marketingu
- popsat specifické rysy a zaměření managementu a marketingu neziskových

organizací

Charakteristika učiva

Obsah učiva je vymezen jako náplň jednoho ročníku. . Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a je zaměřeno na strukturu hudebního života, management a marketing, právní úpravu činnosti neziskových organizací, základní právní a ekonomické předpisy v oblasti kultury, jednání s pracovními partnery

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména rozvoje personálních a sociálních kompetencí, zde zejména

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností

a dále kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám tj. zejména

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, a o požadavcích zaměstnavatelů a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- orientovat se v možnostech podnikání v daném oboru, rozumět podstatě a principům podnikání.
- být schopenn samostatně vytvářet, organizovat a realizovat umělecké projekty i pracovní příležitosti

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v 5. ročníku po hodině týdně. Při výuce budou využity různé metody a formy práce s velkým podílem metod aktivizujících. Výuka vychází z výkladu učiva, na který bezprostředně navazují praktické aplikace a aktivní zapojení žáka formou diskuze a vlastních návrhů řešení, projektů, např. příprava festivalu apod. Výuku lze doplnit exkurzemi, besedami, semináři, workshopy, návštěvami hudebních produkcí apod.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a vychází z pravidel hodnocení, jak jsou dána ve školním řádu. Celkové hodnocení žáka na konci pololetí se uskutečňuje po zhodnocení výsledků jeho práce za celé pololetí. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení, a na základě samostatně zpracovaných referátů. Důraz při hodnocení je kladen na praktickou aplikaci teoretických poznatků, tj. např. na dovednost připravit a prezentovat konkrétní hudební projekt apod. Kromě znalostí faktů se

hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše základní strukturu a fungování hudebního života - popíše základní principy managementu, vymezí specifika obecného a hudebního managementu, popíše rozdíl mezi managementem a produkcí - vysvětlí pojmy: rozpočtové a příspěvkové organizace, neziskový sektor, OPS, občanská sdružení, nadace, pořadatel, zřizovatel - popíše podstatné rysy autorského zákona, vysvětlí funkci OSA a Intergramu - vyjmenuje hlavní hudební divadla, orchestry a sbory v ČR a jejich hlavní specifika - vyjmenuje hlavní hudební festivaly v ČR a v zahraničí, uvede místo konání a stručně zhodnotí jejich zaměření a význam - vyjmenuje hlavní hudební agentury a organizátory koncertů v ČR a v zahraničí - vysvětlí princip fundraisingu, sponzoringu, dárcovství a filantropie. Připraví žádost o poskytnutí dotace. - zná základní principy komunikace, propagace a marketingu. Vytvoří portfólio s vlastní prezentací či s prezentací vlastního projektu. - připraví návrh smlouvy o vytvoření a užití uměleckého díla nebo návrh smlouvy o uměleckém výkonu - připraví hudební projekt (plán přípravy a realizace, harmonogram, rozpočet, marketing akce apod.)	1) Hudba v současné společnosti; hudební kultura a hudební průmysl 2) Management, hudební management, selfmanagement, hudební produkce. 3) Ziskový a neziskový sektor. Pořadatel, zřizovatel. 4) Rozpočtové a příspěvkové organizace v oblasti hudební kultury. 5) Autorský zákon, IFPI, Intergram, OSA 6) Kulturní (hudební a divadelní) instituce v ČR 7) Hudební festivaly v ČR a v zahraničí 8) Agentury a organizátoři koncertů v ČR a v zahraničí

	9) Fundraising a sponzoring v oblasti hudební kultury 10) Marketing, propagace, komunikace. 11) Smlouva o vytvoření a užití uměleckého výkonu, licenční smlouva 12) Daň z příjmů, základy účetnictví 13) Hudba a tržní ekonomika 14) Internet a hudba

Doporučená literatura:

Norman Lebrecht, Mýtus jménem Maestro, ICN Polyart, Praha 2003

Peter F. Drucker, To nejdůležitější z Druckera v jednom svazku, Management Press, Praha 2004

Denis McQuail, Úvod do teorie masové komunikace, Portál, Praha 2007

Jiří Štilec, Úvod do hudebního managementu, HAMU, Praha 2011

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-47-M/01, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Pedagogika a psychologie

Počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	2	-	2

Platnost: od 1.9.2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Pedagogika a psychologie je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci pedagoga. Učí je řídit učební i zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy, navrhovat, zdůvodňovat a argumentovat jejich řešení. Přispívá k lepšímu porozumění osobnosti, rozvíjení tvořivého myšlení, k vytvoření jejich pedagogického myšlení a postojů, k ovlivňování a rozvíjení klíčových a odborných kompetencí žáků. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga. Dobrá úroveň znalostí o pedagogice a psychologii je součástí odborné kompetence absolventa školy.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali v praxi znalosti z pedagogiky a psychologie;
- ovládali didaktické principy a využívali je při projektování pedagogické činnosti; používali moderní metodické přístupy a tvůrčím způsobem rozvíjeli talentové předpoklady žáků;
- objektivně hodnotili výkony žáků, vhodně je motivovali k uměleckým činnostem; vedli žáky k uvědomělé péči o zdraví a ke zdravému způsobu kompenzace profesní zátěže;
- projektovali, realizovali a vyhodnocovali vlastní pedagogickou činnost a případně se
- zapojovali do činnosti v projektech - uměleckých, pedagogických, atp.;
- sledovali a využívali odbornou literaturu

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojová a sociální psychologie a mezilidské vztahy. Výklad jednotlivých pojmů psychologie osobnosti by měl vycházet z konkrétních vlastností

osobnosti žáka, které jsou předpokladem jeho úspěšnosti v dané profesi. Stejně tak pojmy ze sociální a vývojové psychologie by měly být vysvětleny na situacích, s nimiž se žák bude setkávat v praxi.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí a využívání informační technologie. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, návštěvou koncertu apod. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům umělecko pedagogické přípravy.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 5. ročníku 2 hodiny týdně. Základní formou je výklad, doplněný samostatnými a skupinovými pracemi, při kterých žáci musí navzájem spolupracovat, naslouchat si a obhajovat vlastní názory i tolerovat ostatní. Z dalších forem vyučování jsou to referáty, seminární a projektové práce, tvorba komunikativních situací, diskuze, simulace a řešení konfliktů, praktické upevňování dovedností.
Činnosti nabízené žákům vnášejí do výuky praktický aspekt, přibližují jednotlivé disciplíny a snaží se naplnit efektivní cíle vzdělávání.
Žáci jsou vedeni k tomu, aby v pedagogické práci zohledňovali individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby svěřených dětí. Aby používali vzdělávací strategie v souladu se stanovenými cíly a podmínkami pedagogické práce tak, aby dokázali u dětí rozvíjet pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a vedli je k prosociálnímu jednání.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení. Důraz se klade na aktivitu, zájem o předmět či danou problematiku ve výuce, seminární a projektové práce a na míru schopností žáka aplikovat učivo v rámci svého jeho studijního zaměření.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník:

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje pedagogiku a její postavení ve struktuře systému společenských věd - používá správně odbornou terminologii, vysvětlí základní pedagogické pojmy - orientuje se v metodách pedagogického výzkumu a jejich uplatnění	**Pedagogika jako věda**

- vysvětlí funkci a význam výchovy a vzdělávání v osobním životě i ve společnosti - podá přehled o dějinách pedagogiky a o významných osobnostech české i zahraniční pedagogiky - charakterizuje základní metody pedagogické diagnostiky a užívá je adekvátně v praxi - uvede základní legislativní normy týkající se vzdělávání a pracovněprávních vztahů - vysvětlí, v čem spočívá respekt k právům dítěte - pracuje s pedagogickou dokumentací - využívá odbornou pedagogickou literaturu a další dostupné zdroje informací	**Pedagogická terminologie** **Pedagogický výzkum** **Učitelská profese** Osobnost učitele Učitel –žák –škola Cíle a prostředky vyučovacího procesu Současné výchovné problémy **Dějiny pedagogiky** **Přehled výchovně-vzdělávacích systémů v EU** **Vzdělávací politika v ČR** **Pojem škola 21.století** **Klíčové kompetence ve vzdělávání** **Cíle a prostředky vyučovacího procesu** **Pedagogická dokumentace** **Odborná pedagogická literatura a odborné časopisy**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vymezí psychologii jako vědní disciplínu - užívá správně odbornou terminologii, vysvětlí	**Základy psychologie** Psychologie jako věda

vybrané psychologické pojmy a situace - vysvětlí rozdíl mezi psychologickým směrem a disciplínou - charakterizuje základní skupiny psychologických disciplín, uvede příklady - dokáže stručně charakterizovat základní metody vědeckého poznání - charakterizuje strukturu osobnosti a činitele jejího utváření - objasní biopsychosociální vývoj osobnosti dítěte do období dospělosti - vymezí pojem učení, analyzuje podmínky a styly učení z hlediska umělecké praxe - využívá psychologické vědomosti, dovednosti a postoje při analýze pedagogických situací a jejich řešení; - charakterizuje sociální vztahy ve skupině a možnosti jejich ovlivňování - ovládá metody a techniky vyrovnávání se stresem a fyzickou zátěží a vhodně je aplikuje v praxi - vysvětlí význam sebereflexe a motivace při rozvíjení kreativity žáka a uplatňuje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi	Psychologické směry, školy a osobnosti Psychologické disciplíny Metody zkoumání v psychologii **Obecná psychologie** Podstata lidské psychiky Základní psychické jevy Psychické procesy Psychické stavy Psychické vlastnosti **Vývojová psychologie** Vztah mezi biologickými, sociálními a psychickými faktory vývoje Vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života; Význam celoživotního učení a sebevýchovy **Sociální psychologie** Proces socializace Sociální komunikace **Psychohygiena** Psychologie v každodenním životě, rozhodování o životních otázkách; zásady duševní hygieny relaxace, náročné životní situace, systém psychologického poradenství.

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Hudební psychologie a hudební pedagogika

Počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	2	2

Platnost: od 1.9.2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Hudební psychologie a hudební pedagogika je předmětem umělecko pedagogické přípravy, který žáky učí hudebně pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci uměleckého pedagoga. Učí je řídit učební i zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy, navrhovat, zdůvodňovat a argumentovat jejich řešení. Přispívá k lepšímu porozumění osobnosti, rozvíjení tvořivého myšlení, k vytvoření jejich pedagogického myšlení a postojů, k ovlivňování a rozvíjení klíčových a odborných kompetencí žáků. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně a eticky se schopností vlastní sebereflexe a ochotou celoživotně pracovat na svém profesním růstu. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost hudebního pedagoga. Dobrá úroveň znalostí o pedagogice a psychologii je součástí odborné kompetence absolventa školy.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali v praxi znalosti z pedagogiky a psychologie;
- ovládali didaktické principy a využívali je při projektování pedagogické činnosti; používali moderní metodické přístupy a tvůrčím způsobem rozvíjeli talentové předpoklady žáků;
- objektivně hodnotili výkony žáků, vhodně je motivovali k uměleckým činnostem; vedli žáky k uvědomělé péči o zdraví a ke zdravému způsobu kompenzace profesní zátěže;
- projektovali, realizovali a vyhodnocovali vlastní pedagogickou činnost a případně se
- zapojovali do činnosti v projektech - uměleckých, pedagogických, atp.;
- sledovali a využívali odbornou literaturu

Charakteristika učiva

Obsah učiva je soustředěn do jednoho ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, v návaznosti na předmět Psychologie a pedagogika realizovaný v 5. ročníku je složeno z témat týkajících muzikologie, hudební psychologie, hudební pedagogiky a dalších příbuzných oborů, přičemž je integrováno tak, aby žákům pomohlo porozumět konkrétním problémům, s nimiž se setká při profesi uměleckého pedagoga, případně při dalším studiu.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi, rozvoj kulturního povědomí a využívání infomační technologie. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích metod, které vedou žáky zejména k uvědomování si významu vzdělání, dále formou besed, návštěvou koncertu apod. Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k dalším předmětům umělecko pedagogické přípravy, předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 6. ročníku 2 hodiny týdně. Základní formou je výklad, doplněný samostatnými a skupinovými pracemi, při kterých žáci musí navzájem spolupracovat, naslouchat si a obhajovat vlastní názory i tolerovat ostatní. Z dalších forem vyučování jsou to referáty, seminární a projektové práce, tvorba komunikativních situací, diskuze, simulace a řešení konfliktů, praktické upevňování dovedností.
Činnosti nabízené žákům vnášejí do výuky praktický aspekt, přibližují jednotlivé disciplíny a snaží se naplnit efektivní cíle vzdělávání.
Žáci jsou vedeni k tomu, aby v pedagogické práci zohledňovali individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby svěřených žáků.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení. Důraz se klade na aktivitu, zájem o předmět či danou problematiku ve výuce, seminární a projektové práce a na míru schopností žáka aplikovat učivo v rámci svého jeho studijního zaměření.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících:

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
• Žák: • vymezí hudební psychologii a hudební pedagogiku a jejich specifika ve vztahu k muzikologii, psychologii, pedagogice a dalším příbuzným disciplínám • popíše metodologii hudební psychologie a pedagogiky • popíše historii hudební psychologie a pedagogiky • vyjmenuje hlavní oblasti uplatnění daných oborů v praxi • vysvětlí fyzikální princip vzniku zvuku a jeho přenosu prostředím • popíše sluchový systém a vysvětlí jeho fungování • vysvětlí sluchového vnímání a specifika týkající se hudby • uvede základní psychologické zákonitosti, které se uplatňují při zpracování hudby • popíše rámcově ontogenezi ve vztahu k hudbě • vysvětlí základní pojmy • vymezí hudební schopnosti z hlediska obecné psychologie a psychologie osobnosti • diskutuje o vztahu vrozených a získaných aspektů hudebnosti • aplikuje získané znalosti v hudební pedagogice • vyloží problematiku výrazu emocí z hlediska estetiky • charakterizuje způsoby působení hudby na emoční prožívání posluchače • vysvětlí význam oblasti emocí pro hudební pedagogiku • reflektuje (hodnotí) vlastní estetický prožitek s ohledem na nabyté poznatky z hudební psychologie • uvede příklady aplikace hudební psychologie v praxi (zejména obchodní prostředí, reklama, hudební pedagogika) • charakterizuje funkce hudby ve společnosti • vymezí důležité otázky hudební sociologie • diskutuje působení hudby ve společnosti a vlivu společnosti na podobu a uplatnění hudby	**Hudební psychologie, hudební pedagogika** vymezení oborů, metodologie a uplatnění **Zvuk a sluchové vnímání** **Kognitivní zpracování hudby** **Hudební vývoj, hudební schopnosti a hudební nadání** **Hudba a emoce** **Aplikovaná hudební psychologie** **Hudba a společnost**

• vysvětlí hlavní otázky psychologie hudebníků • vysvětlí trému jako bio-psycho-sociální jev • popíše faktory, které ovlivňují trému • popíše metody redukce trémy • popíše zdravotní rizika spojených s výkonem hudebního povolání a specifika spojená se svým hlavním oborem (odborným zaměřením) • vysvětlí pojem muzikoterapie a jeho různé významy • vyjmenuje hlavní směry a indikace muzikoterapie • popíše základní metody muzikoterapie • popíše možnosti propojení a vzájemné inspirace muzikoterapie a hudební pedagogiky	**Psychologie hudebníků**; tréma a zdravotní problémy hudebníků **Muzikoterapie**

Kód a název oboru vzdělávání:: 82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

82-45-M/01, 82-45-P/01 Zpěv

Forma vzdělávání: denní

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

Učební osnova

Název vyučovacího předmětu: Didaktika hudební výchovy

Počet hodin: 2

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	0	0	0	0	1	1	2

Platnost: od 3. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Obecné cíle a didaktické pojetí

Didaktika hudební výchovy patří do obsahového okruhu umělecko pedagogické přípravy. Formuje pedagogické myšlení žáků, učí je pracovat s didaktickými technikami v hudební výchově a seznamuje je s cíli, úkoly, metodami a organizačními formami hudebního vyučování při respektování věku a mentální vyspělosti žáků. Žáci si osvojují soubor didaktických technik vhodných pro individuální i skupinovou hudební výuku a naučí se vybírat vhodné metodické postupy v rámci komplexně koncipovaného hudebně výchovného procesu v kontextu moderní hudební pedagogiky. Osvojují si důležité zásady, jako jsou zásada názornosti, přístupnosti a přiměřenosti (při vytváření hudebně teoretických vědomostí a konkrétních hudebních dovedností), zásada posloupnosti a soustavnosti. Dobrá úroveň znalostí o hudební didaktice je součástí odborné kompetence absolventa školy.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali v praxi znalosti z pedagogiky a psychologie a hudební didaktiky
- ovládali didaktické principy a využívali je při projektování pedagogické činnosti; používali moderní metodické přístupy a tvůrčím způsobem rozvíjeli talentové předpoklady žáků;
- objektivně hodnotili výkony žáků, vhodně je motivovali k uměleckým činnostem;
- projektovali, realizovali a vyhodnocovali vlastní pedagogickou činnost a zapojovali se do činnosti v projektech – např. příprava hodiny, práce s orffovským instrumentářem atd.
- sledovali a využívali odbornou literaturu

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozložen do dvou ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a je složeno z témat týkajících aplikace didaktických technik v hudební výchově, organizace vyučovací hodiny, zásad hodnocení žáků atp., přičemž je integrováno tak, aby žákům pomohlo porozumět konkrétním problémům, s nimiž se setká při profesi uměleckého pedagoga nebo při dalším studiu.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Předmět vede k rozvoji klíčových kompetencí zejména v oblasti pracovního uplatnění, zejména ve vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi.

Kompetence k učení

využívat ke svému učení různé informační zdroje

znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu

spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;

účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;

vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;

pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;

přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;

stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek

Kompetence k pracovnímu uplatnění

umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech;

vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;

uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání a být připraveni přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

získávat informace z otevřených zdrojů, uvědomovat si nutnost prosazovat rozdílnou věrohodnost těchto informačních zdrojů

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k ostatním předmětům umělecko pedagogického okruhu a předmětům společného odborného základu. Předmět rozvíjí všechny klíčové kompetence s důrazem na schopnosti propojení informací z různých oblastí a uplatnění znalostí v praxi. Schopnosti dialogu a týmové práce jsou facilitovány společnými aktivitami žáků.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 5. a 6. ročníku po jedné hodině týdně. V úvodních hodinách je základní formou výklad, jinak převládá práce žáků. Připravují vyučovací hodiny, modelové pedagogické výstupy, vypracovávají písemné přípravy, instrumentují vhodné hudební příklady pro orffovský instrumentář a následně nastudují se spolužáky, rozebírají a diskutují pedagogické výstupy atd. Zařazovány jsou též exkurze, např. do ZUŠ apod.

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni zejména na základě praktické aplikace teoretických znalostí, dále formou písemného a ústního zkoušení. Důraz se klade na aktivitu, zájem o předmět či danou problematiku ve výuce a praktickou aplikaci teoretických znalostí.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání po ročnících

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
popíše didaktické principy, metody a formy práce, které jsou uplatňovány při výuce v hudební výchově	Pedagogika-didaktika-metodika, didaktické principy, didaktika hudební výchovy, vyučovací metoda x forma práce ve výuce HN a HV, obsah a cíle výuky.
vyjmenuje a zdůvodní požadavky, které jsou kladeny na profesi učitele hudební výchovy, popíše osobnostní předpoklady pro povolání učitel hudby;	Učitel jako pedagog, odborník, umělec, osobnost a autorita učitele. Legislativní ukotvení učitelské profese. Hudební nadání a vloha, talent, genialita,, triáda: schopnost, činnost, dovednost. Hudební vývoj dítěte, hudební činnosti dětí.
vysvětlí pojmy hudebnost, hudební nadání, popíše etapy hudebního vývoje dítěte a uvede	

příklady vhodných hudebních činností dětí v hudební výchově vzhledem k věku dítěte a jeho schopnostem; používá rozmanité vyučovací metody a formy práce, při organizaci vyučovací hodiny jednotlivé fáze funkčně propojí a vzájemně doplní tak, aby společně podporovaly naplnění obsahu a cíle dané vyučovací hodiny; -uvede příklady hudebně výchovných činností a prakticky popíše ukázky hudebních činností ve výuce; - prokáže znalost vybraných hudebně výchovných systémů a metod výuky, vyjmenuje význačné představitele české hudební pedagogiky -připraví a realizuje rozmanité hudebně didaktické hry a didaktické postupy v modelových situacích výuky v hudební výchově - zinstrumentuje a se spolužáky nacvičí pro soubor Orffových nástrojů vybranou hudební ukázku (píseň) jako modelový příklad využitelný v hodině všeobecné hudební výchovy -aplikuje zásady hlasové a pěvecké výchovy v dětském kolektivu; popíše práci s poslechovou skladbou, přivede příklad tvořivé práce s poslechem a zrealizuje modelový příklad takové práce v hodině HV; prokáže znalost didaktických materiálů pro výuku HV a HN na jednotlivých typech škol, uvede příklad jejich využití ve výuce	Vyučovací metody při činnostech receptivních a produktivních, interaktivní výuka, alternativní metody ve výuce, integrace v hudební výchově, cíle a obsah vyučovací jednotky, modelové vyučovací hodiny ve výuce HV a HN v různých Činnosti vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové, tvořivé činnosti a integrace. Orffův Schulwerk a Česká Orffova škola, Kodályho systém, eurytmie, integrativní hudební pedagogika, intonační metody a relativní solmizace, Křička, Lýsek, Daniel, Eben, Hurník, Herden aj Hudebně didaktické hry v PHV, HN a HV Instrumentální složka v hodinách HV, využití nástrojů Orffova instrumentáře, rytmus a melodie jako základ pro elementární hudební představivosti. Hlasová a pěvecká výchova, postup od jednohlasu k jednoduchému vícehlasu. Hudba artificiální a nonartificiální v hodinách HV a HN, skladba jako edukační medium Učebnice, metodické příručky, poslechové skladby a další didaktické materiály. Možnosti využití edukačních portálů ve výuce, didaktická technika a digitální technologie ve výuce. .

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
- popíše systém školství v ČR, cíle a obsah všeobecné hudební výchovy v ZŠ a gymnáziích;	Systém školství v ČR, historie a současnost všeobecné hudební výchovy, kurikulum, RVP, ŠVP, pedagogické dokumenty, standardy vzdělávání jako evaluační nástroje Historie a současnost ZUV, kurikulum zamýšlené, realizované a dosažené, skryté kurikulum, ŠVP ZUV, tvorba osnov.
- popíše systém uměleckého školství v ČR, vysvětlí pojmy kurikulum, rámcový vzdělávací program, školní vzdělávací program, osnovy, učební plán, tematický plán;	Vyučovací styly - exekutivní, liberální a facilitační, využití ve výuce. Edukační média ve výuce, využití pomůcek (učebnice a další didaktické materiály, vlastní pomůcky).
- Uvede příklady vyučovacích stylů ve výuce, popíše typy edukačních médií využívaných v HV a HN, ve vlastní přípravě uvede typy pomůcek;	Projekt a projektová výuka, integrativní hudební pedagogika. Způsoby diagnostikování hudebnosti žáků, dotazníky, testy a jejich využití v hodinách, zjišťování hudebních preferencí žáků – audiotest. Struktura vyučovací hodiny, písemná příprava začínajícího učitele, příprava zkušeného učitele.
- Popíše základní znaky projektu, uvede příklad integrovaného projektu v hudební výchově;	Mimořádně nadaný žák v podmínkách vzdělávání, legislativa, podpora vzdělávání mimořádně nadaných.
- popíše způsoby diagnostikování hudebnosti žáků při vstupu na ZUŠ, v hodinách HV v základní škole a v gymnáziu, přivede praktické příklady	Hodnocení a zpětná vazba. Modelové příklady výuky.
popíše strukturu vyučovací hodiny, vypracuje písemnou přípravu na vyučovací hodinu s vybranou tematikou a provede následný rozbor;	
popíše možnosti práce s mimořádně nadaným žákem, uvede příklady dokumentů a	

materiálů jako opory pro práci s takovým žákem; - popíše možnosti a způsoby hodnocení žáků ve výuce - připraví modelovou vyučovací hodinu a předvede ji ve spolupráci se spolužáky.	

Aktualizace k 1. 9. 2020 MgA. Petr čech, Art.D.

Kód a název oboru vzdělávání:
82-44-M/01, 82-44-P/01 Hudba

Zaměření: hra v Big Bandu

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma

Platnost: od 1. 9. 2024 počínaje pátým ročníkem

Vyučovací předmět: Big Band

Celkový počet hodin: 12

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace					2	2	4

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí

Big Band je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka. Učí interpretačním dovednostem potřebným pro hru v Big Bandu, zásadám profesní etiky a seznamuje s literaturou populární hudby a jazzu. Osvojuje si zásady interpretace různých žánrů a stylů. Součástí předmětu jsou vystoupení na koncertech oddělení populární hudby.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- hrát v Big Bandu
- využívat teoretických vědomosti a dovedností v umělecké práci
- sledovat vývoj oboru a přenášet jeho výsledky do praxe
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozprostřen do dvou ročníků. Jde o repertoár skladeb z oblasti populární hudby a jazzu, který je volen tak, aby žáci v průběhu vzdělávání obsáhli různé žánry a styly a osvojili si specifika správné interpretace.

Pensum učiva pro každý ročník: nastudování okolo třiceti skladeb

doprovázení koncertů oddělení populární hudby.

Strategie výuky (pojetí výuky)

Předmět je vyučován v 5. a 6. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučovací lekce probíhají formou zkoušek Big Bandu v koncertním sále. Výuka je zaměřena k nastudování zadaného repertoáru a jeho provedení na koncertech. Big Band je při studování repertoáru veden pedagogem, ale zároveň je žákům ponechán prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru. Je kladen důraz na smysl pro souhru a

schopnost poslouchat ostatní nástroje v Big Bandu. Rozvíjí se především sluchová orientace, účast na týmové koncepci díla a tvůrčí interpretační proces. Učitel vychází jak z možností souboru jako celku, tak z individuálních dispozic žáků.

Big Band je tvořen z žáků v rozmezí 5.- 6.ročníku oboru elektrická kytara, basová kytara, populární skladba a aranžování populární hudby, bicí, saxofon. Součástí Big Bandu jsou i žáci, kteří do výuky docházejí formou nepovinného předmětu.

Domácí pravidelná příprava je nezbytnou součástí vzdělávání. Učitel dává k přípravě žákům návod tak, aby byla co možná nejefektivnější a vedla k požadovaným výsledkům, které učitel kontroluje v hodinách.

Kritéria pro hodnocení vycházejí ze školního řádu školy. Hodnotí se celkový přístup žáka k práci v předmětu, průběžné plnění studijních povinností, pokrok, nebo zhoršení od předchozího hodnocení a úroveň vystupování při zkouškách či na koncertech.

Nejsou hodnoceny soubory, nýbrž jednotliví žáci.

5. ročník

Výsledky vzdělávání

Žák dle svého nástroje

- hraje svůj part a orientuje se v notovém zápisu
- je včas na zkoušce a ukázněně pracuje
- řídí se pokyny učitele
- spolupracuje při souhře
- zahraje sólo v jednodušších skladbách dle svých dovedností
- rozvíjí schopnost poslouchat ostatní nástroje v kapele

Učivo

Big Band doprovází zpěváky a interpretuje instrumentální skladby na koncertech oddělení populární hudby.

6. ročník

Výsledky vzdělávání

Žák dle svého nástroje

- bezproblémově čte z listu svůj part
- hraje svůj part a bezpečně se orientuje v notovém zápisu
- spolehlivě spolupracuje při souhře
- je včas na zkoušce a ukázněně pracuje
- zahraje sólo ve stylově různorodých skladbách dle svých dovedností

- umí bezpečně poslouchat ostatní nástroje a přizpůsobit se celkovému vyznění **Big Bandu**

Učivo
Big Band doprovází zpěváky a interpretuje instrumentální skladby na koncertech oddělení populární hudby.